

ACADEMIA
DE ȘTIINȚE
SOCIALE ȘI
POLITICE A
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

B. ȚARA ROMÂNEASCĂ
VOLUMUL II

EDITURA
ACADEMIEI
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

ROMANIAE
DOCUMENTA **B** HISTORICA
ȚARA
ROMÂNEASCĂ
VOL. II

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
SECȚIA DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

COMITETUL DE REDACȚIE

MIHAI BERZA, CONSTANTIN CIHODARU,
DAMASCHIN MIOC, FRANCISC PALL,
ȘTEFAN PASCU și ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA“

B.ȚARA ROMÂNEASCĂ
VOLUMUL II

(1501—1525)

VOLUM ÎNGRIJIT
DE

ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU și OLIMPIA DIACONESCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
București, 1972

PREFAȚĂ

Volumul de față, cel de al doilea în ordine cronologică al seriei B. Țara Românească din marea colecție națională Documenta Romaniae Historica, continuă cu un plus de detalii și aspecte noi problematica istorică a primului volum întocmit de P.P.Panaitescu și D.Mioc; sub raport tehnic el respectă normele stabilite și redată în volumul I în Introducere la colecție.

Documentele publicate aci, multe pentru prima oară, prezintă o deosebită importanță pentru cunoașterea istoriei Țării Românești în primul sfert al secolului al XVI-lea.

Știrile de viață socială ce se întrepătrund cu cele privitoare la starea economică și politică a țării, relatările de fapte cotidiene, ca și datele cu privire la moravuri, inteligent explorate, oferă o imagine de ansamblu a societății românești din acea vreme — societate frământată să țină pasul cu ceea ce însemna progres în acel timp, dar care se izbea prea deseori de împrejurări politice vitrege.

Creșterea dependenței Țării Românești de Poarta otomană a accentuat orientarea comerțului românesc spre sudul Dunării, fapt ce s-a repercutat la rîndu-i în creșterea interesului pe care imperiul turcesc, aflat într-una din perioadele cele mai glorioase ale istoriei sale, îl avea pentru tot ce se întîmpla în Țara Românească. El intervenea aci, deseori cu brutalitate, cînd i se părea că poziția sa ar fi în vreun fel amenințată.

Supuși unor presiuni politice din sud și din nord, domnii Țării Românești erau preocupați pînă la obsesie de grija de a nu face concesii care ar periclita ființa statului. Ei căutau să împiedice încălcările teritoriului țării din partea turcilor, menținînd, totodată, relații de bună vecinătate cu regatul maghiar. Documentul din 30 august 1511 face referire la pacea încheiată cu

regele Ungariei Vladislav („cu craiul“) de Vlăduț ajuns pe tron cu ajutor turcesc.

Documentele reflectă grija domniei, în puținii ani de liniște — ca în vremea lui Radu cel Mare și Neagoe Basarab — de organizare a statului, de întărire a unității lui administrative, de așezare a vieții religioase pe baze care să servească mai bine ideii de consolidare politică a țării. Este inclusă în acest volum hotarnica realizată în 1520, în vremea lui Neagoe Basarab și a voievodului Transilvaniei I. Zápolya, prin care se fixa hotarul dintre Țara Românească și Transilvania, stabilindu-se ca în veci între aceste țări „certuri și răzmeriță sau tîlhării sau hoții sau jafuri să nu se facă, ci să fie mare pace și frăție“.

Informații prețioase se desprind din documentele acestui volum cu privire la dezvoltarea schimburilor economice, la circulația monetară și la interesul pe care-l purta domnia pentru o cât mai bună organizare a comerțului intern și de tranzit, pentru încurajarea elementelor orășenești.

Se observă de asemenea, preocuparea domniei de a împiedica pe turci să capete poziții economice la nordul Dunării. Printre daniile făcute de Neagoe Basarab mănăstirii Govora și menționate în documentul din 30 octombrie 1517 era și jumătate din balta Mamina, răscumpărată de domn „de la împăratul turcesc“.

Un număr însemnat de documente cuprind, de altfel, daniile sau întăriri de daniile făcute de domnie așezămintelor religioase din țară sau din afara hotarelor ei. Documentul din 7 ianuarie 1517 stă mărturie pentru grija manifestată de Neagoe Basarab pentru mănăstirea Argeș, o capodoperă a arhitecturii medievale românești. Prin acest document se făceau mănăstirii însemnate daniile încă înainte de fastuoasa ei sfințire.

Prin sprijinul manifestat de domnia Țării Românești instituțiilor religioase din lumea ortodoxă supusă turcilor, și la care fac dese referiri documentele, se exprima solidaritatea poporului român cu cei care își pierduseră libertatea, dar care nu înțelegeau să accepte pentru mult timp această situație.

Documentele cuprinses în volum aduc unele elemente necunoscute sau puțin cunoscute pînă acum de istorie politică. Documentul nr. 9, datat larg 1501 septembrie 1 — decembrie 15, are ca detalii inedite greutățile prin care a trecut Vlad Călugărul pentru a-și consolida tronul, amenințat de mulți pretendenți. Se poate observa cum crizele politice, manifestate în țară după moartea lui Radu cel Mare și Neagoe Basarab, au fost însoțite de frământări sociale cărora stăpînii feudali nu le mai puteau face față prin aparatul lor de represiune, fiind nevoiți să apeleze la sprijinul domniei. Vladislav al III-lea poruncește prin documentul din 22 mai < 1524 > țăranilor dependenți din mai multe sate ale mănăstirii Bistrița: „Voi, vecinii toți, să ascultați de egumen și de poslușnicii sfintei mănăs-

tiri; iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibă voie să-l certe și să-l pedepsească după fapta sa și să-l aducă legat la domnia mea“.

Volumul cuprinde date de cel mai mare interes în privința organizării domniei și a modului în care se manifesta dominium eminens cu cele două instituții — prădalica domnească și darea calului; despre formele proprietății feudale și despre procesul de lărgire și întărire a aservirii țăranilor. Închinările „de bună voie“ ca „pecini“ ale țăranilor, la care fac referire documentele, ca, de pildă, documentul din 18 iunie 1517, sînt edificatoare pentru procesul de sărăcire al acestora, proces în urma căruia ei își pierdeau „ocinile“.

Precizări însemnate se aduc cu privire la cronologia luptelor și a schimbărilor de domnie din Țara Românească după 1521, ca și în privința conflictului dintre cele două instituții reprezentative ale statului domnia și bănia. Este inclus în acest volum, cu precizările de datare ale cercetărilor recente, prețiosul document de limbă românească, scrisoarea lui Neacșu de la Cîmpulung către Hanăș Begner din Brașov, care studiată în contextul european de manifestare în scris a limbilor vorbite adaugă elemente de mare importanță pentru viața spirituală a țării.

Volumul II din colecția Documenta Romaniae Historica, seria B. Țara Românească, cuprinde un număr de 256 documente. Dintre acestea, 252 sînt autentice și 4 îndoielnice. Față de vechiul volum din colecția Documente privind istoria României, în acest volum au mai fost introduse 55 documente (originale, traduceri, rezumate).

După forma în care ne-au fost transmise, 208 documente sînt originale, 4 sînt copii slave, 35 traduceri și 9 rezumate. După limba în care au fost scrise, toate originalele sînt slave cu excepția scrisorii lui Neacșu de la Cîmpulung în limba română și 2 rezumate în limba greacă.

În privința fondurilor în care se păstrează documentele din acest volum, cele mai multe, 182 documente, se află la Arhivele Statului din București, 45 la Biblioteca Academiei R.S.România, 9 la Muzeul județean — Tg.Jiu, 2 la Arhivele Statului din Brașov, 2 la Arhivele Statului Rm.- Vîlcea, 1 la Arhivele Statului din Sibiu, colecția Brukenthal, 1 la Muzeul de istorie al Municipiului București, 1 la Muzeul de istorie din Focșani, 1 la Muzeul Olteniei—Craiova, 1 la Biblioteca Patriarhiei Române, 3 se află în colecții particulare; 8 documente au fost date după publicații.

În realizarea acestui volum de documente am beneficiat în bună măsură de munca colectivului care a lucrat la volumul corespunzător din colecția Documente privind istoria României spre care îndreptăm un gînd de grațitudine. Au fost revizuite și retranscrise după original toate documentele; a fost completată descrierea lor arheografică și bibliografia. Documentelor publicate în

vechiul volum le-am adăugat — după cum am amintit — încă 55 de documente.

În întocmirea indicilor ne-am folosit de indicii de persoane și de materii pregătiți pentru vechea colecție Documente privind istoria României, aflați în manuscris în arhiva Secției de istorie medie a institutului.

Indicii volumului au fost revăzuți de Sașa Caracaș, care a făcut în același timp localizările și a pus de acord numele de locuri cu împărțirea administrativă actuală. Îi adresăm și pe această cale călduroase mulțumiri.

PRESCURTĂRI — BIBLIOGRAFIE

- Arh. Ol.* = „Arhivele Olteniei“, V (1926) și XIII (1934).
- Bălan-Cernovodeanu, *Doc. st. rom.* = Bălan, C. și P. Cernovodeanu, *Documente inedite slavo-române din Țara Românească, din veacurile al XVI-lea și al XVII-lea*, în „Romanoslavica“, XI (1965).
- Berechet, *Cojurătorii.* = Berechet, Șt., *Particularitățile cojurătorilor la români, după documente slave*, în „Spicuitor în ogor vecin“, III (1924) (*extras*, Chișinău, 1925).
- Biann-Cartojan, *Album.* = Bianu, I. și N. Cartojan, *Album de paleografie românească (scriere chirilică)*, ed. a III-a, București, 1940.
- Bogdan, *Diplomatica.* = Bogdan, Damian P., *Diplomatica slavo-română în secolele XIV și XV*, în „Revista istorică română“, VIII (1938).
- Bogdan, *Documente.* = Bogdan, I., *Documente privilegiate la relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV și XVI. Texte slave cu traduceri, adnotațiuni istorice și o introducere asupra diplomatiei românești de ...*, volumul I, 1413—1508, București, 1905.
- Brezoianu.* = Brezoianu, I., *Vechile instituțiuni ale României*, București, 1882.
- Bulat, *Contribuțiuni.* = Bulat, T. G., *Contribuțiuni documentare la istoria Olteniei. Secolul XVI, XVII și XVIII*, Rimnicul Vilcea, 1925.
- Byek, *Texte rom. vechi.* = Byek, J., *Texte românești vechi*, București, 1930.
- Cartojan, *Ist. lit. rom. vechi.* = Cartojan, N., *Istoria literaturii române vechi*, I, București, 1940.
- Cazacu, *Limbă și lit. rom. veche.* = Cazacu, Boris, *Pagini de limbă și literatură română veche*, București, 1964.
- Cazacu, *La lettre de Neacșu.* = Cazacu, Matei, *Sur la date de la lettre de Neacșu de Clmpulung (1521)*, în „Revue des études sud-est européennes“, VI (1968), nr. 3.

- Cipariu, *Archivu*. = Cipariu, T., *Archivu pentru filologia și istoria*, Blaj, 1869.
- Conea, *Hotarul Olteniei*. = Conea, I., *Cel dintți hotar politic pe creasta munților Olteniei (1520). Prima lui transpunere cartografică (1720)*, București, 1938.
- Crestomație romanică*. = *Crestomație romanică*, I, București, 1962.
- Docan, *Numismatica*. = Docan, N., *Studii privitoare la numismatica Țării Românești*, în „Analele Academiei Române”, Mem. Sect. Ist., seria II, tom. XXXII (1909–1910).
- D.I.R., B.* = *Documente privind istoria României. B. Țara Românească, veac. XVI*, vol. I, București, 1951.
- D.I.R., B., XIII, XIV și XV și D.I.R., B., XVI/2.* = *Documente privind istoria României. B. Țara Românească, veac. XIII, XIV și XV*, București, 1953, și *veac. XVI*, vol. II, București, 1951.
- Donat, *Banul Mărdăcine*. = Donat I., *Cine este Banul Mărdăcine?*, în „Arhivele Olteniei”, XIII (1934).
- Donat, *Fundațiunile*. = Donat, I., *Fundațiunile religioase ale Olteniei*, în „Arhivele Olteniei”, XV (1936).
- Donat, *Hotarele*. = Donat, I., *Hotarele Olteniei*, în „Arhivele Olteniei”, XVI (1937).
- Eftimiu, *Granița Ț. Rom.* = Eftimiu, Elena, *Granița Țării Românești cu Ardealul în sec. al XVI-lea*, în „Arhivele Olteniei”, VI (1927).
- Florescu, *Mărgineni*. = Florescu, George D., *Genealogia boierilor din Mărgineni din secolele al XV-lea și al XVI-lea*, în „Buletinul Comisiei istorice a României”, IX (1930) (extras, Vălenii de Munte, 1930).
- Florescu, *Vintilă I.* = Florescu, George D., *Vintilă I din Cornășeni*, în *În amintirea lui Constantin Giurescu*, București, 1944.
- Florescu-Pleșa, *Doc. arh. port.* = Florescu, G. D. și Dan Pleșa, *Materiale din arhive particulare*, în „Studii și materiale de istorie medie”, V (1962).
- Ghibănescu, *Surete*. = Ghibănescu, Gh., *Surete și izvoade, documente slavo-române*, I, Iași, 1906.
- Ghibănescu, *Codrescu*. = Ghibănescu, Gh., *Documente*, în „Teodor Codrescu”, II (1934).
- Giurescu, *Ist. rom.* = Giurescu, Constantin C., *Istoria românilor*, II 2, ed. a IV-a, București, 1943.
- Gonciariu-Constantinescu, *Doc. Muz. Focșani*. = Gonciariu, C. și Gh. Constantinescu, *Două documente româno-slave din depozitele Muzeului de istorie din Focșani*, în „Revista Arhivelor”, XII (1969), nr. 2.
- Grecianu, *Șirul voievozilor*. = Grecianu, Șt. D., *Șirul voievozilor cu divane și note*, București, 1907.
- Grecianu, *Grecii*. = Grecianu, Ștefan Dimitrie, *Istoricul unei bătrâne moșii boierești Grecii*, București, 1910.
- Grecianu, *Genealogiile*. = Grecianu, Ștefan Dimitrie, *Genealogiile documentate ale familiilor boierești*, I, București, 1913.

- Hasdeu, *Arh. ist.* = Hasdeu, B. P., *Archiva istorică a României*, I/1, București, 1864.
- Hasdeu, *Vladislav vodă.* = Hasdeu, <B. P.>, *Un crîsov de la Vladislav vodă din 1525, comunicat de C. Colibășianu*, în „*Columna lui Traian*“, VIII (1877).
- Hurmuzaki-Densușianu.* = Densușianu N., *Documente privitoare la istoria românilor*, în *Hurmuzaki*, II/3, București, 1892.
- Hurmuzaki-Iorga.* = Iorga N., *Documente privitoare la istoria românilor*, în *Hurmuzaki*, XI, XIV/1 și XV/1, București, 1900—1915.
- Ionașcu, *Biserici.* = Ionașcu, I., *Biserici, chipuri și documente din Olt, Craiova*, 1934.
- Ionașcu, *Bolintin.* = Ionașcu, I., *Vechimea mănăstirii din Pădurea cea mare de la Bolintin*, în „*Revista istorică română*“, VII (1937).
- Ionașcu, *Doc. 1517—1574.* = Ionașcu, I., *Documente inedite din perioada 1517—1574*, în „*Studii*“, VIII (1955), nr. 4.
- Ionescu, *Curtea de Argeș.* = Ionescu, G. T., *Întemeierea mănăstirii Curtea de Argeș, adevăr și legendă*, în „*Biserica ortodoxă română*“, LXXXV (1967), nr. 7—8.
- Ionescu-Nișcov, *Documente.* = Ionescu-Nișcov, Traian, *Două documente inedite din prima jumătate a sec. al XVI-lea*, în „*Romanoslavica*“, V (1962).
- Iorga, *St. și doc.* = Iorga, N., *Studii și documente*, V, X, București, 1903, 1905.
- Iorga, *Unirea românească.* = Iorga, N., *Note despre Unirea Românească*, în „*Revista istorică*“, V (1920).
- Iorga, *Doc. argeșene.* = Iorga, N., *Documente mai ales argeșene ale Eforiei spitalelor civile*, în „*Buletinul Comisiei istorice a României*“, III (1924).
- Iorga, *Ist. rom.* = Iorga, N., *Istoria românilor*, IV, București, 1937.
- Ist. lit. rom.* = *Istoria literaturii române*, I, București, 1964.
- Ist. României.* = *Istoria României*, II, București, 1962.
- Ivașcu, *Ist. lit. rom.* = Ivașcu, George, *Istoria literaturii române*, I, București, 1969.
- Mihăilă-Zanfirescu, *Lit. rom. veche.* = Mihăilă, Gh. și Dan Zamfirescu, *Literatura română veche (1402—1647)*, I, București, 1969.
- Mihordea, *Pacea de la Belgrad.* = Mihordea, V., *Contribuție la istoria păcii de la Belgrad*, în „*Arhivele Olteniei*“, XIV (1935).
- Miletic-Agura.* = Miletic, L. și D. Agura, *Дакo-ромынитѣ и тѣхната славянска писменостъ*, în „*Sbornik*“, Sofia, IX (1893).
- Mușețeanu, *Glavacioc.* = Mușețeanu, Pr. Ioan, *Mănăstirea Glavacioc*, București, 1933.
- Nandriș, *Athos.* = Nandriș, Gr., *Documente românești în limba slavă de la mănăstirile Muntelui Athos*, București, 1937.

- Nicolaescu, *Doc. sl. rom.* = Nicolaescu, St., *Documente slavo-române cu privire la relațiile Țării Românești și Moldovei cu Ardealul în sec. XV și XVI*, București, 1905.
- Nicolaescu, *Neagoe Basarab.* = Nicolaescu, St., *Din domnia lui Neagoe Basarab voievod 1512—1521. O danie la mănăstirea Hilandarul din Sfântul Munte Athos*, în „Noua revistă bisericească”, V (1923), nr. 13—16 (extras, București, 1924).
- Nicolăescu-Plopșor, *Mon. j. Dolj.* = Nicolăescu-Plopșor, C. S., *Monografia județului Dolj*, în „Oltenia”, V (1944), aug. 1.
- Odobescu, *Relațiune j. Romanați.* = Odobescu, A. I., *Relațiune despre localitățile semnațale prin anticuilăți în județul Romanați*, în „Analele Academiei Române”, Desbateri, seria I, X (1877).
- Pușcariu, *Fragmente.* = Pușcariu, Ioan, *Fragmente istorice despre boierii din Țara Făgărașului*, IV, Sibiu, 1907.
- Pușcariu, *Ist. lil. rom.* = Pușcariu, Sextil, *Istoria literaturii române*, ed. a III-a, Sibiu, 1936.
- Radojičić* = Radojičić, G. Sp., *Srpske arhivske i rucopisne zbirke na Svetoj Gori*, în „Arhivist”, 1955, nr. 2.
- Rădulescu-Codin, *Cîmpulungul.* = Rădulescu-Codin, C., *Cîmpulungul Muscelului istoric și legendar. Privire asupra trecutului*, Cîmpulung, 1925.
- S.M.I.M.* = „Studii și materiale de istorie medie”, V (1962).
- Stojanović.* = Stojanović, L., *Стари српски хрисовуљ и акти, биографије, летописи, типичи, поменици, записи и др.*, în «Српска краљевска академија, Споменик», Belgrad, III (1890).
- Ștefulescu, *Gorjul ist.* = Ștefulescu, Al., *Gorjul istoric și pătoresc*, Tirgu-Jiu, 1904.
- Ștefulescu, *Doc. sl. rom.* = Ștefulescu, Al., *Documente slavo-române relative la Gorj. 1406—1665*, Tirgu-Jiului, 1908.
- Ștefulescu, *Tismana.* = Ștefulescu, Al., *Mănăstirea Tismana*, ed. a III-a, București, 1909.
- Tocilescu, *Doc. ist. I.* = Tocilescu, Gr. G., *Documente istorice inedite*, în „Foaia societății Românișmul”, I (1870—1871).
- Tocilescu, *534 doc.* = Tocilescu, Gr. G., *534 documente slavo-române din Țara Românească și Moldova privilegiate la legăturile cu Ardealul, 1346—1603*, București, 1931.
- Tunusli, Ἱστορία.* = Frații Tunusli, *Ἱστορία τῆς βλαχίας πολιτικῆ καὶ γεωγραφικῆ ...*, Viena, 1806.
- Tunusli = Frații Tunusli, *Istoria politică și geografică a Țării Românești...*, tradusă de George Sion, București, 1863.
- Uricariul.* = Codrescu, Theodor, *Uricariul*, IV, XII, Iași, 1857, 1889.
- Vasile cămărașul.* = Vasile <Buhăescu> cămărașul, *Istoriile Țării Românești și ale Țării Moldovei*, în „Calendar istoric și popular”, 1857.

- Venelin. = Venelin, I., *Влахо-болгарскія или Дако-славянскія грамоты*, St. Peterburg, 1840.
- Virtosu, *Criptografia*. = Virtosu, Emil, *Din criptografia românească*, în „Studii teologice”, XVIII(1966), nr. 5–6.
- Vlădăianu, *Vlădăieni și Cernăieni*. = Vlădăianu, Ion, *Tot despre Vlădăieni și Cernăieni*, în „Arhivele Olteniei”, XX (1941).
- Vlădăianu, *Cernaia și Cotoruia*. = Vlădăianu, Ion, *Cei mai vechi proprietari ai Cernaiei și Cotoruiei*, în „Arhivele Olteniei”, XXI (1942).

REZUMATELE DOCUMENTELOR

1. — 1501 (7009) ianuarie, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește la Athos—fostului prot Cozma—un obroc anual de 2 000 aspri.

2. — 1501 (7009) ianuarie 28. — Barbu Craiovescu ban și frații săi dăruiesc m-rii Sf. Pavel de la Athos un obroc anual de 2 000 aspri.

3. — 1501 (7009) aprilie 19, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Bistrița un obroc anual de 5 000 aspri.

4. — 1501 (7009) mai 23, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Jezer un mertic anual în grâu și orz din jud. Romanâți și-i întărește cărțile, odăjdiiile și vitele.

5. — 1501 (7009) mai 24, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia sate, găletăritul din jud. Vlcea, vinărici, vama de la Genune, bălți și 300 de sălașe de țigani, scutindu-le de dări și slujbe.

6. — 1501 (7009) iunie 16, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește popii Laiotă, lui Alăman ș.a. părți în Brătivoești, Mihăilești, Broșteni și Vrabeți.

7. — 1501 (7009) iunie 21, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Dragosin postelnic și fraților săi satele Mădulari și Iacovul, parte în Rogojina și muntele Groșani.

8. — 1501 (7009) iulie 9, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Mînea satul Dodești.

9. — <1501 septembrie 1—decembrie 15> 7010. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Nucet satele Topoloveni, Micșenești, Găleşești ș.a. cu mori și vinărici, precum și sălașe de țigani.

10. — 1501 (7010) septembrie 1, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Badea din Șuici și fiilor săi munții Comarnicul, Pleșeștii, Cioarecul și Voi-ceștii.

11. — 1501 (7010) decembrie 15, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Nucet satele Topoloveni, Micșenești, Găleşești ș.a. cu mori, bălți și țigani, scutindu-le de dări și slujbe.

12. — 1502 (7010) februarie 25, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Rusicon de la Athos un mertic anual de 4 000 aspri.

13. — 1502 (7010) martie 9, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește vlastelnișilor săi, jupanii Radu și Petru, sate, munți, vinărici și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

14. — 1502 (7010) aprilie 30, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum și bălțile Bistrețul, Balta Albă și Platăța, cu vama din pește.

15. — 1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Gavora sate și părți de sate, munți, mori, vii, găleți de grâu și orz, parte din vama Runcului și din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, un mertic anual de 3 000 aspri, țigani, acordându-le scutiri de toate dările și slujbele.

16. — 1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Șuica paharnic șapte pogoane de vie, cumpărate de la jupanița Maria.

17. — 1502 (7010) iunie 19, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Mogoș și fratelui său Nanciu ocină la Stănești. (Cu fotocopie în anexă, pl. I).

18. — 1502 (7011) septembrie 12, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Capotă, fiicelor sale și fratelui său Dragomir ocină la Frâsinetul de Dumbravă, în urma unei judecăți.

19. — 1503 (7011) aprilie 18, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Tismana un mertic anual de 800 de bolovani de sare.

20. — 1503 (7011) aprilie 19, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stoica, fiicei sale Vlădaie și nepoatei lui Stanca satele Lumașul și Părul.

21. — 1503 (7011) iunie 11, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupaniței Mușa satul Corbii de Piatră, jumătate din Mălureni cu moară, precum și țigani. (Cu fotocopie în anexă, pl. II).

22. — 1504 (7012) iunie 12. — Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldărești, Bîrzoteni și Cîndoi.

23. — 1504 (7012) iunie 15. — Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldărești și Cîndoi.

24. — 1504 (7012) iunie 15, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Ion, slugă domnească, și fiilor săi parte în Petrești. (Cu fotocopie în anexă, pl. III).

25. — <1504> iunie 25, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Ivan și fratelui său Prodan părți în Văselați și Șasa.

26. — 1504 (7012) iunie 28. — Radu cel Mare voievod întărește lui Oprea și lui Frîncul satul Mijloci.

27. — 1504 (70<1>3) septembrie 13, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Radu stolnic și fratelui său Badea părți în Fintești, Mircești și Petrești, precum și țigani.

28. — 1504 (7013) noiembrie 21, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Buna Vestire <Glavacioc> satul Zemnicele, dăruit de Ivan clucer.

29. — 1505 (7013) ianuarie 11, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărareni și Lumineni, ocină lângă Orașul de Floci și bălțile de la Săpatul plină la gura Ialomiței, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

30. — 1505 (7013) ianuarie <20>, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia vama de la Genune, stabilind tariful.

31. — 1505 (7013) martie 26, București. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana satele, bălțile, livezile și viile ei.

32. — 1505 (7013) martie 26, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Radul, fiul lui Lațco, jumătate din satul Topești, iar cealaltă jumătate m-rii Tismana, dăruind acesteia de către Lațco.

33. — 1505 (7013) martie 27, București. — Radu cel Mare voievod scutește de toate dările și slujbele, afară de bir și oastea cea mare, pe vecinii care se vor aduna și cei care se află pe moșia Topești a m-rii Tismana.

34. — 1505 (7013) iunie 2, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Arca și fiilor săi Crivina Murgeștilor, lângă Șerbești, în urma unei judecăți.

35. — 1505 (7013) iunie 15, București. — Radu cel Mare voievod întărește popii Frîncul și fiilor săi, Tudor gramatic și Stanciul, părți în Suseni. (Cu fotocopie în anexă, pl. IV).

36. — 1505 (7013) iunie 21, București. — Radu cel Mare voievod întărește înfrățirea dintre Mușat cu Radu comis și Pătru spătar asupra unor părți din Corbi.

37. — 1505 (7013) iulie 2, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Bucur și fiilor lui jumătate din satul Gârdești.

38. — 1505 (7013) iulie 18, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Orlea și Balcul vătafi parte din ocina domnească de la Andolie.

39. — 1505 (7014) decembrie 9, București. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Pătru și fiilor săi satul Lupia, jumătate pierdut în vremea lui Radu cel Frumos.

40. — 1505 (7014) decembrie 10, București. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Badea din Șuici și fiilor săi, în urma unor judecăți, sate, munți, vii, seliști, țigani și le acordă scutiri de toate dările și slujbele.

41. — <1506> ianuarie 21. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stan ocina lui Neagomir <din Ciofrîngeni>, stabilindu-i hotarele.

42. — 1506 (7014) aprilie 12, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește popii Frîncu și fiilor săi, Tudor diac și Stanciul, părți în Voinigești și Prundul, cu baltă. (Cu fotocopie în anexă, pl. V).

43. — 1506 (7014) mai 14, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește popii Aldea, fiului său Șteful, lui Iuga și lui Măican părți în Crăstinești, Sărutul de Jos și Topile.

44. — 1506 (7014) iunie 4, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Frîncu și fiilor săi jumătate din satul Bălești și din muntele Florile Albe.

45. — 1506 (7014) iunie 25, București. — Radu cel Mare voievod întărește lui Dragomir Mătil și fiilor săi un sălaș de țigani în urma unei judecăți cu Oprea, căruia îi dă în schimb parte din Berivoești.

46. — 1506 (7014) iulie 1. — Radu cel Mare voievod întărește lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ș.a. satul Mogoșani și părți în Nămăești.

47. — 1506 (7014) august 16, Mănăstirea Bistrița. — Barbu Craiovescu ban și frații săi dăruiesc m-rii Bistrița o vie și o livadă.

48. — 1506 (7014) august 20, București. — Radu cel Mare voievod întărește în urma unei judecăți, lui Dragomir spătar, fratelui său Voico și nepoților săi ocina la Bucșani și parte de moară la Grumazi.

49. — 1506 (7015) septembrie 1, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Valea, întemeiată de monahia Magdalina, gălețile domnești din satele Corbii de Piatră și Mălureni. (Cu fotocopie în anexă, pl. VI).

50. — 1506 (7015) septembrie 16, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește jupanului Bratul și fraților săi delnițe în Sibiceu, cu vad de moară, în urma unei judecăți cu Coțofan vornic și Hirs.

51. — 1507 (7015) februarie 3, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocina lângă Orașul de Floci și bălțile de la Dunăre, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

52. — 1507 (7015) iunie 9, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește lui Stănilă, Stoian și Păuș părți în Stoenesti.

53. — 1507 (7015) iunie 20, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește m-rii Glavacioc sate, munți, vii, mori, braniștea de la Slatina, găleți de grlu și de orz din jud. Vlașca, părți din vama Prahovei și din vama Doamnei, vâmeșitul din jud. Teleorman, vinăriciuri, precum și țigani.

54. — 1508 (7016) iunie 6, Pitești. — Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Gova satele Glodul și Hința, în urma unei judecăți. (Cu fotocopie în anexă, pl. VII).

55. — 1508 (7016) iunie 16, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește lui Manea cu frații săi și unchiului lor Manea jumătate din Blagodești, în urma unei judecăți.

56. — 1508 (7016) iunie 26, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, și vama de la bălțile Bistret și Gîrla Repede. (Cu fotocopie în anexă, pl. VIII).

57. — 1508 (7016) iulie 29, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește lui Neagoe și lui Radu cu fiii lor jumătate din satul Brătianii de lângă Brădet, în urma unei judecăți.

58. — 1508 (7017) septembrie 7, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Bistrița sate, bălți, vie, țigani și li dăruiește cășăritul din jud. Vilcea și vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.

59. — 1508 (7017) septembrie 10, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Bistrița sate, bălți, vie, țigani și li dăruiește cășăritul din jud. Vilcea și vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.

60. — 1508 (7017) noiembrie 1, Ștefănești. — Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare cu seliștele Bahnei și Virful lui Vlad.

61. — 1508 (7017) noiembrie 11, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește lui Ivan și fratelui său Prodan partea Măcreștilor din Văselăți.

62. — 1508 (7017) decembrie 23, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește lui Neagu ocine în Ursați și Lălești și parte din muntele Coarnele.

63. — 1509 (7017) iulie 19, București. — Mihnea cel Rău voievod întărește lui Grozea, Radul ș.a. părți la Seaca, Păroși, Vulpești ș.a.

64. — 1509 (7018) octombrie 29, Borăști. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește m-rii Tismana satul Ceauri.

65. — 1509 (7018) noiembrie 3, Borăști. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește lui Milea și fiilor lui satul Mircești, în urma unei judecăți.

66. — 1509 (7018) decembrie 5. — Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește lui Stan și fratelui său Voico parte din satul Hăești, în urma unei judecăți.

67. — <1510—1511> aprilie 1, Pitești. — Vlad cel Tânăr voievod dăruiește vasterilor săi Barbu ban, Pîrvu vornic și Danciu mare vornic, Potelu și Cușmița cu girlele și seliștele.

68. — 1510 (70<1>8) aprilie 24, Curtea de Argeș. — Vlad cel Tânăr voievod întărește Mariei, fiica lui Alăman, delniță la Stănești.

69. — 1510 (7018) mai 1, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum și bălțile Bistretul, Balta Albă, Platăț și Comani, cu vama din pește.

70. — 1510 (7018) mai 2, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Stoica <Dohoreț>, slugă domnească, și fraților săi parte din satul Corbi și jumătate din Bălicineasca, rămînînd m-rii Tismana satul Cîrbești.

71. — 1510 (7018) mai 15, București. — Vlad cel Tânăr voievod dăruiește la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 5 000 aspri.

72. — 1510 (7018) mai 15, București. — Vlad cel Tânăr voievod dăruiește m-rii Hîlandar de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri.

73. — 1510 (7018) mai 27, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește vasterinului său Calotă fost vistier satele Slăveni și Stoenesti, în urma unei judecăți.

XVIII

74. — 1510 (7018) mai 27, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește vlastelinului său Neagoe, fiul lui Drăghici vornic, cu fiii și nepoții lui, sate, munți, braniște și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

75. — 1510 (7018) iunie 18, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Stoica pitar și fiilor săi ocină la Lungi. (Cu fotocopie în anexă, pl. IX).

76. — 1510 (7018) iulie 28, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Costea, Dobromir, Cinda ș.a. satul Țerățelul, în urma unei judecăți.

77. — 1510 (7018) august 2, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește mai multora ocini la Sadină, Buneștii de la Mușcel, Frâsinet și Meriș.

78. — 1510 (7019) septembrie 8, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Stanciu logofăt ocini în Belciugata și Voinigești, pe care acesta le dăruiește m-rii Perivoli.

79. — <1510 după septembrie 8—1512 ianuarie>, Măgurele. — Vlad cel Tânăr voievod poruncește lui Stanciu și Iuban să se ferească de ocina fiilor Dumitresei.

80. — 1510 (7019) septembrie 11. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Oprea și Stanciu părți în Corbi, în urma unei judecăți.

81. — 1510 (7019) noiembrie 12, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare, Bahna cu toate seliștele, Vrful lui Vlad și Bucina.

82. — 1511 (7019) ianuarie 10, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satele Bahna, Precrștia și Bucina, în urma unei judecăți. (Cu fotocopie în anexă, pl. X).

83. — 1511 (7019) martie 22, București. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Snagov părți în Cîrcimari și Băbeni.

84. — 1511 (7019) aprilie 19, Popești. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Govora trei țigani cu fiii lor, dăruind de Neaga, fiica lui Dan Durduca. (Cu fotocopie în anexă, pl. XI).

85. — 1511 (7019) aprilie 22, Popești. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Ceurii, în urma unei judecăți.

86. — <1511> iulie 1, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Cotmeana satele Prislop, Cacleți și Olăcești, dăruite de Bogdan mare vornic.

87. — 1511 (7019) iulie 10, Dridih. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Nichifor și fiilor săi satul Rogozești, cu drepturi de slobozie.

88. — <1511> iulie 10. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Drăgoi și fratelui său Stănislav ocini la Margenea, Zvorjoi și muntele Bucila, peste care s-au înfrățit.

89. — 1511 (7019) <iulie—august> 30, Dridih. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Bahna.

90. — 1511 (7019) august 30, Gherghița. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Vrjoghe, sluger din Voievodești, satul Zemnicele.

91. — 1511 (7020) noiembrie 28, Buzău. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Deatco, slugă domnească, ocină la Topești.

92. — 1511 (7020) decembrie 27, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Dealu satul Bejești, dăruit de Caplea jupanița lui Staico logofăt.

93. — 1512 (7020) ianuarie 8, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Topești, dăruit de Lațco și de fiul său Radu.

94. — <1512 februarie—1521 septembrie>. — Toma județul și 12 pîrgari din Tîrgoviște întăresc lui Ratea postelnic casă cu loc și cu pivniță în oraș.

95. — <1512 februarie—1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod poruncește lui Mija sudețul să nu dea voie nimănui să se amestece în muntele m-rii Bistrița.

96. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rilor Clocociov și Cutlumuz jumătate din ocina Pirdeștilor, dăruită de Manea mare clucer.

97. — <1512 februarie — 1521 septembrie>. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina un obroc anual de 400 aspri.

98. — 1512 (7020) februarie 20, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cutlumuz de la Athos mai multe sate, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oastea cea mare.

99. — 1512 (7020) martie 15, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Dreancea plrgar și fiilor săi satul Cocorăști.

100. — 1512 (7020) mai 26, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov ocină la Circimari, în urma unei judecăți.

101. — <1512 mai 26 — august 31> 7020, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește jupanului Stoica, fratelui său Neagoe ș.a. părți din satul Grămădite și Infrățiri, în urma unei judecăți.

102. — 1512 (7020) iunie 4. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Calotă mare vornic, jupanitei sale Neacșa și fiilor lor jumătate din satul Drăgănești de lângă Tîrgoviște, jud. Dimbovița.

103. — 1512 (7020) iunie 23, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Golești și țigani.

104. — <1512—1513> iulie 6, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Iezerul un obroc anual în grlu și orz din jud. Romanați.

105. — <1512—1513> iulie 23. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cutlumuz de la Athos satele sale, hotărnicite de boieri.

106. — 1512 (7020) iulie 27, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare cu seliștea Bahnei, în urma unor judecăți.

107. — 1512 (7020) iulie 30, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bistrița satul Mălureni și ocină lângă Micești.

108. — 1512 (7020) iulie 30, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Glavacioc sate, părți de sate, vii, obroace de grlu din jud. Vlașca, părți din vama Prahovei și din vama Doamnel, vameșitul din jud. Teleorman și țigani.

109. — 1512 (7020) august 2, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 000 aspri.

110. — 1512 (7020) august 6, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul Muja și fiilor săi ocine în Alipseni și Curpinel, în urma unei judecăți.

111. — <1512 septembrie 1 — 1513 august 31> 7021. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov părți de sate și țigani.

112. — 1512 (7021) septembrie 3, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Detco, Stănilav, Dumitru și Maniu cu fiii lor ocine la Berăști, Mărgineni, Obrșia și Cilnicul de Sus, în urma unor judecăți.

113. — 1512 (7021) septembrie 16, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora ocină la Bunești și un sălaș de țigani, dăruite de Danciu cînd s-a călugărit. (Cu fotocopie în anexă, pl. XII).

114. — 1512 (7021) septembrie 29, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Golești și țigani.

115. — 1512 (7021) octombrie 11. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Barbu ban Craiovescu ocină la Tirsa, luată în schimb pentru satul Slătioara. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIII).

116. — 1513 (7021) <martie> 9, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov sate, părți de sate și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.
117. — 1513 (7021) martie 23, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina muntele Plăseală, dăruit de jupanița Neacșa și fiica ei Marga.
118. — 1513 (7021) aprilie 1, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora poiana Nevoia, dăruită de Tudor vistier și-i dăruiește parte din ocina domnească, lângă acea poiană. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIV).
119. — <1513> septembrie 20, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod dăruiește lui Șerban spătar și fiilor săi satul Bicleșul cu poienile, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.
120. — 1513 (7022) octombrie 24, Nănișori pe Ialomița. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Glavacioc ocină în Neagra, schimbată cu Oncea pircălab pentru ocină în Isvor și aspri. (Cu fotocopie în anexă, pl. XV).
121. — 1514 (7022) martie 11. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat logofăt satele Tîmpeni, Priseaca și Hodeateni.
122. — 1514 (7022) mai 8, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Șuica vornic și fiilor săi jumătate din moara de la Dedilov pe Cîlniște și jumătate din girla Cra-guiei, în urma unei judecăți, precum și înfrățirea cu vărul său Dara peste satele Șuici, Pleșești ș.a.
123. — 1514 (7022) mai <după 8>, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul pircălab ocini în Mîrșa, Uești și țigani, precum și înfrățirea cu vărul său Stoica.
124. — 1514 (7022) iulie 14, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Șerb, fratelui său Semăn ș.a. satul Groșetul.
125. — 1514 (7022) iulie 23, Mănăstirea Bistrița. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Teodor logofăt și lui Stanciul ban ocină în Costești.
126. — <1514 după iulie 23 — 1516 înainte de noiembrie>. — Neagoe Basarab voievod întărește mănăstirilor Snagov și Glavacioc loc de chilie la Cornu pe Prahova, dăruit de Dragomir Pntei.
127. — 1514 (7022) august 3, Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea, Micul ș.a. satele Cotoruia și Cernaia.
128. — 1514 (7023) septembrie 3, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Mihail ș.a. părți din Grădiștea și Runtea, în urma unei judecăți.
129. — <1514 septembrie — 1515 august> 8, 7023, Cornățel. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Slănilă, Dragomir ș.a. ogoare la Orbi.
130. — 1514 (7023) decembrie 7, București. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Cutlumuz de la Athos un obroc anual de 10.000 aspri și 700 aspri pentru bolniță.
131. — <1514—1519> decembrie 13. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Dealu ocină <la Alexeni>, scutind-o de toate dările și slujbele.
132. — 1514 (7023) decembrie 14, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina ocina sa, în urma unei judecăți.
133. — 1515 (7023) ianuarie 11, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbi satul Corbi cu vii și țigani, iar m-rii Cornet, țigani.
134. — 1515 (7023) martie 16, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov ocini în Clrciumari și vii la Boian și Băbeni.
135. — 1515 (7023) aprilie 13, Oltenița. — Neagoe Basarab voievod întărește ui Tatul vătaf, Voico și Mătea satele Pircscovul și Pănătăul, și lui Dragomir ș.a. ocină pe Valea Olmetului.

136. — 1515 (7023) mai 20, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea Vulparu și fiilor săi jumătatea din satul Golești, ocine la Spineni și Țeara lui Oanea și jumătate din muntele Cernat.

137. — 1515 (7023) mai 23, Merișeni. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Alăman și nepoților săi ocini la Alămănești, popii Stanciu ș.a. ocine la Zărnești, Bobeni și Dobroști.

138. — 1515 (7023) iunie 26, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Bogdan și nepoților săi ocini în Negotești, Strimțișorul, Necșești ș.a.

139. — 1515 (7023) iulie 26. — Neagoe Basarab voievod întărește înfrățirile dintre Oancea pitar cu Straoa, la Sturzești și cu Dobra, la Buciumeni și Trudești.

140. — <1515 septembrie 1 — 1516 august 31> 7024. — Neagoe Basarab voievod întărește <m-rii Cozia> munții Scărișoara, Călugărul și Cozia.

141. — <1515—1517> octombrie 17, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Dan spătar, lui Pirvul stolnic și lui Bircă jumătate din satul Stoenesti cu moară, în urma unei judecăți cu Simca sulger.

142. — 1516 (7024) ianuarie 11, București. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stoica Olteanul și fiilor săi ocini în Făgețeni.

143. — 1516 (7024) ianuarie 23, București. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet sate, mori, vie la Tîrgoviște, parte din muntele Bucegi, jumătate din balta Saltava și țigani.

144. — 1516 (7024) februarie 27, București. — Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său, Harvat mare logofăt, fiilor și fiicelor sale, ocină în Studena, luată pentru 8 cai pierduți de Stănimir, ocini în Crușov și Rîndurești și un țigan.

145. — 1516 (7024) iulie 5, Giurmeni. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Vlad banul, Dumitru pîrcălab și Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluu.

146. — 1516 (7025) noiembrie 3, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul logofăt ocinicu vie și pomi în Titiricești și Voinigești, pe care acesta le dăruiește, împreună cu alte ocine, m-rii Cornet.

147. — 1516 (7025) noiembrie 14, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Vlad banul, Dimitrie pîrcălab și Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluu și Mihălești, în urma unei judecăți.

148. — 1517 (7025) ianuarie 7, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș vama domnească de la Ocna Mică din Tîrgoviște.

149. — <1517—1519> ianuarie 21, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Sf. Ștefan seliștea de pe Bîrlui, lângă Branet și jumătate din moara de la Racovița, dăruite de Harvat logofăt.

150. — 1517 (7025) martie 10. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bolintinul satele Pilești și Bucșani, parte în Ogrăzeni și moară pe Ncașlov.

151. — 1517 (7025) iunie 3. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stan, Pătru Văcărescu și Neagoe ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă dreaptă cu vărsare de sînge.

152. — 1517 (7025) iunie 9, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Șerbu ocini la Stoenesti, Dăngești și Berislăvești, părțile Neacșei și ale Sorei.

153. — 1517 (7025) <iunie> 12. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Corbi de Piatră un obroc anual de 700 aspri.

154. — 1517 (7025) iunie 18, <Pitești>. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Calotă mare vornic ocină în Lupșanul și un vecin.

155. — 1517 (7025) iulie 3, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Pătru Văcărescu ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

156. — 1517 (7025) iulie 10, București. — Neagoe Basarab voievod întărește moșnenilor din Stănești și Drajna hotarele lor.

157. — 1517 (7025) iulie 14. — Județul și plîrgarii din orașul Rîmnic întăresc lui Stanciu logofăt vie și livezi la Titireci.

158. — 1517 (7025) iulie 19. — Neagoe Basarab voievod miluiește m-rea Bolintinul, fiind săracă.

159. — 1517 (7025) iulie 19, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Draica ocină la Groșani.

160. — 1517 (7025) august 23, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 7 000 aspri.

161. — 1517 (7026) septembrie 1, Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciu logofăt o jumătate de moară pe Olt și-i dăruiește un vad de moară în același loc, pe care acesta, la rîndul său, îl dăruiește m-rii Cornet. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVI).

162. — 1517 (7026) octombrie 29, Mănăstirea de lingă Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciu logofăt ocine, vii, grădini, livezi, vad de moară, pe care acesta le dăruiește m-rii Cornet.

163. — 1517 (7026) octombrie 30, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora sate, părți de sate, vii, mori, țigani, parte din vama domnească de la Runcu și vin din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, scutindu-le de toate dările și slujbele.

164. — 1517 (7026) octombrie 30, Mănăstirea de lingă Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora un țigan, dăruit de Tatu din Rîmnic. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVII).

165. — 1517 (7026) noiembrie 22, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii jupanului Drăghici din Cricov satul Secăreni cu vad de moară și un loc de metoîn.

166. — 1518 (7026) ianuarie 18, Pitești. — Neagoe Basarab voievod scutește de toate dările și slujbele averile lui Calotă mare vornic.

167. — 1518 (7026) ianuarie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat mare logofăt și fiilor săi ocina Doiceștilor.

168. — 1518 (7026) aprilie 7, București. — Neagoe Basarab voievod dăruiește lui Danciu, Oprea spătar, Ivul și fiilor lor pădure la Aninoasa, pentru a face curătură.

169. — <1518> aprilie 21, București. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciu ș.a. ocini în Corcolați și Alixeni.

170. — 1518 (7026) aprilie 28, București. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor logofăt și fratelui său Stanciu cu fiii lor ocină în Voinigeștii de Jos.

171. — 1518 (7026) mai 3, București. — Neagoe Basarab voievod întărește jupnesii Neacșa, fiica lui Harvat logofăt, satele Brîncoveni și Baia.

172. — 1518 (7026) mai 4, București. — Neagoe Basarab voievod întărește vlas-telinului său, Harvat mare logofăt, satul Grozești. (Cu fotocopie în anexă, pl. XVIII).

173. — 1518 (7026) iulie 29, Pitești. — Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Cotmeana un obroc anual de 1 000 aspri, un potir și o tîpsie de argint.

174. — 1518 (7026) august 16, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet un țigan, în urma unei judecăți.

175. — 1519 (7027) <ianuarie-august> 10, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Dragomir mare sluger, fiilor și fiicei sale sate, părți de sate, munți, case în Rîmnic, vii și țigani.

176. — 1519 (7027) ianuarie 13, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Motru ocini în Șușița și Gruinari, dăruite de Harvat mare logofăt.
177. — 1519 (7027) ianuarie 15, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș satul Topana.
178. — 1519 (7027) ianuarie 21, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cornet loc de arie și de stupină în Voinigești, dăruite de Stanciu logofăt.
179. — 1519 (7027) ianuarie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește vâstavelorului său, Harvat mare logofăt, ocina la Studina.
180. — 1519 (7027) aprilie 22, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina ocina la Porceni, la gura Jiului, dăruită de Baiul. (Cu fotocopie în anexă, pl. XIX).
181. — 1519 (7027) aprilie 26. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cozia ocina în Prisăceani, dăruită de Andronic.
182. — 1519 (7027) mai 6, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea, Țatomir, Stoica ș.a. ocine la Milcoveni, Dădești, Severin, Letca, Buari, Liești, Gălăteni, Șulești și Topol, precum și înfrățirile dintre ei.
183. — 1519 (7027) iunie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește satului Colfești ocina, în urma unei judecăți.
184. — 1519 (7027) iulie 9, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Stan Mucea, Bucur și Stan Blca ocine în Urlandași, Epurești și Răceni.
185. — 1519 (7027) iulie 11, Pitești. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș metohul și morile de lângă Pitești, <la Geamăna>.
186. — <1519 septembrie 1 — 1520 august 31> 7028. — Neagoe Basarab voievod întărește Mitropoliei satul Groșani, vilele și locul de casă din Tîrgoviște, dăruite de Marcea postelnic.
187. — <1519 septembrie 1 — 1520 august 31> 7028. — Neagoe Basarab voievod acordă privilegiul m-rii Xenofon de la Athos.
188. — 1519 (7028) septembrie 5, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Valea un loc de mănăstire, ocine la Băjăști și Curești, vie la Golești și țigani, daniile monahiei Magdalina și comisului Hamza.
189. — 1519 (7028) septembrie 16, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Seaca din jud. Olt satele Mușetești, Vaidei și Criva, moară pe Olteț și sălășe de țigani, dăruite de Manea clucerul, scutindu-le de toate dările și slujbele.
190. — 1519 (7028) noiembrie 29, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Tetiu pîrcălab satul Pîcleni, ocini în Gîrbovi, Tîrcov ș.a. precum și țigani.
191. — 1520 (7028) ianuarie 10, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bistrița jumătate din satul și girla de la Celei, iar cealaltă jumătate m-rii Potoc.
192. — 1520 (7028) martie 16, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Cazan și fratelui său Sahat sate și țigani. (Cu fotocopie în anexă, pl. XX).
193. — 1520 (7028) aprilie 10, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bistrița sate, părți de sate, vie și țigani și-i dăruiește cășăritul din jud. Vîlcea, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.
194. — 1520 (7028) iunie 9, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește „așezămîntul” făcut cu Ioan Zápolya, voievodul Transilvaniei, prin care se stabilește hotarul dintre Țara Românească și Transilvania.
195. — 1520 (7028) iunie 11, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduț voievod.
196. — 1520 (7028) iulie 14, Tîrgoviște. — Neagoe Basarab voievod întărește mai multora ocinile lor din Bărbulești, Trestenic, Albești ș.a.

197. — 1520 (7028) a u g u s t 6, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov moșie la Cornu, luată în schimb de la Dragomir și fiii săi pentru moșia din Tîncăbești.

198. — 1520 (7029) s e p t e m b r i e 2, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana lui Ciolan și țigani, dăruite de jupan Radu, Badaea paharnic și jupanița Vlădaia.

199. — 1520 (7029) s e p t e m b r i e 4, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor clucer și fratelui său Stanciu ocină în Bărbătești.

200. — 1520 (7029) s e p t e m b r i e 25. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Cirstea și fratelui său Dan satul Straja, în urma unei judecăți cu grădiștenii.

201. — 1520 (7029) n o i e m b r i e 3, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet ocină în Găleşești.

202. — 1520 (7029) n o i e m b r i e 13, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet ocină în Găleşești.

203. — 1520 (7029) n o i e m b r i e 26. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Baldovin pircălab ocini la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ș.a. precum și un sălaş de țigani.

204. — 1520 (7029) n o i e m b r i e 30, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat mare logofăt parte în Epotești.

205. — 1521 (7029) a p r i l i e 3. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor clucer și fratelui său Stanciul vie la Bogdănești.

206. — 1521 (7029) a p r i l i e 11, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său, Harvat mare logofăt, ocină în Studena. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXI).

207. — 1521 (7029) a p r i l i e 30, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Semen, Filip, Stanciul ș.a. ocini la Corcolați și Alixeni.

208. — 1521 (7029) i u n i e 14. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Cirstea și fiilor săi ocină la Rătești. În urma unor judecăți.

209. — <1521 i u n i e 29—30>. — Neacșu din Cîmpulung scrie lui Hanăș Begner din Brașov despre mișcările turcilor la Dunăre și trecerea lui Mohamet beg prin Țara Românească. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXII).

210. — 1521 (7029) i u l i e 4, T ı r g o v i ș t e. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Mircea și fraților săi ocine la Bălești și Poeni și muntele Florile Albe.

211. — 1522 (7030) f e b r u a r i e 3, T ı r g o v i ș t e. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș morile făcute de Drăgotești, în urma înțelegerii cu aceștia. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXIII).

212. — <1522> f e b r u a r i e 5, T ı r g o v i ș t e. — Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Neagu plaiul Peceneaga, pentru slujbă.

213. — <1522> f e b r u a r i e 28. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș două mori în ocina Piteștilor.

214. — 1522 (7030) a u g u s t 4. — Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Neagoe postelnic jumătate din satele Uibărești și Stoicănești, pentru slujbă dreaptă.

215. — 1523 (7031) a p r i l i e 4, T ı r g o v i ș t e. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș sate, bălți, mori, vinăriciul domnesc și boieresc, vama de la Ocna <Mică> din Tîrgoviște și țigani.

216. — <1523 d u p ă a p r i l i e 4 — 1528>. — Radu de la Afumați voievod întărește lui Bălaur logofăt, jupaniței Anca și fiilor lor, părți de sate și țigani.

217. — 1523 (7031) i u l i e 11, B u c u r e ș t i. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana Ciolanului, țigani și găleata domnească de la Crivina.

218. — <1523> iulie 24, Dridih. — Vladislav al III-lea voievod dăruiește bolniței de la Simidreni și adăpostului de călători de la m-rea Argeș cășăria din jud. Pădureț.
219. — 1523 (7032) septembrie 12, Gherghița. — Vladislav al III-lea voievod întărește ȕapanișelor Neacșa și Neaga și fiilor lor satul Cislău, în urma unor judecăți.
220. — 1523 (7032) noiembrie 8. — Radu <Bădica> voievod dăruiește Mitropoliei perperii de la vilele din Aninoasa.
221. — 1524 (7032) februarie 9. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș sate cu vinăriciul domnesc și boieresc, mori, bălți, vama de la Ocna <Mică> și țigani.
222. — <1524> mai 10. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana vama de sare de la vadul Vidinului.
223. — <1524> mai 22. — Vladislav al III-lea voievod scutește satele m-rii Bistrița de toate dările și slujbele, poruncind vecinilor să asculte și-i dăruiește cășăria din jud. Vlcea. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXIV).
224. — 1524 (7032) iunie 16, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat cu țirgul și bălți cu vama din pește.
225. — <1524> iulie 27. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana satul Ceuri, pe care-l scutește de toate dările și slujbele, afară de bir.
226. — 1525 (7033) februarie 10, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Alun, dăruit de Stanciu din Baia. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXV).
227. — <1525 februarie 10—iulie 24; 1531 noiembrie 5—1533 decembrie 27>. — Drăghici mare vornic împuternicește pe Tocsaba să dea lui Vlaicul un ogor din ocina lui Ratca.
228. — 1525 (7033) februarie 11. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Tătari, dăruit de Neagoe Basarab voievod.
229. — <1525—1528> martie 29. — Radu de la Afumați voievod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăscască seliștea Varonic a m-rii Tismana.
230. — <1525—1528> martie 31. — Radu de la Afumați voievod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăsească seliștele Varonic și Brcsnița ale m-rii Tismana.
231. — 1525 (7033) aprilie 19, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stanciu gramatic părți de sate și țigani, în urma unci judecăți.
232. — <1525 după aprilie 19—august>, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stoica și fratelui său satul Bădiceni, parte din Bunești și munți.
233. — 1525 (7033) aprilie 30, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri.
234. — 1525 (7033) mai 4 (?), Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri și egumenului Macarie 1 000 aspri.
235. 1525 (7033) mai 16, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri și egumenului Macarie 1 000 aspri.
236. — 1525 (7033) mai 30, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana satele Vodița Mare, Vîrful Vladului ș.a., în urma unei judecăți. (Cu fotocopie în anexă, pl. XXVI).
237. — 1525 (7033) iunie 10, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește lui Costa slugă domnească, fiului său Crăciun ș.a. părți în Bunilești, cumpărate de la Vișa.
238. — 1525 (7033) iunie 10, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește lui Dragomir și cetei sale ocine în Peștișanii de Sus ș.a., muntele Gemenele și vii la Gureni, în urma unei judecăți.

239. — <1525> iulie, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Glavacioc ocină în Obislav, dăruită de Dumitru din Bănești.

240. — 1525 (7033) iulie 24, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește diata jupanitei lui Baldovin pîrcălab, Maria, mama lui Ivașco din Golcești ș.a.

241. — 1525 (7033) august 18, București. — Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stănilă și fiilor lui părți în Negotești și Necsești.

242. — 1525 (7034) septembrie 8, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește episcopiei de Buzău țigani, mori, maje de pește, vedre de miere, găleți de grâu, cășăria din jud. Buzău, vedre de vin și un „popor” care să muncească la morile episcopiei.

243. — 1525 (7034) septembrie 11, Afumați. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Glavacioc moșie cu rumâni la Bărăgan, dăruită de Calotă vornic.

244. — <Circa 1525> septembrie 18. — Radu de la Afumați voievod scutește de vinărici pe „mirenii” episcopiei de Buzău.

245. — <1525> octombrie 18. — Radu de la Afumați voievod scrie județului și pîrgarilor din Cimpulung să întoarcă tot ce luaseră de peste munte pentru datoriile lui Ivan al lui Voico.

246. — 1525 (7034) octombrie 23, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește lui Albu, Naica și Vișa ocini în Merișani, Păpușari, Găleșești și Bădești.

247. — <1525 după octombrie 23—1526 august 22>. — Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Radu stolnic un sălaș de țigani.

248. — 1525 (7034) noiembrie 13, Tîrgoviște. Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Manea vornic satele și țigani lui Cîrstian Șupitul, pierdute pentru viclenie.

249. — 1525 (7034) noiembrie 22, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Flămînzești.

250. — 1525 (7034) decembrie 17, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod întărește jupanului Fătu și fiilor săi ocine la Cîrciumari, Băbeni, Albești și Negovani.

DOCUMENTE ÎNDOIELNICE

A. — 1510 (7018) ianuarie 10, Tîrgoviște. — Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Dumitru pîrgar din Tîrgoviște și fraților săi ocină în Cocorăști.

B. — 1518 (7026) aprilie 30, București. — Neagoe Basarab voievod întărește lui Datco și fratelui său Mihail ocine în Berești și Brădiceni.

C. — 1525 (7033) martie 8, Tîrgoviște. — Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Dragu spătar și fiilor săi siliști în jud. Jiul de Jos, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

D. — 1525 (7034) <septembrie 1—7>. — Vladislav voievod dăruiește ajutoare m-rii Xenofon de la Athos.

A D D E N D A

I. — 1503 (7011) iulie 31, Tîrgoviște. — Radu cel Mare voievod întărește mai multora ocine în Văleni, Băteșani, Mădulari și Iacov, peste care ei s-au înfrățit.

II. — 1525 (7034) septembrie <2>3. — Radu de la Afumați voievod întărește lui Barbul, slugă domnească, și altora ocini cu vie la Proșcani și Văleni.

RÉSUMÉS DES DOCUMENTS

1. — Janvier 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand fait don d'une somme annuelle de 2 000 aspres à l'ancien «protosinghel» Cozma du Mont Athos.

2. — 28 janvier 1501 (7009). — Le «ban» Barbu Craiovescu et ses frères font don d'une somme annuelle de 2 000 aspres au monastère Saint-Paul du Mont Athos.

3. — 19 avril 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Bistrița d'une somme annuelle de 5 000 aspres.

4. — 23 mai 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Iezer d'une redevance annuelle en blé et orge du district de Romanați et lui confirme les livres de culte, les vêtements sacerdotaux et les bestiaux.

5. — 24 mai 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia des villages, la dime sur les grains du district de Vilcea, la dime sur le vin, les droits de douane de Genune, des étangs et 300 familles de tziganes, tout en les exemptant de contributions et corvées.

6. — 16 juin 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Laiotă, à Alaman et à d'autres des parts à Brătivoești, Mihăilești, Broșteni et Vrabeți.

7. — 21 juin 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «postelnic» Dragosin et à ses frères les villages de Mădulari et Iacovul, une part à Rogojina et le mont Groșani.

8. — 9 juillet 1501 (7009), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Minea le village de Dodești.]

9. — <1er septembre — 15 décembre 1501> 7010. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Nucet les villages de Topoloveni, Micșenești, Găleşești et autres, avec des moulins, la dime sur le vin et des familles de tziganes.

10. — 1er septembre 1501 (7010), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «joupan» Badea de Șuici et à ses fils les monts Comarnicul, Pleșeștii, Cloarecul et Voiceștii.

11. — 15 décembre 1501 (7010), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Nucet les villages de Topoloveni, Micșenești, Găleşești et autres, avec des moulins, étangs et tziganes, tout en les exemptant de contributions et corvées.

12. — 25 février 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don d'une redevance annuelle de 4 000 aspres au monastère de Rusicon du Mont Athos.
13. — 9 mars 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à ses «vlastelini», Radu et Petru, des villages, des monts, la dime sur le vin et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.
14. — 30 avril 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Tismana la douane de Calafat, en établissant le tarif, ainsi que les étangs de Bistreţul, Balta Albă et Ptaţiţa, avec un prélèvement sur le poisson pêché.
15. — 3 mai 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Govora des villages et parts de villages, des monts, moulins, vignobles, boisseaux de blé et orge, une part des droits de la douane de Runcu et de la dime due au voïévode sur le vin de Rîmnic, une somme annuelle de 3 000 aspres, des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.
16. — 3 mai 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à l'échanson Şuica sept «pogons» (ancienne mesure) de vignoble, achetés à la «joupanitza» Maria.
17. — 19 juin 1502 (7010), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Mogoş et à son frère Nanciul une terre à Stăneşti. (Photocopie en annexe, pl. I).
18. — 12 septembre 1502 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Capotă, à ses filles et à son frère Dragomir une terre à Frăsinetul de Dumbravă, après jugement.
19. — 18 avril 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand fait don au monastère de Tismana d'une redevance annuelle de 800 blocs de sel.
20. — 19 avril 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Stoica, à sa fille Vlădaie et à sa petite-fille Stanca les villages de Lumaşul et Părul.
21. — 11 juin 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à la «joupanitza» Muşa le village de Corbii de Piatră, la moitié de Mălureni avec le moulin, ainsi que des tziganes. (Photocopie en annexe, pl. II).
22. — 12 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme au village de Vaideei ses monts, après jugement avec les villages de Măldăreşti, Birzoteni et Clndoi.
23. — 15 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme au village de Vaideei ses monts, après jugement avec les villages de Măldăreşti et Clndoi.
24. — 15 juin 1504 (7012), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Ion, homme de cour, et à ses fils une part à Petreşti. (Photocopie en annexe, pl. III).
25. — 25 juin <1504>, Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Ivan et à son frère Prodan, des parts à Văselaşi et Şasa.
26. — 28 juin 1504 (7012). — Le voïévode Radu le Grand confirme à Oprea et à Frincul le village de Mijloci.
27. — 13 septembre 1504 (70<1>3), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au sénéchal Radu et à son frère Badea des parts à Finteşti, à Mîrceşti et à Petreşti, ainsi que des tziganes.
28. — 21 novembre 1504 (7013), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère Buna Vestire <Glavacioc> le village de Zemnicele, donation du «clucер» Ivan.
29. — 11 janvier 1505 (7013), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les villages de Cărăreni et Lumineni, une terre près la ville de Floci et les étangs depuis Săpatul jusqu'à l'embouchure de la Ialomiţa, en fixant les exemptions et les droits du monastère.

30. — <20> janvier 1505 (7013), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les droits de douane de Genune, en fixant le tarif.
31. — 26 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Tismana ses villages, étangs, vergers et vignobles.
32. — 26 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Radul, fils de Latzco, la moitié du village de Topești et l'autre moitié au monastère de Tismana, donation de Latzco au monastère.
33. — 27 mars 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand exempte de toute dette et corvée, hormis la taille et les obligations militaires, les serfs qui viendront d'ailleurs et ceux qui se trouvent sur le domaine de Topești du monastère de Tismana.
34. — 2 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Arca et à ses fils la Crivina Murgeștilor, près Șerbești, après jugement.
35. — 15 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Frîncu et à ses fils, le scribe Tudor et Stanciul, des parts à Suseni. (Photocopie en annexe, pl. IV).
36. — 21 juin 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme l'affrèrissement de Mușat avec le «comis» Radu et le spathaire Pătru pour des parts à Corbi.
37. — 2 juillet 1505 (7013), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Bucur et à ses fils la moitié du village de Gârdești.
38. — 18 juillet 1505 (7013), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme aux intendants Orlea et Balcul une part des terres princières d'Andolie.
39. — 9 décembre 1505 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «joupan» Pătru et à ses fils le village de Lupia, dont la moitié était perdue du temps de Radu le Beau.
40. — 10 décembre 1505 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «joupan» Badea de Șuici et à ses fils, après jugement, des villages, des monts, des vignobles, des emplacements d'anciens villages, des tziganes et leur accorde des exemptions de toute contribution et corvée.
41. — 21 janvier <1506>. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Stan la terre de Neagomir «de Ciofrîngeni», en lui fixant les limites.
42. — 12 avril 1506 (7014), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Frîncu et à ses fils, le scribe Tudor et Stanciul, des parts à Voinigești et à Prundul, avec étang. (Photocopie en annexe, pl. V).
43. — 14 mai 1506 (7014), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au prêtre Aldea, à son fils Șteful, à Iuga et à Maican, des parts à Crăstinești, Sărutul de Jos et Topile.
44. — 4 juin 1506 (7014), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «joupan» Frîncu et à ses fils la moitié du village de Bălești et du mont Florile Albe.
45. — 25 juin 1506 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Dragomir Mățil et à ses fils une famille de tziganes, après jugement avec Oprea, auquel on donne en échange une part à Berivoiești.
46. — 1er juillet 1506 (7014). — Le voïévode Radu le Grand confirme au spathaire Lucaci, au «joupan» Iacov et à d'autres le village de Mogoșani et des parts à Nămăești.
47. — 16 août 1506 (7014), monastère de Bistrița. — Le «ban» Barbu Craiovescu et ses frères font don au monastère de Bistrița d'un vignoble et d'un verger.
48. — 20 août 1506 (7014), Bucarest. — Le voïévode Radu le Grand confirme, après jugement, au spathaire Dragomir, à son frère Voico et à ses petits-fils une terre à Bucșani et une part de moulin à Grumazi.

XXX

49. — 1er septembre 1506 (7015), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Valea, fondée par la nonne Magdalena, les boisseaux dus au prince par les villages de Corbii de Piatră et Mălureni. (Photocopie en annexe, pl. VI).

50. — 16 septembre 1506 (7015), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au «joupan» Bratul et à ses frères des manses à Sibiceu avec gué pour le moulin, après jugement avec le «vornic» Coțofan et avec Hîrs.

51. — 3 février 1507 (7015), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Cozia les villages de Căărăeni et Lumineni, une terre aux alentours de la ville de Floci et les étangs du Danube, en fixant les exemptions et les droits du monastère.

52. — 9 juin 1507 (7015), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme à Stănilă, Stoian et Păuș des parts à Stoenesti.

53. — 20 juin 1507 (7015), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu le Grand confirme au monastère de Glavacioc des villages, monts, vignobles, moulins, le taillis princier de Slătina, des boisseaux de blé et orge du district de Vlașca, des parts des droits de douane de Prahova et de Doamnei, le prélèvement des droits de douane du district de Teleorman, des dîmes sur le vin ainsi que des tzigancs.

54. — 6 juin 1508 (7016), Pitești. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Govora les villages de Glodul et de Hința, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. VII).

55. — 16 juin 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Manea, à ses frères et à leur oncle Manca la moitié de Blagodești, après jugement.

56. — 26 juin 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat, en fixant le tarif, et ceux de la douane des étangs de Bistreț et Gîrla Răpced. (Photocopie en annexe, pl. VIII).

57. — 29 juillet 1508 (7016), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Neagoe et à Radu, avec leurs fils, la moitié du village de Brătiani, près Brădet, après jugement.

58. — 7 septembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Bistrița des villages, des étangs, un vignoble, des tziganes, lui fait don des revenus sur le fromage du district de Vilcea et des droits de douane de Secui sur le Jiu, en les exemptant de toute contribution et corvée, hormis la capitation et les obligations militaires.

59. — 10 septembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme au monastère de Bistrița des villages, des étangs, un vignoble, des tziganes, lui fait don des revenus sur le fromage du district de Vilcea et des droits de douane de Secui sur le Jiu, en les exemptant de toute contribution et corvée, sauf la capitation et les obligations militaires.

60. — 1er novembre 1508 (7017), Ștefănești. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme Vodița Mare au monastère de Tismana avec les anciens emplacements de Bahna et de Virful lui Vlad.

61. — 11 novembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Ivan et à son frère Prodan la part des Măcrești à Văselați.

62. — 23 décembre 1508 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Neagu des terres à Urșați et à Lălești et une part du mont Coarnele.

63. — 19 juillet 1509 (7017), Bucarest. — Le voïévode Mihnea le Mauvais confirme à Grozea, à Radul et à d'autres des parts à Seaca, Păroși, Vulpești et autres.

64. — 29 octobre 1509 (7018), Borăști. — Mircea voïévode, fils du voïévode Mihnea le Mauvais, confirme au monastère de Tismana le village de Ceauri.

65. — 3 novembre 1509 (7018), B o r ă ș t i. — Mircea voïévide, fils du voïévide Mihnea le Mauvais, confirme à Milea et à ses fils le village de Mircești, après jugement.

66. — 5 décembre 1509 (7018). — Mircea voïévide, fils du voïévide Mihnea le Mauvais, confirme à Stan et à son frère Voico une part du village de Hăești, après jugement.

67. — 1er avril <1510—1511>, P i t e ș t i. — Le voïévide Vlad le Jeune fait don à ses «vlastelini», le «ban» Barbu, le «vornic» Pirvu et le grand «vornic» Danciu des villages de Potelu et de Cușmița avec la petite rivière et des emplacements d'anciens villages.

68. — 24 avril 1510 (70<1>8), C u r t e a d e A r g e ș. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Maria, fille d'Alăman, une manse à Stănești.

69. — 1er mai 1510 (7018), T ı r g o v i ș t e. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat, en fixant le tarif, ainsi que les étangs de Bistrețul, Balta Albă, Platăț et Comani, avec un prélèvement sur le poisson pêché.

70. — 2 mai 1510 (7018), T ı r g o v i ș t e. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Stoica <Dohoreț>, homme de cour, et à ses frères une part du village de Corbi et la moitié de celui de Bălicineasca, le village de Cîrbești demeurant en possession du monastère de Tismana.

71. — 15 mai 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune fait don d'une somme annuelle de 5 000 aspres, à l'ancien «protosinghel» Cozma du Mont Athos.

72. — 15 mai 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune fait don d'une somme annuelle de 5 000 aspres au monastère de Khilandar du Mont Athos.

73. — 27 mai 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à son «vlastelin» Calotă, ancien trésorier, les villages de Slăveni et de Stoenești, après jugement.

74. — 27 mai 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à son «vlastelin» Neagoe, fils du «vornic» Drăghici, avec ses fils et petits-fils, des villages, des monts, un taillis princier et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

75. — 18 juin 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au «pitar» Stoica et à ses fils une terre à Lungi. (Photocopie en annexe, pl. IX).

76. — 28 juillet 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Costea, à Dobromir, à Cînda et à d'autres, le village de Țerățelul, après jugement.

77. — 2 août 1510 (7018), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à plusieurs gens des terres à Sadină, Buneștii de la Muscel, Frăsinet et Meriș.

78. — 8 septembre 1510 (7019), T ı r g o v i ș t e. — Le voïévide Vlad la Jeune confirme au logothète Stanciu des terres à Belciugata et à Voinigești, dont celui-ci fait don au monastère de Perivoli.

79. — <Après le 8 septembre 1510 — janvier 1512>, M ă g u r e l e. — Le voïévide Vlad le Jeune ordonne à Stanciu et à Iuban de ne pas toucher à la terre des fils de Dumitreasa.

80. — 11 septembre 1510 (7019). — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Oprea et à Stanciu des parts à Corbi, après jugement.

81. — 12 novembre 1510 (7019), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme Vodița Mare au monastère de Tismana, ainsi que Bahna avec ses anciens emplacements, Virful lui Vlad et Bucina.

82. — 10 janvier 1511 (7019), T ı r g o v i ș t e. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana les villages de Bahna, Precîrstia et Bucina, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. X).

83. — 22 mars 1511 (7019), B u c a r e s t. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Snagov des parts à Cîrcimari et à Băbeni.

84. — 19 avril 1511 (7019), Popești. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Govora trois tziganes avec leurs fils, don de Neaga, fille de Dan Durduca. (Photocopie en annexe, pl. XI).

85. — 22 avril 1511 (7019), Popești. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Ceuri, après jugement.

86. — 1er juillet <1511>, Tîrgoviște. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Cotmeana les villages de Prislop, Cacleși et Olăcești, don du grand « vornic » Bogdan.

87. — 10 juillet 1511 (7019), Dridih. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Nichifor et à ses fils le village de Rogozești, avec des droits de franchise.

88. — 10 juillet <1511>. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Drăgoi et à son frère Stanislav des terres à Margenea, à Zvorjoi, le mont Bucila, pour lesquels ils se sont affrérés.

89. — 30 <juillet-août> 1511 (7019), Dridih. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Bahna.

90. — 30 août 1511 (7019), Gherghița. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au « sluger » Virjoghe de Voievodești le village de Zemnicele.

91. — 28 novembre 1511 (7020), Buzău. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme à Deatco, homme de cour, une terre à Topești.

92. — 27 décembre 1511 (7020), Tîrgoviște. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Dealu le village de Bejești, don de la « jupanitza » Caplea, épouse du logothète Staico.

93. — 8 janvier 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïévide Vlad le Jeune confirme au monastère de Tismana le village de Topești, don de Latzco et de son fils Radu.

94. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le maire Toma et douze échevins de Tîrgoviște confirment au « postelnic » Ratea une maison avec cellier et emplacement dans la ville.

95. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévide Neagoe Basarab ordonne au maire Mija de ne permettre à personne d'empiéter sur les droits du monastère de Bistrița sur ses montagnes.

96. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme aux monastères de Clocoციov et de Cutlumuz la moitié de la terre des Pirdești, don du grand « clucer » Manea.

97. — <février 1512 — septembre 1521>. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Vișina une somme annuelle de 400 aspres.

98. — 20 février 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Cutlumuz du Mont Athos plusieurs villages, en les exemptant de toute contribution et corvée, sauf la capitation et les obligations militaires.

99. — 15 mars 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à l'échevin Dreanca et à ses fils le village de Cocorăști.

100. — 26 mai 1512 (7020), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov une terre à Circimari, après jugement.

101. — <26 mai-31 août 1512> 7020, Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au « jupan » Stoica, à son frère Neagoe et à d'autres des parts dans le village de Grămădite et des affrèissements, après jugement.

102. — 4 juin 1512 (7020). — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au grand « vornic » Calotă, à sa « jupanitza » Neacșa et à leurs fils la moitié du village de Drăgănești, près Tîrgoviște, district de Dimbovița.

103. — 23 juin 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbii de Piatră le village de Corbii de Piatră, un vignoble à Golești et des tziganes.

104. — 6 juillet <1512—1513>, Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab fait don au monastère de Iezer d'une redevance annuelle en blé et orge du district de Romanai.

105. — 23 juillet <1512—1513>. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cutlumuz du Mont Athos ses villages, délimités par des boyards.

106. — 27 juillet 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme Vodița Mare au monastère de Tismana, avec l'ancien emplacement de Bahna, après jugements.

107. — 30 juillet 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode — Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistrița le village de Mălureni et une terre près Micești.

108. — 30 juillet 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Glavacioc des villages, des parts de villages, des vignobles, des redevances en blé du département de Vlașca, des parts de droits de douane du district de Prahova et de Doamnei, la perception des droits de douane du district de Teleorman et des tziganes.

109. — 2 août 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 1 000 aspres au monastère de Turnul lui Arbănaș du Mont Athos.

110. — 6 août 1512 (7020), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à Stanciul Muja et à ses fils des terres à Alipseni et à Curpinel, après jugement.

111. — <1er septembre 1512—31 août 1513> 7021. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des parts de villages et des tziganes.

112. — 3 septembre 1512 (7021), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à Detco, Stănilav, Dumitru et Maniu avec leurs fils des terres à Berăști, Mărgineni, Obîrșia et Cilnicul de Sus, après jugement.

113. — 16 septembre 1512 (7021), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora une terre à Bunești et une famille de tziganes, donation de Danciu lorsqu'il est entré dans les ordres. (Photocopie en annexe, pl. XII).

114. — 29 septembre 1512 (7021), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbi le village de Corbii de Piatră, un vignoble à Golești et des tziganes.

115. — 11 octobre 1512 (7021). — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au «ban» Barbu Craiovescu une terre à Tîrșea, prise en échange pour le village de Slătioara. (Photocopie en annexe, pl. XIII).

116. — 9 <mars> 1513 (7021), Bucarest. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des villages, des parts de villages et des tziganes, en les exemptant de toute contribution et corvée.

117. — 23 mars 1513 (7021), Bucarest. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vișina le mont Plăseală, don de la «joupانيتza» Neacșa et de sa fille Marga.

118. — 1er avril 1513 (7021), Bucarest. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora la clairière de Nevoia, don du trésorier Tudor, et lui fait don d'une partie de la terre princière près la clairière mentionnée. (Photocopie en annexe, pl. XIV).

119. — 20 [septembre <1513>, Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab fait don au spathaire Șerban et à ses fils du village de Bicleşul avec clairières, pour avoir fidèlement servi jusqu'au sacrifice de sang.

120. — 24 octobre 1513 (7022), Nănișori pe Ialomița. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Glavacioc une terre à Neagra, échangée contre une

terre à Izvor et une somme d'aspres avec le « pircălab » Ȑicea. (Photocopie en annex pl. XV).

121. — 11 mars 1514 (7022). — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au logothète Harvat les villages de Tlmpeni, Prisaca et Hodeateni.

122. — 8 mai 1514 (7022), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au « vornic » Șuica et à ses fils la moitié du moulin de Dedilov sur la Cilniște et la moitié de la petite rivière de Craguia, après jugement, ainsi que l'affrèrissement avec son cousin Dara pour les villages de Șuici, Pleșești et d'autres.

123. — <Après le 8> mai 1514 (7022), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au « pircălab » Stanciul des terres à Mirșa, à Uești et des tziganes, ainsi que l'affrèrissement avec son cousin Stoica.

124. — 14 juillet 1514 (7022), Curtea de Argeș. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Șerb, à son frère Semăn et à d'autres, le village de Groșetul.

125. — 23 juillet 1514 (7022), monastère de Bistrița. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au logothète Teodor et au « ban » Stanciul une terre à Costești.

126. — <Après le 23 juillet 1514 — avant novembre 1516>. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme aux monastères de Snagov et de Glavacioc un emplacement de cellules à Cornu sur la Prahova, don de Dragomir Pîntei.

127. — 3 août 1514 (7022), Argeș. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Manea, à Micul et d'autres les villages de Cotoruia et de Cernaia.

128. — 3 septembre 1514 (7023), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Mihail et à d'autres des parts à Grădiștea et à Runtea, après jugement.

129. — 8 <septembre 1514 — août 1515> 7023, Cornățel. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Slănilă, à Dragomir et à d'autres des terres à labourer à Orbi.

130. — 7 décembre 1514 (7023), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 10 000 aspres et 700 aspres pour hôpital au monastère de Cutlumuz du Mont Athos.

131. — 13 décembre <1514—1519>. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Dealu une terre « Alexeni », l'exemptant de toute contribution et corvée.

132. — 14 décembre 1514 (7023), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Vișina sa terre, après jugement.

133. — 11 janvier 1515 (7023), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Corbi le village de Corbi avec des vignobles et des tziganes, et au monastère de Cornet des tziganes.

134. — 16 mars 1515 (7023), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov des terres à Cîrcimari et des vignobles à Boian et Băbeni.

135. — 13 avril 1515 (7023), Oltenița. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à l'intendant Tatul, à Voico et à Mătea les villages de Pîrscovul et de Pănătăul, et à Dragomir et à d'autres une terre sur la vallée de l'Olmet.

136. — 20 îmai 1515 (7023), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Manea Vulparu et à ses fils la moitié du village de Golești, des terres à Spineni et à Țeara lui Onea et la moitié du mont Cernat.

137. — 23 mai 1515 (7023), Merișeni. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Alăman et à ses petits-fils des terres à Alămănești, au prêtre Stanciu et à d'autres des terres à Zărnești, Bobeni et Dobrogosti.

138. — 26 juin 1515 (7023), Curtea de Argeș. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Bogdan et à ses petits-fils des terres à Negotești, Strimțișorul, Necșești et ailleurs.

139. — 26 juillet 1515 (7023). — Le voïévide Neagoe Basarab confirme les affrèrisements entre le « pitar » Oancea et Straoa, pour les villages de Sturzești et de Dobra, de Buciumeni et de Trudești.

140. — <1er septembre 1515—31 août 1516> 7024. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère <de Cozia> les monts Scărișoara, Călugărul et Cozia.

141. — 17 octobre <1515—1517>, Tîrgoviște. — Le voïévide Basarab confirme au spathaire Dan, au sénéchal Plrvul et à Bircă, la moitié du village de Stoenesti avec moulin, après jugement avec le « sluger » Simca.

142. — 11 janvier 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Stoica Olteanul et à ses fils des terres à Făgețeni.

143. — 23 janvier 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet des villages, des moulins, un vignoble à Tîrgoviște, une partie du mont Bucegi, la moitié de l'étang de Saltava et des tziganes.

144. — 27 février 1516 (7024), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à son « vlastelin » Harvat, grand logothète, à ses fils et ses filles, une terre à Studena, prise pour les huit chevaux perdus par Stănimir, des terres à Crușov et Rîndurești et un tzigane.

145. — 5 juillet 1516 (7024), Giurmeni. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au « ban » Vlad, au « pîrcălab » Dumitru et au spathaire Balica, avec leurs fils, une terre à Căluu.

146. — 3 novembre 1516 (7025), Pitești. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciul des terres avec vignobles et verger à Titiricești et Voinigești, dont celui-ci fait don, avec d'autres terres, au monastère de Cornet.

147. — 14 novembre 1516 (7025), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au « ban » Vlad, au « pîrcălab » Dimitrie et au spathaire Balica, avec leurs fils, une terre à Căluu et une autre à Mihălești, après jugement.

148. — 7 janvier 1517 (7025), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeș les droits de la douane princière de Ocna Mică, à Tîrgoviște.

149. — 21 janvier <1517—1519>, Pitești. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère Saint-Etienne un ancien emplacement de village sur le Birlui, près de Branet, et la moitié du moulin de Racovița, dons du logothète Harvat.

150. — 10 mars 1517 (7025). — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au monastère de Bolintinul les villages de Pilești et de Bucșani, une partie d'Ogrăzeni et un moulin sur le Neajlov.

151. — 3 juin 1517 (7025). — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Stan, à Pătru Văcărescu et à Neagoe une terre à Hlevna, don du « ban » Barbu pour juste service avec sacrifice de sang.

152. — 9 juin 1517 (7025), Curtea de Argeș. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Șerbu des terres à Stoenesti, Dăngești et Berislăvești, soit les parts de Neacșa et Sora.

153. — 12 <juin> 1517 (7025). — Le voïévide Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 700 aspres au monastère de Corbii de Piatră.

154. — 18 juin 1517 (7025), <Pitești>. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme au grand « vornic » Calotă une terre à Lușșanul et un serf.

155. — 3 juillet 1517 (7025), Tîrgoviște. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme à Pătru Văcărescu une terre à Hlevna, don du « ban » Barbu pour avoir fidèlement servi avec sacrifice de sang.

156. — 10 juillet 1517 (7025), Bucarest. — Le voïévide Neagoe Basarab confirme aux « moșneni » (paysans libres) de Stănești et de Drajna les limites de leurs terres.

XXXVI

157. — 14 juillet 1517 (7025). — Le maire et les échevins de la ville de Rimnic confirment au logothète Stanciul un vignoble et des vergers à Titirecl.

158. — 19 juillet 1517 (7025). — Le voïévode Neagoe Basarab fait l'aumône au monastère de Bolintinul, vu son indigence.

159. — 19 juillet 1517 (7025), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Draica une terre à Groșani.

160. — 23 août 1517 (7025), Curtea de Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don d'une somme annuelle de 7 000 aspres au monastère de Khilandar du Mont Athos.

161. — 1er septembre 1517 (7026), Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciul la moitié d'un moulin sur l'Olt et lui fait don d'un gué à moulin au même endroit, dont celui-ci fait don au monastère de Cornet. (Photocopie en annexe, pl. XVI).

162. — 29 octobre 1517 (7026), Monastère près l'Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Stanciul des terres, des vignobles, des potagers, des vergers, un gué à moulin, dont celui-ci fait don au monastère de Cornet.

163. — 30 octobre 1517 (7026), Curtea de Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora des villages, des parts de villages, des vignobles, des moulins, des tziganes, une part des droits de la douane princière de Runcu et du vin provenant de la dlme princière sur le vin de Rimnic, en les exemptant de toute obligation et corvée.

164. — 30 octobre 1517 (7026), Monastère près l'Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Govora un tzigane, don de Tatu de Rimnic. (Photocopie en annexe, pl. XVII).

165. — 22 novembre 1517 (7026), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère du « joupan » Drăghici de Cricov le village de Secăreni avec gué à moulin et emplacement à bâtir.

166. — 18 janvier 1518 (7026), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab exempte de toute obligation et corvée les biens du grand « vornic » Calotă.

167. — 28 janvier 1518 (7026), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand logothète Harvat et à ses fils la terre des Doicești.

168. — 7 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don à Danciul, au spathaire Oprea, à Ivul et à leurs fils, d'une forêt à Aninoasa pour la défricher.

169. — 21 avril <1518>, Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Stanciul et à d'autres des terres à Corcolați et à Alixeni.

170. — 28 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au logothète Tudor et à son frère Stanciul, avec leurs fils, une terre à Voïnigeștii de Jos.

171. — 3 mai 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à la « joupaneasa » Neacșa, fille du logothète Harvat, les villages de Brincoveni et de Baia.

172. — 4 mai 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à son « vlastelin » Harvat, grand logothète, le village de Grozești. (Photocopie en annexe, pl. XVIII).

173. — 29 juillet 1518 (7026), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab fait don au monastère de Cotmeana d'une somme annuelle de 1 000 aspres, d'un calice et d'un plateau en argent.

174. — 16 août 1518 (7026), Curtea de Argeș. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet un tzigane, après jugement.

175. — 10 <janvier — août> 1519 (7027), Pitești. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand « sluger » Dragomir, à ses fils et à sa fille des villages, des parts de villages, des monts et des maisons à Rimnic, des vignobles et des tziganes.

176. — 13 janvier 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Motru des terres à Șușița et à Gruinari, dons du grand logothète Harvat.
177. — 15 janvier 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeș le village de Topana.
178. — 21 janvier 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cornet un emplacement pour battage du grain et rucher à Voinigești, dons du logothète Stanciu.
179. — 28 janvier 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à son «vlastelin» Harvat, grand logothète, une terre à Studina.
180. — 22 avril 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Vișina une terre à Porceni, à l'embouchure du Jiu, don de Baiul. (Photocopie en annexe, pl. XIX).
181. — 26 avril 1519 (7027). — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Cozia une terre à Prisăceani, don d'Andronic.
182. — 6 mai 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à Manea, Tatomir, Stoica et d'autres, des terres à Milcoveni, Dădești, Severin, Letca, Buari, Liești, Gălăteni, Șulești et Topol, ainsi que les affrissements d'entre eux.
183. — 28 juin 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au village de Colfești une terre, après jugement.
184. — 9 juillet 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à Stan Mucea, Bucur et Stan Bica des terres à Urandăși, Epurești et Răceni.
185. — 11 juillet 1519 (7027), Pitești. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère d'Argeș les maisons et les moulins près Pitești «à Geamăna».
186. — <1er septembre 1519—31 août 1520> 7028. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à la Métropole le village de Groșani, les vignobles et l'emplacement de maison de Tîrgoviște, dons du «postelnic» Marcea.
187. — <1er septembre, 1519—31 août 1520> 7028. — Le voïevode Neagoe Basarab accorde des privilèges au monastère Xénophon du Mont Athos.
188. — 5 septembre 1519 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Valea un emplacement de monastère, des terres à Băjești et à Curești, un vignoble à Golești et des tziganes.
189. — 16 septembre 1519 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Seaca, district de l'Olt, les villages de Mușetești, Vaideei et Criva, un moulin sur l'Olteț et des familles de tziganes, dons du «clucer» Manea, en les exemptant de toute obligation et corvée.
190. — 29 novembre 1519 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au «pircălab» Tetiu le village de Picleni, des terres à Girbovi, Tîrcov et ailleurs, ainsi que des tziganes.
191. — 10 janvier 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistrița la moitié du village et de la petite rivière de Celei et l'autre moitié au monastère de Potoc.
192. — 16 mars 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme à Cazan et à son frère Sahat des villages et des tziganes. (Photocopie en annexe, pl. XX).
193. — 10 avril 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïevode Neagoe Basarab confirme au monastère de Bistrița des villages, des parts de villages, des vignobles et des tziganes et lui fait don des redevances en fromage du district de Vilcea, en les exemptant de toute contribution et corvée, sauf la taille et les obligations militaires.

194. — 9 juin 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme l'accord conclu avec Jean Zápolya, voïévode de Transylvanie, par lequel est établie la frontière entre la Valachie et la Transylvanie.

195. — 11 juin 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov la donation de la nonne Eupraxia, mère du voïévode Vlăduț.

196. — 14 juillet 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à plusieurs leurs terres à Bărbulești, Trestenic, Albești et ailleurs.

197. — 6 août 1520 (7028), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Snagov un domaine à Cornu, pris en échange du domaine de Tîncăbești, à Dragomir et ses fils.

198. — 2 septembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Dobrușa le village de Crivina, le lieu dit Poiana lui Ciolan et des tziganes, dons du «joupán» Radu, de l'échanson Badea et de la «joupánitza» Vlădaia.

199. — 4 septembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «clucer» Tudor et à son frère Stanciu une terre à Bărbătești.

200. — 25 septembre 1520 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Cîrstea et à son frère Dan le village de Straja, après jugement avec les habitants de Grădiștea.

201. — 3 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet une terre à Gălășești.

202. — 13 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au monastère de Nucet une terre à Gălășești.

203. — 26 novembre 1520 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «pîrcălăb» Baldovin des terres à Balta Neagră, Floreni, Topliceni et ailleurs, ainsi qu'une famille de tziganes.

204. — 30 novembre 1520 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au grand logothète Harvat une part à Epotești.

205. — 3 avril 1521 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme au «clucer» Tudor et à son frère Stanciu un vignoble à Bogdănești.

206. — 11 avril 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à son «vlastelin» Harvat, grand logothète, une terre à Studena. (Photocopie en annexe, pl. XXI).

207. — 30 avril 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Semen, Filip, Stanciul et à d'autres, des terres à Corcolăți et Alixeni.

208. — 14 juin 1521 (7029). — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Cîrstea et à ses fils une terre à Rătești, après jugements.

209. — <29—30 juin 1521>. — Neacșu de Cîmpulung écrit à Hanăș Begner de Brașov sur les mouvements des Turcs au Danube et le passage de Mahomet-beg par la Valachie. (Photocopie en annexe, pl. XXII).

210. — 4 juillet 1521 (7029), Tîrgoviște. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Mircea et ses frères des terres à Bălești et à Poeni, ainsi que le mont Florile Albe.

211. — 3 février 1522 (7030), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Ăfumați confirme au monastère d'Argeș les moulins bâtis par les Dragotești, après entente avec ceux-ci. (Photocopie en annexe, pl. XXIII).

212. — 5 février <1522>, Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d'Ăfumați fait don de l'alpage de Peceneaga à Neagu, pour ses services.

213. — 28 février <1522>. — Le voïévode Radu d'Ăfumați confirme au monastère d'Argeș deux moulins sur le domaine de Pitești.

214. — 4 août 1522 (7030). — Le voïévode Radu d'Ăfumați fait don au «postelnic» Neagoe d'une moitié des villages d'Uibărești et de Stoicănești pour juste service.

215. — 4 avril 1523 (7031), T i r g o v i ș t e. — Le voïévode Radu d’Afumați confirme au monastère d’Argeș des villages, étangs, moulins, la dlme princière et seigneuriale sur le vin, les droits de douane d’Ocna <Mică> à Tirgoviște et des tziganes.

216. — <Après le 4 avril 1523—1528>. — Le voïévode Radu d’Afumați confirme au logothète Bălaur, à la «joupanitza» Anca et à leurs fils, des parts de villages et des tziganes.

217. — 11 juillet 1523 (7031), B u c a r e s t. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Dobrușa le village de Crivina, le lieu dit Poiana Ciolanului, des tziganes et le boisseau princier en céréales de Crivina.

218. — 24 juillet <1523>, D r i d i h. — Le voïévode Vladislav III fait don à l’hôpital de Simidreni et à l’hospice du monastère d’Argeș des redevances en fromage du district de Pădureț.

219. — 12 septembre 1523 (7032), G h e r g h i ț a. — Le voïévode Vladislav III confirme aux «joupanitze» Neacșa et Neaga et à leurs fils le village de Cislău, après jugements.

220. — 8 novembre 1523 (7032). — Le voïévode Radu <Bădica> fait don à la Métropole des revenus des vignobles d’Aninoasa.

221. — 9 février 1524 (7032). — Le voïévode Radu d’Afumați confirme au monastère d’Argeș des villages avec la dlme princière et seigneuriale sur le vin, des moulins, des étangs, les droits de douane d’Ocna <Mică> et des tziganes.

222. — 10 mai <1524>. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les droits de douane du sel du gué de Vidin.

223. — 22 mai <1524>. — Le voïévode Vladislav III exempte les villages du monastère de Bistrița de toute contribution et corvée, en ordonnant obéissance aux serfs et lui fait don des redevances en fromage du district de Vilcea. (Photocopie en annexe, pl. XXIV).

224. — 16 juin 1524 (7032), B u c a r e s t. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les droits de douane de Calafat avec le marché, ainsi que des étangs avec un prélèvement sur le poisson pêché.

225. — 27 juillet <1524>. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana le village de Ceauri, qu’il exempte de toute contribution et corvée, hormis la taille.

226. — 10 février 1525 (7033), T i r g o v i ș t e. — Le voïévode Radu d’Afumați confirme au monastère d’Argeș le village d’Alun, don de Stanciu de Baia. (Photocopie en annexe, pl. XXV).

227. — <10 février—24 juillet 1525; 5 novembre 1531—27 décembre 1533>. — Le grand «vornic» Drăghici charge Tocsaba d’attribuer à Vlaicul un champ à labourer prélevé sur la terre de Ratea.

228. — 11 février 1525 (7033). — Le voïévode Radu d’Afumați confirme au monastère d’Argeș le village de Tătari, don du voïévode Neagoe Basarab.

229. — 29 mars <1525—1528>. — Le voïévode Radu d’Afumați ordonne à Frățilă et à son groupe d’abandonner l’ancien emplacement de village de Varonic, appartenant au monastère de Tismana.

230. — 31 mars <1525—1528>. — Le voïévode Radu d’Afumați ordonne à Frățilă et à son groupe d’abandonner les anciens emplacements de village de Varonic et Bresnița, appartenant au monastère de Tismana.

231. — 19 avril 1525 (7033), B u c a r e s t. — Le voïévode Vladislav III confirme au scribe Stanciu des parts de village et des tziganes, après jugement.

232. — <Après le 19 avril — août 1525>, Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Stoica et à son frère le village de Bădiceni, une part de Bunești et des monts.
233. — 30 avril 1525 (7033), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați fait don d'une somme annuelle de 10 000 aspres au monastère Khilandar du Mont Athos.
234. — 4 (?) mai 1525 (7033), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați fait don au monastère Turnu lui Arbănaș du Mont Athos d'une somme annuelle de 1 200 aspres et à l'hégoumène Macarie, de 1 000 aspres.
235. — 16 mai 1525 (7033), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați fait don au monastère Turnul lui Arbănaș du Mont Athos d'une somme annuelle de 1 200 aspres et à l'hégoumène Macarie, de 1 000 aspres.
236. — 30 mai 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Tismana les villages de Vodița Mare, Virful Vladului et autres, après jugement. (Photocopie en annexe, pl. XXVI).
237. — 10 juin 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Costa, homme de cour, à son fils Crăciun et d'autres, des parts à Bunilești, achetées à Vișa.
238. — 10 juin 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Dragomir et à son groupe des terres à Peștișanii de Sus et ailleurs, le mont Gemenele et des vignobles à Gureni, après jugement.
239. — Juillet <1525>, Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme au monastère de Glavacioc une terre à Obislav, don de Dumitru de Bănești.
240. — 24 juillet 1525 (7033), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme le testament de l'épouse du « pîrcălab » Baldovin, la « joupanita » Maria, mère d'Ivașco de Golești et d'autres.
241. — 18 août 1525 (7033), Bucarest. — Le voïévode Vladislav III confirme à Stănilă et à ses fils des parts à Negotești et à Necsești.
242. — 8 septembre 1525 (7034), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme à l'évêché de Buzău des tziganes, des moulins, des charrettes à poisson, des mesures de miel, des boisseaux de blé, la redevance en fromage du district de Buzău, des mesures de vin et des hommes pour travailler aux moulins de l'évêché.
243. — 11 septembre 1525 (7034), Afumați. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme au monastère de Glavacioc un domaine avec serfs à Bărăgan, don du « vornic » Calotă.
244. — 18 septembre <autour de 1525>. — Le voïévode Radu d' Afumați exempte de la dime sur le vin les « laïques » de l'évêché de Buzău.
245. — 18 octobre <1525>. — Le voïévode Radu d' Afumați écrit au maire et aux échevins de Cîmpulung de retourner tout ce qu'ils avaient pris d'au-delà de la montagne pour les dettes d'Ivan de Voico.
246. — 23 octobre 1525 (7034), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme à Albu, Naica et Vișa, des terres à Merișani, Păpușari, Găleşești et Bădești.
247. — <Après le 23 octobre 1525 — 22 août 1526>. — Le voïévode Radu d' Afumați fait don au sénéchal Radu d'une famille de tziganes.
248. — 13 novembre 1525 (7034), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați fait don au « vornic » Manea des villages et des tziganes de Cîrstian Șupitul, perdues par trahison.
249. — 22 novembre 1525 (7034), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme au monastère d'Argeș le village de Flăminzești.
250. — 17 décembre 1525 (7034), Tîrgoviște. — Le voïévode Radu d' Afumați confirme au « joupau » Fătu et à ses fils, des terres à Cîrcimari, Băbeni, Albești et Negovani.

DOCUMENTS DOUTEUX

A. — 10 janvier 1510 (7018), Tîrgovişte. — Le voïévode Vlad le Jeune confirme à l'échevin Dumitru à Tîrgovişte et à ses frères une terre à Cocorăşti.

B. — 30 avril 1518 (7026), Bucarest. — Le voïévode Neagoe Basarab confirme à Datco et à son frère Mihail des terres à Bereşti et Brădiceni.

C. — 8 mars 1525 (7033), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme au spathaire Dragu et à ses fils des emplacements d'anciens villages dans le district de Jiul de Jos, pour avoir fidèlement servi avec sacrifice de sang.

D. — <1—7 septembre> 1525 (7034). — Le voïévode Vladislav aide par des dons le monastère Xénophon du Mont Athos.

A D D E N D A

I. — 31 juillet 1503 (7011), Tîrgovişte. — Le voïévode Radu le Grand confirme à plusieurs personnes des terres à Văleni, Băteşani, Mădulari et Iacov, pour lesquelles elles se sont affrérées.

II. — <2>3 septembre 1525 (7034). — Le voïévode Radu d'Afumaţi confirme à Barbul, homme de cour, et autres des terres et vignobles à Proşcani et Văleni.

D O C U M E N T E

1501 (7009) ianuarie, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod dăruiește la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 2 000 aspri.

† Къ имѣ ѿтца и сына и свѣтаго дсха, Тронце еднѣосщине и неразделнима>..... Іѡ Радѹль воевода, божію мнлості<ею>..Зе>мле Блашке, желаніе имее.....въ свѣтѣн Горѣ Ѳонстѣнѣ свѣтѣн владічнице наше Богородице и присѣно дѣвн>.....кѹр Козма и вѣзвѣстном и свѣтінѹх монастирѹх нже.....проходѣт настоѣщие врѣм<е>.... дах и тѣснотах>....<е>лагодчестивіиѹх хитторѹх.....оцно потѣщахѹм се.....ставленіем родітелез наш.....нааго кѹр Козма.....рааго счнтелез и къ спас.....елнко моѹ....мо въ житін сем шт вого.....го нам имѣніа нагледовати..... агати.

Сіго раді, сице чиниѹм ѡ.....послат ката године брат.....единого или два или писа.....о по братіах или егда прїдет.....шт свѣте Лавре или шт моиастир К>отломсе раді шерока мон.....ога мѣсеца генаріа, да да..<ме>ртиг штцѣ проипротѣ кѹр <К>озме по »ѣ аспри и с.....ѣ аспри да мѣ се тѣн.....вѣсгда ката године вднос.....а въ негово мѣсто, ндеже.....ествѣет въ храмѣже свѣтаго и славнааго пророка Ілїе. Сеже, на тоговем произволенїи, ндеже мѣ се прилсчит жителство, да мѣ тѣн шерок шт нас приходит дондеже если въ настоѣщем житін и въ богодарованном нам области. И аще се прилсчит вншереченномѣ штцѣ кѹр Козме еже шт здешніиѹх прѣитие къ вѣчним обитѣлем и нам еше есдет врѣме житїа сего проходѣшіим, ндеже благоволити и благословити семѣ мртнигѣ бити или въ храмѣ свѣтааго пророка Ілїи или

въ ином свѣтѣм храмѣ, да мѣ бѣдетъ съи мертиг непотѣкновео дондеже се
верѣщемъ въ житїи сем; ешеже и по шд здешнїихъ намъ прѣшествїю, егоже
благоволитъ господь Богъ бити по насъ наследникъ власти си рекше Блшкон
Земли или шт срдѣчнаго нашего плода или шд нашихъ съродникъ или инь нѣкто,
емѣже даруетъ Богъ иже въ благочестїе жителствовати, таковаго молимо господемъ
нашимъ Исусу Христомъ и прѣчистою Богоматерїю и въсьми свѣтѣми, иже Богъ
шт вѣка шгодншми шсрдѣе и милованїе имати къ свѣтѣмъ божїимъ црѣквамъ,
пачеже къ свѣтѣмъ монастыромъ иже въ Свѣтѣи Горѣ Шовнстѣи свѣтїи еже
естъ периколѣ прѣчистѣи Богоматери и сїе нами сътворенное штцѣш проишротѣ
кѣр Козме непотворити ни шмалити, нь паче исплнити и потвердити ижеже
бѣдетъ съ жителствѣе вишереченнїи кѣр Козма, или въ храмѣ свѣтаго пророка
Илїи или гдѣ бѣдетъ Богъ благоволи и комѣ бѣдетъ шн благоволи и благослови,
по тоговемъ прѣшшствїю шт здешнїихъ, шт братїахъ иже съ нимъ трѣдолюбство-
вавшїихъ и съ послышшствовавшїихъ. Такови иже сїа вишереченнаа исплнитъ и
потвердитъ да мѣ естъ помощница и покровительница прѣчистаа и въсенѣпорочнаа
царица и Богородїца и присно дѣваа Марїа и зде и бѣдѣщемъ вѣще глаголю
дѣшиже и тѣлѣ и да съхранитъ его шт врага видимїихъ и невидимїихъ молитвами
въсьхъ свѣтїихъ божїихъ, амин.

Писъ мѣсеца генарїе, в лѣтѣ шѣѣ, въ Трѣговицѣхъ.

† Іш Радѣла кшекѣда, милостїа божїа, господинь.

Иъзже многогрѣшнїи Ѧвдоръ написахъ, си хрисовѣа, повелѣнїемъ господина
ми виже въсьчестнїи отци емѣже сїе вѣрѣченно бѣдетъ. И въ настоящее врѣме и по
снѣхъ полнините забывающе и насъ въ свѣщенїихъ вашихъ молитвахъ, іако да вашимъ
моленїемъ получимъ извѣщи вѣчнїихъ мѣки и сподобимъ се шд деснѣю стошнїа на
страшнемъ сѣдѣ и вѣчнїихъ благъ шлшчимъ благодѣтїю прѣсвѣтѣи Тронци, амин.

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfintului Duh, Troiță de o ființă
și nedespărțită ..., Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu ... Țării
Românești, avînd dorință ... de la Sfintul Munte Athos, ... sfintei stăpînei
noastre de Dumnezeu născătoare și pururea <fecioară> ... chir Cozma și
ne-a înștiințat ... și sfintelor mănăstiri, care ... în vremea cea de acum ...
și greutăți ... de binecinstitorii ctitori ... au mărturisit ... moartea părin-
telui nostru ... chir Cozma ... învățătorului și ... cit ... în viața aceasta
de Dumnezeu ... averea noastră a căuta ...

De aceea, astfel am făcut ... să trimită în fiecare an frați, cite unul
sau doi sau ... pe frați ... sau cînd vor veni ... de la sfînta Lavră sau
de la mănăstire Cotlomos pentru obrocul mănăstirii ... luna ianuarie, să

dea mertic părintelui chir Cozma fostul prot cite 2 000 aspri și . . . 200 aspri, ca să . . . totdeauna în fiecare an . . . iar în locul lui, unde . . . hramul sfintului și slăvitului prooroc Ilie. Iată, pe această învoire, unde i se va întâmpla să-și ducă traiul, să meargă acel obroc de la noi cit vom fi în viața cea de acum și în stăpînirea pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu. Și dacă i se va întâmpla mai sus-zisului părinte chir Cozma ca să meargă de aici în lăcașul cel veșnic și nouă încă ne va sosi vremea ieșirii din această viață, unde va binevoi el și va binecuvînta să fie acel mertic, sau la hramul sfintului prooroc Ilie sau la alte sfinte hramuri, să le fie acest mertic neatins cit mă voi afla în viața cea de acum; încă și după trecerea noastră dintru cele de aici, pe cine va binevoi domnul Dumnezeu să fie după noi urmaș în această stăpînire zisă a Țării Românești, sau din rodul de inimă al domniei noastre sau din ruda noastră sau alt cineva, pe care să-l dăruiască Dumnezeu să trăiască în bunăcinstire, rugăm pe domnul nostru Iisus Hristos și pe preacurata mamă a lui Dumnezeu și pe toți sfinții, care din veac au plăcut lui Dumnezeu, ca unul ca acela să aibă osîrdie și milă către sfintele dumnezeiești biserici, mai ales către sfintele mănăstiri de la Sfîntul Munte Athos, care este grădina preacuratei mame a lui Dumnezeu și acestea făcute de noi părintelui fost prot chir Cozma să nu le schimbe și să nu le micșoreze, ci să împlinească unde va locui mai sus-zisul chir Cozma, sau la hramul sfintului prooroc Ilie sau ori unde va binevoi Dumnezeu și cui va binevoi și va blagoslovi el, după trecerea dintru cele de aici, dintre frații care au trudit și au slujit împreună cu el. Pe cei care vor împlini acestea mai sus-zise și vor întări să le fie ajutoare și ocrotitoare preacurata și fără de pată împărăteasă și de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria și aici și în veacurile viitoare, adică zic, sufletul și trupul și să-l păzească rugăciunile tuturor sfinților dumnezeiești de dușmanii cei văzuți și nevăzuți, amin.

S-a scris în luna ianuarie, în anul 7009 <1501>, în Tirgoviște.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Am scris eu, multpăcătosul Theodor, acest hrisov, cu porunca domnului meu, ca să vă fie acesta încredințat vouă, atotcinstiți părinți. Și în vremea de acum și după acestea pomeniți-ne și nu ne dați uitării în sfințitele voastre rugăciuni, ca prin ruga voastră să putem să scăpăm de chinurile veșnice și să ne învrednicim de șederea la dreapta la strașnica judecată și să căpătăm bogăția veșnică și binefacerile preasfintei Troițe, amin.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/8.
Fotocopie după orig., rupt.

1501 (7009) ianuarie 28.

Barbu Craiovescu ban și frații săi dăruiesc m-rii Sf. Pavel de la Athos un obroc anual de 2 000 aspri.

† Еъ законѣ повелѣ господъ Богъ сынъмъ Израилевымъ на вѣсако лѣто десе<с>т<вока>ти <шт> вѣса елика аще кто <стежет> и си десеткъ принести господевъ Богоу своему въ оцѣненіе своихъ грѣхопаданій. Се оубо вѣдаше светїи апостоли и богоносни шци прѣдаше нам, послѣднїи мѣ <чедом их>, на помощь <и на> благодетельство доушам нашим, шво молитвою, вѣнїем и постшамъ, шви милостинною, и еже оуготовити се оуслшати гласъ шнъ благни глаголющии: „При<и>дете къ мнѣ, вѣси троуждающи се и шврѣменени и азъ оупокою васъ; мноучите бо се штъ мѣне шко благъ естѣмъ и кротъкъ и смѣренъ срдцемъ, вѣзмете нго мое на себе, <и>го бо мое благо и брѣме мое легко ест.“ И снм шврѣцете покон доушам вашимъ и достонни боудете оуслшати благїи глас еже <глаголющии>¹: „Прїидете благословени штца моего, наследоуште оуготованое вам царство штъ сложенїа мироу. Еъз<алках> се>, вѣжеждах <се> и болени и въ темници и постшете и послѣжшете.“ Шми оубо шбрази сподобити вѣсѣкїи боговогашни крстїиннъ вѣнннн радости господа своего.

Сего радї, придоше къ нам штъ Светїе Горн, под клири Горн Йвона, монастыра Светаго Павла, храмшже светаго велико моученика и победоносца Христова, Геворгїа, и вѣзвѣстшше нам ш прѣвнванї². И ми жалоушци наследити вечна блага и съвѣщахшм се съ братїам, изволисмо бити ктитори храма светаго велико моученика Геворгїа, пачеже оувѣдїхшм шко и прѣжди нас бнвшн владателїе, рекшнже и царїе² земна дов<ре> прѣповодншше и небесномъ царствїю сподобнше се> и пакн, шко милостнїамн шцѣщающе грѣси²

И ми, божїею милости, многогрешни: жоупанъ Барбоул бан и жоупан Прѣвоулъ дворник и жоупан Данчоул комис и жоупан Радѣл постелник, сего ради прїиде къ нам прогшоуман Никона ш вѣсем прѣвн<вающим> братство> монастырско мнже шбещашом се и сїе писанїе сътворнхмо и ставнхмо, шко на ката година да дават по ×ѣ аспри инкома и спенза братїам по ѱ аспри и да доходит мѣснца геноуара Ѣ, на светое Богошвенїе, да таї шброк оушнмат, тан оброк више речени.

Давати сїе шце вѣчнннхшм и нашим писанїе<м> потврѣднхшм. Бнже, светн штци, чьстнѣнннш нгоумене и швенннцн и старци, вѣсечстнн съборе

¹ Omis.

² Loc alb.

и в господи братїе, аще ви наставит Духъ Светы и не боудет досадно оуписати родителїе наших и нас оу свети полѣникъ въ светоую проскомидїю: Барбоула и Елъксан и Блада и Манна и Нѣгою и Стана и Винїа и нас више речени: жоупан Барбоула бан и Пръвоула дворник и Данчула колнис и Радоула постелник и жоупан Нѣгое постелник и ещѣже и жоупаница Нѣгоута и Нпага и Хроусана и Белнка и да се <вчинит>¹ съ коливом и съ прилекквом родителем, намже параклис при животу, по прѣшествїе иже вт здешнихъ съ родителе¹ коливо.

И при сице, шещашум, дондеже сло въ настоѣщем житїи и въ богодакое нам, еанко моцно. Ещѣже и по нас, емоуже господь Бога шельсть, втъ нашихъ братїе или втъ сръдъчнаго плода нашего, да аще оутвердит и исплѣнит сїе наше шещанїе и последоует сице, да имат мнлостъ втъ господа Бога, сътворшаго небо и землю и втъ прѣчистїе богоматере и втъ светаго велико моученика Гѣургїа Христова и втъ всехъ светихъ <иже> втъ вѣка Богоу оугодивши; и да моу оукрепит и оутвердитъ господь Богъ еговоу шельсть и да моу даст победу на видимїе и невидимїе враги и да наследоует животъ вѣчїи и покої своєї доуши и да имат прѣдстателе на страшном соуду прѣчистоую богоматерь и скитаго и победоноснаго, велико моученика Христова, Гѣургїа.

Свети, свети, велико моученице и страторъпче Христова, Гѣургїа, въсе чьстнѣ прїими сїе малое приношенїе втъ нас недостоннихъ, такоже приет господь наш втъ вдовїе иже принесомъ въса шнѣ две лепте¹ И вашемъ прѣдстательствум, въса¹ еже въ нас. Тижѣ, припадавъ, владичице, тако да <въ> вѣкоу ходатаи боудеть къ Христоу владиче и нас грѣшнихъ тако да сподобит ни оулоучити вечнихъ его благъ, емоужѣ съ Сцзем и Светимъ Духомъ слава и дръжава въ вѣки, амин.

Повеленїе жоупан Барбоула бан и братїа его състакч снѣ много грѣшни Степан наречени, исписахъ и направихъ. Сего радї, ми се молимо вашоую, свѣтости богонзбранным, не вставлѣйте нас грѣшнихъ и поминанїемъ въ светихъ вашихъ молитвахъ, еан бо млинъ трѣудъ, намже много мѣзда, вашимъ поминанїемъ. И васъ господь Богъ да поменитъ въ царствїи си, амин.

Въ лѣтѣ 738, мѣсеца генарїи кнѣ.

† In lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuială din toate cite dobîndesc și această zeciuială s-o aducă domnului Dumnezeu lor pentru curățarea căderilor lor în păcat. Acestea știind sfinții apostoli și părinții purtători de Dumnezeu ne-au lăsat nouă, ultimii copii ai lor, pentru ajutorarea și binefacerea sufletelor noastre, ca, unii cu rugăciune, priveghere și post, alții cu milostenie, să ne pregătim să ascultăm acel glas bun care spune: „Veniți către mine, toți cei osteniți și împovă-

¹ Loc alb.

rați, și eu vă voi odihni; învățați de la mine, că sint bun și blind și smerit cu inima, luați asupra voastră jugul meu, căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară“. Și astfel veți afla pacea sufletelor voastre și veți fi vrednici să auziți glasul cel bun care <spune>: „Veniți binecuvîntații părintelui meu, să moșteniți împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii. Am flămînzit, am însetat și am fost bolnav și în temniță și mi-ați dat să beau și m-ați ajutat“. În același chip se cuvine fiecărui creștin temător de Dumnezeu să intre în bucuria domnului său.

De aceea au venit către noi de la Sfintul Munte, de la poalele Muntelui Athos, de la mănăstirea Sfintului Pavel, hramul sfintului mare mucenic și purtător de biruință al lui Hristos, Gheorghe, și ne-au vestit pe noi de petrecerea . . .¹. Și noi, dorind să moștenim veșnicele bunuri și sfătuindu-ne împreună cu frații, ne-am învoit să fim ctitori ai hramului sfintului mare mucenic Gheorghe, mai ales că am văzut că și cei dinaintea noastră foști stăpînitori, încă și împărații . . .¹ cele pămîntești bine <circumvîndu-le și învrednicindu-se de împărăția cerurilor> și iarăși că prin milostenii li se șterg păcatele . . .¹

Și noi, din mila lui Dumnezeu, mult păcătoșii: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul vornic și jupan Danciul comis și jupan Radul postelnic, pentru că au venit la noi proegumenul Nicon din partea întregii frații mănăstirești și noi am făgăduit și am alcătuit și am întărit această scrisoare, ca pe fiecare an să se dea cite 2 000 aspri călugărilor și cheltuiala fraților cite 100 aspri și să vie în luna ianuarie 6, la sfînta Bobotează, ca să ia acel obroc, acel obroc mai sus-zis.

Astfel am făcut să se dea aceasta și am întărit cu scrisoarea noastră. Voi, sfînți părinți, preacinstiți egumeni și preoți și stareți, atotcinstite soboare și întru Dumnezeu frați, dacă vă îndeamnă Sfintul Duh și nu vă va fi cu supărare să scrieți pe părinții noștri și pe noi la sfîntul pomelnic în sfînta proscomidie: Barbul și Vilcsan și Vlada și Maina și Neagoe și Stana și Vinia și pe noi mai sus-zii: jupan Barbul ban și Pîrvul vornic și Danciul comis și Radul postelnic și jupan Neagoe postelnic și încă și jupanița Neguta și Niaga și Hrusana și Velica și să se <facă> . . .¹, cu colivă și cu băutură pentru părinți, iar nouă paraclis în timpul vieții, după trecerea dintre cele de aici, împreună cu părinții <parastas cu> colivă.

Și pe lîngă acestea am făgăduit, cît timp sintem în viața de acum, încă din cele date nouă de Dumnezeu, după putere. Încă și după noi, pe cine domnul Dumnezeu lasă <stăpîn pe> averea noastră, din frații noștri sau din rodul inimii noastre, dacă va întări și va împlini această făgăduială a

¹ Loc alb.

noastră și va urma la fel, să aibă milă de la domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, și de la preacurata maică a lui Dumnezeu și de la sfântul mare mucenic al lui Hristos, Gheorghe, și de la toți sfinții <care> de veacuri bucură pe Dumnezeu; și să-i întărească și să-i imputernicească domnul Dumnezeu stăpînirea lui și să-i dea izbîndă asupra dușmanilor văzuți și nevăzuți și să moștenească viața veșnică și pacea sufletului său și să aibă sprijinitori la cumplita judecată pe preacurata maică a lui Dumnezeu și pe sfântul și purtătorul de biruință, marele mucenic al lui Hristos, Gheorghe.

Sfinte, sfinte, mare mucenic și oștean al lui Hristos, Gheorghe, primește cu toată cinstea acest mic prinos de la noi nevrednicii, precum a primit domnul nostru de la o văduvă care i-a adus toate cele două lepte ale ei ...¹ Și vouă ce stați în frunte, toată ...¹ cea de la noi. Iar tu, stăpînă, cădem la tine cu rugăciune, ca să fii în veci mijlocitoare către Hristos stăpînul și pe noi păcătoșii să ne învrednicească să nu fim depărtați de veșnicile lui bunătăți, căruia împreună cu Tatăl și cu Sfîntul Duh să-i fie slava și stăpînirea în veci, amin.

Din porunca jupanului Barbul ban și a fraților lui a alcătuit aceasta mult păcătosul numit Stepan, am scris și am îndreptat. De aceea, vă rugăm și pe voi, sfinții și de Dumnezeu aleșii, nu ne părăsiți pe noi păcătoșii și pomeniți-ne în sfintele voastre rugăciuni, căci vouă vă este o mică trudă, iar nouă mare dar, cu pomenirea voastră. Iar pe voi domnul Dumnezeu să vă pomenească în împărăția sa, amin.

În anul 7009 <1501>, luna ianuarie 28.

După L. Stoianović, *Старч српски хрисозул и акти, биографије, летописи, титлице, поменици, записи и др.*, în «Српска кралевска академија, Споменик», Belgrad, III (1890), p. 53—54.

Orig. la m-rea Sf. Pavel de la Athos.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 1—3.

3

1501 (7009) aprilie 19, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Bistrița un obroc anual de 5 000 aspri.

† Къ нмѣ ѿтца и ѿмнѣ и ѿвѣтѣнѣго Дѣхѣ, азъ рабъ владѣнки моего господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа, милостивѣмъ вѣжѣмъ, Іу Радѣлѣ воивода и господинѣ. Даватъ господство ми сѣе наше мсалѣѣ обещаніе свѣтѣмъ и божественномъ храму Христу прѣсвѣтѣнѣ владѣнице нашѣи Богородице и присно дѣвѣ Маріи

¹ Loc alb.

и свѣтелъ и приподобелъ, и тцъ нашихъ, архієпискѣпъ Григорию Декаполитскомъ и монастырѣ зовомѣ Бистрица, яко, докле годени дарѣтъ господь Богъ швертати се въ жекѣихъ и въ всгоданноу намъ власти, ката годѣне да иматъ свѣтѣи монастырѣ и насъ и въ всгоданного намъ иленіа, шрокъ, по хѣ аспри, да сѣтъ въ повсѣи и въ пскрѣпленіе свѣтомъ монастырѣ и въ пцѣ божественѣимъ инокомъ, наа же и судѣтеламъ нашимъ въ вѣчноу въсполнаніе и да имъ естъ непотворенномъ. И да рѣчѣи братѣи и т свѣтлаго монастыра на Воскрѣсеніе за више речени шрокъ тѣи се шкитѣи. . . . <не>пстѣжковѣно, дондеже се швертѣемо въ настоѣщимъ семъ жи<вотѣ>

Прѣсекѣта Бсгородице, прѣимѣи и т насъ сѣе малое приношеніе, тѣомъ бо и т тѣомъ

Писъ въ настоли градъ Тръговицѣ, мѣсица априліе бѣ дѣни, в лѣтъ>хѣ¹.
† Іо Радѣла шкѣвѣда, <и насѣімъ божіамъ, господинь>.

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfintului Duh, eu robul stăpînului meu domnul Dumnezeu și mintuitorul nostru Iisus Hristos, din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn. Dă domnia mea această mică făgăduială sfintului și dumnezeiescului hram, Adormirea preasfintei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și sfintului și preacuviosului, părintelui nostru, arhiepiscopului Grigorie Decapolitul și mănăstirii numite Bistrița, ca, pînă cînd ne dăruiește domnul Dumnezeu ani ca să petrecem între cei vii și în stăpînirea noastră cea de Dumnezeu dăruită, în fiecare an să aibă sfînta mănăstire de la noi și din averea noastră, cea de Dumnezeu dăruită, un obroc, cite 5 000 aspri, să fie de ajutor și de întărire sfîntei mănăstiri și de hrană dumnezeieștilor călugări, iar nouă și părinților noștri veșnică pomenire și să le fie neschimbat. Și să vie frații de la sfînta mănăstire la Paști pentru mai sus-zisul obroc al aceluia lăcaș . . . neatins, cît timp ne aflăm în viața de acum . . .

Preasfîntă născătoare de Dumnezeu, primește de la noi acest mic prinos, căci ale tale dintru ale tale . . .

S-a scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna aprilie 19 zile, <în anul> 7009² <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 125 (Bistrița, LXI/3).
Orig., hîrtie (20,5 × 28,5), pecete timbrată, lipsind a șasea parte din document.
Cu două traduceri din sec. al XIX-lea; altă traducere *ibidem*, ms. 192, f. 29.
Data anului adăugată ulterior, întrucît era scrisă pe partea care lipsește.
EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 3. Facs. *Ibidem*, 205.

¹ хѣ, adăugat ulterior, în locul textului rupt.

² „7009“ adăugat ulterior, în locul textului rupt.

1501 (7009) mai 23, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Iezer un mertic anual în grîu și orz din jud. Romanați și-i întărește cărțile, odăjdiile și vitele.

† Бѣ имѣ Отца и Сына и Свѣтаго Духа, Тронце единносѣщен и неразделенн. Въ оубо раб владки моего, господа Бога и спаса нашего Исуса Христа, нарицаемѣи Іу Радуа воевода, божію милостию господинъ всен земли Угровлахинскон, желамѣи къ свѣтѣмъ божіимъ црквам, наипачеже иже къ свѣтомъ храмъ свѣтаго и славнаго Прѣвбраженіе господа Бога и спаса нашего Исуса Христа, монастырѣ зовомаго Свѣр и иже въ сѣм жителствѣжшѣ, честнѣи и божественѣи иноци; прѣиде бо къ нам штець нашъ и наставник свѣтаго монастыра сего вишереченнаго кур ЯгаѠн и възвѣсти нам о прѣбѣванѣи свѣтомъ монастырѣ, колника прѣходѣтъ въ настоѣще врѣме, въ велицѣх нѣждахъ и теснотахъ, шесиревше ѡд свѣтопочившѣихъ прежднѣхъ и благочестивѣихъ прѣдѣд нашѣихъ, бншѣихъ ктитѣри. Сего радѣ, еанко мощно рѣкопрострѣтѣмъ помощи покрепѣти, миже потѣшахомъ се къ вишереченномъ семъ монастырѣ, повченіемъ и наставленіемъ родѣтелю нашѣмъ вишереченномъ кур ЯгаѠнѣ, изволиже се нам таковаго добраго шчитѣлѣ и къ спасенію наставника, еанко ест мощно нам, дондеже есми въ жити семъ, шт богоданнаго нам имѣніа наглядѣвати и съпомагати.

Сего радѣ, сѣце швѣщахомъ и шчинихомъ мертикъ свѣтомъ монастырѣ, тако да иматъ на свакѣ годинѣ по 7 кѣблѣ жита шѣбскихъ и по 7 кѣблѣ ечлена и да ихъ шзиматъ шт шждство Романацимъ, тако да сѣтъ въ помощь и въ покрепѣніе свѣтомъ монастыроу и въ пищѣ божественіимъ инокомъ иже шверѣаетъ се въ свѣтомъ мѣсте томъ живѣшѣимъ, намже и родитѣлѣмъ нашѣимъ въ вѣчное въспоминаніе и да имъ естъ непотворенно. Тонъ се швѣщахомъ дрѣжати непотѣжковѣнно, дондеже се шверѣтаемо въ настоѣшнѣмъ семъ жити.

И пакѣ, потомъ, варѣ цю ке бити въ свѣтомъ монастырѣ, варѣ ке бѣти книгѣ или ѡдежде или скѣланца или добитѣжъ или бѣди кое по трѣбе свѣтомъ монастырѣ и пакъ варѣ цю естъ приложила штець нашъ вишереченѣи кур ЯгаѠн, та ихъ прѣложи самъ свѣтомъ монастырѣ вишешанномъ или книгѣ или ѡдежде или кони или ѡд дрѣги добитѣжъ или бѣди цю, све да естъ ѡ свѣтѣи монастырѣ и ништо метѣхъ да не иматъ, или монастырѣ Козни ни Говора ни инъ нитко, ашъ да ихъ швладдаютъ штець и наставникъ свѣтомъ монастырѣ и иже въ немъ живѣшѣи.

И ащеанъ се прѣшчитъ вишереченномъ штець кур ЯгаѠнѣ иже штъ здѣшнѣхъ прѣнтѣе къ вѣчнимъ шбитѣлемъ и намъ еще бѣдетъ врѣме жѣти, а сего прѣходѣшимъ, надеже благоволи шн и благословитъ некоемъ благословеніемъ бити наставникъ свѣтомъ монастырѣ по неговѣмъ прѣшествѣю штъ здѣшнѣхъ, ѡдъ братѣихъ иже съ нимъ трѣдо-

ЛЮБСТВОВАНІИХЪ И СЪ ПОСЛѢШЕСТВОВАНІИХЪ, ТАКОВЕЖЕ СІТА ИЛИИ СЪТВОРИНА И ВШЕ-
РЕЧЕННА НИПОТВОРИТИ НИ ЗАМЛАНТИ, НЖ ПАЧЕ ИСПЛЪНИТИ И ПОТВОРЪДИТИ, ДА МѢ ЕСТ
ПОМОЩНИЦА И ПОКРОВИТЕЛНИЦА ПРѢКРЕСТАА И ВЪСЕ НЕПОСОЧЬСКА ЦАРИЦА И ЗАДЕ И ВЪ
БЪДЪЩИМЪ ВѢЩЕ, АМИН.

И СЕА Ѣ ПРИЛОЖИЮ ВШЕ ПИСАНЕСМѢ, ИЖЕ ПРИЛОЖИ ШТЕЦЪ КЪРЪ АГАѠОН
СВѢТОМЪ ЛОНАСТИСЪ, СВИДѢЛІЕ СЪТ: СЕИЧА ШТ РЕНАКЪСЪ И ШЕФНА И ДАЦІО И
ЖЕПАН СЪ ПРѢ И СТОККА И ДРѢГ СТОККА, СЛЕГА ПАРКАЛЕБЪ И ХРИСА И ТАТѢА И
БЪНИАС.

И АЗЪ, ГРАМАТИКЪ СѢАН, ИЖЕ НАЧРЪТАХЪ ВЪ НАСТОЛНИ ГРАДЪ ТРЪГОВИЩЕ,
ЛИСЕСЕЦА МАІА КЪРЪ ДАНЬ, ВЪ ЛѢТО *ѢѠ.

† ІѠ РАДУА ВШЕВУДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfintului Duh, Troiță într-o ființă
și nedespărțită. Iată, eu, robul stăpînului meu, domnul Dumnezeu și mîntui-
torul nostru Iisus Hristos, numit Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu
domn a toată țara Ungrovlahiei, rîvnind către sfintele biserici ale lui Dum-
nezeu, mai ales către sfîntul hram al sfintei și slăvitei Schimbări la față a
domnului Dumnezeului și mîntuitorului nostru Iisus Hristos, mănăstirii numite
Ezer și celor ce trăiesc într-însa, cinstiții și dumnezeieștii călugări; căci a
venit la noi părintele nostru și nastavnicul acestei sfinte mănăstiri, mai sus-
zise, chir Agathon, și ne-a vestit despre starea sfintei mănăstiri, cite petrece
în vremea de acum, în mari nevoi și greutăți, rămînînd săracă din vremea
sfînt răposaților înaintași și binecinstitori strămoși ai noștri, foștii ctitori.
De aceea, pe cît a fost cu puțință să întăresc cu ajutor la îndemină, ne-am
grăbit către această mai sus-zisă mănăstire, cu învățătura și indemnul părin-
telui nostru mai sus-zis chir Agathon, plăcîndu-ne nouă un astfel de bun
învățător și îndreptător către mîntuire, pe cît ne-a fost nouă cu puțință,
pînă sîntem în această viață, din averea dată nouă de Dumnezeu să cercetăm
și să ajutăm.

De aceea astfel am făgăduit și am făcut mertic sfintei mănăstiri, ca să
aibă în fiecare an cite 3 găleți de grîu ohabnice și cite 3 găleți de orz și să
le ia din județul Romanați, ca să fie de ajutor și de întărire sfintei mănăstiri
și de hrană dumnezeieștilor călugări care trăiesc în acest sfînt loc, nouă și
părinților noștri spre veșnică pomenire și să le fie neschimbat. Acestea am
făgăduit să ținem neclintit, cît timp petrecem în această viață de acum.

Și iarăși, după aceea, orice va fi în sfînta mănăstire, ori de vor fi
cărți sau odăjdii sau scule sau vite sau orice pentru nevoia sfintei mănăstiri
și iarăși orice a dăruit părintele nostru mai sus-zis chir Agathon, acestea
singur le-a dăruit sfintei mănăstiri mai sus-scrise sau cărți sau odăjdii sau
cai sau din alte vite sau orișice, toate să fie la sfînta mănăstire și nimeni

să nu aibă amestec, sau mănăstirea Cozia nici Govora nici nimeni altul, ci să le stăpînească părintele și nastavnicul sfintei mănăstiri și cei ce trăiesc într-însa.

Și dacă se întîmplă mai sus-zisului părinte chir Agathon să treacă din cele de aici către veșnicile lăcașuri și nouă ne va fi încă vreme să trăim, iar pe urmașul aceluia, cine va binevoi el și va binecuvînta pe cineva cu binecuvîntare ca să fie nastavnic al sfintei mănăstiri după trecerea lui din cele de acum, din frații care împreună cu el se străduiesc din dragoste și dau ascultare, acela să nu schimbe și să nu micșoreze acestea făcute de noi și mai sus-zise, ci mai mult să le împlinească și să le întărească, să-i fie ajutoare și apărătoare preacurata și cu totul neprihănită împărăteasă și aici și în veacurile viitoare, amin.

Și acestui dar mai sus-scris, pe care l-a dăruit părintele chir Agathon sfintei mănăstiri, martori sint: Ocea de la Rîmnic și Ștefina și Lațco și jupan Oprea și Stoica și alt Stoica, sluga pircălabului, și Hrisa și Tatul și Bănilă.

Și eu, Stan gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna mai 23 zile, anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 126 (Ep. Rîmnic, LXII/1).

Orig., perg. (37 × 41), pecete atirnată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XIX-lea.

EDIȚII. Slav. *Miletic-Agura*, 349—350 (sub mai 21). Trad. *D.I.R.*, [B., 3—4. Facs. *D.I.R.*, B., 206.

5

1501 (7009) mai 24, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia sate, găletăritul din jud. Vîlcea, vinărici, vama de la Genune, bălți și 300 sălașe de țigani, scutindu-le de dări și slujbe.

Свѣта Тронцѣ, помози и поспѣши.

† Бѣ законѣ повелѣ господь Богъ сыномъ Израилевомъ да на всѣско лѣто десетсвокати елика аще стезет; и свѣдѣше апостолы свѣтымъ и богоноснѣмъ штици свѣщаше на помощи и на благодѣтелство дшшамъ нашимъ и прѣдаше намъ, послѣднимъ чедомъ нѣ, шви молитвожъ и бдѣнїемъ и постомъ, шви многостинегъ и поканїе, шгрѣбати се шт всѣскнхъ звъ, съ всѣскожъ и штеръжденїемъ, да готови бждемъ слышати шн гласъ: „Прїидѣте къ мнѣ всн трѣждащнмъ се и

вт Ѣпатѣа доло, до Ѹстна Шловнице, елико се шбрѣтают; такожде и съ вѣсем хотаром тѣм сѣлом и блатом, тиа вѣсѣ да ни ест въ шчинѣ и въ шхубѣ свѣтомѣ манастирѣ и божѣственным иноком въ пицѣ, а нам и родѣтелех нашим въ вѣчноѣ вѣспомѣнанїѣ.

Пчелешн вт вѣчноѣ вама и вт свиннѣго вама, вт пчеларства и вт кѣларства, вт джамн, вт винарич, вд повоз и вд подеод, вт дрѣвѣ и вд сенокосїѣ, вт глокѣ и вт поклонн, рекши вд вѣсѣх слѣжебѣх и даждах, елика се находит въ самондрѣжавноѣ землы и швласти господства ми, вт вѣсѣх да ни ест въ шхубѣж. И нихто да их не смѣет вантовати, ни сѣдци, ни бирчїа, ни поводнакарн, ни армаши, ни ваишїн, ни джамари, ни глобници, ни слѣге дворнически, ни, ни нихто вт слѣгах или вт правителех господства ми послалєлих по милостєх и по работах господства ми, понеже карє кто се ви покѣсна их вантовати или позабавити их, аще и ш влас глабѣ, то такови чѣловѣк имат вѣспрїѣти великоѣ зло и шргїю вт господство ми, икоже невѣрник и прѣстѣпник снємѣ хрисовѣбѣ господства ми. И потом пакн, аще кто гришбрѣта вн се вантовати их или позабавити их, тѣх сѣла и тѣх блатах и тѣх ацигани, а тотаквомѣ чѣловѣка да мѣ ест сѣпостатник свѣтаа и живоначєлѣа Троици на страшнѣм и невѣмитном сѣдище, амин.

Ѣщеже по сѣмрѣти господства ми, кого избєрит господѣ Богѣ бити господнѣ въ Блашкон Земли, или вт сѣрдєчнаѣ плода господства ми, сирѣч вт сынов господства ми или вт сѣродник господства ми или, по грѣсѣх наших, вт иноплєкѣник, да аще почѣтит и поновит и штерѣдит и сѣхранит снєа вишєписана, того господѣ Богѣ да га почѣтит и шкрѣпит въ господствѣ его; а ащєли не штерѣдит и не поновит, ни сѣхранит, ни почѣтет, нѣ разоцит и расипит и посрамит и прѣстѣпит сїа вишєрєченаа, того господѣ Богѣ, сѣтворнєи небо и землѣ и мора и вѣсѣ шже въ них, да га шбит его здѣ тѣлом, а въ бѣдѣшим вѣцѣ дѣша его и да имат шчѣстнє съ Ивдоа и съ трѣкаетом Ярїа и съ инѣми Юудєнє ежє вѣзѣпише на господа Бога и спаса нашгѣ Исуса Христа, крѣв его на них и на чєдах их, ежє ест и вѣдєт въ вѣки; и да ест проклѣт вт тїѣ богоносїи штци, иже въ Никєи, амин.

Свѣдѣтелеѣ поставлєт господство ми: жѣпан Барєва Кралєвскомѣ, жѣпан Крѣстиан и Бадѣ бывши дворници, жѣпан Прѣвѣа велики дворник, жѣпан Станко велики логофєт, жѣпан Тодор вєстниар, жѣпан Данчѣа комис, жѣпан Стрѣвє мечоноша, жѣпан Бадѣ пѣхарник, жѣпан Драгомир стѣланик, жѣпан Радѣа и Драгомир велици страторници.

И азѣ, Ѣнн рѣкописєвашаѣ, ежє писєх повєлѣнїємѣ господина ми въ настоани град Трѣговицє, мѣсєца маїа кѣ дѣнѣ, в лѣт хѣѣ.

† Іw Радѣа вѣвєвада, милостїѣ вожїѣм, господнѣм.

Sfântă Troiță, ajută și grăbește.

† Domnul Dumnezeu a poruncit în lege fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuială din cîte ciștigă; și știind aceasta, sfinții apostoli și părinții purtători de Dumnezeu ne-au îndemnat spre ajutorarea și binefacerea sufletelor noastre și ne-au lăsat nouă moștenire, celor din urmă copii ai lor, ca, unii prin rugăciune și veghere și post, alții prin milostenii și pocăință, să ne curățim de toate relele, cu toată credința și întărirea, să fim gata să auzim acel glas: „Veniți la mine toți cei ce vă trudiți și cei ce sinteți împovărați, și eu vă voi odihni. Luați asupra voastră jugul meu și învățați de la mine, că sint blînd și smerit cu inima, și veți găsi pacea sufletelor voastre căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară. Veniți binecuvîntații părintelui meu și moșteniți împărăția cea gătită vouă de la întemeierea lumii, căci am fost flămînd și mi-ați dat să mîncînc, am fost insetat și mi-ați dat să beau, am fost străin și m-ați primit, gol am fost și m-ați îmbrăcat, bolnav am fost și m-ați căutat, în temniță am fost și ați venit la mine“.

Astfel și eu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul și binecinstitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod și domn, fiul bunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, rivnind să urmez vechilor împărați și domni, care cele pămîntești le-au cirmuit cu pace, în binefaceri și s-au învrednicit de împărăția cerească, știind că pentru cei iubitori de Dumnezeu toate se îndreptează spre bine, căci înțelepciunea trupească este moarte, iar înțelepciunea sufletească este viață și pace. Acestea amintindu-mi domnia mea și cuvintele lui David proroc și împărat care spune: „Feriți cei cărora li s-au iertat fărădelegile și cărora li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia Dumnezeu nu-i socotește păcatul“. Și iarăși: „În același chip precum cerbul dorește izvoarele de apă, astfel dorește sufletul meu către tine, Doamne“.

Astfel rivnește domnia mea spre hramul și sfîntul lăcaș al sfîntei și de viață începătoare Troițe și mănăstirii numite Cozia, părintelui egumen chir Simeon și tuturor fraților care trăiesc întru Hristos, ca să le fie în stăpînire satele, anume: Jimblea și Șarbănești și Brădățeanii și Seaca și Călimăneștii și Păteștii și Lunciani și Bogdănești și Hinotești și București și Troinești. Și Jorjani, pe care i-au cumpărat de la Drăgoi, pentru 50 florini și un cal. Și Săvăstreanii jumătate, pentru că sint cumpărați de la Șolda, pentru 1 600 aspri, și cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Stoica și de la Cîrstea, pentru 1 600 aspri. Și Sălătrucul toată jumătatea, pentru că a cumpărat-o Magdalina de la Coman Făgărașanul, pentru 50 florini. Astfel a dat-o Magdalina sfîntei mănăstiri și cealaltă jumătate a cumpărat-o de la Neaga

și de la Piprea, fiul ei, pentru 50 florini. Și Ulița de la Rimnic, toată și cu vinăriciul domnesc întreg, ca să-și ia singuri călugării de la sfânta mănăstire ce este partea sfintei și de viață începătoarei Troițe.

Și 300 de sălașe de țigani. Și Vodostrița și Ciocănești și Stănțești și Călugăreani și Cărăreani și Lumineani și Păpenei, pe care i-au cumpărat de la Ganea Taurul, pentru 650 aspri. Și găletăritul din județul Vlcea, să-și ia călugării din grâu și din orz, cit se cuvine în acel județ și găletari domnești să nu se pună, ci singuri călugării să-și adune gălețile. Și vama de la Genune și balta Mamino, de la Orlea în sus, cu toate bălțile, cite se țin, și balta Căbel, de la Săpatul în jos, pînă la gura Ialovniței, cite se află; de asemenea și cu toate hotarele acelor sate și bălți, acelea toate să le fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri veșnică pomenire.

Începînd de la vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și de găletărit, de dijme, de vinărici, de cărături și de podvoade, de copaci și de cositul finului, de gloabe și de pocloane, adică de toate slujbele și dăjdiile, cite se află în țara și stăpînirea de sine stătătoare a domniei mele, din toate să le fie de ohabă. Și nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeți, nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici vameși, nici dijmari, nici globnici, nici slugile vornicului, nici nimeni altul dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice, chiar și cu un fir de păr din cap, un asemenea om va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca necredincios și călcător al acestui hrisov al domniei mele. Și iarăși după aceea, dacă cineva s-ar apuca să-i tulbure sau să-i împiedice pe ei, aceste sate și aceste bălți și acești țigani, iar unui astfel de om să-i fie potrivnică sfînta și de viață începătoare Troiță la cumplita și neîndurata judecată, amin.

Încă și după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn în Țara Românească, sau din rodul inimii domniei mele, adică dintre fiii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări și va păzi acestea mai sus-scrise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va întări și nu va înnoi, nici nu va păzi, nici nu va cinsti, ci va strica și va batjocori și va călea acestea mai sus-scrise, acela-luia domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pămîntului și al mării și al tuturor cite sînt într-însele, să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui, și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu ceilalți iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului

nostru Iisus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci; și să fie blestemat de 318 părinți, purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia, amin.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul al Craiovei, jupan Cîrstian și Badea foști vornici, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Todor vistier, jupan Danciul comis, jupan Stroe spătar, jupan Badea paharnic, jupan Dragomir stolnic, jupan Radul și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Sin scriitorul, care am scris din porunca domnului meu în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna mai 24 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 127 (Cozia, III/2).

Orig., perg. (54 × 45), pecete atîrnată, căzută.

Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, Cozia XLIX/2, mss. 209, f. 130—131, și 215, f. 40v.—43.

EDIȚII. Slav. *Miletic-Agura*, 350—352. Trad. *D.I.R.*, B., 5—7.

6

1501 (7009) iunie 16, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește popii Laiotă, lui Alăman ș.a. părți în Brătivoești, Mihăilești, Broșteni și Vrabeți.

† Многостыиъ божїиъ, Іу Радѣа воєвода и господиный [и господиный] въсиъ земли Угровлахиинскон, сынъ добраго и великаго Владъ воєводе. Даватъ господство ми сїе повеленїе господства ми попѣ Лають и съ братїемъ его, Ялъман и Радѣа и Дръгон и Шъилат и сынови си и братѣ чедъ мѣ Ялѣа и анеψси мѣ Мареш и съ сынови си како да имъ естъ нимъ делъ въ Брътвиоеψи, цю имъ естъ стара дѣдинъ.

И пакъ да имъ естъ ѡ Шихънаѣци, делъ Станѣ въ Стръч, понеже имъ естъ учинѣ кѣпена при дъни зикѣ господства ми Радѣа воєводе. И пакъ да имъ естъ ѡ Шихънаѣци делъ Дановъ сѣа, понеже сѣ кѣпили за едни конъ добъръ въ Дан.

И пакъ да имъ естъ ѡ Броψѣни полъ, понеже имъ естъ кѣпени при дъни Радѣа воєводе.

И пакъ да имъ естъ ѡ Брабѣци третї делъ, понеже имъ естъ учинѣ кѣпена въ Добръа за флоръ ѣ, при дъни родителѣ господства ми. Яли Ялѣа и анеψси мѣ Мареш да естъ надъ полъ въ делъ Дановъ въ Шихънаѣци, понеже естъ сложна попъ Д<р>агомиръ, а съ дрѣге учинѣ, цю сѣ вишеписане, да не метѣхатъ ница.

Того ради имъ дадохъ и господство ми да имъ естъ въ учинѣ и въ шхабѣ нимъ и сынозомъ имъ и вѣнчетомъ имъ и прѣвѣнчетомъ имъ; и карѣ комѣ се въ нихъ

СЪЛЪЧИТЪ СЪМРЪТЪ, А ШЧИНСЪ ДА ЕСТЪ ВСТАВИШИМЪ, А ВЪ НИХЪ ПРЪДААНКА ДА НЪСТЪ
И НИ ШТЪ КОГОЖЕ НЕПОТЪКНОВЕНО, ПО РЕЧЪ ГОСПОДСТВА МИ.

СВЕДЕТЕЛЪ: ЖЪПАН БАРБЕША БАН, ЖЪПАН КРЪСТИАН БИВШИ ДВОРНИК, ЖЪПАН
ДАТКО БАН, ЖЪПАН ПРЪВЕША ВЕЛИКИ ДВОРНИК, ЖЪПАН СТАНКО ЛОГОФЪТЪ, ТЪДОР ВИСТИЯР,
ДАНЧЮЛ КОМИСЪ, СТРОЕ СПАТАР, БАДЪ ПЪХАРНИК, ИЗВОРАНША СТОЛНИК, РАДША И ДРАГО-
МИР СТРАТОРНИК.

И АЗЪ, ХРАН, ПИСЪ ВЪ ТРЪГОВИЩЕ, МЪСЪЦА ЮНЪЕ СЪ ДЕНЬ, ВЪ ЛЪТЪ ХСѢ.

† ІѢ РАДША ВЪКЪВЪДА, МИЛОСТІА, БОЖІА, ГОСПОДИНЪ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Laiută și cu frații lui, Alăman și Radul și Drăgoi și Măilat și fiii lor și vărul lor Albul și nepotul lor Mareș și cu fiii lor ca să le fie partea lor din Brătivoești, care le este veche dedină.

Și iar să le fie la Mihăilești, partea lui Stan din Stirci, pentru că le este ocină cumpărată în zilele unchiului domniei mele Radul voievod. Și iar să le fie la Mihăilești partea lui Dan toată, pentru că au cumpărat de la Dan pentru un cal bun.

Și iar să le fie la Broșteni jumătate, pentru că le este cumpăratură în zilele lui Radul voievod.

Și iar să le fie la Vrabeți a treia parte, pentru că le este ocină cumpărată de la Dobrul pentru 3 florini, în zilele părintelui domniei mele. Însă Albul și nepotul lor Mareș să fie pe jumătate din partea lui Dan din Mihăilești, pentru că i-a așezat popa Dragomir, iar cu celelalte ocine, care sînt mai sus-scrise, să nu aibă amestec nimic.

De aceea le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor; și ori căruia dintre ei i se va întimpla moarte, ocina să fie celor rămași, iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Cirstian fost vornic, jupan Datco ban, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, Tudor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul și Dragomir stratornici.

Și eu, Hran, am scris la Tirgoviște, luna iunie 16 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDLXXXVII/2.
Orig., perg. (23 × 29,5), pecete timbrată.

1501 (7009) iunie 21, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Dragosin postelnic și fraților săi satele Mădulari și Iacovul, parte în Rogojina și muntele Groșani.

† Милостїѡм божїѡм, Іѡ Радѹл воєвода и господинь вѣсѡи землѡи Уггровлахїискѡи, синь предѡбраго и великаго Влад воєводѣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми колѣрѡм господства ми, жєпанє Драгосин вел¹ постелник сѣ братїѡм си Пѣтрє и Татєл и Радѹл и сѣ синовѡм им, вєре колїко мє Богѣ припєстит, ѡко да им єст Мѣдєларїи вѣси и да им єст Іѡковєл вєс и да им єст є Rogojinє двє сѣчєрє, долни и горни, понеже мє сѣт старє и правє дѣдина, шчина. И потом покєпнїше шт господство ми за єдин кон добрѣ.

И да им єст планинє зовємє Groșani, колїко єст дєл Драгосинѡв и братїѡм єго, понеже им єст старє и правє шчина, дѣдина. И потом, покєпнїше шт Єтѡнка Гиздавєц за сѣкї² шцє, єще вѣ дѣни родїтелю господства ми Влад воєвода.

Єго радї, им дадох и господство ми ѡко да им єст вѣ шчинє и вѣ шхєвє ним и синовѡм им и вєнєчетѡмє нїх и прїєнєчетѡмє нїх вѣ вѣки и коємє сє шт нїх прилєчит прєждє сѣмртѣ, а вѣ нїх прѣдалїка да нѣст, нє да єст шташїїм. И ни шт коєже непѡтжкнїно<кєно>, по рєч господства ми.

Євєдѣтелїє: жєпан Барєвєл Краєвєски, жєпан Крѣстїѡн и Бадѣ вєшїи двѡрнїци, жєпан Прѣвєл вєлнїк двѡрнїк, жєпан Єтѡнко лѡгѡфєт, жєпан Єгѡдѡврѣ вїстїар, Данчѹл колїс, Єтрѡє спатар, Изкорєнєл столнїк, Радѹл и Шанѣ стрѡторнїци.

И азѣ пис, Єтанчєл граматїк, є град Трѣговїцє, Іюнїѡ кѣ, в лѣт хѣѢ.

† Іѡ Радѹл вєвєвєда, мїлѡстѡ божѡ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Dragosin mare¹ postelnic cu frații săi Pătru și Tatul și Radul și cu fiii lor, oricicți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Mădularii toți și să le fie Iacovul tot și să le fie în Rogojina două seciuri, de sus și de jos, pentru că îi sint vechi

¹ Cuvînt adăugat.

² Cifră corectată din: ̄.

și drepte dedine, ocine. Și după aceea au cumpărat de la domnia mea pentru un cal bun.

Și să le fie muntele numit Groșani, cit este partea lui Dragosin și a fraților lui, pentru că îi este veche și dreaptă ocină, dedină. Iar apoi, a cumpărat de la Stoica Ghizdaveț pentru 225¹ oi, încă din zilele părintelui domniei mele Vlad voievod.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor în veci și căruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cirstiian și Badea foști vornici, jupan Pirvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Theodor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Izvoranul stolnic, Radul și Manea stratornici.

Și am scris eu, Stanciul gramatic, în cetatea Tirgoviște, iunie 21, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCCXCII/1.
Orig., perg. (24 × 38,5). pecete timbrată.

8

1501 (7009) iulie 9, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Minea satul Dodești.

† Милостивим божишм, Їу Радул конкода и господинъ въси земли Уггровлахунискои, сынъ великаго Блада конкодѣ. Дават господство ми сие покелнѣе господства ми Мънѣ и съ сыновн мѣ, по имени Стан и Дан и Радул и съ сынове ихъ, яко да им сѣт Додещи въси, понеже ихъ покѣпи Мънѣ wt Нѣн за мѣ² флорини угръски. Паки потом ихъ еше и покѣпихъ и господство ми wt Шинмон за к² два флорини. Тако господство мѣи помяловахъ Мънѣ със тѣмзи шчинѣ.

Сѣго ради мѣ ихъ дадохъ и господство ми яко да мѣ ест въ шчинѣ и въ шхавѣ, немѣ и сыноком емѣ, вѣшком и прѣвѣнчетом ихъ и ни wt когоже непотѣжковенно, по речи господства ми.

Свидѣтели сѣт: жѣпан Барбѣл Кралевски, жѣпан Кръстѣан енѣши дворник, жѣпан Прѣвѣл велики дворник, жѣпан Станко логофѣт, жѣпан Тѣдор вѣстѣар,

¹ Cifră corectată din: 25.

² Cifră scrisă cu altă cerneală, peste text răzuit.

Дачюл комис, Строе спатар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣа столник, Радѣл и Драгомѣр велѣнци страторници.

Писъ въ настоѣнѣи градъ Тръговѣищѣ, мѣсеца июліе ѿ днѣнъ, в лѣтѣ хѣѿ.
† Іѡ Радѣл кѣкѣвѣдѣ, милостѣлѣ божѣлѣ, господѣнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Mînea și cu fiii lui, anume Stan și Dan și Radul și cu fiii lor, ca să le fie Dodeștii toți, pentru că i-a cumpărat Mînea de la Nean pentru 42¹ florini ungurești. Iar după aceea și domnia mea i-am cumpărat de la Șimon pentru 22¹ florini. Astfel domnia mea am miluit pe Mînea cu acea ocină.

De aceea i-am dat și domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sint: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cirstiian fost vornic, jupan Pirvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Tudor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul și Dragomir mari stratornici.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iulie 9 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 7.

Orig., perg. (20 × 31,5), pecete aplicată, stricată.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surele*, I, 303—305; Ștefulescu. *Doc. sl.-rom.*, 44—46.

9

<1501 septembrie 1 — decembrie 15> 7010.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Nucet satele Topoloveni, Micșenești, Găleşești ș.a. cu mori și vinărici, precum și sălașe de țigani.

Izvod care s-au scos dupre un hrisov al Radului voievod, feciorul Vladului voievod Călugăru, leat 7200 <1691—1692>.

† Întru Hristos Dumnezeu bun credincios și bun cinstit și de Hristos iubit și însuși țiitoriu, Io Radul voievod și domn, feciorul marelui și preabunului Vladului voievod Călugăru, cu mila lui Dumnezeu dăruit, oblădui-

¹ Cifră scrisă cu altă cerneală, peste text răzuit.

toriu și domnitoriu a toată Țara Rumânească, ce încă și părților de preste munți Almașului și Fegărașului herțeg, care vruiu domnia mea cu a mea bună vreau, cu cinstita și luminata inima domnii mele ca să se proslăvească Dumnezeu cel ci m-au proslăvit și pre scaunul sfint al răposaților părinți ai domnii mele cu mărire m-au înălțat. Ce și de aceea im aduși aminte și domnia mea. Că iastă mulți împărați întru această împărăție vițuiră, ce puținței împărăției ceriului fură moșteni, ci iată mă nevoiu și eu nu numai împărăție a îndrepta, ci de cea înființată a socotit.

Drept aceea dăruiiu și domnia mea acesta cu toți cinstiții și cu bune chipuri ce sint preste toate cinstitele daruri cești de acum, acest hrisov al domnii mele, casii și lăcașului sfintului și marelui mucenic al lui Hristos Gheorghie, mănăstirii ci să chiamă Nucet, pre caré o au rădicat den temelie cinstitul și îndreptătoriu boiarinul domnii mele jupan Gherghina pircălabul și întru acea mănăstire nastavnic cinstitul care e întru preoție părintele egumenul kir popa Elarion și tuturor călugărilor ciți sint den Hristos întru sfinta mănăstire, ca să-i fie satul anume Topolovenii jumătate, pentru că au fost bătrine și drepte bucate a jupăneșei Neagăi, ce au fost jupineasă Gherghinei pircălabul, iară jupăneasa Neaga au adaos sfintei mănăstiri ca să-i fie ei întru moșie.

Și iar să fie sfintei mănăstiri și céialaltă jumătate de Topoloveni, pentru că acea jumătate de Topoloveni fost-au de moșie a Milii, feciorul Voico a, Tatului; iar jupanul Milea, el au fugit preste munte în zilele răposatului părintelui domnii mele, Vladul voevod Călugărul, de au rădicat alt domnu preste capul părintelui domnii mele. Și au dat domnul Dumnezeu de au căzut Milea, feciorul lui Voico al Tatului, în mîinile părintelui domnii mele; deci l-au trimis de să-l arunce în cetatea Poenarilor; iară Voico al Tatului, tată al Milei, au mersu înaintea dregătoriuului domnii mele jupinului Gherghinei pircălabul de au dat și au închinat ci e mai sus-zis satul jumătate den Topoloveni, ca să-i scoată capul fiiu său Milii de la cumplita moarte și i-au scos capul lui; iar boiarinul domnii mele, el au strinsu mulți boiari de au luat seama și au prețuit ci mai sus zice ocină, 15 000 de aspri și-ntracel ceas au dat 15 000 de aspri în mina lui Voico al Tatului. Iar dupre acéea, dregătoriuul domnii mele, jupan Gherghina parcalabul, au adaos ci mai sus-zice satul Topolovenii tot, cu toate hotarele și cu vinăriciuul boerescu ca să fie sfintei mănăstiri moșie ohabnică.

Și iar să fie sfintei mănăstiri satul Micșeneștii tot, cu toate hotarele și cu morile, pentru că l-au cumpărat jupan Gherghina pircălabul jumătate de Micșenești de la Puica den Răsimnici drept 5 000 de aspri și drept 4 pardoși domnești și drept patru cai domnești și o părêche de nasturi drept 1 000 de aspri; iară altă jumătate de Micșenești el o au cumpărat de la Mamociuc drept 12 000 de aspri.

Și iar să fie sfintei mănăstiri satul Găleştii toți, cu toate hotarele și cu morile, pentru că au schimbat boiarinul domnii méle pan Gherghina pircalabul cu Vlaicul den Dragomirești de au dat Crăstieneștii Vlaicului pentru Găleşții și 5 000 de asprí.

Și iară să fie sfintei mănăstiri Budeștii toți cu tot hotarul și Mileștii toți cu tot hotarul și cu morile, pentru că au dat și au adaos boiarinul domnii méle Gherghina pircalabul sfintei mănăstiri ca să fie călugărilor de hrană, iar lui în véci pomeană.

Și iar să fie sfintei mănăstiri satul Bădeștii toți și cu toate hotarele, pentru că acel sat fost-au bătrină și dreaptă ocină a Vladului dvornicul, iar Vladul dvornicul el au perit cu cumplită muncă de către răposatul părintele domnii méle, Vladul voevod Călugărul, pentru că s-au rădicat domnu preste capul lui. Iar după aceea au căzut Vladul dvornicul supt mina părintelui domnii méle și i-au tăiat capul și au rămas bucatele lui domnești. Și au cumpărat boiarinul domnii méle pan Gherghina pircalabul acest ce mai sus zice sat de la răposatul părintele domnii méle Vladul voevod pre bani gata.

Și iar să fie sfintei mănăstiri niște țigani, pre nume: Bolovan și Udriște și Nica și cu sălașele și Radul cu sălașul și Costea cu sălașul, pentru că acești țigani fost-au țigani bătrini ai jupinéseii Gherghinei parcalabul, pre nume Neaga, și i-au dat și i-au adaos sfintei mănăstiri pentru sufletul ei.

Și iar să fie sfintei mănăstiri alți țigani, pre nume: Lal cu frații-și i> denpreună și Țițul și Chinciul și Ivan cu sălașele, pentru că acei țigani fost-au de moșie ai Marineștilor, iar Marineștii au fost datori boiarinului domnii méle jupanului Gherghinii parcalabul 50 000 de asprí; deci pentru acea datorie le-au luat Marineștilor și casele lor și viile lor și stupinile lor și acești mai sus zic țigani. Iar după aceea boiarinul domnii méle, dupre moartea fiiu-său, pan Drăghici marele peharnic, el se-au milostivit de le-au ertat alte bucate. Iară acéle 5 sălașe de țigani el i-au adaos sfintei mănăstiri. Și au dat Marineștii acești țigani denaintea domnii méle și denaintea a tuturor boiarilor domnii méle.

Și iar să fie sfintei mănăstiri 30 de sălașe, pre nume: Moldoveanul cu sălașul i Pipilea și Cornea și Pirciul și Gomoiu și Țirca și Oprea i Deadiul i alt Gomoiu cu frații-și i> i Oprea i Conda i Donca i Paraciova i Jitian i Naico i Dășa i Pătru i Drăghici i Marin i Tatul i Berbecea i Petrica i Dadula i Băloiul i Mavrea i Bojora i Costea i Danciul i Costea i Neaniul și unchiașul Badinca i Badea i Slav și 2 Vranici i Mircea i Stan i Diba i Camba i Danciul i Berbecea cu frații-și i> Cursui i Oprea i Nan i Ursu i Lupșe i Miho i Badea i Mircea i Badea i Danciul i Bădica i Radul i Costea i Dorca i Hera i Badea i Tolcea i Radul i Stan i Calio i Cornea, pentru că acéste toate sate și țigani el i-au adaos jupanul Gherghina parcalabul sfintei mănăstiri, ca să fie de

poslușanie și de întărire sfintei mănăstiri și-ntru hrană cinstiților și dumnezeștilor călugări ciți se vor afla vițuitori și lucuitori întru acea sfintă casă, iar boiarinului domnii mele Gherghinei par<calab> și părinților lui întru véci pomenire.

Drept aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri de la Nucet ca să-i fie aceste ci mai sus zice moșii și țigani întru ocină ohabnici.

Încă și blestem pus-am domnia mea cum după moartea domnii mele pre care va alege domnul Dumnezeu să fie domn Țării Rumânești au den neamul séménției domnii mele au den ruda noastră au den păcatele noastre au dentr-alt neam ca să aibă a cinsti. și a feri și a-ntări acest hrisov al domnii mele, pre acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l ferească întru domnia lui; iar care nu-l va cinsti nici-l va feri, nici-l va întări și nu-l va înoi acest hrisov al domnii mele ci-l va tréce și-l va calca și-l va sparge, pre acela domnul Dumnezeu să-l calce și să-l treacă și să-l rușineze întru domnia lui și să-i bată aicea trupul, iar în veacii ci vor să fie sufletul lui și să fie blestemat de domnul Dumnezeu cel ce au făcut ceriul și pământul și di 12 apostoli verhovnici și di 318 sfinți părinți cei din Nicheia și să-i fie piriș sfintul și slăvitul marele mucenic a lui Hristos Gheorghie al căruia iaste hramul și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceialalți ce au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitoriul nostru Isus Hristos, singele lui spre dinșii și spre feciorii lor și vor fi în véci, amin.

Însă și mărturie pus-am domnia mea: pre jupanul Barbul al Craiovei și Crăstiiian ce au fost mare dvornic și Pirvul dvornicul și Staico marele logofăt, Teodor vistier i Danciul comis, Stroe spatâr, Badea peharnic, Dragomir stolnic, Neagoe i Dragomir marii stratornici.

Și am scris, Stan i procii, leat 7010 <1501>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 131 (Nucet, XX/2).

Traducere pe hirtie nesemnată din 1692; altă traducere ibidem, ms. 457, f. 10—12.

Datat după văleat și ca anterior doc. din 1501 dec. 15. nr, 11.

EDIȚII. Trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 9—10 notă; Grecianu, *Genealogiile*, I, 260—261.

10

1501 (7010) septembrie 1, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește jupanului Badea din Șuici și fiilor săi munții Comarnicul, Pleșești, Cioarecul și Voicești.

† Милостиимъ божиимъ, Ъу Радѹа воивода и господинь въсѣи землѣи Хггровлахинскои, синь великаго Владъ воивода. Даватъ господство ми сѣе повеленїе господства ми волѣринѣ господства ми, жупанѣ Бадѣ вът Шѣич и съ синове

си, шко да мѣ ест Комарникѣа що ест планина Плесцилор. И пакѣ да мѣ ест Чорѣкѣа що ест планина Бонцилор, понеже мѣ сѣт стара и права шчина, дѣдина.

Потом, сѣпре жѣпан Бадѣ със Дан Скѣртѣлов. Тако, господство ми дадох жѣпанѣ Бадѣ бѣ болѣри та нѣ да не сѣпре <пре>¹д господство ми и закле преа господство ми със тинзи болѣри како мѣ сѣт тинзи планине шчине, дѣдине.

Бѣго радѣ, мѣ дадох и господство ми, шко да мѣ сѣт въ шчине и къ шхабѣ, немѣ и синовом емѣ, вѣшком и прѣвѣшчетом, <н>¹ ни шт когоже непотѣжковѣнно, по рѣчи господства ми.

Ис въ настолни град Трѣговишѣ, мѣсѣца сѣптемврѣѣ 15 дѣни, в лѣт 7010.
† Io Radul voievoda, milaostim bozim, gospodiny.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Bade din Șuici și cu fiii săi, ca să-i fie Comarnicul unde este muntele Pleșeștilor. Și iarăși să-i fie Cioreacul unde este muntele Voiceștilor, pentru că îi sint vechi și drepte ocine, dedine.

După aceea, s-a pirit jupan Badea cu Dan al lui Scurtul. Astfel, domnia mea am dat jupanului Bade 12 boieri ca ei să nu se pîrască <înaintea>¹ domniei mele și au jurat înaintea domniei mele cu acei boieri că îi sint acei munți ocine, dedine.

De aceea i-am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților <și>¹ de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie ziua 1, în anul 7010 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDXXVIII/74.

Orig., hirtie (19,5 × 26,5), pecete aplicată, căzută.

11

1501 (7010) decembrie 15, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Nucet satele Topoloveni, Micșenești, Găleşești ș.a. cu mori, bălți și țigani, scutindu-le de dări și slujbe.

† Иже елци дѣхомѣ божѣимѣ водни сѣт, си сѣт синове божѣи, шкоже рѣче божѣственѣи апостолѣ : емоуѣе въ сѣдѣ текѣще, иже правди любѣтелѣе и подѣвгомѣ

¹ Omis.

сынови мѣ и Дадѣла съ децами си и Бѣцнаое съ децами си Мирча и Стан и Днеа и Камба съ децами си Костѣ и Данчѣла съ децами си Костѣ и Нѣн и Бадинга старн и Радѣла съ децами си и Бадѣ и Славк и Браника и пак Браника съ децами си Данчѣла и Берча съ братѣ мѣ Кърки и Корнѣ съ децами си Нан и Зрѣла и Дѣпше и Михо и Бадѣ и Мирча съ сынове си и Сѣриндарю съ децами си и Бадѣ съ децами си и Данчѣла съ децами си Бадинга и Радѣла и Костѣ и Малджр и Дврдѣка съ децами си и Чира и Бадѣ и Голча съ братѣ си Радѣла и съ сынове им и Каю съ сынове си Стан и Радѣла и Каю и съ сынове им и Здрине съ сынови си и Ника съ сынови си и Болокан¹ Дал съ братѣми си Зжалтъ, Цицѣла, Канчѣла, Иван, Корнѣ, понеже нѣ прѣложи жѣпан Гергѣна паркалае свѣтомѣ монастырѣ, яко да сѣт въ послоушанїе и въ покреплєнїе свѣтомѣ монастырѣ и въ пицѣ честившимъ и божественимъ инокомъ иже шбрѣтаюци се живоущимъ въ свѣтомѣ монастырѣ, емѣже и родителѣмъ и чедомъ его вѣчное въспоминанїе. Или докле че бнти живѣ жѣпан Гергѣна паркалае, а онъ да си самъ владѣетъ села и ацигани иже сѣтъ вишписанна и прѣложена свѣтомѣ монастырѣ; пакъ по смърти жѣпану Гергѣне паркалаеу, да естъ ѣ свѣтомѣ монастырѣ.

Сего радѣ, имъ дадохъ и господство ми яко тѣмъзи въси да имъ сѣтъ въ учиноу и въ оубоу и ни шдъ когоже не<потѣкнов>²енномъ, по речнъ господства ми. Лочевши штъ вечнего вама и штъ свѣннего вама, штъ пчеларство, штъ кжеларство, штъ винаричество, штъ днжми, штъ вѣмшїнство . . . ² штъ посади и штъ дрѣва и штъ талпи и штъ сѣнокосїа и покова, штъ подвод и штъ въсеу сѣвжебу и дажебу господства ми, великихъже и малихъ, елико се шбрѣтаютъ <въ само>²дрѣжавнои земли и властїю господства ми. И да не метѣхатъ съ тишнъ села ни сѣдци, ни бирчи, ни поводникар, ни армаш, ни глобеник и ништо штъ <сѣвгахъ и>² правителѣхъ господства ми послааемїихъ по мнѣостїнехъ и по работѣхъ господства ми, понеже кто се ен покѣсна вантоватїи нѣ или позабавити тѣхъ селамъ, аще и власъ еднн, тотакко>²ви имѣтъ въспрїети велико зло и шргню штъ господства ми, якоже неверникъ и прѣстѣпникъ и посрамитѣлъ сїемѣ хрисевѣла господства ми.

Заканнанїе поставлѣетъ господство ми: по смърти господства ми, кого ишверитъ господѣ Богъ бнти господнїа Земли, или штъ срдѣчнаго плода господства ми или штъ сродникъ господства ми или, по грѣсѣхъ нашїихъ штъ иноплеменик, да аще почетїтъ и поновитъ и сѣхранитъ и оутвердитъ сн хрисовоула господства ми, того господѣ Богъ да почетїтъ и сѣхранитъ и штвердитъ въ господствѣ его; ащели пороушитъ и поперитъ и расипитъ, того господѣ Богъ да оубижѣтъ его здѣ съ тѣломъ, а въ вѣдѣщи векъ дѣше его. И да естъ проклетъ штъ господа Бога, сѣтворшаго небо и землю. И да га треснетъ вѣ свѣтїихъ врьховнихъ апостолѣ и штъ тнї свѣтїихъ богоноснихъ штѣць и да мѣ естъ съпостатникъ свѣтн

¹ Pasajul; и Здрине ... Болокан şters cu chinovar.

² Loc rupt.

велико мѣченик Христова, Гевур҃҃ге, емѣже ест храм и да имат оучестію съ Юудож и Ирѣем и съ инѣни, рекшими на господѣ Бога и спаса нашего Исуса Христа, кръв его на них и на чедѣх их, еже ест и бѣдет въ вѣки, амин.

ГЕВДѢТЕЛѢ СІЕМС ХРИСОВОУЛѢ ГОСПОДСТВА МИ: ЖЪПАН Барѣла Кралевски, жѣпан Кръстїан бивши дворник, жѣпан Бадѣ шт Кожещи, жѣпан Прѣвѣла велики дворник, жоупань Станко словоположител, жѣпан Швѣдур вистнар, Дачюл комис, Строе спатар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгоѣ и Драгомиръ велици страторници.

И азъ, рѣкописател Стан, еже писахъ въ настолни град Тръговищѣ, мѣсеца дѣкемврїе ѿ днь, въ лѣто хѣѣ.

† Іѡ Радѣла бѣвѣвѣда, милостїа божїа, господинь.

† Cei cîți de duhul lui Dumnezeu sînt purtați, aceștia sînt fiii lui Dumnezeu, precum spune dumnezeiescul apostol: mergînd pe urma lui, cei care sînt iubitori de adevăr și se nevoiesc cu bună îndemnare, viața cea dorită au primit; iar cele pămîntești lăsîndu-le pămîntului și alipindu-le de ceruri, au auzit acel fericit glas de bucurie, pe care și pururea îl vor auzi: „Veniți binecuvîntații părintelui meu, moșteniți împărăția care vă este pregătită de la facerea lumii“.

Care și eu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod și domn, fiul marelui și preabunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, care în putere, cu a mea bunăvoință și cu curată și luminată inimă a domniei mele, a binevoit domnia mea ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit și m-a înălțat cu slavă pe scaunul sfintrăposaților părinților domniei mele. Dar și de aceasta și-a amintit domnia mea: mulți împărați au stat în împărăția lor, dar puțini au moștenit împărăția cerului. Și de aceea și eu, grăbindu-mă nu numai a cîrmui împărăția aceasta, ci și să am grijă pururea de sufletul meu. De aceea, am dăruit domnia mea acest întru totul cîstit și cu frumoasă față și preacîstit, care este deasupra tuturor cîstitelor daruri, acest de față hrisov al domniei mele hramului și lăcașului sfîntului, marelui mucenic al lui Hristos, Gheorghe, mănăstirii numite Nucet, pe care a ridicat-o din temelie cîstitul vlastelin și unchi al domniei mele jupan <Gher>¹ghina mare pîrcălab și nastavnicului din acea mănăstire și celui mai cîstit dintre sfinții călugări învățătorul turmei cuvîntătoare a lui Hristos, egumenului <popii chir>¹ Ilarion și apoi tuturor fraților cîți sînt întru Hristos în sfința mănăstire și care cu el la un loc în chip obștesc se trudesc cu dragoste, ca să le fie satele, anume: <Tomșanii cu tot hotarul

¹ Loc rupt.

și cu¹ morile și Topoloveanii toți și cu vinăriciul și Micșeneștii toți și jumătate din balta zisă Saltava, de la gură pînă la Tîmburești, și Bădeștii toți și cu morile sale² și Găleşeștii toți și cu morile sale și Budeștii toți și cu morile sale și Mileștii cu morile sale³.

Și țigani 30 sălașe⁴, anume: Moldovanul cu copiii săi Pipilea și Cornea și Pirciu și Gomoiu cu copiii săi Tirca și Oprea și Dediul și alt Gomoiu cu frații săi Oprea și Dorca și Paraciova și Jitian și cu copiii săi și Naico cu copiii săi Dușa și Pătru cu copiii săi Drăgan și Naico și Paraciova cu copiii săi și Miho cu copiii săi Danciul și Radul și Bogdan și Slav și Costea cu fiii săi Mima și Nicula și Mavre și Bojora cu copiii săi Nan și Mavre cu copiii săi Tatul și Berbecea și Potrica cu copiii săi Dadula și Cambur cu copiii săi și Dadula cu copiii săi și Bățiloe cu copiii săi Mircea și Stan și Diba și Camba cu copiii săi și Costea și Danciul cu copiii săi Costea și Nean și Badinga cel bătrîn și Radul cu copiii săi și Badea și Slav și Vranica și iarăși Vranica cu copiii săi Danciul și Bercea cu fratele său Curchi și Cornea cu copiii săi Nan și Ursul și Lupșe și Miho și Badea și Mircea cu fiii săi și Sărindariu cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi Badinga și Radul și Costea și Maldăr și Durduca cu copiii săi Fiera și Badea și Golcea cu fratele său Radul și cu fiii lor și Caliu cu fiii săi Stan și Radul și Caliu și cu fiii lor și Udriște cu fiii săi și Nica cu fiii săi și Bolovan⁵ Lal cu frații săi Ujvaltă, Țițul, Canciul, Ivan, Cornea, pentru că i-a dăruit jupan Gherghina pîrcălab sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ascultare și de întărire sfintei mănăstiri și de hrană preacinstiților și dumnezeieștilor călugări, care se află <și> trăiesc în sfînta mănăstire, iar lui și părinților și copiilor lui veșnică pomenire. Dar cît timp va fi viu jupan Gherghina pîrcălab, să-și stăpînească singur satele și țiganii care sînt mai sus scriși și dăruți sfintei mănăstiri; iar după moartea jupanului Gherghina pîrcălab, să fie la sfînta mănăstire.

De aceea le-am dat și domnia mea ca acestea toate să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Începînd de la vama oilor și de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijme, de vămășie . . .¹ de posade și de copaci și de talpe și de cositul finului și de cărătură, de podvodă și de toate slujbele și dajdiile domniei mele, mari și mici, cite se află <în>¹ țara și stăpînirea de sine stătătoare a domniei mele. Și să nu se amestece cu acele sate nici sudeți, nici birari, nici povodnicar, nici armaș, nici globnic și nimeni dintre <slugile și>¹ dregătorii domniei mele

¹ Loc rupt.

² Pasajul: „morile... morile sale“ tăiat cu chinovar, ras și apoi rescris cu altă cerneală.

³ Pasajul: „și Găleşeștii... și Mileștii cu morile sale“ scris cu altă cerneală și de altă mină.

⁴ Cuvintele: „Și țigani 30 sălașe“ scrise peste loc ras.

⁵ Pasajul: „și Udriște... Bolovan“ șters cu chinovar.

trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să tulbure sau să împiedice acele sate, fie chiar cu un fir de păr, acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va păzi și va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica și va nimici și va risipi, acela domnul Dumnezeu să-i ucidă aici trupul și în veacul viitor sufletul lui. Și să fie blestemat de domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și pământului. Și să-l trăznească cei 12 sfinți apostoli de frunte și cei 318 sfinți părinți purtători de Dumnezeu și să-i fie potrivnic sfântul mare mucenic al lui Hristos Gheorghe, al cărui hram este, și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu alții care au strigat împotriva domnului Dumnezeu și mîntuitorul nostru Iisus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martorii acestui hrisov al domniei mele: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cîrstian fost vornic, jupan Badea din Cojești, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Teodor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, scriitorul Stan, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna decembrie 15 zile, în anul 7010 <1501>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceti, nr. 6 (Nucet, I/1).

Orig., perg. (52 × 46), pecete atrnată, stricată.

Cu două traduceri ibidem, ms. 457, f. 12—13v (cu luna septembrie), și A. N.,

MMDCCCLVI/4 (cu unele deosebiri).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 7—9.

12

1502 (7010) februarie 25, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Rusicon de la Athos un mertic anual de 4 000 aspri.

† БѢ ИМѢ ОУЦА И СИНА И СВЕТАГО <Духа>. ПОХВАЛѢ КРЪСТѢ И БЕЗНАЧЕЛЕНИ И ЕДИНОСЪЩНИКИ И ЖИВОТВОРЕЦЮ И НЕРАВДЕЛЪМЕНИ ТРОНЦЕ, ГЛАГОЛЮ ОУЦА И

Сына и Свѣтаго Дѹха и единого вѣсе вѣдѣшаго Бога иже вѣсе вт небитїе вѣ битїе привѣдшомѹ, словом своимъ съставлѣшамѹ и прѣсвѣтїимъ своимъ и животворещимъ дѹхомъ вѣтверднѣшаго: небо и вѣсеми глѣбнїичини, земляю и вѣсе еже на нѣи, морѣ и вѣсеже вѣ немъ, сирѣч видима и невидима, еже милостїю своею радї непрѣзрѣшаго родѹ чловѣчески падшїи и погнѣбствїи, нѣж, прѣстѣпленїа радї заповѣди его еже вѣ Бѣде прѣдѣдомъ нашимъ древле, рѣко прострѣтїемъ къ дрѣвѹ синѣдномѹ еже съмръть не ходатанѣш вѣсемѹ мирѹ, нѣж прѣклони Бога и съниде и къ прѣвон жизни милостїю свою вѣзводит и пѣт покаанїа многообразне намъ дарова: ови милостїю къ свѣтїихъ црѣквахъ и бденїихъ вѣсе ношїихъ и славословеннїихъ, инїиже постомъ и землынимъ вѣздръжаннїемъ, иже ест вѣсемъ страстемъ втраженїе и къ Богу присвоенїе, инїиже милостїиами иже къ нишимъ требованїе и къ свѣтїимъ црѣквамъ рѣкопространїе, по господню словѹ рѣкошамѹ: „О, блаженнїихъ милостивнїихъ и милѹщїе вѣстъ дѣнь, еже помилвани бити и господиновнѣ насладити се“.

Се же слышавшїихъ вт свѣтїихъ Писанїиихъ вѣвѣрїхомо, се мислїю и срдѣцемъ яко близъ господь вѣсемъ призиваещимъ его свѣтїинѹ и вѣсемъ срдѣцемъ азъ, же, милостїю божїю, благочестивнѣ иже благочестїю желателъ и Христолюбивнїи иже Христа насидити се желаемъ, Іѹ Радѹлъ конвода, божїемъ дарованнїемъ вѣ настажщїе вѣкмїе вѣластїимъ вѣи Влѣшконъ Земли, вѣжделѣхъ многимъ желанїемъ къ периволю прѣчистїе и прѣславнїе владичице нашонъ Богородице и присно дѣвїи Марїи, еже ест вѣ Свѣтїи Горѣ Йѹонствїи, развѣмѣши яко недѹба намъ бити къ више реченнїимъ исправленнїимъ еже, вт трѣдолюбїю, вт постѣхъ и вт инѣхъ симъ подобнїихъ, сего ради изволихомъ, елико мощно, рѣко прострѣтїемъ къ свѣтїимъ божїимъ црѣквамъ, молище се и вѹповаемна на милосрдїе срдѹвѣдѣца владїкоу.

Снхъ ради, вѣсчїити грѣхъ нашихъ вт свѣтїи и благогїхъ своихъ не вѣсчїитї нас и живота вѣчнаго и царствїа его наследннїкомъ бити, еже есди вѣсчїити намъ благодѣтїю его, амин.

Видѣхомъ же свѣтїи божїе црѣкви и царскїи монастыри вт свѣтопочившїихъ и блаженнїи преднїихъ Хтїитори вт снхъ вѣсирѣвшїихъ и вѣ многихъ нѣждахъ и оскѣднїихъ свѣцихъ вѣ настожщїимъ вѣременнїи и рѣкопрострѣтнїемъ помощи и покрѣплѣти вт хрїстїанини благочестивнїихъ къ требованїю ищѣщихъ, наипачеже вѣ Свѣтїи Горѣ Йѹонствїи, свѣшаго периволга прѣчистїе богоматери. Прїиде же къ намъ втець нашъ, проипротъ кѹръ Козма и съ инѣми богопросвѣщеннїими мѹжїи и вѣзвѣстише намъ в прѣбенванїи, в многихъ нѣждахъ и лишеннїихъ и тѣхнотахъ тѣхъ свѣтїихъ монастырѣхъ, ише сѣтъ вѣ тѣи Свѣтїи више реченнѣи Горѣ Йѹонствїи, наипаче о свѣтомъ монастыри нарицаемнѣ Рѣси, храмѣже свѣтаго велико мѹченика Пантелїмона, яко вѣ мноземъ оскѣдѣннѣи и теснотѣ свѣша живѣщнїиже вѣ свѣтомъ монастыри свѣтїимъ мнїхомъ, житнѣ благочестїево и съ смѣреномѹдрнѣемъ еже в Хрїстѣ Бозѣ проходещимъ. И ми вт вѣсего срдѣца помисливше, изволихомъ яко, елико мощно, вт боговѣрѣченнагонїи именїи и вт вишнѣго пролисла, да

сѣтворимо мѣрникъ свѣтомъ мнѣнастирь въ покрѣпленіе тѣхъ недостаткахъ и сѣце въчинихомъ, іако да преходѣтъ братїа шт свѣтаго монастыра на въсако лето, мѣсѣца гѣнара, да ѡзнають мѣрникъ по х̄д̄ аспри, кроме спензе. ꙗ вратинамъ преходѣшимъ, спенза по ҃ѵ аспри. ꙗ шнѣнзи х̄д̄ да ихъ штносетъ целехъ въ свѣтомъ монастырь. Сѣце се швѣщахмо давати на въсако лето, дондеже есми въ настожѣиимъ жити и въ богоданнои намъ власти, непрѣтъкновѣнно.

Бжеже и по иже шдъ здѣшнихъ намъ пришествію, егоже благоволитъ Богъ бити по насъ наследникъ швласти снѣ, рекшонъ Блашконъ Земли, или шдъ нашего срдѣчнаго плода или шт нашихъ сѣродникъ или ни нетко, емѡже даршетъ Богъ иже въ благочестивнѣ житѣствовати, таковаго молими, о господѣи нашихъ Ісусомъ Христомъ и прѣчистою Богоматерію и свѣтїимъ велико мѣченникомъ Пантелѣимомъ и съ въсѣми свѣтїими, иже Богъ штъ вѣка ѡгодившїихъ, шсрдѣе и милоганїе имѣти къ свѣтконъ вишѣреченному Горѣ Іѡнстен, периколю прѣчистѣи Богоматери, сѣе нами сѣтворенномъ свѣтомъ монастырь вишѣреченномъ не потворити, не шмалити, нжъ паче штерѣдити и исплѣнити, своего радїи и дшшѣвнаго и телѣснаго здравїа и спасенїа и да мѡ естъ помощи и застѣпленїе прѣчиста Богомати, здѣ и на страшномъ и нелицемернемъ сѣднцѣ, аминъ.

ꙗзъ, граматикъ Стан, еже писанъ въ Трѣговицѣ, мѣсѣца фѣврварїе кѣ днѣ, летъ текѡшъ штъ ꙗдана х̄зїу, индїктїонъ ҃ѣ, крѣгъ сльндцѣ ҃ѵ, крѣгъ лшнѣ нїѣ, ѡемелїе кѣ.

† ꙗ Радѣла кшкшда, милостїа божїа, господинъ.

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfintului <Duh>. Laudă crucii și Troiței celei fără început și de o ființă și nedespărțită, adică Tatălui și Fiului și Sfintului Duh și unuia atotvăzătorul Dumnezeu, care toate din neființă în ființă le-a prefăcut, cu cuvântul său le-a așezat și prin preasfântul și de viață făcătorul Duh le-a întărit: cerul și toate cele ale soarelui, pământul și toate cele ce sint pe dinsul, marea și toate cele ce sint într-însa, adică cele văzute și cele nevăzute, care prin mila sa n-a îngăduit neamului omnesc să cadă și să piară, ci, pentru călcarea poruncii lui cea de către strămoșii noștri cei de demult în Eden, cu întinderea mîinii către arbore pentru a mînca, nu a pricinuit moartea întregii lumi, ci s-a îndurat Dumnezeu și s-a coborît și i-a ridicat prin mila sa către viața cea dintii și ne-a dăruit nouă calea pocăinței în multe chipuri: unii cu milostenie către sfintele biserici și priveghere de nopți întregi și cu cîntare de slavă, alții cu post și înfrinare de cele pămîntești, care este depărtarea de toate patimile și apropierea de Dumnezeu, și alții cu milostenii către nevoile celor săraci și întinderea mîinii către sfintele biserici, după cuvîntul domnului care spune: „O, fericiți cei milostivi și care miluiesc în fiecare zi, aceia vor fi miluiți și se vor îndulci de Domnul“.

Acestea deci auzindu-le din sfintele Scripturi, ne-am încredințat cu gîndul și cu inima că sint aproape de Domnul toți acei chemați de sfinția lui și cu toată inima eu, deci, din mila lui Dumnezeu, binecinstitorul care sint doritor de bună cinstire și de Hristos iubitorul care dorește să iubească pe Hristos, Io Radul voievod, cu darul lui Dumnezeu în vremea de acum stăpînind Țara Românească, am dorit cu multă dorință către grădina preacuratei și preamăritei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, care este în Sfintul Munte Athos, înțelegînd că nu se cuvine nouă a împlini mai sus-zisele virtuți adică, din dragoste de trudă, din posturi și din altele asemănătoare, de aceea am binevoit, pre cît ne-a fost cu putință, să întindem mîna către sfintele dumnezeieștile biserici, rugîndu-ne și nădăjduind către mila stăpînului celui care vede inima.

De aceea să nu ne îndepărteze pentru păcatele noastre de la sfintele lui bunătăți și să fim moștenitori ai vieții veșnice și ai împărăției lui, pe care să ne-o dobîndească prin binefacerea lui, amin.

Căci am văzut sfintele dumnezeieștile biserici și mănăstirile împărătești rămase sărace din vremea sfînt răposaților și fericitilor ctitori de mai înainte vreme și fiind în multe nevoi și lipsuri în vremurile de acum și avînd nevoie de întinderea mîinii pentru ajutor și întărire de la creștinii binecinstitori, mai ales în Sfintul Munte Athos, care este grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu. Căci a venit către noi părintele nostru, chir Cozma, fostul prot, și cu alți bărbați de Dumnezeu sfințiți și ne-a vestit nouă despre starea, despre multele nevoi și lipsuri și greutăți ale sfintelor mănăstiri, care sint în acel mai sus-zis Sfînt Munte Athos, mai ales despre sfînta mănăstire numită Rusi, hramul sfîntului mucenic Pantelimon, că sint în mare sărăcie și strimtoare sfințiții călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ducînd viață binecinstitoare și cu smerită înțelepciune întru Hristos Dumnezeu. Iar noi din toată inima am cugetat și am binevoit ca, după putință, din averea dăruită de Dumnezeu și cu îndemnul celui de sus, să facem mertic sfîntei mănăstiri pentru întărirea acestor lipsuri și astfel am făcut, ca să vie frații din sfînta mănăstire în fiecare an, în luna ianuarie, să ia mertic cite 4 000 aspri, afară de cheltuială. Iar fraților care vin, cheltuiala cite 400 aspri. Iar acei 4 000 să-i ducă întregi la sfînta mănăstire. Astfel am făgăduit să dăm în fiecare an cît timp vom fi în viața cea de acum și în stăpînirea cea dată nouă de Dumnezeu, neclintit.

Încă și după trecerea noastră dintre cele de aici, pe cine binevoiește Dumnezeu să fie urmaș după noi al acestei stăpîniri, adică al Țării Românești, sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre sau altul oarecare, căruia îi va dăruia Dumnezeu ca să trăiască în bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos și pe preacurata maica lui Dumne-

zeu și pe sfintul mare mucenic Pantelimon și cu toți sfinții, care din veci au bucurat pe Dumnezeu, să aibă grijă și milă de sfintul mai sus-zisul Munte Athos, grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu, acestea întocmite de noi pentru sfinta mănăstire mai sus-zisă să nu le schimbe, să nu le micșoreze, ci mai mult să le întărească și să le împlinească, pentru sănătatea lui și sufletească și trupească și pentru mîntuirea lui și să-i fie de ajutor și sprijin preacurata maică a lui Dumnezeu, aici și la judecata cea cumplită și fără fățarie, amin.

Eu, gramaticul Stan, care am scris în Tîrgoviște, luna februarie 25 zile, anul curgător de la Adam 7010 <1502>, indiction 5, crugul soarelui 10, crugul lunii 18, temelia 22.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, XXVII/17.

Fotocopie după orig., perg. (36 × 22), la m-rea Rusicon de la Athos.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 9—11.

13

1502 (7010) martie 9, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește vlastelinilor săi, jupanii Radu și Petru sate, munți, vinărici și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

† Въ Христа Бога, благовернии и благочестивии и Христолюбивнии и самодержавнии, Ъу Радул конвода и господинь, сынъ великаго и прѣдобраго Блада конводе, милостню божію и божіемъ дарованіем, обладающими и господствущиomi въсехъ землихъ Ъггровлахѣнскон, жщеже и западнинскимъ странамъ, Ъмлашѣ и Фагарашѣ хрѣцег, благопронзволи господство ми своимъ благимъ пронзволеніемъ и чистимъ и светліимъ срдцемъ господства ми и даровахъ господство ми сынъ въсехъ честнии и благообразнии и прѣпочитании, иже надъ въсехми честми даров, надстожщии сѣи хрисоволъ господства ми, прѣпочѣтанномъ владетеліимъ господства ми жѣпанѣ Радѣлѣ и братѣ мѣ жѣпанѣ Петрѣ и съ сынове ихъ, коланко имъ Богъ препѣститъ, тако да имъ сѣтъ села зовоми: Половраци въсехъ и Раковница сва и със планіне, по именовъ: Преслопѣла и Гвухарна и Нѣгоканѣла и Бзна сва и съ планіни Микала и Ивахна, Шолда, Пискѣла лѣ Строе и съ планіномъ си Коаста и Борра и Могошани въсехъ и планіна Пърѣчинносѣла и Шефанѣци въсехъ и Бѣларни и планіи по именовъ Шефанѣла и Кѣртѣ Влѣканова и Бѣдонъ със планіномъ си и трети дѣла шт Терѣже и Влѣсьнеци въсехъ и Спинени въсехъ и Пърѣгани въсехъ и Гкѣрта въсехъ и Кънеци въсехъ и Брѣжци сви и трети дѣла шт Драганѣла и Стрѣмѣтъци въсехъ и Цигани въсехъ и Брѣмалниѣла полъ и Къцѣци въсехъ и Полѣ лѣ Динково, понеже тинзи въсехъ имъ сѣтъ старѣ и правѣ шчѣне, дѣдѣне.

И паки да им сѣт Чибѣнци вѣси, понеже Чибѣнци уни нѣ предаде Злоглав вт пред родѣтел господства ми Влада вонводе жѣпанѣ Радѣлаѣ и жѣпанѣ Петрѣѣ. И Пашко и сѣ планѣном Краиникѣла, понеже прѣиде Влѣсан и Мартин пред господство ми та сложише жѣпана Радѣла и жѣпана Петра над нѣх вчинѣ вт Пашко. И пак да им ест Знгѣреѣла половина, варе колико ест дел Нѣг Бериндею, понеже прѣиде Нѣг пред господство ми та сложи жѣпана Радѣла и Петра над пол вт Знгѣреѣ, колико нѣ ест негов дел, яко да си сѣт братна. И пак да им ест Рошѣга сва, понеже ю покѣпише вт Влѣдѣлаѣ и вт Юге и вт Моге, половинѣ, за сѣл вецѣ, а пак дрѣгѣ половинѣ покѣпише вт Драгон и вт Нѣгомир, за хѣс аспри. И пак да им сѣт Рѣдоин вѣси, понеже покѣпише вт Влѣдѣлаѣ и вт Мирча <за> ѣ вецѣ и един кон и два вола и 8 Нов.¹ варе колико ест дел Горѣк и вт Поворѣци чет<в>рѣти дел и вт Тѣрѣвѣрѣк шести дел, понеже сѣт Горѣ вчинѣ, дѣдинѣ. Потом, прѣиде Гора пред родитѣл господства ми Влада вонводе та си прѣдаде неини делове више писаннѣ жѣпан Радѣлаѣ и жѣпанѣ Петрѣѣ. И паки да им ест 8 Бѣлѣци дел Тѣвартѣв, понеже га даде Тѣвартѣ вт пред родитѣл господства ми жѣпанѣ Радѣлаѣ и Петрѣѣ. И паки да им ест 8 Бѣлѣци дел Чюкина, понеже га достигоше вт родитѣл господства ми Влада вонводе, сѣ правом слѣжбѣом; потом и вт господства ми. И пак да им сѣт половина вт Брѣсеци и половина вт Бѣбѣни, понеже нѣ сложише нѣх анеѣен Данчюл и Радѣла; али докле те бити живи нѣх анепсеи Данчюл и Радѣла, а уни да си сами владѣет нѣх вчинѣ, пол вт Брѣсеци и пол вт Бѣбѣни, а кѣда не ке се нанти нѣхто вт сынове Данчюлаѣ и Радѣлови, а нѣх вчинѣ, цо сѣт више писанни, прѣдалика да нѣст, нѣ да сѣт жѣпанѣ Радѣлаѣ и жѣпанѣ Петрѣѣ. И паки да им сѣт пол вт Брѣсеци² и Нѣгоѣци понеже нѣ сложи Нѣгоѣ вт пред господства ми, али докле че битѣ Нѣгоѣ жив, уни да сѣ нѣ сама овладѣет Нѣгоѣци; а по сѣврѣти Нѣгоѣю, прѣдалика да нѣст, нѣ да сѣт жѣпанѣ Радѣлаѣ и Петрѣѣ.

И паки да им ест винаричи господства ми вт вѣсѣх села нѣх, варе цо ест достоанѣе господства ми, понеже га покѣпише вт родитѣлѣ господства ми Влада вонводе, за 7 кони добри.

И пак да им сѣт циганѣ, по именѣ: Лилѣ сѣ децами си и Бадѣ сѣс децами си и Цима сѣ децами си и Тодоран сѣ децами си и Никѣла сѣ децами си и Ъча сѣ децами си и Никѣла сѣ децами си и Ъпрѣ сѣ децами си и Татѣла сѣ децами си и Балѣ сѣ децами си и Чорѣ сѣ децом си и Ирѣшавѣла сѣ децами си и Мидѣ сѣ децами си и Дима сѣ децами си и Банче сѣ децами си и Костѣ сѣ децами си и Борра сѣ децами си и Пѣтрѣ сѣ децами си и Фаврѣла сѣ децами си и Боѣ сѣ децами си и Данчюл сѣ децами си и Драгомирѣла сѣ децами си и Бака сѣ децами си и Бола сѣ децами си и Кѣрки сѣ децами си, Пѣцѣ сѣ децами си и Михоулух сѣ децами си и Станко сѣ децами си и Фржѣк сѣ децами си и Циѣлѣ сѣ децом си, Тѣмиш сѣ децами си и Лацко

¹ Loc rupt.

² Cuvintele: пол вт Брѣсеци adaugate pe margine.

съ децами си и Саханчи съ децами си и Псцѣ съ децами си и Дафинъ съ децами си и Банчи съ децами си и Титѣ съ децами си и Ханъ съ сынови си и Углаѣ съ децами си и Радгва съ децами си и Къла съ децами си и Карцина съ децами си и Копалѣ съ децами си и Главъ съ децами си и . . .¹ и Пилатъ съ децомъ и Гемонъ и Никваѣ съ децами си, понеже имъ сѣхъ старе и праве учине, дѣдине.

Бого ради, имъ дадохъ и господства ми тирази въси, да имъ сѣхъ къ учѣнс и въ вѣхавѣ, нимъ и сыномъ имъ, въскомъ и прѣвноучетомъ ихъ, ни вът когоже непотѣжковѣни, по речи господства ми. Почевши вът свѣчнѣго валамъ и вът свинѣго валамъ и вът пчеларство, вът кѣларство, вът винаричество, вът джмарство, вът вѣмшиństwo, вът сенокосица и вът тапи и вът воза и подвоза, рекше да сѣхъ слободни вът въсекъ сѣзбеахъ и даждахъ господство ми, великихъже и малихъ, елико се обрѣтають вът самодрѣжавнои земли и властїю господства ми. И нихто да ихъ не смѣетъ вантовати ихъ села, ни сѣдци, ни бирчи, ни пободничари, ни армаш, ни глобнаци, ни инь нихто вът сѣзгахъ или вът правителѣхъ господства ми, посладемихъ по милостїнехъ и по работѣхъ господства ми, понеже кто се би покѣсилъ вантовати ихъ или позабавити техъ селахъ, аще и власъ единъ, то такови иматъ въспрїети велико зло и гнѣвъ вът господства ми, якоже невѣрникъ и престѣпникъ и посрамителъ сїемъ хрисоволю господства ми. Ино не ке бити, по шризмѣ господства ми.

Заклинїе поставлѣтъ господство ми: по сѣмрѣти господства ми, кого избѣретъ господь Богъ бити господинъ Влашкои Земли или вът сѣроднаго плода господства ми или вът сѣродникъ господства ми или, по грѣсѣхъ нашихъ, вът ино племенникъ, да аще кто ствердѣитъ и съхранитъ и почететъ сїи хрисоволъ господства ми, того да съхранитъ и оутвердѣитъ господь Богъ и почететъ вът господствѣ его; аще ли не почѣтетъ и не ствердѣитъ и не съхранитъ, нѣхъ разоритъ и поперетъ и посрамитъ си хрисоволъ господства ми, а того господь Богъ, сътворивъ нѣво и земле, да га поперетъ и посрамитъ и да га вънетъ зде съ теломъ, а вът вѣдѣци вѣкъ дѣша его и да естъ проклетъ вът тлїю еогоноснїихъ вътца Никенскихъ и вїю апостола и дїю Уѣраггелнсти и да иматъ зчестно съ Юдожъ и Ярие и съ инѣми юдени еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа къ Понтїнскомъ Пилатѣ и рекоше: „Възми, възми и расѣпи его“, крѣвъже его на нихъ и на чедѣхъ ихъ, иже естъ и вѣдѣтъ вът вѣки, аминъ.

Сеже сѣхъ свѣдѣтели: жупанъ Бареза Кралевски, жупанъ Крѣстинанъ вивши дворникъ, жупанъ Бадѣ, жупанъ Дѣтко, жупанъ Строе велики дворникъ, жупанъ Станко логофетъ, жупанъ Феудоръ вистнар, Данчѣла комисъ, Богданъ спатар, Бадѣ пѣхарникъ, Драгомиръ столникъ, Нѣгое и Драгомиръ велїци страторници.

¹ Loc rupt.

И азъ, Стан, писъ въ настолин градъ Тръговницъ, мѣсеца мартѣе ѿ дъни,
в лѣтѣ хѣѣ.

† Іу Радулъ кѡвевда, мнлостѣа божѣа, господннъ.

† Іну Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Іо Radul voievod și domn, fiul marelui și preabunului Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință și cu curată și luminată inimă a domniei mele și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și precinstit, care stă mai presus de toate cinstitele daruri, acest hrisov de față al domniei mele, precinstitului vlastelin al domniei mele, jupan Radul și fratelui său jupan Petru și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satele, anume: Polovragii toți și Racovița toată și cu munții, anume: Preslopul și Suharna și Neagovanul și Bania toată și cu munții Micaia și Ivahna, Șolda, Piscul lui Stroe și cu muntele său Coasta și Bora și Mogoșanii toți și cu muntele Părăginosul și Ștefanestii toți și Vălarii și muntele anume Ștefanul și Curtea lui Vilcan și Budoi cu muntele său și a treia parte din Tereuje și Vilsăneștii toți și Spinenii toți și Piriianii toți și Scurta toată și Căneștii toți și Brăăștii toți și a treia parte din Draganul și Strîmbătații toți și Țiganiii toți și Brumalinul jumătate și Căteații toți și Cîmpul lui Dinu, pentru că acestea toate le sînt vechi și drepte ocine, dedine.

Și iarăși să le fie Cibăneștii toți, pentru că le-a dat Cibăneștii Caprău în fața părintelui domniei mele, Vlad voievod, jupanului Radul și jupanului Petru. Și Plușco cu muntele Crainicul, pentru că au venit Vilsan și Martin în fața domniei mele de au așezat pe jupan Radul și pe jupan Petru peste ocina lor de la Plușco. Și iarăși să le fie Ungurelul jumătate, oricît este partea lui Neag Berindeiu, pentru că a venit Neag în fața domniei mele de a așezat pe jupan Radul și pe Petru peste jumătate din Ungurel, cit fi este partea lui, ca să fie frați. Și iarăși să le fie Roșiia toată, pentru că au cumpărat-o de la Vladul și de la Iuga și de la Moga, jumătate, pentru 230 oi, iar cealaltă jumătate au cumpărat-o de la Dragoi și de la Neagomir, pentru 1 200 aspri. Și iarăși să le fie Rădoii toți, pentru că i-au cumpărat de la Vladul și de la Mircea, pentru 70 oi și un cal și doi boi și la Nov...¹ oricît este partea Sorei și din Poborăști a patra parte și din Turburea a șasea parte, pentru că sînt ocine, dedine ale Sorei. După aceea, a venit Sora în fața părintelui

¹ Loc rupt.

domniei mele Vlad voievod de și-a dat părțile ei mai sus-scrise jupanului Radul și jupanului Petru. Și iarăși să le fie la Bălești partea lui Tăbarta, pentru că a dat-o Tăbarta în fața părintelui domniei mele jupanului Radul și lui Petru. Și iarăși să le fie în Bălești partea lui Ciuchina, pentru că au dobîndit-o de la părintele domniei mele Vlad voievod, pentru dreaptă slujbă; după aceea și de la domnia mea. Și iarăși să le fie jumătate din Bîrsești și jumătate din Băbeani, pentru că i-au așezat nepoții lor Danciul și Radul; dar pînă cînd vor fi vii nepoții lor Danciul și Radul, iar ei singuri să-și stăpînească ocinele lor, jumătate din Bîrsești și jumătate din Băbeani, iar dacă nu se va afla nimeni din fiii lui Danciul și Radul, iar ocinele lor, care sînt mai sus-scrise, prădalica să nu fie, ci să fie jupanului Radul și jupanului Petru. Și iarăși să le fie jumătate din Brisești¹ și Neagoești, pentru că i-au așezat Neagoe în fața domniei mele, dar pînă ce va fi Neagoe viu, el să-și stăpînească singur Neagoeștii; iar după moartea lui Neagoe, prădalica să nu fie, ci să fie a jupanului Radul și jupanului Petru.

Și iarăși să le fie vinăriciul domniei mele de la toate satele lor, oricît este ceea ce se cuvine domniei mele, pentru că l-au cumpărat de la părintele domniei mele Vlad voievod, pentru 3 cai buni.

Și iarăși să le fie țigani, anume: Lilea cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Țîma cu copiii săi și Todoran cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Ucea cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Tatul cu copiii săi și Balea cu copiii săi și Ciorea cu copilul său și Mirșavul cu copiii săi și Midea cu copiii săi și Dima cu copiii săi și Bance cu copiii săi și Costea cu copiii săi și Borra cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Faurul cu copiii săi și Boia cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Dragomireasa cu copiii săi și Baca cu copiii săi și Boia cu copiii săi și Curchi cu copiii săi, Puțea cu copiii săi și Mihulh cu copiii săi și Staico cu copiii săi și Frăcea cu copiii săi și Țiflea cu copilul său, Teameș cu copiii săi și Lațco cu copiii săi și Sahanci cu copiii săi și Puțea cu copiii săi și Dafin cu copiii săi și Banci cu copiii săi și Titea cu copiii săi și Han cu fiii săi și Uglea cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Căla cu copiii săi și Carțina cu copiii săi și Copalea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și ...² și Pilat cu copilul său și Ghemon și Niculea cu copiii săi, pentru că le sînt vechi și drepte ocine, dedine.

De aceea, le-am dat și domnia mea acelea toate, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit,

¹ Cuvintele: „jumătate din Brisești“, adăugate pe margine.

² Loc rupt.

după spusa domniei mele. Începînd de la vama oilor și de vama porcilor și de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijmărit, de vămășit, de cositul finului și de talpe și de podvoade și cărături, adică să fie liberi de toate slujbele și dăjdiile domniei mele, mari și mici, cîte se află în țara de sine stătătoare și stăpînirea domniei mele. Și nimeni să nu cuteze să le tulbure satele lor, nici sudeți, nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să împiedice aceste sate, chiar și cu un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău și mînie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel nu va fi, după porunca domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări și va păzi și va cinsti acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l păzească și să-l întărească și să-l cinstescă în domnia lui; dacă însă nu va cinsti și nu va întări și nu va păzi, ci va strica și va călca și va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pămîntului, să-l calce și să-l batjocorească și să-lucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui, și să fie blestemat de 318 părinți purtători de Dumnezeu de la Nicheia și de 12 apostoli și de 4 evangheliști și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont și au spus: „Ia-l, ia-l și răstignește-l“, sînglele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Aceștia sînt martorii: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cirstian fost vornic, jupan Badea, jupan Deatco, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Theodor vistier, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna martie 9 zile, anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 128 (Polovragi, XVI/1).

Orig., perg. (54,5 × 40), pecete atirnată, căzută.

Cu trei traduceri: două din sec. al XVIII-lea și cealaltă din sec. al XIX-lea.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 305—313; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom* 46—53. Trad. *D.I.R., B.*, 11—14. Facs. *D.I.R., B.*, 207.

1502 (7010) aprilie 30 Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum și bălțile Bistrețul, Balta Albă și Platâța, cu vama din pește.

† Милостивим божи мѣ, Іу Рѣдѣла конвода и господинъ вѣсон землѣ Угровла-хїискоѣ, сынъ предобраго Блада великаго конвода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтомѣ монастырѣ нарицаемаго Тисманѣна, храмѣже и шентѣли свѣтѣи и прѣчистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашои Богородице и присно дѣви Марии и чеснаго и славнаго еѣ Ѧспение и наставникѣ и учителю словеснаго стада Христова иеромонахѣ Іушаникии и вѣсѣм братиѣм, еанко сѣт вѣ свѣти монастыр, дават господства ми вѣма Калафатѣ, да им сѣт учинѣ и ухачѣ. И да ѡзيمات вѣмѣ шт Калафат: ѡд конѣ ѣ аспри а ѡд вола ѣ аспри, ѡд краке ѣ аспри, ѡд <д> две ѡвце аспрѣ, ѡд грѣтица пшенице ѣ аспри, ѡд сто крѣщи ѣ крѣщи, ѡд возелнице вино ѣ аспри.

Бистрец и Бѣло Блато и Платѣцъ сѣт учинѣ и ухачѣ и дѣдинѣ: ѡд ѣ риб ѣ риб. И ѡд тѣ, а макар мало блато, макар голѣмо, до Калафата, ѡд ѣ риб ѣ. И на тѣ влата, що хтѣ солит сѣ кораби, ѡд корабе аспри ѣ, ѡд насад ѣ аспри, ѡд кола ѣ аспри, ѡд тѣзара на конѣ ѣ аспри. И влато ѡд Колани, ѡд ѣ риб ѣ. И ѡд Платѣца до Ѧверина, макар мало блато макар голѣмо, ѡд ѣ риб ѣ.

Ѧщеже и заклинание поставлѣетъ господство ми, како по сѣмрѣти господства ми, кого избѣрет господъ Богъ бити господинъ Блѣшкѣи Землѣ или ѡд срдѣчнаго плода господства ми или ѡт срдѣчник господства ми или, по грѣсѣх наших, ѡт июлѣмечѣк, да ацѣ поитѣт и ѡтверѣдит сле повелѣнїѣ господства ми, того господъ Богъ да ѡтверѣдит и почѣтет и сѣхранит вѣ господствѣ его; ащелн поперет и не почѣтет и не ѡтверѣдит, того господъ Богъ да поперет его и посрамит и ѡбѣет, <здѣ тѣло>¹м, <а>¹ вѣ вѣдешнх вѣцѣ дѣша его; и да имат ѡчестие сѣ Иѡдою и сѣ Ирѣ и сѣ инѣми иѡдене иже вѣзѣлише на господа Бога и спаса нашѣго Іѡсѣа Христа и крѣв его на нѣх и на чедѣх нѣх, ѣкоже и вѣдет вѣ <вѣ>¹кн вѣка, амин.

Сии сѣт сведѣтелиѣ: жѣпан Барѣѣл и Прѣвѣѣ¹л Кралевски, жѣпан Крѣстиѣн и Бадѣ бившии дворници, жѣпан Ѧтроѣ велики дворник, жѣпан Ѧстанко¹ логофѣт, Данчюл комиѣ, Богдан спатар, Калотѣ вистѣгар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣл столяник, <Нѣ>¹гоѣ и Драгомир страторници.

¹ Loc rupt.

Исаѣхъ въ столин градъ Тръгѣвищѣ, мѣсеца апрѣліе 7 дъни и азъ, грѣшнѣго
Станчѣ¹, снѣ начрѣтакъша, в лѣтъ xлѣ.

† Іѡ Радѣл вѣвѣвѣда, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramului și lăcașului sfintei și preacuratei și preabinecuvintatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos ieromonahului Ioanichie și tuturor fraților, cîți sint în sfînta mănăstire, le dă domnia mea vama de la Calafat, ca să le fie de ocină și de ohabă. Și să ia vama de la Calafat: de la un cal 6 aspri, iar de la un bou 3 aspri, de la o vacă 2 aspri, de la două oi un aspru, de la un sac de grîu 2 aspri, de la o sută de bolovani de sare 3 bolovani, de la un butoi de vin 10 aspri.

Bistrețul și Balta Albă și Platăță sint de ocină și ohabă și dedină: din 10 pești 1 pește. Și de aci, măcar la baltă mică, măcar mare, pînă la Calafat, din 10 pești 1. Și la acele bălți, cine va săra cu corabia, de corabie 30 aspri, de majă 15 aspri, de car 4 aspri, de povară pe cal 2 aspri. Și balta de la Comani, din 10 pești 1. Și de la Platăță pînă la Severin, fie baltă mică fie mare, din 10 pești 1.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele, sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; dacă însă va călca și nu va cinsti și nu va întări, pe acela Domnul Dumnezeu să-l lovească și să-l batjocorească și să-l ucidă, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui; și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei care au strigat asupra Domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Iisus Hristos și singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, precum și va fi în vecii vecilor, amin.

Aceștia sint martorii: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cîrstian și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan S<taico>¹ logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, <Nea>¹goe și Dragomir stratornici.

¹ Loc rupt.

S-a scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna aprilie 30 zile, și eu, păcătosul Stanciu, am întocmit acestea, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 129 (Tismana, XCI/33).

Orig., perg. (26 × 30), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 586v—587.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 14—15. Facs. *Ibidem*, 208.

15

1502 (7010) mai 3, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Govora sate și părți de sate, munți, mori, vii, găleți de grâu și orz, parte din vama Runcului și din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, un mertic anual de 3 000 aspri, țigani, acordîndu-le scutiri de toate dările și slujbele.

† Въ Христа Бога, благоверна и благочестива и Христолюбиваго и самодръжавни, Іу Радуль воивода и господинь, сынъ предобраго и великаго Влада воиводе, милостию божию и божиемъ дарованьемъ, швадажцшми и господствжцшми въсѣа земаля Ѣггровлахискои, жщеже и запаининским странам, Ямлашъ и Фагарашъ херцег, <благопронзволи>¹ тако прославити прославльшаго ме Бога и на прѣстоле свѣтопочишнх родителїе господства ми съ славож възнесшаго ме и даровах господство ми сынъ въсечестни и благообразни и прѣпочтанныи, иже надъ въсѣми честми дарови надстоици, съ хрисовѣа господства ми, въсѣ свѣтомъ и божественомъ храмъ и шентели прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣ-благословении владичице нашон Богородици и присно дѣвѣи Марїи и еи въсечестное и славное [и славное] Ѣспенїе, монастырш зоковаго Говора и иже въ немъ наставникъ, штцъ по дѣхъ свѣтомъ и посетителю еже къ благимъ желати кър Доротѣи и честнейшимъ инокомъ, иже ш Христѣ съ нимъ трѣдолюбствовакшнх, въ свѣтомъ месте томъ, тако да имъ сѣа зокови Бръсции въси, понеже сѣ билъ шчина, дедїна свѣтомъ монастырш Говоре. Я потомъ, менихъ господство ми със Нѣгою, тере мѣ дадохъ господство ми жѣпанъ Нѣгою, Къртишоръ и еше мѣ предадохъ аспри хѣ и единъ дѣа ѣ Рѣкъръ, ани милостию; а жѣпанъ Нѣгою даде господствъ ми Бръсци въси и със планина по имени ѣ Лѣдѣса.

И пакъ да имъ естъ Глодѣа въс и съ шчиномъ си, понеже ихъ нандохъ господство ми ере сѣ шчина свѣтомъ монастырш вишенисачномъ; а потомъ се днже господство ми тере ихъ покшпихъ Глодѣа шт Кръстѣ и шт анисенъ мѣ, за хѣ

¹ Omis.

аспри. И пак да мѣ ест учина Хиѣца вѣса, пониже половинѣ покѣпнѣхъ господство ми вт і рѣстѣ и вт акпеси его, за ѿ аспри, а паки дрѣгѣ половинѣхъ ми ю покѣпи жѣпан Станко логофет вт сынове Боннѣ вт ѿкнѣ, за ѿ аспри. И Ньнѣшици вѣснѣхъ и със водѣницалми, пониже нѣхъ покѣпи родѣтелъ господства ми Влад вонвода и, потомъ, ище нѣхъ покѣпни господство ми вт Билѣ, делъ Билевъ, за ×аѿ аспри. И делъ Стравѣвъ, за ×аѿ аспри. И делъ Спринтешевъ вт Прѣстѣци, за ѿ аспри и делъ Корбенишомъ, пониже га покѣпи господство ми вт сынове Корбѣнови, за ѿ аспри. И пакъ делъ Спринтешевъ вт Прѣстѣци, що мѣ естъ била учина, дѣдина, понеже га покѣпнѣхъ господство ми, за ѿ аспри. И учина Иванѣ вѣса, понеже ю покѣпнѣхъ господство ми вт сынове Иванѣ, за ѿ аспри. И учина Эршларъ и със бродъ вт водѣницѣ, пониже ю покѣпнѣхъ господство ми вт Эршлѣ, за ѿ аспри.

И Івнѣци вѣси и със сѣлицѣ Корбенишомъ, пониже нѣхъ покѣпнѣхъ господство ми вт Бордѣ и вт жѣпаницѣ емѣ, вт Якка, дѣци Житианѣ, за ×ѣ аспри...¹ И пакъ да имъ сѣтъ Стончанъ вѣси, пониже сѣсъ билъ учина и дѣдина матере господства ми, тако нѣхъ прѣложнѣ мати господства ми свѣтомѣ монастырѣ; а потомъ ище нѣхъ и покѣпи господство ми вт Бланкѣ, за ×ѿ аспри. И паки да имъ сѣтъ Пльвиченинъ вѣси, пониже нѣхъ покѣпнѣхъ господство ми вт Станчюлъ, сынѣ Кѣтрѣвъ, за ×ѣ аспри. И сѣлицѣ Пиротѣ и със грѣломъ и със Лицевилѣ, понеже нѣхъ прѣложнѣ жѣпанъ Ялевъ вт Рѣкѣ. И пакъ да имъ естъ в Кѣѣ² четвѣрти делъ, вѣрѣ колнко естъ делъ Югевъ, пониже га прѣложнѣ Юга свѣтомѣ монастырѣ. И мѣсто вт стѣпинѣхъ що га естъ прѣложнѣ жѣпанъ Тѣдоръ вистнѣаръ свѣтомѣ вишерѣченномѣ монастырѣ, по имѣ мѣсто тои, Невои. И пакъ ище прѣложнѣхъ господство ми мѣсто вт браницѣ господства ми, тако да си сѣчнѣтъ село.

И пакъ да имъ естъ водѣница вт варошъ господства ми вт Ривникъ и със мѣтохолъ и виноградъ вт Копѣчѣлъ, пониже естъ прѣложнѣ дѣдъ господства ми, велики Владъ вонвода. И пакъ виноградъ що га покѣпи господство ми вт ѿпрѣ вт Ривникъ, за ×ѿ аспри. И паки да имъ естъ виноградъ Степаковъ, понеже га покѣпише сами калѣгернѣ вт Степанъ, за ×ѿ аспри. И пакъ виноградъ попѣ Ялевѣ, понеже га покѣпише вт попадѣе попѣ Ялевѣ и вт сынове его, за ѿ аспри. И виноградъ попѣ Макариѣ вт ѿкнѣ, понеже га прѣложнѣ попъ Макариѣ свѣтомѣ монастырѣ, за радѣ свѣти помѣникъ и свѣтѣю просколнндѣе, що естъ билъ вѣписанъ. И пакъ виноградъ попа Бѣнчѣ вт ѿкнѣ, понеже га прѣложнѣ попа Бѣнча свѣтомѣ монастырѣ; потомъ, га и господство ми прѣложнѣ. И виноградъ Станчюловъ вт Ривникъ, ерѣ га прѣложнѣ Станчюлъ на свои сѣмрѣти тои виноградъ свѣтомѣ монастырѣ.

И ище прѣложнѣхъ господство ми свѣтомѣ вишерѣчекомѣ монастырѣ: вт сѣдство Ремонацнѣ, га вѣсакѣ годнѣ, по ѿ кѣли жита и ечленъ по ѿ кѣллове и вт вама Рѣнѣслова, вт половинѣ, трѣти делъ; и вт винаричъ господства ми

¹ Loc alb pînă la sfârșitul rîndului.

² Cuvînt corectat, după care urmează o ștersătură și loc alb.

wt Рибник, по ѿ ведре wt вино; и wt сждство Цилюртъ, сирѣи по ѿ мехове и сирѣи по ѿ и мертик wt кжше господине, по хг аспри.

И ацигани, по име Никѡла съ децами си, понеже га преложи Шефан на свое сѣмрѣти свѣтомѡ монастырѡ; а потомъ еще га и покѡпихъ господство ми wt сынове Шефанѡ, за хѡф аспри, за радѣ да се зоветъ ере ест кѡпен; и Неда съ децами си¹

Тызи въси да имъ сѣтъ въ шчинѡ и въ шхабѡ и ни wt когоже непотж-новѣнно, по речи господства ми¹ Почевши wt швчнего вама и wt свинного вама, wt шчеларства и wt кжбларства и wt винаричество и wt дижмарство и въмшѣство, wt сенокосѣа, wt воз, wt подвоза и wt тапи и wt инежъ, рекше да сѣтъ слободни wt въсехъ слѡжбѡхъ и дажбѡхъ господства ми, великихъже и малежъ, елико се шбретаетъ въ самодръжавною земли и областѣю господства ми. И нихто да ихъ не смеетъ бантовати техъ села, ни банове, ни сждци, ни бирчѣи, ни поводни-кари, ни армашини, ни глобеници, ни ни нитко wt слѡгожъ и правитележъ господства ми, послааемихъ по милостежъ и по работежъ господства ми. И кто се би покѡсна бантовати ихъ или позабавити техъ селамъ, аще и власъ единъ, то такови иматъ въспрѣти велико зло и гневъ wt господства ми, такоже неверникъ и прѣстѣпникъ и посрамителя сѣемѡ повеленѣю господства ми.

Заклинанѣе поставѣетъ господство ми: по сѣмрѣти господства ми, кого изверетъ господъ Богъ бити господинъ Блашконъ Земли, или wt сръдечинаго плода господства ми или wt сръдникъ господства ми или, по гресехъ нашихъ, wt ино-племенникъ, да аще почететъ и штерьдитъ и съхранитъ си хрисовола господства ми, того господъ Богъ да почететъ и укрепитъ и штеръдитъ и съхранитъ въ господствѣе его; аще ли не почететъ, нѡ разоретъ и поперетъ и посрамитъ, а того господъ Богъ, сътворивши небо и землю, да га шѣе<т> и поперетъ и посрамитъ, зде съ теломъ, а въ бѡдѡши вѣкъ дѡшъ его; и да естъ проклетъ wt тѣи свѣтихъ и богоноснежъ штъць, иже въ Никей и вѣ апостоли и ѿ евангелисти и да мѡ естъ съпостатница пречиста на страшномъ и нешмитномъ сѡдѡ, идеже лицемерѣе нѣстъ. И да иматъ шчестию съ ѿсдоѡ и шрѣемъ и съ инеми ѿоудей, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего ѿсуса Христа къ Понтискомѡ Пилатѡ и рекоше, кровь его на нихъ и на <че>дежъ ихъ, еже естъ и бѡдетъ въ вѣки, аминъ.

Сведетелѣе: жѡпан Барвза и Прѡвза Кралевски, жѡпан Крѣстнианъ вневшѣи дворникъ, жѡпан Бадѣ, жѡпан Строе велики дворникъ, жѡпан Станко логофетъ, Данчюла комисъ, Богданъ спатаръ, Бадѣ пѣхарникъ, Калотъ виститаръ, Драгомиръ столникъ, Нѣгоѡ и Драгомиръ влици страторници.

И азъ, Стганъ граматикъ, еже писахъ въ настолни градъ Трѡговищѡ, мѡсеца маѣа ѿ днь, летѡ текѡщѡ wt ѿдама хѡѣ, индѣктѣонъ ѿ.

† ѿ Радѡла вѡвѡда, милостѣа божѣа, господинъ.

¹ Loc alb pină la sfârșitul rîndului.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod și domn, fiul preabunului și marelui Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, <am binevoit>¹ ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit pe mine și cu slavă m-a ridicat în scaunul sfintrăposaților părinți ai domniei mele, și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit, care este mai presus de toate cinstitele daruri, acest de față hrisov al domniei mele, acelu întru totul sfînt și dumnezeiesc hram și lăcașului preasfîntei, curatei și preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și Adormirii sale întru totul cinstitei și slăvitei mănăstiri numite Govora și nastavnicului ei, părintelui întru Duhul Sfînt și căutătorului ce dorește către cele bune chir Dorotei și cinstiților călugări, care se trudesă cu dragoste împreună cu el, în numele lui Hristos, în acel sfînt lăcaș, ca să le fie satele numite Birseștii toți, pentru că au fost ocină, dedină sfîntei mănăstiri Govora. Iar apoi, am schimbat domnia mea cu Neagoe, de i-am dat domnia mea jupanului Neagoe, Curtișoara și încă am dat 1 000 aspri și o parte la Rucăr, însă milostenie; iar jupan Neagoe a dat domniei mele Birseștii toți și cu muntele numit Ludeasa.

Și iar să fie Glodul tot și cu ocina sa, pentru că am aflat domnia mea că este ocina sfîntei mănăstiri mai sus scrise; iar apoi s-a ridicat domnia mea de am cumpărat Glodul de la Cîrstea și de la nepoții lui, pentru 500 aspri. Și iar să le fie ocina Hinței toată, pentru că jumătate am cumpărat domnia mea de la Cîrstea și de la nepoții lui, pentru 700 aspri, iar altă jumătate a cumpărat-o jupan Staico logofăt de la fiii lui Voinea de la Ocne, pentru 700 aspri. Și Nănășeștii toți și cu morile, pentru că le-a cumpărat părintele domniei mele Vlad voievod și, după aceea, le-a cumpărat domnia mea de la Bilea, partea lui Bilea, pentru 1 400 aspri. Și partea lui Straoa, pentru 1 600 aspri. Și partea lui Sprinteș din Preutești pentru 800 aspri și partea Corbeneștilor, pentru că a cumpărat-o domnia mea de la fiii lui Corbeanu pentru 800 aspri. Și iar partea lui Sprinteș din Preutești care i-a fost ocină, dedină, pentru că am cumpărat-o domnia mea, pentru 800 aspri. Și ocina lui Ivan toată, pentru că am cumpărat-o domnia mea de la fiii lui Ivan, pentru 400 aspri. Și ocina Urșilor și cu vad de moară, pentru că am cumpărat-o domnia mea de la Urșii, pentru 800 aspri.

Și Ioneștii toți și cu seliștea Corbeneștilor, pentru că le-am cumpărat domnia mea de la Bordea și de la jupanița lui, de la Anca, fiica lui Jitiianu,

¹ Omis.

pentru 7 000 aspri . . .¹ Și iar să le fie Stoiceanii toți, pentru că au fost ocină și dedină mamei domniei mele, iar mama domniei mele i-a dăruit sfintei mănăstiri; iar apoi încă i-a cumpărat domnia mea de la Vlaicul, pentru 10 000 aspri. Și iar să le fie Plăvicenei toți, pentru că i-a cumpărat domnia mea de la Stanciul, fiul lui Cutrea, pentru 5 000 aspri. Și seliștea Pirotu și cu girla și cu Lișteville, pentru că le-a dăruit jupan Alb din Runcu. Și iar să le fie la Cheae² a patra parte, oricât este partea lui Iuga, pentru că a dăruit-o Iuga sfintei mănăstiri. Și locul de stupină pe care l-a dăruit jupan Tudor vistier sfintei mănăstiri mai sus-zise, numele locului aceuia, Nevoia. Și iar am dăruit domnia mea un loc din braniștea domniei mele, ca să-și facă sat.

Și iar să fie moara din orașul domniei mele de la Rîmnic și cu metohuri și via de la Copăcel, pentru că a dăruit-o bunicul domniei mele, marele Vlad voievod. Și iarăși via pe care a cumpărat-o domnia mea de la Oprea din Rîmnic, pentru 3 000 aspri. Și iar să le fie via lui Stepan, pentru că au cumpărat-o înșiși călugării de la Stepan, pentru 400 aspri. Și iarăși via popii Alexe, pentru că au cumpărat-o de la preoteasa popii Alexe și de la fiii lui, pentru 800 aspri. Și via popii Macarie de la Ocne, pentru că a dăruit-o popa Macarie sfintei mănăstiri, căci a fost scris în sfintul pomelnic și la sfinta proscomidie. Și iar via popii Buncea de la Ocne, pentru că a dăruit-o popa Buncea sfintei mănăstiri; apoi a dăruit-o și domnia mea. Și via lui Stanciul de la Rîmnic, pentru că a dăruit Stanciul la moartea sa acea vie sfintei mănăstiri.

Și încă am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri mai sus-zise: din județul Romonașilor, în fiecare an, cite 10 găleți griu și cite 10 găleți orz; și din vama Runcului, din jumătate, a treia parte; și din vinăriciul domniei mele de la Rîmnic, cite 200 vedre de vin; și din județul Gilort, cite 4 burdufe brinză și cite 6 cașuri și mertic din casa domnească, cite 3 000 aspri.

Și țigani, anume Nicula cu copiii săi, pentru că l-a dat Ștefan la moartea sa sfintei mănăstiri; iar apoi încă l-am și cumpărat domnia mea de la fiii lui Ștefan, pentru 1 500 aspri, ca să se numească că a fost cumpărat; și Neda cu copiii săi.

Toate acestea să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele . . .¹ Începînd de la vama oilor și de vama porcilor,

¹ Loc alb plin la sfîrșitul rîndului.

² Cuvînt corectat, după care urmează o ștersătură și loc alb.

de albinărit și de găletărit și de vinărici și de dijmărit și de vămășit, de cositul finului, de podvoade, de cărătură și de talpe și de altele, adică să fie slobozi de toate slujbele și dăjdiile domniei mele, mari și mici, cite se află în țara de sine stătătoare și în stăpînirea domniei mele. Și nimenisă nu îndrăznească a tulbura acele sate, nici bani, nici sudeți, nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele, trimiși după milele și după muncile domniei mele. Iar cine s-ar încumeta a le tulbura sau a împiedica acele sate, chiar și un fir de păr, acela va primi mare rău și minie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege Domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări și va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela Domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l împuternicească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti, ci va strica și va călca și va batjocori, pe acela Domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pămîntului, să-l ucidă și să-l nimicească și să-l rușineze, aici cu trupul iar în veacul viitor sufletul lui; și să fie blestemat de 318 sfinți părinți purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia, și de 12 apostoli și de 4 evangheliști și să-i fie protivnică preacurata la judecata cea grozavă și neîndurată, unde nu este prefăcătorie. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei, care au strigat împotriva Domnului Dumnezeului și mîntuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont și au spus, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul și Pirvul Craiovești, jupan Cirstian fost vornic, jupan Badea, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Stan gramatic, care am scris în cetatea de scaun Țirgoviște, luna mai 3 zile, anul curgător de la Adam 7010 <1502>, indiction 5.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 7 (Govora, IV/5).

Orig., perg. (58 × 49), pecete atirnată.

Cu o traducere din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 85v—88., 447, f. 14—15 și 463, f. 20v—22.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 15—17. Facs. Bogdan, *Diplomatica*, pl. I. urm. p. 123; *D.I.R.*, B., 209.

1502 (7010) mai 3, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Șuica paharnic șapte pogoane de vie, cumpărate de la jupanița Maria.

† Милостивым божіѡм, Іѡ Радѡвъ воєвода и господиѡвъ вѣсон земли Угровлахійскои, сынѡ добраго и великаго Влад воєводѣ. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господста ми почѣтикомѡ правитілю, пачеже из кжци господства ми, жѡпанѡ Шѡнке пѣхарникѡ съ сыкови си и съ братиѡи си и съ сынови их, тако да мѡ ест виноград ѡ пегоне цю покѡпи жѡпан Шѡника пѣхарник ѡт жѡпанїца Марїѡ за хѡ аспре, тако да мѡ ест ѡчинѡ непотжковено, до века.

Дали братїе жѡпанѡ Шѡнке, дондѣже есѡет живи и ѡни и деца емѡ и жѡпанїца емѡ, братїе емѡ да не метѣхат ница. ѡ аще се прилѡчит жѡпанѡ Шѡнке и децам их съмрѣтъ прежде и не ке се ѡбрести сынѡ ни един ѡт неѡа, да нѣст прѣдалка, кѡ да ест тѣда и братиѡем емѡ и сынском их. И господство ми мѡ простих конѣ.

Сего радї, мѡ дадох и господство ми тако да им вѣтъ¹ ѡчинѡ и вѣ ѡхѡбѡ ним и сынском их и вѡнѡчетом и прѣвѡнѡчетом и ни ѡт <когоже>¹ непотжковено, по ѡризаю господства ми.

Сеже свѣдѡтелїе поставѡлем господство ми: жѡпан Барѡла Кралевски, жѡпан Крѣстиѡн и Прѣѡла бѡвши дворници и жѡпан Строе велики дворник², жѡпни Стѡнко велики логофѣт, Данѡла комис, Бадѣ пѣхарник, Калотѡ вистїѡр, Богдан спѣтар, Драгомир столник, Драгомир и Нѣгоє стрѡторници.

И аз, Сїн рѡкописѡваѡаго, съписах вѣ настолни град Трѡговище, мѣсеца мѡнѡа 7 дѡни, вѣ лѣт хѡѡї.

† Іѡ Радѡвъ воєвода, милостїѡм божїѡм, господиѡвъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Șuica paharnic cu fiii săi și cu fratele său și cu fiii lor, ca să-i fie 7 pogoane de vie pe care le-a cumpărat jupan Șuica paharnic de la jupanița Maria pentru 6 000 aspri, ca să-i fie ocină neatinsă, în veci.

Însă frații jupanului Șuica, pînă va fi viu și el și copiii lui și jupanița lui, frații lui să nu se amestece cu nimic. Iar dacă se va întîmpla moarte

¹ Loc rupt.

² Cuvintele: и жѡпан Строе велики дворник adăugate pe margine, de aceeași mînă și cu aceeași cerneală.

jupanului Șuica și copiilor lui mai înainte și nu va rămîne nici un fiu de la ei, prădalica să nu fie, ci să fie atunci și fraților lui și fiilor lor. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori pune domnia mea: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cirstiian și Pîrvul foști vornici și jupan Stroe mare vornic¹, jupan Staico mare logofăt, Danciul comis, Badea paharnic, Calotă vistier, Bogdan spătar, Dragomir stolnic, Dragomir și Neagoe stratornici.

Și eu, Sin scriitorul cu mîna, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna mai 3 zile, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie Focșani, nr. 1908.

Orig., hîrtie (32,5 × 27,5), pecete aplicată.

Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.

EDIȚII. Slav și trad. Gonciarliu-Constantinescu, *Doc. Muz. Focșani*, 264. Facs. *Ibidem*, 265.

17

1502 (7010) iunie 19, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Mogoș și fratelui său Nanciul ocină la Stănești.

† Милостню вожию, І²w Радѹл воивода и господинъ въсон земан Шгр-рвѡлаѹинскон, сынъ³ предобраго и великаго Влада воивода. Дават господство ми сѹе повелѣнїе господства ми сѡвгам господства ми, Могошѹ и брат емѹ Нанчул и сѹ сыновн си, ѡкоже да им сѹт вчинѹ с Гтѣнѣци, варе колико ест дрѣжал Плъман, вѣса, понеже им ест стара и права вчинна. И потом, повратнше Манѣ Вѡларѡла аспри хѣ из радѹ тон вчинѹ, еще при дѣни родѹтелею господства ми Влада воиводе. И господство ми дадоше кон.

Сего радѹ, им дадох и господство ми ѡкоже да им ест въ вчинѹ и въ вѣдѡс, ним и сыновом им и вноком и прѣвночетом им. И въ них прѣдѡанка да нѣст, анс да ест встаршем им. И не вт коже непотѣкновено, по врнзмо господства ми.

¹ Cuvintele: „și jupan Stroe mare vornic“ adăugate pe margine, de aceeași mînă și cu aceeași cerneală.

² Omis.

³ Cuvînt corectat.

СРЕДЕТЕЛІЕ: жупан Барбѣла Кралевски и жупан Прѣвѣла и Кръстиан виеше дворници и жупан Строе велики дворник, жѣпан Станко велики логофет, Даничюл комис, Богдан спатар, Баде пекарник, Калотъ вистияр, Драгомир столник, Драгомир и Нѣгоє страторници.

И аз, рѣкописавшаго Син, еже писахъ въ настолини градъ Тръговище, мѣсеца Юниѣ 09 днь, в лѣтѣ 710.

† Іw Радѣла виекѣда, милостѣмъ божѣмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul¹ preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Mogoș și fratelui său Nanciul și cu fiii lor, ca să le fie lor ocina de la Stănești, oricât a ținut Alăman, toată, pentru că le este veche și dreaptă ocină. Și după aceea, au întors lui Manea Vulparul 1 000 aspri pentru acea ocină, încă din zilele părintelui domniei mele Vlad voievod. Și domniei mele au dat un cal.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul și jupan Pirvul și Cirstian foști vornici și jupan Stroe mare vornic, jupan Staico mare logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Dragomir și Neagoє stratornici.

Și eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iunie 19 zile, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 130 (Cimpulung, VIII/3).

Orig., hirtie (31 × 22), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1842; altă traducere ibidem, ms. 204, f. 92v.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 17—18. Facs. *Ibidem*, 210.

1502 (7011) septembrie 12, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Capotă, fiicelor sale și fratelui său Dragomir ocină la Frăsinetul de Dumbravă, în urma unei judecăți.

† Милостѣю божѣю, Іw Радѣла виекѣда и господиньъ въсонъ земли Угровла-хѣнскоє, сынъ великаго Блада виекѣда. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе гос-

¹ Cuvînt corectat.

подство ми сѣсгу господствѣ ми Капотѣ съ дщере мѣ си, по име: Стѣна и Нѣкша и Стѣнка и братѣ мѣ си Драгомир и съ сынови е мѣ, тако да им ест ѣ Фрьсинет ѡт Дѣнеравѣ половинѣ ѡт Глѣканицѣ, понеже им ест стара и права шчина, дѣдина и кѣпена ѡт Дач ѡт Коухнеци, за ѡд аспри, ешеже ѣ днѣ родѣтелѣ господство ми, Бѣлад воивода.

Потом, имаше Капотѣ прѣ със Дан, понеже прии Дан пред господство ми, тере се преше със Капотѣ ере не ест продад Дан тѣзи шчинѣ. Я господство ми глѣдах и сѣдах тако: дадох Данѣ вѣ болѣри, како да их донесе Дан пред господство ми, да мартѣсри и да се клеше със тѣзи вѣ болѣри како не мѣ ест продад тѣзи шчинѣ, анѣ ест ѣзел Капотѣ със силом. И поставих господство ми сорок на Бѣзнесенѣ. Я Дан не може да си донесѣ закон. Сега радѣ, дадох господство ми тѣзи шчинѣ Капотѣ, како да им ест въ шчинѣ и въ шхарѣ[б], ним и сыновом им и вшком и прѣ[м]внѣчетѣм их и ни ѡт когоже непотѣкновено.

И вѣре комѣ ѡт них мѣ че се сѣсчит преже смрѣтъ, а них прѣдаликѣ да нест, а нѣ да ест ѡставше, въ вѣки веком.

Свѣдетѣлѣ: жѣпанѣ Барѣва и Прѣва Кралевски, жѣпанѣ Крѣстиѣан бивше дворник, жѣпанѣ Строе велики дворник, жѣпанѣ Стѣнко логофѣт, Данѣла комис, Богдан спатар, Калотѣ вистѣнарѣ, Бѣдѣ пѣхарник, Изворѣла стѣлник, Нѣгоѣ и Драгомир велици постѣлници.

Писах въ настѣлни град Трѣговицѣ, мѣсеца септемврѣ вѣ дѣнь, въ лѣт ѣзѣ.
† Іѡ Радѣла вѣвѣвѣда, милостѣа божѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele lui Capotă cu fiicele sale, anume: Stana și Neacșa și Stanca, și fratelui său Dragomir și cu fiii lor, ca să le fie la Frăsinetul de Dumbravă jumătate din Glăvanița, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină și cumpărată de la Dan din Voihnești, pentru 460 aspri, încă în zilele părintelui domniei mele Vlad voievod.

După aceea, a avut Capotă piră cu Dan, fiindcă a venit Dan înaintea domniei mele, de s-a pirît cu Capotă că n-a vîndut Dan această ocină. Iar domnia mea am cercetat și am judecat astfel: am dat lui Dan 12 boieri, ca să-i aducă Dan înaintea domniei mele, să mărturisească și să jure cu acei 12 boieri că nu i-a vîndut acea ocină, ci i-a luat-o Capotă cu sila. Și am pus domnia mea soroc la Înălțare. Iar Dan nu a putut să-și aducă legea. De aceea, am dat domnia mea acea ocină lui Capotă, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neatins.

Și oricăruia dintre ei i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași, în vecii vecilor.

Martori: jupan Barbul și Pirvul Craiovești, jupan Cirstian fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe și Dragomir mari postelnici.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie 12 zile, în anul 7011 <1502>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

‘ Bibl. Acad., CCCVIII/46.

Orig., perg. (20,5 × 36), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 18—19.

19

1503 (7011) aprilie 18, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod dăruiește m-rii Tismana un mertic anual de 800 bolovani de sare.

† Милостивым Божиим, Іу Радѹл воивода и господинь въсен Угровла-Хинское земле. Дават господство ми сие малое наше шещание въсе свѣтлоу и божествомъ Храмаъ Успеніе прѣчистіе и прѣблагословеніемъ владичице наше Богородице и присно дѣвѣи Марии, монастырѣ зокомаго Тисмана, иже въ немъ живѣщимъ, млобеникъ и наставникъ кѹр егѣменъ Наникие и въсемѹ братствѣ таже ѡ Христе, на въсѣкъ годинѣ да ѡзимаютъ ѡт насъ свѣти монастыр по ѿ крѣщи ѡт сол, іако да мѣ сѹтъ въ пищѣ чесненшимъ инокомъ иже живѣщимъ въ свѣтимъ место томъ, въ вечное въспомянаніе и да имъ естъ непотворенно, дондеже се швертаемъ въ настоещімъ семъ жити.

Щеже и ѡтъ здешнихъ намъ пришествію, егоже благоволитъ господъ Богъ бити по насъ наследникъ швласти сѣи, рекше Блашконъ Земли, или ѡтъ срѣдечнаго нашего плода или ѡтъ нашихъ сѣродники или ни нѣкто, емѣже дарѣетъ Богъ иже въ благочестии жителствовати, таковаго молимъ, господинемъ нашимъ Ісѹс Христомъ и прѣчистою Богоматерію и въсеми свѣтими иже Богъ ѡтъ века ѡгодивше, срѣдне и милостивіе имѣти къ свѣтамъ Божиимъ црѣквамъ, пачеже къ свѣтнимъ монастырамъ Тисмана, исушимъ иже естъ периволн прѣчистіе Богоматере и сие нами сътворенное ѡтцѣ егѣменъ кѹр Наникие непотворити, не ѡмалити, не паче исплънити и ствердити. Неже бѣде съжителствѣетъ вишеречени, или въ храме прѣчистіе Богородице, или гдѣ бѣде Богъ благоволитъ и комѣ бѣде ѡнъ благоволи и

БЛАГОСЛОВЕНА, ПО ТОГОВЕЖ ПРИШЕСТЕНОУ УТ ЗДЕШНИХ, УТ БРАТНАХ ИЖЕ СЪ НИМ ТРЪДОЛЮБЕСТВОБАВНИХ И СЪ ПОСЛАШЕСТВОБАВНИХ, ТАКОВИ ИЖЕ СИЯ ВШЕРЕЧЕНА ИСПЛЪНИТ И ПОТВЪДНТ, ДА МЪ ЕСТ ПОМОШНИЦА И ПОКРОВИТЕЛНИЦА ПРЪЧИСТАА И БЪСЕ НЕПОРОЧНАА ЦАРИЦА И ПРИСНО ДЪВА МАР҃И И ЗДЕ И БЪ БЪДЪЩИМ БЪЦЪ, ГЛАГОЛЮ ДЪШЪЖЕ И ТЕЛЪ И ДА СЪХРАНИТ ЕГО УТ ВРАГ ВЪДНИХ И НЕВЪДНИХ МОЛИТЕЛНИ БЪСЕ СЕБѢТИ БОЖНИХ, АМИН.

И аз писах, многогрѣшного Бога, Станчула граматик, въ настоли град Тръговищѣ, мѣсеца априлѣ и҃ѣ дѣни, в лѣт х҃Зѣѣ.

† Іу Радѣа виевѣда, милостїа божїа, господнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această mică făgăduială a noastră atotsfintului și dumnezeiescului hram, Adormirea preacuratei și preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoarei de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, mănăstirii numite Tismena, celor care trăiesc într-însa, rugătorului și nastavnicului chir egumen Ianichie și întregii frații celei întru Hristos, ca să ia în fiecare an de la noi sfînta mănăstire cite 800 bolovani de sare, ca să le fie de hrană cinstiților călugări care trăiesc în acel sfînt loc, spre veșnică pomenire și să le fie neschimbat, cît timp ne aflăm în această viață de acum.

Încă și după trecerea noastră din cele de acum, pe cine binevoiește domnul Dumnezeu să fie după noi urmaș al acestei stăpîniri, adică al Țării Românești, sau din rodul inimii noastre sau dintre rudele noastre sau oricare altul, căruia îi dăruiește Dumnezeu să trăiască întru bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos și pe preacurata maică a lui Dumnezeu și pe toți sfinții care bucură de veacuri pe Dumnezeu, să aibă grijă și milă de sfințele, dumnezeieștile biserici, mai ales către sfînta mănăstire Tismena, pentru că este grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu, și această alcătuire a noastră către părintele egumen chir Ianichie să n-o schimbe, nici s-o micșoreze, ci dimpotrivă mai mult s-o împlinească și s-o întărească. Unde va fi trăind mai sus-zisul, fie în hramul preacuratei născătoare de Dumnezeu, sau unde binevoiește Dumnezeu și pe cine va binevoi el și-l va binecuvînta ca, după trecerea lui dintre cele de acum, dintre frații care cu dragoste muncesc cu el împreună și dau ascultare, acela care mai sus-zisele împlinește și le întărește, să-i fie ajutătoare și apărătoare preacurata și întru totul neprihănită împărăteasă și pururea fecioară Maria și aici și în veacul viitor, adică sufletului și trupului, și să-l păzească pe el de dușmanii văzuți și nevăzuți cu rugăciunile tuturor sfinților lui Dumnezeu, amin.

Și am scris eu, mult păcătosul lui Dumnezeu, Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Țirgoviște, luna aprilie 18 zile, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 132 (Tismana).

Orig., perg. (31 × 30), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 128v—129, și 711, f. 208v—209.

EDIȚII. Slav. *Miletic-Agura*, 352—353. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 313—315; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 53—55. Trad. *D.I.R.*, B., 19.

20

1503 (7011) aprilie 19, Țirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Stoica, fiicei sale Vlădaie și nepoatei lui Stanca satele Lumașul și Părul.

Din mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul preabunului și marelui Vladu voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domnii mele jupan Stoica și feciorilor lui și fetei lui Vlădaia cu feciorii ei și nepoatei lui Stanca cu feciorii ei, ca să le fie lor Lumașul tot și Părul tot, pentru că le iaste bătrână și dreaptă moșie de moștenire. După acéia, au venit jupan Stoica înaintea domniei mele de au înfrățit pre fie-sa Vlădae și pre nepoata lui Stanca peste toate moșiile, peste Lumaș și peste Păr, oricîte va avea Stoica. Însă pînă va fi Stoica viu, el singur să stăpînească moșiile, iar după moartea lui să stăpînească fata lui Vlădaia acele moșii ce s-au zis mai sus, iar după moartea Vlădăei, cînd nu să va găsi nici un fecior dintr-însa și cînd nu se va găsi din feciorii Stoicăi nici un fecior, atunci să aibă a stăpîni nepoata lui Stanca acele moșii ce s-au scris mai sus. Și domnii mele au dat un cal bun.

Pentru aceasta și domnia mea am dat ca să fie lor întru moștenire și ohabnice lor și feciorilor lor, nepoților și strenepoților lor. Și oricărui dintr-înșii i s-ar întîmpla mai nainte moarte, prigonire să nu fie, ci să fie celor ce au rămas în vécii. Și de nimine să nu să clătească, după porunca domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Barbul și Pîrvul Craioveanii, jupan Cîrstian și Badea carii au fost vornici și jupan Stroe vel vornic și jupan Staico logofăt și Danciul comisu și Bogdan spătar și Calotă vistier i Badea paharnic și Dragomir stolnic i Neagoe și Dragomir vel postelnici.

Si am scris eu, Stanciul gramaticul, in scaunul cetății Tirgoviștei.
Și ispravnic Ion portariu. Aprilie 19, leat 7011 <1503>.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 133 (Sadova III/2).

Copie; alte copii ibidem, mss. 295, f. 137, 355, f. 191—192, și 715, f. 1030 (numai cu vâleat) și la Bibl. Acad., CMLXX/105.

EDIȚII. Donat, *Banul Mărăcine*, 34 notă; Nicolăescu-Plopșor, *Mon. j. Dolj*, 36—37; *D.I.R., B.*, 20.

21

1503 (7011) iunie 11, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește jupaniței Mușa satul Corbii de Piatră, jumătate din Mălureni cu moară, precum și țigani.

† Милостиимъ божиимъ, Іу Радѹль воєвода и господинь въсои земан
ѸггровлаХѹнскон, сынъ прѣдобраго Влада воєводѣ. Дават господство ми сѣе пове-
лѣнїе господства ми жспанице Мшше wt Корен, іако да мш сжт села на име
Корейн wt Камен, вѣси, съ въсом хотарем. И колике вчинне ест куповала wt
Радослав и wt Бадѣ, сынови Спънзлови, за хѣ аспре, та ест приложила Кореним
да им ест за вранїе. И пак Ѹ Мълсрѣни половинѸ и съ воденицом, понеже сѣт
жспанице Мшше старе и правѣ вчинне, дѣдїне.

И пак да мш сѣт члвѣдї ацигани, на име: Зжмба съ децами си и Рѣдѣца
съ децами си и Никша съ децами си и Лазар съ децами си, Драгомир съ
децами си, Фрѣча съ децами си, Слѣвное съ децами си и Мшшат съ децами си
и Манѣ стари съ децами си и Сѣнкѣ съ децами си, Мириѣска съ децами си и
Пърча съ децами си, понеже сѣт тѣи вѣси ацигани, що сѣ више списани, вчинѸ,
дѣдїнѸ жспанице Мшш: И господство ми мш простих конѣ. Сего радї, мш дадох
и господство ми, іако да мш сѣт тѣи вѣсѣ въ вчинѸ и въ вхавѸ и ни wt
когоже непотжковенно.

И аще кого изберет господь Богъ бити господинь Влашкон Земли, по
смерьти господства ми, та аще почтет и ствердит сы хрисовѣл господства
ми, того Богъ да почтет въ господствѣ его; а ащеи разорит и не ствердит
сы хрисовѣл господства ми, того Богъ да посрамит его въ господствѣ его и да
звнет его, заѣ тѣлом, а въ вѣдѣщихъ вѣк дѣша его. И да имат Ѹчестїю съ
Іоудом и съ Ярїа трѣкаета и съ внемн Ісдине еже възвѣлише на господа Бога
спаса нашего Ісуса Христа, кръз его на нѣх и на чѣдах нѣх, еже ест и вѣдет въ
вѣки, амин.

Скѣдѣтелїе: жспан Барѣла, жспан Прѣвѣл Кралевски, жспан Кръстиган и Бадѣ
вѣвши дворници, жспач Стрѣе велики дворник, жспан Станко велики логофѣт

жъпан Данчѣл колнис, Богдан спѣтар, Калотъ вистіар, Бадѣ пѣхарник, Драгомѣр
столик, Нѣгоѣ и Драгомѣр велици страторници.

И азъ, рѣкописавшако Син, еже писахъ въ настѣлани градъ Тръговице,
мѣсеца Юніѣ а҃ѣ днь, в лѣтѣ х҃ѣа҃ѣ.

† Іо Радѣл кивевда, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele jupaniței Mușa de la Corbi, ca să-i fie satele, anume Corbi,
de Piatră, toți, cu tot hotarul. Și cite ocine a cumpărat dela Radoslav și
de la Badea, fiii lui Spînul, pentru 1 000 aspri, acestea le-a adăugat Corbilor,
ca să le fie de arătură. Și iarăși la Mălureani jumătate și cu moara, pentru că
sînt ale jupaniței Mușa vechi și drepte ocine, dedine.

Și iarăși să-i fie sălașele de țigani, anume: Zimba cu copiii săi și Ră-
duța cu copiii săi și Nicșa cu copiii săi și Lazar cu copiii săi, Dragomir cu
copiii săi, Frăcea cu copiii săi, Slăvnoe cu copiii săi și Mușat cu copiii săi
și Manea cel bătrîn cu copiii săi și Seanchea cu copiii săi, Mirileasca cu copiii
săi și Pîrcea cu copiii săi, pentru că sînt acești toți țigani, care sînt mai sus scriși
ocină, dedină ai jupaniței Mușa. Și domnia mea i-am iertat calul. De aceea,
am dat și domnia mea, ca să-i fie acelea toate de ocină și de ohabă și de
nimeni neatins.

Și dacă domnul Dumnezeu alege pe cineva să fie domn al Țării Românești,
după moartea domniei mele, dacă va cinsti și va întări acest hrisov al dom-
niei mele, pe acela Dumnezeu să-l cinstească în domnia lui; iar dacă va strica
și nu va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela Dumnezeu să-l batjo-
corească în domnia lui și să-i ucidă, aici trupul, iar în veacurile viitoare sufle-
tul lui. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu
acei iudei care au strigat asupra Domnului Dumnezeu mîntuitorul nostru
Iisus Hristos, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va
fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul, jupan Pîrvul Craiovescul, jupan Cîrstian și
Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico mare logofăt,
jupan Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dra-
gomir stolnic, Neagoie și Dragomir mari stratornici.

Și eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna
iunie 11 zile, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso, insemnare ulterioară:> Această carte s-au luat de la doroban-
ții carei s-au pîrit pentru Corbi.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 134 (Ep. Argeș, XVI/2).

Orig., perg. (24 × 36), pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri: una chirilică, cealaltă cu alfabet latin; altă traducere ibidem,
ms. 168, f. 275.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 20—21. Facs. *Ibidem*, 211.

1504 (7012) iunie 12.

Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldărești, Bîrzoteni și Cîndoi.

† Milostiiu Bojiu, Io Radul voivoda văsoe zimle Ogruvlahiscoe, sin preadobrago i velicago Io Vladul voivoda. Davat gospodstvo mi siiu pove- lenie gospodstva mi slug gospodstva mi¹, lui Dragotă și cu ficiorii lui i Barbul i² Trîmbă și cu ficiorii lui i Manail și cu feciorii lui și lui Roman cu ficiorii lui i Stan cu ficiorii lui i Barbul cu ficiorii lui i popa Stanciul cu ficiorii lui i Vilcul cu frații lui și cu ficiorii lui i Stanciului cu frații lui și cu ficiorii lui i Mihnei și frațini-său Nanciul și cu feciorii lor i Stoica Șodea și cu frate-său, ca să fie lor plaiul și muntele tot care să chiamă Vai- deei, prin Frăsinet și prin Zănoagă și pre la Fîntina lui Roman și preste Pie- trile Roșii și preste Mocirlă și preste Balotă și preste curmătura Funicelului și pînă în păraole Dragoslavelor, pintru că acești munți au fostu de moșie acestor oameni ce scriu mai sus și i-au ținutū totū cu bună pace pînă acum în zilele domniei mele.

Iar cînd au fost acum, în zilele domniei mele, sculatu-s-au cu piră satul Măldăreștii și cu satul Bîrzoteanii și cu satul Cîndoi, zicînd aciaste trei sate cum acești munți cari scrie mai sus sînt ai lor, iar acești oameni care scrie mai sus, ei așa să jăluia, cum munții acești sîntū ai lor de vac. Într-acéia, domniia mea n-am crezut nici pre unii, nici pre alții, ci le-am dat 24 de boiari hotarnici, ca să fi hotărească și să-i aleagă cu sufletele lor, precum vor afla. Și a pusu domniia mea ispravnic sluga gospodstva mi Radul Brănescul i Stoicin al doilea portar. Deci au căutat acești 24 de boiari înpre- ună cu slugile domniei mele și au adevărat cum au fostū mai pre direptate și s-au aflat cum acești munți ce scriu mai sus au fost acestor oameni den Vaideei. Iar satul Măldăreștii și cu satul Bîrzoteanii și Cîndoi n-au avut nici o treabă cu acești munți, pintru că au fostū acești munți ce scriu mai sus ai Vaideeilor de vac și de moșie, precum au venit acești 24 de boiari de au mărturisit aicia, în divanul domniei mele.

Într-acéia, domnia mea am dat³ aciastă carte a domniei mele la mîna acestor oameni din Vaideei, ca să-și ție acești munți cu bună pace

¹ † Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunu- lui și marelui Io Vladul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele.

² „i“ adaosul copistului.

³ Loc rupt.

pintru că sintă ai lor de moșie. Iar satul Măldăreștii și Birzoteanii și Cindoi au rămas de lege și de judecată din divan naintea domniei mele, ca mai multă ei treabă cu acești munți să n-aibă.

Și au pus domnia mea și boiarinii domniei mele mărturie: jupan Barbu i Pîrvul Cralevskie i jupan Cîrstiian i Badea bivșe dvornic i jupan Stroe dvornic i jupan Stoica logofătul i Pîrvul comisul, Bogdan spătar i Calotă vistiiar i Badea paharnicul i Dragomir stolnicul, Neagoe, Dragomir eliți stratorniți.

Pis méseța iunie 12 dni, v leat 7012 <1504>.

† Io Radul voevoda, milostiiu Bojiu, gospodin.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 135 (Bistrița, VIII/1).

Traducere după un orig. similar prin conținut cu doc. din 1504 iunie 15, nr. 23. Alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 361, 201, f. 211v—212, și 713, f. 658—659.

EDIȚII. *D.I.R., B.*, 199—200.

23

1504 (7012) iunie 15.

Radu cel Mare voievod întărește satului Vaideei munții acestuia, după judecată cu satele Măldărești și Cindoi.

† Шилостнию божию, Іо Радул воєвода и господинъ въсон земанъ Зггровлахѣнское, сынъ предобраго Блада великаго воєвода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми сазгем господство ми Драготъ съ сынове си и Барбѣла Тръмеѣ съ сынови си и Мананѣлъ съ сынови си и Романъ съ сынови мѣ и Станъ съ сынови си и Барбѣла съ сынови мѣ и попъ Станчюлъ съ сынови мѣ и Бѣлкъѣла съ братиѣмъ си и съ сынови имъ и Станчюлъ съ братиѣмъ си и съ сынови имъ и Шихнѣ съ братъ мѣ, Нанчюлъ и съ сынокомъ имъ, тако да имъ естъ плаюла Бандеенлоръ въсѣ, понеже имъ естъ Бандеенлоръ старо и право учинѣ и дѣдинѣ.

И потомъ, съпреше предъ господство ми Бандеенъ съсѣ Мѣлдѣрещи и съсѣ Къндони. Тако извадише Бандеенъ съсѣ къдъ болѣри, та заклеше и мартурисаше предъ господство ми како мѣ естъ Бандеенлоръ учинѣ, дѣдинѣ. И потомъ, пакъ мартурисаше съсѣ ѿ болѣри и хотарникъ више Радулъ Брънескъѣла, по нѣмѣ тои учинѣ ѿт Кръчнѣѣ Драгославъ, Дворѣцѣѣѣ въсѣ и Фръсинетѣѣ въсѣ.

Сего радѣ и господство ми дадохъ тако да имъ естъ учинѣ и шѣѣѣѣ, нимъ и сынови имъ и внѣкомъ и превѣчетомъ нѣхъ, въ вѣки. И вѣре кому се ѿт нѣхъ случитъ съмрътъ прѣжде, а въ нѣхъ прѣданка да нѣст, нѣ да естъ оставшимъ. И ни ѿт когоже непотѣкновеинно, по речъ господство ми.

Сведетелие: жупанъ Барбѣла и Прѣѣѣла Кралевские, жупанъ Кръстѣиѣнъ и Бадѣѣ вѣншенъ дворниѣнъ, жупанъ Строе дворникъ, жупанъ Станко логофѣтъ, Прѣѣѣла колѣисѣ,

Богдан спатар, Калотъ в истияр, Бадѣ пехарник, Драгомиръ столник, Нѣгоє и Драгомир велици страторници.

Пис мѣсеца юнниа ѣдъ днь, в лѣтъ хзѣу.

† Іу Радѣл воевода, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Dragotă cu fiii săi și Barbul Trimba cu fiii săi și Manailă cu fiii săi și Roman cu fiii lui și Stan cu fiii săi și Barbul cu fiii lui și popa Stanciul cu fiii lui și Vilcul cu frații săi și cu fiii lor și Stanciul cu frații săi și cu fiii lor și Mihnea cu fratele lui, Nanciul și cu fiii lor, ca să le fie plaiul Vaideeilor întreg, pentru că este veche și dreaptă ocină și dedină a Vaideeilor.

Iar după aceea, s-au judecat în fața domniei mele Vaideei cu Măldăreștii și cu Cindonii. Astfel au scos Vaideei cu 24 de boieri, astfel au jurat și au mărturisit în fața domniei mele că le este Vaideei lor ocină, dedină. Iar după aceea, iar au mărturisit cu 50 boieri și hotarnic a fost Radul Brănescul, anume acea moșie este de la Crucile lui Dragoslav, Dvoreațele toate și Frăsinetul tot.

De aceea și domnia mea am dat ca să le fie ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricăruia dintre ei i s-ar întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cîrstian și Badea foști vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoє și Dragomir mari stratornici.

S-a scris în luna iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 136 (Bistrița, VIII/2).

Orig., perg. (24,5 × 35), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1795, revăzută și corectată în 1843; alte traduceri, ibidem, mss. 192, f. 361v-362, 201, f. 212v-213, și 713, f. 807.

EDIȚII. Trad D.I.R., B., 22. Facs. *Ibidem*, 213.

24

1504 (7012) iunie 15, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Ion, slugă domnească, și fiilor săi parte în Petrești.

† Милостивѣа божѣа, Іу Радѣл воевода и господинь въсен земли Угровлахѣнскои, сынъ добраго и великаго Влада воеводе. Дават господство ми

сѣе повелѣнїе господства ми сабган господства ли Ивнѣ съ сынови мѣ Иван и дѣщере мѣ Стана и съ сынови его, яко да им ест ѿ Петреци варе коанко ест деа Ивнѣ, понеже им ест стара и права учинѣ, [дѣдинѣ. Потом, прїнде Ивн пред господства ми та си сложн дѣщере си Стана редом със сынѣ мѣ Иван над негоѣ деа шт Петреци. И господство ми мѣ простих кон.

Того радї, им дадох и господство ми да им ест въ учинѣ и въ шхабѣ ним и сыноком им и вѣнѣчетом им и прѣвѣнѣчетом им. И варе колѣ се шт ннх съдѣшит съмрѣт, а учинѣ да ест вставшим, а въ ннх прѣдалнка да нѣст. И ни шт когоже непотѣкновено, по реч господства ми.

Сведетелїе: жупан Барбел бан и брат мѣ жупан Прѣвѣл бивши дворник, жупан Кръстиан, жупан Строе велики дворник, жупан Станко логофѣт, Калотъ вистнаръ, Прѣвѣл комис, Богдан спѣтаръ, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣ столник, Нѣгоѣ и Драгомиръ страторници.

Пис въ Тръговище, мѣсеца юнїе ѿ днѣ, в лѣт хъвї.

† Іу Радул воєвода, милостїа божїа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Ion cu fiul său Ivan și cu fiica lui Stana și cu fiii lui, ca să le fie la Petrești oricât este partea lui Ion, căci le sint vechi și drepte ocine, dedine. După aceea, a venit Ion în fața domniei mele și a așezat pe fiica sa Stana în rind cu fiul său Ivan pe partea lui de ocină de la Petrești. Și domnia mea i-am iertat calul.

De aceea, le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor. Și oricui dintre ei i s-ar întâmpla moarte, iar ocina să fie celor rămași, iar prădalica la ei să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și fratele său jupan Pîrvul fost vornic, jupan Cîrstian, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Calotă vistier, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoє și Dragomir stratornici.

S-a scris la Tirgoviște, luna iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 137 (Tismana, XLVII/1).

Orig., perg. (15,5 × 21,5), pecete aplicată, stricată.

Cu o traducere din 1846; altă traducere, ibidem, ms. 336, f. 295v—296.

EDIȚII. Slav. *Miletić-Agura*, 353. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 56—57.

Trad. *D.I.R.*, B., 21—22. Facs. *D.I.R.*, B., 212.

<1504> iunie 25, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Ivan și fratelui său Prodan părți în Văselași și Șasa.

† Милостню божию, Іу Радѹа воєвода и господинѹ вѣсон земан Угровлахѹнскон, сынѹ добраго Блад великаго воєвод. Дават господство ми сие пове-
лѣнне господства ми слѣгем господство ми <И>¹ванѹ съ брат мѹ, Продан, и
съ сыновѹ <ИМ>², яко да им ест ѹ Бѣселаці дел Мѣкрещинаор вѣса, със анеспеем
си, понеже га покѹпише ѡт Мѣкрещи за кѣ флоринци Угрѣски, еше при дѣни
родѹтелею господства ми, Блад воєвод. И пак да им ест пол ѡт Бѣнинаѹ, понеже
им ест стара и права шчинѹ, дѣдинѹ.

И пак да им ест ѹ Шаса, дел Бонков вѣса, понеже даде Стѣжн<ислав>²
дѣщера си Нѣга, прикне. И родѹтелею господства ми дадоше кон добрѹ.

Сеѣго радн, и господство ми и дадох яко да им ест шчинѹ и шхаѣѹ ним
и сыновѹ им и внѣкомѹ и превнѣчетомѹ их, вѣ вѣки. И варе коемѹ се ѡт них
слѣжит сѣмрѣтъ прѣжде, <а вѣ них>² прѣдалника да нѣст, нѣ да ест штавшем.
И ниѹ ѡт коѣѣ непотѣкновенно, по реч господство ми.

Сведѣтели: жѹпан Барѣѹа и Прѣвѣа <Кралеѹ>²скне, жѹпан Крѣстниан и
Бадѣ внѣше дворинци, жѹпан Строе дворник, жѹпан Станко логофет, Прѣвѣа
комис, Богдан спатар, Калотѹ вистниар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣрое
и Драгомирѹ велици страторинци.

Иис Тѣдор днѣк ѹ стол град Трѣговицѣ, мѣсица юнѣ кѣ дѣнь, текѹщомѹ
лет.....²

† Іу Радѹа вѣвѣда, милостѹа божѹа, господинѹ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul bunului Vlad marele voievod. Dă domnia mea această porun-
că a domniei mele slugii domniei mele <I>¹van cu fratele lui, Prodan, și cu fiii
<lor>², ca să le fie la Văselași partea Măcreștilor toată, cu nepoții lor, pentru
că au cumpărat-o de la Măcrești pentru 27 florini ungurești, încă din zilele
părintelui domniei mele, Vlad voievod. Și iar să le fie jumătate de la Bunilă,
pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

¹ Loc șters; Intregit după doc. din 1508 (7017) noiembrie 11, nr. 61.

² Loc șters.

Și iar să le fie la Șasa, partea lui Voico toată, pentru că a dat-o Stă-n<islav>¹ zestre fiicei sale Neaga. Și părintelui domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricăruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, <iar la ei>¹ prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cirstiian și Badea foști vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

A scris Tudor diac în cetatea de scaun Tirgoviște, luna iunie 25 zile, cursul anilor ...¹.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 8.

Orig., perg. (20 × 30,5). pecete aplicată, stricată.

Datat după domn și sfatul domnesc.

26

1504 (7012) iunie 28.

Radu cel Mare voievod întărește lui Oprea și lui Frincul satul Mijloci.

† Многостѣмъ божіѡмъ, Іѡ Радѣлъ воєвода и господинѣ въсонъ земли Сѣгро-владѣискои, сынѣ великаго и прѣдобраго Бладъ воєвода. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми слѣгемъ господства ми жѣпанѣ Ѡпре съ сыновимъ и Фрѣнкѣлѣ съ сыновимъ мѣ, яко да имъ естъ Мѣжлочи въси, понеже имъ сѣтъ Ѡпре и Фрѣнкѣловъ стара и права вчинѣ, дѣдинѣ, понеже се вни и преше Ѡпрѣ съ аниесе имъ Фрѣнкѣлѣ надъ тои вчинѣ. И потомъ вни се тѣкмише и змирише пакѣ предъ господство ми надъ тои вчинѣ. Или Ѡпрѣ съ сыновимъ мѣ да естъ надъ ѣ² зже, а Фрѣнкѣлѣ съ сыновимъ мѣ да естъ надъ едно зже. И господство ми дадоше кон.

Сего радѣ, имъ дадохъ и господство ми яко да имъ естъ въ вчинѣ и въ вхѣлѣ нимъ и сыновомъ имъ и вѣнкомѣ и прѣвѣнѣчетомѣ ихъ, въ вѣки. И вѣре комѣ се втѣ нихъ слѣचितъ сѣмрѣтъ прѣжде, а въ нихъ прѣдалка да нѣст, нѣ да естъ вставши имъ. И ни втѣ коже непотѣковено, по речъ господства ми.

Сѣже свидѣтелѣ: жѣпанъ Барбѣлъ и Прѣвѣлъ Краловски. жѣпанъ Крѣтиганъ и Бадѣ вѣнѣши дворници, жѣпанъ Строе велики дворникъ, жѣпанъ Станко логофѣт, Прѣвѣлъ

¹ Loc șters.

² Corectat, se pare, de diac, dintr-o altă cifră.

КОЛНС, БОГДАН СПАТАР, КАЛОТЪ ВИСТИЯР, БАДЪ ПАХАРНИК, ИЗВОРАНА СТОЛНИК,
НЕГОЕ И ДРАГОМИР ВЕЛЦИ СТРАТОРНИЦИ.

ПИС МЪСЕЦА ЮНІЕ КИ, В ЛѢТЪ ХЗБІ.

† ІУ РАДУА ВВЕВІДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupan Opre cu fiii lui și lui Frincul cu fiii lui, ca să le fie Mijlocii toți, pentru că le este lui Opre și lui Frincul veche și dreaptă ocină, dedină, pentru că s-au și pîrit Oprea cu nepoții lui Frincul pentru această ocină. Apoi ei s-au tocmit și iarăși s-au împăcat înaintea domniei mele pentru această ocină. Însă Oprea cu fiii lui să fie peste 5¹ funii, iar Frincul cu fiii lui să fie peste o funie. Și domniei mele i-au dat un cal.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre ei se va întimpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cîrstian și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoie și Dragomir mari stratornici.

S-a scris în luna iunie 28, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Rîmnicu Vilcea, XV/1.

Orig., perg. (23,5 × 30,5), pecete timbrată, căzută.

27

1504 (70<1>3) septembrie 13, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Radu stolnic și fratelui său Badea părți în Fintești, Mircești și Petrești, precum și țigani.

† МИ ЮСТИЮ БОЖНЕЮ, ІУ РАДАА ВОИВОДА И ГОСПОДИНЪ ВЪСОН <ЗЕМАНЪ ГРРО-
ВЛАХІНСКОМЪ> <ДОБРАГО> ДАВАТ ГОСПОДСТВО МИ СНЕ ПОВЕЛЕНІЕ
ГОСПОДСТВА МИ ВОЛКРИНЪ ГОСПОДСТВА МИ, ЖЪПАНЪ РАДААЪ СТОЛНИКЪ И БРАТ МЪ
БАДЪ И СЪ СЫНОВИ НЪ, ВАРЕ ЕЛНКО <БОГЪ> ПРИПЕСТИТ, ІАКО ДА ИМ ЕСТЪ <ФИН> ТЕЦИ

¹ Corectat, se pare, de diacon, dintr-o altă cifră.

половинно. И пакѣ ꙗ Финтецин ѡт дръга половинна два дела, понеже ѡвѣ два делове ѡн и ест нзвадна Радѹл столник <пред> родителѣ господства ми Блад ковеода със вѣ болѣри и пред господство ми нзвадна Радѹл със вѣ болѣри; та мартѡри-саше како се ест съединна баща Радѹлов да сѣт за едно над сиѹ учинѣ ѡт Финтецин и ѡт Мирчецин¹. И пакѣ да им ест ꙗ Мирчецин, ѡт трети дела две делове и ꙗ Петрецин половинно, дела зника си, Радославков. И потом прииде Радослав пред господства ми та си зложи анисен си Радѹл и Бадѣ над свою дела ѡт Петрецин, да мѡ сѣт въ место синовеи.

И пакѣ да им ест ꙗ Финтецин дела Бонков вѣса, понеже ю покѹпише ѡт Бонко, за хѣ аспри. И пакѣ да им ест ациган Чюрника съ децями си, понеже <га> покѹпише ѡт <сыно>вѣн Станчиоуѹ Фьрдзескѹла, за хѣ аспри.

И потом прииде Радѹл пред господства ми та си даде негов дела ѡт <М>ирчецин и дела брат мѡ Бадѣ дѹщерѡ си <М>арн<н>а, како да им ест учинѣ и ѡхѹбѹ. И пакѣ Радѹл столник и брат мѡ Бадѣ приидоше пред господство ми те си зложише дѹщерѡ Радѹлов, Марина над <ниѹ> учинѣ, що сѹ внише писанѣ, али докле че бити ѡни живѣи и неговѣ синовеи, ѡни сами да си ѡбладѡетѹ учинѣ и комати. И по ниѹ сѹмрѣтѹ <ако> да не ке ѡста ѡт ниѹ синовеи, ни една семена, тѣда <ѡбл>адѡет дѹщера Радѹлов Марина, вѣсе учинѣ и комати, прѣдалника да нѣст. И пакѣ ако не ке се наити ни ѡт дѹщера Радѹлов Марина ни една семена дете, а учинѣ и комати да сѣт све сестрѡ Радѹлов и Бадѣ, Стана и синовеи ниѡ; и господство ми простнѹ <кон> И господство ми дадоѹ како да им ест учинѣ и ѡхѹбѹ, ниѡ и синовеи ниѡ и вѣзкомѹ и привѣзчетомѹ нѹ, вѣ вѣки и ниѡ ѡт когоже непотѣкновеи, по рѣч <господства ми>.

Сведетелѣ: жѹпан Барѡла <и Прѹ>вѣла Кралевскиѣ, жѹпан Ърѣстниѣн и Бадѣ внишен дворницѣ, жѹпан Строе велики дворник, жѹпан Станко логофѣт, Прѹвѣла колѣсѣ, Богдан спатар, <Кало>тѹ вистниѣр, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгоѣ и Драгомир велики страторницѣ.

И аз, Тѡдор дѣяк, еже пис ꙗ стол град Трѹговниѣ, мѣсеца септемврѣе гѣ дѣни, в лѣт текѡщѣ ѡт Идѣма хѣг<ѹ>.

† И ѡ Радѹл вѣвѣзда, милостѹм божѹм, господнѣм.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, > . . . <bunului> . . . Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupanului Radul stolnic și fratelui său Badea și cu fiii lor, oricîți <Dumnezeu> le va lăsa, ca să le fie la <Fin>tești jumătate. Și iar la Fintești din cealaltă jumătate două părți, pentru că acele două

¹ Cuvintele: и ѡт Мирчецин sînt scrise deasupra rîndului.

părți le-a și scos Radul stolnic <înaintea> tatălui domniei mele Vlad voievod cu 12 boieri și înaintea domniei mele le-a scos Radul cu 12 boieri; deci au mărturisit cum s-a unit tatăl lui Radul . . . ca să fie <ei> una peste acele ocine din Fintești și din Mircești¹. Și iar să le fie la Mircești, din a treia parte două părți și la Petrești jumătate, partea unchiului său, Radoslav. Iar apoi a venit Radoslav înaintea domniei mele de și-a așezat pe nepoții săi Radul și Badea asupra părții sale din Petrești, ca să-i fie ei în loc de fii.

Și iar să le fie la Fintești partea lui Voico toată, pentru că a cumpărat-o de la Voico, pentru 1 000 aspri. Și iar să le fie țiganul Ciuricla cu copiii săi, pentru că <1>-a cumpărat de la fiii lui Stanciul Furduescul, pentru 1 000 aspri.

Iar apoi a venit Radul înaintea domniei mele și a dat partea lui de la Mircești și partea fratelui său Badea fetei sale Marina, ca să-i fie ocină și ohabă. Și iar Radul stolnic și fratele său Badea au venit înaintea domniei mele și au așezat pe fata lui Radul, pe Marina asupra ocinelor lor, ce sînt mai sus-scrite, însă pînă cînd vor fi ei vii și fiii lor, 'ei singuri să-și stăpînească ocinele și averile. Iar după moartea lor . . . dacă nu va rămîne din ei fii, nici o sămînță, atunci să stăpînească Marina, fiica lui Radul, toate ocinele și averile, prădalica să nu fie. Și iar dacă nu se va afla nici din Marina, fiica lui Radul, nici o sămînță. . . . iar ocinele și averile să fie toate ale surorii lui Radul și Badea, Stana și ale fiilor ei; și domnia mea le-am iertat <calul> . . . Și domnia mea am dat ca să le fie ocine și ohabă, lor și fiilor lor și nepotului și strănepotului lor, în veci și de nimeni neatîns, după spusa <domniei mele>.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cîrstian și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Pîrvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Tudor diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie 13 zile, în anul curgător de la Adam 70<1>3 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso, cu litere cirilice:> De Finta luata de la vinzător <și cu litere latine:> An d. Hr. 1495—354 de la Radul v. cela Mare.

Bibl. Acad., XCV/8.

Orig., perg. (21,5 × 37,5), șters și rupt, pecete timbrată, căzută.

Datat după domn și sfatul domnesc, cifra zecilor fiind ștearsă.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 23; *D.I.R.*, *B.*, XIII, XIV și XV, 229 (sub 1494 sept.13).

Facs. *D.I.R.*, *B.*, 214.

¹ Cuvintele: „și din Mircești“ sînt scrise deasupra rîndului.

1504 (7013) noiembrie 21, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Buna Vestire <Glavacioc> satul Zemnicele, dăruit de Ivan clucer.

† Милостію божією, Іу Радѹа воевода <и господинъ вѣсен зем>¹мъ Угровлахѹинскон, сынъ белнаго Влада воеводѣ. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми храмѣже и шентѣан <свѣ>¹тѣн и прѣблагос<ло>²венѣн владичици нашон, Богородици и присно дѣвѣ Марїи и честное и славное ен Благовѣщенїѹ, ѣко да¹ ми ест село зовоми Земничеле и съ вѣсом хотаром и по блате и по сѹхѹ, понеже прїнде пред господство ми чест<итни влад>¹теа и правитеа господства ми жѹпан Иванъ клѹчаръ тере приложн свѣтомѹ монастырѹ негово село више <писанное>¹, божественнм инокомъ нже въ свѣтом мѣстѣ живѹцимъ да ест въ пищѹ и въ покреплєніе, емѣже <и родителем>¹ мѹ въ вѣчно вѣсполннанїе, дондеже стонт свѣти монастыр.

И потом, прїнде пред господство ми <всмен>¹ и съ братїа мт свѣтаго монастыра та се шещаше ѣко да поет жѹпанъ Иванъ клѹчаръ.¹ неделю, въ единъ днь, въ вторникъ, свѣтѹю и божественнѹю литѹргїю, да ми се поет съ коликомъ. <ѣ>¹коже ест шенчаю свѣтомѹ монастырѹ; тон се шещаше дрѣжати непотѣкновеино. Сего радѹ¹ дадухъ и господство ми, ѣко да ми ест въ шчинѹ и въ шхѣбѹ и ни мт когоже непотѣкновеино, по реч господства м¹и.

Пис мѣсеца нояврїе ка, въ днь свѣтѣн, прѣчистѣн и прѣблагос<ло>¹венѣн владичици нашон, Богородици <и присно>¹ дѣвѣ Марїе и честнаго и славнаго емъ Бѣвденїа, свѣтаа свѣтихъ, въ настоани градъ Тръговищѹ. <И>¹ азъ много грешнихъ дѣакъ Ѣнчѹ, еже начрѣтахъ в лѣтъ хзгѹ.

† Іу Радѹа воевода, милостїа божїа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiului marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Bune Vestiri, <ca>¹ să-i fie satul numit Zemnicele și cu tot hotarul și pe baltă și pe uscat, pentru că a venit înaintea domniei mele cinstitul vlastelin și dregător al domniei mele jupan Ivan clucerul de a dăruit sfintei mănăstiri satul său mai sus scris, dumnezeieștilor călugări care trăiesc în

¹ Loc rupt.

² Omis.

acel sfint loc, să le fie de hrană și de întărire, lui <și părinților>¹ lui spre veșnică pomenire, cît timp va sta sfinta mănăstire.

Iar după aceea, a venit înaintea domniei mele <egumenul>¹ și cu frații de la sfinta mănăstire de au făgăduit ca să-i cînte jupanului Ivan clucerul ...¹ pe săptămîină într-o zi, marțea, sfinta și dumnezeiasca liturghie, să i-o cînte cu colivă ...¹ precum este obiceiul sfintei mănăstiri; aceasta au făgăduit să ție neclintit. <De aceea>¹, am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după <spusa domniei>¹ mele.

S-a scris în luna noiembrie 21, ziua sfintei, preacuratei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pîrurea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Intrări în biserică, sfinta sfintelor, în cetatea de scaun Tîrgoviște. <Și>¹ eu, mult păcătosul diac Ocea, care am scris în anul 7013 <1504>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 138 (Glavacioc, XXIII/1).

Orig., hirtie (19,5 × 29), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 103, și la Bibl. Acad., CMXI/137.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 24. Facs. *Ibidem*, 215.

29

1505 (7013) ianuarie 11, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lingă Orașul de Floci și bălțile de la Săpatul pînă la gura Ialomiței, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

† Милостію божією, Їв Радѣл воєвод и господинъ въсон земли Оугро-владѣтское, сынъ великаго Блада воєвод. Дават господство ми сїе поклєненїе господства ми въсе свѣтомъ и божествєнномъ втсвѣциномъ храмъ и вентели свѣтен и жьзотичанѣни и животзораци и неразделимен Тронце, монастырю зовомаго Козиа, егоже възденже свѣтопочивши предѣд господства ми, великїи Їв Ширча воєвод, честлєншомъ втдъ егумєнъ и наставникъ свѣтомъ монастырѣ кнр Симєон и въсемъ братствѣ иже въ свѣтѣ мѣстѣ том живєцим и съ ним твѣдолюбнєствоваших, ѡкоже да им села по именѣ Кърѣрѣни въси и Дѣминѣни въси и Очина Папєк код Флоч, понїже ю покъпише калѣгєри вт Папа.

И пак да им сѣт влата въса, вт Сѣпатѣл до всти Йловнице, съ въсе влатє и изєрєх колїкѣ сє проливат и исходит вт Дѣнав терє давет до Гринд. И перпєри що хтє бити вт кола съ рѣвом нан вт возѣлнице съ вином нан бѣди що сє продавати на вчинѣ нан по влатєх свѣтомъ монастырѣ, нан хтє бити

¹ Loc rupt.

печалине и ни вачогради илч градине или ввоцилѣ, а вни да се платат перперн и вѣмшерѣлѣ и винарич и сѣз даждѣ цо ест достоаніе свѣтому монастырѣ.

И пакѣ варе колико съсиде хте дойти по Дѣнаѣ тере хте изити на вчинѣ свѣтому монастырѣ, вни да платат перперн калугером, вт еднѣ возелницѣ по еднѣ перпер.

И пакѣ варе цо се вчинити над тензи села вишереченеу и вчинѣ или блаата свѣтому монастырѣ, варе ке бити дѣшегѣбина, варе кръв или бѣди ком глоба, ни хто да не метехат със тензи глобе, ни господство ми, ни дворник, ни инн правител или болѣрин господства ми, анѣ да сѣт свѣтому монастырѣ, понеже сѣт приложени свѣтому монастырѣ еще при дѣни свѣтопочивших прежде и родителеу господства ми.

И потом и господство ми еще нѣ приложих [преложих] свѣтому монастырѣ, гакже да сѣт тѣгаже вѣси вѣ пицѣ и вѣ оукрѣпленіе свѣтому монастырѣ и честнѣишим иноком иже вѣ нем живѣщих, намже и родителѣем нашим вѣ вѣчное вѣспоминаніе; и да сѣт свѣтому монастырѣ вѣ вчинѣ и вѣ вхлѣбѣ, и ни вт когоже непотѣкноенно.

Его ради ни хто да нѣ ест волен ловити или заградити над тензи вишеписане блаата и вчинѣ свѣтому монастырѣ, ни варошанин, ни болѣрин, ни дрѣзи чловеци, ни село ни едному болѣринѣ, анѣ да сѣт воли калугери и братиѣ свѣтому монастырѣ, кога хтет вставити вни съ нѣх волю, али съ повѣленіем егуменовем. Тако, варе кога хте вставити калугери вт нѣх волю тере се ловити, а вч да се платит цо мѣ ест закон и достоаніе свѣтому монастырѣ. Ище кто се покѣсит ловити или метеховати над тензи блаата свѣтому монастырѣ, или ке бити варошан или ке бити болѣрин господства ми или вчинѣ болѣринѣ, тере се ловити и без повелѣнїѣ калугеровом, то такови да зна ере га чем схватити господство ми тере мѣ кем навезати камел на грѣлѣ тере га чем метнѣти вѣ водѣ.

Ещеже и по нашим вт здешних пришествїю, аще кто би се покѣсит разорити или порѣшити сѣе повѣленіе господства ми и еще вѣ нем писанна, то да вѣздаст втвет на страшнѣм и нелицемерним сѣдѣ и да имат вѣ честитїю съ Исѣа и Йрѣлѣ и съ инѣми еще вѣзвнїше на господа Бога и спаса нашего Исѣа Христа, кръв его на нѣх и на чедех нѣх, еже ест и будет вѣ вѣки, амин.

Свѣдителиѣ сѣт: жѣпан Барѣла и жѣпан Прѣвѣла Кралевски, жѣпан Кръстипан и жѣпан Бадѣ бивши дворници, жѣпан Строе великїи дворник, жѣпан Станко великїи логофет, Прѣвѣла велики комис, Богдан спатар, Калотѣ виститар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Радѣла и Нѣгое великїи страторници.

И аз словосъписавшаго, тахаграматик Стѣч, вѣ настоли град Трѣговицѣ, мѣсеца генарїе дѣ днѣ, лѣтѣже текѣщѣ вт Ѳдама хлѣгѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă

a domniei mele atotsfintului și dumnezeescului, sfințitului hram și lăcaș al sfintei și începătoarei de viață și făcătoarei de viață și nedespărțitei Troițe, mănăstirii numite Cozia, pe care a ridicat-o sfintrăposatul strămoș al domniei mele, marele Io Mircea voievod, preacinstitului părinte egumen și nastavnic al sfintei mănăstiri chir Simeon și tuturor fraților care viețuiesc în acel sfânt loc și celor iubitori de nevoințe cu el, ca să le fie satele anume Cărăreanii toți și Lumineanii toți și Ocina Papei lângă Floci, pentru că au cumpărat-o călugării de la Papa.

Și iar să le fie balta toată, de la Săpatul la gura Ialovniței, cu toate bălțile și iezerele câte se varsă și ies din Dunăre de dau în Grind. Și perperii ce vor fi de car cu pește sau de la buți cu vin sau fie ce se vinde pe ocina sau la bălțile sfintei mănăstiri, sau vor fi prisăci sau vii sau grădini sau pometuri, iar ei să-și plătească perperii și vămășeria și vinăriciul și toată dajdea, care se cuvin sfintei mănăstiri.

Și iarăși orice vase vor ajunge pe Dunăre ca să treacă pe ocina sfintei mănăstiri, ele să-și plătească perperii călugărilor, de o bute câte un perper.

Și iarăși orice se face pe aceste sate mai sus-zise și ocină sau bălți ale sfintei mănăstiri, fie că va fi dușegubină, fie singe, sau fie orice gloabă, nimeni să nu se amestece cu aceste gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător sau boier al domniei mele, ci să fie sfintei mănăstiri, pentru că sint dăruite sfintei mănăstiri încă din zilele de mai înainte ale sfintrăposăților și părinților domniei mele.

Iar apoi și domnia mea încă am dăruit sfintei mănăstiri, ca să fie acestea toate de hrană și de întărire sfintei mănăstiri și preacinstiților călugări care viețuiesc în ea, iar nouă și părinților noștri veșnică pomenire; și să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și de nimeni neatins.

De aceea, nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să zăgăzuiască pe aceste bălți mai sus scrise și ocine ale sfintei mănăstiri, nici orașan, nici boier, nici alți oameni, nici satul vreunui boier, ci să fie volnici călugării și frații sfintei mănăstiri, pe care-i vor lăsa ei cu voia lor, însă cu porunca egumenului. Astfel, pe oricine vor lăsa călugării cu voia lor să pescuiască, acela să-și plătească ce este legea și ce se cuvine sfintei mănăstiri. Iar cine ar îndrăzni să pescuiască sau să se amestece peste aceste bălți ale sfintei mănăstiri, fi-va orașan sau fi-va boier al domniei mele sau vecin al boierului, de va pescui și fără voia călugărilor, unul ca acela să știe că-l va prinde domnia mea de-i vom lega piatră de gît și-l vom arunca în apă.

Încă și după trecerea noastră din cele de aici, dacă cineva se va ispiți să strice sau să calce această poruncă a domniei mele și cele scrise în ea, acela să dea răspuns la înfricoșata și nefățarnica judecată și să aibe parte cu Iuda și Arie și cu ceilalți care au strigat asupra domnului Dumnezeu și

mîntuitorului nostru Iisus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martori sînt: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Cirstiian și jupan Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic și jupan Staico mare logofăt, Pîrvul mare comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul și Neagoe mari stratornici.

Și eu care am scris, așa-zisul gramatic Stan, în cetatea de scaun Tirgoviște, luna ianuarie 11 zile, cursul anilor de la Adam 7013 <1505>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 344—345.

Copie.

Traduceri ibidem, S. I., nr. 139 (Cozia, XXIII/1), și mss. 209, f. 241—242, și 215, f. 277v—278.

Fotocopii la Bibl. Acad., XLII/33, 34.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 24—26.

30

1505 (7013) ianuarie <20>, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia vama de la Genune, stabilind tariful.

† Въ Христа Бога, благоверни и благочестивни и Христолюбивни и самодръжавни, Іу Радѹль конвода и господинь, милостивъи боживъи и божием дарованіем, владажцѹми и господствѹжцѹми въ всѣи земли Оутрѹблѹхѹнскоѹ, ищеже и западинскимъ странамъ, Ямлашъ и Фьгърашъ херцег, благопронзволи господствоу ми своимъ благомы пронзволеніемъ, чистнимъ и светлимъ срѣдцемъ господства ми и даровахъ господство ми съи и въсечестни и благоверани и прѣпочитани, иже надъ всѣми честли даромъ настоѣщихъ, сии хрисовѣа господства ми, свѣтомъ и божественомъ храмъ и шбитѣли свѣтѣи и живоначелнѣи, животворещи и неразделаниѣи Тронце, монастырѣ нарицаеми Козиа, егоже къзвиже свѣто почивши прѣдѣдъ нашъ, велики Іу Мирча конвода, свѣтениши и божественими инокомъ иже въ свѣтелъ место томъ живущимъ, іако да имъ естъ вама въ бродѣ Олтѣ на Ценѣне, въ те тоѣ, въ всѣхъ кѣпле тѣрскихъ и въ кѣплехъ ѡгрскихъ, великихъже и малихъ, въ всѣхъ, въ сто ѣ; и въ восокъ въ сто ѣ и въ скотъ и рибѣ, въ пшеницѣ и въ дрѣвни брашно цю минѣетъ по тѣмъзи бродъ, въ всѣхъ кѣплехъ, въ сто ѣ, понеже тѣмъзи вама естъ приложена въ вишереченомъ монастырѣ въ свѣтопочившаго и великако прѣдѣда нашего Іу Мирча конвода; потомъ и въ родителѣхъ господства ми Влад конвода.

Потомъ и господство ми приложихъ и ѡтвердихъ поменъ и шещаніе свѣтопочившихъ родителѣхъ и прѣдѣдъ нашихъ, іако тѣмъзи вама да естъ въ покрѣпленію свѣтомъ монастырѣ и въ пицѣ божественими инокомъ, а прѣдѣдъ нашимъ и родителѣмъ и намъ въ вѣчнои въспоминаніе.

Бого радї, нитко да не смѣют за дрѣжати вамѣ, ни болѣрни, ни правн-
тел, ни дворанин господства ми, макар и товар господства ми еше да платит
вамѣ; и варє кон чьловѣкъ че имати книгѣ шт господства ми или шт родителю
господства ми, есдї кон болѣрни господства ми или пѣргармещер шт Енбин или
сздєц кралєвѣ или есдї кон нѣмниш ке бити, макар да имат книгѣ запечатєнѣ
сѣ величим печатником или сѣ малим или сѣ прѣстен шт рѣки господства ми,
макар да помниа шт книга брода Цєнѣне, вѣсн да плащат вамѣ, що ест достоянїю
господства ми и вами сѣѣ томѣ монастирѣ; и да сѣт, волни послѣшници сѣѣ томѣ
монастирѣ да сзнают книгє вѣсєм и да им вѣзмет вамѣ вѣсєм.

И ви, Кьнѣни, що сте на брод, да сдѣшате шт камєши сѣѣ томѣ монас-
тирѣ, кон ке поставити штца нашего егѣмена кѣр Енмеви. И ты, камєшѣ, да
не простыш ни єдин аспрѣ никомѣ, ерє ти чєм сзєти разлог по катастихѣ шт
лрод Дзнєвѣ. И лотрѣни кон хотєт бити кѣпци и носити кѣплю шт землю гос-
подства ми или шт згрєх, вѣсн лотрѣни да плащат вамѣ сѣѣ томѣ монастирѣ,
понеже чьловѣка тога що не ке платити вамѣ сѣѣ томѣ монастирѣ и що ест
достоянїю, такового чьловѣка, тако да знаєт ерє се ке на ражен поставити на брод.

По сѣмрѣтъ господства ми, кого избєрит господь Богь бити господинѣ
Блшкон Земли или шт срдєчнаго плода господства ми или шт сьродник на-
ших или, по грѣсєх наших, шт иноплеменник, да аще кто почтєт и сѣхранил
и ствѣрдит сню хрисоволою господства ми, того господь Богь да почетєт и
сѣхранил и крѣпит вѣ господствѣ его; а ащєли разорит и поперит и не ствѣр-
дит, того господь Богь да га зєнет зде сѣ телом и вѣ вѣдѣщих вѣк дѣша его
и да имат зчєстїю сѣ Юдоє и Ирѣм и сѣ нѣмни Юдєїє ежє вѣзвѣпше на
господа Бога и спаса нашего Исуса Христа, крѣв его на них и на чєдѣх их, ежє
єст и бѣдєт вѣ вѣки, амин.

Свєдетєлїє: жѣпан Барєвѣ Кралєски, жѣпан Крѣстиган бивши дворник, жѣпан
Стрєє дворник, жѣпан Станко логофєт, жѣпан Прѣвєл колнє, Богдан спѣтар,
Калотж вистигар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣ столник, Радѣл и Нѣгоє постєланици.

Пис вѣ град Трѣговциш, мѣсеца г<е>нарїє <к̄> днь, в лѣт хзгї.

† Іw Радул вєвєвѣда, милостїм божїм, господинѣ.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos
iubiturul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod și domn, din mila lui Dum-
nezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungro-
vlahiei, încă și al părților de pește munți, Amlașului și Făgărașului herțeg,
a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu curată și luminată inimă a
domniei mele și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu fru-
moasă față și preacinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest
hrisov al domniei mele, sfintului și dumnezeiescului hram și lăcaș al sfintei
și de viață începătoarei, de viață făcătoarei și nedespărțitei Troițe, mănăstirii

numite Cozia, pe care a ridicat-o sfintrăposatul străbunicul nostru, marele Io Mircea voievod, sfinților și dumnezeieștilor călugări care trăiesc în acest sfânt loc, ca să le fie vama de la vadul Oltului la Genune, din o sută 3, din toate cumpărăturile turcești și din cumpărăturile ungurești, mari și mici, de la toate, din o sută 3; și de la ceară din o sută 3 și de la vite și pești, de la grâu și de la alte făinuri care trec peste acel vad, de la toate cumpărăturile, de la o sută 3, pentru că această vamă este dăruită mai sus-zisei mănăstiri de sfintrăposatul și marele străbunic al nostru Io Mircea voievod; după aceea și de părintele domniei mele Vlad voievod.

După aceea și domnia mea am dăruit și am întărit pomana și făgăduiala sfintrăpoșailor părintelui și străbunicului nostru, ca acea vamă să fie spre întărire sfintei mănăstiri și de hrană dumnezeieștilor călugări, iar străbunicului nostru și părinților și nouă de veșnică pomenire.

De aceea, nimeni să nu cuteze să oprească vama, nici boier, nici dregător, nici curtean al domniei mele, chiar și marfa domniei mele încă să plătească vamă; și orice om va avea carte de la domnia mea sau de la părintele domniei mele, fie vreun boier al domniei mele sau purgarmeșterul din Sibiu sau judele crăiesc sau orice nemeș va fi, chiar să aibă carte pecetluită cu pecetea cea mare sau cu cea mică sau cu inelul de la mina domniei mele, chiar să se pomenească în cartea vadului Genune, toți să plătească vamă, cât este ceea ce se cuvine domniei mele și vama sfintei mănăstiri; și să aibă voie poslușnicii sfintei mănăstiri să ia cărțile tuturor și să le ia tuturor vamă.

Iar voi, Cîneanilor, care sînteți la vad, să ascultați de vameșii sfintei mănăstiri, pe cine va pune părintele nostru egumen chir Simeon. Și tu, vameșe, să nu ierți nici un aspru nimănui, căci îți vom lua socoteala după catastiful de la vadul Dunării. Și Lotreanii care vor fi negustori și vor purta cumpărături din țara domniei mele sau de la unguri, toți Lotreanii să plătească vamă sfintei mănăstiri, pentru că pe acel om care nu va plăti vama sfintei mănăstiri și cât este ceea ce se cuvine, pe un asemenea om astfel să știe că-l vom pune în țeapă la vad.

După moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele noastre sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica și va călca și nu va întări, acela domnul Dumnezeu să-i ucidă aici trupul și în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Cirstian fost vornic, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, jupan Pîrvul comis, Bogdan spătar Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul și Neagoie postelnici.

S-a scris în cetatea Tîrgoviște, luna ianuarie <20> zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 140 (Cozia).

Orig., perg. (40 × 30), pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1915; altă traducere ibidem, ms. 209, f. 352v—353 (sub iunie 12).

Copie slavă și traducere la Bibl. Acad., XI/260.

Ziua după copia slavă.

EDIȚII. Slav. *Miletić-Agura*, 354—355 (sub noiembrie). Slav și trad. Nicolaescu,

Doc. sl-rom., 231—236 (sub iunie). Trad. *D.I.R.*, B., 26—27. Facs. *D.I.R.*, B., 216.

31

1505 (7013) martie 26, București.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Tismana satele, bălțile, livezile și vilele ei.

† Милостїѡм божїѡм, їѡ Радѡл конвода и господинь въсен земан ѡггровлачїнскон, сынъ Влада прѣдобр¹аго и великаго конвода. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми храмѡже и шентѣли Оуспенїи п<рѣ>свѣтѣни¹ владичице нашон Богородици и присно дѣвкен Марїи и наставникѡ, ѡтцѡ егѡменѡ кѡр Мисла и въсел ѡже ѡ Христѣ братїа, ѡко да им сѡт селници ѡба Сагевци ѡ Балтнице и Пестичево и Топорно и <Сог>¹онно и противѡ Цнебра, влата зовома Бистрец и при нем две селе и шон Калѡгеровци; и Бистрица сѡ въсеми селницами и ливадами и виногради, цо ест Бистрическо, и Трѡфеци и Шѣтра и ѡбѣдинѡ и Чѡри и ѡнгѡрен и Дѡшци. Тїази въси да сѡт свѣтомѡ монастырѡ, понеже сѡ приложена ѡт свѣтопочившїх прѣдеда господства ми, велики їѡн Мирча конвода. Потом, иѡ приложи и господства ми тїази въсе, да сѡт свѣтомѡ монастырѡ ѡт Тисмана и свѣтым и божественним иноком въ пицѡ, а родителем нашим и нам да ест въ вечном въспоминанїю. Сего радї, да им сѡт въ вчинѡ и ѡхаѡ и ни ѡт когоже непотѣкновено, по ѡризмѡ господства ми.

Сведетелїе: жѡпан Барѡла и жѡпан Прѡвѡла Кралевски, жѡпан Строе велики дворник, жѡпан Станко логофѣт, жѡпан Прѡвѡла комис, Калотѡ вистигар, Бадѣ пахарник, Драгомир Изворанѡ столник, Стан втори логофѣт, Нѣгоє и Радѡлѡ стратор<ни>²ци.

Пис мѣсеца мартїе кѡ днѡ, въ град Бѡксрѣци, в лѣт хѡгї.

† їѡ Радѡл вѡевѡда, милостїѡ божїѡ, господинь.

¹ Loc rupt.

² Omis.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul lui Vlad>¹ preabunului și marelui voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului Adormirea preasfintei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și nastavnicului, părintelui egumen chir Misail și tuturor celor întru Hristos frați, ca să le fie amîndouă seliștele Saghevăț la Blatnița și Pesticevo și Toporno și Sogoino și, în fața Țibrului, balta numită Bistreț și pe lingă dinsa două sate și amîndouă Călugăreni; și Bistrița cu toate seliștele și livezile și viile, cit este al Bistriței și Trufeștii și Pietra și Obeadinul și Ceuri și Ungurei și Dușeștii. Acestea toate să fie ale sfintei mănăstiri, pentru că sint dăruite de sfintrăposatul străbunicul domniei mele, marele Io Mircea voievod. Apoi, le-am dăruit și domnia mea aceste toate, să fie ale sfintei mănăstiri de la Tismana și sfinților și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar părinților noștri și nouă să fie de veșnică pomenire. De aceea, să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir Izvoranul stolnic, Stan al doilea logofăt, Neagoe și Radul stratornici.

S-a scris în luna martie 26 zile, în cetatea București, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 141 (Tismana, LXIII/1).

Orig., hîrtie (19,5 × 28,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 77, 337, f. 302, și 1218 f. 32.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Tismana*, 209. Trad. *D.I.R.*, B., 28. Facs.

Bogdan, *Diplomatica*, pl. II urm. p. 123; *D.I.R.*, B., 218.

32

1505 (7013) martie 26, București.

Radu cel Mare voievod întărește lui Radul, fiul lui Lațco, jumătate din satul Topoști iar cealaltă jumătate m-rii Tismana, dăruită acestuia de către Lațco.

† Милостивым боживым, Іо Радул воивода и господинь въсен земли Уггровлахиискон, сынъ прѣдобраго и великаго Блада воиводѣ. Дават господства ми снѣ повѣленіе господства ми сазга господства ми Радулс, сынъ Лацковс, пско да мѣ ест ъ Топещи половина, понеже мѣ ест учина права, дѣдинна и бацинна. Я

¹ Loc rupt.

Дрѣга половина шт Тоpeci да ест свѣтомѣ монастырѣ Тисменѣ, понеже ю приложн
Лацко свѣтомѣ монастырѣ Тисменѣ, докле ест бнл Лацко живѣ. Сега радѹ, нм
дадох н господства ми да нм ест въ шчинѣ н въ шхабѣ н ни шт когоже не-
потѣкновено, по реч господства ми.

СВЕДЕТЕЛѢ: жѣпан Барѣзл н Ирѣзл Кралевски, жѣпан Бадѣ енешомѣ дворник,
жѣпан Строе велики дворник, жѣпан Богдан логофѣт, Калота вистнар, Ирѣзл
комис, Драгомир столник.

И азъ, Къзан, еже писахъ въ настолюи град Букѣреци, мѣсеца марта
дъни кѣ, в лѣт хъгѹ.

† Io Radul voievoda, milaștii lui boteșii, gospodind.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea
această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Radul, fiul lui Lațco,
ca să-i fie la Topești jumătate, pentru că îi este ocină dreaptă, dedină și
baștină. Iar cealaltă jumătate din Topești să fie a sfintei mănăstiri Tismana,
pentru că a dăruit-o Lațco sfintei mănăstiri Tismana, cit timp a fost Lațco
viu. De aceea, le-am dat și domnia mea, să le fie de ocină și de ohabă și
de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pirvul Craiovești, jupan Badea fost vornic,
jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Calotă vistier, Pirvul comis,
Dragomir stolnic.

Și eu, Căzan, care am scris în cetatea de scaun București, luna martie
zile 26, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 142 (Tismana, II/3).

Orig., hîrtie (20 × 30), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1844 și o fotocopie; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 181, și
335, f. 36v—37.

EDIȚII. Slav. Ștefulescu, *Tismana*, 208—209. Trad. Nicolăescu-Plopșor, *Mon.
j. Dolj*, 37—38; *D.I.R., B.*, 27—28. Facs. *D.I.R., B.*, 217.

1505 (7013) martie 27, București.

*Radu cel Mare voievod scutește de toate dărilor și slujbele, afară de
bir și oastea cea mare, pe vecinii care se vor aduna și pe cei care
se află pe moșia Topești a m-rii Tismana.*

† Милостию божнею, Іо Радѹл воєвода н господинѣ въсон земли Уггро-
владѹтскоє. Дават господство ми снє повелѣнне господства ми свѣтомѣ монас-

тирѣ господства ми Тисмена, да сѣт слободни съ сию книгу господства ми; како варѣ колици вечни се хтет събрати надъ учинѣ свѣтомѣ монастырѣ, по имени Топещи и колици сѣт, а ѡни да сѣт слободни ѡтъ всѣхъ службѣхъ и дѣбѣхъ, великихъ же и малихъ, и банко се швертаютъ ѣ земли господства ми; ни конъ господски да не хранетъ, ни конъ да имъ се не ѡзниметъ, ни глобе да не пазетъ, ни дѣшегѣвниѣ да не тегатъ, ни на градъ, ни на водѣнице господства ми да не работитъ, ни посады, ни потѣчию да не чинетъ, токмо биръ да плащатъ и великѣ войскѣ да чинетъ, а дрѣгѣ нищо. И ништо да ихъ не смѣетъ бантовати, ни сѣдци, ни бирчини, ни армашини, ни поводничари, ни бани, ни <с>лѣге банове и ни ни никто ѡтъ слѣгахъ и ѡтъ правителехъ господство ми, посланичминихъ по милостиахъ и по работехъ господства ми, <понеже> варѣ т<ко> се би покѣсилъ бантовати ихъ или позабавити ихъ аще и <о> власъ едины, а то такѣви члѣвѣка иматъ въсприяти велико зло и ѡргню ѡтъ господство ми, такоже невѣрникъ и посрамителя и пристѣпникъ сиемѣ повелѣние господства ми.

Писъ ѣ Бѣксрещи, мартѣе кѣ днѣ, в лѣтъ хѣлѣ.

† Іо Радѣлъ воievoдѣ, милостѣа божѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele Tismana, ca să fie liberi cu această carte a domniei mele, ca oricîți vecini se vor aduna pe moșia sfintei mănăstiri, anume Topești și cîți sint, iar ei să fie liberi de toate slujbele și dăjdile, mari și mici, și cite se află în țara domniei mele; nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici dușegubine să nu tragă, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze, nici posadă, nici poteci să nu facă, numai birul să-l plătească și să facă oastea cea mare, iar alta nimic. Și nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeți, nici birari, nici armași, nici povodnicari, nici bani, nici slugile banilor și nimeni altul dintre slugile și dintre dregătorii domniei mele, trimiși pentru milostenii și pentru muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice pe ei, chiar și cu un fir de păr, un asemenea om va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

S-a scris în București, martie 27 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 143 (Tismana).

Orig., hîrtie (28 × 22), pecete aplicată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 181v.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 28—29. Facs. *Ibidem*, 219

1505 (7013) iunie 2, București.

Radu cel Mare voievod întărește lui Arca și fiilor săi Crivina Murgeștilor, lângă Șerbești, în urma unei judecăți.

† Милостню божию, Іу Радѹа воєвода и господинь вѣсон земли Угровлахїтскоє, сынъ добраго Влада великаго воєвода. Дават господство ми снє повелѣннє господства ми болѣринѣ господства ми жупанѣ Арка съ сыновн мѣ, тако да ми ест Кривина Мѣрѣцилор, вѣса, вт горє вт кѣд Шєрбєци, понеже им ест стара и права вчинѣ, дєдинѣ.

И потом, сє прешє сѣс Стоїасж, жена Стоєва вт Копѣчани и сѣ нинн сыновн прєд господство ми. Тако извадї Арка прєд господство ми сѣс вѣ болѣри та заклаше и свидетєлствовашє прєд господство ми тако им ест стара и права вчина. И потом, Стоїасж и нинн сыновн, вни зхватише кѣ болѣри, како да и донєсєт господство ми на Вѣскрєсєннє. И вни не могоше донєсти болѣри, анѣ всташє вт двє закона.

Того ради, господство ми дадох жупанѣ Аркє, тако да мѣ ест вчинѣ и вхвєбє немѣ и сыновєн ємѣ и вѣнком и прєвѣсчєтом нѣ вѣ вѣки. И вѣ нѣх прѣдалника да нѣст. И ни вт когоже непотжковєннє, по рєч господство ми.

Свєдєтєлн: жупан Барєва и жупан Прѣвєла Кралєвєскє, жупан Стрєє велики дворник, жупан Богдан логофєт, Прѣвєла комис, Данчїєл спатар, Калотж вистигар, Бадѣ пєхарник, Драгомир столник, Нѣгоє постєлник.

И аз пис, Тѣдор граматик, вѣ настолни град Бѣкрєци, мѣсєца Юннїа ѣ дѣнь, в лѣт хѣгї.

† Іу Радѹа вѣвєвда, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului, marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupanului Arca cu fiii lui, ca să le fie Crivina Murgeștilor toată, din sus de lângă Șerbești, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, s-a pirit cu Stoiasa, femeia lui Stoe din Copăceani, și cu fiii ei înaintea domniei mele. Astfel a ieșit Arca înaintea domniei mele cu 12 boieri, de au jurat și au mărturisit înaintea domniei mele că le este veche și dreaptă ocină. Iar după aceea, Stoiasa și fiii ei, ei au luat 24 de boieri, că-i vor aduce domniei mele la Paști. Iar ei n-au putut să aducă boierii, ci au rămas de două legi.

De aceea, domnia mea am dat jupanului Arca, ca să-i fie ocină și ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lor în veci. Iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și jupan Pirvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pirvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun București, luna iunie 2 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 144 (Ep. Rîmnic, CI/2).

Orig., perg. (22 × 30), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1915.

EDIȚII. Slav. *Miletić-Agura*, 353—354 (sub iulie 2). Slav și trad. Ștefulescu *Doc. sl-rom.*, 59—60 (sub iulie 2); Berechet, *Cojurătorii*, 34—36 (sub iulie 2). Trad. *D.I.R., B.*, 29. Facs. *D.I.R., B.*, 220.

1505 (7013) iunie 15, București.

Radu cel Mare voievod întărește popii Frincul și fiilor săi, Tudor gramatic și Stanciul, părți în Suseni.

Шилостїю божїею, Іу Радѹль конвода и господинь вѣсон земли Хггровлахїнскон, сынъ великаго Блада конводѣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми пошѢ ФрѣнксаѢ съ сыновн мѢ, по именъ жѢпанѢ ТѢдорѢ граматик еже ест вѣ кѢши господства ми и братѢ мѢ Станчул и съ сынове нѢ, варе колико им Богъ препсѣтит, тако да им ест Ѣ СѢсѣни, варе колико ест дѣл Сибищѣном, вѣса и Ѣ шѢмѢ и Ѣ полю и по воде, понеже нѢ покѢпнше wt Сивенщѣни, за хѢтк аспри. И пак да им ест wt дѣл Петрек половинѢ, пак Ѣ полю и Ѣ шѢмѢ и по воде, понеже нѢ покѢпнше wt Петрѣ, за хѢн аспри. И пак покѢпнше wt Петрѣ, wt дрѢга половинѢ, четирѢ нивѢ Ѣ полю, за Ѣл аспри. И пакн да им ест wt дѣл Дмитров и wt дѣл анисею емѢ РадѹлѢ четвѣрти дѣл и Ѣ полю и Ѣ шѢмѢ и по воде, понеже нѢ покѢпнше wt ДмитрѢ и wt Радѹл, за хѢѹ аспри. И пакн, wt колико дѣл ест wстал ДмитрѢ и Радѹлов, wни покѢпнше пак wt ннѢ нивѢ Ѣ Ѣ полю, за тѢк аспри. И пакн покѢпнше wt ПѢлѢ балта вѣса, гѢ нивѢ Ѣ полю, за Ѣн аспри. И пакн даде попа Фрѣнкса аладамаш пред пѢргаром wt Рибник аспри Ѣн и господство ми...¹.

¹ Loc alb.

Сего радѹ, им дадохъ и господство ми тако да им сѣт тѣа вѣсѣ въ шчинѣ и въ шхабѣ ним и сыновом нхъ и вѣнком и превѣчетом нхъ и не шт когѣже непотѣкновенно, по речъ господства ми.

Сведетелѣе сѣт: жѣпан Барбѣла и жѣпан Прѣвѣла Кралевски, жѣпан Бадѣ вт Кожещи, жѣпан Строе велнки дворник, жѣпан Богдан логофет, Прѣвѣла комис, Калотѣ вистѣар, Данчюл спатар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник, Нѣгое постелник.

И азѣ, Ѣничѣ граматник, еже начрѣтахъ въ настолин град Бѣкѣрещи, мѣсеца Юнѣе ѣѣ дѣнь и летѣже текѣшомѣ вт Ѣдамѣ хѣргѣ.

† Іѣм Радѣла вѣвѣвѣда, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea acestă poruncă a domniei mele popii Frîncul cu fiii lui, anume jupan Tudor gramatic care este în casa domniei mele și fratelui său Stanciul și cu fiii lor, oricîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Suseani, oricît este partea sibișteanilor, toată și din pădure și din cîmp și din ape, pentru că le-au cumpărat de la sibișteani, pentru 1 320 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Petrea jumătate, iarăși din cîmp și din pădure și din ape, pentru că le-au cumpărat de la Petrea, pentru 650 aspri. Și iarăși au cumpărat de la Petrea, din cealaltă jumătate, patru ogoare la cîmp, pentru 230 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Dimitru și din partea nepotului său Radul a patra parte și din cîmp și din pădure și din ape, pentru că le-au cumpărat de la Dimitru și de la Radul, pentru 1 400 aspri. Și iarăși, din cite părți au rămas lui Dimitru și lui Radul, ei au cumpărat iarăși de la ei 8 ogoare la cîmp, pentru 320 aspri. Și iarăși au cumpărat de la Paul balta toată, 13 ogoare la cîmp, pentru 850 aspri. Și iarăși a dat popa Frîncul aldămaș în fața pirgarilor de la Rimnic aspri 250 și domniei mele ...¹.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie acestea toate de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sint: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Badea din Cojești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

¹ Loc alb.

Și eu, Oncea gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna iunie 15 zile și anul curgător de la Adam 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 145 (Ep. Rîmnic, LII/1).
Orig., perg. (23,5 × 36,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 30. Facs. *Ibidem*, 221.

36

1505 (7013) iunie 21, București.

Radu cel Mare voievod întărește înfrățirea dintre Mușat cu Radu comis și Pătru spătar asupra unor părți din Corbi.

† Многолюбю вознею, Юу Радул воєвода и господинъ въсон земли Угг-рорвлахѣискоє, сынъ предоброго и великаго Блада воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми почтеним властелом и правителѣем господства ми жупанъ Радъла комисъ и жупанъ Пѣтръ спатаръ и съ сынови ихъ и Мъшатъ съ сынови мѣ, тако да им ест ѿ Корби четвертъи дѣл, понеже ест Мъшатъ стара и права дѣдина. И пакы да им ест ѿ дѣл Баликов, пол, понеже мѣ ест стара и права дѣдина.

И потомъ, прїиде Мъшатъ предъ господство ми, та сложы жупанъ Радъла комисъ и жупанъ Пѣтръ спатаръ надъ негоу учинъ, колико иматъ ѿ Корби, такоже да си сѣтъ братия неразделны въ вѣки. И господствъ ми даде жупанъ Радъла и жупанъ Пѣтръ единъ конъ добръ.

Того дади, имъ дадохъ и господство ми тако да им ест въ учинъ и въ хулабъ нимъ и сыновомъ имъ и вѣномъ и прѣвѣнбчетомъ ихъ, въ вѣки. И комисъ се слычатъ съмрътъ ѿ нихъ преже, а въ нихъ прѣдалыка да нѣст, нѣ да ест шетакшнимъ. И ни ѿт когоже непотѣжковенно, по речъ господства ми.

Свѣдѣтелѣе: жупанъ Баръла и Прѣвѣла Кралевские, жупанъ Строе велики дворникъ, жупанъ Богданъ логофетъ, Прѣвѣла комисъ, Калотъ вистниръ, Данчюла спатаръ, Бадѣ пѣхарникъ, Драгомиръ столникъ, Нѣгоє постелникъ.

Иисъ Тъдоръ граматикъ въ столни градъ Бѣкѣрѣци, мѣсеца юнїе кѣ днь, в лѣтъ 7013.

† Юу Радул воєвода, многолюбю вознею, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiților vlasteli și dregători ai domniei mele jupanului Radul comis și jupanului Pătru spătar și cu fiii lor și lui Mușat cu fiii lui, ca să le fie la Corbi a patra parte, pentru că este veche

și dreaptă dedină a lui Mușat. Și iarăși să le fie din partea lui Balica jumătate, pentru că îi este veche și dreaptă dedină.

Iar după aceea, a venit Mușat înaintea domniei mele, de a așezat pe jupan Radul comis și pe jupan Pătru spătar pe ocina lui, cit are în Corbica să fie frați nedespărțiți în veci. Și domniei mele i-au dat jupan Radu și jupan Pătru un cal bun.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și cui i se va întâmpla moarte dintre ei mai întâi, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pirvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pirvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badaeaharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor gramatic în cetatea de scaun București, luna iunie 21 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/68.

Orig., perg. (23 × 35,5), pecetea aplicată a urmașului său în domnie, cu legenda: Печат Іу Мнѣхѣ воєвода, господинѣ Блѣшкоє.

Copie slavă și traducere din 1909 la Arh. St. Buc., ms 1232, f. 14—15.

EDITII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 316—317; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 57—59. Trad. D.I.R., B., 30—31.

37

1505 (7013) iulie 2, București.

Radu cel Mare voievod întărește lui Bucur și fiilor lui jumătate din satul Gârdești.

† Милостню божию, Іу Радѣ воєвода и господинѣ въсон земли УггровлаХинскоє, сынѣ добраго Влад воєвода. Дават господство ми сѣ повѣлѣніе господства ми Бѣкѣрѣ и съ сынови мѣ, Стонка и Стѣннислав и Нѣгоє и Бладѣа и съ них сынове, и Станчюа съ сынови си и Блѣкан съ сынови си, іако да им ест ѣ Гръдѣщи пол, понеже им ест стара и права шчина, дѣдина. Или Бѣкѣрѣ и съ сынови си да сѣт на два дела а Станчюа и Блѣкан и съ них сынови да сѣт над трет<аго> дел. Или Блѣкан да имат шт дел Станчюаѣ четвертъи дел.

И потом...¹ Стонка пред господства ми тако зложи дъ¹щера си...² рина над негоє дел, іако да мѣ сѣт дѣщере въ место сынси>.

И пак зложи Стѣннислав дѣщера си Станка над негоє дел, али докан се бити жив Стѣннислав и сынове мѣ, а дѣщера мѣ Станка метѣх да не имат. И

¹ Loc neciteț.

² Loc rupt.

КЪДА НЕ ЧЕ СЕ НАИТИ НИХТО СЕЛЕН УТ СЫНОВЕ СТЪНИСЛАВЪ, ТЪДАН И ИМАТ СТАНКА.
И ГОСПОДСТВО МИ ПРОСТИХЪ КОН.

БЕГО РАДІ, ИМ ДАДОХЪ И ГОСПОДСТВО МИ ЯКО ДА ИМ ЕСТ ВЪ УЧИНЪ И ВЪ
УХАБЪ НИМЪ И СЫНОВОМЪ НИМЪ И ВЪСЧЕТОМЪ И ПРЪВЪСЧЕТОМЪ НИМЪ. И ВАРЕ КОМЪ УТ НИХЪ
САВЧИТЪ СЕ СЪМРЪТЪ ПРЕЖДЕ, А ВЪ НИХЪ УЧИНЪ ПРЪДАЛИКА ДА НЪЕСТЪ, НЪ ДА ЕСТЪ УСТАВЪ-
ШИМЪ, ВЪ ВЕКЪ. И НИ УТ КОГОЖЕ ПЕПОТЪКНОВЕНО, ПО РЕЧЪ ГОСПОДСТВА МИ.

СВЕДЕТЕЛЪЕ СЪТЪ: ЖЪПАНЪ БАРЕВА И ПРЪВЕВА КРАЛЕВСКИЕ...¹ БАДЕ УТ КОЖЕ-
ЦИ, ЖЪПАНЪ СТРОЕ ВЕЛИКИ ДВОРНИКЪ И ЖЪПАНЪ БОГДАНЪ ЛУГОФЪТЪ, ПРЪВЕВА КОМИСЪ,
КАЛОТЪЖЪ ВИСТИЕРЪ, ДАНЧИУЛЪ СПАТАРЪ, БАДЕ ПЕХАРНИКЪ, ИЗВОРАНЪ СТОЛНИКЪ, НЪГОЕ ПОС-
ТЕЛНИКЪ.

ПИСЪ ВЪ ГРАДЪ БЪКСРЕЩИ, МЪСЕЦА ЮЛЪЕ ВЪ ДЪНИ, ВЪ ЛЪТЪ ХЪСРЪ.

† Іо Радѡа вѡевѡа, мнлостѡа божѡа, господинѡ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bucur și cu fiii lui, Stoica și Stănislav și Neagoe și Vladul și cu fiii lor și lui Stanciul cu fiii săi și lui Vilcan cu fiii săi, ca să le fie la Gârdești jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Însă Bucur și cu fiii săi să fie peste două părți, iar Stanciul și Vilcan și cu fiii lor să fie peste a treia parte. Însă Vilcan să aibă din partea lui Stanciul a patra parte.

Apoi ...¹ Stoica înaintea domniei mele de a așezat pe fiica sa ...² rina pe partea lui ca să fie fiice în locul fiilor.

Și iarăși a așezat Stănislav pe fiica sa Stanca peste partea lui, însă pînă vor fi în viață Stănislav și fiii lui, iar fiica lui Stanca să nu aibă amestec. Iar cînd nu se va găsi nici o sămînță din fiii lui Stănislav, atunci să aibă Stanca. Și domnia mea am iertat calul.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i se va întimpla moarte mai înainte, între ei ocină prădalică să nu fie, ci să fie celor rămași, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sint: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești ...¹ Bade din Cojești, jupan Stroe mare vornic și jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

S-a scris în cetatea București, luna iulie 2 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După S.M.I.M., V (1962), p. 623—624.

Orig., perg. (19,5 × 31), pecete timbrată, căzută.

¹ Loc neciteț.

² Loc rupt.

1505 (7013) iulie 18, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Orlea și Balcul vătafi parte din ocina domnească de la Andolie.

† Милостивым божьим, Ъу Радѹл воєвода и господинь вѣсон земли Згрѹ-
владѹинскон, сыль Блада великого воєводе. Дават господство ми сие повеление
господства ми слѣгам господства ми, жѣпанѹ Орле и жѣпанѹ Балкѣсѹ вѣтаси
съ нѹх сынови си, яко да им ест ѹ Андоліе, ѹт дрѣм Иѣслоѹ по Андоліе,
дорн ѹ Фѣрчитѣрь и до Шкѣѣл и ѹт тѣи пѣт Ѣздеи дорн ѹ дрѣм Латѣлоѹ.
Понеже се шберете ѹчинѣ господска, а речении слѣзи господства ми достигоше съ
правом слѣжеом.

Сего радѹ, им дадох и господство ми, яко да им ест ѹ ѹчинѣ и ѹхѣбѣ
ним и сыновом им и ни ѹт коже непотѣкнокено, по реч господства <ми>¹.

И ти, Команѣ Креѣе и със Блада Гаѣе, да им бѣдете хотарници, та да
изберете господска ѹчинѣ, али със бѣѣ волѣри; та да нѣ скѣпит Орлѣ и Балкѣл.
И ино да нѣст, по реч господства ми.

Писъ въ настоа градъ Тѣрговиѹсѣ, месеца юліе нѣ дѣнь, въ лѣт ѡѣгѹ.

† Ъу Радѹл воєвода, милостѣм божѣм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele slugilor domniei mele, jupan Orlea și jupan Balcul vătafi
și cu fiii lor, ca să le fie la Andolie, din drumul Iașilor pe Andolie, pînă
la Furcitură și pînă în Șcheaul și de aci drumul Ezdei și pînă la drumul
Latului. Pentru că s-a aflat ocină domnească, iar numitele slugi ale domniei
mele au dobîndit aceasta cu dreaptă slujbă. De aceea, le-am dat și domnia
mea, ca să le fie de ocină și ohabă lor și fiilor lor și de nimeni neatins,
după spusa domniei <mele>¹.

Și tu, Comane Crețe și cu Vladul Gage, să le fiți hotarnici, deci să
alegeți ocina domnească, dar cu 12 boieri; dar să-i adune Orlea și Balcul.
Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iulie 18 zile, anul 7013
<1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., L/14.

Orig., perg. (24 × 33), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 31. Facs. *Ibidem*, 222.

¹ Omis.

1505 (7014) decembrie 9, București.

Radu cel Mare voievod întărește jupanului Pătru și fiilor săi satul Lupia, jumătate pierdut în vremea lui Radu cel Frumos.

† Милостию божию, Юв Радѹл коевода и господинь вѣсон земли Угрокла-хѹнское, сынъ предобраго Влада великаго коевода. Дават господство ми сѣе повелѣ-нїе господства ми слугѹ и болѣринѹ господства ми жѣпанѹ Пѣтрѹ съ сыновѹ ми, жѣпанѹ Дан и жѣпанѹ Добрѹин и Стан и Стонка и съ нѹх сыновѹ, елико им Богъ прѣпѣстит, тако да им ест Лѹпинѣ половино, понеже им ест стара и прака учина, дѣдина. И пак да им ест и дрѣга половина шт Лѹпинѣ, ере им ест была стара и прака учина, дѣдина. Та ест была загѣнала еще прѹ дѣни зикѹ господства ми Радѹл коевода. Тако донесе Дан и Добрѹин пред господство ми влаетеле господства ми жѣпан Строе дворник и жупан Тевдор вистигар, та свидѣтелствоваше пред господство ми како им ест была стара и прака <учинѹ, дѣ>¹динѹ. Тако и гос-подство ми ю дадох жупанѹ Данѹ и жупанѹ Добрѹинѹ и сыновѹ им и, Станчулѹ и еще колико имже Богъ припѣстит, тако да им ест въ учинѹ и въ шѹабѹ, ним и сыновѹ им и вѣзком и прѣвѣчетом им.

И по смърти жѣпанѹ Данѹ и жѣ<панѹ До>¹брѹинѹ, къда не ке се наити шт нѹх ни сына, ни вѣвка, ни дѣщере, а шван половина шт Лѹпинѣ, що нѹ съм гос-подство ми помилвала съшнина, а шна прѣдалника да нѣст, анѹ да ест братнем нѹ, Станѹ и Стѹнке. И господстве ми дадохе кони ѣ добры, за хѣ аспри.

Того радѹ, им дадох и господство ми, тако да им ест въ учинѹ и въ шѹабѹ, ним и сыновѹ им и вѣзком и прѣвѣчетом им, въ вѣки. И варе кому шт <нѹх се>¹ прилѣчит смъртъ прѣжде, а въ нѹх прѣдалника да нѣст, нѹ да им ест вставшем. И ни шт когоже непотѣковенно, по шризалѹ господства ми.

Щеже и закланнїе поставлѣет господство ми, како по смърти господства ми, кого избереѹ господѣ Богъ вѣти господинь Влашкон Земли или шт срдеч-наго плода господства ми или шт срдник господства ми или, по грѣсѹх на-ших, шт иноплеменик, да еще шкрѣспит и поно>¹вит и штерѣдит сѣе повелѣнїе господства ми, того господѣ Богъ да штерѣдит и почетѣт и съхранит въ гос-подстве его; а щели не <почет>¹ет и не штерѣдит, нѣ <попе>¹рет си разорит, того господѣ Богъ да>² венет зде тѣлом, а въ вѣждѹщих вѣцѣ дѣша его и да имат шчестїе съ Иудом и съ Ярѹа и рекшими на господѣ Богъ и съ нѣкми иудине нѣже възъпише на господа Бога и спасе нашего Йсуса Христа и кръв его на нѹх и на чѣдах нѹ, такоже ест и вѣдет въ вѣки вѣка, амин.

¹ Loc rupt.

² Loc ilizibil.

СВЕДѢТЕЛНЕ ПОСТАВЛѢЕТ ГОСПОДСТВО МИ: ЖЪПАН БАРБѢЛ И ЖЪПАН ПРЪКЪЛ КРАЛЕВСКИЕ, ЖЪПАН БАДЪКЪ УТ КОЖИЦИ И ЖЪПАН СТРОЕ ВЕЛИКИ ДВОРНИК, ЖЪПАН БОГДАН ЛОГОФЕТ, ПРЪКЪЛ КОМНС, ДАНЧЮЛ СПАТАР, КАЛОТЪ ВИСТИГАР, БАДЪКЪ ПЕХАРНИК, ДРАГОМИР СТОЛНИК, НЪГОЕ ПОСТЕЛНИК.

И АЗЪ СЛОВОСТЬПИСАКЪШОГО, ТЪДОР ГРАМАТИК, ЕЖЕ НАЧРЪТАХЪ ВЪ НАСТОЛНИ ГРАДЪ БЪКЪРЕЩИ, МЪСЕЦА ДЕКЕМВРИЯ Ө ДЪНЬ, ТЕКЪШОМЪ ЛЕТО УТ ПДАМА ХЪЗДЪ.

† Іу Радѹл кивекѡда, милостїѡ божїѡ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele jupanului Pătru cu fiii lui, jupanului Dan și jupanului Dobriin și lui Stan și lui Stoica și cu fiii lor, ciți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Lupiea jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Și iarăși să le fie și cealaltă jumătate din Lupiea, căci le-a fost veche și dreaptă ocină, dedină. Aceasta au pierdut-o încă din zilele unchiului domniei mele, Radul voievod. Astfel au adus Dan și Dobriin înaintea domniei mele pe vlastelii domniei mele jupan Stroe vornic și jupan Teodor vistier, de au mărturisit înaintea domniei mele că le-a fost veche și dreaptă <ocină>¹, dedină. Astfel și domnia mea am dat-o jupanului Dan și jupanului Dobriin și fiilor lor, lui Stanciul și ciți încă le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor.

Iar după moartea jupanului Dan și a jupanului Dobriin, dacă nu se vor mai afla dintre ei nici fii, nici nepoți, nici fiice, iar aceea jumătate din Lupiea, ce i-am miluit domnia mea cu ea, iar ea prădalica să nu fie, ci să fie fraților lor, lui Stan și Stoica. Și domniei mele mi-au dat 2 cai buni, de 2 000 aspri.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre ei li se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări și va înnoi și va împuternici această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va întări, ci va călca <și va strica, aceluia domnul Dumnezeu>² să-i ucidă aici trupul, iar

¹ Loc rupt.

² Loc ilizibil.

În veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu cei care au grăit împotriva domnului Dumnezeu și cu ceilalți iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mintuitorului nostru Isus Hristos și singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în vecii vecilor, amin.

Martori punem domnia mea: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Badea din Cojești și jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu scriitorul, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna decembrie 9 zile, ani curgători de la Adam 7014 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 146 (Căldărușani, LI/1—3).

Orig., perg. (29,5 × 30), pecete timbrată.

Cu două traduceri din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, ms. 721, f. 649—650, și la Bibl. Acad., CMLXXII/79.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 32—33. Facs. *Ibidem*, 223.

40

1505 (7014) decembrie 10, București.

Radu cel Mare voievod întărește jupanului Badea din Șuici și fiilor săi, în urma unor judecăți, sate, munți, vii, seliști, țigani și le acordă scutiri de toate dările și slujbele.

† Въ Христа Бога, благовѣрнии и благочестиви и Христолюбиви и самодержавни, Ъу Радул воєвода и господинь, сынъ великаго Блада воєвода, милостивим боживим и божием дарованїем, владающеим и господствующимъ всенъ земанъ Угровладхїтское, ешеже и западинскимъ странамъ, Ъмлашъ и Фагарашъ герцег, благопронзволн господство ми своимъ благимъ пронзволнїемъ, чистимъ и свѣтлымъ срѣдцемъ господства ми, яко прославити ихъ прославльшаго ме Бога на престолѣ свѣтопочившихъ родїтелеа господства ми и съ славоє възнесаго ме. Сеже, въспомѣнжъ господство ми мнози царїе въ царствениа си, нжъ малнъ въселншъ се и не штъ принси свои съматрѣти, нже сътъ правовѣрни и много послажившихъ и ни въ чтоже не извѣришъ се, ниже врагомъ своимъ даше плещи, нжъ кръвъ свои не пощадѣше излнати радї господства ми, такоже благо корене, чеснениши садовнии плодъ принесе.

Темъ радн, даровахъ господство ми съи въсечесни и благообразни и препочтани, нже надъ всеми чеснии даровъ настояще, съи хрисовѣа господства ми, прѣпочетенномъ властелинъ господства ми жѣпанъ Бадѣ штъ Шѣнчи съ сыновимъ, жѣпанъ Шѣнка пѣхарникъ и жѣпанъ Дара спатаръ и жѣпанъ Драгомнръ и

жъпанъ Къзанъ и съ нухъ сынови, вѣнко имъ Богъ прѣвѣтитъ, тако да имъ естъ села що се зове Шъника вът Нѣгра вѣса и съ вѣсомъ хотаромъ, понеже естъ жъпанъ Шънике и братнемъ емъ стара и права вчина, дѣдина.

И потомъ, вни се свѣрели съ Станъ вът прѣдъ родителю господства ми Бладъ воевода. Тако, родителю господства ми Бладъ воевода, вни нухъ естъ свѣдѣтели съ владетели и правителни; тако естъ нашелъ како естъ жъпанъ Шънике и братнемъ емъ стара и права вчина и дѣдина. Тако, имъ естъ далъ, тако да имъ естъ въ вчинѣ и въ вхъвѣ.

Потомъ, пакимъ свѣреше и прѣдъ господство ми съ сынови Нанчюловъ, съ вѣрѣка и съ Миханъ. Тако, господство ми дадохъ жъпанъ Шънике пѣхарникъ и братнемъ емъ вѣ болѣри. Тако нухъ свѣ донесли прѣдъ господство ми, та свѣдѣтелствоваше и заклаше прѣдъ господство ми, како имъ естъ стара и права вчина и дѣдина и како имъ естъ далъ и родителю господства ми Бладъ воевода. Тоганъ ради, имъ дадохъ и господство ми, тако да имъ естъ въ вчинѣ и въ вхъвѣ, нимъ и сыновомъ имъ.

И пакимъ да имъ естъ Шъичи вѣсен и съ планинѣ що се зове Пиетра и Чоканъца и Подѣнинъ вѣсен и съ планинѣ що се зоветъ Подѣни и Млъдърѣшинъ вѣсен и съ планинѣ що се зове Лъжичици и Гъвжани вѣсен и съ планинѣ що се зоветъ Гъвжанъ и Плешѣци вѣсен и съ планинѣ що се зоветъ Комарничеле и Бонѣци вѣсен и съ планинѣ що се зоветъ Чодрекъла и сѣлицѣ вът Кокоцъ вѣса и Къпъцъна вѣса и виноградъ вът Гъжальтрѣкъ вът Конска вѣса, понеже имъ естъ старѣ и правѣ вчинѣ и дѣдинѣ.

И пакимъ да имъ естъ ацигани, по имѣ: Камѣвръ съ децями си и Каракалъ съ децями си и Татъла съ децями си и Радулъ съ децями си и Дъмитрѣ съ децями си и Сѣпрѣкъ съ децями си и Кодѣкъ съ децями си и Миханълъ съ децями си и Иванъ съ децями си и Молчѣ съ децями си и Фрѣжчѣкъ съ децями си и Сѣпрѣкъ съ децями си и Бинда съ децями си и Мицирѣкъ съ децями си и Бѣлчо съ децями си и Лилѣкъ съ децями си и Радулъ съ децями си и Никъла Тъжипа съ децями си и Костѣкъ съ децями си и Гоша съ децями си и сынови Данчюловъ съ децями си и сынъ Сѣрѣкекъ съ децями си и Добра съ децями си, понеже имъ естъ старѣ и правѣ вчина, дѣдина.

И пакимъ жъпанъ Бадѣкъ вът Шъичи съ сынови мѣ и съ братниами си Микъла и вѣпсе мѣ, Шѣрѣкъ съ братниами си и Радулъ съ братниами си, тако да имъ естъ села що имъ естъ заедно, по имѣ: Грѣлани вѣсен и Лъжичани половино и Корѣчиа половино, колѣнко естъ нухъ дѣла и Корѣчани вѣсен, понеже имъ естъ стара и права вчина и дѣдина.

И пакъ жъпанъ Шъика пѣхарникъ съ сынови мѣ тако да мѣ естъ село що се зове Дѣдиналовъла половино и вът Пиетри половино и вът гъверъ Крагъвѣла половино и вът гърѣле, колѣнко естъ, пакъ половино. И хотаръ да мѣ естъ: вът горѣ, вът Столове, по пѣтъ Гъргѣво и по пѣтъ Бирѣво, правѣ в Грѣла Сѣре и вът доле естъ хотаръ вода Нѣж-

ловѣли, дорн ѡ хотар Команени и покѣде сѣт горжчѣлиле, по пѣт Команени и
шт тѣн и по срѣдѣ малѣска, тако шт тѣн право ѡ Кржчгѣл Бърѣли.

И пак да им ест ацигани, по име: Гъра съ децами си и Балѣ съ децами
си и Добре съ децами си и Ърдорѣ съ децами си, ере телзи села и ацигани шни
сѣт жѣпанѣ Шѣнке пѣхарникѣ прикие, дадене шт жѣпан Драгич дворник съ дѣщера
си Нѣкша. И господствѣ ми дадоше един кон добръ, бел.

Того ради, им дадохъ тако да им ест въ шчнѣ и въ шхѣбѣ ним и сынозом
ним и вѣнкомѣ и прѣвѣнѣчетомъ ихъ, въ вѣки. И варѣ комѣ се шт нихъ прѣлѣнит
сѣмрът прѣжде, а въ нихъ прѣдалника да нѣст ни едѣшци, въ вѣки.

Починшихъ шт шчнѣиго вама, шт пчеларства, шт кѣларства, шт сѣнарства
и шт днжми и шт сенокоснѣ, шт подков и шт подвод и шт талпихъ, рекшихъ шт
всѣхъ сѣлѣбѣхъ и дажбѣхъ, великихъже и малихъ, и елико се обрѣтаютъ ѡ земанъ господ-
ства ми и ни конъ господски да не хрѣнет, ни конъ да им се не ѡзмет, ни глабѣ да не
пазет, ни дѣшгѣвнѣ да не терат, ни на град, ни на воденице господства ми
да не работит. И нихто да ихъ не смѣетъ бантовати, ни сѣдѣцѣ, ни вѣрчии, ни
армаши, ни поводникари, ни глобници и ни ни нихто шт сѣлѣгохъ и шт правителѣхъ
господства ми посладемчихъ по милостенѣихъ и по работѣхъ господства ми, понеже
варѣ тко се би покѣсна бантовати ихъ или позабавити ихъ, аще и влас глабѣ, а то
такови чѣловѣка иматъ въсприѣти велико зло ꙗ шригю шт господства ми,
такоже неѣрникъ и посрамитѣлъ и прѣстѣпникъ снемѣ повеѣлиле господства ми.

Ѣщеже и заклинание поставѣлетъ господство ми: по сѣмръти господствѣ
ми, кого избѣретъ господь Божь бити господишь Блѣшконъ Земли или шт срѣдѣнаго
плода господства ми или шт сѣродникъ господства ми или, по грѣсѣхъ нашихъ, шт
иноплеменикъ, да аще почетѣт и пѣнѣвит и ѡтвердѣт сѣе повеѣлине господства
ми, того господь Божь да почетѣт его и ѡтвердѣт и сѣхранит въ господствѣ
его; ащели не почетѣт и не ѡтвердѣт, нѣ поперѣт и разѣрит, того господь Божь
да поперѣт его и посрамит и ѡбнетъ зде теломъ, а въ вѣдѣщихъ вѣцѣ дѣша его
и да иматъ ѡчѣстию съ Исѣдомъ и съ Яриамъ и съ никѣми издѣне нѣже възвѣнше
на господа Бога и спаса нашихъ Исѣса Христа и кръвъ его на нихъ и на чѣдахъ
ихъ, такоже и еѣдетъ въ вѣки вѣка, амин.

Ѣведетѣлѣ снемѣ повеѣлине господства ми: жѣпанъ Барѣлъ и жѣпанъ Прѣвѣлъ
Кралевскине, жѣпанъ Ѣтроѣ великии дворникъ, жѣпанъ Богданъ логофѣт, Прѣвѣлъ комѣс,
Данчюлъ спатар, Калотѣ вѣстинѣар, Бадѣ пѣхарникъ, Драгомиръ столникъ, Нѣгоѣ пос-
тѣлникъ.

И азъ, словосѣставѣльшиго и ѡскопсѣвъшиго Тѣдоръ граматникъ, еже изчрѣтахъ
въ настолини градъ Бѣзѣрѣци, мѣсеца декемвриѣ ꙗ дѣнь, текѣщѣомѣ лѣто шт
Идама ѡѣдѣ.

† Іѡ Радѣлъ вѣвѣвѣда, милостивъ божиъ, господишь.

† Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de
Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod și domn, fiul marelui

Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu inimă curată și luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu cel ce m-a proslăvit și m-a ridicat cu slavă în scaunul sfintrăposaților părinți ai domniei mele. Astfel, amintindu-mi domnia mea că sînt mulți împărați în împărăția lor, dar puțini s-au veselit și nu au îngrijit de ale lor cele veșnice și de cei care le sînt credincioși și mult au slujit și întru nimic nu s-au temut, nici nu au dat dosul dușmanilor mei, nici singele lor nu l-au cruțat ca să-l verse pentru domnia mea, precum rădăcina bună aduce rodul sădirii mai curat.

De aceea, am dăruit domnia mea acest atotcinstit și cu frumoasă față și prea cinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele, preacinstitului vlastelin al domniei mele jupanului Badea din Șuici cu fiii lui, jupan Șuica paharnic și jupan Dara spătar și jupan Dragomir și jupan Căzan și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satul care se numește Șuica pe Neagra tot și cu tot hotarul, pentru că este al jupanului Șuica și al fraților săi, veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, ei s-au pîrît cu Stan în fața părintelui domniei mele Vlad voievod. Astfel, părintele domniei mele Vlad voievod, el i-a judecat cu vlastelii și dregătorii; astfel a aflat că este a jupanului Șuica și a fraților lui veche și dreaptă ocină și dedină. Astfel, le-a dat-o, ca să le fie de ocină și de ohabă.

După aceea, iarăși s-au pîrît și înaintea domniei mele cu fiii lui Nanciul, cu Arca și cu Mihail. Astfel, domnia mea am dat jupanului Șuica paharnic și fraților lui 12 boieri. Astfel i-au adus înaintea domniei mele, de au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele, că le este veche și dreaptă ocină și dedină și că le-a dat-o și părintele domniei mele Vlad voievod. De aceea, le-am dat-o și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor.

Și iarăși să le fie Șuicii toți și cu muntele care se chiamă Piiatra și Ciocanul și Podeanii toți și cu muntele care se chiamă Podeanii și Măldăreștii toți și cu muntele care se chiamă Lănciți și Găojanii toți și cu muntele care se cheamă Găojani și Pleșeștii toți și cu muntele care se chiamă Comarnicele și Voiceștii toți și cu muntele care se chiamă Cioarecul și seliștea de la Cocoț toată și Căpățina toată și via de la Sălătruc de la Coisca toată, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine.

Și iarăși să le fie țiganii, anume: Cambur cu copiii săi și Caracal cu copiii săi și Tatul cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Dumitru cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Codea cu copiii săi și Mihăilă cu copiii săi

și Ivan cu copiii săi și Momce cu copiii săi și Frăcea cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Vinda cu copiii săi și Mițirea cu copiii săi și Bealceo cu copiii săi și Lilea cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Nicula Timpa cu copiii săi și Costea cu copiii săi și Goșa cu copiii săi și fiii lui Danciul cu copiii lor și fiul lui Ureache cu copiii săi și Dobra cu copiii săi, pentru că le sînt veche și dreaptă ocină, dedină.

Și iarăși jupanului Badea din Șuici cu fiii săi și cu fratele său Micul și nepoții lui, Șerb cu frații săi și Radul cu frații săi, să le fie satele pe care le au împreună, anume: Gruianii toți și Lăncianii jumătate și Corcia jumătate, cît este partea lor și Cringeanii toți, pentru că le sînt vechi și drepte ocine și dedine.

Și iarăși jupanului Șuica paharnic cu fiii lui să le fie satul care se cheamă Deadilovul jumătate și din Pietri jumătate și din iezerul Craguiei jumătate și din girle, cîte sînt, iarăși jumătate. Și hotarul să le fie: în sus, de la Scaune pe Drumul Giurgiului și pe drumul Berivoiei, drept la Gîrla Ursului și în jos este hotar apa Neajlovului, pînă în hotarul Comanei și pe unde sînt gorganele, pe drumul Comanei și de aci mereu pe mijlocul malului, iar de aci drept la Crîngul Vărului.

Și iarăși să le fie țigani, anume: Găra cu copiii săi și Balea cu copiii săi și Dobre cu copiii săi și Urdorea cu copiii săi, căci acele sate și țigani sînt ai jupanului Șuica paharnic zestre, date de jupanul Draghici vornic cu fiica sa Neașa. Și domniei mele i-au dat un cal bun, alb.

De aceea, le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre ei i s-ar întîmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie niciodată, în veci.

Începînd de la vama oilor, de albinărit, de găletărit, de vama din porci și de dijme și de cositul finului, de cărături și de podvoade și de talpe, adică de toate slujbele și dăjdiile, mari și mici, și cîte se află în țara domniei mele și nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici la dușegubină să nu fie trași, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze. Și nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici sudeți, nici birari, nici armași, nici povodnicari, nici globnici, și nici altul nimeni dintre slugile și dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta să-i prigonească sau să-i împiedice, chiar și cu un fir de păr din cap, un om ca acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele

noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va întări, ci va strica și va nimici, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească și să-l batjocorească și să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mintuitorului nostru Isus Hristos și singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, precum și va fi în vecii vecilor, amin.

Martorii acestei porunci a domniei mele: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, logofătul și scriitorul Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna decembrie 10 zile, anul curgător de la Adam 7014 <1505>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXXIII/191.

Orig., perg. (57 × 42,5), pecete atârnată, căzută.

Cu două traduceri din sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 33—35. Facs. *Ibidem*, 224.

41

<1506> ianuarie 21.

Radu cel Mare voievod întărește lui Stan ocina lui Neagomir <din Ciofrîngeni>, stabilindu-i hotarele.

† Милостію божію, Іо Радѣа [воєвода и господинъ вѣсон землѣ Уггровлахѣнскен, сынъ прѣдобраго и великаго Бладѣа воєвода. Дават господство ми сѣе повеленіе господства ми слѣг господства ми Стан и съ нѣх сыновн, колницм Богъ даст, шжеже да им ест учинг Нѣгомнров вѣса, варе колнко се хтет изврати, гре пекѣпн Дан шт Нѣгомнр за »ГѢ аспри, еше при дѣни Бладѣа воєводе наречемн Цѣпш, шт слѣмѣ Хннцев до лица Корнзлов и шт хотарѣ Глодѣлов до хотарѣ Бѣнншом в Шѣлѣрѣа, и шт врѣх Фѣцѣцѣа до хотарѣ Бѣнншом в врѣх цю клепаѣт, понжеже им ест учинѣ правѣ и старѣ и дѣдинѣ и прѣдѣдинѣ и нзберннн и хотарнсаннн шт ннѣх дѣни вѣтхн.

<Того>¹ радѣ ннхто да не имат ннѣдно метѣхъ <със учинг>¹ цю ест вкше речѣна, без Стан сам и съ сѣновн сн>¹.

Сіго радѣ им дадох и господство ми, шжеже да им ест вѣ учинѣ и вѣ ухѣлѣ ннм и сынском им и вѣском и нрѣвншчетом нм. Н варе комѣ шт ннх се слычат

¹ Loc rupt.

сѣмрътъ прѣжде, а въ нѣхъ прѣдалика да нѣст, анѣ да ест вставшимъ и въ вѣки да ест непотѣкиннѣно, по ризмѣ господства ми.

Сеже и поставлѣемъ господство ми свѣдѣтели: жѣпанъ Барбѣла велики банъ Кралевски, жѣпанъ Прѣвѣла Кралевскомъ¹ и жѣпанъ Бадѣ бие² велики дворникъ и жѣпанъ Строе <дворникъ>³ жѣпанъ Богданъ велики логофѣт³ велики³

<И азъ>³ Драгомѣръ граматикъ, писахъ мѣстца <генарѣя ка>⁴ дѣни, в лѣт хѣи . . .
† Io Radul voievoda, milaštija božija, gospodinya.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Stan și cu fiii săi, cîți fi va da Dumnezeu, ca să-i fie toată ocina lui Neagomir, oricît se va alege, căci a cumpărat Dan de la Neagomir pentru 3 500 aspri, încă din zilele lui Vladul voievod cel numit Țeapeș, de la culmea Hinței pînă în fața Cornului și din hotarul Glodului pînă în hotarul Buneștilor, la Mălurel și din vîrfurile Făgețel pînă în hotarul Buneștilor în vîrfurile care este gol, pentru că le este ocină dreaptă și veche și dedină și strădedină și aleasă și hotărnicită din acele zile vechi.

De <aceea>³ nimeni să nu aibă nici un amestec <cu ocina>³ care este mai sus-zisă, în afară de Stan singur și cu <fiii săi>³.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i se va întîmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași și să fie neatinsă în veci, după porunca domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Barbul mare ban Craiovescul, jupan Pîrvul al Craiovei¹ și jupan Badea fost² mare vornic și jupan Stroe <vornic> . . .³ jupan Bogdan mare logofăt, . . .³ mare . . .³.

<Și eu>³ Dragomir gramatic, am scris în luna <ianuarie 21>⁴ zile, în anul 7008 <1500>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 122 (Ep. Rîmnic, XIV/2 — 3).

Orig., hîrtie (21 × 30), deteriorat, pecete aplicată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, ms. 463, f. 108v (cu vîleatul 7007) și în condica Ep. Rîmniceului (Rîmnicu-Vilcea) (sub 1499 sept. 21).

Datat după Bogdan mare logofăt.

EDIȚII. Trad. Bulat, *Contribuțiuni*, 14 (sub 1500 sept. 21); *D.I.R., B.*, XIII, XIV și XV, 255—256 (extras, sub 1498—1499) și 266 (sub 1500 ian. 21).

¹ Cuvînt corectat.

² Cuvînt scris deasupra rîndului.

³ Loc rupt.

⁴ Completat după o traducere veche.

1506 (7014) aprilie 12, Țirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește popii Frincu și fiilor săi, Tudor diac și Stanciul, părți în Voinigești și Prundul, cu baltă.

† Милостню божнею, Іу Радѹл воєвода и господнѣ вѣсе земаи Уггровлахѹнскон, синѣ добраго и великаго Блада воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣниѣ господства ми пошѣ Фрѣнкѣ и сѣе неговнии синовеи, салгем господства ми жѣпанѣ Тѣдорѣ днѣак и жѣпанѣ Станчиолѣ и сѣе инѣ синове, іако да им ест ѣ Конниѹции дѣл Петре, вѣса, вѣре колнко <ест> негов дѣл и ѣ поле и ѣ шѣмѣ и ѣ водѣ, понеже покѣпнише ѡт Петрѣ, за хѣѹ аспри. И пак да им ест дѣл Гненѣѣнѣ, вѣса и ѡт поле и ѡт водѣ, а ѡт шѣмѣ пол, понеже покѣпнише ѡт Гненѣѣнѣ, за хѣѹ аспри. И пак да им ест ѡт дѣл Дѣмитрѣ и ѡт дѣл анеѣсею мѣ Радѹл четвѣрти дѣл и ѡт поде, ѡт шѣмѣ и ѡт водѣ, понеже покѣпнише ѡт Дѣмитрѣ и ѡт анеѣсею мѣ Радѹл, за хѣѹ аспри. И пак ѡт ѡнех три делове ѡо ѡсташѣ Дѣмитрѣ и Радѹлѣ, да им ест Ѡ нивѣ, понеже нѣ кѣпнише ѡт Дѣмитрѣ и ѡт Радѹл, за ѹ аспри. И пак да им ест балта сва и Прѣндѣл вѣсѣ и еѣе Ѣ нивѣ ѡт дѣл Пѣгалѣ, понеже кѣпнише ѡт <Пѣгал за>¹ аспри.

И пакн даде поп Фрѣнкѣ и неговн синове крѣчмѣ ѣн аспри пред прѣгаром ѡт Рѣеник. И господствѣ ми кон.

Сѣго радѹ, им дадох и господство ми, іако да им ест тнѣ вѣса вѣ ѡчинѣ и вѣ ѡхѣбѣ ним и синовом им, вѣнком и превѣнѣчетом им, вѣ вѣки и ни ѡт когоже непотѣжнѣовѣно, по рѣч господства ми.

Сѣедѣтелѹ ест: жѣпан Барѣга и жѣпан Прѣвѣл Кралевскнѣ, жѣпан Бадѣ ѡт Кожици, жѣпан Стрѣѣ велики дворник, жѣпан Богдан логоѣет, Прѣвѣл комис, Калотѣ вѣнѣгар, Данчюл спатар, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣл стрѣлник, Нѣгоѣ постѣлник.

И аз, Драгомѣр граматник, писѣх вѣ настѣлнн град Трѣговниѣ, мѣсеца апрѣлѣ ѣѹ дѣни, в лѣт хѣѹѹ.

† Іу Радѹлѣ вѣвѣвѣда, милостѣм божѣм, господнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Frincu și cu fiii lui, slugilor domniei mele jupanului Tudor diac și jupanului Stanciul și cu fiii lor, ca să le fie la Voinigești partea lui Petre, toată, oricât este partea lui și din cîmp și din pădure și din apă, pentru că au cumpărat de la Petre, pentru 1 400 aspri. Și iarăși

¹ Loc rupt.

să le fie partea lui Sibiștean, toată și din cîmp și din apă, iar din pădure jumătate, pentru că au cumpărat de la Sibiștean, pentru 1 400 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Dumitru și din partea nepotului său Radul a patra parte și din cîmp, din pădure și din apă, pentru că au cumpărat de la Dumitru și de la nepotul său Radul, pentru 1 400 aspri. Și iarăși din acele trei părți care au rămas lui Dumitru și lui Radul, să le fie 9 ogoare, pentru că le-au cumpărat de la Dumitru și de la Radul, pentru 400 de aspri. Și iarăși să le fie balta toată și Prundul tot și încă 4 ogoare din partea lui Paul, pentru că le-au cumpărat de la <Paul pe> ...¹ aspri.

Și iarăși a dat popa Frîncu și fiii lui la cîrciumă 350 aspri, în fața pîrgarilor din Rîmnic. Și domniei mele <au dat> calul.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie acelea toate de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor, în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sint: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Badea din Cojești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Dragomir gramatic, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna aprilie 12 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 147 (Ep. Rîmnic, LII/2).

Orig., hîrtie (22 × 29), pecete timbrată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 35—36. Facs. *Ibidem*, 225.

1506 (7014) mai 14, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește popii Aldea, fiului său Șteful, lui Iuga și lui Măican părți în Crăstinești, Săratul de Jos și Topile.

† Милостиумъ божіумъ, Іу Радѹа воєвода и господинь бѣсонъ земли ѿггровлаѳсконъ, сынъ добраго и великаго Бладѹа воєвода. Даватъ господство ми сїе повелѣніе господства ми попъ Ілде съ сынокъ имъ Цѣфса и Юга съ сынокъ имъ и днеспсимъ его Мънканъ съ сынокъ имъ, іако да [с] имъ естъ штъ Кръстинецинѹа дѣла попъ Ілде, колнко естъ. И пакъ да имъ естъ планиннѹа нарицаемаго Прислопѣа, дѣла попъ, понеже имъ естъ попъ Ілде стара и права шчина, дѣдинѹа; понеже шлоши попъ Ілде

¹ Loc rupt.

Мъшатъ¹, чеде Юга, ани вт негове си <че>теръти дела. И пакн сложн поп Яладе анипею емъ Мъникан, вт негове над четъръти дела. И пакн Юга <и съ> сынови си да им ест вт комата калъгером Саратѹла вт дол, третн дела, понеже покъпн Юга вт попа Яладе за едном кошълю; а поп Яладе съ сынови си да ест над два дела вт тан комата.

И пак поп Яладе съ сынови си и Юга съ сынови си да им ест в Топиле пол, ани поп Яладе съ сынови си над пол вт тон пол а Юга съ сынови си над дръга пол вт тон пол, понеже съ сынови си Шефъла и дъщеря Нѣга попоша дѣдинъ, понеже сложи поп Яладе дъщере Нѣга, Тъша. Родѹтеле его съ сынови си да им ест вт Кръстинеши едно место за кжщѹе, колико ест дръжала Бонко, понеже покъпн поп Яладе и Юга и <Мъ>никан вт Бонко <и> вика си Могошъ за едни вола. Или поп Яладе съ сынови си да ест <на>д <по>а <ва> тон место, а Юга и Мъникан над дръга пол.

И пак поп Яладе съ сынови си да им ест едно место за кжщѹе, колико ест дръжала Костѣ, понеже менише поп Яладе съ Костѣ, та даде поп Яладе Костѣн в поле два дела, а Костѣ даде попъ Яладе едно место за кжщѹе, колико мѣ ест дръжала Костѣ. И пак Юга и Мъникан съ сынови мѣ да им ест едно место за кжщѹе, колико ест дръжала калъгери вт Брадет, понеже менише Юга и Мъникан съ калъгери, та даде Юга и Мъникан калъгером в селище два дела, а калъгери дадоше Мъниканъ едни место за кжщѹе.

И пак Юга съ сынови си да им ест на <Е>ладе Прилопълашн едни сѣч вѣст-колико ест нѹх дела. И пак поп Яладе съ сынови мѣ и Мъникан съ сынови си да им ест на Балѣ Фынтьнѣлаѣн едни сѣч вѣст, колико ест нѹх дела, понеже им ест старе и праке вчине, дѣдине. И господство ми дадоше кон добръ.

Его радѹ, им дадох и господство ми, тако да им ест въ вчине и вхъ-бѣ, ним и сыновом им и вѣком и прѣвнечетом нѹх. Кон вт нѹх вмереть прѣжде, а въ нѹх пѣрдаанка да нѣст, нѣ да ест вставшем въ <в>ики. И ни вт ко- <же> непотъкновено, по реч господства ми.

Или Мъникан и сынови его къда не ке ходит добре и ни ке слъшат вт по-па Яладе и вт сынови его, а попа Яладе и сынъ мѣ его Шефъла да ест колници да изменѣт вт над вчине.

Свѣдетелне: жѣпан Барѣла и Прѣвѣла Кралевски, жѣпан Бадѣ вѣвшн двор-ник, жѣпан Строе велики дворник и жѣпан Богдан логофет и Драгомир столник и Калотъ вѣстнгар, Бадѣ пѣхарник и Нѣгое и Драгомир страторници.

Пис Стаячюл граматик, в град столни Тръговище, мѣсеца маи дѹ днь, лѣт хъдѹ.

† Іу Радѹла бѣвѣвада, милостѹм божѹм, господинь.

¹ Cuvint scris peste un text răzuit.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Aldea cu fiul său Șteful și lui Iuga cu fiii și nepotului său Măican cu fiii lor, ca să le fie din Crăstinești, cât este partea popii Aldea. Și iarăși să le fie muntele numit Prislopul, partea popii, pentru că este al popii Aldea veche și dreaptă ocină, dedină; pentru că a așezat popa Aldea pe Mușat¹, fiul lui Iuga, însă din <partea> lui, peste a patra parte. Și iarăși a așezat popa Aldea pe nepotul său Măican, din partea lui peste a patra parte. Și iarăși lui Iuga și cu fiii lui să le fie din bucata călugărilor de la Sărutul din jos a treia parte, pentru că a cumpărat Iuga de la popa Aldea pe o cămașă; iar popa Aldea și cu fiii săi să fie pe două părți din acea bucată.

Și iarăși popii Aldea și cu fiii săi și lui Iuga cu fiii săi să le fie la Topile jumătate, însă popa Aldea cu fiii săi peste o jumătate din acea jumătate și Iuga cu fiii săi peste cealaltă jumătate din acea jumătate, pentru că el cu fiul său Șteful și cu fiicele Neaga ... dedina popească, pentru că a așezat popa Aldea pe fiica Neagăi, Tușa. Părintelui ei și cu fiii săi să le fie din Crăstinești un loc de casă, cât a ținut Voico, pentru că au cumpărat popa Aldea și Iuga și Măican de la Voico și de la unchiul său Mogoș pe un bou. Însă popa Aldea cu fiii săi să fie peste o jumătate din acel loc, iar Iuga și Măican peste cealaltă jumătate.

Și iarăși popii Aldea cu fiii săi să le fie un loc de casă, cât a ținut Costea, pentru că a schimbat popa Aldea cu Costea, de a dat popa Aldea lui Costea la cîmp două părți, iar Costea a dat popii Aldea un loc de casă, cât a ținut Costea. Și iarăși lui Iuga și lui Măican cu fiii lui să le fie un loc de casă, cât au ținut călugării de la Brădet, pentru că au schimbat Iuga și Măican cu călugării, de au dat Iuga și Măican călugărilor la seliște două părți, iar călugării au dat lui Măican un loc de casă.

Și iarăși lui Iuga cu fiii săi să le fie la Valea Prislopului un seciu întreg, cât este partea lor. Și iarăși popii Aldea cu fiii lui și lui Măican cu fiii lui să le fie la Valea Fintinelei un seciu întreg, cât este partea lor, pentru că le sînt vechi și drepte ocine, dedine. Și domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Care dintre ei moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹ Cuvînt scris peste un text răzuit.

Dar Măican și cu fiii lui, dacă nu se va purta bine și nu va asculta de popa Aldea și de fiii lui, iar popa Aldea și cu fiul lui Șteful să aibă voie să-l schimbe de pe ocină.

Martori: jupan Barbul și Pirvul Craiovești, jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic și jupan Bogdan logofăt și Dragomir stolnic și Calotă vistier, Badea paharnic și Neagoe și Dragomir stratornici.

A scris Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna mai 14 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 148 (Ep. Argeș, XVI/3).

Orig., perg. (31,5 × 28), rupt și deteriorat, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1915.

Copie slavă ibidem, ms. 708, f. 358.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 36—37.

44

1506 (7014) iunie 4, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește jupanului Frincu și fiilor săi jumătate din satul Bălești și din muntele Florile Albe.

† Мнлостѣмъ божіѣмъ, Іѡ Радѹлъ воевода и господинь всенъ земанъ Уггровлахѣнсконъ, сынъ великаго и предобраго Блада воеводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми сазгамъ господства ми жупанъ Фрѣнкѣлѣ и съ сыновнъ мѣ, колнко мѣ Богъ припѣститъ, тако да имъ естъ ѡ Бѣлѣшии половиннѣ и ѡ планиннѣ нарицаемаго планина Флорилѣ Ялбѣ половиннѣ, <делъ>¹ Фрѣчекъ, колнко естъ дрѣжаа Фрѣча, понеже покупи Фрѣнкѣлѣ ѡтъ Фрѣчѣ за хѣпъ аспри тѣмъ планиннѣ. И господство ми дадоше конъ добръ.

Сего ради, мѣ дадохъ и господство ми, тако да имъ естъ въ шчиннѣ и въ шхадѣсѣ, нимъ и сыновомъ ихъ и внѣчетомъ ихъ и прѣвнѣчетомъ ихъ, въ вѣки. И конъ ѡтъ нихъ ѡмретъ прежде, а въ нихъ прѣдалнка да нѣстъ, нѣ да естъ ѡставшнмъ. И ни ѡтъ когоже непотѣкновено, по речъ господства ми.

Сведетелѣе: жупанъ Барбѣлѣ и Прѣвѣлѣ Кралевскн, жупанъ Строе велики дворник, Богданъ логофѣтъ, Данчѣлѣ спатарь, Калотъ вистниар, Бадѣ пѣхарник, Драгомнръ столник и Нѣгѣе <н>² Драгомнръ страторницн.

И азъ, Станчюлъ граматникъ, писъ ѡ градъ Трѣговнще, мѣсеца юніѣ дѣ днн, въ лѣтѣ *здѣ.

Исправникъ, Конко портар.

† Іѡ Радѹлъ воевода, мнлостѣмъ божіѣмъ, господинь.

¹ Loc rupt.

² Omis.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Frincul și cu fiii lui, cîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Bălești jumătate și la muntele numit Florile Albe jumătate, <partea>¹ lui Frăcea, cît a ținut Frăcea, pentru că Frincul a cumpărat de la Frăcea pentru 680 aspri acel munte. Și domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceea i-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și care dintre ei moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, Bogdan logofăt, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic și Neagoe <și>² Dragomir stratornici.

Și eu, Stanciul gramatic, am scris în cetatea Țirgoviște, luna iunie 4 zile, în anul 7014 <1506>.

Ispravnic, Voico portar.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 149 (Horezu, XIX/1).

Orig., perg. (24 × 32), pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri: una din sec. al XIX-lea, cealaltă din 1915; alte traduceri ibidem, mss. 449, f. 182, și 720, f. 444.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 37—38. Facs. *Ibidem*, 226.

45

1506 (7014) iunie 25, București.

Radu cel Mare voievod întărește lui Dragomir Mășil și fiilor săi un sălaș de țigani în urma unei judecăți cu Oprea, căruia îi dă în schimb parte din Berivoești.

† Многостѣпмъ божиѣмъ, Іо Радѣлъ воивода и господинъ въсехъ земанъ Угровла-хѣнсконъ, сынъ Влада добраго и великаго воивода. Даватъ господство ми сие повелѣніе господства ми честитому колѣрниѣ господства ми жпанѣ Драгомирѣ Мѣцинаѣ съ сыновнѣ мѣ, яко да имъ естъ единъ челоуцъ ациганинъ, именемъ Циголѣ съ децѣми сѣ

¹ Loc rupt.

² Omis.

Цѣцѣла и ешеже колици че зчинити, понеже мѣ ест дано шт прѣвократоchedо Къ-
зан, Драгомнрѣ Мѣцилѣ.

Потом, имахъ Драгомнр Мѣцилѣ прѣ съ братоchedо си Ѡпрѣ за вхою
ациганин. Сего радї, при Драгомнр Мѣцилѣ и съ братѣchedо си Ѡпрѣ пред
посподетво ми, тере се зтжкмише шт прѣд господствѣ ми и прѣд колѣрѣм
господства ми, тѣ даде Драгомнр Мѣцилѣ Ѡпре из радї вхою челѣд ациганин
негов дел шт Беривоещи и над вхою челѣд ациганин метех да не имат Ѡпрѣ
нища. Сего радї, нх зтжкми и господство ми, како Драгомнр Мѣцилѣ да си
дрѣжет вхою челѣд ациганин, а Ѡпрѣ да дрѣжет дел Драгомнрѣ Мѣцилѣ шт
Беривоеще.

Сего радї, ни дѣдѣхъ и господство ми тако да ни ест въ шчинѣ и шхѣсѣ
и ни шт когоже непотжкновею, по врнзѣмо господства ми.

Гне писахъ Бан ѣ градъ Букворещи, мѣсеца Юнїи кѣ, в лѣтѣ хзѣдї.

† Io Radul voievod, milaostїа boжїа, господнїнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul lui Vlad bunul și marele voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupanului Dragomir
Mățil cu fiii lui, ca să-i fie un sălaș de țigani, anume Țigolea cu copiii săi,
Țeațul și ciți încă va face, pentru că i l-a dat lui Dragomir Mățilă vărul său
primar Căzan.

După aceea a avut Dragomir Mățilă piră cu vărul său Oprea pentru
acel țigan. Pentru aceasta, a venit Dragomir Mățilă și cu vărul său Oprea
înaintea domniei mele, de s-au tocmit înaintea domniei mele și înaintea
boierilor domniei mele, de a dat Dragomir Mățil lui Oprea pentru acel sălaș
de țigani partea lui din Berivoești și Oprea să nu aibă nici un amestec asupra
acelui sălaș. De aceea i-am întocmit și domnia mea, ca Dragomir Mățil să-și
ție acel sălaș de țigani, iar Oprea să ție partea lui Dragomir Mățil din Beri-
voești.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și ohabă și
de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Aceasta a scris Ban în cetatea București, luna iunie 25, în anul
7014 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXVI/1.

Orig., perg. (28,5 × 29), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 38.

1506 (7014) iulie 1.

Radu cel Mare voievod întărește lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ș.a. satul Mogoșani și părți în Nămăești.

Copie ce s-au scos rumânește după hrisovul cel slovenesc al răposatului Radu voevod, leat 7014.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul bunului și marelui Vlad voevod. Dat-am domniea mea această poruncă a domniei mele jupanului Lucaci spătar și feciorilor lui și jupanului Iacov și feciorilor lui și jupinesei lui Voica, Trandafir, Dumitru și Voico și feciorilor lui, ca să le fie moșie la Nămăești, doao părți, și tot satul Mogoșani, pentru că iaste a lor bătrină moșie și dreaptă de moștenire. Însă jupan Lucaci spătaru și cu feciorii lui să ție dintru aceale doao părți din Nămăești pre o jumătate și la Mogoșani jumătate, iar jupan Iacov și cu feciorii lui și jupineasa lui Voica să ție a patra parte dintru aceale doao părți din Nămăești și a patra parte din Mogoșani și la Huma a patra parte, pentru că s-au pirit cu feciorii lui Ivan dvornic și cu jupineasa Mușa, sora jupinesei Voicăi. Apoi am luat seama hrisovului părintelui domniei mele și cu boiarii domniei mele și așa am adevărat domniea mea cum că iaste a lor bătrină și dreaptă moșie de baștină.

După aceaia, au venit jupan Lucaci și Ivan și cu feciorii lor și jupanul Iacov și jupineasa lui Voica și Trandafir cu jupineasa lui Stanca și așa pira înaintea domniei mele cum că sint ale lor bătrine și drepte moșii. Și au arătat cărți și scrisori domnești ca să fie frați nedespărțiți, în veci.

Pentru aceasta am dat și domnia mea ca să le fie lor moșie stătătoare și ohabnică lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni să nu să clătească, preste porunca domniei mele.

Că și mărturii am pus domnia mea: (a se vedea divanele anului 1506)¹.

Tălmăcit-am acest hrisov după slovenie pre limba rumânească, eu smerit ieromonah Ștefan proegumenul Motrului, dascălul ot Cîmpul Lung, iulie 3 leat 1745.

După Ștefan D. Grecianu, *Șirul voievozilor*, p. 16—17.

Traducere.

Luna și ziua după editor.

¹ Sfatul domnesc dat de Grecianu, *op. cit.*, corespunde cu sfatul domnesc al anului 1506.

1506 (7014) august 16, Mănăstirea Bistrița.

Barbu Craiovescu ban și frații săi dăruiesc m-rii Bistrița o vie și o livadă.

† Иже въсе свѣтому и прѣблагому и прѣщедрому, въ Троици славному Богу, таковою даст нам помощь и зръдѣе, и желаніе въсприехомъ къ свѣтиму и божественному црѣквамъ и пророческому словѣ дххонасненна зета глаголюща: „Имже шобразомъ желаетъ вѣнь на источни водни, сице желаетъ и душа моя к тебѣ, Боже“. И пакы: „Блаженъ моужъ мнзевъ вестъ дань, наслаждаетъ се“. И пакы: „Блаженъ милостивинъ, тако ти помилуванъ будѣтъ“. Темже, збо и ми, шбрѣтаемъ въ живи жупан Баревъ бан и жупан Прѣвѣ дворникъ и жупан Данчюл комисъ и жупан Радѣл постельникъ, ми еже братиѣ, съвѣщахомъ се и сие сице въжделѣхумъ къ свѣтому и въсечастному и божественному монастырѣ зовому Бистрица, наипаче къ храмѣ прѣсвѣтѣи и прѣчистѣи прѣблагословенѣи владичице нашои Богородици и присно дѣвѣи Марїи и честное и славное юо зспенїе.

Зего радї, въсе сръдѣмъ въсприехомъ и съ зръдѣе и желанїе приложихумъ и покъпихумъ шт прѣклавѣмъ Гаска, да ест на покропанїе свѣтому монастырѣ и божественнимъ инокомъ и молѣбникимъ, штцѣ игъменѣ, ермонахѣ кїр Моуси, покъпихумо виноградъ и съсъ ливады и съсъ мѣсто колико иматъ, за хдъ аспре. И по снхъ, хотишимъ бити наставникомъ и въси еже ш Христе братїю, да имъ ест въ пицѣ, намже и нашемъ родїтелемъ вечномъ поминанїе и по снхъ хотишимъ бити и чедѣмъ нашимъ и сьродникомъ. Зего радї, съ теми виноградъ нитко да не метѣхатъ, анѣ да ест свѣтому монастырѣ непотворно.

И свидетеле поставихумо, прѣдъ кого покъпихумо: поргари шт Рибникъ, протѣлоп Драгомир и поп Степанъ и поргари Бънилъ и Шефина и Торокъ, Гаркизъ Караветъ, Стопка Шефонѣвъ, Стопка Гамановъ, Спрѣ Герговъ, Татѣлъ Ивѣловъ, Бѣда, Радѣлъ Иванковъ.

Зего радї и ми братїа шставихумъ и нашемъ сыновимъ, такоже да теоретъ и по нашѣхъ сьмрѣтъ. Да аще кого се покъсентъ за тои виноградъ досадитъ или нище позабавитъ, да му бѣде съпостатница прѣчиста Богомати и прѣподобнаго штца нашего Грїгорїа Декаполнта на страшному соудѣ. Шт снхъ и да иматъ зчастїю съ Ивдомъ и съ Ярїемъ и съ незаконнимъ Юдени иже възъпнше на господа и рекъши, кръвъ его на нѣхъ и на чедѣхъ нхъ, иже ест и бѣдетъ въ вѣки, аминъ.

И азъ, много грѣшникъ Степанъ наречени, сїе съставихъ и исписахъ въ монастырѣ Бистрицѣ, августъ сї, в лѣтѣ хздѣ.

† Celui atotsfint și preabunului și prea darnicului, într-o Troiță slăvit Dumnezeu, asemenea să-i dăm după putere și cu silință; și cu dorință am venit către sfintele și dumnezeieștile biserici, după cuvintul proorocesc care spune cu gură inspirată de Duh: „Precum dorește cerbul către izvoarele de apă, așa dorește și sufletul meu către tine, Doamne“. Și iarăși: „Fericit bărbatul care miluește în fiecare zi, acela se îndulcește“. Și iarăși: „Fericți cei milostivi, căci aceia vor fi miluiți“. Deci, asemenea și noi, aflindu-ne între cei vii, jupan Barbul ban și jupan Pîrvul vornic și jupan Danciul comis și jupan Radul postelnic, noi frații, știind acestea și astfel am rivnit către sfinta și atotcinstita și dumnezeiasca mănăstire numită Bistrița, mai ales către hramul preasfintei și preacuratei, prea binecuvintatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri.

De aceea, cu orice mijloc am grăbit și cu silință și dorință am dăruit și am cumpărat de la Sasca pîrcălabul, ca să fie spre întărirea sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahului chir Moisi, am cumpărat o vie și cu livadă și cu locul cit are, pentru 4 000 aspri. Și după aceștia, care vor fi nastavnici și tuturor celor întru Hristos frați, să le fie de hrană, nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor ce vor fi după aceea și copiilor noștri și rudelor. De aceea, cu această vie nimeni să nu se amestece, ci să fie neatinsă a sfintei mănăstiri.

Și martori am pus, în fața căroră am cumpărat: pîrgarii din Rîmnic, protopopul Dragomir și popa Stepan și pîrgarii Bănilă și Ștefina și Toroc, Sarchiz Carabet, Stoica al lui Ștefona, Stoica al lui Gamian, Oprea al lui Gherghe, Tatul al lui Ianul, Buda, Radul al lui Ivanco.

De aceea și noi frații am lăsat și fiilor noștri, ca să facă la fel și după moartea noastră. Dacă cineva s-ar încumeta să-i supere pentru această vie sau să-i împiedice cu ceva, să-i fie potrivnică preacurata maica lui Dumnezeu și preacuviosul părintele nostru Grigore Decapolitul la cumplita judecată Pentru aceasta, să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu iudeii cei fără de lege care au strigat asupra domnului și au spus, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Și eu, mult păcătosul numit Stepan, am alcătuit aceasta și am scris în mănăstirea Bistrița, august 16, în anul 7014 <1506>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 150 (Bistrița, XXXII/1).

Orig., perg. (45,5 × 31), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss. 193, f. 4, 202, f. 300—301, și 713, f. 605—606.

EDIȚII. Trad. Tocilescu, *Doc. ist. I*, 396—397; *D.I.R., B.*, 38—39.

1506 (7014) august 20, București.

Radu cel Mare voievod întărește, în urma unei judecăți, lui Dragomir spătar, fratelui său Voico și nepoților săi ocină la Bucșani și parte de moară la Grumazi.

Moșia Bucșani.

Hrisov răposatului Radului voevod, feciorul Vladului voevod, pentru judecata ce au avut jupin Dragomir spătar cu Albul comis și cu Micul portar, pentru niște mori de la Grumazi.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată Ungrovlahiia, fiul preabunului, marelui Vlad voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele slugii domnii mele jupinului Dragomir spătar și frăține-său Voico și nepoților săi denu frate-său Dragomir și Tudoranu i Vlaicul, feciorii lui Cegan spatar, ca să fie lor moșie în Bucșani, din jumătate dooă părți și din mori de la Grumazi iar dooă părți de baștină, pentru că au fost lor bătrine și drepte moșii de baștină.

Iar după aceea, au avut pîră jupin Dragomir spătar cu Albul comisul și cu Micul portarul și așa să părăia innaintea domnii mele. Deci domniia mea am așazat căruia să va strica moara sau lui Dragomir spătar sau Albului comisul, acela de moară să să lipsească, ca unul pre altul să nu mai inghesue, ci să șază fără moară, ca să să învețe, după zisa domnii mele.

Marturi: jupin Barbul și Pîrvul Craiovescul, pan Stroe vel vornece, pan Bogdan vel logofăt, Danciul spătar, Cacotă¹ vistier, Pîrvul comisul, Bada paharnic, Izvoran stolnec, Neagoe.

Și am scris, în minunat scaunul Bucureștilor, avgust 20 dni, leat 7014 <1506>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu Vodă, nr, 256, f. 642.

Traducere; altă traducere la Bibl. Acad., MDCL, f. 44v—45.

EDIȚII. D.I.R., B., 39—40.

1506 (7015) septembrie 1, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Valea, întemeiată de monahia Magdalina, gălețile domnești din satele Corbii de Piatră și Mălureni.

† Милостію божією, Іу Радулъ воевода и господинъ въсен земли Уггровлаχинскон, сына великаго Влада воеводѣ. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми храмъ и шентѣли свѣтѣи и прѣчистѣи, преблагословенѣи владн-

¹ În loc de: Calotă.

чице нашон Богородици и приснодѣквы Маріа и честнаго и славнаго вѣ Успеніа, монастырѣ рекомаго Балае, иже живѣт инокине, идеже вѣздвиге и поновы и стврѣди монахѣа Магдалина, тако да им ест кжева господска, що ест достонаѣа господства ми, вт село рекомн Корѣи вт Камен и село Мѣлѣрѣни. Сѣе приложи господство ми свѣтомѣ монастырѣ вт Балае, гдѣ пребиват калѣгернице, вѣ потребѣ и вѣ покреплѣніе и вѣ пищѣ божественнм инокинем и родѣтелем нашнм и нам¹ да ест вѣ вѣчное вѣспоминаніе вѣ вѣдѣшим вѣцѣ, амин.

И заклинаніе поставлѣт господство ми: по сѣмрѣти господства ми, кого изберѣт господь Богъ бити господинѣ Блѣшкѣи Земли, да аще почитѣт и стврѣдит и сѣхранит сѣе повелѣніе господства ми, того господь Богъ и прѣчистаа Богоматери да почитѣт и стврѣдит и сѣхранит вѣ господствѣ его; ащели не почитѣт и не стврѣдит и не сѣхранит, нѣ поперѣт и разорит и посрамит сѣе повелѣніе господства ми, того господь Богъ да поперѣт и поразит его зде тѣлом, а вѣ вѣждѣ²нихъ вѣкѣ душа его и да ест проклет вт тнѣ свѣтѣхъ боgonoснихъ втцѣ Никенскихъ.

Его радѣ, дадохъ свѣтомѣ монастырѣ, тако да мѣ ест мѣртнѣ ката годѣне непотѣкновѣнно, по врѣзѣмо господства ми, вѣ вѣкѣ, сѣе вѣшеречѣнѣи села.

И азѣ, Сѣнча граматнѣ и калѣчар, еже начрѣтахъ вѣ настолни градѣ Трѣговнѣщѣ, мѣсецаже септемврѣе ѣ дѣнѣ, в лѣтѣ хѣѣ.

† Іw Радѣа вѣвѣда, мѣа:тѣа во кѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei mănăstiri și preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri, numite Valea, unde trăiesc călugărițele, pe care a ridicat-o și a înnoit-o și a întărit-o monahia Magdalena, ca să-i fie gălețile domnești, cît este ceea ce se cuvine domniei mele, din satul Corbii de Piatră și din satul Mălureanii. Acestea le-am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri de la Valea, unde locuiesc călugărițele, pentru nevoia și pentru întărirea și pentru hrana dumnezeieștilor călugărițe, iar părinților noștri și nouă³ să ne fie de veșnică pomenire în veacurile viitoare, amin.

Și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă va cinsti și va întări și va păzi această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu și prea curata maica lui Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; dacă însă nu va cinsti și nu va întări și nu va

¹ Cuvintele: и нам sînt scrise deasupra rîndului.

² Omis.

³ Cuvintele: „și nouă“ sînt scrise deasupra rîndului.

păzi, ci va călca și va nimici și va batjocori această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l calce și să-l nimicească pe el, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de Dumnezeu, de la Nicheia.

De aceea, am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie mertic pe fiecare an, neatins, după porunca domniei mele, în veci, aceste sus-zise sate.

Și eu, Oncea gramatic și clucer, care am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna septembrie ziua 1, în anul 7015 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 151 (Valea, XVI/20).

Orig., perg. (32 × 43), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1919.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 40—41. Facs. *Ibidem*, 227.

50

1506 (7015) septembrie 16, Tirgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește jupanului Bratul și fraților săi delnițe în Sibiceu, cu vad de moară, în urma unei judecăți cu Coțofan vornic și Hirs.

† Милостною божнею, Іо Радѣа воєвода и господинъ късон зѣман Хггровлахѣнскоє, синъ добраго и великаго Блѣд воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми слѣгем господства ми жупанѣ Братѣа и съ братниѣа си Слъвнаж и Мшат и Нан и Ивн и Станчюа и съ синовн нх и сестра си Нѣкша, іако да им ест ѣ Сибенчѣс от дѣа баца им Ивнѣс, колко че се избра-ти непродадена дѣанице, два хнже и да им ест брод със воденицѣс, понеже им ест стара и права вчинѣс и дѣднѣс.

И потом сѣпріше пред господство ми Братѣа и братне емѣ със Коцофан дворник и със Хрѣс; тако донесе Братѣа и братне емѣ пред господство ми Бѣ болѣри та заклинѣ.¹ таи брод със воденицѣс Братѣа и братне емѣ стара и права вчинѣа. По том пак донесе Братѣа и братне емѣ пред господство ми Кѣ болѣри, та свидѣтелствоваше пред господство аи како ест таи вчинѣа колко че вше речет стара и права вчинѣа и дѣднѣа.

Того радѣ, им дадох и господство ми іако да им ест въ вчинѣс и въ вхѣвѣс, вѣм и синовом им и вѣском и приѣнѣчитом въ вѣкн. И вѣре колѣс се

¹ Loc șters și rupt.

УТ ННХ ПРНЛЧНТ СЪМРЪТ . . .¹ДѢ, А КЪ ННХ ПРЪДАЛНКА ДА НѢСТ НН ЕДИШН ВЪ
ВѢКН. И ННН УТ КОГОЖЕ НЕПОТЪКНОВЕННО, ПО РЕЧ ГОСПОДСТВА МН.

СВЕДЕТЕЛНЕ: ЖЪПАН БАРЕСА И ЖЪПАН ПРЪЕСА КРАЛЕВСКИЕ, ЖЪПАН СТРОЕ БЕЛНИК
ДВОРНИК, ЖЪПАН БОГДАН ЛОГОФЕТ, ПРЪЕСА КОМИС, КАЛОТ ВИСТИЯР, БАДЕЪ ПЕХАРНИК,
ДРАГОМИР СТОЛНИК, НѢГОЕ ПОСТЕЛНИК.

И АЗЪ, ТЪДОР ГРАМАТНИК, ЕЖЕ ПИСАХЪ ВЪ НАСТОЛНИ ГРАДЪ ТРЪГОВИЦЪСЪ, МѢСЕЦА
СЕПТЕМВРЪЕ СЪ ДЪНИ И ЛЕТОЖЕ ТЕКЪЩОМЪ УТ ПДАМА ХЪІУ.

† Іw Радѡа ввекѡда, мнолостїа божїа, господннѡ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele slugilor domniei mele jupanului Bratul și cu frații
săi Slăvilă și Mușat și Nan și Ion și Stanciul și cu fiii lor și sora lor Neacșa,
ca să le fie la Sibiceu din partea tatălui lor Ion, cît se va alege delnițe nevîn-
dute, două case și să le fie vad cu moară, pentru că le este veche și dreaptă
ocină și dedină.

Iar după aceea s-au pîrit înaintea domniei mele Bratul și frații lui
cu Coțofan vornic și cu Hirs; astfel a adus Bratul și frații lui înaintea domniei
mele 12 boieri, astfel să jure . . .¹ acest vad cu moară a lui Bratul și a fra-
ților lui veche și dreaptă ocină. După aceea iar a adus Bratul și frații lui
înaintea domniei mele 24 de boieri, ca să mărturisească înaintea domniei
mele că este această ocină mai sus-spūsă veche și dreaptă ocină și dedină.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă,
lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților în veci. Iar oricărui dintre ei
i se va întîmpla moarte . . .¹ iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci.
Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Stroe mare
vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic,
Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște,
luna septembrie 16 zile și cursul anilor de la Adam 7015 <1506>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDLVI/1.

Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Slav și trad. Bălan-Cernovodeanu, *Doc. sl.-rom.*, 343—344.

¹ Loc șters și rupt.

1507 (7015) februarie 3, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lângă Orașul de Floci și bălțile de la Dunăre, stabilind scutirile și drepturile mănăstirii.

† Мнаостією божією, Їw Радѹл воєвода и господинѣ вѣсон земан Ъггровлахѹнскон, сынѣ великаго Блада воєводе. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми вѣсе свѣтомѣ и божественомѣ, свѣщеномѣ храмѣ и шентѣли свѣтенѹ, живоначелннен и животворещїи и неразделннен Тронце, мѣнастирѣ зовомаго Козниа, егоже вѣзвиже свѣтопочевшии предѣд господства ми, велики Їw Мирча воєвода, честѣншомѣ штцѣ егѣменѣ и наставникѣ свѣтомѣ монастирѣ кѹр Девннсіе и съ вѣсемѣ братствѣ таже w Христе и еже въ свѣте мeste том живѹщим и съ ним тродолжовествовавшихѹ, тако да им сѣт села, по именѣ: Кърѣрѣни вѣси и Дѣминѣни вѣси и шчина Папек кон Флоч, понеже ю покѣпише калѣгери шт Папа.

И пак да им сѣт блате вѣса шт Гѣпатѣа до ѣстриа Шловнице съ вѣсе блате и газерѹх колико се проликат и исходит шт Дѣнав, тере да вест до Гринд. И перперн цю хте бити шт кола съ рибом или шт вознилице съ вином или бѣде цю ке се продавати на шчинѣ или по блатѣх свѣтомѣ монастирѣ, или хте бити пчелине или виноградѹ или [или] градине или швоциа, а шни да си плащат перпере и вѣмшѣрїа и винарич и свѣ даждѣ цю ест достоанїа свѣтомѣ монастирѣ.

И пакн, варе колико скиде донти по Дѣнавѣ, тере хте изити на шчинѣ свѣтомѣ монастирѣ, шни да плащат перпер калѣгером, шт еднѣ вознилицѣ по еднѣ перпер.

И пакн, варе кто че се ѣчинити над тензи села вишѣреченнех, шчинѣ или блате свѣтомѣ монастирѣ, варе ке бити дешѣгѣбина, варе крѣе, или бѣде кога глоба нихто да не метѣхат съ тензи глобе, ни господство ми, ни дворник, ни ни правител или болѣрин господства ми, аѣс да сѣт свѣтомѣ монастирѣ, понеже сѣт преложени свѣтомѣ монастирѣ еше пре дѣны свѣтопочевшихѹ предѣд и родїтелех посподства ми.

И потом и господство ми приложихѹ еше нѹ свѣтомѣ монастирѣ, тако да сѣт тнаже вѣси въ пищѣ и въ покрѣпленїе свѣтомѣ монастирѣ и честненшим никоком иже въ нем живѣшихѹ, наиже и родїтелїем нашимъ въ вѣчное вѣсполинанїе. И да сѣт свѣтомѣ монастирѣ въ шчинѣ и въ шхаѣс, ни шт когоже непотѣкннovenно.

Его радї, нихто да нест волен левити или заградити над тензи више писане блате и шчинѣ свѣтомѣ монастирѣ, ни варошанин, ни болѣрин, ни дрѣзи

чЛОВЕЦИ, НИ СЕЛО НИЕДНОМЪ БОЛѢРНЪ, АНЪ ДА СЪТ ВОЛНИ КАЛЪГЕРИ И БРАТНІА СВѢТОМУ МОНАСТІРЪ КОГА ХТЕ ВСТАВТИ УНИ, СЪ НИХ ВОЛЮ, АЛИ СЪ ПОВЕЛѢНІЕМ ЕГЪМЕНОВЕИ. ТАКО ВАРЕ КОГА ХТЕ ВСТАВТИ КАЛЪГЕРИ УТ НИХ ВОЛЮ, ТЕРЕ КЕ ЛОВИТИ, А УН ДА СИ ПЛАТИТ ЦО МЪ ЕСТ ЗАКОН И ДОСТОАНІЕ СВѢТОМУ МОНАСТІРЪ.

ИЩЕ КТО СЕ ЕИ ПОКЪСИ ЛОВИТИ НАИ МЕТЕХОВАТИ НАД ТЕНЗИ БАТА СВѢТОМУ МОНАСТІРЪ, НАИ КЕ БИТИ ВАРШАНИИ, НАИ КЕ БИТИ БОЛѢРНИ ГОСПОДСТВА МИ, НАИ ВЕЧНИ БОЛѢРНЪ, ТЕРЕ КЕ ЛОВИТИ БЕЗ ПОВЕЛѢНІЕ КАЛЪГЕРОМ, ТО ТАКОВИ ДА ЗНАЕ ЕРЕ ГА ЧЕМ СХВАТИТИ ГОСПОДСТВО МИ, ТЕРЕ МЪ КЕМ НАВЕЗАТИ КАМЕН НА ГРЪЛЪ ТЕРЕ ГА ЧЕМ МЕТНЪТИ ВЪ ВОДЪ.

СЪЩЕЖЕ И ПО НАШИМ УТ ЗДЕШНИХ ПРИШЕСТВИЮ, АЩЕ КТО БИ СЕ ПОКЪСИ РАЗОРИТИ НАИ ПОРЪШИТИ СЪЕ ПОВЕЛѢНІЕ ГОСПОДСТВА МИ И ЕЖЕ ВЪ НЕА ПИСАННА, ТО ДА ВЪЗДАСТ УТВЕТ НА СТРАШНОМ И НЕАНЦЕМЕРНОМ СЪДЪ И ДА ИМАТ ВЪ ЧЕСТИТІЮ СЪ ІЮДА И ІРИА И СЪ ИНЕМИ ЕЖЕ ВЪЗЪПИШЕ НА ГОСПОДА БОГА НАШЕГО ІСУСА ХРИСТА, КРЪВ ЕГО НА НИХ И НА ЧЕДЕХ ИХ, ЕЖЕ ЕСТ И БЪДЕТ ВЪ ВѢКИ, АМИН.

СВѢДЕТЕЛЪЕ СЪТ: ЖЪПАИ БАРЕВА И ЖЪПАИ ПРЪВЕА КРАЛЕВСКИ И ЖЪПАИ БАДЪ БИЕ ДВОРНИК, ЖЪПАИ СТРОЕ ВЕЛИКИ ДВОРНИК ЖЪПАИ БОГДАИ ВЕЛИКИ ЛОГОФЕТ, ПРЪВЕА ВЕЛИКИ КОМІС, КАЛОТЪ ВІСТІАРЪ, БАДЪ ПЕХАРНИК, ДРАГОМИР СТОЛНИК, РАДУА И НЪГО ВЕЛИКИ СТРАТОРНИЦИ.

И АЗЪ, БАТЪКЪА ГРАМАТИК, ПИСАХ ВЪ НАСТОЛНИ ГРАД ТРЪГОВИЩЪ, МЪСЕЦА ФЕВРВАРІЕ 7 ДНЪА, АЪТОЖЕ ТЕКЪЩЕ УТ ІДАМА ХЪІ.

† Іу Радуа воіевода, милостїа вожіа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preasfintului și dumnezeiescului, sfințitului hram și lăcaș al sfintei, de viață începătoare și de viață făcătoare și nedespărțitei Troițe, mănăstirii numite Cozia, pe care a ridicat-o sfintrăposatul străbunic al domniei mele, marele Io Mircea voievod, cinstitului părinte egumen și nastavnic al sfintei mănăstiri chir Deonisie și întregii frății celei întru Hristos și care trăiește în acel sfânt loc și care muncește cu dragoste împreună cu dînsul, ca să le fie satele, anume: Cărăreanii toți și Lumineanii toți și Ocina Papei lingă Floci, pentru că au cumpărat-o călugării de la Papa.

Și iarăși să le fie toate bălțile de la Săpatul pînă la gura Ialovniței cu toate bălțile și iezeretele cite se scurg și ies din Dunăre, de merg pînă la Grind. Și perperii care vor fi de la carele cu pește sau de la butoaietele cu vin sau fie ce se va vinde pe ocina sau pe bălțile sfintei mănăstiri, sau vor fi stupi sau vii sau grădini sau pomet, iar ei să-și plătească perperul și vămășia și vinăriciul și toate dăjdiile, cite se cuvin sfintei mănăstiri.

Și iarăși, oricite bărci vor merge pe Dunăre, dacă vor ieși pe ocina sfintei mănăstiri, ele să plătească perperul călugărilor, pentru o bute cite un perper.

Și iarăși, orice se va face pe acele sate mai sus-scrite, ocini sau bălți ale sfintei mănăstiri, fie că va fi dușegubină, fie singe, fie orice gloabă, nimeni să nu se amestece cu acele gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător sau boier al domniei mele, ci să fie ale sfintei mănăstiri, pentru că au fost dăruite sfintei mănăstiri încă din zilele sfintrăposaților străbunicilor și părinților domniei mele.

Iar după aceea și domnia mea le-am mai dăruit sfintei mănăstiri, ca să le fie toate acestea de hrană și de întărire sfintei mănăstiri și a cinstiților călugări care trăiesc într-însa, nouă și părinților noștri de veșnică pomenire. Și să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă, de nimeni neatins.

De aceea nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să puie stăvilare de garduri la acele mai sus-zise bălți și ocine ale sfintei mănăstiri, nici orășan, nici boier, nici alți oameni, nici satul vreunui boier, ci să fie volnici călugării și frații sfintei mănăstiri pe cine vor să lase ei, cu voia lor, dar cu porunca egumenului. Astfel pe oricine vor lăsa călugării de voia lor, să pescuiască, dar să-și plătească ce este legea și ce se cuvine sfintei mănăstiri.

Dacă cineva s-ar încumeta să vineze sau să se amestece la acele bălți ale sfintei mănăstiri, fie că va fi orășan, fie că va fi boier al domniei mele, unul ca acela să știe că-l va prinde domnia mea, de-i vom lega o piatră de gît și-l vom arunca în apă.

Încă și după trecerea noastră de la cele de aici, dacă cineva s-ar încumeta să strice sau să clintească această poruncă a domniei mele și cele scrise într-însa, acela să dea răspuns la judecata cea cumplită și fără prefăcătorie și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți care au strigat asupra domnului Dumnezeuului nostru Iisus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martorii sînt: jupan Barbul și jupan Pîrvul Craiovești și jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Pîrvul mare comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul și Neago mari stratornici.

Și eu, Vilcul gramatic, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna februarie 3 zile, anul curgător de la Adam 7015 <1507>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 152 (Cozia, XXIII/2).

Orig., perg. (31 × 42), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 209, f. 242—243 și 215, f. 279—280.

Copie slavă ibidem, ms. 712, f. 356—357.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 41—42. Facs. *Ibidem*, 228.

1507 (7015) iunie 9, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește lui Stănilă, Stoian și Păuș părți în Stoenеști.

† Милостию божию, Іу Радоуа воєвода и господинѣ въсон земаи Угг-рoвлaхѣнскoе, сынѣ прeдoбpaгo и вeликoгo Влaд воєвода. Дaвaт гoспoдствo мн сѣ повeлѣнїе гoспoдствa мн сaбгѣ и вoлѣрнїѣ гoспoдствa мн, жѣпан Стaннaс сѣ сынoвн мѣ, Стoиaн и брaтa мѣ, Пѣвш сѣ сынoвe мѣ, кaкo дa мн eст ѣ Стoенeщн двa дeлoвe, пoнeжe мн сѣт стaрe и прaвe вчинe, дeднe.

И пaкн дa мн eст дeл брaт мн, Стaнѣ, пoнeжe сн eст eнa пoклoннa Стaн свoю дeл вт вчинѣ, кoлнкo eст нмaл, жѣпан Ѡпрѣ прѣкълaбѣ, a Стaннa сѣ сынoвн мѣ внн сe днгнѣшe тa пoкѣпншe тoн дeл цo eст eнa пoклoннa Стaн Ѡпрѣ прѣкълaбѣ, тaю пoкѣпншe вт жѣпан Ѡпрѣ прѣкълaб зa хѣ aспрн. Илн дaдe Стѣннa сѣ сынoвн мѣ aспрн хѣ a Пaвш дaдe ф aспрн, a Стaн дaдe т aспрн зa рaдѣ дa мн нe вeдe Ѡпрѣ мeщнaш н дa нe нмaт нн eднѣ мeтeхѣ сѣш нлнн нaд вчинѣ. И гoспoдствe мн дaдe Стaннa eднн кoн дoврѣ зa т aспрн.

Тoгo рaдѣ, мн дaдoх н гoспoдствo мн кaкo дa мн eст въ вчинѣ н въ вхлaбѣ ннм н сынoвoм нн н внѣкoм н прeвнзчeтoм нх, въ eкн. И вaрe кoмѣ сe вт ннх прнaвчн сѣмрѣт прѣждe, a въ ннх прѣдaлнкa дa нѣст нн eднѣщн въ eкн, нѣ дa eст встaкшeм. И нн вт кoгoжe нeпoтѣкнoвeннo, пo рeч гoспoдствa мн.

Свeдeтeлѣ: жѣпан Бaрeвa н Прѣвa Крaлeвeскнe, жѣпан Стрoе вeлнкн двoрннк, жѣпан Бoгдaн лoгoфeт, Прѣвa кoмнe, Кaлoтѣ внстнaр, Дaнчюл спaтaр, Бaдѣ пeхaрннк, Дрaгoмнр стoлннк, Нѣгoе пoстeлннк.

И aзѣ сѣстaвлѣшaгo н рѣкoпнcaвшaгo, Твдoр грaмaтнк, въ нaстoлнн грaд Трѣгoвнщѣ, мѣсцa юнїѣ ѣ днѣ н лeтѣжe тeкѣцoмѣ вт Пдaмa хвѣ.

† Іу Радоуа воєвода, милостїа божиа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele, jupan Stănilă cu fiii lui, Stoian și fratele lui, Păuș cu fiii lui, ca să le fie la Stoenеști două părți, pentru că le sînt vechi și drepte ocine, dedine.

Și iarăși să le fie partea fratelui lor, Stan, pentru că și-a închinat Stan partea lui de ocină, cit a avut, jupanului Oprea pircălab, iar Stănilă cu fiii lui ei s-au ridicat și au cumpărat acea parte pe care o închinase Stan lui Oprea pircălab, pe aceea au cumpărat-o de la jupan Oprea pircălab cu 2 000 aspri. Însă au dat Stănilă și cu fiii lui 1 200 aspri, iar Păuș a dat

500 aspri, iar Stan a dat 300 aspri ca Oprea să nu le fie megiaș și să nu aibă nici un amestec cu ei asupra ocinei. Și au dat Stănilă domniei mele un cal bun de 300 aspri.

De aceea am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pîrvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Tudor gramatic, care am alcătuit și am scris cu mina în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iunie 9 zile și cursul anilor de la Adam 7015 <1507>-
† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Rîmnicu-Vilcea, LVIII/1.

Orig., perg. (23 × 34,5), pecete aplicată, căzută.

53

1507. (7015) iunie 20, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește m-rii Glavacioc sate, munți, vii, mori, branîștea de la Slatina, găleți de grâu și de orz din jud. Vlașca, părți din vama Prahovei și din vama Doamnei, vămășitul din jud. Teleorman, vinăriciuri, precum și țigani.

† Многостѣмъ божіѡмъ, Іо Радѣл воєвода и господинъ вѣсенъ земли Угровлажтинскон, сынъ великаго Блѣда воєводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми храмъже и шентѣли свѣтѣи и прѣчистѣи, прѣблагословенѣи владичице нашон Богородици и присно дѣвы Маріи и честное и славное ея Благовѣщеніа и свѣтомъ монастырѣ рекомаго Глѣвѣчовъ и отцѣ Іерѣменѣ и вѣсемъ в Христе братѣи, иже живущихъ въ свѣтнихъ томъ мѣсто, тако да имъ сѣтъ села, по именѣ Къльсгърѣнѣи вѣсенъ отъ Нѣжловъ и Къльсгърѣнѣи на Телеорманъ половинѣ, понеже сѣтъ приложена тѣмъ села отъ нашихъ дѣдовъ и еще отъ Мирча воєвода.

И друга села ихъ приложи родителъ господства ми Блѣдъ воєвода свѣтомъ монастырѣ: Белѣ вѣса и Извръта и съ вѣсомъ хотаромъ и съ воденицами, понеже ю естъ къпни родителъ господства ми Блѣдъ воєвода отъ Радѣла [и] Трѣмѣждана, братъ Казана логофѣта, за ѣ флорини сръбски и за ѣ лакти отъ Іепресъ и за ѣдъ лакти цюре злате и еще за ѣ аспри; и Крѣнгарѣи вѣсенъ и съ вѣсомъ хотаромъ, поне-

же их ест кѣпна вт сынове Мирчееех, вт Татѣл н вт Тагсаба, за р̄ флорини згрѣски; н Ѣмъринициѣи въси н съ въсом Хотаром, понеже их ест кѣпна вт Бонко Татѣлов, за р̄и флорини згрѣски. Н Къльчинециѣи половина¹, али съ винаричелъ господским еанко ест над хотар Калинецом, понеже замени съ Ерѣстѣпан дворник, та мз даде село Горнѣ Чернѣтециѣи въси за половино вт Ыльинициѣи²; н браница вт Слатинѣ, еанко ест место господско, понеже ю приложи родѣтелъ господства ми свѣтомъ монастырѣ.

И вт вама Праховѣ, половино вт вама Госпождинѣ, трети деа. И вт сждство Блашка, на въсѣ годѣи, кжблове вт жито г̄и н кжблове вт ечмен г̄и, али вт кжблове вхъбниѣх, кромѣ ниѣ села. И вамширѣи вт сждство Телеборман въса; н плакнина³ зовомаго Прислопа, трети деа, понеже ю ест кѣпна родителъ господства ми вт нгѣмена вт Брадет, вт <Па>³зар за едн Тетроевангел н цена мз за х̄а аспри; али да си взимат калѣгери вт Глѣвѣчов вт...³, вт кѣда ни ке вздражда н виногради вт Тополовѣни, виноград Рѣжене кѣпна за...³ флорини згрѣскы н виноград Блажѣ Кѣчке кѣпна за р̄ флорини згрѣски н виноград М...³не кѣпна за аѣ флорини згрѣски н виноград Блажѣ Черномаѣ е кѣпна за ѣ флорини згрѣски. И пак да им ест винаричъ господско н волѣрско вт теѣ више реченѣи виноградѣ, понеже та ест простра н даа родѣтелъ господства ми н господство ми га дадох н дароваѣх свѣтн монастыр, за дѣшѣ родѣтелемъ господства ми.

И ацигани, по именѣ: Рѣва съ децали си н Калиман съ децали си н Болѣ съ децали си н Костѣ съ децали си н Глав съ децали си н Татара съ децали си н Спрѣ съ децали си н Глав съ децали си н сынове Мичев съ децали си н сынѣ Спрев съ децали си н Данчѣл съ децали си н Данчѣлѣса съ децали си н Никѣла съ децали си н Стопа съ децали си н сынѣ Бачѣлов съ децали си н Радѣл съ децали си н Богдан съ децали си н Гъинѣ съ децали си н Грѣбовѣл съ децали си н Бѣдѣ съ децали си н Хрѣс съ децали си н Миѣо съ децали си н Никѣла Рѣтѣ съ децали си н Негре съ децали си н Нжвран съ децали си н Бѣнѣ съ децали си н Миѣо Бенга съ децали си н Стънисловѣ съ децали си н Плитѣ съ децали си н Бан съ децали си н сынове Данчѣлов съ децали си н Никѣла съ децали си н Данчѣл съ децали си н Никѣла съ децали си н Данчѣл съ децали си н Бавѣга съ децали си н Станчѣл съ децали си н Кѣрки съ децали си н Танка съ децали си н Стопа съ децали си.

Понеже тѣга въсѣ више реченѣи села н ацигани н виноградѣ н винаричи н вама н кжблове н планине н вамширѣе н въсѣ еанко ест више писано ѣ сѣю книгѣ господства ми, вни их ест приложна н кѣпна н даа родѣтелъ господства ми Влад вонвода, тако да сѣт свѣтомъ монастырѣ Глѣвѣчѣвѣ старѣ н правѣ вчинѣ, кѣпене

¹ Cuvintele: Къльчинециѣи половина, șterse cu chinovar.

² Cuvintele: половино вт Къльчинециѣи, șterse cu chinovar.

³ Loc rupt.

и въ учинѣхъ и въ шхазѣхъ и въ вѣкы непотѣкновенно и божественымъ иннокомъ въ пицѣхъ и въ наслажденіи, и намъ и родителемъ нашимъ и свѣтопочившихъ господа въ вѣчное въспоминаніе. И ни ѡтъ когоже непотѣкновенно, по речъ господства ми.

Свѣдетеліе сѣтъ: жѣпанъ Барбѣла и Прѣвѣла Кралевски, жѣпанъ Кръстѣтанъ и Бадѣкъ¹, жѣпанъ Строе веланки дворникъ, Станко логофетъ, Богданъ спатаръ, Калотъ вистѣтаръ, Прѣвѣла комисъ, Бадѣкъ пѣхарникъ, Драгомиръ столникъ, Радѣлъ страторникъ.

И азъ, Ѡнча граматикъ и клѣчаръ, иже писахъ въ настоли градъ Тръговицѣхъ, мѣсеца Юнїе кѣ днь, в лѣтъ хѣѣ.

† Іу Радѣла кривѣда, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei și preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Bune Vestiri și sfintei mănăstiri numite Glăvăciiov și părintelui egumen și tuturor fraților întru Hristos, care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satele, anume Călugăreanii de la Neajlov toți și Călugăreanii pe Teleorman jumătate, pentru că acele sate sînt dăruite de strămoșii noștri și încă de la Mircea voievod.

Iar alte sate le-a dăruit sfintei mănăstiri părintele domniei mele Vlad voievod: Velea toată și Izvirta și cu tot hotarul și cu morile, pentru că a cumpărat-o părintele domniei mele Vlad voievod de la Radul [și] Trămîndan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungurești și pentru 16 coți de Iepreu și pentru 24 coți de giure² de aur și încă pentru 500 de aspri; și Crîngarii toți și cu tot hotarul, pentru că i-a cumpărat de la fiii lui Mircea, de la Tatul și de la Tagsaba, pentru 100 de florini ungurești; și Sumărineștii toți și cu tot hotarul, pentru că i-a cumpărat de la Voico al lui Tatul, pentru 140 de florini ungurești. Și Călineștii jumătate³, dar cu vinăriciul domnesc cit este pe hotarul Călineștilor, pentru că au schimbat cu Cîrstian vornic, de i-au dat satul Cernăteștii de Sus toți pentru jumătate din Călinești⁴; și braniștea de la Slatina, cit este loc domnesc, pentru că a dăruit-o părintele domniei mele sfintei mănăstiri.

Și din vama Prahovei, jumătate și din vama Doamnei, a treia parte. Și din județul Vlașca, pe fiecare an, 13 găleți de grîu și 13 găleți de orz, dar din gălețile ohabnice, în afară de satele lor. Și vămășitul din județul Teleorman tot; și muntele numit Prislopul, a treia parte, pentru că l-a cum-

¹ Loc rupt.

² Așa în text.

³ Cuvintele: „Călineștii jumătate“, șterse cu chinovar.

⁴ Cuvintele: „jumătate din Călinești“, șterse cu chinovar.

părat părintele domniei mele de la egumenul din Brădet, de la Lazăr, pe un Tetroevangheliar și prețul lui de 1 000 aspri; dar să-și ia călugării de la Glăvăciuv din ...¹, de unde le va plăcea și viile de la Topoloveani, via lui Rujen a cumpărat-o pe ...¹ florini ungurești și via lui Blaj Cheaciche a cumpărat-o pentru 70 florini ungurești și via lui M...¹ a cumpărat-o pentru 36 florini ungurești și via lui Blaj cel Negru a cumpărat-o pentru 8 florini ungurești. Și iarăși să le fie vinăriciul domnesc și boieresc din acele mai sus-zise vii, pentru că l-a iertat și l-a dat părintele domniei mele și domnia mea l-am dat și l-am dăruit sfintei mănăstiri, pentru sufletul părinților domniei mele.

Și țigani, anume: Ruva cu copiii săi și Caliman cu copiii săi și Bolea cu copiii săi și Costea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Tatara cu copii săi și Oprea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și fiii lui Mecea cu copiii lor și fiul lui Oprea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Danciuleasa cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Stoia cu copiii săi și fiul lui Baciul cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Bogdan cu copiii săi și Găină cu copiii săi și Gîrbovul cu copiii săi și Budea cu copiii săi și Hirs cu copiii săi și Miho cu copiii săi și Nicula Rutea cu copiii săi și Negre cu copiii săi și Năvrup cu copiii săi și Bunea cu copiii săi și Miho Benga cu copiii săi și Stănislovoaie cu copiii săi și Plitea cu copiii săi și Ban cu copiii săi și fiii lui Danciul cu copiii lor și Nicula cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Babuia cu copiii săi și Stanciul cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Taica cu copiii săi și Stoia cu copiii săi.

Pentru că acestea toate mai sus-zise sate și țigani și vii și vinărici și vămi și găleți și munți și vămășie și tot cît este mai sus-scris, în această carte a domniei mele, le-a dăruit și le-a cumpărat și le-a dat părintele domniei mele Vlad voievod, ca să fie sfintei mănăstiri Glăvăciuv vechi și drepte ocine, cumpărături și de ocină și de ohabă și în veci neatins și dumnezeieștilor călugări de hrană și de îndulcire, iar nouă și părinților noștri și sfîntrăposaiților domni spre veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sînt: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Cîrstian și Ba<dea>¹, jupan Stroe mare vornic, Staico ² logofăt, Bogdan ² spătar, Calotă vistier, Pîrvul c o mis, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul stratornic ².

Și eu, Oncea gramatic și clucer, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iunie 20 zile, în anul 7015 <1507>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 153 (Glavacioc, XX/1—2).

Orig., perg. (41,5 × 64), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea corectată în 1843; alte traduceri ibide m, ms. 223, f. 99v—100v (sub iulie 20), și la Bibl. Acad., CMX1/127 (sub iulie 20).

EDIȚII. Trad. Mușțeanu, *Glavacioc*, 47—49 (sub iulie 20); *D.I.R.*, B., 42—44.

¹ Loc rupt.

² Dintre dregători, Staico logofăt și Bogdan spătar corespund sfatului domnesc din 1504, în care însă nu se încadrează Radul stratornic.

1508 (7016) iunie 6, Pitești.

Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Govora satele Glodul și Hința, în urma unei judecăți.

† Милостнѹ божію, Іу Мнѣ конвода и господнѹ вѣсон земан Угровлаѣтинскон, сынъ Влада великаго конвода. Дават господство ми сѣ повелѣнїе господства ми свѣтен шентели и свѣтому храму Спенїе прѣсвѣтне Богородици зовомо<го>¹ Говора, тако да им ест село Глодла вѣс, със шчїном и със Хотаром и със Хинце.

Потом, се прїше пред господство ми Кръстѣ и със калѣгерн. Тако, господство ми гледахъ книге Радѹл конводе; тако нандохъ ере га ест кѣпна Радѹл конвода шт Кръстѣ и шт анеѣен мѣ, за хѣ аспри; и еше шт на пред ест вна шчина, дѣдина свѣтому монастырс. Потом, им дадохъ и господство ми тако да им ест шчїнс и шхабѣ и ни шт когоже непотѣкновенно, по речї господства ми.

Свѣдетелїе: жѣпан Барѣва бан, жѣпан Прѣва дворник, жѣпан Бадѣ вивши дворник, жѣпан Ошвдор логофет, жѣпан Прѣва колнїс, жѣпан Калотъ вистнїар, жѣпан Бадѣ пѣхарник, Нѣгое и Радѹл страторници.

Писъ с Питещи, мѣсеца юнїе 6 днѣ, в лѣт хзѣѣ.

† Іу Мнѣ конвода, милостїа божїа, господнѹ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintului lăcaș și sfintului hram al Adormirii preasfintei născătoare de Dumnezeu numit Govora, ca să-i fie satul Glodul tot, cu ocina și cu hotarul și cu Hințe.

După aceea, s-a pirit înaintea domniei mele Cîrstea și cu călugării. Astfel, domnia mea am cercetat cărțile lui Radul voievod; astfel am aflat că l-a cumpărat Radul voievod de la Cîrstea și de la nepoții lui, pentru 5 000 aspri; și încă de mai înainte a fost ocină, dedină a sfintei mănăstiri. După aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie ocină și ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul vornic, jupan Badea fost vornic, jupan Theodor logofăt, jupan Pîrvul comis, jupan Calotă vistier, jupan Badea paharnic, Neagoe și Radul stratornici.

S-a scris în Pitești, luna iunie 6 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 154 (Govora, III/2).

Orig., hirtie (27 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 61, 447, f. 53, și 463, f. 109. EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 44. Facs. *Ibidem*, 229.

¹ Omis.

1508 (7016) iunie 16, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește lui Manea cu frații săi și unchiului lor Manea jumătate din Blagodești, în urma unei judecăți.

† Милостіѡм божіѡм, Іѡ Михнѣ конвода и господинь вѣсон земли Угровлахітскон, сынъ великаго Блада конводѣ. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми слѣгам господства ми Мане със братїа си, на име: Сѡпрѣ и Стѣнилъ и Стопан и Нѣгоє и съ сынови си и зницѣ ихъ Манѣ съ сынови си, іако да им ест ѡ Благодещїи половинз, понеже им ест стара и права учина, дѣдина. Потом се преше предъ господства ми със жѣпан Стонканѣла, сынъ Драгичов. Тако господство ми гледахъ и сѣдахъ със болѣри господства ми, терє дадохъ Мане и братїамъ емѣ и зницѣ ихъ, да извадитъ четири болѣри, да мартѣрисатъ по книгѣ за учинѣ негова. Такои, Манѣ със братїа си и със зницѣ си, пакѣ Манѣ, они извадише четири болѣри предъ господства ми, та мартѣрисаше како ест Мане със братїа си Сѡпрє и Стѣнилъ и Нѣгою и зницѣ ихъ Мане и сыновеи ихъ половинѣ ѡт Благодещїи стара и права учина, дѣдина.

Сего радї, им дадохъ и господство ми, іако да им ест въ учинѣ и въ вхлѣбѣ ним и сыновомъ ихъ и вѣсчетомъ и прѣвѣсчетомъ им. И аще комѣ ѡтъ нихъ слѣжитъ се съморѣтъ прѣжде, прѣдалка въ нихъ да нѣст, нѣ да естъ вставшомъ им. И ни ѡтъ [ни ѡтъ] когоже непотѣжковенно, по речъ господства ми.

Сведетелїе: жѣпан Барѣла бан, жѣпан Прѣвѣла велики дворникъ, жѣпан Сѡмдор логофетъ велики, жупан Данчѣла велики армаш, жѣпан Строе и Бадѣ вѣнѣши дворници, Харкатъ спатар, Бадѣ пѣхарникъ, Прѣвѣла комис, Калотъ вистїтар, Драгомир Изваурѣла столник, Нѣгоє постѣлник.

И азъ, рѣкописакшаго Снн еже писахъ въ настолни градъ Бѣкѣрцѡм, мѣсеца юнїа 5҃ѣ дѣнь, в лѣтѣ 705҃ѣ.

И Михнѣ граматикъ исправникъ.

† Іѡ Михнѣ конвода, милостіѡмъ божіѡмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Manea cu frații săi, anume: Oprea și Stănilă și Stoian și Neagoє și cu fiii lor și unchiului lor Manea cu fiii săi, ca să le fie la Blagodești jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Apoi s-au pîrît înaintea domniei mele cu jupan Stoicanul, fiul lui Drăghici. Astfel, domnia mea am cercetat și am judecat cu boierii domniei mele, de am dat lui Manea și fraților lui și unchiului lor, ca să aducă patru

boieri, să mărturisească după cartea lor de ocină. Astfel, Manea cu frații săi și cu unchiul său, iar Manea, ei au adus patru boieri înaintea domniei mele, de au mărturisit că este a lui Manea cu frații săi Oprea și Stănilă și Neagoe și a unchiului lor Manea și a fiilor lor jumătate din Blagodești, veche și dreaptă ocină, dedină.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și dacă cuiva dintre ei se va întâmpla moarte mai înainte, prădalica la ei să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Thoodor mare logofăt, jupan Danciul mare armaș, jupan Stroe și Badea foști vornici, Harvat spătar, Badea paharnic, Pîrvul comis, Calotă vistier, Dragomir Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Sin scriitorul, care am scris în cetatea de scaun a Bucureștilor, luna iunie 16 zile, în anul 7016 <1508>.

Și Mihnea gramatic, ispravnic.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 155 (Sf. Ioan- București, XX/1).

Orig., perg. (22,5 × 36,5), pecete timbrată de la Petru cel Tânăr.

Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1915.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 45. Facs. *Ibidem*, 230.

1508 (7016) iunie 26, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, și vama de la bălțile Bistreț și Gîrla Repede.

† Милостноу божию, Іоу МиХнѣ воєвода и господинѣ въсон земли Хггровлахѣнскоє, сынъ Блада великаго воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми храмѣ и шентели славнои ѿпенїе прѣчнстїе владичице нашои Богородице и присно дѣвѣи Марїи и свѣтому монастырѣ господства ми нарицаемни Тисмѣна и честненшии иноком еже въ свѣтомѣ монастырѣ живѣщих, тако да им ест вама Калафат, що ест была Тисменска еще въ старихъ господахъ. И възимали сѣ въ тон вама, въ рѣ крѣшци въ сол, трѣи, и въ шень ѣ, аспри ѣ и въ едно вола, по г̃ аспрї, и въ една возелница вино, по ѱ аспри, и въ един кон, по ѿ аспрї, а въ кобила, по ѿ аспрї, и въ един виг, аспрї г̃. И влато Бистрець и Бръзогрѣла и възимали сѣ въ ѱ рне, едно рне; пониже шербѣтохъ

ГОСПОДСТВО МИ КАКО НАМ ЕСТ БИЛО ЗАКОЛ ЕЩЕ ПРИ ДЕНИ СТАРИ ГОСПОДАРИ И ДРЪЖАЛИ СЪ КАКО ЕСТ ВИШЕ ПИСАНО.

Того радї, дадох и господство ми, яко да ест въ покрѣплєніе свѣтомъ монастырѣ и въ пицѣ честнѣншим иноком, еже живѣщихъ въ свѣтомъ монастырѣ, а наиже въ вѣчное воспоминаніе. И нихто да ихъ не смѣетъ бантовати или позабавити, аще колико ест влас главѣ, понеже в ре тко се би покѣсна бантовати или позабавити ихъ, аще и влас главѣ, а то таковни чловека иматъ въспрїяти велико зло ꙗ wrгїю ѡт господства ми, якоже невѣрник и просрамителя и пристѣпникъ сїемъ повелѣніе господства ми.

Писъ в градъ Бѣзугрѣци, мѣсеца юніе к̄с̄ днь, в лѣтъ ×ѡSІ.

† Іѡ Мнхнѣ ввевѣд, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului slăvitei Adormiri a preacuratei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismeana și cinștiilor călugări care trăiesc în sfinta mănăstire, ca să le fie vama Calafat, care a fost a Tismenei încă de la bătrînii domni. Și au luat din acea vamă, de la 100 bolovani de sare, trei și de la 2 oi, 1 aspru și de un bou, cite 3 aspri și de o bute de vin, cite 10 aspri și de un cal, cite 6 aspri și de o iapă, cite 4 aspri și de un vig, aspri 3. Și balta Bistreț și Gırla Repede și au luat de la 10 pești, un pește; pentru că am aflat domnia mea că le-a fost lege încă din zilele bătrînilor domni și au ținut cum este mai sus-scris.

De aceea am dat și domnia mea ca să fie de întărire sfintei mănăstiri și de hrană cinștiilor călugări, care trăiesc în sfinta mănăstire, iar nouă de veșnică pomenire. Și nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura sau a-i împiedica, chiar cit este un fir de păr din cap, pentru că cine s-ar încerca să-i tulbure sau să-i împiedice, chiar și un fir de păr din cap, un astfel de om va avea să primească mare rău și urgie de la domnia mea, ca necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

S-a scris în cetatea București, luna iunie 26 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 156 (Tismana XCIII/112).

Orig., perg. (22 × 24), pecete timbrată.

Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 587.

Alt orig. ibidem, S. I., nr. 157 (Tismana).

Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R.B., 45—46. Facs. *Ibidem*, 231.

1508 (7016) iulie 29, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește lui Neagoe și lui Radu cu fiii lor jumătate din satul Brătianii de lângă Brădet, în urma unei judecăți.

† Милостивым божиим, <Іо Михнѣ воєвѣда и господинь вѣсон земле Угровлахинскою, сынъ великаго Блада воєвода. Дават господство ми снѣ повелѣнне господства ми <саѣ>гам господства ми, Нѣгон и съ сынови си, на име Брътїан и Нѣг <и съ сынови си> и Радѣа и съ сынови си Станчюа и Шербан и Фрънкѣа како да им ест ѡ Брътїании ѡт Брадѣт, половинѣ, понеже им ест стара и права вчинѣ и дѣдинѣ.

И потом, имат Нѣгое и Радѣа прѣ със калѣгерн ѡт монастыр ѡт Брадѣтъ; тако извадит калѣгерн и Радѣа бѣ болѣри та мартѣрисаше и заклеше прѣд господства ми како ест им стара и права ѡтчинѣ <и дѣдинѣ>.

<Того радѣи> господство ми дадохъ како да им ест въ ѡчинѣ и въ ѡхѣбѣ, ним и сыновом им>, вѣзѡм и превѣчетом <им>. Ищелн се ѡт нихъ саѣчит прѣжде съмрътъ, а въ нихъ прѣдалнка да нѣстъ, нѣ да им ест ѡставшим. И ни ѡт кожоѣ непотѣкновѣно, по ѡризмѣ господства ми.

Свѣдетелнѣ: жѣпан Барѣа бан и Прѣѣа велики дворник и жѣпан Тѣдор велики логоѣт и жѣпан Данчюа велики армаш и жѣпан Харват спатар, Еалотъ кїстїарѣ, Прѣѣа колнѣс, Бадѣ пѣхарник, Изворанѣа столник, Нѣгое постѣанник.

Изъ Петрика дїакъ, еже писахъ въ столни градъ Бѣкѣрѣци, мѣсїца юлѣ кѣ днь, въ лѣто текѣщи ѡт Іадама <ѣсѣ>.

† Іо Михнѣ воєвѣда, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, <Io Mihnea> voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Neagoe și cu fiii săi, anume Brătian și Neag <și cu fiii săi> și Radul și cu fiii săi Stanciul și Șerban și Frîncul. ca să le fie la Brătianii de la Brădet jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar apoi a avut piră Neagoe și Radul cu călugării de la mănăstire de la Brădet; astfel au scos călugării și Radul 12 boieri de au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele că le este veche și dreaptă ocină <și dedină>.

<De aceea și> domnia mea am dat ca să le fie de ocină <și de ohabă, lor și fiilor lor>, nepoților și strănepoților <lor>. Dacă unuia dintre ei se va

întimpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și Pîrvul mare vornic și jupan Tudor mare logofăt și jupan Danciul mare armaș și jupan Harvat spătar, Calotă vistier Pîrvul comis, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Eu Petrica diac, care am scris în cetatea de scaun București, luna iulie 29 zile, în anul curgător de la Adam 7016 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 158 (Ep. Argeș, XLIV/15).

Orig., perg. (25 × 36), șters, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 46—47 (sub iunie 29).

1508 (7017) septembrie 7, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Bistrița sate, bălți, vie țigani și îi dăruiește cășăritul din jud. Vlcea și vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.

Въсе свѣтаа Писанїа ѡсаншахом глаголющаа іако: „благен шербѣтїи прѣмѣдрост“; нъ нѣст ачшїи бошааго се Бога, іакоже въ Притчах глаголет: „Начело прѣмѣдрости, страхъ господинъ, да надеже ест страхъ господинъ, тѣ въса благаа; бо е бо се Бога ненавидитъ злаа, нъ въсако шелагнїхъ дѣлехъ шпражнѣет се“. Кааже благаа, подобае намъ рещи, еже въсе чистаа и честнаа изрекоше уста Господинѣа, еже „любити господа Бога своего штъ въсе дѣше и штъ въсе крѣпости своее, такожде и некрѣпнїаго своего“ и прочаа. И іакоже въсе свѣти Дѣхъ шсти Давидовѣмн изрече „еже ест наслади се Господови и дастъ ти прошенїе срѣдца твоего“. Коже ест бошше наслажденїе сеѣ божественїе сладости? Сїа бо шбо божественнаа сладост, еже съ любовїю срѣдъчною притнцати къ божественїмъ свещенїмъ храмомъ и шт тѣдѣ почрѣпати божественое наслажденїе, іако шт спасааго источника, еже ест дѣшевное въкъшеже и тѣлесное здравїе. Шце, шбо сїа благаа сѣт, колми паче еже въсе честнїе и свещенїе храми въздвнзати и шкрашати, полъзно ест.

Еже шбо, азъ, въ Христа Бога благовернїи и Христолюбивїи, Іу Мнїхнѣ воевода, божїю милостїю, шладдаещїмн землею Шггроклахїнскою и запланинскимн странами, Пмлашѣ и Фагарашѣ херцег, благопронзволихомъ благїмъ пронзволенїемъ и честнїмъ срѣдцемъ еже прославити прославлѣшааго нас господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа и того въсшчнѣшю и прѣнепорочною матеръ Богоро-

днѣ и присно дѣвѣ Марію; видѣхом во гнко всьдѣе къ всьсечесткслѣ хрѣмѣ, еже ест въ нме всьсечестнаго Ѹспеніа прѣсвѣтне Богородице и присно дѣви Маріи, елико трѣдолюбне потыцаше се наши добрї и вѣрнїи и прѣпочѣтннни властеле: жѣпан Барвѣл ван Кралевскни съ братнами си жѣпан Прѣвѣл велики дворник и жѣпан Данчюл велики армаш и жѣпан Радѣл...¹ и въздвигоше wt шнованїа въсе честнни вишереченнїи храм на рѣцѣ глаголемон Бнстрнце и зкра- сише шкже достонт и прїложнше села на нме Плавнчани на Шѣвшѣ съ въсем хотаром и виноградї и съ десеткwm wt винарнчи, що се достонт wt тен шчїне, варє колнко ест нх хотар; и Брѣпковѣни въсн² и Гьндѣни и Бадас- тра въса, що ю сѣ кѣпили wt Бладѣла за «вхї»³ аспри и Потелѣла вес и съ Бело Блато и Пѣрѣла вес и Мѣлѣрѣни, що нх ест приложнх жѣпан Хамза, ише при дѣни Блад воекодї. И пакн ише приложнше тнзи властели Богдѣни шт Кодме- на въсн и Милостѣ въса и Глѣ⁴тинореле въсе.

И ацигани, на нме: Кѣрки съ децами си и Мела съ децами си и Ишван съ децами си и братна Ішванова, Доде и Дижа съ децами си и Бран съ децами си и Тѣдор съ децами си и Новак съ децами си и сынь Мшшани съ децами си и Кѣрки съ децами си и Кита съ децами си⁵ и Яна съ децами си и Братна съ децами си и дрѣги Брїа съ децами си. Тнз въса приложнше тнзи властеле.

И ише ест приложнл Станко логофет едно виноград wt Кѣзѣнѣци, да бѣде свѣтомѣ монастырѣ, ише при дѣни Блад воекодѣ.

Сего ради и господство ми даровах тои вишеписанное въсе свѣтомѣ мо- настирѣ. И ише приложн господство ми кашарство wt сѣдство Блѣче, варє колнко ест хотар сѣдства Блѣче. И ише приложнх господство ми и камш wt Сѣкш на Жнлю въсѣ. Снз въса еже пише приложнхом свѣтомѣ монастырѣ, да бѣдет въ шчинѣ и въ шхавѣ до живота господства ми и до живота сыновом господства ми, да сѣ въ покрѣпанїе свѣтомѣ монастырѣ и божественим иноком и молѣбником, штцѣ егѣменѣ, ермонахѣ кир Шонси и по снх, хотещим бити наставни- ком и въсен еже w Христѣ братни, да им сѣ въ пицѣ, налже и нашим родителем въ вѣчное въспомнанїе и по снх хотещим бити, чедом нашим и сѣродником.

Сего радї, съ теми вишереченними сели нитко да не метѣхат, понеже нх wt въсѣх слѣжбах и даждах шслободнх господство ми, кроме данка и вонски, а дрѣго, що го де се достонт wt тех селех, све да бѣдет свѣтомѣ монастырѣ, или жнто, или вино, или пчели, или ино бѣди що, или глобе, нитко wt слѣгах и правнтелех господства ми и посланицѣх послалених по слѣжбах господства ми да не смеет ништо възети wt тех вишереченнех селех монастырских, вс да си метѣхат <егѣ>⁵ мен и съ неговеми посланицн съ теми сели. И що им по треб<а б>⁵г-

¹ Loc alb.

² Cuvintul: въсн ras și scris deasupra, de altă mină și cu altă cernelă: и Мшшчелѣл.

³ Cifra pare a fi corectată; «ї» adăugat.

⁴ Sifaba: Глѣ rasă și scris deasupra rîndului: и Мшшчелѣл.

⁵ Loc rupt.

дет, по законъ да си вът нихъ взимаютъ, а ни никто ни вът еднѣ вещи да ихъ не щетъ бантъютъ, понеже кто си се покъсна вът нашихъ слъгъхъ и правителюхъ да ни нещю досадитъ, такови иматъ въспрнети велико зло ꙗко въргю въ господства ми како невѣрникъ и прѣстѣпникъ и посрамителъ сѣемъ въсечестномъ, нами дарованномъ хрисовълазъ, еже дадохъ въ ствръжденїе въсехъ си хъ вишеречениихъ.

Ещеже и по смърти нашои, кого избереъ господь Богъ владати землѣ Хггровлахѣнскою или вът нашего сръдечнаго плода вът сыновъ господства ми или вът нашихъ сръдникъ или, по нашихъ грѣховъ, вът ннѣ племенникъ, аще почитетъ и поновитъ и ствръдитъ настоещи насъ хрисовъла, еже дарованомъ свѣтомъ храмъ прѣскѣтѣнъ и прѣблагословенѣнъ владичици нашои и Богородици, присно дѣви Марїи, того господь Богъ да зкрѣпитъ и съхранитъ вът въсехъ злѣхъ въ господствѣ его и да мѣ естъ прѣдстателница прѣскѣтаа Богородица мати господинѣ, на страшномъ и нелицемѣрномъ сѣдѣ; ащели не поковитъ ни ствръдитъ, нѣ разоритъ ни ничто вът нннописании стиметъ, таковома да възда емъ господь праведнимъ своимъ сѣдомъ, зае тѣломъ да збѣетъ и поразитъ, таможе, въ гредѣщемъ сѣдѣ, дѣшию и да мѣ бѣдетъ съпостатница прѣскѣтаа Богородица на страшнемъ сѣдѣ, яко съпостатникъ свѣтомъ се храмъ; и да иматъ зчестие съ ѿсдомъ и ѿрѣемъ и съ распешимъ господа и Бога, спаса нашего Ісуса Христа и рекшимъ, кръвъ его на нихъ и на чедѣхъ ихъ, еже естъ и бѣдетъ, аминъ.

Свѣдетелѣ поставихъ господство ми сѣемъ повебѣнїе господства ми: жѣпанъ Бадѣ вът Кожещи, зетъ Хдрищевъ и жѣпанъ Тѣвдоръ велики логофетъ и жѣпанъ Строевищи дворникъ и жѣпанъ Харватъ велики спатаръ, жѣпанъ Прѣвѣла велики комисъ, жѣпанъ Калотъ велики вистнѣаръ и жѣпанъ Бадѣ велики пѣхарникъ, жѣпанъ Драгомиръ Изворанѣла велики столникъ и жѣпанъ Станъ втори логофетъ и жѣпанъ Ялѣ втори вистнѣаръ и жѣпанъ Гавриала и Станъ мали дворничци.

И азъ, Тѣвдоръ гра натики, еже начрътахъ въ настоини градъ Бѣкѣрещи, мѣсеца септемврїа 3 днѣтъ, в лѣтъ 833, царствещи господѣ нашемъ Ісусу Христѣ, емъжъ: слава и дрѣжба, честьъ покланнїе съ безначалимъ его стѣцемъ и въсе свѣтимъ и животворещимъ дѣхомъ, въ веки вѣкомъ, аминъ.

† Іу Мнѣхъ в вѣвѣда, мѣлостѣмъ божїа, господинѣ.

† În preasfinta Scriptură am auzit spunându-se că: „fericit cel ce află înțelepciunea“; însă înțeleptul nu este mai bun ca cel ce se teme de Dumnezeu, precum grăiește și în Pilde: „Începutul înțelepciunii teama de Dumnezeu este, că unde este teamă de Dumnezeu, acolo sînt toate cele bune; cel ce se teme de Dumnezeu urăște cele rele și întotdeauna își petrece timpul cu fapte bune“. Care bunătăți, ni se cade a spune, cele ce le-a grăit gura întru totul curată și cinstită a Domnului: „să iubești pe domnul Dumnezeu tău din tot sufletul și cu toată tăria ta, precum și pe aproapele tău“ și celelalte. Și precum a grăit preasfintul Duh prin gura lui David, adică: “îndul-

cește-te de Domnul și-ți voi împlini ruga inimii tale“. Ce dulceață este mai mare ca dulceața lui Dumnezeu? Aceasta este dumnezeiască dulceață, care năzuiește cu dragostea inimii spre hramurile sfințite ale lui Dumnezeu și de aci își atrage dulceața de Dumnezeu, ca dintr-un izvor al mântuirii, care este sănătatea sufletească, ca și trupească. Deci, dacă acestea sînt bune, cu atît mai de folos este întru cinstire și sfințenie a înălța și a împodobi lăcașurile.

De aceea eu, întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, stăpînind țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, am binevoit cu bunăvoință și cu inimă curată să proslăvesc pe domnul Dumnezeu, cel care ne-a proslăvit și pe noi și pe mîntuitorul nostru Isus Hristos și pe maica lui întru totul curată și prea neprihănită născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria; căci am văzut cită silință spre hramul întru totul cinstit, care este întru numele preacinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cit s-au îngrijit cu dragostea de muncă vlastelii noștri buni și credincioși și preacinstiți: jupan Barbul ban Craiovescul cu frații săi jupan Pîrvul mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul...¹ și au înălțat din temelie hramul mai sus-zis întru totul cinstit pe rîul numit Bistrița și l-au împodobit cum se cuvine și au dăruit satele numite Plaviceani pe Șăoșu cu tot hotarul și vilele și cu zeciuala de vinărici, ce se va cuveni de pe acea ocină, oricît le este lor hotarul; și Brîncoveanii toți² și Gîndeanii și Vadastra toată, ce au cumpărat-o de la Vladul, pentru 12 000³ aspri și Potelul tot și cu Balta Albă și Pîrîul tot și Mălureanii, pe care le-au dăruit jupan Hamza, încă din zilele lui Vlad voievod. Și apoi încă au dăruit acei vlasteli Bogdăneii de la Codmena toți și Milostea toată și <Slă>⁴tinorele toate.

Și țigani, anume: Curchi cu copiii săi și Mela cu copiii săi și Iovan cu copiii săi și frații lui Iovan, Dode și Dija cu copiii lor și Bran cu copiii săi și Tudor cu copiii săi și Novac cu copiii săi și fiul Mușei cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Chita cu copiii săi și Ana cu copiii săi și Bratia cu copiii săi și alt Briia cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit acești vlasteli.

Și încă a dăruit Staico logofăt o vie de la Căzânești, să fie sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Vlad voievod.

De aceea și domnia mea am dăruit toate aceste mai sus-scrise sfintei mănăstiri. Și încă am dăruit domnia mea cășăritul din județul Vlcea, oricît

¹ Loc alb.

² Cuvîntul: „toți“ ras și scris deasupra, de altă mînă și cu altă cerneală: „și Mușcelul“.

³ Cifra pare a fi corectată: „1 000“ adăugat.

⁴ Silaba: „Slă“ rasă și scris deasupra rîndului: „și Mușcelul“.

este hotarul județului Vilcea. Și încă am dăruit domnia mea și vama de la Secui pe Jiu, toată. Acestea toate ce scrie le-am dăruit sfintei mănăstiri, să fie de ocină și de ohabă în timpul vieții domniei mele și în timpul vieții fiilor domniei mele, ca să fie pentru întărirea sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și rugători, părintelui egumen, ieromonah chir Moisi și după acesta, care va fi nastavnic și tuturor celor ce vor fi frați întru Hristos, ca să le fie de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor ce vor fi după aceștia, copiilor și rudelor noastre.

De aceea, cu acele sate mai sus-spuse nimeni să nu se amestece, pentru că le-am slobozit domnia mea de toate slujbele și dajdiile, afară de bir și oaste, iar altceva, orice se cuvine din acele sate, totul să fie al mănăstirii, fie griu, fie vin, fie stupi, fie orice ar fi, sau gloabe, nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele și dintre cei trimiși după slujbele domniei mele să nu îndrăznească a lua nimic de la acele mai sus-zise sate mănăstirești, ci să aibă amestec egumenul și trimișii săi cu acele sate. Și ce le va fi de trebuință, după lege să-și ia din ele, iar alții nimeni de nici un lucru să nu-i tulbure, pentru că cine s-ar încumeta dintre slugile noastre și dintre dregători să-i supere cu ceva, acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și rușinător al acestui hrisov întru totul cinstit, de noi dăruit, pe care l-am dat pentru întărirea tuturor acestor mai sus-scrite.

Încă și după moartea noastră, pe cine va alege domnul Dumnezeu să stăpânească țara Ungrovlahiei, sau din rodul inimii noastre, dintre fiii domniei mele sau dintre rudele noastre sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări acest de față hrisov al nostru, pe care l-am dăruit sfintelui hram al preasfintei și preabinecuvintatei stăpînei noastre și născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l păzească de toate relele în domnia lui și să-i fie apărătoare preasfînta născătoare de Dumnezeu, maica domnului, la înfricoșata și fără prefăcătorie judecată; iar dacă nu va înnoi și nu va întări, ci va rupe sau va lua ceva din cele scrise, pe acela domnul să-l dea judecății sale drepte, să-lucidă și să-l nimicească, aici cu trupul, acolo, la judecata ce va veni, sufletul și să-i fie potrivnică preasfînta născătoare de Dumnezeu la judecata cea înfricoșată, ca unui potrivnic acestui sfînt hram al ei; și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu cei ce au răstignit pe domnul Dumnezeu, mîntuitorul nostru Isus Hristos și au spus, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi, amin.

Martori am pus domnia mea acestei porunci a domniei mele: jupan Badea din Cojești, ginerele lui Udriște și jupan Teodor mare logofăt și jupan Stroe fost vornic și jupan Harvat mare spătar, jupan Pîrvul mare comis,

jupan Calotă mare vistier și jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul mare stolnic și jupan Stan al doilea logofăt și jupan Alb al doilea vistier și jupan Gavrița și Stan vornici mici.

Și eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna septembrie 7 zile, în anul 7017 <1508>, împărățind domnul nostru Isus Hristos, căruia slavă și stăpînire, cinste și închinăciune cu părintele său fără început și cu Duhul întru totul sfînt și dătător de viață, în veacul veacurilor, amin.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceti, nr. 8 (Bistrița, I/1).

Orig., perg. (54 × 36,5), pecete atîrnată.

Cu două traduceri: din 1795 și 1913; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 11v—13 (cu unele interpolări), și 201, f. 3—5v și la Arh. St. R. Vlcea, ms. rom. nr. 72, f. 1—3v. EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 47—49.

59

1508 (7017) septembrie 10, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Bistrița sate, bălți, vie, țigani și îi dăruiește cășăritul din jud. Vlcea și vama de la Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.

† Милостію божію, Ію Мнхнѣ воєвода, господинѣ въсем земле Ѣгровла-хїюскон, сылѣ Блада великаго воєвода. Дават господство ми сие повелѣніе гос-подства ми въсечестному храни, еже ест въ немъ въсечестнаго Ѣспенїа прѣсвѣтїе Богородици и присно дѣви Марїи, еанко трѣдолюбне потѣщаше се наши добрїи и вѣрнии и прѣпчѣтєннїи властєлє: жѣпан Барѣша Кралевски съ братїями си, жѣпан Прѣвза велики дворник и жѣпан Данчюл великїи армаш и жѣпан Радѣль страторник и въздвигоше въ основанїа въсечестнїи вишереченнїи храм на рѣцѣ глаголе Бистрице и украсише такоже достонт и приложише села, на име Плавичани на Шешш съ въсем хотаром и виногради и съ десетком въ вина що се достонт въ тєи щинє, вєре колико ест нїх хотар. И Брънковѣни въси и Гъндѣни и Бадастра, що сѣ кѣпанн въ Бладѣла, за хѣхъ аспри. И Потєла и съ Бело Блато и Пьрѣша вєс и Мьлѣрѣни въси, приложи жѣпан Хамза. И пакї еше приложише тєзи властєлє Богдѣнєши въ Кодменє въси.

И цигани, на име: Кьрки съ дєцями си и Мєла съ дєцями си и Ыван съ дєцями си и братїа Ыванова, Доде и Днжа съ дєцями си и Брїа съ дєцями си и Бран съ дєцями си и Тѣдор съ дєцями си и Новак съ дєцями си и сынє

Мѣшани съ децами си и Кѣрки съ децами си и Кита съ децами си и Пѣна съ децами си и дрѣги Брѣта съ децами си. Тѣта вѣса приложише тѣзи властеле.

И еще многовѣрїи и прѣпочтѣннїи властелин господства ми жѣпан Станко логофѣт приложи един виноград въ Къзыниши, да бѣдетъ свѣтомъ монастырѣ.

Его радї и господство ми даровахом тоє вишеписанное вѣсе свѣтомъ монастырѣ. И еще приложи господство ми кашарство въ сѣдство Блъче, вѣре колико ест Хотар сѣдства Блъче. И еще приложихом и вамъ въ Гекѣи на Жилю, вѣсѣ.

Сїта вѣса, еже вишеприложихом свѣтомъ монастырѣ, да бѣдетъ въ учинѣ и въ вѣдѣ до живота господства ми, да сѣ въ покреплѣнїе свѣтомъ монастырѣ и божественїимъ инокомъ и мольбеникомъ въ цѣ егѣменѣ, Уермонахѣ куръ Мони и по сїхъ хотѣшиимъ бити, наставникомъ и вѣсенъ еже въ Христѣ братїи да имъ сѣ въ пѣшѣ, налїже и нашимъ рѣдїтелемъ въ вѣчноє вѣспоминанїе и по сїхъ хотѣшиимъ чедомъ нашимъ и сѣродникомъ.

Его радї, съ теми вишереченнїи села никто да не метѣхаетъ, понеже нѣхъ въ всехъ слѣзбѣхъ и даждахъ вѣслободнѣхъ господство ми, кроме данка и вѣонске а дрѣго цю годѣ се достѣнтъ въ тѣхъ селехъ, вѣсе да бѣдетъ свѣтомъ монастырѣ или житю или вино или пчели или ино бѣдѣщо или глобе, никто или въ слѣгахъ и правителехъ господства ми и посланицехъ посланнїихъ по слѣзбѣхъ господства ми да не смѣтѣтъ нещю вѣзѣти въ тѣхъ вишереченнїихъ селехъ монастырскїихъ, нѣ да си метѣхатъ егѣменъ и съ неговѣими посланнїици <съ> теми селе. И цю потреба бѣдетъ, по законѣ да си въ нихъ ѣзвїмаютъ а нїи никто <ни> въ еднѣ вѣщъ да <нѣхъ> не вѣнтѣютъ, понеже кто се вѣ покѣсна въ нашихъ слѣгахъ и правителехъ да имъ нещю досадитъ, таковнїи нѣматъ вѣспрїятї велико зло и вѣргїю въ господства ми, како невѣрникъ и прѣстѣпникъ и посрамителъ сїемъ вѣсечестнолїи нами дарованнолїи хрисѣвѣлѣ, еже дахомъ въ стѣверѣженїе вѣсехъ сїхъ вишереченнїихъ.

Еже сѣтъ свѣдѣтелѣ сїемъ нашемъ хрисѣвѣлѣ: вѣсе вѣсвѣщеннїи митрополитъ куръ Максимъ, жѣпанъ Бадѣ, зѣтъ ѣдрищевъ, жѣпанъ Тѣдоръ великнїи логофѣтъ, жѣпанъ Прѣвѣла великнїи комисъ, жѣпанъ Калотъ вѣстнїаръ, жѣпанъ Харватъ великнїи спатаръ, жѣпанъ Бадѣ великнїи пѣхарникъ, жѣпанъ Драгомиръ Изворанѣла столникъ, жѣпанъ Яге втори вѣстнїаръ, жѣпанъ Станъ малнїи логофѣтъ и жѣпанъ Станъ и жѣпанъ Степанъ малнїи двѣрнїици и жѣпанъ Драгомиръ, анїпсею ѣдрищевъ, втори страторникъ.

И азѣ, дїакъ Банъ, писахъ, еже и начѣртахъ въ настоленѣмъ градѣ Бѣкѣрѣши, мѣсеца сѣптеврїю 7 днѣхъ, въ лѣто хѣзѣ, цѣсарствѣущѣхъ господѣхъ нашимъ господѣхъ Исусу Христѣ, емѣже слава и дрѣжава, чѣсть и поклонѣнїе, съ вѣзначнїимъ его въ цѣмъ и вѣсе свѣтїи, благнїи и животворѣшиимъ дѣхомъ, въ вѣки вѣкомъ, аминъ.

† Імъ Мѣхїе вѣ вѣвѣда, милостїи кожїе, господнїи.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod, domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstiului hram, care este numele atotcinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, pentru care cu dragoste de muncă s-au sîrguit bunii și credincioșii și preacinstiții noștri vlasteli: jupan Barbul Craiovescul cu frații săi, jupan Pîrvul mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul stratornic și au înălțat din temelie mai sus-zisul hram preacinstit pe riul numit Bistrița și l-au împodobit cum se cuvine și au dăruit satele, anume Plăvicianii pe Șeoș cu tot hotarul și viile și cu zeciuală din vinul ce se cuvine din acea ocină, oricît este hotarul lor. Și Brincoveanii toți și Gindeanii și Vadastra, pe care le-au cumpărat de la Vladul, pentru 15 000 aspri. Și Potelul și cu Balta Albă și Pîrîul tot și Mălureanii toți, i-au dăruit jupan Hamza. Și apoi încă au dăruit acei vlasteli Bogdăneștii de la Codmena toți.

Și țigani, anume: Curchi cu copiii săi și Mela cu copiii săi și Iovan cu copiii săi și frații lui Iovan, Dode și Dița cu copiii lor și Briia cu copiii săi și Bran cu copiii săi și Tudor cu copiii săi și Novac cu copiii săi și fiul Mușei cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Chita cu copiii săi și Iana cu copiii săi și alt Briia cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit acești vlasteli.

Și încă a mai dăruit mulțredinciosul și preacinstitul vlastelin al domniei mele jupan Staico logofăt o vie din Căzănești, ca să fie sfintei mănăstiri.

De aceea și domnia mea am dăruit toate acele mai sus scrise sfintei mănăstiri. Și încă a dăruit domnia mea cășăritul din județul Vlcea, oricît este hotarul județului Vlcea. Și iarăși am dăruit și vama de la Secui pe Jiu, toată.

Acestea toate, pe care le-am dăruit mai sus sfintei mănăstiri, să fie de ocină și de ohabă în timpul vieții domniei mele, ca să fie spre întărire sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și rugătorului părintelui egumen, ieromonah chir Moisi și apoi celor ce vor fi după aceasta, nastavnicilor și tuturor fraților întru Hristos să le fie de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și apoi copiilor noștri ce vor fi și rudelor.

De aceea nimeni să nu aibă amestec cu acele de mai-sus zise sate, pentru că le-am slobozit domnia mea de toate slujbele și dăjdiile, afară de dare și de oaste și orice alta se cuvine din aceste sate, totul să fie al sfintei mănăstiri sau grîu sau vin sau stupi sau orice va fi sau gloabe, nimeni altu dintre slugile și dregătorii domniei mele și trimiși după slujbele domniei mele să nu îndrăznească să ia nimic din acele mai sus-zise sate mănăstirești, ci să se amestece egumenul și cu trimișii lui cu acele sate. Și ce va fi trebuință, după lege să-și ia din ele și alții nimeni de nici un lucru să nu le tulbure, pentru că cine s-ar îndrăzni dintre slugile și dregătorii noștri să-i

supere cu ceva, acela va avea a primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui preacinstit hrisov dăruit de noi, pe care l-am dat spre întărirea celor mai sus-zise.

Aceștia sînt martorii acestui hrisov al nostru: preasfințitul mitropolit chir Macsim, jupan Badea, ginerele lui Udriște, jupan Tudor mare logofăt, jupan Pîrvul mare comis, jupan Calotă vistier, jupan Harvat mare spătar, jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul stolnic, jupan Alb al doilea vistier, jupan Stan logofăt mic și jupan Stan și jupan Stepan vornici mici și jupan Dragomir, nepotul lui Udriște, al doilea stratornic.

Și eu, diacul Ban, am scris, care am și însemnat în cetatea de scaun București, luna septembrie 10 zile, în anul 7017 <1508>, împărățind domnul nostru Isus Hristos, slavă și putere lui, cinste și închinăciune, cu Tatăl său fără început și cu toți sfinții, preasfintul, bunul și de viață dătătorul Duh, în vecii vecilor, amin.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 159 (Bistrița, XXIII/2).

Orig., hirtie (40 × 27,5), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 13—14, 202, f. 162v—164, și 713, f. 662v—664.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 49—50. Facs. *Ibidem*, 232.

1508 (7017) noiembrie 1, Ștefănești.

Mihnea cel Rău voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare cu seliștele Bahnei și Virful lui Vlad.

† Многостию Божию, Іоу Михѣе воєвода и господинѣ вѣсомъ земанъ Шггровлахѣнскоє, сынѣ Блада великаго воєвода. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтомѣ монастырѣ господства ми рѣкомни Тисмана, храмѣ и шентели прѣскѣти владичице нашонъ Богородице и присно дѣенъ Марии и славноє мѣ Успениє и штцѣ егѣменъ наставникѣ свѣтомѣ монастырѣ киръ Мисана и вѣселъ братицамъ еже живѣщи въ свѣтомѣ монастырѣ, яко да имъ естъ Голема Бодница съ Бахнинномъ селницомъ и съ вѣсомъ хотаромъ, по шбои страна Боднице, до хотаръ Рѣчнице и Брѣхъ Бладовъ до хотаръ Шибєю гдѣ се станетъ ѣ шнонъ барѣ, сирѣче блатѣ нѣкою. Пожеже се прѣ егѣменъ и братица шт свѣтаго монастыра прѣдъ господство ми съ сынови Рѣсипови. Тако егѣменъ Мисана и братица шт свѣти монастыръ извадише книги старимъ господамъ шт Бладислава воєвода, цо естъ вна

ПРѢЖДЕ Ширча воевода и книгѸ ПРЕДЕШЪ господства ми Ширче воеводе и потом и книге въсемъ господамъ по рѣдѸ и книгѸ родителю господства ми Блада воеводе. И глѣдахъ господство ми книге съ почътенними властелинъ господства ми и добре нандоухъ господство ми, како естъ Белнка Бѣдница съ въсемъ Бахнинномъ селищомъ и съ въсемъ хотаромъ, како естъ скѣтомѸ монастырѸ стара и права шчина. И глѣдахъ и книгѸ старицѸ господства ми Бладъ воевода КалсгерѸа; тако нандоухъ како съ нзвѣдани каизгирн предъ неѣа съсѣ КѤ волѣри, та съ клеан и свидѣлствоваан како естъ скѣтомѸ монастырѸ стара и права шчина.

Того радї и господство ми дадохъ скѣтомѸ монастырѸ, шко да мѸ естъ въ шчинѸ и въ шхѣбѸ и нни шт когоже непотъквоенно, по рѣчъ господства ми.

Свѣдетелие: жѸпан БарѸа ван, жѸпан ПрѣѸа велики дворникъ, жѸпан ТѸдоръ велики логофѣтъ, жѸпан Данчюа велики армашъ, Харватъ спатаръ, ПрѣѸа колмс, Калотъ вистигаръ, Бадѣ пѣхарникъ, Драгомиръ столыникъ, Нѣгоѣ постелникъ.

Писъ ТѸдоръ днѣкъ Ѹ Шефънещи по Подгорню, мѣсеца ноевриа ѣ днѣнь, въ лѣто *ѸѸѣ.

† Іу Мнхнѣ вѣвѣда, милостїѡ божїѡ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismena, hramul și lăcașul preasfintei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri și părintelui egumen nastavnic al sfintei mănăstiri chir Misail și tuturor fraților care trăiesc în sfinta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștele Bahnei și cu tot hotarul, pe amindouă părțile Vodiței, pînă în hotarul Răciței și Virful lui Vlad pînă în hotarul Știubeiu unde se oprește la o mlaștină, adică o baltă oarecare. Pentru că s-au pîrit egumenul și frații de la sfinta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel egumenul Misail cu frații de la sfinta mănăstire au scos cărțile bătrînilor domni de la Vladislav voievod, care a fost înaintea lui Mircea voievod, și cartea străbunicului domniei mele Mircea voievod și apoi cărțile tuturor domnilor pe rînd și cartea părintelui domniei mele Vlad voievod. Și am cercetat domnia mea cărțile cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și bine am aflat domnia mea, că Vodița Mare și cu toate seliștele Bahnei și cu tot hotarul este a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină. Și am cercetat și cartea unchiului domniei mele Vlad voievod Călugărul; astfel am găsit că au scos călugării înaintea lui 24 de boieri, care au jurat și au mărturisit că este veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

De aceea a dat și domnia mea sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusă domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul mare vornic, jupan Tudor mare logofăt, jupan Danciul mare armaş, Harvat spătar, Pîrvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor diac la Ştefăneşti în Podgorie, luna noiembrie 1 zi, în anul 7017 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 160 (Tismana, LVIII/1).

Orig., perg. (26 × 33), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 167v—168, şi 337, f. 154—155.

Copie slavă la Bibl. Acad., ms. 5236, f. 107—108.

EDIȚII. Slav şi trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 249—251; Ştefulescu, *Tismana*, 210—212. Trad. *D.I.R., B.*, 51.

1508 (7017) noiembrie 11, Bucureşti.

Mihnea cel Rău voievod întăreşte lui Ivan şi fratelui său Prodan partea Măcreştilor din Văselăţi.

† Милостію божією, Іо Мнѣхъ воєвода и господинь вѣсон земаю ѿггровлаѣнскон, сынъ Блада великаго воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе, господства ми вѣемзи чловеци, по именованіи Иван и със братѣ си Продан и със сынове нѣ, іако да им ест ѿ вѣселаци дела Мѣкрѣциноу вѣса съ анепсеим си понеже ю покѣпише вт Стан Макрѣ и вт анепсеи емѣ, за кѣ флоринци ѿгрѣски, еше прѣ дѣни Блада воєвода.

И пак да им ест ѿ Бѣниаѣ, вт дела Бѣниаѣок половинѣ, понеже сѣ покѣпили вт ѿтѣниаѣ за рѣ аспри, еше при дѣни Младѣ Басараба воєвода. И потом, вни имаше преніе със ѿтѣнислаѣ пред господства ми, а господство ми нандох ере им ест права и старо вчинѣ кѣпена ѿдавна и вт стари дѣни, ере при дѣни Младѣ Басараба воєвода.

То-го радѣ, и господство ми им дадох іако да им ест вѣ вчинѣ и вѣ вѣхаѣѣ ним и сыновеим им, вѣзчетѣм и прѣвѣнѣчетѣм им и ни вт когоже непотѣкновѣнно, по реч господства ми.

Сеже свидетелѣе: жупан Барѣѣѣ бан и жупан Прѣѣѣѣ велики дворник, жупан Тѣдор велики логофѣт, жупан Данчѣѣѣ армаш велики и жупан Прѣѣѣѣ <комис и

жупан Харват>¹ спатар, жупан Бадѣ пехарник, жупан Калотж вистияр и Иван столник, Нѣгоѣ велики страторник.

Пис в град Бѣкырци, мѣсеца ноевръѣ аѣ дѣни, в лѣт хѣѣѣ.

И исправник Ялса вистияр.

† Іw Мнхнѣ конвода, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestor oameni, anume Ivan și cu fratele său Prodan și cu fiii lor, ca să le fie la Văselăți partea Măcreștilor toată cu a nepoților lor, pentru că au cumpărat-o de la Stan Macrea și de la nepoții lui, pentru 27 florini ungurești, încă din zilele lui Vlad voievod.

Și iar să-i fie la Bunilă, din partea lui Bunilă jumătate, pentru că au cumpărat-o de la Stănilă pentru 100 aspri, încă din zilele lui Basarab cel Tânăr voievod. După aceea au avut piră cu Stănislav înaintea domniei mele, iar domnia mea am aflat că le este veche și dreaptă ocină cumpărată de demult și din zile vechi, încă din zilele lui Basarab cel Tânăr voievod.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul mare vornic, jupan Tudor mare logofăt, jupan Danciul mare armaș și jupan Pîrvul <comis și jupan Harvat>¹ spătar, jupan Badea paharnic, jupan Calotă vistier și Ivan stolnic, Neagoѣ mare stratornic.

S-a scris în cetatea București, luna noiembrie 11 zile, în anul 7017 <1508>.

Și ispravnic Albul vistier.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 10.

Orig., perg. (22 × 32), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surele*, I, 317—319; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 61—62.

62

1508 (7017) decembrie 23, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește lui Neagu ocine în Ursați și Lălești și parte din muntele Coarnele.

† Милостѣа божѣа, Іw Мнхнѣ конвода и господинь всѣи землѣ Угровлахинскон, сынъ Блад конвода. Дават господство ми сѣ повѣленѣе гос-

¹ Loc rupt și neciteț.

подства ми Нѣгъ съ сынови мѣ тако да [да] им ест ѿ Урсаци варе колико ест Нѣговъ делъ, понеже мѣ ест стара и права шчинъ и дѣдинъ. И пакъ ест покѣпи ѿт Данъ и ѿт Стопка и ѿт Нанъ единъ нивъ ѿ силнше ѿт крѣнъ дори до тѣхъ нивѣ ѿт кѣрмезишъ, за тѣо аспри.

И пакы да им ест ѿ Лѣлещи ѿт седми делъ половина, понеже мѣ ест шчинъ купена еше при дѣни Блада коневода, ѿт Прикупне <и>¹ ѿт нише емѣ. И пакѣ да им ест ѿ Лѣлещи селищѣ Добреѣвъ със хижѣ, ѿт балтъ дори ѿ вѣлчѣва поля, понеже ю покѣпалъ ѿт Добре<а>² за ѿ аспри <при дѣни>¹ Блада водѣ. И пакы покѣпи ѿт Житианъ, ѿ дѣлъ единъ нивъ за <пери>²колъ, за ѿ аспри.

И пакы да им ест пла<а>²нина цо се зове Корнеле колико ест не<говъ> делъ ѿт пла<и>нъ² челъ пакъ неговъ делъ³.

Сего радѣ <и> господство² ми дадохъ тако да им ест въ шчинѣ и въ <ш>²хабѣ нимъ и сыновимъ нимъ и вѣшчетомъ ихъ и прѣвншчетомъ ихъ. И варе колмѣ се ѿт нихъ сѣлчитъ сѣлрѣтъ прѣжде, а въ нихъ пѣрдалника да нѣсть, нѣ да имъ ихъ штакшимъ. И ни ѿт когоже непотѣкновею, по шризмѣ господства ми.

Сведетелне: жупанъ Бурбѣлъ банъ и Първѣлъ велики дворникъ и жупанъ Тѣдоръ логофетъ и жупанъ Данчюлъ велики армашъ и жупанъ Харватъ спатаръ, Калотъ вистниаръ, Бадѣ пѣхарникъ, Иванъ столникъ, Нѣговѣ постелникъ.

Исѣ въ стоа градъ Бѣжреци, мѣсеца декемвриѣ ѿ дѣнь, въ лѣто зѣѣ.

† Іу Мѣхикъ вѣвѣвда, малостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neag cu fiii lui ca să-i fie la Ursați oricît este partea lui Neagu, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și dedină. Și iar a cumpărat de la Dan și de la Stoica și de la Nan un ogor la siliștea din crîng pînă la acele ogoare din curmeziș, pentru 370 aspri.

Și iar să-i fie la Lălești din a șaptea parte jumătate, pentru că îi este ocină cumpărată încă din zilele lui Vlad voievod, de la Pricupie <și>¹ de la nepoții lui. Și iar să-i fie la Lălești seliștea Dobrei cu colibe, din baltă pînă la vilceaua cimpului, pentru că a cumpărat-o de la Dobr<a>² pentru 500 aspri <în zilele>¹ lui Vlad vodă. Și iar a cumpărat de la Jitiian, în deal, un ogor de grădină, pentru 60 aspri.

Și iar să-i fie muntele ce se chiamă Cornele, cit este <partea lui din munte> . . .², iar partea lui . . .³.

¹ Omis.

² Loc rupt.

³ Loc alb.

De aceea <și domnia>¹ mea am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui. Și oricăruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și Pirvul mare vornic și jupan Tudor logofăt și jupan Danciul mare armaș și jupan Harvat spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Ivan stolnic, Neagoie postelnic.

S-a scris în cetatea de scaun București, luna decembrie 23 zile, în anul 7017 <1508>.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 11.

Orig., hirtie (21 × 28,5), pecete timbrată.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 319—321; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom*, 62—64.

63

1509 (7017) iulie 9, București.

Mihnea cel Rău voievod întărește lui Grozea, Radul ș.a. părți la Seaca, Păroși, Vulpești ș.a.

† Милостію еожею, Іо Мнѣнѣ воєвода и господинѣ вѣсон земан ѿггро-
владѣнскон, сынѣ Блада великаго воєводи. Дават господство ми сѣе повелѣніе
господства ми Грозе съ сынови си, тако да мѣ ест ѿ Гѣка, ѿ встниѣ Гѣкови,
ѣдно место вт пчелинѣ, понеже ю кѣпи Грозѣ вт Манѣ, сынѣ Манѣ Негрѣлов,
за ѿ аспри.

И Радѣла със сынѣ емѣ Татѣла, съ сынове си и дѣщере мѣ, по имѣ Биша
и Боба и Комана и съ сынове нѣ да им ест ѿ Пискѣла Гѣкиштѣвѣ, колико мѣ
ест место вт пчелинѣ, понеже ю покѣспи Радѣла вт Тикѣчи, за ѿ аспри. И ѿ
Пѣроши вт вчина сыновом Лепѣдатѣ третн дело, понеже им ест права вчина,
купена вт сыновом Лепѣдатѣ, за ѿ аспри, еше при дѣни Радѣла воєводѣ.

И пакн Радѣла и Стан и съ сынове нѣ и съ анепсеним им Стравѣ и До-
бротѣ и съ сынове нѣ да им ест ѿ Бѣлпещкн Горнини вт над третн дел, поло-
винѣ, понеже им ест стара и права вчина и дѣдина. Или дѣщери Радѣлов, докле
вѣдет Радѣла и сынѣ емѣ Татѣла живи, а дѣщери Радѣлов метѣхѣ над комати
да не имат. И ако се слычит съмрѣть Радѣлѣ и сынѣ емѣ Татѣлѣ и не ке се
нанти нигога вт нѣх, дѣщере ни сынѣ, тогда да имат метѣхѣ дѣщери Радѣлов,
Биша и Боба и Комана и съ сыновом нѣ. И дрѣгни нѣхто да не метѣхат.

¹ Loc rupt.

И Станче съ сынове си и съ дъщери си Станасъ със децани си и Стана съ децани си да им ест ъ Брѣтотѣши деа Станче въса, понеже мѣ ест стара и права учина. Я потом се днже Станасъ съ мѣж ю Страва, та дадоше еднн кон Станчевѣ бащѣ Станасевѣ за радѣ да иматъ Стѣчасъ съ сынови шѣс ю Станче школо над учине съ дрѣзи сынови Станчов еднн како и дрѣзи.

И попа Иванъ със сънь емѣ попска Марко съ сынове си на имѣ Иковъ и Ангелъ и Иванъ и Кржчювъ и Манѣ и съ сынове ихъ и колико мѣ Богъ припѣститъ и съ анеѣю емѣ Кржчювъ съ сынове си, да им ест ъ Пискъа Правѣцълашн еднн мѣсто шт пчелинѣ варѣ колико мѣ ест продаа Шербанъ дворникъ и анеѣемъ Шербановн, понеже покѣпи попа Иванъ шт Шерба: дворникъ и шт анеѣенъ Шербановн за ѣ аспри.

И Лалъ съ дъщера си Мѣша съ сынове си, да мѣ ест ъ Крѣчимари варѣ колико ест неговъ деа понеже мѣ ест стара и права учина и дѣдина. Я потом прѣнде Лалъ, га си зложн дъщера си Мѣша над неговѣ комати и над въсе иманѣ неговѣ и над добитокъ варѣ жнв, варѣ мрътъвъ, алн докле бѣдетъ Лалъ жнв самъ да си шладѣетъ комати и иманѣ си; а по съмрътн Лалѣ, да шладѣетъ коматѣ и иманѣ дъщера мѣ Мѣша и съ сынове ю.

И Стѣниславъ съ сынове си, да мѣ ест ъ Мѣшетеши шт деа Мошѣ третн деа <понеже покѣпи Стан>иславъ шт Мошъ за ѣ аспри.

И Драгомиръ съ сынове си да мѣ ест ъ Долнѣ Шелькевъ еднн мѣсто шт пчелинѣ, понеже покѣпи Драгомиръ шт Флока, за ѣ аспри.

И Бадѣ съ <сынови си>¹ да мѣ ест ъ Цоѣѣа гора половина мѣсто шт пчелинѣ, понеже кѣпа Бадѣ шт Драгѣа и шт братѣамъ емѣ за ѣ аспри.

И шени въсн вишешисани дадоше ѣ аспри за радѣ кон. Сего радѣ и господство ми дадохъ ако да им ест въ учине и въ шѣбѣ, нимъ и сыновомъ имъ и внѣкомъ и превнѣчетомъ ихъ. И варѣ комѣ се шт нихъ слѣчитъ съмрътъ прѣжде, а въ нихъ прѣдаинка да нѣст, нѣ да им ест шставшимъ. И ни шт когоже непотѣкно-вено, по речъ господства ми.

Сведѣтелѣ: жѣпанъ Барѣва банъ и жѣпанъ Прѣва велики дворникъ и жѣпанъ Огѣдоръ логоѣетъ и жѣпа: Харватъ спатаръ, Тоадѣръ комисъ, Браѣа армашъ, Калотѣ вистнгаръ, Бадѣ пѣхарникъ, Иванъ Калннѣскѣа столникъ, Нѣгоѣ постѣлникъ.

И азъ, Барнака, писахъ въ градъ Бѣкѣрѣци, мѣсца юлѣ ѣи дѣнь, въ лѣто 1337.

Исправникъ Станъ логоѣетъ.

† Іѣу Мнѣхѣ кѣвѣвада, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Grozea cu fiii săi, ca să-i fie la Seaca, în gura Seacăi

¹ Loc șters.

un loc de stupină, pentru că l-a cumpărat Grozea de la Manea, fiul lui Manea Negrul, pentru 400 aspri.

Și lui Radul cu fiul său Tatul, cu fiii săi și fiicele lui, anume Vișa și Boba și Comana, și cu fiii lor să le fie în Piscul lui Steaiotă, cât este locul de stupină, pentru că l-a cumpărat Radul de la Ticuci, pentru 300 aspri. Și la Păroși din ocina fiilor lui Lepădat a treia parte, pentru că le este dreaptă ocină, cumpărată de la fiii lui Lepădat, pentru 500 aspri, încă în zilele lui Radul voievod.

Și iarăși lui Radul și Stan și cu fiii lor și cu nepoții lor Straoa și Dobrotă și cu fiii lor să le fie la Vulpeștii de Sus din a treia parte, jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Însă fiicele lui Radul, cât va fi Radul și fiul său Tatul în viață, iar fiicele lui Radul amestec asupra averilor să nu aibă. Iar dacă se va întâmpla moarte lui Radul și fiului său Tatul și nu se va afla nimeni din ei, nici fiică, nici fiu, atunci să aibă amestec fiicele lui Radul, Vișa și Boba și Comana, și cu fiii lor. Iar altul nimeni să nu se amestece.

Și lui Stance cu fiii săi și cu fiicele sale Stanae cu copiii săi și Stana cu copiii săi să le fie la Brătotești, partea lui Stance toată, pentru că îi este veche și dreaptă ocină. Iar apoi s-a ridicat Stanae cu bărbatul ei Straoa, de au dat un cal lui Stance, tatăl Stanaei, pentru ca să aibă parte Stanae cu fiii tatălui ei Stance împreună, peste ocine, cu alți fii ai lui Stance, unul ca și altul.

Și popii Ivan cu fiul său popa Marco, cu fiii săi, anume Iacov și Anghel și Ivan și Crăciun și Manea cu fiii lor, câți Dumnezeu îi va lăsa și cu nepotul său Crăciun, cu fiii săi, să le fie la Piscul Pravățului un loc de stupină, oricât i-a vindut Șerban vornic și nepoții lui Șerban, pentru că a cumpărat popa Ivan de la Șerban vornic și de la nepoții lui Șerban, pentru 500 aspri.

Și lui Lal cu fiica sa Mușa, cu fiii lui să-i fie la Circimari, oricât este partea lor, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și dedină. Iar apoi a venit Lal și a așezat pe fiica sa Mușa peste averile lui și peste tot avutul lui și peste marfă, fie vie, fie moartă. Însă cât va fi Lal viu, singur să-și stăpânească averile și avutul său; iar după moartea lui Lal, să stăpânească fiica sa Mușa și cu fiii ei averile și avutul.

Și lui Stănislav cu fiii lui să-i fie la Mușetești din partea lui Moș, a treia parte, <pentru că a cumpărat Sta>¹nislav de la Moș, pentru 300 aspri.

Și lui Dragomir cu fiii lui să-i fie la Valea Mărului un loc de stupină, pentru că a cumpărat Dragomir de la Floca, pentru 300 aspri.

¹ Loc șters.

Și lui Badea cu <fiii lui>¹ să-i fie la dealul Țofia jumătate din locul de stupină, pentru că a cumpărat Badea de la Dragul și de la frații lui, pentru 400 aspri.

Și aceștia toți mai sus-scriși au dat 200 aspri în loc de cal. De aceea și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să le fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și Pîrvul mare vornic și jupan Theodor logofăt și jupan Harvat spătar, Toader comis, Brata armaș, Calotă vistier, Badea paharnic, Ivan Calinescul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Varnava, am scris în cetatea București, luna iulie 19 zile, în anul 7017 <1509>.

Ispravnic Stan logofăt.

† Io Mihnea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 161 (Seaca, II/1).

Orig., perg. (25 × 42), pecete aplicată, stricată.

Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 367, f. 6, 368, f. 2—3, și 369, f. 3 și 10.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 51—53 (sub iunie 19).

64

1509 (7018) octombrie 29, Borăști.

Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește m-rii Tismana satul Ceauri.

† Мнѡстнѡ божнѡ, Ыѡ Мирчѣ воѡвода, сынъ Ыѡ Миѡне воѡводе. Дават господство м<и> сѣ по²вѣленіѣ господства ми свѣтомъ монастырѣ Тисмѣне, храмъ прѣчистне владичицѣ на²шон богородици и присно дѣен Марии, славное еѡ ѡспеніѣ, и в<т>цѣ ерѣменѣ наставникѣ свѣтомъ монастырѣ кир Истрати и честнишим инком еже жиевциѡ въ свѣтомъ монастырѣ, тако да им ест Чесни вѣси и съ вѣсом хотаром, понеже <с>²ст свѣтомъ монастырѣ стара и права вчинна и дѣнна, еще вт дни предедѣ господства ми старога Мирчѣ воѡводе.

И хотар им ест вт доле, вт где излезет Рѡцѡнна вт Полога, докле ддеѣ ѡ Жилю; а вт тѣѡ, вода Жилюлов.

¹ Loc șters.

² Loc rupt.

СѢГО РАДИ И ГОСПОДСТВО МИ ДАДОУ СВѢТОМУ МОНАСТРОУ, ТАКО ДА ИМ ЕСТ
ВЪ УЧИНОУ И ВЪ УХАБѢ И НИИ УТ КОГОЖЕ НЕПОТЪКНОВЕНО, ПО РІЧ ГОСПОДСТВА МИ-
ПИС ТУДОУ ЛОГОФІТЪ ВЪ БОРАШТИ, МѢСЦА УХТОМВРІЕ КЪ ДАНИ, ВЪ ЛѢТО ХЗІІ.
† Іо Мирча воєвода, милостїа божїа, господїнь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul lui Io Mihnea voievod.
Dă domnia mea <această>¹ poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismana,
hramul preacuratei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu și pururea
fecioară Maria, slăvitei ei Adormiri și părintelui egumen nastavnic al sfintei
mănăstiri chir Istratie și cinstiților călugări care trăiesc în sfînta mănăstire,
ca să le fie Ceurii toți și cu tot hotarul, pentru că sînt ale sfintei mănăstiri
veche și dreaptă ocină și dedină, încă din zilele străbunicului domniei mele
bătrînul Mircea voievod.

Și hotarul le este din jos, de unde iese Rugina din Polog, pînă unde
dă la Jiu; și de aici, apa Jiului.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină
și de ohabă și de nimeni neatins, după pusă domniei mele.

A scris Tudor logofăt la Borăști, luna octombrie 29 zile, în anul 7018
<1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 162 (Tismana, XXXVII/2).

Orig., hîrtie (27 × 21), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 396v, 336, f. 79v—80,
și 711, f. 136.

EDIȚII. Slav și trad. Nicolaescu, *Doc. sl-rom.*, 316—317; Ghibănescu, *Surete*, I,
322—323; Ștefulescu, *Doc. sl-rom.*, 65—66. Trad. *D.I.R.*, B., 53. Fasc. *D.I.R.*, B., 233.

65

1509 (7018) noiembrie 3, Borăști.

*Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește lui Milea
și fiilor lui satul Mircești, în urma unei judecăți.*

† Милостїю божїю, Іо Мирчѣ воєвода, сынъ великого Іо Михне воєводе,
господїнь въсєи землє Уггровлахїнскоє. Дават господство ми сїе повелѣнїе гос-
подства ми Милѣ съ сыновїи мѣ по имениѣ Замцѣ и Радоуа и Пабєа и Пѣтрѣ
и съ нїх сыновїи, тако да им ест Мирчєцїи вєси, понеже им ест стара и права
учинѣ и дѣдинѣ.

¹ Loc rupt.

И хотар им ест wt вода Тополоком, дори до источника Кълнициом а wt тѣи до Кичера Драгоевѣ а wt тѣи до источника Ивницем а wt тѣи до источника Негрѣшова wt Преслоп; wt тѣи до повинѣк на Врѣста, wt тѣи до шерьшига Мошвеском; wt тѣи до Кичера над Колорржп, wt тѣи до балта Илхова, wt рог балте, wt доле; wt тѣи по стари пѣт до балта Тополова, wt тѣи по валѣ Илхова дори ѡ Илховиц ѡ Бежанице, по Илховиц до висока погар.

Понеже им ест стара и права wчина; а сестра Милевѣ, Станислава, ница метех да не имат със wчинѣ, понеже ю ест продад Милевѣ за ̄ флорин.

И потом сѣ имали съпренѣ Милѣ и сынови емѣ, съ Стоя и със Иван пред родѣтелею господства ми. Тако родител господства ми ми ест дал Миле и сыновом емѣ бѣ болѣри мѣциашин; та сѣ свидетѣлствовали и клеан сѣ како ест Миле и сыновом емѣ стара и права wчинѣ и дѣдинѣ.

Потом, сѣ сѣ прели и пред господство ми. Тако господство ми нѣ сѣдих със болѣри и нандох како ест Миле и сыновом емѣ стара и права дѣдина.

Сего радѣ, им дадох и господство ми, iako да им ест въ wчинѣ и въ wхабѣ ним и сыновом им и енѣчетом и прѣвнѣчетом нѣ. И каре колѣ сѣ wt нѣх прѣвнѣчит сѣмрѣт прѣжде, а въ нѣх прѣдалнка да нѣст, нѣ да им ест wставшил. И ни wt кожеже непотѣковенно, по реч господства ми.

Свидѣтелѣ: жѣпан Шивка дворник, жѣпан Тѣдор логофет, Костѣ вистигар, Гнебу спатар, Дѣнкѣл комис, Бланкѣл столник, Милѣ пѣхарник.

Писано ѡ Борьцин, мѣсѣца новебрѣ ̄ днѣ, въ лѣт х̄злѣ.

† Іw Мирча кивѣвда, милостѣа божѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul marelui Io Mihnea voievod, domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milea cu fiii lui, anume Zimțea și Radul și Albul și Pătru și cu fiii lor, ca să le fie Mirceștii toți, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Și hotarul le este de la apa Topolovului, pînă la izvorul Călineștilor, iar de aci pînă la Chicera lui Dragoe și de aci pînă la izvorul Ivinților și de aci pînă la izvorul Negrușoaiei de la Preslop; de aci pînă la povarnă la Cruce, de aci la obîrșia Moșescului; de aci pînă la Chicera de la Coloripă, de aci pînă la balta Ilhovului, la cornul bălții, din jos; de acolo pe drumul vechi la balta Topolovului, de aci pe valea Ilhovului, pînă la Ilhovița la Bejaniște, pe Ilhovița pînă la dealul înalt.

Pentru că le este veche și dreaptă ocină; iar sora lui Milea, Stanislava, să nu aibă nici un amestec cu ocina, pentru că a vîndut-o lui Milea, pentru 4 florini.

Iar după aceea au avut piră Milea și fiii lui cu Stoia și cu Ivan înaintea părintelui domniei mele. Astfel părintele domniei mele a dat lui Milea

și fiilor lui 12 boieri megiași; aceștia au mărturisit și au jurat că este veche și dreaptă ocină și dedină a lui Milea și a fiilor lui.

După aceea s-au pîrit și înaintea domniei mele. Astfel domnia mea i-am judecat cu boierii și am aflat că îi este lui Milea și fiilor lui veche și dreaptă dedină.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i s-ar întimpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Șuica vornic, jupan Tudor logofăt, Costea vistier, Sibiu spătar, Diicul comis, Vlaicul stolnic, Manea paharnic.

S-a scris în Borăști, luna noiembrie 3 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., ms. 1232, f. 16.

Copie după orig., perg.

Cu o traducere din 1908, f. 17.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 53—54.

1509 (7018) decembrie 5.

Mircea voievod, fiul lui Mihnea cel Rău voievod, întărește lui Stan și fratelui său Voico parte din satul Hăești, în urma unei judecăți.

† Милостноу божию, Іо Мирча воєвода, сынъ Іо Михне воєводе. Дават господство ми сѣ повелѣніе господства ми Станъ съ брат мѣ Бонко и съ сыновн их, іако да им ест ѡ Хъци, ѡт половино, четвърти дѣл, понеже им ест стара и права вчина и дѣдина. И ѡт вода, пак ѡт половино, четвърти дѣл, понеже им ест стара и права вчина и дѣдина.

Потом имаше съпреніе пред господство ми със Лѣпша за радї вван вчинн. Тако господство ми сѣдих съ властели и болѣри господства ми и гледах книгѣ Блада воєводе; тако наидох како сѣ извадилн със кї болѣри како им ест стара и права вчина и дѣдина.

Сего радї, им дадох и господство ми, іако да им <ест>¹ въ вчиннъ и въ вхавѣ, ним и сыновом им и ввнчетом и прѣвнчетом их и нни ѡт когоже непотжкювенно, по реч господства ми.

¹ Loc rupt.

СРЕДЕТІАНЕ: <ЖС>¹пан ШѢНКА дворник, жѢПАІ ТѢДОР логофѢТ, СѢНІЮ спатар, КостѢ вист<ниа>¹р, ДинкѢа комис, Ра<д>¹г<л>¹пѢхарник<к>¹, БланскѢ<л> <сто>¹л<ник>¹. И исправник П. . . .¹

<Пис мѣсеца>¹ декемвриѢ 5 днь, въ лѣто хѢНУ.

† Іу Мирча воевода, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voievod, fiul lui Io Mihnea voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan cu fratele său Voico și cu fiii lor, ca să le fie la Hăești, din jumătate, a patra parte, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Și din apă, iar din jumătate, a patra parte, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Apoi au avut piră înaintea domniei mele cu Lupșa pentru acea ocină. Astfel domnia mea am judecat cu vlastelii și boierii domniei mele și am cercetat cartea lui Vlad voievod; astfel am aflat că au scos cu 12 boieri că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

De aceea le-am dat și domnia mea, să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Șuica vornic, jupan Tudor logofăt, Sibiu spătar, Costea vistier, Diicul comis, Radul paharnic, Vlaicul stolnic. Și ispravnic A. . . .¹

<S-a scris luna>¹ decembrie 5 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 163 (Tismana, IV/1).

Orig., hirtie (30 × 21), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 240, și 335, f. 54, și la Bibl. Acad., MCCXXXI/52.

EDIȚII. Slav și trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 317—319. Trad. *D.I.R.*, B., 54—55.

Facs. *D.I.R.*, B., 234.

67

<1510—1511> aprilie 1, Pitești.

Vlad cel Tânăr voievod dăruiește vlastelilor săi Barbu ban, Pîrvu vornic și Danciu mare vornic, Potelu și Cușmuța cu girlele și seliștele.

† Милостїю божїю, Іу Блад воевод и господинь въсен земли Угровлахї-нскон, сынъ великаго и прѣдобраго Блад воевода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми прѣпочтеннм властелом и право верно послѣживши господства ми, жѢпанѢ БарбѢа банѢ и жѢпанѢ ПрѣвѢа дворникѢ и жѢпанѢ ДанчѢа

¹ Loc rupt.

дворникъ великомъ и съ сыновом нх, тако да им ест Потел въс и със грълом и Къшаница и съ въсом хотаром нх и съ въсемн селищами, варе колико селище сѣт, понеже нх достиже жѣпан Барбѣл бан и със братѣмъ си със добром и правом верном слѣжбом въ господстве мн.

Сего радѣ, им дадох и господство мн, тако да им ест въ шчинѣ и въ вхѣбѣ, им и сыновом нх, вънском и прѣвнѣчетом нх. И варе комѣ въ ннхъ сѣлѣчит се прѣжде сѣмрът, а въ ннхъ прѣдалника да нѣст, анѣ да ест вставшим нм. И ни въ когоже непотакновено, по шризмѣ господства мн.

Исправникъ жѣпан Марча постелник велики.

Писъ в карош Пнтицол, мѣсяца апрѣлѣ ѣ днѣ, въ лѣто хѣ.

† Іу Влад вѣвѣвда, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voievod Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstiților vlasteli și celor ce au slujit cu dreaptă credință domniei mele, jupanului Barbul ban și jupanului Pirvul vornic și jupanului Danciul mare vornic și cu fiii lor, ca să le fie Potel tot și cu gîrla și Cușmița și cu tot hotarul lor și cu toate seliștele, oricîte seliști sînt, pentru că le-a dobîndit jupanul Barbul ban și frații săi cu bună și dreptcredincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i se va întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Ispravnic jupan Marcea mare postelnic.

•S-a scris în orașul Pitești, luna aprilie ziua 1, în anul 7000 <1492>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 164 (Bistrița, XIV/1).

Orig., perg. (18 × 33,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 42, 201, f. 339v și 713, f. 560.

Data greșită, s-au omis cifrele zecilor și unităților; datat după domn și ispravnic.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 55. Facs. *Ibidem*, 235.

1510 (70<1>8) aprilie 24, Curtea de Argeș.

Vlad cel Tânăr voievod întărește Mariei, fiica lui Alăman, delniță la Stănești.

† Милостѣю божѣю, Іу Влад вѣвѣвда и господинѣ въсон земле Уггровлахѣнскон, сынъ Влада великаго вѣвѣвдѣ. Дават господство мн сѣе повелѣнѣ

господства ми Марїен съ сылове ин, варе колко мѣ Богъ припѣстит, яко да мѣ ест ѿ Стѣниши дѣлицѣ Нѣгоевѣ, понеже мѣ ест била даа шт штцѣ ю, шт Плъман, прикїю. Я потом, имаше пренїю дѣщерѣ Плъманевѣ, Марїта, със штцѣ ю, та се прише пред господство ми. Тако господство <ми>¹ гледал и сѣднх и съ властелин господства ми; тако, нандоух господство ми како ест била тае дѣлицѣ даа прикнїю дѣщере си Марїе.

Сего радї и господство ми мѣ нх дадоух, яко да мѣ ест въ шчинѣ и въ шхавѣ, немѣ и сыновеом емѣ и вѣнком и превѣчетом ю, въ вѣкы. И въ ннх прѣдалка да нест, нѣ да ю ест штакшнм. И ни шт когоже непотѣкновано, по реч господства ми.

Свѣдѣтел<е>²: жѣпан Баревѣл бан и жѣпан Прѣевѣл внѣшн дворник и жѣпан Данчул велики дворник и жѣпан Богдан легосит, Давчул <спата>^{2р}, Харват вистїар, Нѣгоевѣ комис, Иван столник, Марча постѣлник.

И азъ, Барнава граматник, писах въ двор Ир<гнш, м>²ѣсица апрїлїе кѣд дѣнь, в лѣт хзи<ѹ>³.

Исправник Пахѣлк портар.

† Ю Блїц в мїежда, милостїм божїм, господннх.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Mariei cu fiii ei, oricți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Stănești delnița lui Neagu, pentru că i-a fost dată zestre de tatăl ei Alăman. Iar apoi a avut piră fiica lui Alăman, Maria, cu tatăl ei și s-au pirit înaintea domniei mele. Astfel domnia <mea>¹ am cercetat și am judecat și cu vlastelii domniei mele; astfel am aflat domnia mea că a dat acea delniță de zestre fiicei sale Maria.

De aceea și domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă ei și fiilor ei și nepoților și strănepoților ei, în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul fost vornic și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan logofăt, Danciul spătar, Harvat vistier, Neagoe comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

¹ Omis.

² Loc rupt.

³ Loc șters.

Și eu, Varnava gramatic, am scris la Curtea de Ar<ghiș>¹, luna aprilie 24 zile, în anul 70<1>²8 <1510>.

Ispravnic Pahulea portar.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 165 (Cîmpulung, VIII/4).

Orig., perg. (21 × 29), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, ms. 204, f. 92v—93 și la Bibl. Acad., ms. 1448, f. 133v.

După domn, văleatul nu poate fi decît 7018.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 55—56. Facs. *Ibidem*, 236.

1510 (7018) mai 1, Tirgoviște.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat, stabilind tariful, precum și bălțile Bistreșul, Balta Albă, Platăț și Comani, cu vama din pește.

† Многосѣумъ божіумъ, Іо Владъ воивода и господинъ въсехъ земли Сѣверо-владѣнскон, сынъ прѣдобраго и великаго Влада воивода. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтомъ монастырѣ нарицаемаго Тисмѣна, храмѣже и шентѣли свѣтѣи прѣчистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашон Богородици и присно дѣви Маріи и честнаго и славнаго еѣ Успеніе и наставникъ и считѣлю словеснаго стада Христова и ермонахъ Іованикѣи и въсѣмъ братіямъ елико сѣтъ въ свѣтѣи монастырѣ, даватъ господства ми вама Калафатъ да имъ сѣтъ учинѣ и ахабѣ. И да взиматъ вамъ вът Калафатъ: вът конѣ, аспри Ѣ, а въдъ кола, аспри Г, вът кракъ, аспри Ё, а двѣ швецѣ аспрѣ, вът вкрѣтица пшенице, вѣ аспри, въдъ сто крѣшци, гѣ крѣшци, въдъ козелнице вино, іѣ аспри.

Бистрець и Бѣло Блато и Платѣць сѣтъ учинѣ и ахабѣ и дѣдинѣ: въдъ І рне, ѡ рне, и въдъ тѣа, макаръ мало владѣ, макаръ голѣмо, до Калафата, въдъ І рне, ѡ. И на тѣи влата, що хѣтѣ солѣтъ съ корабѣи, въдъ корабѣа, аспри ѡ, въдъ насадъ, еѣ аспри, въдъ кола, ѡ аспри, въдъ товара на коню, аспри Ѣ; и влато въдъ Комани, вътъ І рне, ѡ; и въдъ Платѣца до Гезерина, макаръ мало влато, макаръ голѣмо, вътъ І рне, ѡ.

Ещеже и заканные поставлѣетъ господство ми, како по съмрѣти господства ми, кого избѣретъ господъ Богъ вѣтѣи господинъ Влашконъ Земли или вътъ срѣдѣчнаго плода господства ми или вътъ сѣродникъ господства ми или, по грѣсѣхъ

¹ Loc rupt.

² Loc șters.

наших, от иноплеменик, да аще почетет и стверждат сѣ повелѣніе господства ми, того господъ Богъ да стверждат и почетет и съхранитъ къ господству его; аще ли поперет и не почетет и не стверждат, того господъ Богъ да поперет его и посрамит и збнетъ зде тѣломъ, а въ бѣдештихъ вѣцѣ душа его и да иматъ участь съ Иудеи и съ Ирѣамъ и съ нѣкими Ѹдѣи, иже възъпише на господа Бога и спаса нашего Исуса Христа, кръвъ его на нихъ и на чедоу ихъ, якоже и вѣдетъ въ вѣки, аминъ.

Сѣи сѣтъ свидѣтели: жупан Барбѣла бан и Прѣвѣла Кралевски, жупан Кръстѣан и Бадѣ вѣнши дворници, жупан Строе велики дворникъ, жупан Богдан велики логофѣт, Данчюк спатар, Нѣгое колнис, Харват вистѣар, Марча постѣлник, Станчюк пѣхарник, Иван столник.

Писъ въ настоани градъ Тръговище, мѣсеца маѣа дѣнь 7, въ лѣтъ хъѸѸ.

† Іу Блада вѣвѣда, милостѣа божѣа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Tismeana, hramului și lăcașului sfintei preacuratei și preabinecuvintatei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos și ieromonah Ioanichie și tuturor fraților cîți sint în sfînta mănăstire, dă domnia mea vama Calafatului ca să le fie ocină și ohabă. Și să ia vamă de la Calafat: de cal, 6 aspri, iar de bou, 3 aspri, de vacă, 2 aspri, de două oi, un aspru, de sacul de grîu, 2 aspri, de suta de bolovani <de sare>, 3 bolovani, de butea de vin, 10 aspri.

Bistreț și Balta Albă și Platăț sint ocină și ohabă și dedină: din 10 pești, 1 pește, și de aci, fie balta mică, fie mare, pînă la Calafat, din 10 pești, 1. Și pe acele bălți, ce se va săra cu corabia, de corabie, 30 aspri, de majă, 15 aspri, de car, 4 aspri, de marfă pe cal, 2 aspri; și balta de la Comani, din 10 pești, 1; și de la Platăț pînă la Severin, fie balta mică, fie mare, din 10 pești, 1.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă va călca și nu va cinsti și nu va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească și să-l batjocorească și să-i ucidă aici trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuito-

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Stoica cu frații săi, ca să le fie la Corbi a patra parte și jumătate din Bălicineasca, pe care a ținut-o sfinta mănăstire de la Tismena; iar călugării de la Tismena, ei să-și țină Cîrbeștii toți și partea lui Căzan, cum au ținut pe vremea fratelui domniei mele Radul voievod; de asemenea și de acum înainte să ție, precum s-au întocmit mai dinainte, din zilele fratelui meu Radul voievod, căci le este veche și dreaptă ocină, dedină, a sfintei mănăstiri Tismena.

De aceea, le-am dat domnia mea ca să fie sfintei mănăstiri, iar Stoica cu frații săi să-și țină la Corbi a patra parte și jumătate din Bălicineasca, cum sînt mai sus scrise. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și Pîrvul Craiovești și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoie comis, Marcea postelnic, Stanciul paharnic, Ivan stolnic.

S-a scris în cetatea Tirgoviște, luna mai 2 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 167 (Tismana, XXXVIII/1).

Orig., perg. (17 × 25,5), pecete aplicată.

Cu două traduceri din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 504v și 336, f. 139v—140 și la Bibl. Acad., DCCXXXIV/33.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surele*, I, 323—324; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 66—68. Trad. *D.I.R.*, B., 58. Facs. *D.I.R.*, B., 238.

1510 (7018) mai 15, București.

Vlad cel Tânăr voievod dăruiește la Athos — fostului prot Cozma — un obroc anual de 5 000 aspri.

† Бѣ имѣ Оцѣ и Сына и Свѣтаго Дѣла, Троице свѣтѣи, единосѣщниѣи и неразделимѣи и молчѣвни прѣчистѣи его Богоматере, владичице нашою Богородици и присно дѣвѣи Марїи кѣспноже и въсѣх свѣтыхъ.

Изъ, Христа Бога, благоверѣни и Христѣлюбивы, Ыв Влад конвода, кожитѣю милостию владѣа земли Угровлахїискою, жаланїе имѣе къ божественымъ црѣквамъ и къ иночѣскомъ чинѣ, видѣхъ бо црѣские монастыре, иже съ великымъ трудомъ и съ тѣшанїемъ шт божественѣхъ царѣхъ и господахъ шт основанїа въздѣвженихъ и украшенихъ, въсїаже врѣмена шт свѣтопоченихъ хититори шд сїхъ весїрѣвшихъ и въ тѣснотѣ мнозѣ и скръби божественымъ прѣбѣвающимъ инокомъ, зрѣщеже такова царска зданїа шѣтшавша и ршѣнна въсе свѣтомъ, божественомъ

ГОВОЛИТ ДА СЕ ДАКАТ СЫН ВШЕРЧЕННІИ ШБРОК И ДА МЪ ЕСТ НЕПОТКОРЕННО НАМЖЕ И РОДУТЕЛЕМ НАШИМЪ ВЪ ВѢЧНОЕ ВЪСПОМИНАНІЕ.

ПАКИЖЕ, ПО ЕЖЕ ШТ ЗДЕШНИХЪ НАШЕМЪ ПРЕШЕСТВІЮ, ЕГОЖЕ БЛАГОВОЛИТЪ ГОСПОДЬ БОГЪ БИТИ ГОСПОДИНЬ БЛАШКОИ ЗЕМЛЫ, НИИ ШТ НАШЕГО СРЪДЕЧНАГО ПЛОДА НИИ ШТ НАШИХЪ СЪРОДНИКЪ НИИ НИИ НЕКТО ШТ ПРАКОСЛАВНИХЪ, ЕМЪЖЕ ДАРШЕТЪ БОГЪ ГОСПОДСТВО БЛАШКО, АЩЕ ПОНОВИТЪ СИНЪ ХРИСОВЪДА И ИСПАЪНИТЪ СЪЕ НАМИ ШЕЩАННОЕ ДА НИМАТЪ ПОМОЩЬ ШТ ХРИСТА БОГА И ШТ ПРѢЧНИСТІЕ БОГОМАТЕРЕ КЪПНО И ШТ ВЪСЕХЪ СВѢТЫХЪ БОГЪ ШГОДНЕШНИХЪ, АМИН. Я АЩЕЛИ КТО ДРЪЗНИТЪ ШТЕТИ НИИ РАЗОРИТИ СЪЕ НАМИ ШЕЩАННОЕ ДА МЪ СЪ СЪПРОТНЕНЕ СВѢТЫЕ СТРАСТИ ГОСПОДА БОГА СПАСА НАШЕГО ІСУСА ХРИСТА ЗДЕ И ВЪ БЪДЪЩИХЪ ВѢЦЕ И ВЪ МІСТО ПОМОЩИ ДА МЪ ЕСТЪ ШТМЪСТНИЦА ПРѢЧНИСТА БОГОМАТИ КЪПНОИ ВЪСИ СВѢТЫ. И НИЖЕ ПО НАС ИСПАЪНИТЪ И ШКРАСИТЪ И ШТВРЪДНІТЪ И ШКРѢПИТЪ ІАКОЖЕ МИ ШЕЩАХОМЪ СЕ, ДА ДАРШЕТЪ ГОСПОДЬ БОГЪ ЕМЪ БЛАГОДѢТВОЮ И МИЛОСТЬ И ВЪ СЪШАМЪ ВѢЦѢ ПРОВОДУТИ [ТИ] ВЪ БЛАГОЧЕСТІЮ И ВЪ ПРАКОСЛАВІЮ И КОНЕЦЪ БЛАГЪ И ВЪ БЪДЪЩЕМЪ ВѢЦѢ, ЖИЗНЬ ВѢЧНІИ И Ш ДЕСНОЮ СТАТИ ПРѢСТОЛА ГОСПОДА БОГА И СПАСА НАШЕГО ІСУСА ХРИСТА СЪ ВЪСЕМИ СВѢТИМИ НИЖЕ ШТ ВѢКА БОГЪ ШГОДНЕШНИМИ, АМИН.

И ПИСА СЕ Ш БЪСКРЕЩІИ, МѢСЦА МАИИ ЕШ ДЕНЬ, ВЪ ЛѢТЪ ХЪШІИ.

† ІУ БЛАДЪ КВЕКЪДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† În numele Tatălui și al Fiului și al Sfintului Duh, Troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită și cu rugăciunile preacuratei maici a lui Dumnezeu, stăpinei noastre, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria, dimpreună și cu toți sfinții.

Eu, în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu stăpînind țara Ungrovlahiei, avînd dorință către dumnezeieștile biserici și către cinul călugăresc, am văzut deci împărăteștile mănăstiri, care cu mare trudă și cu străduință au fost ridicate din temelie și înfrumusețate de dumnezeieștii împărați și domni, însă în aceste vremuri sărăcite de sfintrăposații ctitori și în multe greutăți și supărări petrecînd dumnezeieștii călugări, văzînd atari împărătești zidiri învechite și ruinate, urmînd atotsfînta, dumnezeiasca Scriptură, care zice: „milă vreau, iar nu jertfă“ și iarăși că: „prin milostenii se curăță păcatele“ și iarăși: „fericiți cei milostivi, că aceia vor fi miluiți“, precum și gura proorocului, inspirată de Duh sfînt, zice: „fericit bărbatul care miluiește, în fiecare zi se va îndulci de Domnul“.

Acestea dar cunoscîndu-le din dumnezeiasca Scriptură, iar am ascultat pe proorocul care zice întru Duhul sfînt că: „auziți împărați și înțelegeți învățați judecători ai capetelor pămîntului, pricepeți stăpînitori ai mulțimilor și cei ce vă mindriți cu popoarele limbilor, căci stăpînirea este dată

de Dumnezeu și puterea de la cel de sus.“ Toate înțelegînd dar, că toate în minile lui Dumnezeu sînt, și fiecăruia din noi îi dă cît vrea, căci fericit și de trei ori fericit cel ce cheltuiește bine bogăția încredințată lui de Dumnezeu și care folosește în taină talantul dat lui de Dumnezeu, adică cu milostenie, ca să audă acel bun și dulce glas de bucurie și de veselie veșnică: „slugă bună și credincioasă, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea dar auzînd, ni se cuvine să înțelegem de lucrurile de aici că sînt scurte și trecătoare, căci și sfînta Scriptură zice că: „orice mărire a omului este trecătoare“, și ni se cade să rîvnim către binecinstitorii și sfîntrăposații domni dinainte, care cele pămîntești bine le-au întocmit și pe acestea bine le-au petrecut, cu acestea pămîntești bunurile cerești le-au dobîndit, și moștenindu-le pe acestea, cele pămîntești pămîntului le-au lăsat.

Și eu cu dorire am rîvnit către atotcinstitele dumnezeiești biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip dorește cerbul la izvoarele apelor, așa rîvnește sufletul meu către domnul Dumnezeu meu“. Văzînd eu dar că pentru păcatele noastre s-au imputînat binecinstitorii domni și ctitori, care au ridicat și au înfrumusețat și au miluit dumnezeieștile și sfințitele biserici, mai cu deosebire cele ce se află la Sfîntul Munte Athos, grădină a preacuratei maici a lui Dumnezeu. Pentru că a venit la noi, de la Sfîntul Munte, părintele chir Cozma fostul prot și a adus scrisoarea și hrisovul preaiubitului și binecinstitorului frate al meu Radul voievod și eu, văzînd scrisoarea hrisovul, și noi ne-am gîndit și ne-am învoit să ajutăm după puterea și darul dăruit nouă de pronia cea de sus, pe sfințele dumnezeiești biserici, mai ales cele de la Sfîntul Munte Athos, grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu. De aceea, cu îndemnul lui Dumnezeu și cu învățătura mai sus-scrisului părinte, din cît ne este cu putință către o asemenea faptă am ajutat și am vrut să cinstesc pe acel sfînt loc și pe acel bărbat bun către noi și nouă, după sfîntul Duh, părinte și nastavnic, mai sus-zisului părinte chir Cozma, fostul prot, cît este cu putință de la noi și din averea dăruită nouă de Dumnezeu, să se dea obroc în fiecare an cîte 5 000 aspri și cheltuială cîte 500 aspri și să vină frații după obroc în luna lui mai 15 zile, unde el va locui, fie în ce loc, fie la hramul sfîntului Ilie sau altundeva, în alt loc unde va binevoi el, în viața lui și după trecerea din cele de aici. Dacă se va întîmpla acestui mai sus-zis părinte chir Cozma ca el să binecuvînteze cu a sa binecuvîntare să fie acest mai sus-zis obroc sau dintre frații care cu el au muncit și s-au ostenit sau la orice loc va binevoi el să se dea acest mai sus-zis obroc și să fie neconținut nouă și părinților noștri de veșnică pomenire.

Iarăși, după trecerea noastră dintre cele de aici, pe cine va binevoi domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, sau din rodul inimii noastre sau din rudele noastre sau un altul dintre dreptcredincioși, pe care îl va

dărui Dumnezeu cu domnia Țării Românești, dacă va înnoi acest hrisov și va împlini această făgăduială a noastră să aibă ajutor de la Hristos Dumnezeu și de la preacurata maică a lui Dumnezeu, împreună și cu toți sfinții cei plăcuți lui Dumnezeu, amin. Iar dacă va îndrăzni cineva să ia sau să nimicească această făgăduială a noastră, să-i fie potrivnică sfânta patimă a domnului Dumnezeu și mîntuitorul nostru Iisus Hristos, aici și în veacurile viitoare și să-i fie răzbunătoare preacurata maică a lui Dumnezeu, împreună cu toți sfinții. Și care în urma noastră va împlini și va înfrumuseța și va împuternici și va întări ceea ce noi am făgăduit, să-i dăruiască domnul Dumnezeu binefacere și milă și în aceste veacuri să petreacă cu bunăcinstire și în dreaptă credință și în sfîrșit bunătate și în veacurile viitoare viață veșnică și să stea dea-dreapta scaunului domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos cu toți sfinții care din veac au plăcut lui Dumnezeu, amin.

S-a scris în București, luna mai 15 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, CXXIII/10.
Fotocopie după orig.

1510 (7018) mai 15, București.

Vlad cel Tânăr voievod dăruiește m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 5 000 aspri.

† Бѣсе свѣтому, божественому последѣще Писанію рекшомъ: „милости хоуше а не жрътвѣ“ и паки іако „милостинями оуѣщають се грѣси“ и паки „блаженни милостивни, іако ти помилковани бѣдѣтъ“, іакоже и пророческаа дѣхонасищена съта глаголють „блажен мѣж мнѣши, въс дѣнь наслаждает се господови“. Сѣѣ же бо въ божествлаго Писанія свѣдѣше, паки слышахом пророческа, глаголюща дѣхомъ свѣтимъ, іако же: „слышнѣ царїне и разумѣнѣ и навикнѣте сѣдѣ концѣмъ земли, външнѣ дръжещи мнѣжества и грѣдѣщи се въ народѣхъ езики іако дана быст въ господа дръжава вам и сила въ книжѣго“. Разумѣвши же іако въса къ рѣка божїихъ соут и елико хоушет же комуждо въ нас подаровает, нѣ же блажен и трѣблажен иже богоданное богатство добрѣ растачает и дѣляет въ тани божевроченинъ емы таланты, іако же слышнѣ благи же въ сладки и въ гласъ радванїа: „благи рабѣ и вѣрнии, въниди въ радость господа своего“. Сѣѣ же слышавше, подобает намъ вънимати въ здѣшнихъ іако маловерѣменна и прѣхудна сътъ, іакоже и глаголетъ іако „въсака слава довременна ест“. Подобавше же

нам порекновати прѣжднимъ благочѣстивѣимъ и свѣтопочившѣимъ господамъ, иже зѣмля добрѣ ѡтронкше и сѣа добрѣ прѣпроводише, сили зѣмнѣимъ небеснаа при-вѣрѣтѡше блага и сиѡ наследоваше, и зѣмля зѣмнѣи вставише.

Се же и азъ, иже въ Христа Бога, благовѣрнѣи и благочѣстивѣи, Юв Влад конвода, божѣю милостѣю господнѣ въсен Зѣмли Блашкон, сынѣ прѣдобраго Влад конводе, видѣхъ книгѡ и вѣщанѣе родѣтелами господства ми, иже съ миромъ къ господѡ прѣшедшааго, того радѣ желнѣемъ въждеаѣхомъ или къ въсѣчѣстнѣимъ божѣи црѣквамъ, по пророческомѡ словѡ: „иже въразомъ желаетъ елици на источни-ки воднѣ“. Видѣвше же тако, радѣ нашихъ грѣховъ, змалнше се благочѣстнѣива господа, иже божѣственнѣе и свѣщеннѣе црѣкви вѣставаахѡ и украсаахѡ и милова-хѡ, инапаче иже въ Свѣтон Горѣ Фѡонстѣн, свѣтаагоже и царскаго храма и вѣнтѣли прѣсвѣтѣн и прѣчистѣн и прѣблагословеннѣн владннчѣе нашон Богородици и присно дѣви Марѣи, чѣстнааго, славнааго еѣ Бѣвѣденѣа, въ свѣтаа свѣтнѣхъ, мо-настира зовомааго Хиландар, ѡзрѣхомъ вѣсирѣвша въ благочѣстнѣивѣхъ господахъ срѣв-скнѣхъ и блаженнѣивѣхъ хтиторн на послѣдокъ изъ вѣставшон благочѣстнѣивон господажи и царици Марѣе, къ старѡсти же достигшон и блаженнѣи конецъ, вжидающон и родѣтели наши братѣю наши и въ мѣсто своихъ чѣдъ възлюбннши и въ свѣтомъ снмъ вшѣрѣченнѣимъ монастырѡ известннши и благнми словѣ си тако своихъ чѣдъ помолнв-шн, тако си свѣтнѣи монастыръ въ благочѣстнѣивахъ господахъ вѣсирѣвшн не вѣстави-ти нѣ назирати и миловати и послѣдннѣхъ хтиторн нарицати се.

Се же радѣ, ми въсѣ срѣдомъ въспрнѣхомъ свѣтнѣи монастыръ, по блаженнѣемъ прѣставленнѣи въсѣчѣстнѣон и блаженнѣон вшѣрѣченнѣон господажи и царици и ман-це нашон, Марѣе, и сѣстрѣе еѣ, господаже Катакѡзннѣе, въспрнѣхомъ назнвати се хтиторн свѣтомѡ монастырѡ и миловати елико есмо моцннн.

Се же радѣ, вѣщаахомъ и си насъ хрсѡвѣа сътворихомъ, тако да естъ непѡтвѡ-рѣннѡ свѣтомѡ монастырѡ, елико рѣши възмогохомъ, да вѣдетъ вѣрокъ на въсако лѣтомъ свѣтомѡ монастырѡ аспри хѣ и спнза братѣа конте дохѡднѣи да ѡзнимаютъ вѣрокъ, аспри ф. Се же, елико рѣшомъ, тако по силѣ възмогохомъ и вѣставнхомъ, да се даватъ; и да дондѣтъ братѣа мѣсеца мана ѣ днн да тамъ вшѣрѣченнѣи вѣрокъ ѡзнимаютъ. Елиже свѣтнѣи и чѣстнѣиши втци не вѣдетъ еѣ досаднѡ ѡписати родѣтелѣ ми, Влад конводе, и братѡ ми, Радѣа конводе, <сынѣ> вшѣрѣченнѣа Влад кон-вода, ѡ свѣтнѣи помнннкъ въ свѣтѡю проскомнѣдѣю, влиже малъ трѣдъ нашихъ многа мѣзда вшнннн помннннѣемъ мнж.

Дондеже вѣрѣтаетъ мо се въ живнѣи и Богѡ ѡгодно вѣдетъ имѣти намъ бого-вѣрѡченнѣа намъ, такожде и наши сыновѣ, по нашонъ смъртнѣи, да творѣтъ дондѣе же нѣ ѡдрѣжитъ господѡ Богѡ живѣхъ и въ богѡдарованнѣи власти своихъ родѣтели и прѣ-родѣтели. Да аще шннѣи сице сътворѣтъ, такоже имъ рѣкохомъ, и исплнѣетъ и почѣтетъ и ѡтверѣдетъ сѣн хрсѡвѣа и шннѣи и въсако кого Богѡ изволнѣтъ внѣти на мѣснннкъ сннмъ вшѣрѣченнѣимъ, того господѡ Богѡ да почѣтетъ и съхраннѣтъ и ѡкрѣпнѣтъ иже сѣа исплнѣннѣтъ, да мѡ дастъ господѡ Богѡ заѣ зѣмля добрѣ и мирнѡ прѣпроводннши,

НЕБЕСНАА БЛАГАА ПОЛЪЧИТИ И ДА СПОДОБИТ ЕГО, ЕЖЕ УТ ДЕСНОЮ ЕГО ПРѢДСТОЯНІА ЕГОЖЕ ВЪДН И НАМ ГРѢШНИИМ ПОЛЪЧИТИ И СЪ ПРѢЖДНИИМИ И БЛАГОЧЪСТИВНИИ ХИТИТОРИ, МОЛИТВАМИ ПРѢЧНИСТЕ ВЛАДИЦИЦЕ НАШЕ БОГОРОДИЦИ И ПРИСНО ДѢВКИ МАРІЕ И СВѢТИИХ И БОГОНОСНИИХ УТЪЦА, ИЖЕ УТ ВЕКА БОГЪ УГОДИЕШИ ИЖЕ И КЪСЕХ СВѢТИИХ И ЧЪСТНИИХ ИНОК ИЖЕ КЪ СВѢТОМЪ МОНАСТРОУ УТ НАЧЕЛА И ДО СИХ ПОТРОУДНИИХ СЕ И ПОСАДЖИЕШИ СЕ И СЪ МИРОМ ПРѢШЕДШИИХ И НАСТОЯЩИИХ И БИТИ ПО СИХ ХОТИЩИИХ, ДОНДЕЖЕ СТОИТ СВѢТИ МОНАСТИР, АМИН.

Исписаше ут рѣку многогрѣшнаго Степана, к лѣт хзѣѣ, мѣсеца мая и ѣ дъни, 8 град Бѣкѣрѣци.

† Іѡ Блад кѡекогда, милостѣа божѣа, господинь.

† Urmînd atotsfintei, dumnezeieştii Scripturi, care zice: „milă vreau, iar nu jertfă“ şi iarăşi: „prin milostenii se curăţă păcatele“ şi iarăşi „fericiţi cei milostivi, că aceia vor fi miluiţi“, precum şi gura proorocului, inspirată de duh spune: „fericit bărbatul care milueşte, căci acela în fiecare zi se indulceşte întru domnul“. Ştiind dar acestea din dumnezeiasca Scriptură, iarăşi am auzit pe proorocul care grăeşte întru Duhul sfînt: „ascultaţi împăraţi şi înţelegeţi şi pătrundeţi-vă judecători ai marginilor pămîntului, luaţi aminte cei ce stăpîniţi mulţimile şi vă mîndriţi cu noroadеle limbilor că stăpînirea vă este dată de domnul şi puterea de la cel de sus“. Înţelegînd deci că toate în mina lui Dumnezeu sînt şi cit voieşte fiecăruia din noi dă, căci fericit şi de trei ori fericit cel care foloseşte bine bogăţia dată de Dumnezeu şi înmulţeşte în taină talantul înmînat lui de Dumnezeu, ca să audă acel glas bun şi dulce de bucurie: „bunule şi credinciosule rob, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea deci auzînd, ni se cuvine a înţelege despre cele de aici că scurte şi trecătoare sînt, precum se şi spune: „orice slavă este vremelnică“. Se cuvine să rivnim către cei mai dinainte binecinstitori şi sfînt răposaţi domni, care cele pămînteşti bine întocmindu-le, prin acestea pămînteşti bunurile cereşti au dobîndit şi acestea le-au moştenit, iar cele pămînteşti pămîntului le-au lăsat.

Іатă dar şi eu, cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binecinstitorul, Іо Влад voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată Țara Românească, fiul preabunului Влад voievod, dacă am văzut cartea şi făgăduiala părinţilor domniei mele, care cu pace au şezut înaintea Domnului, pentru aceea am ridicat dorinţa către atocninstitele dumnezeieşti biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip doreşte cerbul către izvoarele apelor“. Văzînd însă că, pentru păcatele noastre, s-au micşorat binecinstitorii domni, care au întemeiat şi au infrumuseţat şi au miluit dumnezeieştile şi sfinţitele biserici, mai ales cele ce sînt la Sfîntul Munte Athos, hram sfînt şi dumnezeiesc şi lăcaş al preasfintei şi preacuratei şi preabinecuvîntatei stăpînei noastre de Dumnezeu

născătoare și pururea fecioară Maria, cinstitei, slăvitei ei Intrări în Biserică, la sfânta sfintelor, mănăstirea numită Hilandar, dacă am văzut-o sărăcită de binecinstitorii și fericirii ei ctitori sirbi, iar în urmă lăsată și de binecinstitoarea doamnă și împărăteasă Mara, ajunsă la bătrînețe și așteptîndu-și fericitul sfîrșit, care și pe părinții noștri și pe frații noștri i-a iubit în loc de fii și fiind înștiințat despre această sfîntă mănăstire mai sus-zisă și fiind rugat cu bune cuvinte, ca niște copii ai săi, ca să nu lăsăm această sfîntă mănăstire sărăcită de binecinstitorii domni, ci să o căutăm și să o miluim și să ne numim ctitorii ei din urmă.

De aceea, noi am primit din toată inima sfînta mănăstire, după fericita pristăvire a atotcinstitei și fericitei doamne și împărătese și maică a noastră, Mara, mai sus-zisă, și a surorii ei, doamna Cantacuzino, am primit să ne numim ctitori ai sfîntei mănăstiri și să o miluim cu cît ne va fi cu puțință.

De aceea am făgăduit și am făcut acest hrisov al nostru, ca să fie neschimbat sfîntei mănăstiri, cît am putut spune, să fie obroc sfîntei mănăstiri în fiecare an 5 000 aspri și cheltuială fraților care vor veni să ia obrocul 500 aspri. Aceștia, cît am spus, după cît ne-a fost în putere și am lăsat, să se dea; să vină frații să ia acel mai sus-zis obroc în luna mai 15 zile. Iar vouă, sfinți și cinstiți părinți, nu vă fie cu supărare să scrieți pe părintele meu, Vlad voievod, și pe fratele meu, Radul voievod, fiul mai sus-zisului Vlad voievod, în sfîntul pomelnic la sfînta proscomidie, căci pomenirea noastră vă este mică trudă, iar nouă mare răsplată.

Cît timp ne vom afla în viață și lui Dumnezeu îi va fi plăcut să avem cele ce ne-a încredințat, de asemenea și fiii noștri, după moartea noastră, să facă <la fel>, cît îi va ține Dumnezeu în viață și în stăpînirea de Dumnezeu dăruită a părinților și strămoșilor lor. Dacă ei vor face astfel, după cum le-am spus, și vor împlini și vor cinsti și vor întări acest hrisov și ei și fiecare din cei ce-i va lăsa Dumnezeu urmași ai celor mai sus-zisi, pe cei ce vor împlini acestea domnul Dumnezeu să-i cinstească și să-i păzească și să-i întărească, să le dea domnul Dumnezeu să petreacă aici cu bine și cu pace cele pămîntești, să dobîndească bunurile cerești și să-l învrednicească de șederea la dreapta sa, pe care să o dobîndim și noi, păcătoșii, și cu cei dinaintea noastră binecinstitori ctitori, cu rugăciunile preacuratei stăpînei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria și cu ale sfinților și purtătorilor de Dumnezeu părinți, care din veac bine au plăcut lui Dumnezeu, și ale tuturor sfinților și cinstiților călugări cei de la sfînta mănăstire, care dintru început și pînă acum s-au ostenit și au slujit și cu pace au trecut și cele de acum și cele ce vor fi după acestea, cît timp va sta sfînta mănăstire, amin.

S-a scris de mîna multpăcătoşului Stepan, în anul 7018 <1510>, luna mai 15 zile, în cetatea Bucureşti.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/9.

Fotocopie după orig., la m-rea Hilandar de la Athos.

73

1510 (7018) mai 27, Bucureşti.

Vlad cel Tânăr voievod întăreşte vlastelinului său Calotă fost vistier satele Slăveni şi Stoenişti, în urma unei judecăţi.

† Милостію божію, Іу Влад воєвода и господинъ вѣсон землѣ Ѹггровлахїнскоє, сынъ предобраго и великаго Влада воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми прѣпочетеномѣ властелинѣ господства ми, пачеже нѣ кжцѣ и шѣрѣ господства ми, жѣпанѣ Калотѣ вѣши вистіарѣ съ сыновнн си, вѣре колико мѣ Богъ припѣтит, іако да мѣ ест Слѣвѣннн вѣси и Стонешїн вѣси, понеже мѣ сѣт старѣ и правѣ вчинѣ, понеже нѣ ест стигнѣш втцѣ жѣпанѣ Калотѣ вистіарѣ еше при дѣни Басараба воєводе Старога, потом при дѣни Цапаѣша воєводе. Потом и братѣ господства ми Радѣла воєводе ест вѣла помилуѣла жѣпанѣ Калотѣ вистіарѣ.

И потом, имаше съпренїе жѣпан Калотѣ вистіарѣ сѣе Снн граматик и сѣе дѣщерѣ Бонкѣ Татѣлов, Янка, та се прѣше прѣд господство ми. Тако, господство ми нѣ сѣднѣ съ честити властелин господства ми, по правѣ и по законѣ; тако наидоѣ како ест жѣпанѣ Калотѣ вистіарѣ старѣ и правѣ вчинѣ и достижѣне еше при дѣни Басараба воєводе Старога. И Снн граматик и дѣщѣра Бонкѣ¹ Татѣлова, Янка, вѣташе вт закона.

Сѣго радї, мѣ дадоѣ и господство ми іако да мѣ ест вѣ вчинѣ и вѣ вхѣбѣ, немѣ и сыновем емѣ и вѣнком и прѣвѣнчетом емѣ вѣ вѣкнн. И вѣ ннѣ прѣдалнн да нѣст, нѣ да ест вѣтавшїм. И нн вт когоже непотѣкннвенно, по рѣч господства ми.

Сѣвѣдѣтелїе: жѣпан Барѣшл баан и жѣпан Прѣвѣла Краѣвскнѣ, жѣпан Данчюл великн дворник, жѣпан <Богд>²ан великн логофѣт, Харват вистіар, Нѣгров колнѣ, Станчюл пѣхарник, Иѣал столник, Марча постѣланнѣ.

Пис вѣ настолин град Бѣкѣрици, мѣсеца маи дѣни кѣ, вѣ лѣт хѣнї.

† Іу Влад воєвода, милостію божію, господинъ.

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

² Loc rupt.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstului vlastelin al domniei mele, încă și din casa și cumnatul domniei mele, jupan Calotă fost vistier cu fiii săi, oricți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie Slăveanii toți și Stoenăștii toți, pentru că îi sînt vechi și drepte ocini, pentrucă le-a dobîndit părintele jupanului Calotă vistier încă în zilele lui Basarab voievod cel Bătrîn, apoi și în zilele lui Țepeluș voievod. După aceea și fratele domniei mele Radul voievod a miluit pe jupan Calotă vistier.

Iar după aceea, a avut pîră jupan Calotă vistier cu Sin gramatic și cu fiica lui Voicu al lui Tatul, Anca, de s-au pîrît în fața domniei mele. Astfel, domnia mea i-am judecat cu cinstiții vlasteli ai domniei mele, după dreptate și după lege; astfel am aflat că sînt ale jupanului Calotă vistier vechi și drepte ocini și dobîndite în zilele lui Basarab voievod cel Bătrîn. Iar Sin gramatic și cu fiica lui Voicu¹ al lui Tatul, Anca, au rămas de lege.

De aceea, i-am dat și domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul Craiovești, jupan Danciul mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

S-a scris în cetatea de scaun București, luna mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCI/2.

Orig., perg. (27,5 × 28), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Codrescu*, 162—164. Trad. *D.I.R.*, B., 58—59.

Facs. *D.I.R.*, B., 239.

1510 (7018) mai 27, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește vlastelinului său Neagoe, fiul lui Drăghici vornic, cu fiii și nepoții lui, sate, munți, braniște și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

† Еъ Христа Бога, благоверны и благочестивы и Христолюбивы и самодержавни, Ыв Влад воивода и господинь, сынъ великаго Влада воивода,

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

многостивам боживам и божѣм дарованѣм, владажшѣм и господствѣжшѣм въ вѣсон земли Згорвлахѣнскои, ижеже и запаинским странам, Яллашѣ и Фарагашѣ хѣрцѣг; иже въ силѣ благопроизволи господство ми, своимъ благѣм произволенѣм, чистим и свѣтанм срѣдцем господства ми и даровах господство ми вѣсчестни и благообразни и прѣпочитани, иже над вѣсѣми честми даровѣ настожи, сѣи хрисовѣла господства ми, прѣпочитеномъ властелинѣм господства ми жѣпанѣ Нѣгоѣ Драгичѣвъ съ сынови мѣ, вѣре колико мѣ Богѣ прѣпѣстит, вѣре сынови вѣре дѣщери, и анепсѣи его, сынови Стонканѣ, по именѣ Драгич и Драгомир и сестра нѣ Станка и сынови Бинтиаѣ, Драгич и Радѣла и Лашко и Бинтиаѣ и дѣщере жѣпанѣ Драгичѣ дворникѣ, именем: Марѣа и Нѣкша и Бѣа и Славна и съ сынове нѣ и съ дѣщере нѣ, како да им сѣла, по именѣ: Шжрѣнѣнѣи вѣсѣи и съ планином сѣи вт Бѣчак и съ жилищѣ вт поле вт Сѣрата и Стѣнѣнѣи вѣсѣи и съ планином нѣ вт Флорѣю и Фланпѣнѣи вѣсѣи и съ планином нѣ вт Флорѣи и съ поинном нѣ вт под виноградѣи и съ дѣла виноградом и Бѣнѣнѣи вѣсѣи и съ планином нѣ вт Флорѣи и съ Поинном Сѣли и съ сѣла вт Мислѣ.

И четвѣрти дѣла вт вчина Фржчѣшѣом, понеже ю покѣпнѣше вт Нѣг, за 5 аспри. И пак ѣ Фржчѣшѣи, дѣла Бладѣулов, понеже ю покѣпнѣше вт Бладѣула, за 10 вѣще и 10 аспри. И пак ѣ Фржчѣшѣи дѣла Зорѣв, понеже ю покѣпнѣше вт Зорѣ за един кон добръ. И Брѣза вѣса съ планином нѣ вт Флорѣи и вт Нѣграш и Комарникѣска планина, понеже нѣ покѣпнѣ жѣпан Драгич вт сынови Крѣланговѣи и Шѣнекѣи. И Сѣкжѣрѣнѣи вѣсѣи и Криковѣнѣи вѣсѣи и Лѣчѣани вѣсѣи и Бѣртѣшѣи вѣсѣи и Кжшчѣорѣлѣ вѣсѣи съ вчина сѣи вт влата вт по доле Флѣчѣм, вт рог Шлѣвниѣе до Нѣгани и през Прѣкоп за Дѣнава. И Прикопѣла и Рѣшецѣла вѣсѣи и съ вѣбѣ вранищи и съ жилищѣ Брѣлицѣом и сѣлицѣ Бѣвѣчѣшѣом. И ѣ Креѣциѣи на Яргѣиш половина и Нѣгоѣвани вѣсѣи съ водениѣом.

И Корнѣнѣи вѣсѣи, понеже истиже жѣпан Драгич половина съ слѣжеом, а над дрѣга половина сѣи ѣтжкѣми съ Данѣшѣом вт Корнѣнѣи; та мѣ даде жѣпан Драгич вт Благѣдѣше Стрѣѣв дѣла и Лѣпшанѣла, а Данѣшѣю даде жѣпанѣ Драгичѣ половина вт Корнѣнѣи. И сѣла ѣо зѣве Стонкиѣа вѣсѣи и съ водениѣе и Балѣ-
<теѣи и> рѣшѣи вѣсѣи и съ водениѣе сѣи и съ вранище сѣи и Сѣрѣнта и Гѣшжѣани вѣсѣи съ жилищѣ вт Бѣбани и вт Бѣлѣгжѣрѣшѣи вт Горѣ половина, понеже покѣпнѣше жѣпан Драгич вт Зѣван¹, за 10 аспри и за една кола чѣринѣ, а дрѣга половина дрѣжал Бадѣ дворник. вѣсѣи и четвѣрти дѣла вт Пѣопѣнѣи и Кжмпинѣнѣи вт Дѣжѣмѣ съ вчинѣ сѣи и жилищѣ, колико дрѣжи вт Дѣк Зѣмѣлов и Сѣпатниѣа вѣса и пол вт Дѣдѣлаѣк и вт пол. дѣла Бѣ. и пол вт дѣла Пѣшѣлов и пол вт Благѣдѣшѣи, дѣла Нѣкшѣлаѣк и вт Сѣрата пол, понеже четвѣрти дѣла нѣи вѣсѣи вѣла праѣа вчина, а дрѣга четвѣрти дѣла, Стѣпанѣк дѣла, покѣпнѣ жѣпан Стѣпанѣк логофѣт вт Стѣпанѣк, брат господѣе, за 10 аспри, а

¹ Lectură nesigură.

жъпан Драгич кѣпи Топлицеле въси вт Бѣмбак и вт Нѣг Квстрж, за хѣх аспри и Добрица, за хѣ аспри. Тако заменише: жъпан Драгич даде жъпанѣ Стоикѣ логофетѣ Топлицеле въси, а Станко логофет даде Драгичѣ дел Стопанов вт Гърата.

И Яфѣмаци въси, дѣ-ти дел, понеже их покѣпи жъпан Драгич вт родѣтелѣ господства ми, Блада конкода за бѣ кони прѣси. И пак ѣ Яфѣмаци една дела, шо ю кѣпи жъпан Драгич вт Бан, за ѣ аспри. И ѣ Гѣѣци, дел Шефѣла въса и съ водницем си, понеже ест побратил Шефѣла на жъпана Драгича над свою дел, а потом га кѣпи за гѣ краке. И Скритя и Гѣвжани, понеже их стиже съ савжеом при родѣтелѣ господства ми Блад конкода и потом их кѣпи за дѣ кони вт родителѣ господства ми. И ѣ Кржтѣнци три делове, понеже их даде жъпан Станко логофет жъпанице Прѣе прикѣю. И Брѣскѣни на Криков, понеже их кѣпи жъпан Драгич вт сестре Синесови, вт Керана и вт Янка; и Керане даде аспри дѣ и Янке даде аспри фѣ и един кафтан вт пернеш.

И ацигани, по именѣ: Ржга съ децами си и Корнѣ съ децами си и Бѣлафа съ децами си и Бѣнча съ децами си и Манчюл съ децами си и Панга съ децами си и Фржцѣ съ децами си и Тинтѣ и Тѣлеа съ децами си и Ржжжа съ децами си и Жѣна съ децами си и Зарѣва съ децами си и Драги съ децами си и Ѧпрѣ съ децами си и Бобе и Сердилж съ децами си и Мѣтрешое съ децами си и Рѣва и Бинтиаъ съ децами си и Нѣг и Радѣла съ децами си и Лѣвѣтѣн и Костѣ съ децами си и Бадѣ съ децами си и Манко съ децами си и Ципан и дрѣг Драксин и Мима и Миѣла Молдовѣнѣла съ децами их и Доде съ децами си и Манѣ и Крѣстѣ съ децами си и Банка и Калича и Хрѣлѣн и Нан жѣделѣ и Бабѣ и съ децами их и Хжлбавѣла и Батѣ и Бронца и Радѣла и Дрѣна и Бегое и съ децами их, Дибода и Рѣпа и Пѣла и Дидѣ и съ децами их и Ржтѣ и Долеа и Барѣла и Цепѣлѣш и съ децами си и Гжинац и Стан и Голча и Глак и Приба и Дѣмитрѣ и Тѣрѣла и Роман и Тѣдорика и съ децами си и Болѣ и съ братѣи си, съ децами и Жѣпжнѣ и Петрѣ Прѣжжирѣнѣла и Татѣла и Бадѣ и Миѣана и съ децами си и Костѣ и Нан съ децами си и Тѣра и Никѣла съ децами си, Дадина и Драча съ децами си и Балѣ и Бадѣ и Гинѣ и Стонка и Костѣ съ децами си и Нжнѣкѣ и Илѣе и Татѣла съ децами си и Глак и Бадѣ съ децами си и Цаганишоша и Ј.опа и Дѣша и Бонцѣ и Бѣлѣкѣ и Расигѣлѣ съ децами си.

И паки да им ест ѣ Фжр....., трети дел и въ..... врѣ..... и Пѣвѣнци въси и Т.....ѣци въси и трети дел вт Нѣгрѣк дел, понеже их стиже жъпан Драгич съ правом и верною савжеом к родителѣ господства ми Блада конкоде; и господствѣ ми дадоше бѣ кони добри прѣси и ценѣ их за хѣ аспри. По сеже, сжт сѣи вишѣречѣни села и ацигани въсе старѣ и праве вчине, кѣповане жъпанѣ Драгич дворникѣ.

И пак сынови Бинтиаъ, они да си дрѣжит своих села и ацигани, како ест прежде стжкмили и разделани. И пак, аще<ан се прилзчит> съмрѣти прежде

Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind în toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg; care în putere a binevoit domnia mea, cu a sa bunăvoință, cu inimă curată și luminată a domniei mele și am dăruit domnia mea acest atotcinstit și cu frumoasă față și preacinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de față hrisov al domniei mele, preacinstitului vlastelin al domniei mele jupan Neagoe al lui Drăghici cu fiii lui, oricîți îi va lăsa Dumnezeu, sau fii sau fiice, și nepoților lui, fiii lui Stoican, anume Drăghici și Dragomir și sora lor Stanca și fiii lui Vintilă, Drăghici și Radul și Lașco și Vintilă și fiicele jupanului Drăghici vornic, anume: Maria și Neața și Boba și Slavna și cu fiii lor și cu fiicele lor, ca să le fie satele, anume: Mărgineanii toți și cu muntele lor de la Buciac și cu locuința de la cîmp de la Sărata și Stăneștii toți și cu muntele lor de la Floreaiu și Filipeștii toți și cu muntele lor de la Floreai și cu poiana lor de sub vii și cu partea din vii și Băneștii toți și cu muntele lor de la Floreai și cu Poiana Sării și cu sarea de la Mislea.

Și a patra parte din ocina Frințeștilor, pentru că au cumpărat-o de la Neag pentru 200 aspri. Și iarăși la Frințești partea lui Vladul, pentru că au cumpărat-o de la Vladul, pentru 40 oi și 300 aspri. Și iarăși la Frințești partea lui Zorea, pentru că au cumpărat-o de la Zorea pe un cal bun. Și Breaza toată cu muntele ei de la Floreai și de la Negraș și muntele Comarnicului, pentru că i-a cumpărat jupan Drăghici de la fiii lui Cîrlig și ai lui Minea. Și Secăreanii toți și Cricoveanii toți și Lucianii toți și Berteștii toți și Cășcioarele toate cu ocina sa de la balta din jos de Floci, de la cotul Ialovniței la Noiani și prin Precop pînă la Dunăre. Și Pricopul și Rușetul tot și cu amîndouă braniștele lor și cu locuința Virleților și seliștea Boboțeștilor. Și la Crețești pe Argeș jumătate și Neagobanii toți cu moara.

Și Corneanii toți, pentru că a dobîndit jupan Drăghici jumătate cu slujba, iar pentru cealaltă jumătate s-a întocmit cu Danciul de la Corneani; astfel i-a dat jupanul Drăghici partea lui Stroe din Blagodești și Lupșanul, iar Danciul a dat jupanului Draghici jumătate din Corneani. Și satul care se cheamă Stoichița tot și cu morile și Baloteștii și . . . reștii toți și cu morile sale și cu braniștele sale și Scrita și Găojanii toți cu locuința de la Băbani și din Blăgăreștii de Sus jumătate, pentru că a cumpărat jupan Draghici de la Zviian¹, pentru 500 aspri și pe un car de grîu negru, iar cealaltă jumătate a ținut-o Badea vornicul . . . toți și a patra parte din Plopeani și Cîmpineanii de la Dîmb cu ocina sa și cu locuința, cît ține de la Lacul Zmeilor

¹ Lectură nesigură.

și Spatnița toată și jumătate din Dedilov și jumătate ... partea lui Va... și jumătate din partea lui Puiul și jumătate din Blagodești, partea lui Neacșul și din Sărata jumătate, pentru că a patra parte le-a fost dreaptă ocină, iar cealaltă a patra parte a lui Stoian a cumpărat-o jupan Staico logofăt de la Stoian, fratele doamnei, pentru 4 000 aspri, iar jupan Draghici a cumpărat Toplițele toate de la Bumbac și de la Neag Custră, pentru 6 600 aspri și Dobrița pentru 4 000 aspri. Astfel au schimbat: jupan Draghici a dat jupanului Staico logofăt Toplițele toate, iar Staico logofăt a dat lui Drăghici partea lui Stoian din Sărata.

Și Afumații toți, a 4-a parte, pentru că l-a cumpărat jupan Draghici de la părintele domniei mele, Vlad voievod pe 2 cai prusi. Și iarăși la Afumați o parte, pe care a cumpărat-o jupan Draghici de la Ban, pentru 400 aspri. Și la Guguești, partea lui Șteful toată și cu moara lui, pentru că Șteful s-a înfrățit cu jupanul Draghici pe partea lui, iar după aceea a cumpărat-o pe 13 vaci. Și Scrita și Găojani, pentru că le-a dobândit cu slujba în vremea părintelui domniei mele Vlad voievod și după aceea le-a cumpărat pe 4 cai de la părintele domniei mele. Și la Crătunești trei părți, pentru că le-a dat jupan Staico logofăt jupaniței Preia de zeștre. Și Birseanii pe Cricov, pentru că i-a cumpărat jupanul Draghici de la surorile lui Sin, de la Cherana și de la Anca; și Cheranei i-a dat 1 500 aspri și Ancăi i-a dat 500 aspri și un caftan de perneș.

Și țigani, anume: Răga cu copiii săi și Cornea cu copiii săi și Bulfa cu copiii săi și Buncea cu copiii săi și Manciul cu copiii săi și Langa cu copiii săi și Frățea cu copiii săi și Țintea și Tuleia cu copiii săi și Rînja cu copiii săi și Juna cu copiii săi și Zaruba cu copiii săi și Draghi cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Bobe și Surdilă cu copiii săi și Mătreșoe cu copiii săi și Ruva și Vintilă cu copiii săi și Neag și Radul cu copiii săi și Leauștean și Costea cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Manco cu copiii și Țipan și alt Dracsin și Mima și Mihul Moldoveanul cu copiii lor și Dode cu copiii săi și Manea și Cirstea cu copiii săi și Baica și Calicea și Hirului și Nan judele și Babe și cu copiii lor și Hilbavul și Batea și Vroișta și Radul și Driia și Begoe și cu copiii lor, Diboda și Rupa și Paul și Didea și cu copiii lor și Ritea și Loleia și Barbul și Țepeluș și cu copiii săi și Găinaț și Stan și Golcea și Slav și Priba și Dumitru și Tureul și Roman și Tudorică și cu copiii lor și Bolea și cu frații săi, cu copiii săi și Jupinea și Petru Prejmirrenul și Tatul și Badea și Mihail și cu copiii săi și Costea și Nan cu copiii săi și Tura și Nicula cu copiii săi, Dadina și Dracea cu copiii săi și Balea și Badea și Ghinea și Stoica și Costea cu copiii săi și Năneacă și Ilie și Tatul cu copiii săi și Slav și Badea cu copiii săi și Țagaișoșa și Copa și Dușa și Bonțea și Vulpea și Rasiguvlea cu copiii săi.

Și iarăși să le fie la Fir... a treia parte și la ... și Păuneștii toți și T...șteștii toți și a treia parte din partea lui Negrea, pentru că le-a dobândit jupan Draghici cu dreaptă și credincioasă slujbă către părintele domniei mele Vlad voievod; și domniei mele mi-au dat 2 cai buni prusi, și prețul lor 2 000 aspri. După aceea, sînt aceste mai sus-zise sate și țigani toate vechi și drepte ocini și dedine, cumpărate de jupan Draghici vornic.

Și iarăși fiii lui Vintilă, ei să-și fie satele lor și țiganii, precum s-au întocmit mai înainte și le-au împărțit. Și iarăși, dacă <se întîmplă> moarte mai întii fiilor lui Vintilă și nimeni nu va rămîne dintre nepoții lor, atunci toate satele și țiganii să fie ale jupanului Neagoe și ale fiilor jupanului Stoican și surorilor lor, Maria și Neața și Boba și Slavna. Și iarăși, de asemenea, dacă se întîmplă moarte mai întii lui Neagoe și fiilor fratelui său Stoican, satele lor și țiganii toți mai sus-scriși să fie ale surorilor jupanului Neagoe, Maria și Neața și Boba și Slavna și fiilor lor. Iar la ei prădalica să nu fie niciodată în veci, cît timp se va găsi seminție dintr-înșii.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie acele toate mai sus-zise sate și țigani de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și stră-nepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor și de vama porcilor, de albinărit, de găle-tărit, de dijme și de cositul finului, de care, de cărături, de podvoade, de talpe și de vinărici, adică de toate slujbele și dăjdiile mari și mici, cite se află în țara de sine stătătoare și în stăpînirea domniei mele. Nimeni să nu cuteze să tulbure acele sate și țigani, nici sudeți, nici globnici, nici birari, nici altul nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele, trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i împiedice chiar cu un fir de păr, un om ca acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări și va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela și Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; dacă va călca și va risipi și <va batjocori>, pe unul ca acela <domnul Dumnezeu să-l nimicească și> să-l ucidă aici cu trupul și în veacul viitor sufletul lui ... unde nu este fățarie și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de Dumnezeu, de la Nicheia și să aibă <parte cu> Iuda și cu Arfe și cu toți acei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mintuitorului nostru Isus Hristos și sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pirvul Craiovești, jupan Danciu mare vornic, jupan Bogdan logofăt, jupan Danciu pircălab de Poenari, Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciu paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Oncea, am scris în cetatea de scaun București, luna mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXXIX/3.

Orig., perg. (58 × 40,5), foarte deteriorat, pecete atirnată, căzută.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 59—62.

75

1510 (7018) iunie 18, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Stoica pitar și fiilor săi ocină la Lungi.

† Милостію божією, Іу Влад воєвода и господинь вѣсон землѣ Угровла-хѣнскон, сынъ Влада великаго воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе гос-подства ми верноу слугѣ и болѣринѣ господства ми жупанѣ Стойка питар съ сынове си, варе колици мѣ Богъ припѣстит, тако да мѣ ест ѣ Лѣнци варе коли-ко ест деа Нѣгоевѣ, вѣса, понеже приде жена Нѣгоевѣ и дѣщерѣ Нѣгоевѣ предъ гос-подство ми, тери си дадоше ниѣ деа ѣт Лѣнци за ниѣ доброволю жупанѣ Стой-ке питарѣ, како да мѣ ест вѣ учинѣ. Потом, и покупи жупан Стойка питар ѣт дѣщерѣ Нѣгоевѣ, ѣт Драгаѣ, за х̄ аспре.

Сего раді и господство ми мѣ дадохъ тако да мѣ ест вѣ учинѣ и вѣ ухаѣѣ, немѣ и сыновом емѣ и вѣском и превнѣчетом емѣ вѣ вѣкы. И вѣ ниѣ прѣдалника да нѣст, нѣ да им ест уставшим. И ни ѣт когоже непотѣкновено, по речъ господства ми.

Сведетеліе: жупан Барбул бан и жупан Прѣвул Кралевски и жупан. Данчул велики дворник и жупан Богдан велики логофет, Семка спатар и Харкат вистирар, Нѣгоѣ колнис, Станчул пѣхарник, Иван столник, Марча постелник.

И писа се вѣ настоани град Бѣквреци, мѣсеца Юніѣ нѣ дѣнь, в лѣт х̄ 7018. Исправник Прѣвул страторник.

† Іу Влад вѣвкѣда, милостію божію, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul lui Vlad marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele credincioasei slugi și boierului domniei mele, jupanului Stoica

pitari cu fiii lui, oricîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Lungi oricît este partea lui Neagoe, toată, pentru că a venit femeia lui Neagoe și fiica lui Neagoe înaintea domniei mele, de și-au dat părțile lor din Lungi de bunăvoia lor jupanului Stoica pitari, ca să-i fie de ocină. După aceea a și cumpărat jupan Stoica pitari de la fiica lui Neagoe, de la Drăgaie, pentru 600 aspri.

De aceea și domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Pirvul Craiovești și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan mare logofăt, Semca spătar și Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și s-a scris în cetatea de scaun București, luna iunie 18 zile, în anul 7018 <1510>.

Ispravnic Pirvul stratornic.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LVIII/1.

Orig., perg. (17×27), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1836; altă traducere ibidem, LXXVI/17 ter.

Copie slavă figurată ibidem, MCCXXXIV/1.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 62—63. Facs. *Ibidem*, 240.

76

1510 (7018) iulie 28, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Costea, Dobromir, Cînda ș.a. satul Țerățelul, în urma unei judecăți.

† Многостнымъ божишмъ, Іо Владъ воевода и господинь въсви земли Угровлахиинскон, сынъ прѣдобраго и великаго Владъ воеводе. Даватъ господство ми сие повелѣние господства ми Костѣ и съ братѣ мѣ, Добромир и съ сыновѣ и Радул¹ и съ сыновѣ си и съ аннпснмъ емѣ и Кънда и съ сыновѣ емѣ и Лига и съ братиамѣ си, Радул и Нѣгоѣ и Чюкър и пакъ Радул и Пѣтрѣ съ братиамѣ си, Стан и Добромир и Бьлдимир и Нѣгован и съ братиамѣ си, Стан и Стопка и Данъ яко да имъ естъ Церъцелъа въс съ въсомъ хотаромъ покъде естъ старомъ хотар, понеже имъ естъ старѣ учинѣ и покъпенѣ вът Радулъ конѣс и вътъ тьста мѣ, жьпанѣ Нѣкша, за еѣ флоринѣ, ещѣ при дьни Младъ Басараба воеводе. Я потомъ имашѣ съпренѣ предъ господства ми със Панѣла а господство ми съсдхѣмѣ със чѣститѣмѣ боѣри по правдѣ и по законъ како съ нандѣт ере естъ нимъ покъпенѣ вът тонзи люде,

¹ Cuvînt corectat, cu altă cerneală, din Елаауа.

цо сѣ више писани, вт Радѹл комис и вт тѣста мѣ Нѣкша, ере при дѣни Младѣ Басараба коеводѣ.

Того радѹи нм дадох и господство мн тако да нм ест въ вчине и въ вѣдѣнїи нм и сынѣвнм нѣх и внѣчетомѣ нѣх и прѣвнѣчетом нѣх. И варе комѣ се вт ннѣх сазчитъ сѣмръть прѣжде, а въ ннѣх пѣрдалнка да нѣст, нѣ да нм нѣх <ест>¹ вставшнм. И нн вт когоже непотѣкножено, по врнзѣмѣ господства мн.

СВЕДЕТЕЛНЕ: жѣпан Барѣл и Прѣвѣл Кралевскн, жѣпан Данчюл великн дворннк и жѣпан Богдан логофѣт и Харват вистнѣр, Нѣгое комис, Иван столннк, Семка спатар, Марчѣ постелннк.

Из, Петрус днѣк, еже писахъ въ настоал град Букѣрецин, месеца юане кн дѣнь, въ лѣто хѣнѹ.

† Іѡ Влад кевекѡда, мнлостѹмъ кожѹмъ, господннѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Costea și cu fratele lui, Dobromir și cu fiii și Radul² și cu fiii săi și cu nepoții lui și Cinda și cu fiii lui și Liga și cu frații săi, Radul și Neagoe și Ciucur și iar Radul și Pătru cu frații săi Stan și Dobromir și Vlădimir și Negovan și cu frații săi, Stan și Stoica și Dan ca să le fie Țerățelul tot cu tot hotarul pe unde este vechiul hotar, pentru că le sint vechi ocini și cumpărate de la Radul comis și de la soacra lui, jupanița Neacșa, pentru 12 florini, încă din zilele lui Basarab cel Tânăr voievod. Iar apoi au avut piră înaintea domniei mele cu Nanul, iar domnia mea am judecat cu cinstiții boieri după dreptate și după lege și am aflat că este cumpărătura lor de la acei oameni, care sint mai sus-scriși, Radul comis și soacra sa Neacșa, încă din zilele lui Basarab cel Tânăr voievod.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor. Și căruia dintre ei i se va întimpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pîrvul Craiovești, jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan logofăt și Harvat vistier, Neagoe comis, Ivan stolnic, Semca spătar, Marcea postelnic.

Eu, Petru diac, am scris în cetatea de scaun București, luna iulie 28 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 12.

Orig., perg. (20 × 30,5), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 68—70.

¹ Omis.

² Cuvînt corectat, cu altă cerneală, din „Vladul“.

1510 (7018) august 2, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește mai multora ocini la Sadină, Buneștii de la Mușcel, Frăsinet și Meriș.

† Милостію божію, Іу Блада воєвода и господиць вѣсоє земан Угровлахѹ-нское, сынъ <великаго н>¹ добраго Блада воєвода. Дават господство ми сѣе повѣ-ленїа господства ми саззем господства ми Стан и Станцюа и съ сынови си елици имъ¹ Богъ даст, такоже да им ест учинѣ¹ и с Гадинѣ. И Вишо-слав и Татѹа да им ест учинѣ с Бзвници¹ и вт Мѹшчел. И пак да ест учинѣ Бонков и Оанчек и Бадѣк с Фрѣсинет и с Бзвници и с Мѣриш по с<с>та Блѣса-нов, ни хнем учинѣ вѣсѣх, занеже сѹт старѣ и правѣ учинѣ за дѣдѹнѹ. И коли сѹ вт них се хокет прилзчит прѣжде сѣмрѣтъ, а вишереченѣ с них прѣдданчѣ да нѣст, нѣ да сѹт вставшим.

Сего радѹ, дадох и господство ми вишереченним людѣ сѣе вишенмените учинѣ и дѣдѹнѣ, тако да им ест учинѣ и вѣ хѹаб ним и сыновем им и внуком и прѣвнѣчетем им. И ни вт когожѹ непоколѣенмо, по реч господства ми.

Сеже свидѣтелѣ поставлю господство ми: жупан Барвѣа ван и Прѣвѣа Кра-левски и Данцюа велики дворник и Богдан велики лѹгѹфет и Симка спатар и Харват вистїар и Нѣгоє комис и Станцюа пѣхарник и Иван и Марчѣ столници². И исправник Данцюа велики дворник.

И аз, Барнава, писах вѣ настолци градѹ Бзврици, мѣсеца август ѣ дѣни и вт Ядама до сѣлѣ, вѣ лѣт знѹ.

† Іу Блада воєвода, милостїа божіа, господиць.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul <marelui și>¹ bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Stan și Stanciul și cu fiii
lor, cțiți le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină . . .¹ și la Sadină. Și lui
Vișosav și lui Tatul să le fie ocină la Buneștii de la Mușcel. Și iar să le fie
ocina lui Voico și Oancea și Badea la Frăsinet și la Bunești și la Meriș pe
gura Vilsanului, toate ocinile lor, pentru că le sînt vechi și drepte ocini de
moștenire. Și căruia dintre ei se va întimpla mai înainte moarte, iar cele
mai sus-zise să nu fie la ei prădalice, ci să fie celor rămași.

¹ Loc rupt.

² În acest timp Ivan era stolnic, iar Marcea postelnic.

De aceea am dat domnia mea mai sus-zişilor oameni mai sus-numitele ocini şi dedini, ca să le fie de ocină şi de ohabă, lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor. Şi de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată martori punem domnia mea: jupan Barbul ban şi Pîrvul Craioveşti şi Danciul mare vornic şi Bogdan mare logofăt şi Simca spătar şi Harvat vistier şi Neagoe comis şi Stanciul paharnic şi Ivan şi Marcea stolnici¹. Şi ispravnic Danciul mare vornic.

Şi eu, Varnava, am scris în cetatea de scaun Bucureşti, luna august. 2 zile şi de la Adam pînă acum, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 168 (Ep. Argeş, LII/2).

Orig., perg. (27 × 36), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1753.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 63.

78

1510 (7019) septembrie 8, Tîrgoviște.

Vlad cel Tînăr voievod întărește lui Stanciu logofăt ocini în Belciugata și Voinițești, pe care acesta le dăruiește m-rîi Perivoli.

† Милостію божією, Іу Влада воєвода и господинь вѣсен земли Уггров-владхінскоє, сынъ великаго Влада воєводе. Дават господство ми снѣ повелѣніе господства ми честитому правителю, пачеже изъ кжцѣ господства ми, жупанъ Станчгъ словосаписатеа и съ сынови мѣ, колици мѣ Богъ припсѣтит, яко да имъ естъ половинѣ втъ Белчюгата, понеже имъ сѣтъ жупанъ Станчгъ стара и права вчина, дѣдина. И пакъ да имъ естъ въ Бонницеци мѣсто втъ монастыроу и втъ виноградъ кодъ Вала Ррѣ, понеже покѣпи жупанъ Станчюа втъ Пага втъ Бонницеци тѣмъ мѣсто, за пѣ аспре. И пакъ да имъ естъ едно мѣсто въ шѣмѣ, що мѣ естъ далъ анепсею Тудоръ шницемъ жупанъ Станчгъ съ честъ, да си вчинитъ виноградъ.

И другъ чловекъ да не иматъ метехъ, кромѣ жупанъ Станчюа, понеже по негоу съмръти, онъ встави съ великою клетвою како да сѣтъ тѣмъ вчинѣ втъ Белчюгата и тѣмъ винограде втъ Бонницеци свѣтому монастырѣ нарицаемаго Периволн, за дѣшъ родѣтелею и за негоу дѣшъ, храмѣже прѣчистнѣ владѣчнице нашонъ вогородици и присно дѣенъ Маріи, Рождество ежъ, да естъ свѣтлимъ, божественымъ инокомъ въ пицѣ, намже и родѣтелемъ нашимъ въспомянаніе. Или съсъ полковникоу втъ Белчюгата и съсъ виноградъ втъ Бонницеци нихто метехъ да не иматъ, токомъ калѣгернъ втъ свѣтога монастыра Периволн. И втъ друзехъ села,

¹ În acest timp Ivan era stolnic, iar Marcea postelnic.

КОЛИЦЕ ИМАТ УТ ДРУГЕ КНИГЕ, КЪДА НЕ КЕ СЕ НАИТИ УТ ЖУПАН СТАНЧЮА И УТ НЕГОВЪ БРАТА ПОП ФРЖИКЪА, НИ ЕДИН ДЪТЕ, НИ ДЪЦЕРЕ, НИ АНЕСИА, А ТЪДАИ ДА СЪТ ТИЗНИ СЕЛА И АЦИГАНИ СВЪТМОУ МОНАСТИРЪ, КОД БОИНИЦИИ, ПОНЕЖЕ ИМ СЪТ СТАРЕ И ПРАВЕ УЧИНЕ И ПОКУПЕНЕ. Я ВЪ НИХ ПРЪДАНИКА ДА НЪСТ. И НИ УТ КОГОЖЕ НЕПОТЪК-ЮВЕННО, ПО РЕЧ ГОСПОДСТВА АИИ.

СВЪДЪТЕЛЪЕ: ЖУПАН БАРЕВА БАН И ЖУПАН ПРЪВЕА БИЕШИИ ДВОРИК И ЖУПАН БОГДАИ БЕЛИКИ ДВОРИК И ЖУПАН БИЧА БЕЛИКИ ЛОГОФЕТ, ДАНЧЮА СПАТАР, СТАНЧЪА ОУХАРИК, НЪГОЕ КОМИС, ИВАН СТОЛНИК, МАРЧЪ ПОСТЕЛНИК.

ПИС В ТРЪГОВИЩЕ, МЪСИЦА СЕПТЕВРЪА И ДЪНЬ, ВЪ ЛЪТО ХЪВЪ.

ИСПРАВНИК СЕМКА, БРАТ МАРЧЕВ.

† Іу КЛАДА КВЕВЪДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Stanciul logofăt și cu fiii lui, cîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie jumătate din Belciugata, pentru că îi este jupanului Stanciul veche și dreaptă ocină, dedină. Și iar să-i fie la Voinigești locul de mănăstire și de vie lingă Valea Rea, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Paul din Voinigești acel loc, pentru 80 aspri. Și iar să-i fie un loc la pădure, pe care i l-a dat nepotul Tudor unchiului <сăу> jupan Stanciul în cinste, să-și facă vie.

Iar alt om să nu aibă amestec, afară de jupan Stanciul, pentru că după moartea lui, el a lăsat cu mare blestem ca să fie acea ocină de la Belciugata și acea vie de la Voinigești, pentru sufletul părintelui și pentru sufletul său, sfintei mănăstiri numită Perivoli, hramul preacuratei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, nașterea ei, să fie sfinților, dumnezeieștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri pomenire. Însă cu jumătate din Belciugata și cu via de la Voinigești să nu aibă nimeni amestec, ci numai călugării de la sfinta mănăstire Perivoli. Iar din alte sate, cite au din alte cărți, cînd nu se vor mai afla din jupan Stanciul și din fratele său popa Frincul nici un fiu, nici fiică, nici nepot, atunci să fie acele sate și țigani ale sfintei mănăstiri, lingă Voinigești, pentru că le sînt vechi și drepte ocini și cumpărături. Iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul fost vornic și jupan Bogdan mare vornic și jupan Oncea mare logofăt, Danciul spătar, Stanciul paharnic, Neagoe comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

S-a scris în Tirgoviște, luna septembrie 8 zile, în anul 7019 <1510>.

Ispravnic Semca, fratele lui Marcea.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 169 (Ep. Rîmnic, LII/4).

Orig., perg. (35 × 32), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 63—64. Facs. *Ibidem*, 241.

<1510 după septembrie 8—1512 ianuarie>, Măgurele.

Vlad cel Tânăr voievod poruncește lui Stanciu și Iuban să se ferească de ocina fiilor Dumitresei.

† Іу Влад воєвода и господнѣ. Пишет господство ми тебе Станчо и тебе Юбане и съ дрѣжи кн. И такози кн говориха господство ми, како ѡ кон час зсрнѣ снѹ кингѡ господства ми, а кн ѡ томзи час да се варѣте ѡт ѡчннѡ сынови Дѣмитрѣсєєѡ, како кн ест сѣданн братѡ господства ми Радѹа воєводе. Такожде приидет пак пред господства ми, а господство ми кн съм дал ми болѣри, а кн не можеть да донесеть тензи болѣри на сѣрок, анѡ кет ѡстал ѡт законѡ. Тако да се варѣте ѡт ннѡ и ѡт негови ѡчннѡ, да не придет на дрѣ ред пред господства ми да се плакат ѡт вас, ере не кете грнжате за ѡчннѡ, анѡ кете за главе. Я нно не кет ент, по реч господства ми.

Исправник жѣпан Богдан велики дворник.

Пис ѡ Мѣгѹрѣле.

† Іу Влад воєвода, милостію божію, господнѣ.

† Io Vlad voievod și domn. Scrie domnia mea ție, Stanciule și ție, Iubane și cu tovarășii voștri. Și așa vă vorbim domnia mea ca din ceasul în care veți vedea această carte a domniei mele, voi în acel ceas să vă feriți de ocina fiilor Dumitreasei, cum v-a judecat fratele domniei mele Radul voievod. De asemenea, ați venit iar înaintea domniei mele, iar domnia mea v-am dat 48 boieri; iar voi nu ați putut să aduceți pe acei boieri la soroc, ci ați rămas de lege. Astfel să vă feriți de ei și de ocina lor, să nu vină

În alt rând înaintea domniei mele să se plîngă de voi, căci nu veți avea grijă de ocină ci de capete. Și altfel nu va fi, după spusa domniei mele.

Ispravnic jupan Bogdan mare vornic.

S-a scris la Măgureale.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 172 (Tismana, LXXXVI/2).

Orig., hîrtie (20 × 20), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1912.

Datat după domn și ispravnic.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 65. Facs. *Ibidem*, 242.

80

1510 (7019) septembrie 11.

Vlad cel Tînăr voievod întărește lui Oprea și Stanciu părți în Corbi, în urma unei judecăți.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domnă a toată Țara Rumânească, fecior preabunului și marelui Vlad voievoda. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Oprea și Stanciu și cu feciorii lor, oricîți Dumnezeu le-are trimite, ca să le fielor în Corbi <a> patra parte și den partea Balicăi jumătate, p<e>n<t>ru <că le este> lor bătrînă și dreaptă ocină de moștenire. Ș<i ia> Opréi și Stan<ci>ului cu feciorii lor să le fie în Corbi, den partea lu Filip, a treia parte, pentru că o au cumpărat de la Filip, drept 15 florințu.

Iar după acéia, au avut Oprea pîră cu călugări de la Tismana de s-au pîrît naintea domniei mele ...¹; așa, domnia mea am dat Oprei 12 boiari de au mărturisit denaintea domniei mele și au jurat cum că iaste a Oprei și a soșilor lui ce sînt scriși mai sus, bătrîne și drepte ocine de moștenire.

Drept acéia și domnia mea le-am dat ca să le fie lor moșii ohabnice, lor și feciorilor lor, nepoților, strănepoților lor. Și orcăruia dentr<u e>i s-ar întimpla mai nainte moarte, iar într-însele să nu fie părăsiri, ce să fie ...¹ ce vor fi rămas. Și de cătră <nimen>¹ilea nemișcat, după porunca d<omniei>¹ mele.

Iată și mar<tori am pus domnia mea: jupan Barbul ban>¹ i jupanul Pîr<vul> i jupanul Danciu Craiovescul i jupan Bogdan vel vornic i jupan Harvat vistier, jupanul Simca spătar, Ivan stolnic, Stanciu paharnic, Marcea postelnic.

¹ Loc rupt.

Și eu, Radul, care am scris, luna lui săptemvrie 11 dni, vă leat 7019 <1510>.

Iar la limba rumânească l-am scos la mai 17 dni, 1734 de Vintilă portar.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 170 (Ep. Rîmnic, CV/1).
Traducere; altă traducere ibidem, ms. 362, f. 15.
EDIȚII. D.I.R., B., 64—65.

81

1510 (7019) noiembrie 12, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare, Bahna cu toate seliștele, Virful lui Vlad și Bucina.

† Многостію божію, Іw Влад воєвод и господинъ вѣсон земан Уггровлахѣнскон, сынъ прѣдобраго и великаго Влада воєводе. Дават господство ми сѣе повеленіе господства ми свѣтомъ монастырѣ Тисменѣ, храмъ прѣсвѣтне владичице нашон богородице и присно дѣви Маріи и честное и славное еи ѿспеніе и егѣменъ попъ Евстратіе и вѣсемъ іаже ш Христе братіе шербѣтлющи се въ свѣти монастыр, іако да имъ ест Голема Бодница и село зовомн Бахна и съ вѣсемн селнищамн и съ вѣсомъ хотаршмъ по шбои страна Боднице, до хотар Рѣнице. И Владакъ Бръхъ до хотар Шѣвю гдѣ се станетъ ѿ шнои варѣ, сирѣчъ влату некою. И Бѣчина съ вѣсомъ хотаромъ, штъ Дѣнакѣ до хотар Шѣврѣлюгѣ.

Понеже сѣт ималн калогери штъ свѣтнхъ монастыр Тисменѣ прѣню съсъ Рошкомъ и съ сыновн Рѣсиповн прѣдъ родителѣа господства ми. Тако игѣменъ и братіа извадилн сѣ прѣдъ родителѣа господства ми Влада воєводе книгѣ старимъ господамъ, штъ Владакѣ воєвода, що естъ вна прѣжде Мирче воєводѣ и книгѣ прѣдедѣ господства ми, Мирче воєводе, и потомъ и книгѣ вѣсѣмъ господамъ по редѣ, до живота господства ми и книгѣ родітелю господство ми Владакѣ воєводѣ и братѣ господства ми Радѣкѣ воєводе. И гледахъ и господство ми тѣе вѣсѣхъ книгѣ, по редѣ, съсѣ честитн болѣрѣхъ господства ми и доврѣ нандохъ како Велика Бодница и село Бахна и съ вѣсемн Бахнинномъ селнищамн и съ вѣсомъ хотаромъ и Владакѣ Бръхъ и Бѣчина съ вѣсомъ хотаромъ іакоже сѣтъ више шписанне шчинне правѣ свѣтомъ монастырѣ. Потомъ се сѣтъ подиглн калогери штъ Тисменѣ, та сѣтъ извадилн прѣдъ родітелѣа господства ми и мартѣрисланъ и клеанъ болѣрѣхъ кѣ; тѣа вѣсн мартѣрисланъ сѣтъ како естъ права шчина свѣтомъ мона<сти>¹рѣ.

Того раді, имъ гледахъ и господство ми книгѣ и сѣднхъ по старемъ книгѣ, іакоже видѣхъ господство ми и дадохъ свѣтомъ монастырѣ и божественнмъ ино-

¹ Omiss.

КОМ ШЕНТЕЛНИ СЕКТОМЪ МЕСТЪ, ТИХЪ ВНИШЕ ШПИСАНЕ ШЧИНЕ, ІАКО ДА ИМ СЪТ ВЪ <Ш>ЧИН-
НЪ И ВЪ ВХАБЪ СЕКТОМЪ МОНАСТРОЪ И ВЪСЕМЪ БРАТІУМЪ ЕЖЕ Ш ХРИСТЕ. И НИ ШТ
КОГОЖЕ НЕПОТВОРЕНО, ПО ШРИЗАМЪ ГОСПОДСТВА МИ.

И ВАРЕ КТО СЕ КЕ ПОКЪСНТ ДА РАЗОРНТ СІЮ КНИГЪ ГОСПОДСТВА МИ И ПОВЕЛЕ-
НІЕ СТАРИИ ГОСПОДАМЪ, ТОГО ГОСПОДЪ БОГЪ ДА ГА РАЗОРНТ И РАСИПЕТ И ШЕНЕТ, ЗАЕ
ТЪЛОМЪ А ВЪ БЪДЪЩИМЪ ВЪЦЕ ДЪШКЕЮ И ДА БЕТ ПРОКАЕТЪ ШТ ТИИ СЕКТІУХЪ ШТЬЦЪ
НИКЕНСКИХЪ И ДА ИМАТЪ ШЧЕСТІЕ СЪ ІІЗДОЕ И СЪ ТРЪКЛЕТНИМЪ ІІРИЕМЪ И СЪ ИМЕИ БЕ-
ЗАКОННИИ ІІЗДЕНЕ ИЖЕ ВЪЗЪПНИШЕ, ІАКОЖЕ ЕДИНЕМЪ ШСТИ.

СВЕДЕТЕЛІЕ ПОСТАВЛЕТЪ ГОСПОДСТВА МИ: ЖЪПАИ БАРБЪЛА БАН И ЖЪПАИ ПРЪБЪЛА
И ДАНЧЮА КРАЛЕВЦИ, ЖЪПАИ ДАТКО БАН, ЖЪПАИ БОГДАИ ВЕЛИКИ ДВОРНИКЪ, ЖЪПАИ
ШНЧА ЛОГОБЕТЪ, ХАРВАТЪ ВІСТІАРЪ, СЕМКА СПАТАРЪ, НЪГОЕ КОМИСЪ, ШТАНЧЪЛА ПЕ-
ХАРНИКЪ, ИВАН КАЛИНЕСКЪЛА СТОЛНИКЪ, МАРЧА ПОСТЕЛНИКЪ.

И АЗЪ, ШТЕПАИ ЕЖЕ НАЧРЪТАХЪ ВЪ НАСТОЛНЕМЪ ГРАДЪ БЪКЪШРЕЦЮМЪ, МЪСЕЦА НОЕМ-
БРІЕ БІ ДЕНЬ, ВЪ ЛЪТЪ ШЗЕУ.

† ІІВЪ БАДА ВЪВЕВЪДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЪ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismena, hramul preasfintei stăpi-
nei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei
și slăvitei ei Adormiri și egumenului popa Evstratie și tuturor fraților celor
care întru Hristos se află în sfinta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare și satul
numit Bahna și cu toate seliștele și cu tot hotarul pe amîndouă părțile Vodi-
ței, pînă în hotarul Reciței. Și Virful lui Vlad pînă în hotarul Știubeiu, unde
se oprește la o mlaștină, adică o baltă oarecare. Și Bucina cu tot hotarul,
de la Dunăre, pînă în hotarul Șevirliugului.

Pentru că au avut călugării de la sfinta mănăstire Tismena piră cu
Roșca și cu fiii lui Răsipă înaintea părintelui domniei mele. Astfel egumenul
și frații au scos înaintea părintelui domniei mele Vlad voievod cărțile bătri-
nilor domni, de la Vladislav voievod, care a fost înaintea lui Mircea voievod
și cartea străbunicului domniei mele, Mircea voievod, și apoi și cărțile tuturor
domnilor la rînd, pînă în viața domniei mele și cartea părintelui domniei
mele Vlad voievod și a fratelui domniei mele Radul voievod. Și am cercetat
și domnia mea toate aceste cărți, pe rînd, cu cinstiții boieri ai domniei mele
și bine am aflat că Vodița Mare și satul Bahna și cu toate seliștele Bahnei
și cu tot hotarul și Virful lui Vlad și Bucina cu tot hotarul, că sînt cele
mai sus-scrise ocini drepte ale sfintei mănăstiri. Apoi s-au sculat călugării
de la Tismena, de au scos înaintea părintelui domniei mele și au mărtu-
risit și au jurat 24 boieri; toți aceia au mărturisit că este dreaptă ocină a
sfintei mănăstiri.

De aceea le-am cercetat și domnia mea cărțile și am judecat după vechile cărți, cum am văzut domnia mea și am dat sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări ai sfintului loc acele mai sus-scrise ocini, ca să-i fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri și tuturor fraților celor intru Hristos. Și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Și oricine se va încumeta să strice această carte a domniei mele și porunca bătrînilor domni, pe acela domnul Dumnezeu să-l nimicească și să-l risipească și să-l ucidă, aici cu trupul și în veacul viitor sufletul lui și să fie blestemat de 318 sfinți părinți de la Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu ceilalți iudei fără de lege care au strigat într-un singur glas.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul și Danciul Craiovești, jupan Datco ban, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoie comis, Stanciul paharnic, Ivan Calinescul stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Stepan, care am scris în cetatea de scaun București, luna noiembrie 12 zile, în anul 7019 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 171 (Tismana, LVIII/2).

Orig., perg. (29 × 37), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 168 și 337, f. 156—157. EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 65—66. Facs. *Ibidem*, 243.

82

1511 (7019) ianuarie 10, Tîrgoviște.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satele Bahna, Precîrstia și Bucina, în urma unei judecăți.

† Милостию божиею, Іоу Вллад воєвода и господинъ въсѣмъ землѣ Уггровъ-влахѣнскоє, сынъ прѣдобраго и великаго Вллада воєвода. Даватъ господство ми сѣе повелѣнїе господства ми въсѣчесноумѣ и божественномѣ храмѣ Зспенїе прѣсвѣтѣи и прѣблагословенїе владичице¹ наше Богородице и присно дѣви Марїе, свѣтомѣ монастырѣ зовомаго Тисмана и честненшомѣ штицѣ егъменѣ, кир Евстратиѣ и божественимъ инокомъ пажѣ живѣщихъ въ свѣтомѣ монастырѣ, пажѣ да имъ естъ села, по именѣ: Бахна въса и съ въсѣмъ хотаромъ и Прекръстна въса и съ въсѣмъ хотаромъ и Бѣчина въса, понеже сѣтъ свѣтомѣ монастырѣ стара и права шчина.

¹ Cuvîntul: владичице scris deasupra rîndului, de altă mînă.

И потом, имаше съпреніе калѣгерн въ свѣтотоу манастира предъ господствоу ми съ сыновомъ Рѣснѣс. Тако, господствоу ми сѣдѣхъ съ почтѣнннми и правовернн и съ избѣранными властелѣи и правителѣи господствау ми. И видѣхъ господствоу ми и книгѣ старимъ господамъ, свѣмъ по рѣдѣ, како сѣтъ шкѣи вишеречене сѣла свѣтомѣс манастирѣс стара и права шчина и дѣдина.

Потомъ, имъ дадохъ господствоу ми бѣѣ клетовци, тере нѣхъ сѣ воднесли предъ жѣпанъ Радѣла въ Борѣци; та сѣ клели како естъ права шчина свѣтомѣс манастирѣс. По имѣ клетовци: попъ Кѣзма въ Тисмена и попъ Ивѣанъ въ Падѣш и попъ Бѣга въ Стрѣгарци и Бладѣла въ Падѣш и Бѣдѣла въ Прѣжна¹ и Бѣга въ Цѣрѣци и Дѣпѣдатъ въ Нѣданова и Радѣла въ Шиварна и Тѣпша въ Рѣнкѣс и Нанъ въ Горновница и Станѣюла въ Тополница и Милѣ въ Мирѣци и Шѣшманъ въ Марѣга, тере сѣ клели съ нѣхъ дѣше предъ Радѣла въ Борѣци. И жѣпанъ Радѣла шн естъ писалъ книгѣ до господствоу ми како сѣ клели и дали свѣтомѣс манастирѣс.

Бѣго радн и господствоу ми дадохъ свѣтомѣс манастирѣс да имъ естъ въ шчинѣс и въ шхѣбѣс и ннн въ когоже непѣтъкновѣнно, по рѣчъ господствау ми.

Свѣдетелѣи: жѣпанъ Барѣла банъ, жѣпанъ Прѣвѣла и Данѣюла вѣнши дворници, жѣпанъ Богданъ велики дворникъ, жѣпанъ Бѣнѣча логоѣетъ, Харѣватъ вѣстнѣаръ, Бѣлка спатаръ, Нѣгоѣ комѣс, Станѣюла пѣхарникъ, Ивѣанъ столникъ, Марѣча постѣлникъ.

И азъ писахъ, Тѣдѣоръ граматникъ, въ настолинъ градъ Трѣговицѣс, мѣсеца генарѣѣ ѣ дѣнь, въ лѣтъ хѣѣѣ.

† Івъ Бладъ вѣвѣвѣда, мнлостѣла божѣла, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului atotcinstit și dumnezeiesc al Adormirii preasfintei și prea binecuvîntatei stăpînei¹ noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, sfintei mănăstiri numite Tismena și cinstitului părinte egumen, chir Evstratie și dumnezeieștilor călugări care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie satele, anume: Bahna toată și cu tot hotarul și Precirstiia toată și cu tot hotarul și Bucina toată, pentru că sint veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Iar apoi au avut piră călugării din sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel, domnia mea am judecat cu cinstiții și dreptcredincioșii și cu aleșii vlasteli și dregători ai domniei mele. Și am văzut domnia mea și cărțile bătrînilor domni, toate pe rînd, cum sint acele mai sus-zise sate ocină și dedină veche și dreaptă a sfintei mănăstiri.

Apoi le-am dat domnia mea 12 jurători, de i-au adus înaintea jupanului Radul din Borăști; astfel au jurat că este dreaptă ocină a sfintei mănăstirii.

¹ Cuvintele: и Бѣдѣла въ Прѣжна scrise deasupra rîndului.

² Cuvîntul „stăpînă“ scris deasupra rîndului, de altă mînă.

Jurătorii, anume: popa Cuzma din Tismena și popa Iovan din Padeș și popa Boia din Strugarți și Vladul din Padeș și Budul din Prejna¹ și Boia din Giurești și Lepădat din Nedanova și Radul din Șivarna și Teșă din Runcu și Nan din Gornovița și Stanciul din Topolnița și Milea din Mircești și Șuşman din Marga, de au jurat cu sufletele lor dinaintea lui Radul din Borăști. Iar jupan Radul a scris carte către domnia mea cum au jurat și au dat sfintei mănăstiri.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul și Danciul foști vornici, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoie comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun Țirgoviște, luna ianuarie 10 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 173 (Tismana, LVIII/4).

Orig., hîrtie (22 × 32), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 169 și 337, f. 155—156. EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 67—68. Facs. *Ibidem*, 245.

1511 (7019) martie 22, București.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Snagov părți în Circimari și Băbeni.

† Иже елици дѣхумъ божіумъ водими сѣт, сеі сѣт сынове божіумъ, іакоже рече божественїи апостоль, емѣже въ слѣдтекѣще иже правдѣ любители, блаженїи ѡн гласъ радоканїа слышавше, егоже присно слышетъ: „Прїидѣте благословенїи ѡтца моего, наследѣдите“ ѡ готованное вамъ царство ѡт сложенїа мира“ и прочна. Еже и азъ, благовѣрный и благочестивый, Іѡ Владъ воевода и господинъ, сынъ Владъ великаго воеводѣ, милостіумъ божіумъ и божіемъ дарованїемъ, владаещими и господствущиѣ въ сєи земли Ѣггровлахїискои, ещеже и запалинскими страннамъ, Ямлашъ и Фегарашъ херцегъ, благопроизволи господство ми своимъ благыимъ произволенїемъ и чистинимъ и свѣтланымъ сръдцемъ господства ми, іако прославити прославѣшааго ме Бога и на прѣстола родїтели господства ми съ славожъ възнесешаго ме. Еѣ бо спомѣнѣхомъ божественнаа Писанїа, слышѣще

¹ Cuvintele: „și Budul din Prejna“ scrise deasupra rîndului.

глаголица: „Слышите себо царѣ и разсмѣите, навикнѣте сждѣа концем земли, вѣншнѣ дръжѣщен множества и грѣдѣшн>м се ш народѣхъ языкъ яко дана быст шт Господа дръжава вам и сыла шт вишнѣго“. Сега радѣ, потъ<ш>ахъ се, донелже земна прѣпровождаемъ, да и шезджшѣнхъ потрѣва бѣдет нам исправити елико по силѣ еждет; еже ш дшвенѣнхъ вещьхъ сматрѣти, яко шт Бога вѣсем даннѣмъ нам.

Сега радѣ, вѣсе сръдо вѣжделѣхъ къ храмѣ и швнтелн прѣчнстѣмъ владѣчнице наше, Богородици и присно дѣвѣы Марѣмъ, славнааго ежъ Бѣвведенѣа, монастырѣ нарицаемн Снѣговѣ и даровахъ сы вѣсечестнѣн и благообразнѣн и преапчтѣннѣн хрысовѣа господства ми чѣстномѣ монастырѣ и наставникѣ и шчителю словеснааго стада Христова, штцѣ егшменѣ и вѣсем братѣамъ еже ш Христѣ и нже вѣ свѣтѣн мѣстѣ тѣмъ жнвѣшнѣмъ, яко да имъ ештъ два дела шт Кръчмарн, шо естъ покѣпнл жѣпан Богдан дворникъ шт Чоарѣ, за хѣ аспри терѣ нхъ приложн свѣтомѣ монастырѣ. И пакъ да имъ естъ дрѣга делъ ш Кръчмарн, шт шнна Чоарѣ, ере ю поклонн Чоарѣ свѣтомѣ монастырѣ за свою доброволю. И пакн да имъ естъ ш Кръчмарн четвѣртьн делъ и ш Бсѣбѣнн четвѣртьн делъ, шо естъ приложн Корнилѣ каагеръ свѣтомѣ монастырѣ, еше при дѣнн знкѣ господства ми Владъ воеводъ.

Тоган радѣ, дадохъ и господство ми свѣтомѣ монастырѣ <вѣ ш>чннѣ и вѣ шхавѣ и божѣственнѣмъ ннокѣмъ, а намже и родѣтелѣ и братѣамъ нашнмъ вѣ вѣчное вѣспомннчѣе.

Ещеже и по смъртн господства ми, кого нзберетъ господь <Богъ ш>ладати Влшкѣы Землю, нже поновитъ и <п>риложитъ и штерѣдитъ, тѣмъ господь Богъ да шкрѣпитъ и сѣхранитъ вѣ господствѣ емѣ и да мѣ естъ <прѣдетателннца> Богородица; ашелн разорнтъ и поперетъ, и тѣмъ господь Богъ <ш>внѣтъ и разорнтъ и здѣ <сѣ тѣломъ> и вѣ вѣдѣшнѣмъ вѣще дѣш<е> емѣ и да мѣ естъ сѣпостатннца> прѣсѣвѣтаа Богородица на страшнѣмъ сѣдцѣ и да естъ проклетъ шт тнѣ свѣтн штцн <Никенскнхъ> и да иматъ шчестнѣ сѣ Юдомъ и сѣ трѣклетн Прѣе <и сѣ ннѣмн ѣденъ еже вѣзвѣпнше на> господа нашего Исуса Христа, еже естъ и бѣдетъ, аминъ.

Бѣдетелѣе: жѣпан Барѣва ванъ и жѣпанъ Прѣва Кр>давевскн внѣшн дворникъ, жѣпанъ Богданъ велнкн дворникъ, жѣпанъ Ёнча велнкн логофѣтъ, жѣпанъ Харватъ вистнгаръ, Семка спатаръ, Нѣгоѣ комнс, Иванъ столннкъ, <Етанчюа пѣхарн>нкъ, Марча постѣлннкъ, Радѣа и Прѣва стратѣрнцн.

И азъ, Етонка, еже писахъ вѣ настолнн градъ Бѣкѣрѣшн, мѣсеца мартѣе кѣ <дѣнн>, вѣ лѣтѣ хѣѣѣ.

† Іw Владъ вѣвешда, млостѣмъ божѣмъ, господннъ.

† Cei cîți cu duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sînt fiii ai lui Dumnezeu, precum a zis dumnezeiescul apostol, căruia urmînd cei iubitori de dreptate, acel fericit glas de bucurie auzindu-l, pe care pururea îl aud: „Veniți

binecuvîntații părintelui meu, moșteniți împărăția pregătită vouă de la face-rea lumii“ și celelalte. Iată și eu, binecredinciosul și binecinstitorul Io Vlad voievod și domn, fiul lui Vlad marele voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, am binevoit domnia mea cu a mea bunăvoință și cu luminată și curată inimă a domniei mele ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m-a proslăvit pe mine și pe scaunul părinților domniei mele cu slavă m-a înălțat. Iată că mi-am adus aminte de dumnezeiasca Scriptură, pe care am auzit-o grăind: „Ascultați dar împărați și înțelegeți învățați judecători ai marginilor pămîntului, luați aminte cei ce țineți mulțimile și vă mîndriți cu noroadele limbilor că de la Domnul vă este dată stăpînirea voastră și puterea de la cel de sus“. De aceea ne-am grăbit, ca pînă ce voi petrece întru cele pămîntești, să îngrijesc și pe cele viitoare după puteri să le îndreptez; socotind pentru cele sufletești că de la Dumnezeu ne este dat totul.

De aceea din toată inima am dorit către hramul și lăcașul preacuratei stăpînei noastre, născătoarea de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, slăvitei ei Intrări în biserică, mănăstirii numite Sneagov și am dăruit acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit hrîsov al domniei mele cinstitei mănăstiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos, părintelui egumen și tuturor fraților celor întru Hristos și care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie două părți din Circimari, pe care le-a cumpărat jupan Bogdan vornic de la Cioară, pentru 3 000 aspri și le-a dăruit sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie cealaltă parte în Circimari, din ocina lui Cioară, pe care a închinat-o Cioară sfintei mănăstiri de a lui bunăvoie. Și iarăși să le fie în Circimari a patra parte și în Băbeani a patra parte, pe care a dăruit-o Cornilie călugăr sfintei mănăstiri, încă în zilele unchiului domniei mele Vlad voievod.

De aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și dumnezeieștilor călugări, iar nouă și părinților și fraților noștri întru veșnică pomenire.

Încă și după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul <Dumnezeu> să stăpînească Țara Românească, care va înnoi și va dăru și va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l păzească în domnia lui și să-i fie <sprijinitoare> Născătoarea de Dumnezeu; dacă va strica și va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă și să-l nimicească și aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul <său și să-i fie potrivnică> preasfînta Născătoare de Dumnezeu la cumplita judecată și să fie blestemat de 318 sfinți părinți <de la Nicheia> și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestematul

Arie <și cu acei iudei care au strigat asupra> domnului nostru Isus Hristos ceea ce este și va fi, amin.

Martori: jupan Barbul și <jupan Pîrvul Cr>aiovescul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea mare logofăt, jupan Harvat vistier, Semca spătar, Neagoie comis, Ivan stolnic, <Stanciul> paharnic, Marcea postelnic Radul și Pîrvul stratornici.

Și eu, Stoica, care am scris în cetatea de scaun București, luna martie, 22 <zile>, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 174 (Snagov, X/1).

Orig., perg. (34 × 45), rupt și șters, pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 2 și 354, f. 33.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 68—69. Facs. *Ibidem*, 246.

84

1511 (7019) aprilie 19, Porești.

Vlad cel Tînăr voievod întărește m-rii Govora trei țigani cu fiii lor, dăruieți de Neaga, fiica lui Dan Durduca.

† Милостіѡм божіѡм, Іѡ Влад воевода и господинъ въссиѡм земли Ѣгровлахѡи, сынъ прѣдобрааго и великааго Влад воеводѣ. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми свѣтомъ монастырѣ Говоре, храмже и шбитѣлы свѣтѣи, четѣи и прѣлагословенѣи владичици нашон богородици, присно дѣвѣи Марїи и славное еи Ѣспенїе и наставникѣ свѣтаго монастыра, кър Дорове[те]ю и братиам жившїѡмъ въ свѣтон шбитѣлн тон, яко да им ест три ацигани по имѣ: Костѣ съ децами си и Ѣпрѣ съ децами си и Радул съ децами си, понеже нх ест внаа приложила свѣтомъ монастырѣ жѣпаница Нѣга, дъщера жѣпана Дана Дврдѣка, шт пред господства ми, яко да сѣт свѣтомъ монастырѣ въ покрѣпленїю а божественним инокомъ въ поможенїе здѣ, а жѣпанице Нѣге и родїтелем еи и чедом еи да им ест въ вѣчное въспоминанїе.

Бего радї, дадох и господство ми свѣтомъ монастырѣ да сѣт въ учинѣ и въ ѣлабѣ и ни шт когоже непотѣкновеенно, по шризмю господства ми. Ино нѣст.

Свѣдѣтелиѣ: жѣпан Барбѣл бан, жѣпан Прѣвѣл Кралевски, жѣпан Богдан велики дворник, жѣпан Ѣнча логошет, жѣпан Харват вистниар, Нѣгоѣ комис, Ѣемка спатар, Ѣтанчул пѣхарник, Иван столник, Марча постѣлник.

И азъ начрѣ[ча]тахъ, Гни, ѡ Попциї, мѣсеца апрїаїѣ ѡї дньѣ, в лѣт хѣѡї.

† Іѡ Влад воевода, милостїѡм божїѡм, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, hramul și lăcașul sfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri și nastavnicului sfintei mănăstiri, chir Dorothei și fraților care trăiesc în acel sfînt lăcaș, ca să le fie trei țigani, anume: Costea cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Radul cu copiii săi, pentru că i-a dăruit sfintei mănăstiri jupanița Neaga, fiica jupanului Dan Durduca, dinaintea domniei mele, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și dumnezeieștilor călugări de ajutor aici, iar jupaniței Neaga și părinților ei și copiilor ei să le fie de veșnică pomenire.

De aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pirvul Craiovești, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncia logofăt, jupan Harvat vistier, Neagoe comis, Semca spătar, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu am scris, Sin, la Popești, luna aprilie 19 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 175 (Govora, XXVII/3).

Orig., hrtie (18,5 × 30), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1797; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 400.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 69—70. Facs. *Ibidem*, 247.

1511 (7019) aprilie 22, Popești.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Ceurii, în urma unei judecăți.

† Милостію божією, <І>о Влад конкода и господинъ въ сон земли Уггровлахійскои, сынъ великаго Влада конкоде. Дават господство ми сѣ повелѣніе господства ми свѣтомъ монастырѣ Тисманѣ, храмъ и шентѣли прѣсвѣтѣни, чистѣни и прѣлагословенѣни владичици нашои богородици и присно дѣви Маріи и честное ея ѿспеніе и штицѣ и гвѣменѣ и братіямъ живѣщимъ въ свѣти м-со>настир, яко да им ест Чесрѣи въ си, пониже ест свѣтомъ монастырѣ стара и права шчина.

И потомъ, прѣнде Команъ съ братіямъ си прѣдъ господство ми та се жаловаше како имамъ съ Чесрѣи едно дѣло, али кодъ Жна. И господство ми имъ дадохъ

Ѣ҃҃ БОЛѢРН ДА КЛѢНЕТ КАКО НМ ЕСТ ТОЗН ДЕЛ УЧИНА ПРАВА Н ДѢД҃҃НА. Ъ҃҃ УНИ НЕ МОГОШЕ КЛѢТИ, НШ УСТАШЕ УТ ЗАКОНА; АНШ ДАДОШЕ ТЕН Ѣ<҃҃҃>¹ БОЛѢРН ТОИ ДЕЛ СВѢТОМШ МОНАСТИРШ, ЕРЕ ЕСТ СТАРА Н ПРАВА УЧИНА СВѢТОМШ МОНАСТИРШ. Н НАИДОШЕ ТЕН Ѣ҃҃ БОЛѢРН КАКО ЕСТ ЖНА ХОТАР СТАРИ СВѢТОМШ МОНАСТИРШ ПО КШДЕ ЕСТ ХОТАРИСАЛ ДѢТКО БАН СЪ Ѣ҃҃ БОЛѢРН.

СИГО РАД҃҃ Н ГОСПОДСТВО МИ ДАДОХ СВѢТОМШ МОНАСТИРШ ДА МШ ЕСТ ВЪ УЧИНШ Н ВЪ УХАБШ Н НИ УТ КОГОЖЕ НЕПОТЖКНОВЕНО, ПО РЕЧ ГОСПОДСТВА МИ.

СВѢД҃҃УТЕЛ҃҃Е: ЖШПАН БАРБЕЛА БАН, ЖШПАН ПРЪВЕЛА БИВШИ ДВОРНИК, ЖШПАН БОГДАН ВЕЛНИК ДВОРНИК, ХАРВАТ ВИСТИАР, НѢГОЕ КОМИС, СЕМКА СПАТАР, ИВАН СТОЛНИК, СТ¹ АНЧЛА ПЕХАРНИК, ШАРЧА ПОСТЕЛНИК.

ПИС С ПОПЕЦИ, МѢСЕЦА АПРИЛ҃҃Е КѢ ДАНЫ, ВЪ ЛѢТ ХШУ.

† Іу Влад кривевода, милостѣа <бож>ѣа, господина.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismeana, hramul și lăcașul preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoarea și pururea fecioară Maria și cinstitei ei Adormiri și părintelui egumen și fraților care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Ceurii toți, pentru că este a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină.

Iar după aceea a venit Coman cu frații săi înaintea domniei mele de s-au jeluît că au la Ceuri o parte, însă lîngă Jiu. Iar domnia mea le-am dat 12 boieri să jure că acea parte le este ocină dreaptă și dedină. Iar ei n-au putut să jure, ci au rămas de lege; ci acei 12 boieri au dat acea parte sfintei mănăstiri, că este veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Și au aflat acei 12 boieri că Jiul este hotarul vechi al sfintei mănăstiri, pe unde a hotărnicit Deatco ban cu 12 boieri.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, Harvat vistier, Neagoie comis, Semca spătar, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

S-a scris la Popești, luna aprilie 22 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 176 (Tismana, XXXVII/3).

Orig., hîrtie (27 × 21), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 396, 336, f. 80 (sub aprilie 25) și 711, f. 136v—137.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 325—326; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 70—71. Trad. *D.I.R.*, B., 70. Facs. *D.I.R.*, B., 248.

¹ Loc rupt.

<1511> iulie 1, Tîrgoviște.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Cotmeana satele Prislop, Cacaleți și Olăcești, dăruite de Bogdan mare vornic.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Vladu voevod și domnu a toată țara Ugrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri Codmeni, hramul preasfintei, preacuratei, preablagoslovitei stăpinei noastre de Dumnezeu născătoarei și pururea fecioarei Mariei și cinstitei Bunei Vestiri și părintelui igumenului chir David și tuturor fraților ce sînt lăcuitori acolo ca să fie lor Prislopul tot, dupleste tot hotarul și Cacaleții toți și Olăceștii toți și cu tot hotarul, tot, pentrucă le-au cumpărat pre dînsele jupan Bogdan marele dvornic de la Stanciul pîrcălabul, drept 5 000 de aspri gata <și> le-au adaos sfintei mănăstiri Codmeni.

Pentru aceia și domniia mea am dat sfintei mănăstiri Codmenii, ca să fie ei ohabnici și dumnezeștilor călugări spre hrană și spre întărire, iar noao și părinților noștri spre vecinică pomenire. Și de nimini nici o supărare să nu aibă, după hotărîrea domnii mele.

Mărturii sînt: jupan Barbul ban și jupan Pîrvul ban al Craiovii i jupan Oancea vel logofăt i jupan Harvat vistier i Neagoe comis i Semca spatari i Ivan stolnic i Mircea¹ postelnic și Radul și Pîrvul postelnici.

Și am scris eu, <Stoica>² gramaticul, la Tîrgoviște, în luna lui iulie 1, la leat 7009 <1501>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cotmeana, nr. 357, f. 23.

Copie; altă copie ibidem, ms. 359, f. 16 (cu vâleatul 7009).

Data greșită, s-a omis cifra zecilor; datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. *D.I.R.*, B., 71.

1511 (7019) iulie 10, Dridih.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Nichifor și fiilor săi satul Rogozești, cu drepturi de slobozie.

† ШИЛОСТІЮ БОЖІЮ, Іо Влад во.вода и господинъ въсон земли Угровладхискон, сынъ великаго и добраго Блада во.вода. Дават господство ми сѣ

¹ În loc de: Marcea.

² „Stoica“ în criptogramă; dezlegată de prof. Emil Vîrtosu, *Din criptografia românească*, în „Studii teologice“, XVIII (1966), nr. 5—6, p. 274.

повелѣниѣ господства ми жупанѣ Никѹфорѣ и съ сынвен си, варе колико мѣ Богъ припѣстити, тако да мѣ ест ѿ Рогозециѣн, пола вчинѣ, понеже ю покѣпи жупан Никѹфор ѿт жупаница Мънзѣк и ѿт сыновѣи е: Нѣг Мънзѣк и ѿт Бърбѣтѣю и Стан и ѿт зѣта е Коман, за хѣс аспри. И господство ми ми простих кон. Того радѣ и господство ми ми дадох, тако да ми ест въ вчинѣ и въ вхѣбж, ним и сыновом ми и вѣнѣком ми и прѣвѣнѣком и ни ѿт когоже непотѣковѣнно, по реч господства ми.

И пакѣи вслободих господство ми вширеченное село жупанѣ Никѹфорѣ, тако да сѣт Рогозеци слободни и мирни ѿт вѣсѣх слѣбже и дажебах, елика се вѣрѣтают въ самодръжавнон земан и власти господства ми и нихѣто да нх не смѣет бантовати.

И пакѣи, варе колици вѣчиннѣ те донти да сѣдет ѿ Рогозеци, а они да <сѣ> слободни ѿт вѣсѣх слѣбже и дажде великихѣже и малѣх, тѣкмо за 3 години, тѣкмо да дават бир и да чинѣт великѣ вонскѣ а дрѣго ница. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Свѣдетѣлѣиже: жупан Барѣша бан, жупан Прѣвѣз вѣнѣшѣн дворник, жупан Богдан велики дворник, жупан Гѣнча велики логофѣт, Харѣват вѣстѣар, Гѣмка спатар и Нѣгоѣ комнѣ, Иван столник, Станѣюл пѣхарник, Марѣа постѣаник.

И азъ, Никола, писах ѿ Дидрихъ, мѣсеца Юлѣи 7 дѣнь, в лѣт 1307.

Исправник сам Гѣнча логофѣт.

† Іу Влад вѣвѣвѣда, мнѣостѣм вожѣл, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Nichifor și cu fiii săi, oricâți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Rogozești, ocina jumătate, pentru că a cumpărat-o jupan Nichifor de la jupanița lui Minzea și de la fiii ei: Neag Minzea și de la Bărbăteiu și de la Stan și de la ginerele ei Coman, pentru 2 200 aspri. Și domnia mea le-am iertat calul. De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și iarăși am slobozit domnia mea mai sus-zisul sat jupanului Nichifor, ca să-i fie Rogozeștii slobozi și în pace de toate slujbele și dăjdiile, cîte se află în țara și stăpinirea de sine stătătoare a domniei mele și nimeni să nu cuteze să-i tulbure.

Și iarăși, oricâți vecini vor veni să se așeze la Rogozești, iar ei să fie slobozi de toate slujbele și dăjdiile mari și mici, numai pe 7 ani, numai să dea birul și să facă oastea cea mare și alta nimic. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea mare logofăt, Harvat vistier, Semca spătar și Neagoie comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

Și eu, Nicola, am scris la Didrih, luna iulie 10 zile, anul 7019 <1511>. Ispravnic însuși Oncea logofăt.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/6.

Orig., perg. (20 × 36), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 72. Facs. *Ibidem*, 249.

<1511> iulie 10.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Drăgoi și fratelui său Stănislav ocini la Margenea, Zvorjoi și muntele Bucila, peste care s-au înfrățit.

† Мнѡстїю божію, Іу Влад воєвода н господнѣ вѣсон землѣ Угровла-хнскон, сынѣ велкаго н прѣдобраго Влад воєвода. Дават господство ми снѣ повелѣніе господства ми Драгою съ братѣ емѣѢ Стѣннславе н съ синови си, варе елицѣ ми Богѣ припѣстит, ꙗкоже да им ест Ѣ <Шарѣнѣ> четвѣртаго дело <шт поле, шт шѣм, варе колнко ест ннхно дел н планина що се зовѣт Бѣчила, колнко ест> ннхно дело. И пакн <да ест> Дрѣгою съ братѣ си Стѣннславе н съ синови нѣ, да им ест Ѣ Зворжон четвѣртаго дело, варе колнко ест ннхнѣ дело, понеже им ест стара н права учина, дѣднна.

И потом принде Дрѣгою прѣд господства ми та си зложн брат си Стѣннславе <над скон> дело шт колнко имат Драгою, ꙗкоже да си сѣт ннхнн синови братнѣ нераздѣленн вѣ вѣкн. И господства ми дадоше кон добръ за тѣ аспри.

Сего радї, им дадох н господство ми ꙗко да им ест сън вѣ учинѣ н вѣ шѣаѣѢ, ннм о синови нѣ н внѣком н прѣвнѣчетом. н варе комѢ се шт ннх слѣчнт съмрът <прѣжде, а вѣ ннх> прѣдалнка да нѣст, анѢ да ест <вставшнм>, вѣ вѣкн. И ни шт когоже непотѣкновено, по рѣч господства ми.

И сведетелїе: жупан Барѣла банѣла н брат мѢ Прѣѣла Кралевскн, жупан Богдан вел<нкн> дворник, жупан <Ѓнчѣ> велнкн логотѣт, Харват вистнтар, <Семка> спатар, Нѣгоє комис, Иван столнкн, <Шарча> постелнкнѣ. Радѣла н Прѣѣла велнцн <страторннцн>.

. месеца юліе 10 днн, вѣ лѣто хѣѢ.

Исправник.

† Іу Влад воєвода, мнѡстїю божію, господнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voievod. Dă domnia mea această

poruncă a domniei mele lui Dragoi cu fratele său Stănilav și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie lor în <Margenea> a patra parte <din cîmp, din pădure, oricît este partea lor și muntele care se cheamă Bucila, cît este> partea lor. Și iarăși <să fie> lui Drăgoi cu fratele său Stănilav și cu fiii lor, să le fie în Zvorjoi a patra parte, oricît este partea lor, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea a venit Drăgoi înaintea domniei mele de și-a așezat pe fratele său Stănilav <peste> partea sa din cît are Dragoi, ca să fie fiii lor frați nedespărțiți în veci. Iar domniei mele i-au dat un cal de 300 aspri.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie aceasta de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților ... Și oricui dintre ei i se va întîmpla <mai înainte> moarte, <iar la ei> prădalica să nu fie, ci să fie <celor rămași>, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și martori: jupan Barbul banul și fratele său Pîrvul Craiovești, jupan Bogdan mare vornic, jupan <Oncea> mare logofăt, Harvat vistier, <Semca> spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, <Marcea> postelnic, Radul și Pîrvul mari <stratornici>.

... luna iulie 10 zile, în anul 7009 <1501>.

Ispravnic ...

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 177 (Hurezu, XLI/19 și XVI/1).

Orig., perg. (20 × 30), șters și ilizibil, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările.

Data greșită, s-a omis cifra zecilor; datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. D.I.R.,B., 71—72.

1511 (7019) <iulie — august> 30, Dridih.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Bahna.

† Милостію божією, Іо Влад воєвода и господинь въсех земли Уггров-кляхїнекон, сынъ прѣдобраго и великаго Влад воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтомѣ монастырѣ нарицаемо Тисманѣне, храмѣ прѣ-свѣтѣни, чистѣни и прѣблагословиннѣи владичице нашон богородици и присно дѣви Марїе и чьсное и славное ея Ѧспенїе и штыцѣ ергменѣ и въсем братиамъ въ свѣтѣмъ мѣстѣ томъ живущиѣ, яко да имъ ест село зовомо Бахна и съ въсемъ хотаромъ, понеже гледахъ господство ми книгѣ за шчинѣ свѣтомѣ монастырѣ, що сѣ ени приложниа стари господари свѣтомѣ монастырѣ. И дадохъ господство ми

ЗАКОН КЛАДЪГОРОМ УТ СВѢТОМЪ МОНАСТИРЪ ТИСМѢНЕ БѢ БОЛѢРИ, ТА СЪТ СВЕДѢТЕЛ-
СТВОВАЛИ ТЪЗИ БѢ БОЛѢРИ ПРЕД ЖЪПАИ РАДУА УТ БОРЖЦИ И ЗАКЛЕАИ СЕ СЪТ КАКО
ЕСТ СВѢТОМЪ МОНАСТИРЪ ТИСМѢНЕ, СТАРА И ПРАВА УЧИНЪ, ПРИЛОЖЕНЪ СВѢТОМЪ МО-
НАСТИРЪ ИЩЕ УТ СТАРИ ГОСПОДАРИ.

ТОГО РАДУ, ДАДОУ И ГОСПОДСТВО МИ ТАКО ДА ЕСТ СВѢТОМЪ МОНАСТИРЪ ВЪ
СКРѢПЛЕНІЕ И БОЖЕСТВЕНІМ НИКОМЪ ВЪ ПИЩЕ А НАМЖЕ И РОДІТЕЛЕМ НАШИМЪ ВЪ
ВѢЧНОЕ ВЪСПОМЪНАНІЕ И НИ УТ КОГОЖЕ <НЕПОТЪ>¹ КЪ СЪНОВЕНО², ПО РЕЧ ГОСПОД-
СТВА МИ.

СВЕДЕТЕЛІЕ ПОСТАВЛѢЕТ ГОСПОДСТВА МИ: ЖЪПАИ БАРБѢА БАИ И ЖЪПАИ ПРЪВѢА
КРАЛЕВСКИ, ЖЪПАИ БОГДАИ ВЕЛИКИ ДВОРНИК, ЖЪПАИ СЪАИЧА ВЕЛИКИ ЛОГОФЕТ, ЖЪПАИ
ХАРВАТ ВИСТИАР, ЖЪПАИ СЕМКА СПАТАР, ЖЪПАИ СТАИЧѢА ПЕХАРНИК, ЖЪПАИ НЕАИ
КЪЛИНЕСКѢА СТОЛНИК, ЖЪПАИ НЕГОЕ КОМИС, ЖЪПАИ МАРЧА ПОСТЕЛНИК.

И АЗЪ, ФРЕЖА ДІТАК, ЕЖЕ ПИСАХЪ С ДРИДИХЪ, МѢСЦА² А ДѢНЪ, В ЛѢТ
ХЗѢУ.

† ІУ БАДА КВЕВДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЪ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramul prea-
sfintei, curatei și prea binecuvintatei stăpînei noastre născătoare de Dumne-
zeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri și părintelui
egumen și tuturor fraților care trăiesc în acest sfînt lăcaș, ca să le fie satul
numit Bahna și cu tot hotarul, pentru că am cercetat domnia mea cărțile
de ocină ale sfintei mănăstiri, ce au dăruit bătrînii domni sfintei mănăstiri.
Și am dat domnia mea lege călugărilor din sfînta mănăstire Tismeana 12
boieri, de au mărturisit acei 12 boieri înaintea jupanului Radul din Borăști
și s-au jurat că este a sfintei mănăstiri Tismeana, veche și dreaptă ocină,
dăruită sfintei mănăstiri încă de bătrînii domni.

De aceea am dat și domnia mea ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire
și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică
pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Pirvul Craio-
vești, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat
vistier, jupan Semca spătar, jupan Stanciul paharnic, jupan Ivan Călinescul
stolnic, jupan Neagoie comis, jupan Marcea postelnic.

¹ Loc rupt.

² Luna omisă.

Și eu, Freja diac, care am scris în Dridih, luna ...¹ 30 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 178 (Tismana, LVIII/3).

Orig., hîrtie (31 × 21,5), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 167 și 337, f. 157v—158 (sub dec. 30).

Lunile după sfatul domnesc și locul de emitere.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 73. Facs. *Ibidem*, 250.

1511 (7019) august 30, Gherghița.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Virjoghe, sluger din Voievo-dești, satul Zemnicele.

† Милостиум божнум, Іу Влад воєвода и господинъ вѣсом земли Уггровлаѣинское, сынъ прѣдобраго и великаго Влада воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми почтенномѣ правителю господства ми, пачеже из кжцѣхъ господства ми, жѣпанѣ Ерѣжогѣ сѣлцарѣа ни ел² вт сѣа Воєводеци вт сѣта Кѣдѣ и сѣе сынови ихъ, елико им Богъ припсѣтит, іако да им ест сѣло по именѣ Земничеле вѣсе и сѣ вѣсом хотаром и сѣ вѣсе сѣлици и блатѣхъ цю дрѣже вт тон Хотар.

И да им ест хотарѣа вт горе по сѣтне Улмглецилор и ѣ прав на Дѣнавѣ ѣ Илопини лѣ Ерѣжогѣ и грѣла цю излезет вт езер; и паки вт тѣа да им ест грѣла Свицовѣслов и Велика Грѣла цю се сѣста сѣе Кѣдѣ и Блатѣ Калотова и Ерѣлигарюа и Златанѣа и Крикѣдѣ и Чюлиница и вт тѣа, вѣре колико лѣкѣре сѣт ѣ тѣи блатѣхъ дори гдѣ дават ѣ долини хотар и Чѣцана и Млѣжетѣа вѣе да им ест доле по Дѣнавѣ дори ѣ глѣе ѣ Крѣжгѣа Манѣен и вт тѣа ѣ прав преко блатѣа дори гдѣ се сѣста грѣла сѣе Кѣдѣ; понеже шѣен сѣла и сѣлици и блатѣ, цю сѣт више писанѣе вѣне сѣт жѣпанѣ Ерѣжогѣ сѣлцарѣа за дѣдѣнѣ вт дѣд и вт подедѣ им. И потом донѣсоше прѣд господства ми кѣдѣ болѣри тѣре клѣше прѣд господство ми како им ест стара и праве вѣчине и дѣдинѣ. Потом и покѣпише вт господство ми за єдин кон мѣрг тѣрѣкѣс вѣднѣнѣ за хѣ аспри, за радѣ да им ест вѣчине непотѣкновѣенне ни вт кѣрѣже. И тон кон господство ми га дадох ѣ Угри, кѣдѣ<а> си вѣчинихъ мир сѣе крал.

Сѣго радѣ и господство ми им дадох іако да им ест вѣ вѣчинѣ и вѣе вѣхѣвѣ ним и сыновом им и вѣнѣчетом и прѣвѣнѣчетом ихъ. И вѣе ниѣхъ прѣдѣанка

¹ Luna omisă.

² Cuvînt adăugat cu altă cerneală.

да нест, нѣ да ест вставшим. И ни ит когоже непотѣкновеино, по реч господ-
ства ми.

Скѣдителяѣ: жупан Барбѣла бан, жупан Прѣвѣла, жупан Богдан велики двор-
ник, жупан Гунча логофѣт, Харкат вистнар, Семка спатар, Нѣгоѣ комис, Стан-
чула пѣхарник, Иван столник, Марча постелник.

Исписа Тѣдор ѡ Гергицѣ, мѣсеца август ѿ дѣна, в лѣт хѣѡѣ.

† Іо Влад вивѣвда, милостиѣ божна, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnię mea această
poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, încă din casa
domniei mele, jupanului Virjoghe slugerul . . .¹ din satul Voevodeștii de la
gura Vedei și cu fiii lui, ciți ti va lăsa Dumnezeu, să-i fie satul anume Zem-
nicele tot și cu tot hotarul și cu toate seliștele și bălțile care țin de acel hotar.

Și hotarul să-i fie din sus pe gura Ulmuleților și drept la Dunăre la
Plopii lu Virjoghe și gîrla ce iese din iezer; și iarăși de acolo să-i fie Gîrla
Sviștovului și Gîrla Mare care se împreună cu Vedeia și Balta lui Calotă
și Vrămiariul și Zlatanul și Crivdea și Ciulinița și de acolo, cite lacuri sint
în acele bălți pînă unde dă în hotarul de jos și Fățana și Mlăjetul, tot să-i
fie în jos pe Dunăre pînă în cap la Crîngul Manei și de acolo drept peste
baltă pînă unde se împreună gîrla cu Vedeia; pentru că aceste sate și seliști
și bălți care sint mai sus-scrite toate sint ale jupanului Virjoghe slugerul
de dedină de la părinții și bunicii lui. Apoi a adus înaintea domniei mele
24 boieri care au jurat înaintea domniei mele că-i este veche și dreaptă ocină
și dedină. Apoi a cumpărat de la domnia mea pentru un cal murg bidiviu
turcesc pentru 3 000 aspri, să-i fie ocină de nimeni neatinsă. Și acel cal dom-
nia mea l-am dat la unguri, cînd s-a făcut pace cu craiul.

De aceea și domnia mea am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă lui
și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie, ci să
fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul, jupan Bogdan mare vornic,
jupan Ocea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoѣ comis, Stanciul
paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

A scris Tudor la Gherghița, luna august 30 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., DCCXC/1.

Orig., perg. (33 × 41), pecete timbrată.

EDIȚII. Trad. Grecianu, *Șirul voievozilor*, 28—29 (sub 1501, aug. 30).

¹ Urmează un cuvînt scris cu altă cerneală.

1511 (7020) noiembrie 28, Buzău.

Vlad cel Tânăr voievod întărește lui Deatco, slugă domnească, ocină la Topești.

† Милостію божією, Іу Елад воєвода и господинъ вѣссон землы Уггровла-хінскон, сынъ великаго Елад воєводе. Даетъ господство ми сѣе покелѣніе господства ми сасгѣ господства ми Дѣткѣ съ сыновн си, елици мѣ Богъ припѣстит, іако да мѣ ест ѣ Топици, шт дел зикѣ емѣ Лѣцко половинѣ, понеже мѣ ест стара и права шчинна, дѣдинна. И видѣхъ господство ми кинге родѣтелѣ ми Елад воєводе, како мѣ ест шчинна, дѣдинна и права.

Его радѣ, мѣ ю дадохъ и господство ми іако да мѣ ест въ шчинѣ и въ шхабѣ немѣ и сыновом емѣ и енѣком и прѣвнѣчетом нѣх. И въ нѣхъ прѣдалка да нѣст, нѣ да ест штавшим. И ни шт кожеже непотѣжковенно, по речъ господства ми.

Бѣдѣтелѣ: жѣпан Бареса бан, жѣпан Прѣвѣл Кралевски, жѣпан Богдан велики дворник, жѣпан Харват вистнар, Енча логофѣт, Семка спатар, Нѣгоѣ комис, Иван столник, Станчул пѣхарник, М<а>рча постелник.

Пис ѣ трѣгъ Бѣзов, <м>ѣсца ноємврѣ кѣ дѣнѣ, въ лѣт ѣѣк.

Исправник Дѣтко бан.

† Іу Елад вѣвѣвда, милостію божію, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Deatcu cu fiii săi, cîți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Topești jumătate din partea unchiului său Leațco, pentru că îi este veche și dreaptă ocină, dedină. Și am văzut domnia mea cărțile părintelui meu Vlad voievod, că este a lui dreaptă ocină, dedină.

De aceea i-am dat și domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Pîrvul Craiovești, jupan Bogdan mare vornic, jupan Harvat vistier, Oncia logofăt, Semca spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

S-a scris în târgul Buzău, luna noiembrie 28 zile, în anul 7020 <1511>. Ispravnic Deatco ban.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 179 (Tismana, II/4).

Orig., hirtie (20 × 28), pecete timbrată.

Cu două traduceri: una de la sfârșitul sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 181v—182 (sub nov. 20) și 335, f. 37v—38.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 326—328; Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 71—73. Trad. *D.I.R.*, B., 73—74. Facs. *D.I.R.*, B., 251.

92

1511 (7020) decembrie 27, Tîrgoviște.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Dealu satul Bejești, dăruit de Caplea jupanița lui Staico logofăt.

† Милостиумъ божиумъ, Іоу Владъ воивода и господинь въсонъ землы Уггро-влахѣискон, сынъ прѣдобраго и великаго Владъ воивода. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми въсе чьстномъ и свѣтомъ и храмъ въсе свѣтаго шца нашего архыѣрарха и чудотворца и великаго свѣтителя Николы Мирны-кѣискы и шьнтѣлы свѣтомъ монастырѣ зовомы Дѣл и шца нашемъ, игъменъ Динисѣе и въсемъ братѣямъ, ѣже живѣшцѣхъ въ свѣтомъ шьнтѣлы томъ, іако да имъ естъ въ подрѣчѣе село весъ рекомы Бежѣшцѣ, съ въсонъ хотаромъ и водинцомъ, понеже съ были половинъ жѣпанъ Станкъ логофѣтѣ стѣрѣ и права шчина, а дрѣга половинъ шна ю покѣпи сѣстра господства ми жѣпанѣца Каплѣ штъ сыновы Іюшкови штъ Драгошци, за ѡ аспре, еше при дѣны Михѣе воивода. Я потѣмъ, прѣидѣ сѣстра господства ми жѣпанѣца Каплѣ прѣдъ господства ми, тѣре приложи сънъ више реченно и шписанно село Бежѣшцѣ, въсонъ и съ водинцомъ си свѣтомъ монастырѣ за радѣ дѣшѣ жѣпана Станка логофѣта и за радѣ дѣшѣ сынъ имъ жѣпана Прѣвѣла колнса и за дадѣ немно дѣшѣ, іако да естъ чьстнѣшумъ и бо-жѣствѣнымъ инокомъ въ пищѣ и въ покрѣплѣніе. Я нимъ да имъ естъ въ вѣчное въспоминанѣе, въ нѣконечнѣи вѣки.

Сѣго радѣ, имъ дадохъ и господство ми, іако да имъ естъ въ шчинѣ и въ шхабѣ и нѣ штъ когоже непотѣковено, въ вѣки.

Сѣдегѣтѣлѣ: жѣпанъ Богданъ великы дворникъ, жѣпанъ Данчюлъ великы прѣкълабъ, жѣпанъ Дѣтко банъ, жѣпанъ Оанчѣ логофѣтъ великы, жѣпанъ Харватъ вѣстиаръ, жѣпанъ Бѣнка спатаръ, Калотъ, комисъ, Станчюлъ пѣхарникъ, Иванъ столникъ, Марча постѣланникъ.

И азъ, рѣкописавцаго Снѣ, еже написахъ въ настоли градъ Тръговнице, мѣсеца декемерѣ кѣ дѣнь, въ лѣтѣ хѣк.

† Іоу Владъ воивода, милостѣумъ божиумъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele atotcinstului și sfintului hram atotsfintului părinte al nostru arhierarh și făcătorul de minuni și marele ierarh Nicolae din Mira Lichiei și lăcașului sfintei mănăstiri numite Deal și părintelui nostru, egumenului Dionisie și tuturor fraților, care trăiesc în acest sfint lăcaș, ca să le fie în stăpînire satul numit Bejești, tot, cu tot hotarul și moara, pentru că a fost jumătate a jupanului Staico logofăt veche și dreaptă ocină, iar cealaltă jumătate a cumpărat-o sora domniei mele jupanița Caplea de la fiii lui Iuov din Dragoești, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Mihnea voievod. Iar după aceea, a venit sora domniei mele jupanița Caplea înaintea domniei mele de a dăruit acest mai sus-spūs și scris sat Bejești, toți și cu moara sa sfintei mănăstiri pentru sufletul jupanului Staico logofăt și pentru sufletul fiului lor jupan Pîrvul comis și pentru sufletul lor, pentru ca să fie cinstiților și dumnezeieștilor călugări de hrană și de întărire, iar lor să le fie de veșnică pomenire, în vecii fără de sfîrșit.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, în veci.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul mare pircălab, jupan Deatco ban, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna decembrie 27 zile, în anul 7020 <1511>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 180 (Dealu, VI/1).

Orig., perg. (23,5 × 34,5), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 217, f. 29 și 462, f. 7 și la Bibl. Acad., CMIX/11.

EDIȚII. Slav și trad. Tocilescu, *Doc. ist. I*, 46—47. Trad. *D.I.R., B.*, 74.

93

1512 (7020) ianuarie 8, Tîrgoviște.

Vlad cel Tânăr voievod întărește m-rii Tismana satul Topești, dăruit de Lațco și de fiul său Radu.

† Мнѡстѣмъ божѣмъ, Іѡ Владъ воєвода и господинѣ въсонъ землѣ Ѣгровлахѣнскои, сынѣ прѣдобрѣго и великаго Владъ воеводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣнѣе господства ми храмѡже и шентѣлы прѣсвѣтѣн и прѣчистѣн и прѣблагословеннѣн владѣнѣце нашѡнъ богородницѣ, прѣсно дѣвѣнѣ Марѣи и славнон

ен Успенїе, монастырь нарицаеми Тисмѣна и шцѣ егѣменъ кѹр Бѹстратїе и въсемъ братїамъ ѿже живѣщихъ въ сѣктоу шентѣлы тои, ѿко да имъ естъ Топещинъ въси, що естъ биа приложна Лацко сѣктомъ монастырь, половинъ, при дѣни брата господства ми поконюга Радѹла конводе, а дрѹга по<ловинъ>¹ що естъ биа вставка Лацко сынъ си Радѹла, докле бѹдетъ сынъ мѹ Радѹла живъ¹, шн да владѣетъ самъ свою половинъ; а по сѣмръти сынъ емъ Радѹла, аще¹ емъ се сѣлзчитъ и сынъ мѹ Радѹла сѣмъртъ и не встанетъ ни едно дѣте шт нега, а тогда да естъ и дрѹга половинъ, що естъ биа вставка. И далъ <и>¹ приложна сѣктомъ монастырь шт Лацко съ клетвомъ. Того радї, естъ положенъ весъ село сѣктомъ монастырь шт Лацко и шт сына емъ шт <Радѹла>¹, ѿко да естъ божественымъ инокомъ въ пицѣ, а нимъ да естъ въ вѣчное вѣспоминанъ¹ѹе.

Бѣго радї, имъ дадохъ и господство ми сѣктомъ монастырь и шцѣ егѣменъ и съ бра>¹тїамъ, ѿко да имъ естъ въ шчинѣ и въ шхабѣ и ни шт когоже непот<ькно>¹венно, по речъ господства ми. Ино нѣст.

Свѣдѣтелїи: жѹпан Богданъ велики дворникъ, жѹпан Данчюла прѣкълабъ, жѹпан Дѣтко банъ, жѹпан Ђнча логофѣтъ, жѹпан Харватъ вистигаръ, жѹпан Семка спатаръ, Калоть комисъ, Станчюла пѣхарникъ, Иванъ столникъ, Марча постелникъ.

И азъ, рѣкописавшаго Синъ, еже написахъ въ настоли градъ Тръговище, мѣсеца генарїе ѿ дѣнь, в лѣтѣ хѣк.

† Іw Бладъ в векъ вѣда, ми юстїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului preasfintei și preacuratei și prea binecuvintatei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri, mănăstirii numite Tismeana și părintelui egumen chir Eustratie și tuturor fraților care trăiesc în acest sfânt lăcaș, ca să le fie Topeștii toți, pe care l-a dăruit Lațco sfintei mănăstiri, jumătate, în zilele fratelui domniei mele răposatului Radul voievod, iar cealaltă jumătate pe care a lăsat-o Lațco fiului său Radul, cit timp va fi fiul său Radul <viu>¹ să stăpînească el singur jumătatea sa; iar după moartea fiului său Radul, <dacă>¹ i se va întimpla și fiului său Radul moarte și nu va rămîne nici un copil de la el, atunci să fie și cealaltă jumătate, pe care a lăsat-o. Și a dat Lațco și a dăruit sfintei mănăstiri cu blestem. De aceea, s-a dăruit satul tot, sfintei mănăstiri de către Lațco și de fiul său <Radul>¹, ca să fie dumnezeieștilor călugări de hrană, iar lor să le fie întru veșnică pomenire.

¹ Loc rupt.

De aceea le-am dat și domnia mea sfintei mănăstiri și părintelui egumen <și cu>¹ frații, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul pircălab, jupan Deatco ban, jupan Oncea logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Sin scriitorul, care am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna ianuarie 8 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 181 (Tismana, II/5).

Orig., hîrtie (31 × 22), pecete aplicată, stricată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 182, 335, f. 37 și 711, f. 44.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 328—330; Ștefulescu, *Doc. sl. -rom.*, 73—75. Trad. D.I.R., B., 75. Facs. D.I.R., B., 252.

94

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Toma județul și 12 pîrgari din Tirgoviște întăresc lui Ratea postelnic casă cu loc și cu pivniță în oraș.

† Въ имя ѿтца и сына и свѣтого дъха. Се яде прѣде жупаница Нѣкша и сынови еи жупан Стан спатар и жупан Драгомир <прѣд сѣдцѣ и вѣ->тм прѣгаром, терѣ си продадоше жупаница Нѣкша и сынови си, Стан и Драгомир, своимъ братѣ жупанѣ Ратѣ постелникъ, къща съ> место и пивницѣ вт Тръговницѣ еже сѣт еман жупан..... карѣ съ колнко место сѣт, въс, за хѣ аспри гѣт<ови>..... въси аспри въ рѣки жупанице Нѣкши и сыновеи еи, Стан спатар и Драгомир> и не вета Ратѣ постелникъ ни а аспрѣ длѣжен сѣс<три>и своимъ..... <да не ме>тѣхат съ ти къщи ни сынови Строеви и нитко вт ко..... И карѣ комъ се вт ни хъ прилѣжитъ прѣжде съмрътъ, а <въ ни хъ прѣдалника да не>ст, анъ да ест> вета вшѣимъ. И ни вт когоже непотѣкно-венно, по наше врѣзмъ.

..... поставлѣемъ: аще кто разоритъ и пострамитъ съи..... а того госпо-дѣ Богъ да не съхранитъ и не втерѣдитъ его въ св.....

..... поставлѣемъ ми: жупан Тома сѣдцѣ и вѣ пѣргари п..... и Кирѣ-ча и Явѣнк и Тѣдоран и Станчул и вт саси: Келем..... людѣи: Евак вис-тиар и Пера и Иван Фѣринкѣ и Стопка поп.....

И аз, Стотан, еже написахъ мѣсеца..... в лѣто.....

† În numele Tatălui și al Fiului și al sfintului Duh. Iată aici a venit jupanița <Neacșa> și fiii ei jupan Stan spătar și jupan Dragomir <înaintea

¹ Loc rupt.

sudețului și a 12> pîrgari, de și-a vîndut jupanița Neacșa și cu fiii săi, Stan și Dragomir, fratelui ei jupan Ratea <postelnic, casa cu> loc și cu pivniță, din Tîrgoviște, care au fost ale jupanului ... cu oricît loc este, tot, pentru 5 000 aspri gata. <Și a dat> toți asprii în minile jupaniței Neacșa și a fiilor ei, Stan <spătar și Dragomir> și nu a rămas Ratea postelnic dator surorii <sale> nici 1 aspru ... <să nu se> amestece cu acea casă nici fiii lui Stroe și nici nimeni dintre ... Și oricui dintre ei i se va întîmpla moarte mai nainte, <iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie> celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca noastră.

<Blestem> punem: dacă cineva va strica și va rușina această ... pe unul ca acela domnul Dumnezeu să nu-l păzească și să nu-l întărească in... :

<Martori> punem: jupan Toma sudețul și cei 12 pîrgari ... și Chircea și Avedic și Tudoran și Stanciul și dintre sași: Chelem ... oameni: Sava vistier și Pera și Ivan Furnică și popa Stoica ...

Și eu, Stoian, care am scris, în luna ... în anul ...

Arh. St. Buc., S. I., nr. 194.

Orig., hîrtie, rupt la indoituri, lipsă o treime, pecete aplicată.

Datat în domnia lui Neagoe Basarab, după legenda peceții: *Сътъ... Іуна Нѣгоє воєвод.* EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 92. Facs. *Ibidem*, 260.

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoe Basarab voievod poruncește lui Mișa județul să nu dea voie nimănui să se amestece în muntele m-rii Bistrița.

† Милостию божією, Іу Басараб воєвода и господиный. Пишет господство ми тебе Мишо сѣдѣц и такози ти говоримо господство ми: како да глєдаш за работѣ планинѣ скѣтомѣ монастырѣ вт Бистрици, тєре вєрє колико єст делє скѣтомѣ монастырѣ, а шно никто да нѣєт волен вєнтовати, анѣ покѣдє єст дрѣжал скѣтомѣ монастырѣ, єцє вт дѣни Радѣла воєвода, а шни да сѣт волин калѣгєри да си вѣмет цю мѣ єст достояниє, а дрѣги никто да не смѣєт вєнтовати, єрє кє нємєт зло скандалѣ. И нно не кє бити, по рєч господства ми.

Исправник сам рєч господство ти¹.

† Іу Басараба воєвода, милостїа божїа, господиный.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn. Scrie domnia mea ție Mișa sudeț și astfel îți vorbim domnia mea: ca să cercetezi pentru

¹ În loc de: ми.

treaba muntelui sfintei mănăstiri de la Bistrița, ca oricît este partea sfintei mănăstiri nimeni altul să nu fie volnic a tulbura, ci pe unde a ținut sfînta mănăstire, încă din zilele lui Radul voievod, iar ei călugării să fie volnici să-și ia ceea ce li se cuvine, iar altul nimeni să nu cuteze a tulbura, căci va avea rea certare. Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic însăși spusa domniei mele.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 191 (Bistrița, I/21).

Orig., hîrtie (22,5 × 23,5), pecete aplicată, deteriorată.

Cu o traducere din 1849; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 148 și 201 f. 31v—32.

Datat după domn.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 90. Facs. *Ibidem*, 259.

96

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rilor Clocociov și Cutlumuz jumătate din ocina Pârdeștilor, dăruită de Manea mare cliucer.

† Cartea lui Băsărab vodă, fe<cio>rul lu Băsărab vodă, sfintei mănăstiri Cotlomuz unde iaste grădina preacinstitei¹, unde iaste hram Préobrajenie . . .² ca să fie sfintei mănăstiri din ocina Pârdeștilor jumătate, pentru că au adaos jupînul Manea vel cliucer sfintei mănăstiri, ca să-i fie de-ntărire, <i>ar Manii cliucer și părinților lui să fie poménă în vecie. Pentru că au fost închinat un om mănăstirii Clocociovul, iar egumenul ot Clocociov și alalți frați, ei s-au tocmit cu jupînul Manea cliucer, de au schimbat, de au dat jupînul Manea ocina den Turiia, veri cît au fost partea Manei cliucer, iar egumenul cu frații, ei i-au dat ocina Pârdeștilor jumătate, așa s-au tocmit de-naintea lu Băsărab vodă.

Iar apoi Manea cliucer au dat de au adaos această ocină ce să zice mai sus Clocociovului și sfintei mănăstiri Cotlomuzul, ca să-i fie de poménă lui și părinților. Și s-au scris la poménic și la sfînta proscomidie, ca să să pomenească cit va fi mănăstirea; și au făcut și ca să nu să mai întoarcă, <au> dat la mănăstire.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 193 (Clocociov, XVI/16).

Traducere de la începutul sec. al XVII-lea.

Datat după domn.

EDIȚII. D.I.R., B., 89—90.

¹ Pasajul: „Cotlomuz unde iaste grădina preacinstitei” scris deasupra cuvîntului „Clocociov” care a fost tăiat.

² Loc rupt.

<1512 februarie — 1521 septembrie>.

Neagoie Basarab voievod întărește m-rii Vișina un obroc anual de 400 aspri.

† Бѣсѣскѣтомѣ и божественомѣ послѣдующе Писаніе рекшѣ: „милости хошѣ, а не жрѣтѣѣ“ и пакѣ тако „милостинѣми щѣщаѣт сѣ грѣси; блаженнѣ милостивнѣ тако ти помилованнѣ бѣдет“, такоже пророческа дѣхѣмъ насыщена бѣта, глаголет: „блажен мужъ милѣ въсь дѣнь наслаждаѣт се господови“. Сѣа же, шт божественнаго Писаніе звѣдѣвшѣ, пакѣ слышашѣмъ пророческа глаголеща дѣхѣмъ свѣтлѣмъ, сѣе же: „слышнѣ царѣ и разсмѣнѣте, навикнѣте съднѣ концѣмъ земнѣмъ, външнѣ дръжѣщенѣ множества и грѣдѣщнѣ ш народѣхъ пазнк, тако дана вѣст шт господѣ дръжава вамъ и сила шт вѣщнаго“, разсмѣвшѣ же же тако въсь въ рѣкахъ божѣ сѣт и еанко хошет комѣждо шт насъ подаѣет. Нѣ же блаженнѣ и трѣблаженнѣ иже богоданнѣмъ богатѣство добрѣ растачаѣт и дѣлаѣт Богъ въ таннѣ богъвѣрѣченнѣ елѣ талант, тако же слышетъ благо же же и сладкѣ ш гласъ радѣванѣа: „благѣ рабѣ и вѣрнѣ, външнѣ въ радѣсть господѣ своѣго“. Сѣа слышавшѣ, подобаѣт намъ външнѣ шт здѣшнѣхъ тако мало вѣременна прѣходна, такоже и глаголет: „въсь ка слава до вѣременна ест“. Подобавшѣ же намъ порѣвнѣвати прѣжнѣмъ и благочѣстивнѣмъ и свѣтопочившѣмъ господѣмъ иже землѣ добрѣ вѣстрѣнѣше, сѣа добрѣ прѣпроводившѣ снѣмъ земнѣмъ небесна прѣвѣрѣтошѣ благоа и снѣ наследѣовашѣ, а земна, земнѣмъ вѣставшѣ.

Сѣ же и азъ, въ Христа Бога, благовѣрнѣ и благочѣстивнѣ и христіолоубнѣ<вн>¹ и самодръжавнѣ, Ішъ Басараба воѣвода, божѣю милѣстнѣю господнѣ въсь сонъ землѣ Шггровлашѣнскѣ, снѣ добраго Басараба воѣвода. Зрѣдѣемъ и желанѣемъ въждѣлѣхѣмъ къ въсьчѣстнѣмъ и божѣстѣннѣмъ цръкѣамъ, по пророческомѣ словѣ: „иже ш образомъ желѣет еленъ на источнѣкѣ воднѣ“. Видѣвшѣ же же тако радѣ нашнѣхъ <грѣховъ>¹ змалѣшѣ се благочѣстивѣа господѣ иже божѣстѣннѣ и свѣщеннѣ цръкѣнѣ възѣставлѣхѣшъ и миловахѣшъ и зкрашахѣшъ, нѣ и пачѣ иже въ свѣтѣнѣ мѣстѣ свѣщнѣхъ, свѣтогѣже и царскаго храма и швѣтѣлнѣ свѣтѣнѣ и прѣвѣзначѣлнѣнѣ Тронцѣ, Сѣтъцѣ и Снѣшъ и свѣтомъ дѣхѣмъ и шгнѣннѣмъ невѣдѣнѣемъ на свѣтнѣ своѣ зчѣннѣкѣ и апѣстѣолнѣ и монашѣрѣ нарѣцаѣмаго Бѣснѣна, зрѣхѣмъ швѣснѣнѣша шт благочѣстивнѣхъ господѣ и прѣблаженнѣхъ хѣтитѣорнѣ, дѣднѣ и шт прѣдѣдѣмъ нашнѣхъ, штъцѣмъ и вратѣемъ нашнѣмъ, на послѣдокъ же, извѣставшѣмъ благочѣстивѣа и вѣшѣрѣченна и менѣна. Иже сѣнъ свѣтнѣ монашѣрѣ зрѣхомъ швѣснѣнѣша и съ желанѣемъ въждѣлѣхѣмъ не вѣставнѣти, нѣ назирѣти и милокѣти и послѣднѣхъ хѣтитѣорнѣ нарѣцѣти се. Сѣго радѣ,

¹ Omis.

всѣ срьдо вѣсприяхом називати се наследни хиттори свѣтомѣ монастырѣ и милокати еанко смо мощни и шт богоданаго нам шласти.

Сего ради, шѣщахом и сын нашн хрисовѣл сътворихом, іако да ест непоткоренно свѣтомѣ монастырѣ: да прѣидет егѣмен ката годниѣ, по шенчѣю, на Петров дѣнь по ѿ аспре, да ест на покрѣплениѣ свѣтомѣ монастырѣ и на потрѣбѣ нѣждам свѣтомѣ мѣстѣ томѣ и божественнм мноком въ пицѣ.

И нам, вишереченим, да ни зпѣет ката недели едни дѣнь, вѣчеръ, параклис съ коливом, а штрѣ свѣта литѣргна съ прилѣвком и коливом, докле бзднмо въ живнх; а по наша прѣставленіѣ да ни се поет ката годниѣ, на едни дѣнь, ешди ѣ кон дѣнь, вѣчер, „непорочни“ съ коливом и прилѣвком, а штрѣ свѣта литѣргна съборно, съ прилѣвком; и да не се чинит на дѣнь трапезѣ, іакоже и свѣтопочившнх прѣжде нас вивше хиттори, али непоколѣбнмо, дондеже стонт свѣти монастыр.

И аще кто не съдрѣжит и не теорит молебѣ що зде намѣстнхмо, да даст штѣет прѣд Богом. И сие еанко рекохом, іако по силѣ, възмогохом да се дават штаванхом. И такожде и наше сыновн, по наша съмръть, да теорит дондеже нх ѣздръжит господь Богъ къ когодарованнм шласть. Кого Богъ изволит енти сем вишереченим намѣсник, а шн тако да теорит и да испльнит наша шѣщаніа и да почетет и штерьднт и съхранит сън хрисовѣлѣ господства ми, а того господь Богъ да почетет и съхранит и шкрѣпит. Иже сѣа испльнит, да мѣ даст господь Богъ зде земна добрѣ прѣпроводѣвшн и невѣсна блага полѣчнтн и да сподоент его еже шдѣснзю своего прѣдстоаніа, егоже ешдѣ и нам грѣшннком полѣчнтн и съ прѣжнимн благочѣстивимн и свѣтопочившн хиттори, ш Христѣ, амин.

† Іѡ Басараба вѣвѣвда, милостѣа божѣа, господинь.

† Urmind atotsfinta și dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă voiesc, iar nu jertfă“ și iarăși că „prin milostenii se curăță păcatele; fericiți cei milostivi căci aceia vor fi miluiți“, după cum și gura cea proorocească și inspirată de Duh, grăiește: „fericit bărbatul care în fiecare zi miluiește și se îndulcește de Domnul“. Acestea deci, din dumnezeiasca Scriptură aflînd, iarăși am auzit spunîndu-se de prooroc prin Duhul sfînt, că deci: „ascultați împărați și pricepeți, învățați judecători ai capetelor pămîntului, pătrundeți-vă cei care stăpîniți mulțimile și vă făliți de noroadele limbilor, că stăpînirea v-a fost dată vouă de la Domnul și puterea de la cel de sus“, înțelegînd deci că toate sînt în miinile lui Dumnezeu și cît voiește fiecăruia dintre noi dăruiește. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care bogăția dată de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează lui Dumnezeu în taină talantul ce i l-a incredințat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce al bucuriei: „bunule credincios rob, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea auzindu-le, se cuvîne nouă a ne pătrunde că cele de aici sînt în puțină vreme trecătoare, după

cum și spune: „toată slava pînă la o vreme este“. Se cuvine deci nouă a rîvni celor de mai înainte binecinstitori și sfînt răposați domni care cele pămîntești bine întocmindu-le, bine au cîrmuit acestea și prin cele pămîntești au dobîndit bunurile cerești și acestea moștenindu-le, cele pămîntești, pămîntului le-au lăsat.

Iată dar și eu, întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Cu osîrdie și cu dorință am rîvnit către atotcinstitele și dumnezeieștile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor“. Văzînd dar că din pricina <păcatelor>¹ noastre s-au împutînat domnii binecinstitori care au înălțat, au miluit și au împodobit dumnezeieștile și sfîntitele biserici, ci mai ales în sfînt loc fiind, sfîntul și împărătescul hram și lăcaș al sfîntei și fără început Troițe, a Tatălui și Fiului și sfîntului Duh și prin focul nevăzut <a coborît> peste sfîntii săi ucenici și apostoli, și mănăstirea ce se chiamă Visina am văzut-o săracă de la binecinstitorii domni și preafericiții ctitori, moșii și strămoșii noștri, părinții și frații noștri, mai în urmă, rămîinînd de la binecinstitoarele, mai sus spusele nume. Și văzînd că această sfîntă mănăstire a sărăcit și cu dorință am rîvnit a nu o lăsa, ci a o căuta și a o milui și a ne numi cel din urmă ctitor. De aceea, din toată inima am primit a ne numi cel din urmă ctitor al sfîntei mănăstiri și a o milui după puterea noastră și din stăpînirea ce ne-a dăruit Dumnezeu.

De aceea am făgăduit și am făcut acest hrisov al nostru, ca să fie neschimbat sfîntei mănăstiri: să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfîntul Petru <să ia> cite 400 aspri, să fie de întărire sfîntei mănăstiri și la trebuința nevoilor acestui sfînt loc și dumnezeieștilor călugări de hrană.

Și nouă, celui mai sus-spus, să ni se cînte în fiecare săptămînă o zi, seara, paraclis cu colivă, iar dimineața sfînta liturghie cu băătură și colivă, cît vom fi în viață; iar după moartea noastră să ni se cînte în fiecare an, într-o zi, fie orice zi, seara, „fără prihană“ cu colivă și cu băătură, iar dimineața sfînta liturghie cu sobor, cu băătură; și să ni se facă într-o zi masă, ca și sfîntrăposaților care au fost ctitori înaintea noastră, însă nestrămutat, cît va sta sfînta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ține și nu va face ruga pe care aici am așezat-o, să dea răspuns în fața lui Dumnezeu. Și aceasta cît am spus, ca după putere, cît vom putea am lăsat să se dea. De asemenea și fiii noștri, după moartea noastră, să facă cît îi va ține domnul Dumnezeu în stăpînirea dăruită de

¹ Omis.

Dumnezeu. Pe cine îl va voi Dumnezeu să fie urmaş acestor mai sus-spuşii, iar el așa să facă și să împlinească făgăduința noastră și să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, iar pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească. Celui care va împlini aceasta, să-i dea domnul Dumnezeu aici pe pământ a petrece bine și bună-tățile cerești a primi și să-l învrednicească pe el șederii de-a dreapta lui, care și noi păcătoșii s-o primim cu cei mai înainte binecinstitori și sfintrăposați ctitori, întru Hristos, amin.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 192 (Tismana, XCIII/1).

Orig. perg. (46 × 40), pecete timbrată înlocuită cu o pecete de la Vlad voievod.

Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 330, f. 422.

Datat după domn.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 90—92.

1512 (7020) februarie 20, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cutlumuz de la Athos mai multe sate, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oastea cea mare.

† Милостію божию, Іоу Басараб воивода и господиень. Дават господство ми сїе повелєніе господства ми свѣтомъ монастырѣ еже въ свѣтон Горѣ Котломъзъ, храмъ Прѣвображенїа господа Бога и спаса нашего И҃суса Христа, тако да ни ест села зовомаго: Хъртеши съ въсѣмъ хотарѣмъ и със горциномъ и Калъгарѣни и Чирѣшовѣа и Дънеци Благѣс и Църцова и Кѣманка и Сѣхаа и Сѣмразани, понеже сѣт тензи села више писанна свѣтомъ монастырѣ въ Котломъзъ старе и правѣ учинѣ и дѣдинѣ.

Сего радїи ми дадохъ и господство ми и прилагаемъ нѣ свѣтомъ монастырѣ съ въсѣмъ доходомъ, сѣе да се даватъ свѣтомъ монастырѣ въ зкрѣплєніе: и къбело и десетокъ въ пчелни и глоба и винаричъ господски и болѣрски и перпери и варѣ хѣтетъ бити виноградъ вѣчною монастырскимъ, или въ хорѣ или въ варошѣ, надъ хотаръ свѣтомъ монастырѣ, а щни да плащатъ винаричъ и господскы и болѣрскы свѣтомъ монастырѣ, такожде и перпери. И варѣ по къде естъ хотаръ и щчина монастырѣ въ Котломъзъ, ни хѣто да ни не смѣетъ взѣти ни винаричъ, ни къбела господска ни болѣрска, ни джмѣ, ни ни ни хѣто да нѣ бантѣтъ въ слѣгахъ господства ми и въ правителѣхъ <господства> ми, како ни джмарни за джмѣ, ни къбалари за къбелъ, ни сѣдци поводникарни, ни ни ни хѣто въ слѣ-

ГАХ И УТ ПРАВИТЕЛЕХ ПОСЛАЕМИХ ПО МИЛОСТЕХ И ПО РАБОТАХ ГОСПОДСТВА МИ, ПОНЕЖЕ УСТАВНУХ ГОСПОДСТВО МИ В. ДАЖДЕ, ДА СЪТ ВШЕПИСАНЕ СЛА СЕВТОМЪ МОНАСТРЪ УТ КОТЛОМУЗЪ.

Сего радї, да сѣт слободни <и м>гнїи ут вѣсех слѣжах и дажбах елика се находїтѣ въ землю господства ми, таком да чинит великѣ воинскѣ и бир да плаштат гѣсподствѣ ми. Того радї, ницѣ да их не бантѣет, понеже кон ке се покѣсит бантовати их, тоган человека да зна добре ере ке вѣспрїети утгїю ут господство ми, якоже невѣрник и посрамител и прѣстѣпник семѣже повелѣнїю господства ми. Ино нѣст, по реч господства ми.

Писъ Тръговице, мѣсеца февруарїѣ кѣ, въ лѣт хѣк.

† Іу Басараба виевѣда, милостїа вожїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Cotlomuz ce este la Sfintul Munte, hramul Schimbării la față a domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, ca să le fie satele numite: Hîrtești cu tot hotarul și cu gorștina și Calugăreani și Cireașovul și Dăneștii lui Vlae și Giurgiova și Comanca și Suhaa și Omrazani, pentru că sint aceste sate mai sus scrise ale sfintei mănăstiri de la Cotlomuz vechi și drepte ocine și dedine.

De aceea am dat și domnia mea și le dăruim sfintei mănăstiri cu tot venitul, totul să se dea sfintei mănăstiri pentru întărire: și găleata și zeciuiala din stupi și gloaba și vinăriciul domnesc și boieresc și perperii și cit va fi via vecinilor mănăstirii pe hotarul sfintei mănăstiri, sau de la țară sau de la oraș, iar ei să plătească vinăriciul și domnesc și boieresc sfintei mănăstiri, de asemeni și perperii. Și ori pe unde este hotarul și ocina mănăstirii de la Cotlumuz nimeni să nu îndrăznească să le ia nici vinăriciul, nici găleata domnească, nici boierească, nici dijma, nici . . . nimeni să nu-i tulbure dintre slugile domniei mele și dintre dregătorii <domniei> mele, nici dijmarii pentru dijmă, nici găletarii pentru găleată, nici sudeții . . . <nici> povodnicarii, nici nimeni altul dintre slugile și dintre dregătorii trimiși după milele și după muncile domniei mele, pentru că am lăsat domnia mea . . . dăjdiu, să fie mai sus-scrisele sate sfintei mănăstiri de la Cotlomuz. De aceea să fie slobozi și în pace de către toate slujbele și dăjdiile cite se află în țara domniei mele, numai să facă oastea cea mare și birul să-l plătească domniei mele.

De aceea nimeni să nu-i tulbure, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure, acel om să știe bine că va primi urgie de la domnia mea, ca un

necredincios și rușinător și călcător al acestei porunci a domniei mele. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în Tîrgoviște, luna februarie 20, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 182 (Clocociov, VII/2).

Orig., perg. (27 × 31), rupt și pătat, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1915.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 75—76.

1512 (7020) martie 15, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Dreancea pîrgar și fiilor săi satul Cocorăști.

† Милостію божію, Іо Басараб воєвода и господинь вѣсон землє Оугрро-владхискоє, синь добраго Басараб конвода. Дават господство ми сію повелѣніє господства ми жѣпан Дрѣнча прѣгар и съ синови си, такоже да им ест учинѣ в Кокорѣщи полковина > вт по вѣсою хотар, по леже га ест дал вт Бадѣ прѣкъ<лабъ?> прикє дѣщєра са, а дрѣга половина вт Кокорѣщи вн га ест покѣпєна Дрѣнча вт Биша и вт Добрин, синь Нєгре вис<ти>єр за аспри хѣ. И вт Хотар в долини, пол а вна ест покѣпєна вт Бонка Гєвѣти и вт Тоадєр котлар за аспри хѣѣ до хотаром Дѣдѣла<ици>илор, вєрє вєнка сє хтєт изєрат.

Сєго радї, дадох и господство ми жѣпан Дрѣнча и синови си, так<о>жє да мѣ ест учинѣ и зѣлєб ним и синовом им и внокѣм и прѣвнѣчето<м> им.

И свєдєтєл<є> поставлєем господство ми: жѣпан Барєвє бан и жѣпан Прѣвє Кралєвски и жѣпан Калотъ вєлєнки дворник и жѣпан Иван лєгѣфєт и Бєлєкєл шєт<рар> и Барєвє столник и Прєдє постєлник.

Писє вѣ столни град Трѣговищє, мѣсєца мартїє їѣ дѣни. Исправник Нєгєє дворник. Бѣ лѣт хѣк.

† Іо Басараба в вєкє вѣда, милостїю божію, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Dreancea pîrgar și cu fiii săi, ca să le fie ocină la Cocorăști jumătate de peste tot hotarul, pentru că a dat-o Badea pîrcălab (?) zestre fiicei sale, iar cealaltă jumătate din Cocorăști a cumpărat-o Dreancea de la Vișa și de la Dobrin, fiul lui Negre vistier, pentru 5 000 aspri. Și din hotarul de jos, jumătate a cumpărat-o de la Voica Sfinta și de la Toader cotlar pentru 2 700 aspri pînă în hotarul Dăduleștilor, oricît se va alege.

De aceea, am dat și domnia mea jupanului Dreancea și fiilor săi, ca să-i fie ocină și ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor.

Și martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Pîrvu Craiovești și jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan logofăt și Vlaicul șetrar și Barbul stolnic și Preda postelnic.

S-a scris în orașul de scaun Tîrgoviște, luna martie 15 zile. Ispravnic Neagoe vornic. În anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCXCIV/2.
Orig., hirtie (30,5 × 21), pecete timbrată.

100

1512 (7020) mai 26, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov ocină la Cîrcimari, în urma unei judecăți.

† Милостию Божию, Іо Басараба воивода и господиныхъ вѣсонъ земанъ ѿггре-
владѣнскон, сынъ великаго Басараба воиводаѣ. Даватъ господство ми снѣ повелѣ-
нїе господства ми свѣтомъ монастырѣ Снѣговѣ, храмъ и шентѣли прѣсвѣтѣи,
чистѣи и прѣблагословеннѣи <кладн>ицие нашонъ Богородице, присно дѣви Марїе,
чесное и славное <е>ѣ Бѣвденїе и штыцъ вгѣменъ кѣр Стефан и <вѣс>ѣмъ братїямъ
живѣщимъ въ свѣти монастыр, іако да имъ естъ ѿ Кръчюмарїи, штъ дело Чорь, два
дела, <же> бѣла покѣпила жѣпанїца Степанова тѣ два дела скрадо штъ Чорь, за
хѣ аспри и безъ <з>нанїе калѣгеромъ. Я калѣгерїи преше прѣдъ ѿ Блада воиводаѣ, те-
ре повратише аспри жѣпанїце Степано<вѣ>, аспри хѣ. Я потомъ се преше и прѣдъ
господство ми калѣгерїи штъ Снѣговѣ и съе жѣпанїца Степанъ. Я господство
ми дадохъ жѣпанїце Степанъ волѣри бѣ да клѣнитъ како, къда естъ покѣпила штъ
Чорь те двѣ дела, а она естъ купила съе знанїе калѣгеромъ, не естъ покѣпила
скрадомъ; а те волѣри не хѣ хо>кешъ <да> клѣнитъ, нѣ ш>ста Степановїца штъ за-
кона. Я господство ми дадохъ пакїи калѣгеромъ, іако да имъ естъ въ шчинѣи и въ
шѣвѣж и ни шт> когоже непотѣковенно, по речъ господства ми.

Сведетїи: жѣпанъ Барбѣла Кралевски, жѣпанъ Прѣвѣла вн<в>шонъ дворникъ, жѣ-
панъ Балотѣ велики дворникъ, жѣпанъ Иванъ велики логофѣт, Харватъ вистїар, Радѣла
спатар, Драгичъ пѣхарник, Хамза комис, Барбѣла столник, Шанѣ каючар, Радѣла и
Ставчюла страторници.

Ізъ, Еннтїа, писахъ въ настоли градъ Бѣкѣрѣци, мѣсеца маїа бѣ днїи, въ
лѣтѣ хѣк.

† Іо Басараба влєвѣда, милостїа божїа, господиныхъ.

201

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Sneagov, hramului și lăcașului preasfintei, curatei și preabinecuvintatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Intrare în biserică și părintelui egumen chir Stefan și tuturor fraților care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie lor în Cîrciumari, din partea lui Cioară, două părți, pe care le-a cumpărat jupanița lui Stepan, pentru 3 000 aspri, aceste două părți, de la Cioară, pe ascuns și fără știrea călugărilor. Iar călugării au pîrît înaintea lui Vlad voievod, ca să întoarcă asprii jupaniței lui Stepan, 3 000 aspri. Și apoi s-au pîrît și înaintea domniei mele călugării de la Sneagov cu jupanița lui Stepan. Și domnia mea am dat jupaniței lui Stepan 12 boieri, ca să jure că, atunci cînd a cumpărat de la Cioară acele două părți, ea a cumpărat cu știrea călugărilor, nu a cumpărat pe ascuns; iar acei boieri n-au vrut < să jure >, ci a rămas < jupanița > lui Stepan de lege. Iar domnia mea am dat iarăși călugărilor, ca să le fie de ocină < și de ohabă și de > nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Pîrvul fost vornic, jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Manea clucer, Radul și Stanciul stratornici.

Eu, Vintilă, am scris în ceta tea de scaun București, în luna mai 26 zile în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 183 (Snagov, X/3).

Orig., hîrtie (21 × 31), rupt, pecete timbrată.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 4 și 354, f. 34.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 76—77. Facs. Ibidem, 253.

<1512 mai 26 — august 31> 7020, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește jupanului Stoica, fratelui său Neagoe ș.a. părți din satul Grămădite și înfrățiri, în urma unei judecăți.

† Милостію божію, Іу Басараба воєвода и господинь вѣсен земли Угрово-влахінскои, синь добраго Басараба воєвода. Дават господство ми сїю [сїю] по-владѣнію господства ми савгам господства ми, жєпанєц Стонка съ дїцями си и

брат мѣ, Нѣгоѣ съ дѣцани и съ дѣщере си, яко им[м] ест ъ Грѣмьдѣте половинѣ, понеже им ест стара и права вчинна и дѣдѣннина. И пак Стонков синь си зложи по старѣ Стаян¹ ѣ сестре, по имѣ Киша и Тотѣ на негов дел. И пак Стонка си зложи анпеси по имѣ Калин како да ест и вн школо съе Стонка и дѣцани си. И пак Стонка продаде мѣ Стопанъ и Далъ и Шарш вт неговез вчинѣ, четвертъи дел, понеже покупши вт Стонка и вт Нѣгоѣ за хѣ аспри, яко да им ест права вчинна и им и синовн си. И пак приде Стонка и Нѣгоѣ прѣд господство ми та донест кѣ болѣри и мартѣрѣсаше мѣ како мѣ ест притинѣта вт Данчѣл паркалаб тере кле Стонка и Нѣгоѣ кѣ болѣри како мѣ ест вчинѣ стара и права и дѣдѣннина. Того радѣ и господства ми гледах и сѣдѣхъ съе честити болѣри господства ми тере нандохъ господство ми како им ест стара и права вчинна и дѣдѣннина.

Того радѣ, им и господство ми дадохъ яко да им ест въ вчинѣ и въ вѣкѣ ним и синовомъ имѣ, вѣншком и прѣвѣншчетом имѣ и ни вт когоже непотѣкновено, по реч господства ми.

Сведетеле сѣ поставлени господство ми: жѣпан Барѣл ван и жѣпан Калотъ веланки дворник, Иван веланки логофет и жѣпан Хдрѣ веланки армаш, Харват вистигарѣ, Хамза комис, Дрѣгич пѣхарник, Барѣл столник, Радѣл постелник.

И аз² не дѣякъ, еже писахъ въ настоани град Трѣговице³ день, въ лѣт текѣщаго вт Пдана хѣк.

Исправник Шикѣл поро³.

† Іw Басарава вѣвѣда, милостѣм божѣм, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupan Stoica cu copiii săi și fratelui lui, Neagoe, cu copiii și cu fiicele sale, ca să le fie în Grămădite jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Și iarăși fiul lui Stoica a așezat peste bătrînul Staian⁴ 2 surori, anume Vișa și Totea peste partea lui. Și iarăși Stoica și-a așezat pe nepotul anume Calen ca să fie și el împreună cu Stoica și cu copiii săi. Și iarăși Stoica i-a vindut lui Stoian și lui Lalu și lui Mareș, din ocina lui, a patra parte, pentru că au cumpărat-o de la Stoica și de la Neagoe pentru 1 000 aspri, ca să le fie dreaptă ocină și lor și fiilor săi. Și iarăși a venit Stoica și Neagoe înaintea domniei mele de au adus 24 boieri și au mărturisit că a fost cotropită de Danciul pircălab de au jurat Stoica și Neagoe <cu> 24 boieri că le este ocină veche și dreaptă și dedină. De aceea

¹ Cuvintele: по старѣ Стаян adăugate deasupra rîndului.

² Loc rupt.

³ Cuvînt ilizibil.

⁴ Cuvintele: „peste bătrînul Staian“ adăugate deasupra rîndului.

și domnia mea am cercetat și am judecat cu cinstiții boieri ai domniei mele de am aflat domnia mea că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic, Ivan mare logofăt și jupan Udrea mare armaș, Harvat vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, ...¹ diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște ...¹ zile, în anul curgător de la Adam 7020 <1512>.

Ispravnic Micul ...²

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCLIII/1.

Orig., perg. (33 × 28), pecete aplicată, căzută.

Datat după domn, văleat și statul domnesc.

1512 (7020) iunie 4.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Calotă mare vornic, jupaniței sale Neacșa și fiilor lor jumătate din satul Drăgănești de lângă Tîrgoviște, jud. Dimbovița.

Hrisovul mării sale Io Basarab voevod, feciorul lui Basarab voevod, de moșie la Drăgănești de lângă Tîrgoviște sud Dimbovița. Iunie 4 dni, leat 7020 <1512>.

† Cîstitului boierului din casa domniei mele jupanului Calotă vel dvornic și jupînesii lui Neacșii, fata Vladului voevod și cu feciori lor și cu fetele lor, anume Stanca și Caplea ca să le fie lor Drăgăneștii de lângă Tîrgoviște jumătate, pentru că au dat Vlad voevodă fii-sii, jupînesii Neacșii, de zestre.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Mîslea, nr. 466, f. 127v.

Rezumat.

EDIȚII. D.I.R., B., 77.

¹ Loc rupt.

² Cuvînt ilizibil.

1512 (7020) iunie 23, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Golești și țigani.

† Милостивым боживым, Іу Басараба воевода и господиныхъ вѣсонъ земли Ѹггер-влахѸнскон, <сынъ> добрааго Басараба воевода. Дават господство ми сѣе повелѣниѣ господства ми вѣсе свѣтомъ и божественомъ храмъ и шентѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи, и <прѣ>благословениѣи владычици нашои богородици и присно дѣви МарѸе, честное и славное глъ Ѹспеніѣе, монастырѣ зокомаго КорьбѸи вт Камен, егоже възвиже жѣпаница Хамзѣва, монахѸа Магдалина, честненишии сестрамъ и калѣгерницамъ иже живѣшиимъ въ свѣтѣи мѣстѣ томъ и монахѸе Магдалине тако да имъ сѣтъ села по имениъ КорьбѸи вт Камен и виноградъ вт Голещи. И ацигани, по имениъ: Зѣмба съ дѣцями си и Дѣшманъ съ дѣцями си и Каличъ съ дѣцями си и Кълиманъ съ дѣцями си и Манѣ стари съ дѣцями си и Фръча съ дѣцями си и Нъназа съ дѣцями си и Лазаръ съ дѣцями си и Мѣшатъ съ дѣцями си, полеже сѣтъ старѣи и правѣи учинѣи <и дѣдѣи> монахѸе Магдалине.

И потомъ прѸидѣ монахѸа Магдалина предъ господства ми, тере приложи тѣи више речении учинѣи и ацигани више реченномъ монастырѣ, Корьби вт Камен. Пакѣи потомъ прѸидѣ монахѸа Магдалина предъ господство ми, тере поклонѣи сѣи више речении монастырѣ господствѣ ми; ащѣи сѣи прилѣчитъ сѣмрътъ монахѸе Магдалине, а више реченна села и ацигани и виноградъ, прѣдалка да нѣст, а нѣ да сѣтъ свѣтомъ монастырѣ и монастырѣ да естъ господски.

Такогере и по сѣмръти господства ми, кого изберѣтъ господѣ Богъ бити господиныхъ Блѣшконъ Земли или вт сѣродника вт сѣрдичнаго <плода> господства ми или, по грѣсѣхъ нашихъ, вт иноплеменикъ, таковаго заклинаемъ господомъ Богомъ, сѣт<ворши> небо и землѣ, сѣи више речении храмъ миловати <и> покрѣплѣти своего радѸи небеснааго спасѣнѣа и тѣлеснааго здравѸа. село и ацигани и виноградъ. свѣтомъ монастырѣ въ учинѣи и въ шѣбѣи и. сестрамъ въ послѣшанѣи и въ ѣкрепленѣи и въ пищѣ, а намже и родѸитѣлѣемъ нашимъ въ вѣчноѣ въспоминанѣи. И не вт когоже непотѣковенно, по шризмѣ господства ми.

Свѣдѣтелиѣ: жѣпанъ Барѣва. жѣпанъ Калоть велики дворникъ, жѣпанъ Иванъ логофѣтъ велики, жѣпанъ Харватъ <внѣсти>аръ, РадѸа спатаръ, Дрѣгичъ пѣхарникъ, Хамза комисъ, Барѣва столникъ, РадѸа постѣаникъ.

<Из>ъ, Стонка граматникъ, еже писахъ ѣ столни градъ Трѣговищѣ, мѣсѣца Юниѣ кѸ дѣнь, в лѣтъ хѣк.

† Іу Басараба воевода, милостѸа божѸа, господиныхъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul> bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru tot sfintului și dumnezeiescului hram și lăcaș al preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, pe care a ridicat-o jupanița lui Hamza, monahia Magdalina, preacinstitelor surori și călugărițe care trăiesc în acel sfînt loc și monahiei Magdalina, ca să le fie satele anume Corbii de Piatră și via de la Golești. Și țigani, anume: Zimba cu copiii lui și Dușman cu copiii lui și Calici cu copiii lui și Căliman cu copiii lui și Manea cel bătrîn cu copiii lui și Frăcea cu copiii lui și Nănaia cu copiii lui și Lazar cu copiii lui și Mușat cu copiii lui, pentru că sînt vechi și drepte ocine <și dedine> ale monahiei Magdalina.

Și apoi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a dăruit aceste mai sus-spuse ocini și țigani mai sus-spusei mănăstiri, Corbii de Piatră. Apoi iarăși a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a închinat această mai sus-spusă mănăstire domniei mele; dacă se va întîmpla moarte monahiei Magdalina, iar mai sus-spusele sate, țigani și vie, prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mănăstiri și mănăstirea să fie domnească.

De asemenea și după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din ruda din <rodul> inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, pe unul ca acela îl jurăm pe domnul Dumnezeu, care a făcut cerul și pămîntul, ca acest mai sus-spus hram să-l miluiască și să-l întărească spre mîntuirea sa cerească și sănătatea trupească ... satele și țigani și via ... sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și ... surorilor de ascultare și de întărire și de hrană, iar nouă și părinților noștri întru veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ... jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Eu, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna iunie 23 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 184 (Ep. Argeș, XVI/4).
Orig., hirtie (40 × 29), șters și rupt, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 77—78. Facs. *Ibidem*, 254.

<1512—1513> iulie 6, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Iezerul un obroc anual în griu și orz din jud. Romanați.

În numele Tatălui și al Fiiului și al sfintului Duh, cea de o ființă și nedespărțită fire. Eu robul stăpînului meu domnului și Dumnezeu mîntuitorului nostru Isus Hristos, care mă numescu Io Basara^b voievod, cu mila lui Dumnezeu, domnu a toată Țara Rumânească, dorind către sfintele lui Dumnezeu biserică, iar mai virtos către sfinta beserică hramul preaslăvitei Obrejenii a domnului și Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, mănăstirea ce se chiamă Iazărul și către ceia ce într-însa viețuescu cinstiți și dumnezești călugări, viind către noi părintele nostru și năstavnicu acei sfinte mănăstiri ce scrie mai sus chir Macarie și ne spuse noao de petrecerea acei sfinte mănăstiri și de sărăciia ei cea de mai nainte vrême și de greutatea și păsul ei, încă din zilele celor mai nainte răposați blagocistivi htitori.

Pintru acéia și noi tinzînd miinele spre ajutoru și întărirea lor cu toată sirguiala către cel mai sus-numit năstavnich chir Macarie, așa am voit către ajutoriu acestui sfint lăcaș din agonisita noastră cînd vor avea vrême de lipsă, ca să ia peste tot anu opt chile de griu și opt chile de orzu de la ispravniciiⁱ noștri din județu Romanați, ca să fie de ajutori și întărire sfintei mănăstiri și de hrana dumnezeștilor călugări și noao de pomenire pină cînd ne vom afla într-aceasta viață și după morte să fie întru starea cea rînduită.

Și încă și odăjdii și scule și dobitoace și orice ar fi de treaba sfintei mănăstiri și de nimeni nestăpînit, numai de năstavnicu și părintele nostru chir Macarie. Și cele ce au adaos el însuși, cărți și odăjdii și orice ar fi ale sfintei mănăstiri nezătîcnite de nimeni și nicidecum să nu să amestece într-ale ei Coziia, nici Govora sau cineva din cei din prinprejurul ei, nici la cei ce vor fi lăcuitori într-însa, nici cinstitului părintelui celui mai sus-numit, ce să lăcuiască ei după bunăvoința lor părintele Macarie năstavnicu sfintei mănăstiri și după dînsul oricari vor fi ormători de frați și ai noștri părinți viind cu osteneală în tot anul să-și ia acea milă ce scrie mai sus, iar cei ce nu vor face și nu vor urma și nu vor da precum am adaos eu ajutătoarea și acoperitoarea preacurata cea cu totu nevinovată înpărâteasa ci să proslăvește întru această sfintă casă să-i fie înpotrivnică.

Și la aceasta și mărturii am pus domniia mea: jupan Barbul, jupan Alexie¹, jupan Ivan vel logofăt, jupan Dumitru¹ păharnic, jupan Arvat

¹ În acest timp Alexie și Dumitru nu apar în sfatul domnesc.

vistier, jupan Vladu¹ spătar, jupan Drăghici postelnic², jupan Amza comisă.

Și am scris eu, Iordachie grămaticu, în scaunul Tîrgoviștii, méseța iulie 6 dni 7070 <1562>.

Arh. St. Buc., Condica Ep. Rimnic, nr. 707, f. 299.

Traducere.

Datat după domn și după Ivan mare logofăt, Arvat vistier și Amza comis.

105

<1512—1513> iulie 23.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cutlumuz de la Athos satele sale, hotărnicite de boieri.

† Бѣсе видѣсѣ и прѣбелса>гомѣ, иже <въ Тронци славнѣомѣ Богѣ, слава и похвала>, иже въса ѡт нежитѣ въ бѣитѣ приведшомѣ <и сло>вом своим съставляшомѣ и прѣсвѣтним своим дѣхом шут<сврѣднѣшомѣ и> по самохотнѣим и прѣтѣспаннѣем завистѣю злобѣ нечелника <ѡт Бога ѡдалившѣих се> милосрѣдѣем своим не вставляшаго погленѣти, сыреч <род>а чловѣческааго, рѣкопострѣтѣа, радѣ иже въ <ран дрѣвѣ нашѣих> прѣк<тѣ>ць бившаго, нѣ прѣклонив, не<е>в<е> са съшѣдшааго и ѡт тѣе <свободив, многими> шѣрази пѣт покаянѣа даровавшѣаго и ѡт въсакаго ро<да и>збравшааго еже по благотворенѣю Богѣ, ѡгодившѣих сыны и наследники цѣсаретѣа своего.

Сего радѣ и азъ, иже въ Христа Бога благовѣрнѣи <и Христолюбивнѣи> и самѣдръжавнѣи, Ыв Басараба конвода и господьнѣ, божнѣю <милостѣю> въсен земли Ѣдуггровлахѣискон, желѣе <иже> въ благочѣстни и Христолюбивнѣи, настоѣще врѣме прошѣдшѣих и свѣтѣе божнѣ <црѣкве> воздигшѣих и ѡкрасѣвшѣих, блаженнѣих хѣтитореѣх и благочѣстивѣих царѣх иже привѣл прѣсвѣтѣи богоматѣри оукрасившѣих, иже въ свѣтѣи Горѣ Ѣфонетѣи, идеже и благочѣстивни и Христолюбивни <прѣдѣдѣ наша> Ыв Мирча великѣи конвода свѣтнѣи и въсѣчѣстны <храм> славнааго Прѣвѣраженѣа господа Бога и спаса нашего Ысусѣ Христа, шѣновѣи хѣтиторѣю ест его съдѣлаа Земли Блѣшкон.

По сиѣже, <нашѣих ради грѣх>ов, сыни свѣтѣи монастыр нарицаемѣи Котломѣз многѣих радѣ нѣждоѣх шѣтшла бѣа и порѣшен; <шѣрѣстже> его сице шѣтшлаша родитѣл нашѣ Ыв Басараб конвода, <елико възможно>, поновѣи и ѡкрѣпнѣ. По сиѣже и ми, елико възможноѣмо, потвѣрднѣхмо а ещѣ инамо въсѣгда пот-

¹ In loc de: Radu.

² In loc de: paharnic.

врѣждати и шеновити благодѣтїю Христовою. Нѣ шбаче и на покрѣпленїе <свѣтомѣ> монастырѣ села приложихом иже сѣт была ш прѣжде <при>ложена шт благочестивнихъ господахъ и властелехъ, свое радї помень.

Шбрѣтохом бо и села свѣтомѣ монастыра <шт сѣседствѣщихъ> много шт нихъ штелишихъ. Шего радї, послала <шт честитѣхъ вернїихъ властелинъ>, жѣпана Мнака столаника и жѣпана Чинчюла да изберишѣ по вї колѣри доври на вѣсако село, <да хотаре поставетъ> шт вѣсѣхъ странихъ по старом хотарѣ <монастырскихъ> селехъ.

И на село Чирѣшово и Калѣгерани и Маричино и избраше <иже сѣт си: жѣпан> Къзан шт Чирѣшова Горниго, <жѣпан Бонка шт Шербѣниши> и шт Гладине, жѣпан Чокрѣлїе, <поп Димитръ> Калча, Радѣ Пешгиздав, Радѣ Мнакъ, <Штом Гомон>, Радѣ сынѣ Фетев шт Шербаниши, <Драг> и Радѣ шт <Чирѣшова, Драгомир шт Мнакова, Муханл> Шрѣбѣл и Радомир <шт Добреши и Гола. И нашоше хотар Чирѣшовѣ> по старѣм хотарѣ, <починѣши шт> хотар Шербанишиар, <прѣходит> Шат на главѣ <Штровѣ, иде доле потоком по срѣд Штрова, прѣходи за токѣ и пада на барѣ и делиш хотар със Дѣниши и паки прѣходи Шат и идеш потоком и идеш хотар> със Дрѣвновцим, прѣходит <на пѣт и делиш> хотар Штрѣхарецѣ, прѣходит <барѣ и идеш на полем и прѣходит> барѣ великѣ и идеш <полем и пада на Поток Жениски и идеш потоком> на шетїе Топниши. Тон <беше> хотарна прѣжде жѣпан Балака, <по нем> Радул спатар, <по нем> Швѣдор> вистншар и Лавдат и си по <нихъ трагѣ и по нихъ> велезехъ.

И хотар <Калѣгералом> починѣ шт пѣта рекомѣ Пажище, идеш на дѣла на Потан и идеш пѣтем на <вѣсток> и делиш хотарѣ Шербаниши, прѣходит шѣмѣ <и идеш> полем, прѣходит Поток Ротарешки, близ селнища Ротареца, идеш из пѣт и исходит на пѣт, идеш пѣтем на вѣсток, <приходит> тѣфе и пада на шврѣшиѣ потока Прѣдешкога, гдѣ доходит хотар Бѣнчешки и идеш потоком> на пѣола дне и изходит на поле и идеш полем на запад и делиш хотар <със> Шредешиши и пада на Поток Монастырски и идеш потоком из шетїа Топниши . . . и исходи на Маричѣ. Тон <беше> хотарна жѣпан Балака <и по нем> Димитран и си по нихъ трагѣ и по нихъ велезехъ.

На село Дѣниши, свѣдетелине: шт Бернидѣки, Радул и Драгомир и Дѣража и Нан, шт Крѣчѣникин, <Шарда> и Петръ, шт Корѣла, Шеро и Добрїин, шт Изкор, Шрѣнко, шт Крѣчѣнишин, Шратѣ, <шт> Бѣсеши, Блад и Нѣкшѣла, шт Пгчет, Балакѣла спатар. И семѣ селехъ хотар починѣ шт идеш на вѣсток на Балчѣ Дрѣгичѣлаши, делиш хотар с Шибѣриши и идеш <и> дѣла и идеш Дѣбраком, пѣтем Рѣшешким, пад на сѣха паки идеш пѣтем исходи и штаваѣ пѣт на десно и идеш полем, пада на <Кал>мацѣши, совет се Швик <Г>окежди и дѣли хотар Штонкѣниши и идеш Калмацѣши, на шетїе Бадидѣ, дѣли хотар Крачѣниши, паки идеш на пѣола дне Дѣбраком и дѣли <вѣс>ток, пад на Шбрѣжїе, на малѣ долини <и> прѣходї азк, на голнаѣ, пад на поток и потоком горе,

на хотар. <Тон беше> хотарна Радѹл спатарь и Ѳеѡдор вистнар и сѣи по них трагъ и по них белезех.

И селъ Давехъ свидетелѣе: Долнега Даниѡка, Кодра и Драча вт Плесхоу-ва и Драгомир, сынъ Нѣкшеѡ, вт Шкеѡстре, Чернат <и Манѣ Кечка, вт Бакалици, Шере, вт Бъсици, Брата и Влад Крънѡци, Радѹл Млъка, вт Креѡци, Драгѣа и Трошанъ, вт Ѳэтра Б<л>ъкъа, вт Даниѡка, Баница Ѳдѡба <Драг>омир, сынъ Нѣкшеѡ, вт Долнега Даниѡка, Брат и Шил<къ>. И сѣмъ селъ хотар по нѣе вт Ѳлта, више кривине Корнет, <ходит на великъ крѡшкъ, идет рѣтом Бранешким на <дѣл и идет> на вѣсток Дѡеравом, делн Хотаръ съ Остра <и> исходи на велики дѣб и идет <полем на гомилъ и исходи на Пѣт Никѡполски>, тзи ест к.м.е.л и идет пѣтем на <по>ли дне, <пак иде на запад>, преходи полем и иде Дѡеравом, <исходи на пѣт> на дол зовес Рѡска, иде пѣтем на извор потоком, пак на Ѳлт, Ѳлтом горѣ, гдѣ почине хотар. Тон беше Хотарна Радѹл спатар и си по них <трагъ>.

<Селом Команка> и Гюргеѡ съ Прѣслоп, свидетелѣе: вт Шкеѡаст<ре> Кѣчка, вт Бъкълици, Шереѡ, вт Бъсици, <Брата и Владѹл> жѡдеѡ, вт Крънѡци, Радѹл вт Креѡци, <Драгѣа> и Трошан вт Долнега Дѡва, Драча и Ѳтан и Ѳдѡба вт <Плѣшѡк>, Драгомир, сынъ Нѣкшеѡ и Бака. И сѣм селом хотар <почине> вт Пѣта Никѡполски и идет падином Ѳашком и иде на гомилъ и иде на баръ и исходи на Гомилъ <Вонѣгоѡ, съходи> на поток Калмаѡѡ, на крѡшкъ и иде <на могилъ> малъ и иде на вѣсток, на мали поток, <преходи> тѡфе, на сѹхъ баръ и исходи на поле, на могилъ <и иде полем>, пад на дол на Грѣм Козми, делн хотар <съ Нѡаницъ и> преходи дол и иде полем, пад гдѣ се състаѡ ѡба Троѡана, делн хотар съ Ѳрѡви и Рѡси, пак иде на <полношѣ>, пѣтем Хансарешким, до распѣтѣа <гдѣ> се делнт вт Шкеѡастре, пак иде на запад полем, мимо Магѡрѣ Басешке, делн Хотаръ с Басици <и иде Ѳѡрѣ>жнѡм, преходнт лѡкъ по срѣд долине, пад на Калмаѡѡ и исходи рѣтом Браневем и исходи на Пѣт Никѡполски на могилъ и делнт хотар с Крънѡци и Шѣчици, <иде Пѣтем> Никѡполским, гдѣ се състаѡт сѣи хотари. И тѡн беше хотарна Радѹл спатар, по нем жѡпан Котана и си пак по них трагъ и по них белезех.

И селища <зѡкомн Ѳѡрра> и Ѳака и Чѡрра и Ѳѹхата и дрѡга <селища>, свѡк, еанка сѹт около брата¹ Калмаѡѡѡ, до Пѣта Ѳѡниѡескоѡа, почивши вт Бродѡ Ѳѡниѡескоѡа гор, до Ѳѡкир, сѣе влата и грѣла.

И на село Хрѣтеѡци, хотарник Ѳтепан спатар, свидетелѣе: Бадѣ Кѡтѣкъа, Шандро вт Драгич, Дан и Ѳрѡѡа вт Наѡомиреѡци, <Ѳтрѡе и Бадѣ вт Дѡѡиани>, Реледе и Разор и Миѡаѡа вт <Блѣтѡреѡци>, Шере вт Бѡрѡѡѡни, вт Бѡтѣни, <Драгѡслав>. И сѣмъ селъ хотар почине вт вале <Ѳѡрѡе> и идет на глѡкъ Млакѣ Шил<кѡне>, преходнт брѡда, исходи на пѣт, на великъ липъ и делнт хотар

¹ In loc de: влата.

съ Цемени, пак иде на Мурлинте и делит хотарь з Ботени, преходи брада, пад з поток <хотарски> и делит хотар с Личиани, преходит Иргишеа и идет слеменом, делит хотар съ Дръгич, пак идет слеменом, преходит ѿ пъта и делит хотар със Минхъци, <преходит рътъ> Болдек пад на рътъ подгал, <преходит лѣгъ> на велики пасен и делит хотар със Бъ<тѹци>, преходит Иргишеа и бръда, паки пад з валѣ <Ѡмразе и валѣ Ѡмразек> вѣс шт Иргишиа, <щ>о съ кѣпили <калѣгерни при стрижъ господства ми> Радулъ конводе Ѡтарамъ <шт Къзан армаш>.

И на села Ѡскаа. болѣри. И имена болѣрин. Дан. Шерб. хотариан сѣт. Ѡст виа пос<лаал> Радулъ <конвода Ел>анкѣл шт Нучет със ѿ болѣри. със ѿ болѣр, тере исхо<дан> по трап Бланкѣл шт Нучет. И. распѣтѹе на Градѹше, ест стаъп. пак иде подем на краи Гаван, ест стаъп, пак иде подем, преход път Габри. Гавач. пак. на дръга Градише, пак иде подем. мал. ест път и на пѣт ест стаъп, пак иде пѣтем. бара пѣт на изерем, тѣи ест. Тои ест хотарено със ѿ <болѣри> виш писани.

И тии вѣсе да им сѣт въ шчинѣ и въ <ш>хабъ и ни шт когоже непотжкновено, по <реч> господства ми.

Ѡщеже и заканнание поставлѣе: по сѣмрти <господства ми, кого> избереѣт господь Богъ еити господьнь Блѣшкон Земан, нан <шт с>рѣдечнаго плада¹ господства ми нан шт сьродник господства ми нан, по грѣсехъ нашихъ, шт иноплеменик, <да аште кто почтет и поновит и стверѣдит сѣе повеленіе господства ми, того господь Богъ да почтет и стверѣдит; а ащели іе по<чѣтет и н>е стверѣдит нѣ разорит и попереѣт и посрамит, <того> господь Богъ да га ѡнеѣт зде телом, а въ бѣдѣции век душ. и да имат <въ честѹи съ Іѣда и съ>триклетим Прием и съ ниѣми Іуден <иже> възъпише господа Бога нашего, крък на ни и на чед<сѣх> ихъ, <и>же ест и бѣдетъ веки, амин.

Ѡвѣдетелѹе: жупан. жупан. Харват вистнѣаръ, Радулъ спатаръ. Дръгич пѣхарник, Барѣла столник, Радулъ постѣлник.

И аз, Ѡтонка граматик, <см>ъ писалъ з град. мѣсеца юлѣ кѣ, въ лѣт.

† Іѡ Басараба воевода, милостѹл божѹл, господинь.

† Atotvăzătorului și preabunului, celui <în Troiță slăvit, Dumnezeu, slavă și laudă>, care toate din neființă în ființă le-a prefăcut <și> prin cuvîntul său le-a creat și prin Duhul său preasfînt le-a întărit și pe cei <care s-au depărtat de Dumnezeu>, prin voința și îndemnul începătorului răului, nu i-a lăsat să piară, adică neamul omenesc, pentru întinderea mîinii cea din <rai a> străbunului <nostru cel de demult>, ci s-a îndurat, coborînd din ceruri și <i-a slobozit> din păcat, dăruind <în multe> chipuri calea pocăinței

¹ In loc de: *плода*.

și din întregul neam alegînd pe cei care au bucurat pe Dumnezeu, <i-a făcut> fii și moștenitori ai împărăției sale.

De aceea și eu, cel în Hristos Dumnezeu binecredincisul <și de Hristos iubitorul>, și singur stăpînitorul, Io Basarab voievod și domn, <din mila lui> Dumnezeu, a toată țara Ungrovlahiei, rîvnind către binecinstitorii și de Hristos iubitorii, care în vremea de acum au trecut și au ridicat și au înfrumusețat sfintele dumnezeieștile <biserici>, fericiții ctitori și binecredincioșii împărați care au împodobit grădina preasfintei maici a lui Dumnezeu, care este în Sfîntul Munte Athos, unde și binecinstitorul și de Hristos iubitorul <străbunicul nostru> Io Mircea marele voievod a înnoit sfîntul și atotecstitul <hram> al slăvitei Schimbări la față a domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, făcîndu-l ctitorie a Țării Românești.

După aceștia, <pentru păcatele noastre>, această sfîntă mănăstire numită Cotlomuz a fost împovărată de multe nevoi și s-a stricat; <a aflat-o> astfel stricată părintele nostru Io Basarab voievod <și, pe cît a putut>, a înnoit-o și a întărit-o. După aceasta și noi, pe cît am putut, am întărit și încă o vom întări întotdeauna și o vom înnoi prin binefacerea lui Hristos. Dar pentru întărirea <sfintei> mănăstiri am dăruit sate care fuseseră mai dinainte dăruite de binecinstitorii domni și vlasteli, pentru pomenirea lor.

Am aflat însă și satele sfintei mănăstiri multe din ele luate <de către vecini>. De aceea am trimis <dintre cinstiții și credincioșii vlasteli>, pe jupan Milco stolnic și pe jupan Cinciul să aleagă cite 12 boieri buni la fiecare sat, <să așeze hotarele> dinspre toate părțile pe vechile hotare ale satelor <mănăstirești>.

Și la satul Cireașov și Calugherani și Maricino au ales <pe aceștia: jupan> Căzan din Cireașovul de Sus, <jupan Boica din Șerbănești> și din Slatina, jupan Ciocîrlie, <popa Dimitru> Calcea, Radu Peșghizdav, Radu Milea, St<oia Gomoi>, Radu, fiul lui Fete din Șarbanesti, <Dragoiu> și Radu din <Cireașov, Dragomir din Milcov, Mihail> Sirbul și Radomir <din Dobrești și Goia. Și au aflat hotarul Cireașovului> pe vechiul hotar, <începînd de la> hotarul Șerbăneștilor, <trece> Oltul la capul <Ostrovului, merge la vale pe pîrîu prin mijlocul Ostrovului, trece pîrîul și cade în baltă și desparte hotarul cu Dăneștii și iarăși trece Oltul și desparte hotarul> cu Dreavnovița, trece <pe drum și desparte> hotarul Străharețului, trece peste <baltă și merge la... cîmpie și trece peste> o baltă mare și merge <pe cîmp și cade în Pîrîul Femeii și merge pe pîrîu> la gura Topiliștei. Acesta <a fost> hotărnicit mai înainte de jupan Balica, <după el> de Radul spătar, <după el de Theodor> vistier și Laudat și aceștia pe <urma lor și după> semnele lor.

Și hotarul Calugheranilor începe de la drumul numit Pajiște, merge la deal la Potan și merge pe drum la <răsărit> și desparte hotarul Șerba-

neștilor, străbate pădurea <și merge> pe cîmp, trece peste Piriul Rotareștilor, lângă seliștea Rotarești, merge ... din drum și iese la drum, merge pe drum spre răsărit, <străbate> tufele și cade la obirșia Piriului Prădeșcului, unde ajunge hotarul Buiceștilor <și merge pe pîriu> la miazăzi și iese la cîmp și merge pe cîmp la apus și desparte hotarul <cu> Predeștii și cade la Piriul Mănăstirii și merge pe pîriu la gura Topiliștii ... și iese la Marița. Acestea le-a hotărnicit jupan Balica <și după> el Dimitran și aceștia pe urma lor și pe semnele lor.

La satul Dănești, martorii: din Berindeai, Radul și Dragomir și Duraja și Nan, din Crăciuneani, <Parda> și Petru, din Corbul, Pero și Dobriin, din Izvor, Frinco, din Crăciunei, Fratea, <din> Băsești, Vlad și Neacșul, din Nucet, Vlaicul spătar. Și hotarul acestui sat începe de la ... merge la răsărit la Vilceaua Drăghiciului, desparte hotarul cu Uibăreștii și merge la deal și merge prin Dumbravă, pe Drumul Rușilor, cade la seacă ... și iarăși merge pe drum, iese ... și lasă drumul la dreapta și merge pe cîmp, cade la Calmățui, unde se cheamă <Riul> Boilor și desparte hotarul Stoicăneștilor și merge pe Calmățui la gura Badidea, desparte hotarul ... Craciunei, iarăși merge la miazăzi prin Dumbravă și desparte ... la răsărit, cade la Obrejie, la malul văii <și> trece lunca, la movilă, cade la pîriu și pe pîriu în sus, la hotar. <Acestea le-au> hotărnicit Radul spătar și Theodor vistier și aceștia pe urma lor și pe semnele lor.

Și martorii satului Laova: la Laiova de Jos, Codra și Dracea, din Pleșoi ... și Dragomir, fiul Neacșei, din Șcheostre, Cernat și Manea Checica, din Bacalești, Șerb, din Băsești, Brata și Vlad <și din> Crîngeni, Radul Mlaca, din Crețești, Draghia și Troșanu, din Ostra ... Vilcul, din Laiova, Banița Udoba ... Dragomir, fiul Neacșei, din Laiova de Jos, Brat și Milcu. Și hotarul acestui sat începe de la Olt, mai sus de crivina Cornetului, <merge la> pârul cel mare, merge pe dealul Vraneștilor în <sus și merge> la răsărit pe Dumbravă, desparte hotarul cu Ostra <și> iese la stejarul cel mare și merge <pe cîmp la movilă și iese la Drumul Nicopolei>, aci este o piatră și merge pe drum spre miazăzi, <iarăși merge la apus>, trece peste cîmp și merge pe Dumbravă, <iese la drum> la valea ce se cheamă Rusca, merge pe drum la izvorul <pîriului, iarăși la Olt, pe Olt în sus, unde începe hotarul. Acestea le-a> hotărnicit Radul spătar și aceștia pe <urma> lui.

<Pentru satul Comanca> și Ghiurghev cu Preaslop, martorii: din Șcheoastrea ... Cheacica, din Băcălești, Șerbu, din Băsești <Brata și Vladul> județ, din Crîngeani, Radul, din Crețești <Draghia> și Troșan, din Laova de Jos, Dracea și Stan și Udoba, din <Pleașov>, Dragomir, fiul Neacșei și Baca. Și hotarul acestor sate <începe> de la Drumul Nicopolei și merge pe padina Sașcăi <și> merge la movilă și merge la baltă și iese la Movila <Voinea-

gului, iese > la pîrîul Calmațuiului, la pâr și merge <pe movila> mică și merge la răsărit, la pîrîul mic, <trece peste> tufe, la balta seacă și iese la cîmp, la movilă <și merge pe cîmp>, cade la vale la Gorunul lui Cozma, desparte hotarul <cu Ivaneț și> trece peste vale și merge pe cîmp, cade unde se întîlnesc amîndouă Troianele, desparte hotarul cu Sîrbii și Rușii, iarăși merge la <miazănoapte>, pe drumul Hansareștilor, pînă la rîspîntia <unde> se desparte <drumul> de la Șcheoastre, iarăși merge la apus pe cîmp, peste Măgura Baseștilor, desparte hotarul cu Baseștii <și merge> pe Obrejie, trece lunca între dealuri, cade la Calmațui și iese la dealul Vranei și iese la Drumul Nicopolei la movilă și desparte hotarul cu Crîngeanii și Măceștii, <merge pe Drumul> Nicopolei, unde se întîlnește cu hotarul. Și acestea le-a hotărnicit Radul spătar, după dînsul jupan Cotana, și aceștia iarăși pe urma lor și pe semnele lor.

Și seliștele <numite Sura> și Saca și Ciora și Suhaia și alte <seliște>, toate, cîte sînt în jurul bălții Calmațuiului, pînă la Drumul Sviștevelui, începînd de la Vadul Sviștevelui <în sus, pînă> la Sichir, toate bălțile și girlele.

Și la satul Hîrtești, hotarnic Stepan spătar, martorii: Badea Cotescul, Șandro din Draghici, Dan și Sîrbul din Nagomirești, <Stroe și Badea din Luciani>, Repede și Razor și Mihail din <Vilturești>, Șerb din Voroveani, din Boteani, <Dragoslav>. Și hotarul acestui sat începe de la valea <Omrazei> și merge la capul Mlaștinei lui Șicone, trece dealul, iese la drum, la teiul cel mare și desparte hotarul cu Gemenii, merge iarăși la Murminte și desparte hotarul cu Botenii, trece dealul, cade la pîrîul <hotarului> și desparte hotarul cu Lucianii, trece Arghișelul și merge pe culme, desparte hotarul cu Draghicii iarăși merge pe culme, trece peste 2 drumuri și desparte hotarul cu Mihăeștii, <trece dealul> Boldei, cade la rîpa podului, <străbate lunca> la frasinul cel mare și desparte hotarul cu Bătieștii, trece Arghișelul și dealul, iarăși cade în valea <Omrazei și valea Omrazei> toată de la Arghișil, pe care l-au cumpărat <călugării în zilele străbunului domniei mele> Radul voievod cel Bătrîn <de la Căzan armaș>.

Și la satul Sucaia ... boierii. Și numele boierilor ... Dan ... Șerb ... au hotărnicit ... A trimis Radul voievod <pe> Vlaicul din Nucet cu 12 boieri ... cu 15 boieri, de au tras pe urma lui Vlaicul din Nucet. Și <hotarul acestui sat începe de la> rîspîntie la Grădiște, <unde> este un stîlp ... , iar merge pe cîmp la marginea Găvanului, <unde> este un stîlp, iarăși merge pe cîmp, trece drumul Gaurii ... Gavanul ... iar ... la altă Grădiște, iar merge pe cîmp ... malul ... este drumul și la drum este un stîlp, iarăși merge pe drum ... baltă, drumul la iezer, aci este <un stîlp>. Acestea le-au hotărnicit cu 12 <boieri> mai sus-scriși.

Și acestea toate să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după <spusa> domniei mele.

Încă și blestem am pus: după moartea <domniei mele, pe cine> va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, fie <din> rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, <dacă cinstește și innoiește și întărește această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l> cinstească și să-l întărească; iar dacă nu cinstește <și> nu întărește, ci strică și nimicește și batjocorește, <pe acela> domnul Dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul <lui> și să aibă <parte cu Iuda și cu> Arie cel de trei ori blestemat și cu alți iudei <care> au strigat asupra domnului Dumnezeului nostru, singele <lui> asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi <în> veci, amin.

Martori: jupan ... jupan ... Harvat vistier, Radul spătar ... Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stoica gramatic, am scris în cetatea ..., luna iulie 23, în anul...

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Gr. Nandriș, *Athos*, p. 43—47.

Orig., perg., deteriorat, la m-rea Cutlumuz de la Athos.

Copie slavă la Bibl. Acad., colaționată cu documentul aproape identic din mai 1531 ibidem, Fotografii, XXVII/18, după care s-au făcut completările.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 78—82.

106

1512 (7020) iulie 27, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Tismana Vodița Mare cu seliștea Bahnei, în urma unor judecăți.

† Милостию божиею, Іоу Басараба конвода и господинѣ въсоеи земли Уггровлахѣнскон, сынѣ добраго Басараба конвода. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми свѣтому монастырѣ рекомааго Тисмѣна, храмѣ и шентели прѣсвѣтне владѣчнице наше Богородице и присно дѣви Марїе и славецѣ ежъ Зпенїе и шѣца нгумен и наставникѣ свѣтому монастырѣ кѣр Бѣстратїе и въсѣм братїамъ иже живущихъ въ свѣтїи монастырѣ, яко да имъ естъ Голема Бодѣца съ Бахнинномъ селищомъ и съ въсоемъ хотаромъ по шѣои странни Боднице до хотар Рѣчнице и Брѣхъ Бладова, до хотара Цѣвекю, гдѣ се станстъ ѣ шнои барѣ, сирѣчъ влатѣ нѣкою.

Понеже се съ были прели калѣгерн шѣ свѣтѣго монастыра предъ Мнхне конводе съ сыновн Рѣснповн. Тако, калѣгерн шнн естъ извадѣли кнннге свѣемъ господамъ преждннмъ; тако Мнхнѣ конвода, шн естъ дал калѣгеромъ шѣ Тисмѣна.

И потом, шни се преше пред господство ми калзгерн шт свѣтсго монастира със Драгомир, със Цѣрѣк и със сынови Рѣснопви. Тако господство ми сѣдѣх със почтѣннимн властѣи господства ми и видѣх господство ми кнѣге старим господам прѣждним: и кнѣгѣ Мирче конкоде и кнѣге Бладда конкоде Калзгера и кнѣгѣ Радулѣ конкоде и шербѣтах господство ми како ест Голѣма Бодница и съ Бахнинном селницом и съ вѣсом хотаром свѣтомѣ монастирѣ, стара и права шчина. И потом калзгерн, шни сѣ билн извадѣан пред Бладда конкода Калзгера със кѣ болѣри, та сѣт мартѣрисали и заклеан како ест свѣтомѣ монастирѣ шчина прака. И потом шни сѣ сѣ прѣан и пред Бладдѣ конкоде Шладдога; тако пакн сѣт заклеан калзгерн със вѣ болѣри, а Драгомир и Цѣрѣк и сынови Рѣснопѣ, шни сѣт шсталн шт закона.

Тоган радѣ и господство ми дадох свѣтомѣ монастирѣ Тисмѣне, како да им ест въ шчинѣ и въ шхѣбѣ и ни шт когоже непотѣкинѣ, по реч господства ми.

Сѣдѣтелѣ: жѣпан Барѣза ван, жѣпан Калотѣ дворник, жѣпан Иван логѣет, Харват вистнѣрь, Радул спатар, Дрѣгич пѣхарник, Хамза комис, Барѣза столник, Радул постѣлник.

И аз, Стопка дѣпак, пис ѣ град Трѣговищѣ, мѣсеца Юлѣе кѣ дѣнѣ, въ лѣт хѣк.

† Іw Басараба вшеквада, милостѣм божѣм, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismeana, hramului și lăcașului preasfintei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri și părintelui egumen și nastavnic al sfintei mănăstiri chir Eustratie și tuturor fraților care trăiesc în sfinta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștea Bahnei și cu tot hotarul pe amîndouă părțile Vodiței pînă la hotarul Răciței și Virful lui Vlad pînă la hotarul Ștubeiu, unde se întîlnesc într-o mlaștină, adică o baltă oarecare.

Pentru că s-au pîrit călugării de la sfinta mănăstire înaintea lui Mihnea voievod cu fiii lui Răsipă. Astfel, călugării au scos cărțile tuturor domnilor de mai înainte; astfel Mihnea voievod, el a dat călugărilor de la Tismeana.

Iar apoi s-au pîrit înaintea domniei mele călugării de la sfinta mănăstire cu Dragomir, cu Giurgea și cu fiii lui Răsipă. Astfel domnia mea am judecat cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și am văzut domnia mea cărțile domnilor bătrîni de mai înainte: și cartea lui Mircea voievod și cartea lui Vlad voievod Călugărul și cartea lui Radul voievod și am aflat domnia mea că este Vodița Mare, cu seliștea Bahnei și cu tot hotarul, a sfintei mănăstiri, veche și dreaptă ocină. Și apoi călugării, ei au scos-o înaintea lui Vlad voievod Călugărul cu

24 de boieri, de au mărturisit și au jurat că este a sfintei mănăstiri ocină dreaptă. Și apoi ei s-au pîrit și înaintea lui Vlad voievod cîl Tinăr; astfel iarăși au jurat călugării cu 12 boieri, iar Dragomir și Giurgea și fiii lui Răsipă, ei au rămas de lege.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri Tismana, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic; jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stoica diac, am scris în cetatea Tîrgoviște, luna iulie 27 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 185 (Tismana, LVIII/5).

Orig., perg. (25 × 35), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 169v și 337, f. 158v—159. EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 82—83. Facs. *Ibidem*, 255.

107

1512 (7020) iulie 30, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bistrița satul Mălureni și ocină lîngă Micești.

† Многостиним божиум, Іоу Басараба конвода и господинь въсон земан Згровлахѣнскон, сынъ добраго Басараба конводе. Дават господство ми сіе повелѣніе господства ми свѣтомъ монастырю зовомоу Бистрицѣ, храмуже и шентелю прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословениѣи владичице нашон богородице и присно дѣви Марїи, чосноѣ и славноѣ елъ ѿспенїе и штцъ нгъменъ кѣр Евила и въсемъ братїямъ иже живѣущїхъ въ свѣтѣмъ мѣстѣ тон, ѿко да имъ естъ село поименъ Малѣрѣни въси и съ шчина шо сѣтъ бродове шт воденице, понеже замени жупан Барвза бан съ жупанъ Гнча прѣкалаб, тере даде жупанъ Барвза бан жупанъ Гнче прѣкалабъ Грѣдишѣ въса съ воденицами и съ въсомъ хотаром, колико естъ дрѣжалъ Лѣудатъ дворникъ, а жупанъ Гнча прѣкалабъ шн даде жупанъ Барвза банъ Малѣрѣни въси и съ шчина шо естъ подоле шт Малѣрѣни, кодъ Мичеши и съ бродове шт воденице и съ въсомъ хотаромъ Малѣрѣномъ, надъ шѣмъ ѿ широкѣ, колико естъ и на реко, да естъ шчина ѿ широкѣ, шт хотаръ Мичовѣномъ, до хотаръ Тѣскѣешиомъ. Я потомъ да се знаетъ ере половинно шт Малѣрѣни шн ю естъ покѣпна жупанъ Гнча прѣкалабъ шт жупанъ Ілакъ вистѣтар, за хѣ аспри, а друга половинно шт Малѣрѣни и съ шчина шо естъ подоле шт Малѣрѣни, кодъ Мичеши и съ бродове шт воденице и лѣнка въса, шт

Хотар Токсъеицом, дори ѝ малѣ Яненншѣлѣн а над поляу половинно и съ вокне колнко ест дрѣжал жѣпан Ѣнча прѣкалаб, понеже нѣ покѣпн жѣпан Ѣнча прѣкалаб ѡт клѣгѣрица Магѣдалина Кръжевеница, за хѣѣ аспри и свито Лондрѣ лакти Ѣ и свито Меѣланѣ лакти Ѣ.

Его радѣ и господство ми дадохъ свѣтомѣ монастырѣ да мѣ ест въ шчинѣ и въ хѣабѣ и божественнм инокомъ въ пищѣ и въ покрѣплениѣ, а нам и родѣтелемъ нашимъ и нимъ въ вѣчное въспоминаниѣ и ни ѡт когоже непотѣкновено, по речъ посподства ми.

Свѣдетелѣ: жѣпанъ Калотѣ велики дворникъ, жѣпанъ Иванъ логофетъ, Харватъ вистѣаръ, Радѣла спатаръ, Драгичъ пѣхарникъ, Хамза комисъ, Барѣла столникъ, Радѣла постѣлникъ.

И азъ, Данѣюла грамажникъ, еже писахъ ѡ градѣ Тръговнице, мѣсеца юлиѣ ѡ дни, въ лѣтѣ хѣк.

† Іу Басараба влѣвѣда, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistrița, hramului și lăcașului preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Adormire și părintelui egumen chir Vavila și tuturor fraților care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie satul anume Mălureanii toți și cu ocina unde sînt vaduri de mori, pentru că a schimbat jupan Barbul ban cu jupan Oncea pîrcălab, de a dat jupan Barbul ban jupanului Oncea pîrcălab Grădiștea toată cu morile și cu tot hotarul, cît a ținut Lăudat vornic, iar jupan Oncea pîrcălab a dat jupanului Barbul ban Mălureanii toți și cu ocina ce este mai în jos de Mălureani, lingă Micești și cu vaduri de mori și cu tot hotarul Mălureanilor peste pădure în lat, cît este și pe rîu, să le fie ocina în lat, din hotarul Mihoveanilor, pînă în hotarul Tucsăbeștilor. Iar apoi să se știe că jumătate din Mălureani a cumpărat-o jupan Oncea pîrcălab de la jupan Alb vistier, pentru 7 000 aspri; iar cealaltă jumătate din Mălureani și cu ocina ce este mai jos de Mălureani, lingă Micești și cu vaduri de moară și lunca toată, din hotarul Tocsăbeștilor, pînă la malul Anenișului și din cîmp jumătate și cu pomet cît a ținut jupan Oncea pîrcălab, pentru că le-a cumpărat jupan Oncea pîrcălab de la călugărița Magdalina Cirjoaia, pentru 4 500 aspri și 6 coți de sfită de Londra și 6 coți sfită de Mechlen.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și dumnezeieștilor călugări de hrană și de întărire, iar nouă și părinților noștri și lor veșnică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea Tîrgoviște, luna iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 186 (Bistrița, XLVI/1).

Orig., perg. (25 × 34), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss, 192, f. 595, 202, f. 387—388, 349, f. 186—187, 479, f. 204, 484, f. 84v—86 și 713, f. 564—565.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 83—84. Facs. *Ibidem*, 256.

1512 (7020) iulie 30, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Glavacioc sate, părți de sate, vii, obroace de grîu din jud. Vlașca, părți din vama Prahovei și din vama Doamnei, vămășitul din jud. Teleorman și țigani.

† Къ Христа Бога, благоверни и Христолюбивѣи Іу Басарабъ воевода и господина, сына великаго Басараба воевода, божіею милостію, съдръжцею и владающею всею землю Сръбскаго Царства. Сѣт благого Бога пришедшими къ намъ, благопреневольноу съ всею истинноу и чистноу сръдцею, яко благодѣтъ и похвалоу въздати благому Богу иже своимъ хотѣніемъ и благоусти намъ отъ своихъ благоу даровавшею намъ и на престоле родителіи нашихъ, прежде почившихъ насъ спосадившею и тѣхъ богоданною властю намъ вѣржичившею. Сего ради, всею сръдцею вѣждевше къ свѣтлоу и Богу украшенноу божииу цркъвамъ, наипаче къ нареченноу свѣтлоу монастырю зовомаго Главачоу, Храму всесветнаго и лиюспасителнаго ісусхристѣи, честіи и прѣлагословеннѣи владычца нашоу, богородици и прсно дѣви Маріи, честное и славное ежъ Благовѣщеніе, егоже шесташа видѣхуу штакша отъ свѣтопочившихъ деоу нашихъ.

Сего ради, потрѣдивши се възвголомъ елико мощно, шеновиломъ, по сиужу и приложиломъ сего въ подрѣченіе свѣтлоу монастырю, по имени: Къльгърии въси отъ Нежловъ и отъ Къльгърѣни на Телорманъ половина, понеже съ тамъ села приложена отъ нашихъ деоу, еще отъ Мирча воевода и иже по нимъ жившихъ господахъ.

И дръга села покѣпила естъ Владъ воевода Къльгъра свѣтлоу монастырю, по имени: Келѣ въса и съ всею хотаромъ, тере га естъ вилъ кѣпила отъ Радѣла Трамыданъ, братъ Казана логофѣта, за ѣ флорини сръбски и за ѣ лакти отъ

ЄприѸ и за кѣ лакти ѡт цуре злате еце за ф аспри. И КрънгарѸи въси покѹпила нѹ ест Блад воєвода Калѹгера ѡт сыновеѹ Мирьчевѹх, ѡт ТатѸа и ѡт Токсаба, за р флорини згрѹски. И Євмѹриници въси кѹпила нѹ ест пак Блад конвода Калѹгера ѡт Бонко ТатѸавѹ, за рѹм флорини згрѹски. И Кѹлиници половина, али сѹ винаричѹи господскинѹ, колико ест на темзи Хѹтарѹ, понеже и теѹ ест покѹпила пак Блад конвода ѡт Кръстициан дворник, тере мѸ ест бил дал село господско Чернѹтеци въси, за половинѸ ѡт Кѹлиници. И бранищѹ ѡт Єлатине колико ест место господско, понеже ю ест приложила пак Блад конвода Калѹгера свѹтомѸ монастырѸ. И да им ест учина ѡт Изѹворѹ, що ест дал Нѹг граматик за свою дѸшѸ. И да им ест Зѹврѹка въса и сѹ въсом хотаром.

И вама Прахове половинѸ и ѡт вама Господѹине трети дел. И ѡт сѹдство Блѹшке на свако годѸнѸ жито ѡероки сѹ ѡт кѹбеловеѹ хѹабскиѹ... И ваинширна сва ѡт сѹдство ТелорманѸ. И виноградѹ ѡт Тополовѹкин; виноград РѸжен покѹпила ю паки Блад конвода Калѹгера за рѹ рад..... БладѸ Кѹчке покѹпила ю ест пак конвода за ф флорини згрѹски. И виноград Лоринци, паки ю ест кѹпила, за лѸ флорини згрѹски. И виноград Блажѹ ЧерномѸ паки ю ест покѹпила за ѵ флорини. Понеже тиа въсѹ више речениа села покѹпила ест Блад конвода Калѹгера тере нѹ ест приложила свѹтомѸ монастырѸ; тоган радѹ и господство ми нѹ приложнѹ.

Єщеже и ацигани, по именѸ: Костѹ сѹ децами си и Бота сѹ децами си и Даде сѹ децами си и Єлак сѹ децами си и Тѹтара сѹ децами си и дрѹг Слав сѹ децами си и Марин сѹ децами си и сынови Мечевн и Слав сѹ децами си и Корман сѹ децами си и Єпришорѹ сѹ децами си и Драготѹ сѹ децами си и Данчюл сѹ децами си и Калика сѹ децами си и ДарчѸа сѹ децами си и НикѸла сѹ децами си и Єтопа сѹ децами си и Банчюл сѹ децами си и Радѹл сѹ децами си и Богдан сѹ децами си и Гѹнинж сѹ децами си и БѸдѹ сѹ децами си и Банче сѹ децами си и дрѹги Банче сѹ децами си и Хрѹс сѹ децами си и Миѹхо сѹ децами си и НикѸла Рѹтѹ сѹ децами си и Негре сѹ децами си и БѸлгѹрѹ сѹ децами си и дрѹг Негре сѹ децами си и НѸвѹрап сѹ децами си и БѸнѹ сѹ децами си и НикѸла сѹ децами си и Миѹхо Бенга сѹ децами си и Єтѹниславовне сѹ децами си и Пѹтѹ сѹ децами си и Данчюл сѹ децами си и Бан сѹ децами си и НикѸла сѹ децами си и БѸвѸа сѹ децами си и БатѸа сѹ децами си и ГоломѸд сѹ децами си и НѸдѹлѹ сѹ децами си и БѸдика сѹ децами си и НикѸла сѹ децами си и дрѹг Єпришор сѹ децами си, понеже сѹт свѹтомѸ монастырѸ тиа въсѹ стара и права учина, дѹдѹна.

Єго радѹ и господство ми дадох свѹтомѸ монастырѸ тако да мѸ ест въ учинѸ и въ хѹабѸ и божествинни иноком, ѡтцѸ и ерѸменѸ ермонахѸ кѹр Єларини и въсем братнам нѸже живѸщиѹх въ свѹти монастыр, да им ест въ пищѸ и въ покрѹпаенѹе, а намже и родѹтељѹем нашим въ вѹчное въспоминанѹе и ни ѡт когоже непотѹкнѹвенно, по ѡризмѹ господства ми.

БЩЕЖЕ И ЗАКЛИНАНІЕ ПОСТАВЛѢЕТЪ ГОСПОДСТВО МН: ПО СЪМІРЪТИ ГОСПОДСТВА МН, КОГО ИЗБЕРЕТЪ ГОСПОДЬ БОГЪ ВІТІ ГОСПОДИНЬ БЛАШКОИ ЗЕМЛИ ИЛИ ШТ СРЪДІЧНАГО ПЛОДА ГОСПОДСТВА МИЛИ ИЛИ ШТ СЪРОДНИКА ГОСПОДСТВА МИ ИЛИ, ПО ГРѢСѢХЪ НАШИХЪ, ШТ ИИНО ПЛЕМЕНИКА, ДА АЩЕ ПОЧЪТЕТЪ И СЪХРАНИТЪ И ШТЕРЪДИТЪ И ПОЛОВИТЪ СІЕ ВИШЕ РЕЧЕНАА, ТОГО ГОСПОДЬ БОГЪ ДА ПОЧЕТЕТЪ И ШТЕРЪДИТЪ И СЪХРАНИТЪ ВЪ ГОСПОДСТВѢ ЕГО; А АЩЕЛИ НЕ ПОЧЕТЕТЪ И НЕ ШТЕРЪДИТЪ И НЕ СЪХРАНИТЪ, НШ РАЗОРИТЪ И РАСИПЕТЪ И ПОПЕРЕТЪ, ТШГО ГОСПОДЬ БОГЪ ДА РАЗОРИТЪ И ПОПЕРЕТЪ И ПОСРАМИТЪ И ДА ШЕНИТЪ ЕГО, ЗДЕ ТѢЛУМЪ А ВЪ КЪДЪЩИХЪ ВѢЦѢ ДЪША ЕГО И ДА ИМАТЪ ШЧЕСТІЕ СЪ ІУДОИИ И СЪ ПРОКЛѢТИИ ПРИЕМА И СЪ ИИЕМИ ІУДЕНЕ ЕЖЕ: ВЪЗЪПІШЕ НА ГОСПОДА БОГА И СПАСА НАШЕГО ІУСУСА ХРИСТА, КРЪВЬ ЕГО НА НИХЪ И НА ЧЕДАХЪ ИХЪ, ЕЖЕ ЕСТЪ И БЪДЕТЪ ВЪ ВѢККИ, АМИН. И ДА МШ ЕСТЪ СЪПОСТАТНИЦА ПРѢЧИСТАА БОГОРОДИЦА НА СТРАШНОМЪ И НЕШМИТНОМЪ СЪДІЩЕ, ИДЕЖЕ ЛИЦЕМЪРНЕ НѢСТЪ И ДА ЕСТЪ ПРОКЛѢТЪ ШТ ТИІ СЪВѢТНИХЪ БОГОНОСНИХЪ ШТЦИ, ИЖЕ ВЪ НИКИИ.

СВѢДЕТЕЛІЕ: ЖШПАИ БАРЕША БАН И ЖШПАИ КАЛОТЪ ВЕЛИКИ ДВОРИКЪ, ЖШПАИ ИВАН ЛОГОФЕТЪ, ЖШПАИ ХАРБАТЪ ВИСТІАРЪ, ЖШПАИ РАДУЛЪ ГАПАЦИНЬ СПАТАРЪ.
ХА ИЗА КОМИСЪ, БАРЕША СТОЛНІКЪ, ШДРЪКЪ АРМАШЪ, РАДУЛЪ ПОСТЕЛНИКЪ.

И АЗЪ, СЪСТАВЛЪШАГО И РЕКОПИСАВЪШАГО, ШТОИКА ГРАМАТИКЪ, ЕЖЕ ПИСАХЪ ВЪ НАШТОИИ ГРАДЪ ТРЪГОВИЩИ, МѢСІЦА ІУЛІИ А ДЪНИ, ВЪ ЛѢТЪ ХШКЪ.

† Іу Басарабъ вѣвѣда, <милостѣмъ божиѣмъ>, господинь.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Basarab voievod și domn, fiul marelui Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, ținînd și stăpînînd toată țara Ungrovlahiei. De la bunul Dumnezeu venindu-mi în gînd, am binevoit cu toată inima adevărată și curată, ca mulțumită și laudă să aduc bunului Dumnezeu, care cu a sa vrere și bunătate ne-a dăruit nouă din ale sale bunătăți și ne-a așezat pe scaunul părinților noștri, răposați mai înainte și ne-a încredințat nouă această stăpînire dată de Dumnezeu. De aceea din toată inima am dorit către sfințele și de Dumnezeu împodobitele dumnezeieștile biserici, mai ales către numita sfîntă mănăstire ce se cheamă Glavaciov, hramul întru totul curatei și mintuitoarea lumii, preasfînta, curata și prea binecuvîntata stăpîna noastră, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Bună Vestire, pe care am văzut-o că a rămas săracă de la sfînt răposații noștri bunici.

De aceea, trudindu-ne am ridicat-o cît s-a putut, am înnoit-o, după aceea am dăruit și acestea în stăpînirea sfîntei mănăstiri, anume: Călugărenii toți de pe Neajlov și jumătate din Călugăreanii de pe Telorman, pentru că sînt aceste sate dăruite de bunicii noștri, încă de Mircea voievod și de către domnii care au fost după el.

Iar alte sate le-a cumpărat Vlad voievod Călugărul sfintei mănăstiri, anume: Velea toată și cu tot hotarul, de a cumpărat-o de la Radul Tramândan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungurești și 16 coți de Epriu și 24 coți de giure ¹ de aur și încă 500 aspri. Și Cringarii toți i-a cumpărat Vlad voievod Călugărul de la fiii lui Mircea, de la Tatul și de la Toc-saba, pentru 100 florini ungurești. Și Sumărineștii toți i-a cumpărat de asemenea Vlad voievod Călugărul de la Voico al lui Tatul pentru 140 florini ungurești. Și Călineștii jumătate, însă cu vinăriciul domnesc, cât este pe acel hotar, pentru că și pe aceștia i-a cumpărat de asemenea Vlad voievod Călugărul de la Cirstiian vornic, de i-a dat lui satul domnesc Cernăteștii toți, pentru jumătate din Călinești. Și braniștea de la Slatina cât este loc domnesc, pentru că a dăruit-o de asemenea Vlad voievod Călugărul sfintei mănăstiri. Și să le fie ocina de la Izvor ce a dat-o Neag gramatic pentru sufletul său. Și să le fie Zăvirca toată și cu tot hotarul.

Și din vama Prahovei jumătate și din vama Doamnei a treia parte. Și din județul Vlașca pe fiecare an câte 260 obroace de griu din gălețile ohabnice. . . Și vameșitul tot din județul Telorman. Și via de la Topoloveani și via lui Rujea ce o cumpărase de asemenea Vlad voievod Călugărul pentru 105. . . Blafie Cheaciche ce a cumpărat-o tot voievodul pentru 60 florini ungurești. Și via lui Lorinț, pe care iarăși a cumpărat-o, pentru 36 florini ungurești. Și via lui Blaj cel Negru ce iarăși a cumpărat-o pentru 50 florini. Pentru că toate aceste mai sus-zise sate le-a cumpărat Vlad voievod Călugărul de le-a dăruit sfintei mănăstiri; de aceea și domnia mea le-am dăruit.

Încă și țigani, anume: Costea cu copiii săi și Boia cu copiii săi și Dade cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Tătara cu copiii săi și alt Slav cu copiii săi și Marin cu copiii săi și fiii lui Mecea și Slav cu copiii săi și Corman cu copiii săi și Oprisor cu copiii săi și Dragotă cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Calica cu copiii săi și Darcicul cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Stoia cu copiii săi și Banciul cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Bogdan cu copiii săi și Găină cu copiii săi și Budea cu copiii săi și Bance cu copiii săi și alt Bance cu copiii săi și Hirs cu copiii săi și Miho cu copiii săi și Nicula Rutea cu copiii săi și Negre cu copiii săi și Bulgăr cu copiii săi și alt Negre cu copiii săi și Năvrup cu copiii săi și Bunea cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Miho Benga cu copiii săi și Stănilăvone cu copiii săi și Pitea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Ban cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Bubuia cu copiii săi și Batul cu copiii săi și Golomud cu copiii săi și Nedealea cu copiii săi și Bădica cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și alt Opri-

¹ Așa în text.

șor cu copiii săi, pentru că sint ale sfintei mănăstiri toate acestea, veche și dreaptă ocină, dedină.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și dumnezeieștilor călugări, părintelui egumen ieromonah chir Elarion și tuturor fraților care trăiesc în sfinta mănăstire, să le fie de hrană și de întărire, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va înnoi acestea mai sus-zise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va întări și nu va păzi, ci va nimici și va risipi și va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l lovească și să-l calce și să-l rușineze și să-l ucidă, aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu alți iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin. Și să-i fie potrivnică preacurata născătoare de Dumnezeu la strașnica și neinduplecata judecată, unde nu este fățărnicie și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de Dumnezeu, cei de la Nicheia.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Radul Capațină spătar ... Hamza comis, Barbul stolnic, Udrea armaș, Radul postelnic.

Și eu, cel care am alcătuit și am scris, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 187 (Glavacioc, XX/3—4).

Orig., perg. (44 × 43,5), șters și rupt. pecete atrnată, căzută.

Cu o traducere din 1843; altă traducere ibidem, ms. 223, f. 100v—102 și la Bibl. Acad., CMXI/128.

EDIȚII. Trad. Mușețeanu, *Glavacioc*, 49—51; *D.I.R.*, B., 84—86.

1512 (7020) august 2, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 000 aspri.

† Иже въ Свѣтѣхъ Горѣ Пюонсти, свѣщеніе шентели храма свѣтаго и славнаго, великоу съ мѣченика и побѣдоносца Гевургна, нарицаемн Арбанашски

Пиргъ, чистнѣишимъ свѣщенникомъ и старцемъ и въсемъ таже въ Христѣ братъствѣ и живѣщихъ въ свѣтѣмъ мѣстѣ томъ, много смѣрено метѣиѣ приноситъ вашои свѣтни, иже по милости Божіемъ и вашими молитвами господишь, Іу Басарабъ конвода въси земли Угровлахиискои и Подѣнавию, синь прѣдобраго Басарабъ конводе.

И по сихъ, шци свѣти, вѣдомо да естъ вашои свѣтни, понеже во прѣиде къ намъ шт свѣтинѣ вашои старца Рафанла съ швичнимъ благословениемъ и елико бистъ шт потребнихъ вещьхъ монастырскихъ възвѣстиши намъ и ми въсе, по редѣ, развѣхомъ и прѣимихомъ съ въсемъ середнемъ свѣтѣю швитѣл, тако до вѣдемъ и ми ктитори и съ прѣжднимъ свѣтими ктитори, господишь Іу Блада конводе и Радабла конводе; нашими въ свѣтихъ поменикохъ поминати се. И шчини смо и ми шѣрокъ свѣтѣн швитѣли, такоже шѣрѣто смо сътворѣно и шт родителѣми господства ми Басарабъ конводе, такоже и ми да давало на въсакъ годниъ по хѣ аспри и спензѣ братиамъ приходящимъ по рѣ аспри. И да прѣидѣтъ мѣсеца новерна съ нашимъ си писанѣмъ и да шзимаютъ више речени шѣрокъ свѣтомъ монастырѣ.

Сега радѣ, шци свѣти, прѣимите и благодарите и моанте Бога въ нас. И пакѣ да поменѣте нашимъ родѣтелѣми и шпишете въ свѣтихъ поменикохъ господинами родѣтелѣ господства ми и нас, да поете единъ дѣнь въ неделѣ, въ четвъртокъ, свѣтѣю антѣргію съ привлекомъ. И въсе влаги Бога иже въ тронце покланѣли и славили да ни не лишетъ свѣтихъ ви молитвъ яко да вашими молитвами въ мирѣ прѣпровоидимо настоѣще времѣ и въ грѣдѣши вък царствени небесноѣ и полѣчимъ въ Христѣ Іесусѣ, господѣ нашемъ, елиже слава въ вѣки, амин.

Писъ въ настоани градъ Тръговице, мѣсеца августъ вѣ дѣни, въ лѣтѣ хѣк.
† Іу Басарабъ конвода, милостѣмъ божіемъ, господишь.

Язже молю вашои свѣтни.¹ Іу Басарабъ конводе да нѣ шпишете ш проскомидиѣ и въ свѣтыхъ поменикохъ више речени госпожде Дѣс.¹

† Celui de la Sfintul Munte Athos, sfințitului lăcaș cu hramul sfintului și slăvitului marelui mucenic și purtător de biruință Gheorghe, numit Turnul lui Arbănaș, cinstiților preoți și stareților și tuturor celor întru Hristos frați și celor ce viețuiesc în acel sfint loc, mult smerită închinăciune aduce sfințiilor voastre cel care din mila lui Dumnezeu și rugăciunile voastre este domn, Io Basarab voievod a toată țara Ungrovlahiei și Podunaviei, fiul preabunului Basarab voievod.

Și după acestea, părinți sfinți, am înțeles că este al sfințiilor voastre căci a venit la noi de la sfinția voastră starețul Rafail cu obișnuita binecuvîntare și ne-a înștiințat de cite lucruri sînt necesare mănăstirii și noi toate

¹ Loc rupt.

pe rind le-am priceput și am primit sfintul lăcaș cu toată osirdia, ca să fim și noi ctitori împreună cu cei dinainte sfinți ctitori, domnul Io Vlad voievod și Radul voievod; <și numele> noastre să se pomenească în sfintele pomelnice. Și am făcut și noi obroc sfintului lăcaș, după cum am aflat făcut și de părintele domniei mele Basarab voievod, de asemenea și noi să dăm în fiecare an cite 1 000 aspri și cheltuială fraților care vor veni cite 100 aspri. Și să vină în luna noiembrie cu această scrisoare a noastră și să ia mai suszitul obroc al sfintei mănăstiri.

De aceea, părinți sfinți, primiți și mulțumiți și rugați pe Dumnezeu pentru noi. Și iar să pomeniți pe părinții noștri și să-i scrieți în sfintele pomelnice ale domnilor pe părinții domniei mele și pe noi, să cîntați o zi pe săptămînă, joia, sfînta liturghie cu băutură. Și atotbunul Dumnezeu, căruia întru troiță ne închinăm și îl slăvim, să nu ne lipsească de sfintele voastre rugăciuni, ca prin rugăciunile voastre să petrecem în pace vremea de acum și în veacul viitor să dobîndim împărăția cerurilor, întru Hristos Isus, domnul nostru, slavă lui în veci, amin.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna august 2 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Eu rog pe sfințiile vostre ...¹ Io Basarab voievod să ne scrieți la proscomidie și în sfintele pomelnice pe mai sus-zisa doamnă Des<pina> ...²

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/11.

Fotocopie după orig. la m-rea Hilandar de la Athos.

110

1512 (7020) august 6, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul Muja și fiilor săi ocine în Alipseni și Curpinel, în urma unei judecăți.

† Милостивим божиим, Іу Басараб воивода и господинь въс<е>¹и земли Угровлахѣи, сынъ добраго и великаго <Басарабе>² воиводе. Дават господство ми, сие повеленіе господства ми болѣринъ господства ми, жъпанъ Станчула Мѣжа със сыновн мѣ, Нанѣ и Дѣтко, съ брати мѣ и съ дѣщере мѣ, Зонка съ сыновн мѣ, тако да им ест ѣ Яланѣскѣни четврти дел ѡт дел На<н>³а и ѣ Кѣрпинел пак четврти дел ѡт дел Нанѣ, понеже покѣни жъпан

¹ Loc rupt.

² Omis.

³ Ilizibil.

Станцюл Мѹжа вт Стѹнслав и вт Степан Тепею и Корлат и вт Ивѹа, сыновн Капринин вт Трѹговциѹ, при дѹни Радѹла воивода за аспри хѹх. И ест дал кон. По том имаше пренїе съ анеѹсеа си Дан и Пѹтрѹ пред господства ми та рекоше пред господства ми како не ест кѹпила тан вчинѹ, що ест вишепис<а>¹на. Тако господство ми есѹнх по правдѹ¹ и по законѹ¹ и пре<д>¹ жѹпан Дѹтко ба<нѹ>¹, тако <сѹт>¹ мар<тѹрсашѹ>¹ нкон¹ продаант¹ вчинѹ и лецинѹши пр<е>¹д жѹпан Дѹтко ба<нѹ> како ест дал <С>¹танцюл Станиславѹ и Степанѹ Тепею и Корлатѹ аспри хѹх. И жѹпанѹ Дѹтко ба<нѹ> марѹрсеа пред господства ми.

Того радї, им дадох и господство ми да им ест въ вчинѹ и въ влѹбѹ нимѹ <н>² сыновом им и вѹчетом ним. Яли дѹщерѹ жѹпанѹ Станцюл Мѹжа да владает над тѹхзи вчинѹ къда не ке се нанти нитко вт сыновн жѹпанѹ Станцюлов и вт негѹвн сыновн. Я въ них прѹдалника да нѹест, нѹ да ест вставшим. И ни вт когоже непѹтѹкноуено, по реч господства ми.

СВЕДЕТЕЛѹЕ: жѹпан Барѹба бан вт Кралева, жѹпан Дѹтко бан, жѹпан Калотѹ велики дворник, жѹпан Иван велики логофѹт, жѹпан Харват вѹстиярѹ, Радѹл спатар, Драгич пѹхарник, Хамза комис, Барѹба столик, Радѹл постелик.

И азѹ, Хранитѹла, писах въ настолни град Трѹговциѹ, мѹсеца август ѹ, в лѹт хѹк.

† Іw Басараб кивѹда, милостїм божїм, господинѹ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui <Basarab>² voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupan Stanciul Muja cu fiii lui, Nanul și Deatco, cu frații lui și cu fiica lui, Zoica cu fiii ei, ca să le fie la Alipseani a patra parte din partea lui Na<n>³, și la Curpinel iar a patra parte din partea lui Nan, pentru că a cumpărat jupan Stanciul Muja de la Stănilav și de la Stepan Tepeiu și de la Corlat și de la Iova, fiii Caprinei din Țirgoviște, în zilele lui Radul voievod, pentru 1 600 aspri. Și a dat calul. Apoi a avut piră cu nepoții săi, Dan și Pătru, înaintea domniei mele și au spus înaintea domniei mele că nu a cumpărat acea ocină, care este mai sus-scrisă. Astfel, domnia mea am judecat după dreptate și după lege . . .¹ și înaintea jupanului Deatco banul, astfel au mărturisit . . .¹ ocini și megiașii înaintea jupanului Deatco banul că a dat Stanciul lui Stanislav și lui Stepan Tepeiu și lui Corlat 1 600 aspri. Iar jupan Deatco banul a mărturisit înaintea domniei mele.

¹ Loc rupt.

² Omis.

³ Ilizibil.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor <și>¹ fiilor lor și nepoților lor. Însă fiica jupanului Stanciul Muja să stăpânească peste acele ocini când nu se va găsi nimeni din fiii jupanului Stanciul și din fiii lui. Iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban de la Craiova, jupan Deatco ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Hranitul, am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna august 6, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 13.

Orig., hirtie (30 × 22), pecete aplicată, stricată.

111

<1512 septembrie 1—1513 august 31> 7021.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov părți de sate și țigani.

† Cu mila lui D<u>mnezău, creștinul Basarabă voievod și d<o>mnă a toată ț<a>ra dintru Ungurie Rumânească. Dat-am domniia mea această învățătură a domniei mele sf<i>ntii și d<u>mnezăeștii mănăstiri Snagovul, unde iaste hramul Văvedenii Născătoarii de D<u>mnezău și pur<u>rea fecioarii Marii și părintelui egumenului chir Stefan și tuturor fraților întru H<ris>to>s, cîți să vor af<l>a lăcuitori în sf<i>nta mănăstire, ca să le fie satele ce să chiamă Fringhișeștii toți și Cirligații. Și iar să le fie Turbații toți și Șoldăștii toț și Izvoranii toți și <i>n Tincăbești 2 părți și jumătate și <i>n Ghermănești 7 părți și Popeții toț și Dobroșeștii toți și în Cîrciumari veri cîta iaste partea sf<i>ntii mănăstiri Sneagovului și <i>n Birsești jumătate. Și iar în Străoști pă Cricov să le fie toate părțile lor ce s<ă> zic Cosmireștii toți și în Drăgoești 4 părț și <i>n Spanțog 2 părț și Brăg<ă>reștii toț și <i>n Țig<ă>neșt<i> veri cîta va fi partea lui Baico, toată. Și iar să fie 5 sălaș<e> de țigani vericîtu vor fi ohabnici, adec<ă> de moșie sf<i>ntii mănăstir<i>, pentru că sintă acéle sate și țigani ce-s mai sus zise sf<i>ntii mănăstir<i> Snagovului bătrîne și drépte ocine și moșii.

Drept acéia, dat-am și domniia mea ca s<ă> fie de moșie și de strămoșie sf<i>ntii mănăstir<i> Sneagovului și de nimenilé neclătîtă, preste zisa domniei mele.

¹ Omis.

Deci iată încă și mărturii pus-am domniia mea; boiarii divanului nu s-au pututu descoperi din cartea cea coajnică, ștearsă, ca să s<ă> scrie după obicéiu.

V <l>eat 7021 <1512—1513>.

Bibl. Acad., XX/286.

Traducere după un orig. cu conținut aproape identic cu doc. din 1513 <martie> 9, nr. 116.

EDIȚII. D.I.R., B., 96.

112

1512 (7021) septembrie 3, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Detco, Stănilav, Dumitru și Maniu cu fiii lor ocini la Berăști, Mărgineni, Obîrșia și Cilnicul de Sus, în urma unor judecăți.

<† Милоствію божію, Іу Ба>сарак конвода и господињъ вѣсон земаи ѿггровлахѣнскон, сынъ великаго <Басараке конводе>. Дават господства ми сѣе повелѣніе господства ми Дѣткъ съе братїам си Станислав <и съ сыновн> нх, колико им Богъ пришестит и Дмитръ съе братїам си Манюа и <съ сынов> нх, колици им Богъ пришестит, іако да им ест ѿ Берѣщи трети дел, ко<анко ест> дел ѿнеб; и да им ест Мърцинѣни вѣсн и ѿвершїа¹ съе Горин Кълинк, понеже им сѣт <стар>а и прака учниѣ, дѣднина. И пакн Дѣтко съе братїам си и съ сыновн нх да им ест пакн <ѿ Бе>рещи дел Радѣлов, сынъ ѿ., <понеже пок>ѣпише <шт ѿ. . . . за>ѣ флорини. И пак да им ест дел Миклаевъ вѣси и дел <Ро>ману <по>ло<винна>, понеже нх покѣпише шт Миклаѣ и шт Роман, за ѣ флорини, ище при дѣни Блада конвода Калѣгера. И Хотар мѣ ест дорн кладница Ракоке. И пак Дѣтко съе сыновн си и съ братїам си <да им ест ѿ.>нши, дел Станиславъ Богатѣа и дел Стоднов, колико ест.

И потом, уни имали съпривѣѣ <вели>ко съ Блѣкѣа и съ сыновн си Данѣ пред Блада конводе Калѣгерѣ. Тако мартѣрисасе за <тон> и заклевше съ вѣѣ волѣри, како им сѣт Дѣткъ и братїам си учнина, дѣднина. И пак се преше пред Радѣл конводи та пак шеташе Блѣкѣа шт законна. И потом, пак се преше пред господство ми съ Блѣкѣа и съ сыновн си Данѣ тако пакн шеташе <Б>лѣкѣа и съ сыновн си Данѣ шт закона¹.

Сїго радї, дадох и господство ми, іако да им ест вѣ учниѣ и вѣ шѣабѣ, ним и сыновни нх и вѣнкомѣ и превѣчетом нх. Ище ке ли се шт ннх сѣлѣчит

¹ Pasajul: ѿ Берѣщи ... ѿвершїе șters cu chinovar.

² Pasajul: И пак Дѣтко ... Данѣ шт Закона șters cu chinovar.

сѣмрътъ преждѣ, а въ нихъ прѣдалика да нѣст, анѣ да ест всташимъ. И ни
шт когожѣ непотѣкновено, по речъ господства ми.

СВѢДЕТЕЛЕ: жѣпан Барбѣла бан и жѣпан Дѣтко бан и жѣпан Калотъ двор-
рник и жѣпан Нѣин логофѣт, Прѣда¹ вистѣтар, Хамза колнис, Драгич пѣхарник,
Барбѣла столник, Радѣл постелник.

И азъ, Станчѣла пасажъ ѡ Тръгѣвцици, мѣсѣца септемвриѣ ѿ дньъ, въ
лѣтъ ^хскѣ.

Исправникъ Тикѣч.

† Іw Басарабъ воєвода, милостѣа божѣа, господинь.

<† Din mila lui Dumnezeu, Io> Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul marelui <Basarab voievod>. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele lui Deatco cu fratele său Stanislav <și cu fiii> lor,
cîți Dumnezeu le va lăsa și lui Dumitru cu frații săi Maniul și <cu fiii> lor
cîți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie la Berăști a treia parte, cît <este> partea
lui Onea; și să le fie Mărgineanii toți și Obîrșia¹ cu Cîlnicul de Sus, pentru
că le sînt vechi și drepte ocini, dedine. Și iarăși lui Deatco și cu fratele său
și cu fiii lor să le fie iarăși <la> Berești partea lui Radul, fiul lui O... , <pen-
tru că> au cumpărat <de la O... pentru> 5 florini. Și iarăși să le fie partea
lui Miclea toată și partea lui <Ro>man jumătate, pentru că le-au cumpărat
de la Miclea și de la Roman, pentru 5 florini, încă din zilele lui Vlad voievod
Călugărul. Și hotarul le este pînă la fîntîna Racovei. Și iarăși lui Deatco
cu fiii săi și cu frații săi <să le fie la ...> iști, partea lui Stanislav Bogatul
și partea lui Stoaan, cît este.

Și după aceea ei au avut mare pîră cu Vilcul și cu fiul său Dan înaintea
lui Vlad voievod Călugărul. Astfel au mărturisit pentru <aceasta> și au jurat
cu 12 boieri că sînt ale lui Deatco și ale fratelui său veche ocină, dedină.
Și iarăși s-au pîrit înaintea lui Radul voievod și iarăși a rămas Vilcul de lege.
Iar după aceea, iarăși s-au judecat înaintea domniei mele cu Vilcul și cu fiul
său Dan și iarăși Vilcul și cu fiul său Dan au rămas de lege².

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă,
lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Dacă se va întîmpla unuia
dintre dînșii moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor
rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Detco ban și jupan Calotă vornic
și jupan Ivan logofăt, Preda³ vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Barbul
stolnic, Radul postelnic.

¹ Pasajul: „la Berăști..... Obîrșia“ șters cu chinovar.

² Pasajul; „Și iarăși lui Deatco..... Dan de lege“ șters cu chinovar.

³ În acest timp mare vistier era Harvat.

Și eu, Stanciul, am scris în Tirgoviște, luna septembrie 3 zile, anul 7021 <1512>.

Ispravnic Ticuci.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CVIII/50.

Orig., perg. (21,5 × 32), rupt, pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 86—87.

113

1512 (7021) septembrie 16, Tirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora ocină la Bunești și un sălaș de țigani, dăruite de Danciu când s-a călugărit.

† Многостиньмъ божьимъ, Іу Басараба воєвода и господинь въсонъ земли Угровлахиинскон, сынъ добраго Басараба воєводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣнїе господства ми свѣтомъ монастырѣ Говоре, яко да мѣ естъ ѿ Бжешии дело Данчюлов, сынъ Бранков, варе колико естъ и единъ челѣдъ ациганинн, по нме Радулъ съ децалии си. Понеже къда би на негово съмръть, онъ га се учини кааѣгеръ; тако встави жѣпанъ Данчюл, за радї негово дшшъ, тои учини и тѣзи ациганинн що съ више списани, да мѣ естъ свѣтомъ монастырѣ Говоре помени.

Бжео радї мѣ дадохъ и господство ми свѣтомъ монастырѣ, яко да мѣ естъ въ учини и въ шѣвѣ и въ пищѣ братїями и въспоминанїе, вѣчнои паметъ, докле че стонтъ свѣтомъ монастырѣ, непотѣкновено, по речъ господства ми.

Свѣдѣтелїе: жѣпанъ Баревъ бан, жѣпанъ Калотъ дворникъ, жѣпанъ Иванъ логѣетъ, Харватъ вкстїтаръ, Радулъ спатаръ, Хамза колникъ, Дръгичъ пѣхарникъ, Баревъ столникъ, Радулъ постелникъ. <Исправникъ>¹ Станчолъ граматикъ.

И азъ, Данчюлъ граматикъ, еже писахъ въ настоини градъ Тръговище, мѣсеца септемвриѣ Сї дъни, в лѣтѣ хѣка.

† Іу Басараба воєвода, многостїмъ божїмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, ca să-i fie în Bunești partea lui Danciu, fiul lui Branco, oricât este și un sălaș de țigani, anume Radul cu copiii lui. Pentru că atunci, când a fost la moartea sa, el s-a făcut călugăr; astfel a lăsat jupan Danciu, pentru sufletul său, această ocină și acest țigan ce sînt scriși mai sus, ca să-i fie de pomană sfintei mănăstiri Govora.

¹ Loc rupt.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de hrană fraților și amintire, vecinică pomenire, pînă cînd va sta sfinta mănăstire, neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic. <Ispravnic>¹ Stanciul gramatic.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie 16 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 188 (Govora, II/1).

Orig., hîrtie (31 × 23), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1848; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 58, 447, f. 342v și 463, f. 123v.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 87. Facs. *Ibidem*, 257.

1512 (7021) septembrie 29, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vie la Golești și țigani.

† Милостию божією, Їw Басараба конвода и господинъ въс[ъс]он земли Зггровлахѣискон, сынъ добраго Басараба конвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми въсе свѣтомъ и божественнымъ храмомъ и шептѣли прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословеннѣи владичице нашои, Богородице и присно дѣви Маріе, чѣстное и славное еѣ Успеніе монастырѣ зовомаго Корейи шт Камен, егोजе възвѣже жѣпанница Хамзика, монахѣа Магдалини, чѣстнѣишимъ сестрамъ и калѣгерницамъ, иже живѣшимъ въ свѣтлмъ мѣстѣ томъ и монахѣе Магдалине, яко да имъ сѣтъ села, по имени Корьейи шт Камен и виноградъ шт Голещи. И ацигани по имени: Зѣмеа съ децами си и Дѣшманъ съ децами си и Каличъ съ децами си и Кѣлиманъ съ децами си и Манѣ стари съ децами си и Фръча съ децами си и Нѣнага съ децами си и Лазаръ съ децами си и Мѣшатъ съ децами си, понеже имъ сѣтъ старе и правѣи учине и дѣдине монахѣе Магдалине. И потомъ, прѣиде монахѣа Магдалина прѣдъ господства ми тѣре приложи тѣи вѣше реченни учине и ацигани вѣше реченномъ монастырѣ Корейи шт Камен.

Паки потомъ прѣиде монахѣа Магдалина прѣдъ господства ми, тѣре поклони сынъ вѣше реченни монастыръ господствѣ ми; аще Їw си прилѣчитъ сѣмирѣтъ монахѣе Магдалине, а вѣше реченна села и ацигани и виноградъ, прѣдаланка да нѣст, анъ да сѣтъ свѣтомъ монастырѣ и монастыръ да естъ господски; сѣе вѣше реченни

¹ Loc rupt.

Храм миловати и покрѣплѣти своѣго радї дѣшевнаго спасенїе и тѣлеснаго здравїе. И сїе више речено села и ацигани и виноград да сѣт сѣѣтомѣ монастырѣ въ вчинѣ и въ вхлѣб и чѣстѣнѣшимъ въ пищу и въ помощь и въ покрѣплѣнїе, а намже и родїтелемъ нашѣмъ въ вѣчноѣ въспоминанїе и ни шт когоже непотѣжковѣно, по врнзмѣ господства ми.

Щеже и закланїе поставлѣемъ господство ми: по сѣмрѣти господства ми, кого избѣретъ господѣ Богѣ бити господинѣ Влашкои Зѣмли или шт срдечнаго плода господства ми или шт сѣродинка господства ми или, по грѣскѣхъ нашихъ, шт нно племенника, да аще почитѣт и штерѣднт и сѣхраннт, того господѣ Богѣ да почитѣт и сѣхраннт и штерѣднт въ господствѣ его; а ащели не почитѣт и не сѣхраннт и не штерѣднт, нѣ поперѣт и не штерѣднт и не сѣхраннт, нѣ расипѣт и посрамнт, того господѣ Богѣ да поперѣт и посрамнт и да зѣнѣт, зде тѣломъ его, а въ вѣдѣщихъ вѣцѣхъ дѣша его и да иматъ шчестїе сѣ Ивѣдомъ и сѣ проклѣтимъ Ирѣемъ и сѣ инѣми Ивѣдїе, еже възѣпише на господа Бога и спаса нашего Иѣсуса Христа, кръвѣ его на нїхъ и на чѣдѣхъ нїхъ, еже ест и вѣдѣт въ вѣки, аминѣ.

Гвѣдѣтеле: жѣпан Барѣва бан Кралевьски и жѣпан Калотѣ велнкни дворник и жѣпан Иван логофѣт велнки, жѣпан Харѣват вистїар, Радѣла спатар, Дрѣгич пѣхарник, Хамза комис, Барѣва столник, Радѣла постѣлник.

И азѣ, Стан словоштронїе, еже въначѣрѣтѣхъ въ настѣлни градъ Трѣговищѣ, мѣсеца сѣптемврїе кѣ днїи, въ лѣтѣ шкѣ.

† Іw Басараба ввекѣда, мнлостїа божїа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru tot sfintului și dumnezeiescului hram și lăcaș al preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, pe care a ridicat-o jupanița lui Hamza, monahia Magdalina, preacinstitelor surori și călugărițe, care trăiesc în acel sfînt loc și monahiei Magdalina, ca să le fie satele, anume Corbii de Piatră și via de la Golești. Și țiganii, anume: Zimba cu copiii săi și Dușman cu copiii săi și Calici cu copiii săi și Căliman cu copiii săi și Manea cel bătrîn cu copiii săi și Frăcea cu copiii săi și Nănaia cu copiii săi și Lazar cu copiii săi și Mușat cu copiii săi, pentru că le sînt vechi și drepte ocini și dedine ale monahiei Magdalina. Iar apoi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele de a dăruit aceste mai sus-spuse ocini și țigani mai sus-spusei mănăstiri Corbii de Piatră.

Apoi iarăși a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele; de a închinat această mai sus-zisă mănăstire domniei mele; dacă i se va întîmpla moarte monahiei Magdalina, iar mai sus-spusele sate și țigani și vie, prăda-

lica să nu fie, ci să fie ale sfintei mănăstiri și mănăstirea să fie domnească; acest mai sus-spus hram a-l milui și a-l întări pentru mîntuirea sa sufletească și pentru sănătatea trupească. Și aceste mai sus-spuse sate și țigani și vie să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și preacinstitelor de hrană și de ajutor și de întărire, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem punem domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări și va păzi, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va călca și nu va întări și nu va păzi, ci va risipi și va rușina, pe acela domnul Dumnezeu să-l calce și să-l rușineze și să-l ucidă, aici trupul lui, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu ceilalți iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul și jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stan logofăt, care am scris în cetatea de scaun Țirgoviște, în luna septembrie 29 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 189 (Ep. Argeș, XVI/6).

Orig., perg. (34 × 34), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 168, f. 275.

EDIȚII. Slav și trad. Hasdeu, *Arh. ist.*, I/1, 142—143. Trad. *D.I.R.*, B., 87—88.

1512 (7021) octombrie 11.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Barbu ban Craiovescul ocină la Tirsa, luată în schimb pentru satul Slătioara.

† Милостивим божѣмъ, Іоу Басараба конкода и господинь еъсом земли Бггровлахинской, сычь великаго Басараба конкоде. Дават посподство ми сѣе по великѣе господства ми почетномѣ властелинѣу господства ми, пръвомѣ съветникѣ,

жѣпанѣ Барѣѣлѣ банѣ, ѣко да мѣ ест Тръса, вѣре колико ест дѣл Нѣготѣ и дѣл
 анипсе емѣ Драгомнрѣ и Станчулѣ и вѣре колико ест дѣл Ѡпре и дѣл братѣ емѣ
 и вѣре колико ест дѣл Бѣнек и вѣре колико ест дѣл Владѣловн и дѣл братнем
 емѣ и вѣре колико ест дѣл <Ѡ>танкѣловн и братѣ емѣ и вѣре колико ест дѣл
 Станѣ и братѣ емѣ и вѣре колико ест дѣл дрѣг Ѡпре и дѣл братѣ емѣ и вѣр
 колико ест дѣл Бонков, понеже менише вѣнзи више речени чѣловѣци сѣс жѣпан
 Барѣѣлѣ бан, тѣре нл даде жѣпан Барѣѣлѣ бан Ѡлжтѣира вѣса <н> водѣница сн, а
 вѣнзи више речени чѣловѣци дадоше ннхнн дѣлове шт Тръсж.

Того радѣ мѣ дадов и господство ми жѣпанѣ Барѣѣлѣ банѣ, ѣко да мѣ ест
 Тръса вѣ вчинѣ и вѣ вхѣлѣ емѣ и сыновѣм емѣ и вѣском и прѣвѣнзчетом н
 ни шт когоже непо<тък>ъновѣно, по шрнзмо господства ми.

Сеже свѣдѣтелане: жѣпан Дѣтко бан и жѣпан Колотѣ¹ велнкн дворнкн и
 жѣпан Иван велнкн логофѣт и жѣпан Харват велнкн вистнѣар и жѣпан Радѣл
 спатар и Драгнч пѣхарнкн и Хамза комнс ч Барѣѣлѣ столнкн и Радѣл и Ѡнча
 велнцн постѣланнкн. Исправнкн Харват вистнѣар и поп Фрѣнкѣ шт Костѣцн.

Из пис, Станчула Бѣцѣл, мѣсеца вхѣтомврѣѣ ѣѣ дѣни, в лѣт хѣка.

† Іw Басараба вѣвѣвѣда, милостѣм божѣм, господнѣм.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
 Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă
 a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, întiiul sfetnic, jupanului
 Barbul ban, ca să-i fie Tîrsa, oricît este partea lui Neagotă și partea nepoților
 săi Dragomir și Stanciul și oricît este partea lui Oprea și partea fratelui
 său și oricît este partea lui Bunea și oricît este partea lui Vladul și partea
 fraților săi și oricît este partea lui Stancul și a fratelui său și oricît este
 partea lui Stan și a fratelui său și oricît este partea altui Oprea și partea fra-
 telui său și oricît este partea lui Voico, pentru că acești mai sus-spuși oameni
 au schimbat cu jupan Barbul ban, de le-a dat lor jupan Barbul ban Slătiira
 toată și moara sa, iar acești mai sus-spuși oameni au dat părțile lor din
 Tîrsa.

De aceea am dat și domnia mea jupanului Barbul ban, ca să-i fie lui
 Tîrsa de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de
 nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martorii: jupan Deatco ban și jupan Colotă² mare vornic și jupan
 Ivan mare logofăt și jupan Harvat mare vistier și jupan Radul spătar și

¹ În loc de: Калотѣ.

² În loc de: Calotă.

Draghici paharnic și Hamza comis și Barbul stolnic și Radul și Oncea mari postelnici. Ispravnic Harvat vistier și popa Frincu din Costești.

Am scris eu, Stanciul Veățel, luna octombrie 11 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 190 (Bistrița, I/2).

Orig., hirtie (37 × 29,5), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1795 corectată în sec. al XIX-lea; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 133 și 201, f. 5v—6 și la Arh. St. R. Vilcea, ms. rom. nr. 72, f. 3v—4.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 89. Facs. *Ibidem*, 258.

116

1513 (7021) <martie> 9, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov sate, părți de sate și țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

† Еъ законѣ повелѣ господь Богъ сыноком Израилеком на въскко лѣто штдесетковати вьса елика на стѣжитъ и десеток принести господови Богъ своимъ въ шцѣщениіе свои грѣхопаданіе. Се же, вѣдеще свѣти апостоли и богоносные шьци, прѣдаше нам послѣдним на помощь и благодѣтельство дѣшам нашим, шки молитвою и бдѣніемъ и постомъ, шки милостиню и поканіемъ шгрѣбати се шт въсккнх грѣхопаданиіи и еже зготовити се слышати глас шн благын глаголющии: „приндѣте къ мнѣ вьси трѣжданци се и шременени и аз шпокою вас, нащчте бо се шт мене, яко благъ есмъ и кроткъ и смѣрен срдѣцемъ, възмѣте нго мое на себе, нго бо мое благо ест и брѣме мое легко ест“ и шм шрещете покою дѣшамъ вашимъ и достонни бѣдете слышати благини шн глас еже: „приндѣте благословенниіи шьца моего, наследѣете зготованное вамъ царство шт служеніа миръ, възалькахъ бо се и въжеждахъ, наг и болен и въ темници посѣтнсте и послужнсте“. Шми же шбрази сподобит се въсккни богобоизнивени християнини, вьниде въ радость Господа своего.

Шго радї, зведѣхомъ яко <преж>дни нас вьшшии владатели рекш и царїе и кнези, снѣ слиш добре шстронвше шбрѣтоше по гласъ пророка въ царехъ и богошьца, Давида: блажен и вьсь днь наслаждает се грѣси.

Шне видевше и ми Басараба вонвода господинь Шггровладинскон, сынъ добраго Басараба вонводѣ. Шго радї, потжщомъ се донелиже земнаа прѣпро и ш бждщїихъ по трѣба бждет нам направити елико по силѣ бждет еже ш дѣшекинихъ вѣщехъ яко шт Бога вьсемъ данниіи нам.

Сего радї, въсє срьдо възделѣхъ къ храмѣ и шентѣли прѣчестна владї-
чице наше, Богородици и присно дѣви Марїѣ, славнаго ежъ Бъведеинне, монасти-
рѣ Снѣговѣ и даровахъ съ высечестни и благошобразни и прѣпочетенини хрисовѣа
господства ми честному монастирѣ и наставнику и оучителю словеснаго стада Хри-
стова, штцѣ вѣднннѣ иеромонахѣ куръ Стефанѣ и въсен еже шъ Христѣ братиѣ, елико
се шерѣтають въ свѣтомя монастирѣ, ѣко да имъ естъ села зокомаго Фржи-
гишцини въсен и Крѣлигацї; и паки да имъ естъ: Тѣрѣацини въсен и Шолдцини
въсен и Гърѣчинецини въсен и Изборанини въсен и ѣ Тѣнкѣвѣцини два делове и пол
и ѣ Германѣцини седми делове и Попѣцини въсен и Десрошѣцини въсен и Грждѣщѣ
въса. И ѣ Крѣчюмарни вѣре колико естъ дело свѣтою монастирѣ Снѣговѣ и ѣ
Бръсици пол. И паки ѣ Стрѣшци по Криковѣ да имъ естъ вѣс рекомѣе нишню
дело и..... <Кос>¹мирецини въсен и ѣ Дрѣгоѣцини четирни делове и ѣ Спанцов
два дела и Бржгѣрѣцини въсен и ѣ Цегънецини, вѣре колико естъ дело Банкова, въса.

И паки да имъ естъ челѣдї ацигани, вѣре колико сѣтъ шудѣни свѣтою мо-
настирѣ, понеже имъ сѣтъ тѣхъ селахъ и ацигани вишѣреченини свѣтомя монастирѣ
Снѣговѣ старе и правѣ шчине и дѣдїне.

Сего радї мѣ дадохъ и господство ми, ѣко да мѣ естъ въ шчинѣ и въ
шудѣн свѣтомя монастирѣ Снѣговѣ и ни штъ когоже непотѣкновѣнно, по шризмѣ
господства ми. Почакше штъ шкѣѣго вама, штъ свнїѣго вама, штъ пчеларства,
штъ кѣларства, штъ днжма, штъ винарич, штъ сенокосїа, штъ покоса, штъ подво-
да, штъ тапни, рекше штъ въсѣхъ слѣжевахъ и даждахъ елико се находитъ въ само-
дрѣжавное земан и швласти господства ми. И да нѣ не смѣетъ бантовати снѣ
села и ацигани ни еждец, ни..... ни бирѣчи..... ни ни ништо штъ.....
правитѣлъ господства ми, посилаемнѣхъ по милостѣхъ и по работахъ господства
ми, понеже кто се би покѣсна позабавити нѣщо, аще ѣ шъ власъ едннѣ, таковн
иматъ въспрѣти зло вѣанко и шргї..... штъ господство ми како невѣрник.....
и посрамитѣлъ сѣмѣ повелѣнїю господства ми.

Закланнѣе поставлѣемъ господство ми: по сѣмрѣти господства ми, кого
изберетъ господѣ Богѣ бити господинѣ Клашконъ Земан или штъ сръдѣчнаго
плода господства ми или штъ сѣродника господства ми или, штъ грѣсѣхъ
нашихъ, штъ иноплемѣника, да аще почетѣтъ и поновитъ <и шкрѣпитъ> снѣ
повелѣнїе господства ми, того господѣ Богѣ да почетѣтъ и шкрѣпитъ и сѣхранитъ
въ господствѣ его, а ащѣли не почетѣтъ и посрамитъ и не шкрѣпитъ, того господѣ
Богѣ да шенетъ..... тетъ здѣ теломъ, а въ вѣдѣшимъ вѣцѣ дѣшею и да иматъ
шчестие съ Исдо и съ <Прѣе>.

Ещеже <и шкѣдетѣлѣе>:..... жшпанъ <Калотъ> велики дворникъ, жшпанъ
<Иванъ> велики логофѣтъ,..... жшпанъ <Радѣа> велики спѣтааръ, жшпанъ ѣдрѣ

¹ Cf. doc. nr. 111.

армашъ великѣи, жъпан Драгичъ велики пехарник, жъпан Барсѣл велики «столник» многогрешнии нариченнии.

Исписаже Бѣксреци, мѣсеца «мартѣ» 6 летоже текѣцолнѣ,
въ лѣт *зѣка.

† Іw Басараба воєвода, милостѣа божѣа, господинь.

† În lege a poruncit domnul Dumnezeu fiilor lui Israel ca în fiecare an să dea zeciuală din toate cîte . . . vor agonisi și zeciuală s-o aducă domnului Dumnezeuului său întru curățirea păcatelor în care ei au căzut. Aceasta deci, știind-o sfinții apostoli și purtători de Dumnezeu părinți, ne-au lăsat nouă celor din urmă întru ajutorul și binefacerea sufletelor noastre, unii cu rugăciune și priveghere și cu post, alții prin milostenie și pocăire să se curețe de orice cădere în păcat și să se pregătească spre a auzi acel glas bun cuvîntînd: „veniți către mine toți cei care vă trudiți și sînteți împovărați și eu vă voi liniști, învățați deci de la mine, căci sînt bun, blînd și smerit cu inima, luați jugul meu asupra voastră, căci jugul meu este bun și sarcina mea este ușoară” și prin aceasta veți afla odihna sufletelor voastre și vrednici veți fi a asculta acel glas bun care spune: „veniți binecuvîntații Tatălui meu, de moșteniți împărăția pregătită vouă de la alcătuirea lumii; căci am fost flămînd și am fost însetat, gol și bolnav și în temniță și m-ați cercetat și m-ați slujit”. Deci în acest chip să se învrednicească fiecare creștin temător de Dumnezeu, ca să intre în bucuria Domnului său.

De aceea am văzut că . . . stăpînitorii, care au fost înaintea noastră, adică împărați și cnezi, acestea auzindu-le . . . bine întocmindu-le . . . au aflat după glasul . . . proroc între împărați și părinte al lui Dumnezeu, David: fericit . . . și toată ziua se desfătă . . .

Acestea le-am văzut și eu . . . Basarab voievod . . . domn . . . Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. De aceea ne-am străduit cît vom pîtrece cele pămîntești și de cele viitoare ne va fi trebuință a le îndrepta după putință ca de lucrurile sufletești . . . cele date nouă toate de la Dumnezeu.

De aceea din toată inima am rivnit către hramul și lăcașul preacinstitei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, slăvitei ei Vovidenii, mănăstirii Sneagov și am dăruit acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit hrîsov al domniei mele cinstitei mănăstiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvîntătoare a lui Hristos, părintelui egumen ieromonah chir Stefan și tuturor celor întru Hristos frați, cîți se află în sfînta mănăstire, ca să le fie satele, anume Frînghișeștii toți și Cîrligați; și iarăși să le fie: Turbații toți și Șoldeștii toți și Sărăcineștii toți și Izvoranii toți și în Tîncăbești două părți și jumătate și în Ghermănești

șapte părți și Popetii toți și Dobroșeștii toți și Grădiștea toată. Și în Cîrcu-mari oricît este partea sfintei mănăstiri Sneagov și în Bîrsești jumătate. Și iarăși în Străoști pe Cricov să le fie toată partea ce se spune a lor și ... <Cos>¹mireștii toți și în Drăgoești patru părți și în Spanțov două părți și Brăgăreștii toți și în Țegănești, oricît este partea lui Baico, toată.

Și iarăși să le fie sălașele de țigani, oricîte sînt ohabnice ale sfintei mănăstiri, pentru că sînt aceste mai sus-spuse sate și țigani ale sfintei mănăstiri Sneagov vechi și drepte ocini și dedine.

De aceea și domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri Sneagov și de nimeni neatins, după porunca domniei mele. Începînd de la vama oilor, de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de dijmă, de vinărici, de cositul finului, de cărături, de podvoadă, de talpe, adică de toate slujbele și dăjdiile cîte se află în țara de sine stătătoare și stăpînirea domniei mele. Și să nu îndrăznească a tulbura aceste sate și țigani nici sudeți, nici birari ... nici nimeni dintre ... dregătorii domniei mele, trimiși după milele și muncile domniei mele, pentru că cine va îndrăzni să le ia ceva, chiar și un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea ca necredincios ... și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi <și va întări> această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui, iar dacă nu va cinsti, va batjocori și nu va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor cu sufletul și să aibă parte cu Iuda și cu <Arie>.

Încă <și martori>: ... jupan <Calotă> mare vornic, jupan <Ivan> mare logofăt, jupan <Radul> mare spătar, jupan Udrea mare armaș, jupan Draghici mare paharnic, jupan Barbul mare <stolnic> ... prea păcătosul numit.

S-a scris ... București, luna <martie> 9, anul curgător în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 196 (Snagov, I/1).

Orig., perg. (46 × 37,5), șters, rupt și cu părți lipsă, pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 353, f. 8—9, 10, 12—13, 354, f. 5—6 și 458, f. 2v—4 și la Bibl. Acad. DCXXXIV/303.

Luna după traducerea din 1843,

EDIȚII. Trad. D.J.R., B., 92—94.

¹ Cf. doc. nr. 111.

1513 (7021) martie 23, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina muntele Plăseală, dăruit de jupanița Neașa și fiica ei Marga.

† Милостію божію, Іу Басараба вонвода и господинъ вѣсом земли Угровлахійскои, сынъ дозраго Басараба вонвода. Дават господство ми сѣе повеленіе господства ми свѣтомъ монастырѣ господства ми нарицае наго Бисна, тако да мѣ сѣт единѣ планинѣ що се зовет Пажѣлъ, съ вѣсом хотаро и съ вѣскъ Зънога, варе колко ест дрѣжал Динкѣла, понеже прѣиде жѣпанница Нѣга и дѣщера еи Марга прѣд господство ми, тере дадоше тоган планинѣ свѣтомъ монастырѣ, шбитѣлч храмѣ въ свѣтѣн Троице неразделима, тако да ест въ покрепаніе и въ пищѣ братниам; тере даде жѣпанница Нѣга и дѣщера еи Марга тои планинѣ за дѣдинѣ ни дѣшѣ и за родѣтелю и за ниѣни.

Сего радѣ, дадох и господство ми свѣтомъ монастырѣ тако да ест въ шчинѣ и въ шхлѣб и ни шт когоже непотѣкновено, по реч господства ми.

Свѣдѣтеліе поставлет господство ми: жѣпан Барѣва ван, жѣпан Калотъ дворник и жѣпан Иван логофет и жѣпан Харват вистигр, Радѣла спатар и Драгич пѣхарник, Хамза комис, Барѣва столник и Радѣла постелник.

Исѣ в град Бѣскрѣщи, мѣсеца мартіе дѣни кѣ, въ лѣт кѣка.

† Іу Басараба вонвода, милостію божію, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Visina, ca să-i fie un munte ce se numește Plăseală, cu tot hotarul și cu toată Zănoaga, oricât a ținut Diicul, pentru că a venit înaintea domniei mele jupanița Neaga și fiica ei Marga, de au dat acel munte sfintei mănăstiri, lăcașul și hramul întru sfinta Troiță nedespărțită, ca să fie de întărire și de hrană fraților; căci a dat jupanița Neaga și fiica ei Marga acel munte de moștenire pentru sufletul lor și al părinților lor.

De aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic și jupan Ivan logofăt și jupan Harvat vistier, Radul spătar și Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic și Radul postelnic.

S-a scris în cetatea București, luna martie 23 zile, în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 195 (Tismana, LXXXII/1).

Orig., hirtie (28 × 21,5), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1847 ; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 423v și 337, f. 459.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 94—95. Facs. *Ibidem*, 261.

1513 (7021) aprilie 1, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora poiana Nevoia, dăruită de Tudor vistier și-i dăruiește parte din ocina domnească, lângă acea poiană.

† Милостіум божіум, Іу Басараба воєвода и господинь вѣсон земли Уггровлахійскон, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтомъ монастырѣ Говоре и штиѣ егъ-ленѣ Доротею и братіямъ живущихъ въ свѣтѣмъ мѣстѣ томъ, яко да имъ естъ поіана сва, съе хотарумъ, що се зове Невоіа, що имъ естъ бниѣ поклонниѣ жѣпанъ Тѣдѣр вистіаръ свѣтѣи монастыре, свѣтомъ храмъ прѣчьстѣи владичнице нашон, Богородице, присно дѣвѣи Маріи и славнои еи Успеніе, за свою душѣ и родітеаіе емѣ, инокии въ пишѣ, емѣ въ вѣчноѣ въспоминаніе. И пакы потомъ и приложихъ и господства ми ѡдъ шчина господства ми къ томъ поіанѣ, да естъ свѣтѣи монастыре ѡтъ главъ поіанѣ, долѣ поіанѣ¹ инѣ Чоржчев, до хотаръ Бицеаѣ, ѡтъ тѣи пакы мимо хотаръ Бицеаѣ, до ѣ воде Бѣде и ѡдъ тѣи пакы по вѣдѣ Бѣде горе, до пѣтъ Топане що ходитъ на Питеши; ѡдъ тѣи пѣтъ Топане назадъ, дори до воды Чоржчев, що имъ естъ бниѣ приложна поконниѣ Радѣл воєводе свѣтомъ монастырѣ, да естъ на потребѣ божественныи инокии, а намъ въ вѣчноѣ въспоминаніе. И ни ѡтъ кого да имъ не бѣдетъ досадно, по речъ господства ми.

Сведетеліе: жѣпанъ Барѣа Кралевски и жѣпанъ Калѣтъ велики дворникъ и жѣпанъ Иванъ велики логѣфетъ, жѣпанъ Харватъ велики вистіаръ, Хамза комисъ, Дра-

¹ Loc rupt.

гич пехарник, Радул спатар, Барбза столник и Радул и Ѓичѣ вланци страторници.
Исправник жѣпан Ѓинь ливгѣт.

Писъ въ настола <градъ>¹ Бѣкѣрици, мѣсеца априлѣ 7 днь, в лѣтъ 734.
Ѳ съпникса>¹тел Бадѣ граматик.

† Io Basarab voievod, милостѣмъ божѣмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora și părintelui egumen Doroteiu și fraților care trăiesc în acest sfânt loc, ca să le fie poiana toată, cu hotarul, ce se numește Nevoia, pe care a închinat-o jupan Tudor vistier sfintei mănăstiri, sfintului hram al preăcinstitei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri, pentru sufletul său și al părinților lui, călugărilor de hrană, lui de veșnică pomenire. Și iarăși apoi le-am dăruit și domnia mea din ocina domniei mele lângă acea poiană, să fie sfintei mănăstiri din capul poienii, din jos de poiană . . .² Cioricăi, pînă în hotarul Vițelu, de acolo iarăși pe lângă hotarul Vițelu, pînă în apa Veadei și de acolo iarăși pe apa Veadei în sus, pînă în drumul Topanei ce merge la Pitești; de acolo drumul Topanei îndărăt, pînă în apa Cioricăi, ce a dăruit răposatul Radul voievod sfintei mănăstiri, să fie pentru trebuința dumnezeieștilor călugări, iar nouă întru veșnică pomenire. Și de nimeni să nu le fie supărare, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul și jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat mare vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Radul spătar, Barbul stolnic și Radul și Ocea mari stratornici. Ispravnic jupan Sin logofăt.

S-a scris în <cetatea>¹ de scaun București, în luna aprilie ziua 1, în anul 7021 <1513>. Și scriitor Badea gramatic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 197 (Govora, VIII/3).

Orig., hirtie (33 × 23,5), pecete timbrată.

Cu două traduceri: din 1749 și din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234 f. 191, 447, f. 187v —188 și 463, f. 99v.

EDIȚII. Trad. Ionașcu, *Biserici*, 210; *D.I.R.*, B., 95. Facs. *D.I.R.*, B., 262.

¹ Omis.

² Loc rupt.

<1513> septembrie 20, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod dăruiește lui Șerban spătar și fiilor săi satul Bicleșul cu poienile, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

† Милостію вожію, Іw Бѣсѣраб воєвода и господинъ вѣсоє земаю Уггровлаѣхинскою, сынъ добраго Бѣсѣраба воєвода. Даква>¹т господства ми снє повелєніє слѣг господства ми Шѣрбанѣ спатару съ сыновєи емѣ, елицѣ им Богъ припѣстит, тако еже да мѣ ест учинѣ, по имє Бѣклєшлѣ вѣст и поєинилє ѣ фѣркѣ Бѣклєшлѣз Бєрдє и Пѣдина Петрєи вѣсаѣ и Дрѣгонча вѣсѣ, ѡт фѣркѣ дорн до ѡста и Бѣлѣтарска вѣса, ѡт ѡста Бѣклєшлѣз Бєрдє дорн и до хотар Пиринѣхин² и Смедовица вѣса, ѡт ѡста до фѣркѣ, понеже достигоше със правомѣ, верном слѣжеѣ ѡт кѣ господства ми със копнє крѣв проленомѣ.

За тѣм радї помнєловашє господства ми такоже да им ест снє учинѣ и менєм висписанїє, вѣ учинє, вѣ шлѣбѣ нимѣ, сим и сыновнє мѣ и вѣзнѣком и прєвѣсночетєм и нє ѡт когоже непотѣкновєномѣ, по ризмѣ господства ми.

Сеже свидєтели поставлѣємъ господства ми, правитєли господства ми: жѣпан Барєлѣ Кралєвскомѣ и жѣпан Калотѣ велики дворник, жѣпан Иванѣ велики лѡгѡфѣт и Храватѣ вистїар и Радѣл спатар и Барєлѣ столник и Дрѣгич пєхарник и Хамза комис и Радѣл постєлник.

Еже написа Стонка граматик вѣ настєлнн град Трѣговици, мѣсеца сєптємврїє кѣ дани, ѡт Пѣдана текѣщаѣ лет хзїѣ.

† Іw Басараба вѣвєвѣда, милостїѣ вожіѣѣ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Băsărab voievod. Dă domnia mea această poruncă slugii domniei mele lui Șărbani spătarul cu fiii lui, cîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocina, anume Bicleșul tot și poienile de la furca Bicleșului Verde și Padina Pietrei toate și Drăgoicea toată, de la furcă pînă la gură și Bilătarsca toată, de la gura Bicleșului Verde pînă la hotarul Pirihei² și Smedovița toată, de la gură pînă la furcă, pentru că le-a dobîndit cu dreaptă, credincioasă slujbă de la domnia mea prin vărsare de sînge cu lancea.

¹ Omis.

² Pasajul: и Пѣдина... Пиринѣхин șters cu chinovar și adăugat deasupra: „scos u divan pread Io Costandin voevod. Ispravnic Stroe vel logofăt. Leat 7165 <1656—1657>“.

Pentru aceea l-am miluit domnia mea ca să-i fie aceste ocine cu numele mai sus scris, de ocină, de ohabă lui, acestuia și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea, dregătorii domniei mele: jupan Barbul al Craiovei și jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt și Harvat vistier și Radul spătar și Barbul stolnic și Drăghici paharnic și Hamza comis și Radul postelnic.

A scris Stoica gramatic în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna septembrie 20 zile, de la Adam ani curgători 7012 <1503>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/7.

Orig., perg. (23,5 × 33), pecete aplicată căzută.

Data greșită; datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 96—97. Facs. *Ibidem*, 263.

120

1513 (7022) octombrie 24, Nănișori pe Ialomița.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Glavacioc ocină în Neagra, schimbată cu Oncea pîrcălab pentru ocină în Izvor și aspri.

† Милостію божією, Іу Басараба конкода и господинъ въсон земле Зггровадѣтискон, сынъ добраго Младога Басарабе конкоде. Дават господство ми сѣ повелѣніе господства ми Храмеже и шентели прѣсвѣтѣи, чистѣи и прѣблагословенѣи владичице нашон Богородице и присно дѣви Марѣи, чьсноє и славноє ея Благовещенїе, монастырѣ зокомаго Глажежчов и штцѣ егѣменѣ кир Юларинѣи и въсем братїям жнеѣшихъ въ свѣтѣм мѣстѣ тон, шко да им ест ѣ Нѣгра четврѣти дел, колнко ест ея дръжал Кръстиан дворник и потом Кладуа Хартїе спатар, понеже заменише штѣць егѣмен Иларинѣи и братїям шт свѣти монастыр сѣс жѣпан Ѣнча прѣкѣлаб и сѣ братїа его Цалапи и Сарѣа и Манѣ, тере даде жѣпан Ѣнча прѣкѣлаб калѣгером шт свѣти монастыр Главачов, ѣ Нѣгра четврѣти дел, шо ю ест заменила за радї Ерѣлицїи; а калѣгерн шт свѣти монастыр шни дадоше жѣпанѣ Ѣнче прѣкѣлабѣи и братїям его и сыноком нѣ аспре хѣ и шчина шт Извор и полку и шѣла по старн хотар и шт горе и шт доле, покѣде ест дал Нѣг граматик свѣтомѣ монастырѣ. И цѣна томѣю шчинѣи шт Извор за хѣ аспре.

Сего радї и господство ми дадохъ сѣтомъ монастырѣ Главачовѣ, яко да мѣ естъ въ покреплєніе сѣтомъ мѣстѣ и въ учинѣ и въ шхабѣ и ни шт когоже непотѣкновею, по речъ господства ми.

Сведетелїе: жѣпан Барбѣла бан и жѣпан Дѣтко бан и жѣпан Калотѣ дворник и жѣпан Иван логофѣт, Харват вистїар, Радул спатар, Драгич пѣхарник, Хамза комис, Барбѣла столник, Радул постелник.

И азъ, Барнава писецъ, ѣже начертахъ ѣ Нѣнишори по Шловницѣ, мѣсеца шхтомврїе кѣ дѣнь, в лѣт хѣкѣ.

† Io Basarab voievod, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab cel Tânăr voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului preasfintei, curatei și prea binecuvîntatei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei Bună Vestire, mănăstirii numite Glăvăciiov și părintelui egumen chir Ielarion și tuturor fraților care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie în Neagra a patra parte, cît a ținut Cîrstiian vornic și apoi Vladul Hartie spătar, pentru că au schimbat părintele egumen Ilarion și frații de la sfînta mănăstire, cu jupan Oncea pircălab și cu frații săi Țalapi și Sarul și Manea, de a dat jupan Oncea pircălab călugărilor de la sfînta mănăstire Glavaciiov, în Neagra a patra parte, ce a schimbat-o pentru Birlești; iar călugării de la sfînta mănăstire au dat jupanului Oncea pircălab și fraților săi și fiilor lor 3 000 aspri și ocina de la Izvor și cîmpul și pădurea pe vechiul hotar și din sus și din jos, pe unde a dat Neag gramatic sfîntei mănăstiri. Și prețul acelei ocine de la Izvor de 1 000 aspri.

De aceea și domnia mea am dat sfîntei mănăstiri Glavaciiov, ca să-i fie pentru întărirea sfîntului loc și de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Deatco ban și jupan Calotă vornic și jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Varnava scriitor, care am scris în Nănișorii de pe Ialovnița, luna octombrie 24 zile, în anul 7022 <1513>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 198 (Glavacioc, IV/2).

Orig., hîrtie (21,5 × 29), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri *ibidem*, ms. 223, f. 10 și la Bibl. Acad., CMXI/12.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 97—98. Facs. *Ibidem*, 264. †

1514 (7022) martie 11.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat logofăt satele Timpeni, Priseaca și Hodeateni.

Hrisov al lui Ion Basarab voivod ; întărește stăpînire lui Harvat logofăt preste sat Timpeni i Priseaca i Hodeateni.

Bibl. Acad., MDCLXXXVII/21 (nr. 1).

Rezumat.

Doc. ar putea fi din 1517 — dată la care Harvat este logofăt — dat fiind că cifrele 7 și 7 se pot confunda ușor.

1514 (7022) mai 8, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Șuica vornic și fiilor săi jumătate din moara de la Dedilov pe Cîlniște și jumătate din gîrla Craugiei, în urma unei judecăți, precum și înfrățirea cu vărul său Dara peste satele Șuici, Pleșești ș.a.

† Милостию божнею, Іо Басараба воєвода и господинъ вѣсен земли Сѣггровлахѣнскон, сынъ прѣдобраго Басараба воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми почетенномѣ правителю господства ми, жѣпанѣ Шѣнке дворникѣ и съе сыновн си, по нмѣ: Стожкелѣ и Бладѣл и Дръгичъ и еще елци нм Богъ прѣпѣстит, тако да нм ест половинѣ вт воденицѣ вт Дедилова вт Кълнїце; и ако бѣде и дрѣгн брод ѣ точ водѣ и вчинѣ, и пак да мѣ ест половинѣ; и вт грѣлѣ Крагѣе половинѣ, понеже нм ест стара и права вчина и дѣдѣна.

И потом, Шѣнка дворникъ съ сыновн си имаше съпрѣкнне съе Драгомир вкстнар прѣд господства ми. И господство ми нм глѣдаѣ сѣд и правѣ съе чиститимн правителѣ господства ми и нандоѣмо како сѣт внше речени вчине жѣпанѣ Шѣнке дворникъ, понеже мартѣрїсаше прѣд господства ми и закѣше жѣпан Шѣнка дворникъ съе кѣ бѣлѣри и дадоше Шѣнке половинѣ вт воденице и грѣлѣ вт Крагѣе пак половинѣ, а ако бѣде и дрѣг брод пак половинѣ, такоже пишѣт горѣ. Оне сѣт жѣпан Шѣнки дворникъ старѣ и правѣ вчине, а Драгомир вста вт закона.

И потом прѣнде жѣпан Шѣнка дворникъ и съ братнамъ его, по нмѣ: Дара и Драгомир и Кѣзан и съ братѣчедомъ си, по нмѣ Дара прѣд господства ми та

СЕ СЪЕДИНИШЕ НАД НЕГОВЕМИ СЕЛА, ТЕРЕ ЗЛОЖИШЕ ЖЪПАН ШЪНКА И СЪ БРАТНАМ ЕГО ПО БРАТЪЧЕДОМ СИ ДАРА НАД НЕГОВЕХ СЕЛА, НАД ШЪНИЧ И НАД ПЛЕШЕЦИН, А БРАТЪЧЕДОМ ИХ ДАРА А ШИ ЗЛОЖИ ПО ЖЪПАНЫ ШЪНКА И БРАТЪЕ ЕГО И СЪС НИХ СЫНОВИ НАД НЕГОВЕ СЕЛА, НАД ПРЪЖЕКА ВЪСА И НАД ВЪСН ДРЪГЪНЕЦИН ШТ БЪДЕ И НАД СВЕ КОМАТЕ КОЛНКО ИМАТ ДАРА, КАКО ДА СИ СЪТ БРАТНЕ НЕРАЗДЪЛЕНИ. ИЛИ ДОКЛЕ ХТЕТ БИТИ ЖЪПАН ШЪНКА И СЪ БРАТНАМИ СИ И СЪС НИХ СЫНОВИ, А ШИИ САМИ ДА СИ ВЕЛАДЪШЕТ ВЪШЕ РЕЧЕНИИ ШЧИНЕ И КОМАТЕ; А ПО НИХ СЪМЪРЪТЬ, КЪДА СЕ НЕ КЕ НАНДЪТ НИХТО ШТ НИХНО КОЛЕНО, ТЪДА И ДА ДРЪЖЕТ ДАРА СЪС СЫНОВИ СИ ВЪШЕ РЕЧЕНИИ ШЧИНЕ И КОМАТЕ. И ПАКИ ДОКЛЕ ХТЕТ БИТИ ДАРА И СЪС СЫНОВЕ СИ ЖИВИ, А ШИИ САМИ ДА СИ ВЕЛАДЪШЕТ СВОЕ ВЪШЕ РЕЧЕНИИ ШЧИНЕ И КОМАТЕ; А ПО СЪМЪРЪТИ ДАРЕВ И СЫНОВОМ ЕМЪ, КЪДА СЕ НЕ КЕ НАНТИ НИХТО ШТ НИХ, ТЪДА И ДА ДРЪЖИТ ЖЪПАН ШЪНКА И СЪС БРАТЪА ЕГО И СЪС НИХ СЫНОВИ КОМАТЕ ДАРЕВ. И ВЪ НИХ ПРЪДАЛКА ДА НЪСТ, АНЪ ДА ЕСТ ШТАВШИИ. И ГОСПОДСТВО МИ ДАДЪШЕ КОНЪ.

СЕГО РАДЪ ИМ ДАДОХ И ГОСПОДСТВО МИ ТАКО ДА ИМ ЕСТ ВЪ ШЧИНЪ И ВЪ ШХАБЪ, НИИ, И СЫНОВОМ ИМ, ВЪНКОМ И ПРЪВЪНЪЧЕТОМЪ НХ И НИ ШТ КОГОЖЕ НЕПОТЪЖКОВОНО, ПО ШРИЗМУ ГОСПОДСТВА МИ.

СЕЖЕ И СВЕДЪТЕЛЪЕ ПОСТАВЛЪЕИТ ГОСПОДСТВО МИ: ЖЪПАН БАРЬЕВА БАН, ЖЪПАН КАЛОТЪ ВЕЛИКИ ДВОРИНК, ХАРВАТ ВЪСТЪАР, РАДУЛ СПАТАР, ДРЪГЪНЪ ПЕХЪРНИК, ХАМЪЗА КОМИС, ЖИТЪШН СТОЛНИК, СТРОЕ И БЪЛДЪСАВ ВЕЛНЦЪ СТРАТОРИЦИН.

И АЗ, БОНКО ДЪШК, ЕЖЕ НАЧРЪТАХ ВЪ НАСТОЛ ДНЕНЪМ ГРАДЪ ТРЪГОВНИЦЕ, МЪСЪЦА МАИ И ДЪНЪ, В ЛЪТЪ ХЪКЪ.

† Іw Басараба вивекѡда, мноостѡмъ вожѡмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, jupanului Șuica vornic și fiilor săi, anume: Stoicanul și Vladul și Drăghici și cîți încă Dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie jumătate din moara de la Dedilov de pe Cilniște; și dacă va fi și alt vad în acea apă și ocină, să-i fie iarăși jumătate; și din gîrla Craguiei jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar apoi, Șuica vornic cu fiii săi au avut piră cu Dragomir vistier înaintea domniei mele. Și domnia mea le-am cercetat judecata și dreptatea cu cinstiții dregători ai domniei mele și am aflat că sînt mai sus-zisele ocini ale jupanului Șuica vornic, pentru că au mărturisit înaintea domniei mele și au jurat jupan Șuica vornic cu 24 de boieri și au dat lui Șuica jumătate din moară și gîrla de la Craguia iarăși jumătate, iar dacă va fi și alt vad iarăși jumătate, după cum scrie mai sus. Ele sînt ale jupanului Șuica vornic vechi și drepte ocini, iar Dragomir a rămas de lege.

Și apoi, a venit jupan Șuica vornic și cu frații săi, anume: Dara și Dragomir și Căzan și cu vărul lor, anume Dara înaintea domniei mele și s-au unit pe satele lor, de au așezat jupan Șuica și cu frații săi pe vărul lor Dara peste satele lor, peste Șuici și peste Pleșești, iar vărul lor Dara, el a așezat pe jupan Șuica și frații săi și cu fiii lor peste satele lui, peste Preajva toată și peste toți Drăgăneștii de la Veade și peste toate averile cîte are Dara, ca să fie frați nedespărțiți. Însă cît va fi jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor, iar ei singuri să-și stăpînească mai sus-spusele ocini și averi; iar după moartea lor, cînd nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să ție Dara cu fiii săi aceste mai sus spuse ocini și averi. Și iarăși cît va fi Dara și cu fiii săi vii, iar ei să-și stăpînească singuri ocinile și averile lor mai sus-spuse; iar după moartea lui Dara și a fiilor lui, cînd nu se va afla nimeni dintre ei, atunci să ție jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor averile lui Dara. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și domniei mele au dat calul.

De aceea și domnia mea am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Voico diac, care am scris în minunata cetate de scaun Tîrgoviște, luna mai 8 zile, în anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 199 (Mitrop. T. Rom., CXXII/1).

Orig., perg. (38 × 30,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1864; altă traducere ibidem, ms. 135, f. 345.

EDIȚII. Slav. *Venelin*, 137—139. Trad. *D.I.R., B.*, 98—99. Facs. *D.I.R., B.*, 265.

123

1514 (7022) mai <după 8>, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul pîrcălab ocini în Mirșa, Uești și țigani, precum și înfrățirea cu vărul său Stoica.

† Многостѣмъ кожѣмъ, Іѡ Басараба воєвода и господинъ късонъ земанъ Зггровадѣтинсконъ, сынъ добраго Басараба воєводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми честитомѣ волѣринѣ господства ми, жєпанѣ Станчулѣ паркалабѣ и съ сыновѣи си вѣре вѣлицѣи имъ Бога припѣститѣ, тако да имъ естѣ 8

Мръша вт половина третїи дела. И пак Стонка съ сынови си, ꙗко да им ест оу Мръша вт тон половини пак третїи дела. И пак Ынка ꙗко да им ест оу Мръша пак вт тон половини пак третїи дела, понеже им сѣт старе и праве шчинне и дедине. Ы потом, покѣпи Станчюл дела Ынкевѣ вт Мръша, за хѣ аспри, како Ынка да не метехат.

И пак Станчюл съ сынови си ꙗко да им ест 8 Шѣци третїи дела, понеже покѣпи <Ст>танчюл вт сынови Прѣслоки, за хѣс аспри.

И пак Станчюл съ сынови си ꙗко да им ест челѣде ацигани, по име Бадѣ <сѣ> дѣцами си, понеже га покѣпи Станчюл вт Балдовин, за хѣ аспри. И пак да им ест..... сѣ дѣцами си, понеже га покѣпи <Ста>нчюл вт Бонко Плавѣлѣкѣ, за фѣ аспри¹.

Ы потом прииде Станчюл пред господство ми та се съединише съ братѣчедом си <Ст>тонка над више речене шчинне и ацигани и над вѣсех комате, ꙗко да си сѣт братїе неразделени; али докле <хт>ет бити Станчюл съ сынови си живи, а шни да си сами шладѣет шчинне и комате и ацигани, а Стонка.... да не метехат над комате Станчюлове. Ы по <смрѣти> Станчюлѣкѣ и сыновом егѣ, кѣда се не хтет нанти ништо..... а тѣда и да дрѣжет братѣчедом си <Ст>тонка и съ сыно>ви си комате Станчюлѣкѣ вѣсех цо ест.... такогере.... хтет бити живи, а шни да си сами шладѣет..... шчинне и комате, а Станчюл съ сынови си..... над више речене шчинне и комате. Ы по смрѣти Стонкевѣ,..... кѣда се не хтет нанти ништо вт ниш,..... дрѣжет Станчюл съ сынови си комате Стонкевѣ вѣсех..... више реч. Ы въ ниш прѣдалика да нѣст, понеже се тако <штѣк>миже.

Ы потом, Станчюл си сложн братѣчедом си Драгослав..... и Дмитрѣв и Станчюл и съ ниш сынови над негово дѣл 8 Шѣци, али над третїи дела, како да им ест въ шчинѣ. И господство ми им <простнѣх> кон.

Бего радї им дадох и господство ми ꙗко да им ест въ шчинѣ и въ шхавѣш, ним и сыновом им и вѣнком и прѣвѣнчетамнѣ ниш..... комѣ се вт ниш слѣчит съмрѣть прежде, а въ ниш прѣдалика да нѣст, анѣ да ест штавѣшим, въ вѣки. И ни вт кокожде непотѣкиовене, по реч господства ми.

Бже и свѣдѣтели поставѣлем господства ми: жѣпан Барѣл ван Кралевски и жѣпан Калѣтѣ велнки дворник и жѣпан Харѣат вистниар, Драгич пѣхарник, Хамза комне, Радѣл спатарѣ, Житниан стѣланнѣ, Строе и Владислав велнчи страторници. Исправник Драган Загано.

Писа Бадѣ Мѣлком въ градѣ Трѣговишѣ, мѣсеца мая.....² дѣнь, лѣтѣже текѣшомѣ хѣкѣ.

† Ыв Басараба вѣвѣшда, мнлоствѣ божїа, господинѣ.

¹ Pasajul: И пак да им ест... фѣ аспри şters cu chinovar.

² Loc alb.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Stanciul pircălab și cu fiii săi, cîți Dumnezeu li va lăsa, ca să-i fie în Mirșa din jumătate a treia parte. Și iarăși lui Stoica cu fiii săi, ca să le fie în Mirșa din acea jumătate iarăși a treia parte. Și de asemenea Ancăi să-i fie în Mirșa iar din acea jumătate iarăși a treia parte, pentru că le sînt vechi și drepte ocini și dedine. Iar apoi a cumpărat Stanciul partea Ancăi din Mirșa, pentru 5 000 aspri, ca Anca să nu se amestece.

Și iarăși lui Stanciul cu fiii săi să-i fie în Uești a treia parte, pentru că a cumpărat-o Stanciul de la fiii lui Arsul, pentru 1 200 aspri.

Și iarăși lui Stanciul cu fiii săi să le fie sălașe de țigani, anume Badea cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul de la Baldovin, pentru 600 aspri. Și iarăși să le fie ... cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul de la Voico al lui Albul, pentru 500 aspri¹.

Iar apoi a venit Stanciul înaintea domniei mele de s-a unit cu vărul său Stoica peste mai sus-zisele ocini și țigani și peste toate averile, ca să fie frați nedespărțiți; însă cît va fi în viață Stanciul cu fiii săi, iar ei să-și stăpînească singuri ocinile și averile și țiganii, iar Stoica ... să nu aibă amestec peste averile lui Stanciul. Iar după moartea lui Stanciul și a fiilor lui, cînd nu se va afla nimeni ... iar atunci să stăpînească vărul său Stoica și cu fiii săi toate averile lui Stanciul ce ... tot așa ... cît vor fi în viață, iar ei singuri să-și stăpînească ... ocinile și averile, iar Stanciul cu fiii săi ... peste mai sus-zisele ocini și averi ... Iar după moartea lui Stoica, ... cînd nu se va afla nimeni dintre ei, ... să ție Stanciul cu fiii săi toate averile lui Stoica ... mai sus-zis. Iar la ei prădalica să nu fie, pentru că așa s-au așezat.

Iar apoi Stanciul și-a așezat pe vărul său Dragoslav ... Dumitru și Stanciul și cu fiii lor peste partea lui din Uești, însă peste a treia parte, ca să le fie de ocină. Și domnia mea le-am <iertat> calul.

De aceea și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor ... Cui dintre ei i se va întimpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Barbul ban Craiovescul, jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat vistier, Draghici paharnic, Hamza comis, Radul spătar, Jitiian stolnic, Stroe și Vladislav mari stratornici. Ispravnic Dragan Zagano.

¹ Pasajul „Și iarăși să le fie... 500 aspri” șters cu chinovar.

A scris Badea cel tăcut în cetatea Tîrgoviște, în luna mai . . .¹ zi, anul curgător 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 200 (Ep. Argeș, L/2—3).
Orig., perg. (42 × 36), rupt, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1753.
Datat după sfatul domnesc.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 99—100.

124

1514 (7022) iulie 14, Curtea de Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Șerb, fratelui său Semăn ș.a. satul Groșetul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voevod și domn a toată Țara Rumânească, fiul priabunului Io Basarab cel Tânăr voevod. Dat-am domniia mea această carte a domniei mele lui Șerb cu frate-său Sămăn și cu feciorii lor și Iugăi cu feciorii lui și Radului cu feciorii lui și Stanciului cu feciorii lui și Mania cu feciorii lui și Radomir cu feciorii lui și Șerb și Stanciul cu feciorii lor și Dan cu feciorii și cu fetele lui și Pungăi cu feciorii lui și Șerb cu feciorii lui și Mihăilă și Neagoe și Cirstia și cu dinșii feciorilor lor, iar cînd nu să vor afla feciori, ca să rămie de Cirstia nici un fiu, atunci ca să fie ocina Cirstei la fata lui și Stoica cu feciorii lui și Vlăduleț cu feciorii lui, Radul și soru-sa Sora, ca să le fie lor Groșetul tot, pentru că iaste a lor bătrînă și dreaptă moșie.

Și iar au cumpărat Stoica de la Radul Scurtul o livade, drept 200 de aspri. Și iar au cumpărat Stanciul și frate-său Radul de la Voico și de la Dragomir o livade pe valia Cerniței, drept 400 de aspri și drept un bou. Și iar Șerb și Cirstia au cumpărat de la Dan dvornic Dosul Spidei și Tătulescul și Lazul lui Șerb, drept 250 de aspri. Și Vlăduleț au cumpărat de la Dan dvornicul Poenița drept 130 de aspri. Și iar Radomir au cumpărat pe gruiul lazurilor Lazul lui Radomir de la Dan dvornicul, drept 200 de aspri. Și iar Stoica și Mihăilă au cumpărat de la Voico și de la Dragomir pe valia Cerniței loc, drept 220 de aspri. Și domniei mele déteră un cal bun.

¹ Loc alb.

Drept acéia și domniia mia li-am dat, ca să le fie lor moșie stătătoare, lor și feciorilor și nepoților și strănepoților și de cătră nimenia nezmintit să fie, după zisa domniei méle.

Și mărturii boiarii domniei méle: jupan Barbul vel ban, jupan Calotă vel dvornic și Harvat vel vistiiariu, Radul spătariu, Drăghici păharnic, Amza comis, Jitiiian stolnic, Stroe postélnic.

Scrisu-s-au în Curtia de Argeș de Dan Scurtul. Iulie 14, 7022 <1514>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 209, f. 173v—174.

Traducere; altă traducere ibidem, ms. 215, f. 157v—158.

EDIȚII. D.I.R., B., 100—101.

125

1514 (7022) iulie 23, Mănăstirea Bistrița.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Teodor logofăt și lui Stanciul ban ocină în Costești.

† Милостію божію, Іу Басараба конвода и господинь вѣссон зимлы Ёггровлахѣнскон, сынъ великаго Басараба конводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми почитинномъ волѣринъ господства ми жупанъ Оидваръ лавгвфитъ и жупанъ Станчулъ банъ и съ нихъ сынови, янци ни Богъ приишетит, іако да имъ естъ 8 Костици въ дѣлѣ Лѣвтовъ, половинъ въ вѣсѣ вчинъ колико иматъ и въ горахъ и въ поляхъ и въ сѣчи полъ, ере прѣиде Лѣвтъжъ прѣдъ господство ми тере си даде половинъ въ него вчинъ, що естъ внише речени, жупанъ Тѣдоръ логофѣтъ и жупанъ Станчулъ банъ, али ю имъ даде въ свою доброволю, како да естъ жупанъ Тѣдоръ логофѣтъ и жупанъ Станчулъ надъ полъ, а въи да естъ надъ дрѣги полъ, како пишеть горѣ. И господство ми имъ простихъ кон.

Его радѣ имъ дадоу и господство ми іако да имъ естъ въ вчинъ и въ вхлѣбъ, нимъ и сыномъ имъ, вѣскои и прѣвнечетомъ нѣ и ни въ когоже непотѣжкеновѣно, по вѣризъмъ господства ми.

Гекѣтелѣе: жупанъ Барѣша вѣа¹ и жупанъ Калотъ дворникъ и жупанъ Харватъ логофѣтъ¹, жупанъ Димитръ вистииаръ, Хамза колникъ, Драгичъ пѣхарникъ, Житѣианъ столникъ, Строе и Блѣдѣславъ велици страторници.

Писанъ 8 свѣти монастырѣ Бистрицѣ, мѣсеца Юліе въ кѣ дни. Исправникъ Станъ логофѣтъ. Въ лѣтъ хѣкѣ.

† Іу Басараба конвода, милостію божію, господинь.

¹ Loc rupt.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Theodor logofăt și jupanului Stanciul ban și cu fiii lor, cîți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Costești, din partea lui Leaotă, jumătate din toată ocina cît are și din deal și din cîmp și din curătură jumătate, pentru că a venit Leaotă înaintea domniei mele de și-a dat jumătate din ocina lui, ce este mai sus-zisă, jupanului Tudor logofăt și jupanului Stanciul ban, însă le-a dat-o de a sa bună-voie, ca să fie jupan Tudor logofăt și jupan Stanciul peste o jumătate, iar el să fie peste cealaltă jumătate, cum scrie mai sus. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt, jupan Dimitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

S-a scris în sfînta mănăstire Bistrița, luna iulie în 23 zile. Ispravnic Stan logofăt. În anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 201 (Bistrița, I/3).

Orig., hirtie (21,5 × 28,5), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1795 revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 133v—134, 201, f. 6 și 713, f. 583 și la Arh. St. R. Vlcea, ms. rom. nr. 72, f. 4.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 101. Facs. *Ibidem*, 266.

126

<1514 după iulie 23—1516 înainte de noiembrie>.

Neagoe Basarab voievod întărește mănăstirilor Snagov și Glavacioc loc de chilie la Cornu pe Prahova, dăruit de Dragomir Pinteii.

† Милостно божю, <І>¹в Басараба конвода и господинь вѣсью земли Угровлахѣскоѣ, сына Басараба¹ конвода. Дават господства ми сию повелѣние господства ми сѣѣтому манастирѣ господства ми вт Гнѣгов и сѣѣтому манастирѣ вт Гальвчов, яко да им ест место вт кланѣ на Корнѣ по Праховѣ, по вчинѣ Драгомир Пѣнтѣн, понеже приде Драгомир Пѣнтѣн със сынниови

¹ Omis.

си Нѣг и Бладѣа предъ господства ми даѣти даѣатъ мѣсто тонъ свѣти монастыри, що сѣтъ више писани, мѣсто за килнѣ за негови дѣшѣ; понеже нѣ дадохъ и господства ми тако да имъ естъ учинѣ, ѡхлѣбѣ, нѣжпотѣкновеѣ, по речъ господства ми.

Свѣдѣтели: жупан Барѣѣа бан и жупан Калотѣ дворникъ и жупан Харватъ логофетъ, жупан Радѣа спетаръ и жупан Хамза комисъ, Дѣмитрѣ вистнаръ и жупан Строе постелникъ.

† Іѡ Басараба вѣвѣвѣа, мнлостіѡ божіѡ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele de la Sneagov și sfintei mănăstiri de la Glăvăciiov, ca să le fie loc de chilie la Cornu pe Prahova, pe ocina lui Dragomir Pinteii, pentru că a venit înaintea domniei mele Dragomir Pinteii cu fiii săi Neag și Vladul, de au dat acel loc sfintelor mănăstiri, ce sînt scrise mai sus, loc de chilie pentru sufletul lor; fiindcă le-am dat și domnia mea, ca să le fie ocină, ohabă, neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt, jupan Radul spătar și jupan Hamza comis, Dumitru vistier și jupan Stroe postelnic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 205 (Glavacioc, XXX/1).

Orig., hirtie (28 × 23), pecete aplicată, stricată.

Cu o traducere din 1848; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 118v. și la Bibl. Acad., CMXI/157.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 102. Facs. *Ibidem*, 267.

1514 (7022) august 3, Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea, Micul ș.a. satele Coto-ruia și Cernaia.

† Мнлостію божію, Іѡ Басараба вѣвѣвѣа и господинѣ вѣсонъ земанъ ѡггровлахінсконъ, сынѣ добраго и великаго Басараба вѣвѣвѣа. Даѣатъ господство ми еіѣ повеѣлнѣе господства ми Мѣнѣ съ сыновнѣ си и Мнѣа съ сыновнѣ си и Павѣа съ сыновнѣ си и Марко съ сыновнѣ си и Драгомиръ съ сыновнѣ си и Побратъ съ сыновнѣ си и Ювѣа съ сыновнѣ си и Дѣпѣю съ сыновнѣ си и Юѣѣ съ сыновнѣ си и Брата съ сыновнѣ си и пакнѣ Драгомиръ съ сыновнѣ си и Мѣшатъ и Бѣюа съ

нѣхъ сынове, яко да имъ естъ Котърѣ въ стѣна Бѣленъ Бѣне ѡ горне и Балѣ Бѣна въса, дорнъ ѡ вчинна Фнатъ, понеже имъ естъ стара и права вчинна, дѣдина.

И Черна въса, понеже ю покѣпише въ Преда и въ сынове Димитрѣсе и въ сынове Дѣнчалѣсе и въ Пѣнѣла и въ сынове Микаѣшвоане и въ Пѣтрѣ и въ братѣ емѣ и въ за ѡвѣ флорини. И хотаръ да имъ естъ: въ згорѣ, по средѣ шѣмѣ дорнъ ѡ вѣрѣхъ дѣлабѣн и въ здолѣ, въ къ Ширбан, за радѣ колнко се прѣше Марко съ Ширбан, да имъ естъ половино и до водѣ, а въ тѣмъ водѣ горне дорнъ средѣ шѣмѣ и дорнъ се ударитъ със нѣхно хотар. И Балѣ Чернава съ въсъ полѣ, карѣ колнко естъ, али Баюла да иматъ четвѣрти дѣла въ Чернае, а съ дрѣге вчинне метѣхъ да не иматъ. И Дѣнкъ съ сынове си да имъ естъ половино, понеже имъ естъ ст<ара и> права вчинна, дѣдина.

И потомъ, Марко съсъ братнами си и съ нѣхъ сынове, яко да имъ естъ една виноградъ, понеже ю покѣпише въ Димитрѣ въ Клѣшнѣци, за ѡ флорини. И господство <ми>¹ прѣстихъ кон.

Сѣго радѣ имъ дадохъ и господство ми яко да имъ естъ въ вчиннѣ и въ вѣхѣбѣ, нимъ и сыновомъ нѣхъ и вѣнкомъ и прѣвѣнѣчетомъ нѣхъ. И въ нѣхъ прѣдалнко да имѣстъ. И не въ когоже непотѣжковномъ, по рѣчъ господства ми.

Свѣдѣтелѣ: жупанъ Барѣла банъ и жѣпанъ Калотѣ велики дворникъ, жѣпанъ Харѣватъ велики логофѣтъ, Димитрѣ вѣстнаръ и Радѣла спатаръ, Драгичъ пѣхарьникъ, Хамза комисъ, Житѣанъ столникъ, Строѣ и Бѣладѣславъ велики стратѣорникъ.

Исѣ ѡ Яргнѣши, авѣстѣ ѣ. Исправникъ Стонка логофѣтъ. Е лѣтъ хѣѣѣ.

† Іу Басарава вѣвѣвѣда, милостѣмъ вѣжѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Minea cu fiii săi și lui Micul cu fiii săi și lui Pavel cu fiii săi și lui Marco cu fiii săi și lui Dragomir cu fiii săi și lui Pobrat cu fiii săi și lui Iovcea cu fiii săi și lui Lupeaiu cu fiii săi și lui Iubu cu fiii săi și lui Brata cu fiii săi și iarăși lui Dragomir cu fiii săi și lui Mușat și lui Baiul cu fiii lor, ca să le fie Coturuia de la gura Valei Bune în sus și Valea Bună toată, pînă la ocina lui Fiat, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Și Cerna toată, pentru că au cumpărat-o de la Preda și de la fiii Dimitreasei și de la fiii Dănciuleasei și de la Păunul și de la fiii Micluușoanei și de la Pătru și de la fratele său și de la . . . pentru 62 florini. Și hotarul să le fie: din sus, prin mijlocul pădurii pînă în virful dealului și din jos, dinspre Știrban, pentru cît s-a pîrit Marco cu Știrban, să le fie jumătate și pînă în apă, iar de aci apa în sus pînă în mijlocul pădurii și pînă unde se lovește

¹ Omis.

cu hotarul lor. Și Valea Cernaiei cu tot cîmpul, oricît este, însă Baiul să aibă a patra parte din Cernaia, iar cu celelalte ocine să nu aibă amestec. Și lui Deic cu fiii săi să le fie . . . jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi lui Marco cu frații săi și cu fiii lor să le fie o vie, pentru că au cumpărat-o de la Dimitru din Clășnești pentru 4 florini. Și domnia <mea>¹ am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe și Vladislav mari stratornici.

S-a scris în Arghiși, august 3. Ispravnic Stoica logofăt. În anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 202 (Strehaia, VII/1).

Orig., perg. (36,5 × 34,5), șters și rupt, pecete timbrată.

Cu două traduceri: din 1791 și din 1847; alte traduceri ibidem, ms. 326, f. 27v—28 și la Bibl. Acad., ms. 500, f. 43.

EDIȚII. Trad. Vlădăianu, *Vlădăieni și Cernăieni*, 91—92; *D.I.R., B.*, 102—103.

128

1514 (7023) septembrie 3, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Mihail ș.a. părți din Grădiștea și Runtea, în urma unei judecăți.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarabă voievod și domn a toată Țara Rumânească, ficiorul bunului Basarab voievod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele lui Mihail cu fraților lui și cu feciorilor lui și lui Dan cu fraților lui și feciorilor lor și Stanciului cu fraților lui și feciorilor lor, ca să fie lor moșia din Grădiștea jumătate și în Runtea jumătate preste piscu și din Cîmpul Sîrbului jumătate și de acolea preste fintină și de acolea pe piscu pînă în Cornul Malului și de acolea din gura bălții jumătate, în sus, la Teiul Pucios și din drumul Neniului pe obréjie pînă unde să desparte obréjia în doao pîcnă² în pădure și de acolea în Strajă și de acolea în Lacul

¹ Omis.

² Loc rupt.

cu Trestia și dosu ...¹ obîrșia Șutului, muchea la vale, însă din hotarul Grădiștii, pe marginea zăvoiuului din jos, în apă. Pentrucă au fost ale lor bătrîne și drépte moșii, de moștenire.

Iar după acéia <au>¹ avut piră Mihail și frații lui cu popa Dan înaintea domniei méle. În<t>racéia, domnia mea am dat lui Mihail ...¹ hotarnic cu 12 boiari ...¹ jurat cum că să ...¹ Mihail aceste moșii de moștenire.

Într-acéia și domnia <mea>² am dat ca să le stăpînească moșii statornice lor și feciorii lor și nepoții și strenepoții lor. Și vînzare să nu fie, ci să fie cei ce vor rămînea. Și de nime neclătiți, preste zisa domniei méle.

Iată și mărturii: jupan Barbul banul, jupan Calotă vel dvornic, jupan Harvat logofet, jupan Preda spatâr³, Dumitru vistier, Drăghici păharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe paharnic⁴. I<spravnic> Balica spatâr.

Am scris în scaunul cetății Tîrgoviștii, luna septemvrie 3 dni, în anul 7023 <1514>.

Actele Cumpănașu I. Dumitru, com. Grădiștea, jud. Vlcea.
Traducere.

129

<1514 septembrie — 1515 august> 8, 7023, Cornățel.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Slănilă, Dragomir ș.a. ogoare la Orbi.

<† Шилос>тїю в<ожїю>, Іw Басар<ава коев>ода и господинъ вѣсон землю Ѹггровладѹинскон, сына великаго Басараб в<оєвода>. Дават господство ми сїе повелѣнїе Слѣнилъ и жена м>Ѹ Ст<ан>ка и съ сыновн, ѹкоже да им ест Ѹ Ѹрен Ѹ <н>нве, понеже покѹпише wt братїям Станкек, wt СтанкѸ и wt Данчюл и wt Шефан, за фн аспри. И пак покѹпише Ѹ Ѹрен Ѹ ннве wt Иванко за р...⁵ аспри. И пак ДрагомирѸ и жена мѸ Ш<Ѹ>ка и съ сыновн си да им ест Ѹ Ѹрен Ѹ ннве, понеже мѸ дадох и вн и съ братїям съ сестре мѸ си ШѸлке прекию вѣ место кон. И господство ми дадохе кон.

Съ<г>о <радї>, им дадох и господство ми ѹко да им ест вѣ вчинѸ и вѣ вѸабѸ ним и сыновим, вѸском и прѣ<внѸ>четом им. И варе комѸ се wt нїх сласнит прежде смръта, а вѣ нїх <прѣ>далка да нѣст, анѸ да ест вставшим им. И ни wt кого<же> непотѣкновено, <по реч> господства ми>.

¹ Loc rupt.

² Omis.

³ În acest timp mare spătar era Radu Căpățînă.

⁴ În loc de: postelnic.

⁵ Loc rupt; lipsește cifra zecilor și a unităților.

<СѢ>ЕДЕТІАІЕ: ЖЪПАН БАРСЕА БАН И ЖЪПАН..... И ЖЪПАН..... ДЪМИТРОС
ВИСТІАР, РАДУЛ СПАТАР..... ДРЪГНИ <ПЕ>ХАРНИК, ЖИТИАН СТОЛНИК, СТРОЕ ПОС-
ТЪЛНИК.

Писъ в Корнеца, мѣсеца..... И ДЪНИ. Исправникъ РАДУЛ ПОРТАР. Б ЛѢТЪ ХЪКГ.
† ІУ РАДУЛ¹ ВЛЕВДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă lui Slănilă și soției lui Stanca și cu fiii, ca să le fie la Orbi 9 ogoare, pentru că a cumpărat de la frații Stancăi, de la Stancul și de la Danciul și de la Ștefan pentru 550 aspri. Și iar a cumpărat la Orbi 2 ogoare de la Ivanco pentru 100..² aspri. Și iar lui Dragomir și soției lui, Milca, și cu fiii lor, să le fie la Orbi 4 ogoare, pentru că i-au dat și el și cu frații ... cu sora lui, Milca, zestre în loc de cal. Și domniei mele au dat calul.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor, nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei <prădalica să> nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, <după spusa domniei mele>.

Martori: jupan Barbul ban și jupan ... și jupan ... Dumitru vistier, Radul spătar ... Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

S-a scris la Cornețel, luna ... 8 zile. Ispravnic Radul portar. În anul 7023 <1514—1515>.

† Io Radul¹ voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 14.

Orig., hirtie (22 × 22), rupt, pecete aplicată, stricată.

Datat după vâleat și sfatul domnesc.

130

1514 (7023) decembrie 7, București.

Neagoie Basarab voievod dăruiește m-rii Cutlumuz de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri și 700 aspri pentru bolniță.

† БѢСЕ ВИДЦЪ И ПРЪБЛАГОМЪ, ИЖЕ ВЪ ТРОНИ СЛАВИТОМЪ БОГЪ, СЛАВА И ПОХВАЛА, ИЖЕ ВЪСА УТ НЕБИТІЕ ВЪ БИТІЕ ПРИВЕДШОМЪ И СЛОВОМ СВОИМЪ СЪСТАВЛЪШОМЪ И ПРЪСВЪТІИМЪ СВОИМЪ ДЪХУМЪ УПЪТВЪРЪДНЕСХОМЪ И ПО САМОХОТНИ НИ ПРЪСТЪПЛЕНІАМЪ, ЗАВИСТ..... ЗЛОБЕ НАЧЕЛНИКА, УТ БОГА СДААНЕШІИХЪ СЕ, МИЛОСРЪ-

¹ Sic.

² Loc rupt; lipsește cifra zecilor și a unităților.

дѣм своимъ, не вставляшааго погнѣнѣти, сырѣч рода чловѣчьскааго рѣкопрестрѣта радї иже въ рани древалѣ нашихъ прѣвѣтъца вневшааго, нж прѣклонивъ небеса, въшедшааго и въ тлѣ свободникъ, многими шерази пѣт покаянїа даровавшааго и въ тлѣ всакого рода избравшааго ежѣ по благотворенїю Бога згодившїихъ, сыни и наследники цѣсарствїа свое съдѣлавшомъ.

Сего радї и азъ, иже въ Христа Бога, благовѣрїи и Христулюбиви и самодръжавїи, Іу Басарае воевода и господинъ, божїю милостїю въси земли Угровлахїнскон, желе иже въ благочести и Христулюбиви, настояще време прошедшихъ и свѣтїе божїе цркви въз..... шнїхъ и украсившимъ, блаженнїихъ хитторѣхъ и благочестивнїихъ царѣхъ ежѣ перикол прѣсвѣтѣи вого матери украсившихъ иже въ свѣтѣи Грѣк..... свѣтѣи идеже и благочестиви и Христулюбиви прѣдѣд нашъ Іу Мирча велико воевода, свѣтїи въсичистїи храмъ славнааго Прѣвѣраженїа господа Бога и спаса нашѣго Ісусу Христа, штовнѣ хитторїю ежѣ ист..... дѣлаа Земли Блашкон. По снѣже, нашихъ радї грѣхов..... монастыр нарицаемїи Котломѣс, многи радї нѣжда шевцати сего сице..... възможно поновїа и зкрѣпи и потѣмже и братъ его, Іу Владъ воевода..... По сюжѣ, и ми шерѣтохомъ сї свѣти..... аршениа и несправлениа, тако велико вѣст намъ по силѣ..... и съзнадохмо дондеже съвършнїхомъ и исплннїхомъ..... аще въ банка възмогахомъ и въ богоданнаго намъ стѣжанїе а ми приложнїхомъ повнїше въ надъ шерокъ свѣтомъ монастырѣ..... въ насъ ката годїне шерокъ по хѣ аспре и спнза по фѣ и на болнцѣ по џѣ аспре. И да прихѣди братїа въ свѣтаго монастыра, за радї внїше рѣчини шерокъ, мѣсїца декемврїе, да взимаютъ шерокъ свѣтомъ монастырѣ.

Се оубо сїа..... приложнїхомъ и шѣщахомъ давати непрѣменно дондеже стѣнтъ свѣта монастыр. И потомъ, по смърти господства ми, кого изберегъ господь Богъ бити господарь Блашконъ Земли, ащели иматъ шерѣдїе сїи хрисовѣла поновити и штерѣдити, томъ господь Богъ да..... повнїтъ въ деснаго прѣстоанїа ежѣ би шлѣчи съ правдиннїми, а ащели не, да дастъ штвѣтъ предъ Богомъ, ащели дрѣзнитъ разорити или комѣжда по силѣ своимъ.

И ещѣже свѣдѣтелѣе сїемъ повеленїю господства ми: жупанъ Барѣшъ ванъ и жупанъ Калотъ велики дворникъ и жупанъ Хрѣватъ ливѣжетъ, жупанъ Димитръ вистигаръ, жупанъ Радулъ Букша спатаръ, жупанъ Драгичъ пѣхарникъ, Ханза комисъ, Житъ<Іанъ> столникъ, Строеъ постелникъ.

И азъ..... иже писахъ мѣсїца декемврїе 3 днїи 8 столни градъ Бѣкѣрѣцїи, в лѣтѣ хѣкрѣ.

† Іу Басарае воевода, мїлостѣа Божїа, господарь.

† Atoatevăzătorului și preabunului, celui întru Treime slăvit Dumnezeu, mărire și laudă, cela ce toate din neființă în ființă le-a adus și cu cuvîntul său le-a alcătuit și cu preasfîntul său Duh le-a întărit și pe cei ce cu voia lor prin păcătuire, din zavistia începătorului de rău, de Dumnezeu s-au

îndepărtat, în mila sa nu i-a lăsat să piară, adică neamul omenesc prin întinderea mîinilor strămoșilor noștri, care de demult au fost în rai, ci înclinînd cerurile, coborîndu-se și din stricăciune liberîndu-l, în multe chipuri calea pocăirii îi dăruie și din tot neamul alegînd pe cei ce prin facere de bine lui Dumnezeu i-au plăcut, fii și urmași ai împărăției sale i-a făcut.

De aceea și eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Basarab voievod și domn, din mila lui Dumnezeu a toată țara Ungrovlahiei, dorind ca și binecinstiții și de Hristos iubitorii, care în vremea de față s-au trecut și au ridicat sfinte dumnezeiești biserici și le-au înfrumusețat, fericiți ctitori și binecinstiți împărați care au înfrumusețat grădina preasfintei născătoare de Dumnezeu care este în Sfîntul Munte ... unde și preacinstitul și de Hristos iubitorul strămoșul nostru Io Mircea marele voievod, sfîntul, preacuratul hram al măritei Schimbări la față a domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, a înnoit ctitoria pe care a ... făcut în Țara Românească. După aceea, pentru păcatele noastre ... mănăstire numită Cotlomos, din pricina multor nevoi s-a învechit ... așa ... cît a putut a înnoit și a întărit-o și după aceea și fratele lui, Io Vlad voievod ... După aceea, și noi am găsit această sfîntă ... stricăță și neisprăvită, astfel cît a fost în puterea noastră ... și am zidit-o pînă ce am săvîrșit-o și am împlinit-o ... din cît am putut și din agonisirea dată nouă de Dumnezeu am adăugat mai mult obrocul sfintei mănăstiri ... de la noi în fiecare an obroc cite 10 000 aspri și pentru cheltuială cite 500 și pentru bolniță cite 700 aspri. Și să vină frații de la sfînta mănăstire, pentru obrocul mai sus-zis, în luna decembrie să ia obrocul sfintei mănăstiri.

Așa deci ... am adăugat și am făgăduit să dau neîntrerupt cît va sta sfînta mănăstire. Iar apoi, după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă se va strădui să înnoiască și să întărească acest hrisov, pe acela domnul Dumnezeu să-l ... la dreapta tronului și să fie împreună cu cei drepți, iar dacă nu, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu, dacă va cuteza să strice sau fiecare după puterea sa.

Și încă martorii acestei porunci a domniei mele: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Hărvat logofăt, jupan Dimitru vistier, jupan Radul Bucșa spătar, jupan Draghici paharnic, Hamza comis, Jit<i>iian</i> stolnic, Stroe postelnic.

Și eu ... care am scris luna decembrie 7 zile în cetatea de scaun București, în anul 7023 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

După Gr. Nandriș, *Athos*, p. 40—41.

Orig., perg., pecete aplicată, la m-rea Cutlumuz de la Athos.

<1514—1519> decembrie 13.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Dealu ocină <la Alexeni>, scutind-o de toate dările și slujbele.

† Лици дѣхомъ божїимъ водими сѣт, сїи сѣт синове божїи и такоже рече божественъ апостолъ, емѣже въ следъ текѣши ниже правде любителие и блаженъ въ гласъ радованїе чаеши слышати ест: „Прїидѣте благословенїе отца моего наследуйте зготованное вамъ царство въ сложенїа мирѣ; възаклаѣ бо се дасте мнѣ мѣсти, въжеждаѣх и напоите ме, странненъ и въведосте ме, нага и одѣясте ме, болѣн и въ темници и послѣжите ми“. Сїи же бо гласъ благии блага творещимъ слышати ест въкъпѣже и вънити въ радость господа своего, такоже и грѣшныи въ силѣимми въ огнь вѣчны слышати ест тако . . . не имъ господа Бога заповѣдъ, ниже ачюща, ниже жаждаща, ниже болна, ны въ темници сѣща и не посетивши ми и не послѣживши ми. Сїа же поминѣше, не подобаетъ отлагати времена или часъ, не вѣдѣше въ кѣи часъ господъ нашъ прїидетъ и въса неготовѣхъ, ни едещихъ шещет ны, и къ жебо аще и тежкимъ бременемъ грѣховъ шдрѣжимми есми и лютою стрелою кражиею грѣхъ радїи шазвихомъ се. Въсакои потреба ест . . . е постъ, нашъ бо подвигъ малъ ест; тѣкможе въ . . . спасже въсе дѣшно възлюбити . . . еже и благими дѣлаи господнеже и благо штробне велѣе ест къ въсемъ бо рѣще простираетъ. Самъ бо рече въсечистими своими чистыми шстыже „не хошѣ шмръти грѣшномъ, нѣ швертити се емѣ и живѣ бити, не прїидохъ бо праведнии призвати, нѣ грѣшнїе на покаянїе и не просторече грѣшнїе, нѣ на покаянїе“. Понеже мнози шврази сѣт покаянїе, такоже много шентѣли по мѣре добри дѣла; дображе дѣла многошвразни: любовъ, милоштинѣ и постъ и въздръжанїе. Къ симъ, вѣра, надежда и ина многа слышимо въ божественѣ Писаннѣ и въса жебо на ползѣ намъ; нѣ жебо аще и слышимъ, нѣ не творимъ, тако житишкни и шветными мира сего низшвѣлчими есми и попеченѣми. Нѣ швече на шпасово милошрдїе възираше надѣемъ се, тако многогрѣшнїхъ и низъ вѣкомнїхъ милошрднѣ възводитъ и мѣлетъ и ешеже и шыноположенїа не лишаетъ, радїи тѣжнїю швращенїе. Сими жебо шврази шподобитъ се въсаки божовошазнѣви христїанинъ, вънити въ радость господа своего. Сего радїи, шведѣхомъ тако и прежднїими насъ бивши владѣтели, рекшеже и царїе и князи, сїа слышеше знамена добре штронѣше и сими небесна пришверѣтоше. Гласъ блаженнаго пророка въ царїихъ и божотца Давида: „блаженъ мѣжъ мѣше и въса дѣнь наслаждаетъ се господови“; и пакнъ тако „милосштинѣми штѣщѣютъ се грѣшнѣ“.

И еже видевши и ми, вожію млаостію Іу Негое воевода и господинъ въсое земле Ѹгрѡвлахѹтское, желаніем и вѣрѣдѣем, вѣждаемъ къ свѣтам и божістным црквам създати и възвигнѣти и украсити, наипаче къ вѣсе свѣтомъ и шкѣщинномъ и божествномъ храмъ и шбителъ свѣтаго и прѣподобнаго шца нашего архіерарха и чюдотворца Николае Мирликински, монастыр нарицаемн Дѣла, егоже шт шснованіе възвиге прѣжде нас вивша Іу Радѹл воеводе. И сїи речени Радѹл воеводе прїнде шт сего свѣтаго житна а сїи вишеречени храм шстз-ки несъврѣшени божествым Писаніем.

Сего радѹ, господство ми видевше таковое шснованіе, царское зданіе и еанко быст несъврѣшен. а господство ми потѣщахсе съ вѣсем желаніем и вѣрѣдѣем и божествным Писаніем украсих его и съврѣших въ славъ господъ Богъ и спасе нашемъ Исусе Христѣ и прѣчистие его матеръ и въ похваля прѣподобнаго иже въ свѣтах шцаца нашего архіерарха и чюдотворца Николае Мирликински, іако, аще годѣ бѣдет Богъ како да се назовемо и ми шнторн съ вишереченим Радѹлом воеводом, шнтором и стрѹитзлем сего храма.

Потом, еше и приложих господство ми се вѣсечестномъ. <шцаца нашего архіерарха и чюдотворца Николае Мирликински>. Почивши хотар по горе шт Шкѣи наидолъ. Млазвнцѹ прїево на Ѹбрежїю. и Тѣррь. мегю Писка, а шт <хотар> до Порѹмеза а шт Порѹмеза дори до Пст Дрѣсторски, а шт тѣа по дрѣм доле, до пст Спѣтѣном а шт тѣа, шт дрѹм Спѣтѣном, до Кладенцъ Бонкови шо ест повише Држгоещи и съ хотар выше планинъ. И господство ми никако. по зснлаостъ не сътвориХ, анѣ послах хотарници жупан Тѣрчин ключар и жупан Папа спатар и със вї-ти болѣри и съ мегнаши, шо сѣт школо них. Ѹин съ них дѣшз глѣдаше и хотарисаше.

Сего радѹ, вѣсе вишеречени. господство ми вишеречениомъ храмъ прѣподобнаго шцаца нашего архіерарха чюдотворца Николае Мирликински и божествным юноком, иже въ свѣтѣм мѣстѣ том живѹщих, іако да им ест въ лицу и въ шкрѣпленіе и въ шчинъ и въ шхабѣ. И ни шт когоже непотѣкновенно, по реч господства ми.

Почивши шт швчїего вама и шт свнїїего вама, шт пчеларства и шт вннарства и шт къбаларства и шт днжме и шт сенокос и шт воз и шт подвод, рекших шт вѣсех слѣзбеах <и даждах> еанка се шбрѣтает въ самодрѣжавнон землю и швластїю господства ми. И ништо да их не смѣет вантовати или позабавити шт слзгах или шт правителех господства ми, послалаемих по млаостинѣх или по работах господства ми, понеже вѣре тко се ви покѹсна вантовати их или позабавити аще ест влѣс един, то такови чловѣкъ имат вѣспрїети велико зло ї шргїю шт господство ми іакоже невѣрник и прѣстѣпник и посрамител сїемъ хрисовзлѣ господства ми. Ино нѣст.

Ещеже и заканныіе поставлѣем господство ми, како по смрѣти господства ми, кого избѣрет господъ Богъ бити господинъ Елашкон Земан или шт

сръдечнаго плода господства ми нан шт сѣродникъ господства ми нан, по гресѣхъ нашихъ и шт иноплеменикъ, да аще почететъ и сѣхранитъ и стврѣдитъ и поновитъ, того госпадѣ Богъ да почететъ <и сѣхра>нитъ и стврѣдитъ его въ господствѣ его и да мѣ естъ скоропомощникъ и предстателъ свѣтого нже въ свѣтихъ, штца нашего архѣерарха и чюдотворца Николае Мирликински; а аще не почететъ и не сѣхранитъ и не стврѣдитъ, не разоритъ и поперетъ <и разрѣ>шитъ и поерамитъ въ господствѣ его и да мѣ естъ сѣперникъ свѣтого нже въ свѣтихъ [нже въ свѣтихъ] штца нашего архѣерарха и чюдотворца Николае Мирликински и да вѣнетъ его зае тѣломъ, а въ вѣдѣшии вѣцѣ дѣша его и да иматъ честн съ трѣклетнии Ярига и съ инѣми Юдение еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Исуса Христа: „възми, възми и распѣни“ и кръв его на нхъ и на чедѣхъ его, шкоже естъ и вѣдетъ въ вѣки, амин.

Сеже свидетелѣе поставаемъ господство ми: жѣпан <Барбѣла ван> Кралевско-мѣ и жѣпан Калотъ велики дворникъ и жѣпан Хръватъ велики логофетъ и жѣпан Дмитръ вистнѣар, <Радѣла> спат<ар>, Дрѣжничъ пѣхарникъ, Хамза комис, Житнианъ столникъ.

И азъ еже начертахъ въ стрѣтнимъ Флорѣ граматикъ писа, мѣсѣца декемберѣ 71..

† Іу Басараба <Нѣ>гѣе воєвода, милостивъ божїеж, господинъ †.

† Citi se povăţuiesc cu duhul lui Dumnezeu, aceştia sînt fiii lui Dumnezeu şi după cum a zis dumnezeiescul apostol, căruia următori fiind cei iubitori de dreptate şi acel glas fericit de bucurie aşteptînd a-l auzi, este: „Veniţi binecuvîntaţiii părintelui meu de moşteniţi împărăţia gătită vouă de la aşezarea lumii; flămînd am fost şi mi-aţi dat să mănînc, însetat şi m-aţi adăpat, străin am fost şi m-aţi primit, gol şi m-aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi mi-aţi ajutat“. Deci acest glas bun făcător de bine a-l auzi dimpreună şi a pătrunde întru bucuria Domnului tău, precum şi păcătoşii trimişi în focul veşnic să audă că nici porunca domnului Dumnezeu, căci nici pe cel flămînd, nici pe însetat, nici pe bolnavi, nici pe cei din temniţă nu i-au cercetat şi nu i-au slujit. Acestea deci pomenindu-le, nu se cuvine a amîna vremurile sau ceasul, <căci> nu se ştie în ce ceas Domnul nostru va veni şi tot nepregătiţi, nici în priveghere ne va afla, ci deci prin greaua sarcină a păcatelor sîntem cuprinşi şi răniţi de apriga săgeată duşmană a păcatului. Neapărat trebuinţă este . . . post, căci a noastră nevoie este mică; numai . . . mîntuitorul a-l iubi din tot sufletul . . . şi prin fapte bune ale Domnului şi mare milă <vom dobîndi>, căci către toţi întinde mîinile. Însuşi zice prin gura sa preacurată şi cinstită: „nu vreau moartea păcătosului, ci a-l îndrepta şi să fie viu, că n-am venit să chem pe cei dreپتی, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă şi nu pe greşii săraci cu duhul, ci spre pocăinţă“. Pentru că pocăinţele sînt

de mai multe feluri, după cum multe lăcașuri pe măsura faptelor bune; dar faptele bune sînt de mai multe feluri: dragostea, milostenia și postul și înfrînarea. Către acestea credința, nădejdea și multe altele le auzim din sfînta Scriptură și toate sînt deci spre folosul nostru; dar chiar și de auzim, însă nu facem, căci sîntem copleșiți de deșertăciunile și grijile acestei lumi. Însă privind spre mila mîntuitorului o nădăjduim, că pe cei prea păcătoși și copleșiți mila îi ridică și îi miluiește și încă și de jertfirea Fiului nu-i lipsește numai ca să fie îndreptare. Prin aceste chipuri deci se învrednicește orice creștin temător de Dumnezeu ca să pătrundă întru bucuria Domnului său. De aceea, văzînd că și stăpînitorii care au fost înaintea noastră, adică împărații și cnezii, acestea auzindu-le semne bune au clădit și prin acestea cele cerești au dobîndit. Glasul lui David fericitul prooroc între împărați și părinte al lui Dumnezeu: „fericit bărbatul care miluiește și care toată ziua se îndulcește întru Domnul“ și iarăși că „prin milostenii se curăță păcatele“.

Și încă acestea, ce le-am văzut și noi, din mila lui Dumnezeu Io Neagoe voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, prin dorință și osîrdie, rivnînd către sfintele și dumnezeieștile biserici a zidi și a ridica și a împodobi, mai ales către atotsfîntul și sfîntitul și dumnezeiescul hram și lăcaș al sfîntului și precuciosului nostru părinte arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, mănăstirea numită Deal pe care a ridicat-o din temelie Io Radul voievod, care a fost înaintea noastră. Și acest numit Radul voievod a trecut din această viață de deșertăciune și acest mai sus-zis hram l-a lăsat nesăvîrșit de sfînta Scriptură.

De aceea domnia mea văzînd o atare întemeiere, zidire împărătească și cît a fost neterminat . . . , iar domnia mea m-am străduit cu toată dorința și osîrdia și l-am împodobit cu sfînta Scriptură și l-am sfîrșit întru slava lui Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos și a preacuratei lui maici și întru lauda prea cuciosului celui între sfînți părintelui nostru arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, căci, dacă va fi cu priință lui Dumnezeu, să ne numim și noi ctitori cu mai sus-numitul Radul voievod, ctitor și clăditor al acestui hram.

Apoi încă a dăruit domnia mea acestui atocînstit hram al <părintelui nostru arhieru și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei> . . . Începînd hotarul mai sus de Șcheai, mai în jos . . . Ialovnița drept la Obreajie . . . și Tur . . . între Pisc, iar din <hotar> pînă în Porumbul și din Porumbul pînă la Drumul Dîrstorului, iar de acolo pe drum în jos, pînă la drumul Spăteanilor și de acolo, din drumul Spăteanilor, pînă la Fîntina lui Voico ce este mai sus de Drăgoești și cu hotarul mai sus de plaiu. Iar domnia mea nicidecum . . . n-am făcut în silnicie, ci am trimis hotarnici pe jupan Turcin clucer și pe jupan Papa spătar și cu 12 boieri și cu megiașii, care sînt în jurul lor. Ei cu sufletele lor au cercetat și au hotărnicit.

De aceea toate cele mai sus-zise . . . domnia mea mai sus-zisului hram al preacuviosului părintelui nostru arhierarh făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei și dumnezeieștilor călugări, care trăiesc în acest sfânt loc, ca să le fie de hrană și de întărire și de ocină și de ohabă. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și de vinărici și de găletărit și de dijme și de cositul finului și de cărături și de podvoadă, adică de toate slujbele <și dăjdiile> cite se află în țara de sine stătătoare și în stăpînirea domniei mele. Și nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura sau împiedica dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile sau după muncile domniei mele, pentru că oricine s-ar încumeta a-i tulbura sau a-i împiedica chiar și un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie de la domnia mea ca necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, și din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va înnoi, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui și să-i fie de ajutor grabnic și sprijinitor sfântul între sfinți, părintele nostru arhierarhul și făcătorul de minuni Nicolae din Mira Lichiei; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va nimici și va călca și va strica și va batjocori . . . să-l batjocorească în domnia lui și să-i fie potrivnic sfântul cel între sfinți părintele nostru arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei și să-iucidă aici trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte . . . cel de trei ori blestemat Arie și cu acei iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeului și mintuitorului nostru Isus Hristos: „ia-l, ia-l și răstignește-l“ și sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Iată martori pune domnia mea: jupan <Barbul ban> al Craiovei și jupan Calotă mare vornic și jupan Hărvat mare logofăt și jupan Dimitru vistier, <Radul> spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic.

Și eu care am scris în . . . Florea gramatic a scris, în luna decembrie zile 13 . . .

† Io Neagoe Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 203 (Dealul, I/1).

Orig., perg. (55 × 62), rupt, pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1912; alte traduceri ibidem, mss. 217, f. 5—7 și 462, f. 61—63 și la Bibl. Acad., CMIX/1.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 103—105.

1514 (7023) decembrie 14, București.

Neagoie Basarab voievod întărește m-rii Vișina ocina sa, în urma unei judecăți.

† Милостивым божиым, Іу Басараба воєвода ꙗ господинь въсом зѣмле Ѹгровлахѹинскон, сынъ Басараба воєводе. Дават господство ми снѣ повелѣнне господства ми храмъ и шентелю иже въ свѣтѣи Тронце неразделима и живѣщен въ свѣтѣ место нарицаемаго свѣтомъ монастырѣ Бисина и наставнигъ, егъменъ Григорне, съ въсем братиамъ еже ѡ Христе и живѣщен въ свѣтоѣ место, іако да им сѣт ѡчинъ и съ перволе и съ въсом хотаром по кѣда ест бнл старо, еше при дъни Мирче воєводе. ꙗ потом имахъ сѡпренне калѣгерн със Бѣмвещим и със Порчѣни; а господство ми съм послаа честитъ властелен Дѣтко бан и със че<с>¹-титомъ правителю господства ми жѣпан Станчюл велики портар и жѣпан Нѣгоѣ спатар и със еѹ-ти волѣри, цю сѣ бнлн мегешн по ѡколо, на имѣ волѣрѣм: Балотъ и Радѹл ѡт Бърляци и Бѣмбара и Степан ѡт Корен и Дан ѡт Жѣпънѣши и Бѣздуган ѡт Шофръчѣни и Бѣлсан ѡт Дръгопани и Дан ѡт Ромънѣши и Стан и Хрънитѣл ѡт Бѣлѣши и Данчюл ѡт Иши и Фиат, та ест ходили над ѡчине та ест нашел старен хотаре, ѡт дъни Мирче воєводе, ѡт Порчени и ѡт Бѣмвещи и поставише хотар със инѹ дѣше, по кѣде ест бнл старо хотар: пре Сѣбрежищъ, до вода Жилю, до Ценѣне Милоѡка и до тѣлн падне хотар ѡ Балѣ Шербока; и пак ѡт Порчѣновѣ странѣ, хотар камена цю ест ѡт главѣ лѣничек ѡт доле и ѡт тѣлн плаюреал и лѣничал по Жилю горне и садѣреал със перволе и със въсем плаюре.

Тоган радѹ им дадох и господство ми, іако да им сѣт въ ѡчине и ѡхаѣ и ѡ покреплѣнне свѣтомъ монастырѣ, непотъкновено, по ѡризмѣ господства <ми>¹.

Сѣ ест свѣдетелне: жѣпан Барѣл велики бан и жѣпан Калотъ велики дворник и жѣпан Харват велики логофет и жѣпан Радѹл спатар и жѣпан Хамза комис и жѣпан Драгич пѣхарник и жѣпан Житниан столник и жѣпан Радѹл и Строе велици постѣлници.

Н аз, Петрѣ днпак, еже начертахъ въ пастол град Бѣквещи, месеца дн-кѣмберѣ дѹ дънь, въ лѣт текѣща ѡт Ѣдама хѣкѣ.

† Іу Басараба воєвода, милостѹм божиѹ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia, mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului celui în sfinta Troiță nedespărțită și

¹ Omis.

celor ce trăiesc în sfântul loc ce se numește al sfintei mănăstiri Visina și nastavnicului, egumenului Grigorie, cu toți frații întru Hristos ce trăiesc în sfântul loc, ca să le fie ocina și cu grădinile și cu tot hotarul pe unde a fost din vechime, încă din zilele lui Mircea voievod. Iar apoi călugării au avut piră cu Bumbeștii și cu Porceanii; iar domnia mea am trimis pe cinstitul vlastelin Deatco banul și cu cinstitul dregător al domniei mele jupan Stanciul mare portar și pe jupan Neagoe spătar și cu 12 boieri, care au fost megiași prinprejur, anume boierii: Balotă și Radul din Birlești și Bumbara și Stepan din Corbi și Dan din Jupinești și Buzdugan din Șofranceani și Vilsan din Drăgoiani și Dan din Românești și Stan și Hranitul din Bălești și Danciul din Iași și Fiiat, de au umblat pe ocină și au găsit vechile hotare, din zilele lui Mircea voievod, din Porceni și din Bumbești și cu sufletele lor au așezat hotar, pe unde a fost vechiul hotar: pe Obrejiuță pînă în apa Jiului, la Genunea lui Miloe și de aici cade hotarul în Valea lui Șerbu; și iar din partea Porceanilor, hotarul de piatră ce este în capul luncii de jos și de aici plaiurile și luncile pe Jiu în sus și sadurile cu grădinile și cu toate plaiurile.

De aceea le-am dat domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă și de întărire sfintei mănăstiri, neatins, după porunca domniei <mele>¹.

Iată sînt martori: jupan Barbul mare ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Radul spătar și jupan Hamza comis și jupan Draghici paharnic și jupan Jitiian stolnic și jupan Radul și Stroe mari postelnici.

Și eu, Petru diac, care am scris în cetatea de scaun București, luna decembrie 14 zile, în anul curgător de la Adam 7023 <1514>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 204 (Tismana, LXXXII/2).

Orig., perg. (36 × 34), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1847; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 424 (sub dec. 4) și 337, f. 459v—460.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 330—332 (sub 1515 dec. 15); Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 76—78. Trad. Donat, *Fundațiunile*, 339; *D.I.R.*, B., 105—106. Facs. *D.I.R.*, B., 268.

133

1515 (7023) ianuarie 11, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Corbi satul Corbi cu vii și țigani, iar m-rii Cornet, țigani.

† Мнѡстїю божїю, Іу Басараба воєвода и господнїкъ вѣсон землїи Ѣггровлахїнскон, сынѣ добраго Басараба воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе

¹ Omis.

господства ми свѣтомъ монастырѹ нарицаемою Корби, храмѹже и шентѣли прѣ-
свѣтѣи, чистѣи и прѣблагословѣннѣи владичице нашии, Богородице, присно дѣви
Марїи и чѣсно ии славнои ии Хспенїе и штьцѹ егѹменѹ и въсемъ братиѣмъ
живѹщихъ въ свѣтомѹ мѣсто тѹмъ, яко да мѹ ест Корби въшъ със виноградї варе
коликко кѣ бити.

И пакѣ да ни ест ацигани, по име: Кѣлиманъ със децами си и Бонко със
децами си и Нанъ съ децами си и Радѹлъ съ децами си и Зѣмба съ децами си
и Гѹдале съ децами си и Станъ съ децами си и Зѣмба старъ съ децами си и
Шеркъ съ децами си и Блакъ <с>ъ децами си и Читкѣ съ децами си и ТатѢлъ съ
децами си и Бонко и Радѹлъ съ децами си и Каличъ съ децами си и Кѹркѣ
със децами си и Фрѹжа със децами си и Икстратїе съ децами си и Дїило
съ децами си. Понѣже: снѣ више списаннѹ шчинѹ и виноградї и ацигани, шна
приложи монахїѹ Магдалина яко да ест свѣтомѹ монастырѹ шт Корби въ
<с>крѣплєнїе, а егѹменѹ и братиѣмъ <живѹшимъ въ свѣтомѹ монастырѹ въ пишѹ,
<а ии да ест въ вѣчное> въспоминанїе.

И пакѣ да ест свѣтомѹ <мона>стиѹъ зѹзѹмагѹ шт Корнетъ чѣлѣди <аци>-
гани, по именѹ: <Мѹшатъ> съ децами си и <Нѣг>ѹе и Брѹзе съ децами си и
Торне и Читкѣ и Параскизи съ децами си, по снѣже сїѹ писани ацигани шна и
приложи монахїѹ Магдалина якоже да сѹт свѣтомѹ монастырѹ шт Корнетъ въ
скрѣплєнїе а сестремъ жазѹщихъ въ свѣтомѹ монастырѹ въ пишѹ а ии да ест въ
вѣчное въспоминанїе.

И потомъ, ациѹли се сълѹчит ии шт здѣшнихъ прѣитїе въ вѣчнихъ шентѣли,
а шн тко се би покѹсна разорити и раснѣа>ти сїе наши малое приложенїе, да
дават штѣѣт предъ Богомъ на страшное сѹдїще, идеже нѣст лицѣмернѣ.

И пакѣ потомъ, ациѹли се сълѹчит монастырѹ шт Корнетъ раснѣати и не кѣ
се нанти нишѹ шт неѹ, а <ни>шѹ приложенїе ацигани да сѹт волници ѹзетї нѹ
калѣгери шт свѣтомѹ монастырѹ шт Корби, тере да сѹт свѣтомѹ монастырѹ шт
Корби. И ни шт кѹгѹже непотѣжѹювєино, по речъ господства ми.

Сведетїѹе: жѹпанъ БрѹбѢлъ Краѣзски, жѹпанъ Дѣтко бан, жѹпанъ КалотѢ
вєлички дворникъ, жѹпанъ Харватъ вєлички лѹгѹфетъ, жѹпанъ Дѹмитѹъ вєстнїаръ, жѹпанъ
Радѹлъ спатаръ, жѹпанъ Драгичъ пѣхарникъ, Житнїанъ стѹлчикъ, Строеъ постѣлникъ.

И азъ, Фрежа, еже писахъ ѹ градъ Бѹкрѹщи, мѣсица генарїѹа ѡї днь, в
лѣтъ хъѹкгъ.

† Іw Басарава воєвода, милостїѹа божїѹа, господнѹа.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele sfintei mănăstiri numite Corbi, hram și lăcaș al preasfintei,

curatei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și cinstitei, slăvitei ei Adormiri și părintelui egumen și tuturor fraților care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie Corbii toți și cu viile oricîte vor fi.

Și iarăși să le fie țigani, anume: Căliman cu copiii săi și Voico cu copiii săi și Nan cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Zeamba cu copiii săi și Gudle cu copiii săi și Stan cu copiii săi și Zeamba cel bătrîn cu copiii săi și Șerb cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Citea cu copiii săi și Tatul cu copiii săi și Voico și Radul cu copiii săi și Calici cu copiii săi și Curcă cu copiii săi și Frăcea cu copiii săi și Istratie cu copiii săi și Diilo cu copiii săi. Pentru că această mai sus-scrisă ocină și vii și țigani, pe acestea le-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri de la Corbi de întărire, iar egumenului și fraților <care trăiesc> în sfînta mănăstire de hrană, <iar ei de veșnică> pomenire.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri numite de la Cornet sălașele de țigani, anume: <Mușat> cu copiii săi și Neagoe și Birze cu copiii săi și Torne și Citea și Paraschivi cu copiii săi, pentru că acești scriși țigani, pe aceștia i-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri de la Cornet spre întărire, iar surorilor care trăiesc în sfînta mănăstire de hrană și ei să-i fie de veșnică pomenire.

Și apoi, dacă i se va întîmpla ei trecere dintre cele de aici întru veșnicele lăcașuri, acel care s-ar încumeta a distruge și risipi acest mic dar al nostru, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu la înfricoșata judecată, unde nu este fățărnicie.

Și iarăși apoi, dacă se va întîmpla mănăstirii de la Cornet să se risipească și nu se va afla nimeni din ea, să aibă voie călugării de la sfînta mănăstire de la Corbi a-i lua pe mai sus-dăruții țigani, ca să fie sfintei mănăstiri de la Corbi. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Craiovescul, jupan Deatco ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, jupan Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Și eu, Freja, care am scris în cetatea București, luna ianuarie 11 zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 206 (Ep. Argeș, XVI/7).

Orig., hîrtie (40 × 29), rupt, pecete timbrată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; altă traducere *ibidem*, ms. 168, f. 276.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 106—107. Facs. *Ibidem*, 269.

1515 (7023) martie 16, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov ocini în Cîrciumari și vii la Boian și Băbeni.

† Милостію в<о>жію, Іо Басараба воевода и господинъ вѣсен зе<м>ли Угровлахіискои, сынъ предобраго Басараба воеводе. Дават господство <м>и сѣ повелѣніе господства ми свѣтомъ монастырѣ зовоми Снѣговѣл, <хр>амже прѣчистіе и прѣблагословеніе владѣице нашеи Богородице, присно дѣ<ви> Маріа, чесное Бѣведеніе, іако да мѣ ест ѡ Кръчюмарѣ чѣ<твр>ѣти дела и дела вт винограде вт Боіан и вт Бѣбѣни. дела коліко се тглант вчинѣ до вода Тележин<вм> варе коліко ест вниен неговем селам. И потом. господства ми слѣгахъ господства ми. вт Козлѣч терѣ ест пог. вчинѣ със вѣ. <Б>ста вт Урлаці и Шоплѣ. слѣца и Бонч<илъ>¹. и Онца вт Урлаці и Шѣф<ѣл>¹. Драгомир вт Козлѣч и. вт Стѣжичеши и Бракта¹. Грозѣ вт Пждѣре. Понеже прѣидоше прѣд господства ми. . . . истин<ст>воваше и дадоше със нихомъ дѣше тѣхъ вчинѣ.

Сега радѣ, им дадохъ и господство ми свѣтомъ монастырѣ <Снѣговѣл, іако да> мѣ ест вѣ скрѣпленіе вчинѣ и вѣхабе и ни вт ког<ожі> непоткновею, по реч господства ми.

Сведетеліе: жѣпан Бар<ѣл> бан и жѣпан Дѣтко бан, жѣпан Калотж дворник, жѣпан Харват <л>огофет, Дѣлнитрѣ вистниар, Радѣла спатар, Драгич пѣхарник, Хамза комис, Житѣлн столник, Строе постелник.

Писан ѡ град Тръговици, мѣсеца <ма>р<тіе> дѣни ѡ, в лѣт хъкг.
<Ст>онка вт Козлѣч.

† <Іо> Басараба воевода, милостіа божіа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Sneagovul, hram al preacuratei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstita Intrare în biserică, ca să-i fie în Cîrciumari a patra parte și parte din via de la Boian și din Băbeani . . . parte cît se întinde ocina pînă în apa Teleajenului. . . oricîtă este acestor sate. Iar apoi. . . domnia mea slugilor domniei mele. . . din Cozleaci de au. . . cu 12. . . <В>luta din Urлаці și Șoplea. . . , Voic<ilă>¹. . . și Oncea din Urлаці și Ștef¹. . .

¹ Intregit după doc. S. I., nr. 302 de la Arh. St. Buc. (v. și D.I.R., B., XVI/2, p. 37, doc. 34).

Dragomir din Cozleaci și... din Stănțești... și Bra<ta>... Grozea din Pădure. Pentru că au venit înaintea domniei mele... de au mărturisit și au dat cu sufletele lor acele ocine...

De aceea, le-am dat și domnia mea sfintei mănăstiri <Sneagovul, să>-i fie de întărire ocine și ohabe și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Deatco ban, jupan Calotă vornic, jupan Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

S-a scris în cetatea Tirgoviște, luna martie 16 zile, în anul 7023 <1515>. Stoica din Cozleaci.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 207 (Snagov, X/3).

Orig., hirtie (32 × 22), rupt și cu părți lipsă la indoituri, pecete timbrată.

Cu o traducere din 1843; alte traduceri ibidem, mss. 352, f. 6 și 354, f. 34.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 107—108. Facs. *Ibidem*, 270.

135

1515 (7023) aprilie 13, Oltenița.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Tatul vătaf, Voico și Mătea satele Pîrscovul și Pănătăul și lui Dragomir ș.a. ocină pe Valea Olmetului.

† Милостїю вождїю, Іоу Басараба воєвода и господинь вьсон земли УггровлаХїтскоє, сына дозраго Басараба воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми слѣгам господства ми, Татза ватїх съ сынови си и Коико съ сынови си и съ братїами си и съ нїх сынови и Мѣткѣ съ сынови си и съ братїами си и сыновим нїх, іако да им іст Пръсковѣа вѣс шт ѡста Ыъни Пъркарѣаши, дори до Манастир Радѣа постѣлникѣаши. И паки да им іст Пъньтѣа, дори до гдѣ се съставляеть със хотар Търковѣаши.

И паки да іст Драгомїрѣ съ сынови си и Банѣа съ сынови си и Манѣ съ сынови си и съ аписеи си и Цитѣкѣ съ сынови си, да им іст шт Манастир Радѣа постѣлник горе, дори до хотар Тодосїев и по вале горе и Балѣ Ѡаметѣаши, дори до хотарѣа Ыненѣаши, понеже ю достигоше съ правом и вѣрном слѣжевш шт господство ми.

Сїго радї им дадох господство ми іако да им іст вѣ шчинѣ и вѣ шхдѣш ним и сыновом им, внѣскомъ и прѣвнѣчетом им и ни шт когоже непотѣкновебно, по рѣч господства ми.

Исправник Тѣтїю шт Пькаѣни.

Ис в Ѡлатѣниць, мѣсеца апрїлїе дъни ѣї, вѣ лѣт \times зкѣ.

† Іоу Басараба воєвода, милостїю вождїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Tatul vătaf cu fiii săi și lui Voico cu fiii săi și cu frații săi și cu fiii lor și lui Mătea cu fiii săi și cu frații săi și cu fiii lor, ca să le fie Pîrscovul tot, de la gura Văii Purcarului pînă la Mănăstirea lui Radul postelnicul. Și iarăși să le fie Pănătăul pînă unde se împreună cu hotarul Tircovului.

Și iarăși să-i fie lui Dragomir cu fiii săi și lui Banul cu fiii săi și lui Manea cu fiii săi și cu nepoții săi și lui Țintea cu fiii săi, să le fie de la Mănăstirea lui Radul postelnic în sus pînă la hotarul lui Todosie și pe vale în sus și Valea Olmetului, pînă în hotarul Sibiceului, pentru că au dobîndit-o cu dreaptă și credincioasă slujbă de la domnia mea.

De aceea domnia mea am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Teatiu din Picleani.

S-a scris în Olteanuța, luna aprilie ziua 13, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 208 (Ep. Buzău, XLVIII/1).

Orig., hîrtie (34 × 24,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 11.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 108. Facs. *Ibidem*, 271.

1515 (7023) mai 20, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea Vulparu și fiilor săi jumătate din satul Golești, ocini la Spineni și Țeara lui Oanea și jumătate din muntele Cernat.

† Милостиумъ божиумъ, Іо Басараба воивода и господинъ еъсонъ земли Унгаровлахинскон, сынъ добраго Басараба воивода. Даватъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми слѣдъ и волѣрииъ господства ми, жъпанъ Мане Бъларъ и сыновомъ емъ, колѣци имъ Богъ прѣсѣтитъ, тако да имъ естъ ѡ Голѣшии половинно. И пакѣ да имъ естъ ѡтъ учиниъ поповъ ѡтъ Спѣни<ѣн>¹, пакѣ половинно. И пакѣ да имъ естъ ѡтъ учиниъ що се зове Цѣра Оанека, пакѣ половинно. И планииъ що се зове Чернатъ, пакѣ половинно.

И потомъ, прѣидоше жъпанъ Станъ и жъпанъ Дѣмитръ ѡтъ Бънеци предъ господства ми, терѣ си дадоше ниѡ делове и планииъ, що сѣ вишеписание, жъпанъ

¹ Loc rupt.

Мане Бѣспарю и сыноком емѣ, ере сѣ били дали еше при дѣни Блада воивода Калѣгера, понеже им сѣт старе и праве вчинѣ и дѣдинѣ.

Сего радї, им дадох и господство ми жѣпанѣ Мане и сыноком емѣ, яко да им ест въ вчинѣ и въ вхѣбѣ, немѣ и сыноком емѣ и вѣнком и прѣвѣншето-мѣ нѣ. И варе комѣ се шт ннѣ слѣшнт сѣмръть прѣжде, а въ ннѣ прѣдалнка да нѣст, нѣ да ест вставшїнѣмѣ. И ни шт когоже непотѣкновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелиѣ: жѣпан Барбѣла бан, жѣпан Калотъ великїи дворник, жѣпан Харват великїи логѣфет, жѣпан Дѣмитрѣ вистїар, жѣпан Радул спатар, Драгич пѣхарник, Хамза комис, Житїан столник, Строе и Блѣдїслав велици страторници.

И аз, Данчул граматник, еже писах въ настоли град Трѣговище, мѣсеца мане кѣ дѣни, въ лѣт \times ѣкг.

† Іо Басараба вѣвѣвда, милостїа божїа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele, jupanului Manea Vulparu și fiilor lui, cїți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Golești jumătate. Și iarăși să-i fie din ocina popii de la Spin<ean>¹e, la fel jumătate. Și iarăși să-i fie din ocina ce se cheamă Țeara lui Oanea, la fel jumătate. Și muntele ce se cheamă Cernat, la fel jumătate.

Iar apoi au venit înaintea domniei mele jupan Stan și jupan Dumitru din Bănești, de și-au dat părțile lor și muntele, ce sînt mai sus-scrise, jupanului Manea Vulpariu și fiilor lui, căci le-au dat încă din zilele lui Vlad voievod Călugărul, pentru că le sînt lor vechi și drepte ocini și dedine.

De aceea am dat și domnia mea jupanului Manea și fiilor lui ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre ei i se va întimpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistișer, jupan Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, în luna mai 20 zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 209 (Valea, X/1,16).

Orig., perg. (29,5 × 39), pecete timbrată.

Cu două traduceri: din sec. al XVIII-lea și din 1915.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 108—109. Facs. *Ibidem*, 272.

¹ Loc rupt.

1515 (7023) mai 23, Merişeni.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Alăman şi nepoţilor săi ocini la Alămăneşti, popii Stanciu ş.a. ocini la Zărneşti, Bobeni şi Dobrogosti.

† Милостїѡм божїѡм, Іѡ Басараба конвода и господинѣ въсон земли Угровладїискои, сынѣ добраго и великаго Басараба конвода. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми Яламанѣ съ сылови си. И потом се подижѣ Яламан. и зложи външци Бахѣ и Яламана над трети дело вт Яламанѣнци. И потом поп Станчѣла покѣпила вт Зрънециї, вт весми дело, вт дело Черникава по въскѣ, за хїк аспри. И потом се подижѣ Черника ере си зложила дѣщера сїа Боба ѣ Прибоени над негово дело въс.

И пакѣ Манко съ сынови си покѣпише вт Зрънѣ и вт Бладѣла нїх дело въс вт Зрънеци, за ф аспри; али тѣзи вчинѣ, що ест кѣпена вт Зръне и вт Бладѣла, а шное покѣпише Манко съ сын емѣ Бера и съ анепсе нмѣ, Манѣ. Али потом зложила Манѣ дѣщера си Стана над негово дело вт Зрънеци и вт Бобени, да ест над пол, а дрѣгѣ половинѣ да сѣт сынови Радѣлов; али вт дело Зрънеци и Бладѣлов да ест Манко над три ѣжа вт дел Зрънека и Бладѣлова вт Зрънеци; али да ест Манѣ и Бѣра на една дело.

И пакѣ да ест Бладѣловѣ вт Зрънеци дело Станова въс, понеже ест покѣпила вт Стан, за рї аспри. И пакѣ съ сынови си да им ест вт Доброгости дело Барѣвока въс, понеже сѣт покѣпила вт Барѣла, за аспри. И пакѣ покѣпила Манко и Зрса. ти дело вт Зрънеци Долни, за рї аспри. И кон дадоше господствѣ ми.

Того радї им господство ми. вт нїх прилѣчит преже сѣлрѣтъ, вчине да сѣт вставшим, а въ нїх прѣдалка да нест. И ни вт когоже непотекновено, по врнзмѣ господства ми.

Сеже сведетеле: жѣпан Барѣла бан Кралевски, жѣпан Калотѣ велики дворник и жѣпан Харват логофѣт и Дѣмитрѣ вистїтар и Радѣл спатар, Ъдрѣ армаш и Драгич пѣхарник, Хамза комис, Житїан столник, Строе велики страторник.

Язѣ. писах въ Меришени, мѣсеца маї кї, в лѣт хѣкї.

Исправник Ънча портар.

† Іѡ Басараба кнекѣда, милостїѡм божїѡм, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod şi domn a toată țara Ungrovlabiei, fiul bunului şi marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă lui Alaman cu fiii săi. Şi apoi s-a ridicat Alăman. . . şi a aşezat pe nepoţii săi Bah şi Alăman peste a treia parte din Alămăneşti. Şi apoi popa

Stanciul a cumpărat din Zărnești, din a opta parte, partea lui Cernica toată, pentru 620 aspri. Și apoi s-a ridicat Cernica de a așezat pe fiica sa Boba în Priboeni peste toată partea lui.

Și iarăși Manco cu fiii săi au cumpărat de la Zîrnă și de la Vladul toată partea lor din Zărnești, pentru 500 aspri; însă această ocină, ce este cumpărată de la Zîrnă și de la Vladul, aceasta au cumpărat-o Manco cu fiul său Bera și cu nepotul lui, Manea. Iar apoi Manea a așezat pe fiica sa Stana peste partea lui din Zărnești și din Bobeni, să fie peste o jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a fiilor lui Radul; însă din partea Zărneștilor și a lui Vladul să fie Manco peste trei funii din partea lui Zîrnă și a lui Vladul din Zărnești; însă să fie Manea și Bira pe o parte.

Și iarăși să fie lui Vladul din Zărnești toată partea lui Stan, pentru că a cumpărat-o de la Stan, pentru 150 aspri. Și iarăși... cu fiii săi să le fie din Dobrogosti toată partea lui Barbul, pentru că a cumpărat-o de la Barbul, pentru... aspri. Și iarăși a cumpărat Manco și Ursa... parte din Zărneștii de Jos, pentru 150 aspri. Și domniei mele au dat calul.

De aceea și domnia mea... dintre ei li se va întâmpla moarte mai înainte, ocinile să fie celor rămași, iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban Craiovescul, jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar, Udre armaș și Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe mare stratornic.

Am scris eu... în Merișeni, luna mai 23, în anul 7023 <1515>.

Ispravnic Oncea portar.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXVI/1.

Orig., perg. (23,5 × 37), rupt și șters, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 109—110.

1515 (7023) iunie 26, Curtea de Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Bogdan și nepoților săi ocini în Negotești, Strimțișorul, Necșești ș.a.

† Милостію божією, Іо Басараба воєвода и господи́нь вѣсен земли Угров-Влахійскоє, сына добраго Басараба конкоде. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми Богданѣ съ сыновн си и съ анемсію наи Брѣвча и съ сыновн си,

ѣко да им ест ѡ Неготеѣци шчинѡ Фрѣциловъ вѣса, вѣре колнко ест негово дѣл, понеже ю покѣпише въ Фрѣцилъ за 7 флорини; али Богдан да ест сам над три делове, а Брабча да ест над четвѣрти дѣл. И пакѣ Богдан и съ анепсеа мѡ Брабча и Лѣпѣла ѣко да им ест ѡ Неготеѣци шчинѡ Дрѣгоевъ вѣса, понеже ю покѣпише въ Дрѣгою за 7 флорини; али Богдан да ест сам над половинно, а Брабча и Лѣпѣла да сѣт над дрѣги пол.

И пакѣ Богдан и Брабча и Лѣпѣла ѣко да ест Стримтишорѣлъ вѣс, понеже половинно им ест стара и прака шчинѡ, а дрѣгѡ половинно покѣпише въ Фрѣцилъ и въ Дрѣгою, за 7 флорини; али Богдан да ест над пол, а Брабча и Лѣпѣла да сѣт над дрѣг пол.

И пакѣ да им ест ѡ Некшеѣци шчинѡ Фрѣциловъ вѣса, понеже покѣпише въ Фрѣцилъ за 7 флорини; али Богдан да ест сам над три делове, а Брабча да ест над четвѣрти дѣл. И пакѣ Богдан и Брабча и Лѣпѣла ѣко да им ест ѡ Некшеѣци дѣл Дрѣгоевъ вѣсахъ, понеже ю покѣпише въ Дрѣгою за 7 флорини; али Богдан да ест над пол, а Брабча и Лѣпѣла да сѣт над дрѣги пол. И пакѣ Богдан и Брабча и Лѣпѣла да им ест ѡ Стримтѣла пол. И пакѣ да им ест ѡ Некшеѣци четвѣрти дѣл. И пакѣ да им ест ѡ Шѣрьшине четвѣрти дѣл, понеже им сѣт старѣ шчинѣ, дѣдинѣ. И господство ми дадохѣ кон.

Сѣго радѣ им дадохъ и господство ми, ѣко да им ест въ шчинѡ и въ шѣбѣ нѣм и сыноком им и вѣшком и прѣвѣнчетом им. И въ нѣхъ прѣдалнѣка да нѣст, анѡ да ест вѣстакѣшим. И ни въ когоже непотѣкновѣнно, по рѣчъ господства ми.

Сѣвѣдѣтели: жѣпан Барѣла бан и жѣпан Калотѣ велики дворник и жѣпан Харват велики логофѣт, Димитрѡ вѣстинар, Радѣла спатар, Дрѣгич пѣхарник, Хамза комис, Житиѣн столовник, Строе и Блѣдѣслав велики стратѣорници.

И азъ, Флорѣк, писъ ѡ днѣнѣмъ Дворѡ Ирѣниш, мѣсеца юнѣ кѡ дѣни. Исправник Барѣла портар. Б лѣтъ 7387.

† Іу Басараба кѣвѣвѣда, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bogdan cu fiii săi și cu nepotul lor Vrabcea și cu fiii săi, ca să le fie în Negotești toată ocina lui Frățilă, oricât este partea lui, pentru că au cumpărat-o de la Frățilă pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste trei părți, iar Vrabcea să fie peste a patra parte. Și iarăși lui Bogdan și nepoților săi Vrabcea și Lupul să le fie în Negotești toată ocina lui Drăgoiu, pentru că au cumpărat-o de la Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Și iarăși lui Bogdan, lui Vrabcea și lui Lupul să le fie tot Strimțișorul, pentru că jumătate le este ocină veche și dreaptă, iar cealaltă jumătate au

cumpărat-o de la Frățilă și de la Drăgoiu pentru 7 florini; însă Bogdan să fie peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Și iarăși să le fie în Necșești toată ocina lui Frățilă, pentru că au cumpărat-o de la Frățilă pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste trei părți, iar Vrabcea peste a patra parte. Și iarăși lui Bogdan, lui Vrabcea și lui Lupul să le fie în Necșești toată partea lui Drăgoiu, pentru că au cumpărat-o de la Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan să fie peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul peste cealaltă jumătate. Și iarăși lui Bogdan și lui Vrabcea și lui Lupul să le fie jumătate în Strimtul. Și iarăși să le fie în Necșești a patra parte. Și iarăși să le fie în Obirșie a patra parte, pentru că le sînt lor vechi ocini, dedine. Și domniei mele au dat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Florea, am scris în minunata Curte de Arghiș, în luna iunie 26 zile. Ispravnic Barbul portar. În anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CXIII/1.

Orig., perg. (26 × 31), pecete timbrată.

Cu o copie slavă și două traduceri: una din sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1906.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 110—111. Facs. *Ibidem*, 273.

1515 (7023) iulie 26.

Neagoe Basarab voievod întărește înfrățirile dintre Oancea pitar cu Straoa, la Sturzești și cu Dobra, la Buciumeni și Trudești.

† Милостію божію, Іоу Басараба воєвода и господинъ въсон земли Угровлахиинской, сынъ Басараба воєводе. Даетъ господство ми сѣе повелѣніе господства ми Стравы съ сыномъ емъ Станчкѣ, тако да ест емъ очинъ в Стврзещи, варѣ колико имат, понеже им естъ права и стара учинѣ и дѣдинѣ. И потомъ, приидѣ Стравы предъ господства ми та зложи на жбанъ Станчкѣ питар над воста учинѣ, колико имат Стравы оу Стврзещи, како да сѣт братіе Станчкѣ, сынъ Стравы, със сынъ жбанъ Станчкѣ питар, да им и сѣт варѣ над колико учинѣ имат

Страва на Стързеци. Понеже сложи Страва на жупан Ъанчѣ, зажеже що извадише шт бир.

И пак да им естѣ ѡ Бучуменн и ѡ Трѣдещи шт Бѣде, понеже им естѣ стара и права шчинѣ и дѣданіѣ Дѡбреѣв. И потом, прѣиде Добра прѣд господства ми, та сложи на жупан Ъанчѣ питар над нени шчине, колико има оу Бучуменн и оу Трѣдещи, тако да им сѣт братѣем съ сыновн си Дѡбрѣѣв и съ сыновн жупанѣв Ъанчѣ питар; и сѣп¹ ере оуложн Добра братѣчедом емѣ, жупан Ъанча питар, за радї чтѡ извадише шт бир.

Того радї, им дадошн и господство ми, такоже да им естѣ въ шчинѣ и шхаѣв, ннхѣ и сыновн нхѣ и вншчнтѡм и превншчнтѡм нх. И каре комѣ се сълагчит прѣжде съмрѣтъ, а въ ннх полданинѣ² да нѣст, нѣ да имѣ естѣ шставшнн. И не шт короже непѡтѣковино, по шрнзмѣ господства ми.

Свѣдѣтелиже: жупан Прѣда³ банѣв Краливскн и жупан Калѡтъ вел дѡроннк, жупан Харѣат вел логофѣт и жупан Радѣл спатар и Днмнтрѡв внстѣар, Дрѣгнч пѣхарннк, Хамѣа комнс, Жнтѣан столннк, Строе постѣаннк.

И аз, Петрѡе дѣак, еже напнсѡх, месѣца юліѣа кѣ дѣнн, лѣт ѡѡкѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Straoa și cu fiul său Stancea, ca să-i fie ocină la Sturzești, oricît are, pentru că îi este dreaptă și veche ocină și dedină. Iar după aceea a venit Straoa înaintea domniei mele, de a așezat pe jupan Oancea pitar peste toată ocina, cit are Straoa la Sturzești, ca să fie frați Stancea, fiul lui Straoa, cu fiul jupanului Oancea pitar, ca să fie peste oricite ocini are Straoa la Sturzești. Pentru că a așezat Straoa pe jupan Oancea, deoarece la scos de la bir.

Și iarăși să le fie la Buciumeni și la Trudeștii de la Veadea, pentru că este veche și dreaptă ocină și dedină Dobrei. Iar după aceea a venit Dobra înaintea domniei mele, de a așezat pe jupan Oancea pitar peste ocinile ei, cite are la Buciumeni și la Trudești, ca să fie frați fiii Dobrei și cu fiii jupanului Oancea pitar; și sînt pentru că a așezat Dobra pe vărul ei, pe jupan Oancea pitar, deoarece a scos-o de la bir.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricui i s-ar întîmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

¹ În loc de: сѣт.

² În loc de: прѣданинѣ.

³ Greșit în loc de: Барсѣа.

Martori: jupan Preda¹ ban Craiovescul și jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt și jupan Radul spătar și Dimitru vistier, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe postelnic.

Iar eu, Petre diac, care am scris, luna iulie 26 zile, anul 7023 <1515>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vierș, nr. 479, f. 113.

Copie; altă copie ibidem, ms. 710, f. 695 (sub iulie 21).

Cu o traducere din 1859, ibidem, S. I., nr. 210; altă traducere ibidem, ms. 349, f. 445v—446.

Fotocopie la Bibl. Acad., XLII/110.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 111.

140

<1515 septembrie 1—1516 august 31> 7024.

Neagoe Basarab voievod întărește <m-rii Cozia> munții Scărișoara, Călugărul și Cozia.

Планини на име Скършоара и Кълбгърел със хотаром и Козѣа съ висом хотаром <м>. И планина от мегн извоаръ дорн ѝ връх Белнцлоов.

Книга Басарабе конвода, сынъ великаго Басараба конвода.

Лѣт хзкд.

Munții pe nume Scărișoara și Călugărul cu hotarul și Cozia cu tot hotarul. Și muntele dintre izvoare pînă la vîrfal Belițului.

Cartea lui Basarab voievod, fiul marelui Basarab voievod.

Anul 7024 <1515—1516>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712, f. 296v.

Rezumat.

141

<1515—1517> octombrie 17, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Dan spătar, lui Pîrvul stolnic și lui Bircă jumătate din satul Stoenești cu moară, în urma unei judecăți cu Simca sulger.

† Шилостїю кожїю, Іу Басараб конвода и господннъ вѣсон земан Хгрг-владхїискон, сына прѣдобраго и великаго Басараба конвода и господннъ. Дават

¹ Greșit, în loc de: Barbul.

господство ми сѣ повелѣніе господства ми правителю господства ми, жупан Дан спатар и жупан Прѣвѣла столник и жупан Бѣркѣ и съ нихъ сикове, варе колици имъ Богъ прѣдѣстит, тако да имъ сѣт пол шт Стоенеци и със воденицемъ, до гдѣ мѣ ест хотар, понеже имъ ест стара и права шчина и дѣдинѣ.

А потомъ, имаше съпреніе предъ господство ми жупан Дан и жупан Прѣвѣла и Бѣркѣ със Симка сѣлѣцѣръ за едина іазъ шт воденицѣ. Того ради, имъ господство ми глѣдахъ работ и по правдѣ и по законѣ и със чѣститими болѣри господства ми. Тако встави господства ми жупан Дан и жупан Прѣвѣла и Бѣркѣ да си сѣт волници със нихъ шчинѣ и със нихъ водѣ, да се шденила водѣ покѣде мѣ ест шчина и хотар, а Симка сѣлѣцѣръ да не иматъ метѣхъ ница на тои іазъ, що ест виш писан.

Сего ради, имъ дадохъ и господство ми Дан и Прѣвѣла и Бѣркѣ и със нихъ синове, варе колици мѣ Богъ прѣдѣстит, тако да мѣ ест въ шчинѣ и въ шхѣбѣ имъ и силовемъ его и вѣшкѣмъ и прѣвѣшчетѣмъ его. Прѣдалика да нѣсѣг. И ни шт когоже непотѣкновѣно, по рѣчъ господства ми.

Исправникъ Радѣла шт Стѣнеци.

Писахъ азъ, Пѣтрѣ граматикѣ, въ градъ Тѣрговици, мѣсеца шхѣворѣе шѣ дѣнь.

† Іу Басарабъ воієвода, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele dregătorului domniei mele, jupanului Dan spătar și jupanului Pîrvul stolnic și jupanului Bîrcă și cu fiii lor, oricîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie jumătate din Stoenesti și cu moara, pînă unde le este hotarul, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar după aceea au avut piră înaintea domniei mele jupan Dan și jupan Pîrvul și Bîrcă cu Simca sulger pentru un iaz de moară. De aceea domnia mea le-am cercetat pricina lor și după dreptate și după lege și împreună cu cinstiții boieri ai domniei mele. Astfel am lăsat domnia mea ca jupan Dan și jupan Pîrvul și Bîrcă să fie volnici cu ocina lor și cu apa lor, ca să abată apa pe unde le este ocina și hotarul, iar Simca sulger să nu aibă nici un amestec la acel iaz, care este mai sus scris.

De aceea le-am dat și domnia mea lui Dan și lui Pîrvul și lui Bîrcă și fiilor lor, oricîți le-ar lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Radul din Stănești.

Am scris eu, Pătru gramatic, în cetatea Tirgoviște, luna octombrie 17 zile.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XI/153.

Orig., hirtie (32 × 22), pecete aplicată.

Datat după domn, sulger și gramatic.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 112. Facs. *Ibidem*, 274.

142

1516 (7024) ianuarie 11, București.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stoica Olteanul și fiilor săi ocini în Făgețeni.

† Милостію божію, Іо Басараба воєвода и господиць вѣсо<и> земли Угровлахѣтискои, сынъ прѣдобраго и прѣвеликаго Басарабъ воєводе. Дават господство ми сію шрнзмо господства ми саѣгам и болѣрим господства ми, жѣпанѣ Стоика Фатѣнѣа съ сыновѣи си, по имѣ: Радѣл и Стѣнислав и Балѣ и Ени и Митрѣ и Тѣтѣю и съ нихъ сыловѣи, колици имъ Богъ прѣпѣститъ, такъ да имъ естъ ѣ Фѣцѣцѣни, половинѣ и съѣ силицѣи и съѣ брѣда шт воденицѣ, понеже ю покѣшнѣи шт Нѣкша, сѣстра Еничѣа дворника и шт сынъ еи Миклаѣ, ещѣ прѣ дѣни Мичѣи воєводе, за ѣ флоринѣи угрѣски.

И пакѣи да имъ естъ ѣ Фѣцѣцѣни вѣрѣ колико естъ еиѣ дѣлѣ аниѣси Бадаѣви, по имѣ Тѣдор и Радомиров, понеже ю покѣшнѣи шт нихъ, ещѣ при дѣни Блада Млада воєводе, за ѣ флоринѣи угрѣски. И господство ми дадаѣше кон добрѣ, за три ста аспри.

Его радѣи имъ дадоѣ и господство ми, такъ да имъ естъ вѣ шчинѣ и вѣ шхаѣс нимъ и сыновѣи имъ. И вѣ нихъ прѣдалѣи да нѣст, аиѣ да естъ штакѣшнѣи, вѣ вѣки. И не шт когоже непѣтѣковѣнно, по рѣчъ господства ми.

И сѣи сѣтъ свѣдетѣиѣ: жѣпанъ Барѣа банъ Краливескомѣ и жѣпанъ Калѣтѣ велики дворникъ и жупанъ Хрѣватъ велики логоѣет, Димитрѣ вѣстриар, Радѣл спатар, Драгичъ пѣхарникъ, Хамза комѣс, Житѣанъ столѣник, Стрѣѣ и Бладѣславъ велици страторѣици.

Писаѣи вѣ настѣлѣиѣи и дѣнѣиѣиѣи градѣ Бѣкѣрѣци, мѣсѣца генарѣи ѣ дѣнѣи. Исправникъ Мичѣанъ граматикъ гражѣдѣскомѣ. Штъ Ядѣла тѣкѣци, вѣ лѣтѣ хѣѣдѣ.

† Іо Басараба воєвода, милостію божію, господиць.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și preamarelui Basarab voievod. Dă domnia

mea această poruncă a domniei mele slugilor și boierilor domniei mele, jupanului Stoica Olteanul cu fiii săi, anume: Radul și Stănilav și Balea și Sin și Mitrea și Teatiu și cu fiii lor, cîți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Făgețeani jumătate și cu siliștile și cu vadurile de moară, pentru că le-a cumpărat de la Neacșa, sora lui Oncea vornic și de la fiul ei Miclea, încă în zilele lui Mihnea voievod, pentru 10 florini ungurești.

Și iarăși să le fie în Făgețeani oricît a fost partea nepoților lui Badea, anume Tudor și Radomir, pentru că au cumpărat-o de la ei, încă în zilele lui Vlad voievod cel Tânăr, pentru 6 florini ungurești. Și domniei mele au dat un cal bun, de trei sute aspri.

De aceea și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și aceștia sînt martorii: jupan Barbul ban al Craiovei și jupan Calotă mare vornic și jupan Hărvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe și Vladislav mari stratornici.

S-a scris în minunata cetate de scaun București, în luna ianuarie 11 zile. Ispravnic Mihail gramatic al cetății. De la Adam curgător, în anul 7024 <1516>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 211 (Glavacioc, XVI/2).

Orig., perg. (35 × 32), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 68v—69, și la Bibl. Acad., CMXI/94.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 112—113.

143

1516 (7024) ianuarie 23, București.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet sate, mori, vie la Tîrgoviște, parte din muntele Bucegi, jumătate din balta Saltava și țigani.

† Мнѡстѣмъ божѣу <м>, Іу Басараба конкода и господинь вѣсон земли Бѣгровлахѣнскон, сыль добраго Басараба конкоде. Дават господство ми сѣе повелѣнїе господства ми храмѡже и <свѣтѣли> . . . велико мѣченика и побѣдоносца Герур҃ге и мѡнастирѡ нарицаемаго Нзчет и шцѡс ер҃сменѡ кур Макаргѣ и братѣмъ живущи въ свѣтѣмъ мѣстѣ <томъ іакѡ> да имъ естъ села по имѣ: Тополовѣнїи вѣси и сѣе винарнѣ шѡ естъ волѣрство и сѣе вѣсомъ хотаромъ и Бздищїи вѣси

съ воденицами и със въсом хотаром и Микше<нещѣн> въси и Гълащѣщѣн три дела и съ воденица и Бѣдѣщѣн и Милѣщѣн и със въсом хотаром и съ воденицами и виноград вт Тръговици, що ест кспна жупан <Герги>на вт Бѣрлаза.

И еше що ест дела Блада воевода Калугера планинс на Бѣчач свѣтомъ монастырс почине вт Иловницѣ вт згорѣ, кудѣ тече Поток Бѣрищевѣ дори на връх и прѣходит прѣко пѣта, прѣз хрида, на поток що иде з Бѣчач; и паки зз поток на Черкѣнс Барѣ а вт Черкѣни Бари на хрида, на Прѣслоп и вт тен поток з Иловницѣ. И половина влата Салтаве вт гетѣе до Тъмѣзрѣщѣ, а дрѣга половина монастыра дела. И ацигани колико имат свѣты монастыра. Понеже въсе сѣе вишереченни села и ацигани сѣт свѣтомъ монастырс старѣ и правѣ вчинѣ, дѣдинѣ.

Бего радѣ; им дадох и господство ми <как>о да им ест въ вчинѣ и въ вхавѣ. Сѣе въсе вишереченни села и хотаре дадох и разбра тех старѣ хотаре за радѣ вт съда на пред прѣ да не <имат> ни калугери на волѣри, ни волѣри на калугери. И тко че починити прѣге съпрѣпѣ или калугери или волѣри или вѣдѣ кое годѣ. . . . тоган чьловѣка имат въсприати велико сканьдалѣ и срамотѣ вт господство ми, якоже чьловѣка непослашавѣ. И ни вт кожеже непотъчно<вено, по р>еч господства ми.

Свѣдѣтелѣ: жупан Барѣва бан, жупан Калотъ велики дворник, жупан Харват велики логовет, жупан Дѣмитроѣ вистѣтар, <жупан Ра>дѣла спатар, Драгич пѣхарник, Хамза кѣмис, Житиан столник, Строе постѣланик.

Бже писах азъ Данчюла граматик въ настолни <град Бѣк>зрѣци, мѣсеца генарѣ кѣ дѣни, вт Идама текѣщи, в лѣт <х>кѣд.

Исправник Харват логовет.

<† Ів> Басарава ввекѣда, милостѣм вожѣм, господинь.

<† Din mila lui Dumnezeu>, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și <lăcașului>. . . marelui mucenic și purtător de biruință Gheorghe și mănăstirii numite Nucet și părintelui egumen chir Macarie și fraților care trăiesc în <acel> sfânt loc, <ca> să le fie satele, anume: Topoloveanii toți și cu vinăriciul ce este boieresc și cu tot hotarul și Budeștii toți cu morile și cu tot hotarul și Micșe<neștii> toți și Găleşteștii trei părți și cu moară și Budeștii și Mileștii și cu tot hotarul și cu morile și via de la Tîrgoviște, ce a cumpărat-o jupan <Gherghi>na de la Surlaz.

Și încă ce a dat sfintei mănăstiri Vlad voievod Călugărul, muntele la Buciaci, începe de la Ialovnița din sus, pe unde curge Pîrul lui Udriște pînă în virf și trece peste drum, peste deal, la pîriul ce merge în Buciaci; și iarăși din pîriu la Balta Roșie, iar de la Balta Roșie la deal, la Preaslop și de la acel pîriu la Ialovnița. Și jumătate din balta Saltava, de la gură pînă în Tîmburești, iar cealaltă jumătate este partea mănăstirii. Și țiganii

ciți are sfinta mănăstire. Pentru că toate aceste mai sus-zise sate și țigani sint ale sfintei mănăstiri vechi și drepte ocini, dedine.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă. Toate aceste mai sus-zise sate și hotare le-am dat și am ales acele hotare vechi pentru ca de acum înainte piră să nu <aibă> nici călugării asupra boierilor, nici boierii asupra călugărilor. Iar cine va începe piră mai întii sau călugării sau boierii sau fie oricine . . . acel om va primi mare ceartă și rușine de la domnia mea, ca un om neascultător. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, <jupan Ra>dul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Eu, Danciul gramatic, care am scris în <cetatea> de scaun Buceurești, luna ianuarie 23 zile, de la Adam curgător, în anul 7024 <1516>.

Ispravnic Harvat logofăt.

<† Io> Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 213 (Nucet, XVII/1).

Orig., perg. (30 × 42,5), șters, pecete timbrată.

Cu o traducere din 1915; altă traducere ibidem, ms. 457, f. 14 (cu data 1515 septembrie 20).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 113—114. Facs. *Ibidem*, 275.

1516 (7024) februarie 27, Buceurești.

Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său, Harvat mare logofăt, fiilor și fiicelor sale, ocină în Studena, luată pentru 8 cai pierduți de Stănimir, ocini în Crușov și Rîndurești și un țigan.

† Мнѡостію божією, Їw Басараба воєвода и господинь вьсон земли Ъггро-влахїтскон, сынъ Басараба великаго воєводе. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми прѣпочет<ен>омъ властелиннъ и прьвомъ съветникъ господства ми, жьспанъ Харватъ великомъ логофетъ и съ сыновн си и съ дещереми си и ижеже колнцн мѡ Божь даст, или сынове или дещере, тако да им ест ѡ Студена варе колнко ест дел Стъннмиров, понеже ест вна заржена Стъннмир ѡ кони жьспаном Харватом логофетом; тако се ест платна със вчинн си вше речена, али вт свою добро волю. И пак ѡ Студена, вт дел Гьгжв половинъ, понеже ю покѡпи вт Гьга за Ѱ аспре, али вт свою добръ волю и със знанїе вьсем мѡунташом. И пак ѡ Студена варе колнко ест дел Стъннмиров сва, понеже ю покѡпи жьспан Харват лго-

ѣтѣ ѡт Стѣнмиръ за хѣс аспре, али ѡт свою добро волю и със знанїе въсем мѣнїашом.

И ѡ Крѣшовъ варе колико ест дел Драгѣлич, сва и съ браница, понеже ю покѣпи ѡт Драгѣлич за хѣу али ѡт свою добро волю и със знанїе въсем [въсем] мѣнїашом. И ѡ Рѣндѣрѣци колико ест дел Пазарликъ, понеже ю покѣпи ѡт Пазарлика за рѣн аспре.

И ацигани на име Неделко съ децали си, понеже га покѣпи жѣпан Харват логоѣтѣ ѡт Димитрѣ ѡт Бѣнѣци, за хѣх.

И потом, прїиде жѣпан Харват логоѣтѣ предъ господство ми тере си ѡтакми сынови и дѣщере, колици мѣ Богъ даст, како по неговни съмрѣти, а сие вишѣречене села и ацигани да ихъ дрѣжѣтъ сынове мѣ варе колици мѣ Богъ даст, а дѣщере мѣ метѣхъ да не иматъ докле бѣдетъ сынови живи. Яко ни се слѣжитъ съмрѣти и сынове и не ке се нанти ѡт нихъ ни едно дѣти, тѣда и да владѣетъ дѣщере жѣпанѣ Харватѣ логоѣтѣ, варе колико мѣ Богъ даст, али надъ въси шчине и ацигани, вишѣречени. И господство ми простихъ кон.

Бего радѣ, мѣ дадохъ и господство ми ѡко да имъ естъ въ шчинѣ и шѣдѣ, нимъ и сыновомъ имъ и вѣшкомъ и прѣвѣнѣчетомъ ихъ. И въ нихъ прѣдалка да нѣстъ. И не ѡт когоже непотѣковено, по речъ господства ми.

Сѣдетѣли: жѣпанъ Барѣла Кралевскомѣ ванъ и жѣпанъ Калотъ дворникъ, Димитрѣ вѣстїаръ, Радѣлъ спатаръ, Драгичъ пѣхарникъ, Хамза комисъ, Житїанъ столникъ, Строеъ постѣлникъ.

И азъ Кѣптаръ дїакъ, писахъ въ настоли градъ Бѣкѣрѣци, фѣврѣарїе кѣ дѣни, в лѣтѣ хѣкѣд.

† Io Basarab voievod, milostiv bozuv, gospodinv.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab marele voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstului vlastelin și primului sfetnic al domniei mele, jupanul Harvat mare logofăt și cu fiii săi și cu fiicele sale și cîți încă Dumnezeu îi va da, ori fii ori fiice, ca să le fie în Studena, oricît este partea lui Stănimir, pentru că a pierdut Stănimir 8 cai ai jupanului Harvat logofăt; astfel s-a plătit cu ocina sa mai sus-spusă, însă de a lui bunăvoie. Și iarăși în Studena, din partea lui Guga, jumătate, pentru că a cumpărat-o de la Guga pentru 600 aspri, însă de a lui bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor. Și iarăși în Studena oricît este partea lui Stănimir, toată, pentru că a cumpărat-o jupan Harvat logofăt de la Stănimir pentru 1 200 aspri, însă de a lui bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor.

Și în Crușov, oricît este partea lui Dragulici, toată și cu braniștea, pentru că a cumpărat-o de la Dragulici pentru 1 400 <aspri>, însă de a lui

bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor. Și în Rîndurești, cit este partea lui Pazarlie, pentru că a cumpărat-o de la Pazarlie pentru 150 aspri.

Și țiganii, anume Nedelco cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat jupan Harvat logofăt de la Dimitru din Bănești, pentru 3 600 <aspri>.

Iar apoi jupan Harvat logofăt a venit înaintea domniei mele de și-a întocmit fiii și fiicele, cîți îi va da Dumnezeu ca, după moartea lui, aceste mai sus-spuse sate și țigani să-i ție fiii lui, cîți Dumnezeu îi va da, iar fiicele lui să nu aibă amestec cît vor fi fiii în viață. Iar dacă se va întîmpla moarte și fiilor și nu se va afla dela ei nici un băiat, atunci să stăpînească fiicele jupanului Harvat logofăt, oricîte Dumnezeu îi va da, însă asupra tuturor ocinilor și a țiganilor mai sus-spuse. Și domnia mea am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban al Craiovei și jupan Calotă vornic, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Și eu, Căptar diac, am scris în cetatea de scaun București, februarie 27 zile, în anul 7024 <1516>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 214 (Bistrița, XXIV/1).

Orig., perg. (29 × 38), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 108, 202, f. 190—191 și 713, f. 641v—642.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 114—115. Facs. *Ibidem*, 276.

145

1516 (7024) iulie 5, Giurmeni.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Vlad banul, Dumitru pîrcălab și Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluuiu.

Hrisovul răposatului Basarab voievod de la leat 7024 <1516>, ce scrie la mîna Vladului banul i frate-său Dumitru, ctitori cari au zidit mănăstirea întîiu și le-au dat danie la mănăstire.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voievod și domn a tot pămîntul Țării Rumânești, fiul bunului Basarab voievod. Dat-am domnia mea această

285

poruncă a domnii mele cinstiților boierilor domnii mele jupin Vladul banul i jupin Dumitru pîrcălabul i jupin Balica spătar și cu toți feciorii lor, ciți le va da Dunăzeu, pentru că am dat lor moșie în Căluu de Sus, toată partea Albului, care au fost Albului bătrînă și dreaptă moșie de moștenire. Iar după această, au venit Albul înaintea domnii mele și au închinat și au dăruit această numită mai sus moșie înaintea domnii mele jupin Vladului banul și fraților lui, ca să fie toată a lor, a Vladului și a fraților lui, iar Albul să nu aibă nimic, nici un amestic.

Pentru aceasta am dat și domniia mea lor moșie ohabnică și feciorilor lor și nepoților și de către nimeni să fie neclătită, preste zisa domnii mele.

Și iată și mărturii am pus domniia mea: jupin Barbul vel ban i Calotă vel vornic i Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici păharnic, Hamza comisu, Jătoian stolnic, Stroe postelnic.

Și s-au scris în sat, în Giurmeni, de ispravnicu Voico vistier. Iulie 5 dni, leat 7024 <1516>.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche, ce se află la canțelaria iconomii sfintei Mitropolii. 848 maiu 25. Șeful canțelariei, paharnic Zosima.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 215 (Căluu, V/1).

Copie din 1848 după o traducere ibidem, ms. 722, f. 17v—18.

EDIȚII. D.I.R., B., 115.

146

1516 (7025) noiembrie 3, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul logofăt ocini cu vie și pomi în Titiricești și Voinigești, pe care acesta le dăruiește, împreună cu alte ocini, m-rii Cornet.

† Милостню еожнею, Їв Басараба воєвода и господннъ въссон зєман Ъггровлахѹн, сынъ добраго Басарабѣкѣ великаго воєводѹ. Дават господство ми сѣе повєлєнїє господства ми савгѣс господства ми, жєпанѣ Станчюлѣ лавгѣфєтѣ, яко да мѣ ест ѣ Титиричєши едно мєсто вт внограда сѣс воке и сѣс шѣме, вєрє колнко ест дрѣжал Нѣга, дєцєрѣ Дѹнкєлов, понєже покѣпн жєпан Станчєл вт Нѣга и вт сыновє еи, за рѣ аспри. И пак да мѣ ест ѣ Титиричєши дрєго мѣсто вт вноград и сѣс воке, понєже га покѣпн жєпан Станчюл вт Конка кронторєл вт Ѣкнах, за ѿ аспри, ецє при дѣнн Радѹ воєводн. И пакн да мѣ ест ѣ

Бонниџици едно винограда що ест код свѣтого монастыра нарицаемаго Перевол
шт Корнет, под¹ Балѣ Рѣ.

И потѣм се джже жупан Станчюл лугуфет, тере даде сиа въскѣх учине
вишеречени и пол шт Белчюгата, тако да сѣт свѣтому монастырѣ шт Корнет нари-
цаени Перикол код Балѣ Рѣ. И по сѣмрѣти негови и братѣ емѣ, къда се не
найти ни сынѣ, ни дѣщер, ни аѣщю, ни братѣчед, ни нитко шт негово коле-
но, тѣдан да сѣт и тиа села, по име: шт Костеша, варе колико ест дел Стан-
чюл лугуфетѣ и братѣ емѣ и Дрѣгоѣщи въси и Гопа<на>² въса шт Цилортѣ
и ѣ Пожарѣ, варе колико ест ниѣном дел и ѣ Фолещи, варе колико ест ниѣном
дел и ѣ Кънещи, варе колико ест ниѣном дел и ѣ Бонниџици, варе колико ест
ниѣном дел и ѣ Корлѣтещи, варе колико ест ниѣном дел.

И по сѣмрѣти жупанѣ Станчюл лугуфетѣлов и братѣ емѣ Фрѣнкѣ и сыно-
велѣ им и аѣщюем им, къда не ке се найти нитко шт ниѣному колѣнѣ, тѣдан
да сѣт сиа въскѣ свѣтому монастырѣ шт Корнет, а прѣдааника да нѣст. И ни
шт कोरोже непотѣ<кно>²вено, по реч господства ми.

Геже свѣдѣтелине: жупан Барѣл ван и жупан Калотѣ велики дворник и жуп-
пан Харват велики лугуфет и Дѣмитрѣ вистичар и Радул спатар и Драгич пѣхар-
ник и Хамза комис и Житѣпан столник и Нѣгое и Цѣка велици страторници.
Исправник Станко страторник.

И азѣ, Млѣси, еже исписаѣ ѣ Питещи, мѣсеца ноембрѣ 7 дѣнѣ, в лѣт хѣкѣ.

† Іл Басарава кивевда, милостѣл божѣл, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab marele voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul logofăt,
ca să-i fie în Titiricești un loc de vie cu pomi și cu pădure, oricât a ținut
Neaga, fiica lui Diicul, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Neaga și de la
fiii ei pentru 170 aspri. Și iarăși să-i fie în Titiricești alt loc de vie și cu
pomi, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Coica croitorul de la
Ocne pentru 400 aspri, încă din zilele lui Radu voievod. Și iarăși să-i fie
în Voinigești o vie ce este lângă sfinta mănăstire numită Grădina de la Cor-
net, lângă Valea Rea.

Iar apoi s-a ridicat jupan Stanciul logofăt de a dat toate aceste ocini
mai sus-spuse și jumătate din Belciugata, ca să fie sfintei mănăstiri de la
Cornet numită Grădina de lângă Valea Rea. Și după moartea lui și a fratelui
său, cind nu se va afla nici fiu, nici fiică, nici nepot, nici văr, nici nimeni
din neamul lui, atunci să fie aceste sate, anume: din Costești oricât este partea
lui Stanciul logofăt și a fratelui său și Drăgoeștii toți și Poia<na>² toată de

¹ Іа loc de: кол.

² Omis.

la Gilort și în Pojar oricît este partea lui și în Folești oricît este partea lui și în Cănești oricît este partea lui și în Voinigești oricît este partea lui și în Corlătești oricît este partea lui.

Și după moartea jupanului Stanciul logofăt și a fratelui său Frincu și a fiilor lor și a nepoților lor, cînd nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să fie toate acestea sfintei mănăstiri de la Cornet, iar prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Draghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Neagoe și Luca mari stratornici. Ispravnic Staico stratornic.

Și eu, Moisi, care am scris în Pitești, luna noiembrie 3 zile, în anul 7025 <1516>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 216 (Ep. Rîmnic, LII/5).

Orig., perg. (32 × 28), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 116. Facs. *Ibidem*, 277.

147

1516 (7025) noiembrie 14, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Vlad banul, Dimitrie pîrcălab și Balica spătar cu fiii lor ocini în Căluu și Mihălești, în urma unei judecăți.

Hrisovul lui Basarab voievod din leat 7025 <1516>, dat dă ctitori la mănăstire tot pentru această moșie Căluu.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul bunului Basarab voievod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele cinstitului dregătorului domnii mele, mai virtos al casii domnii mele, jupîn Vladul ban și cu frate-său jupîn Dumitrie pîrcălabul și jupînului Balicăi spătar și feciorilor lor, ca să le fie lor în Căluu de Sus, oricîtă va fi partea Albului, feciorul Rădulețului și în Mihălești ver cită să va alege partea Albului, feciorul Rădulețului, pentru că au fost aceste mai sus-zise moșii ale Albului bătrîne și drepte moșii de moștenire. Deci au venit Albul înaintea domnii mele de au închinat și au dat ale lui moșii ce s-au zis mai sus, cu totul, jupînului Vladul banul și fraților lui. Drept aceia și domniia mea am așezat pre ei cu cartea domnii mele.

Iar după aceea au venit Albul înaintea domniei mele de au pîrît și au zis către domnia mea cum că au dat și au închinat parte din Căluu de Sus, iar din Mihălești n-au închinat, iar jupînul Vladul banul el au scos cartea domniei mele ce era așezat de cînd au închinat Albul. Așa domnia mea am căutat cartea și în carte așa era închinată și în Mihălești și în Căluu de Sus. Deci nici carte nu o am crezut, ci am dat Albului 12 boeri ca să jure, cum că n-au închinat din Mihălești; iar nu au putut să aducă la zi, ci au rămas dă legi.

Drept aceea am dat și domnia mea jupîn Vladului banul și fraților lui, ca să le fie lor moșie ohabnică și feciorilor și nepoților și strănepoților și de nimeni să fie neclătit, prestă zisa domniei mele.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Barbul banul, jupîn Calotă vornec i Harvat logofăt i Dumăru vistier i Radul spătar, Drăghici peharnic, Hamza comisu, Jetian stolnic.

Și am scris eu, Vilsan logofăt, în Tîrgoviște, noemvrie 14, leat 7025 <1516>.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche ce se află în canțelarii iconomii sfintei Mitropolii. 848 maiu 25. Șeful canțelarii, paharnic Zosima.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 217 (Căluu, V/2).

Copie din 1848 după o traducere; altă traducere ibidem, ms. 722, f. 18.

EDIȚII. Odobescu, *Relațiune j. Romanați*, 310—311; Grecianu, *Șirul voievozilor*, 44—45; *D.I.R., B.*, 116—117.

1517 (7025) ianuarie 7, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș vama domnească de la Ocna Mică din Tîrgoviște.

† Милостиумъ божиумъ, Їу Басараба коевода и господинь въсон земли Угровлахиискон, сыль Басараба вѣанкаго коеводе. Дакат господство ми сие повелѣнии господства ми монастырь господства ми ут Яргиш, надеже ест Храм прѣсвѣтѣи, чистѣ, прѣблагословенѣи владѣице нашон Богородице, присно дѣки Шарни и честно ен Успенне, яко да мѣ ест вама що ест на Мала Сѣкна ут Тръговище, варе коанко ест господска, понеже укрѣпихъ господство ми свѣти монастыр да мѣ ест въ пищѣ и въ укрѣпленне, а господство ми въ вѣчное въспоминанне и ещеже и родѣтелем и чедом господства ми. Сего радѣ, да ест колени

штцъ егъменъ и братна шербѣтающина се въ свѣтѣое мѣсто тоѣ, да сѣ скъпит
варе цо ест била вама господска. Инако да нѣст, по реч господства ми.

Ецъ еже и законнаніе поставлѣемъ господство ми како по сѣмрѣти господства ми,
кого избереѣтъ господь Богъ бити господарь Блшконъ Земли или шт сръдечнаго
плодо господства ми или, по грѣсехъ нашихъ, шт иноплѣмникъ, да аще почетет и штврѣ-
дит и сѣхраниѣтъ <снѣ> повелѣнію господства ми, того господь Богъ да га почетет и
сѣхраниѣтъ и штврѣдит [и сѣхраниѣтъ] его въ господствѣ его; а аще лиже не поче-
тет и не сѣхраниѣтъ и не поновит и <не> штврѣдит, ашъ разорет и поперет и
поршнит и штрамотит сѣни повелѣніе, того господь Богъ да га збнет и да
поразит и поперет и штрамотит его въ господствѣ его и да му се збнет зде
тѣло сѣ шзмомъ, а въ бздицихъ вѣцѣ душа его и да ест проклетъ и афсрѣсанъ
шт тнѣ штѣци иже въ Никен. И да му ест прѣчиста богомати сѣпостатниѣца
на страшиѣмъ и невѣмитнѣмъ судишомъ иже лице мѣрне нѣст. И да иматъ зчестію
сѣ Юдумъ и Яримъ и сѣ инѣли юдене иже възъпише на господа Бога и спаса
нашего Исуса Христа, кръвъ его на нихъ и на чедехъ ихъ, иже ест и збдетъ въ
вѣки вѣкомъ, аминъ.

Исправници, Калотъ дворникъ и Харватъ логофетъ.

Писъ зъ Тръговцихъ, мѣсеца генарнаго 3 и въ тожди днь вѣше свѣти Іѡанъ
Прѣдидетече, в лѣт хзкѣ.

† Іѡанъ Басараба вше вѣмъ да, милостѣмъ божѣмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul lui Basarab marele voievod. Dă domnia mea această po-
runcă a domniei mele mănăstirii domniei mele de la Arghiș, unde este hramul
preasfintei, curatei, prea binecuvintatei stăpînei noastre, născătoare de Dum-
nezeu, pururea fecioară Maria și cinstitei ei Adormiri, ca să-i fie vama ce este
la Ocna Mică de la Tirgoviște, oricît este domnească, pentru că am întărit
domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de hrană și de întărire, iar domniei
mele de veșnică pomenire și încă și părinților și copiilor domniei mele. De
aceea să fie volnic părintele egumen și frații aflători în acel sfînt loc, să adune
oricît a fost vama domnească. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele,
pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din
rodul inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă
va cinsti și va întări și va păzi această poruncă a domniei mele, pe unul
ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în
domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va înnoi și nu va întări,
ci va nimici și va călca și va strica și va batjocori această poruncă, pe unul
ca acela domnul Dumnezeu să-lucidă și să-l lovească și să-l calce și să-l rușineze

în domnia lui și să-i ucidă aici trupul cu zgomot, iar în veacul viitor sufletul lui și să fie blestemat și afurisit de 318 părinți de la Nicheia. Și să-i fie potrivnică preacurata maică a lui Dumnezeu la înfricoșata și nepărtinitoarea judecată unde nu este fățarnicie. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu acei iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în vecii vecilor, amin.

Ispravnici, Calotă vornic și Harvat logofăt.

S-a scris în Tirgoviște, luna ianuarie 7 și în aceeași zi era sfîntul Ion Înaintemergătorul, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 218 (Ep. Argeș, XLIV/4).

Orig., hîrtie (28,5 × 20,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1915.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 117—118. Facs. *D.I.R., B.*, 278; Ionescu, *Curtea de Argeș*, pl. urm. p. 772.

149

<1517—1519> ianuarie 21, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Sf. Ștefan siliștea de pe Bîrlui, lingă Braneț și jumătate din moara de la Racovița, dăruite de Harvat logofăt.

Cu mila lui Dumnezeu, Ioan Basarab voievod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul marelui Basarab voievod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfîntului, întîiului m<u>cenic, arhidiaconului Ștefan și cinstiților călugări carii vor lăcui întru acest sfînt lăcaș, ca să le fie lor întru supunere siliștea cea veche, care iast<e> după Bîrlui lingă Braneți și jumătate dintru o moară de la Racovița, pentru că sînt ale jupînului Harvat logofătul bătrîne și drépt<e> moșii de baștină. Iar după acéiia au venit înaintea domniei mele jupan Harvat logofătul de au dat această siliște și mori sfîntului hram ce s-au zis mai sus, cum pînă în cită vrême să vor afla la acest sfînt hram ori călugărițe, ori călugări, să le fie lor bucatele ce s-au zis mai sus spre întărire și hrană, iar jupînului Harvat logofătul vécinică pomenire.

Iar de să va întîmpla, pentru păcatele lor, ca să să părăsească acel sfînt hram și nu să vor afla nici călugărițe, nici călugări la acel sfînt

loc, moșiile ce s-au zis mai sus să fie ale feciorilor jupinului Harvat log<0>fătul, fără de nici o pricină; însă pînă cînd va fi călugărițe sau călugări la acest sf<1>nt hram, iar feciorii jupinului Harvat log<0>fătul să nu fie volnici a lua moșiile ce s-au zis mai sus, ci să fie întru supunere hramului ce s-au zis mai sus și cui va fi întru sf<1>ntul hram. Iar feciorii jupinului Harvat logofătul, deacă nu vor vrea să miluiască hramul ce s-au zis mai sus, din cît va fi lor pren putință și îndemină, să fie neertați și nici ei singuri, nici rudeniile lui să nu să atingă mîinile lor a lua moșiile ce s-au zis mai sus, ci să fie ale acelui sf<1>nt hram și ale celor ce vor lăcui întru dînsul, de moștenire și ohabnice în véci. Și prigonire întru dînșii să nu fie, ci să fie ale lor neclătite, după zisa domniei méle.

Și mărturii: jupan Barbul banul i jupan Calotă vel dvornic i jupan Harvat vel log<0>făt, Dimitrie vistiiariul i Radul spatar, Drăghici pehar-necul, Hamza comisul, Jitiian stolnecul, Badea și Neagoe marii postélnici.

Și am scris eu, Florea, la Pitești, ghenarie 24 dni.

Ispravnic singur domniia-mea.

Bibl. Acad., CDXIV/98, 99.

Copii: una din 1742, cealaltă din 1827.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. *D.I.R.*, B., 118—119.

150

1517 (7025) martie 10.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bolintinul satele Pilești și Bucșani, parte în Ogrăzeni și moară pe Neajlov.

1517 <7025> martie 10. Hrisov lui Basarab voievod ce-l dă la mănăstirea Bolintinu și egumenului Sava, ca să-i fiie lor supuse satele și sălașe de țigani, satele anume: Pilești toți, cu tot hotaru, moara din Neajlov cu loc de cusut ¹ fin și Bucșani toți de la Argeș. Și la Ogrăzeni partea Cegăi toată, căci o au fost închinat singur Vlad cu feciorii Cegăi; și sălașe de țigani, pă anume.

Arh. St. Buc., M-rea Mihai Vodă, VIII/70, f. 3v—4.

Rezumat.

EDIȚII. Ionașcu, *Bolintin*, 334.

¹ În loc de: cosit.

1517 (7025) iunie 3.

Neagoie Basarab voievod întărește lui Stan, Pătru Văcărescu și Neagoie ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă dreaptă cu vărsare de sînge.

Hrisovul mării sale răposatului Basarab voevod de la leat 7025 <1517> pentru moșia Hlevna.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voevod și domnă a tot<ă> Țara Rumânească, feciorul marelui și prebunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele slugilor domnii mele Stan și Pătru Văcărescul și Neagoie cu feciorii săi, ciți Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie lor moșie anume Hlevna cu tot hotarul, din Siliștiță pîn<ă> în drumă pă piscul Sărbătoarei și pînă în pîriu, la margene Tejăiacului și pîn<ă> în Miloșca, pentru că iaste a lor bătrînă și dreaptă moșie din zilile Radului vodă celui Bună. Și au venit Barbul banul cel bătrîn și au zis înainte domnii mele pentru că au dat această mai sus zisă moșie de la dînsul și au miluit pentru că precum să cade cu credincioasă și dreapte slujbe și cu vărsare de sînge.

Drept aceia am dat și domnii mea ca să fie lor moșie ohabnică, feciorilor, nepoților și strănepoților și de nimeni neclătît, preste zisa domnii mele.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupîn Barbul banul cel bătrîn și jupan Calotă vel dvornic și jupan Arvat vel logofăt i Dumitru vistier și Radul spătar i Drăghici păharnic i Neagoie vel postelnic.

Iunie 3 dni, 7025 <1517>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovătu, nr. 722, f. 159.

Copie.

EDIȚII. Nicolăescu-Plopșor, *Mon. j. Dolj*, 41(nr. 2); *D.I.R.*, B., 119—120.

1517 (7025) iunie 9, Curtea de Argeș.

Neagoie Basarab voievod întărește lui Șerbu ocini la Stoenesti, Dăngești și Berislăvești, părțile Neacșei și ale Sorei.

† Милостію вожею, Їw Басарабе воєвода и господинѣ въсоє земан Уггров-владхнискон, сынъ великаго Басарабе воєводе. Дават господство ми сїє повелѣніє господства ми волѣринъ господства ми, жупанъ Шерез и съ сынови си, елици мѣ Богъ припсѣтит, іакоже да мѣ ест учинъ в Стѣнєци и в Дънѣци и в Бе-

рнслѣвѣци, дѣл Нѣкшеѣ вѣса и дѣл Сорѣѣ вѣса, занѣже прѣиде Бѣкша и Сора прѣд господствѣ мн терѣ дадоше и побратнше по прѣвнѣратчѣд мн, ѣже ѣст вншепнсан, именем Шербѣѣ на ннхъ вчннхъ на половннхъ; а дръга половннхъ вчнн продадоше Шербѣѣ за сѣѣ вѣщн голѣмн и за єднн кон добръ и цѣн емз ѿ аспри и за гѣ краѣ със млеко, понеже дадоше емз и продадоше Нѣкша и Сора за ннном добромволюмн.

Сего радѣ, дадохъ и господство мн Шербѣѣ такоже да мз сѣѣ вншѣречѣне вчннѣ вѣ вѣлаѣ немз и сыновом емз и внзком и прѣвннхчетом емз и нн вт когоже непотѣкнвенно¹, по рѣч господствѣ мн.

Сѣѣдетѣлѣѣ поставлѣ¹им господство мн: жупан Барбуѣѣ бан и жупан Калотѣѣ вѣл дворннк и Бѣлаур вѣл логофѣт и Харват внстнѣар и Радул спатар и Драгнч пѣхарннк и Хамза комн: и Жнтѣлѣѣ стѣлннк и Строеѣѣ и Влѣдѣславѣѣ велнцѣѣ страторннцн².

Пнс вѣѣ Дворѣѣ Аргнш, мѣсеца юнѣѣ ѿ дѣнн, в лѣтѣ ѿкрѣѣ.

† Io Basarabѣѣ в вѣвѣда, мнлостѣѣм божѣѣм, господннѣѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele, jupan Șerbu și cu fiii lui, cîți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie ocină la Stoenești și la Dîngești și la Berislăvești, partea Neacșei toată și partea Sorei toată, pentru că au venit Neacșa și Sora înaintea domniei mele de au dat și au înfrățit pe vărul lor, care e mai sus scris, anume Șerbu pe ocina lor pe jumătate; iar cealaltă jumătate ele au vindut-o lui Șerbu pentru 280 oi mari și pentru un cal bun și prețul lui 400 aspri și pentru 3 vaci cu lapte, pentru că i-au dat și i-au vindut Neacșa și Sora de a lor bunăvoie.

De aceea am dat și domnia mea lui Șerbu ca să-i fie aceste ocini mai sus-zise de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și Bălaur mare logofăt și Harvat vistier și Radul spătar și Draghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Stroe și Vlădislav mari stratornici².

S-a scris la Curtea de Arghiș, luna iunie 9 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul Olteniei-Craiova, nr. 5.

Orig., perg. (34 × 18), pecete timbrată, căzută.

EDIȚII. Trad. Iorga, *Doc. argeșene*, 77.

¹ Neciteț.

² Sfat domnesc necorespunzător.

1517 (7025) <iunie> 12.

Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Corbii de Piatră un obroc anual de 700 aspri.

† Бѣсе свѣтѣмѹ божїевомѹ послѣдоуѣщїе Писанїе рекшомоу: „милостни хоуш, а не жрѣтвѣ“. Паки: „милостникѣми щѣщають се грѣси“. Паки: „блажнини милостиви, іако ти помилованъ бѣдѣшъ“. Икоже и пророческа дѣхонасищенна уста глаголю: „блажини мужи мироуе и въс дѣнь наслаждает сеѣ Господови“. Сїа оубо ѡ божественаго Писанїе зведѣвшѣ, паки слышахом пророческа глаголюща Дѣхом Свѣтїма: „іако оубо слышите царїе и разсѣкїте, вѣноушїте дрѣжещи множества и грѣдещи се ѡ народѣхъ азїк, іако дана быст ѡт Господа дрѣжава вам и сила ѡт вышнѣго разоумѣвшѣ“. Убо іакѡ вѣса въ роукахъ божїи сѣт, елико хоушет комуждо ѡт нас подавають. Нѣ оубо блажен и трѣблажини иже богоданное богатство добрѣ растачает и дѣлаетъ въ таникѣ богоевѣрченинїи емоу талант, іако оубо слышетъ благы оубо и сладки ѡи глас радостванїа: „благи рабе и вѣрни, вѣнїди въ радостъ господа своего“. Сїа слышавшѣ, подобаетъ намъ вѣнїмати ѡтъ здѣшнихъ іако маловрѣмена прѣходна сѣт, іакоже глаголю: „вѣсѣка слава доврѣмена ест“. Подобашеже намъ поревновати прѣждѣшим, и благочѣстїемъ и свѣтопочиешимъ господамъ, иже земнѣ добрѣ хустронїши сїхъ добрѣ прѣпроводившѣ, сїми земнїими и небеснаа приуверѣтоше блага. Сїхъ наследовашѣ, а земна, земнїимъ оставїше.

Се оубо и азъ иже въ Христа Бога, благосвѣрнїи и благочѣстиви и Христолюбиви и самодрѣжавчи, Імъ Басараба воивода, божїею милостїю господинъ въсѣмъ земнаа Оугррволахїнскон, сынъ прѣдобраго и великаго Младїи Басараба воивода, зсрѣдїемъ и желанїемъ въждеаѣхомъ къ вѣсенчеснимъ и божїимъ црквамъ, по пророческомъ слову: „и иже ѡбразомъ желаетъ еленъ на источнїи водїиже“. Видѣвшѣ збо іако радїи <нашихъ> грѣхѣмъ <згмаише се> благочѣстїва господина, иже божественныи и свѣщенїи цркви възставѣхушъ и миловахушъ и оукрашахушъ, нѣ и паки иже въ свѣтѣмъ мѣстѣ <тѣмъ> сѣцихъ иже и царскаго храма и шентелѣ свѣтѣни, прѣчїстѣни, прѣблагословенѣни владїчице нашон Богородице ея Оуспенїе и присно дѣвнїи Марїе, монастырзъ нарицаемаго Коренъ ѡтъ Каменъ, зсрѣхомъ ѡбсирѣвша и съ жаланїемъ въждеаѣхомъ не оставити, нѣ назирати и миловати и наследнїихъ хустронїторн нарицатѣ се.

Сего радїи, вѣсе срѣдо въсирїюахомъ називати се наследнїихъ хустронї свѣтѣмъ монастырзъ. Да прїидутъ калзгери катѣ годїне, по шенчаю, на Петровъ дѣнь, да зсїмїетъ ѡброкъ свѣтѣмъ монастырзъ, по Ѡ аспри, да естъ на зкрѣпленїе свѣтѣмъ монастырзъ на потребѣмъ нїждамъ свѣтѣмъ мѣсто томоу и божественнїихъ инокомъ въ пищѣ, а намъ, вышѣреченимъ, да ни зпѣетъ катѣ недѣла едїнъ дѣнь, вѣчс-

рѣ, параклис съ прилежком и коинком, а стрѣ свѣтаа антыргіе, докле будемо въ живихъ; и по нашихъ прѣставленіе, да ни се поет ката година на единъ днь, бѣде <кон> днь, вечер, параклис и непорочни съ коинком и прилежком, а стрѣ свѣтаа антыргіе съборно и съ прилежкомъ и да ни се чинит на днь трапезѣ шкоже свѣтопочившихъ прѣжде насъ жившихъ хтитори, али непоколебимо, дондеже стонт свѣты монастырѣ.

И аще тко не съдръжит и не сътворитъ молбоу иже наместихмо, да дастъ штектъ прѣд Богомъ. И сѣе, елико рекохом, тако по силѣ визмогохом да се даватъ шт. наше сынове и по наше съмръть да творитъ дондеже съдръжитъ господь Богъ живи и съ богодаровано ихъ власт, кого Богъ изволитъ бити. сътворитъ и да исплънитъ наше шѣщаніе, да почететъ и штерѣдитъ и съхранитъ сынъ хрисоваго господства ми, того господь Богъ да почететъ и да съхранитъ и оукрѣпитъ иже. да мѣ дастъ здѣ земна добрѣ и мирно прѣпроводѣ еш и невѣснаа царство. и ш десною своєю прѣстоаніе егоже бѣди к намъ грѣшни полоучити и съ прѣжними благочестивими и свѣтопочившихъ хтитори. ш Христе, амин.

Иис мѣсеца <юніе> бѣ дни, шт ѿдама текѣшихъ лѣто хѣкѣ.

† Іу Басараба вѣвѣвда, милостѣа божѣа, господниѣ.

† Urmînd întru totul sfînta și dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă vreau, iar nu jertfă“. Iarăși: „prin milostenii se curăță păcatele“. Iarăși: „fericiți cei milostivi, căci aceștia vor fi miluiți“. După cum gura cea proorocească însuflețită de Duhul sfînt grăiește: „fericit bărbatul care miluiește toată ziua se îndulcește de Domnul“. Deci, acestea aflîndu-le din dumnezeiasca Scriptură, iarăși am auzit pe prooroc vorbind prin Duhul sfînt: „ascultați dar împărați și înțelegeți, pătrundeți-vă cei ce stăpîniți mulțimile și vă fâliți cu noroadele limbilor, că de la Domnul v-a fost dată vouă stăpînirea și puterea de la cel de sus“. Deci, înțelegînd că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu și cît voiește, fiecăruia din noi dăruiește. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care bogăția dată de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează în taină talantul ce i l-a încredințat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce de bucurie: „bunule și credincios rob intră în bucuria Domnului tău“. Acestea auzindu-le, ni se cuvine a ne pătrunde că acestea de aici sînt pe puțină vreme și trecătoare, după cum și spune: „orice slavă pînă la o vreme este“. Se cuvine deci nouă a rîvni la cei de mai înainte binecinstitori și sfîntrăposați domni, care cele pămîntești bine le-au întocmit <și> pe acestea bine cîrmuindu-le, cu aceste pămîntești au dobîndit bunurile cerești. Acestea moștenindu-le, iar cele pămîntești, pămîntului le-au lăsat.

Iată dar și eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Іо Басараб воievod,

din mila lui Dumnezeu, domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voievod cel Tânăr, cu sirguintă și dorință am dorit către atotcinstitele și dumnezeieștile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor“. Văzînd deci că pentru păcatele <noastre s-au imputinat> binecinstitorii domni, care dumnezeieștile și sfintele biserici au înălțat și au miluit și le-au înfrumusețat, ci mai virtos pe cea de la sfîntul loc ce este hramul împărătesc și lăcaș al sfintei, preacuratei, prea binecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, a ei Adormire, mănăstirii numite Corbii de Piatră, am văzut-o sărăcită și cu dorință am dorit a nu o lăsa, ci a o căuta și a o milui și ctitor următor a ne numi.

De aceea din toată inima am rîvnit a ne numi ctitor următor al sfintei mănăstiri. Să vină călugării în fiecare an, după obicei, la sfîntul Petru, să ia obrocul sfintei mănăstiri, cite 700 aspri, să fie de întărire sfintei mănăstiri la trebuința și nevoile acestui sfînt loc și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar nouă, celor mai sus-zîși, să ne cînte în fiecare săptămîină o zi, seara, paraclis cu băutură și colivă, iar dimineața sfînta liturghie, cît timp vom fi în viață; iar după moartea noastră, să ni se cînte în fiecare an într-o zi, fie <orice> zi, seara, paraclis și neprihănire cu colivă și băutură, iar dimineața sfînta liturghie cu sobor și cu băutură și la zi să ni se facă masă ca și sfîntrăpoșaților ctitori, ce au fost mai înainte noastră, dar neclintit, cît va stasfînta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ține și nu va face rugăciunea ce am așezat, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu. Și acestea, cite am zis, cît am putut după putere să se dea din... fiii noștri și după moartea noastră să facă cît îi va ține domnul Dumnezeu în viață și cu puterea dăruită de Dumnezeu, pe cine va voi Dumnezeu să fie... să facă și să împlinească făgăduința noastră, să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească... să-i dea aici cele pămîntești bine și în pace a le petrece, ci și împărăția cerească... și șederea de-a dreapta sa, care să fie și nouă păcătoșilor a o dobîndi și cu cei de mai înainte binecinstitori și sfîntrăpoșați ctitori... întru Hristos, amin.

S-a scris în luna <iunie> 12 zile, de la Adam curgători ani 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 219.

Orig., perg. (53 × 42), aproape ilizibil, pecete atirnată, căzută.

Cu un rezumat și o descriere a doc. din 1857.

Copie slavă și traducere din 1916, ibidem.

Luna după copia slavă.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 120—121.

1517 (7025) iunie 18 <Pitești>.

Neagoie Basarab voievod întărește lui Calotă mare vornic ocină în Lupșanul și un vecin.

† Милостію божією, Іу Басараб конвода и господинь вѣсон земае Уггровлахѣискон, сынъ добраго и Младога Басарабе конводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми почтеномъ правителю господства ми и прѣвомъ съветникъ, пачеже ис кжцѣмъ господства ми, жѣпанъ Калотъ великомъ дворникъ и съ сынове си, варе ваници мѣ Богъ припѣстит, іако да мѣ ест ѡ Мѣшанѣа дел Мошъ, вѣса, варе колико ке се изберити, понеже прѣнде Мош прѣд господство ми, терѣ си поклони свои дел, вѣса, а он се встави вечни да ест за свои доброволю; терѣ сѣю даде жѣпанъ Калотъ дворникъ.

Сега радї и господство ми мѣ дадох, іако да им ест въ шчинѣ и въ вѣкѣхъ немѣ и сыновомъ емъ, вѣскомъ и превѣчетомъ его въ вѣки. И въ нихъ прѣдалника да нѣст, нѣ да им ест вставшимъ. И ни шт когоже непотѣкновено, по рече господства ми.

Сеже свидѣтели: жѣпан Барѣва бан и жѣпан Прѣда и жѣпан Харват логофет, Радѣл спатар, Димитръ вистнар, Чамза комис, Драгич пѣхарник, Житиган столник, Бадика постѣлник.

Писъ <ѡ Пите>¹ци, мѣсеца юніе нї днѣ, в лѣто <ѡ>кѣ.

† Іу Басараба вѣвѣвѣда, милостію божію, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab cel Tânăr voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele și primului sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupan Calotă mare vornic și cu fiii săi, ciți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Lupșanul partea lui Moș, toată, oricît se va alege, pentru că a venit Moș înaintea domniei mele, de și-a închinat partea lui, toată, iar el a rămas să fie vecin de a lui bunăvoie; deci acesta s-a dat jupanului Calotă vornicul.

De aceea și domnia mea i-am dat, ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹ Loc rupt.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Preda și jupan Harvat logofăt, Radul spătar, Dimitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Badica postelnic.

S-a scris <la Pite>¹ști, luna iunie 18 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 220 (Mitrop. Ț. Rom., XVIII/1).

Orig., hirtie (28,5 × 19,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1853; altă traducere ibidem, ms. 128, f. 324.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 121—122. Facs. *Ibidem*, 279.

155

1517 (7025) iulie 3, Țîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Pătru Văcărescu ocină în Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sânge.

Cartea domnului Basarab voievod, fiul lui Basarab voievod cel dintii numit Basarab, prin care dă întru stăpînire slugii domnii sale Petru Văcărescul moșia Hlevna cu tot hotaru și arată și semnele anume.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod a toată Țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Basarab voievod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele slugii domnii mele, lui Pătru Văcărescul cu feciorii lui, ciți Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui moșia pre nume Hlevna tot, cu tot hotarul. Însă să știe hotarul: din apa Jiului, pă Valea Pietrăi și pînă în drumul Breastei și pe Piscul Sărbătoriei, pe trecătoarea cea bătrînă, pînă în gura pîriului, din gura pîriului pă Drumul Diului pînă în Piscul Rumâneii², iarăși în apa Jiului. Pentrucă iaste a lui bătrînă și driaptă moșie și de baștină din zilele bunului Radu voievod. Și au venit banul Barbul bătrînul și au zis înaintea domnii mele ca să-i fie moșia ce s-au zis mai sus și de dinsul iaste miluită, pentrucă au ajuns cu credincioasă și dreaptă slujbă și cu vărsarea sîngelui.

Pentru aceasta și domnia mea am dat lui Pătru Văcărescu ca să-i fie lui moșie ohabnică și feciorilor lui și nepoților lui și strenepoților și de către niminea să nu să clătească, după zisa domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Barbul bătrînul ban și jupan Calotă vel dvornic și jupan Harvat vel logofăt și Dumitru vistie-

¹ Loc rupt.

² În ms. 722, f. 159v.: Piscul Rumânescu.

riul și Radul spataru și Drăghici paharnicul și Hamza comisul și Jitiian stolnicul și Badea și Neagoe veliți postelnici. Și ispravnic Preda.

Și s-au scris în cetatea Tîrgoviștei, în luna lui iulie 3 dne, în curgerea anilor, vă leat 7025 <1517>.

Io Basarab voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Bucovățu, nr. 443, f. 97.

Copie; altă copie ibidem ms. 722, f. 159v.

EDIȚII. Nicolăescu-Plopșor, *Mon. j. Dolj*, 40—41 (nr. 1; sub iunie 3); *D.I.R., B.*, 122.

156

1517 (7025) iulie 10, București.

Neagoe Basarab voievod întărește moșnenilor din Stănești și Drajna hotarele lor.

† Милостію боژیю, Ію Бѣсарѣ воєвод и господинѣ въсон землѣ Зугггро-владхїнское, сынѣ великаго и покойнаго Бѣсарѣ воєвод. Дават господство ми сїи повеленїе всѣм наслѣдницев селов вт Стѣнеци и вт Дражна вт по вода Телѣженѣлов, на име Ядѣ и Зекатѣла и Рѣгѣлїе и Коадѣ и Шѣчиниш и със всїх братїи им на вчинѣ и със сыновн их, елициже Богѣ даст, такоже да сѣт им въс село Стѣнеци и Дражна със всѣх хотарове и със въс ходоком, вт хотар до хотар, по стари хотари и белѣги, занеже ест негова стара и права вчинѣ вт дѣдїнно за прѣдѣдїнно, вт сїзданїа землек.

И хотарове и белѣги вчиние селов Стѣнеци и Дражнїе да се знает: вт дол, ѣ камена Беревецином, ѣ прав ѣ из гор ѣ Кѣрмѣтѣрѣ, ѣ камена Шѣвенианов, ѣ Пискѣла Гатешиев, на Бѣртѣжѣ, Пискѣла Глодолов, въ ѣста Сѣгритинѣлов, Дражна ѣ гор, Кладеница Теюлов, ѣ прав ѣ вода Телѣженѣлов и Телѣженѣла ѣ дол, пак ѣ камена Беревецином.

И пак да се знает белѣсе пламеноу не прѣво: вт дол ѣ Портишоара ѣ Балѣ Котев и ѣ прав ѣ Балѣ Шкѣѣлов, таже Балѣ Шкѣѣлов ѣ гор, ѣ Кѣрмѣтѣрѣ, ѣ Тѣчкава, ѣ Бѣлѣгитолѣ, Стѣлѣла Пѣркарюлов и Кладеница Бѣдрарюлове и ѣ прав плаюа Кишѣѣлов, ѣ Припор и ѣ прав ѣ Сирїаш и Сїрїюл ѣ гор, ѣ Пѣраѣ, ѣ Кѣрѣла Пѣмѣнтѣлов, Лакѣла Даптелов, ѣ вѣрѣхѣла Шѣтросолов, ѣ Рѣтѣнда, Камена Зѣганѣлов, Бѣрѣхѣла Рѣделом ѣ Шѣгѣра Тѣлѣцем ѣ Шѣриле Кѣлѣвичѣѣлов ѣ Плаюа Дѣмитров, пак ѣ Портишоарѣ.

Сего радї, дадох и господство ми всѣм наслѣдницев селов вт Стѣнеци и вт Дражна такоже да сѣт им негове старе и праве вчиние вт Стѣнеци и вт Дражна, по белѣсе, како ест вишепис, за дѣдїнно и въ вѣхѣ им и сыно-

БИМ И ВНОКОМ И ПРѢВНОЧИТОМ В ВѢКИ ВЪКОМ, КАКО ЕСТ БИМ И ШТ НАИПРЕЖДЕ
ВРѢМѢ.

Сего радї, дадох и господство ми и поставихом средїтелїи: не прѣво,
жѣпан Барбѣл великомѣ бан Кралевскомѣ и жѣпан Калотѣ великїи дворник и
жѣпан Дмитрѣ великїи вистїгар и жѣпан Радул вел спатар и жѣпан Дрѣгич вел
пѣхарник и жѣпан Ирват¹ вел комис и Житїан столник и Строе вел постелник.

Пис аз, Кѣптар дїак, въ граду Бѣзурещи, мѣсеца юлїе ѿ днїи и шт
їдама даже до нинѣ, теченїа лѣтом въ лѣт хѣкї.

† Іw Басараб вивевда, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Băsărab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul marelui și răposatului Băsărab voievod. Dă domnia mea
această poruncă tuturor moșnenilor satelor din Stănești și din Drajna de pe
apa Teleajenului, anume Aldea și Uscatul și Răgălie și Coadă și Măciniș
și cu toți frații lor de ocină și cu fiii lor, ciți le va da Dumnezeu, ca să le
fie tot satul Stănești și Drajna cu toate hotarele și cu toate veniturile, din
hotar pînă în hotar, pe vechile hotare și semne, pentrucă le este veche și
dreaptă ocină de moștenire, de strădedină, de la întemeierea țării.

Și hotarele și semnele ocinei satelor Stănești și Drajna să se știe: din
jos, din piatra Berevoeștilor, drept în sus la Curmătură, la piatra Șăbiia-
nului, la Piscul Găteștilor, la Virtej, Piscul Glodului, la gura Ogritinului,
Drajna în sus, Fintina Teiului, drept în apa Teleajenului și Teleajenul în jos,
iarăși în piatra Berevoeștilor.

Și iarăși să se știe semnele munților, întii: din jos de la Portișoara la
Valea lui Cotea și drept în Valea Șcheaului, iarăși Valea Șcheaului în sus,
la Curmătură, la Tîncava, la Bîlbîitoare, Stîlpul Purcariului și Fintina Vădra-
riului și drept plaiul Chiojdului, la Pripor și drept în Siriiș și Siriiul în sus,
la Pirae, la Curul Pămîntului, Lacul Laptelui, în virful Pietrosul, la Rătunda,
Piatra Zăganului, Virful Rudelor la Măgura Vițeilor, la Șările Clăbucetului
la Plaiul lui Dumitru, iarăși la Portișoara.

De aceea am dat și domnia mea tuturor moșnenilor satelor din Stănești
și Drajna ca să le fie ocinile lor vechi și drepte din Stănești și din Drajna, după
semne, după cum este scris mai sus, de dedină și de ohabă lor și fiilor și nepo-
ților și strănepoților în vecii vecilor, după cum a fost și mai înainte vreme.

De aceea, le-am dat și domnia mea și am pus martori: întii, jupan
Barbul mare ban al Craiovei și jupan Calotă mare vornic și jupan Dumitru
mare vistier și jupan Radul mare spătar și jupan Drăghici mare paharnic
și jupan Arvat¹ mare comis și Jitiian stolnic și Stroe mare postelnic.

¹ În acest timp Harvat este mare logofăt, iar mare comis este Hamza.

Am scris eu, Căptar diac, în cetatea București, luna iulie 10 zile și de la Adam pînă acum, curgerea anilor în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCI/23.

Orig., perg. (33,5 × 47,5), pecete timbrată.

Cu o traducere ibidem, CCCLXXV/68.

Formularul puțin obișnuit sugerează a fi un falsificat.

1517 (7025) iulie 14.

Județul și pîrgarii din orașul Rîmnic întăresc lui Stanciul logofăt vie și livezi la Titireci.

† În numele Tatălui și Fiului și al sfintului Duh.

Eu județul și 12 pîrgari din orașul Rîmnic scriem a noastră carte lui jupan Stanciul logofătul pentru ca să-i fie la Titireci o vie și cu grădină și cu livezi și cu fîntina...¹ pentru că l-au cumpărat de la Vrăhănoae și de la bărbatul ei Paul, drept 1 200 de aspri.

Și iar să fie a lor la Titireci un loc de vie și cu ograda și cu fîntina, pentru că le-au cumpărat de la Neaga și feciorul ei Stanciul al lor loc de vie tot, drept aspri 140.

Și iar să fie al lui la Titireci un loc de vie și cu ograda, pentru că le-au cumpărat acestea de la Dincoe și de la fiu-său Triful toate părțile lor, drept un caftan, prețul lui aspri 130.

Și iar să fie al lui un loc de vie și cu ograda, pentru că le-au cumpărat popa Frincul și frate-său Stanciul de la Coica croitoriul, drept aspri 300 toată partea lui.

Și mărturii: popa Ivanco și Iacob cel bătrîn și Manta măcelar și alt Manta și Cuturlea și Stanciul de la Pod și Stanciul și frate-său Dumitru și Triful și popa Du[h]mitru ot Rîmnic și Bănilă și Iacov și Déico și frate-său Stanciul.

Și Voico gramaticul, feciorul lui Déico, am scris în luna lui iulie 14 dni, vléto 6025 <1517>².

După I. Ionașcu. *Doc. 1517—1774*, p. 105.

Traducere din sec. al XVIII-lea.

¹ Loc rupt.

² Așa la editor.

1517 (7025) iulie 19.

Neogoe Basarab voievod miluiește m-rea Bolintinul, fiind săracă.

1517 <7025> iulie 19. Hrisov lui Basarab voievod ce-l dă la mănăstire ce să numește Bolintinul și o miluiește, fiind săracă, ca să să pomenească măriia sa, i proci.

Arh. St. Buc., M-rea Mihai Vodă, VIII/70, f. 4.
Rezumat.
EDIȚII. Ionașcu, *Bolintin*, 334.

1517 (7025) iulie 19, Pitești.

Neogoe Basarab voievod întărește lui Draica ocină la Groșani.

† Милостію божію, Іw Басараб воєвода и господињъ вѣсон земли Угровлахиїскои, сыль добраго и великаго Басарабу воєвода. Дават господство ми сїю повеленне господства ми Драика и съ сыновч си, варе колници им Богъ припсѣтит, яко да им ест ѝ Groșani¹ дѣл ѣ ликъ, понеже покѣпи шт Грозѣ и шт анепсио си Радѣл Томонев и шт Мареш, брат Грозев, за цѣкѣ аспри. И господство ми нѣх простих кон.

Сего радѣ, им дадох и господство ми, такоже да им ест вѣ шчинж и вѣ шхабж ним гор хотаром и сыновн и внѣком и прѣвччетом им. И варе колмс се шт нѣх сълзчит съмрѣтъ, а вѣ нѣх прѣдаанка да кѣст, кѣ да ест штавшїим. И ги шт когоже непотѣжковено, по реч господства ли.

Сведетѣлїе: жѣпан Бареза бан и жѣпан Калотѣ дворник и жѣпан Харват логофет и Дѣмитрѣ вистїтар и Радѣл спатар, Драгич пѣхарник, Житїян столник, Хамза комис, Бадѣ и Нѣгрозѣ велици страторници.

И аз, иже писах ѝ Питеци, мѣсеца юліе сї дѣни, в лѣт хѣкѣ.

Исправчик Шаноли портар.

† Іw Басараба в.в.вода, милостїа божїа, господињъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Draica și cu fiii lui, oricțiți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie lui la Groșani¹ parte 5 teie, pentru că a cumpărat de la Grozea

¹ Cuvint corectat.

și de la nepotul său Radul al lui Tomonea și de la Mareș, fratele lui Grozea, pentru 925 aspri. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă hotarul de sus și fiilor și nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre ei i s-ar întâmpla moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea și Neagoe mari stratornici.

Și eu, care am scris la Pitești, luna iulie 19 zile, în anul 7025 <1517>. Ispravnic Manoli portar.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 221 (Tismana, XIII/1).

Orig., perg. (25 × 37,5), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 188v și 335, f. 157 și la Bibl. Acad., MCCXXXI/204.

EDIȚII. Slav și trad. Ghibănescu, *Surete*, I, 333—334; Ștefulescu, *Ecc. sl.-rom.* 78-79. Trad. *D.I.R.,B.*, 123. Facs. *D.I.R.,B.*, 280.

160

1517 (7025) august 23, Curtea de Argeș.

Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 7 000 aspri.

† Иже въ Свѣтѣи Горѣ Фѳонцен, царскіе свѣщеніе шентѣли и монастирз нарицаемѣго Хиландар, идеже ест Храм прѣсвѣтѣи и прѣблагословенѣи владичицю нашѣч Богородици, чѣстло еи Бѣвѣденїе, чѣстнишомѣ штцѣ нашѣмѣ, ерзменѣ и свѣщенником и старцем и дѣякономъ и въсем братицѣм еже ш Христѣ, смѣрено меданїе сътворѣет и приносит вашон свѣтнѣи, азъ же по милости божию и вашими свѣтними молитвами швертаемѣ въ настоѣщѣи време шладател и господинъ землю Зггровлахїискоѣ, Іѡ Басараба Нѣгоѣ воевода.

И по сиѣ, штци свѣти, ведомо да ест вашон свѣтнѣи понеже бо прїиде къ нам шт свѣтнѣию вашон штцъ проерзмен кър Левнтїе и старѣц монах Шардарне и принесоше нам швѣчноѣ благословеніе и благословише се ѣ нас въ место въсеѣ вѣс и възвѣсташѣ нам ш пѣтрѣвїиѣ виши монастирске и ш вашѣм прѣбвѣнаніем. И ми въсе по редѣ добре развѣмѣом и прїимїиѣом съ въсем срѣднѣм.

Сего радї, штици свѣти, съчинихмо шрок свѣтому монастырѣ, аспре х̄; и да прїидѣт братиѣ и посланици шт свѣтаго монастыра за више речени шрок ката годїне, на Богоавлєнїю, да взимаѣт шрок свѣтому монастырѣ, да ест свѣтому монастырѣ въ зкрѣплєнїе, а намже и богоданни нам чєди въ вѣчко въспоминанїе.

Сего радї, штици свѣти, прїимитє и благодаритє и молантє Бога ш наш грѣшних и не забивантє нас въ свѣтих ваших танах, нѣ молантє Бога ш на грѣшних и творитє и нам шкоже и свѣтопачивших прєжих хитторєм; и при животѣ и по животѣ нашемѣ, да ни поминантє, дондеже стонт свѣти монастыр, шкоже шбещали сє естє свѣтинню вашою, шкоже въспоминантє и прєжих свѣтопочивших хиттори. И Христос, иже въсакои о благости, да не шлишит нас грѣшних свѣтих ви молантєѣ, нѣ да ест съ вашими свѣтими молантвами и съ нами грѣшних ш Христѣ, амин.

И ми, грешнии, еже съставлєших, Син, нарицаєми асгоѣт и аз, рѣкопнсавашаго Флорѣ, еже написах въ дневєм мєстѣ идеже ест свѣти монастыр нарицаєми ш Двор Ир҃гнш, мѣсеца аугуст к̄г дьни, въ лѣт х̄кѣ.

† Іѡ Басараба вивєшда, милостїѡ божїѡ, господинь.

† Celui de la Sfantul Munte Athos, lăcaşului împărătesc şi sfinţit şi mănăstirii numite Hilandar, unde este hramul preasfintei şi preabinecuvintatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, cinstitei ei Intrări în biserică, preacinstului nostru părinte, egumenului şi preoţilor şi stareţilor şi diaconilor şi tuturor fraţilor celor întru Hristos, smerită metanie fac şi aduc sfinţiilor voastre, eu cel care din mila lui Dumnezeu şi cu rugăciunile sfinţiilor voastre mă aflu în vremea de acum stăpînitor şi domn al ţării Ungrovlahiei, Io Basarab Neagoe voievod.

Şi după acestea, părinţi sfinţi, să fie cunoscut sfinţiilor voastre că a venit la noi de la sfinţiile voastre părintele proegumen chir Leontie şi bătrînul monah Mardarie şi ne-au adus nouă obişnuita binecuvîntare şi ne-au binecuvîntat pe noi în locul vostru al tuturor şi ne-au dat de veste despre lucrurile necesare mănăstirii şi despre starea voastră. Şi noi toate pe rînd le-am înţeles bine şi le-am primit cu toată silinţa.

De aceea, sfinţi părinţi, am făcut un obroc sfintei mănăstiri, 7 000 aspri; şi să vie fraţii şi trimişii de la sfînta mănăstire pentru mai sus-zisul obroc în fiecare an, la Bobotează, să ia obrocul sfintei mănăstiri, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire, iar nouă şi copiilor noştri cei daţi de Dumnezeu de veşnică pomenire.

De aceea, sfinţi părinţi, primiţi şi mulţumiţi şi rugaţi pe Dumnezeu pentru noi păcătoşii şi nu ne uitaţi pe noi în sfintele voastre taine, ci rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi păcătoşii şi faceţi şi pentru noi, precum şi pentru

sfintrăpoşaѝ ctitori de mai înainte; şi în timpul vieѝii noastre şi după viaѝa noastră să ne pomeniѝi, cit timp va sta sfinta mânăstire, precum аѝi şi făgăduit sfinѝiile voastre, ca să pomeniѝi pe cei mai dinainte sfintrăpoşaѝ ctitori. Şi Hristos, cel care este în toate cele bune, să nu ne lipsească pe noi păcătoşii de sfintele voastre rugăciuni, ci să fie cu rugăciunile sfinѝiilor voastre, şi cu noi păcătoşii întru Hristos, amin.

Iar noi, păcătoşii, care am alcătuit aceasta, Sin, numit logofăt şi eu scriitorul Florea, care am scris în minunatul loc unde este sfinta mânăstire numită Curtea de Arghiş, luna august 23 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/12.

Fotocopie după orig., perg., pecete aplicată, la m-reа Hilandar de la Athos.

EDIȚII. Trad. Nicolaescu, *Neagoe Basarab*, 182—183 (în *extras*, 14—15); *D.I.R., B.*, 123—124. Fasc. Nicolaescu, *Neagoe Basarab*, pl. urm. p. 182 (în *extras*, pl. urm. p. 14).

161

1517 (7026) septembrie 1, Argeş.

Neagoe Basarab voievod întăreşte lui Stanciu logofăt o jumătate de moară pe Olt şi-i dăruieşte un vad de moară în acelaşi loc, pe care acesta, la rîndul său, îl dăruieşte m-rîi Cornet.

† Милостноу божию, Іу Басараба воивода и господинь въсон земли Стггров-влахѝинскон, сынъ добраго Басараба воивода. Дават господство ми сѝе повелѝеніе господства ми слѝг господства ми, жупанъ Станчюл логофеть, пачеже не къщѝ господства ми, тако да мѝ ест ѝ Ѡль противѝ Бонниѝциѝм, ѝт къ Реникѝс, варош господства ми, пол ѝт ѝднѝ воденицѝ, понеже ю покѝпи жупан Станчюл логофет ѝт Радѝла ѝт Бонниѝциѝ, за ѝ аспри. Іа потом, еѝе да мѝ ест ѝдин брод ѝт воденицѝ тѝн, гдѝ стонтѝ тѝч воденица покѝпена ѝт Радѝла, али да мѝ ест брод и ѝз гор ѝт воденицѝ и ѝ низ дол, колнко может стрелити чѝловекѝ ѝ пистрѝка; понеже га помиловаѝх господство ми със тои брод жупанъ Станчюл.

Іа потом прѝнде прѝд господство ми жупан Станчюл, тере нѝ даде тѝн брод със воденица свѝтому монастырѝ ѝт Корнет, код Балю Рѝ, да им ест въ зкрѝпленіе братѝам живѝщѝим въ монастыр, а жупан Станчюл и родѝтелем ѝмѝ на въспоминаніе и въ вѝчнѝ им паиет; и ниѝто метѝхѝ да не имат със воденица, анѝ да ест свѝтому монастырѝ, како ест и вишеписанно.

Сеѝо радѝ, им дадох, тако да им ест въ вѝчнѝ и въ вѝдѝбѝ и ни ѝт коѝеже непотѝкновѝнно, по рѝч господства ми.

СЖЕ СВЕДЕТЕЛЪЕ: жѣпан Калотъ дворник и жѣпан Харват логофет и жѣпан Димитръ вистѣар и Радул спатар и Житѣан столник и Драгич пѣхарник и Хамза комис и Бадѣ и Нѣгое велици страторници.

Пис ѿ Яргнш, мѣсеца септемврѣ 7 днь. Исправник Стан Търкѣл спатар ѿт Лепо Поле. Бѣ лѣт 7335.

† Іѡ Басараба вѣвѣда, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul logofăt, încă din casa domniei mele ca să-i fie la Olt în fața Voinigeștilor, de către Rîmnic, orașul domniei mele, jumătate dintr-o moară, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul logofăt de la Radul din Voinigești, pentru 500 aspri. Iar apoi, încă să-i fie un vad din acea moară, unde stă acea moară cumpărată de la Radul, însă să-i fie vadul și din sus și din jos de moară, cît poate trage un om cu săgeata în pistreală; pentru că l-a miluit domnia mea cu acel vad pe jupan Stanciul.

Și apoi, a venit înaintea domniei mele jupan Stanciul de a dat acel vad cu moară sfintei mănăstiri de la Cornet, de lângă Valea Rea, ca să fie de întărire fraților care trăiesc în mănăstire, iar jupanului Stanciul și părinților lui de amintire și veșnica lui pomenire; și nimeni amestec să nu aibă cu acel vad și cu moara, ci să fie al sfintei mănăstiri, cum este mai sus-scris.

De aceea le-am dat lor, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt și jupan Dimitru vistier și Radul spătar și Jitiian stolnic și Draghici paharnic și Hamza comis și Badea și Neagoe mari stratornici.

S-a scris în Arghiș, în luna septembrie ziua 1. Ispravnic Stan Turcul spătar din Cîmpul Frumos. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 222 (Ep. Rîmnic, LII/6).

Orig., perg. (25,5 × 35), pecete timbrată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 124—125. Facs. *Ibidem*, 281.

162

1517 (7026) octombrie 29, Mănăstirea de lângă Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciu logofăt ocini, vii, grădini, livezi, vad de moară, pe care acesta le dăruiește m-rii Cornet.

† Милостѣю божѣю, Іѡ Басараба воєвода и господинь вѣсон земан Ѹггров-владѣинскон, сына великаго и добраго Басарабе воєводѣ. Дават господство ми си

повелѣніе господства ми сѣбѣ и колѣринѣ господства ми, пачеже изъ кѣши господства ми, жупанѣ Станчѣлѣ словоположителю, іако да естъ у Костици варѣ колико естъ неговъ дѣл и у Белчюгата половинѣ, понеже имъ сѣтъ стара шчина, дѣдѣна. И паки да имъ естъ у Коиницици, али у Корнетѣ, кодъ Балѣ Зла, едно мѣсто утъ винограда и утъ монастыра, понеже га покѣпи жупанъ Станчѣлѣ утъ Паша тѣмъ мѣсто, за ѿ аспре, тере сътвори жупанъ Станчѣлѣ надъ тѣмъ мѣсто монастыр и виноград. И паки да имъ естъ у Корнетѣ виноградъ що естъ вилъ Бланкѣлов, понеже ю покѣпи жупанъ Станчѣлѣ утъ Бланкѣлѣ, за ѿ аспре.

И паки да имъ естъ на Сѣлтѣ, утъ къ Рѣбеникѣ, у прѣтивѣ Коиницицомъ, едно бродъ утъ воденицомъ, понеже га достиже съ правомъ и верномъ сѣзбѣомъ утъ господство ми. И паки да имъ естъ у тѣмъ бродѣ утъ воденицѣ половинѣ утъ воденицѣ що естъ шчина надъ тѣмъ бродѣ, понеже ю покѣпи жупанъ Станчѣлѣ утъ Радѣлѣ утъ Коиницици, за ѿ аспре.

И паки да имъ естъ кодъ Сѣкнахѣ, у Титиричици, едно виноградъ съ периволнемъ и съ ливези и съсѣ двѣ кладенци и съсѣ шѣмѣ, варѣ колико естъ дрѣжалъ Брѣхѣроѣ и мѣжъ енъ Паша, понеже и покѣпи жупанъ Станчѣлѣ утъ Брѣхѣроѣ и утъ мѣжъ енъ Паша, за ѿ аспре. И паки да имъ естъ у Титиричици едно мѣсто утъ винограда и съ периволнемъ, понеже ю покѣпи утъ Нѣга, дѣщера Динкѣловъ и утъ сынѣ енъ Станчѣлѣ, варѣ колико сѣтъ дрѣжали Нѣга и сынѣ енъ Станчѣлѣ, за ѿ аспре. И паки да имъ естъ едно мѣсто утъ виноградъ у Титиричици, понеже га покѣпи утъ Динкоѣ и утъ сына енъ за едно кафтанъ за ѿ аспре. И паки да имъ естъ у Титиричици едно мѣсто утъ виноградъ съ периволнемъ, понеже га покѣпи попа Фрѣнкѣлѣ и съсѣ жупанъ Станчѣлѣ утъ Коинка кронторъ за една сѣрѣкѣстѣжъ за ѿ аспре.

И потомъ прѣидѣ жупанъ Станчѣлѣ прѣдъ господство ми тере приложи и даде вишеречене коматѣ свѣтомѣ монастырѣ зокомаго Монастир кодъ Коиницици, у Корнетѣ, іако да естъ свѣтомѣ мѣсто къ покрѣплѣнію и братиамъ живущиѣхъ въ свѣтоѣ мѣсто тѣмъ въ пишѣ, а жупанѣ Станчѣлѣ въ вѣчноѣ въспоминаніѣ. Сего радѣ, имъ дадохъ и господство ми, да имъ естъ въ шчинѣ и въ шѣбѣ въ вѣки и ни утъ кожеже непотѣкновѣно, по рѣчи господства ми.

И потомъ и заклинаніѣ ставѣлѣмъ господство ми, како по сѣмрѣти господства ми, кого избѣретъ господѣ Богъ бити господиѣмъ Блѣшконъ Земли или утъ ерѣдѣчнаго плода господства ми или утъ сѣродника господства ми или, по грѣсѣхъ нашихъ, утъ иноплѣмника, да аще почетѣтъ и сѣхранитъ и штерѣдитъ и мнѣшетъ тѣмъ свѣто мѣсто, того господѣ Богъ да почетѣтъ и сѣхранитъ и штерѣдитъ въ господствѣ егѣ; а ащели кто не штерѣдитъ и не шкрѣпитъ вишеречене свѣто мѣсто, нѣ дрѣзѣнѣтъ шзѣти вишеречене комати, варѣ що четъ шстѣти утъ жупана Станчѣлѣ варѣ шчинѣ варѣ добитокъ варѣ скѣлици, а тоганъ господара или чѣловѣка нѣкога, да естъ поставѣнъ подъ клетвомъ и да естъ прѣклетъ утъ тѣлѣ утѣци Никенски и да иматъ шчестію съ Иудѣю и съ трѣклетѣи Яриѣ и съ инѣми шдѣне еже

възъплнше на господа Бога и спаса нашего Іисуса Христа, кръв его на нх и на чедех нх, такоже ест и бѣдетъ въ вѣки, аминь.

Свѣдѣтели: жупан Барбѣа ван Кралевскомъ и жупан І алотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет, Дмитръ вистнар и Радѹл спатар, Држгич пехарник, Хамза комис, Житнан столник, Бадѣ и Нѣгое велики постеляници.

И аз, Флорѣ, еше писъ въ свѣти монастыр кон Іргниш, мѣсеца вхтомериѣ кѹ дъни. Исправник Стан Тѹркѣа спатар. В лѣт хѣкс.

† Іw Басараба вѣвѣда, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele, încă din casa domniei mele, jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Costești oricît este partea lui și în Belciugata jumătate, pentru că îi sint veche ocină, dedină. Și iarăși să-i fie în Voinigești, însă în Cornet, lingă Valea Rea, un loc de vie și de mănăstire, pentru că a cumpărat jupan Stanciul acel loc de la Paul pentru 80 aspri, de a făcut jupan Stanciul pe acel loc mănăstire și vie. Și iarăși să-i fie în Cornet via ce a fost a lui Vlaicul, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Vlaicul, pentru 50 aspri.

Și iarăși să-i fie pe Olt, dinspre Rîmnic, în fața Voinigeștilor, un vad de moară, pentru că l-a dobîndit cu dreaptă și credincioasă slujbă de la domnia mea. Și iarăși să-i fie la acel vad de moară jumătate din moara ce este făcută pe acel vad, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul de la Radul din Voinigești, pentru 500 aspri.

Și iarăși să-i fie lingă Ocne, în Titiricești, o vie cu grădină și cu livezi și cu două fintini și cu pădure, oricît a ținut Virhăroae și soțul ei Paul, pentru că a și cumpărat-o jupan Stanciul de la Virhăroae și de la soțul ei Paul, pentru 1 200 aspri. Și iarăși să-i fie în Titiricești un loc de vie și cu grădină, pentru că l-a cumpărat de la Neaga, fiica lui Diicul și de la fiul ei Stanciul, oricît a ținut Neaga și cu fiul ei Stanciul, pentru 130 aspri. Și iarăși să-i fie un loc de vie în Titiricești pentru că l-a cumpărat de la Diicoae și de la fiul ei cu un caftan de 120 aspri. Și iarăși să le fie în Titiricești un loc de vie cu grădină, pentru că l-au cumpărat popa Frîncul și cu jupan Stanciul de la Coica croitorul pentru un sârindar de 300 aspri.

Și apoi a venit jupan Stanciul înaintea domniei mele de a dăruit și a dat mai sus-zisele averi sfintei mănăstiri numite Mănăstirea de lingă Voinigești, în Cornet, ca să-i fie sfintului loc de întărire și fraților care trăiesc în acel sfînt loc de hrană, iar jupanului Stanciul de veșnică pomenire. De aceea le-am dat și domnia mea, să le fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iar apoi și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va milui acest sfânt loc, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; și dacă cineva nu va întări și nu va împuternici mai sus-zisul sfânt loc, ci va îndrăzni să ia mai sus-zisele averi, orice va rămîne de la jupan Stanciul sau ocini sau dobitoace sau scule, iar acel domn sau oricare om să fie pus sub blestem și să fie blestemat de 318 părinți de la Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestematul Arie și cu acei iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban al Craiovei și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghicî paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în sfînta mănăstire de lângă Arghiș, în luna octombrie 29 zile. Ispravnic Stan Turcul spătar. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 223 (Ep. Rîmnic, LII/7).
Orig., perg. (51,5 × 41,5), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 125—126.

1517 (7026) octombrie 30, Curtea de Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora sate, părți de sate, vii, mori, țigani, parte din vama domnească de la Runcu și vin din vinăriciul domnesc de la Rîmnic, scutindu-le de toate dările și slujbele.

† Бѣсе свѣтсмѣ божествиномѣ последѣише Писанию ршксмѣ: „милости хоуш а не жрътвѣ“. И пакн, шко „анлостинѣми оцѣшаут се грѣси“. И пакн „блаженн милостивн, шко ти помилсвани бсдшт“. Шкоже пророческа дсхонасищенна уста глаголют: „блажень мѣж мнлшн въ днь, наслаждает се господовн“. Сне збо шт божественаго Писанїа свѣдѣише, пакн слншахwm пророка глаголюща дсхом свѣтнм шко:“ збо слншите царѣ и разшменте, навнкнѣте сждне концем землнм, вѣншнше дрѣжшцен множества и грѣдшцен се ш народѣх ѣзнк, шко

данна вист вт господа дрѣжава вам и сила вт вишнѣго“. Разсѣвше же яко вѣса въ рѣкахъ божію сѣт и елико хощет же комѣждо вт нас подавають. Нъ же блаженъ и трѣблаженъ иже богодачное господство¹ дозрѣ растачѣет и дѣлает въ таниѣ богувѣрчени имѣ талант, яко же слышитъ блага же и сладки вт глае радованіа: „благы рабе и вѣрнии вѣниди въ радост господа своего“. Сѣ же слышавше, подобает нам вѣннмати вт здѣшнихъ, яко мало вѣременна и прѣходна сѣт, ижеже <гла>г<со>лет: „вѣсака слава доврѣмена ест“. Подобашеже нам поревновати прежднымъ благочестивимъ и свѣтопочившимъ господамъ, иже земна доврѣ встронивши и сила доврѣ прѣпроводивше сими земными небеснаже приверетоше блага. Сѣ же наследоваше, а земна земнымъ оставише.

Се же азъ, иже въ Христа Бога благовѣрны и благочестивы, Іу Васарава воєвода, божію милостию, господинъ вѣсон земли Ёггровлаѣтискон и съ богодарованными ми чеди Іу Оевдосіе воєвода, вѣждеаѣхумъ къ вѣсечестливимъ, божіимъ црѣквамъ, по пророческомъ словѣ: „ижеже вѣразумъ жааетъ елен на источники водниѣ“; видѣвши же яко радѣ нашихъ грѣхъвѣ зманише се благочестиваа господина, иже божествены и свѣщенны црѣкви миловахъ и зкрѣпахъ.

Сего радѣ, зведехумъ и ми и желаніе и вѣрдиѣ вѣждеаѣхумъ наипаче къ вѣсе свѣтомъ, свѣщенномъ и божественномъ храму и шентѣли прѣсвѣтѣи и чистѣи и прѣблагословенѣи владичицъ нашихъ богородицъ, присно дѣвы Маріе и чѣстное ея и славноу Ѵспеніе и свѣтомъ монастырѣ нарицаемаго Говора и чѣстнишомъ втцѣ Іегзмеагъ куръ Доротею и свѣщенникомъ и старцемъ и диякономъ и вѣсемъ братиамъ живущихъ въ свѣтое мѣсто тоє, яко да имъ ест въ пицѣ и въ покрѣпаеніе села, по имени: Ивнѣци вѣсн съ вѣсомъ хотаромъ и селищѣ Корбѣномъ вѣса, понеже ю ест покѣпилъ Радѣла воєвода, синъ Блада воєвода, вт Пнка, дѣщера Житланоза, и вт Бордѣ и вт синови Микѣ<ла>а, за хѣ аспре, еше при дѣны Блада воєвода Калѣгера.

И пакы да имъ ест селищѣ цо се зоветъ Хицѣ вѣса, понеже половино вт Хицѣ вна ю покѣпилъ Блада воєвода Калѣгера вт Дан и вт Бѣкъва и вт Крѣстѣ, за Ѵ аспре, а друга половица вт Хицѣ вна ю покѣпилъ Станко логофетъ вт синови Болнови, за Ѱ аспре, при дѣни Блада воєвода, тере ю ест приложилъ свѣтомъ монастырѣ Говоре.

И пакы да имъ ест виноградъ вт дѣлѣ Ожневѣ, цо ест било виноградъ Макариевѣ, понеже ю ест далъ самъ Макариѣ свѣтомъ монастырѣ, при дѣни Бладе воєвода и винаричъ господско, цо ке бити вт виноградъ Макариевѣ, пакы да ест свѣтомъ монастырѣ.

И пакы да имъ ест Нжнжшици вѣсн, цо ест на вѣтнѣ Тополовѣ, съ вѣсомъ хотаромъ и съ воденицама, понеже ест свѣтомъ монастырѣ стара и правдѣ вчинѣ.

¹ In loc de: богатство.

И паки да им ест виноград попъ Алексѣи въ Яргиш, що ест било код винограда свѣтомъ монастырѣ, понеже ю ест покъпни егъмен <Доро>ею съ братиѣи въ синови попъ Алексѣи, въ Кирка и въ братиѣи емъ, за ѿ аспре, еще при дъни Блада воєвода. И паки да им ест виноград Степанов, ере ю ест покъпни егъмен Дорошею съ братиѣи въ Степан за ѿ аспре, <еще> при дъни Блада воєвода.

И паки да им ест виноград въ Хотар Копъчелъ и съ винаричом въ този виноград, и господско и болѣрско, понеже га ест покъпни Радѹла воєвода въ синови бѣнѣсѣи, въ ѿпрѣк и въ Иванко и въ Радѹла, за х̄ аспре, за радѹ да ест слободно свѣтомъ монастырѣ винарич господски и болѣрски.

И паки да им ест блато зовоми Пиротъа и Ыщѣва и грѣла въ ѿрлова Гнездо даже до Пирот, понеже ю ест приложни Ылб спатар свѣтомъ монастырѣ, еще при дъни Блада воєвода Калъгер.

И паки да им ест въ Рибник една воденица що ест стара свѣтомъ монастырѣ, гдѣ се съста хотар варошаном съсъ гланца ѿпрѣк, понеже ест приложена свѣтомъ монастырѣ еще въ старога Блада воєвода Дрѣкѣлѣ. И паки да им ест <в>Рибник, въ противъ варошъ, две воденице въ едно кѣкю, понеже ихъ учинихъ господство ми тере ихъ приложихъ свѣтомъ монастырѣ да ест въ покрѣпанѣе свѣтомъ мѣсто и братиѣи въ пишъ, а нам и родѣтелиѣи нашимъ да ест въ вѣчноѣ въспоминанѣе. И паки да им ест въ Рибник мѣсто въ кѣкю, понеже га покъпнихъ господство ми и приложихъ свѣтомъ монастырѣ.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ Стоичанѣи що сѣтъ по ѿлтъ вѣси и съ вѣсомъ хотаром, понеже сѣтъ права учина свѣтомъ монастырѣ, ере сѣтъ прѣкѣи манке Радѹ воєводѣи въ родѣтелиѣи; тако ихъ извадѣи мати Радѹла воєводѣи, Самонида, съсъ вѣ болѣри при дъни Блада воєвода. Потомъ ихъ и покъпни Радѹла воєвода въ Бланкѣла, братъ Ылбовъ, за х̄ аспре, а Бланкѣла за тѣи вишеречени аспре х̄ вн покъпни Нъчетъа како да бѣдъ Стоичани права учина свѣтомъ монастырѣ.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ Глодѣла вѣс и съ вѣсомъ хотаром, како ест било и прѣжде учинъ свѣтомъ монастырѣ вишеречена; потомъ га и покъпни Радѹла воєвода Глодѣла вѣс въ ѣрѣстѣк и въ синови Данъ, за х̄ аспре, тере га приложи свѣтомъ монастырѣ. И потомъ паки ест покъпни егъмен Дорошею въ Бѣнищи колико ест дрѣжалъ Ылб вистниар, тере ю ест далъ синовомъ Данъ, Крѣсте, за радѹ Глодѣла, и паки имъ ест далъ ѿ аспре, паки за радѹ Глодѣла.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ Брѣсѣи вѣси съ вѣсомъ хотаром, понеже сѣтъ учинъ, дѣдѣи свѣтомъ монастырѣ и еще и покъпни при дъни Радѹла воєвода.

И паки да имъ сѣтъ Пажвѣчени вѣси, понеже ихъ ест покъпни Радѹла воєвода въ Станѣла, синъ Кѣстрѣв, за х̄ аспре.

И паки да имъ ест въ Ыѣта половино понеже дѣла Югѣи вн ю приложи Юга свѣтомъ монастырѣ при дъни Радѹла воєводѣи, а дѣла Данчюловъ

паки ю ест приложна Данчюл свѣтомъ монастырѣ при дѣни Радѹла воеводѹ; потом ю ест и покѹпна егѹмен Доробен вт Данчюл за хадѹ аспре. И паки да ест свѣтомъ монастырѣ Невога вѣса със вѣсом хотаром и със коинко съм приложна и господство ми вт вчинѣс господскѣс, понеже ю ест приложна Тѣдор вистигар Невога вѣса свѣтомъ монастырѣс, еще при дѣни Радѹла воеводѹ.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣс Бирчѹици вѣси и Кинтеци половинѣс, понеже сѣт стара и прака вчина свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест ѣ Девтеци две воденице и сѣ брод, що ест била дело Богдѣв, понеже их приложи жѣпан Манѣ ключар свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест Девѣни вѣси сѣ хотаром що их ест приложна Манѣ Гиздавѣжц, при дѣни Радѹла воеводе.

И паки да им ест ацигани, по име: Никѣла сѣ децани си и Крѣстѣ и Данчюл сѣ децани си и <Крѣчюи и Неда>¹ сѣ децани си и Етан и Дѣмитрѣс сѣ децани си, понеже вѣни вшеречени ацигани вно их ест достигнѣла Шефан вт Ривник сѣ сѣзжеом вт Младаго Басарака воевода Цепелюш; тако, их ест приложна свѣтомъ монастырѣс Говоре на неговѣс сѣмрѣтъ, ере се ест вчинна калѣгер ѣ Говора. И паки да им ест чѣлѣдѹ ацигани, по име: Неда и Драгомир сѣ децани си, понеже их ест приложна Радѹл воевода свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест Зерѣ сѣ децани си, понеже га ест приложна Данчюл, синѣ Бранков, свѣтомъ монастырѣс на неговѣс сѣмрѣтъ вчинна се ест калѣгер ѣ монастыр. И паки да им ест Костѣ сѣ децани си и една ациганка, по име Нѣга сѣ децани си, понеже их ест приложна господство ми свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест Бога ациганин сѣ децани си, понеже га покѹпна господство ми вт Йванасѣ егѹмен вт Козниа и вт вѣси братниа, за хадѹ аспре и за един кон добрѣ, тако паки га приложнѹ господство ми свѣтомъ монастырѣс.

И паки да им ест Костѣ и Радѹл и Ёпрѣ сѣ децани си, понеже их ест приложила жѣпаница Нѣга свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест Радѹл и Брата и Нан сѣ децани си, понеже их ест приложила жѣпаница Нѣга свѣтомъ монастырѣс Говоре на неинѣс сѣмрѣтъ, да сѣт вѣ покрѣпленѣе свѣтомъ монастырѣс, а вна да имат памет ѣ свѣти монастыр. И паки да им ест един ациганин именем Ёпрѣ Гѣга сѣс децани си, понеже га приложи Манѣ, синѣ Могошѣс, свѣтомъ монастырѣс за дѣшѣс родѹтелею емѣс Могош. И паки да им ест Мжргѣрит и Радѹл и Параскива сѣ децани си, понеже их приложи жѣпан Манѣ ключар да сѣт вѣ покрѣпленѣе свѣтомъ монастырѣс. И паки да им ест Глав и Никша сѣ децани си, понеже их приложи свѣтомъ монастырѣс Татѣла вт Ривник и жена емѣс и вчиннише се калѣгерн ѣ свѣти монастыр.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣс Говоре, ѣ Рѣнкѣс, вт сва вама господска, четвѣрти дел да вчинмает калѣгерн, вт солн и вт що минет вт сва товар,

¹ Loc rupt și șters.

четвърти дела вт аспре, понеже приложихъ господство ми да ест ѳрик свѣтомъ монастырѣ, въ вѣки. И ни вт когоже непотѣкновенно, по речн господства ми.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ пивница Ѣанек вт Ѣжнх и със место, що ест вна дла Ѣана сестре емх Нѣкше и Марине; понеже що ест <вило> дела Нѣкшек вт тон пивницѣ, а она ест ю приложила нина дела свѣтомъ монастырѣ на нинон съмрътъ, а що ест вило дела Маринек вт тон пивницѣ, а она ю покъпн егъмен Доротею вт Марина, за хъ аспре, при дъни Блада воеводѣ.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ Гокоре вт блато вт Маминѣ, половинѣ вт дела господскѣ, що га съм извадихъ господство ми вт цара тѣрскогю.

И паки да ест свѣтомъ монастырѣ вт винарич господскѣ що ест Ѣ Рибник, ката годѣни да имат свѣти монастыр по ѣ ведре вт вино, понеже га сът приложени вилан и прежнихъ господахъ сжи мертик свѣтомъ монастырѣ.

Его радѣ, им приложи и дадохъ господство ми свѣтомъ монастырѣ внишречене коматѣ, яко да сът свѣтомъ монастырѣ въ покрѣпленѣе и честненшил втцемъ въ пишѣ, а намже и родѣтелнемъ нашимъ въ вѣчное въспоминанѣе.

Почевши вт вѣчного вама и вт свинного вама, вт пчеларства и къ-бларства и вт днжме и вт сенокос и вт воз и вт подвод и вт въсехъ слѣжбахъ и дажбахъ вилка се вѣрѣтаетъ въ самодръжавнон земли и вѣластнѣю господства ми. И ништо да ихъ не смѣетъ вантовати или позабавити вт слѣгахъ или вт правителехъ господства ми, послалаемихъ по мнаостинѣхъ и по работахъ господства ми, понеже варе тко би покъсна вантовати ихъ аще ест влас един, то таковаго чьловѣка иматъ въспрѣти велико зло и вргѣю вт господства ми, якоже невѣрник и прѣстѣпник и посрамителъ сиемъ хрисовѣлгъ господства ми. Ино нѣст.

Ещеже и заклананѣе поставлѣемъ господство ми, како по съмръти господства ми кого избереетъ господѣ Богъ бити господнѣн и вѣладателъ землю Оуггров-влахѣнскон или вт сръдечнаго плода господства ми или вт сѣродника господства ми или, по грѣсехъ нашихъ, вт ниоплеменника, да аще почететъ и съхранитъ и втврѣдитъ и поновитъ сжи хрисовѣлгъ господства ми, того господѣ Богъ да почететъ и съхранитъ и втврѣдитъ его въ господствѣ его; а аще ли не почететъ и не съхранитъ и не втврѣдитъ и не поновитъ сън хрисовѣлгъ господства ми, нѣ разоритъ и поръшитъ и попереетъ и посрамитъ, того господѣ Богъ да не почететъ и не съхранитъ и не втврѣдитъ, нѣ разоритъ и поръшитъ и попереетъ и посрамитъ въ господствѣ его и да ест подъ кѣтвомъ прѣчистѣе богоматери и да ест проклетъ и анатема вт тѣи втци Никенски и да иматъ вчестие съ Иудю и съ Яриза и съ никѣли Юдение еже възъпише на господѣ Бога и спаса нашего Иусеса Христа, кръкъ его на нихъ и на чедехъ ихъ, еже ест и вѣдетъ въ вѣки, аминь.

Свѣдетелѣе: жъпан Барвѣл Кралевски ван и жъпан Калотъ велики дворник и жъпан Харватъ велики логофетъ и жъпан Димитръ вистниаръ и Радулъ спатар, Држгичъ пѣхарникъ, Хамза комисъ, Житнанъ столникъ, Бадѣ и Нѣгое велики по-стѣлници.

И аз, Флорк, еже начертахъ въ настоленном старимъ господамъ в Дворъ Ирмишъ, мѣсеца вхтомврѣ лѣ дѣни, вт Пѣдма теквѣщихъ, в лѣт хъкс.

† Іо Басараба воивода, милостѣмъ божѣмъ, господинь.

† Urmind întru totul sfinta și dumnezeiasca Scriptură care spune: „milă vreau, iar nu jertfă“. Și iarăși că „prin milostenii se curăță păcatele“. Și iarăși, „fericiți cei milostivi, că aceia vor fi miluiți“. După cum gura proorocească, inspirată de Duhul sfânt grăiește: „fericit bărbatul care miluiește în toată ziua, acela se indulcește de Domnul“. Deci, acestea aflându-le din dumnezeiasca Scriptură, iarăși am auzit pe prooroc vorbind cu Duhul sfânt: „ascultați dar împărați și înțelegeți învățați judecători ai capetelor pământului, pătrundeți-vă cei ce stăpîniți mulțimile și vă făliți de noroadale limbilor, că de la Domnul v-a fost dată vouă stăpînirea și puterea de la cel de sus“. Înțelegînd deci că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu și cît voiește fiecăruia din noi dăruiește. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care stăpînirea dată de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează în taină talantul ce i l-a încredințat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce al bucuriei: „bunule și credinciosule rob, intră în bucuria Domnului tău“. Acestea deci auzindu-le, se cuvine nouă a le pătrunde, că cele de aici sînt în puțină vreme și trecătoare, după cum și spune: „orice slavă pînă la o vreme este“. Se cuvine deci nouă a rivni către cei de mai înainte binecinstitori și sfintrăposăți domni, care cele pămîntești bine le-au așezat și acestea bine cîrmuindu-le cu aceste pămîntești au dobîndit bunurile cerești. Acestea moștenindu-le, iar cele pămîntești pămîntului au lăsat.

Iată deci, eu, întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul, Іо Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn a toată țara Ungrovlahiei și cu de Dumnezeu dăruitul meu copil, Іо Theodosie voievod, am dorit către întru tot cinstitele, dumnezeieștile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor“; văzînd deci că pentru păcatele noastre s-au împușinat domnii binecinstitori, cari au miluit și întărit dumnezeieștile și sfințitele biserici.

De aceea am văzut și cu dorință și osîrdie am dorit mai ales către atotsfîntul, sfințitul și dumnezeiescul hram și lăcaș al preasfîntei și cinstitei și prea binecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei Adormiri și sfîntei mănăstiri numite Govora și preacinstului părinte egumen chir Dorotheiu și ieromonahilor și stareților și diaconilor și tuturor fraților care trăiesc în acel sfînt loc, ca să le fie de hrană și de întărire satele, anume: Ioneștii toți, cu tot hotarul și toată seliștea Corbeanilor, pentru că a cumpărat-o Radul voievod, fiul

lui Vlad voievod, de la Anca, fiica lui Jitiian, și de la Bordea și de la fiii lui Micul, pentru 7 000 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul.

Și iar să le fie toată seliștea ce se cheamă Hințea, pentru că jumătate din Hințea a cumpărat-o Vlad voievod Călugărul de la Dan și de la Vilcul și de la Cirstea, pentru 700 aspri; iar cealaltă jumătate din Hințea, pe aceasta a cumpărat-o Staico logofăt de la fiii lui Voinea, pentru 800 aspri, în zilele lui Vlad voievod, de a dăruit-o sfintei mănăstiri Govora.

Și iarăși să le fie via din dealul Ocnei, ce a fost via lui Macarie, pentru că a dat-o însuși Macarie sfintei mănăstiri, în zilele lui Vlad voievod și vinăriciul domnesc, ce va fi de la via lui Macarie, iarăși să fie al sfintei mănăstiri.

Și iarăși să le fie Nănășeștii toți, ce sînt la gura Topolovului, cu tot hotarul și cu morile, pentru că este veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Și iarăși să le fie via popii Alecse de la Arghiș, ce a fost lingă via sfintei mănăstiri, pentru că a cumpărat-o egumenul Dorotheiu cu frații de la fiii popii Alecse, de la Chirca și de la frații lui, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod. Și iarăși să le fie via lui Stepan, căci a cumpărat-o egumenul Dorotheiu cu frații de la Stepan, pentru 400 aspri, încă în zilele lui Vlad voievod.

Și iarăși să le fie via de la hotarul Copăcelu și cu vinăriciul de la aceea vie, și domnesc și boieresc, pentru că a cumpărat-o Radul voievod de la fiii bănesei, de la Oprea și de la Ivanco și de la Radul, pentru 3 000 aspri, ca să fie slobod sfintei mănăstiri vinăriciul domnesc și boieresc.

Și iarăși să le fie balta numită Pirotul și Lișteava și gîrla de la Cuibul Orlei pînă în Pirot, pentru că a dăruit-o Alb spătar sfintei mănăstiri, încă în zilele lui Vlad voievod Călugărul.

Și iarăși să le fie în Rîmnic o moară ce este veche a sfintei mănăstiri, unde se împreună hotarul orașenilor cu ulița lui Oprea, pentru că este dăruită sfintei mănăstiri încă de bătrînul Vlad voievod Drăculea. Și iarăși să le fie în Rîmnic, în fața orașului, două mori într-o casă, pentru că le-am făcut domnia mea de le-am dăruit sfintei mănăstiri, ca să-i fie de întărire sfintului loc și fraților de hrană, iar nouă și părinților noștri să fie de veșnică pomenire. Și iarăși să le fie în Rîmnic loc de casă, pentru că l-a cumpărat domnia mea și l-a dăruit sfintei mănăstiri.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Stoiceanii toți ce sînt pe Olt și cu tot hotarul, pentru că sînt dreaptă ocină a sfintei mănăstiri, pentru că sînt zestrea maicii lui Radu voievod de la părinții ei; așa i-a scos Samonida, mama lui Radul voievod, cu 12 boieri în zilele lui Vlad voievod. Apoi i-a și cumpărat Radul voievod de la Vlaicul, fratele lui Albul, pentru 11 000

aspri; iar Vlaicul, pentru acești mai sus-ziși 11 000 aspri, el a cumpărat Nucetul, ca să fie Stoiceanii dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Și iarăși să-i fie sfintei mănăstiri Glodul tot și cu tot hotarul, după cum a fost ocină și mai înainte sfintei mănăstiri mai sus-zisă; apoi a și cumpărat Radul voievod Glodul tot de la Cîrstea și de la fiii lui Dan, pentru 5 000 aspri, de l-a dăruit sfintei mănăstiri. Și apoi iarăși a cumpărat egumenul Dorotheiu în Bunești cit a ținut Alb vistier, de a dat-o fiului lui Dan, lui Cîrstea, pentru Glodu. Și iarăși le-a dat 700 aspri, de asemenea pentru Glodu.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Birseștii toți, cu tot hotarul, pentru că sint ocină, dedină a sfintei mănăstiri și încă și cumpărați în zilele lui Radul voievod.

Și iarăși să le fie Plăviceneii toți, pentru că i-a cumpărat Radul voievod de la Stanciul, fiul lui Cutrea, pentru 5 000 aspri.

Și iarăși să le fie în Cheaia jumătate, pentru că partea lui Iuga a dăruit-o Iuga sfintei mănăstiri, în zilele lui Radul voievod, iar partea lui Danciul iarăși a dăruit-o Danciul sfintei mănăstiri în zilele lui Radul voievod; apoi a și cumpărat-o egumenul Dorothei de la Danciul pentru 4 700 aspri. Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Nevoia toată, cu tot hotarul și cu cit a dăruit și domnia mea din ocina domnească, pentru că a dăruit Tudor vistier sfintei mănăstiri Nevoia toată, încă în zilele lui Radul voievod.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Bircieștii toți și Chinteștii jumătate, pentru că sint veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie în Leotești două mori și cu vad, ce au fost partea lui Bogdea, pentru că le-a dăruit jupan Manea clucer sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Deleanii toți cu hotarul, ce i-a dăruit Manea Ghizdavăț, în zilele lui Radul voievod.

Și iarăși să le fie țigani, anume: Nicula cu copiii săi și Cîrstea și Danciul cu copiii săi și <Crăciun și Neda>¹ cu copiii săi și Stan și Dumitru cu copiii săi, pentru că acești mai sus-ziși țigani i-a dobîndit Ștefan din Rîmnic cu slujbă de la Basarab voievod cel Tinăr Țepeluș; astfel, el i-a dăruit sfintei mănăstiri Govora la moartea lui, căci s-a făcut călugăr la Govora. Și iarăși să le fie sălașele de țigani, anume: Neda și Dragomir cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Radul voievod sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Zerea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Danciul, fiul lui Branco, sfintei mănăstiri la moartea lui, cînd s-a făcut călugăr în mănăstire. Și iarăși să le fie Costea cu copiii lui și o țigancă, anume Neaga cu copiii săi, pentru că i-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Boia țiganul cu copiii săi, pentru că l-a cumpărat domnia mea de la Athanasie egumen de la Coziia și de la toți frații,

¹ Loc rupt și șters.

pentru 500 aspri și cu un cal bun, astfel că iarăși l-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri.

Și iarăși să le fie Costea și Radul și Oprea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupanița Neaga sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Radul și Brata și Nan cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupanița Neaga sfintei mănăstiri Govora, la moartea ei, să fie de întărire sfintei mănăstiri, iar ea să aibă pomenire în sfinta mănăstire. Și iarăși să le fie un țigan, anume Oprea Guia cu copiii săi, pentru că l-a dăruit Manea, fiul lui Mogoș, sfintei mănăstiri, pentru sufletul părintelui său Mogoș. Și iarăși să le fie Mărgărit și Radul și Parachiva cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupan Manea clucer să fie de întărire sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Slav și Nicșa cu copiii lor, pentru că i-a dăruit sfintei mănăstiri Tatul din Rîmnic și soția lui și s-au făcut călugări în sfinta mănăstire.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Govora, în Runcu, din toată vama domnească, a patra parte să ia călugării, din sare și din toată marfa ce trece, a patra parte din aspri, pentru că a dăruit domnia mea ca să fie uric sfintei mănăstiri, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri pivnița lui Oană de la Ocna și cu loc, ce a dat-o Oană surorilor sale Neacșa și Marina; pentru că ceea ce a fost partea Neacșei din această pivniță, iar ea a dăruit partea ei sfintei mănăstiri la moartea ei; însă ceea ce a fost partea Marinei din această pivniță, iar aceasta a cumpărat-o egumenul Dorotheiu de la Marina, pentru 1 200 aspri, în zilele lui Vlad voievod.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Govora din balta de la Mamina, jumătate din partea domnească, pe care am scos-o domnia mea de la împăratul turcesc.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri din vinăriciul domnesc ce este în Rîmnic, în fiecare an să aibă a lua sfinta mănăstire cite 200 de vedre de vin, pentru că fusese dăruit acest mertic sfintei mănăstiri și de domnii de mai înainte.

De aceea am dăruit și am dat domnia mea sfintei mănăstiri mai suszisele averi, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și precinstițiilor părinți de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire.

Începînd de la vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și găletărit și de dijme și de cositul finului și de cărături și de podvoadă și de toate slujbele și dăjdiile cite se află în țara de sine stătătoare și în stăpînirea domniei mele. Și nimeni să nu îndrăznească a tulbura sau a împiedica dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentru că oricine va îndrăzni a-i tulbura chiar cu un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca necre-

dincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn și stăpînitor al țării Ungrovlahiei sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări și nu va înnoi acest hrisov al domniei mele, ci îl va distruge și îl va nimici și îl va călca și îl va batjocori, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să nu-l cinstească și să nu-l păzească și să nu-l întărească, ci să-l distrugă și să-l nimicească și să-l calce și să-l rușineze în domnia lui și să fie sub blestemul preacuratei maicii lui Dumnezeu și să fie blestemat și anatema de 318 părinți de la Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu acei iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în scaunul vechilor domni, în Curtea de Arghiș, luna octombrie 30 zile, de la Adam curgător, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 225 (Govora, V/3).

Orig., perg. (78 × 59), pecete atirnată, căzută.

Cu două traduceri: una din sec. al XIX-lea, fără dată, alta din 1842; alte traduceri ibidem, mss. 234, f. 94v—99, 447, f. 16—19 și 463, f. 62—65.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 126—130.

1517 (7026) octombrie 30, Mănăstirea de lângă Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Govora un țigan, dăruit de Tatu din Rîmnic.

† Многостію кожїю, Іу Басараба воєвода и господинѣ въсон земли Сѣггровлахїискон, сынѣ великаго Басараба воєводѣ. Дават господство ми снѣ повелѣніе господства ми свѣтломѣ и кожїстеномѣ храмѣ и шенткаю прѣсвѣтѣн,

чѣстѣн и прѣблагословѣнѣн владичицѣ нашон, Богородици, славно еи Ѥспеніе и свѣтомѣ монастырѣ зовомаго Говора и чѣстненшомѣ штицѣ ѿг҃ьменѣ кур Доротею и свѣщеником и старце и днаконом и въсем братнам еже живѣщихъ въ свѣтоѣ место тоѣ, тако да им ест един ациганин, по имѣ Никша съ дѣцями си, понеже га ест приложн Татѣа шт Ривник, на съмрътътъ, свѣтомѣ монастырѣ, да мѣ ест въ покрѣплѣніе.

Ѹ потом, има штиць ег҃ьмен съпреніе пред господствѣ ми шт Станчуа Еѣцѣа граматик; тако прѣше Еѣцѣа како ест немѣ приложен вишеречен ациганин. Тако, господство ми гледах и сданѣ съ чѣститими правитѣлиѣ господства ми, тере дадох господство ми Станчуаѣ Еѣцѣаѣ закон вѣ болѣре, да закле како ест немѣ приложен вишеречен ациганин. Ѹ ми не донесе болѣри на сорок, нѣ уста шт закона и прѣстѣпи през сорок.

Сего радї, господство ми дадох вишеречен ациганин свѣтомѣ монастырѣ, да им ест въ шчинѣ и въ шхубѣ въ вѣки и ни шт когоже непотѣкновенно, по шризмѣи господства ми.

Сведѣтелиѣ: жупан Барѣа бан и жупан Калотѣ велики дворник и жупан Харват велики логофѣт, Дмитрѣ вистигар и Радѣа спатар, Дрѣгич пѣхарник, Халма колнѣ, Житнан столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици постѣлници.

И аз, Флорѣ, еже начертар¹ въ свѣти монастыр, еже ест кон варош Ир҃гши, мѣсеца шхтомерїе ѿ дѣни. Исправник штиць ѿг҃ьмен Ѹшѣф. Е лето *ѡѡѡ.
† Ѹв Басараба евѣкѣда, милостїа божиа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintului și dumnezeiescului hram și lăcaș al preasfintei, cinstitei și prea binecuvintatei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu, slăvitei ei Adormiri și sfintei mănăstiri numite Govora și preacinstitului părinte egumen chir Dorotheiu și preoților și stareților și diaconilor și tuturor fraților care trăiesc în acel sfânt loc, ca să le fie un țigan, anume Nicșa cu copiii săi, pentru că l-a dăruit Tatul din Rîmnicea, la moarte, sfintei mănăstiri, ca să-i fie de întărire.

Iar apoi a avut părintele egumen piră inaintea domniei mele cu Stanciul Veățel gramatic; astfel pira Veățel că-i este lui dăruit mai sus-zisul țigan. Astfel, domnia mea am cercetat și am judecat cu cinstiții dregători ai domniei mele, de a dat domnia mea lui Stanciul Veățel lege 12 boieri, să jure că-i este dăruit lui mai sus-spusul țigan. Iar acesta n-a adus boierii la soroc, ci a rămas de lege și a trecut peste soroc.

De aceea domnia mea am dat mai sus-spusul țigan sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

¹ În loc de: начертѣх.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în sfînta mănăstire, care este lîngă orașul Arghiș, în luna octombrie 30 zile. Ispravnic părintele egumen Iosif. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 224 (Govora, XXVII/4).

Orig., perg. (31,5 × 29), pecete aplicată.

Cu o traducere din 1797; altă traducere ibidem, ms. 447, f. 400v—401.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 131. Facs. *Ibidem*, 282.

165

1517 (7026) noiembrie 22, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii jupanului Drăghici din Cricov satul Secăreni cu vad de moară și un loc de metoh.

† Милостію вожію, Їв Басараба воєвода и господинь вѣсон земли Ъггровлахѹнскон, сынѣ великаго и прѣдобраго Басараба воєвода. Дават господство ми сѣа повелѣніе господства ми свѣтому монастирѣ жѣпанѣ Драгичевѣи въ Крикѣе, ѣкоже да мѣ ест село Секѣрѣнѣи вѣси, със вчинѣ, колико мѣ ест дело, али покѣде хотарисашѣ вѣ волѣри и Гемка салѣар; и хотарим да се знает: въ Ълин, до Пѣт Брановѣи и по Пѣт Бранѣи, право дорѣ ѣ Лакѣа със Рѣкициле и въ Лакѣа със Рѣкициле, прѣз Дѣмеза, ѣ Пѣкѣри; таже, въ Пѣкѣри ѣ згор, по пѣт копан, право дорѣ ѣ Кумѣтра и по Кумѣтра ѣ здол, дорѣ ѣ курсѣра Глобелѣе и въ Глобѣ, по курсѣрѣ, дорѣ ѣ Лакѣа Косаннѣе и въ Лакѣа Косаннѣе, дорѣ ѣ Куларѣ и въ Куларѣ по глав Мѣшчелѣе, право ѣ Дѣмеза и въ Дѣмеза право код Горганѣа Лиснѣеви ѣз гѣр, дорѣ ѣ Бѣшикѣцѣ. И пакѣи да мѣ ест на мѣсто рекомѣм Кумѣтра един брѣд за водѣници и пакѣи место въ един метох свѣтому монастирѣ, понеже мѣ сѣт старѣ и правѣ вчинѣ и дѣдинѣ.

Сего радѣ, дадох и господство ми, ѣкоже да мѣ сѣт въ вчинѣ и въ вѣабѣ, въ вѣки и ни въ коже непотѣкновѣно, по рѣч господства ми.

Геже и свѣдетѣлѣе поставанѣх господство ми: жѣпан Барѣа бан, жѣпан Калотѣ велики дворник и жѣпан Харѣат велики лѣгѣфѣт и Дѣмитрѣ вистѣар и Радѣа мечносник и Драгич пѣхарник и Хамза комис и Житѣан столник и Бадѣ и Нѣгоѣ велици страторници.

И аз, Моуши словописател, еже начертахъ въ новѣхъ дворовахъ зъ вѣрошъ Пн-
тици. Исправникъ Семка сѣлѣѣр. Писъ мѣсеца ноемвриѣ къ дѣни, въ лѣто хѣкс.
† Іw Basaraba вѣвѣда, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a jupanului Draghici din Cricov, ca să-i fie satul Secăreanii toți, cu ocina, cit este partea lui, însă pe unde au hotărnicit 12 boieri și Semca sulgerul; iar hotarul să se știe; de la Ulmi pînă în Drumul Branului, și pe Drumul Branului drept pînă în Lacul cu Răchișile, și din Lacul cu Răchișile, peste Dîmbul, la Păcuri; astfel, de la Păcuri în sus, pe drumul săpat, drept pînă la Cuimătra și pe Cumătra în jos pînă în cursura Slovelor și din Slove, pe cursură, pînă în Lacul lui Cosain, și din Lacul lui Cosain pînă în Culare, șd din Culare, pe capul Mușcelului, drept în Dîmbul și din Dîmbul drept lingă Gorganul Vulpii, în sus pînă în Bășicuță. Și iarăși să-i fie din locul zis Cumătra un vad de moară și iarăși locul de un metoh al sfintei mănăstiri, pentru că ti sînt vechi și drepte ocini și dedine.

De aceea am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Draghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari stratornici.

Și eu, Moisi scriitor, care am scris în noile curți din orașul Pitești. Ispravnic Semca sulger. Scris în luna noiembrie 22 zile, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCCXCVII/11.

Orig., perg. (27 × 32,5), pecete timbrată.

Cu două traduceri la Arh. St. Buc., ms. 454, f. 140 și 141 (fără lună și zi).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 131—132.

1518 (7026) ianuarie 18, Pitești.

Neagoe Basarab voievod scutește de toate dările și slujbele averile lui Calotă mare vornic.

Hrisovul lui Basarab voevod, feciorul <lui> Basarab voevod cel Mare, făcut pintru moșii, pintru vii, pintru țigani și pintru toate ce au avut la mina lui

Calotă vil vornic și a tot neamul lui și mai pre urmă scrii să fii ertați di oeritul de oi și de goștinăritul de rimători și de dejmăritul de stupi și de vinărici și de gălitării și de dijmi și de coasă de fin și de cară și di podvoadi și di toati slujbili și dăjdiiili, cît sîntu di să află în tot ținutul stăpîniū dumnealui. Nimini pri dinșii ca să nu cutéze a-i bîntui, nici a-i învăluī din slugi au din boiarii dumnealui cei trimiși pintru slujbili și pintru tribili dumnealui, pintru că care s-ar ispiti a-i bîntui sau a-i învăluī, mult cît iaste un păr din cap, acila om să știe că va avea a lua mare răutate și urgie di cătră domniealui, ca un necredincios și călcător și rușinător di acistu hrisov al dumnealui. Și într-altu chip nu va fi.

Încă și blistim au pus dumnealui, cum după moartea dumnealui, pi cini va alégi domnul Dumnezeu a fi domnu Țării Rumâniști au din rodul inimii dumnealui au din rudiniia domnealui sau, din păcatili noastre sau din alt neam, ca deaca va cinsti și va păzi și va întări și va înoi, pi acela domnul Dumnezeu ca să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească întru domniia lui iar daca nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări și nu va înoi, ci va spargi și va strica și va călca și va rușina acistu hrisov al domnealui, pi acila domnul Dumnezeu ca să nu-l cinstească și să nu-l păzească, ci să spargă și să strici și să-l rușineze întru domniia lui și să ucigă aicea trupul cu sunit, iar în veacul ci va să fii sufletu lui și ca să aibă parte cu Iuda și cu afurisitul Ariia și cu alți nicridincioși jidovi, care strigau asupra domnului Dumnezeu și a mîntuitoriului nostru Isus Hristos, singili lui spri dinșii și spri ficiorii lor, pricum iaste și va să fii în vécii vécilor, amin.

Iată și mărturii au pus domnealui: pi jupan Barbul banul Craiovii și pi jupan Harita¹ vil dvornic și pi jupan Dumitru vil vistier și Drăghici păharnic și Amza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoi și alți boiari, carii s-au știrsu, toți sîntu mărturii marii clucéri.

Și eu, Florea, carii am scris în minunatul foișor al Pitiștilor, în luna lui ghinar 18 și di la Adam pînă acum alirgarea anilor pînă acum, leat 7026 <1518>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 226 (Mislea, IV/1).

Traducere fragmentară.

EDIȚII. *D.I.R., B.*, 132—133.

¹ În acest timp mare vornic era Calotă.

1518 (7026) ianuarie 28, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat mare logofăt și fiilor săi ocina Doiceștilor.

Cu mila lui Dumnezeu, Ioan Basarab voievod și domn a toată Țara Rumânească. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele cinsti-tului boiariului domniei mele jupînului Harvat vel logofăt și cu feciorii lui, cîți Dumnezeu îi va dărui, ca să-i fie lui moșiia Doiceștilor ce iaste între Mirila și între Mănești, din luncă, la cîmp, cîtu-i iaste hotarul, pentru că o au cumpărat jupan Harvat logofătul de la Barbul al lui Gropeai și de la făméia lui, Mușa, drept 1 500 aspri. Iar Barbul și făméia lui au dat banii ce s-au zis mai sus lui Dragosin armașul, pentru un sălaș de țigani.

Pentru aceasta am dat și domniia mea jupînului Harvat logofătul, ca să-i fie lui de moștenire și ohabnică lui și feciorilor lui, nepoților și stră-nepoților lui și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Mărturii: jupan Barbul banul și jupan Calotă vel dvornic i jupan Dumitru vistier i Radul spatâr, Drăghici peharnic, Hamza comisul, Jitiian stol-necul, Badea postelnic. Ispravnici: Oprea pircălabul de la Ribnic și Neagoe dvornic.

Și s-au scris în Pitești, mesița ghenarie 28 dni, leat 7026 <1518>.

Acest izvod s-au scris pe limba rumânească de pe hrisovul cel slove-nesc de Luppu dascâl slovenesc la Școala domnească în București, la leat 7250. Az Luppu dascâl slovenesc, pisah.

Bibl. Acad., CDXIV/100.
Copie după o traducere din 1741—1742.
EDIȚII. D.I.R., B., 133.

1518 (7026) aprilie 7, București.

Neagoe Basarab voievod dăruiește lui Danciul, Oprea spătar, Ivul și fiilor lor pădure la Aninoasa, pentru a face curătură.

† Шилостию вожію, Ыв Басараба воєвода и господиць вѣсон земли Уггров-владѣнскон, сынъ великааго Басараба воєводѣ. Дават господство ми сие повѣле-нїе господства ми саззем господства ми жєпанѣ Данчїюлѣ съ сыновн си и жє-

пан Спрѣ спатар съ сынови си, по име Манда и Іера¹ и еше колици им даст Богъ и Невѣс съ сынови си тако да им ест место въ учинѣ <Ани>²ноаса съ цело шѣмъ въ доле въ валѣ Мѣстека гдѣ сдари съ Криков и въ валѣ Мѣстека, до Камен и по валѣ Рѣнѣмъ, до Зѣви и въ згор.² до глѣмѣ и по Криков, до Камен; понеже ю спросише съ господство ми вишеречени сѣзѣ господства ми таи учинѣ, цело шѣмъ, како да си очисти тоѣ место съ <вгнь>² и съ секиром.

И господство ми, съ том, ихъ помилувахъ съсъ тои учинѣ, за радѣ правом и верном сѣзѣбом еже ми есъ послажки господствѣ ми. Сего радѣ, им дадохъ и господство ми, тако да им ест въ учинѣ и въ шѣмъ, ним и сыновом им и вѣнѣком и прѣвѣнѣтом ихъ. И въ нихъ прѣдалника да нѣст, анѣ да ест вѣставшим ихъ. И ни въ коже непотѣкновено, по речъ господства ми.

Скѣдетѣлѣ: жѣпан Барѣла бан и жѣпан Калотѣ велики дворник и жѣпан Харват велики логофѣт, Димитрѣ вѣстниар и Радѣл спатар, Драгичѣ пѣхарник, Хамза комис, Житнан столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици постѣланици.

И азъ, Флорѣ, еже писъ съ градъ Бѣкѣрѣци, мѣсеца априлѣ 3 дѣни. Исправникъ Капотѣ портар. Въ лѣтѣ хѣкс.

† Іу Басараба кѣкѣва, милостѣмъ божѣмъ, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupanului Danciul cu fiii săi și jupanului Oprea spătar cu fiii săi, anume Manda și Chera³ și cîți încă le va da Dumnezeu și lui Ivul cu fiii săi să le fie loc din ocina <Ани>²noasa în toată pădurea de jos din valea Mustei, unde dă în Cricov și din valea Mustei, pînă la Piatră și pe valea Runcului, pînă la Zubi și din deal. . . .² pînă la culme și pe Cricov, pînă la Piatră; pentru că au cerut de la domnia mea mai sus zisele slugi ale domniei mele această ocină, pădurea toată, ca să curețe acel loc cu <foc>² și cu securea.

Iar domnia mea, la aceasta, i-am miluit cu această ocină, pentru dreapta și credincioasa slujbă ce au slujit domniei mele. De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹ Cuvintele: Манда и Кера sint scrise posterior, peste un text inițial ras.

² Loc rupt și șters.

³ Cuvintele: „Manda și Chera“ sint scrise posterior, peste un text inițial ras.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în cetatea București, luna aprilie 7 zile. Ispravnic Capotă portar. În anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 227 (Ep. Buzău, XXXIV/1).

Orig., perg. (25,5 × 39), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1850; alte traduceri ibidem, ms. 173, f. 24 și la Bibl. Acad., CXXVI/204.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 134. Facs. *Ibidem*, 283.

<1518> aprilie 21, București.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stanciul ș.a. ocini în Corcolați și Alixeni.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab v<oie>v<o>d și domn al tot pământului Ungrovalahicesc, fiiul lui Basarab v<oie>v<o>d. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele la Stanciul cu frați<i> lui: Nan și Dan și Roman cu fii<i> lor, ca să le fie în Corcolați din hotarul de jos jumătate și din hotarul de sus iară jumătate și din cealaltă jumătate, iar jumătate, fiindcă le este veche și dreaptă moșie și moștenire.

Iar după aceea au avut prigonire cu Prodea și Stoica și Taba. Așa domnia mea am dat lui Prodea și Stoica 12 boiari. Iar Prodea și Stoica n-au putut să aducă pă acei boeri, ci au rămas de lege.

Și iarăși Dan au cumpărat de la Drăghiasă 1 țarină drept 9 florini.

Și iară Stan și Dragomir, ca să le fie în Alicseni partea lui Stanislav, însă din vie pînă la Vadul Mielcilor și pînă în grădina lui Bercea și pînă în grădina popii, la drumul de jos, pînă în moșia Frățeștilor, fiindcă au cumpărat-o Stan și fratele său, Dragomir, drept bani 1150. Însă Stan să aibă a ținea trei părți, iar Dragomir a patra parte.

Și iar Dan cu fii<i> săi să le fie în Corcolați 2 țarini, pentru că le-au cumpărat de la Alicseană drept bani 220.

Și a mai cumpărat Stan de la Drăgoiasa, fata lui Dan, 1 țarină drept bani 56. Și domniei mele au dat cal bun.

Pentr-aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie întru moșăe și în ohabă, lor și copiilor lor și nepoților și strenepoților. Și veri cui din ei se va întimpla mai nainte moarte, să nu fie între dinșii vindută aceasta, ci să fie a celor rămași. Și de nimenea poticnită, după hotărîrea domniei mele.

Marturi: jupan Nan¹ ban și j<upan> Calotă marele dvornic și j<upan> Harv<a>ta logofătul și Radul spătarul și Dumitru vistierul, Jitian stolnicul, Hamza comisul, Drăghici păharnicul, Nadea² postelnicul.

Scrie la scăunatul oraș București, luna lui aprilie 21-ea zi, în anul curgător de la Adam 7086, iar de la Hristos 1578.

† Io Basarab v<oie>v<o>d, cu mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., LXXVI/38.

Traducere din prima jumătate a sec. al XIX-lea.

Data greșită. Datat după domn și sfatul domnesc.

170

1518 (7026) aprilie 28, București.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor logofăt și fratelui său Stanciul cu fiii lor ocină în Voinigeștii de Jos.

† Милостію божією, Іу Басараба конвода и господинъ въсон земли Ѹг.ро-влахїнскои, сынъ добраго Басараба конвода. Дават господство ми сїе повелѣ-ніе господства ми болѣром господства ми, жѣпанъ Тѣдоръ лшгѡфетъ и братъ лш жѣпанъ Станчюлъ и съ нїх сынови, елнци им Богъ припѣстит, или сынове или дѣщере, шкѡ да им ест ѡ Долчи Бонницеши, що сѣт на Ѣлт, дел Добрека, дѣщера Мариза, въса, понеже ю ест покѣпила шт Добра, за хѡѢ аспри. И господство ми им простїх кон.

Ѣго гадї и господство ми им дадох и господство ми шко да им ест въ шчинѡ и въ шхадъ, ним и сыновом им, внуком и прѣвнѣчетом им и ни шт когоже непотѣкноенно, по реч господства ми.

Грѣдѣтелїе: жѣпан Барбѡл бан и жѣпач Калотъ дворник и жѣпан Харбат лшгѡфет, Димитрѡ в<ист>³нар, Радѡл спатар, Драгич пѣхарник, Хамза комис, Жи тїан столник, Бадїка и Нѣгое постелиници. Исправник Данчюл шт Баба.

Пис ѡ град Бѣкѡриши, мѣсеца апрїлїе дѣни кїи, в лѣт хѣкѡ.

† Іу Басараба конвода, милостїю божїю, господинъ.

¹ Greșit, în loc de: Barbul.

² Greșit, în loc de: Badea.

³ Loc rupt.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupan Tudor logofăt și fratelui său jupan Stanciul și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, sau fii sau fiice, ca să le fie în Voingeștii de Jos, care sînt pe Olt, partea Dobrei, fiica Mariei, toată, pentru că au cumpărat-o de la Dobra, pentru 1 500 aspri. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după pusă domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badica și Neagoe postelnici. Ispravnic Danciul din Baba.

S-a scris în cetatea București, luna aprilie 28 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 228 (Ep. Rîmnic, LII/8).

Orig., hirtie (29 × 22), pecete aplicată.

Cu o traducere de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 134—135. Facs. *Ibidem*, 284.

171

1518 (7026) mai 3, București.

Neagoe Basarab voievod întărește jupînesii Neacșa, fiica lui Harvat logofăt, satele Brîncoveni și Baia.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui Basarab voievod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele fetii jupînului Harvat logofătul, jupînesii Neacșii și feciorilor ei, cîți Dumnezeu îi va dărui, ca să fie ei Brîncovenii toți și cu morile și cu viile, pentru că jumătate de Brîncoveni am dat domniia mea jupînesii Neacșii, fata jupînului Harvat logofăt, și bărbatului ei, jupînului Dobrovoe pîrcălabul, iar altă jumătate de Brîncoveni o au cumpărat-o jupîn Dobrovoe pîrcălabul de la Bran drept 3 000 aspri.

Și iar am dat domnia mea aminduror Baia toată, pentru că singur domnia mea am dat satele ce s-au zis mai sus de zestre fetii jupînului Harvat logofăt, jupînesii Neacșii și am miluit domnia mea și pre bărbatul ei, pe jupan Dobrovoe pîrcălabul, pentru slujba ce au slujit domnii mele.

328

Iar dup-aceia, jupin Dobrovoe pircălabul el au socotit la moartea lui, de au dat partea lui de la Bae și partea jupinesii Neceșii mănăstirii de la Tismana pentru sufletul lui, iar domniia mea am luat jumătate de Brincoveni, partea lui Dobrovoe pircălabul, de am dat-o jupinesii Neceșii pentru acea jumătate de Bae, ce au fost partea jupinesii Neceșii, care o au dat-o Dobrovoe pircălabul mănăstirii de la Tismeana.

Și iar să fie jupinesii Neceșii casile dă la Brincoveni, că pentru acele case domniia mea am dat fraților lui Dobrovoe un popor ca să le scoțā lor lemne de casă. Și încă le-am dat lor domnia mea aspri 1 500. Iar dup-aceia, am dat domniia mea și acele case jupinesii Neceșii și Brincovenii toți cu morile și cu viile, ca să-i fie de moștenire și ohabnice ei și feciorilor ei, nepoților și strănepoților ei. Și intru dinșii gilceavā să nu fie în veci, ci să fie celor ce vor rămīnea dentru dinșii și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Și mărturii: jupan Barbul banul și jupan Calotā vel dvornic i jupan Harvat vel logofāt i Dumitru vistiiar i Radul spatat, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe marii postelnici.

Și am scris eu, Florea, ot oraș Bucureștilor, meseța mai 3 dni, leat 7026 <1518>.

Dupā Florescu-Pleșa, *Doc. arh. parl.*, p. 587.
Traducere din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea.
EDIȚII. Iorga, *St. și doc.*, V, 169—170.

172

1518 (7026) mai 4, București.

Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său, Harvat mare logofāt, satul Grozești.

† Мнѡостію божією, Іw Басараба коєкода и господинь въсон земли Хггрвѡлахѡнскон, сынъ великаго Басарабе коєкоді. Дават господство ми снѡ великнѡе господства ми почтенномѡ властѡлиннѡ и прѡкомѡ съветникѡ, пачеже изъ кжши господства ми, жѡпанѡ Харватѡ великомѡ логофѡтѡ и сыновом емѡ, елицѡ имъ Богъ припѡшетит, тако да имъ естъ Грозеци на Жилю въси; понеже половина въ Грозеци она естъ жѡпанѡ Харватѡ логофѡтѡ стара и права учина, дѡдѡна, а потомъ и достижена съ правомъ и верномъ слѡжекомъ вътъ прежнихъ господахъ; а дрѡга половина она естъ бнѡ вътъ жѡпанѡ Иванѡ бнѡшомѡ логофѡтѡ.

Тако, жѡпанъ Иванъ логофѡтъ естъ вѡставъ на негоѡ смѡртѡ дѡженъ жѡпанъ Харватѡ великомѡ логофѡтѡ аспре хѡ. Я по смѡрти жѡпанѡ Иванѡ бнѡшомѡ логофѡтѡ, а вѡставшимъ емѡ конъ вѡташи владати негоѡ коматѡ жѡпанъ Харватъ лого-

329

фет спрочи им тен аспре да нѣх нѣ платит и постави им сорок за сорок, да им платит аспре ѡт предъ господства мнѣ. Я ѡни не хтише да нѣх нѣ плащатъ та.¹ видѣхъ тере ест мнѣшъ сорок за сорок и аспре н.¹ сѣт платиан, тако ѡзѣхъ господство ми половниѣ ѡт Грозеѣци, дѣл жѣпнѣ Иванѣ бнѣшомѣ логофет, тере га дадохъ жѣпанѣ Харватѣ логофетѣ, за радѣ ѡни хѣ аспре.

Бого радѣ, дадохъ господство ми Грозеѣци вѣси жѣпанѣ Харватѣ логофетѣ, да им сѣт вѣ ѡчинѣ и вѣ ѡхабѣ, немѣ и сыновом емѣ и вѣшком и прѣвѣшчетом нѣ. И вѣ ннѣ прѣдалчка да нѣст, вѣ вѣки, нѣ да сѣт ѡставшии нѣ. И ни ѡт когоже непотѣжковенно, по речъ господства ми.

Бжедетелне: жѣпан Барбѣл бан и жѣпан Калотѣ велики дворник и Димитрѣ вѣстниѣр и Радѣл спатар, Дрѣгич пѣхарник, Хамза комѣне, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици постелници.

И азъ, Флорѣ, писахъ ѡ градъ Бѣкѣрѣци, мѣсеца манѣ дѣни, в лѣтѣ хѣксѣ.
† Яѡ Басараба вѣвекѣда, милостѣл божѣемъ, господниѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin și primului sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt și fiilor lui, ciți fi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Grozești de pe Jiu toți; pentru că jumătate din Grozești este a jupanului Harvat logofăt veche și dreaptă ocină, dedină, iar după aceea și dobîndită cu dreaptă și credincioasă slujbă de la domnii de mai înainte; iar cealaltă jumătate a fost a jupanului Ivan fost logofăt.

Astfel, jupan Ivan logofăt a rămas la moartea sa dator jupanului Harvat mare logofăt 3 000 aspri. Și după moartea jupanului Ivan fost logofăt, jupan Harvat a cerut acei aspri, ca să-i plătească moștenitorii care au rămas să stăpînească averile aceluia și le-a pus soroc peste soroc, ca să-i plătească asprii înaintea domniei mele. Iar ei n-au vrut să-i plătească și. . .¹ văzînd că a trecut soroc peste soroc și asprii. . .¹ n-au fost plătiți, astfel am luat domnia mea jumătate din Grozești, partea jupanului Ivan fost logofăt, de am dat-o jupanului Harvat logofăt, pentru acei 3 000 aspri.

De aceea am dat domnia mea Grozești toți jupanului Harvat logofăt, să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie, în veci, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoє mari postelnici.

¹ Loc șters.

Și eu, Florea, am scris în cetatea București, luna mai 4 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 230 (Tismana, XLI/1).

Orig., hirtie (29 × 22), pecete aplicată, stricată.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri ibidem, mss. 330, f. 294, 331, f. 8 și 336, f. 189v—190.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 135. Facs. *Ibidem*, 285.

1518 (7026) iulie 29, Pitești.

Neagoe Basarab voievod dăruiește m-rii Cotmeana un obroc anual de 1 000 aspri, un potir și o tupsie de argint.

† Бѣсѣвѣтомѣ божественомѣ послѣдѣше Писание, еже рекше: „милости хоще, а не жртѣвѣ“ и пакч тако: „милостнѣни шцѣшае сѣ грѣси“ и пакн: „блаженн милостивн яко ти помилуванн будѣт“; такоже и пророческаа дѣхом насыщенна уста глаголетъ: „блаженъ мжж милсн въс дѣнь, наслаждает сѣ господовн“. Снѣ збо шт божественаго Писанїа зведешн, пакн слышахом пророческаа глаголеца дѣхом свѣтим: „снѣ збо слышнте царѣе и разсмѣнтѣ, навннѣтѣ сждѣе концнм земннм, външннѣ дръжещнм множества и грѣдешн се ш народѣх ѣзнк, яко данна внст шт господа дръжава вам и сила шт вншнѣго“.

Разсмѣше збо тако въса въ рѣках божїи сѣт и елнко хощет колмждо шт нас подавае, нж збо блаженн и трѣблаженъ нже богоданное богатство добрѣ рѣстачает и дѣлае въ таннѣ боговѣршенї емѣ талант, яко збо слышннт благн збо и сладкн шн глас радованїа: „благн рабе и вѣрни, вънннн въ радост Господа своего“.

Сїѣ слышавшн, подобает нам въннматн шт здешннх тако мало времннна прѣходна сѣт, такоже и глаголетъ: „въсака слава до врѣмннна ест“. Подобашеже нам поревноватн прѣжннм, благочестнвїмн и свѣтопочувшнм господам, нже земннѣ добрѣ вѣстронвшн сила дозрѣ прѣпроводївшн смнн земнннм, небеснаа прншбрѣтоше благаа и снх наследоваше, а земнаа земннм вѣставнше.

Се збо и аз, въ Христа Бога, благовѣрни и благочестнвїн и Хрнствлювнвїн и самодръжавнїн, Іѡ Басараба воєвода, божїею милостїю и божїем дарованїем, шемладѣцнмн и господствѣщнмн въсен земнн Хггровлахїнскон, сынъ великааго и добраго Басарабе воєводї, желанїем и зсрѣдїем въжделѣхнм къ всѣсчестнїм божїм цръквам, по пророческому слово: „нмже шбразом жаеет влнн на источникн водннн, снцѣ жаеет дѣша моа к тебе, Боже“. И вндѣвше збо

яко радї наших грѣхов змаанише се благочестваа господа иже божественїе и свѣщенїе црѣкви, възставлѣхъс и миловахъс и зкрѣплѣхъс, иж и паче иже въ свѣтѣм мѣстѣ, свцнх свѣтагоже и царскаго храма и шентѣлю прѣсвѣтѣн, чистѣн, прѣблагословениѣн владыцие нашон, Богородици, присно дѣвы Марїе и славное ея Благовѣщнїе, монастырѣ зовомаго Кодѣна, взрѣхом шесрѣнша шт елагочестивїих господа и прѣблаженнїих хтиторе, дѣдї и шт прѣдѣдов наших, штец и братнах наших, на послѣдокже изшоставшон вишеречена имена. Ико си свѣти монастырѣ взрѣхом шесрѣнша и съ желанїем възжделѣхом не штавити, иж назирати и миловати и послѣднїих хтиторе нарицати се. Сего радї, въсе срѣдо възспрѣхом називати се послѣднїи хтиторе свѣтому монастырѣ и миловати, елико смо мощни шт вогоданиа нам власт.

Сего радї, шещахом и сын нашъ хрисова сътворихом, яко да ест свѣтому монастырѣ непотворено. Да прїидѣ егшани ката годїни, по шенчаю, на Петров днь, да взимает шерок свѣтому монастырѣ по х̄ аспре, да ест на зкрѣпленїе свѣтому монастырѣ и на потрѣбу иуж<д>ам свѣтому мѣсто и божественнимоком въ пицу.

И пакн приложнх господство ми свѣтому монастырѣ а̄ потир сребрѣно и едно блюдо сребрѣно, за радї къда се даст прилѣвок, да се даст съ потиром и къда се хтет творити коливъ, блюдо да ест за коливъ. И нам, вишереченим, да ни шпѣет ката недеѣ, едни днь вечер, параклис съ коливом, а утрѣ свѣтаа антѣргїе съ прилѣвом и коливом; и докле бждемо въ живех. И по нашем прѣставленїем да ни се поет ката годїни, на едни днь, бздї ѣ кон днь благоволнт, вечер, непоршчин, съ коливом и прилѣвом, а утрѣ с<вѣ>та антѣргїе съборно и съ прилѣвом. Да ни се чинит на днь трапезѣ, якоже и свѣтопочившнх хтитором, али непоколѣбимо, дондеже стонт свѣти монастыр. И аще кто не съдръжит и не творит молбъ, шо зде насметнхмо, да даст штевет прѣд Богом. И снѣ елико рекохом яко <по>¹ силѣ възмогохом, да се дават штавином. И такожде и нашн сынове, по наше съмрѣть, да творит дондеже нх здръжит господѣ Богъ живех и въ вогодарованно нх власт.

Кого Богъ изволнт бити сим вишереним намиѣстинк а ши тако да творит и да исплѣнит наше шещанїе и да почетет и штверднт и съхранит сжи хрисова господства ми, того господѣ Богъ да почетет и съхранит и зкрѣпит. Иже снѣ исплѣнит да му даст господѣ Богъ зде, земна, добрѣ прѣпроводївшн небесна благаа полшчити и . . .² еже шдѣснью прѣдстоанїа его, егоже бздї и нам грѣшником полшчити и съ прѣжинннм благочестивннм и свѣтопочившнх хтиторн . . .²

Пштеци, юлїе к̄ѣ днн, въ лѣто хзкс̄.

† Іѡ Басарава вонвода, мнлостїм вожїем, господннь.

¹ Omis.

² Ilizibil.

† Urmind Scriptura cea cu totul sfintă și dumnezeiască, care spune: „milă vreau, iar nu jertfă“ și iarăși: „cu milostenii se curăță păcatele“ și iar: „fericiți cei milostivi că aceia se vor milui“, precum și gura proorocească inspirată de Duhul Sfint grăiește: „fericit bărbatul care miluiește toată ziua, acela se îndulcește de Domnul“. Acestea dar aflindu-le din dumnezeiasca Scriptură, iarăși am auzit proorocul grăind prin Duhul sfint: „ascultați dar acestea împărați și pricepeți, învățați judecători de la capătul pământului, luați seama cei ce stăpiniți mulțimile și cei ce vă mindriți cu noroadele limbilor, că de la Domnul vi s-a dat vouă stăpînirea și puterea de la cel de sus“.

Se înțelege dar că toate sînt în mîinile lui Dumnezeu și cit voiește fiecăruia dintre noi fi dă, însă fericit și de trei ori fericit acela care bogăția dată lui de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează în taină talantul încredințat lui de Dumnezeu, căci va auzi acel bun și dulce glas al bucuriei: „robule bun și credincios, intră întru bucuria Domnului tău“.

Auzind acestea, se cade nouă a socoti acestea de aici că sînt pentru puțină vreme și trecătoare, precum și spune: „toată slava pînă la o vreme este“. Se cuvine nouă să rivnim celor dinainte, binecinstitorilor și sfintrăposaiților domni, care bine au întocmit cele pămîntești și acestea petrecindu-le cu bine cu aceste pămîntești au dobîndit bunătățile cerești și pe acestea le-au moștenit, iar cele pămîntești pămîntului le-au lăsat.

Iată dar și eu, cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voievod, cu dorință și osirdie am dorit către atotcinstitele și dumnezeieștile biserici, după cuvîntul proorocului: „în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu către tine, Doamne“. Și văzînd dar că pentru păcatele noastre s-au împușinat binecinstitorii domni, care înălțau sfintele și dumnezeieștile biserici, le miluiau și le întăreau, ci mai cu seamă pe cea de la acest sfînt loc, al sfîntului hram împărătesc, lăcașul preasfîntei, curatei, preabinecuvîntatei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei sale Bune Vestiri, mănăstirea numită Codmeana, pe care am văzut-o rămasă săracă de binecinstitorii domni și preafericiții ctitori, de moșii și de strămoșii noștri, de părinții și frații noștri, mai pe urmă rămasă <lipsită> și de mai sus-spusele nume. Căci această sfîntă mănăstire am văzut-o săracă și cu dorință am vroit a nu o lăsa, ci a o cerceta și milui și cel din urmă ctitor

a ne numi. De aceea cu toată osirdia am primit a ne numi ctitorul cel din urmă al sfintei mănăstiri și a o milui, cit va fi cu puțință din stăpînirea ce ni s-a dat de la Dumnezeu.

De aceea am făgăduit și am făcut acest hrisov al nostru, să fie sfintei mănăstiri neclintit. Să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfîntul Petru, să ia obrocul sfintei mănăstiri cite 1 000 aspri, ca să fie de întărire sfintei mănăstiri și trebuință nevoilor sfîntului lăcaș și dumnezeieștilor călugări de hrană.

Și iarăși am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri un potir de argint și o tupsie de argint, pentru ca atunci cînd se va da băutură, să se dea cu potirul și cînd se va face colivă, tupsia să fie pentru colivă. Iar nouă, celor mai sus-ziși, să ni se cînte în fiecare săptămînă, într-o zi seara, paraclis cu colivă, iar dimineața sfînta liturghie cu băutură și colivă; și aceasta, cit vom fi printre cei vii. Și după moartea noastră să ni se cînte în fiecare an, într-o zi, în orice zi va binevoi, seara, neprihănirea, cu colivă și băutură, iar a doua zi sfînta liturghie cu sobor și băutură. Să ni se facă ziua masă, ca și sfintrăposașilor ctitori, însă neclintit, pînă cînd va sta sfînta mănăstire. Iar cel ce nu va ține și nu va face rugăciunea, după cum am rînduit aici, să dea socoteală înaintea lui Dumnezeu. Și acestea cite le-am spus, precum ne-a fost cu puțință, am lăsat să se dea. Și de asemenea și fiii noștri, după moartea noastră, să facă pînă cînd îi va ține domnul Dumnezeu vii și întru stăpînirea dată lor de Dumnezeu.

Pe cine Dumnezeu va binevoi să fie moștenitor al acestor mai sus-ziși și acela așa să facă și să împlinească făgăduința noastră și să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească. Și cine va împlini acestea să-i dea domnul Dumnezeu aici, întru cele pămîntești, bine să petreacă și bunurile cerești să dobîndească și < să se învrednicească > de șederea de-a dreapta lui, care să ne fie nouă păcătoșilor a dobîndi împreună cu cei de mai înainte binecinstitori și sfintrăposași ctitori < cari în sfîntă odihnă s-au mutat, amin. >

Pitești, iulie 29 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 231 (Cotmeana).

Orig., perg. (52 × 41), pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1916; altă traducere ibidem, ms. 357, f. 12—13 (sub 1519).

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 136—137.

1518 (7026) august 16, Curtea de Argeș.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet un țigan, în urma unei judecăți.

A lui Basarab voevod, vă leat 7026 <1518> avgust 16 dni, pentru un țigan, Bondea.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domnu a toată Țara Rumânească. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Nucet, unde iaste hramul sfintului marelui mucenic Gheorghie și părintelui igumenului Macarie, ca să-i fie un țigan anume...¹ feciorul Bondei de la mănăstirea Babele, pentru că au venit călugării de la Babele cu Macarie de la Nucet de s-au pîrit și iar s-au îngăduit între dinșii amindoi dennaintea boiarului și dinnaintea igumenilor, cum ca să fie Stan, feciorul Bondei, al mănăstirii Nucetul întru moștenire și ohabnecă, iar alți feciori ai Bondei și cu Bonde să fie ai mănăstirii de la Babele.

Pentru aceasta în veci să nu mai aibă pîră, pentru că s-au tocmit așa dinnaintea domniei mele.

Și mărturii: igumenul de la Deal, Dionisie, igumenul de la Glavaciog, Ilarion și igumenul de la Sneagov, Vasilii, igumenul de la Bolintin, Savva și toți boiarii domniei mele.

Ispravnic Oancea de la Batiu și Seca slugériul.

Și s-au scris la Curtea de Argeș.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Nucet, nr. 457, f. 132v.

Traducere.

EDIȚII. *D.I.R., B.*, 137—138.

1519 (7027) <ianuarie — august> 10, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Dragomir mare sluger, fiilor și fiucei sale sate, părți de sate, munți, case în Rîmnic, vii și țigani.

† Многостію кожїєю, Іо Басараба воєвода и господинь вѣсон земан ѿгггг-владхїнскон, сынъ великаго Басарабе воєводѣ. Дават господство ми сїе повелѣнїе господства ми чиститомѣ правителю, пачеже из кжци господства ми, жупанѣ

¹ Loc alb.

Драгомиръ великому слъцарю и съ сынови си, елци им Богъ припсетит и съ дщеръ си, по имѣ Нѣкша и съ ненин сынове, тако да им ест ъ Шѣич, варе колико се хтет избрати дел жупанъ Драгомиръ и съ виногради ѡт место и еше и съ виноградї ѡт Ължтркк.

И паки да им ест ъ Подѣни и ъ Плишеци и ъ Бончеци и ъ Мжлдьреци и ъ Гжжжани и ѡст<а Дънцием>¹ и ъ Шѣика, варе колико се хтет шбрѣсти дел жупанъ Драгомиров, и съ въсех планинах еже илают више речена села <еже сѣт>¹ Драгомиров вѣса, понеже сѣт жупанъ Драгомиръ старе и праве шчинѣ, дедѣне.

И паки да им ест и прикѣе що ест ѡзѣм жупан Драгомир села, по именъ Чепарѣи, съ вѣсом сѣлицом, със Нѣгра и със Сѣлицѣ Белика и със сѣлицѣ Мала и със сѣлицѣ Тодерецои и съ планинах, зовоми: Ъланга вѣсѣ и Пѣтричава вѣса и ѡт Бѣмбовеци половинъ и със планином и Бржтвовеци вѣси и съ планинъ Досга Шогжи и Стрѣмингаса и ъ Клокотичи половинъ и съ планинъ и Злжтжрен половинъ, понеже им сѣт жупанъ Драгомиръ дадене прикѣе.

И паки да им ест ъ варош ъ Римник нѣх кже и место ѡколо варошъ, варе колико имат заедно съ варошани. И да им ест виногради ѡт Троган и виноградї ѡт Ъкнах и ъ пивницѣ ѡт Ъкнах, варе колико се хтет избрати нѣх дел, понеже им сѣт стара шчина.

И паки да им сѣт чѣлѣди ациганински ѡт по прикѣе жупанъ Драгомиръ по именъ: Држган съ децами си и Пѣтръ съ децами си и Пога съ децами си и Рѣтѣ съ децами си и Калѣа съ децами си и Пжтръ съ децами си и Боба съ децами си. Тѣи сѣт прѣкѣе. И паки да им сѣт чѣлѣдї ациганински, варе колици им се хтет падати жупанъ Драгомиръ ѡт по дедѣнъ емъ, понеже заде нѣх не напесах господство ми по именъ, за що више нераздѣлени ѡт къ братѣа емъ.

Ене вѣсе више речена села и ацигани есѣ жупанъ Драгомиръ слъцаръ старе и праве шчинѣ, дедѣне и прикѣе дадене.

И потом, прѣнде жупан Драгомир слъцар пред господства ми тѣре си зложи дщеръ си више реченъ, Нѣкша, на вѣсе више речена села и ацигани и над вѣсѣ коматѣ. И аще неродит жупанъ Драгомиръ сынове, а шна да мѣ ест въ место сына, за радї коматѣ емъ прѣдалника да нѣст, а аще родит¹ жупан Драгомир сынове, дщеръ емъ метеухъ да не имает, кромѣ да имат прикѣе еже им хощѣ дати. Или докле будѣт жѣ<пан>¹ Драгомир жив, сам <да>¹ шбладзѣт коматѣ <ни>¹ ни нѣхто; а по неговѣ смрѣтъ, да сѣт колико шстанѣт такоже пред рекохом. И господствѣ ми даде ѣ конь бел.

Его радї, им дадох и господство ми да им ест въ шчинъ и въ шхабѣ, ним и съ сыновом им и вшвом и прѣвншчетом нѣх. И въ нѣх прѣдалникъ да нѣст <въ>¹ вѣки, анъ да сѣт шставшнм нѣх. И ни ѡт когоже непотжкновенно, по рѣчи господства ми.

¹ Loc rupt.

СВЕДЕТЕЛЪЕ: жупан Бареза ван І ралеески и жупан Галотъ великѣи дворник, жупан Харват велики логофет, Дмитръ вистнар и Радѣл спатар, Драгич пѣхарник, Хамза комис, Житишан столник, Бадѣ и Нѣгое велики постелници.

Из, Флорѣ, писахъ въ Пинтиш, мѣсеца¹ 7 дѣни, в лѣт хѣкѣ.

Исправник²

† Іу Басараба виевѣд, милостѣмъ божеѣмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Dragomir mare sluger cu fiii săi, ciți îi va lăsa Dumnezeu și cu fiica sa, anume Neacșa și cu fiii acestora, să le fie la Șuici, oricît se va alege partea jupanului Dragomir și cu via din locul lor și încă și cu viile de la Sălătruc.

Și iarăși să le fie la Podeani și la Pleșești și la Voicești și la Măldărești și la Găojani și la gura <Dîngeștilor>¹ și la Șuica, oricît se va afla partea jupanului Dragomir, cu toți munții pe care îi au mai sus-zisele sate <care sint>¹ ale lui Dragomir, toate, pentru că sint ale jupanului Dragomir vechi și drepte ocini, dedine.

Și iarăși să-i fie lui zestrea ce a luat jupan Dragomir satele, anume Ceparii, cu toată seliștea, cu Neagra și cu Seliștea Mare și cu Seliștea Mică și seliștea Todereștilor și cu munții, anume: Olanul tot și Petriceaoa toată și de la Bămboești jumătate și cu muntele și Brătivoeștii toți și cu muntele Dosul Mogăi și Străminuasa și la Clocotici jumătate și cu muntele și la Zlătărei jumătate, pentru că sint ale jupanului Dragomir date de zestre.

Și iar să le fie în oraș la Rîmnîc casele lor și locul din jurul orașului, oricît este împreună cu orașenii. Și să le fie via de la Troian și via de la Ocne și la pivnița de la Ocne, oricît se va alege partea lor, pentru că le sint veche ocină.

Și iar să le fie sălașe de țigani din zestrea jupanului Dragomir, anume: Drăgan cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Poia cu copiii săi și Rîtea cu copiii săi și Calia cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Boba cu copiii săi. Aceștia îi sint de zestre. Și iar să-i fie sălașele de țigani, cite îi vor cădea jupanului Dragomir din moștenirea lui, pentru că nu le-am scris aici domnia mea pe nume, căci a fost nedespărțit de frații săi.

Aceste toate mai sus-zise sate și țigani sint ale jupanului Dragomir slugerul vechi și drepte ocini, dedine și date de zestre.

¹ Loc rupt.

² Loc șters.

Și după aceea a venit jupan Dragomir sluger înaintea domniei mele de a așezat pe fiica sa mai sus-zisă, Neacșa, peste toate mai sus-spusele sate și țigani și peste toate averile. Iar dacă nu va avea jupan Dragomir fii, iar ea să-i fie în loc de fii, pentru averile lui, prădalica să nu fie. Iar dacă va face jupan Dragomir fii, fiica lui să nu aibă amestec, în afară de zestrea pe care i-o va da. Însă pînă ce va fi jupan Dragomir viu, singur <să->¹și stăpînească averile lui și altul nimeni; iar după moartea lui să fie, cite vor rămîne, așa cum am spus mai înainte. Și domniei mele i-au dat un cal alb.

De aceea le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Iar la ei prădalica să nu fie, <în>¹ veci, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban Craiovescul și jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Eu, Florea, am scris în Pitești, luna...¹ 10 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic...²

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 237 bis (Mitrop. Ț. Rom., CLVII/9).

Orig., perg. (50,5 × 37), pecete aplicată, căzută.

Cu o copie după trad. din condica legalizată la 1834; alte traduceri ibidem, mss.209, ff. 172, 214 (sub 7020) și 215, ff. 156—157, 321—322, XXV/5, f. 1.

Datat după vâleat și locul de emitere.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 138—139.

1519 (7027) ianuarie 13, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Motru ocini în Șușița și Gruinari, dăruite de Harvat mare logofăt.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui Basarab voevodî. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei casă și lăcașului preacuvioasei maicii noastre Paraschivei și mănăstirei care o au început jupan Harvat marele logofăt a o face și după putință a o rădica la locul ce să chiiamă Gura Motrului și tuturor sfinților părinți și fraților carii să voru afla la acelu loc sfintu,

¹ Loc rupt.

² Loc șters.

că amu datu să le fie de hrană în Țușița și în Gruari, oricîtu s-ar veni partea lui Mihăilău toată și partea Tatului și a frățiini-său toată. Și iar am mai datu întru acele ocine oricîtu s-ar afla partea Neagului lui Urdeșu, pentru că o au cumpăratu jupan Harvatu marele logofătu, dreptu 600 de aspri.

Și iar am mai datu în Gruari partea lui Zăganu toată. Și iar am mai datu de către hotarul Ioneștilor, iar din Țușița, oricîte au ținutu jupanu Harvatu logofăt denu acele locuri, pentru că acêstea toate ce să zisă mai sus locuri și ocine care aici sîntu scrise, sîntu ale jupinului Harvatu marele logofătu bătrîne și drepte ocine de moșie și de cumpărătură și de la alții mai denu nainte bătrîni domni, cu dreptate și cu credință la dregătorie ajungîndu. Iară după aceia au venitū jupanu Harvatu logofătu înaintea domnii mele și au ajutatū și au datu această ocină ce scrie mai sus sfintei case ce-i mai sus-zise, pentru întărirea și hrana fraților carii sîntu lăcuitori la acel sfîntu locu, iară jupanului Harvatu logofătu și casei lui și coconilor lui să le fie în veci pomenire.

Pentru aceasta și domniia mea am datu sfintei case ce e mai sus-zise acele ocine, ca să fie ocine ohabnice în veci și de niminea călcate să nu fie, după zisa domnii mele.

Martori: jupan Barbulu velu banu Craiovesculu și jupan Calotă velu vornic, Dumitru vistiiariu, Radulu spataru, Drăghici păharnic, Hamza comis, Jitianu stolnicu, Badea și Neagoe vel postelnic<i>.

Și eu, Florea gramaticul, am scris în Pitești, meseța ianuar 13, leat 7027 <1519>.

Io Basarab voevoda.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Motru, nr. 252, f. 54.

Copie după traducere.

Alte copii ibidem, mss. 253, f. 22v—23 și 716, f. 1127—1128 și la Bibl. Acad., CMLXVII/17.

EDIȚII. *D.I.R.*, B., 139—140.

1519 (7027) ianuarie 15, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș satul Topana.

† Мцлостію божією, Іу Басараба воєвода и господчнъ вѣсон земля Țгграв-
блахѣнскоя, сынъ великаго Басараба воєводѣ. Дават господство ми снѣ повелѣнїе
господства ми свѣтомъ монастырѣхъ въ Яргншъ и честнѣншомъ въцѣ іегуменъ
кѣр Івснѣ и вѣсемъ братїямъ живущнхъ въ то свѣто место, ѣко да имъ естъ село

зовомаго Топана, съ вѣсом хотаром, понеже га покъпн свѣти монастыр шт жупан Бадѣ постелник, за хАхѣ аспре.

Сего радѣ, им дадох и господство ми свѣтому монастырс еко да им ест въ шчинѣ и въ шхлѣс въ вѣки и ни шт когоже непотѣкновѣнно, по реч господства ми.

Сведетелѣе: жупан Барбѣа еан и жупан Калотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет, Димитръ вистниар и Радѣла спатар, Дрѣгич пѣхарник, Хамза комис и Житѣан столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици постелници.

Пис ъ Питещи, мѣсеца генарѣ еѣ дѣни. Исправник Харват логофет. Б лѣт хѣкѣ.

† Io Basarab voievoda, milaștii bojiel, gospodinel.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiș și preacinstului părinte egumen chir Iosif și tuturor fraților care trăiesc în acest sfânt loc, ca să le fie lor satul numit Topana, cu tot hotarul, pentru că l-a cumpărat sfinta mănăstire de la jupan Badea postelnic, pentru 14 000 aspri.

De aceea i-am dat și domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis și Jitian stolnic, Badea și Neagoie mari postelnici.

S-a scris la Pitești, luna ianuarie 15 zile. Ispravnic Harvat logofăt. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 232 (Ep. Argeș, XIII/1).

Orig., hirtie (31 × 22), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1795; alte traduceri ibidem, mss. 168, f. 243 și 708, f. 354.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 140—141. Facs. *Ibidem*, 287.

1519 (7027) ianuarie 21, Pitești.

Neagoie Basarab voievod întărește m-rii Cornet loc de arie și de stupină în Voinigești, dăruite de Stanciu logofăt.

† Милостиум божиум, Іо Басараба воивода и господинь въсом земли Шггровлахиискон, сынъ добраго Басарабе воиводе. Дават господство ми сѣе повѣ- <лє>нїе господства ми жупанѣ Станчиюлс логофет, тако да им ест ъ Коннецеши едно

мѣсто въ гъмнѣ и въ ступинѣ, понеже покупи жупан Станчул въ Пазл, за кѣ¹ аспри. И господство <ми>² нхъ простихъ конь.

И потомъ, прїиде жупан Станчул логофетъ предъ господства мн тере даде въою мѣсто вишенписано свѣтому монастырю въ Корнетъ въ покрѣпленїю и братїямъ живущихъ въ свѣтѣ мѣсто тое въ пищу, а жупанъ Станчул въ вѣчное въспоминанїе.

Его радї, имъ дадохъ и господство ми яко да имъ естъ въ учини и въ ухаебъ. И прѣдѣлка да нѣст, нхъ да естъ свѣтому монастырю. И ни въ когоже непотѣкновенно, по речъ господства ми.

Свѣдѣтели: жупан Барбелъ бан, жупан Калотъ велики дворникъ, жупан Харватъ велики логофетъ, Радулъ спатар, Дмитръ вистїар, Драгичъ пѣхарникъ, Хамза комисъ, Житїанъ столникъ, Бадѣ постелникъ.

Еже писъ въ Питещи, мѣсеца генарїе кѣ дъни. Исправникъ Изворанулъ столникъ. Въ лѣтѣ *зкс.

† Io Basarab voievod, milaștia boșilor, gospodiny.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Voinigești un loc de arie și de stupină, pentru că a cumpărat jupan Stanciul de la Paul, pentru 25³ aspri. Și domnia mea i-am iertat calul.

Iar după aceea a venit jupan Stanciul logofăt înaintea domniei mele și a dat acest loc mai sus-scris sfintei mănăstiri de la Cornet de întărire și fraților care trăiesc în acest sfânt lăcaș de hrană, iar jupanului Stanciul de veșnică pomenire.

De aceea am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă. Și prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mănăstiri. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea postelnic.

S-a scris în Pitești, luna ianuarie 21 zile. Ispravnic Izvoranul stolnic. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 233 (Ep. Rîmnic, LII/10).
Orig., perg. (30 × 38), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 141. Facs. *Ibidem*, 288.

¹ Cifră corectată posterior în: рке.

² Omis.

³ Cifră corectată posterior în: 125

1519 (7027) ianuarie 28, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său, Harvat mare logofăt, ocină la Studina.

† Милостїю божією, Іу Басараба воєвода и господинь вѣсон земли Уггров-влаѣинскон, сына великаго Басарабе воєводї. Дават господство ми снє повелѣнїе господства ми почтенномꙋ властєлинꙋ и прѣвомꙋ сѣветникꙋ, пачеже нз кжци господства ми, жупанꙋ Харватꙋ великомꙋ логофетꙋ и сѣ сыновн сн, елицї им Богꙋ припсетит, іако да им ест ꙋ Стꙋдена шт учинꙋ Драгославов шт варе колнко ке се изврати негов дєл половинꙋ, понеже ю покꙋпи жупан Харват логофет, за х̄ аспре. И господство ми мꙋ простих конь.

Сєго радї, им дадох и господство ми іако да им ест вѣ учинꙋ и вѣ шхаєꙋ, ним и сыновом им и внꙋком и прѣвнꙋчетом нꙋ. И варе комꙋ се шт ннꙋ случит смрѣть прєждє, вѣ ннꙋ прѣдалнка да нѣст, анꙋ да ест вставшим нꙋ. И ни шт кожеже непотжкнꙋєно, по рєч господства ми.

Свєдєтелїє: жупан Барєꙋ бан и жупан Калотѣ велики дворник и жупан Харват велики логофет, Димитрѣ вистнар и Радꙋл спатар, Држгич пєхарник, Хамза колнє, Житнан столник, Бадѣ и Нѣгоє велнцн постєлннцн.

И аз, Флорѣ, писах ꙋ Пнтєци, мѣсеца генарїє кї днн, вѣ лѣт х̄зкꙋ.

† Іу Басараба воєвода, милостїю божією, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin și primul sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt și cu fiii săi, ciți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Studena din ocina lui Dragoslav jumătate, din cât se va alege partea lui, pentru că a cumpărat-o jupan Harvat logofăt, pentru 600 aspri. Și domnia mea i-am iertat calul.

De aceea am dat și domnia mea să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, am scris în Pitești, luna ianuarie 28 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 234 (Bistrița, XXIV/2).

Orig., hirtie (31,5 × 22), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 108v, 202, f. 191 și 713, f. 648v—649.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 141—142. Facs. *Ibidem*, 289.

1519 (7027) aprilie 22, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Vișina ocină la Porceni, la gura Jiului, dăruiță de Baiul.

† Милостію божією, Ію Басараба воєвода и господинь въсен зем<л>и Угровлахинскон, син великаго Басараба воєводї. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми свѣтѣмъ монастырѣмъ въ Бѣсина, храмѣ свѣтѣи и живоначелнѣи Трѣици єдиносъшнѣи, нераздѣлани и егѣменѣ Евтиміе и въсѣмъ еже въ Христе братіе живущи въ свѣтѣи мѣсто сѣл, такоже да имъ сѣтъ ѣ Порчѣни, нже сѣтъ въ оустѣ Жїюас, половинѣ въ дѣл Баниловѣ, варѣ колико естъ негова вчинѣю, али вътъ въсѣ вчинѣ, половинѣю, понеже прїидѣ Баял предъ господство ми, тере приложн сїе више речено вчинѣю да естъ въ покрѣпленіе свѣтѣмъ монастырѣмъ и братіе нже живущи въ свѣтѣи мѣсто толѣ да имъ естъ въ пицѣ, а нѣмъ въ вѣчноє въспоминаніе въ вѣки.

Сего радї и господство ми имъ дадохъ, іако да мѣ естъ въ вчинѣ и въ вхлѣбѣ и ни вътъ когоже непотѣкновѣно, по речъ господства ми.

Сеже свидѣтелїе господства ми: жѣпан Барѣл бан и жѣпан Калотъ велики дворник и жѣпан Харват велики логоѣет, Радѣл спатарѣ, Дамитрѣ вкстїарѣ, Халза комис, Драгич пѣхарник, Жїтїан столчнк, Бадѣ и Нѣгоє велици постелници.

И азъ, Радѣл написахъ ѣ Питеци, мѣсеца априлѣ кѣ, в лѣтѣ *зкз.

Исправникъ Шѣика дворник.

† Ію Басараба вѣвѣда, милостїа божіа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Vișina, hramul sfintei și de viață începătoarei Troițe, cea de o ființă nedespărțită și egumenului Evtimie și tuturor

fraților întru Hristos, care trăiesc în acel sfânt loc, ca să le fie la Porceani, care sînt la gura Jiului, jumătate din partea lui Baiul, oricît este ocina lui, din toată ocina jumătate, pentru că a venit Baiul înaintea domniei mele de a dăruit această mai sus-zisă ocină să fie de întărire sfintei mănăstiri și fraților care trăiesc în acest sfânt lăcaș să le fie de hrană, iar lui de veșnică pomenire în veci.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii domniei mele: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Hamza comis, Draghici paharnic, Jitiiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Radul, am scris în Pitești, luna aprilie 22, anul 7027 <1519>. Ispravnic Șuica vornic.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/217.

Orig., hirtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1849; altă traducere la Arh. St. Buc., ms. 351, f. 9.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Gorjul isl.*, 85—86. Trad. Vlădăianu, *Cernaia și Coloruta*, 155; *D.I.R.*, B., 142. Facs. *D.I.R.*, B., 290.

1519 (7027) aprilie 26.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Cozia ocină în Prisăceni, dăruită de Andronic.

† Милостію божію, Іоу Басараба конкода и господинъ въси землю¹ Сръгровадхїнское. Дават господство ми сїе повелїніе господства ми свѣтлоу монастырѣ нарицаемаго Козиа, іако да мѣ ест с Присечѣни дел Андроникѣ, варе количе се избрат, понеже Андроникъ ми се пострижи с свѣти монастырѣ зовомаго Козиа илиишески имѣ емѣ Ктевктист. Я негово дел въ Присечани, що ест више зписано, ми га поклони свѣтлоу монастырѣ, иже ест храм свѣта Тронце, за радї ѿ дѣши що сѣт зписани на проскомидіе.

Я потом, прїиде Кръстѣ пред господства ми, тере сепреше със калѣгери пред господства ми а кѣлѣгери знимаше закон въ пред господства ми <да> заклаше със ѿ болѣри.² калѣгери докле ест имал дѣше.

Сего радї, дадох и господство ми, іако да ест свѣтлоу монастырѣ учини ми въ хѣбѣ докле че стоїти свѣта монастырѣ.

¹ În loc de: ЗЕМЛЮ.

² Loc rupt.

И сѣдѣтелиѣ поставлѣемъ господство ми: жупан Барбѣа бан и жупан Калаш-
тъ велики дворник и жупан Харват логофет и Дмитръ вистияр, Радѣла спатар,
Драгичъ пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Бадѣ постелник.

Писахъ мѣсеца априлѣ кѣ дѣни, в лѣтѣ хѣкѣ.

† Io Basarab voievoda, милостѣа божѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Coziia, ca să-i fie în Priseceani partea lui Andronic, oricît se va alege, pentru că Andronic el s-a tuns <călugăr> la sfînta mănăstire numită Coziia și numele lui de călugărie Cteoctist. Și partea lui din Priseceani, care este mai sus-scrisă, el a închinat-o sfintei mănăstiri, unde este hramul sfintei Troițe, pentru 4 suflete ce sînt scrise la proscomidie.

Și după aceea a venit Cirstea înaintea domniei mele de s-a pîrit cu călugării înaintea domniei mele și călugării au luat lege înaintea domniei mele să jure cu 12 boieri...¹ călugăr pînă ce a avut suflet.

De aceea am dat și domnia mea, ca să-i fie sfintei mănăstiri ocină și de ohabă pînă cînd va sta sfînta mănăstire.

Și martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea postelnic.

S-a scris luna aprilie 26 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 235 (Cozia, XXXI/1).

Orig., hîrtie (30 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1849; altă traducere ibidem, ms. 215, f. 392.

Copie slavă ibidem, ms. 712, f. 400.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 143. Facs. *Ibidem*, 291.

1519 (7027) mai 6, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Manea, Tatomir, Stoica ș.a. ocini la Milcoveni, Dădești, Severin, Letca, Buari, Liești, Gălățeni, Șulești și Topol, precum și înfrățirile dintre ei.

† Милостию божѣю, Їо Басараба воивода и господинѣ вѣсон земан Ъггров-
владѣинское, сынѣ великаго Басарабе воиводе. Даватъ господство ми сѣе повелѣниѣ
господства ми Манек съ братѣам си и съ нѣхъ сыновнѣ, шко да имъ естъ ѣ Мил-

¹ Loc rupt.

ковѣни ѡт дѣл Павелов \tilde{S} зже, понеже покъпише ѡт Павеа за \tilde{X} аспри. И пак Манѣ и Кръстѣ и Стан и съ нѣх сынови да им ест з Миаковѣни \tilde{A} зже, понеже им ест стара и права вчинг, дѣдинг. И потом, прииде Стан пред господства ми, тере си зложи дъщере си, по име Стана и Инка и Биша над негов дѣл, варе колико се изберит ѡт дѣдин, тако да им сѣт въ место сына.

И пак Татолмир съ сынови си да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Димитрос \tilde{A} зже, понеже покъпише ѡт Димитрос, за \tilde{V} аспри. И пак Нѣг съ сынови си да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Ънчев и ѡт дѣл Тотев \tilde{A} зже, понеже покъпише ѡт Ънча и ѡт Тотѣ, за \tilde{T} аспри. И пак Нѣгъ съ сынови си да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Стан Пъвелескга \tilde{S} зже, понеже покъпише ѡт Стан Пъвелескга, за \tilde{X} аспри. И пак, Нѣг съ сынови си да им ест з Дъдеци ѡт дѣл Буксров пети дѣл, понеже покъпише ѡт Букср, за \tilde{P} аспри. И пак да им ест з Миаковѣни \tilde{E} ниве, понеже къпише ѡт Павеа, за \tilde{P} аспри. И пак къпише ѡт Стан Павелескга \tilde{A} нива, за \tilde{H} аспри. И Ънче съ сынови си и съ зет си Драгомир и съ нѣх сынови да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Братзлов \tilde{E} зже, понеже къпише ѡт Братзла, за \tilde{C} аспри. И Ънче да мѣ ест з Миаковѣни дѣл Стоикев, сва, понеже къпише ѡт Стоика, за \tilde{C} аспри.

И пак Стоика съ братиам си и съ нѣх сынови да им ест з Миаковѣни \tilde{H} зже, понеже им ест вчинг, дѣдинг. И пак Стоика съ брат си Нѣнчюа и съ нѣх сынови да им ест з Миаковѣни дѣл Барзлов въса, понеже покъпише ѡт Барзла, за \tilde{C} аспри. И пак прѣиде Стоика пред господства ми, та си зложи дъщере си, по име Драгъ и Боба и Комана над негов дѣл, варе колико се нанти и ѡт дѣдин и ѡт къпенз, али ѡт къпенз пол, а дръга пол да ест Нѣнчюлов.

И Нѣга съ братъ си, по име Шербан и съ нѣх сынови да им ест з Миаковѣни \tilde{H} зже, понеже им ест стара и права вчинг, дѣдинг. И потом, прииде Шербан пред господства ми, та зложе братъ си Радѹа съ братиам си над дѣл Шербанов, варе колико се изберет.

И пак Радзла Тръка да мѣ ест з Миаковѣни дѣл Нѣгъ въса, понеже покъпи Радѹа ѡт Нѣг, за \tilde{C} аспри. И потом, прииде Радѹа пред господства ми, та си зложи дъщера си, по име Добра над негов дѣдинг, варе колико имат, над въса, тако да мѣ ест въ место сына.

И пак попа Манѣ съ сынови си да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Станчюлов трети дѣл, понеже къпише поп Манѣ ѡт Станчюа за \tilde{T} аспри. И пак да им ест поп Манев з Миаковѣни ѡт дѣл Братзлов ѡт трети дѣл, трети дѣл, понеже къпише ѡт Братзла за $\tilde{~}$ аспри.

И Бгнѣ съ сынови си да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Братзлов \tilde{E} дѣл, понеже къпише ѡт Братзла, за \tilde{P} аспри. И пак Бгнев да им ест з Миаковѣни ѡт дѣл Стан Пъвелескга трети дѣл, понеже къпише ѡт Стан Пъвелескга за \tilde{A} кон и \tilde{O} аспри.

И пак да им ест ѡт дела Стан и ѡт дела Димитрѡс ꙗ̄ нива, понеже купи ѡт Стан и ѡт Димитрѡс, за ꙗ̄ аспри.

И Кръстѣ съ брати мѡ Стога съ нѡх синови да им ест ѡ Северини ѡт дела Радзлов три делове, понеже купише ѡт Радѡла Бзрдзце, за сѣѡ аспри. И Коман съ брати мѡ си и съ нѡх синови да им ест ѡ Северини ѡт дела Радзлов четвърти дел, понеже купи Коман ѡт Радѡла Бзрдзце, за гз аспри. И Димитрѡс съ дѡщере си, по имѣ Добрини и Рада и Стана и Бзна да им ест ѡ Милковѣни и Дѡдѣши вѡре колико ест негов дел, вѣса, понеже прѡидѣ Димитрѡс пред господства ми та си зложи дѡщере си, цю сѡ више писанѣ имена, како да им сѡт въ место сына.

И пак Ѳпрѣ съ синови си и Радѡла съ брати мѡ и съ нѡх синови да им ест ѡ Петкѡ ѡт дела Станѣ, дѡщера Дѡшев, пол, понеже купише ѡт Стана, за сѣ аспри. И пак да им ест ѡ Петкѡ ѡт дела Станкѣ третѣ дел, али Дѡбрѣша понеже га да Ѳпрѣ Дѡбрѣша за негов дѡброзолѡ. И пак Сѡра съ синови си да им ест ѡ Бзари ѡт дела Станѣ над ꙗ̄ дел, понеже прѡидѣ Стана пред господства ми та си зложи дѡщера си Сѡра над негов дел, вѡре колико се избѣрит, али над ꙗ̄ дел.

И Стан прѡидѣ пред господства ми, та си зложи тѡцѡ си, по имѣ Станчѡла съ синови си, по имѣ Манѣ и Стан, тѣре нѡх зложи ѡ Гѡлетѣни над негов дел, али над третѣ дел и ѡ Шзлѣши над пол. И пак прѡидѣ Стан пред господство ми, та си зложи дѡщера си, по имѣ Богдана, тѣре га зложи над неговѡх ѡчине и ѡ Гѡлетѣни и ѡ Шзлѣши, ꙗко да мѡ ест въ место сына.

И Стѡнка граматик и съ брати мѡ его, по имѣ Бога и Дрѡгич и съ нѡх синови да им ест ѡ Лиѣши ѡт дела Кръстѣв и ѡт дела Петрѡс пол, понеже купише ѡт Кръстѣ и ѡт Петрѡс, за тѣ аспри и за един вол. И Мзшат съ синови си да мѡ ест ѡ Тѡпол ѡт дела Ялѣс пол, понеже купише ѡт Ялѣ, за т аспри.

И пак Герге съ синови си да им ест ѡ Тѡпол ѡт дела анеѡею Ялѣ пол, понеже купише ѡт анеѡею Ялѣс, за рѣ аспри. И господство ми дадоше кон.

Сѣго радѡ и господство ми им дадоше ꙗко да им ест въ ѡчине и въ ѡхлѣс, ним и синовѡм им, вѡзком и прѣвѡзчетѡм. И вѡре комѡ се сѡзчит ѡт нѡх сѡмрѣ прѣжде, а ѡчине цю сѡ више рѣчени и зписанѣ, прѡдалика да нѣст, а ѡ да сѡт ѡставшим им али синови али дѡщѣре ѡт нѡх семѣнѡ. И ни ѡт когѡже непѡтъкнѡвенно, по рѣч господства ми.

Сеже сѣдетѣлѣ: жѡпан Барѣла бан и жѡпан Калѡтѡ велики дворник и жѡпан Хрѣват велики логофѣт, Димитрѡс вѡстѡнар, Радѡла спатар, Дрѡгич пѣхарник, Житѡган стѡлник, Хамза комис, Бадѣ страторник.

Язѡ, Данчѡла малихъ въ дѡщѣхъ, еже испѣсахъ въ настѡл дѡни ѡ Пѣтѣши, мѣсеца маѡ дѣнь ѡ, в лѣто хзкѡ.

Исправник Данчѡла паркалаѣ.

† ꙗ̄ Басараѣ влѣкѡда, милѡстѡ бѡжѣмъ, господинѡ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Manea cu frații săi și cu fiii lor, ca să le fie la Milcoveani din partea lui Pavel 6 funii, pentru că le-a cumpărat de la Pavel, pentru 605 aspri. Și iarăși lui Manea și lui Cîrstea și lui Stan și cu fiii lor, să le fie la Milcoveani 34 funii, pentru că le sînt veche și dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea a venit Stan înaintea domniei mele de a așezat pe fiicele sale, anume Stana și Anca și Vișa asupra părții lui, oricît s-ar alege din dedină, ca să-i fie ele în loc de fii.

Și iarăși lui Tatomir cu fiii săi să le fie la Milcoveani din partea lui Dimitru 4 funii, pentru că le-a cumpărat de la Dimitru, pentru 400 aspri. Și iarăși lui Neag cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Oncea și din partea lui Totea 4 funii, pentru că a cumpărat de la Oncea și de la Totea, pentru 330 aspri. Și iarăși lui Neag cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Stan Păvelescul 6 funii, pentru că au cumpărat de la Stan Păvelescul, pentru 600 aspri. Și iarăși lui Neag cu fiii săi să le fie la Dădești din partea lui Bucur a cincea parte, pentru că au cumpărat de la Bucur, pentru 130 aspri. Și iarăși să le fie la Milcoveni 2 ogoare, pentru că au cumpărat de la Pavel, pentru 100 aspri. Și iarăși au cumpărat de la Stan Pavelescul 1 ogor, pentru 50 aspri. Și lui Oncea cu fiii săi și cu ginerele său Dragomir și cu fiii lor să le fie la Milcoveani din partea lui Bratul 2 funii, pentru că au cumpărat de la Bratul, pentru 200 aspri. Și lui Oncea să-i fie la Milcoveni partea lui Stoica toată, pentru că a cumpărat de la Stoica, pentru 200 aspri.

Și iarăși lui Stoica cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Milcoveani 8 funii pentru că le este ocină, dedină. Și iarăși lui Stoica cu fratele său Neanciul și cu fiii lor să le fie la Milcoveni partea lui Barbul toată, pentru că au cumpărat de la Barbul, pentru 200 aspri. Și iarăși a venit Stoica înaintea domniei mele de a așezat pe fiicele sale, anume Draga și Boba și Comana, asupra părților lui, oricîte s-ar afla și din dedină și din cumpărătură, însă din cumpărătură jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a lui Neanciul.

Și Neagăi cu fratele său, anume Șerban și cu fiii lor să le fie la Milcoveni 18 funii, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea a venit Șerban înaintea domniei mele, de a așezat pe fratele său Radul cu frații săi asupra părții lui Șerban, oricît s-ar alege.

Și iarăși lui Radul Truca să-i fie la Milcoveni partea lui Neag toată, pentru că a cumpărat Radul de la Neag, pentru 200 aspri. Iar după aceea, a venit Radul înaintea domniei mele de a așezat pe fiica sa, anume Dobra, pe dedina sa, oricîtă are, peste toată, ca să-i fie în loc de fiu.

Și iarăși popii Manea cu fiii săi să-i fie la Milcoveni din partea lui Stanciul a treia parte, pentru că a cumpărat popa Manea de la Stanciul, pentru

370 aspri. Și iarăși să-i fie popii Manea la Milcoveni din partea lui Bratul din a treia parte, a treia parte, pentru că a cumpărat de la Bratul, pentru 100 aspri.

Și lui Bunea cu fiii lui să-i fie la Milcoveani din partea lui Bratul 2 părți, pentru că au cumpărat de la Bratul, pentru 106 aspri. Și iarăși lui Bunea să-i fie la Milcoveani din partea lui Stan Păvelescul a treia parte, pentru că a cumpărat de la Stan Păvelescul pe 1 cal și 70 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Stan și lui Dimitru 1 ogor, pentru că au cumpărat de la Stan și de la Dimitru, pentru 50 aspri.

Și lui Cîrstea și fratelui său Stoia și cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul trei părți, pentru că au cumpărat de la Radul Burduțe, pentru 212 aspri. Și lui Coman cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul a patra parte, pentru că a cumpărat Coman de la Radul Burduțe, pentru 67 aspri. Și lui Dumitru cu fiicele sale, anume Dobriina și Rada și Stana și Buna, să le fie la Milcoveani și la Dădești oricît este partea lor, toată, pentru că a venit Dimitru înaintea domniei mele de a așezat pe fiicele sale, care sînt mai sus-scrise cu numele lor, ca să-i fie în loc de fii.

Și iarăși lui Oprea cu fiii săi și lui Radul cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Letcă din partea Stanei, fiica Dușei, jumătate, pentru că au cumpărat de la Stana, pentru 250 aspri. Și iarăși să le fie la Letcă din partea Stancăi a treia parte, dar Dobreașa pentru că a dat Dobreașa lui Oprea de bunăvoia sa. Și iarăși Sorei cu fiii săi să le fie la Buari din partea Stanei 5 părți, pentru că a venit Stana înaintea domniei mele de a așezat pe fiica ei Sora peste părțile ei, oricît s-ar alege, dar peste 5 părți.

Și a venit Stan înaintea domniei mele de a așezat pe socrul său, anume Stanciul cu fiii lui, anume Manea și Stan, de i-a așezat la Găleteani asupra părților lui, însă peste a treia parte și la Șulești peste jumătate. Și iarăși a venit Stan înaintea domniei mele de a așezat pe fiica sa, anume Bogdana de a așezat-o asupra ocinei sale și la Găleteani și la Șulești, ca să-i fie în loc de fiu.

Și lui Stoica gramatic și cu frații lui, anume Boga și Drăghici și cu fiii lor să le fie la Liești din partea lui Cîrstea și din partea lui Petru jumătate, pentru că au cumpărat de la Cîrstea și de la Petru, pentru 315 aspri și pentru un bou. Și lui Mușat cu fiii săi să-i fie la Topol din partea lui Alb jumătate, pentru că au cumpărat de la Alb, pentru 300 aspri.

Și iarăși lui Gherghe cu fiii săi să le fie la Topol din partea nepotului lui Alb jumătate, pentru că au cumpărat de la nepotul lui Alb, pentru 120 aspri. Și domniei mele i-au dat un cal.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților. Și oricui dintre ei i s-ar întimpla

moarte mai înainte, iar ocinile care sînt mai sus-zise și scrise, prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași sau fiilor sau fiicelor din neamul lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea stratornic.

Eu, Danciul cel mic între diaci, care am scris în minunatul scaun în Pitești, luna mai 6 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic Danciul pîrcălab.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, III/10.

Fotocopie după orig.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 143—145. Facs. *Ibidem*, 292.

1519 (7027) iunie 28, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește satului Colfești ocina, în urma unei judecăți.

† Милостию божию, Іw Басараб конвода и господиныхъ земли Штрвблахтинскон, сынъ Басараб конвода. Дават господство ми сие повелѣниѣ господства ми воюмъ и селъ, по имѣ Колфеци, тако да им естъ учина въ Глѣвчов, мегю Полѣнъ Братзлавъ и по средѣ влатъ съ швомом и въ тѣи, до дрѣм, з Бгчюм и въ Бгчюм, дорн з Бальчав Радѣлъ, дорн з Трънакъ и въ Трънакъ горѣ, дорн з хотарь Крѣвеничилов, дорн до пѣт Крънзави, дорн до впаши Дражзави з Глод и въ Глод до Бодомокна и въ тѣи матка Бодомокнен дорн спре кърарре Крѣвеникѣл дорн з Какова, до Глод з Глѣвчов, до брод воденице, понеже им естъ стара учина и дѣдина, еше въ дѣни Мирча Старого конвода.

И пштом, имаше съпривѣ Колфеци със Йрослѣвечи за радѣ сие учине више писанѣ. Тако, господство ми сзидѣ по прѣвдъ със правителии господства ми; тако им дадохъ Хотарник Син спатар и ѿБ болѣри да им глѣдаютъ работъ над сию учинъ више писанъ. Тако, им сѣт глѣдали тѣи Хотарник и тѣа ѿБ болѣри та мартѣрисаше и заклеше прѣд господство ми како естъ вѣан учина више писанаа селъ Колфецом стара учина и дѣдина. И Йрослѣвечи всташе въ законъ въ прѣд господство ми.

Сего радѣ, им дадохъ, и господство ми тако да им естъ въ учинъ и въ вѣхазъ, ним и сынкомъ им, вѣзкомъ и прѣвчкомъ им. И въ нихъ прѣдалика да

нѣст, ану да ест оставшим. И ни шт когоже непотъковинно, по реч господства ми.

СВЕДЕТЕЛІЕ МАРТЪРІЮ ПОСТАВЛЕНІА: <жупан>¹ Бареза бан и жупан Калотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет и Радул спатар и Дмитръ вистіар и Драгич пѣхарник и Житіан столник и Хамза колис и Бадѣ и Нѣгое постелници.

Из, Михана, пис з Питеши, мѣсеца юніе кѣ дни. Исправник Зрънь портар. Въ лѣт ×зкз.

† Іу Basarab ввекѡда, милостіа божіа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn țării Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui sat anume Colfești, ca să-i fie ocina de la Glăvăciou, între Poiana Bratului și mijlocul bălții cu pădure și de aci, pînă la drumul la Bucium și de la Bucium, pînă la Vilceaua Radului, pînă la Tîrnava și de la Tîrnava în sus, pînă la hotarul Crevenicilor, pînă în drumul Cîrnului, pînă la coada Drajului la Glod și de la Glod în Vodomocna și de aci matca Vodomocnei pînă spre cărarea Crevenicului pînă la Cacova, pînă la Glod la Glăvăciou, pînă la vadul morii, pentru că le este veche ocină și dedină, încă din zilele lui Mircea voievod cel Bătrîn.

Iar apoi au avut pîră Colfeștii cu Iaroslăveștii pentru acea ocină mai sus-scrisă. Astfel, domnia mea am judecat după dreptate cu dregătorii domniei mele; astfel le-am dat hotarnic pe Sin spătar și 36 boieri să le cerceteze treaba pentru acea ocină mai sus-scrisă. Astfel, le-au cercetat acel hotarnic și acei 36 boieri și au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele că este această ocină mai sus-scrisă a satului Colfeștilor veche ocină și dedină. Iar Iaroslăveștii au rămas de lege dinaintea domniei mele.

De aceea le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem ca mărturie: <jupan>¹ Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Radul spătar și Dimitru vistier și Draghici paharnic și Jitian stolnic și Hamza comis și Badea și Neagoe postelnici.

Eu, Mihail, am scris în Pitești, luna iunie 28 zile. Ispravnic Zirnă portar. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Colecția Ion Radu Mircea — București.

Fotocopie după orig.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 146.

¹ Loc șters.

1519 (7027) iulie 9, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Stan Mucea, Bucur și Stan Bica ocini în Urlandași, Epurești și Răceni.

† Милостію божію, Іw Басараба воєвода и господинъ вѣсн землѣ Хгровла-хїнскон, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєвода. Дават господство ми сїю повелѣнію господства ми Станъ Мгчн съ сыновн си, тако да им ест вт Ргптсра Пошани уз долъ, до матка рнгалн по водъ уз гор, али вт водъ половинъ и до Хстъ Лгнпегн и полъ пшан уз горъ, до Скоръш и вт Скоръш по изворъ уз долъ, до гстъ изворъшн, и до¹ Кѣтъшцзлови уз дол, пак г Ргптсра Пошане по те ест хотаром, понеже покупи Стан Мгчк вт Радга Лгнгл и вт врата емъ Шербъ, за Хн аспре. И Бгкур съ сыновнм съ ̃ и Стан Бика съ сыновнм си и съ дещерем, на нме Станка и Бонка и анпсн его Крѣстк и Брѣкъ съ сыновнм и съ дашеръ си на нме Дрѣгае, такоже да им ест г Хрландаш вт гстѣ Балѣ Калггером, по Рѣмник уз горъ, по вбе стране воде до гста Мгтнн и по Мгтнѣ, до високи горѣни и по Дѣло Гвце и до де се съста съ дѣлаъ¹ и по Балѣ Калггером, до гста валн Лгнка и г дос Римник, до дѣл Кѣтъшцзлншн и по дѣлаъ уз гор, до гста Мгтнн, понеже покупише вт Лгнгл и вт врат емъ Шербъ, за ̃п аспре. Яли Бгкур съ ̃ сынове да ест над, пак Стан, сынъ Бгкуръ, шн пак а Стан Бѣка съ сыновнм и съ дашерем више писани и Бгкур² съ сыновнм и съ дашерн его Дрѣгаъ на дрѣгн вт вчнна.

И пакн Бгкур съ сыновнм да му ест вт Бара Свинскъ уз гор, по фаца и по дъе и до Кладенец Станевн до вода Питросова и по Питроса уз гор, даже до Бара Свинскъ, ере им ест стара и права вчнна и дѣдина. Я потом¹ емъ¹ Слав¹ емъ Негрнта г Спурещн на вл¹ вратнѣ нераздел¹ погони виноград, понеже га покупи¹ си Стан, за ̃ аспре.

Я потом, се повратнх Ѡана съ Бгкур: Бгкур зложи по Ѡана г Рѣчѣни над четвѣрти дело, а пакн Ѡана зложи Брѣкъ г Спурещн над четвѣрти дело на вчнна и влато. Я пак ннхне сынове, а колн не бгдет драго, а шнн да се дрѣжит когождъ свон вчнне. И господство ми дадоше кон добрѣ. Я нм даде и господство ми такоже да им ест вѣ вчнно и вѣ шхабъ нмн и сыновнм и внзквмн и прѣвнчетомн и нн вт когоже непотѣкнбено, по рѣч господства ми.

¹ Loc șters.

² În loc de: Брѣкъ.

СВЕДЕТЕ<ЛІЕ>¹: жупанъ Барса ван и жупан Калотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет и Дмитръ вистир и Рада спатар и Дръгичъ пехарник и Хамъза комис и Житиан столник и Бадѣ и Нѣгоѣ велици постелници.

Писахъ ѡ Питеши, юліе ѿ дъни, въ лѣто хъзкз.

† Іу Басараба виевѣда, милостѣа кожѣа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan Mucea cu fiii săi, ca să-i fie lui ocina de la Ruptura Poenii în jos, pînă la matca riului pe apă în sus, însă din apă jumătate și pînă la Gura Lupului și jumătate de poiană în sus, pînă la Scoruş și de la Scoruş pe izvor în jos, pînă la gura izvorului și...² Cătăuțului în jos, iar la Ruptura Poenii pe unde este hotarul, pentru că a cumpărat-o Stan Mucea de la Radul Lungul și de la fratele său Șerbu, pentru 650 aspri. Și lui Bucur cu 7 fii ai săi și lui Stan Bica cu fiii și fiicele sale, anume Stanca și Voica și nepoții săi Cirstea și Bircă cu fiii săi și cu fiica sa anume Drăgae, să le fie la Urlandași de la gura Văii Călugărilor, pe Rîmnic în sus, pe cele două părți ale apei pînă la gura Mutnei și pe Mutna, pînă la gorunii înalți și pe Dealul Oii, pînă unde se întilnește cu dealul...² și pe Valea Călugărilor, pînă la gura văii Lunca și în dos Rîmnicul, pînă în dealul Cătăuțului și pe deal în sus, pînă la gura Mutnei, pentru că a cumpărat-o de la Lungul și de la fratele său Șerbu, pentru 480 aspri. Însă Bucur cu cei 7 fii să fie peste partea lui, iar Stan, fiul lui Bucur, peste partea lui și Stan Bica cu fiii și fiicele mai sus scrise și Bucur³ cu fiii și cu fiica sa Drăgaia pe cealaltă parte de ocină.

Și iarăși să-i fie lui Bucur cu fiii ocină, de la Balta Porcului în sus, pe față și la stejari, pînă la Fintîna lui Stan și pînă în apa Pitrosa și pe Pitrosa în sus, pînă în Balta Porcului, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Și după aceea...² Slav...² Negrita în Epurești pe balta...² frați nedespărțiți...² pogoane de vie, fiindcă le-a cumpărat...² Stan, pentru 200 aspri.

Iar după aceea s-au înfrățit Oană cu Bucur: Bucur a așezat pe Oană la Răceani peste a patra parte, iar Oană a așezat pe Bircă în Epurești peste a patra parte de ocină și peste baltă. Iar fiii lor, la ciți nu le va fi drag, să-și țină fiecare ocinile lor. Și au dat domniei mele un cal bun. Și le-am dat domnia mea lor, să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹ Omis.

² Loc șters.

³ În loc de: Bircă.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari postelnici.

S-a scris în Pitești, iulie 9 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 236 (M-rea R. Sărat, I/1).

Orig., perg. (29 × 39), pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri: una din sec. al XVIII-lea și cealaltă din 1916.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 146—147.

1519 (7027) iulie 11, Pitești.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Argeș metohul și morile de lângă Pitești, <la Geamăna>.

† Милостію божию, Іу Басараба воевода и господинь вѣсон земли Угровлахѣнскон, сынъ добраго Басараба воеводѣ. Дават господство ми сие повелѣние господства ми свѣтлому монастырѣ ут Ирѣиш и честнишому утцѣ игуменѣ кир Іуеиѣ и вѣснм братиѣм живущим въ свѣте месте том, тако да им ест по доле ут Питеци метох и место съ воденицалин; али да им се зна хотар: ут долини воденице доле по реку тазглов и а по сѣхѣ ут долини воденице доле р̄ раскрак до Плопшор а ут Плопшор цермзрашга до Салче а ут Салче преко къ врьдо ѣ уста влѣчелашне а ут къ воденице ут згор ут плот дворовѣ више к̄ раскрак, а ут тга влѣчелаша доле до пискъ а ут пискъ доле ѣ под шерѣхию, докле се съединит хотар, паки съ доле влѣчелаша.

Сего радѣ, им дадох <и> господство ми¹ место свѣтлому монастырѣ да им ест въ учинѣ и въ вѣвѣ, а наиже и чедом нашемъ въ вѣчноѣ вѣспомианіе и ни ут когоже непотѣкновено, по реч господства ми.

Сведетелѣе: жупан Барбуа бан и жупан Калотѣ велики дворник и жупан Харват велики логофет, Димитрѣ вистир, Радва спатар, Драгичѣ пехарник, Хамза комис, Житиѣн столник, Баде и Негое велики постелници.

Пис ѣ варош Питецѣм, мѣсеца юліе аѣ дни, в лѣт *ѣкѣ.

Исправник Харват логофет.

† Іу Басараба воевода, милостію божію, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă

¹ Loc șters.

a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiș și preacinstiului părinte egumen chir Iosif și tuturor fraților care trăiesc în acest sfânt loc, ca să le fie lor mai jos de Pitești metoh și locul cu morile; însă să li se știe hotarul: de la morile de jos la vale pe riul iazului, iar pe uscat din josul morii, în jos, 100 de pași, pînă la Plopșor și de la Plopșor țarmurașul pînă la Salce și de la Salce peste deal în gura vilceleșei, iar dinspre morile de sus, de la gardul curții, în sus, 20 pași, iar de aici vilceaua în jos la pisc și de la pisc la vale în subobrejie, pînă ce se împreună hotarul iarăși cu vilceleșă de jos.

De aceea am dat și domnia mea...¹ loc sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă, iar nouă și copiilor noștri de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Bade și Negoe mari postelnici.

S-a scris în orașul Pitești, luna iulie 11 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic Harvat logofăt.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 237 (Ep. Argeș, VI/1).

Orig., hîrtie (31 × 22), pecete timbrată.

Cu trei traduceri: două din 1735, una din 1851.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 148. Facs. *Ibidem*, 286.

186

<1519 septembrie 1—1520 august 31> 7028.

Neagoe Basarab voievod întărește Mitropoliei satul Groșani, viile și locul de casă din Tîrgoviște, dăruite de Marcea postelnic.

Hrisovul lui Basarab voievod, leat 7028 <1519—1520>.

Sfintei Mitropolii și sfintei marii biserici den oraș dăn Tîrgoviște, ca să fie Groșani toți și viile dăn Tîrgoviște și locul dă cas<ă> dăn Tîrgoviște ce au fost moșie jupinului Marcii postelnic, pentru că jupinului Marcii i s-au întîmplat despărțire de noi den lume și dăn viața aceasta deșartă.

Drept aceia acestea ce sînt mai sus-zise bucate singur le-au lăsat cu a lui limbă, ca să fie ale sfintei și marii biserici și Mitropolii den Tîrgoviște, ca să-i fie de hrană și întărire, iar lui vecinică pomenire. Și dup<ă> aceia încă au lăsat și cu blestem jupinul Marcea, cum nimenea den rudele lui să

¹ Loc șters.

nu să tînză a lua dentru acéste ce sînt mai sus-scrise bucate sau a călca această lăsare, iar cine s-ar ispiti a strica lăsarea aceasta, acela să aibă a daré răspunsu la infricoşatul judeţ.

Aşăjderea şi domnia mea încă am lăsat cu blestem cum că după petrecaniia domnii méle, pre carele va alége domnul Dumnezeu domnu şi moşnean şi biruitor a toată Țara Rumânească, de ar vrea a lua cineva aceste bucate de la sfînta şi mare biserică şi Mitropolie sau va strica această poménă a acestui răposat boiar al domnii méle, acela să fie proklet de 318 sfînți părinți care au fost la Nicheia.

Şi mărturii încă am pus toți boiarii divanului carii scriu mai jos.

Arh. St. Buc., Condica Mitrop. Ț. Rom., nr. 706, f. 29.

Traducere.

EDIȚII. D.I.R., B., 161.

187

<1519 septembrie 1—1520 august 31> 7028.

Neagoe Basarab voievod acordă privilegii m-rii Xenofon de la Athos.

Χρυσόβουλλον Νεάγκου Βασσαράβα, βοεβόδα Ούγγροβλαχίας, ἀπονέ-
μοντος χάριτας τῆ ἐν ἹΑθω ἱερᾷ μονῆ τοῦ ξενοφώντος; *зкн̄.

Hrisovul lui Neagoe Basarab, voievodul Ungrovlahiei, dăruind privi-
legii sfintei mănăstiri Xenofon de la Athos; 7028 <1519—1520>.

Bibl. Acad., DXCV/22.

Rezumat din fondul Aristarhi.

EDIȚII. Trad. Hurmuzaki-Iorga, XIV/1, 43.

188

1519 (7028) septembrie 5, Țirgoviște.

*Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Valea un loc de mănăstire,
ocini la Băjăști și Curești, vie la Golești și țigani, daniile monahiei
Magdalena și comisului Hamza.*

† Милостию божію, Іу Басараба воєвода и господинъ въсен земли Уггро-
влахїтской, сынъ добраго и великаго Басараба воєводѣ. Дават господство ми сие
повелѣніе господства ми монахѣ Магдалини и жупанъ Хамза колмисъ и съ нихъ

356

сынове, тако да им ест код монастыръ вт Бале едно место вт монастыре, где чинит монахѹа Магдалина монастыр вт калуѓерице. И да им ест з Бжжжци варе <коликко>¹ се хтети избрати дела Бонков въса, понеже ю покупише вт Бонко, за хѣѣ аспре.

И потом <прѣидоше>¹ монахѹа Магдалина и жупан Хамза колнис пред господства ми, тере приложише и дадоше селмъ свѣтломъ место: жупан Хамза колнис даде вт негов дел вт Куреци половиноз и вт вчинз и вт грѣлз, а монахѹа даде томъ место двѣ челедѹ ацигани, по име Костѣ съ дѣцали си и Бонко съ дѣцали си и виноград вт Голещи, варе колникко ест дел калуѓерицем. Понеже нх приложише сие комате томъзи место да им сѹт въ зкрѣпленіе радѹ ннх дѹше, да им ест вѣчное въспоминаніе. И съ каетвом вставише како нитко да не смѣет прикоснѹти рѹцѣ нх звети сие комате вт то место, нз да им сѹт живзщнх въ нем вчинз и вхѣлз въ вѣки. И ни вт кожеже потжковенно, по реч господства ми.

Свѣдетеліе: жупан Бареза бан и жупан Калотъ велики дворник и жупан Харват велики логофет, Димитръ вистниар, Радга спатар, Драгичъ пѣхарник, Житиан столник, Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

И потом, закльнише како варе кто кет развалит сию место или комате звет, да ест проклет.

Пис з Тръговице, мѣсеца септеврѹа 7 дни, въ лѣто хѣки.

Исправник Харват логофет.

† Іw Басараба ввевѣда, милостѹм божіем, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele monahiei Magdalina și jupanului Hamza comis și cu fiii lor, ca să le fie lingă mănăstirea din Vale un loc de mănăstire, unde monahia Magdalina face mănăstire de călugărițe. Și să le fie la Băjăști <oricît>¹ se va alege partea lui Voico toată, pentru că au cumpărat-o de la Voico, pentru 1 500 aspri.

Și după aceea <au venit> monahia Magdalina și jupan Hamza comis înaintea domniei mele, de au dăruit și au dat acestui sfint loc: jupan Hamza comis a dat din partea lui din Curești din ocină și din gîrlă jumătate, iar monahia a dat acestui lăcaș două sălașe de țigani, anume Costea cu copiii săi și Voico cu copiii săi și via de la Golești, oricît este partea călugăriței. Pentru că au dăruit averile acestea acestui lăcaș, să le fie de întărire pentru sufletele lor, să le fie lor spre veșnică pomenire. Și cu blestem au lăsat ca nimeni să nu îndrăznească a întinde mina să ia aceste averi de la acest lăcaș, ci să fie

¹ Loc șters.

ale celor care trăiesc într-însul ocină și ohabă în veci. Și de nimeni neatins după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Iar după aceea au blestemat pe oricine va strica acest lăcaș sau îi va lua averile, să fie blestemat.

S-a scris în Țirgoviște, luna septembrie 5 zile, în anul 7028 <1519>.

Ispravnic Harvat mare logofăt.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 238 (Valea, XVI/1).

Orig., perg. (29,5 × 30), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1916.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 148—149.

189

1519 (7028) septembrie 16, Țirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Seaca din jud. Olt satele Mușetești, Vaideei și Criva, moară pe Olteț și sălașe de țigani, dăruite de Manea clucerul, scutindu-le de toate dările și slujbele.

† Въ Христа Бога, благоверныи и благочестивѣи и Христулюбивни и самодержавни, Ъу Нѣкое нарицаемни Басараба воєвода и божію милостію и божіем дарованіе, владающомни и господствущемни въссон земли Уггровладхѣискен еше њ западинским странам, Ъмлашъ и Фагарашъ Херцег. Благопроизволи господство ми, своим благим произволеніем, честным и светлым сръдцем господства ми, тако прославити Бога, прославльшаго ме и на прѣстоле свѣтопочившаго родѣтелѣ господства ми съ славоє възнесаго ме. Се же, възпомену и господство ми тако многи же царѣ въ царствѣа си въселише <се>, нж мали небеснааго царства наслѣдоваше. Тжци бо се и аз нетжчию се царство исправити, нж Господаже въсе джно възлюбити, въ купѣже и благими дѣли, господинеже благоутробѣ вели ест къ въсем бо рцѣк простирает; сам бо рече въсе честниим своимни истинни усти, такоже „не хошъ смръти грѣшником, нж шевратити се елж и живѣ бити; не прѣдох бо правдени призвати, нж грѣшны на покаяніе“; и не просто бо рече грѣшны нж на покаяніе, понеже мнози шеврази сѣт покаяни, такоже много шевтѣли по мере добрих дѣл, дображе дѣла много шевразнаа, любовь, милостнѣ

и пост и въздръжаніе, къ сим, вера, надежда. И иннога, санишимо шт божестзенаѡ Писаніе, въса збо на ползз нам. Нж збо аще и санишимо нж не тзорим, тако житенски светни мира сего низз влачим есми и по печеним нж вбаче на спасово милосръдїе възираеще, надѣемсе тако много грѣшних и низз влѣкомих милосръдне възводит и миаге ещезе и Сыно положеніе нелишае, радї тжчию шбращенїю сими. Збо шбрази сподвбнт се въсѣки Бого богазнии хрїстїанин еже хошет вѣннѡ въ радост господа своего.

Сего радї, зведехом и ми тако прежде нас, бизших владателїе, рекши царїе и кнези, сие саниещи земна добрѣ зстронешим и небесна прѣвѣрѣтоше, а земна земним штавише, по гласу блаженнаго пророка въ царех и божестзенаго штца, Давида: „блаженъ мжж миаге и въс день наслаждае сѡ господокн“. И пакн: „тако милостинѣмн шцѣщае грѣсн“.

Сиаже вндехом и ми желанїе и зсръдїе мїѣти къ въсе сзѣтомз и вожестзеномз шентеа зовомаго <Сѣка шт сдстзз Олат, на селѡ Мшшеташи, идеже>¹ ест храмїе <въсечестонмн и прѣчнстон>¹ владїчице и наше Бзгороднцн присно дѣвѡ Марїе, честнѡе и славнѡе ен Зпенїе и честншомз штцз Ігзменз и въсем братим жнзшцнх въ сзѣтѣм мїестѣ том, тако да им сѡт въ <подр>зчїе сѡла по именз Мшшеташи въсн и сѡ въсом хотарѡм. Понеже деа Петрнманѡе а шню ест покзпн жзпан Мїне енвша клзчар шт Петрнман, за ѿ аспре. И пакн покзпн жзпан Манѣ деа Ганев въса, за ѿ аспре. И пакн покзпн деа Станнславов въса, за ѿ аспре. И пакн покзпн деа Мошзлов, за ѿ аспре. И пакн покзпн деа Фзсев и деа Черннкоз и деа Спзрев и братнам емз въса и деа анеѣшм нм въса сзгзвом за хѡ аспре².

И пакн да им ест з Бандеен, варе колнко ест деа Манев въса, понеже прїн де Манѣ пред господстзз мї тере сѡ поклонн негов деа въса жзпанз Мане клзчарѡ. И потом, нм даде жзпан Манѣ клзчар ѡ кон добрѣ. И пак да им ест з Бандеен шт деа Фѡамев и шт деа анеѣшм емз варе колнко се хтет нзбрати нїх деа по шбрѣже до Стлѣпн, въса, понеже ю поклоннше жзпанз Мане клзчарѡ шт пред господства мн. И пакн да им ест з Бандеен, варе колнко ест шкинза Драгзл шт негов деа тере ест дал жзпанз Манѣ клзчарѡ, за радї цо га ест нзваднл шт енр. И пакн да им ест з Бандеен деа Шербанѡз въса, понеже ю покзпн жзпан Манѣ клзчар шт Шербан, за хѡ аспре. И пак да им ест з Бандеен деа Ілбзлов и деа сннѡем емз въса, понеже ю покзпн жзпан Манѣ клзчар шт Шербан и шт сннѡен его, за ѡ панцнр. И пак да им ест шт шчинз Бандеешом шт деа Жахманѡв и шт деа Стаї и шт деа мегїташм Жахманѡз ѣ ннѡе, понеже заменише сѡ жзпан Манѣ клзчар, тере нм дадошз жзпан Манѣ клзчар шт неговз шчинз шт Мшшеташи ѣ ннѡе, а Жахман и Стан и мегїташи нм а шнн дадоше жзпанз Мане клзчарѡ

¹ Loc rupt.

² Pasajul: пакн покзпн деа Фзсев . . . аспре şters cu chinovar.

вишеречене ниве. И пак да ест жупанъ Манѣ клучаръ з Бандеси, варе колико ест дел Радзлов и братѹам емз и анеѹ семл емз, понеже ю загвнше съ хитаенство за радѹ цю сѹт шстрижали шци некои <на> господска шчинз безъ знаніе господства ми и безъ знаніе ни едному господарз. И господство ми помиловаѹ властелинз господства ми жупанъ Манѣ клучаръ съ нѹ делове шт шчинз, еже сѹт вишеписани. И потом се диже жупанъ Манѣ клучаръ тере им даде <за> тѹ шчинз т аспре, како да мз ест похупина шт къ нѹ, радѹ да мз не бѹде грѹх.

И потом, жупанъ Манѣ клучаръ замени със Стонка и съ братѹм Стонков, тере шткинше шт нѹ делове шт Бандеи, тере дадоше жупанъ Манѣ клучаръ, а жупанъ Манѣ клучаръ даде им з Прибою, варе колико ест бил негов дел, въса¹. И паки да им ест з Бандеи дел Манѣвъ Шнтев, варе колико се <хтет> изврати негов дел, по шврѣжню до Балѣ Попев, понеже ю шткине Манѣ Шнте тере даде жупанъ Манѣ клучаръ, за цю мз извадѹ жупанъ Манѣ клучаръ Шнте сѹдцз шт предъ господства ми. И паки да им ест з Бандеи, шт дел Гончев, варе колико шткине Гонча шт негов шчинз, тере даде жупанъ Манѣ клучаръ.

И потом, прїиде предъ господства ми жупанъ Манѣ клучаръ тере взе бѹ болѣри и хотарникъ Стонка питар, тере хотарисаше и извраще тѣхзи делове шт Бандеици, тере нѹ съ единнше съ шчинз Шшшетицол, да сѹт въ купѣ въси едно шчинз. И хотар поставили шт чан дори Балѣ Шонмзлзи и шт тзѹ по пгъ Бандеицол до Балѣ Шрсзлзи и шт тзѹ вище до Шврѣшина Шрсзлов и шт Шврѣшина Шрсзлов до Балѣ Тврничзлов и шт тзѹ, по Балѣ Тврничзлов, до Пискзл Фагзлзи и шт Пискзл Фагзлзи, по шврѣжїе, до Балѣ Попев.

И паки да им ест Крива въса, съ въсом Хотаром, понеже похупи жупанъ Манѣ клучаръ половино шт Крива шт Радзл, за радѹ Вшичици и Бжлърїта по Вѣжлов; понеже Кончеци и Бжлърїта промени жупанъ Манѣ клучаръ съ жупанъ Добрїин и съ Петрошани, али надъ половино шт Вшичици и Бжлърїте; а надъ друга половина шт Кончеци и шт Бжлърїте, шню ест похупила Манѣ клучаръ шт Радзл Шациаов шт Бшичеци, за еднз ациганкз съ децали си и шт Димитрз шт Бънеци, за хѣ аспре. И друга половина шт Крива, шн паки промени Манѣ клучаръ съ Лезл, тере даде жупанъ Манѣ клучаръ Лезлз з Биачереци подъ Истрицз, варе колико ест бил дел Еланкзлов, анеѹенъ Финтев, понеже Еланкзл, шн си <загвнше> съ Хитаенство и повеже съ биръ Елашскенъ Землз з другзъ землю.

И паки да им ест еднз воденицз шт Шлтецз, шт Лестеци, понеже Манѣ клучаръ шткупилъ главз Богдѣв, за радѹ некои кони шт крадѣз, цю га хтешъ жупанъ Барезл ван. . . .² а жупанъ Манѣ клучаръ шткупилъ шт еанзл Кралѣескаго а Богдѣ си даде жупанъ Манѣ клучаръ свои дел шт Лештеци и шт шчинз, шт воденицз, съ сем.

¹ Pasajul: И потом въса şters cu chinovar.

² Loc rupt.

И пак да им сѣтъ члѣдѣ ацигани, по имѣ: Дзман съ децями си¹ и Бочнаъ съ децями си и Бъктърѣ съ децями си и Ёпрѣ съ децями си и Пръчъ съ децями си и Данчюа съ децями си и Фрежа съ децями си¹

Ѣ потомъ, приѣде жупан Манѣ кагчар предъ господства ми, тере приложи и даде въсе вишеречене комате, села и ацигани свѣтому вишеречениому мѣсто, да сѣтъ въ пицу и въ <покрѣпленіе> а жупанъ Манѣ кагчаръ и родѣтелиѣ ему да им ест вѣчное въспоминаніе.

Сего радѣ, им дадохъ и господство ми да ест въ шчинъ и въ шхавъ въ вѣки и ни шт когоже непотжковенно, по речѣ господства ми.

Почезши шт шчинего вама и шт свинего вама и шт пчеларства и шт къбаларства, шт динже, шт сѣно косие, шт воз, шт подвод, шт таали и шт въсѣхъ службахъ и дажбахъ, елика се находитъ въ самодръжавнои земли и властїю господства ми, како ништо да ихъ не смѣетъ бантовати послалемихъ по милостнѣхъ и по работахъ господства ми, шт слугахъ а или шт правителехъ господства ми. Понеже варе тко се би покусна бантовати ихъ, аще о власъ единъ, то таковаго чловека иматъ въспрїети велико зло и шргїю шт господства ми, такоже невѣрникъ и прѣстѣпникъ и посремнтелъ снѣ хрисовзломъ господства ми. Нио нѣст.

Ещеже и закланнїе поставлѣемъ господства ми како, по смрѣти господства ми, кого избѣретъ господъ Богъ енти господинъ и владатеа Елашконъ Земли или шт срѣдечнаго плода господства ми или шт срѣдникъ господства ми или, по грѣсѣхъ нашихъ, шт нио паеменикъ, да аще кто почететъ и съхранитъ и поновитъ сынъ хрисовза господства ми, того господъ Богъ да почететъ и съхранитъ и зкрѣпитъ въ господствѣ его; а аще кто не почететъ и не съхранитъ и не зтвердитъ, анъ разоритъ и поршнитъ и поперетъ хрисовза господства ми, того господъ Богъ да не почететъ и не съхранитъ и не зтвердитъ, нъ разоритъ и поршнитъ и поперетъ и посрамитъ въ господствѣ его, и да иматъ участїю съ Иудю и съ Яриа и съ нѣми нудене, еже възъпише на господа Бога и спаса нашего Иѣсуса Христа, кръвъ его на нихъ и на чедѣхъ ихъ, шн естъ вѣдѣ, аминъ.

<С>вѣдѣтелиѣ: жупанъ Бареза бан, жупанъ Калотъ велики дворникъ, жупанъ Харватъ велики логофетъ, Дзмитрѣ вистниаръ и Радза спатаръ, Драгичи пѣхарникъ, Хамза комче, Житианъ столникъ, Бадѣ и Нѣгое велици постельници.

И азъ, Флорѣ, писахъ въ настолни градъ Тръговице, мѣсеца септемврїе Сѣ днн, шт Ядама текшихъ, въ лѣто хзкн.

† Іw Басарае воевода, милостїа божиѣа, господинъ.

<In partea de sus a documentului adaos posterior:> И пакъ приѣде Манчюа и Костѣ шт Нѣгрѣни тере дадохе неговемъ делове за шчинъ, <въси делове варе колико се> хтетъ избрати, шт посвуде . . , шт свою доброволѣ, тако да сѣтъ <свѣти помѣникъ, въ въспоминанїе>.

¹ Loc rupt.

<La sfârșit:> Купи Манк Пъдрѣ вт ѿтеци, Радда сынъ Романов, провати, пол, аспри хѣ, а виноград... вт Мушетеци вт зѣт... брат емъ монастырьс.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Neagoe cel numit Basarab voievod și din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg. A binevoit domnia mea, cu a mea bunăvoință, cu curată și luminată inimă a domniei mele, să proslăvesc pe Dumnezeu, cel îce m-a proslăvit pe mine și pe scaunul sfintrăposatului părinte al domniei mele cu slavă m-a înălțat. Iată dar, mi-am amintit și domnia mea că mulți împărați în împărățiile lor s-au veselit, dar puțini au moștenit împărăția cerească. De aceea și eu m-am grăbit, nu numai această împărăție a o cîrmui ci și pe Domnul din tot sufletul a-l iubi, împreună cu fapte bune, dumnezeiești, căci bunătatea lui mare este către toți a întinde mîinile; căci singur a zis cu atotcinstita și curata gură a sa, că „nu voiesc moartea păcătosului ci a sa îndreptare și viu să fie; căci n-am venit să chem pe cei drepți la pocăință, ci pe cei păcătoși“; însă nu numai pe păcătoși la pocăință, pentru că multe chipuri sînt ale pocăinței, precum și multe lăcașuri după măsura faptelor bune, iar faptele bune în multe chipuri sînt, dragostea, milostenia, și postul, și înfrinarea, la acestea, credința, nădejdea. Și altele, ce le auzim din dumnezeiasca Scriptură, toate sînt dar spre folosul nostru. Ci încă dacă le auzim și nu le săvîrșim, căci, fiindte slabe ale lumii acesteia, sîntem trași în jos <de păcate>, dar văzînd mila mintuitorului, nădăjduim ca niște mult păcătoși, căci <Dumnezeu> cu mila ridică și miluește și nu ne-a lipsit nici de jertfirea Fiului său, numai pentru îndreptarea noastră. Deci, în acest chip se cuvine <a face> oricărui creștin temător de Dumnezeu, care vrea să intre în bucuria Domnului său.

De aceea am aflat și noi că cei dinaintea noastră, foștii stăpînitori adică împărați și cnezi, acestea auzînd, cele pămîntești bine întocmind și pe cele cerești le-au dobîndit, iar cele pămîntești pămîntului le-au lăsat, după glasul fericitului prooroc între împărați și părinte al lui Dumnezeu, David: „fericit bărbatul ce miluiește și în fiecare zi se indulcește de Domnul“. Și iarăși: „cu milostenii se curăță păcatele“.

Acestea deci văzîndu-le și dorință și rîvnă avînd și noi către atotsfîntul și dumnezeiescul lăcaș numit <Seaca din județul Olt, la satul Mușetești, unde¹ este hramul <atotcinstitei și preacuratei>¹ stăpînei noastre și născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstitei și slăvitei ei Adormiri și cin-

¹ Loc rupt.

stitului părinte egumen și tuturor fraților ce viețuiesc în acest sfânt loc, ca să le fie în stăpînire satul cu numele Mușeteștii toți și cu tot hctarul. Pentru că partea lui Petriman și aceea a cumpărat-o jupan Manea fost clucer de la Petriman, pentru 800 aspri. Și iar a cumpărat jupan Manea partea lui Gane toată, pentru 500 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Stanislav toată, pentru 300 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Moș, pentru 300 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Fusea și partea lui Cernica și partea lui Epure și a fraților lui toată și partea nepoților lor toată, amindouă pentru 1 500 aspri ¹.

Și iar să-i fie la Vaideei, oricît este partea lui Manea toată, pentru că a venit Manea înaintea domniei mele de a închinat partea lui toată jupanului Manea clucer. Și după aceea i-a dat jupan Manea clucer un cal bun. Și iar să-i fie la Vaideei din partea lui Foame și din partea nepoților săi oricît se va alege partea lor pe obreaje pînă la Stilpi, toată, pentru că a închinat-o jupanului Manea clucerul în fața domniei mele. Și iarăși să-i fie la Vaideei, oricît a rupt Dragul din partea sa, de a dat jupanului Manea clucerul, pentru că l-a scos de la bir. Și iar să le fie la Vaideei partea lui Șerban toată, pentru că a cumpărat-o jupan Manea clucerul de la Șerban, pentru 5 000 aspri. Și iar să le fie în Vaideei partea lui Albul și partea fiilor săi, toată, pentru că au cumpărat-o jupan Manea clucer de la Șerban și de la fiii lui, pentru un panțir. Și iar să le fie din ocina Vaideeștilor din partea lui Jahman și din partea lui Stan și din partea megiașilor lui Jahman 5 ogoare, pentru că au schimbat cu jupan Manea clucer, de le-a dat jupan Manea clucer din ocina lui de la Mușetești 5 ogoare, iar Jahman și Stan și megiașii lor, iar ei au dat jupanului Manea clucer mai sus-zisele ogoare. Și iar să-i fie jupanului Manea clucer la Vaideei, ori cît este partea lui Radul și a fraților lui și a nepoților lui, pentru că a pierdut-o cu hiclenie, căci a tuns niște oi pe ocina domnească fără știrea domniei mele și fără știrea nici unui domn. Iar domnia mea am miluit pe vlastelinul domniei mele jupan Manea clucer cu părțile lor de ocină, ce sînt mai sus scrise. Iar după aceea s-a sculat jupan Manea clucer de le-a dat pentru acea ocină 300 aspri, ca să-i fie cumpărată de la dinșii, pentru ca să nu fie păcat.

Și după aceea jupan Manea clucer a schimbat cu Stoica și cu frații lui Stoica, de au rupt din părțile lor de la Vaideei de au dat jupanului Manea clucer, iar jupan Manea clucer le-a dat lor la Priboiu, oricît a fost partea lui, toată². Și iar să-i fie în Vaideei partea lui Manea Untea, ori cît se va alege partea lui, pe obrejie pînă la Valea Popii, pentru că a rupt-o Manea Untea de a dat-o jupanului Manea clucer, fiindcă l-a scos jupan Manea clucer pe Unte sudeț

¹ Pasajul: „iar a cumpărat partea lui Fusea... aspri“ șters cu chinovar.

² Pasajul: „Și după aceea... toată“ șters cu chinovar.

dinaintea domniei mele. Și iar să le fie în Vaideei, din partea lui Goncea, oricit a rupt Goicea din ocina sa, de i-a dat jupanului Manea clucerul.

Iar după aceea a venit înaintea domniei mele jupan Manea clucer de a luat 12 boieri și hotarnic pe Stoica pitar, de au hotărnicit și au ales aceste părți din Vaideești, de le-au unit cu ocina Mușeteștilor, ca să fie toate împreună o ocină. Iar hotarul l-au așezat începînd din lac și pînă în Valea Șoimului și de aici pe drumul Vaideeștilor pînă în Valea Ursului și de aici în sus pînă în Obîrșia Ursului și din Obîrșia Ursului pînă în Valea Turniciului și de aici, pe Valea Turniciului, pînă la Piscul Fagului și din Piscul Fagului, pe obrejie, pînă la Valea Popii.

Și iar să-i fie Criva toată, cu tot hotarul, pentru că a cumpărat jupan Manea clucer jumătate din Criva de la Radul, pentru Voicești și Bălăriia pe Neajlov; fiindcă Voiceștii și Bălăriia le-a schimbat jupan Manea clucer cu jupan Dobriin și cu Petroșani, însă pe jumătate din Voicești și Bălăriia; iar pe cealaltă jumătate din Voicești și în Bălărie, pe aceea a cumpărat-o Manea clucer de la Radul al lui Mățul din Buicești, pentru o țigancă cu copiii săi și de la Dumitru din Bănești, pentru 1 500 aspri. Iar cealaltă jumătate din Criva, el iarăși a schimbat-o Manea clucer cu Leul, de a dat jupan Manea clucer lui Leul în Bilocerești sub Istrița, oricit a fost partea Vlaicului, nepotul lui Fintea, pentru că Vlaicul, el <a pierdut-o> cu hiclenie și a fugit cu birul Țării Românești în altă țară.

Și iar să le fie o moară de la Olteț, din Leotești, pentru că Manea clucer a răscumpărat capul lui Bogdea, pentru niște cai de furat, ce a avut jupan Barbul ban. . .¹, iar jupan Manea clucer l-a răscumpărat de la banul Craiovei, iar Bogdea i-a dat jupanului Manea clucer partea lui din Leotești și din ocină, din moară, cu totul.

Și iarăși să le fie sălașele de țigani, anume: Duman cu copiii săi. . .¹ și Bocilă cu copiii săi și Văcărea cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Pîrcea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Freja cu copiii săi. . .¹

Iar după aceea a venit jupan Manea clucer înaintea domniei mele de a dăruit și a dat toate mai sus-zisele averi, sate și țigani sfîntului loc mai sus-zis, ca să fie de hrană și de <întărire>, iar jupanului Manea clucer și părinților săi să le fie veșnică pomenire.

De aceea am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Începînd de la vama oilor și de vama porcilor și de albinărit și de gălețarîit, de dijme, de cositul finului, de cărături, de podvoade, de talpe și de toate slujbele și dăjdiile, cite se află în țara de sine stătătoare și în stăpînirea

¹ Loc rupt.

domniei mele ca nimeni să nu îndrăznească a-i tulbura dintre cei trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, dintre slugile sau dregătorii domniei mele. Pentru că oricine ar încerca să-i tulbure, măcar cu un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Într-alt chip să nu fie.

Încă și blestem pune și domnia mea ca, după moartea domniei mele pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn și stăpînitor al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudeniile domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă cineva nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va strica și va schimba și va călca hrisovul domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să nu-l cinstească și să nu-l apere și să nu-l întărească, ci să-l nimicească, să-l lovească și să-l calce și să-l batjocorească în domnia lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu alți iudei, care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, așa va fi, amin.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dumitrea vistier și Radul spătar, Draghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna septembrie 16 zile, de la Adam curgător, în anul 7028 <1519>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<În partea de sus a documentului, adaos posterior:> Și iar a venit Manciul și Costea din Neagreani de au dat părțile lor de ocină, <toate părțile cite se> vor alege, de pretutindenii... de a lor bunăvoie, ca să fie <la sfîntul pomelnic de pomenire>.

<La sfîrșit:> A cumpărat Manea Pădure din Oțești, Radul fiul lui Roman, de au vîndut jumătate, pentru aspri 2000, o vie... de la Mușetești de la ginerele... fratele lui... mănăstirii...

Arh. St. Buc., S.I., nr. 239 (Seaca, II/2).

Orig., perg. (67 × 60), pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere din 1846; alte traduceri ibidem, mss. 209, f. 391v—392, 367, f. 7—9, 368, f. 3—6 și 369, f. 11—12 și la Bibl. Acad., CXXIII/105.

Copie slavă ibidem, ms. 712, f.364—366.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 149—152.

1519 (7028) noiembrie 29, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Tetiu pîrcălab satul Picleni, ocini în Gîrbovi, Tîrcov ș.a., precum și țigani.

† Милоуто вѣкѣо, ꙗ в Бисрѣзѣ воивода и господиень въссон земли Шгг-розлахискол, сынъ великаго Бисарѣи воєводѣ. Дават господство ми сие повелѣнїе господства ми чьститомъ празитѣло, пачеже из кѣши господства ми, жупанъ Тѣтѣо прѣкълѣзъ и съ сыновѣи си, еицѣи им Богъ пригьстит, тако да им ест Пѣкълѣни въси и з Гръзѣзи з Кълѣнжъ дел Котрѣлѣчю въса¹. И паки да им ест з Тръков четвърти дел и з Монистир Корниѣев четвърти дел. И паки да им ест Трестѣла, ѡт хотар Шръскозлов до хотар Косове, понеже им сѣт старе и прѣзе ѡчине, дѣдине. И паки да им ест з Лигреци дел Лзпонеѡ въса, понеже ю покзпа жупан Тѣтѣю прѣкълѣѡ ѡт Лзпонасж и ѡт сына еи, за ѣ кон добръ.

И паки жупанъ Тѣтѣю прѣкълѣѡ съ сыновѣи си и Гане съ сыновѣи си и съ дѣщере си тако да им ест з Синеци ѡт Бгзж вѣре колико се хтет избрати дел Ганев, понеже ест Ганев стара и прѣва ѡчина, дѣдина. ꙗ потом, прѣиде Ганѣ прѣд господства ми тере зложи жупан Тѣтѣю прѣкълѣѡ над половинъ ѡт негов дел ѡт Синеци, а дръга половинъ ѡн ю ѡстави Ганѣ сыновом и дѣщером емъ; али докле се хтет ѡбрѣсти сыновѣи ѡт Галѣ, дѣщери метехъ да не имают над дел сыновом емъ ѡчинъ Ганев. ꙗ аще се съзчит Гане или сынове си съ сѣмртъ и не те ѡстѣти сынове ѡт них, тогда да сѣт дѣщером. <Сего>² радѣ, прѣдаликъ да нѣст. ꙗ потом, ѡн даде жупан Тѣтѣю прѣкълѣѡ тере даде Ганев, за више-реченъ ѡчинъ цо га ест зложил, аспре ѣ и един кон ѡсѣдан съ въссени чиниѣли.

И паки жупанъ Тѣтѣо съ сыновѣи си да им сѣт челѣдѣи ацигани, по име: Кало съ дѣцѣми си и Фетѣ съ дѣцѣми си, понеже их достиже съ правом и верном сѣзжом ѡт господства ми³. И господство ми прѣстих конѣ.

Сего радѣ, им дадох и господство ми тако да им ест въ ѡчинъ и ѡхѣѡѡ, ним и сыновом им и вѣзком и прѣвѣзчетом их. И въ них прѣдаликъ да нѣст въ вѣки, анъ да сѣт ѡставшим их. И ни ѡт когоже непотжковѣнно, по реч господства ми.

Свѣдетѣлѣе: жупан Барѣза бан и жупан Калотж велики дворник и жупан Харват велики логофет, Димитръ вистигар и Радѣл спатар, Дрѣгич пѣхарник, Ханза колис, Житиган столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици постѣлиници.

¹ Pasajul: ѡко да им ест въса șters cu chinovar.

² Omis.

³ Pasajul: Фетѣ господства ми șters cu chinovar.

И аз, Флорѣ, еже начертахъ въ настоленѣмъ градѣ Тръговице, мѣсеца
нояمبرѣ 15 днь. Исправникъ жупанъ Преда. Отъ Ядана текущихъ въ лѣтъ 7311.
† Іу Басараба киевска, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Teatiu pircălab și cu fiii săi, ciți îi va da Dumnezeu, ca să le fie Picleanii toți și de la Girbovi la Cیلنău partea lui Cotărleaciu toată¹. Și iar să le fie la Tircov a patra parte și la Mănăstirea lui Cornilie a patra parte. Și iar să le fie lor Trestia, din hotarul Pircovului pînă în hotarul Cosobei, pentru că le sînt vechi și drepte ocini, dedine. Și iar să le fie la Liurești partea Luponei toată, pentru că a cumpărat-o jupan Teatiu pircălab de la Luponiasa și de la fiul ei, pentru 1 cal bun.

Și iarăși jupanului Teatiu pircălab cu fiii săi și Gane cu fiii săi și fiicele sale să le fie lor la Sineștii din Buzău oricît se va alege partea lui Gane, pentru că este a lui Gane veche și dreaptă ocină, dedină. Și după aceea a venit Gane înaintea domniei mele de a așezat pe jupan Teatiu pircălab peste jumătate din partea lui de la Sinești, iar cealaltă jumătate a lăsat-o Gane să fie a fiilor și fiicelor sale; însă pînă cînd se vor afla fii din Gane, fiicele acestuia să nu aibă amestec peste partea de ocină a fiilor lui Gane. Iar dacă se va întîmpla lui Gane sau fiilor lui moarte și nu vor rămîne fii de la dinșii, atunci să fie ale fiicelor lui. <De>² aceea prădalica să nu fie. Și după aceea a dat jupan Teatiu pircălab lui Gane, pentru mai sus-zisa ocină pe care l-a așezat, 200 aspri și un cal înșeuat cu toate dichisurile.

Și iar să-i fie jupanului Teatiu cu fiii săi sălașele de țigani, anume: Calo cu copiii săi și Fetea cu copiii săi, pentru că i-a dobîndit cu dreaptă și credincioasă slujbă de la domnia mea³. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie în veci ci să le fie urmașilor lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

¹ Pasajul: „ca să le fie... toată“ șters cu chinovar.

² Omis.

³ Pasajul: „Fetea... domnia mea“ șters cu chinovar.

Și eu, Florea, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna noiembrie 29 zile. Ispravnic jupan Preda. De la Adam anul curgător 7028 <1519>. † Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 240 (Ep. Buzău, XIII/1).
Orig., perg. (45 × 38), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1860; altă traducere ibidem, ms. 172, f. 336.
EDITII. Trad. *D.I.R., B.*, 153. Facs. *Ibidem*, 293.

191

1520 (7028) ianuarie 10, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Bistrița jumătate din satul și gîrla de la Celei, iar cealaltă jumătate m-rii Potoc.

† Милостію божію, Їу Басараб воевода и господинъ вѣсон земли Уггровлахїискои, сынъ великаго Басарабе воеводе. Дават господство ми сїю повелѣнію господства ми честному и божественому храму еже прѣсвѣтїе владичице нашии Богородице и присно дѣвы Марїе, славное, честное ежъ ѿспенїе нарицаемо шентелю сжїю свѣтою монастырѣмъ въ Бистрицѣ, яко да имъ естъ въ село што Челѣн полъ и въ грѣзъ въ Челѣн полъ; а другъ полъ въ село въ Челѣн и другъ полъ въ грѣзъ въ Челѣн да естъ честному и божественому храму честное е... Прѣвѣраженїе господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа и шентелю сжю, нарицаемаго свѣтзю монастырѣмъ въ Потокъ, понеже прииде предъ господство ми жупан Бареза банъ тере приложи сїе више реченне комате сїемъ више реченнемъ шемъ божественемъ црѣквѣмъ и шентелемъ, въ скрѣпленїе, а честнишому штцзъ Іерусаленъ и братїямъ честнишымъ и свѣтѣмъ еже живзщїхъ въ свѣтою обителю сжю, да имъ естъ въ пищзъ, а жупанъ Бареза банъ и братїямъ его и родителемъ нхъ да имъ естъ вечни поменъ.

Сего ради, ми дадохъ яко да имъ естъ къ учинне и въ шхѣбѣ шемъ свѣтнимъ црѣквѣмъ више реченемъ еже сѣтъ писане и ни въ когоже непотѣкновено, по речъ господства ми.

Свѣдѣтели: жупан Бареза банъ и жупан Калоть велики дворникъ и жупан Харватъ велики логофетъ, Радулъ спатаръ, Дмитрѣ вистигаръ, Драгичъ пѣхарникъ, Житїянъ столникъ, Хамза комисъ, Бадѣ и Нѣгое велици [стра] страторници...
...¹писъ въ варошъ въ Трѣговищѣ, мѣсеца генаръ 7² дѣни, въ лѣтъ хѣкн.

† Їу Басараба вшевода, милостїа божїа, господинъ.

¹ Criptogramă: Язъ Бареза комисъ; descifrată de prof. Emil Virtosu în *art. cit.*, p. 275.

² Lectura nu este sigură; ar putea fi și 7 adică 3. Trad. din 1844 dă data de 4 ian.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului și dumnezeiescului hram al slăvitei și cinstitei Adormiri a preasfintei noastre stăpîne, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria, numit lăcașul acesta al sfintei mănăstiri de la Bistrița, ca să-i fie din satul de la Celeai jumătate și din girla de la Celeai jumătate; iar cealaltă jumătate din satul Celeai și cealaltă jumătate din girla de la Celeai să fie a cinstului și dumnezeiescului hram al cinstitei Schimbări la față a domnului Dumnezeu și mîntuitorului nostru Isus Hristos și lăcașului acestuia, numit sfînta mănăstire de la Potoc, pentru că a venit înaintea domniei mele jupan Barbul ban de a dăruit la amîndouă bisericile și la lăcașurile dumnezeiești aceste averi mai sus-zise, de întărire, iar preacinstului părinte egumen și fraților preacinstiți și sfințiți, care viețuiesc în acest sfînt lăcaș, să le fie de hrană, iar jupanului Barbul ban și fraților lui și părinților lor să le fie veșnică pomenire.

De aceea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă la amîndouă sfintele biserici, care sînt mai sus-zise și scrise și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dimitru vistier, Draghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea și Neagoe mari stratornici.

<Eu, Barbul comis>¹, am scris în oraș în Tîrgoviște, luna ianuarie 10² zile, în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 241 (Bistrița, LII/1).

Orig., hirtie (32,5 × 23), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri *ibidem*, mss. 194, f. 76v (sub ian. 4) 198, f. 3 (sub ian. 4) și 202, f. 407v—408 (sub ian. 4).

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 154. Facs. *Ibidem*, 294.

1520 (7028) martie 16, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Cazan și fratelui său Sahat sate și țigani.

† Многостію кожїю, Іw Басараба воєвода и господинь, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєводе. Дават господство ми сїе повелѣние господаства ми

¹ Criptogramă descifrată de prof. Emil Virtosu în *art. cit.*, p. 275.

² Lectura nu este sigură; ar putea fi și 7² adică 3. Trad. din 1844 dă data de 4 ian.

болѣромъ господства ми жупан Къзан пехарник и съ братъ емъ Сахат и съ нхъ сынови си, елнци имъ Богъ даст, иакоже да имъ естъ села, на имъ Гречини и Съхатѣнини и Тътаръи въси и Бонцеѣини въси и зъ Ръзвэдъ и ацигание елнци сѣт, понеже имъ естъ стара и праза шчинъ и дѣдинъ ешеже шт при дъни стара и покоиняго Мирча воеводе и шт при дъни Блада Добраго и шт при дъни стара Бладуслава воеводу.

И потома прииде жупаница Лъвдѣтоѣ, на имъ Мариа, предъ господство ми тере си зложи анепсѣвмъ си шт сестрѣ, на имъ Къзан и Сахат, како да сѣт¹ ею въ место сынови н. въсѣхъ нею ксома^{те}, или села или аци<гани> или комате или живе <или мръ>тве, понеже по сѣмрти жупанице Лъвдѣтоѣв на имъ Мар<ни>, дрѣзши анепсѣи шт сестрѣ метѣхъ да не иматъ, развѣ Къзан и Сах<ат>.

Сего радѣ, дадохъ и господство ми <Къз>анъ и Сахат иакоже да имъ естъ шчинъ и шухазъ. И въ нхъ прѣдалника да нѣст.

И свѣдетелне: жупан Калотъ в<ел> дворник и жупан Харват логофет и Двлинтрѣ вистриар, Радѣла спатар, Дрѣгич пехарник, Хамза комис, Житиан столник, Нѣгоѣ веланик постелник. Исправник Данчул постелник.

И азъ, Ман<ѣ>, писахъ зъ столни Тръговице, мѣсеца мартѣ сѣ дъни, в лѣтъ хъки.

† Іѡ Басараба воевода, милостѣмъ кожѣмъ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele, jupan Căzan paharnic și cu fratele său Sahat și cu fiii lor, ciți le va da Dumnezeu, ca să le fie satele, anume Grecii și Săhateanii și Tătarăii toți și Bonțeștii toți și Răzvadul și țiganii ciți sint, pentru că le sint veche și dreaptă ocină și dedină încă din zilele bătrînului și răposatului Mircea voievod și din zilele lui Vlad voievod cel Bun și din zilele bătrînului Vladislav voievod.

Și apoi a venit jupanița Lăudătoaia, anume Mariia, înaintea domniei mele de și-a așezat nepoții săi de soră, anume Căzan și Sahat, ca să-i fie în loc de fii peste toate averile ei, sau sate sau țigani sau averile sau vii sau moarte, pentru ca după moartea jupaniței Lăudătoaia, anume Mariia, <alți> nepoți de soră, în afară de Căzan și Sa<hat> să nu aibă amestec.

De aceea am dat și domnia mea lui Căzan și Sahat ca să le fie ocină și ohabă. Și la ei prădalica să nu fie.

Și martori: jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiiian stolnic, Neagoe mare postelnic. Ispravnic Danciul postelnic.

¹ In loc de: АА сѣт.

Și eu, Manea, am scris în scaunul Tîrgoviște, luna martie 16 zile, în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 242 (Ep. Buzău, LIX/1).

Orig., hirtie (33 × 23,5), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1852; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 24.

EDIȚII. Slav și trad. Grecianu, *Grecii*, 4—5. Trad. Tocilescu, *Doc. ist.* I, 88,; *D.I.R.*, B., 154—155. Facs. Grecianu, *Grecii*, pl.urm. p. 4; *D.I.R.*, B., 295.

193

1520 (7028) aprilie 10, Tîrgoviște.

Neagoie Basarab voievod întărește m-rii Bistrița sate, părți de sate, vii și țigani și-i dăruiește cășăritul din jud. Vilcea, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste.

† ВЪСЕ СВѢТАА Писанїа вслншахом глаголюшаа іако блажен шврѣтен прѣмудростинъ нѣст лучшїи боишиго се Бога, іакоже въ Притчах глаголетъ начело прѣмудростинъ страхъ господинь да надеже ест страхъ господинь, тѣ въса благаа, боє и бо се Бога ненави<дн>т злаа нъ въсако ш благах дѣлехъ спражнкет се.

Кааже благаа подобаетъ нам рещи еже въсе чиста и честнаа изрекоше уста господинѣ еже: „любити господа Бога своего шт въсе душе и шт въсе крѣпости своеє, такожде и искрънїго своего“ и прочаа. И, іакоже въсе СВѢТИИ ДУХЪ усти Давидовѣми изрече еже „ест насладї се господствен и даст ти прошенїе срѣдца твоего“. Коже ест болше наслажденїе сее божественїе сладости снїа? Бо жео божества сладости еже съ любовнїю срѣдечною притичати къ бошествоїмъ свѣщенїимъ храмомъ и шт тѣдѣ почръпати божествоє наслажде, іако шт спаснаго источника, еже ест душевноє въкупѣже и тѣлеснїе здравнїе. Ище жео сїа блага сѣт, колни паче еже въсе честнїе и свѣщеннїе храми въздвизати и украсати пользно ест.

Еже жео азъ, въ Христа Бога, благовѣрни и Христолюбивни, Іоу Басараба воивода, божїю милостїю владаещоми землею Ъггровлахїнскон и запалиннскимъ странамъ, Илаашъ и Фагараашъ херцегъ, благопроизволюхомъ благимъ произволенїемъ и честнимъ срѣдцемъ еже прославити прославляшааго нас господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа и того въсе честною и прѣнепорочною матерє Богородїцє: и присно дѣвє Марїю; видехомъ велико всрѣдїе къ въсечестноишъ храмшъ еже ест въ нїе въсечестнаго Успенїе прѣсвѣтна Богородїци и присно дѣви Марїи, еанко трѣдолюбне потѣшаши се наше добри и вѣрнни и прѣпочтєнни властєлє жупан Барєга ба: Краєвски и съ братнїамъ си, жупан Прѣвєга велики дворникъ и

жупан Данчюл велики армаш и жупан Радоул и въздвигоше вт основанїа въсечестниши вишеречени храм на рѣцѣ глаголемон Бистрице и украсише ѿкоже достонт и приложише села, на име Плавичани на Шоаше, съ вѣсом хотаром и виноградї и съ десеток вт винарич цю се достонт и виноградї вт Римник и със место колико имат и Гжндѣнини и Вѣдастра и Потелва съ Бело Блато и пол вт Челѣю и Пърѣла въст и Тзпша и пак Мѣшчелва вѣси¹ и Рѣзловва и Сѣбрѣшина Дешзаш и Рѣкита и Мѣлкѣни и Гзра Комѣнецом и Мѣларѣни вѣси и Богдѣнецини вт Кодмѣна вѣси и Мѣностѣ вѣса и вт Сръбѣци дел Данов и пол вт Бабѣни и пол вт Тислѣна и Трѣса съ вѣсом хотаром и ацигани, по имени: Бордѣ съ децани си и Курки съ децани си и Пѣтрѣ съ децани си и Ывва Сръбѣла съ децани си и Ыанѣла съ децани си и Рича съ децани си и Лзпше съ децани си и друг Нова съ децани си и Мина съ децани си и Калека съ децани си и Данчюл златар съ децани си. И пак еше приложи жупаница банов, жупаница Нѣгослава, ацигани на име: Корвнга съ децани си и Гованица съ децани си.

Тига вѣсе приложи еше тизи властеле. И еше приложи Станко лшгофет еднѣ виноград вт Кѣзѣнеци, да бѣде свѣтломѣ монастырѣ, еше при дѣни Блада вонвода Стараго.

Сего радї и господство ми даровах тои вишеписанное вѣсе свѣтломѣ монастырѣ. И еше приложи господство ми кашарство вт сѣдство Блѣче, вар колико ест хотар сѣдствомѣ Блѣче.

Сїа вѣса еже више приложихом свѣтломѣ монастырѣ, еше да бѣдѣт вѣ шчинѣ и вѣ шхабѣ до живота господства ми и до живота синовом господства ми, да ест вѣ покреплѣнїе свѣтломѣ монастырѣ и божественни иноком и молѣбеником втцѣ нгзменѣ, еромонахѣ кѣр Марко и по снѣ, хотещим бѣти наставеником и вѣсе еже в Христѣ братие да им сѣт вѣ пицѣ; наликѣ и нашем родїтелем вѣ вѣчнон вѣспоминанїе и по снѣ хотещим бѣти, чедом нашимъ сѣродником.

Сего радї, съ тими вишереченими селѣнико да не метѣдет, понеже вт вѣсѣхъ сѣзѣбѣхъ и даждахъ нѣхъ вѣсѣлѣбѣнѣхъ господство ми, кроме данка и вонске. И другѣ цю годѣ се достонт вт тѣхъ селѣхъ, сѣе да бѣдѣ свѣтломѣ монастырѣ или житѣ или вино или пчѣли или ино бѣдї цю или глобе. Нитко вт сѣзѣгѣхъ и правителѣхъ господства ми и посланницѣхъ послаемѣхъ по мѣлѣстѣхъ и по сѣзѣбѣхъ господства ми да не смѣет нищо вѣзѣти вт тѣхъ вишереченнѣхъ селѣхъ монастырскѣхъ, нѣ да си метѣдѣт нгзменѣ и съ неговели посланници съ теми селѣ. И цю им потреба бѣдет по законѣ да си вт нѣхъ гзнимаютъ а ни нитко ни вт еднѣ вѣщѣ да нѣхъ нищо не бантзѣт, понеже тѣко бѣи се покѣсна вт правителѣхъ и сѣзѣгѣхъ господства ми да им нищо досадитъ, а то такови иматъ вѣсприетѣи велико зло и шрѣе вт господство ми ѿкоже невѣрникѣ и прѣстѣпникѣ и посрамитѣлѣ сѣемѣхъ вѣсе-

¹ Cuvintele: Мѣшчелва вѣси scrise pe loc şters.

ЧЕСТНОМУ НАМИ ДАРОВАНОМУ ХРИСОВУМУ, ЕЖЕ ДАДОУ ВЪ СТВЪРЪЖЕНІЕ ВЪСІХ СІХ ВШЕРЧЕННИХ.

Бже и свѣдетелѣ поставлетъ господство ми: жупан Прѣда бан Кралевски и жупан Калотъ дворник и жупан Харват ливофет и жупан Дмитръ вистнар, Радоуа спатар и Драгич пѣхарник, Хамза колмс, Житиан столник, Бадѣка постелник.

И аз, Бѣлса: Фурковникъ синь граматик, еже слово съписахъ въ настоли град Тръговице, мѣсѣца апрѣлѣ 7 дъни, въ лѣто хжи.

† Іу Басараба кѣзѣзда, милостѣж кожѣж, господинь.

† În atotsfinta Scriptură am auzit grăindu-se că fericit este cel care a aflat înțelepciunea, dar nu este mai bun decât temătorul de Dumnezeu, după cum și în Pilde se spune că începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu, și unde este frică de Dumnezeu acolo sînt toate bunurile, căci cel ce se teme de Dumnezeu urăște răul și tot cu faptele bune se îndeletnicește.

Acele fapte bune ni se cade a spune, despre care vorbește gura Domnului cea întru totul curată și cinstită: „să iubești pe domnul Dumnezeu tău din tot sufletul tău și din toată puterea ta, de asemenea și pe aproapele tău“ și așa mai departe. Și, precum zice atotsfintul Duh prin gura lui David: „desfătează-te întru Domnul și ruga inimii tale se va împlini“. Care desfătare este oare mai mare decât această dulceață dumnezeiască? Iar această dulceață dumnezeiască este să năzuiești cu iubire din inimă spre sfințitele hramuri dumnezeiești și de aci să sorbi desfătarea cea dumnezeiască, ca din izvorul mîntuirii, care este sănătatea sufletului, împreună cu cea a trupului. Dacă dar acestea sînt bunătăți, cu atît mai virtos este folositor să ridici și să împodobești hramuri întru tot cinstite și sfințite.

Iată dar și eu, în Hristos Dumnezeu, bine credinciosul și de Hristos iubitorul, Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, stăpînind țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, am binevoit cu inimă curată și cu bunăvoință ca să proslăvesc pe cel care m-a proslăvit, domnul Dumnezeu și mîntuitorul nostru Isus Hristos și pe atotcinstita și prea neprihănită maică, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria; am văzut marea osîrdie către atotcinstitul hram care are numele atotcinstitei Adormiri a preasfintei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu cîtă dragoste s-au nevoit bunii și credincioșii și preacinstiții noștri vlasteli: jupan Barbul ban Craiovescul și cu frații săi, jupan Pîrvul mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul și au ridicat din temelie atotcinstitul hram mai sus-zis pe apa numită Bistrița și l-au înfrumusețat cum se cuvine și i-au dăruit satele, anume Plavicianii pe Șoaș, cu tot hotarul și viile și cu zeciuiala din vinăriciul ce se cuvine și

cu viile de la Rîmnic și cu locul cît are și Gindeanii și Vădastra și Potelul cu Balta Albă și jumătate din Celeaiu și Piriul tot și Tupșa și iar Mușcelul tot¹ și Răzlovul și Obîrșia Deșului și Răchita și Măleanii și Gura Comăneștilor și Mălureanii toți și Bogdăneștii de la Codmeana toți și Milostea toată și din Sirbești partea lui Dan și jumătate din Băbeani și jumătate din Tismeana și Tîrsa cu tot hotarul și țigani, anume: Bordea cu copiii lui și Curchi cu copiii lui și Pătru cu copiii lui și Iova Sirbul cu copiii lui și Ianul cu copiii lui și Ricea cu copiii lui și Lupșe cu copiii lui și alt Iova cu copiii lui și Miia cu copiii lui și Caleca cu copiii lui și Danciul zlătarul cu copiii lui. Și încă a mai dăruit jupanița banului, jupanița Neagoslava, țigani anume: Corunga cu copiii lui și Goblița cu copiii lui.

Acestea toate le-au dăruit acești vlasteli. Iar Staico logofăt a mai dăruit o vie din Căzănești ca să fie sfintei mănăstiri, încă din zilele lui Vlad voievod cel Bătrîn.

De aceea și domnia mea am dăruit toate cele scrise mai sus sfintei mănăstiri. Și am mai dăruit domnia mea cășăritul din județul Vîlcea, oricît este hotarul județului Vîlcea.

Toate acestea de mai sus le-am dăruit sfintei mănăstiri să-i fie de ocină și de ohabă în viața mea și în viața fiilor domniei mele, ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire, iar dumnezeieștilor călugări și rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahul chir Marco și după acesta, celor care vor fi nastavnici și tuturor care sînt frați în Hristos să le fie de hrană; nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor care vor fi după aceea, copiilor noștri și rudelor.

De aceea nimeni să nu aibă vreun amestec cu aceste sate mai sus-zise, pentru că domnia mea le-am slobozit de toate slujbele și dăjdiile, afară de bir și oaste. Orice altceva ce s-ar cuveni din aceste sate, totul să fie sfintei mănăstiri sau grîu sau vin sau albine sau orice altceva sau gloabe. Nimeni din slugile sau din dregătorii domniei mele sau dintre cei trimiși să umble după milosteniile și după slujbele domniei mele să nu cuteze să ia ceva din acele sate mănăstirești mai sus-zise, numai egumenul cu trimișii lui să se amestece în acele sate. Ceea ce le va trebui să-și ia din ele după lege și nimeni altul să nu-i tulbure de vreun lucru; pentru că cine s-ar încerca dintre dregătorii și dintre slugile domniei mele să-i supere cu ceva, unul ca acela va primi mare rău și urgie de la domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov întru totul cinstit, dăruit de noi, pe care l-am și dat spre întărirea tuturor celor mai sus-spuse.

¹ Cuvintele: „Mușcelul tot“ scrise pe loc șters.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Preda Craiovescul și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt și jupan Dimitru vistier, Radul spătar și Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badica postelnic.

Și eu, Vilsan gramatic, fiul lui Furcovici, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna aprilie 10 zile, în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 243 (Bistrița, I/4).

Orig., perg. (56,5 × 40), pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 14v—15, 201, f. 6v—8 și 713, f. 608—610 și la Arh. St. R. Vîlcea, ms. rom. nr. 72, f.5—6v.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 155—157. Facs. *Ibidem*, 296.

194

1520 (7028) iunie 9, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește „așezămîntul“ făcut cu Ioan Zápolya, voievodul Transilvaniei, prin care se stabilește hotarul dintre Țara Românească și Transilvania.

† Милостію божію, Іу Басараб воєвода и господинъ въсон земли Ъгг-рробрахїнскон, сынъ великаго и прѣдобраго, стараго, поконнаго Басараб воєвода. Пишем господства ми, вѣдоможе како съ утакмихом със брат господство ми, Інош кралю Ярдѣлскїи, ради хотарове ввем две земли, вт планини Блашки Земли и вт планини земли Ярдѣлскоє. Тем ради, сътворихом мир и братство и свезанїе със великоє клетво. Таже оу тем Іанош кралю избраа ест вт немн-шии Хацагзлов, терє и послаа в планини, на хотаре, пръвы имениа Къндреш Інош и Кънда Лацко и вт Ръкитова, Съръчин Фрѣнци и вт Мужина, Злаци Петръ и Тъшк Миклеуш и вт Ръга Бърват, Іѣков и <вт> Мъцешии, Станчюа и <вт> Сътчлан, Іанкга.

Таже, въ том и господства ми ешеже съм избраа болѣры вт Блашкоє Земле, на име: Станчюа банза и Нѣгоє спатар и със брат его Радѹа и вт Красна, Станчюа постеланик и вт Боржци, Радѹа логюфет и Ялега постеланик със сынъ его, Стонка и вт Ромънеши, Дач постеланик и вт Бає, Сокол логюфет и вт Поло-враци, Бран постеланик терє иХ съм послаа господства ми. И съвѣкъзпльши се въснх в Жилском полю в Моришор и съвѣт сътворише съ вѣрою и съ великым клетв свезаа како по веке въ сїе две земли и земре и разшириц или тати или хусовати или теганти да се не оучинит, нж да бѹдет великою мир и брат-

ство. И кто би съ дигна да учинит и земоре или украденіе или хусовати или теганти или ниное злотвореніе, любо шт Йрделскою земли, любо шт зде, Блашкоє Земаи, да си платит със главом. И кон чьловѣкъ своіго длѣжника нанти, да мѣ съ учинит прави закон и сужденіе.

Обаче такожде и за шци, гдѣ се нанти, или на планини, или на кое мѣсто Хокет бити, да мѣ се взимаєт дан по правдѣ и по шенчаю и по закон и ничтоже дрѣго притесненіе да не имат.

Таже, тогда стакнише и хотарем швем два земли шт планини, цкоже да се знаєт: шт вода Шатзлов даже до Рѣшава, шт къ Йрделскою земле и шт къ Блашкою Земаи. Таже, въ том избрал ест Хотар планини Блашки Земли шт къ планини Йрделскон земли. Обаче да се знаєт: гдѣ течєт вода Фратєв шт къ вѣсточнїи страни и шдарит въ вода Шатзлов, а шт западнїи страни, гдѣ течєт Рѣка Бродов и шдарит въ вода Шатзлов и съвѣкшпает сѣ въсѣ з Генгнев брод, таже ест по выше шт Кѣниѣни и шт тѣдѣже по Рѣка Бродов до з шєрѣшїе, до Стѣп Нѣгоєв и даже до врѣх Черно Планини. Таже, шт тѣга, вєс по врѣх къ западнїи страни, планини Кониѣсєв и шт тѣга вєс по врѣх, дорн з Бело Камен и шт тѣга вєс по врѣх до врѣх Петров Планини и шт тѣга вѣс по врѣх даже до Шѣгєрѣж и шт тѣга вєс по врѣх даже до Бабєно Брѣдо и шт тога вєс по врѣх за Бабєно Брѣдо даже до планини Тѣлишев, оу кладєниц и шт тога, планини зовє сє Шєгалѣз и шт тѣга планини зовє сє Скєрота и Дрѣгшанѣл и Палтинѣл и Соарбєлє и планинїи зовє сє Мали Галєни и Велики Галєни. Сїи планини вѣснѣ шдарѣтєт въ вода з Лѣпѣшник. И шт тѣга планино ежє сє зовєт Нєдѣлѣ, нѣ шбачє сїю планини шдарѣтєт въ вода з Рѣка Шєс и шт тога по Рѣка Шєс з гор, даже до планини что сє зовє Гропа Велика и Нєдѣлє и шт тѣга планини нжє сє зовєт Кракѣл Скєртєлєр пак планини Скєртєлє и шт тѣга планини зовєт сѣ Пѣрѣз и планини нжє сє зовєт Бранѣл и планини цю сє зовєт пакнжє Нєдѣлѣ и планини Кракѣл Лєурдєв и планини Морарїюл и планино Захнєв и планини зовє сє Тѣтнѣлѣ. Нѣ шбачє и сїи планини вѣснѣ шдарѣтєт въ вода з Рѣка Шєс. И шт тѣга прєко Рѣка Шєс шдарѣтєт въ Іазєр и шт тоє изидєт на врѣх планино Белком Шланѣлов и шт тоє вєс по врѣх до планино Мали Шланѣлов и шт тога вєс по врѣх къ западнїи страни, з планини з Бело Камен и шт тѣга вєс по врѣх до планини Кракѣл Мнѣхоков и планини Купєнѣл и шт тоє вєс по врѣх, з гдѣ зовє сє планини Краюшѣва и планини зовє сє на Бабє и планини Шпєшатєв и планини Богдѣнєцѣл и планини зовє сє Блашко и планини Мали Бѣлѣшкѣлєц з и планино зовєт сє Зѣлѣ Брѣх и шт тоє вєс по врѣх з планини зовє сє Прислопѣл, з Камен и планино зовє сє Рѣжїта и шт тоє вєс по врѣх з планини зовє сє Стрѣдинѣл и шт тѣга вєс по врѣх даже до Бѣла Рѣка.

Таже въ том, сицє как съ стакнише сїи нѣлнїши Йош краю вѣкшпѣ със болѣрїи господствє мн, таже сѣт по више рєчєнѣ, которн поставнїши Хотар

ре и великии по планини и избраа ест Блшки планини шт къ планици Арделскїи, како шербѣтоше по правдѣ, іакоже да ест сїю тѣкмеженїю непоколѣвимо без мльвѣ, въ вѣки.

Сеже збо и свидетелїе поставлѣем господства ми: жупан Преда великїи ван Кралевскїи и жупан Калот великїи дворник и жупан Харват великїи логофет и Дамитрѣ вел вистїпар и Радга вел спатар и Дрѣгич великїи пѣхарник и Хамза великїи колнис и Житїпан вел столник и Бѣдика великїи постелник. И исправник Харват великїи логѣфет.

И написах аз, Богдан граматик, въ настолини град Трѣговице, месѣца юнїе ѿ дьни и шт Пдана въ лѣт хзкї.

† Іw Басараб ввевѣда, мнлостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, feciorul marelui și preabunului, bătrînului, răposatului Basarab voievod. Scriem domnia noastră precum să se știe că ne-am tocmit cu fratele nostru Ianoș craiul Ardealului pentru hotarele acestor două țări, din munții Țării Românești și din munții țării Ardealului. Pentru aceea am făcut pace și frățietate și legătură cu mare blestem. Întru aceasta, Ianoș craiul au ales dintre nemeșii Hațegului pre care i-au trimis în munți, la hotare, întii numitul Cîndreș Ianoș și Cînda Lațco și din Răchitova, Sărăcin Freanți și din Mujina, Zlaști Petru și Tuștea Micleuș și din Riul Bărbat, Iacov și <din> Mățești, Stanciul și <din> Săteili, Iancul.

Astfel, întru aceasta și domnia mea încă am ales boieri din Țara Românească, anume: Stanciul banul și Neagoe spătar și cu fratele lui Radul și din Crasna, Stanciul postelnic și din Borăști, Radul logofăt și Albul postelnic cu fiul lui, Stoica și din Românești, Dan postelnic și din Baia, Socol logofăt și din Polovragi, Bran postelnic de i-am trimis domnia mea. Și s-au adunat cu toții la cîmpul Jiului la Morisor și au ținut sfat cu credință și cu mare blestem au legat ca în veci în aceste două țări certuri și răzmeriță sau tilhării sau hoții sau jafuri să nu se facă, ci să fie mare pace și frăție. Iar cine s-ar ridica să facă și certuri sau furturi sau să prade sau să jefuiască sau alte fapte rele, fie din țara Ardealului, fie de aici, din Țara Românească, să plătească cu capul. Și care om va afla pe datornicul său, să i se facă lege și judecată dreaptă.

Însă de asemenea și pentru oi, unde se vor afla, sau la munte, sau la orice loc ar fi, să li se ia darea după dreptate și după obicei și după lege și nici o altă asuprire să nu aibă.

De asemenea, atunci au întocmit și hotarele acelor două țări de la munți, ca să se știe: de la apa Oltului pînă la Rîșava, de către țara Ardealului și de către Țara Românească. Astfel întru aceasta a fost ales hotarul munților Țării Românești de către munții țării Ardealului. Însă să se știe: pe

unde curge Apa Fratelui dinspre partea de răsărit și se varsă în apa Oltului, iar din partea de apus, unde curge Rîul Vadului și se varsă în apa Oltului și se unesc toate la vadul Genunei, care este mai sus de Ciineani și de acolo pe Rîul Vadului pînă la obîrșie, la Stîlpul lui Neagoe și pînă la virful Muntelui Negru. Astfel, de acolo, tot pe virf către partea de apus, muntele Voineasei și de acolo tot pe virf, pînă la Piatra Albă și de acolo tot pe virf pînă la virful Muntelui lui Pătru și de acolo tot pe virf pînă la Măgura și de acolo tot pe virf pînă la Dealul Babei și de acolo tot pe virf peste Dealul Babei pînă la muntele Tulîșei, la fîntînă și de acolo la muntele care se chiamă Șeg-lău și de acolo munții care se chiamă Scurota și Drăgșanul și Paltinul și Soarbele și munții care se chiamă Galbenii Mici și Galbenii Mari. Acești munți toți dau în apa Lăpușnicului. Și de acolo muntele care se chiamă Nedeiaia, însă acest munte dă în apa de la Rîul Șes și de acolo pe Rîul Șes în sus pînă la munții care se chiamă Groapa Mare și Nedeiaia și de acolo munții care se numesc Cracul Surtelor, iarăși muntele Scurtele și de acolo muntele care se chiamă Pîriu și muntele care se chiamă Branul și muntele care se chiamă iarăși Nedeiaia și muntele Cracul Leurdei și muntele Morariul și muntele Zahnei și muntele care se chiamă Tutilă. Însă și acești munți toți dau în apa Riului Șes. Și de acolo peste Rîul Șes care dă în Iazer și de acolo iese pe virful muntelui Olanul Mare și de acolo tot pe virf pînă la muntele Olanul Mic și de acolo tot pe virf către partea apusului la muntele Piatra Albă și de acolo tot pe virf pînă la muntele Cracul lui Mihoc și muntele Cupe-nul și de acolo, tot pe virf, pînă unde se chiamă muntele Craiuova și muntele care se chiamă la Babe și muntele Opeșat și muntele Bogdănețul și muntele care se chiamă Vlașco și muntele Vlășculețul Mic și muntele care se chiamă Virful Rău și de acolo tot pe virf la muntele care se chiamă Prislopul, la Piatră și muntele care se chiamă Rîjiia și de acolo tot pe virf, la muntele care se chiamă Stridnicul și de acolo tot pe virf pînă la Rîul Alb.

Deci întru aceasta, așa precum au întocmit acei nemeși ai lui Ianoș craiul împreună cu boierii domniei mele, care sînt mai sus-ziși, care au așezat hotarele și semnele pe munți și au ales munții Țării Românești de către munții Ardealului, precum au aflat după dreptate, așa să fie acest așezămînt neclintit fără tulburare, în veci.

Iată deci și martori punem domnia mea: jupan Preda mare ban al Craiovei și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru mare vistier și Radul mare spătar și Drăghici mare paharnic și Hamza mare comis și Jitiian mare stolnic și Bădica mare postelnic. Și ispravnic Harvat mare logofăt.

Și am scris eu, Bogdan gramatic, în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna iunie 9 zile și de la Adam în anul 7028 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Sibiu, Colecția Brukenthal, M 1—5, nr. 6.

Orig., perg. (45 × 36), pecete timbrată.

Copii slave și traduceri la Arh. St. Buc., S.I., nr. 244 (Tismana, XCIII/2) și ms. 1232, f. 18—19.

Traduceri la Arh. St. Buc., mss. 329, f. 140—141 și 337, f. 387v—390 (sub iulie) și la Bibl. Acad., XI/34 (sub iulie 9), DCXXXIX/308 (sub iulie) și DCCXXXIX/66.

Traducere latină la Bibl. Acad., MDLXXI/81.

Fotocopie la Bibl. Acad., LXXII/99.

EDIȚII. Traduceri: Grec. *Tunusti* Ἱστορία, 177—182 (sub iulie). Grec. și rom. *Hurmuzaki-Densușianu*, II/3, 342—345 (sub iulie). German. *Hurmuzaki-Iorga*, XV/1, 244—247. Latin. Mihordea, *Pacea de la Belgrad*, 249—251 (fără dată); Conea, *Hotarul Otteniei*, 13—16. Rom. *Vasile cămărașul*, 72—73 (sub iulie); *Tunusti*, 92—95 (sub iulie); Cipariu, *Arhivul*, 532—533 (sub iulie 9); *Uricariul*, IV, 357—361, 370—375, și XII, 80—83 (sub iulie); *Hurmuzaki-Densușianu*, II/3, 335—341 (sub iulie 9); Iorga, *St. și doc.*, V, 473—475 (sub 7022); Pușcariu, *Fragmente*, 118—121 (sub 1540 iulie 9); *Arh. Ol.*, V (1926), 207—208; Donat, *Hotarele*, 230—232. Facs. Eftimiu, *Granița Ț. Rom.*, pl. urm. p. 8; Donat, *Hotarele*, pl. urm. p. 232.

195

1520 (7028) iunie 11, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduț voievod.

† Милостію божією, <Іw Басар>¹ак воевода и господинъ въсон земле Уггровлаучинскон, сынъ добраго и великаго Басараба воевода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтлымъ монастырѣмъ шт Снѣговѣ, идеже ест храмъ прѣсвѣтѣи, чистѣи, прѣблагословенѣи владичице нашон, Богородице и присно дѣви Маріи и честное ен Евведеніе, такоже да мѣ ест що ест дала монахиѣ Супраѣниа, що ест била мати Еладуце воеводе, свѣтлымъ монастырѣмъ. И варе що ке дати она шт свою доброволю да ест свѣтлымъ монастырѣмъ и штцѣ ерзменѣ и въсемъ братіямъ живущихъ въ свѣтѣи шентѣли сен, понеже даде такоже да ест свѣтлимъ инокамъ въ пищѣ а свѣтлымъ место въ помощи и утвержденіе, а ен въ вѣчное въспоминаніе въ вѣки, дондеже стоитъ свѣтін храмъ.

Сего радї и господство ми дадохъ свѣтлымъ монастырѣмъ, да мѣ ест непотѣжковено, по реч господство ми, понеже штавлѣ она съ клетешамъ, како да не смѣеть ништо шт сестри ен или шт анепси ен или шт сѣрждиници ен нища взети шт що ке приложитъ она з свѣтлымъ место семъ. Да аще кто се ен поксцитъ възети нѣщо шт свѣтін сынъ храмъ, а тога чловека да иматъ частіе съ Нюдою и съ трѣклетимъ Прѣемъ и съ инѣми издене, еже възъ<пшиж>¹ на Бога, спаса

¹ Loc rupt.

нашего Ісуса Христа, кръв его на них и на чедѣх их, еже ест и бѣдетъ въ вѣки>¹, амин.

Сеже свидѣтели: жупан Удре велики дворник и жупан Преда бан и жупан <Харв>¹ат лѡгѡфет и Дѡмитръ вистипар и Радаѡ спатаръ и Драгич пѣхарник и Хамза к<олин>¹с, Прѣвѡ портар и Житїан столник и Бадѣ и Нѣгое велици постелници.

Иис мѣсеца юнїе дѡни дѣ, въ настоанїе град Тръговище. Исправник Пр. <Богд>¹ан граматик. Бѣ лѣтъ xзкн.

† Іѡ <Басараба вѡевѡда>¹, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, <Io>¹ Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri de la Sneagov, unde este hramul preasfintei, curatei, preabinecuvintatei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstita ei Intrare în biserică, ca să-i fie ceea ce a dat sfintei mănăstiri monahia Eupraxia, care a fost mama lui Vlăduț voievod. Și orice va da ea de a ei bunăvoie, să fie sfintei mănăstiri și părintelui egumen și tuturor fraților care trăiesc în acest sfânt lăcaș, pentru că a dat ca să fie sfinților călugări de hrană și sfintului lăcaș de ajutor și întărire, iar ei de veșnică pomenire în veci, cât va sta sfântul hram.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie neatins, după spusa domniei mele, pentru că a lăsat ea cu blestem, ca să nu cuteze nimeni dintre surorile ei sau dintre nepoții ei sau dintre rudele ei să ia ceva din cele ce va dărui ea acestui sfânt lăcaș. Iar cine s-ar încumeta să ia ceva de la acest sfânt hram, acel om să aibă parte cu Iuda și cu cel de trei ori blestemat Arie și cu ceilalți iudei cari au strigat asupra lui Dumnezeu, mîntuitorul nostru Isus Hristos, singele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi <în veci>¹, amin.

Iată martorii: jupan Udre mare vornic și jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Draghici paharnic și Hamza comis, Pîrvul portar și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari postelnici.

S-a scris în luna iunie 11 zile, în cetatea de scaun Tîrgoviște. Ispravnic Пр. . . . <Bogd>¹an gramatic. În anul 7028 <1520>.

† Io <Basarab voievod>¹, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XX/163.

Orig., hîrtie (31,5 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 157—158. Facs. *Ibidem*, 297.

¹ Loc rupt.

1520 (7028) iulie 14, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește mai multora ocinile lor din Bărbulești, Trestenic, Albești ș.a.

† Милостію божію, Іу Басараба воєвода и господинь вьсоє земли Уггровлахунської, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєводе. Дават господство ми снє повеленне господства ми Милѣи, сынъ Барбегаз, іакоже да мѣ ест з Бьрвзлации wt дѣдинз пети дѣл и wt покзпеніє wt Зьврвѣтѣ пети дѣл. И паки Юга съ братію Бьра¹ да им ест з Бьрвзлации wt дѣл Мане² пол, понеже ю покзпнше за т̄ аспре. И Дѣтко съ сыновн си да им ест з Бьрвзлации паки wt дѣл Мане² дрга пол, понеже ю покзпнше за т̄ аспре.

И пакѹ Юга и зетз си Стопка и Дан съ братиамн си да им ест з Трестеник wt дѣл Могош шести дѣл, понеже нх зложи Могош wt прѣд господство ми нан никто хокет продати да нест волен на страну. И пак Юга съ брати си Бьра да им ест з Бьрвзлации wt дѣл Шерез ѣ ниве, понеже нх покзпн за ѣ кон и за мѣ аспри. И Дан да мѣ ест wt дѣл Мане ѣ ниво, понеже га покзпн за мѣ аспри. И пакѹ Юга да им ест wt дѣл Нѣгз ѣ ниво, понеже га покзпн за мѣ аспре.

И пакі Стопка да мѣ ест з Бьрвзлации wt дѣл брат си Милѣ варь колико мѣ се хтет избрати, понеже га зложи Милѣ да си сѣт братнє неразделеніє³. Я потом Радза Бьрвчаг приде тере си зложи дещерз си Параскива и Мзша и със нх сынове з Бьрвзлации над негово дѣл над вьса.

И Ялєз съ братнємн си Манчюл и Стан да им ест wt дрзл Превен, до Главачог, wt дѣл Драгоєв пол и wt Малдър пол, понеже покзпнше за . . . ѣ аспре.

И Ялєза съ братнємн си и Бадюл съ сыновн си да им ест з Ялєции wt дѣл Бзньмасъ ѣ ниве, понеже нх покзпнше за ѣ кон. И паки Ялєза съ братнємн да им ест wt дѣл . . . пол нива, понеже га покзпн за ѣ аспре.

И пак Кьланн съ братнємн си, на имє Бяїко . . . з Стънисльвции, wt Братилов до Милков, wt дѣл сыновом Калинз, Опрѣ и Добротъ, пол, понеже покзпнше за ѣ кон.

И паки Добротъ със сыновн си да им ест з Бзкшани wt дѣл Димитров сѣдин дѣл, понеже покзпнше wt сыновн Димитрз, Манє и Радза съ братнємн си, за ѣ аспре.

¹ Cuvintele: съ братію Бьра sînt scrise cu cerneală neagră pe loc șters.

² Cuvînt scris cu cerneală neagră pe loc șters.

³ Pasajul: мѣ се хтет неразделеніє șters cu chinovar.

И потом сынови Дъкън, Нѣнюл съ братиами си¹ повратише по Добротъ з Тъмъшици над нѣхъ дѣл, над пол, шт предъ господство ми.

И паки Стопка съ братиами си Грозѣ и Бадюл да имъ естъ з Трестеник дѣл Бадюловъ Пръчи вѣса, понеже покъпише за ѿ аспре.

И потомъ Станъ зложи анепѣю си Тихъла, з Кревеник, над неговъ дѣл над вѣса и надъ учинъ и надъ добитокъ. И паки ако мѣ припгститъ Богъ нѣкое сына, а шни да си сѣтъ братиѣа съ Тихъла школ, единъ како дръгн.

И Балѣ Шцѣлѣ да имъ естъ з Кълотеши и з Трестеник и з Наноци вѣре колико естъ неговъ дѣл, понеже мѣ естъ стара и права учина и дѣдина. И паки Балѣ Шцѣлѣ да мѣ естъ шт дѣл Ялесъ Копачовъ ѿ ниво, понеже га покъпи за пѣ аспре; и шт Кълитанъ ѿ ниво, понеже га покъпи за чѣ аспре; а шт дѣл Данъ ѿ ниво, понеже га покъпи за с аспре. И пакъ Балѣ Шцѣлѣ прииде тере си зложи дещери си на имѣ Добра а Мъша и Стана, над неговъ дѣл над вѣса, да мѣ сѣтъ въ место сынове.

И Стопанъ да мѣ естъ шт дѣл Белецъ ѿ ниво, понеже га покъпи за ѣ аспре. И потомъ, прииде Стопанъ и Нѣгъ тере си съединише и повратише нѣхъ дѣл учине шт Шѣци и шт Шоналари, да си сѣтъ братиѣ, единъ како дръг. И тко не ке хтетъ да дръжитъ тѣкъмеж, шн да естъ воленъ. И потомъ Стопанъ прииде тере си зложи анепѣю си Нѣгое и анепѣнциемъ си, на имѣ Стопана и Станче, над неговъ дѣл над вѣса, да мѣ сѣтъ въ место сынове. Яко ли прѣпгститъ Богъ Стопанъ нѣкое сына, а шни да дръжитъ тѣда анепѣнъ Стопанъ вишеписани полъ а сынъ Стопанъ дръга полъ. И докле вѣде Стопанъ живъ, самъ да си <владдаетъ> учине и комати

И потомъ Драгостинъ прииде тере си зложи . . . на имѣ Блада . . . ка и Стана и Нѣга и вѣре колико мѣ Богъ прѣпгститъ и анепѣю си Бонна, з Шѣци, и над неговъ дѣл над вѣса. И ако мѣ прѣпгститъ Богъ нѣкое сына, а тоганъ сына да естъ воленъ ткомъ не вѣде добръ да га извадитъ.

И потомъ, сынови Дѣтковъ и съсъ фмластръ . . . <Би>шанъ придоше тере си съединише учине и комати да си сѣтъ братиѣ неразделени. И потомъ, Бишанъ прииде тере си зложи сестръ си Бгна над неговъ дѣл, над пети дѣл . . .² И господство ми кон.

Сего радѣ, имъ дадохъ и господство ли да имъ естъ въ учинъ и въ шхѣбъ нимъ и сыновеи имъ и вѣзкомъ и прѣвнчетомъ имъ. И въ нѣхъ прѣдаанка да нѣестъ, въ вѣки.

Сведѣтелѣ: жупанъ Преда ванъ и жупанъ Харкатъ велики логѣтъ и жупанъ Шдрѣ велики дворникъ и Димитръ вистигаръ и Радулъ спатаръ и Драгичъ пѣхарникъ и Хамза колнисъ и Житианъ столникъ и Баде и Нѣгое велики постѣланици.

Писъ азъ, Радъа днѣакъ, въ дивни градъ Тръговицъ, мѣсеца юлѣ дѣ дѣми, въ лѣтъ хъки.

Исправникъ Изворанъа столникъ съ дръсже³номъ си.

† Iw Басарава вѣвѣвда, милостѣмъ вожѣмъ, господинѣ.

¹ Cuvintele: съ братиами си şterse cu chinovar.

² Pasajul: И потомъ, сынови Дѣтковъ пети дѣл şters cu chinovar.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milea, fiul lui Barbul, ca să-i fie la Bărbulești din dedină a cincea parte și din cumpărătura de la Zăvirtea a cincea parte. Și iarăși lui Iuga cu fratele său Bira¹ să-i fie în Bărbulești o jumătate din partea lui Manea², pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri. Și lui Detco cu fiii săi să-i fie în Bărbulești cealaltă jumătate, iarăși din partea lui Manea², pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri.

Și iarăși lui Iuga și ginerelui său Stoica și lui Dan cu frații săi să le fie la Trestenic din partea lui Mogoș a șasea parte, pentru că i-a așezat Mogoș dinaintea domniei mele că dacă ar voi cineva să vîndă să nu aibă voie s-o facă deosebit. Și iarăși lui Iuga și fratelui său Bira să le fie în Bărbulești 2 ogoare din partea lui Șerbu, pentru că le-a cumpărat pentru 1 cal și pentru 45 aspri. Iar lui Dan să-i fie 1 ogor din partea lui Manea, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri. Și iarăși lui Iuga să-i fie din partea lui Neagu 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri.

Și iar lui Stoica să-i fie la Bărbulești din partea fratelui său Milea oricit i se va alege, pentru că l-a așezat Milea să fie frați nedespărțiți³. Și apoi a venit Radu Berbeceag de și-a așezat pe fiicele sale Paraschiva și Mușa și cu fiii lor peste toată partea sa din Bărbulești.

Și lui Albul și fraților săi Manciul și Stan să le fie din drumul Prejvei, pînă la Glavaciog, o jumătate din partea lui Dragoe și o jumătate din partea lui Maldăr, pentru că le-au cumpărat pentru... 800 aspri.

Și lui Albul cu frații săi și lui Badiul cu fiii săi să le fie 3 ogoare în Albești din partea lui Bunămasă, pentru că le-au cumpărat pentru 1 cal. Și iar lui Albul și fraților săi să le fie din partea... o jumătate de ogor, pentru că au cumpărat-o pentru 30 aspri.

Și iar lui Căliian cu frații săi, anume Baico... în Stănișlăvești, de la Bratilov pînă la Milcov, o jumătate din partea fiilor lui Călin, Oprea și Dobrotă, pentru că au cumpărat pentru 1 cal.

Și iar lui Dobrotă cu fiii săi să le fie în Bucșani a șaptea parte din partea lui Dimitru, pentru că au cumpărat-o de la fiii lui Dimitru, Manea și Radul cu frații săi, pentru 1 000 aspri.

Iar apoi fiii lui Duca, Neniul cu frații săi⁴, l-au înfrățit pe Dobrotă la Tămășești peste partea lor, peste o jumătate, înaintea domniei mele.

Și iar lui Stoica și fraților săi Grozea și Badiul să le fie în Trestenic toată partea lui Badiul Pircei, pentru că au cumpărat-o pentru 100 aspri.

¹ Cuvintele: „cu fratele său Bira” sînt scrise cu cerneală neagră pe loc șters.

² Cuvînt scris cu cerneală neagră pe loc șters.

³ Pasaajul: „i se va alege... nedespărțiți” șters cu chinovar.

⁴ Cuvintele: „cu frații săi” șterse cu chinovar.

După aceea Stan a așezat pe nepotul său Tihul, la Crevenic, peste toată partea sa și peste ocină și peste vite. Și iarăși dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, atunci să fie frați cu Tihul împreună, unul ca și celălalt.

Și lui Balea Oțelea să-i fie în Căpotești și în Trestenic și în Nanoți oricât este partea lui, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și dedină. Și iarăși lui Balea Oțelea să-i fie din partea lui Albul al lui Copaci 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 85 aspri; și de la Căliian 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 97 aspri; și din partea lui Dan 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 200 aspri. Și iarăși Balea Oțelea a venit de și-a așezat pe fiicele sale, anume Dobra și Mușa și Stana, peste toată partea sa, ca să-i fie în loc de fii.

Și lui Stoian să-i fie din partea lui Beleț 1 ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 60 aspri. Iar după aceea a venit Stoian și Neagu de și-au unit și și-au înfrățit părțile lor de ocină din Uești și din Șoimari, ca să fie frați, unul ca și celălalt. Iar cel ce nu va voi să țină întocmirea, să fie volnic. Iar apoi a venit Stoian de și-a așezat pe nepotul său Neagoe și pe nepoatele sale, anume Stoiana și Stanca, peste toată partea sa, să-i fie în loc de fii. Dacă îi va da Dumnezeu lui Stoian vreun fiu, atunci nepoții lui Stoian mai sus scriși să țină o jumătate și fiul lui Stoian cealaltă jumătate. Dar cât timp va fi Stoian în viață, singur să-și <stăpînească> ocina și averile.

Iar apoi a venit Dragostin de și-a așezat... anume Vlada... și Stana și Neaga și oricâți îi va lăsa Dumnezeu și nepotului său Voinea, la Uești peste partea sa, peste toată. Dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, acel fiu să fie volnic de a scoate pe cel ce nu va fi bun.

Și după aceea, au venit fiii lui Detco și cu fiastrul... <Vi>șan de și-au unit ocinele și averile, ca să fie frați nedespărțiți. Și după aceea, a venit Vișan de și-a așezat pe sora sa Buna peste partea lui, peste a cincea parte...¹ Și domniei mele <au dat> calul.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, în veci.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dimitru vistier și Radul spătar și Draghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Bade și Neagoe mari postelnici.

Am scris eu, Radul diac, în minunata cetate Tîrgoviște, în luna iulie 14 zile, în anul 7028 <1520>.

Ispravnic Izvoranul stolnic cu tovarășul său.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 245 (Ep. Argeș, LII/3).

Orig., perg. (29,5 × 41,5), rupt, cu părți lipsă la indoituri, pecete aplicată, căzută. Cu o traducere din 1916.

EDIȚII. Trad. D.I.R.,B., 158—160.

¹ Pasajul: „Și după aceea, fiii lui Detco... cincea parte” șters cu chinovar.

1520 (7028) august 6, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Snagov moșie la Cornu, luată în schimb de la Dragomir și fiii săi pentru moșia din Tîncăbești.

Hrisovul lui Basarab voevod pentru moșăia Cornul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul preabunului Io Basarab voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domnii mele sfintei mănăstiri ce să numește Znagovul și cinstului părintelui igumenul chir Vasilie și cu frații noștrii ce vor lăcui în sfînta mănăstire ca să fie lor moșăie la Cornul, partea lui Dragomir și a feciorilor lui, anume Neagul Pintece, oricîtă iaste partea lor la Cornu, pentru că s-au tocmit cu igumenu și cu frații lui ai sfintei mănăstiri de au dat igumenul și cu frații cei întru Hristos moșia de la Tîncăbești, oricîtă iaste partea mănăstirii toată, iar Dragomir cu feciorii lui ce s-au scris mai sus au dat partea lor la Cornul toată, de s-au tocmit ca să ție sfînta mănăstire la Cornul partea lui Dragomir și a feciorului lui Neagul Pintece, iar Dragomir cu feciorul lui să ție moșăie la Tîncăbești, partea mănăstirii toată.

Drept aceiia și domniia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie moșăie stătătoare și ohabnică și spre trebuință și de nimenea să nu să clătească, după zisa domnii mele.

Iată dar și mărturii am pus domniia mea pe: jupan Preda banul Craiovescul i jupan Calotă biv vel dvornic i jupan Udrea vel dvornicu i jupan Arvat vel logofăt i jupan Amza vel spătar i jupan Dumitru vel vistier i jupan Drăghici vel paharnic i jupan Jătiiian vel stolnic i Badea i Neagoie mare postelnici.

Și am scris eu, Moncea, în scaunul orașului Tîrgoviștii. Și ispravnicu popa Calona. Avgust 6, 7028 <1520>.

Arh. St. Buc., M-rea Țigănești, IX/1.
Traducere.
EDIȚII. D.I.R., B., 160—161.

1520 (7029) septembrie 2, Tirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana lui Ciolan și țigani, dăruite de jupan Radu, Badea paharnik și jupanița Vlădaia.

† Милостію божією, Іу Басараб воєвода и господиць вѣсон земли Угровлахїнскои, сынъ добраго и великаго Басарабе воєводе. Дават господство ми сїю говелкїиѣ посподства ми свѣтому монастырѣ зовомаго Добрѣше, идеже ест храм свѣтїи Бѣвѣденїе прѣчистїи владичице нашихъ Богородице, шко да мѣ ест село зовомаго Кривина вѣса, понеже ю дадоше жупан Радѹл и жупан Бадѣ пахарник и жупаница Бладае.

И пак да мѣ ест учина що се зове Поїана Чоланов вѣса и челѣдї ацигани по нїе: Иван съ децани си и Ника съ децани си и Нан съ децани си и Шутѣл съ децани си и Ёпрѣ съ децани си и Унгѣрашѣл съ децани си, понеже тїе вѣси више речени учине и ацигани дадоше више речени боѣри, жупан Радѹл и жупан Бадѣ пѣхарник и жупаница Бладае како да сѣт свѣтому монастырѣ вѣ пищѣ и вѣ покрѣпленїе, а нїм вѣ вечнѣи вѣспоминанїе. И пак кѣбѣл що ест господски шт Кривина, шна да ест свѣтому монастырѣ Добрѣше.

Сїго радѹ и господство ми дадохъ свѣтому монастырѣ како да мѣ ест учине и вѣ шѣбе и нї шт когоже непотѣкновеѣно, по реч господства ми.

И ешеже закланїе поставлѣем господство ми, како по смрѣтїе господства ми, кого избереѣт господѣ Богъ бити господиць Блашкои Землю, аще кто пристѣпит и попереѣт сїе више писанїе и тѣжмѣж, а то да ест проклет шт тѣлѹ штци нїже вѣ Нїкии и да мѣ ест свѣта Бѣвѣденїе прѣчистїю владичице нашихъ Богородице съмѣстїтелиця на страшнѣм и незанїтнѣм сѣдищѣм, идеже анїемѣриѣ нїст и не бѣдет вѣ вѣки.

Сведетелїе: жупан Преда бан и жупан Харват логофѣт и жупан Ђарѣ велики дворник и <Думи>трѣ вистїар и Хамза спатар, Драгич пѣхарник, Бадика крмис, Житїан столник, Нѣгоѣ постѣлник.

И аз, Марча граматик, пис вѣ днѣни град Трѣговище. Исправник Манѣ ключар. Пис мѣсеца септемвриѣ вѣ днїи, в лѣт $\times\text{v}\text{c}\text{x}\text{v}\text{v}\text{v}$ ¹.

† Іу Басараба воєвода, милостїѹ божїєю, господиць.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Dobrușa, unde este hramul sfintei Intrări în biserică a preacuratei stăpinei noastre, de Dumnezeu născă-

¹ Cifra zecilor corectată în: 5.

toare ca să-i fie tot satul numit Crivina, pentru că l-a dat jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanița Vladaia.

Și iarăși să-i fie ocina care se numește Poiana lui Ciolan toată și sălașele de țigani, anume: Ivan cu copiii săi și Nica cu copiii săi și Nan cu copiii săi și Mutul cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Ungurașul cu copiii săi, pentru că toate aceste mai sus-zise ocine și țigani le-au dat mai sus-ziișii boieri, jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanița Vladaia, ca să-i fie sfintei mănăstiri de hrană și de întărire, iar lor spre veșnică pomenire. Și iarăși găleata care este domnească de la Crivina, aceea să fie sfintei mănăstiri Dobrușa.

De aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă va strica și va călca această mai sus-scrisă întocmire, să fie blestemat de 318 părinți de la Nicheia și să-i fie potrivnică sfinta Intrare în biserică a preacuratei stăpînei noastre, de Dumnezeu născătoare, la judecata cea neînfricoșată și neinduplecată, unde nu este fățărnicie și nu va fi în veci.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dumitru vistier și Hamza spătar, Draghici paharnic, Badica comis, Jitiian stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Marcea gramatic, am scris în minunata cetate Tîrgoviște. Ispravnic Manea clucer. S-a scris luna septembrie 2 zile, în anul 7029¹ <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 246 (Ep. Rîmnic, LXXXVIII/3).

Orig., perg. (23 × 44), pecete timbrată.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea; alte traduceri ibidem, mss. 707, f. 257 (cu vâleatul 7079) și la Bibl. Acad., CMLXXVI/224 (cu vâleatul 7079).

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 161—162. Facs. *Ibidem*, 298.

1520 (7029) septembrie 4, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor clucer și fratelui său Stanciu ocină în Bărbătești.

† Милостію божією, Іо Басараб воєвода и господи́нь вѣсон земли Угроволаχтинскои, сынъ прѣдобраго Басараке воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми почеткеномъ колѣринъ господства ми, жупанъ Тъдоръ

¹ Cifra zecilor corectată în: 70.

клучарю и братъ еѣ Станчюдъ и съ нѣхъ сыноѣви, елико имъ Богъ дастъ, ѣко да имъ естъ ѣ Брѣѣѣтеши деѣ Житиѣановъ вѣса, вѣре колико сѣе хѣтетъ нанти, понеже придеѣ Житиѣан прѣѣдъ господствѣ ми ѣтъ своимъ добромъ волиши, тѣре си даде и <поклони свои деѣ ѣ Брѣѣѣтеши> вѣса, више реченомъ волѣромъ господствѣ ми.

Сего радѣ, имъ дадохъ и господство ми, <ѣко да имъ естъ вѣ ѣчинъ и вѣ ѣхѣбъ, нимъ и сыновомъ имъ, вѣнкомъ и прѣвѣнчетомъ и ни ѣтъ коѣгоже непотѣкно-венно, по> врѣзмъ господствѣ ми.

Сведетѣлѣ: жупанъ Калотъ ѣвѣ велики дворникъ и <жупанъ Преда банъ и жупанъ> Харватъ велики логофѣтъ и жупанъ Ъдрѣ велики дворникъ и Дѣм<итръ вистѣар, Хамза> спатаръ, Драгичъ пахарникъ и Бадѣ комисъ, Житиѣанъ столникъ, Нѣгоѣ и Данчюѣ велики страторници. Исправникъ Бланкѣ съѣдецъ съѣ жупаницѣ его.

Писъ ѣ Трѣговище, мѣсеца септемвриѣ ѣ дѣни, ѣтъ ѣдама <текущѣаго лѣта, вѣ лѣтѣ >ѣѣѣ.

† Io Basarab voievod, <милостѣа божиѣа, господинъ>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul preabunului> Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului <boier al domniei mele>, jupanului Tudor clucer și fratelui său Stanciul și cu fiii lor, <ciți le va da Dumnezeu, ca> să le fie la Bărbătești toată partea lui Jitiian, oricît <se va afla, pentru că a venit> Jitiian înaintea domniei mele de a lui bunăvoie, de a dat și <a închinat partea lui din Bărbătești> toată, mai sus-zișilor boieri ai domniei mele.

De aceea le-am dat domnia mea, <ca să le fie de ocină și de> ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților și de nimeni <neatins, după> porunca domniei mele.

Martori: jupan Calotă fost mare vornic și <jupan Preda ban și jupan> Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dumitru <vistier, Hamza> spătar, Draghici paharnic și Badea comis, Jitiian <stolnic, Neagoș> și Danciul mari stratornici. Ispravnic Vlaicul sudeț <cu jupanița lui>.

S-a scris în Tirgoviște, luna septembrie 4 zile, de la Adam <cursul anilor, în anul 7029> <1520>.

† Io Basarab voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 247 (Surpatele, I/1 și III/2).

Orig., hîrtie, rupt și șters, lipsindu-i o treime din dreapta, pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, după care s-au făcut completările. EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 162—163.

1520 (7029) septembrie 25.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Cirstea și fratelui său Dan satul Straja, în urma unei judecăți cu grădiștenii.

† Милостію божію, Іу Басараб вонвода и господинь въсен земли Угровлахи-
нскои, сынъ прѣдобраго и великаго Басарабе вонводе. Дават господство ми сію по-
вѣленіе господства ми Кръстѣи със братомъ си Дан, сынови Душман, како да ми сѣт
Стража сва, варе покъде ми ест Хотарюл, понеже ми ест вчинъ старж и правж дѣ-
динж. Я потѣм, имаше Кръстѣк и братомъ Дан съпрѣкнїе със грѣдищѣнни предъ гос-
подства ми. Тако господство ми глѣсдах и>¹ сѣдї със волѣри господства ми,
тако дадохъ господство ми Кръстѣвѣ више писан ѿ волѣри, тере да мартурисат
и Хотарникъ жупан Тарча вт Зѣтрѣни, те<ре>¹ да гледат на ниѣнс душѣ и да
поставитъ стѣлпи. Тако тизи волѣри и хотарникъ, вни приидоше предъ господства
ми тере мартурисаше <как>¹ ест вчина правж вт в<брѣшїа>¹ Плошїнен. . . .¹

Сего радї, ми дадохъ и господство ми, іакоже да ми сѣт въ вчинъ и въ
вхабѣс ним и <сыно>¹ вни ми и ввѣком и преввѣчетом ми и ни вт коже непо-
тъкновѣно, по вризмю господства ми.

Сведѣтїлїе: жупан Преда бан и жупан Харват логофет и жупан Удрѣ двор-
ник и Думитръ вистїар и Дръгич пѣхарник и Хамза спатар и Бадїка комис и
Нѣгоє постѣлник. Исправникъ, Братѣл портар.

Пис мѣсѣца септемврїе к̄ дѣни, въ лѣт хъкѣ.

† Іу Басараб ввѣвѣда, милостїю божїю, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea
această poruncă a domniei mele lui Cirstea cu fratele său Dan, fiii lui Duș-
man, ca să le fie Straja toată, pe oriunde îi este hotarul, pentru că le este
ocină veche și dreaptă dedină. Iar apoi au avut Cirstea și fratele lui Dan
piră cu grădiștenii înaintea domniei mele. Astfel domnia mea am cercetat
și am judecat cu boierii domniei mele, astfel am dat domnia mea lui Cirstea
mai sus-scris 12 boieri, pentru a mărturisi și hotarnic pe jupan Tarcea din
Zătreani ca să cerceteze pe sufletul lor și să așeze stilpi. Astfel acei boieri
și hotarnic, ei au venit înaintea domniei mele de au mărturisit că este ocină
dreaptă din obirșia Ploștinei. . . .¹

¹ Loc rupt.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și jupan Udrea vornic și Dumitru vistier și Drăghici paharnic și Hamza spătar și Badica comis și Neagoe postelnic. Ispravnic, Bratul portar.

S-a scris luna septembrie 25 zile, în anul 7029 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Actele Cumpănașu I. Dumitru, com. Grădiște, jud. Vlcea.

Orig., hirtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din sec. al XVIII-lea.

1520 (7029) noiembrie 3, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet ocină în Găleşești.

† Милостию божією, Іо Басараба воєвода и господинъ вѣсое земли Угровлахиинской, сынъ великаго и прѣдобраго Басараба воєводе. Дават господство ми сие повеленіе господство ми свѣтому монастырю нарицаеми Нсчет, храмуже и шбителѣ свѣтаго и славнаго, велико мученика и победоносца Христова Гевргие и иноком живущи въ то свѣто мѣсто, также да им ест ѡ Гълешещи <очинъ> како се утканише съ Драгомир, понеже се уткъмише, тере дадоше кааггери Драгомиря ѡ долини учинъ и паки Драгомир даде кааггером ѡ горни учинъ. И паки и хотарисаше съсѣ въ болѣри и хотарник Михне ватах. И паки даде Драгомир кааггером шт негову учинъ едно уже, али девети уже, али ю даде Драгомир шт свою добру волю, за радї тѣкмеж еже се уткъмише.

Сего радї, им даде и господство ми како сѣт више уткъмили да ест свѣтому монастырю више писано учинъ и ухъбъ и въ веки <и ни> шт когоже непотѣкновенно, по шризло господства ми.

Сведетеліе господства ми: жупан Преда бан и жупан Харват велики логофет и жупан Удрѣ велики дворник и Димитръ виститар и Хамза спатар и Дрѣгич пѣхарник и Бадика комис и Житиган столник и Нѣгое и Данчуа велици постелници.

Пис въ дивни граду Тръговище, мѣсеца ноебре 3 дъни. Исправник Михнѣ шетрар. В лѣт ×ЗКΘ.

† Іо Басараба воєвода, милостию божією, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Nucet, cu hramul și lăcașul sfintului și slăvitului, marelui mucenic Gheorghe și purtătorului de biruință al lui Hristos și călugărilor care trăiesc într-acest sfânt loc, să le fie în Găleşești <ocină> cum s-au întocmit cu Dragomir, pentru că s-au întocmit de au dat călugării lui Dragomir ocina din vale, iar Dragomir a dat călugărilor ocina din deal. Și s-au hotărnicit cu 12 boieri și hotarnic Mihnea vătaf. Și iarăși a dat Dragomir călugărilor din ocina lui o funie, dar a noua funie, însă a dat-o Dragomir de bunăvoia sa, pentru întocmirea pe care au întocmit-o.

De aceea, am dat și domnia mea după cum s-au întocmit mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri mai sus scrise ocină și ohabă și în veci de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Preda ban și jupan Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dimitru vistier și Hamza spătar și Drăghici paharnic și Badica comis și Jitiian stolnic și Neagoe și Danciul mari postelnici.

S-a scris în minunata cetate Țirgoviște, luna noiembrie 3 zile. Ispravnic Mihnea șetrar. În anul 7029 <1520>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 248 (Nucet, II/4).

Orig., perg. (30 × 37), pecete aplicată, timbrată de la Radu voievod Paisie. EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 163. Facs. *Ibidem*, 299.

202

1520 (7029) noiembrie 13, Țirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește m-rii Nucet ocină în Găleşești.

Izvod de pe un hrisov al lui Basarab voievod, feciorul lui Basarab cel Bătrîn.

Cu mila lui Dumnezeu, creștinul Basarab voievod și domnu a toată Țara Rumânească. Dat-au domnia lui această poruncă a domniei lui sfintii și dumnezăeștii mănăstiri ce se cheamă Nucet, ot sud Dîmbovița, unde iaste și să prăznuiaști hramul sfintului și purtătorului di biruință, marili mucenic Gheorghie și părinților călugări ciți să vor afla la acel sfânt loc, pintru ca să fii sfintii mănăstiri ocină Gălișiștii, pentru că iaste bună și dreaptă și cum-părată de la jupin Dragomir, partea lui toată, din Gălișiști, pintru că așa

s-au fost tocmii jupan Dragomir cu părinții călugări ot Nucet și au fostu luat jupan Dragomir toți bani gata în mina lui, aspri 3 500 gata. Însă și cînd au vîndut jupan Dragomir această moșii o au vîndut di a lui bunăvoi și cu știrea tuturor boiarilor și migiișilor după lingă acel loc.

Și au fost atunci 12 boiari hotarnici, cînd au fost vîndut jupan Dragomir această parti a lui de ocină din Gălișiștii, pi anume: jupan Prida vel ban al Craiovii i jupan Arvat vel logofăt i jupan Udrea vel dvornic i Dumitru vel vistiari i jupan Hamza vel spatari i Draghici păharnic i Bădica vel comis i jupan Dima¹ vel stolnic i jupan Danciul vel postelnic i Mihnea șitar.

I napisah az, Stan gramatic, în vichiul oraș în Tirgoviști, meseța noemvrie 13 dni, ot Adam do ninea, ticuștag leat 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 249 (Nucet, II/5).

Traducere.

Copie ibidem, ms. 457, f. 15.

EDIȚII. D.I.R., B., 163—164.

203

1520 (7029) noiembrie 26.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Baldovin pîrcălab ocini la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ș.a., precum și un sălaș de țigani.

† Милостію божію, Іу Басараб воєвод и господинъ вѣсен земаѣ Хгро-влахъ<Унскон>, сынъ дсєраго Басараб воєвод. Дават господство ми сїи повеленїе господства ми жупан Балдовинъ прѣкълаб и съ нїх сынови, еици мє Богъ прѣпєстит, ѣкоже да ми єст на Чернє Блаатє дєл Нѣгоє дворник вт Слєдницѣ², понєже ю покупише вт Нѣгоє дворник, за хѣ аспри. И пак да мє єст на Чернє Блаатє дєл Малєкомє, понєже покупи вт Малєкомє, за хѣ аспри.

Яли да ми съ знаєтъ хотар, покєдѣ єст Хотарисал Гостє хотарник със вѣ волѣси: по хотар Ялєотѣномє, до Хотар Єнчєв вт <Я>риш, а вт долѣ по хотар Черешаном, дори є Крѣчана³ и вт тєш, по Крѣчєна³ долѣ <до> хотар Єнчєв вт Блаатю и вт тєш, прѣко лєнка Тєлєурман, по є Гѣван а в тєш по Жѣлєзѣ⁴ до зєта Ядѣнкатєв а в тєш по Ядѣнката, дори є Тєлєорман.

И пак да ми вт Флорєни вчина Єнчєв вт Яргєш, понєже ю покупише вт Єнчѣ вт Яргєш, за хѣ аспри. Яли да ми съ знаєтъ Хотар: вт опаш Ядѣнкатєв, гдє спадєєтъ є Тєлєорман, вт тєш горє⁵, по Тєлєорман, до хотар калєгером

¹ În acest timp mare stolnic era Jitian.

² În ms. 479: Слѣвци.

³ În ms. 479: Кричана.

⁴ În ms. 479 (trad.): рѣ Нєгєрѣш.

⁵ În ms. 479: дорє.

и вт тзю, по хотар Игрос¹, кладенецъ и по с Чиреш до хотар Явотаном и вт тзю, по хотар Явотѣном долини, до хотар Черно Балата.

И пак да им ест прѣкѣ что ест дла жупан Ъанчѣ прѣкълаб дѣщерѣ си Стане, вт зста Ядѣнкатев по Петроса дсле до зста Телорман а в тзи, прѣко лунка Телорман, дори с хотаром Черешаном и Кричѣна² и вт тзи, по Кричѣна горе, дори с хотар Балдовинѣ.

И пак да им ест на дѣл.³ и вт Ступином⁴, али вт Сѣрак дори с Мамалинга, понеже ю покѣпи ест <вт>⁵ жупаницъ Нѣгослава, за ѿ аспри.

И пак да им ест с Глѣмбок, ступина Стонкѣ вт Добреци, понеже ю покѣпише вт Стонка, за ѿ аспри. И пак по доле некон ниве, понеже ю покѣпише вт Стонка вт Добреци, за ѿ аспри.

И пак да им ест с Топанчани, дѣл Стонкѣ в братомъ Долофанъ, понеже ю покѣпише вт Стонка и вт Долофан, за хѣѣ аспри. И пак да им ест с Топанчани, вт дѣл Бланкзлов пол, понеже ю покѣпише вт Бланкзла, за сн аспри.

И пак жа⁶ им ест един челед за цигани, по име Марика⁷ съ дѣцими си, по име Динкзла и съ сыновим и съ дѣщерим, понеже нѣ покѣпише жупаница Стана вт нине прѣкию вт сынг Добротѣ вт Бигнеци, за хат аспри. И господствъ ми дадоше кон.

Сего радѣ, им дадох господства ми такоже да им вечинѣ⁸ и въ зхав ним и сыновом им, внзком и прѣвнзком им въсен више реченин вчинѣ и ацигани. И комъ слзчитѣ прѣжде сѣмрѣтъ, а къ нижѣ предалика да нест, анъ да ест вставшѣм. И ни вт коже непотекновено, по реч господства ми.

Сведѣтелѣе: жупан Преда вел бан⁹ Кралевски и жупан Калотѣ вие дворник и жупан Прват лѣгѣфет и жупан Здрѣ вел дворник и Димитрѣ вистѣтар и Хамза спатар и жупан [Преда Кралевски]¹⁰ и жупан Бадѣ комис и Драгич пѣхарник и Нѣгосе <и>¹¹ Данчла пвстѣлници.

И аз, Миханл, пис мѣсеца ноемврѣ кѣ, въ лѣт хѣкѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată Țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Baldovin pircălab și cu fiii lui, ciți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Balta Neagră partea lui Neagoe vornic din Slediți¹²,

¹ În ms. 479: Игоюл.

² Cuvintele: и Кричѣна lipsă în ms. 479; sint înlocuite prin: дори Зана.

³ Loc alb.

⁴ În ms. 479 (trad.): „la Diacii ocină de la Stupini“.

⁵ Completat după trad. din ms. 479.

⁶ În loc de: да.

⁷ În ms. 479 (trad.): „Marina“.

⁸ În ms. 479: въ вчинѣ.

⁹ Cuvintele: вел бан sînt scrise deasupra rindului.

¹⁰ În ms. 479: Жѣтѣин етолик.

¹¹ Completat după ms. 479.

¹² În ms. 479: Slăvești (slav), Slăvitești (trad.).

pentru că a cumpărat-o de la Neagoe vornic, pentru 2000 aspri. Și iarăși să-i fie la Balta Neagră partea lui Mutul, pentru că a cumpărat-o de la Mutul, pentru 1500 aspri.

Însă să i se știe hotarul, pe unde a hotărnicit Goste hotarnic cu 12 boieri: pe hotarul Alboteanilor, pînă la hotarul lui Oncea din Arghiș, iar în jos, pe hotarul Cereșanilor, pînă la Crăceana ¹ și de acolo, pe Crăceana ¹ în jos, pînă la hotarul lui Oncea de la Baltă și de acolo, peste lunca Teleormanului, pe la Găvan, iar de acolo pe Jăleze ² pînă la gura Adîncatei, iar de acolo pe Adîncata, pînă la Telorman.

Și iarăși să-i fie la Floreni ocina lui Oncea din Argeș, pentru că a cumpărat-o de la Oncea din Argeș, pentru 5000 aspri. Însă să i se știe hotarul: din coada Adîncatei, unde cade în Telorman, de acolo în sus ³, pe Telorman, pînă la hotarul călugărilor, iar de acolo, pe hotarul lui Igru ⁴, fîntîna, și pe la Cireș pînă la hotarul Alboteanilor și de acolo, pe hotarul Alboteanilor în jos, pînă la hotarul Bălții Negre.

Și iarăși să-i fie zestrea pe care a dat-o jupan Oancea pîrcălab fiicei sale Stana, de la gura Adîncatei pe Petrosa în jos pînă la gura Telormanului, iar de acolo, peste lunca Telormanului, pînă la hotarul Cereșanilor și Criceana ⁵ și de acolo, pe Criceana în sus, pînă la hotarul lui Baldovin.

Și iar să-i fie din partea... ⁶ și din Stupini ⁷, însă de la Sărac pînă la Mamaliga, pentru că a cumpărat-o <de la> ⁸ jupanița Neagoslava, pentru 700 aspri.

Și iar să-i fie la Glîmboc, stupina Stoicăi din Dobrești, pentru că au cumpărat-o de la Stoica, pentru 300 aspri. Și iarăși pe vale niște ogoare, pentru că le-a cumpărat de la Stoica din Dobroești, pentru 300 aspri.

Și iarăși să-i fie la Topliceani, partea lui Stoica și a fratelui său Dolofan, pentru că a cumpărat-o de la Stoica și de la Dolofan, pentru 2500 aspri. Și iarăși să-i fie la Topliceani, jumătate din partea lui Vlaicul, pentru că a cumpărat-o de la Vlaicul, pentru 250 aspri.

Și iarăși să-i fie un sălaș de țigani, anume Marica ⁹ cu copiii săi, anume Diicul și cu fiii săi și cu fiicele, pentru că l-a cumpărat jupanița Stana din

¹ În ms. 479: Criceana.

² În ms. 479: (trad.): pã Hierăș.

³ În ms. 479: pînă la.

⁴ În ms. 479: Igoiul.

⁵ Cuvintele: „și Criceana“ lipsă în ms. 479; sînt înlocuite prin: „pînă la Zana“.

⁶ Loc alb.

⁷ În ms. 479 (trad.): „la Diacii ocină de la Stupini“.

⁸ Completat după trad. din ms. 479.

⁹ În ms. 479 (trad.): „Marina“.

zestrea ei de la fiul lui Dobrotă din Bunești, pentru 1300 aspri. Și domniei mele au dat calul.

De aceea i-am dat domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor toate mai sus-zisele ocine și țigani. Iar cui se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Preda mare ban¹ Craiovescul și jupan Calotă fost vornic și jupan Arvat logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dimitru vistier și Hamza spătar și jupan [Preda Craiovescul]² și jupan Badea comis și Draghici paharnic și Neagoe <și>³ Danciul postelnici.

Și eu, Mihail, am scris în luna noembrie 26, în anul 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vieroș, nr. 710, f. 669v—670.

Copie.

Altă copie ibidem, ms. 479, f. 60v—61 (cu unele omisiuni).

Traduceri ibidem, mss. 349, f. 464v—466, 479, f. 60v—61, 484, f. 112v—115 și 710, f. 671.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 164—166.

204

1520 (7029) noiembrie 30, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Harvat mare logofăt parte în Epotești.

«Io Basaraba voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basaraba voevod» dă carte lui «jupan Horvat mare logofăt și fiilor lui» pentru moșia lor, la «Epotești»: partea lui Voico «Ciungul» în schimb pentru altă moșie ce-l costase 1 200 de aspri, pe lângă cari se adaugă o nouă plată.

Boeri: Preda ban, Calotă biv vornic, Udrea mare vornic, Dimitru vistier, Hamza spatar, Drăghici păharnic, Badica comis, Jitiian stolnic, Neagoe și Danciul «mari postelnici». Ispravnic Udrea mare vornic.

Tîrgoviște «ДІКНИ ГРАД»⁴, 30 novembre 7029 <1521>⁵.

După N. Iorga, *Studii și documente*, V, p. 170.

Rezumat.

EDIȚII. Docan, *Numismatica*, 559.

¹ Cuvintele: „mare ban“ sînt scrise deasupra rîndului.

² În ms. 479: „Jătiian stolnic“.

³ Completat după ms. 479.

⁴ Minunată cetate.

⁵ Așa la editor.

1521 (7029) aprilie 3.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Tudor clucer și fratelui său Stanciul vie la Bogdănești.

† Милостию божию, Іо Басараба коевода и господинь въсое земли Угро-влахинское, сынъ великаго Басарабе коеводе. Дават господство ми сие повеленіе господства ми почтенс колѣринс господства ми, жѣпанс Тѣдорс ключарѣ и братѣ емѣ жѣпанс Станчглас, такоже да им ест ѣ Богдѣншии ѡт деа Бладулов ѡт виноградау пол, коли хтѣт зченити ѡт тои виноградау: едно ведрѣ или два ведра а вини да разделит на двою, понеже приде Бладула тере нѣ сложи ѡт пред господство ми ѡт свою доброволю.

Сего радѣ, им даде и господство ми више реченним колѣрин господство ми такоже да им ест щинс и зхабѣ ним и сыновом им и внѣком и прѣвнѣчетом им. И въ нѣх прѣдалка да нѣст въ вѣки. И ни ѡт когоже непотѣкновенно, по шризма господства ми.

Пис април ̃ дни, в лѣт ̃зкѣ.

Испрачник Ялѣс сѣдитѣл.

† Іо Басараба коевода, милостіа божиа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele, jupanului Tudor clucerul și fratelui său jupan Stanciul, ca să le fie în Bogdănești o jumătate din partea de vie a lui Vladul, cât se va face din acea vie: o vadră sau două vedre și ei să împartă pe din două, pentru că a venit Vladul înaintea domniei mele de i-a așezat de bunăvoia sa.

De aceea le-a dat și domnia mea boierilor domniei mele mai sus-numiți ca să le fie ocină și ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Iar la ei prădalica să nu fie în veci. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

S-a scris în aprilie 3 zile, în anul 7029 <1521>.

Ispravnic Albu suditel.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 250 (Bistrița, II/12).

Orig., hirtie (33 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1795 revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 611 și 201, f. 77.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 167. Facs. *Ibidem*, 300.

1521 (7029) aprilie 11, Tirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește vlastelinului său Harvat mare logofăt ocină în Studena.

† Милостню божію, Іо Басараба воєвода и господинь висоє земли Угровлахи-
нское, сынъ великаго и добраго Басарабе воєводе. Дават господство ми сие повеленіе
господства ми почтенъ властияннъ господства ми, жупанъ Харватъ велики логофѣтъ
іакоже да мѣ ест ѡ Студена ѡт деа Владула и братнем емѣ Бѣдиль и Кръстианъ,
место за седеніе ѡ широко паш ѣ и ѡ длъго дори през вльчѣм, понеже ю покъпи
жупанъ Харват логофѣтъ ѡт Владула съ братнем си више писани, за р аспре.

Сего радѣ, мѣ даде и господство ми іакоже да мѣ ест въ шчинъ и въ
шхавъ немѣ и сыновом емѣ и внском и прѣвнучетом емѣ. И въ них прѣдалика
да нѣст въ вѣки. И ни ѡт кожеже непотъкновѣнно, по шрнзмъ господства ми.

Пис аз, Радула диакъ, въ настолни градоу Тръговище, мѣсеца априлѣ аї
дъни и въ лѣт ѡЗКѠ.

† Іо Басараба влєкѣда, милостїа божїеа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele, jupanului Harvat
mare logofăt, ca să-i fie la Studena din partea lui Vladul și a fraților lui
Bădilă și Cirstiian, loc de așezare în lățime de 60 pași și în lung pînă peste
vilcea, pentru că l-a cumpărat jupan Harvat logofăt de la Vladul cu frații
săi mai sus-scriși, pentru 100 aspri.

De aceea i-a dat și domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui
și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie în veci.
Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Am scris eu, Radul diac, în cetatea de scaun Tirgoviște, în luna aprilie
11 zile și în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 251 (Bistrița, XXIV/3).

Orig., hirtie (29 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1844; alte traduceri ibidem, mss. 194, f. 109, 202, f. 191v—192
și 713, f. 647 (sub 8 aprilie).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 167. Facs. *Ibidem*, 301.

1521 (7029) aprilie 30, Tîrgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Semen, Filip, Stanciul ș.a. ocini la Corcolaci și Alixeni.

† Милостію божією, Іу Баса<ра>¹ѣа воевода и господинъ въсон земли Уггровлахискои, сынъ прѣдобраго Басараѣ воеводе. Дават господство ли сію повѣленіе господства ли Семен съ братіем си Стан и Азпше и Михъа и вѣскъ емъ, Спрѣ, и съ нхъ сыновеи им, іакоже да им <ест>¹ ѝ Корколаци плаю вт виноград, понеже ю покъпише вт Циуѣ за ѿ аспри. ѿ Азпше покъпи вт Дан за ѿ аспри.

И пак да ест Филип съ сыновом им, ѝ Яликѣни ѿ ниве понеже нхъ къпи Филип вт Ложа и вт Търкзл, вт Берчу и вт Мъжа за рѣ аспри.

И пак да ест Станчулов ѝ Корколаци един место вт виноград понеже ю къпнхъ вт Нан и вт Дан за пѣ аспри. И пак [да ест Станчулов един нив ѝ Корколаци, ѝ Перет, вт Балѣ Станълов до Балѣ Романов, понеже ю къпи вт Циуѣ за рѣ аспри.

И пак, да ест Станчулов ѝ Стънищи една ливаде понеже ю лѣнише със Итвоеи и със Станчул и съ Шѣшманъ²; Станчул даде ним за радї ливаде плаю вт виноград, а потом ю плати Станчул вт братіем си: вт Кръчюн и вт Таба и вт Стан и вт Богдан и вт Вонко със рѣ аспри. И прѣдалика да нѣст.

И да ест Станчул ѝ Корколаци един пол вт фалче вт ниве, понеже ю къпи вт Дан за ѿ аспри. И пак <да>¹ мз ест ѝ Некътъръъ един ниве понеже къпи вт Чернат за ѿ аспри и да мз ест ѝ Коста Глогълов пол вт фалче понеже къпи вт Толдер за лѣ аспри и да мз ест един ниве ѝ село на кѣкю и вт пол, понеже ю къпи вт чата Циуѣлор за ѿ аспри. Яли да имат над сїе ѿ ниве Станчул съ братіем си.

И пак да ест Станчулов и Табев и Кръчюнов ѝ Корколаци ѝ село, вт рекъ на полю, понеже ю покъпише вт Стопка за ф аспри. И пак <да>¹ ест Циуѣк и Пътров и Стѣ<и>кѣк дел Владулов сва, понеже къпише вт братѣ емъ, Владул, за ѿ аспри. И господства ли дадоше ѿ аспри.

Сего радї, им <дадох>¹ и господство ли іакоже да им ест въ <в>¹чинъ и въ вхъб ним и сыновеи им, вѣчетом и прѣвѣчетом им и ни вт когоже непотъкновеи, по вризано господства ли.

¹ Omis.

² Loc şters.

СВЕДЕТЕЛІЕ: жупан Преда ван и жупан Харват логофет и жупан Ђдрѣ дворник и Дѣмитрѣ кистїар и Хамза спатар и Дрѣгич пехарник и Бадїка колнис и Житїизн столник и Нѣгоє и Данчол постѣлници. Исправник Гтонка сздітел.

Пис з Трѣговнице, мѣсеца априлїе 1 днь, в лѣт ×зкѠ.

† Іw Басараб ввекѡда, мностїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Semen cu frații săi, Stan și Lupșe și Mihul și nepotului lor, Oprea, și cu fiii lor, ca să le <fie>¹ la Corcolați plaiul de vie, pentru că l-au cumpărat de la Gigea pentru 310 aspri. Iar Lupșe a cumpărat de la Dan pentru 50 aspri.

Și iar să-i fie lui Filip cu fiii lui la Alicseni 2 ogoare, pentru că le-a cumpărat Filip de la Loja și de la Turcul, de la Berciu și de la Muja pentru 120 aspri.

Și iar să-i fie lui Stanciul la Corcolați un loc de vie pentru că l-a cumpărat de la Nan și de la Dan pentru 85 aspri. Și iar să-i fie lui Stanciul un ogor la Corcolați, la Peret, din Valea lui Stanul pînă în Valea lui Roman, pentru că l-a cumpărat de la Gigea pentru 150 aspri.

Și iar să-i fie lui Stanciul la Stănești o livadă pentru că a schimbat cu Itovoe și cu Stanciul și cu Șușmanu ²; Stanciul le-a dat pentru livadă plaiul de vie iar apoi i-a plătit Stanciul de către frații săi: Crăciun și Taba și Stan și Bogdan și Voico cu 125 aspri. Și prădalica să nu fie.

Și să-i fie lui Stanciu la Corcolați o jumătate de falce din ogor, pentru că l-a cumpărat de la Dan pentru 60 aspri. Și iar <să>¹ fie la Necătură un ogor pentru că a cumpărat de la Cernat pentru 40 aspri și să-i fie la Coasta Glogului jumătate de falce pentru că a cumpărat de la Toader pentru 35 aspri și să-i fie un ogor în sat la casă și din cîmp, pentru că l-a cumpărat de la ceata Gigioilor pentru 60 aspri. Însă să aibă din acestea 4 ogoare Stanciul cu frații săi.

Și iar să-i fie lui Stanciul și lui Taba și lui Crăciun în sat la Corcolați, din rîu la cîmp, pentru că au cumpărat de la Stoica pentru 500 aspri. Și iar <să>¹ fie lui Gige și Pătru și Stoica, partea lui Vladul, toată, pentru că au cumpărat de la fratele lor, Vladul, pentru 300 aspri. Și domniei mele -au dat 200 aspri.

¹ Omis.

² Loc șters.

De aceea, le-am <dat>¹ și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și jupan Udrea vornic și Dumitru vistier și Hamza spătar și Drăghici paharnic și Badica comis și Jitiian stolnic și Neagoe și Danciul postelnici. Ispravnic Stoica suditel.

S-a scris la Tirgoviște, luna aprilie 30 zile, in anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 143.

Orig., perg. (24 × 36), pecete aplicată, căzută.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 79—82.

1521 (7029) iunie 14.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Cîrstea și fiilor săi ocină la Rătești, în urma unor judecăți.

† Милостїю божию, Їw Басарае конвода и господинь вѣсое земли Уггров-влахїнскон, сынъ прѣдобраго и великаго Басарае конводе. Дават господство ми сїе повеленїе господства ми слѣдъ господства ми Кръстѣ съ нихъ сынови, елице имъ богъ припѣститъ, на име: Стан и Братѣ и Драгослаб и Тѣдор и Добрѣ и Дан, такоже да имъ сѣтъ вчине Рѣтиции вѣсн, съ вѣсѣмъ хотаромъ, каре елика се хтѣтъ изврати неговъ хотар, понеже имъ сѣтъ старе и праве вчине и дѣдине, ешеже втъ при дѣни Дан конвода покойнаго, но и втъ дѣдю Кръсте довикане Нанчул.

И хотар имъ естъ втъ дългъ вчинекъ, втъ Предѣла Горецлов дори вчинеле Кръвенен и в кърмезиш вчинекъ до хотар Штиль и до хотар Хѣюп.

И потомъ имаше Кръстѣ принїе предъ господства ми съ Галвенѣ радї хотар Хѣюп. И стѣкнише Кръстѣ съ Галвенѣ тая хотар съ Ѣ волѣри и гледоше тия волѣри стари хотари и шертѣтоше и поставише в полю камени и в Бѣков Лакѣл, в кѣрматѣрѣ и в Брод Подишоров и в Фяг и Пискѣл Мѣгурек правъ в Лопатна Дѣлаче и в главъ Гѣчюлов Мастик, втъ гори.

И потомъ, прише Галвенѣ предъ господства ми како естъ поставилъ Кръстѣ тая хотар втъ свое главъ. И Кръстѣ, вни мартѣрисиаше предъ господства ми како естъ хотарисалъ съсъ вни Ѣ волѣри предъ господства ми, не естъ поставилъ Кръстѣ тая хотар втъ своѣа главъ, како преше Галвенѣ.

¹ Omiss.

И потом, прииде Кръстѣ предъ господства ми тере даде учини Пъкрѣнѣлокъ ѡ Лопатна Гладка, дори Предѣл Коревлокъ, како да ест . . .¹ И еще имаше и преніе Кръстѣ съ Пъкрѣнѣла радѣ ти учини а Кръстѣ ми взашѣ вѣ волѣри и хотарникъ . . .¹ вода и шт вода ѡ Фрасен . . .¹ хотар Шѣтиль.

И потом, пак имаше Кръстѣ прѣхъ предъ господства ми и съе Шѣтиль, а Кръстѣ пак взеше вѣ волѣри и хотарникъ Стан шт Чептѣреле и хотар по<ста<вилъ> . . .¹не Шѣтев и ѡ камина ѡ лак и поставише камен ѡ Лѣнка Глодзлокъ.

И потомъ калѣгери шт Енѣговъ, шни донесоше вѣ волѣри и хотарникъ Радѣл дворникъ и по<ста<вили ѡ лакъ>¹ камен и шерѣше вѣччалеѣ Шѣтиль, ѡ гробъ и ѡ вѣрѣдо Равицевъ и пак ѡ гробъ и ѡ Кладѣнецъ Ларгъ, пак ѡ хотаръ Брѣбилевъ, вѣре где се съединише.

Сведетеліе <поставлѣхъ>¹ правителю господства ми: жупанъ Ѣдрѣ велики дворникъ и жупанъ Харватъ велики логофетъ и Дѣмитрѣ вистигаръ и Дрѣгичъ пѣхарникъ и Хамза коліисъ и Житиганъ століикъ и <Бадѣ>¹ постѣлникъ.

Писахъ юнѣ дѣ дни. Исправникъ Герге вистигаръ. Изъ. Енѣтиль граматикъ, написахъ, вѣ лѣто хъкѣ.

† Іѣвъ Басарабъ вѣвѣвѣдъ, милостію божію, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Cirstea cu fiii săi, ciți i-a lăsat Dumnezeu, anume: Stan și Bratea și Dragoslav și Tudor și Dobrea și Dan, ca să le fie ocină Răteștii toți, cu tot hotarul, oricât se va alege hotarul lor, pentru că le sint vechi și drepte ocini și dedine, încă din zilele răposatului Dan voievod, însă dobândite încă de Nanciul, de la bunicul lui, Cirste.

Și hotarul lor este din lungul ocinii, de la Predealul Corbului pînă la ocinile Vărbilei și de-a curmezișul ocinii pînă la hotarul Șutilă și pînă la hotarul Huiupu.

Iar apoi Cirstea a avut piră cu Galbenul înaintea domniei mele pentru hotarul Huiup. Și au tocmit Cirstea cu Galbenul și cu 6 boieri acest hotar și au cercetat acești boieri vechile hotare și le-au găsit și au așezat în cimp pietre și la Lacul lui Bucov, la curmătură și la Vadul Podișorului și la fag și la Piscul Măgurii, drept la Lopatna Dulce și în capul Seciului <lui> Mastic, din sus.

Iar după aceea a pîrit Galbenul înaintea domniei mele că a așezat Cirstea acel hotar din capul său. Iar el, Cirstea, a mărturisit înaintea domniei mele că a hotărnicit cu acei 6 boieri înaintea domniei mele, că nu a așezat Cirstea acest hotar din capul său, cum l-a pîrit Galbenul.

¹ Loc șters.

Iar după aceea Cîrstea a venit înaintea domniei mele de a dat lui Păcureanul ocină în Lopatna Dulce, pînă la Predealul Corbului, ca să-i fie...¹ Încă a avut Cîrstea cu Păcureanul și piră pentru această ocină. Iar Cîrstea el a luat 12 boieri și hotarnic...¹ apa și de la apă la frasin... hotarul Șutilă.

Iar după aceea Cîrstea a avut iarăși piră înaintea domniei mele și cu Șutilă, și Cîrstea a luat iarăși 12 boieri și hotarnic pe Stan din Cepturile și hotarul l-au așezat...¹ Șutei și la piatră la lac și au pus piatră la Lunca Glodului.

Iar după aceea călugării de la Sneagov, ei au adus 12 boieri și hotarnic pe Radul vornic și au așezat piatră <la lac>¹ și la obirșia vilcelei Șutilă, la gropi și la dealul Raviței și iar la gropi și la Fintina Largă, iarăși la hotarul Vărbilei, oriunde se împreună.

Martori <am pus>¹ pe dregătorii domniei mele: jupan Udrea mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și <Badea>¹ postelnic.

S-a scris iunie 14 zile. Ispravnic Gherghe vistier. Am scris eu, Vintilă grămătic, în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 252 (Snagov, XXXI/2).

Orig., perg. (28,5 × 40,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1847; altă traducere ibidem, ms. 354, f. 119v—120 (sub iulie).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 168—169 (sub iulie 14).

209

<1521 iunie 29—30>.

Neacșu din Cîmpulung scrie lui Hanăș Begner din Brașov despre mișcările turcilor la Dunăre și trecerea lui Mohamet beg prin Țara Românească.

Издросъ и племенитомъ и чиститомъ и Богум дарованномъ жъпан Ханъш Бегнеръ въ Брашовъ, много здракѣ въ Нѣкшга въ Длъгополѣ².

I pac dau știre domnie tale za lucrul turcilor cum amă auzit eu că împăratul au eșit den Sofiia și aimintrea nu e și se-au dus în sus pre Dunăre.

I pac să știi domniia ta că au venit un om de la Nicopoe de mie me-au spus că au văzut cu ochii loi că au trecut céle corabii ce știi și domniia ta, pre Dunăre în sus.

¹ Loc șters.

² Înțeleptului și de bun neam și cinstului și de Dumnezeu dăruitului, jupanului Hanăș Begner din Brașov, multă sănătate de la Neacșul din Cîmpulung.

I pac să știi că bagă den tote orașele cite 50 de omini, să fie în ajutor în corabii.

I pac să știi cumu se-au prinsă nește me[ș]șteri den Ț<a>rigrad cum vorū tréce acéle corabii la locul cela strimtul ce știi și domniia ta.

I pac spui domnie tale de lucrul lu Mahamet beg, cum amū auzit de boiari ce sintū megiiși și de genere-miu Negre, cumu i-au dat înpăratul slobozie lu Mahamet beg pre i-oi va fi voia, pren Țeara Rumânească iară elū să treacă.

I pac să știi domniia ta că are frică mare și Băsărabū de acel lotru de Mahamet beg, mai vîrtos de domniele vostre.

I pac spui domnie tale ca mai marele miu, de ce amū înțeles și eu. Eu spui domnie tale, iară domniia ta ești înțeleptū. Și acéste cuvinte să ții domniia ta la tine, să nu știe umini mulți; și domniele vostre să vă păziți cum știți mai bine. И Богъ те вєслѣтъ¹, amin.

Arh. St. Brașov, Stenner, I, 4, nr. 472.

Orig., hirtie (15,5 × 21), pecete aplicată pe verso.

Fotocopii la Bibl. Acad., VII/227, XI/20, XIX/34 și LXXVII/37.

Datat după N. Iorga, *Hurmuzaki*, XI, p. 843 (anul) și completat mai recent de Matei Cazacu în „Revue des études sud-est européennes“, VI (1968), p. 525—528 (luna și ziua).

EDIȚII. *Hurmuzaki-Iorga*, XI, 843; Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 24—26; Bogdan, *Documente*, I, XXXIV, nota 1; Iorga, *Unirea românească*, 4—5; Rădulescu-Codin, *Cîmpulungul*, 99—100; Byck, *Tezle rom. vechi*, 5; Giurescu, *Ist. rom.*, II/2, 590—591; *D.I.R., B.*, 169—170; *Crestomație romanică*, I, 149—150; Cazacu, *Limbă și lit. rom. veche*, 24—25; *Ist. lit. rom.*, I, 296; Ivașcu, *Ist. lit. rom.*, I, 93; Mihăilă-Zamfirescu, *Lit. rom. veche*, I, 166—167. Facs. Bianu-Cartojan, *Album*, pl. XXIII; Pușcariu, *Ist. lit. rom.*, 63; Cartojan, *Ist. lit. rom. vechi*, I, 46; *D.I.R., B.*, 325; *Ist. României*, II, 685.

210

1521 (7029) iulie 4, Tirgoviște.

Neagoe Basarab voievod întărește lui Mircea și fraților săi ocini la Bălești și Poeni și muntele Florile Albe.

† Милостію кожю, Іw Басараб конвода и господинъ късон земли Угро-влахинской, сынъ прѣдобраго и великаго Басарабе конводе. Дакат господство ми сѣе повелѣние господства ми Мирче със братиами си, Дан и Етан и Шербс и съ нѣхъ сыновн, такоже да им ест ѿ Бѣлещи пол; и пак ѿ планинѣ, ѿ Флориле Албе да мѣ ест, понеже мѣ ест стара и права шчина и дѣдина; ѿт горн хотар мѣ

¹ Și Dumnezeu să te bucure.

ест със Сокол, вт реку вкано със Ширѣс; вт тѣи хотарѣ ест със Срѣбци
варѣ покѣде мѣ ест стари хотарѣ.

И пак да ест Мирчен съ братѹ си и съ нѹх сынокѹи ѝ Поени, вт дѣл
Нанчѣлор и братѣ емѣ Бѣлѣга вт едно г¹же пол, шо ест била със Крѣлѣци
извранах по камени шо ест била хотарисал със Крѣлѣци, варѣ покѣде мѣ ест стари
Хотарѣ вт Чернѣднѣ ѝ реку Чернѣциврѣн; вт тѣи ѝ бродѣ Бѣлкомѣ Бѣлѣ вт
прѣко поле на Грохоте, горе на главѣ; вт тѣи на главѣ Рогозѣ вт горе. Понеже
покѣпише Мирче със братниами си вт Нанчѣ и вт брата емѣ Бѣлѣга, за хѣу
аспри. И господство ми дадоше кон.

Бего радѹ, ми дадох и господство ми, тако да ми ест въ вчинѣ и въ
вѣдѣс ми и сыноком ми и вѣнком и прѣвѣнѣчетом нѹх и ми вт когоже непо-
тѣжковѣно, по рѣч господства ми. И варѣ комѣ се ке вт нѹх прѣжде прилѣчнт
сѣмртѣ, а въ нѹх прѣдалика да нѣст. Ино нѣст, по рѣч господства ми.

Свѣдѣтели: жѣпан Прѣда велики бан и жѣпан Шдрѣ велики дворник и
жѣпан Харбат велики логофѣт и жѣпан Димитрѣ вистниар и Хамза спатар и
Житиан столник и Дрѣгич пѣхарник и Бадѣ комис, Нѣгоѣ и Стѣнилѣ велици
постѣлници.

Пис мѣсица юлѣ дѣни Ѣ, ѝ град Трѣговице, въ лѣт хѣкѣ.

Исправник Радѹл Лѣнѣга свѣдѣтел.

† Іw Басараб вѣвѣвѣда, милостѣм вожѣм, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voievod. Dă domnia mea
ceastă poruncă a domniei mele lui Mircea cu frații săi, Dan și Stan și Șerbu
și cu fiii lor, ca să le fie din Bălești jumătate și iarăși la munte, la Florile
Albe să le fie, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină; de la hotarul
de sus ce este <hotarul> cu Socol, de la riu incoace cu Șerbu; de aici este
hotarul cu Sirbeștii, pe oriunde este hotarul cel vechi.

Și iarăși să-i fie lui Mircea și fraților lui și fiilor lor la Poeni, din partea
lui Nanciul și a fratelui său Vilcul dintr-o funie, jumătate, aceea care a fost
aleasă cu Cîrligii pe pietrele care s-au hotărnicit cu Cîrligii, pe oriunde este
vechiul hotar, de la Cernădie la riul Cernăgiorei; de aci la vadul Văii Mari
peste cîmp la Grohote, sus la cap; de aci la capătul Rogozului din sus. Pen-
tru că a cumpărat-o Mircea cu frații săi de la Nanciu și de la fratele lui,
Vilcul, pentru 1 400 aspri. Și domniei mele au dat calul.

De aceea le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă
lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa
domniei mele. Și oricui dintre dinșii i s-ar întîmpla moarte mai înainte, iar
la dinșii prădalica să nu fie. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

¹ Loc rupt.

Martori: jupan Preda mare ban și jupan Udrea mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Dimitru vistier și Hamza spătar și Jitiian stolnic și Drăghici paharnic și Badea comis, Neagoe și Stănilă mari postelnici. S-a scris luna iulie 4 zile, în cetatea Tîrgoviște, în anul 7029 <1521>.

Ispravnic Radul Lungul suditel.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 253 (Hurez, XIX/2).

Orig., perg. (29 × 32), pecete timbrată.

Cu două traduceri: din sec. al XVIII-lea și din 1861; alte traduceri ibidem, mss. 449, f. 182 și 720, f. 444v—445.

EDIȚII. Trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 82—83; *D.I.R.*, B., 168. Facs. *D.I.R.*, B., 302.

211

1522 (7030) februarie 3, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș morile făcute de Drăgotești, în urma înțelegerii cu aceștia.

† Милостію вожію, Іу Радул конвода и господинь въсвоим землю ХггровлаХіинское, сынъ великаго и добраго Радул конвода. Дават господства ми сїе повелѣніе господства ми свѣтому и вождественому монастырѹ зовомаго Яргнш, надеже ест храм прѣсвѣтне, чистне и прѣблагословеніе владичици наше Богородице и присно дѣвѣи Маріе, прѣсвѣтоѹ еи Хспеніе, штцѹ игуменѹ Герасим и свѣтими братїам живущем въ свѣтоу шентелѣ съю, іако да им сѹт вишне воденице, що сѹт биле бчинене шт Дръготешї, понеже сѹт приложени шт Басарака конвода свѣтому монастырѹ.

И потом, имаше калѣгери съпреніе шт Димитрѹ Дръготескѹа съ братїам си прѣд господства ми, терѣ преше шни како сѹт спензовали за тех воденице, къда сѹт изкопани іазг, аспри «ѢѢ». У тѹм, господства ми сѹдиш и гледаш съ чьститим правителїе господства ми и тако нандѹхмо како сѹт приложени шт Басарака конвода. И за тен аспри Дръготешнѹм, свѣта монастыра имаше трети дел шт дол<н>еХ воденице, що ест шнѹ дел Крижцѹе, приложена свѣтому монастырѹ шт Б<ас>арака конвода <н>¹ шт господства ми, понеже ест шнѹ господска. Тако, у тѹм шни се штъкнише <свѣти монастыр и е>¹ игуменѹ и прочими братї<ами>¹ съ Димитрѹ и съ негови братїїа Дръготешнѹи шт свое си доброволю, терѣ дадоше калѣгерѹх тон трети дел шт <дол>¹е воденице да ю дръжет Димитрѹ и братїа емз, да им сѹт платени <т>¹ен више пишим аспри, а свѣтому

¹ Loc rupt.

монастирѣ да им сѣтъ кишевани воденице съ вѣсьми мирне и ни нитко да не метеѣат над ними. И еше, ради тии воденице доленише, а Димитрѣ и негови братїе и поп Станко съ братїам си да дават помощи, да зчинит и шни купно съ кааѣгерех воденице свѣтомы монастирѣ.

Бего ради, варе кое шт ниѣ не дрѣжет сию тѣкмеж еже се зтѣкмише шт пред господства ми, анѣ ке препи¹ инако, таковаго да ест шѣжжень шт пред сѣдшии.

Бего радї, дадуѣ и господства ми свѣтомы монастирѣ, яко да им сѣтъ въ шчине и въ шѣбѣ и свѣтими братїам въ пищѣ и въ зкрѣпленїе и господства ми вечна памет. И ны шт когоже непотѣкновеи въ вѣки, по реч господства ми.

Се збо и сведетелїе поставлѣем господства ми: жупан Харват логофет и жупан Прѣвѣл велики бан Кралевски и жупан Шдрѣ виеши дрорникѣ и жупан Радул дворникѣ и Ђанча вистнар и Нѣгоѣ спатар, Дрѣгич пѣхарник, Дикѣл колнис, Шербан стѣлникѣ и Нѣгоѣ и Данчул велици постѣлници.

И аз, Татѣл, еже писаѣ въ настѣлни град Трѣговице, мѣсеца фебрѣарїе 7 дѣни, в лѣт хѣл.

Исправник Йргѣл кансиарѣ.

† Іу Радул виевѣда, милостїм божїм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mănăstiri numite Arghiș, unde este hramul preasfintei, curatei și preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, preasfintei ei Adormiri, părintelui egumen Gherasim și sfinților frați care trăiesc în acel sfint lăcaș, ca să le fie morile din sus, care au fost făcute de Drăgotești, pentru că sint dăruite de Basarab voievod sfintei mănăstiri.

Iar după aceea au avut călugării piră de la Dumitru Drăgotescul cu frații săi înainte domniei mele, de au pirit ei că au cheltuit pentru acele mori, cînd au săpat iazul, aspri 2 700. La aceasta, domnia mea am judecat și am cercetat cu cinstiții dregători ai domniei mele și astfel am aflat că sint dăruite de Basarab voievod. Iar pentru acei aspri ai Drăgoteștilor, sfinta mănăstire a avut a treia parte a morilor de jos, care a fost partea lui Crivăț, dăruită sfintei mănăstiri de B<asa>²rab voievod <și>³ de domnia mea, pentru că a fost domnească. Astfel, pentru aceasta, ei s-au întocmit, <sfinta mănăstire și>² egumenul și ceilalți frați cu Dimitru și cu frații lui <Drăgotești>², de a lor bunăvoie, de au dat călugării acea a treia parte din morile de <jos>² ca s-o ție Dimitru și frații lui, ca să fie plătiți acei mai sus-scriși aspri, iar

¹ În loc de: прѣтн.

² Loc rupt.

sfintei mănăstiri să-i fie morile din sus în deplină pace și nimeni altul să nu se amestece la ele. Și încă, pentru acele mori mai din jos, Dimitru și cu frații lui și popa Staico cu frații săi să dea ajutor să facă și ei împreună cu călugării morile sfintei mănăstiri.

De aceea oricare dintre dinșii nu va ține această întocmire care s-au întocmit înaintea domniei mele, ci va piri altfel, unul ca acela să fie osindit în fața judecății.

De aceea am dat și domnia mea sfintei mănăstiri, ca să le fie de ocină și de ohabă și sfinților frați de hrană și de întărire și domniei mele veșnică pomenire. Și de nimeni neatinse în veci, după spusa domniei mele.

Iată dar și martori punem domnia mea: jupan Harvat logofăt și jupan Pîrvul mare ban Craiovescul și jupan Udrea fost vornic și jupan Radul vornic și Oancea vistier și Neagoe spătar, Drăghici paharnic, Dicul comis, Șerban stolnic și Neagoe și Danciul mari postelnici.

Și eu, Tatul, care am scris în cetatea de scaun Tirgoviște, luna februarie 3 zile, în anul 7030 <1522>.

Ispravnic Arghel clisiarhul.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 254 (Ep. Argeș, XLIV/6).

Orig., hîrtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere de la începutul sec al XX-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 170—171. Facs. *Ibidem*, 303.

212

<1522> februarie 5, Tirgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Neagu plaiul Peceneaga, pentru slujbă.

† Милостію божією, Іу Радул воєвода и господинъ въсон земли Згро-
владхискон, сынъ добраго и великаго Радула воєвода. Дават господство ми сие
повелѣние господства ми Нѣгъ съ братіями си и съ сынови си, такоже да мѣ
ест по плаюл Печенѣге до Печенѣга и до мост на съврѣшение Богданов, варе
колико мѣстѣ се хтет изврати господскѣ, понеже га помяловах господство ми.
И ѣ Мостове, коло, до Омшор и до пѣт Бисовче, до съврѣшение Бѣниѣ
Бозлов и вт Менедик горе до Кѣе и до пѣт Бүзезлов и Мостѣ Бресла и Клашна
и Брѣзна, да им ест въ шчинѣ и въ шхаѣ Нѣгъ съ братіями си и със анепси
си. И ништо да нѣст волен владати без Нѣгъ съ братіями си и със сынови

СИ И СЪ АНЕСЕН СИ, ПОНИЖЕ НУ ПОМИЛОКАХ ГОСПОДСТВО МИ СЛЪЖЕШ РАДІ ЦЮ МИ ПОСЛЪЖИШЕ ГОСПОДСТВА МИ И НИ ШТ КОГОЖДО НЕПОКОЛѢНИЮ, ПО ШРИЗМУ.

Пис феврваріе 7 дъни, в Тръгокице.

Исправникъ Ждрѣ дворник.

† Іо Радѹла кивевѹда, милостіа божіа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagu cu frații săi și cu fiii săi, ca să-i fie pe plaiul Peceneagăi pînă la Peceneaga și pînă la podul de la terminarea Bogdanei, oricît loc se va alege domnesc, pentru că l-a miluit domnia mea. Și la Poduri, împrejur, pînă la Omșor și pînă la drumul Bisovcei, la terminarea Văii Boului și de la Menedic în sus pînă la Cheie și pînă la Drumul Buzăului și Podul Brebului și Clășna și Breaznul, să le fie de ocină și de ohabă lui Neagu cu frații săi și cu nepoții săi. Și nimeni să nu fie volnic să stăpînească afară de Neagu cu frații săi și cu fiii săi și cu nepoții săi, pentru că i-am miluit domnia mea pentru slujba pe care au slujit-o domniei mele și de nimeni neclintit, după poruncă.

S-a scris în februarie 5 zile, la Tirgoviște.

Ispravnic Udrea vornic.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 255 (Ep. Buzău, LXXXVI/8).

Orig., perg. (15 × 30,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1852.

Copie slavă de la începutul sec. al XX-lea, ibidem.

Fotocopie la Bibl. Acad., XLII/24.

Datat după domn.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 171—172.

<1522> februarie 28.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș două mori în ocina Piteștilor.

† Милостію божію, Іо Радѹла воивода и господинь. Дават господство ми сѹе повѣлѣніе господства ми свѣтомѹ монастырѹ надеже ест храм прѣсвѣтѣи и прѣчѣстѣи владичици Богородице и присно дѣви Маріе, нарицаемаго П<р>гниш и божествѣним братіам, еже живѣщихъ къ той шентелѣ, тако да им естъ два скѣке със воденице шт учина Питециимъ със 7 свѣтомѹ монастырѹ и въсем

ИЖЕ ѿ Христе брѣтѣ въ збрѣплѣнїе, а нам и родителн господства ми въ вѣчное > въспоминанїе.

Сего ради, да нам ест въ шчинѣ и въ шхабѣ бнти господарѣ
Блашкон Землю, вѣди кон господарѣ, аще сѣе повеленїе господства ми,
да иматъ чѣсть съ Нюдом и Ирѣем да нѣст, по реч господства ми.

Пис феврварѣ кн дыми

† Іѿ Радѹл воевода, <милостїѿ божїѿ, господннѣ>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă <a domniei mele sfintei mănăstiri unde este hramul preasfintei și> preacuratei stăpinei născătoare de Dumnezeu și purea fecioară Maria, care se numește A<rghiș și dumnezeieștilor frați, care trăiesc în acel lăcaș, ca să le fie> două scocuri cu mori din ocina Piteștilor cu 5... sfintei mănăstiri și tuturor fraților celor întru Hristos pentru întărire, <iar nouă și părinților domniei mele spre veșnică> pomenire.

De aceea să le fie de ocină și de ohabă... oricine ar fi domn al Țării Românești, oricare domn, dacă... această poruncă a domniei mele, să aibă parte cu Iuda și cu Arie... <Și altfel> să nu fie, după spusa domniei mele.

S-a scris în februarie 28 zile...

† Io Radul voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 256 (Ep. Argeș, XLIV/20).
Orig., hirtie, rupt, lipsind circa o treime, pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere din 1912.
Datat după domn.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 172. Facs. *Ibidem*, 304.

214

1522 (7030) august 4.

Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Neago postelnic jumătate din satele Uibărești și Stoicănești, pentru slujbă dreaptă.

† Божнею милостию, Іѿ Радѹл воевода и господннѣ въсон земли Угров-
владѹнскон, сынѣ добраго и великаго Радѹла воевода. Дават господство ми сие
повелѣнїе господства ми почетноѿмѣ болѣринѣ господства ми, жѣпанѣ Нѣгоѣ
постелникѣ и съ сыновннн сн, яко да мѣ ест ѿ Шибѣрици пол, али дѣл Хамзе
спатарѣ и съ лознѣ и воденице и ѿ Стоикѣници пол, дѣл Хамзе спатарѣ, понеже
иѹ зарѣен Хамза съ хитакнство господствѣ ми, а жѣпан Нѣгоѣ постелник, а шн

НХ СТИЖЕ СЪ ПРАВОМ И ВЪРНОМ И СЛЪЖБОМ ШТ ГОСПОДСТВО МИ И ЕЩЕ МЪ СЪТ И
ДЕДЪНС, ШЧННС.

Сего радѣ, мѣ дадохъ господство ми, да емѣ сът въ шчинѣ и въ шхъбѣ,
немѣ и сыновемъ емѣ, вк<с>¹комъ и прѣкнскомъ емѣ и ни шт к<о>¹гоже непоколе-
билию, по шризмѣ г<о>¹с<по>¹д<ства ми>¹.

Исправникъ Харват логофѣт.

Писъ августѣ ѿ дъни, в лѣтѣ хъл.

† Іу Радѣл воевода, милостїа божиа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul bunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele cinstului boier al domniei mele, jupanului Neagoe postelnic
și cu fiii săi, ca să-i fie la Uibărești jumătate, însă partea lui Hamza spătarul
și cu vii și mori și la Stoicănești jumătate, partea lui Hamza spătarul, pen-
tru că le-a pierdut Hamza cu hilenirea domniei mele, iar jupan Neagoe
postelnic, el le-a dobândit cu dreaptă și credincioasă slujbă de la domnia mea
și încă fi sint și dedină, ocină.

De aceea i-am dat domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui
și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca
domniei mele.

Ispravnic Harvat logofăt.

S-a scris în august 4 zile, în anul 7030 <1522>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A.N., CXVI/2.

Orig., hîrtie (27,5 × 22), pecete aplicată.

Cu o traducere de la începutul sec. al XX-lea.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 172—173. Facs. *Ibidem*, 305.

215

1523 (7031) aprilie 4, Tîrgoviște.

*Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș sate, bălți, mori,
vinăriciul domnesc și boieresc, vama de la Ocna <Mică> din Tîrgo-
viște și țigani.*

† Милостїю божию, Іу Радѣл воевода и господинь въсон земли Уггров-
владхинскон, сынъ великаго и добраго Радѣл воеводе. Даватъ господство ми сїе
повелѣние господства ми свѣтломъ монастырь зовомаго Яргнш, идеже ест храмъ

¹ Loc rupt.

честное и славное Успение прѣчистие Богородице, такоже да мѣ ест комати, села и воденице и ацигани и виноградѹ.

Села по ние: Тръншани полови<на>¹ и със грълаз и блатове половинз и Анкисещини съ грълами и съ блатове и Ръзвладѣл и винарич господски и болѣрски и Шефънещини половина и винарич господски и болѣрски. И на Питещи, на гет Цаменове, воденице ѿ и Долинещини съ вѣсем хотаром и воденицз ѿ и Корь<ен> съ вѣс>²ем <х>²отаром и воденице ѿ и на Яргиш воденице <г>² и Шшини и Ялещини и Доб<ро>²цини и Долирещини и Бръдешжцини³ и Пръвълѣнини и Шешшѣл и съ винарич господски и болѣрски и Бръсещини и Рѣда и Ърлещини и съ винарич господски и болѣрски и Сто<е>²нещини и Славѣнини и Топана и съ вѣсем хотаром вѣсе више села писана.

И да им ест шт Ѣкна шт Тръговице, що ест дел господски, понеже нандох господство ми вѣси више комати писани, села и воденице и ацигани и виноградѹ и гръле и блатове, приложени свѣтому монастырѣ Яргиш шт прѣжде бивши господарѹ.

Сего радѹ, дадох и господство ми такоже да ест въ зкрѣрление и зтверъжение свѣтому храму сѣму, а братием еже въ ню прѣвеклетъ въ пицг, а господства ни въ вѣчное въспоминание. И ни шт когоже непотжковенно, по реч господства ми.

Щеже и свѣдѣтелием поставлѣем господства ми: жѣпанз Харрат бивше логофет и жѣпан Бареза бан и жѣпан Ъдрѣ бивше дворник и жѣпан Радѹл дворник и жѣпан Ъанча вистигар и жѣпан Аръгич пѣхарник и жѣпан Нѣгое спатар и жѣпан Динкзл колнис и жѣпан Шербан столник и Бареза и Данчюл постелници. Исправникъ Балагр логофет.

И аз, Шисанл граматик, писах въ Тръговице град, мѣсеца апрѣлѣ ѿ дъни, в сам Бъскръсеннем дънь, <в> лѣт *зла.

† Іw Радѹл ввеквда, милостѹм вожѹм, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Arghiș, unde este hramul cinstitei și slăvitei Adormiri a preacuratei născătoare de Dumnezeu, ca să-i fie averile, satele și morile și țiganii și viile.

Satele anume: Trănșani jumătate și cu gîrla și bălțile jumătate și Dichiseștii cu girlele și cu bălțile și Răzvadul și vinăriciul domnesc și boieresc și Ștefăneștii jumătate și vinăriciul domnesc și boieresc. Și la Pitești, la gura

¹ Omis.

² Loc rupt.

³ Pasajul: Ялещини... Бръдешжцини șters cu chinovar și adăugat deasupra:... <пр>и Ялещандру воєвод Илѣшш, Ънмка логофет.

Geamenei, 2 mori și Domneștii cu tot hotarul și 1 moară și Corbii <cu tot>¹ hotarul și 2 mori și la Arghiș 3 mori și Iașii și Albeștii și Dob<ro>⁴tii și Domireștii și Brădeșăștii² și Prăvăleanii și Șeoșul și cu vinăriciul domnesc și boieresc și Birseștii și Ruda și Orleștii și cu vinăriciul domnesc și boieresc și Sto<e>¹neștii și Slăveanii și Topana și cu tot hotarul tuturor satelor mai sus-scrise.

Și să le fie de la Ocna din Tîrgoviște, cît este partea domnească, pentru că am aflat domnia mea toate averile mai sus-scrise, sate și mori și țigani și vii și girle și bălți, dăruite sfintei mănăstiri Arghiș de către domnii de mai înainte.

De aceea am dat și domnia mea ca să fie pentru întărirea și impu-ternicirea acestui sfînt hram, iar fraților care trăiesc într-însul de hrană, iar domniei noastre de veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și martori punem domnia mea: jupan Harvat fost logofăt și jupan Barbul ban și jupan Udrea fost vornic și jupan Radul vornic și jupan Oancea vistier și jupan Drăghici paharnic și jupan Neagoe spătar și jupan Diicul comis și jupan Șerban stolnic și Barbul și Danciul postelnici. Ispravnic Balaur logofăt.

Și eu, Misail gramatic, am scris în cetatea Tîrgoviște, luna aprilie 4 zile, chiar în ziua Învierii, în anul 7031 <1523>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 259 (Ep. Argeș, XVII/1).
Orig., hîrtie (29,5 × 22), pecete aplicată, căzută.
Cu o traducere de la începutul sec. al XIX-lea.
EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 173—174. Facs. *Ibidem*, 306.

216

<1523 după aprilie 4—1528>.

Radu de la Afumați voievod întărește lui Bălaur logofăt, jupaniței Anca și fiilor lor, părți de sate și țigani.

† *Еъ Христа Бога, благоверни и благочестивѣи и Христулюбивѣи и самодръжавѣи, Іу Радѹа воєвода, божнею милостию господнѣ, сынъ прѣдобраго и великаго Радѹа воєводе, божием дарованіемъ владающ ми и господствущ ми*

¹ Loc rupt.

² Pasajul: „Albeștii... Brădeșăștii“, șters cu chinovar și adăugat deasupra „...sub Alexandru voievod Iliș, Simca logofăt“.

вѣсон земли УгровлаХинскон и ешеже и запаиннским странам, Ялашиѣ и Фагарашѣ Хръцер, благопронзволи господство ми своимъ благымъ пронзволеніемъ и чистимъ, светлымъ срѣдцемъ господства ми и даровахъ господство ми съи въсечьстнїи и благообразнїи, иже надъ вѣсемъ чѣстимъ даромъ, настожшии хрисовѣа господства ми, слѣгомъ и болѣринѣ господства ми, жупанѣ Бълазрѣ логофетѣ¹ и жителницею емѣ Янка² и съ нѣхъ сынови, еицїѣже имъ Богъ приидѣтит, такоже да имъ естъ ѣ Бъдѣни дела Зорѣска вѣса, еже наречетъ съ Михнѣкъ съ братиѣмъ си, що сѣтъ покѣпниши вът Зорѣ; и делъ Бъзещомъ вѣса, понеже ю покѣпниши вът Зорѣци и вът Прѣнчѣкъ, за ѣ аспри и за кѣ шѣцѣ³; и делъ Прѣнчѣкъ вѣса, еинка се хѣтетъ изврати вът Бъдѣни, понеже ю изгѣби Прѣнчѣкъ съе зла хитлѣнство вът къ господство ми. Я вът таю делъ Прѣнчѣкъ, еднѣ делъ що естъ еиѣ положена ѣ Болдѣкъ залогъ, радї хѣ аспри, а жѣпанъ Бълазрѣ⁴ ю естъ платишъ вът къ Болдѣкъ, тако да имъ бѣде шчинѣ.

И пакѣ да имъ естъ ѣ Бъдѣни еднѣ делъ вът Зорѣска дела, що естъ еиѣ продадена вът Зорѣкъ, Ялѣзѣсъ съ братиѣмъ си, понеже жупанъ Бълазрѣ логофетѣ¹ естъ вратиѣ све Ялѣзѣсъ и братиѣмъ его, що сѣтъ дали надъ таю делъ вът шчинѣ и аспри и шѣцѣ, еинко естъ далъ Ялѣзѣ Зорѣкъ.

И да имъ естъ ѣ Пѣтрѣлацїѣ делъ Михнѣкъ постѣлникѣ⁵ и братиѣмъ его, еаре колѣнко се хѣтетъ изврати и Кривина вѣса, противъ Поина Глѣтѣвъ, съ вѣсемъ хотаромъ и вът горъ и ѣ зѣдолъ и ѣ сваке стране, еинко дрѣжетъ вът таѣ шчинѣ, понеже покѣпи жупанъ Бълазрѣ логофетѣ вът Шибниѣ дѣкорникъ и вът жѣпанѣца его Стана, за хѣшъ аспри. И Прѣдѣла вѣс, що естъ вът надъ шчинѣ Бъденѣскѣ и съ вѣсемъ хотаромъ.

И ацигани, по имениѣ Бѣдѣлъ съ децѣми си⁶; понеже сїѣ вѣсѣкъ еже сѣтъ више реченне, шне сѣтъ еиѣ жупанѣ Михнѣкъ постѣлникѣ и братиѣмъ его, старѣ и правѣ шчинѣ и дѣдини, нѣ ю е дадоше сѣстрѣю имъ Янке прикиѣ.

И пакѣ да имъ бѣде едїнъ ациганъ, по имениѣ Тѣтрадї съ сынови си, понеже даде жѣпанъ Бълазрѣ логофетѣ шѣромъ имъ, Михнѣкъ постѣлникѣ и братиѣмъ емѣ, три конѣ турски, еднѣ Санѣакѣла, дрѣги пѣстѣхъ пѣкснѣкъ, третѣгѣ конъ Романъ. Тако, еднѣ вът шнинъ конѣ жѣпанъ Бълазрѣ имъ даде радї више речѣного ациганѣ Тѣтрадї съ децѣми си. Я съе тѣѣ два конѣ шнѣ нѣхъ подаровахъ жупанъ Бълазрѣ логофетѣ шѣри емѣ, по жѣпанѣ Михнѣкъ постѣлникѣ и братиѣмъ его.

И пакѣ да имъ естъ еднѣ циганѣкъ, имениѣ Ю Зонка, понеже естъ еиѣ жупаниѣ Нѣкъше, теткѣ Михнѣкъ постѣлникѣ, старѣ и правѣ дѣдїна, анѣ ю даде аниѣсѣламъ

¹ Бълазрѣ логофетѣ gas și scris deasupra: Михнѣкъ постѣлникѣ.

² Янка gas și scris deasupra: Нѣга.

³ Pasajul: Аѣла Зорѣска... кѣ шѣцѣ șters ulterior cu chinovar.

⁴ Бълазрѣ gas și scris deasupra: Михнѣкъ.

⁵ Михнѣкъ постѣлникѣ gas ulterior.

⁶ Pasajul: И ацигани... децѣми си șters ulterior cu chinovar.

ю, Михнек и Бълауров логофетъ. И Михнек постелник, ши дарова съ нему жупан Бълаур логофет, да му ест съ свеж циганкѣ.

Потомъ, прѣиде жупан Бълаур и жителница его Янка предъ господства ми та се стѣжканише надъ сѣмъ въсѣкъ више речене шчине и ацигани, како варе ктому шт ни х се хокетъ прилажити прѣжде съмрътъ, а със коматев, селахъ и ацигани ни хто метехъ да не имат, ну да сѣт уставишому шт ни х и сыновомъ имъ. И ацилиже по съмръти жупанъ Бълауръ логофетъ, не се хощетъ шверѣстити ни единъ сынъ шт своего тѣло, ни сынъ, ни дщериж, тогда варе елика се хокетъ наити деа жупанъ Бълауръ, покупено шт него съ свои аспри и шт негову стѣжаніе или села или ацигани, въсѣкъ да сѣт братиамъ его; другъ ни хто метехъ да не имат. И господство ми <имъ прости х кон>¹.

Сего радѣ, имъ да <дохъ господство ми жупанъ Бълауръ логофетъ>¹ и жупанице <мш>¹ Янке, какоже да имъ ест шчине и въ шхаевъ нимъ и сыновомъ имъ, вшскомъ и прѣвншчетомъ имъ и ни шт скогоже непотѣжковенно, по речъ господства ми>¹.

Сеже и заклананіе постававѣемъ господство ми како по съмръти господства ми, кого изберетъ господъ Богъ бити господинъ <Блашконъ Земи>¹

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu domn, fiul preabunului și marelui Radul voievod, cu darul lui Dumnezeu stăpinind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei și încă și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință și cu inimă curată și luminată a domniei mele și am dăruit domnia mea acest atotcinstit și cu frumoasă față, care este mai presus de toate cinstitele daruri, hrisovul de față al domniei mele, slugilor și boierului domniei mele, jupanului Bălaur logofăt² și soției lui Anca³ și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Bădeani partea Zorească toată, care se numește a lui Mihnea cu frații săi, pe care au cumpărat-o de la Zorea; și partea Buzeștilor toată, pentru că au cumpărat-o de la Zorești și de la Pruncea, pentru 500 aspri și pentru 25 oi⁴; și partea lui Pruncea toată, cît se va alege din Bădeani, pentru că a pierdut-o Pruncea cu rea hiclesie față de domnia mea. Iar din acea parte a lui Pruncea, o parte a fost pusă zălog la Boldea, pentru 1 000 aspri, iar jupan Bălaur⁵ i-au plătit-o lui Boldea, ca să-i fie lui ocină.

¹ Loc șters.

² „Bălaur logofăt“, ras și scris deasupra „Mihnea postelnic“.

³ „Anca“ ras și scris deasupra „Neaga“.

⁴ Pasajul: „partea Zorească... 25 oi“, șters ulterior cu chinovar.

⁵ „Bălaur“ ras și scris deasupra: „Mihnea“.

Și iarăși să le fie la Bădeani o parte din partea Zorească, care a fost vîndută de Zorea lui Albul cu frații săi, pentru că jupan Bălaur logofăt¹ a întors tot lui Albul și fraților lui, cît au dat pe acea parte de ocină și aspri și oi, cît a dat Albul lui Zorea.

Și să le fie la Pătîrlage partea lui Mihnea postelnic² și a fraților lui, oricît se va alege, și Crivina toată, în fața Poienii lui Giltea, cu tot hotarul și din sus și din jos și în toate părțile, cît ține de acea ocină, pentru că a cumpărat jupan Bălaur logofăt de la Sibin vornic și de la jupanița lui Stana, pentru 1 800 aspri. Și Predealul tot, care este pe ocina Bădenească și cu tot hotarul.

Și țigani, anume Badiul cu copiii săi³; pentru că acestea toate care sînt mai sus-zise, ele au fost ale jupanului Mihnea postelnicul și ale fraților lui, vechi și drepte ocini și dedine, dar ei le-au dat surorii lor Anca de zestre.

Și iar să le fie un țigan, anume Tetradi cu fiii săi, pentru că a dat jupan Bălaur logofăt cumnaților săi, lui Mihnea postelnic și fraților lui, trei cai turcești, unul Sangeacul, altul armăsar sur, al treilea cal, Roman. Astfel, pe unul dintre cai jupan Bălaur l-a dat pentru mai sus-zisul țigan Tetradi cu copiii săi. Iar cu acei doi cai i-a dăruit jupan Bălaur logofăt pe cumnații lui, pe jupan Mihnea postelnicul și pe frații lui.

Și iarăși să le fie o țigancă, numele ei Zoica, pentru că a fost a jupaniței Neacșa, mătușa lui Mihnea postelnic, veche și dreaptă dedină, dar ea a dat-o nepoților ei, lui Mihnea și lui Bălaur logofăt. Iar Mihnea postelnic, el a dăruit cu ea pe jupan Bălaur logofăt, ca să-i fie țigancă cu totul.

După aceea a venit jupan Bălaur și soția lui Anca înaintea domniei mele de s-au întocmit peste aceste toate mai sus-zise ocini și țigani, ca oricăruia dintre dinșii i se va întimpla mai înainte moarte, iar cu averile, satele și țigani nimeni să nu aibă amestec ci să fie celor rămași dintr-înșii și fiilor lor. Iar dacă după moartea jupanului Bălaur logofăt nu se va mai afla nici un fiu din trupul său, nici fiu, nici fiică, atunci oricîte se vor afla părțile jupanului Bălaur, cumpărate de dînsul cu asprii săi și din agoniseala lui sau sate sau țigani, toate să fie ale fraților lui; altul numeni amestec să nu aibă. Și domnia mea <le-am iertat calul>⁴.

De aceea le-am dat <domnia mea jupanului Bălaur logofăt>¹ și jupaniței <lui>⁴ Anca, ca să le fie ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de <nimeni neatins, după spusa domniei mele>⁴.

¹ Bălaur logofăt, "ras și scris deasupra „Mihnea postelnic“.

² „lui Mihnea postelnic“, ras ulterior.

³ Pasajul: „și țigani anume Badiul cu copiii săi“, șters ulterior cu chinovar.

⁴ Loc șters.

Iată și blestem punem domnia mea ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn <al Țării Românești>¹...

Arh. St. Buc., S.I., nr. 257 (Ep. Buzău, XVI/3).
Orig., perg. lipsindu-i o treime, din partea de jos.
Cu două traduceri: una din 1862, a doua din 1912.
Documentul a suferit o încercare de falsificare.
Datat după domn și Bălaur logofăt.
EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 178—179, sub <1523—1528>.

217

1523 (7031) iulie 11, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana Ciolanului, țigani și găleata domnească de la Crivina.

† Милостію божію, Іw Владіслав конвода и господинь въсое земли Угг-робрахінскоє, сынъ добраго и великаго Владіслава конводе. Дарат господство ми сию повелѣнню господства ми свѣтомъ монастырѣ зовомаго Добрѣша, идеже ест храмъ свѣтѣи Бъвѣденіе прѣчистѣ владічице нашеѣ Богородіце, яко да мѣ ест село зовомаго Крѣвина въса, понеже ю дадоше жупанъ Бадѣ и жупаница Бладає.

И пак да мѣ ест вчина що се зове Поіана Чо<ла>¹новъ въса и челѣдї ацигани по имѣ: Иванъ съ децами си и Ника съ децами си и Нанъ съ децами си и Шѣтѣ съ децами <си>¹ и Ёпрѣ съ децами си и Унгѣрѣ съ децами <си>¹, понеже тие въси више речени вчине и ацигани дадоше више речени болѣри, жупанъ Радѣл и жупанъ Бадѣ пѣхарник и жупаница Бладає, како да сѣт свѣтомъ монастырѣ за пищѣ и въ покрѣпленію, а нимъ въ вечноє въспоинаніе. Пакъ кжелѣ, що ест господски вт Кривинѣ, а ѡ<ни>¹ да ест свѣтомъ монастырѣ Добрѣша.

Сего радї и господства ми дадохъ свѣтомъ монастырѣ, како да имъ ест вчине и въ <ѡх>¹абѣ и не вт когоже непотѣжковено, <по реч>¹ господства ми.

И ещѣже закланнани поставлѣемъ господства ми, како <по>¹ съмрътїе господства ми, кого изберетъ господь Богъ бити господинь Блашконъ Землю, аще кто пристѣпит и попере сїе више писаніе и тѣжкѣмъ, а то да ест проклетъ вт тїѣ втци иже въ Никѣ и да мѣ ест свѣта Бъвѣденіе прѣчистію владічице наше Богородіце съмѣстїтелица на страшнѣмъ и не<ли>тѣмъ сѣдищомъ, идеже лицемѣрне нѣст и не бѣдетъ въ веки.

Свѣдетеліе: жупанъ Ирѣвѣлъ велики бан и жупанъ Тѣдоръ <велики>¹ логофѣт жупанъ Жѣгоранъ велики дворникъ <и ж>¹ѣпанъ Дрѣганъ велики спатар и жупанъ Бадѣ

¹ Loc rupt.

КОМИС И ЖЪПАН ДРАГОМИР ПЕХАРНИК И КАПОТЪ ВЪСТНАР И ШЕРБАН СТОЛНИК И ДРЪГАН ПОСТЕЛНИК.

ПИС АЗЪ, ВЛАДУЛ ГРАМАТИКЪ, ВЪ ДИВНИ ГРАД БЪКЪРЕЦИН. ИСПРАВНИК КАП ТАРЕ ЛОГОФЪТ. ПИС МЪСЕЦА ЮЛІЕ А҃ ДЪНЬ, ВЪ ЛЪТЪ ХЗЛА.

† Іу ВЛАДИСЛАВ ВЪВЕВДА, МИЛОСТІА БОЖІА, ГОСПОДИНЪ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Dobrușa, unde este hramul sfintei Intrări în biserică a preacuratei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu, ca să-i fie satul numit Crivina, toată, pentru că i l-au dat jupan Badea și jupanița Vladae.

Și iarăși să-i fie ocina care se cheamă Poiana Cio<la>¹nului întreagă și sălașele de țigani anume: Ivan cu copiii săi și Nica cu copiii săi și Nan cu copiii săi și Mutul cu copiii <sa>¹ și Oprea cu copiii săi și Ungurul cu copiii <sa>¹, pentru că aceste mai sus-zise ocini și țigani le-au dat mai sus-zisii boieri, jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanița Vladae, ca să fie sfintei mănăstiri de hrană și de întărire, iar lor de veșnică pomenire. Iarăși găleata, cit este partea domnească de la Crivina, iar aceea să fie a sfintei mănăstiri Dobrușa.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie ocină și de ohabă și de nimeni neatins, <după spusa>¹ domniei mele.

Și încă și blestem punem domnia mea, ca <după>¹ moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă cineva va călca și va strica acestea mai sus-scrise și întocmirea, iar acela să fie blestemat de 318 părinți de la Nicheia și să-i fie sfinta Intrare în biserică a preacuratei stăpinei noastre născătoare de Dumnezeu răzbu-nătoare la cumplita și neînduplecata judecată, unde nu este fățarnicie și nu va fi în veci.

Martori: jupan Pîrvul mare ban și jupan Tudor <mare>¹ logofăt, jupan Jugoran mare vornic <și>¹ jupan Drăgan mare spătar și jupan Badea comis și jupan Dragomir paharnic și Capotă vistier și Șerban stolnic și Drăgan postelnic.

Am scris eu, Vladul gramatic, în minunata cetate București. Ispravnic Cap Tare logofăt. S-a scris luna iulie 11 zile, în anul 7031 <1523>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 262 (Ep. Rîmnic, LXXVIII/1).

Orig., hîrtie (29 × 20,5), pecete timbrată de la Alexandru Mircea voievod.

Cu o traducere de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea; altă traducere la Bibl. Acad. CMLXXVI/222.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 175—176. Facs. *Ibidem*, 309.

¹ Loc rupt.

<1523> iulie 24, Dridih.

Vladislav al III-lea voievod dăruiește bolniței de la Simidreni și adăpostului de călători de la m-rea Argeș cășăria din jud. Pădureș.

† Милостію божією, Іу Владіслав конвода и господинъ вѣсон земли Уггровлахѣнскоє. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми место и шентѣли зовомаго болницѹ вт Сидирѣни, идеже ест храмъ свѣтаго и славноаго великоа мученика Дмитрие и живѣщихъ вѣ то свѣто место ни ешеже иноу штешино место, еже ест прѣд врати црѣковни вт монастыр вт Аргиш, зовомаго мѣсто страннопріемницѹ, іако да им ест вѣ пищѣ вратилан вт болницѹ и странним вт страннопріемницѹ, вѣса кашерне, варє колико се хтєт избрати вт сѣдство Падшрецем. Тако, варє що се хтєт избрати доходжк кашарню, или мѣхови вт сирини или кашни или бѣде кон доходжк, све да ест болницѹ и страннопріемницѹ. Яли болница да ест над пол, а страннопріемница над дрѣги пол, понеже нх приложнх господство ми за дѣшѹ господства ми.

Сего радї, им дадохъ господство ми да им ест вѣ шчинѹ и шхавѹ вѣ вѣки.

И по прѣставленіе господства ми, кого избєритъ господь Богъ бити господинъ Блашкон Землю, зри шбо, господине, занєже до зде господство ми приложнх вишеречени шброк радї моеу дѣшѹ, а вт зде, аще хоцєши бити съ мноа и више господство ми вѣ памєт вѣчноу, призри и помнѣши, іакоже и ми помнѣловахом да прїимши вт Бога жиртва жива и непорочна.

И за то, свидєтелне поставлєетъ господство ми: жѣпан Прѣвѣл велики бан Кралевски и жѣпан Жѣргранѣл велики дворник и жѣпан Шєвдѣр велики логофєт, Капотъ вистнар, Драган спатар, Бадика комис, Шєвбан столник, Драган постєлник.

И аз, Марча днѣк, еже написахъ вѣ Дридихъ, мѣсеца юліє кѣд дѣнь. Исправникъ Трифа логофєт. Е лѣт хзлѣ.

† Іу Владіслав вшєвѣда, милостїа божїа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele locului și lăcașului numit bolnița de la Simidreani, unde este hramul sfintului și slăvitului mare mucenic Dimitrie și celor ce trăiesc în acest sfânt loc și încă și altui loc de binefacere, care este în fața porților bisericii de la mănăstirea de la Arghiș, numit locul primitor de călători, ca să le fie pentru hrana fraților de la bolniță și a călătorilor din adăpostul de călători, toată cășăria, oricit se va alege din județul Pădureș. Astfel, oricit se va alege venitul cășăriei, sau burduf de brinză sau cașuri sau orice venit, totul să fie al bolniței

și al adăpostului de călători. Dar bolnița să fie peste o jumătate și adăpostul de călători peste cealaltă jumătate, pentru că le-am dăruit domnia mea pentru sufletul domniei mele.

De aceea le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă în veci.

Iar după răposarea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, vezi deci, Doamne, că pînă acum domnia mea am dăruit mai sus-zisul obroc pentru sufletul meu, iar de acum, dacă vrei să fii cu mine și mai sus de domnia mea spre veșnică pomenire, îngrijește și miluiește, precum și noi am miluit, ca să primești de la Dumnezeu jertfă vie și neprihănită.

Și pentru aceasta, martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul și jupan Juguranul mare vornic și jupan Theodor mare logofăt, Capotă vistier, Dragan spătar, Badica comis, Șerban stolnic, Dragan postelnic.

Și eu, Marcea diac, care am scris la Dridih, luna iulie 24 zile. Ispravnic Trifa logofăt. În anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 270 (Ep. Argeș, II/1).

Orig., perg. (27 × 34,5), pecete aplicată, căzută.

Datat după domn și sfatul domnesc. Bădica comis, efemerul domn de la sfîrșitul anului 1523, moare în ianuarie 1524.

EDIȚII. Slav și trad. Hasdeu, *Arh. ist.*, I/1, 104. Trad. *D.I.R.*, B., 181—182. Facs. *D.I.R.*, B., 314.

219

1523 (7032) septembrie 12, Gherghița.

Vladislav al III-lea voievod întărește jupanîțelor Neacșa și Neaga și fiilor lor satul Cislău, în urma unor judecăți.

† Многостію е<ожію>¹, Іу Владіслава конвода и господинь въсон земли Ѹгг-рорвадѸнскон. Дават господство ми сѸе повелѸніе господства ми жѸпанице НѸкше съ сыновн си и сестре еи, жѸпанице НѸге съ сыновн си, како да им ест Чн<сѸъ>¹Ѹа, понеже им ест стара и права вчина, дѸдѸна.

И потом, нмаше съпреніе пред <господства>¹ ми със ПадѸ и ТатѸл шт ПрѸсков съ подрѸжею нѸ, за више речѸннѸ вчиннѸ. ТерѸ извадн<ше>¹ ПадѸ съ четом си книгѸ Влада конвода Старога, еже ест бнл прежде прѸдеда господство ми, Бл<саднса>¹ав конвода. И жѸпан ѸпрѸ дворник, мѸж жѸпанице НѸге, и жѸпан

¹ Loc rupt.

Бинтила и <жс>¹пан Шерван столица, уни нзвладише книгѣ дѣда господства ми Владислав конвода. Тако, господствѣо ми¹ гледах и сздахъ съ честитими правителѣе господства ми, по закон и по правдѣ, тере даде <господств>¹во ми Владе и Татвласъ съ четом си закон вѣ колѣри, да заклет како сѣт дрѣ<жали Ч>¹ислъга вт дѣни дѣда господства ми Владислав конвода швамо. И уни сами мса¹р<тѣрнсаи вт пр>¹ед господство ми, како нѣ сѣт дрѣжали вт тон доба до дѣни господства ми; т<ере вставше вт>¹ закона.

Сего радѣ, им дадохъ <и госпо>¹дство м>¹и тако да им ест въ шчинѣ и въ шхаѣш ним и сыновом им, вѣском и прѣвнчетом им. И въ нихъ прѣдалика да нѣст, нс <да>¹ ест вставшим им. И ни вт когоже непотакновенно, по реч господства ми.

Свѣдѣтелѣе: ж<с>¹пан Жигоранга велики дворник и жупан Огвдор лугвфет и жупан Драган постелник>¹ и жупан Драг<о>¹мир пѣхарник и жупан Капотъ вистнар и Драган спатар, Правѣц <пор>¹тар, Радѣла Бѣгенеска питар, Радѣла Басиве армаш, Радѣла Мацила шетрар, Бадика ком<не>¹, Шерван столица, Стан медничар.

Пис в Гергице, септемврѣе мѣсеца вѣ дѣни, въ лѣт xзав.

Исправникъ Тома портар.

† Іw Владислав ввеввада, милостѣа божѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniței Neacșa cu fiii săi și surorii ei, jupanița Neaga cu fiii săi, ca să le fie Ci<slă>¹ul pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea au avut piră înaintea <domniei>¹ mele cu Aldea și cu Tatul din Pircsov cu ceata lor, pentru mai sus-zisa ocină. Astfel au scos Aldea cu ceata lui cartea lui Vlad voievod cel Bătrîn, care a fost înainte de străbunicul domniei mele, <Vladisl>¹av voievod. Iar jupanul Oprea vornic, bărbatul jupaniței Neaga, și jupan Vintilă și jupan Șerban stolnici, ei au scos cartea bunicului domniei mele Vladislav voievod. Astfel, domnia <mea>¹ am cercetat și am judecat cu cinstiții dregători ai domniei mele, după lege și după dreptate, de am dat domnia mea lui Aldea și lui Tatul cu ceata lor lege 12 boieri, să jure că au ținut <Ci>¹slăul de atunci, din zilele bunicului domniei mele Vladislav voievod. Iar ei singuri au <mărturisit in>¹ fața domniei mele că nu au ținut din acea vreme pînă în zilele domniei mele; <deci au rămas de>¹ lege.

¹ Loc rupt.

De aceea, le-am dat <și domnia mea>¹ ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Iar la dinșii prădalica să nu fie, ci <să>¹ fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Jigoranul mare vornic și jupan Theodor logofăt și jupan Dragan postelnic și jupan Dragomir paharnic și jupan Capotă vistier și Dragan spătar, Pravăț portar, Radul Bughenescul pitar, Radul al lui Vasie armaș, Radul Mașil șetrar, Badica comis, Șerban stolnic, Stan med<el>nicer.

S-a scris la Gherghița, luna septembrie 12 zile, în anul 7032 <1523>.

Ispravnic Toma portar.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 265 (Ep. Buzău, XXXIV/2).

Orig., hirtie (29 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1851; altă traducere ibidem, ms. 173, f. 24v—25.

EDIȚII. Slav și trad. Nicolaescu, *Doc. sl.-rom.*, 251—254. Trad. *D.I.R.*, B., 177.

Facs. *D.I.R.*, B., 311.

220

1523 (7032) noiembrie 8.

Radu <Bădica> voievod dăruiește Mitropoliei perperii de la viile din Aninoasa.

† Милостію божію, Їу Радѹл конвода и господинь. Дават господства ми сню повелѣнню господства ми штиѡ владіке Іларіонн, іакоже да мѡ сѹт перперн шт Ініноса и шт караш и шт свѣки чьловѣци кое нмат лозне по место штиѡ владіки ѡ Ініноса, понеже га помиловах господства ми, да сѹт въ скрѣпленне въ свѣтѣи Митрополие.

Тоган радѹ, нихто да им не смѣет вантовати нан задръжати нан запрѣтити, ере такового чьловека велико зло и ѡргне хощет въсприяти шт къ господства ми. И ви, винарицарн, кое сте господства ми, ѡ мир да га вставиѣ. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправникъ Оѡдѡр логофет велики².

Пис мѣсица ноєврїе ѿ двї-ї, въ лѣт ѡЗЛѢ.

† Їу Радѹл вшевода, божїа милостїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele părintelui vlădica Ilarion, ca să-i fie perperii de la Aninoasa și de la oraș și de la toți oamenii care au vii pe locul părin-

¹ Loc rupt.

² Cuvintele: Исправникъ... велики scrise de altă mână.

telui vlădică la Aninoasa, pentru că l-am miluit domnia mea, ca să fie pentru întărirea sfintei Mitropolii.

De aceea nimeni să nu cuteze să tulbure sau să oprească sau să împiedice, căci un astfel de om va primi mare rău și urgie din partea domniei mele. Și voi, vinăriceri, care sînteți ai domniei mele, să-i lăsați în pace. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Theodor mare logofăt¹.

S-a scris luna noiembrie 8 zile, în anul 7032 <1523>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 266 (Mitrop. T. Rom., XXXIV/1).

Orig., hirtie (20 × 21), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1853; alte traduceri ibidem, mss. 127, f. 270 și 134, f. 11.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 177—178. Facs. *Ibidem*, 312.

221

1524 (7032) februarie 9.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș sate cu vinăriciul domnesc și boieresc, mori, bălți, vama de la Ocna <Mică> și țigani.

† Sfintei mănăstiri Argeș, unde <este> hram sfintei, cinstitei și slăvitei Adormiri născătoarei de Dumnezeu, ca să fie ale ei satile anume: Corbi cu tot hotar și Domneștii cu tot hotar și Ștefăneștii partea lor cu 2 vinăriciuri și Iași cu tot hotar și Prăvuleni cu tot hotar și Cornet și Crivădiia iar cu hotar și Suașul cu hotar și cu vinărici domnesc i boieresc i Borseștii cu hotar și Ruda cu hotar și Horneștii cu hotar și vinărici 2 și Slăveni cu hotar i Stoenăștii i Tonșan<i> cu balta, Dichisiștii, iar cu gîrla și cu tot hotar și Răzvad cîtă iaste partea Argeșului cu vinărici domnescu i boierescu.

Și să aibă a ținea și din ocnă cît au fost partea domnească; și să aibă a ținea și 2 mori la Pitești cu toate locurile lor inprejur și la Argeș 3 mori care le-au cumpărat răposat Basarab vodă și Topana cu hotar, cu toți țigani, cîți sînt dați de răposatul Basarab vodă i de boiari ca să fie ai sfintei mănăstiri di-ntărire i de hrană i domnilor celor ce au fost mai dinainte i boiarilor care au adaos cu dani la sfinta mănăstire și domnii mele ca să fie vécinică pomenire. Și de nimen<i> neclătit, peste zisa domnii mele.

Februarie 9 dni, vă leat 7032 <1524>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 268 (Ep. Argeș, LXIX ter/1).

Traducere.

EDIȚII. D.I.R., B., 180.

¹ Cuvintele: „Ispravnic... logofăt“ scrise de altă mînă.

<1524> mai 10.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rîi Tismana vama de sare de la vadul Vidinului.

† Милостію божією, Іу Владіслава воевода и господи́нь Блашки. Дават господство ми сию повеление господства ми свѣтому монастырю нарицаемаго Тисмана, іакоже да сѣт волници калѣгери вт свѣтомъ монастырѣ що ест више писано да нѣ ѡзимат вѣмѣ вт сол ѡ Брод Бѣдном вт власи и нитко да не смѣет задрѣжати или запрѣтити или бантовати предъ книгѣ господства ми, понеже га сѣм помиловахъ имъ господства ми сѣс тоя вѣм, како сѣ били помиловани и вт дрѣги господари.

Сего радѣ, ви говорим и господство <ми>¹ ви, кон сѣ бродници ѡ брод царевѣ Бѣдном, да ви наѡчи Богъ, да нѣ бантовати наш люде, нѣ да нѣ платите що мѣ ест право вѣмѣ вт сол. И ви и власи нища да не запрѣтит, нѣ сва вѣмѣ да платите свѣтомъ монастырѣ, що мѣ ест закон. Ё ино да не ѡчините, по реч господства ми.

Исправникъ втцѣ владѣка.

Пис ман ѣ дни.

† Іу Владіслав воевѣда, милостѣмъ божѣмъ, господи́нь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn al Țării Românești. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Tismana, ca să fie volnici călugării din sfinta mănăstire care este mai sus-scrisă să-și ia vama de sare la Vadul Vidinului de la vlahi și nimeni să nu cuteze să-i oprească sau să împiedice sau să tulbure peste cartea domniei mele, pentru că i-am miluit pe ei domnia mea cu această vamă, precum au fost miluiți și de alți domni.

De aceea vă spunem și domnia <mea>¹ vouă, care sînteți vameși la vadul împărătesc al Vidinului, să vă învețe Dumnezeu, să nu tulburați oame-nii noștri, ci să-i plătiți ce le este vama dreaptă din sare. Și voi și vlahii

¹ Omis.

să nu opriți nimic, ci toată vama s-o plătiți sfintei mănăstiri, cit îi este legea. Și altfel să nu faceți, după spusa domniei mele.

Ispravnic părintele vlădica.

S-a scris mai 10 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 260 (Tismana, XCII/2).

Orig., hirtie (30,5 × 21,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 592v—593.

Datat după domn.

EDIȚII. Trad. *Arh. Olt.*, XIII(1934), 351, sub <1523—1525> mai 10; *D.I.R.*, B., 174, sub <1523—1525> mai 10. Facs. *D.I.R.*, B., 307.

223

<1524> mai 22.

Vladislav al III-lea voievod scutește satele m-rii Bistrița de toate dările și slujbele, poruncind vecinilor să asculte și-i dăruiește cășăria din jud. Vilcea.

† Милостию божією, Іоу Владіславу воєвода и господинь вѣсн земли Ъгг-
рволдунискоє, сынъ прѣдобраго и великаго Владіслава воєвода. Дават господство
ми сѣе повелѣние господства ми селомом свѣтому монастырѣш въ Бистрицѣш, по
имѣ: Шешшѣла и Бѣлѣнини и Милостѣ и Пърѣла и Потѣла със влату и Бодѣстра
и Гъндѣнїи и Бѣлѣрещїи и Строещии іакоже да сѣт слободно и мирно въ вѣсехъ
слѣжбехъ и дажбехъ еанко се вѣретаєт въ землю господства ми. Сего радї, нитко
да не смѣєт бантовати, ни дворник, ни бани, ни слѣгѣ бански, ни господски, ни
слѣг болѣрски, ни ватаси, ни єдин чьловѣкъ да не имат метѣхъ със шнєи сѣлахъ
внше речєни, нѣ сами калѣгерїи въ свѣтомѣш монастырѣш да сѣт колни вѣладати
сѣлахъ си и вѣчинни, понеже тко се би покѣснїи бантовати или нѣчто досати, а
тоган чьловѣка зло ке патити. Ино не ке бити.

Сего радї, вѣ вѣчинни вѣсн, да слѣшате въ Ѳгѣменѣш <и>¹ въ послужници
свѣтомѣш монастырѣш; а ткои не ке слѣшати въ вас, а въцѣ Ѳгѣменѣш да єст
колєи досадїти и пѣдѣпшати по своєю дѣло и да га донєснїт свєзан ѣ господ-
ство ми.

И потом, пакѣ да мѣ вѣдѣт свѣтою монастырѣш кѣшерниа въ планини
Бѣлѣче, вѣре цо єст достоинїє господства ми, понеже помиловахъ господство ми

¹ Omiss.

свѣтомъ монастырѣ како сѣтъ помилували и дрѣши стари господари, еже сѣтъ были прѣжде въ господство ми. Ино да нѣст, по реч господства ми.

Исправникъ владѣка Ѳеодора.

Пис ми кѣ дни.

† Іо Владиславъ воievодъ, милостѣа божѣа, господинь.

Пис аз, Естратіе граматикъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele satelor sfintei mănăstiri de la Bistrița, anume: Șeoșul și Băbeanii și Milostea și Piriul și Potel cu balta și Vodeastra și Gindeanii și Vultureștii și Stroeștii ca să fie slobode și în pace de toate slujbele și dăjdiile cîte se află în țara domniei mele. De aceea nimeni să nu cuteze să-i tulbure, nici vornicul, nici banii, nici slugile banilor, nici domnești, nici slugile boierești, nici vătafii, nici un om să nu aibă amestec cu acele sate mai sus-zise, ci singuri călugării de la sfinta mănăstire să fie volnici să-și stăpînească satele lor și vecinii, pentru că cine s-ar încumeta să-i tulbure sau să-i supere cu ceva, iar acel om rău va păți. Altfel nu va fi.

De aceea voi, vecinii toți, să ascultați de egumen <și> de poslușnicii sfintei mănăstiri; iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibă voie să-l certe și să-l pedepsească după fapta sa și să-l aducă legat la domnia mea.

Și după aceea, iarăși să-i fie sfintei mănăstiri cășăria din munții Vilcii, oricît este ce se cuvine domniei mele, pentru că am miluit domnia mea sfinta mănăstire precum au miluit și alți bătrîni domni, care au fost înainte de domnia mea. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic vlădica Theodor.

S-a scris mai 22 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Am scris eu, Estratie gramatic.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 161 (Bistrița, LXIV/328).

Orig., hirtie (32 × 21,5), pecete aplicată.

Cu două traduceri: una de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, alta de la începutul sec. al XX-lea; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 16v—17 și 713 f. 631, 807v—808, 812.

Datat după domn.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 174-175, sub <1523-1525> mai 22. *Facs. Ibidem*, 308.

1524 (7032) iunie 16, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana vama de la Calafat cu târgul și bălți cu vama din pește.

† Милостію божію, Іо Владислав воєвода¹ и господи́нь вѣсон земли Зггровлахїнскоє, сынъ прѣдобраго и великаго Владїслава воєвода. Дават господство мси¹ сїе повелѣніе господства ми егѣмнѣ и наставникѣ вт монастыр Тисменски, еже в Христѣ ест <о>¹вителие, храмѣ прѣчистїе владичице нашен Богородице и присно дѣвнє Марїе, кур втцѣ Истратїе и вѣсѣх еже в Христѣ братїе еже шретавцим се вѣ свѣти монастырѣ, тако да им ест вама вт Калафат със трѣгѣ и влата Бистрицѣ със вама и Бело Блатѣа и Жицеѣа и Платец и І отлоє и Калице, понеже им сѣт вили стари и дѣдинє вт стари господари. Тако и господство ми им дадох, а ест свѣтомѣ монастырѣ такоже им ест вилє и прѣжде. И да ест <вѣ>² пише иноком и вѣ вѣчноє вѣспоминанїе родїтелине господства ми и господство ми.

Се҃го радї, да сѣт волници калѣгери вт Тисменѣ да си взмѣт достоанїа вт теѣ вама и вт теѣ влатє. И варе коє болѣрин цет дигнѣт карван, а вн да ест волєн да си взмѣт вама на Жил, гдє ест вил и прѣжде; а ва Калафат да не имат работѣ, анѣ да имат тѣкмо калѣгери вт Тисменѣ. И варе кон болѣрин или дворан или либо тко хоцет бити, та че вднєсти сол или шецє или либо вт кон добитока та цет продати, а калѣгери да сѣт волници да си взимат вама. И ни хтѣ да нѣ не смѣет задрѣжати, ере велико зло и шргїю имати ке вѣспрїетїе вт кѣ господство ми тѣкѣваго чѣловѣка. И ино да нѣст. И да сѣт волници вамаши калѣгером да нѣ спишет ѣ катастих тко не ке платит, те да донесет кѣ господство ми.

И варе тко цет разорит сїе повелѣніе господства ми и не ке стверѣдит, а вн да мѣ ест сѣпостатница прѣчистаа Бєгоматєри на страшнѣм и невѣлитном сѣдище и да имат клетѣа тнї бо҃гоноснїх втцѣ иже вѣ Никєи и да имат шчетїе съ Иудое и трѣклїтом прѣе и съ <и>²нѣми Юди иже вѣзѣпише на господа Бога и спаса нашего Ісуса Христа, кровє его на нѣх и на чєдох нѣ, еже ест и вѣдет вѣ вѣки, амин. И ино да нѣст.

Пис ѣ Бѣжєрци, юнїе сї дани, в лѣт *злѣ.

† Іо Владїслав воєвода, милостїа божїю, господи́нь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia

¹ Loc rupt.

² Omis.

<mea>¹ această poruncă a domniei mele egumenului și nastavnicului de la mănăstirea Tismena, care este lăcaș întru Hristos, hramului preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, chir părintele Istratie și tuturor celor întru Hristos frați care se află în sfînta mănăstire, ca să le fie vama de la Calafat cu tîrgul și balta Bistrețu cu vama și Balta Albă și Jiețul și Plateț și Cotlov și Caliște, pentru că le-au fost vechi și dedine de la bătrîinii domni. Astfel și domnia mea i-am dat, ca să fie sfintei mănăstiri precum i-a fost și mai înainte. Și să fie <de>¹ hrană călugărilor și de veșnică pomenire părinților domniei mele și domniei mele.

De aceea să fie volnici călugării de la Tismena să-și ia ce li se cuvine de la acele vămi și de la acele bălți. Și oricare boier va ridica vama, el să fie volnic să ia vama la Jiu, unde a fost și mai înainte; iar la Calafat să nu aibă treabă, ci să aibă numai călugării de la Tismena. Și oricare boier sau curtean sau oricine va fi, dacă va transporta sare sau oi sau orice fel de marfă ca să o vîndă, iar călugării să aibă voie să-și ia vama. Și nimeni să nu cuteze să-i oprească, căci mare rău și urgie va primi din partea domniei mele un astfel de om. Iar altfel să nu fie. Și să fie volnici vameșii călugărilor să-i scrie în catastih pe cine nu va plăti, ca să-l aducă la domnia mea.

Și oricine va strica această poruncă a domniei mele și nu o va întări, aceluia să-i fie potrivnică preacurata maica lui Dumnezeu la cumplita și neînduplecata judecată și să aibă blestemul celor 318 părinți purtători de Dumnezeu cei de la Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu ceilalți iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mintuitorului nostru Isus Hristos, sîngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin. Și altfel să nu fie.

S-a scris în București, iunie 16 zile, în anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 269 (Tismana, III/5).

Orig., hîrtie (28 × 22), pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri: una de la sfîrșitul sec. al XVIII-lea, cealaltă din 1829; alte traduceri ibidem, mss. 329, f. 590 și 337, f. 319v—320.

EDIȚII. Trad. Nicolăescu-Plopșor, *Mon. j. Dolj*, 42—43, sub 1524 iunie 19; *D.I.R., B.*, 180—181. Facs. *D.I.R., B.*, 313.

225

<1524> iulie 27.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana satul Ceuri, pe care-l scutește de toate dările și slujbele, afară de bir.

† Многостію божію, Іу Владіслав воєвода и господинь вѣсон земян ѿгг-
робрахінскон. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми свѣтому монас-

¹ Loc rupt.

тирѣ и божествомъ храмъ прѣсвѣтѣи ѿспенїе зовимаго Тисмана, ꙗкоже да ни
ест село по имѣ Чесрїи¹, свѣтомъ монастырѣ на потребѣ, а дрѣгъ нихто да не имат
метѣхъ съсъ въомъ село, понеже ихъ простихъ господство ми штъ въса сльжеа и
дажеа, варе елика се хтѣтъ шерѣсти въ землѣ господство ми.

Тако, нихто да мѣ не смѣетъ досадїти ихъ или тегланти ихъ бѣди штъ кон
работъ господскы, бѣде кон штъ правителемъ господство ми бѣде сльгъ велики
дворникъ бѣде сльгъ коемъ штъ правителемъ господства ми бѣде кон ке тератъ ѿ
вонскы, нихто да не иматъ съ н<а>шихъ работъ, кроме енр да платитъ, а ни о ни-
чисоже да платитъ; ере сїе покѣситъ или бирчиъ или кабларъ или джмаръ или вамшїи,
а тоганъ чьловека много зло хощетъ въспрїети штъ къ господство ми, како сльга
невѣрна и прѣстѣпника. Ёщеже ке стоатъ штъ свою зло и штъ свою глѣвѣ. Инако
да нестъ, по речъ господство ми.

Исправникъ ѿвѣдѣръ велики логѣетъ.

Писъ юлїе къ дъни.

† Іу Владиславъ вѣвѣда, мнлостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri și dumnezeiescului hram al preasfintei Adormiri numită Tismana, ca să le fie satul anume Ceurii², sfintei mănăstiri pentru nevoie, iar altul nimeni; să nu aibă amestec cu acel sat, pentru că i-am iertat domnia mea de toate slujbele și dăjdiile, oricite se vor afla în țara domniei mele.

Astfel, nimeni să nu cuteze să-i supere pe ei sau să-i ia cu sila fie la orice muncă domnească, oricare dintre dregătorii domniei mele, fie sluga marelui vornic fie sluga vreunuia dintre dregătorii domniei mele fie acei ce vor trage la oaste, nimeni să nu aibă treabă cu dinșii, numai birul să-l plătească, iar alta nimic să nu plătească; căci cine s-ar încumeta la aceasta, sau birar sau găletar sau dijmar sau vameș, acel om va primi mare rău din partea domniei mele, ca o slugă necredincioasă și nesupusă. Încă și pentru răul său va sta cu capul. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Theodoru mare logofăt.

S-a scris iulie 27 zile.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 263 (Tismana, XCII/4).

Orig., hirtie (30 × 20,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere de la sfârșitul sec. al XVIII-lea; altă traducere ibidem, ms. 329, f. 282.

Datată după domn.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 176, sub <1523—1525> iulie 27. Facs. *Ibidem*, 310.

¹ Cuvîntul: Чесрїи șters, posterior, cu altă cerneală și transformat în Соходола.

² Cuvîntul „Ceurii” șters, posterior, cu altă cerneală și transformat în „Sohodol”.

1525 (7033) februarie 10, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Alun, dăruit de Stanciu din Baia.

† Милостію божію, Ыу Радѹл конвода и господинь въсою земле Угрово-
владѹнскою, сынѣ добраго и великаго Радѹла конводѹ. Дават господство ми сѹе
повелѣніе господства ми свѣтомѣ монастырѣ нарицаемаго Бистрица, еже ест храм
свѣтоѣ Успеніе Богородице, такоже да им ест едно село, именованъ Яланъ съ въсем
хотаром и съ водѣницами и съ селѣм, понеже приложи жупанъ Станцюл ѡт Бане
ѡвоѣ село свѣтомѣ монастырѣ за своѣмѣ дѣшѣ. И нхѣтѣ да не имат метѣхѣс
със ѡвоѣ село Яланъ, тѣчню свѣтомѣ монастырѣ ѡт Бистрицѣ.

Бего радѹ и господство ми им дадохъ, такоже да им ест въ шчинѣ и въ
ѡхабѣ и нхѣ ѡт когоже непотѣжковѣно, по шризмѣ господства ми.

Еже и свидѣтелѣе поставѣем господство ми: жупанъ Прѣвза велики бан и
жупанъ Драгичъ велики дворник и жупанъ Радѹлъ велики логофѣт и жупанъ Нѣгѡе
велики вистнар и жупанъ Драгомиръ велики спатар и жупанъ Радѹлъ велики пѣхарник
и жупанъ Радѹлъ велики комис и жупанъ Шербанъ велики столник и жупанъ Дрѣганъ
и Бадѣ велики постелници. Исправникъ Радѹлъ велики логофѣт.

Писъ къ настола градъ Трѣговище, мѣсѣца февруаріе 7 дани, въ лѣтѣ 7327.

† Ыу Радѹлъ конвода, милостію божію, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marelui și bunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele sfintei mănăstiri numite Bistrița, care este hramul sfintei
Adormiri a născătoarei de Dumnezeu, ca să le fie un sat, anume Alun, cu
tot hotarul și cu morile și cu totul, pentru că l-a dăruit jupan Stanciul de la
Baia acel sat sfintei mănăstiri pentru sufletul său. Și nimeni să nu aibă ames-
tec cu acel sat Alun, numai sfinta mănăstire de la Bistrița.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă
și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Pîrvul mare ban și jupan
Draghici mare vornic și jupan Radul mare logofăt și jupan Neagoe mare
vistier și jupan Dragomir mare spătar și jupan Radul mare paharnic și jupan
Radul mare comis și jupan Șerban mare stolnic și jupan Drăgan și Badea
mari postelnici. Ispravnic Radul mare logofăt.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna februarie 10 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 271 (Bistrița, XLI/1).

Orig., perg. (27 × 39), pecete timbrată.

Cu o traducere din 1849; alte traduceri ibidem, mss. 192, f. 505, 202, f. 371 și 713, f. 604.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 182. Facs. *Ibidem*, 315.

227

<1525 februarie 10 — iulie 24; 1531 noiembrie 5—1533 decembrie 27>.

Drăghici mare vornic împuternicește pe Tocsaba să dea lui Vlaicul un ogor din ocina lui Ratea.

† Пишет жупан Драгичи велики дворник сїю мою книгъ шкормъ чьловѣкъ, по имѣ Токсаба, како да ест воленъ със моеи книгъ терѣ да ѡзиматъ една нивѣ въ тѣмъ мѣстѣ Ративъ, да го даватъ Влаикъ за ѣ аспри. Я колѣ се мнитъ криво, а онъ да приндетъ лицемъ предъ мене.

† Scrie jupan Draghici mare vornic această carte a mea acestui om, anume Tocsaba, ca să fie volnic cu cartea mea ca să ia un ogor din ocina lui Ratea, să-l dea lui Vlaicul pentru 200 aspri. Iar cui i se va părea strimb, să vină de față înaintea mea.

Bibl. Acad., XI/70.

Orig., hirtie (15 × 20,5), pecete aplicată, căzută.

Datat după marele vornic.

228

1525 (7033) februarie 11.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Tătari, dăruit de Neagoe Basarab voievod.

† Милостїю божею, Іу Радул конвода и господинъ всонъ земанъ ѡгро-владѣнсконъ, сынъ великаго Радула конводе. Даватъ господство ми сїе повелѣнїе господства ми свѣтомъ монастырѣ нарицаемаго Яргинъ, иже естъ храмъ прѣсвѣтѣи и чистѣи и преблагословенѣи владичице наше Богородице, присно дѣвѣи Марїи, чьсное еи ѡспенїе, иже да мѣ естъ село, по и мѣ Тѣтарїи, понеже нѣ естъ покѣпна Басараба конвода въ свѣтомъ монастырѣ въ свѣта Гора нарицаемаго Иверїи, за ѡѣхъ аспри.

Сего радѹ, мѣ дадох и господство ми, <и>коже да мѣ ест въ учинѣ
и въ вѣдѣ свѣтомѣ монастырѣ в Аргиш, како ест вѣщан поконнога Басараб
воивода, вѣчнаго памет. И ни шт когоже непотѣкновено, по реч господства ми.

Исправникъ Първѣл велики бан.

Иис мѣсца феврварѣ аѹ дѣнь, в лѣт хЗЛГ.

† Io Радѹл воивода, милостѣа божѣа, господинь.

<Pe verso>: Тѣтарѹ. Тѣтарѣл.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Arghiș, unde este hramul preasfintei și curatei și preabinecuvîntatei stăpinei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstitei ei Adormiri, ca să-i fie satul, anume Tătarii, pentru că l-a cumpărat Basarab voievod de la sfinta mănăstire de la Sfintul Munte numită Iveri, pentru 5 600 aspri.

De aceea i-am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri de la Arghiș, precum făgăduise răposatul Basarab voievod, veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Pîrvul mare ban.

S-a scris luna februarie 11 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso:> Tătarii. Tătarul.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 272 (Ep. Argeș, XXXIII/1).

Orig., hirtie (30 × 20,5), pecete aplicată, căzută.

Traducere ibidem, ms. 708, f. 318v—319 (sub feb. 10).

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 182—183. Facs. *Ibidem*, 316.

<1525—1528> martie 29.

Radu de la Afumați voievod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăsească seliștea Varonic a m-rii Tismana.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voievod și domnu. Scriem domnia mea ție Frățilă și cu ceata ta, pentru căci cînd ați venit cu acéle capete înaintea domnii méle, iar voi ați arătat domnii méle cum ați avut acea moșie înpresurată de către egumen Efrem din mănăstirea Tismana și așa ați cerșut de la domnia mea, ca să vă miluescu domnia mea. Întru aceea,

domniia mea v-am miluit cu acea moșie, anume Varonicu și față nu ați stătut cu călugări din Tismana; iar călugări au adus cartea lui Mircea voevod și a altor domni, a tuturor carii față au fost pe rind pînă la domniia mea și le-am căutat domniia mea cărțile și așa am găsit domniia mea cum că au fost acea moșie a sfintei mănăstiri de moștenire.

Pentru aceasta, în ce ceas veți vedea această carte a domnii mele, iar voi dintr-acel ceas să vă părăsiți de acea mai sus-zisă moșie, mai mult amestec să nu aveți și să dați cartea aceia care v-o am făcut domniia mea în mina părintelui egumenu Efrem, ca să o rumpă. Iar de nu veți vrea a da precum v-am poruncit domniia mea, iar voi așa să știți că voi porunci domniia mea de vă va pune întru o țapă innaintea ușilor voastre. Într-alt chip să nu fie, după zisa domnii mele.

Și ispravnic Balaur logofăt.

Mart 29, fără văleat.

Io Radu voevod¹.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330, f. 155.

Copie; altă copie ibidem, ms. 335, f. 44.

Datat după domn, egumen și ispravnic.

EDIȚII. *D.I.R.*, B., 184.

230

<1525—1528> martie 31.

Radu de la Afumați voievod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăsească seliștele Varonic și Bresnița ale m-rii Tismana.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod și domnu. Scriem domniia mea ție Frățilă cu cetașii tăi și așa-ți vorbescu domniia mea, pentru că au venit călugării din sfinta mănăstire Tismana, de au jeluit la domniia mea cum că le impresurați oarecare seliște, anume Varonicu și seliștea Bresnița și cu tot hotarul, cit să alége a sfintei mănăstiri.

Drept aceasta, în ceasul ce veți vedea această carte a domnii mele, iar voi într-acel ceas să vă părăsiți de seliștele sfintei mănăstiri, pentru că s-au găsit aceste seliști scrise în cărțile sfintei mănăstiri; pentru aceasta, să vă părăsiți și niminea să nu îndrăznească a le opri sau a stăpini innaintea acești cărți a domnii mele, pentru că cine s-ar ispiti să le oprească sau altă ceva a bintui sfinta mănăstire, acel om rău va păți. Iar într-alt chip să nu

¹ În faza tipăririi volumului, Arhivele Statului au achiziționat originalul acestui document (A.N., MMDCCCLVI/5) cu data martie 22. Față de prezenta traducere, singurul element nou este calitatea de vătaf a lui Frățilă.

fie, după zisa domnii mele. Iar de ți să va părea cu strimbul, să stați față înaintea domnii mele.

Ispravnic Barbul¹ logofătu.

Martie 31, fără leat.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330, f. 154v.

Copie; altă copie ms. 335, f. 44v—45.

Datat după documentul anterior.

EDIȚII. *D.I.R.*, *B.*, 184—185.

231

1525 (7033) aprilie 19, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stanciu gramatic pării de sate și țigani, în urma unei judecăți.

† Многостно божію, Іу Владіслав воєвода и господи́нь въсен земли Угг-робрахнинскоє, сына прѣдобраго и великаго Владіслава воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣние господства ми слѣгъ господства ми, жѣпанъ Станчюлъ граматикъ и съ сынови си, лица им Богъ припѣстит, ѡкоже да им бѣдет комате бащинъ си Станчюлов Ѡбразлат скаки, посвѣде, цо ест имал селах и ацигани. Села, по нлѣ: Дрѣгжници, варе елико се избрат дел Станчюлов Ѡбразлат и ѡ Корнѣцѣни пол и ѡ Концишѣ паки елика се избрат дел бащамъ си Станчюловѣ Ѡбразлат. И пак, ѡт Бинтилеци пол и ѡт Кличю паки елика се изберит дел бащам си Ѡбразлат. И потом, паки да им сѣт ѡт ацигани дел бащам си Ѡбразлат, варе елико се избрат, понеже им ест старе и праве ѡчине, дѣдѣне.

И потом, ест бив повелѣл ѡикам си Радѣл, брат Ѡбразлат, преко планинъ; тако ест тамо загѣвен и ѡни комате си изгѣви. И по съмрѣти Радѣловѣ, брат Ѡбразлат, а сынъ его Бинтилъ принде въ дѣни Михне воєводе, тако притесни Станчюл граматик више реченъ.

И къда ви съда, принде Станчюл граматик пред господства ми, тере ми се жалова како га ест притесни Бинтилъ прѣви брат чедѣ. И ѡ том, господство ми гледах и сѣдих съ чѣститими властелини господства ми и наидох господство ми како ест бив Станчюл граматик сынъ прав Ѡбразлат; и мнози болѣри свѣдѣтелстваше пред господства ми ере ест прав сынъ Ѡбразлат.

Сего радѣ, им дадох и господство ми, ѡкоже да им сѣт въ ѡчине и въ ѡхаб, ним и сыновом им и вишком и прѣвнѣчетом им и ни ѡт коже непотѣкнокенно², по ѡризмъ господства ми.

¹ Probabil în loc de: Balaur.

² Loc rupt.

СѢДѢТЕЛНІ: ЖЪПАН ЖИГОРАНСА ВЕЛНИК ДВОРНІК И ЖЪПАН ДРЪГАН ПОСТЕЛНИК
И ЖЪПАН КАПОТЪ ВИСТІАР И БРЪЖОГН КАЧАР И ПАН ДВОРНІК И КОСТЪ АРМАШ.

И аз, Естратиѣ граматик, сърѣкѣписакшаго въ настоли град БѢКЪРЕЦИ.
Исправник ТѢРЧИНС ВЕШН КАЧАРС. Пис мѣсеца апрѣлѣи ѿ дѣни, в лѣт жълг.

† Іо Владислав воевода, милостѣа божѣа, господнѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, jupanului Stanciul gramatic și cu fiii săi, ciți îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie toate averile părintelui său Stanciul Obrazlat, peste tot, cit a avut sate și țigani. Satele, anume: Drugănești, oricît se va alege partea lui Stanciul Obrazlat și la Cornățeani jumătate și la Conțești iarăși cit se va alege partea părintelui său Stanciul Obrazlat. Și iarăși, din Vintilești jumătate și din Cliciu iarăși cit se va alege partea părintelui său Obrazlat. Și după aceea, iarăși să le fie din țigani partea părintelui său Obrazlat, oricît se va alege, pentru că le sînt vechi și drepte ocini, dedine.

Iar după aceea, a fugit unchiul său Radul, fratele lui Obrazlat, peste munte; astfel a pierit acolo și a pierdut averile acolo. Iar după moartea lui Radul, fratele lui Obrazlat, fiul său Vintilă a venit în zilele lui Mihnea voievod, de a cotropit pe Stanciul gramatic cel mai sus-zis.

Iar cînd a fost acum, a venit Stanciul gramatic înaintea domniei mele de mi s-a jeluît că l-a cotropit Vintilă, vărul său primar. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat cu cinștiții vlastelini ai domniei mele și am aflat domnia mea că Stanciul gramatic a fost fiu legiuit al lui Obrazlat; și mulți boieri au mărturisit înaintea domniei mele că este fiu legiuit al lui Obrazlat.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Jigoranul mare vornic și jupan Drăgan postelnic și jupan Capotă vistier și Virjoghi clucer și Paun vornic și Costea armaș.

Și eu, Estratie gramatic, care am scris cu mîna în cetatea de scaun București. Ispravnic Turcinu fost clucer. S-a scris luna aprilie 19 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXVI/2.

Orig., perg. (33,5 × 31,5), pecete mică timbrată.

Fotocopie ibidem, XLII/119.

EDIȚII. Trad. Florescu, *Mărgineni*, 14, sub 1525 aprilie 14; Florescu, *Vintilă I*, 202—204; *D.I.R.*, B., 185. Facs. *D.I.R.*, B., 317.

<1525 după aprilie 19 — august>, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stoica și fratelui său satul Bădiceni, parte din Bunești și munți.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele Stoicăi și fratelui lui...¹ și cu feciorii lor, ca să le fie lor satul Bădicenii tot și munții ce să numesc Gruisor și Brădișor și din Gliganul trei părți. Și să le fie lor moșiia părinților lor de la Bunești din Valea Calului oricâtă li să va veni, pentru că sint bune, bătrine și drépte moșii și de baștină.

Pentru aceasta am dat lor și domnia mea ca să le fie lor moșiia stătătoare și ohabnică lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și de dînșii vinzare să nu fie în véci. Și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Iată dar și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Jigoran vel dvornic i jupan Drăgan vel logofăt i jupan Stan spatar și Neagoe al lui Drăghici comis i Capi² vistier i Virjoghe stolnic³ i Stănilă portar i Mania i Petri-man i Mălaiu veliții postelnici.

Și am scris eu, Dumitru logofăt, în scaunul ce se numește București. Ispravnic Dragomir sluger.

Acest izvod s-au tălmăcit pe limba rumânească asemenea după hrisovul cel slovenesc de Lupu dascal slovenesc la Școala domnească ot București.
† Az Lupu dascal slovenesc izpisah.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 267 (Ep. Argeș, V/1).
Traducere; altă traducere ibidem.
Datat după domn și sfatul domnesc.
EDIȚII. D.I.R., B., 186.

1525 (7033) aprilie 30, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Hilandar de la Athos un obroc anual de 10 000 aspri.

† Иже въ Гръцкѣн Горѣ Фѳинце и царскѣе свѣщенїе шентѣли, монастырѣ зовомаго Филандар, идеже ест храм прѣсвѣтѣн и прѣблагословѣнѣн владѣ-

¹ Loc alb.

² În loc de: Capotă.

³ În loc de: clucer.

чице нашон Богородици, чьстно ен Бъведеиѣ, чьстнишомъ шцѣ егъменъ и свѣщенникомъ и старцемъ и дѣакономъ и въсемъ братиѣмъ еже въ Христѣ, с<смер>ено мѣтаніе сътвараемъ и приносимъ вашон свѣтъне, азъ же, милости божіею и вашими свѣтими молитвами шерѣтаемъ въ настоѣщій вѣреме шладатель и господишь землю Уггровлахиискоѣ, Іу Радѣла коевода.

И по сихъ, шцѣи свѣти, вѣдомо да естъ вашон свѣтъне, понеже прѣиде къ намъ въ свѣтъню вашон шцѣи наше и наставникъ вашон свѣтъне егъменъ Макаріе и дѣховникъ Ісѣи (?) и принесоме намъ шенично благословеніе и благословише се ѡ насъ въ мѣсто въсехъ васъ и възвестише намъ въ потрѣбнихъ вещихъ монастырскѣи и въ вашемъ прѣбываніи. И ми въсе по тинкѣ разумехомъ и прѣимихомъ съ въсемъ шерьдѣемъ.

Сего радѣи азъ, шцѣи свѣти, шещемъ шенични шерокъ цю сте имали при ини господари прѣжде насъ бивши; и шт господство ми такожде да ималъ свѣти монастыр по хѣ аспре и да прѣидѣтъ братиѣи и посланици шт свѣтаго монастыра за више речени шерокъ ката годѣне по Богошвеніи, да ѡзнимаетъ шерокъ свѣтомъ монастырскѣи, да естъ свѣтомъ монастырскѣи въ шкрѣпленіи, а намъ же и богоданни намъ чедѣи въ вѣчнои въспоминаніи. И вашон свѣтъне да прѣимите и да благословите и да молитѣ Бога въ насъ, грѣшныи, и да не забивайте насъ въ свѣтихъ вашихъ тинахъ, нѣ молитѣ Бога въ насъ, грѣшнихъ и теорите и намъ, шкоже и свѣтопочившихъ прѣжнихъ ктитори и при животѣи и по животѣи нашемъ да ни поминанте дондеже шти свѣти монастыр, шкоже шещали се естъ свѣтъчѣи вашон и наручили по више речени наставникъ и дѣховникъ, шкоже въспоминанте и свѣтопочившихъ ктитори. И Христосъ, иже въсакои благости, да не ѡиштитъ насъ, грѣшныхъ, свѣтихъ ви молитѣ, нѣ да естъ съ вашими свѣтими молитвами и съ нами грѣшныхъ, въ Христѣ, аминъ.

И прихѣдешии братиѣи спенъ аспре ѿ и на болницѣи ас<при> ѿ¹.

И азъ, Трифонъ, иже начирталъ въ Трѣговнищѣи, мѣсеца апри<л>ѣи ѿ дѣнь, въ лѣтѣи хѣлѣ.

Въспомините, шцѣи свѣти, писакшаго.

† Іу Радѣла коевода, милостѣи божіи, господишь.

† Celui de la Sfintul Munte Athos și sfințitului lăcaș împărătesc, mănăstirii numite Filandar, unde este hramul preasfintei și preabinecuvintatei stăpinei noastre de Dumnezeu născătoare, cinstitei ei Intrări în biserică, cinstitului părinte egumen și preoților și stareților și diaconilor și tuturor fraților întru Hristos, fac și aduc smerită închinăciune sfințiilor voastre eu, dar, cel care din mila lui Dumnezeu și rugăciunile sfințiilor voastre mă află

¹ Pasajul: и на болницѣи ... ѿ¹ este adăugat la urmă, între zi și valeat.

în vremea cea de acum stăpînitoe și domn al țării Ungrovlahiei, Io Radul voievod.

Și după acestea, părinți sfinți, am înțeles că este al sfinților voastre, căci a venit la noi de la sfințiile voastre părintele nostru și nastavnic al sfinților voastre egumenul Macarie și duhovnicul Ison (?) și ne-a adus obișnuita binecuvîntare și ne-a binecuvîntat în locul vostru al tuturor și ne-a înștiințat despre lucrurile necesare mănăstirii și despre traiul vostru. Și noi despre toate pe rînd am înțeles și am primit cu toată osirdia.

De aceea și eu, sfinți părinți, făgăduiesc obișnuitul obroc pe care l-ați avut în timpul altor domni care au fost înainte noastră; și de la domnia mea să aibă sfînta mănăstire de asemenea cite 10 000 aspri și să vină frații și trimișii de la sfînta mănăstire pentru mai sus-zisul obroc în fiecare an după Bobotează, să ia obrocul sfîntei mănăstiri, să fie sfîntei mănăstiri de întărire, iar nouă și celor de Dumnezeu dăruți fii de veșnică pomenire. Iar sfințiile voastre să primiți și să binecuvîntați și să rugați pe Dumnezeu pentru noi, păcătoșii, și să nu ne uitați în sfintele voastre taine, ci să rugați pe Dumnezeu pentru noi, păcătoșii și să ne faceți și nouă, ca și celor sfinți răposați ctitori dinainte, și în viață și după viața noastră să ne pomeniți cit va sta sfînta mănăstire, după cum ați făgăduit sfințiile voastre și ne-ați vestit prin mai sus-zisii nastavnic și duhovnic, că veți pomeni pe sfintrăposații ctitori. Și Hristos, care este toată bogăția, să nu ne lipsească pe noi, păcătoșii, de rugăciunile sfinților voastre, ci să fie cu sfintele voastre rugăciuni și cu noi păcătoșii, întru Hristos, amin.

Și cheltuială fraților care vor veni 500 aspri și la bolniță 800 aspri¹.

Și eu, Trifon, care am scris în Tîrgoviște, luna aprilie 30 zile, în anul 7033 <1525>.

Pomeniți, părinți sfinți, pe cel care a scris.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/14.

Fotocopie după orig. la M-rea Hilandar de la Athos.

EDIȚII. Facs. *Radojičić*, 11.

1525 (7033) mai 4 (?), Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri și egumenului Macarie 1000 de aspri.

† БЛЖЕНН ДУХОМЪ БОЖИМЪ ВОДЪМН, СЫН СЪТ СИНОВЕ БОЖИ, ТАКОЖЕ РЕЧЕ БОЖЕСТВЕНН АПОСТОЛЪ, ЕМЪЖЕ ВЪСАБД ТЕКЪЩЕ НИЖЕ ПРАВДЕ ЛЮБИТЕЛНЕ И БЛАЖЕНИИ УНН

¹ Pasajul: „și la bolniță 800 aspri“ este adăugat la urmă, între zi și văleat.

гласъ радоваѣа чающе слышати: „прїидѣте благословенїи шца моего, наследуйте ѡ готованное вамъ царство шт сложенѣа мирѡ, въззѣдахъ бо се и дасте ми части, въззѣдахъ се и напоите мѣ, страненъ бехъ и възведосте мѣ, нагъ бехъ и одеждисте мѣ, болънъ и въ тѣмници и послѡжисте ми“. Сынъ ѡбо гласъ сладчанши блага творещимъ слышати его възспѣже и вънити въ царство небесное и наследникымъ бити благимъ шнемъ, ꙗже шко не виде и шхо не слыша и на срдце чловека не възведе, ꙗже ѡ готова Богъ ловещїимъ его. Такожде и грѣшнїе, штсидѣмїе въ шгнь вечнїи слышати ест, ꙗко не съхраншїимъ господа Бога заповѣдъ, ниже дачуща, ниже жѣдуща, ниже болна, ни въ тѣмници сѣща, ни посѣтившїимъ, ни послѡжившїимъ.

Сѣа, ѡбо, мы поминающе, не подобаетъ штлагати врѣмена или часъ, не вѣдѣще въ кїи часъ господь нашъ прїидетъ и въсако не готовыхъ и не имѡще свѣтильники свои горѣщихъ, ни бѣдѣщихъ шверѣщетни. Нѣ ѡбо аще и тѣшкимъ врѣменемъ шдръжимїи есмо и лютою стрѣла грѣхрѣдѣа шзавнѣхомъ се, нѣ господь нашъ Ісусъ Христосъ шедръ и милостивъ ест, къ въсемъ рѡце простивает, ꙗко штца къ възлюбленномъ синѡ самъ бо речнъ въсѣчьстнїимъ и прѣчнїстїимъ свои ѡсти, ꙗко: „не хоцѣ съмрѣти грѣшномъ, нѣ ꙗко швератити се емо и живѣ бити“; и: „не прїидохъ призвати правденїе, нѣ грѣшнїи къ поканїю“. Шкоже многїи шентѣли по мерѡ добродѣтелїи, дображе дѣла многообразна, сырѣч: любовь, милостивѣ, постъ и въздръжанїе, вѣра, надежда и ꙗко многыгрѣшнїихъ и низѡ вѣкомныхъ милосрднїе възводит и мѡжет и синоположенїа сподобѣет, радї тѣчїю шбращенїа, ꙗкоже рече: „Не хоцѣ съмрѣти грѣшномъ, нѣ ꙗко швератити се емо и живѣ бити и вънити въ радостъ господа своего“.

Сего радї и нѣже преждѣ насъ бивши владателїе царїе и кнези, сѣа слышеще, земляна добре въ съмиренїи строивше и силнїи небесна при шдрѣтоше и царствїе небеснаго сподобише се, ꙗкоже проорокъ Давидъ глаголетъ: „блаженнїи нѣже штпѣстїише се безаконїа и нїже прикрише се грѣси, блаженъ мѡжъ еможе не въменитъ емо господь грѣха“. И пакї: „нїже шбразомъ желаетъ еленъ на источники воднїе, шце желаетъ дѡше моа къ тебѣ, Боже“.

Снцѣ възделехъ и възлюбехъ и азъ, въ Христа Бога благовернїи и Богомъхранїми и самодръжавнїи, Іу Радѡла великїи вѣвода и господнїа въсонъ земли ШггровлаХїтїской и Подѡнавїю, синѡ великаго и прѣдобраго и свѣтопочнѣшаго Іу Радѡла вѣводе, прими смо съ въсѣ срдцемъ и благымъ произволенїемъ ꙗко да въздемъ новн ктиторїе и хранителїе и шновителїе, нѣже въ свѣтѣи Горѣ Яшонстѣи, перивола прѣчнїстїе Богородици, свѣщеннїе и чнстнїе шентѣли свѣтого и славнаго велико мѡченика и побѣдоносца Геворгїа и нѣже въ свѣтѣихъ штца нашїго архїерарха и чюдотворца Христѡва, Николи, нарицаемаго Ябранашки Пирга и шчинїи смо шброкъ свѣтѣи шентѣли хъасъ аспри и штцѡ нѣгъменѡ Йермонахъ Макарїю, да имат и шнь шброкъ хъа аспри. И да прїиходитъ вратнїа ката годїне по Богошвенїе да шзнимаютъ шброкъ свѣтѣи монастырѡ и штца Макарїа, да естъ свѣтѣи и шентѣли въ шкрѣпленїе, а намъ, вѣчное възшомнїанїе, да се помѣнѣемо съ свѣтїимъ ктиторїи

и въскѣхъ възглашенїахъ въ црѣкви и на трапезѣ, по възсѣдѣхъ и да се поетъ параклисъ въ сѣботѣ, по вечерни и въ неделю лутѣр҃гїю съборно и на трапезѣ прилежкѣ¹ и да се поменимо дондеже и стѣнтъ свѣтѣхъ монастырѣ, ѣкоже се помениетъ свѣтѣхъ ктиторѣ и царѣ благочѣстивки по прѣставленїи нхъ.

И азъ грѣшнїи и мьншїи, Радѣла Пѣдѣре, нже начрѣтахъ сїю книгѣ въ столнїи града Тръговице, въ лѣтѣ х҃лїг, мѣсеца мана д(?)² днѣ.

† Іѡ Радѣла кѣекода, милостїа божїа, господннѣ.

† Citi se poartă cu duhul lui Dumnezeu, aceia sînt fiii lui Dumnezeu, precum spune dumnezeiescul apostol, căruia pe urmă mergîndu-i cei iubitori de dreptate, aşteaptă să audă acel glas fericit de bucurie: „veniți binecuvîntații părintelui meu să moșteniți împărăția pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci am flămînzit și mi-ați dat să mînc, am însetat și mi-ați dat să beau, străin am fost și m-ați cercetat, gol am fost și m-ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și mi-ați slujit“. Deci acest glas dulce îl vor auzi făcătorii de bine împreună și vor intra în împărăția cerurilor și vor fi moștenitori ai acelor bogății, pe care ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu au intrat, pe care Dumnezeu le-a pregătit celor ce-l iubesc. De asemenea și păcătoșii, trimiși cu sila în focul veșnic, să asculte, căci n-au păzit porunca domnului Dumnezeu, nici pe cei flămînzi, nici pe cei setoși, nici pe cei bolnavi, nici pe cei ce sînt în temniță, nici nu i-au cercetat, nici nu i-au slujit.

Acestea, dar, noi amintindu-ni-le, nu se cuvine a întîrzia vremea sau ceasul, neștiind în care ceas va veni Domnul nostru și tot nepregătiți și neavînd făcliile noastre arzînd, nici veghind ne va afla. Căci chiar dacă sîntem îngreunați cu grea sarcină și sîntem otrăviți de apriga săgeată a păcatului, domnul nostru Isus Hristos, însă, este darnic și milostiv, către toți întinde mîinile, ca un tată către fiul preaiubit, căci singur a zis cu atotcinstita și preacurata sa gură, că: „nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte și să fie viu“; și: „nu am venit să chem pe cei drepți la pocăință, ci pe cei păcătoși“. Căci sînt multe lăcașuri pe măsura faptelor bune iar faptele bune sînt în multe chipuri, adică: iubirea, milostenia, postul și înfrinarea, credința, nădejdea, ca să ridice și să miluiască pe cei multpăcătoși și pe cei tîrși jos, cu milosirdie și să-i învrednicească și de jertfa fiului, numai pentru a-i îndrepta, căci a zis: „Nu vreau moartea păcătosului, ci să se îndrepte și viu să fie și să intre în bucuria domnului său“.

De aceea și cei care au fost înaintea noastră stăpînitori, împărați și cnezi, acestea auzind, cele pămîntești în pace bine le-au întocmit și prin

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

² Loc rupt.

acestea cele cerești le-au dobândit și de împărăția cerească s-au invrednicit, după cum grăiește David proorocul: „fericiți cei cărora li s-au iertat fărădelegile și li s-au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia domnul nu-i socotește păcatul“. Și iarăși: „în ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, astfel dorește sufletul meu către tine, Dumnezeu!“.

Astfel am dorit și am iubit și eu, în Hristos Dumnezeu binecredinciosul și de Dumnezeu păzitorul și singur stăpînitorul, Io Radul mare voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei și Podunaviei, fiul marelui și preabunului și sfintrăposatului Io Radul voievod, am primit cu toată inima și cu bunăvoință ca să fim noi ctitori și păzitori și innoitori acelei în Sfintul Munte Athos, grădină a preacuratei de Dumnezeu născătoare, sfințitului și cinstitului lăcaș al sfintului și slăvitului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghie și celui întru sfinți părintele nostru arhierarh și făcător de minuni al lui Hristos Nicolae, numit Turnul lui Arbănaș și am făcut obroc sfintului lăcaș 1 200 aspri și părintelui egumen ieromonah Macarie, să aibă și el obroc 1 000 aspri. Și să vină frații în fiecare an după Bobotează să ia obrocul sfintei mănăstiri și al părintelui Macarie, să fie sfintului lăcaș de întărire, iar nouă veșnică pomenire, să fim pomeniți cu sfinții ctitori și în toate strigările în biserică și la trapeză, pretutindeni, și să se cînte paraclis simbăta, după vecernie, și duminica liturghie sobornică și la trapeză băatură ¹ și să fim pomeniți cît stă sfinta mănăstire, precum se pomenesc sfinții ctitori și împărați binecinstitori după moartea lor.

Și eu păcătosul și cel mai mic, Radul Pădure, care am scris această carte în cetatea de scaun Tîrgoviște, în anul 7033 <1525> luna mai 4^a zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/15.

Fotocopie după orig. la m-rea Hilandar de la Athos.

235

1525 (7033) mai 16, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește m-rii Turnul lui Arbănaș de la Athos un obroc anual de 1 200 aspri și egumenului Macarie 1 000 de aspri.

† Иже въ скѣтѣхъ Горѣ Фѳонстенѣ, приколома прѣчистѣе Богородици, скѣщеннѣе шентѣли, храмѣ скѣтаго и славного велико мѣченика и побѣдоносца Гевургѣа

¹ Cuvînt scris deasupra rîndului.

² Loc rupt.

и нже въ свѣтыѣхъ отца нашего, архієраха и чюдотворца Христова, Николи Минеранкѣнскаго, Преваншкн Пирга, свѣщенникѣмъ и старцемъ и въси еже в Христѣ братни смерѣнно метаніе сътвораемъ вашоу свѣтнн, азъ же нже по милости божіей и вашими свѣтими молитва ми шербѣтими въ настоище време шладател и господнѣхъ въсон земан Ѣггровлахѣнскою и Поданавію, Іо Радѣла воєвода.

И по сиѣхъ, отци свѣты, вѣдомо да естъ вашоу свѣтнн, понеже прѣиде къ намъ отъ свѣтннѣхъ вашѣхъ отца нгумена Макаріе и дѣховникъ Іоанъ и принесоше намъ шенчноу благословеніе и благословише се с насъ къ мѣсто къ сеѣхъ васъ и възвѣстнше намъ в потребахъ вѣщи монастырскіе и мы въсе по редѣ добре разшмѣхѣмъ и приимъ смо съ вѣсѣмъ шербѣтима да бѣдемо ктиторн и шеновнталіе свѣтне шентелн и шчинн смо шерокъ хѣ аспри и отца нгуменъ Іермонахъ Макарію, да иматъ и онъ шерокъ хѣ аспри. И да прѣидетъ братѣа на вѣсако лѣто по Богошлвннѣю да шзнимаютъ шерокъ свѣтне шентелн и отца Макаріа, да естъ свѣтѣн шентелн въ шкрѣпаніе, намже въ вѣчноу въспомннаніе, да се поменѣмо съ свѣтими ктиторн и въ вѣсѣхъ вѣзглашннѣхъ въ црѣкви и на трапезѣ, по вѣсѣхъ и да се поетъ параканс въ шботѣ по вечерни и въ недѣлю лѣтшрѣію съкорно и на трапезѣ прѣлвѣкъ и да се шпишемо въ свѣтоу проскомидію и въ свѣтнн поменникъ и да се поменѣмо, шкоже се поменѣетъ свѣтын ктиторѣ и царѣ елагочѣстннѣи и при шивотѣ и по прѣшлвннн.

И азъ грѣшнн и мѣншнн, Радѣла Пѣдѣре, еже начрѣтахъ сѣю кннѣ въ столнн градѣ Трѣговннѣ, въ лѣто хѣлѣ, мѣсѣца мана шѣ дамѣ.

† Іо Радѣла воєвода, милостѣа божіа, господнѣхъ.

† Celui de la Sfintul Munte Athos, grădină a preacuratei de Dumnezeu născătoare, sfințitului lăcaș, hramului sfintului și slăvitului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghie și celui întru sfinți părinți ai noștri, arhierarhului și făcătorului de minuni al lui Hristos, Nicolae al Miralichiei, Turnul lui Arbănaș, preoților și stareților și tuturor celor întru Hristos frați, smerită închinăciune fac sfințiilor voastre, eu cel care din mila lui Dumnezeu și rugăciunile sfințiilor voastre mă aflu în vremea de acum stăpînitor și domn a toată țara Ungrovlahiei și Podunaviei, Io Radul voievod.

Și după acestea, părinți sfinți, am înțeles că este al sfințiilor voastre, căci a venit la noi de la sfinția voastră părintele egumen Macarie și duhovnicul Ioan și ne-au adus obișnuita binecuvîntare și ne-au binecuvîntat în locul vostru al tuturor și ne-au înștiințat despre lucrurile necesare mănăstirii și noi toate pe rînd bine le-am priceput și am primit cu toată osîrdia să fim ctitori și inoitori ai sfintului lăcaș și am făcut obroc 1 200 aspri și părintelui egumen, ieromonahului Macarie, să aibă și el obroc 1 000 aspri. Și să vină frații în fiecare an după Bobotează să ia obrocul sfintului lăcaș și al părintelui Macarie, să fie sfintului lăcaș de întărire, iar nouă de veșnică pomenire,

să fim pomeniți cu sfinții ctitori și în toate strigările în biserică și la trapeză, peste tot, și să se cînte paraclis simbăta la vecernie și duminica liturghie sobornică și la trapeză băntură și să fim scriși la sfînta proscomidie și în sfîntul pomelnic și să fim pomeniți după cum se pomenesc sfinții ctitori și împărați binecinstitori și în viață și după moarte.

Și eu păcătosul și mai mic, Radul Pădure, care am scris această carte în cetatea de scaun Tirgoviște, în anul 7033 <1525>, luna mai 16 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., Fotografii, LXXIII/13.

Fotocopie după orig, la m-rea Hilandar de la Athos.

236

1525 (7033) mai 30, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Tismana satele Vodița Mare, Virful Vladului ș.a., în urma unei judecăți.

† Милостію божію, Іу Владіслав воєвода и господинь вѣсон земан ѿгг-роблахѣнскон, сынъ великаго и прѣдобраго Владіслава воєвода. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми свѣтомѣ монастырѣ господства ми рекомни Тисмена, храмъ и шентѣли прѣсвѣтне владічнице нашен Богороднице и присно дѣви Маріи и славное ж ѿспеніе и штцѣ вгѣменѣ, наставникѣ свѣтомѣ монастырѣ, кѣр ѿфрем и вѣсем братіям еже живѣщихъ вѣ свѣтомѣ монастырѣ, іако да им ест Голема Бодница съ Бахнинном селницом и съ вѣсем хотаром, по шестои страна Боднице до хотар Рѣчнице и Брѣхъ Бладов до хотар Шибекю, гдѣ се станѣт ѿ шнои варѣ, сирѣч влатѣ нѣкою, понеже се прѣ вгѣмен и братіа шт свѣтаго монастыра прѣд господства ми съе сыновеи Рѣспови.

Тако, вгѣмен ѿфрем и братіа шт свѣти монастыр извадише книгѣ старимъ господам, шг штца моего Владіслава воєвода, що ест бил прѣжде и книгѣ прѣдѣдѣ господства ми и потом и книгѣ вѣсем господа по редѣ. И гледѣхъ господство ми тен книгѣ съ почетеннимъ властѣли господства ми и добре нандохъ господство ми како ест Велика Бодница съ вѣсем Бахнинном селницом и вѣсем хотаром, како ест свѣтомѣ <мо>¹настѣрѣ стара и права шчинна. И гледѣхъ и книгѣ Блада воєвода Калѣгера; тако и нандохъ како сѣ извадили калѣгери прѣд негѣ със кѣ еолѣри та сѣ клеи и свѣдѣтелствовали како ест свѣтомѣ монастырѣ стара и права шчинна.

Того радѣ и господство ми дадохъ свѣтомѣ монастырѣ како да мѣ ест вѣ шчинѣ и вѣ шхѣвѣ и ни шт когоже непотѣкновѣно, по рѣч господства ми.

¹ Loc rupt.

СѢЖЕ И СВЕДѢТЕЛѢ ПОСТАВЛѢЕМ ГОСПОДСТВО МИ: ЖУПАНЫ ЖОГОРАНЫ ВЕЛИКИ ДВОРНІК И ЖУПАНЫ ДРАГАН ВЕЛИКИ ЛОГОФЕТ И ЖУПАНЫ КАПОТЪ ВЕЛИКИ ВНОСТІАР И ЖУПАНЫ СТАН ВЕЛИКИ СПАТАР И ЖУПАНЫ ГОНЦѢ ВЕЛИКИ АРМАШ И НЕГОЕ ВЕЛИКИ КОМИС И МАНѢ ВЕЛИКИ СТОЛНИК И ПЕТРИМАНЫ ВЕЛИКИ ПОСТЕЛНИКЪ.

ПИС РАДУА ГРАМАТИК ВЪ ГРАД БѢЖЕВЦИ, МѢСІЦА МАИ 7 ДНЯ, В ЛѢТЪ 733.
† ІУ ВЛАДИСЛАВ ВОВЕВДА, МИЛОСТІА ВОЖІА, ГОСПОДИНЬ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numite Tismena, hramului și lăcașului preasfintei stăpînei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și slăvitei ei Adormiri și părintelui egumen, nastavnicului sfintei mănăstiri chir Efrem și tuturor fraților care trăiesc în sfînta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștele Bahnei și cu tot hotarul, pe amîndouă părțile Vodiței pînă la hotarul Răciței și Virful Vladului pînă la hotarul Ștubeiului, unde se întîlnește cu un lac, adică o baltă oarecare, pentru că s-a pîrit egumenul și frații din sfînta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă.

Astfel, egumenul Efrem și frații din sfînta mănăstire au înfățișat cărțile bătrînilor domni, de la părintele meu Vladislav voievod, care a fost mai înainte și cartea străbunicului domniei mele și după aceea și cărțile tuturor domnilor pe rînd. Și am cercetat domnia mea acele cărți cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și bine am aflat domnia mea că este Vodița Mare, cu toate seliștele Bahnei și tot hotarul, a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină. Și am cercetat și cartea lui Vlad voievod Călugărul; astfel am și aflat că au scos călugării înaintea lui cu 24 boieri de au jurat și au mărturisit precum că este a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Jogoranu mare vornic și jupan Dragan mare logofăt și jupan Capotă mare vistier și jupan Stan mare spătar și jupan Gonța mare armaș și Neagoe mare comis și Manea mare stolnic și Petrimanu mare postelnic.

Am scris Radul gramatic în cetatea București, luna mai 30 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 274 (Tismana, LVIII/6).

Orig., hirtie (32 × 22), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1845; alte traduceri *ibidem*, mss. 330, f. 170 și 337, f. 159v—160.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 186—187. Facs. *Ibidem*, 318.

1525 (7033) iunie 10, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește lui Costa slugă domnească, fiului său Crăciun ș.a. părți în Bunilești, cumpărate de la Vișa.

† Милостіюѡм божіюѡм, Іѡ Владіслаѡ воєвода и господинь вѣсон земле Угровлахискон, синь [и] предобраго и великаго Владіслаѡ воєводе. Дават господство ми сѣе повѣленіе господства <ми>¹ сазанм господства ми Костѣ армаша и синь емѡ Кръчюн, такоже да им ест ѡ Бѡнилицѡ, али ѡт горнѡ вчинѡ, понеже покѡпише ѡт Бѡша, дещера Манѣнѡ Пѡрчѣлен, за хасн аспрѡ, горни вчинѡ, али поло[ло]винѡ. И пак друга половина Данчюл и сѣе вратнем си Драгна и Момче и Станчюл, внии покѡпише ѡт Бѡша, дещера Манѣнѡ Пѡрчелен, за хасн, али друга ѡт горнѡ вчинѡ половинѡ. И кон дадох господство ми.

Тоган радѡ, дадѣ и господство ми, тако да мѡ ест вчинѡ, ним и синови им и вѡском и превѡско нѡ. И а потом, варе кон ѡт нѡх преже прѡлѡчит сѣмрътъ, а вѣ нѡх прѣдалка да нѣст, анѡ да всташе ним и синови им и вѡскомчетом нѡ дединѡ вѣ вѣки вѣком. И не ѡт коже и непотѣковено, поризмо господства ми.

Свѣдѣтелн господства ми поставлѣм: жѡпанѡ Жигоран велики дворникѡ и жѡпанѡ Драган велики логофѣт и Капотѣ вѡстѡнар и Стан спатар и Бръжогѣ клѡчар, Манѣ столникѡ и Гонцѣ армаш и Нѣгѡе комис и Петриман и Малаю велици постелници. Исправник Манѣ спатар.

Исѣ мѣсеца юнѣ І дѡни, вѣ настол град Бѡкѡрѡци, вѣ лет хзлѡ.

† Іѡ Владіслаѡ вѡєвода, милостіѡ божіѡ, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul [și] preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei <mele>¹ slugilor domniei mele Costea armaș și fiului lui, Crăciun, ca să le fie în Bunilești, însă din ocina de sus, pentru că a cumpărat de la Vișa, fiica lui Manea Purcelea, pentru 1 250 aspri, din ocina de sus, însă jumătate. Și iarăși cealaltă jumătate au cumpărat-o Danciul și cu frații săi Draghiia și Momce și Stanciul de la Vișa, fiica lui Manea Purcelea, pentru 1 250, însă cealaltă jumătate din ocina de sus. Și domniei mele au dat calul.

De aceea a dat și domnia mea, ca să-i fie ocină, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și după aceea, oricăruia dintre ei i se va întâmpla

¹ Omis.

moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor și fiilor lor și nepoților lor dedină în vecii vecilor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Jigoran mare vornic și jupan Dragan mare logofăt și Capotă vistier și Stan spătar și Virjoghe clucer, Manea stolnic și Gonțea armaș și Neagoe comis și Petriman și Malaiu mari postelnici. Ispravnic Manea spătar.

S-a scris luna iunie 10 zile, în cetatea de scaun București, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MDCXXX/1.

Orig., perg (24,5 × 33,5), pecete timbrată.

238

1525 (7033) iunie 10, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește lui Dragomir și cetei sale ocini în Peștișanii de Sus ș.a., muntele Gemenele și vii la Gureni, în urma unei judecăți.

† Многостію кожѣю, Іу Владіславе воєвода и господинѣ въсон земли Уггровлахѣнскон, сынѣ прѣдобраго и великаго Владіславе воєводе. Дават господство ми сѣе повелѣніе господства ми Драгомир и съ братниѣ <м си>¹ и Славчюл и Станчюл и съ братам си и Манюл съ брата си и съ нѣхъ сыновн, елици имъ Богѣ припѣстят, такоже да имъ естъ Пещишанинъ въ Горни и едина планинеже глаголетъ съ Цемемѣле и Грѣюл Тѣшовъ, понеже мѣ сътъ бни старн и праке учинне и дѣдинне.

И потомъ имаше Драгомир и Славчюл и Станчюл и Манюл съпреніе съе Блъсѣл и съ четомъ си радѣ сѣе вишеписана учина. И Драгомир и съ дрѣзими, что сътъ више-речени, шннъ заклаше съе лѣдъ болѣри. И ещѣже мартѣрнсаше ѣї села како сътъ прака и дѣдина и учина Драгомировъ и четомъ емъ, а Блъсѣл² и съ четомъ емъ всташе въ закона господства ми, како веке метѣхъ да не иматъ, нѣ Драгомир и съ четомъ емъ да си владаетъ учина.

И да емъ естъ Станчюл лозне въ Каменъ Лѣпнговъ, понеже емъ естъ покѣпена въ Манѣ и въ Драгою за тѣ аспри. И да емъ естъ Драгомир лозіе въ плаюл Гѣрѣномъ, понеже ю покупи Драгомир въ Лѣпнѣл за тѣ аспри. И за радѣ вражмашне еже стѣ имали, въ съдѣ на прѣдъ веке вражмашне да не имате, понеже естъ учинни мрѣтѣс и за мрѣтѣс.

¹ Loc rupt.

² Mai sus: Блъсѣл.

Тогом радї, ти Бѣтко и съ четом ти да се вѣрѣши шт Драгомир и шт негова чета, ере чеш зло шрѣю нма шт господство ми.

Его радї, ми дадох и господство ми Драгомир и съ четом емѣ, еже ест вишеписана, ѡкоже да им ест въ шчинѣ и въ зѣбе нми и сыноком им и вноком и прѣвнчетом нм. И въ ннѣх прѣданике да нѣст въ вѣки, анѣ да ест штав-шим. И ни шт когоже непотѣкинбено, по реч господства ми.

Средетелне: жѣпан Жигор¹анга велики дворник и жѣпан Драган велики логфет и Капотъ вистнар и Стан спатар и Нѣгов комис и Ерѣжогѣ ключар и Ханза портар и Петрѣ пѣхарник и Гонцѣ армаш и Петроман и Мѣлако велици постелници. Исправник Добрѣл пѣхарник.

И аз, Стоган писах словоштронтел въ настоа град Бѣвѣрици, въ мѣсеца юнїе 7 дьни, в лѣт 838г.

† Іу Владислава вѣвѣвда, милостїа божїа, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Dragomir și cu frații lui și Slavciul și Stanciul și cu frații săi și Maniul cu frații săi și cu fiii lor, cîți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Peștișanii de Sus și un munte care se cheamă Geme-nele și Gruitul Teașii, pentru că le-au fost vechi și drepte ocini și dedine.

Apoi au avut piră Dragomir și Slavciul și Stanciul și Maniul cu Vilsul și cu ceata lui pentru această ocină mai sus-scrisă. Iar Dragomir și cu cetașii, care sînt mai sus-ziși, ei au jurat cu 34 boieri. Și încă au mărturisit 12 sate că este dreaptă dedină și ocină a lui Dragomir și a cetii lui, iar Vilcul² și cu ceata lui a rămas de legea domniei mele, ca mai mult amestec să nu aibă, iar Dragomir cu ceata lui să-și stăpînească ocina.

Și să fie lui Stanciul via din Piatra Lupului, pentru că a cumpărat-o de la Manea și de la Dragoiu pentru 300 aspri. Și să-i fie lui Dragomir via de la plaiul Gureanilor pentru că a cumpărat-o Dragomir de la Lupul pentru 300 aspri. Și pentru vrăjmășia pe care au avut-o, de acum înainte să nu mai aibă vrăjmășie, pentru că au făcut moarte pentru moarte.

De aceea, și tu Vilcu și cu ceata ta să te ferești de Dragomir și de ceata lui, că vei avea rea urgie de la domnia mea.

De aceea am dat și domnia mea lui Dragomir și cu ceata lui, care e mai sus-scrisă, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și stră-nepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie în veci, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹ Loc rupt.

² Mai sus: „Vilsul“.

Martori: jupan Jigoranul mare vornic și jupan Dragan mare logofăt și Capotă vistier și Stan spătar și Neagoe comis și Virjoghe clucer și Hamza portar și Petru paharnic și Gonțea armaș și Petriman și Mălaiu mari postelnici. Ispravnic Dobrul paharnic.

Și eu, Stoiان logofăt, am scris în cetatea de scaun București, luna iunie 10 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul județean Tg. Jiu, nr. 15.

Orig., perg. (26 × 38), pecete aplicată, stricată.

EDIȚII. Slav și trad. Ștefulescu, *Doc. sl.-rom.*, 84—86.

239

<1525> iulie, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește m-rii Glavacioc ocină în Obislav, dăruită de Dumitru din Bănești.

† Многостинимъ божнумъ, Іу Владиславъ конвода и господинъ въсонъ землы ѸггровлаХинскон. Даватъ господство ми сѣе повелѣнїе господства ми свѣтомъ монастырѣ зовомнъ Главачовъ, Храмеже шентеанъ прѣчистѣе владѣице нашонъ Богородици, присно дѣвѣи Марїи и славнои еи Благорѣщенїе, штцѣ егѣменѣ Главѣ, тако да имъ естъ село въ подрѣчїе зовомнъ Ѹбенславъ, али штъ половинно, два дела, елика естъ била дела Димитрѣ штъ Банещїи, ере мѣ естъ била стара и права шчинна, дѣднина. Потомъ, прїнде предъ господства ми жѣпанъ Димитрѣ штъ Банещи тере приложнъ свѣтомъ мо<нас>тирѣ сконъ делъ штъ Ѹбенславъ штъ доерѣ волю, за радї свою дѣшѣ <и родитѣлѣ емѣ, тако да естъ божествоиномъ нно>комъ штъ свѣтаго монастырѣ за пицѣ и покрѣплѣнїе, а жѣпанѣ Димитрѣ да мѣ <естъ вѣчное въ>сполиннанїе, въ вѣки.

<Сего радї и господство ми дадохъ> свѣтомъ монастырѣ Главачовѣ . . . <монастирѣ и штцѣ егѣменѣ Главѣ и нно>к<ом> жн<вѣ>щнхъ въ тонъ свѣти шентеанъ, тако да имъ естъ въ шчинѣ и въ шхавѣ въ вѣки <и ни штъ когоже непо>тѣкновенно, по шрнзю господства ми. Нно нѣстъ.

Свѣдѣтсавїе: жѣпанъ Жугоранъ великїи дворникъ и жѣпанъ Драганъ великїи логѣфет и Станъ спатаръ и Нѣгоѣ комисъ, Хамза портаръ и . . . <Петриманъ и Мѣлаю велици гостелници.

И азъ, Данчюлъ граматникъ, еже писахъ въ днвнѣмъ градъ Бѣкѣрещїи, мѣсеца юлїе

Исправникъ Гни логѣфет.

† Іу Владиславъ конвода, многостїа божїа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numite Glavaciov, hramului și lăcașului preacuratei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei Bune Vestiri, părintelui egumen Sava, ca să le fie în stăpînire satul numit Obislav, însă din jumătate două părți, cît a fost partea lui Dimitru din Banești, căci i-a fost veche și dreaptă ocină, dedină. După aceea a venit înaintea domniei mele jupan Dimitru din Banești de a dăruit sfintei mănăstiri partea lui din Obislav de bunăvoie, pentru sufletul său și al părintelui său, ca să fie dumnezeieștilor călugări de la sfînta mănăstire <de hrană și de întărire, iar jupanului> Dimitru să-i <fie veșnică> pomenire, <în veci>.

<De aceea și domnia mea am dat> sfintei mănăstiri Glavaciov... mănăstirii și părintelui egumen Sava și călugărilor care trăiesc <în acel sfînt lăcaș> ca să le fie de ocină și de ohabă în veci <și de nimeni> neatins, după porunca domniei mele. Altfel nu este.

Martori: <jupan Jugoran> mare vornic și jupan Dragan mare logofăt... și Stan spătar și Neagoe comis, Hamza portar și... <Petri>man și Mălaiu mari postelnici.

Și eu, Danci<ul gramatic, care> am scris în minunata cetate București, luna iulie...

Ispravnic Sin logofăt.

† Io Vladislav voievod, <din mila lui Dumnezeu, domn>.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 264 (Glavacioc, IX/5).

Orig., hîrtie, (29×19,5), rupt, lipsind o parte, pecete timbrată.

Cu o traducere din 1752, revăzută în 1843; alte traduceri ibidem, ms. 223, f. 20v—21 și la Bibl. Acad., CMXI/33.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Trad. *D.I.R., B.*, 189. Facs. *Ibidem*, 320.

1525 (7033) iulie 24, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește diata jupaniței lui Baldwin pîrcălab, Maria, mama lui Ivașco din Golești ș.a.

† Милостию божию, Іу Радѹл конвода и господинь въсон землю Угровлахїискон, сынъ прѣдобраго и великаго Радѹл конвода. Дават господство ми сїю повелѣние господства ми жспанице Марне жспанѣ Балдовиннѣ прѣкалабѣ и сынѣ емѣ Ивашко и съ нїх сыновн, елицн им Богъ даст, такоже да им сѣт села по имѣ: Голещїи въси и съ въсем Хотаром и виноградем елицѣ сѣт ѣ дел Голѣ-

цом, вѣсех и Мърчинѣнни вѣси и съ воденицами и Биръшва вѣс и Бѣлтѣнни вѣси и шт Доброещи дел Становъ, варе колико се хтѣт изврати вѣса; и шт Продилещи дел Бѣхтер вѣса; и шт Слъник дел Лалов и дел Дончюв вѣсе; и шт Топличани дел Стонкев и дел Долофанов вѣсех. И пакн да им ест ъ Дѣгъ место шт пчеларне, али що е вшв Данъ Дврдѣковъ дворникъ. И хотаръ им ест по валѣ Сиракѣловъ и по Мѣмьлингга. И пак да им ест ъ Доброещи такогерѣ место шт пчеларне.

И пакн да им сѣт челѣдї ацигани, по имѣ: Бакрѣ съ децами си и Мача съ децами си и Недѣлѣ съ децами си и Парника съ децами си и Мѣра съ децами си и Бѣна съ децами си и Лала съ децами си и Дарчюл съ децами си и Грѣвѣ съ децами си и Цицѣ съ децами си и Чокниъ съ децами си и Радѣ съ децами си и Чюдатъ съ децами си и Бонна съ децами си и Богдан съ децами си и Стан съ децами си и Бѣднлъ съ децами си и Нана съ децами си и дрѣг Драгчюл съ децами си и Бежан съ децами си и Мѣлапа съ децами си и Шкорцѣ съ децами си и Пашива съ децами си и Баде съ децами си и Слав съ децами си и Гонцѣ съ децами си и Квркѣ съ децами си и Баде съ децами си и Пѣпоне съ децами си и Бовнна съ децами си и Лѣпа съ децами си и Биша съ децами си и Марина съ децами си, понеже снѣ вѣсе вше речене коматѣ, села и ацигани сѣт жѣпаннице Марне и сынъ ен, жѣпанъ Ивашко, старѣ и правѣ вчине, дѣдинѣ и покѣпене.

И потом, прїнде жѣпанница Марна пред господства ми тере си стѣкми своншл коматѣ, еже сѣт вше писанѣ. Тере преге си ест ѣзел свою дел шт коматѣ, али те ке шт ацигани два челѣдї ацигани, по имѣ Бежан съ децами си и Лала съ децами си, сице да сѣт жѣпаннице Марне и она сама да си ѣчинит съ ним како мѣ чет бити волѣ, варе на монастырѣ за свою дѣшъ да си нѣ подават, или на старости своен и на слабости своен, да си нѣ продават, или комѣ хошет подати варе сынъ своен или дѣщерем ен или анеѣенке ен али вѣде комѣ хошет шт твоен роднина, а дрѣгъ нитко метѣх да не имают, въ вѣки.

И пакн даде дѣщерѣ си жѣпаннице Кале, Бѣлтѣнни вѣси и ацигани, по имѣ: Бѣднлъ съ децами си и Мѣлапа съ децами си и една виноград еже ест ъ дел Голешом, идеже сѣт дрѣге виноградї, али шт горни страна.

И пакн да ест дрѣге дѣщерѣ жѣпаннице Марне, по имѣ Белника, прикне шт Доброещи дел Станов вѣса и челѣдї ацигани, по имѣ Бовнна съ децами си и Лѣпа съ децами си и Биша съ децами си.

И пакн, потом, анеѣенке си, еже ест вила дѣщера Стѣннекъ, сынъ жѣпаннице Марне, имѣ мѣ ест нем Марна, да мѣ ест прикне ъ Слъник дел Лалов и дел Драгичов вѣсе и челѣдї ацигани, по имѣ: Кврки съ децами си и Мача съ децами си и Попое съ децами си. И потом, когда приспѣют вѣкме ен здолнитн се и ѣжинитн се, тогда да мѣ кѣпит, али ѣнка си жѣпанъ Ивашко, шт свою иманне, една виноград али по хотарѣ Голешом; тере и снѣ виноград да мѣ ест прикне.

Сиде да им се знает прикне джщером жшпанце Марие и жшпанс Балдо-
винс и анещенке си, еже сѣт више писано. ꙗ съ дрѣге комате, села и ацигани
ниткоже мѣтѣх да не нмают, тѣкмо сам жшпан Ивашко и сыновем емс, они
сами да си владѣт комате, села и ацигани. Тжчню когда не ке встати вт
Ивашко ни сынови, ни джщери, ниже анещен, тогда нише комате, варе колико се
хтет избрати, прѣдалнке да нѣст, нс да сѣт сестрем емс, по ние ꙗ алѣ и Белнке
и анещенце емс Марие и сыновом емс. ꙗ докле се хтет вт Ивашко, варе сынови,
али джщери, сами да си владѣт комате; а по съмрѣтне ни прѣдалнке да нѣст,
нс да сѣт сестрем си и анещенце емс Марие. Паки такогере, ащелнже не ке се
вберещет вт сестрем си и вт анещенце си ни сынови ниже джщере, паки прѣда-
нка да нѣст, нс да сѣт Ивашко и сыновом емс и джщерем емс въ вѣки.
Тако се съединише и зтжклише вт пред господства ни.

Сего радї и господство ми им дадох ѿкоже да им сѣт въ шчине и въ
вхабе нил и сыновом им, вишком и прѣвнщчетом им. И варе комс се вт ниш
слѣчнт прѣжде съмрѣть, а въ ниш прѣдалнке да нѣст, нс да сѣт вставшим.
И ни вт когоже непотжковенно, по реч господства ми.

Сведетіане: жшпан Ирѣвѣа ван Кралевски, жшпан Драгич велики дворник,
жшпан Радѣа велики логофет, Нѣгоѣ велики вистнарѣ, Радѣа велики пѣхарник,
Драгомнр спатарѣ, Радѣа колнис, Манѣ армаш, Шербан столник, Бадѣ и Крѣс-
тиан велици постѣлници.

П аз, Марча логофет, еше написах въ дневним варош Трѣговице, мѣсеца
юліе кѣ дѣна, в лѣт жѣаг.

† ꙗ Радѣа ввекѣда, мнлостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea
această poruncă a domniei mele jupaniței Maria a jupanului Baldovin pircă-
lab și fiului său Ivașco și cu fiii lor, cîți le va da Dumnezeu, ca să le fie
satele, anume: Goleștii toți și cu toate hotarele și viile cite sînt în dealul
Goleștilor, toate și Mărăcineanii toți și cu morile și Virășul tot și Bălteanii
toți și din Dobroești partea lui Stan, oricit se va alege toată; și din Prodi-
lești partea lui Buhtea toată; și din Slănic partea lui Lălu și partea lui
Doiciu toate; și din Topliceani partea lui Stoica și partea lui Dolofanu toate.
Și iarăși să le fie la Deagu loc de stupină, însă care a fost a lui Dan Durducu
vornicul. Și hotarul le este pe valea Siracului și pe Mămăliga. Și iarăși să le
fie la Dobroești de asemenea loc de stupină.

Și iarăși să le fie sălașele de țigani, anume: Bacrea cu copiii săi și Macea
cu copiii săi și Nedealea cu copiii săi și Parnica cu copiii săi și Măra cu copiii
săi și Buna cu copiii săi și Lala cu copiii săi și Darcui cu copiii săi și Sirbul
cu copiii săi și Țișea cu copiii săi și Ciocină cu copiii săi și Radul cu copiii

săi și Ciudatu cu copiii săi și Voina cu copiii săi și Bogdan cu copiii săi și Stan cu copiii săi și Bădilă cu copiii săi și Nana cu copiii săi și alt Drageciul cu copiii săi și Bejan cu copiii săi și Mălaia cu copiii săi și Scorțea cu copiii săi și Pașiva cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Gonțea cu copiii săi și Curchea cu copiii săi și Bade cu copiii săi și Păpone cu copiii săi și Bobina cu copiii săi și Leapa cu copiii săi și Vișa cu copiii săi și Marina cu copiii săi, pentru că aceste toate mai sus-scrise averi, sate și țigani sint ale jupaniței Maria și ale fiului ei, jupan Ivașco, vechi și drepte ocini, dedine și cumpărături.

Iar după aceea a venit jupanița Maria înaintea domniei mele de a întocmit averile ei, care sint mai sus-scrise. Deci mai întâi și-a luat partea ei de avere, dar va fi din țigani două sălașe de țigani, anume Bejan cu copiii săi și Lala cu copiii săi, astfel să fie ai jupaniței Maria și ea singură să facă cu dinșii după cum îi va fi voia, fie ca să-i dăruiască la mănăstire pentru sufletul său, fie la bătrînețea ei și la slăbiciunea ei, ca să-i vindă, fie să-i dăruiască cui va voi, sau fiului său sau fiicelor sale sau nepoatei sale sau oricui va voi din neamul ei, iar altul nimeni amestec să nu aibă, în veci.

Și iarăși a dat fiicei sale jupaniței Calea, Bălteanii toți și țiganii, anume: Bădilă cu copiii săi și Mălaia cu copiii săi și o vie care este în dealul Goleștilor, unde sint celelalte vie, însă din partea de sus.

Și iarăși să fie celelalte fiice a jupaniței Maria, anume Velica, zestre, toată partea lui Stan din Dobroești și sălașele de țigani, anume: Bobina cu copiii săi și Leapa cu copiii săi și Vișa cu copiii săi.

Și iarăși, după aceea, nepoatei sale, care a fost fiica lui Stan, fiul jupaniței Maria, numele îi este Maria, să-i fie zestre la Slănic partea lui Lalu și partea lui Draghici, toate, și sălașele de țigani, anume: Curchi cu copiii săi și Macea cu copiii săi și Popoe cu copiii săi. Și după aceea, cînd se va apropia vremea ei să-și facă casă și să se mărite, atunci să-i cumpere, însă unchiul ei jupan Ivașco, din averea lui, o vie însă pe hotarul Goleștilor; deci și această vie să-i fie zestre.

Astfel să li se știe zestrea fiicelor jupaniței Maria și ale jupanului Baldovin și ale nepoatei sale, care sint mai sus-scrise. Iar cu celelalte averi, sate și țigani nimeni amestec să nu aibă, numai singuri jupan Ivașco și fiii lui, ei singuri să-și stăpînească averile, satele și țiganii. Numai cînd nu vor rămîne de la Ivașco nici fii, nici fiice, nici nepoți, atunci averile lor, oricît se vor alege, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor lui, anume Calea și Velica și ale nepoatei lui Maria și fiilor lui. Iar cît timp vor fi de la Ivașco, fie fii, fie fiice, singuri să-și stăpînească averile; iar după moartea lor, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor sale și ale nepoatei lui Maria. Iarăși de asemenea, dacă nu se va afla de la surorile lui și de la nepoata sa nici fii, nici

fiice, iarăși prădalica să nu fie, ci să fie ale lui Ivașco și ale fiilor lui și fiicelor lui în veci. Astfel sau unit și sau întocmit înaintea domniei mele.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre dinșii i s-ar întâmpla mai înainte moarte, iar la dinșii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Pîrvul ban Craiovescul, jupan Draghici mare vornic, jupan Radul mare logofăt, Neagoe mare vistier, Radul mare paharnic, Dragomir spătar, Radul comis, Manea armaș, Șerban stolnic, Badea și Cîrstian mari postelnici.

Și eu, Marcea logofăt, care am scris în minunatul oraș Tirgoviște, luna iulie 24 zile, anul 7033 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XXIX/332.

Orig., perg. (49 × 45), pecete timbrată.

Cu două traduceri, ibidem, XXIX/126, 151.

Fotocopie ibidem, XLII/128.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 187—189. Facs. *Ibidem*, 319.

241

1525 (7033) august 18, București.

Vladislav al III-lea voievod întărește lui Stănilă și fiilor lui părți în Negotești și Necsești.

† Милостію божією, Ію Блადіславе коєвода и господинь вѣсон земли Угровлахинское, синь [и] предобраго и великаго Блладіслава коєводе. Дават господство ми сѣе покленіе господства ми Стънилъ съ синовн си, по нме Негое и Станчула и Филипъ, іакоже да им [ест] сѣт ѡ село ѡт Неготеѣци, ѡт трети деа. И пак ѡт Некшици ѡт шести деа, понеже ест стара и правда и дѣдина, шчиню. И пак, Нанъ ѡт Неготеѣци ми дадох негов сестрѣ, и мѣним Добра, един нмѣ да мѣ сѣт пркне. И пак, а потомъ, да им ест хотарисѣль със ѿ волѣри и със Радѣла Милошѣвѣ, іце <при>¹ днь Басараѣв коєводѣ.

Сего радѣ и господство ми дадох іако да им ест шчинѣ и вѣ шѣдени нм <и си>² новн им и вѣнком и превѣчетом нх. И пак, ѡт нх варе кон си прѣлзчит сѣмрът, <а вѣ>² нх прѣдалка да нѣст, анѣ да всташе нм и синовн им и

¹ Omis.

² Loc rupt.

внѣком и превнѣчѣом нх. И ни шт когоже ниин <непотѣкновеино>¹, порнзѣом
господства ми, <вѣ>² вѣка, аминн.

Щеже поставлѣем господство ми сеѣдетѣлю: жѣпанѣ Жигоран велики двор-
никѣ и жѣпанѣ Бишан велики логофѣт и Капотѣ вистнгар и Стан спатар и Манѣ
столникѣ и Ерѣжогѣ клѣчар и Нѣгоѣ комне и [и] Гонцѣ армашѣ и Сахатѣ и
Малаю велици постелници. Исправникѣ Владула портар.

Пне мѣсеца август нѣ дѣни, <вѣ>² град Букѣрици, въ летъ <вѣ>³.

† Іо Владиславѣ ввекѣвѣда, мнлостѣм божѣм, господнѣм.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voievod și domn a toată țara
Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voievod. Dă domnia mea
această poruncă a domniei mele lui Stănilă cu fiii săi, anume Neagoe și Stan-
ciul și Filip, ca să le fie în satul din Negoteaști a treia parte. Și iarăși din
Necșești a șasea parte, pentru că le este veche și adevărată și dedină, ocină.
Și iarăși, Nanu din Negoteaști el a dat surorii lui, anume Dobra, un ogor
ca să-i fie de zestre. Și iarăși, după aceea, li s-a hotărnicit cu 12 boieri și cu
Radul al lui Miloș, încă <din>² zilele lui Basarab voievod.

De aceea și domnia mea am dat ca să le fie ocină și de ohabă lor și
fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și iarăși, dintre ei oricui se va
întimpla moarte, <iar la>³ ei prădalica să nu fie, ci să rămie lor și fiilor lor
și nepoților și strănepoților lor. Și de nimeni alții <neatins>¹, după porunca
domniei mele, <în>² veci, amin.

Încă martori punem domnia mea: jupan Jigoran mare vornic și jupan
Vișan mare logofăt și Capotă vistier și Stan spătar și Manea stolnic și Virjo-
ghe clucer și Neagoe comis și Gonțea armaș și Sahat și Malaiu mari postelnici.
Ispravnic Vladul portar.

S-a scris luna august 18 zile, <în>² cetatea București, în anul 7033
<1525>.

† Io Vladislav voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 275.

Orig., perg. (25 × 32,5), pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere și două copii din 1907, ibidem, A. N., CXIII/2.

EDIȚII. Slav. Hasdeu, *Vladislav vodă*, 183. Trad. *D.I.R., B.*, 190. Facs. *D.I.R., B.*, 321.

¹ Loc șters.

² Omis.

³ Loc rupt.

1525 (7034) septembrie 8, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește episcopiei de Buzău țigani, mori, maje de pește, vedre de miere, găleți de grîu, cășăria din jud. Buzău, vedre de vin și un „popor“ care să muncească la morile episcopiei.

† Въ Христа Бога, благовѣрни и благочѣстивн п Христолюбивн и самодръжавнин, Іу Радѹа вонвода, сынъ прѣдобраго и великаго Радѹла вонводе, милостѹм вожѹм и вожѹем дарованѹем владавшомн и господствѣвшомн въсою земли Уггровлахѹинскою, ешеже и запаинским странам, Ямлашг и Фугарашѹ хѣрциг, благопроизволи господство ми своим благим произволенѹем, чистим и свѣтлим срѣдѣм господства ми, яко прославити прославляшаго мѣ Бога и на прѣстолаѣ свѣтопочивших родителѣ господства ми съ славоѣ възнесшаго мѣ. Сеже оубо видѣх и господство ми, яко прѣжде нас вивших, царѣ и господа, Богѹ послѣдѣвших и Писанѣ испълнѣвших, повелѣнѣе господа нашего Ісуса Христа, създавшѣ и украсившѣ свѣтне црѣкви и монастырах, дѹше свое радѹ добре оустроившѣ къ Богоѹ.

Тѣмже оубо, тѣшж во се и аз, нетѣчно се царство исправити, нж и господа въсе дѹшно възлюбити, въ купѣже и благими дѣлаи господнеже, благобтробнѣ; велию вст къ въсем во рѹце простирати, сам во рѹч въсе честными своимн и чѣстными вети яко: „не хоцѹ съмрѣти грѣшникѹм, нж вбратити се емѹ и живевенти“ и „не придох во призвати праведни, нж грѣшники на покаянѣе“. Понеже мнози вбрази сѣт покаянѣе, дображе дѣла много вбразна сѣт, любоѣ и милостеню, пост и <въ>здръжанѣе и память нескончаемж. Къ сим и Ѣфрем Сирианин глаголет: „сжщѣи въ скръвѣх и въ тѣмницѹ посѣщавн и нищѣм съ помощник вѣди, падшим побѣнѣснѣе“¹ и сирим наситител, вдовицам посѣтител, да тобоѣ господъ Богъ посѣтитет въ днѣ сждни и да влѣчиши благаго его деснаго стоанѣе.“

Сего ради и господство ми аше² жѣдствене² емѣ и грѣбестнѣ испълнитѣ, поревновах и господство ми <къ>² прѣжде реченим господам и царѣе, еже дѹше свое радѹ добр<о>устроившѣ и господа Богѹ и благооѹгодившѣ, сице и господство ми видѣх оубо свѣтне црѣкви и монастырах вставшѣ без посѣтителѣе в врасаблѣвшихѣе, въ снѣ нѹжд<а>на врѣмена; таже оубо съмотрнх и господство ми, еинко по силѣ и по прилежанѣе, вт богоданаго нам власт, и никомѹ оу силностню не сътворнх, нж вт господство ми стѣжанѣе приложнх семѹ свѣтомѹ

¹ Loc rupt și șters.

² Loc șters.

и божественомъ и прѣвсвѣщенномъ шенѣан, свѣтне црѣкен, епископне вт Бъзъѡ, идеже ест храм прѣсвѣтѣн и чистѣн и прѣблагословенѣн владѣице нашии Бого-роднице и присно дѣви Марїе и чѣстнои еи Оуспенїе и чѣсткешомъ втцѣс ҃епископѡ, курѣ Пансїе, такоже да им ест ацигани, по име: Хъмен съ децами си и Кърки съ децами си и Шомче съ децами си и Патѣ съ децами си и Слав съ децами си и Баревѣ съ децами си.

И да им ест водънице ҃ѣ, еже сѣт по Бъзъѡ. И да имат вт влатѣ господства ми ката годинѡ по ҃ѣ мажи риб или по хѣ аспри и мед вѣдри ҃ї¹ и къбловѣ къке ҃о¹ и кашарїе вт сѣд Бъзъѡ, мѣх ҃ѣ и сир ҃ї и вино вт винарич вт Гърата вѣдре ҃ї¹ и погоне вт виноград, ҃ї погоне със винарич и вт бранице господска по ҃ѣ кола за дрѣво на една мѣсеца. И един попор вт сѣд Бъзъѡ, али вт згорѡ, да работит на водънице ҃епископїе, понеже приложи господство ми семъ свѣтомъ и божественомъ и прѣвсвѣщенномъ шенѣан, свѣтне црѣке ҃епископїе и више реченномъ втцѣс ҃епископѡ кир Пансїе, такоже да им ест въ шчинѡ и въ шхавѡ и братниам въ пищѡ и въ шкрѣпанїе, а дѣдом и родителем господства ми и господствѡ ми вѣчнои въспоминанїе и нух вт кожеже непотѣжно-венне, въ вѣки.

«҃ѣже и заканнанїе поставлѣет господство ми, како по смърѣти господства ми, кого избѣрет господъ Богъ «в»ити господинъ Блашкон Земле или вт срѣдѣнаго плода господства ми или вт сѣродник господства ми или, по грѣсѣх наших, вт иноплѣменик, да аще почетѣт и оутвѣрдитъ «и по»²новитъ сѣи хрисовѣл господства ми, того господъ Богъ да оутвѣрдитъ и почетѣтъ и сѣхранитъ «въ»² господствѣ его; а ащели не почетѣтъ и не сѣхранитъ и не поновит, «нж ра»²зорѣтъ и поперѣтъ и расипѣтъ и пострамит сѣи хрисовѣл господства ми, того «господъ Богъ да разо»²рѣтъ и поперѣ²тъ и расипѣтъ въ господствѣ»² его и да га зенѣтъ зде тѣло, а въ вѣдѣши вѣцѣ дѣша его и да имат шчестию съ Иудю и «съ триклетомъ ҃їремъ»² и да мѡ ест сѣлост«атница прѣчистаа Бого»²мати на страшиѣм и нелицемѣркиѣмъ сѣдице. И пакѣ да имат шчестию съ шнѣми Иуден нже възсѣпише на господа»¹ Бога и спаса нашего Исуса Христа и рекоше, кръвъ его на нух и»² на чѣдах иХ, еже ест и вѣдѣтъ въ вѣки, амѣн.

«҃ѣже и свѣдѣтелїе поставлѣет господство ми: жупан Прѣвѣл Кралѣвски велики бая и жупан Дръгич «внеше»² велики дворник и жупан Шанѣ Першанѣ велики дворник и жупан Радѣл внеше велики логофѣт и жупан Шемдѡр велики логофѣт и Нѣгоѣ вистнѣр и Драгомир спатар и Данчѡл пѣхарник и Дръгич комис и Шерван столник и Бадѣ и Драгѣл велицї постѣлницї. Исправник Трифа логофѣт.

И аз, Корѣси днак, еже написах въ настоанѣм град Тръговище, мѣсеца сѣптемвриѣ ҃ї дѣни и вт ҃ѣдама текѡщиѣм лѣт хъзд.

† Іѡ Радѣл вневѣда, мнѡстїѣм божїѣм, господинъ.

¹ Cifră corectată.

² Loc rupt.

† Întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpînitorul, Io Radul voievod, fiul preabunului și marelui Radul voievod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, din inima curată și luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu care m-a proslăvit pe mine și m-a ridicat cu slavă pe scaunul sfîntrăposașilor părinți ai domniei mele. Iată dar am văzut și domnia mea cum cei ce au fost înaintea noastră, împărați și domni, urmînd lui Dumnezeu și împlinind Scriptura, din porunca domnului nostru Isus Hristos, au zidit și au înfrumusețat sfintele biserici și mănăstiri, pentru sufletul lor bine întocmindu-se către Dumnezeu.

De aceea m-am grăbit și eu, nu numai să cîrmuiesc această împărăție, ci și a iubi pe Dumnezeu din tot sufletul, împreună și cu fapte bune domnești, cele de bine cuprinzătoare; mare lucru este a întinde mîinile către toți, căci precum însuși cu gura sa atotcinstită și curată spune că: „nu vreau moartea păcătoșilor, ci să-i îndrept pe ei și să fie vii“ și „n-am venit să chem pe cei drepți, ci pe păcătoși la pocăință“. Pentru că multe chipuri sînt ale pocăinței, precum faptele bune sînt în multe chipuri, dragostea și milostenia, postul și infrinarea și pomenirea fără de încetare. Către acestea și Efrem Siriul spune: „celor ce sînt în supărări și în temniță fii sprijitor și celor lipsiți ajutător, celor căzuți ridicător și orfanilor îndestulător, văduvelor sprijinitor pentru ca Dumnezeu să-ți ajute în ziua judecării și să capeți bunurile cu șederea la dreapta lui“.

De aceea și domnia mea fiind încă...¹ și plin de greutate, am rivnit și domnia mea către mai înainte zișii domni și împărați, care pentru sufletul lor bine au întocmit și pe domnul Dumnezeu bine l-au bucurat, pentru care și domnia mea astfel am văzut sfintele biserici și mănăstiri rămase fără sprijinitori și slăbindu-se, în aceste vremuri de nevoie; deci aceasta am căutat și domnia mea, pe cît mi-a fost cu putință și după împrejurări, din averea noastră dată nouă de Dumnezeu, căci nimănui nu am făcut în silă, ci din venitul domniei mele am dăruit acestui sfînt și dumnezeiesc și preasfințit lăcaș, sfintei biserici, episcopia din Buzău, unde este hramul preasfintei și curatei și preabinecuvîntatei stăpînei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei ei Adormiri și preacinstitului părinte episcop, chir Paisie, ca să le fie țigani, anume: Hămei cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Momce cu copiii săi și Patea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Barbul cu copiii săi.

¹ Loc șters.

Și să le fie 3 mori, care sint pe Buzău. Și să aibă din bălțile domniei mele pe fiecare an cîte 2 maje de pește sau cîte 2 000 aspri și 15¹ vedre de miere și gălețile de la 170¹ de case și cășăria din județul Buzău, burdufe 6 și 16 cașcavaluri și vinul din vinăriciul de la Sărata 300¹ vedre și pogoane de vie, 10 pogoane cu vinăriciul și din braniștea domnească cîte 4 care de lemne pe fiecare lună. Și un popor din județul Buzău, însă din partea de sus, să muncească la morile episcopiei, pentru că am dăruit domnia mea acestui sfînt și dumnezeiesc și preasfințit lăcaș, sfintei biserici a episcopiei și mai sus-zisului părinte episcop chir Paisie, ca să le fie de ocină și de ohabă și fraților de hrană și de întărire, iar strămoșilor și părinților domniei mele și domniei mele veșnică pomenire și de nimeni neatins, în veci.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine domnul Dumnezeu va alege să fie domn al Țării Românești, sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări <și>² va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească <în>² domnia lui; iar dacă nu va cinsti <și nu>² va păzi și nu va înnoi, <ci>² va strica și va călca și va risipi și va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela <domnul Dumnezeu să-l>² nimicească și să-l calce și să-l <risipească în domnia>² lui și să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și <cu Arie cel de trei ori blestemat>² și să-i fie <potrivnică preacurata mamă>² a lui Dumnezeu la cumplita și nefățarnica judecată. Și iarăși să aibă parte cu acei iudei care <au strigat asupra domnului>² Dumnezeu și mintuitorului nostru Isus Hristos și <au spus, singele lui asupra lor și>² asupra copiilor lor, ceea ce este și va fi în veci, amin.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul și jupan Drăghici <fost>² mare vornic și jupan Manea Perșanul mare vornic și jupan Radul fost mare logofăt și jupan Theodor mare logofăt și Neagoe vistier și Dragomir spătar și Danciul paharnic și Drăghici comis și Șerban stolnic și Badea și Dragul mari postelnici. Ispravnic Trifa logofăt.

Și eu, Coresi diac, care am scris în cetatea de scaun Țirgoviște, luna septembrie 8 zile și de la Adam ani curgători 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., XCIV/96.

Orig., perg. (48,5 × 44,5), pecete atîrnată, căzută.

Cu o traducere la Arh. St. Buc., condica Ep. Buzău, nr. 171, f. 105—106.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, B., 190—192.

¹ Cifră corectată.

² Loc rupt.

1525 (7034) septembrie 11, Afumați.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Glavacioc moșie cu rumâni la Bărăgan, dăruită de Calotă vornic.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul bunului, marelui Radul voevod. Dat-am domniia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeștii mănăstiri ce se chiamă Glavaciog, unde iaste hramul slăvita Blagoveștenie a preacuratei, prea blagoslovitei stăpînei noastre născătoarei de Dumnezeu și pururea fecioarei Mariei, ca să-i fie moșie la Bărăganul, partea lui Calotă dvornecul, jumătate și din moșie și din rumâni; și să-i mai fie la...¹ toată partea lui Calotă dvornic oricit să va alége pentru că acéste mai sus-zise și scrise moșii, iar Calotă dvornic cînd a fost el viu, iar el singur cu gura lui l-au dat și li-au închinat sfintei mănăstiri de la Glavaciog.

Iar după moartea lui, iar ginere-său jupan Drăgan postelnic, așijderea au dat și au închinat după porunca răposatului Calotă dvornic ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și dumnezeștilor călugări de hrană, iar lui Calotă dvornicul și părinților lui vécinică pomenire.

Pentru acéia am dat și domniia mea sfintei mănăstiri de la Glavaciog ca să-i fie moșie de baștină și ohabnică și de nimenea să nu să clătească, depe zisa domniei mele.

Iată și mărturii am pus domniia mea pe: jupan Pîrvul vel ban de la Craiova i jupan Drăghici vel dvornic i jupan Radul logofăt i Neagoe vistier i Dragomir spatar i Radul peharnic i Radul comis i Șarban stolnic i Badea i Dragul veliți postelnici.

Și am scris eu, Vișan logofăt, în satul ce să numéște Afumați, în luna lui septemvrie 11 dni, leat 7034 <1525>.

† Acest izvod s-au tălmăcit pe limba rumânească asemene de pe hrisovul cel slovenesc de Lupp dascăl slovenesc la Școala domnească în București.

† Az Lupp dascăl slovenesc izpisah 1752.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 276 (Glavacioc, XXXIV/1).

Traducere din 1752.

EDIȚII. D.I.R., B., 192—193.

¹ Loc alb.

<Circa 1525> septembrie 18.

Radu de la Afumați voievod scutește de vinărici pe „mireni” episcopiei de Buzău.

† Милостію божію, Іу Р<адул>¹ коєвода и господинь. Дават господство ми сѣ повелѣнїе господства м>¹и частненшомъ шцѣ епискѣп, кѣр Писіе шт Бѣзѣш, шкоже да ест мирени слободно радї винарич како варе по кѣде хтет имати шцѣ епискѣп виноградѣ, а ми ели шцѣ епискѣп да си взимаєт винарич. Понеже сѣм простила господство ми радї дѣше господство ми и радїтелне господства ми.

Сего радї, и еам винаричол, кон хтет бити тѣш, а вие ш мир да их штавити, инко никкоже да нѣст, по реч господства ми.

Исправник, Татѣа логѣфет.

Пис мѣсица септемьрїе нї дни.

† Іу Радѣла виевода, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io R<adul>¹ voievod și domn. Dă domnia mea această poruncă a <domniei>¹ mele preacinstului părinte episcop, chir Paisie de la Buzău, ca să fie mireni slobozi de vinărici, pe unde va avea părintele episcop vie, iar el singur părintele episcop să-și ia vinăriciul. Pentru că însumi domnia mea l-am iertat pentru sufletul domniei mele și al părinților domniei mele.

De aceea și voi vinăricerilor, care veți fi acolo, iar via să le-o lăsați în pace, altfel să nu fie în nici un fel, după spusa domniei mele.

Ispravnic, Tatul logofăt.

S-a scris luna septembrie 18 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

<Pe verso:> Drăgănești.

Bibl. Acad., CXXVI/139.

Orig., hrtie (31 × 21,5), pecete aplicată.

Datat după domn, Paisie episcop de Buzău și Ispravnic.

¹ Loc rupt.

<1525> octombrie 18.

Radu de la Afumați voievod scrie județului și pîrgarilor din Cîmpulung să întoarcă tot ce luaseră de peste munte pentru datoriile lui Ivan al lui Voico.

† Мнлостїю божїю, Ыу Радул коевода и господинъ. Пишет господство ми тебе сѣдцю и бї пѣргари вт Длъгополе и по снх ви говорим господство ми нз радї внои длъгове Ивано Бонков, понеже знате ере се ест исправна и платна се сѣт тех длъгове; а ви, за що теганте сѣда? У кою час, що чете взынт сїю кннгѣ господства ми, а ви въ томзи час да гледате тере да вратнте све що сте взыли вт преко планинѣ до едни власт главо и веке да ми се не тѣжнт ере нх теганте за тех длъгове. И анно да нѣст, по реч господства ми.

Исправник Пѣдѣре логофет.

Пнс мѣсеца вхтомерїе нї дѣни.

† Ыу Радул коевода, мнлостїѣ божїѣ, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn. Scrie domnia mea ție, sudețul și 12 pîrgari din Cîmpulung și după acestea vă vorbește domnia mea despre rîndul acelor datorii ale lui Ivan al lui Voico, pentru că știți că el a isprăvit și și-a plătit acele datorii; iar voi, de ce îl asuprați acum? În acel ceas în care veți vedea această carte a domniei mele, iar voi în același ceas să cercetați ca să înapoiați tot ce ați luat de peste munte pînă la un fir de păr din cap și mai mult să nu mi se plîngă că-l asuprați pentru acele datorii. Și altfel să nu fie, după spusă domniei mele.

Ispravnic Pădure logofăt.

S-a scris luna octombrie 18 zile.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Brașov, Stenner, seria chirilică, nr. 269.

Orig., hirtie (23 × 34), pecete aplicată.

Fotocopii la Bibl. Acad., VIII/111 și XVI/63.

Datat după domn și ispravnic.

EDIȚII. Slav și trad. Tocilescu, 534 doc., 296—297.

1525 (7034) octombrie 23, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește lui Albu, Naica și Vișa ocini în Merișani, Păpușari, Găleşești și Bădești.

† Милостню божію, Іу Радѹа воєвода и господинѹ въси земан <Ѹгр>о-владхинскоє, сынѹ прѣдобраго и велика<го>¹ Радѹа конєоде. Дават господство ми сіє повелѣние господства ми сыновѹм и дѣщерѹм БѸтеви, по имє: Ялєѹа и Нанка² и съ нихъ сынови, елицѹ им Божє даст, ѡкоже да им сѹт ѡ Мєришани вєре колико се хтєт избрати дело ваща мѹ БѸтеви и ѡ Пѣпѹшари и ѡ Гѣлєшци, вєре елико се хтєт избрати дело БѸтеви. И да им сѹт ѡ Бѣдѣци, елико ест дело БѸтеви и дєдѹнѹ и кѹпованне, понеже им ест стара и права учинѹ, дѣдѹнѹ.

И потомъ приндоше дѣщере БѸте, Нанка и Биша, прѣд господства ми та се жаловаше како сѹт вили зложєне ѡт БѸта над негове учинє еже сѹт више речєне, ещєже при дѣни родѣтелю господства ми Радѹа воєвода. Тако и господство ми такогерє им дадохъ дѣщерєм БѸтеви, више писанє, ѡкоже да си сѹт братнє нераздєлєни със неговѹм братѹ Ялєѹа над тєизи учинє више писанє.

Сєго радѹа, им дадохъ и господство ми, ѡкоже да им сѹт въ учинѹ и въ вѹхавѹ ним и сыновѹм им и вєнѹком и прѣвєнѹчетом им и ни ѡт когоже непотѹкнѹвенєлю, по рєчи господства ми.

Свєдєтєлѣ: жѹпан Прѣвєл бан Кралєвски и жѹпан Драгичи бивши дворник и жѹпан Першанѹа велики дворник и жѹпан Радѹа логофєт и Нѣгоє вистигар, Драгомир спатар, Радѹа пєхарник, Радѹа комис, Шєрбан столник, Бадѣ и Михѹнѣ велици постєлници. Исправник, Татѹа логофєт.

Писанъ въ настоани градъ Трѣговицє, въ мѣсеца вѹхтомерє кѣ дѣна, ѡт Ядама текѹща лѣто хѹад.

† Іу Радѹа вєвєвда, милостѹм божѹм, господинѹ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele fiilor și fiicelor lui Butea, anume: Albul și Naica . . .² și cu fiii lor, ciți le va da Dumnezeu, ca să le fie în Merișani oricît se va alege partea tatălui lor Butea și în Păpușari și în Găleşești, oricît se va alege partea lui Butea. Și să le fie în Bădești, cît este partea

¹ Omis.

² Loc ras.

lui Butea și moștenire și cumpărătură, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Și după aceea au venit fiicele lui Butea, Naica și Vișa, înaintea domnieⁱ mele și s-au plins cum au fost așezate de Butea peste ocinile sale, ce sînt mai sus-zise, încă în zilele părintelui domniei mele Radul voievod. Astfel și domnia mea le-am dat de asemenea fiicelor lui Butea, mai sus-scrise, ca să fie frați nedespărțiți cu fratele lor Albul peste aceste ocine mai sus-scrise.

De aceea le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Pîrvul ban Craiovescul și jupan Drăghici fost vornic și jupan Perșanul mare vornic și jupan Radul logofăt și Neagoe vistier, Dragomir spătar, Radul paharnic, Radul comis, Șerban stolnic, Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Tatul logofăt.

S-a scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, în luna octombrie 23 zile, de la Adam anul curgător 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Muzeul de istorie al municipiului București, nr. 13.089.

Orig., perg. (25,5 × 38,5), pecete aplicată, căzută.

Fotocopii la Bibl. Acad., XLVI/16, XLVII/20 și LXXIV/51.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 193. Facs. Iorga, *Ist. rom.*, IV, pl. urm. p. 322.

247

<1525 după octombrie 23—1526 august 22>.

Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Radu stolnic un sălaș de țigani.

† Милостію божію, Іу Радѣа воєвода и господинь вѣсон земли Угровла-хѣнскон, синь прѣдобраго Радѣа воєвода. Дават господство ми сие повелѣние гос-подства ми жѣпанѣ Радѣа столникѣ и съ синове си, ялици им Богъ припѣстит, екоже да им ест един челед ацигански съ синове си по ние Кошотѣ, понеже га помилова господство ми, али шт ациганъ господства ми.

Сего радѣу, им дадох и господство ми екоже да им ест вѣ шчинѣ и вѣ хѣлѣтъ ним и синовом и енѣком и прѣвнѣчетом им и не шт коже непотѣкно-венно, по ричи господство ми.

Сеге свидѣтели господство ми: жѣпанѣ Прѣвѣа банѣ Кралевски и жѣпанѣ Радѣа енѣши логофѣтѣ и жѣпанѣ Драгич енѣ дворникѣ и жѣпанѣ Манѣ велики дворникѣ и

жѣпанъ Тѣдоръ велики логофѣтъ и Драгомиръ спатаръ и Нѣгове вистриаръ и Дръгичъ комисъ и Шербанъ столникъ и Данчѣла пѣхарникъ и Бадѣк и Шихикъ постелникъ.

Исцъ с градъ Тръговище.

Исправникъ Ъдрище постелникъ.

† Іу Радаѣ вѣвѣда, милостива вожѣа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Radul stolnic și cu fiii săi cîți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie un sălaș de țigani cu fiii săi anume Coșotă, pentru că l-a dăruit domnia mea, însă din țigani domniei mele.

De aceea le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii domniei mele: jupan Pirvul ban Craiovescul și jupan Radul fost logofăt și jupan Draghici fost vornic și jupan Manea mare vornic și jupan Tudor mare logofăt și Dragomir spătar și Neagoe vistier și Drăghici comis și Șerban stolnic și Danciul paharnic și Badea și Mihnea postelnic.

S-a scris în orașul Tirgoviște.

Ispravnic Udriște postelnic.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMCMIV/1.

Orig., hîrtie (29 × 22), pecete aplicată, căzută.

Datat după domn și sfatul domnesc.

EDIȚII. Slav și trad. Ionescu-Nișcov, *Documente*, 151—152.

1525 (7034) noiembrie 13, Tirgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Manea vornic satele și țigani ai lui Cîrstian Șupitul, pierdute pentru violenție.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahii, fiul marelui și preabunului Io Radul voievod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele cîstitului boeriului domniei mele, mai virtos din casa domniei mele, jupanului Manii vel dvornic, pentru ca să fie lui toate averile, satele și țigani ai lui Cîrstian Șupitul, pentru că Cîrstian Șupitul și-au pierdut averile bogățiile cu violența ca un răpitor, iar jupan Manea dvor-

nicul le-au cîştigat de la domnia mea cu dreaptă și credincioasă slujbă ce au slujit domnii mele.

Pentru acéia am dat și am miluit domnia mea pre jupan Manea marele dvornic cu aceste mai sus-zise avuții, cu satele și cu țiganii ale lui Cirstian Supitul, ca să-i fie lui moșii ohabnice și stătătoare și de niminea nici o supărare să n-aibă, după porunca domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Pîrvul vel ban de la Craiova, jupan Drăghici biv dvornic i jupan Radul biv logofăt i Neagoe vistier i Dragomir spatar, Radul paharnic i Radul comis i Șerban stolnic i Badaea i Dragu marii postelnici.

Și s-au scris în cetatea în Tîrgoviște, în luna noemvrie 13 zile. Și au scris Neagoe vistier la leat 7034 <1525>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 209, f. 400v—401.

Traducere.

EDIȚII. D.I.R., B., 194.

249

1525 (7034) noiembrie 22, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește m-rii Argeș satul Flămînzești.

† Милостию божію, Їw Радул конвода и господинь вьсон земли Ъгровла-хѣнскон, сынъ великаго Радѹла конвода. Дават господство ми сѣю повеаѣнїе го-сподства ми свѣтомѹ монастырѹ вт Ыргнш, ѡкоже да ми ест село, по име Флѣмънзицїи, цо мѹ ест дал и вт прежеде, вт Басараба конводе. И да мѹ ест хотароул покѹде ест хотарисал при дъни Басараба конводе.

Сего радѹ, мѹ дадох и господство ми тизи вечни да сѹт свѣтомѹ мо-настирѹ вь вчинѹ и вь шѹабѹ и ни вт когоже непотѣкновено, по реч господ-ства ми.

Сведетелїе поставлѣем господство ми: жѹпан Първѹла велики бан и жѹпан Манѣ велики дворникѹ и жѹпан Т<ѹдор>¹ велики логофет и Нѣгоѣ велики ви-ст<и>¹ар и Драгомѣр спатар и Радѹл пѣхарникѹ и Радѹл комис и Шербан стол-никѹ и Бадѣ и Михѣнѣ велици постѣлници. Исправник, Бѹлашр логофет.

Пис в Тръговище, мѣсеца ноемврїе кѣ дъни, в лѣт <звд>.

† Їw Радул конвода, милостїа божїа, господинь.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă

¹ Loc rupt.

a domniei mele sfintei mănăstiri de la Arghiș, ca să-i fie satul, anume Flămânzești, pe care i l-a dat și de mai înainte, de la Basarab voievod. Și să-i fie hotarul pe unde a fost hotărnicit în zilele lui Basarab voievod.

De aceea i-am dat și domnia mea acești vecini ca să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Pîrvul mare ban și jupan Manea mare vornic și jupan T<udor>¹ mare logofăt și Neagoe mare vistier și Dragomir spătar și Radul paharnic și Radul comis și Șerban stolnic și Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Bălaur logofăt.

S-a scris la Tîrgoviște, luna noiembrie 22 zile, în anul 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 277 (Ep. Argeș, II/2).

Orig., hirtie (28,5 × 21,5), pecete aplicată.

EDIȚII. Trad. D.I.R., B., 194—195. Facs. *Ibidem*, 322.

250

1525 (7034) decembrie 17, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod întărește jupanului Fătu și fiilor săi ocini la Circimari, Băbeni, Albești și Negovani.

† Милостію вожією, Іу Радѹл воєвода н господинь вѣсон земан Хггровладхїнскон, сынъ великаго н прѣдобраго Радѹла воєводе. Дават господство ми сїе повелѣніе господства ми слѣгом господства ми, жѣпанъ Фѣтѣл н сѣ сыновн емѣ, по имѣ: Гергн н Янаки н Кирїѣлкос н Нѣгоє н сѣ ннх сыновн, елици им Богъ припѣстит, шкоже да им ест ѣ Кръчмарн, варе колнко ест ена дел Радѣл Ковальтирю н сѣ дѣл шт виноград.

И пакн да им ест ѣ Бѣбѣнн шт Телѣжин, варе колнко ест ена дел Радѹл Ковальтирю н на водѣ н на полю, варе покѣде ест енв дрѣжал Радѹл Ковальтир, понеже покѣпна ест жѣпан Фѣтѣл шт Радѹл Ковальтирю, за хѣѣ аспри, ищеже при дѣнн Басарабє воєводе. И видѣл сѣм господство ми н кингѣ поконнѣ Басарабє воєводе за покованїе.

И пакн да им ест ѣ Ялбєці шт Рѣтѣнда н ѣ Нѣговани шт дел Данов, сынъ Шжнєв, половннѣ, варе колнко сѣ хтєт нзвратн шт шчинє Данов, шт вѣсє да имат жѣпан Фѣтѣл половннѣ, понеже ест ѣложна Дан, сынъ Шжнєв, жѣпан Фѣтѣл над неговєм шчинѣ цо ест еншє зписано, шт негово добро колю, ище вѣ

¹ Loc rupt.

дѣни Басарабѣ воєводѣ. И видѣхъ господство мнѣ и книгѣ поконнѣ Басарабѣ воєводе за сложеніѣ, како га ест сложенѣ.

Бже радѣ, мнѣ дадохъ <и господство мнѣ яко да> мнѣ ест въ учинѣ и въ хѣбѣ имѣ и сыновемъ имѣ и вѣскомъ и прѣвѣнчетомъ мнѣ. И аще комѣ <штъ нѣхъ се прилѣчѣ>нтъ прѣжде смъртѣи, а въ нѣхъ прѣдалника да нест, нѣ да ест оставшѣи мнѣ. <И нѣ> штъ когоже непотѣжковенно, по шрнзмѣ господства мнѣ.

Бже и седеѣтелиѣ поставѣлетъ господства мнѣ: жупанъ Прѣша Краевѣски> велики бан и жупанъ Драгичъ вѣнши дворникъ и жупанъ Манѣ велики дворникъ и жупанъ Радѣла вѣнши логофѣтъ и жупанъ Февдѣръ велики логофѣтъ и жупанъ Нѣгоє велики вѣстѣгаръ и Драгомѣръ спатаръ и Радѣла комѣс и Шербанъ столникъ и Радѣла пѣхарникъ и Бадѣ и Мишѣ велики постѣлѣници. Исправникъ, Бѣлаѣръ логофѣтъ.

И азъ, Тѣдоръ граматикъ, бже исписахъ въ настоинѣ градъ глаголемѣ Трѣговѣнѣ, мѣсеца декемѣриѣ 27 дѣни, въ лѣто <за>дъ текѣши штъ ѣдама.

† Іу Радѣла вѣвѣда, милостѣмъ божѣмъ, господнѣмъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, jupanului Fătul și cu fiii lui, anume: Gherghi și Anachi și Chiriacos și Neagoe și cu fiii lor, ciți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Circimari, oricit a fost partea lui Radul Coviltir și cu deal de vie.

Și iarăși să le fie la Băbeanii de la Teleajen, oricit a fost partea lui Radul Coviltir și pe apă și pe câmp, ori pe unde a ținut Radul Coviltir, pentru că a cumpărat jupan Fătul de la Radul Coviltir, pentru 2500 aspri, încă în zilele lui Basarab voievod. Și am văzut domnia mea și cartea de cumpărătură a răposatului Basarab voievod.

Și iarăși să le fie la Albeștii de la Rătunda și la Neagovani, din partea lui Dan, fiul lui Mînea, jumătate, oricit se va alege din ocinile lui Dan, din toate să aibă jupan Fătul jumătate, pentru că l-a așezat Dan, fiul lui Mînea, pe jupan Fătul peste ocinile lui care sînt mai sus-scrise, de a lui bunăvoie, încă din zilele lui Basarab voievod. Și am văzut domnia mea și cartea răposatului Basarab voievod de așezare, că l-a așezat <peste ocine>.

De aceea le-am dat <și domnia mea ca să> le fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și dacă cuiva <dintre dînșii i se întimplă> mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. <Și de> nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Pîrvul mare ban Craiovescul și jupan Draghici fost vornic și jupan Manea mare vornic și jupan Radul fost logofăt și jupan Theodor mare logofăt și jupan Neagoe mare vistier și

Dragomir spătar și Radul comis și Șerban stolnic și Radul paharnic și Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Bălaur logofăt.

Și eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun numită Tirgoviște, luna decembrie 17 zile, în anul curgător de la Adam 7034 <1525>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., CCXCIX/14.

Orig., perg. (32,5 × 44), pecete aplicată, căzută.

Fotocopie ibidem, XLII/25.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.*, *B.*, 195.

DOCUMENTE ÎNDOIELNICE

А

1510 (7018) ianuarie 10, Tirgoviște.

Vlad cel Tîndr voievod întărește lui Dumitru pîrgar din Tirgoviște și fraților săi ocină în Cocorăști.

† Божією милостію, Іу Блад воєвода и господинъ вѣсою земли Угровла-Хинскоє, синъ прѣдобраго и великаго Блад воєводѣ. Дават господство ми сѣ повеленіе господства ми почтенномѣ пѣргарѣ господства ми вт варош господства ми, вт Тръговище, жѣпан Дѣмитрѣ и съ вѣсем братіем си, ѣкоже да мѣ ест вчинѣ в Кокоръци вт Хотарѣа Кокоръцилор дорн в хотарѣа Дѣдѣлицлор половино, занеже ю ест покѣпна жѣпан Дѣмитрѣ и съ братіем си и съ синови Дрѣнчев вт Бонка Сванта и вт Тоадѣр клѣдѣрарюа за вѣщѣ аспри и вт по вѣсон хотар и вт водѣ и вт сѣхо, вѣре еинко се хтѣ изврат дѣл Бонкѣѣ Сфинтик и Тоадѣрок. И продадоже вни вт свою добромъ колю и съ взнаніе вѣсем мѣгѣшом вт вкрѣтѣ вчинѣе.

Бего радѣ, дадох и господство ми жѣпанѣ Дѣмитрѣ и съ братіе емѣ ѣкоже да мѣ ест вчинѣ и вхѣбѣ ним и синови, вѣском и прѣвѣнчетом и ни вт когоже непотѣкновеино, по речн господства ми.

Бже и свѣдетели поставѣхъ господство ми: жѣпан Прѣвѣа бан и жѣпан Калотѣ велики дворник и жѣпан Харват вел<ники> лѣгѣфѣт и Дѣмитрѣ вистнѣар и Радѣа спатар и Дрѣгич пѣх<арник> и Нѣгоє велики комис и Житѣан стол<ник> и Бадѣк вел<ники> постѣлник.

И аз, Петрѣ дѣпак, бже написахъ вѣ столни град Тръговище, мѣсеца генаріе 7 дѣни, вѣ лѣто вѣнѣ.

† Іу Блад вѣвѣвда, милостіа божіа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului pîrgar al domniei mele din orașul domniei mele, din Tîrgoviște, jupan Dumitru și cu toți frații săi, ca să-i fie ocină în Cocorăști, din hotarul Cocorăștilor pînă în hotarul Dăduleștilor jumătate, pentru că a cumpărat-o jupan Dumitru și cu frații săi și cu fiii lui Dreancea de la Voica Sfînta și de la Toader căldărarul pentru 2 700 aspri și de peste tot hotarul, și din apă și din uscat, oricît se va alege partea Voicăi Sfînta și a lui Toader. Și au vîndut ei de a lor bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor dinprejurul ocinei.

De aceea am dat și domnia mea jupanului Dumitru și cu frații lui ca să le fie ocină și ohabă lor și fiilor, nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Pirvul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Neagoie mare comis și Jitilian stolnic și Badea mare postelnic.

Și eu, Petru diac, care am scris în cetatea de scaun Tîrgoviște, luna ianuarie 10 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., MMDCCXCIV/1.

Orig., hîrtie (32 × 21), pecete timbrată.

Sfatul domnesc nu corespunde cu cel din vremea lui Vlad cel Tînăr.

B

1518 (7026) aprilie 30, București.

Neagoie Basarab voievod întărește lui Datco și fratelui său Mihail ocini în Berești și Brădiceni.

† Милостіумъ божиумъ, Іуъ Басараба конвода и господинъ въсен земли Угровлахискон, сынъ предобраго и великаго Басараба конвода. Дават господства ми сие повелѣние господства ми Датко со сыновемъ и со дещеремъ, колокци ми даст Богъ и съ братамъ си Мнѣхана, понеже <покупшише въ Фіатъ> половинна въ Берещи, дель Стѣниславци Гьри и дель Бьестровь, за ѿ флорини. И пакъ покупши Дмитръ съ братиамъ си и Станъ съ братиамъ си учинише въ Берещи, въ Фіатъ пакъ за ѿ флорини, понеже съ стокмише Фіатъ съ дрѣжинномъ си, понеже имаше Фіатъ петъ делъ въ Пещешани Долни а въ Пещешани Горни петъ делъ и въ Гьхабици петъ делъ. Такъ, вставшиши винѣ три делове въ вини три сѣла дрѣжинномъ си

продал Фиат шкезем чловѣцимъ за ̄ флорини. И пакн имаше Датко¹ со брат мѣ Михаил старн шчинѣ..... и шт Берѣци четеръти дело..... кѣс съ братниами си.

И пакн покъпише Датко и брат мѣ Михаил и Татѣл и и Романѣл шт Брѣдичани флорини. И пакн покъпи Датко сам дел Драгою и Стан шт Брѣдичани, за ̄ флорини.

И пакн..... и брат мѣ Михаил съ <проклетом велики> неговом шчинѣ и комати и делокѣ, да сѣт штакшѣм едѣне дрѣгомѣ и сыновѣм али дѣщѣрем, им ке Богѣ штакит, али дрѣги брати и братѣство да немат ракот съ неговѣм деловѣм и комати шт шчинѣ.

Так <дадох> господство ми пакже да им ест въ шчинѣ и въ шхѣбѣ ним и сыновѣм и дѣщѣрем си и въ нихъ прѣдалника да нест. И дадоше господство ми кон. И ни шт когоже непотѣжковени, по рѣчи господство ми.

Сведѣтели господство ми: жѣпан Барѣл ван Кралевски и жѣпан Калотъ велики дворник и жѣпан Харват велики логофѣт и Радѣл спатар, Дѣмитроѣ вистѣнар и Драгичъ пѣхарник, Хамза комис, Житниан столник, Бадѣ и Нѣгоѣ велици страторници.

Словѣположи Станѣл..... 8 град Бѣкѣрици, мѣсеца априлѣ ̄ дѣнь, в лѣт хѣкс.

† Іw Басараба воєвод, милостїѣ вожїѣл, господнїѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Datco cu fiii și cu fiicele, cîți îi va da Dumnezeu și cu fratele său Mihail, pentru că <au cumpărat de la Fiat> jumătate din Berești, partea Stănilavții Surii și partea lui Buestru, pentru 30 florini. Și iar a cumpărat Dumitru cu frații săi și Stan cu frații săi ocină din Berești, de la Fiat... iarăși, pentru 30 florini, pentru că s-a întocmit Fiat cu ceata sa, fiindcă a avut Fiat cinci părți din Peștișanii de Jos și din Peștișanii de Sus cinci părți și din Ohabîța cinci părți. Astfel, a lăsat acele trei părți din acele trei sate cetei sale... și a vîndut Fiat acestor oameni pentru 60 florini. Și iar a avut Datco² cu fratele său Mihail ocină veche... și din Berești a patra parte... tot cu frații săi.

Și iar a cumpărat Datco și fratele său Mihail și Tatul și... și Romanul din Brădiceani,... florini. Și iarăși a cumpărat Datco singur partea lui Dragoiu și a lui Stan din Brădiceani, pentru 600 florini.

Și iar... și fratele său Mihail cu <blestem mare> la ocinile și averile și părțile lor, să fie celor rămași de la unul la altul și fiilor sau fiicelor lor,

¹ Pasajul: Датко со сыновѣм..... имаше Датко șters cu chinovar.

² Pasajul: „Datco cu fiii ... a avut Datco“ șters cu chinovar.

clți le va lăsa Dumnezeu, însă alți frați și înfrățire să nu aibă treabă cu părțile și averile lor din ocine.

Astfel <am dat și> domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă¹lor și fiilor și fiicelor lor și la ei prădalica să nu fie. Și domniei mele au dat calul. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Barbul ban Craiovescul și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Radul spătar, Dumitru vistier și Draghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari stratornici.

A scris Stanciul... în cetatea București, luna aprilie.30 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 229 (Tismana, XVIII/1).

Orig., perg. (20 × 37), rupt și șters, pecete aplicată, căzută.

Cu o traducere din 1846; altă traducere ibidem, ms. 335, f. 272—273.

După grafie pare a fi un fals.

EDIȚII. Trad. *D.I.R.,B.*, 200-201.

C

1525 (7033) martie 8, Tîrgoviște.

Radu de la Afumați voievod dăruiește lui Dragu spătar și fiilor săi siliști în jud. Jiul de Jos, pentru slujbă credincioasă cu vărsare de sînge.

† Den mila lui [lui] Dumnezeu, Io Radul voievod și domnu a toată Țara Rumânească, ficior marelui și preabunului Radului vodă. Dat-am domnia mea această carte a domniei mele boiarilor domniei mele jupinului Dragul spătar și cu feciorii lui, clț<i> Dumnezău i va dărui, ca să-i fie lui siliștili în Jiul de Jos pe nume Crovna...¹ Obrășie i Salcea i Suharul i Nicuia i Plopșorul i Drencea den gura...¹ pîn Obîrșie...¹ i Călina cu gîrla și cu balta i Comani i Poiana...¹ i Vărbița cu toate hotarele, pentru că le-au agonisită acéstă mai sus-numite siliști boiarul domniei mele Dragul spătar cu credincioasa și dreapta lor slujbă și cu vărsarea lui di sînge ci ș-au vărsat de cătră procleți de turci, pentru neamul criștinesc.

Dreptă acéia și domnia mea am dat boiarului domniei mele, jupinului Dragul spatar, ca să-i fie lui acéste mai sus-numite moșii ohabnice și ficiori-

¹ Loc alb.

lor, nepoților, strănepoților lor și de cătră niminilea neclătit, după p< o> r< unca> domnii mèle.

Și mărturii am pus domniia mea: jupînul Manea vel vornic i jupînul Radul vel logofăt i jupînul Dumitru vel spătar i jupînul Vilsan vel vistier i Radul stolnic i Stancu păharnic i Drăgan vel comis i Stanco păharnic i Dragul i Mihăil postelnic. Și [i] Neagoe vornic și Theodor logofăt.

Am scris in Tirgovișt<e> ¹ logofeții cei mici. Martie 8 dni, leat 7033 <1525>.

< Pe verso:> Acestea sint cărțile ceale mincinoasă ale lui Hopciocoi pentru moșia Comani.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 273 (Tismana, LXXXIX/1).

Traducere.

Sfatul domnesc corespunde numai în parte; formularul documentului reflectă intervenții care nu sint specifice vremii.

EDIȚII. D.I.R., B., 183.

D

1525 (7034) <septembrie 1—7>.

Vladislav voievod dăruiește ajutoare m-rii Xenofon de la Athos.

Χρυσόβουλλον Βλαδισλάβου Δράκουλου, βοεβόδα Ούγγροβλαχίας, χορηγούντος βοηθείας τῆ ἐν Ἐθωνι ἱερῆ μονῆ τοῦ ξενοφώντος ; *3λδ'.

Hrisovul lui Vladislav Dracul, voievodul Ungrovlahiei, dăruind ajutoare sfintei mănăstiri Xenofon de la Athos; 7034 <1525>.

Bibl. Acad., DXCV/24.

Rezumat din fondul Aristarhi.

Datat după văleat și domn, ținînd seama că după 1525 sept. 8 actele de cancelarie sint emise de Radu de la Afumați.

EDIȚII. Trad. Hurmuzaki-Iorga, XIV/1, 43.

¹ Loc alb.

A D D E N D A ¹

¹ Documentele din această *Addenda* au fost depistate după ce volumul a fost trimis la tipar.

I

1505 (7011) iulie 31, Tîrgoviște.

Radu cel Mare voievod întărește mai multora ocini în Văleni, Băteșani, Mădulari și Iacov, peste care ei s-au înfrățit.

† Милостивим божиим, Іу Радул воевода и господинъ въсон земле Угг-роревлахинское, сынъ предобраго и великаго Бладда воевода. Дават господство ми сие повелѣние господства ми слѣгом господства ми Бладда съ дщере си Нѣкша и Станче и Нѣга и Ѡприше съ дщере си Прѣа и Биса и Стана и Мжринж и Станче, яко да им ест ѡ Бълѣни нѣх дел, варе колико ест, и ѡ Бѣтешани нѣх дел, варе колико ест, и планинѣ цо се зове Грошани. И пак Бладул 'и Ѡприше и Радул и Драгомнр и Шербан пак да им ест пол шт Мждѡларн и пол шт Іѡков.

И потом, принде Бладда пред господство ми та си зложн дщере си Нѣкша и Станче и Нѣга над негов дел шт Бълѣни и шт Бѣтешани и над Грошани и над Мждѡларн и над Іѡков, над неговѡ дел шт теХ шчине, да им ест въ место сына. И Ѡприше зложн дщере си Прѣа и Биса и Стана и Мжрина и Станче над негов дел шт Бълѣни и шт Бѣтешани и над планинѣ Грошани и над Мждѡларн и над Іѡков, над негов дел <шт теХ шч>ине, варе колико ест, да им ест въ место сына. И Биша зложн сестра си Гора съ дщере си Прѣк и Биса и Стана и Мжрина и Станче над негов добиток или жиео или мрътво и над въса иманию колико имат Биша, яко да им ест въ место сына. И господство ми простих кон.

Того радѹ и господство ми им дадох яко да им ест въ шчине и въ шха-еѡ ним и сыновом им и внѡкомѡ и превнѡчетомѡ нѣ, 'въ еѣки. И варе комѡ се шт нѣх пролѡчнт съмрътъ прѣжде, а въ нѣх прѣдалнка да нѣст, аѣс да ест встакшем. И ни шт когоже непотѣкнѡево, по реч господства ми.

СВЕДЕТЕЛНИ: жупан Кръстиан и Бадѣ бившени дворници, жупан Строе дворник, жупан Станко логофѣт, Даничул комисе, Богдан спатар, Калотѣ вистигар, Бадѣ пѣхарник, Драгомир столник.

Пис е Тръговищѣ, юліе¹ ѿ днѣ, в лѣт 7341.

† Іо Радул воєвода, мнолостѣл кожѣл, господинѣ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voievod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Vlad cu fiicele sale Neața și Stance și Neaga și lui Opriș cu fiicele sale Preia și Bisa și Stana și Mărina și Stance, ca să le fie în Văleani partea lor, oricâtă este, și în Băteșani partea lor, oricâtă este, și muntele care se chiamă Groșani. Și iar lui Vlad și Opriș și Radul și Dragomir și Șerban iar să le fie jumătate din Mădulari și jumătate din Iacov.

Iar apoi, a venit Vlad înaintea domniei mele de a așezat pe fiicele sale Neața și Stance și Neaga peste părțile lui din Văleani și din Băteșani și peste Groșani și peste Mădulari și peste Iacov, peste partea lui din acele ocini, ca să-i fie în loc de fii. Și Opriș a așezat pe fiicele sale Preia și Bisa și Stana și Mărina și Stance peste partea lui din Văleani și din Băteșani și peste muntele Groșani și peste Mădulari și peste Iacov, peste partea lui din acele ocini, oricâtă este, ca să-i fie în loc de fii. Și Vișa a așezat pe sora sa Sora cu fiicele sale Preia și Bisa și Stana și Mărina și Stance peste averea ei, vie sau moartă, și peste toată stăpînirea cită are Vișa, ca să-i fie în loc de fii. Și domnia mea am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricăruia dintre ei se va întimpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Crăstiiian și Badea foști vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic.

S-a scris în Tirgoviște, iulie² 31, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voievod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Patriarhiei, ms. 282.

Orig., perg. (25 × 24,5), pecete timbrată.

Cu o trad. din 1819, ibidem, ms. 283.

¹ În orig.: юліе.

² În orig.: іуніе.

1525 (7034) septembrie <2>3.

Radu de la Afumați voievod întărește lui Barbul, slugă domnească, și altora ocini cu vii la Proșcani și Văleni.

† Милостію божію, Іу Радѹл воєвода и господинъ вѣсое землн Х>гро-
владхискоє, сынъ великаго и прѣдобраго Радѹл воєводе. Д>ават господствѣо ми
сѣе покѣленіе господства ми слѣг господство ми Барбѣл със сыновнх ен, по нми
Др>агомирѣ и Стан и Д>метрѣ и Марини и Нѣгъ и Влад и Команк... , како да
им ест вчинѣ горн... ѣска, половинѣ, понеже им ест ст>ар>а и правѣ вчинѣ,
дѣдинѣ.

И <по>тѣм, имаше прѣлїе Барбѣл със Нѣг<ѣ>... она и съ Радѹл прѣд
господства мси н> тако прѣше Нѣгѣ съ братїам сих <как>о им ест негова
вчинѣ, стара и <прав>ѣ. И господство ми, гледах и сѣдї със честитими правн-
телимъ господство ми и т... ох Нѣгѣ господство ми закон кѣд <бол>ѣри им
да мартѣрнсаг <такоже> ест негов вчинѣ, а они не <могоше за>клети, нѣ в-
таше вт закон прѣд господствѣа ми.

Сего радї, дадох господство ми <так>о да им ест Барбѣл със <сыно>ви
сих вчинѣ, <како> ест више писаних.

Пак да <ест Бар>бѣл със <сы>новнх си ѣ Прошкани и, понеже га
поклїи вт ест вт дѣл наєк една виноград, понеже поклїише за р̄
аспри.

И пак да ест..... си ѣ Вѣлени единѣ место виноградї вт дѣл братїам
сих, <по> нми Драгомир и Марѣл и Ст...., понеже ѣ ю дадох радї при-
кїю.

Того радї, им дадох и господство ми <так>о да им сжт вчинѣ вѣхак-
никъ сыновом им, вѣсколнѣ и прѣвнѣчетом им и не вт коже непотѣкноєно,
по реч господства ми.

Сеже сведетеле: жѣпанѣ Прѣвѣл Кралевски бан и жѣпанѣ Драгич велики
дворник и жѣпанѣ Радѹл велики <логофет и Нѣг>оє внетїар и Драгомир спатар
и Радѹл пѣхарник и Радѹл комис и Шѣрбан столник и Бадѣ и Шихнѣ велици
постелници. Исправник, Сѣпрѣ портар.

Пис мѣсеца септемврїе <к>г днѣ, вѣ лѣт <в>лѣд.

† Іу <Радѹл вше>вда, милостїа божїа, господинъ.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voievod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voievod. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele slugii domniei mele Barbul cu fiii săi, anume Drago-
mir și Stan și Dumetru și Marin și Neag și Vlad și Comanc..., ca să le fie

ocina..... ășca de Sus, jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, a avut pîră Barbul cu Neagu și cu Radul înaintea domniei mele și astfel pîra Neagu cu frații săi că este ocina lor, veche și dreaptă. Iar domnia mea, am cercetat și am judecat cu cinstiții dregători ai domniei mele și domnia mea lui Neagu lege 24 <boieri> să mărturisească <că> este ocina lor, iar ei nu <au putut> să jure, ci au rămas de lege înaintea domniei mele.

De aceea, am dat domnia mea ca să-i fie lui Barbul cu fiii săi ocină <cum> este mai sus scris.

Iarăși să <fie> lui Barbul cu fiii săi în Proșcani, pentru că a cumpărat-o de la este din partea o vie, pentru că a cumpărat pentru 100 aspri.

Și iarăși să fie în Văleni un loc de vie din partea fraților săi, anume Dragomir și Magul și St...., pentru că i-a dat de zestre.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie ocină de ohabă fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Pirvul ban al Craiovei și jupan Draghici mare vornic și jupan Radul mare <logofăt și> Neagoe vistier și Dragomir spătar și Radul paharnic și Radul comis și Șarban stolnic și Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic, Oprea portar.

S-a scris luna septembrie <2>3 zile, în anul 7034 <1525>.

† Io <Radul voievod, din mila> lui Dumnezeu, domn.

Bibl. Acad., MCMXLVII/1.

Orig., hîrtie (28,5 × 23,5,) rupt și șters, pecete aplicată, căzută.

**LISTA DOCUMENTELOR
CU DATE RECTIFICATE**

LISTA DOCUMENTELOR CU DATE RECTIFICATE

EDIȚII ANTERIOARE

- 1501 mai 21 (Miletic-Agura, 349—350)
 1501 august 30 (Grecianu, Șirul vellevozlilor, 28—29)
 1505 iunie (Nicolăescu, Doc. sl.-rom., 231—236)
 1505 iulie 2 (Miletic-Agura, 353—354; Ștefulescu, Doc. sl.-rom., 59—60; Berechet, Cojurarilor, 34—36)
 1505 noiembrie (Miletic-Agura, 354—355)
 1507 iulie 20 (Mușteanu, Glavacloc, 47—49)
 1509 iunie 19 (D.I.R., B., 51—53)
 <1510 aprilie—1512 ianuarie> (D.I.R., B., 56)
 <1510—1511> noiembrie 21 (D.I.R., B., 67)
 1515 decembrie 15 (Ghibănescu, Surete, I, 330—332)
 1517 iunie 3 (Nicolăescu-Plopșor, Mon. j. Dolj, 40—41, nr. 1)
 1520 iulie 2 (Tunusli, Ictop(a, 177—182; Hurmuzaki-Densușlanu, II/3, 342—345; Vasile cămărașul, 72—73; Tunusli, 92—95; Uricariul, IV, 357—361, 370—375 și XII, 80—83)
 1520 iulie 9 (Cipariu, Arhivă, 532—533; Hurmuzaki-Densușlanu, II/3, 335—341)
 1521 iulie 14 (D.I.R., B., 168—169)
 1521 noiembrie 30 (Iorga, St. și doc., V, 170)
 <1523—1528> (D.I.R., B., 178—179)
 <1523—1525> mai 10 (Arh. Olt., XIII (1934), 351; D.I.R., B., 174)
 <1523—1525> mai 22 (D.I.R., B., 174—175)
 <1523—1525> iulie 27 (D.I.R., B., 176)
 1524 mai 23 (D.I.R., B., 201)
 1524 iunie 19 (Nicolăescu-Plopșor, Mon. j. Dolj, 42—43)
 1524 iulie 24 (Hasdeu, Arh. Ist., I/1, 104; D.I.R., B. 181—182)
 <1525 martie> (Ionescu-Nișcov, Documente, 151—152)
 1525 aprilie 14 (Florescu, Mărgineni, 14)
 fără dată (Mihordea, Pacea de la Belgrad, 249—251)

EDIȚIA DE FAȚĂ

- v. 1501 mai 23, doc. 4.
 v. 1511 august 30, doc. 90.
 v. 1505 ianuarie <20>, doc. 30.
 v. 1505 iunie 2, doc. 34.
 v. 1505 ianuarie <20>, doc. 30.
 v. 1507 iunie 20, doc. 53.
 v. 1509 iulie 19, doc. 63.
 Eliminat, v. D.R.H., B., I, doc. 208.
 Eliminat, v. D.R.H., B., I, doc. 207.
 v. 1515 decembrie 14, doc. 132.
 v. 1517 iulie 3, doc. 155.
 v. 1520 iunie 9, doc. 194.
 v. 1520 iunie 9, doc. 194.
 v. 1521 iunie 14, doc. 208.
 v. 1520 noiembrie 30, doc. 204.
 v. <1523 după aprilie 4—1528>, doc. 216.
 v. <1524> mai 10, doc. 222.
 v. <1524> mai 22, doc. 223.
 v. <1524> iulie 27, doc. 225.
 Eliminat, fiind din <1534> mai 23.
 v. 1524 iunie 16, doc. 224.
 v. <1523> iulie 24, doc. 218.
 v. <1525 după octombrie 23—1526 august 22>, doc. 247.
 v. 1525 aprilie 19, doc. 231.
 v. 1520 iunie 9, doc. 194.

INDICE ONOMASTIC

PRESCURTĂRI, SEMNE SIMBOLICE, LĂMURIRI

c.	= comună	pah.	= paharnic
j., jud.	= județ	post.	= postelnic
lg.	= lingă	ș.a.	= și alții
log.	= logofăt	top.	= toponimic
menț.	= mențiune	v.	= vezi
m-re	= mănăstire	vist.	= vistier
or.	= oraș		

* asteriscul indică numiri dispărute ale unor așezări omenești.

() paranteza rotundă cuprinde variantele numelor, iar „menț.” indică lipsa de contemporaneitate.

< > paranteza ascuțită indică intervențiile și identificările.

— pauza, pusă la începutul rîndului, arată că forma onomasticului este diferită de cea frecventă.

(?) semnul de întrebare, pus imediat după nume, exprimă îndoiala relativ la scrierea corectă a numelui — mai ales în traduceri vechi și copii.

Cuvîntul „probabil” — în cazul numirilor dispărute — a fost folosit atît pentru a exprima lipsa de precizie a localizărilor, cît și îndoială în cazurile de omonimie.

Imediat după toponimic s-au dat indicațiile geografice menționate în text. Identificările s-au făcut în funcție de împărțirea administrativă actuală, indicîndu-se și împărțirea pe județe istorice. Trimiterile sînt făcute la numărul documentului; documentele îndoielnice sînt însemnate cu litere iar cele din *Addenda* cu cifre romane.

A

- A... ispravnic, v. **Albul**, vist. al doilea.
- Adineata**, vale la *Balta Neagră și *Floreni <j. Argeș> 203.
- Afumați**, sat <j. Ilfov>, părți întărite cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; act domnesc scris în ~ 243.
- Agathon**, nastavnic al m-rii Iezer (1501) 4.
- Alăman** (Alaman), așază pe nepoții săi Alăman ș.a. în Alămănești (1515) 137.
- Alăman**, frate cu popa Laiută ș.a., stăpîn în Brătivoești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.
- Alăman**, nepotul lui Alăman, așezat peste parte în Alămănești (1515) 137.
- Alăman**, tatăl Mariei, delnița lui la Stănești (1502, 1510) 17, 68.
- Alămănești**, sat <Alimănești, c. Ciofrîngeni j. Argeș>, parte întărită lui Bah și Alăman 137.
- Alb**, v. **Albul**.
- Albești**, sat <j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215.
- ***Albești**, sat <j. Ilfov>, părți întărite lui Albul ș.a. 196.
- Albeștii de la Rătunda**, sat <j. Săculeni; azi j. Prahova>, partea lui Dan întărită lui Fătul ș.a. 250.
- Albota**, sat <j. Argeș>, hotarul albotenilor; hotare 203.
- Albu**, v. **Voico** al lui **Albu**.
- Albul**, comis în pricină pentru mori la Grumazi (1506) 48.
- Albul**, cumpără parte în Bădeni (1525...) 216.
- Albu** din Runcu, v. **Albul**, spătar.
- Albul**, fiul lui Buta, frate cu Naica și Vișa, întărit în Merișani, Păpușari și Găleşești (1525) 246.
- Albul**, fiul lui Milea, frate cu Zimțea ș.a., întărit în Mircești (1509) 65.
- Albul**, fiul lui Răduleț, cu părți în Căluui și Mihălești (1516) 145, 147.
- Albul**, frate cu Manciul și Stan, întărit peste ogoare în Albești (1520) 196.
- Albul**, frate cu Vlaicul, v. **Albul**, spătar.
- Albu** (Alb), nepotul lui Gheorghe, vinde părți în Topol (1519) 182.
- Albul**, partea lui în Vaideei (1519) 189.
- Albul**, post., tatăl lui Stoica, trimis să așeze hotarul țării (1520) 194.
- Albu** (Alb), spătar, jupan din Runcu, frate cu Vlaicul, dăruiește balta Pirotul m-rii Govora (menț. 1502, 1517) 15, 163.
- Albul**, suditel, ispravnic în act domnesc (1521) 205.
- Albul**, văr cu popa Laiută ș.a., stăpîn în Brătivoești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.
- Albul** (Alb), vist. al doilea (1508, 1509, menț. 1512, 1517), stăpîn în Mălureni și Bunești 107, 163; în sfatul domnesc: vist. al doilea (1508) 58, 59; ispravnic în act domnesc 61, 66.
- Albul** al lui **Copaci**, vinde ogor (1520) 196.
- Aldea** din Pîrscov, în pricină pentru Cislău (1523) 219.
- Aldea**, moșnean din Stănești și Drajna (1517) 156.
- Aldea**, popă, tatăl lui Șteful, întărit în Crăstienești, Topile ș.a. (1506) 43.
- Alexandru Iliș**, domn al Țării Românești <1616—1618, 1627—1629>, pasaj scos din doc. sub ~ 215.
- Alexe**, **Alecție**:
— **Alecție**, jupan în sfatul domnesc (1512—1513) 104.
- Alexe** (Alecxe), popă din Argeș, via lui la Copăcel (menț. 1502, 1517) 15, 163.
- <**Alexeni**>, sat <j. Ialomița>; azi j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Dealu 131.
- Alleseanu**, vinde țărini la Corcolați (1518) 169.
- Alleseni** (Alipseani), sat <Alexeni, j. Gorj>, părți întărite lui Stanciul Muja, Filip ș.a. 110, 169, 207.

- Alimănești, v. Alămănești, sat.
- Alun**, sat <j. Vilcea> cu mori, întărit m-rii Bistrița, dania lui Stanciul de la Baia 226; probabil același: **Brumalinul**, parte întărită cu imunități vlastelinului Radul și fratelui său Petru 13.
- Amlașul și Făgărașul** (Almașul și Fegărașul), în titulatura domnului Țării Românești 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242.
- Amza**, v. Hamza.
- Ana**, țigancă (1508) 58.
- Anaehi**, slugă domnească, fiul lui Fătul, stăpîn în Cîrcimari, Băbeani ș.a (1525) 250.
- <**Anea**>, doamna lui Vlad cel Tînăr, sora lui Stoian (1510) 74.
- Anea**, fiica lui Stan, așezată de tatăl său peste parte în Milcoveani (1519) 182.
- Anea**, fiica lui Voicu al lui Tatul, în pricină pentru Slăveani și Stoenesti (1510) 73.
- Anea**, jupanița lui Bordea, fiica lui Jitian, vinde satul Ionești și seliștea Corbeneștilor (1502, 1517) 15, 163.
- Anea**, partea ei la Mirșa (1514) 123.
- Anea**, sora lui Sin și a Cheranei, vinde în Birseani pe Cricov (menț. 1510) 74.
- Anea**, soția lui Bălaur log. și sora lui Mihnea post., stăpînă în Bădeni, Pătrlage și de țigani (1525...) 216.
- ***Andole**, sat (?) <lg. Urleasca, j. Brăila>, ocină domnească dăruită lui Orlea și Balcul vătăfi 38.
- Andronic** (în călugărie Cteoctist), dăruiește parte în Priseceani m-rii Cozia (1519) 181.
- Aneniș**, pîrlu la *Mălureni <Colibași, or. Pițești> 107.
- Anghel**, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină în Piscul Pravățului (1509) 63.
- Aninoasa**, ocină domnească <la Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, hotare; dăruită lui Danciul, Oprea spătar ș.a. pentru a fi despădurită 168.
- Aninoasa**, sat <or. Tîrgoviște> cu vii; perperii dăruieți de domn Mitropoliei din Tîrgoviște 220.
- Apa Fratelui**, afluent al Oltului <Rîul lui Frate, Loviște; azi j. Vilcea> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Area**, fiul lui Nanciul, în pricină pentru Șuica pe Neagra (1505) 40.
- Area**, jupan, în pricină pentru Crivina Murgeștilor (1505) 34.
- Ardeal** (de peste munte), stabilirea hotarului cu Oltenia; crai al ~ 194; relații 209, 245; pribegi 9, 231.
- Argeș**, m-re și oraș, v. Curtea de Argeș.
- Argeș** (Arghiș), rlu, sate pe ~ 74, 150; mori la ~ 215, 221.
- Arghel**, clisiarh, ispravnic în act domnesc (1522) 211.
- Argișel** (Arghișil), pîrlu, sat pe ~ 105.
- Arsul**, fiii săi vind parte în Uești (menț. 1514) 123.
- Arvat**, v. Harvat.
- Athanasie**, egumen al m-rii Cozia (1517) 163.
- Athos** (Muntele ~, Sfîntul Munte), munte în Grecia; fost prot 1, 12, 71; mănăstiri:
- Cutlumus** (Cotlomuz, Cotlomuzul, Cotlumuz, Preobrajenie), ctitorie a Țării Românești; înnoită de Mircea cel Bătrîn, Basarab cel Tînăr, Neagoe Basarab 105; sate, vii, vinăriciuri, imunități în Țara Românească 96, 98, 105; obroace 1, 130;
- Iveri**, vinde sat lui Basarab voievod 228;
- Hilandar** (Filandar, Intrarea în biserică), obroace 72, 160, 233; bolniță 233; egumen, proegumen 160,233;
- Lavra**, obroc 1;
- Rusi** (Sf. Pantelimon), sărăcită; obroc 12;
- Sfîntul Ilie**, unde trăiește chir Cozma fostul prot, obroc 1, 71;
- Sfîntul Pavel** (Sf. Gheorghe), obroc; proegumen 2;
- Turnul lui Arbănaș** (Sf. Gheorghe și Sf. Nicolae), obroc; egumen 109, 234, 235;
- Xenofon**, danii 187, D.
- Avedie** din Tîrgoviște, pîrgar (?), martor în cartea județului (1512...) 94.
- ...ăsea cu Sus, ocină <la Proșcani> întărită lui Barbu slugă domnească II.

B

- Baba**, v. Dealul Babel.
- Baba**, sat 170.
- Babe**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; v. și Dealul Babel.
- Babe**, țigan (1510) 74.
- Babele**, m-re <j. Vlașca; azi în Neajlov, j. Ilfov>, în pricină cu m-rea Nucet 174.
- Babuia** (Bubuia), țigan (1507, 1512) 53, 108.
- Baca** din Pleașov, hotarnic pentru Comanca (1512—1513) 105.
- Baca**, țigan (1502) 13.
- Bacul**, țigan (menț. 1507) 53.
- Bacrea**, țigan (1525) 240.
- Badea**, Badiul.
- Badea** cel tăcut, scrie act domnesc (1514) 123; v. și Badea, grămătic.

- Badea comis, v. **Radul Bădlea**, domn.
- Badea din Cojești, v. **Badea**, vornic.
- Badea din Luciani, hotarnic pentru Hîrtiești (1512—1513) 105.
- Badea din Șuici, jupan, vlastelin, familie; stăpîn în Șuica pe Neagra, Pleșești ș.a., imunități, țigani (1501, 1505) 10, 40.
- Badea, fiul lui Spînul și frate cu Radoslav, vinde ocină în Corbii de Piatră (menț. 1503) 21.
- Badea, frate cu Radul stolnic ș.a., stăpîn în Fîntești, Mircești și Petrești (1504) 27.
- Badiul**, frate cu Stoica și Grozea, întărit peste parte în Trestenic (1520) 196.
- Badea, grămătic, scrie act domnesc (1513) 118; v. și **Badea** cel tăcut.
- Badea în sfatul domnesc 167, v. **Radul Bădlea**, domn.
- Badea (**Badiul**) <diferiți>. Întăriți: peste loc de stupină în dealul Țofia (1509) 63; peste ogoare în Albești (1520) 196; în Frăsinet și Meriș (1510) 77.
- Badea, jupan, v. **Badea** din Șuici și **Badea**, vornic.
- Badea, nepoții săi Tudor și Radomir vind în Făgețeni (menț. 1516) 142.
- Badea, pah. (1501—1509, menț. 1520, 1523), soțul jupanitei Vlădaia, dăruiește m-rii Dobrușa satul Crivina și poiana lui Ciolan, cu țigani 198, 217; în sfatul domnesc: pah. (1501 — 1 509) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, I.
- Badea, pîrcălab (?) înzestrează pe fiica sa cu parte în Cocorăști (1512) 99.
- Badea, post. mare în sfatul domnesc (1510) A.
- Badea, post. mare în sfatul domnesc (1517—1520), v. **Radul Bădlea**, domn.
- Badea, post. mare în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 242, 243, 246, 248—250, II.
- Badea (Bade, Badiul), țigani (1501... 1525) 9, 11, 13, 74, 123, 216, 240.
- Badea, vornic (fost) din Cojești, jupan (1501... 1510), ginerele lui Udriște 58, 59; stăpîn în Blăgărești de Sus 74; în sfatul domnesc: fost vornic (1501...1510) 5, 7, 11, 13—15, 20—23, 25—27, 29, 32, 35, 37, 39, 41—43, 51, 53—55, 58, 59, 69, I.
- Badea Cotesul, hotarnic pentru Hîrtiești (1512—1513) 105.
- Badiul Pîrcel**, partea lui la Trestenic (1520) 196.
- Badica, v. **Bădlea**.
- Badidea, top. la Dănești <Dăneasa, j. Olt> 105.
- Badinga (Badinca), țigani (1501) 9, 11.
- Badiul v. **Badea**.
- Bab, așezat de unchiul său Alăman peste parte în Alămănești (1515) 137.
- Babna pe Vodița, sat și siliște <or. T. Severin, j. Mehedinți> întărite m-rii Tismana 60, 81, 82, 89, 106, 236.
- Baia (Bae), sat <Baia de Aramă, j. Mehedinți> dăruit de Dobrovoe pîrcălab m-rii Tismana 171.
- Baia (Bania), sat <Baia de Fier, j. Gorj> 194, 226; întărit cu imunități vlastelinului Radul și fratelui său Pătru 13.
- Baica, țigan (1510) 74.
- Baico, frate cu Căliian, întărit peste parte în Stănilăvești (1520) 196.
- Balco, partea lui la Țigănești (menț. 1512-1513) 111, 116.
- Baiul, dăruiește parte în Porceni m-rii Vișina (1519) 180.
- Baiul, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Balaur (Bălaur), log. (1523, 1525), stăpîn în Bădeni, Pătirlage ș.a.; familie 216; ispravnic în act domnesc 215, 229, 230, 249, 250; <erori:> mare log. (1517) 152; Barbul 230.
- Balcu, vătăf, dăruit de domn cu ocină la Andolie, pentru slujbă dreaptă (1505) 38.
- Baldovin, pîrcălab, stăpîn la Balta Neagră, Floreni, Topliceni ș.a. (1520) 203; probabil același: **Baldovin**, pîrcălab, familie (menț. 1525) 240, și **Baldovin**, vinde țigani lui Stanciul pîrcălab (1514) 123.
- Balea, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; întărit în Făgețeni (1516) 142.
- Balea, țigani (1502... 1510) 13, 40, 74.
- Balea Oțelea, așază pe fiicele sale în Căpotești, Trestenic și Nanoți; familie (1520) 196.
- Balica, partea lui în Corbi (menț. 1505, 1510) 36, 80.
- Balica, spătar (1514, 1516), stăpîn în Căliu de Sus și Mihălești 145, 147; ispravnic în act domnesc 128; probabil același: **Balica**, hotarnic la Cireașov (1512—1513) 105.
- Balotă din Bîrliești, <jurător> pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Balotă, top. la Vaideei <j. Vlcea> 22.
- Balotești, sat întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Balta Albă, baltă <j. Dolj>, vama din pește întărită m-rii Tismana 14, 69, 224.
- Balta Albă de la satul Potelul, baltă <j. Romanai>; azi j. Olt> întărită cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59, 193.
- Balta lui Calotă, baltă la Zimnicele <j. Teleorman> 90.
- *Balta Neagră (Baltă), sat <lg. Broșteni, j. Argeș>, hot are; părți întărite lui Baldovin pîrcălab 203.
- Balia Poreului, baltă <probabil la *Epurești j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
- Balta Roșie, top. în munții Bucegi <j. Prahova> 143.

Ban, Banul:

—**Banul**, dăruit de domn cu ocină la Pîrscov și Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.

Ban, diac, scrie acte domnești (1506, 1508) 45, 59.

Ban, țigani (1507, 1512) 53, 108.

Ban, vinde parte în Afumați (menț. 1510) 74.

Banee (Banci, Banciul), țigani (1502, 1512) 13, 108.

Banești, v. **Bănești**, sat.

Bania, v. **Baia**, sat.

Banița Udoba (Udoba) din Laiova, hotarnic (1512—1513) 105.

Banul, v. **Ban**.

Barbul, bani (1501—1520) și (1523), v. **Barbul Craioveseul**.

Barbul, comis (?), scrie act domnesc (1520) 191.

Barbul din Vaideei, întărit peste munți după pricină (1504) 22, 23.

Barbul, în pomelnicul fraților Craiovești de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menț. 1501) 2.

Barbul, jupan în sfatul domnesc, v. **Barbul Craioveseul**.

Barbul log. <eroare>, v. **Balaur**.

Barbul, portar, ispravnic în act domnesc (1515) 138.

Barbul, post. în sfatul domnesc (1523) 215.

Barbul, slugă domnească, tatăl lui Dragomir ș.a., întărit peste parte cu vie în Proșcani (1525) II.

Barbul, stolnic în sfatul domnesc (1512, 1513) 99—101, 103, 105—108, 110, 112—120.

Barbul, tatăl lui Milea care cumpără în Bărbulești (menț. 1520) 196.

Barbul, țigani (1510, 1525) 74, 242.

Barbul, vinde parte în Dobrogosti (1515) 137.

Barbul, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.

Barbul al lul Gropeal (Barbul), vinde parte în Doicești, stăpîn de țigani (1518) 167.

Barbul Craioveseul (Barbul, ~ banul cel bătrîn, ~ de la Craiova, ~ Craioveanul), mare ban al Craiovei (1501—1520), vlastelin, înțliul sfetnic 115; familie 2, 24, 47, 58, 59, 67, 88, 193; dăruit de domn cu sate și grîie pentru credincioasă slujbă 67; face schimb 107, 115; donator: la Athos 2; la m-rea Bistrița 47, 58, 59, 107, 191, 193; unor slugi domnești 151, 155;

în sfatul domnesc: fără dregătorie, jupan (1501—1507...) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—53, 55, 76, 83, 100, 103, 104, 118, 119, 133; ban, mare ban (1508—1520) 54, 57, 60—63, 68—70, 73—75, 77, 78, 80—82, 84—91, 99, 101, 106, 108, 110, 112—114, 117, 120, 122—132, 134, 136—

139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 162—172, 175—185, 188—191, B; <erori:> Preda și Nan 139, 169.

Barbul <Craioveseul>, ban, în sfatul domnesc (1523) 215.

Barbul Trîmba (~ Trîmbă) din Vaideei, întărit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.

Basarab voievod <1512—1521> v. **Neagoe Basarab**.

Basarab cel Bătrîn <Laiotă>, domn al Țării Românești <1473—1477> 73.

Basarab cel Tânăr Țepeluș (Basarab, Basaraba, Basarab cel Bătrîn, Basarab cel Mare, Băsărab, Țepeluș), domn al Țării Românești <1477—1482> 61, 73, 76; „tatăl“ lui Neagoe Basarab 96, 97, 99—103, 105—110, 112—120, 122—129, 132—149, 151—156, 159, 161, 162, 164—166, 168—173, 175—180, 182—185, 188, 190—192, 194—208, 210, B; cititor și donator la Athos 105, 109; dăruiește țigani unui boier 163.

Basești, v. **Băsești**, sat și Măgura Băseștilor.

Batea, țigan (1510) 74.

***Batlu**, sat <Colțu, j. Argeș> 174.

Batul, țigan (1512) 108.

***Băbani**, sat <probabil lg. Tohani, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, parte întărită cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.

Băbeani, sat <Băbeni, j. Vlcea>, părți întărite cu imunități m-rii Bistrița 193, 223; probabil același: **Băbeani**, părți întărite cu imunități vlastelinului Radul și jupanul Pătru 13.

***Băbeni** de la Teleajen (Băbeani), sat <lg. Rădila, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, părți întărite m-rii Snagov 83, 134; parte întărită lui Fătul 250.

Băcălești (Bacalești), sat <j. Teleorman> 105.

Bădeani, sat <Bădeni, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, părți întărite lui Balaur log. 216.

Bădeneasa, moșie la Bădeni <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 216.

***Bădești** (Budești), sat <lg. Serdanu j. Dimbovița> cu mori, întărit m-rii Nucet 9, 11, 143.

Bădești, sat <probabil j. Teleorman; azi j. Argeș c. Bîrla>, Albul și surorile lui întăriți după înfrățire 246.

Bădica (Badica), comis și post., v. **Radul Bădlea**, domn.

Bădlea, țigani (1501, 1512) 9, 108; v. și **Badinga**.

Bădleen, sat <c. Mălureni, j. Argeș> întărit cu imunități lui Stoica 232.

Bădlă, frate cu Vladul și Cristian, vinde parte în Studina (1521) 206.

Bădlă, țigan (1525) 240.

Băjești, Bejești:

Băjești, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, parte întărită monahiei Magdalina 188.

—**Bejești**, sat <Băjești, c. Văcărești, j. Dîmbovița> cu moară, întărit m-rii Dealul 92. Bălaur log. v. Bălaur.

Bălăria (Bălărie) pe Neajlov, sat <j. Vlașca; azi Valea Plopiilor, j. Ilfov>, parte dată în schimb de Manea clucer lui Dobrin ș.a. 189.

Bălești, sat <j. Gorj; or. Tg. Jiu> 132.

***Bălești**, sat <lg. Baia de Fier, j. Gorj>, părți întărite cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13; parte întărită lui Frincul slugă domnească 44; parte întărită lui Mircea ș.a. 210.

***Bălleneasca**, ocină la Corbi <lg. Curtișoara, j. Gorj> redobîndită de Stoica <Dohoreț> slugă domnească după schimb cu m-rea Tismană 70.

Bălolul, țigan (1501) 9.

***Bălțeani**, sat <lg. Broșteni, j. Argeș> întărit jupaniței Calea sora lui Ivașco <Golescul> 240.

Bămbuiești, sat <Bumbuiești, j. Argeș; azi j. Vilcea>, parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger 175.

Bănești (Banești), sat 136, 144, 189, 239.

Bănești, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

Bănilă, pîrgar din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1501...1517) 4, 47, 157.

***Bărăganul**, sat <Mihai Viteazu, j. Ialomița>, parte cu rumâni întărită m-rii Glavacioc 243.

Bărbat, v. Rîul Bărbat.

Bărbătelu, frate cu Neag Minza și Stan, vinde în Rogozești (1511) 87.

Bărbătești, sat <j. Vilcea>, parte închinată de Jitian lui Tudor clucer și lui Stanciul ban 199.

***Bărbulești**, sat <probabil lg. Uiești, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți cumpărate de la Zăvirtea și întărite lui Milea ș.a.; înfrățiri 196.

Bărlulu, pîrlu <Burlui, afluent al Oltețului> 149.

Băsărab voievod, v. Basarab cel Tânăr și Neagoe Basarab.

Băsești (Basești), sat <j. Teleorman; azi Călmățuiul>, hotare 105.

Bășleușă, top. la *Secăreni <lg. Țintea j. Prahova; or. Băicoi> 165.

Băteșani, sat <j. Vilcea>, parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriș ș. a. I.

Bătlești, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi la Vilturești j. Argeș>, în hotar cu Hîrtiești 105.

Bățloae, țigan (1501) 11.

Bealceo, țigan (1505) 40.

Begner, v. Hanăș Begner.

Beșoe, țigan (1510) 74.

Bejan, țigan (1525) 240.

Bejanîște, top. la *Mircești <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.

Bejești, v. Băjești, sat.

Beicea, v. Bealeco.

Beiclugata, sat, parte întărită lui Stanciul log. și m-rii Cornet 78, 146, 162.

Beleț, ogorul lui la Uești (1520) 196.

Bellful, munte <j. Vilcea> 140.

Benga, v. Miho Benga.

Benkner, v. Hanăș Begner.

Bera (Bira), fiul lui Manco, cumpără parte în Zărnești (1515) 137.

Berbecea, țigan (1501) 9, 11.

Berbeceag, v. Radu Berbeceag.

Bercea, grădina lui la Alicseni (1518) 169; probabil același: **Bercea**, vinde ogoare la Corcolați (1521) 207.

Bercea, țigan (1501) 11.

***Berești** (Berăști), sat <lg. Seuca, j. Gorj>, parte întărită lui Deatco ș.a. 112, B.

Berevoești, **Berivoești**:

Berevoești, sat <or. Vălenii de Munte, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, în hotar cu Drajna și Stănești 156.

—**Berivoești**, sat, parte dată în schimb de Dragomir Mățil lui Oprea 45; v. și Berivola.

Berindeal, sat <Berindei, j. Olt> 105.

Berindeiu, v. Neagul Berindelul.

Berislăvești, sat <j. Argeș; azi j. Vilcea>, părți întărite lui Șerbu 152.

Berivoești, v. **Berevoești**, sat.

Berivola, top. la Deadilov <Mihai Bravu, j. Ilfov> 40; v. și **Berevoești**, sat.

Bertești, sat <j. Ialomița; azi j. Brăila> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

***Billeșrești** sub Istrița, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte schimbată de Manea clucer cu Leul 189.

Bilea, partea lui la Nănășești (menț. 1502) 15.

***Birelești**, sat <probabil j. Romanați; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Govora 163.

Bisa, fiica lui Opriș slugă domnească, așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a.; familie (1503) I.

Bisovea, sat <Bisoca, j. Buzău>, drum la ~ 212.

Bistreț (Bistrețu, Bistrețul), baltă <j. Dolj> în fața Țibrului 31; vama din pește întărită m-rii Tismană 14, 31, 56, 69, 224.

Bistrița (Adormirea), m-re <j. Vilcea>, ctitori 58, 59, 193;

sate, vil, vinăriciuri, livezi, munți, grile, imunități 47, 58, 59, 95, 107, 191, 193, 221, 226; țigani 58, 59, 193;

- mori 107, 226; vămi 58, 59; cășăritul din j. Vlcea 58, 59, 193; obroc 3; egumeni 47, 58, 59, 107, 193; acte domnești scrise în ~ 47, 125.
- Bistrița**, riu <afluent al Oltului>, m-re pe ~ 58, 59, 193.
- Bistrița**, sat <j. Mehedinți> cu seliști, vii, livezi, întărit m-rii Tismana 31.
- Bica**, v. **Stan Bica**.
- Bicleșul**, sat <j. Mehedinți> dăruit de domn lui Șerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.
- Bicleșul Verde**, pîrlu la Bicleș <j. Mehedinți> 119.
- ***Bilătarsea**, sat <lg. Corzu, j. Mehedinți> dăruit de domn lui Șerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.
- Bilbiltoare**, top. în hotarul munților satelor Drajna și Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Bira**, frate cu Iuga, întărit peste parte în Bărbulești (1520) 196.
- Bireă** (?), așezat în Epurești 184.
- Bireă**, jupan, stăpîn în Stoenesti, cu moară (1515—1517) 141.
- Bireă**, nepotul lui Stan Bica, tatăl Drăgaiei, întărit în Urlandași (1519) 184.
- Birlești**, sat <j. Gorj> 132.
- Birlești**, sat <probabil c. Corbu, j. Olt> dat schimb de m-rea Glavacioc lui Oncea pîrcălab 120.
- ***Birseani** pe Cricov, sat <lg. Trestienii de Jos, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neogoe al lui Drăghici 74.
- Birsești** (Borsești), sat <j. Argeș> azi j. Vlcea> întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Birsești**, sat <j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Govora 15, 163.
- Birsești** (Birsești), sat <probabil j. Gorj>, vlastelinul Radul și jupan Pătru așezați de nepoții lor Danciul și Radul și de Neogoe 13.
- ***Birsești**, sat <lg. Trestieni, j. Prahova>, parte întărită m-rii Snagov 111, 116.
- Birze**, țigan (1515) 133.
- Birzoglirla**, v. **Girla Repede**.
- Birzoteani**, sat <Birzoteni j. Vlcea; or. Horezu> în pricină cu satul Vaideei, pentru munți 22.
- ***Blagodești**, sat <Lunca j. Ialomița>, parte întărită slugii domnești Manea ș.a. 55; părți întărite cu imunități vlastelinului Neogoe al lui Drăghici ș.a. 74; probabil același: ***Blăgăreștii** de Sus, parte întărită cu imunități vlastelinului Neogoe al lui Drăghici 74.
- Blaj** cel Negru, via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.
- Blaj Cheaclehe** (Blafie ~), via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.
- Blatnița**, top. <probabil la Măceșul de Jos, j. Dolj>, seliște la ~ 31.
- Blăgăreștii** de Sus, v. **Blagodești**, sat.
- Boari**, v. **Buari**, sat.
- Boba**, fiica lui Cernica, așezată peste parte în Priboieni (1515) 137.
- Boba**, fiica lui Drăghici vornic, stăpînă în Mărgineni, Filipești, Cricoveni ș.a. cu munți, vii, mori, țigani, imunități; familie (1510) 74.
- Boba**, fiica lui Stoica, așezată de tatăl său peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Boba**, fiica lui Tatul, întărită peste părți cu loc de stupină în Păroși și Vulpești (1509) 63.
- Boba** (Bobe), țigani (1510, 1519) 74, 175.
- ***Bobeni**, sat <probabil lg. Zărnești, j. Argeș>, Manea așează pe fiica sa Stana peste parte cumpărată de la Zîrnă ș.a. 137.
- Bobina**, țigan (1525) 240.
- ***Bobocești**, siliște <probabil la Rușetu, j. Buzău> întărită cu imunități vlastelinului Neogoe al lui Drăghici 74.
- Boeilă**, țigan (1519) 189.
- Boga**, fiul lui Stoica gramatic, întărit peste părți în Liești (1519) 182.
- Bogatul**, v. **Stănilav Bogatul**.
- Bogdan**, frate <de ocină> cu Itvoe, Șuşman ș.a. din Stănești (1521) 207.
- Bogdan**, grainatic scrie acte domnești (1520) 194, 195.
- Bogdan**, întărit împreună cu nepoții săi Vrabcea și Lupul, în Negotești, Strimțișorul, Necăști ș.a. (1515) 138.
- Bogdan** log., spătar, v. **Bogdan**, mare vornic.
- Bogdan**, mare vornic, <cumnatul lui Radul cel Mare> (1502...1512), dăruiește sate m-rilor Codmeana și Snagov 83, 86; în sfatul domnesc: mare spătar (1502—1504) 13—18, 20—27, 29, 30, 53, I; mare log. (1505—1507, 1510) 32, 34—37, 39—44, 48, 50—52, 68—70, 73—77; mare vornic (1510—1512) 78, 80—85, 87—93; ispravnic în act domnesc 79.
- Bogdan**, țigani (1501...1525) 11, 53, 108, 240.
- Bogdana**, fiica lui Stan, așezată de tatăl său peste părți în Găleteni și Șulești (1519) 182.
- Bogdana**, top. la plaiul Peceneagăi <j. Buzău> 212.
- Bogdăneștii** de la Codmeana (Bogdaneii ~, Vulturești), sat <j. Argeș> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59, 193, 223; probabil același: **Bogdănești**, vie întărită lui Tudor clucer și jupanului Stanciul 205.
- Bogdănești**, sat <j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.

- Bogdăneșul**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Bogdea**, pierde parte cu moară în Leotești pentru furt de cai (1517, 1519) 163, 189.
- Bola** din Giurești, jurător pentru m-reă Tismana (1511) 82.
- Bola**, popă din Strugarți, jurător pentru m-reă Tismana (1511) 82.
- Bola**, țigani (1502...1517) 13, 108, 163.
- ***Bolan**, sat (?) <lg. Rădila, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, vie întărită m-rii Snagov 134.
- Bolea**, jupan din Șerbănești, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Bojora**, țigan (1501) 9, 11.
- Boldea**, top. la Hirtești <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
- Boldea**, ține zălog ocină din Bădeni (1523...) 216.
- Bolea**, țigani (1507, 1510) 53, 74.
- Bolintin** (Bolintinu, Bolintinul), m-re <j. Ilfov> săracă 158; sate, mori, țigani 158; egumen 150, 174.
- Bolovan Lal** (Bolovan), țigan (1501) 9, 11.
- Bondea** (Bonde) țigan (1518) 174.
- Bonțea**, țigan (1510) 74.
- ***Bonțestl**, sat <Mircești, c. Fierbinți-Tlrg, j. Ilfov> întărit lui Cazan pah. ș.a. 192.
- Bora**, munte <c. Novaci, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Bora**, țigan (1502) 13.
- Borăști**, sat <probabil Boroșteni, j. Gorj> 82, 89, 104; acte domnești scrise în ~ 64, 65.
- Bordea**, soțul jupaniței Anca și ginerele lui Jițian, vinde satul Stoiceni și seliștea Corbeneștilor (1502, 1517) 15, 163.
- Bordea**, țigan (1520) 193.
- Borsești**, v. Bîrsești sat.
- Botenl** (Boteani), sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Hirtești 105.
- Bran**, v. Drumul Branului.
- Bran**, post. din Polovragi, trimis să așeze hotarul țării (1520) 194; probabil același: **Bran**, vinde parte în Brâncoveni (1518) 171.
- Bran**, țigani (1508) 58, 59.
- Branco**, tatăl lui Danciul stăpîn în Bunești și de țigani (menț. 1512, 1517) 113, 163.
- Braneșl**, sat <Brăneșu, j. Romanați; azi j. Olt> 149.
- Branul**, munte <j. Gorj> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Brașov**, oraș; jude 209.
- Brata**, **Brat**, **Bratea** :
- Brata**, armaș, în sfatul domnesc (1509) 63.
- Brata** din Băsești, hotarnic pentru Laiova (1512—1513) 105.
- Brat** din Laiova de Jos, hotarnic (1512—1513) 105.
- Bratea**, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Rătești (1521) 208.
- Brata**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Brata**, <jurător> pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.
- Brata** (Bratea), țigani (1508, 1517) 58, 163.
- Bratlov**, pîrlu <la *Stănilăvești, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, sat pe ~ 196.
- Bratovoesti**, v. Brătivoesti, sat.
- Bratul**, v. și Polana Bratului.
- Bratul**, portar, ispravnic în act domnesc (1520) 200.
- Bratul**, slugă domnească întărit peste delnițe în Sibiceu (1506) 50.
- Bratul**, vinde funii în Milcoveni (1519) 182.
- Brazeul**, v. Breaznul, munte.
- ***Brăăștl**, sat <*Brăești, Rusănești, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- ***Brădățeanl**, sat <*Brădățeni, probabil lg. Jițblea, j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- Brădeșăștl**, sat <Brătășești, j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215.
- Brădet**, v. Brătlanil de la Brădet, sat.
- Brădet** (Bradet), m-re <j. Argeș>, dă parte de munte pentru un tetraevangheliar, pricină 43, 53, 57; egumen 53.
- Brădleeanl**, sat <Brădiceni, j. Gorj>, parte întărită lui Dragoiu B.
- Brădlșor**, munte <j. Argeș> întărit lui Stoica 232.
- Brăești**, v. Brăăștl, sat.
- ***Brăgăreștl**, sat <Pucheni, j. Prahova> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Brănescu**, **Brănescul**, v. **Radul Brănesuc**.
- Brăneșu**, v. **Braneșl**, sat.
- Brătlan**, fiul lui Neagoe slugă domnească, întărit în Brătlanii de la Brădet (1508) 57.
- Brătlanil de la Brădet**, sat <Brăduleț, j. Argeș>, parte întărită lui Neagoe slugă domnească ș.a. după pricină cu m-reă Brădet 57.
- Brătivoesti**, sat <Bratovoesti, j. Argeș; azi j. Vilcea> cu munte, întărit lui Dragomir mare sluger 175.
- Brătivoesti**, sat <j. Mehedinți>, parte întărită popii Laiută ș.a. 6.
- ***Brătotești**, sat (?) <probabil j. Olt>, parte întărită lui Stance ș.a. 63.
- Breasta**, sat <j. Dolj>, drum la ~ 155.
- Breaza**, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Breaznul**, munte <Brazeul j. Buzău>, loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
- Brebul**, v. **Podul Brebului**.
- Bresnița**, siliște <j. Mehedinți> a m-rii Tismana, impresurată de Frățilă cu ceata sa 230.

- Brila, țigani** (1508) 58, 59.
- Brincoveni** (Brincoveani), sat <j. Romanați; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59; dăruit de domn cu case, mori și vil jupaniței Neacșa, fiica lui Harvat log. 171.
- Broșteni, sat** <j. Mehedinți>, parte întărită popii Laiută ș.a. 6.
- Brumalinul, v. Alunul, sat.**
- *Buarl, sat** <lg. Letca, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită Sorei 182.
- Bubuia, țigan, v. Babula.**
- Buciae** (Buciaci), munte <Bucegi, j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; întărit m-rii Nucet; hotare 143.
- Bucila, munte** <j. Vilcea>, parte întărită lui Drăgoi ș.a. 88.
- *Bucina, sat** <lg. Jidoștița, j. Mehedinți>, hotare 81; întărit m-rii Tismana 81, 82.
- Bucium, top.** la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- *Buciumeni, sat** <Beiu, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, Oancea pitar înfrățit de Dobra peste partea ei, pentru că a scos-o de la bir 139.
- Bucov, v. Laelul lui Bucov.**
- Buca, v. Radul Căpășină, spătar.**
- Bucșani de la Argeș, sat** <j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Bolintinul 150; părți întărite lui Dragomir spătar 48; parte întărită lui Dobrotă 196.
- Bueur** (eroare: Blrca), tatăl lui Stan, întărit în Urlandași și Epurești (1519) 184.
- Bueur, tatăl lui Stoica ș.a.,** întărit p ste parte în Gârdești (1505) 37.
- Bueur, vinde parte în Dădești** (1519) 182.
- București, oraș, cetate de scaun; acte domnești** scrise în ~ 31—37, 39, 40, 45, 48, 55—59, 61—63, 71—77, 81, 83, 100, 116—118, 130, 132, 133, 142—144, 156, 168—172, 224, 231, 232, 236—239, 241, B; Școala domnească din ~ (menț. târzii) 167, 232, 243.
- *București, sat** <Marcea, j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- Buda, Budul:**
—Budul din Prejna, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
- Buda, plrgar din Rîmnicu** <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Budea, țigani** (1507, 1512) 53, 108.
- Budești, sat** 143 v. Bădești.
- Budești, sat** <probabil Budișteni, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> cu mori, întărit m-rii Nucet 9, 11, 143.
- *Budol, sat** <lg. Sinești, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Budul, v. Buda.**
- Buestru, partea lui la Berești** (menț. 1518) B.
- Bughenescul, v. Radul Bughenescul.**
- Buțea, partea lui la Prodilești** (menț. 1525) 240.
- Bulcești, sat** <j. Olt> 189; în hotar cu Călugherani 105.
- Bujora, v. Bojora.**
- Buifa, țigan** (1510) 74.
- Bulgăr, țigan** (1512) 108.
- Bumbac, vinde împreună cu Neag Custră satul Toplițele** (menț. 1510) 74.
- Bumbara din Corbi, <jurător>** pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Bumbești, sat** <j. Gorj>, în pricină de hotar cu m-rea Vișina 132.
- Bumbuești, v. Bămboești, sat.**
- Buna, fiica lui Dumitru, așezată de tatăl său peste părți în Milcoveni și Dădești** (1519) 182.
- Buna, sora lui Vișan** (1520) 196.
- Buna, țigan** (1525) 240.
- Bunămasă, partea lui în Albești** (menț. 1520) 196.
- Buna Vestire m-re, v. Glavaeioc.**
- Bunceea, popă din Ocne, dăruiește vie la Copăcel m-rii Govora** (1502) 15.
- Bunceea, țigan** (1510) 74.
- Bunea, întărit peste părți în Milcoveni** (1519) 182.
- Bunea, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara** (1512) 115.
- Bunea, țigani** (1507, 1512) 53, 108.
- Bunești, sat** <j. Argeș>, parte întărită lui Stoica 232; probabil același: Bunești 203.
- Bunești, sat** <j. Vilcea>, hotare 41; parte întărită m-rii Govora, dată în schimb lui Cîrstea 113, 163.
- *Buneștii de la Mușcel, sat** <Mușetești, j. Argeș>, parte întărită lui Vișosav ș.a. 77.
- Bunilă, partea lui** (menț. 1508) 61.
- Bunilă, top.** la *Văselați <lg. Dănești, j. Gorj>, parte întărită lui Ivan slugă domnească ș.a. 25, 61.
- Bunilești, sat, părți întărite lui Costea slugă domnească ș.a.** 237.
- Burduțe, v. Radul Burduțe.**
- Burlui, v. Bărluțu, plru.**
- Buta, jurător pentru Cîrciumari și Băbeni** (1515) 134.
- Butea, tatăl lui Albul ș.a.,** partea lui la Merișani, Păpușari și Bădești (menț. 1525) 246.
- Buzău, episcopie; biserica** (Adormirea) 242; vinăriciuri, braniste 242, 244; „popor” din j. Buzău să muncească la morile episcopiei 242; țigani 242; mori 242; cășăria din j. Buzău 242; obroace de: pește, miere, grâu, lemne 242; episcop 242, 244.
- Buzău, județ, sat** din ~ 190; „popor” din ~ să muncească la morile episcopiei 242; cășărie și găleți întărite episcopiei 242.

Buzău, oraș, târg; braniștea domnească 242; biserica episcopiei 242; act domnesc scris în ~ 91;
Buzău, drumul Buzăului 212.
Buzău, rlu, mori pe ~ 242.

Buzdugan din Șofrăceani, <jurător> pentru m-rea Vișina 132.
Buzești, familie, partea lor la Bădeni (menț. 1525) 216.

C

***Cacalești**, sat <lg. Cotmeana, j. Argeș> întărit m-rii Codmeana 86.
Caeova, top. la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
Calafat (Vadul Vidinului), loc de trecere și târg <j. Dolj>; vamă întărită m-rii Tismana 14, 56, 69, 224; vama din sare întărită m-rii Tismana 222.
Calcea, v. Dumitru Calcea.
Calea, jupaniță, fiica Mariei jupanița lui Baldovin pircălab, familie; inzestrată în Bălteni, vie la Golești și țigani (1525) 240.
—**Callia**, țigancă (1519) 175.
Caleca, țigan (1520) 193.
Calen, v. Călin.
Calcea (Calicea, Calici), țigani (1510... 1515) 74, 103, 108, 114, 133.
Callia, v. Calea.
Caliman, v. Căliman.
Calinescul, v. Ivan Călinescul.
Caliște, <baltă, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 224.
Callu (Calio), țigan (1501) 9, 11.
Calmățui, v. Călmățui, rlu.
Calo, țigan (1519) 190.
Calona, popă, ispravnic în act domnesc (1520) 197.
Calotă, v. Baltă lui Calotă.
Calotă (Cocotă, Colotă), vlastelin, prim sfetnic, generele lui Vlad Călugăru (1502... 1520, menț. 1525), familie 73, 102, 243; prim sfetnic, rumânește în Lupșanul 154; stăpîn în Slăveani, Stoenesti și Drăgănești 73, 102; scutiri 166; danie m-rii Glavacioc 243; în sfatul domnesc: mare vist. (1502—1509) 14—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, I; mare comis (1511, 1512) 92, 93; mare vornic (1512—1520) 99—101, 103, 106—108, 110, 112—120, 122—128, 130—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 155, 156, 159, 161—172, 175—185, 188—194, A, B; fost vornic (1520) 197, 199, 203, 204; ispravnic în act domnesc 148; <eroare:> Harita 166.
Calugăreani, v. Călugăreni, sat.
Camba, țigan (1501) 9, 11.
Cambur, țigani (1501, 1505) 11, 40.
Caneiu, țigan (1501) 11.
Cantauczino <Caterina> doamna, sora împărătesei Mara, citoră la Hilandar (menț. 1510) 72.

Capaiună, v. Radul Căpăină.
Caplea, fiica lui Calotă mare vornic și nepoata lui Vlad Călugăru, stăpînă în Drăgănești (1512) 102.
Caplea, jupanița lui Staico log., sora lui Vlad cel Tânăr, dăruiește satul Bejești m-rii Dealul (1511) 92.
Capotă, slugă domnească, tatăl Stanei ș.a., întărit peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
Capotă (Capi), vist. mare în sfatul domnesc (1523-1525) 217-219, 231, 232, 236—238, 241; probabil același: **Capotă**, portar, ispravnic în act domnesc (1518) 168.
Caprău, stăpîn în Cibănești (menț. 1502) 13.
Caprina din Tîrgoviște, mama lui Stănilav ș.a. cu părți în Alipseni și Curpenel (menț. 1512) 110.
Capture, v. Căptar.
Carabet, v. Sarehiz Carabet.
Caracal, țigan (1505) 40.
Carțina, țigan (1502) 13.
Cazan, v. Căzan.
Căbel, baltă <Căbălu, j. Ialomița> întărită cu imunități m-rii Cozia 5.
Căla, țigan (1502) 13.
Căllian, frate cu Baico ș.a., întărit peste parte în Stănilăvești (1520) 196; probabil același: **Căllian**, vinde ogor (1520) 196.
Călliman (Caliman), țigani (1507 ... 1515) 53, 103, 114, 133.
Căllimănești, sat <j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
Călin, Calen:
— Calen, nepotul lui Stoica, înfrățit în Grămadite (1512) 101.
Călin, tatăl lui Oprea și Dobrotă cu parte în Stănilăvești (menț. 1520) 196.
Călina j. Jiul de Jos, siliște cu gîrlă și baltă <probabil lg. Piscu, j. Dolj>, dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
Călinescul, v. Ivan Călinescul.
Căllnești, izvor la *Mircești <Cireșu, j. Mehedinti> 65.
Căllnești, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, parte cu vinărici dăruită m-rii Glavacioc de Vlad Călugăru 53, 108.
Călmățui (Calmățui), rlu <j. Teleorman>, sat și bălți la ~ 105.

Călugăreni, Calugăreani:

- ***Călugăreni**, sate <lg. Bistrețu, j. Dolj> întărite cu imunități m-rii Tismana, dania lui Mircea voievod 31.
- ***Calugăreani** (Calugherani), sat <Cireășov, j. Olt>, hotare 105; întărit cu imunități m-rii Cutlumus 98, 105.
- ***Călugăreni pe Neajlov** (Călugăreani), sat <lg. Cupele, j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Cozia 5; întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
- Călugăreani pe Teleorman**, sat <probabil Virtoapele, j. Teleorman>, parte întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
- Călugărul**, munte <j. Vilcea> întărit m-rii Cozia 140.
- Călulu** (Căluilul), m-re <j. Romanați; azi j. Olt>, ctitorul 145, 147.
- Căluul** (Căluu de Sus), sat <j. Romanați; azi j. Olt>, părți întărite lui Vlad banul ș.a. 145, 147.
- ***Cănești**, sat <probabil Clinești, lg. Arcești, j. Romanați; azi j. Olt>, parte întărită lui Stanciul log. 146.
- Cănești**, sat <probabil j. Gorj> întărit cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Căpățina**, <munte j. Argeș> întărit cu imunități vâstelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- ***Căpotești**, sat <probabil lg. Tomulești, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Balea Oțelea 196.
- Căptar** (Captare), diac, log. (1516 ...1523), scrie acte domnești 144, 156; ispravnic în act domnesc 217.
- ***Cărăreani**, sat <Hagieni j. Ialomița> cu vii, vinărici, grădini, pomet, prisăci, dușegubină, gloabe, întărit m-rii Cozia 5,29,57.
- ***Cășeloarele din Jos de Floci**, sat <Brăilița, j. Ialomița> cu baltă, întărit cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Cătaușul**, deal și pîrlu la *Urlandași <lg. Mucești j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
- Cătrunești**, v. Crătunești, sat.
- Cățești**, sat <Cățețu, j. Vilcea> întărit cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Căzan**, Cazan:
- Căzan**, armaș, stăpîn în Hîrtești (menț. 1512—1513) 105.
- Căzan**, jupan din Cireășovul de Sus, hotarnic (1512—1513) 105.
- Căzan** (Căzanu), fiul vâstelinului Badea din Șuici, frate cu Șuica ș.a., familie; stăpîn în Pleșești, Dedilov ș.a. (1505, 1514) 40, 122.
- **Cazan**, log., frate cu Radul Trămîndan (1507, 1512) 53, 108.
- Căzan** (Cazan), pah., frate cu Sahat, stăpîn în Greci, Tătărăi ș.a. (1520) 192.
- Căzan**, partea lui din Cîrbești întărită m-rii Tismana (1510) 70.
- Căzan**, scrie act domnesc (1505) 32.
- Căzan**, văr primar cu Dragomir Mățil, stăpîn de țigani (1506) 45.
- Căzânești**, sat <or. R. Vilcea>, vie dăruită de Staico log. m-rii Bistrița 58, 59, 193.
- Ceauru**, v. Ceuri, sat.
- Cegan** (Cega), spătar, stăpîn în Bucșani și Ogrăzeni; familie (menț. 1506, 1517) 48, 150.
- Celeal** (Celeaiu), sat <j. Romanați; azi or. Corabia j. Olt> cu giră, întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania boierilor Craiovești 191, 193; parte întărită m-rii Potoc 191.
- Cepari**, sat <c., j. Argeș> întărit lui Dragomir mare sulger 175.
- Cepturele**, sat <Ceptura, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Cereșani**, sat <Cerșani, j. Argeș>, în hotar cu Balta Neagră 203.
- Cernala** (Cerna), sat <j. Mehedinți>, hotare; întărit lui Manea, Micul ș.a. 127.
- Cernat din Șcheostre**, hotarnic la Laiova (1512—1513) 105.
- Cernat**, munte <j. Mușcel și Pădureț; azi i. Argeș>, parte întărită lui Manea Vulparu 136.
- Cernat**, vinde ogor la Corcolați (1521) 207.
- Cernăgloara**, pîrlu <j. Gorj> în hotarul satului Poeni 210.
- Cernătești** (~ de Sus), sat domnesc <c. Valea Călugărească, j. Prahova> dat schimb de Vlad Călugărul lui Cîrstian vornic 53, 108.
- Cerneadle**, sat <Cernădia, j. Gorj>, în hotar cu Poeni 210.
- Cernlea**, partea lui la Mușetești (1519) 189.
- Cernlea**, tatăl Bobei, cu părți în Zărnești și Priboeni (1515) 137.
- Cernița**, pîrlu la *Groșetul <*Groșani, lg. Dingești, j. Argeș; azi j. Vilcea> 124.
- Cerșani**, v. Cereșani, sat.
- Ceuri pe Jiu**, sat <Ceauru, j. Gorj>, hotare 64; întărit cu imunități m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31, 64, 85, 225.
- Cheacica**, Checica, v. Manea Cheelea.
- Cheaciche**, v. Blaj Cheaciche.
- Cheala** (Cheae), sat <Cheia, j. Vilcea>, părți întărite cu imunități m-rii Govora 15, 163.
- Chele**, top. la plaiul Peceneaga <j. Buzău> 212.
- Chelem**, sas din Tîrgoviște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.
- Chera**, fiica lui Oprea spătar, întărită peste parte în Aninoasa (1518) 168.
- Cherana**, soră cu Sin și Anca, vinde în Blrseani pe Cricov (menț. 1510) 74.
- Chleera de la Coloripă**, top. la *Mircești <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.
- Chleera lui Dragoș**, top. la *Mircești <lg. Cireșu j. Mehedinți> 65.
- Chlnelul**, țigan (1501) 9.

- Chinteghi**, sat <j. Romanați; azi j. Olt>, parte întărită cu imunități m-rii Govora 163.
- Chiojdu**, plai <j. Săcuieni; azi j. Buzău> în hotarul munților satelor Drajna și Stănești 156.
- Chirea**, fiul popii Alexe din Argeș, vinde vie (menț. 1517) 163.
- Chircea** din Tirgoviște, plrgar (?), martor în cartea județului (1512—1521) 94.
- Chirliaeos**, slugă domnească, fiul lui Fătul, stăpîn în Cîrcimari, Băbeni ș.a. (1525) 250.
- Chita**, țigan (1508) 58, 59.
- Cibănești**, sat <probabil Ciobănești; azi la Gănești, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. (1502) 13.
- Cinciul**, jupan, vâstrel, ispravnic de hotărnicie la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Cioara**, v. **Ciora**, siliște.
- Cioară**, partea lui în Cîrcimari (1511, 1512) 83, 100.
- Cioarecul** (Cioreacul), munte <j. Argeș> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici și fiilor săi 10, 40.
- Cioeanul**, munte <j. Argeș> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici și fiilor săi 40.
- Ciocănești**, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- Ciochină**, **Cluchina** :
—**Cluehina**, partea lui în Bălcești (menț. 1502) 13.
- Ciochină**, țigan (1525) 240.
- Ciocirle**, jupan din Slatina, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- <Ciofringeni>**, sat <Gătejești, j. Vilcea>, hotare 41.
- Ciolan**, v. **Polana Ciolanului**.
- Ciora** lângă balta Călmățui, siliște <Cioara, j. Teleorman; azi Năvodari> întărită m-rii Cutlumuz 105.
- Cioara**, țigan (1502) 13.
- Cioreacul**, v. **Cioarecul**, munte.
- Clorica**, pîrlu <afluent al Vedei>, ocină pe ~ 118.
- Cireașov** (Cireașovul), sat <j. Olt; or. Slatina>, hotare 105; întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98, 105; **Cireașovul de Sus** 105.
- Cireș**, sat (?) <Cireșu, j. Argeș>, în hotar cu Floreni 203.
- Cislăul**, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit jupanitei Neacșa și sorei ei Neaga 219.
- Citea**, țigani (1515) 133.
- Ciuchina**, v. **Ciochină**.
- Clucur**, frate cu Liga ș.a., întărit în Țerățelul <Sărățelul> (1510) 76.
- Ciudatu**, țigan (1525) 240.
- Ciulința**, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Ciungul**, v. **Volco Ciungul**.
- Cluricla**, țigan (1504) 27.
- Cîlneani** de la vadul Oltului (Genune mai sus de ~), sat și vamă <j. Vilcea>, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; satul obligat să asculte de vameșii m-rii Cozia 30; vama întărită m-rii Cozia, dreptul m-rii de a-și pune vameși 5, 30.
- Clinești**, v. **Cănești**, sate.
- Cilnău**, pîrlu <afluent al Buzăului>, sat pe ~ 190.
- Cilnicul de Sus**, sat <j. Gorj> întărit lui Deatce ș.a. 112.
- Cilniște**, rîu <afluent al Glavaciocului>, sat pe ~ 122.
- Cîmpineanli de la Dimb**, sat <probabil lg. Mîslea, j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Cîmpul Frumos**, sat 161.
- *Cîmpul lui Dinu** (?), sat <probabil *Dinovo, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- *Cîmpul Sirbului**, sat <probabil *Srbii, lg. Oltețu, j. Vilcea>, parte întărită lui Mihail ș.a. 128.
- Cîmpulung** (Cîmpul Lung), oraș <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 46, 209; județul și plrgarii 245.
- Cinda**, întărit în Țerățelul <Sărățelul> (1510) 76.
- Cinda Lațeo**, boier din Hațeg, trimis să așeze hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
- *Cindoi** (Cinădoi, Cîndoni), sat <lg. Vaideeni, j. Vilcea>, în pricină cu satul Vaideei pentru munți 22, 23.
- Cindreș Ianoș**, boier din Hațeg, trimis să așeze hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
- Cirbești**, sat <j. Gorj> întărit m-rii Tismana 70.
- *Cîrcimari**, sat <probabil lg. Rădești, j. Olt>, parte întărită lui Lal ș.a. 63.
- *Cîrcumari** (Cîrcimari), sat <Vadu Părului, j. Prahova>, părți întărite cu imunități m-rii Snagov 83, 100, 111, 116, 134; parte cu deal cu vie întărită lui Fătul ș.a. 250.
- Cirjoaia**, v. **Magdalina Cirjoaia**.
- Cirlig**, fiii săi vind părți din munții Negraș și Comarnic (menț. 1510) 74.
- *Cirligați**, sat <lg. m-rea Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Cirligi**, sat <Cirligei, j. Gorj>, în hotar cu Poieni 210.
- Cîrnul**, top. la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- Cîrstea** <din Glod>, vinde satele Hințea și Glodu (1502...1517) 15, 54, 163.
- Cîrstea**, fiul lui Dan, primește parte în Bunești, schimb pentru parte în Glodu (1517) 163.

- Cirstea**, fiul lui Dușman și frate cu Dan, întărit în Straja, după pricină cu grădiștenii (1520) 200.
- Cirstea**, frate cu Stola, întărit peste parte în Severin (1519) 182; v. și Cirstea, întărit în Milcoveni.
- Cirstea**, în pricină pentru Priseceani (1519) 181.
- Cirstea** (Cirstia) <diferiți>, întăriți: în Groșetul (1514) 124; ~ în Milcoveani (1519) 182.
- Cirstea**, nepotul lui Stan Blca, întărit în Urlandași (1519) 184.
- Cirstea**, slugă domnească, tatăl lui Stan ș.a., stăpîn în Rătești (1521) 208.
- Cirstea**, țigani (1510, 1517) 74, 163.
- Cirstea** <diferiți>, vînd: în Liești (1519) 182; ~ în Săvăstreani (1501) 5.
- Cirstilan**, frate cu Vladul și Bădilă, vinde parte în Studena (1521) 206.
- Cirstlan**, mare post. în sfatul domnesc (1525) 240.
- Cirstlan** (Cirstlian, Crăstilian), mare vornic <din Stăncești> (1501... 1510, menț. 1512, 1513), stăpîn în Căllnești, Cernătești și Neagra 53, 108, 120;
în sfatul domnesc: fost mare vornic (1501...1510) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29, 30, 53, 69, I.
- Cirstlan Șupitul**, pierde sate și țigani pentru viclenie (1525) 248.
- Cirstienești**, v. Crăstinești, sate.
- Clășna**, munte (?) <Clășna, j. Buzău>, loc domnesc întărit lui Neagu 212.
- Clăbucet**, v. Șările Clăbucetului.
- Clășnești**, sat <Cleșnești, j. Mehedinți>; azi j. Gorj> 127.
- Clielu**, sat <Clinciu, j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciu gramatic 231.
- Clocoelovul**, m-re <or. Slatina>, sate 96.
- Clocoțel**, sat <Bradul ~, j. Argeș>; azi j. Vilcea>, parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
- Coadă**, moșnean cu părți în Stănești și Drajna (1517) 156.
- Coarnele**, v. Cornele, munte.
- Coasta**, munte <j. Gorj> întărit cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Coasta Glogulul**, top. la *Corcolați <lg. Stănești, j. Gorj> 207.
- Cocorăști**, sat <j. Prahova>, în hotar cu Dădulești; părți întărite lui Dreanca pîrgar ș.a. 99, A.
- Cocoș**, siliște <probabil Cucoiu, j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărită cu imunități vâstelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- Codea**, țigan (1505) 40.
- Codmeana** (Buna Vestire), m-re <j. Argeș> sărăcită 173; sate 86; dăruită de Neagoe
- Basarab cu vase de argint și obroc 173; egumen 86.
- Codmena** (Cotmeana), pîrlu <afluent al Vedei>, sat pe ~ 58, 59, 193.
- Codra** din Laiova de Jos, martor (1512—1513) 105.
- Colea**, crotor din Ocne, vinde loc de vie cu grădină la Titiricești (1516, 1517) 146, 157, 162.
- Colsea**, pîrlu <Coinca, j. Argeș>; azi j. Vilcea> sat pe ~ 40.
- Cojești**, sat <probabil Cojasca, j. Dimbovița> 11, 35, 37, 39, 42, 58.
- ***Colfești**, sat <lg. Crevenic, j. Vlașca>; azi j. Teleorman, or. Videle>, în hotar cu Iaroslăvești; întărit sătenilor 183.
- Coloripă**, v. Chicera de la Coloripă.
- Colotă**, v. Calotă.
- Coman**, cumnat cu Neag Minzea ș.a., vinde în Rogozești (1511) 87.
- Coman**, în pricină pentru Ceuri (1511) 85.
- Coman**, întărit peste parte în Severin (1519) 182.
- Coman Crețu**, hotarnic la Andolie (1505) 38.
- Coman Făgărășanul**, vinde parte în Sălătruc (menț. 1501) 5.
- Comana**, fiica lui Radul, întărită peste părți în Păroși, Vulpești de Sus ș.a.; familie (1509) 63.
- Comana**, fiica lui Stoica, așezată de tatăl său peste parte în Milcoveni; familie (1519) 182.
- Comana**, sat <j. Vlașca>; azi j. Ilfov>, în hotar cu Deadilov 40.
- Comane**..., fiul lui Barbul slugă domnească, familie; întărit peste parte cu vie în Proșcani (1525) II.
- ***Comanea**, sat <Dorobanțu, j. Olt>; azi j. Teleorman>, hotare; întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98, 105.
- ***Comani** j. Jiul de Jos, siliște și baltă <lg. Basarabi, j. Dolj>, vama din pește întărită m-rii Tismana 14, 69; siliște dăruită de Radu de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Comarnicele** (Comarnicul), munte <j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărit cu imunități vâstelinului Badea din Șuici 10, 40.
- Comarnicul**, munte <j. Prahova>, întărit cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Comănești**, v. Gura Comăneștilor.
- Conda**, țigan (1501) 9.
- Constantinopol**, v. Țarigrad.
- Conțești**, sat <probabil j. Vlașca>; azi j. Dimbovița>, parte întărită lui Stanciu gramatic 231.
- Copa**, țigan (1510) 74.
- Copaci**, v. Albul al lui Copaci.
- Copalea**, țigan (1502) 13.
- Copăcean**, sat <j. Gorj> 34.

- Copăcel** (Copăcelu), sat <j. Vlcea; azi în or. Ocnele Mari>, vie întărită m-rii Govoradania lui Vlad Dracul și a lui Radul cel Mare 15, 163.
- ***Corbenii**, siliștea corbeneștilor <*Corbeni, lg. Ioneștii Govorei, j. Vlcea> întărită cu imunități m-rii Govora, dania lui Radul cel Mare 15, 163.
- Corbeanu**, fiii săi, corbeneștii vînd parte în Nănașești (menț. 1502) 15.
- ***Corbi**, sat <lg. Curtișoara, j. Gorj> 132; parte întărită lui Radul comis ș.a. 36; parte dată în schimb de m-rea Tismana lui Stoica <Dohoreț> 70; părți întărite lui Oprea slugă domnească ș.a. 80.
- Corbii de Piatră** (Corbi, Adormirea), m-re de călugărie <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, ctitoria monahiei Magdalina, jupanița lui Hamza; închinată să fie domnească 103, 114; sate, vii, țigani 103, 114, 133; sărăcită, dăruită de Neagoe Basarab cu obroc în bani 153; m-re de călugări (?) 133.
- Corbii de Piatră** (Corbi), sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> întărit jupaniței Mușca 21; gălești domnești dăruite m-rii Valea 49; întărită m-rii Corbii de Piatră 103, 114, 133; întărit cu mori m-rii Argeș 215, 221.
- Corbul**, v. **Predealul Corbului**.
- ***Corbul**, sat <probabil lg. Dăneasa, j. Olt> 105; v. și **Vrana**, deal.
- Coreia** (?), sat, parte întărită cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- ***Corcoalaș**, sat <lg. Stănești, j. Gorj>, hotarul de jos și de sus, părți și plaiuri de vie cumpărate de la ceata Gigioilor de Seaman, Stanciul ș.a. 169, 207.
- Coresi**, diac, scrie act domnesc (1525) 242.
- Corlat**, fiul Caprinei din Tîrgoviște, familie; vinde părți în Alexeni și Curpenel (1512) 110.
- Corlătești**, sat <probabil j. Romanați; azi j. Olt>, parte întărită lui Stanciul log. lăsată de acesta m-rii Cornet 146.
- Corman**, țigan (1512) 108.
- Cornățeani**, **Cornățel**, v. **Corneșel**, trg.
- Cornea**, țigani (1501, 1510) 9, 11, 74.
- ***Corneanl**, sat <lg. Lunca, j. Ialomița> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Cornele**, munte <Coarnele, j. Gorj>, parte întărită lui Neagu 62.
- ***Cornet de lîngă Valea Rea** (Grădina de la ~, Grădina de lîngă Valea Rea, Mănăstirea de lîngă Voingești, Perivoli, Nașterea Maicii Domnului), m-re <lg. Fețeni, j. Argeș; azi j. Vlcea> de călugărie (?) 133; ctitor 162; sate, vii, pomi, loc de stupină, vad de moară, țigani 78, 133, 146, 161, 178.
- ***Cornet**, sat <lg. Golești, j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit m-rii Argeș 221.
- Cornet**, top. la *Laiova <Saelele, j. Teleorman> 105.
- ***Corneșel** (Cornățeani) <trg. *Cornățel, lg. Mănăstirea, j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciul gramatic 231; act domnesc scris în ~ 129.
- Cornille**, călugăr, dăruiește parte din Băbeani m-rii Snagov (1511) 83; v. și **Mănăstirea lui Cornille**.
- Cornu pe Prahova** (Cornul), sat <probabil c. Drăgănești, j. Prahova>, loc de chilie dăruit de Dragomir Plntei m-rilor Snagov și Glavacioc 126; parte întărită m-rii Snagov, după schimb 197.
- Cornul**, top. <la *Ciofrîngeni, Gătejești, j. Vlcea> 41.
- Cornul Malului**, top. la Grădiște <j. Vlcea> 128.
- Corunga**, țigan (1520) 193.
- Cosain**, v. **Laclul lui Cosain**.
- Coslegi**, v. **Cozleel**, sat.
- ***Cosmirești**, sat <lg. Străoști, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Cosoba**, hotarul Cosobei la Trestie <j. Buzău> 190.
- Costandin** <Șerban>, domn al Țării Românești <1654—1658> 119.
- Costea armaș**, v. **Gonțea**.
- Costea** din Negreani, dăruiește parte m-rii Seaca (menț. ulterioară) 189.
- Costea**, frate cu Dobromir, întărit în Țerățelul după pricină (1510) 76.
- Costea**, schimbă loc de casă în Crăstinești (1506) 43.
- Costea**, slugă domnească, armaș, tatăl lui Crăciun, stăpîn în Bunilești (1525) 237.
- Costea**, țigani (1501 ...1519) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 108, 163, 188.
- Costea**, vist. în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
- Costeștii**, sat <probabil j. Vlcea>, parte întărită lui Tudor log. și lui Stanciul ban 125; lăsată de Stanciul log. m-rii Cornet 146, 162; popa Frincu din ~ 115.
- Coșotă**, țigan (1525—1526) 247.
- Cotana**, jupan, hotarnic pentru Comanca ș.a. (1512—1513) 105.
- Cotârleacu**, partea lui la Glrbovi (menț. 1519) 190.
- Cotea**, v. **Valea lui Cotea**.
- Cotescul**, v. **Badea Cotescul**.
- Cotlomuz**, m-re, v. **Athos**.
- Cotlov**, baltă <lg. Negoiu, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 224.
- Cotmeana**, m-re și plîu, v. **Codmeana**.
- Coturula**, sat <Cotoroia, j. Mehedinți> întărit lui Manea ș.a. 127.

- Coțofan**, vornic în pricină pentru parte cu moară la Sibiceu (1506) 50.
- Coviltir**, v. **Radul Coviltir**.
- Cozia** (Coziia, Sf. Troiță), m-re <j. Vilcea>, ctitori 29, 30, 51; relații cu m-rea Iezer 4, 104; sate, vii, vinăriciuri, grădini, pometuri, prisăci, bălți, imunități, dușegubine, țigani 5, 29, 51, 163, 181; vămi 5, 30; egumeni 5, 29, 30, 51, 163.
- Cozia**, munte <j. Vilcea> întărit m-rii Cozia 140.
- Cozleci** (Cozleaci), sat <Coslegi j. Prahova> 134.
- Cozma**, **Cuzma**:
Cozma, v. **Gorunul lui Cozma**.
Cozma, fost prot la Athos (1501...1510) 1, 12, 71.
 —**Cuzma**, popă din Tismana, jurător (1511) 82.
- Cracul Leurdei**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Cracul lui Mihoc**, munte <j. Mehedinți> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Cracul Scurtelor**, v. **Seurtele**.
- Cragula**, iezor <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Șuica vornic 40, 122.
- Crănieul**, munte al satului Plușco <Plușcu, c. Săulești, j. Gorj> întărit cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Craiova** (Craova), oraș, bani de ~ 5, 9, 41, 86, 110, 119, 131, 142, 144, 156, 162, 166, 189, 194, 202, 243, 248, II.
- Craiovescul**, **Craioveani**, **Craiovești**, v. **Barbul ~**, **Dancul ~**, **Pirvul ~** și **Preda ~**.
- Craiuova**, munte <Craiova, j. Mehedinți> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Crasna**, sat <j. Gorj> 194.
- Crăielun**, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravățului; familie (1509) 63.
- Crăielun**, frate <de ocină> cu Itovoe ș.a. din Stănești (1521) 207; probabil același: **Crăielun**, întărit peste loc în Corcolați (1521) 207.
- Crăielun**, nepotul popii Ivan, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravățului; familie (1509) 63.
- Crăielun**, slugă domnească, fiul lui Costea, stăpân în Bunilești (1525) 237.
- Crăielun**, țigan (1517) 163.
- Crăielunei** (Craciunei, Crăciuneani), sat <j. Olt> 105.
- Crăstian** vornic, v. **Cirstian**.
- Crăstienești**, sat <probabil Herăstrău, or. București> dat schimb de Gherghina prealab lui Vlaicul din Dragomirești 9.
- Crăstinești**, sat <c. Corbi, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, părți întărite popii Aldea ș.a. 43.
- Crătunești**, sat <Cătrunești, j. Ilfov>, părți întărite cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Crețești**, sat <c. Sprincenata, j. Olt> 105.
- Crețești pe Argeș**, sat <j. Ilfov>, parte întărită cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Crețu**, v. **Coman Crețu**.
- Crevedia**, v. **Crivădiia**, sat.
- Crevenia** (Crevenici), sat <j. Vlașca; azi j. Teleorman>, în hotar cu Colfești 183; parte întărită lui Tihu 196.
- Criceana** (Crăceana), vale la *Balta Neagră <lg. Broșteni, j. Argeș> 203.
- Cricov**, m-re <Mărginenii de Sus, j. Dimbovița>, loc de meto^l, sat și vad de moară 165.
- Cricov**, pîrlu <Cricovul Dulce, afluent al Ialomiței>, m-re pe ~ 165.
- Cricov**, pîrlu <Cricovul Sărat, afluent al Prăhovei>, sate pe ~ 74, 111, 116, 168.
- ***Cricoveani**, sat <Ghirdoveni, j. Dimbovița> întărit cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Criva**, sat <j. Romanați; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
- Crivădiia**, sat <Crevedia-Mare, j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Argeș 221.
- Crivăț**, morile lui la Argeș (menț. 1522) 211.
- Crivădea**, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Crivina**, sat <probabil Crivineni, c. Pătrila-gele, j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit lui Balaur log. 216.
- ***Crivina**, sat <Buciumeni, j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit cu găleata domnească m-rii Dăbrușa 198, 217.
- Crivina Murgeshților**, sat <Murgeshți, j. Gorj> în hotar cu Șerbești; întărit jupanului Arca 34.
- ***Crîngari**, sat <lg. m-rea Glavacioc, j. Vlașca; azi j. Argeș> întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugăru 53, 108.
- ***Crîngeani**, sat <probabil lg. Calomfirești j. Teleorman; or. Alexandria> întărit cu imunități vâstelinului Badea din Șuici 40.
- Crîngeni** (Crînceani, Crîngeani), sat <j. Olt; azi j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
- Crîngul Manei**, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Crîngul Vărului** (?), top. la Deadilov <Mihal Bravu j. Vlașca; azi j. Ilfov> 40.
- Crovna** din Jiul de Jos, siliște <j. Dolj>, dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Cruce**, top. la *Mircești <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.
- Crucile lui Dragoslav**, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vilcea> 23.

Crușov, sat <j. Romanați; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 144.
Cteoctist călugăr, v. **Andronic**.
Culbul Orlel, top. la balta Pirotul <Orlea, j. Romanați; azi j. Olt> 163.
Culare, top. la ***Secăreani** <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Cumătra (Cuimătra), pirlu la ***Secăreani** <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Cupenul, munte <Curpenul> în hotarnica lui Neogoe Basarab 194.
Curcă, țigan (1515) 133.
Curchi (Curchea), țigani (1501...1525) 11, 13, 53, 58, 59, 193, 240, 242.
***Curești**, sat <lg. Cunești, j. Ialomița>, parte cu giră întărită m-rii de călugărițe Valea 188.
Curmătură, top. la Drajna și ***Stănești** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Curmătură, top. în hotarul munților satelor Drajna și ***Stănești** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Curpenul, v. **Cupenul**, munte.
Curpinel, sat <Curpen, j. Gorj>, parte întărită jupanului Stanciul Muja ș.a. 110.
Cursul, țigan (1501) 9.
Curtea de Argeș lângă orașul Argeș (Argeș, Arghiș, Adormirea), m-re <în or. Curtea de Argeș>, domnească 148; bolnița de la Simidreani și adăpostul de călători 218;

sate, vii, vinăriciuri, bălți, țigani 177 215, 221, 228, 249; mori 185, 211, 213, 215, 221; vămi 148, 215; cășăria din j. Pădureț 218;
 egumeni 164, 177, 185, 211; acte domnești scrise în ~ 160, 162, 164.
Curtea de Argeș (Argheș, Arghiș, Arghiși, Curtea de Arghiș), oraș 203; scaun al vechilor domni 163; mori 215, 221; popă 163; acte domnești scrise în ~ 68, 124, 127, 138, 152, 161, 163, 174.
Curtea lui Vilean, sat <Curtișoara, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
Curtișoara, sat <j. Olt>, schimbat de Radul cel Mare cu jupan Neogoe 15.
Curul Pământului, top. în hotarul munților satelor Drajna și ***Stănești** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Custră, v. **Neagu Custră**.
Custura munte, v. **Seurota**.
Cușmița, giră <Potel, j. Romanați; azi j. Olt> dăruită de Vlad cel Tânăr fraților Craiovești 67.
Cutlumuș, m-re, v. **Athos**.
Cutrea, tatăl lui Stanciul stăpîn în Plăviceni (menț. 1502, 1517) 15, 167.
Cuturlea, martor la vnzare în Rîlmnicu <Vilcea> (1517) 157.
Cuzma, v. **Cozma**.

D

Dade, țigan (1512) 108.
Dadilov, v. **Dedilov**, sat.
Dadina, țigan (1510) 74.
Dadula, țigani (1501) 9, 11.
Dafin, țigan (1502) 13.
Dan, cumpără ocină <la Ciofrîngeni> (menț. 1506) 41.
Dan din Glod, v. **Dan**, tatăl lui Cîrstea.
Dan din Jupnești, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.
Dan din Mihăilești, vinde parte (menț. 1501) 6.
Dan din Nagomirești, hotarnic pentru Hirtești (1512—1513) 105.
Dan din Românești, v. **Dan**, post.
Dan din Voihnești, în pricină pentru Frăsinețul de Dumbravă (1502) 18.
Dan, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Rătești; familie (1521) 208.
Dan, fiul lui Dușman, frate cu Cîrstea, stăpîn în Straja după pricină cu grădiștenii (1520) 200; v. și **Dan**, întărit în Grădiștea și Runtea.
Dan, fiul lui Mnea, așază pe Fătul slugă domnească peste părțile sale din Albeștii de la Rătunda și Neagovani (menț. 1525) 250.

Dan, fiul lui Mnea, frate cu Stan și Radul, întărit în Dodești (1501) 8.
Dan, fiul lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia; familie (1505) 39.
Dan, fiul lui Vilcul, în pricină pentru Berești (1512) 112.
Dan, frate cu Mircea, Stan și Șerbu, întărit în Bălești, Poeni și muntele Florile Albe (1521) 210.
Dan, frate cu Negovan, Stan și Stoica, întărit în Țerățelul, după pricină (1510) 76.
Dan, frate cu Stanciul, Nan și Roman, cu părți în Corcolați (1518, 1521) 169, 207.
Dan, hotarnic pentru Suhaia (1512—1513) 105.
Dan <diferiți>, întăriți: peste părți în Grădiștea și Runtea (1514) 128; v. și **Dan**, fiul lui Dușman; ~ în Groșetul (1514) 124; ~ în Trestenic (1520) 196.
Dan, nepotul lui Stanciul Muja, în pricină pentru Alexeni și Curpenul (1512) 110.
Dan, partea lui din Sirbești (menț. 1520) 193.
Dan, popă, în pricină pentru Grădiștea și Runtea (1514) 128.
Dan, post. din Românești (1514, 1520), jurător pentru m-rea Vișina 132; trimis să așeze hotarul țării 194.

- Dan**, spătar, stăpîn în Stoenesti (1515—1517) 141.
- Dan**, tatăl Drăgoiasăi care vinde țarină în Corcolai (1518) 169.
- Dan**, tatăl lui Cirstea, vinde Hințea (menț. 1517) 163.
- Dan** <diferiți>, vînd: 196; ~ ogoare la Ursai (1508) 62; v. și **Dan**, frate cu Stanciul.
- Dan** vornic, v. **Dan Durduca**.
- Dan II**, domn al Țării Românești <1422—1431> 208; străbunicul lui Vladislav III voievod; carte de la ~ 236.
- Dan al lui Scurtul** (~ **Scurtul**) (1501, 1514) în pricină pentru Comarnicul, Pleșești ș.a. 10; scrie act domnesc 124.
- Dan Durduca**, vornic (menț. 1511, 1525), tatăl jupanitei Neaga 84; locul său de stupină la Deagu 240; probabil același: **Dan**, vornic vinde locuri la Dosul Spidei, Poenița ș.a. (menț. 1514) 124.
- Danciul** armaș, comis, v. **Danciul Craiovescul**.
- Danciul**, dăruiește parte în Cheia m-rii Govora (menț. 1517) 163.
- Danciul**, diac mic, v. **Daniel**, gramatic.
- Danciul** din Baba, v. **Danciul**, pîrcălab.
- Danciul** din Corneani, dă parte schimb pentru părți în Blagodești și Lupșanul (menț. 1510) 74.
- Danciul** din Iași, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Danciul**, frate cu Draghiia ș.a., cumpără parte în Bunilești (1525) 237.
- Danciul**, frate cu Stancul ș.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
- Danciul**, gramatic, scrie acte domnești (1512... 1525) 107, 113, 136, 143, 239; probabil același: **Danciul**, diac mic, scrie act domnesc (1519) 182.
- Danciul**, jupan, fiul lui Branco, dăruiește parte din Bunești și țigani m-rii Govora, cînd s-a călugărit (1512, 1517) 113, 163.
- Danciul**, nepotul vîstelinului Radul și al lui Petru, înfrățește pe unchii săi în Birșești și Băbeani (1502) 13.
- Danciul**, pîrcălab de Poenari (1510...1519) cotopește parte în Grămădite 101; în sfatul domnesc 74, 92, 93; ispravnic în act domnesc 182; probabil același: **Danciul** din Baba, ispravnic în act domnesc (1518) 170 și **Danciul**, spătar în sfatul domnesc (1505—1510) 34—37, 39, 40, 42, 44, 48, 52, 68, 69, 78.
- Danciul**, post. mare și mare pah. (1520...1525); în sfatul domnesc: mare post. (1520—1523) 199, 201—204, 207, 211, 215; pah. (1525) 242, 247; ispravnic în act domnesc 192.
- Danciul**, slugă domnească, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa pentru slujbă dreaptă (1518) 168.
- Danciul** spătar, v. **Danciul** pîrcălab.
- Danciul**, țigani (1501...1520) 9, 11, 13, 40, 53, 108, 163, 189; zătar 193.
- Danciul Craiovescul**, vîstelin (1501...1511, menț. 1520) familie 2, 47, 58, 59, 67, 193; dăruit de Vlad cel Tânăr cu sate, seliști, grile, pentru slujbă dreaptă 67; ctitor și donator la m-rea Bistrița 47, 58, 59, 193; donator la Athos 2;
în sfatul domnesc: comis (1501—1503) 5—9, 11, 13—18, 20, 21, I; mare armaș (1508) 55, 57, 60—62; mare vornic (1510) 68, 70, 73—77; jupan, fost vornic (1511) 80—82;
ispravnic în act domnesc 77.
- Danciuleasa**, v. **Dănculeasa**.
- Dara**, spătar, fiul vîstelinului Badea din Șuici, frate cu Șuica vornic, familie; stăpîn cu imunități în Pleșești, Podeani ș.a. (1505, 1514) 40, 122.
- Dara**, văr cu Șuica vornic, familie; stăpîn în Preajva și Drăgănești (1514) 122.
- Darciul**, țigani (1512, 1525) 108, 240.
- Datco**, v. **Deateo**.
- David**, egumen al m-rii Codmeana (1511) 86.
- Dădești**, sat <probabil Didești, j. Teleorman>, parte întărită lui Neag ș.a. 182.
- ***Dădulești**, sat <lg. Tirgoș, j. Prahova>, în hotar cu Cocorăști 99, A.
- Dănciuleasa**, **Danciuleasa** :
Dănciuleasa, fiii săi vînd parte în Cerna (menț. 1514) 127.
—**Dănciuleasa**, țigancă (1507) 53.
- Dănești**, sat <Dăneasa j. Olt>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105; ~ lui Vlae, întărit m-rii Cutlumuz 98.
- Dăngești**, v. **Dingăști**, sat.
- Dășa**, țigan (1501) 9.
- Deadilovul**, v. **Dedilov**, sat.
- Deadiul**, v. **Dediul**.
- Deagu** (Diaci), sat <j. Argeș>, loc de stupină întărit lui Baldovin pîrcălab 203, 240.
- Deal** (Sf. Nicolae), m-re <j. Dîmbovița; or. Tirgoviște> ctitor 131; sate, mori, imunități 92, 131; egumeni 92, 174.
- Dealul Babel**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Dealul Olt**, deal la *Urlandăși <lg. Mucești, j. R. Sărat>, azi j. Buzău> 184.
- Deateo**, **Dateo**, **Detco** :
Deateo (Datco, Detco), ban (1501...1515), vîstelin 132; în sfatul domnesc 6, 13, 81, 92, 93, 110, 112, 115, 120, 133, 134; ispravnic în act domnesc 91;
ispravnic de hotărnicie 85, 132; judecă 110.
- Deateo**, fiul lui Stanciul Muja, întărit în Alexeni și Curpenul (1512) 110.
- Dateo**, frate cu Mihail, cumpără în Berești și Brădiceni (1518) B.

- Deateu**, frate cu Stănilav, întărit în Berești, Mărgineni și Cilnicul de Sus (1512) 112.
- Detco**, întărit peste parte în Bărbulești (1520) 196.
- Deateu**, slugă domnească, nepot lui Lațco, întărit peste parte în Topești (1511) 91.
- Dedilov** de pe Cilniște (Deadilovul), sat <Dadilov, c. Mihai Bravul, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, hotare 40; parte cu moară întărită cu imunități lui Șuica vornic 40, 122; parte întărită cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Deadiul** (Deadiul), țigan (1501) 9, 11.
- Dele**, întărit în Cernaia (1514) 127.
- Déleo**, tatăl lui Voico gramatic, martor în Rîmnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Deleanl**, sat, <probabil Deleni, j. Olt> întărit cu imunități m-rii Govora 163.
- Deonisie**, v. **Dionisie**.
- Despina**, doamna lui Neagoe Basarab, în pomelnicul m-rii Turnul lui Arbănaș (1512) 109.
- Deșul**, v. **Obîrșia Deșului**.
- Detco**, v. **Deateu**.
- Diaci**, v. **Deagu**, sat.
- Diba**, țigan (1501) 9, 11.
- Diboda**, țigan (1510) 74.
- Dichisești**, sat <Dichiseni, j. Ialomița> cu baltă și girle întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Dicul**, v. **Dileul**.
- Didea**, țigan (1510) 74.
- Didești**, v. **Dădești**, sat.
- Didrih**, v. **Dridih**, sat.
- Diicoae** vinde în Titiricești, v. **Dineoe**.
- Dileul**, comis în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
- Dileul** (Dicul), comis în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
- Dileul**, stăpîn al munților Plăseala și Zănoaga (menț. 1513) 117.
- Dileul**, tatăl Neagăi și bunicul lui Stanciul care vind în Titiricești (menț. 1516, 1517) 146, 162.
- Dileul**, țigan (1520) 203.
- Dילו**, țigan (1515) 133.
- Diiul**, v. **Drumul Dilulul**.
- Dija**, țigan (1508) 58, 59.
- Dima**, stolnic mare <eroare>, v. **Jitilan**.
- Dima**, țigan (1502) 13.
- Dimitran**, hotarnic la Călugăreni (1512—1513) 105.
- Dimitreasa**, fiii săi vind parte în Cerna (menț. 1514) 127.
- Dimitrie**, Dimitru, v. **Dumitru**.
- Dineoe** (Diicoae), mama lui Triful, vinde loc de vie și ogradă în Titireci (1517) 157, 162.
- Dinu**, v. **Cîmpul lui Dinu**, sat.
- Dionisie** (Deonisie), nastavnic al m-rii Dealu (1507...1518) 51, 92, 174.
- Dimbovița**, județ, m-re și sat din ~ 102, 202.
- Dimbul**, pîrlu <afluent al Teleajenului>, sat pe ~ 165.
- Dingestu**, sat <j. Argeș; azi j. Vlcea>, Neacșa și Sora înfrățesc pe vărul lor Șerbu 152; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger ș.a. 175.
- Dîrstor**, v. **Drumul Dîrstorului**.
- Doamna**, v. **Vama Doamnei**.
- Dobra**, fiica lui Balea Oțelea, așezată în Căpotești, Trestenic și Nanoți; familie (1520) 196.
- Dobra**, fiica lui Radul, așezată peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Dobra**, fiica Mariei, partea ei în Voinigeștii de Jos (1518) 170.
- Dobra**, soră cu Nanu din Negotești, înzestrată de fratele său (1525) 241.
- Dobra**, țigancă (1505) 40.
- Dobra**, vară cu Oancea pitar, înfrățeste pe vărul său peste părți în Buciumeni și Trudești, pentrucă a scos-o de la biu (1515) 139.
- Dobra**, vinde seliște cu colibe la Lălești (1508) 62.
- Dobre**, țigan (1505) 40.
- Dobrea**, fiul lui Cîrstea slugă domnească, întărit în Rătești; familie (1521) 208.
- Dobreașa**, partea ei în Letca (1519) 182.
- Dobrești**, v. și **Dobroești**, sat.
- *Dobrești**, sat <lg. Curtișoara, j. Olt> 105.
- Dobrlin** din Corbul, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Dobrlin**, fiul lui Negre vist., vinde parte în Cocolarști (1512) 99.
- Dobrlin**, fiul lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia; familie (1505) 39.
- Dobrlin**, jupan, schimbă părți în Voicești și Bălăria (1519) 189.
- Dobrlina**, fiica lui Dumitru, așezată peste părți în Milcoveni și Dădești; familie (1519) 182.
- Dobrlîța**, sat <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- *Dobroești** (Dobrești), sat <probabil lg. Budișteni, j. Pădureț> 203; parte cu loc de stupină dată Velicăi sora lui Ivașco <vornic Goleșcul> 240.
- Dobrogești**, sat <c. Olteni, j. Teleorman>, partea lui Barbul 137.
- Dobromir** <diferiți>, întăriți în Țerățelul (1510) 76.
- Dobroșești**, sat <c. Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Dobrotă** din Bunești, fiul său vinde țigani (menț. 1520) 203.
- Dobrotă**, fiul lui Călin și fratele lui Oprea, cu parte în Stănilăvești (1520) 196.
- Dobrotă**, întărit în Bucșani și Tămășești (1520) 196.

- Dobrotă**, nepotul lui Radul și al lui Stan, întărit în Vulpești (1509) 63.
- Dobroți**, sat <probabil Dobrotu, j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215.
- Dobrovoe**, pircălab, soțul Neacșei și ginerele lui Harvat log., stăpîn în Brîncoveni și Baia (menț. 1518) 171.
- Dobrul**, paharnic, ispravnic în act domnesc (1525) 238.
- Dobrul**, vinde parte în Vrabeți (menț. 1501) 6.
- Dobrușa** (Intrarea în biserică), m-re <j. Vilcea>; sate, găleată domnească, țigani 198, 217.
- Dode**, țigani (1508, 1510) 58, 59, 74.
- *Dodești**, sat <lg. Roșia Jiu, j. Gorj> întărit lui Mlinea și fiilor lui 8.
- *Doicești** între Mirila și Mănești, sat <j. Romani>; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 167.
- Doiclu** (Draghici?), partea lui la Slănic (menț. 1525) 240.
- Dolj județ**, v. **Jiul de Jos**.
- Dolofan**, partea lui la Topliceni (1520, 1525) 203, 240.
- *Domirești**, sat <*Idomirești, probabil j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215.
- Domnești**, sat <j. Argeș> cu moară, întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Donca**, țigani (1501) 9.
- Dorea**, țigan (1501) 9, 11.
- Dorotei** (Dorothei, Dorotheiu), nastavnic al m-rii Govora (1502...1517) 15, 84, 118, 163, 164.
- Dosul Mogăi**, munte <j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărit lui Dragomir mare sluger 175.
- Dosul Spidei**, munte la *Groșețul <probabil *Groșani lg. Dingești, j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărit lui Șerb și Cîrstea 124.
- Dracea**, hotarnic pentru Laiova (1512—1513) 105.
- Dracea**, țigan (1510) 74.
- Dracsin**, țigan (1510) 74.
- Draga**, fiica lui Stoica, așezată peste parte în Milcoveni; familie (1519) 182.
- Dragan**, v. **Drăgan**.
- Draganul**, sat <Drăganu, j. Argeș>, parte întărită cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Dragciul**, țigan (1525) 240.
- Draghi**, țigan (1510) 74.
- Draghia** din Crețești, hotarnic pentru Laiova ș.a. (1512—1513) 105.
- Draghila**, frate cu Danciul ș.a., cumpără parte în Bunilești (1525) 237.
- Draghici** v. **Drăghici**.
- Dragoe**, v. și **Chicera lui Dragoe**.
- Dragoe**, partea lui la Bărbulești (1520) 196.
- Dragoești**, v. **Drăgoești**, sat.
- Dragoi**, v. **Drăgoi**.
- Dragomir**, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Pîrscov și Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
- Dragomir** din Berindeai, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Dragomir** din Cozleci, jurător pentru Circiumari și Băbeni (1515) 134.
- Dragomir** din Milcov, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Dragomir** din Pleașov, fiul Neacșei, hotarnic la Laiova ș.a. (1512—1513) 105.
- Dragomir**, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proșcani; familie (1525) II.
- Dragomir** fiul lui Stoican, v. **Dragomir**, vornic.
- Dragomir**, frate cu Capotă slugă domnească, întărit peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.
- Dragomir**, frate cu Magul ș.a., cu loc de vie în Văleni (1525) II.
- Dragomir**, frate cu Stan, întărit peste parte în Alicseni (1518) 169.
- Dragomir** frate cu Șuica, v. **Dragomir**, sulger.
- Dragomir**, ginerele lui Oncea, întărit în Milcoveni (1519) 182.
- Dragomir**, gramatic, scrie acte domnești (1506) 41, 42.
- Dragomir**, în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodița Mare ș.a. (1512) 106.
- Dragomir** <diferiți>, întăriți: în Cotoruia, Cerna și Valea Bună (1514) 127; ~ în Mădulari și Iacov (1503) I; ~ în Peștișanii de Sus ș.a. (1525) 238; ~ peste loc de stupină la Valea Mărului (1509) 63.
- Dragomir**, jupan, fiul Neacșei, frate cu Stan spătar, vinde unchului său Ratea post. casă cu pivniță în Tîrgoviște (1512—1521) 94.
- Dragomir** jupan, fiul vlastelinului Badea, v. **Dragomir**, sulger.
- Dragomir**, jupan stăpîn în Găleşești (1520) 201, 202.
- Dragomir**, pah. în sfatul domnesc (1523) 216. 217; v. și **Dragomir**, vornic.
- Dragomir**, popă așază pe Albul și Mareș peste parte în Vrabeți (1501) 6.
- Dragomir**, post. al doilea, nepotul lui Udriște, în sfatul domnesc (1508) 59.
- Dragomir**, post. mare în sfatul domnesc (1501—1504) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 43, 44.
- Dragomir**, protopop din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Dragomir**, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioare (1512) 115.
- Dragomir**, soțul Milcăi, întărit peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.

- Dragomir**, spătar, <cumnat cu Radu de la Afumați>, stăpîn în Bucșani; familie (menț. 1506) 48.
- Dragomir**, spătar mare în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 242, 243, 246—250, II.
- Dragomir stolnic**, v. **Dragomir Izvoranul**.
- Dragomir stratornic**, v. **Dragomir**, post.
- Dragomir**, sulger mare din Șulci (1505...1525), fiul vlastelinului Badea, familie; stăpîn în Podeani, Pleșești ș.a. cu munți, vii, imunități și țigani 40, 122, 175; ispravnic în act domnesc 232.
- Dragomir tatăl lui Neagul Pintece**, v. **Dragomir Pinteț**.
- Dragomir**, țigani (1503, 1517) 21, 163.
- Dragomir**, vinde livadă și loc pe valea Cer-niței, la Groșetul (1514) 124.
- Dragomir**, vornic <din Mărgineni> (1510, 1514), fiul lui Stoican, familie; stăpîn în Filipești, Secăreni ș.a. cu munți, mori, vii, imunități și țigani 74; în pricină pentru moara de la Dedilov 122; v. și **Dragomir**, pah.
- Dragomir Izvoranul** (Dragomir, Izvoran, Izvo-ranul), mare stolnic (1501...1520); în sfatul domnesc: mare stolnic (1501—1508) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—53, 55, 57—60, I; ispravnic în acte domnești 178, 196.
- Dragomir Mășil** (~ Mășilă), jupan, văr cu Căzan și Oprea, stăpîn în Berivoești; în pricină pentru țigani (1506) 45.
- Dragomir Pinteț**, tatăl lui Neagul Pintece și Vladul (1514...1520), dăruiește loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov și Glava-cioc 126; dă parte în Cornu schimb pentru parte în Tincăbești 197.
- Dragomireasa**, țigană (1502) 13.
- Dragomirești**, sat <probabil or. București> 9.
- Dragosin**, armaș, stăpîn de țigani (1518) 167.
- Dragosin**, mare (?) post., frate cu Pătru ș.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul ș.a. (1501) 7.
- Dragoslav**, v. **Crucile lui Dragoslav**.
- Dragoslav din Boteani**, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.
- Dragoslav**, fiul lui Crîstea slugă domnească, întărit în Rătești; familie (1521) 208.
- Dragoslav**, partea lui la Studina (1519) 179.
- Dragoslav**, vărul lui Stanciu pircălab, înfrățit în Uești (1514) 123.
- Dragoslavele**, pîrlu la Vaideei <j. Vilcea> 22.
- Dragostin**, unchiul lui Voinea, partea lui la Uești (1520) 196.
- Dragotă**, slugă domnească, întărit peste munte în Vaideei, după pricină (1504) 22, 23.
- Dragotă**, țigan (1512) 108.
- Dragul**, dă parte din Vaideei unui boier ca să-l scoată de la bir (1519) 189.
- Dragul**, mare post. în sfatul domnesc (1525) 226, 242, 243, 248, C; <eroare:> Drăgan 226.
- Dragul**, spătar <Cherbeleț>, dăruit cu satele Crovna, Salcea, Comani ș.a. pentru slujbă dreaptă (1525) C.
- Dragul**, vinde loc de stupină la dealul Țofia (1509) 63.
- Dracea**, întărit peste parte în Groșani (1517) 159.
- Drajna**, pîrlu <j. Săcuieni; azi j. Prahova>, sat pe ~ 156.
- Drajna pe Teleajen**, sat <j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit moșnenilor satului 156.
- Draju**, top la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- Dranovăț**, v. **Drevnovița**, sat.
- Draxin**, v. **Draesin**.
- Drăculea**, v. **Vlad Dracul**, domn.
- Drăgala** (Drăgae), fiica lui Bircă, întărită în Urlandași (1519) 184.
- Drăgale**, fiica lui Neagoe, vinde partea tatălui său din Lungi (1510) 75.
- Drăgan**, **Dragan** :
- Drăgan**, comis mare în sfatul domnesc (1525) C.
- Drăgan** (Dragan), log. mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239; probabil același: **Drăgan** (Dragan), spătar mare în sfatul domnesc (1523, 1524) 217—219.
- Drăgan**, mare post. în sfatul lui Radul de la Afumați 226 <eroare> v. **Dragul**.
- Drăgan** (Dragan), mare post. (1523—1525), ginerele lui Calotă vornic 243; în sfatul domnesc: mare post. 217—219, 231.
- Drăgan**, spătar mare, v. **Drăgan**, log. mare.
- Drăgan**, țigani (1501, 1519) 11, 175.
- Dragan Zagano**, ispravnic în act domnesc (1514) 123.
- Drăganu**, sat, v. **Draganul**.
- Drăgănești**, sat <probabil j. Prahova>, vii ale episcopiei de Buzău, scutite 244.
- ***Drăgănești** lângă Tirgoviște, j. Dîmbovița, sat, parte întărită lui Calotă mare vornic, zestre de la socrul său Vlad Călugărul 102.
- Drăgăneștii de la Veade**, sat <j. Teleorman> întărit lui Dara ș.a. 122.
- Drăghiasa**, vinde țarină la Corcolăți (1518) 169.
- Drăghiei**, **Draghiei** :
- Drăghici**, v. **Neagoe al lui Drăghiei**.
- Drăghiei** (Draghici), comis <din Mărgineni> (1510, 1525), fiul lui Stoican, familie; stăpîn în Mărgineni, Filipești ș.a. cu munți, mori, vii, imunități și țigani 74; în sfatul domnesc: comis (1525) 242, 247.
- Drăghiei**, fiul lui Stoica gramatic și frate cu Boga, întărit peste părți în Liești (1519) 182.
- Draghiei**, fiul lui Vintilă <din Mărgineni>, frate cu Radul, Lașco ș.a., stăpîn cu imunități în Mărgineni, Filipești ș.a.; familie (1510) 74.

- Drăghiel**, fiul lui Șuica vornic, stăpîn în Șuici, Pleșești, moară la Dedilov ș.a.; familie (1514) 122.
- Drăghici**, jupan din Cricov, v. **Drăghiel**, vornic <din Mărgineni>.
- Drăghiel**, pah. mare, fiul lui Gherghina pircălab (menț. 1501) 9.
- Drăghici** pah. mare în sfatul domnesc (1512—1523), v. **Drăghiel**, vornic <Florescul>.
- Drăghici**, post. 104 <eroare>, v. **Drăghiel**, vornic <Florescul>.
- Drăghielu** (Draghici), sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Hirtești 105; v. și **Vilescu** **Drăghielului**.
- Drăghiel**, țigan (1501) 9.
- Drăghiel** (Draghici), vornic <din Mărgineni> (menț. 1505...1517), tatăl lui Neagoe, Stoican, Neacșa ș.a.; familie 40, 55, 74; stăpîn în Mărgineni, Afumați, Deadilov ș.a. cu munți, mori și țigani 40, 74; mănăstirea sa de la Cricov 165.
- Drăghiel** (Draghici), vornic mare <Florescul> (1512...1525);
 în sfatul domnesc: mare pah. (1512—1523) 100, 101, 103—107, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, A, B; mare vornic (1525) 226, 227, 240, 242, 243, II; fost vornic (1525) 246—248, 250; <eroare:> postelnic 104.
- Drăgoești**, **Dragoești** :
- Drăgoești**, sat <probabil j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit lui Stanciul log., lăsat de acesta m-ril Cornet după moartea sa 146.
- Dragoești**, sat <probabil Drăgoești, j. Dîmbovița> 92.
- Drăgoești**, sat <j. Ilfov> 131; părți întărite cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Drăgol**, **Dragol** :
- Drăgol**, frate cu popa Laiută, familie; stăpîn în Brătivoești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.
- Drăgol** (Dragoi), frate cu Stănilav, înfrățiți în Margenea și Zvirjoi (menț. 1511) 88.
- Dragolu**, hotarnic pentru Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Drăgolu** (Dragoi, Dragoiu) <deferiti>, partea lui la: Brădiceni (menț. 1518) B; ~ la Negotești (1515) 138; ~ la Roșia (1502) 13.
- Drăgol**, vinde satul Jorjani m-rii Cozia (menț. 1501) 5.
- Drăgol**, vinde vie la Piatra Lupului (1525) 238.
- Drăgoiani**, sat <în or. Tîrgu-Jiu> 132.
- Drăgoiasa**, fiica lui Dan, vinde țari ă la Corcolați (1518) 169.
- ***Drăgolesca**, sat <lg. Bicleș, j. Mehedinți> dăruit de Neagoe Basarab lui Șerban spătar pentru slujbă dreaptă 119.
- Drăgotescul**, v. **Dumitru Drăgoteseul**.
- Drăgotestii**, fac mori din sus de m-rea Argeș (1522) 211.
- Drăgșanul**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Drăgulel**, vinde parte cu braniște în Crușov (1516) 144.
- Dreancea**, pîrgar <din Tîrgoviște>, stăpîn în Cocorăști (1510, 1512) 99, A.
- Drenea**, siliște <Drincea, j. Mehedinți> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Drewnovița**, sat <Dranovăț, j. Romanați; azi j. Olt>, în hotar cu Cireașovul 105.
- Dridh** (Didrih), sat <Dridu, j. Ilfov>, acte domăști scrise în ~ 87, 89, 218.
- Drila**, țigan (1510) 74.
- Drugănești**, sat <c. Floreștii Stoenesti, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, partea lui Obrazlat întărită fiului său Stanciul gramatic 231.
- Drumul Branului** 165.
- Drumul Buzăului** 212.
- Drumul Dîului** 155; v. și **Vldin**, oraș.
- Drumul Dîrstorului** 131.
- Drumul Glurgului** 40.
- Drumul Nleopolei** 105.
- Drumul Rușilor**, drum la Dănești <Dăneasa, j. Olt> 105.
- Drumul Șviștevului** 105.
- Duca**, tatăl lui Neniul cu parte în Tămășești (menț. 1520) 196.
- Duman**, țigan (1519) 189.
- Dumbravă**, top. la Dănești <Dăneasa, j. Olt> 105.
- Dumbravă**, top. la *Laiova <Saelele, j. Telemorman> 105.
- Dumtreasa**, fiii săi în pricină cu Stanciul și Luban (menț. 1510—1512) 79.
- Dumitru**, **Dimîtru**, **Dumetru** :
- Dumitru**, v. **Plalul lui Dumitru**.
- Dumitru**, cumpără în Berești (1518) B; v. și **Dumitru**, frate cu Maniul.
- Dumitru** din Bănești, v. **Dumitru**, jupan.
- Dimîtru** din Clănești, vinde vie (1514) 127.
- Dumitru**, fiul jupanului Iacov și al Voicăi, stăpîn în Nămășești și Mogoșani (1506) 46.
- **Dumetru**, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proșcani; familie (1525) II.
- Dumitru**, frate cu Maniul, întărit în Berești, Mărgineni și Cilnic (1512) 112; v. și **Dumitru**, cumpără.
- Dumitru**, frate cu Stanciul, martor la vînzare în Rîmnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Dumitru**, înfrățit în Uești (1514) 123.
- Dumitru** (Dimitru), jupan din Bănești (1515..1525) stăpîn în Voicești, Țara lui Onea ș.a. 136, 144, 189; dăruiește parte din Obislav m-rii Glavacioc 239.
- Dumitru**, log. scrie act domnesc (1525) 232.

Dumitru (?), pah. în sfatul domnesc (1512—1513) 104.
Dumitru (Dimitru), pircălab <din Cepturoaia>, frate cu Vlad banul, stăpîn în Căluu și Mihălești; ctitor la m-rea Căluu (1516) 145, 147.
Dumitru, plrgar din Tirgoviște, stăpîn în Cocorăști (1510) A.
Dumitru, popă din Rîmnicu <Vilcea>, mar-tor (1517) 157.
Dumitru, spătar mare în sfatul domnesc (1525) C.
Dumitru (Dimitru), tatăl Dobrinei ș.a., așază pe fiicele sale peste părți în Milcoveni și Dădești (1519) 182; v. și **Dumitru**, vinde.
 —**Dumitru**, tatăl lui Manea și Radul, partea lui în Bucșani (menț. 1520) 196.
Dumitru, țigani (1505...1517) 40, 74, 163.
Dumitru (Dimitru), unchiul lui Radul, păr-țile lui la Voinigești și Suseani (1505, 1506) 35, 42.
 —**Dumitru**, vinde funii la Milcoveani (1519) 182; v. și **Dumitru**, tatăl Dobrinei.
Dumitru (Dimitrie, Dimitru, Dumitrea), vist. mare <din Văcărești> în sfatul domnesc (1514—1521) 125—131, 133, 134, 136—

139, 142—147, 149, 151, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, A, B.

—**Dumitru Calea**, popă din Slatina, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
Dumitru Drăgotescul (Dimitru), în pricină pentru mori cu m-rea Argeș (1522) 211.
Dunărea, fluviu; bălți și lezere 29, 51; sate pe ~ 74, 81, 90; vamă 30; vase vămuite 29, 51; transportul oștilor turcești, navigație 209.
Duraja din Berindeai, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
Durduca, v. **Dan Durduca**.
Durduca, țigan (1501) 11.
Dușa, mama Stanei cu parte în Letca (menț. 1519) 182.
Dușa, țigani (1501, 1510) 11, 74.
 ***Dușești**, sat <lg. Ceauri, j. Gorj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Dușman, tatăl lui Cîrstea și Dan întăriți în Straja (menț. 1520) 200.
Dușman, țigani (1512) 103, 114.
Dvoreașele, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vilcea> 23.

E

Efrem, nastavnic al m-rii Tismana (1525) 229, 236.
Eftimie, v. **Evtimie**.
Elarion, v. **Iarion**.
Epotești, sat <Ipotești, j. Olt>, parte întărită lui Harvat mare log. 204.
Epure, partea lui la Mușetești (1519) 189.
 ***Epurești**, sat <j. Rîmnicu Sărat>, probabil lg. Balta Albă>, parte cu baltă dată de Oană lui Bucur, la înfrățire 184.
Epriu, v. **Iepreu**, oraș.
Eupraxia, monahie, mama lui Vlăduț voievod, danie m-rii Snagov (menț. 1520) 195.

Evstratie, Estratie, Istratie :

Evstratie (Eustratie, Istratie), nastavnic al m-rii Tismana (1509...1524) 64, 81, 82, 93, 106, 224.
 —**Estratie**, gramatic, scrie acte domnești (1523, 1525) 223, 231.
 —**Istratie**, țigan (1515) 133.
Evtimie, egumen al m-rii Vișina (1519) 180.
Ezda, sat (?) <probabil Esna j. Brăila>, drum la ~ 38.
Ezer, m-re v. **Iazărul**.

F

Faurul, țigan (1502) 13.
Făgărașul în titulatura domnului Țării Românești, v. **Amlașul și Făgărașul**.
Făgărășanul, v. **Coman Făgărășanul**.
Făgețeani, sat <probabil Făgețelul, j. Dimbovița> cu siliști și vaduri de moară întărit lui Stoica Olteanul 142.
Făgețel, top <la *Ciofringeni, lg. Gătejești j. Vilcea>; or. Băile Govora> 41.
Fătul, slugă domnească, tatăl lui Anachi, Chiriacos ș.a., stăpîn în Circiumari, Băbeani ș.a. (1525) 250.

Fățana, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Fegărașul în titulatura domnului Țării Românești, v. **Amlașul și Făgărașul**.
Fete din Șarbanești, tatăl lui Radul hotarnic pentru Cireașov (menț. 1512—1513) 105.
Fetea, țigan (1519) 190.
Fiat, partea lui la Valea Bună (1514) 127.
Fiat, părțile lui în Peștișani și Ohabița (1514, 1518) B; jurător pentru m-rea Vișina 132.
Fiera (Hera), țigan (1501) 9, 11.
Filandar, m-re, v. **Athos**.

- Filip**, fiul lui Stănilă, frate cu Neagoe și Stanciul, întărit în Negotești și Necsești (1525) 241.
- Filip**, întărit peste ogoare la Alicseni (1521) 207.
- Filip**, partea lui la Corbi (1510) 80.
- Filipești**, sat <j. Prahova> cu munte și vii, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici (1510) 74.
- Finta** (Fintești), sat <i. Dîmbovița>, părți întărite lui Radul stolnic 27.
- Fintea**, nepotul său Vlaicul pierde parte în Bîlcerești pentru că a fugit cu birul țării (menț. 1519) 189.
- Fintina Largă**, top la *Rătești <probabil lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Fintina lui Roman**, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vilcea> 22.
- Fintina lui Stan**, top. <probabil la Mucești, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Buzău> 184.
- Fintina lui Volec**, mai sus de Drăgoești <j. Ilfov> 131.
- Fintina Teiului**, top. la *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Fintina Vădrariului**, top. în hotarul munților satelor *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Fintinele**, v. Valea Fintinele.
- Fir...**, sat, parte întărită cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Flămînzești**, sat <în or. Curtea de Argeș> întărit m-rii Argeș, dania lui Neagoe Basarab 249.
- Floca**, vinde loc de stupină la Valea Bună (1509) 63.
- ***Floel**, <oraș; Pîua Pietrii, i. Ialomița>, sat și locuri lângă ~ 29, 51, 74.
- Florea**, gramatic, scriitor de acte domnești (1514—1519) 131, 138, 149, 160, 162—164, 167, 168, 171, 172, 175, 176, 179, 189, 190.
- Florea** (Floreașu), munte <c. Teșila, j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- ***Floreni**, sat <lg. Broșteni, j. Argeș>, hotare; parte întărită lui Baldwin pîrcălab 203.
- Florile Albe**, munte <c. Baia de Fier, j. Gorj>, parte întărită lui Frîncul slugă domnească 44; parte întărită lui Mircea ș.a. 210.
- Foame**, partea lui la Vaideei (1519) 189.
- Folești**, sat <j. Vilcea>, parte întărită lui Stanciul log., lăsată de acesta m-rii Cornet, după moartea sa 146.
- Fratea** din Crăciuneii, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Frăcea**, (Frăce, Frătea), țigani (1502...1515) 13, 21, 40, 74, 103, 114, 133.
- Frăcea** vinde parte din muntele Florile Albe (1506) 44.
- ***Frăsînet**, sat <probabil j. Argeș; azi j. Vilcea>, părți ale lui Voico ș.a. 77.
- Frăsînet** (Frăsînetul), top. la Vaideei <Vaideeni j. Vilcea> 22, 23.
- Frăsînetul de Dumbravă**, sat, parte întărită lui Capotă slugă domnească ș.a., după pricină cu Dan din Voihnești 18.
- Frătești**, sat <j. Gori>, în hotar cu Alicseni 169.
- Frățilă**, cu ceata sa, în pricină cu m-rea Tismana pentru siliștile Varonicu și Bresnița (1525) 229, 230.
- Frățilă**, vinde părți în Negotești, Strimțisorul și Necsești (1515) 138.
- Freanți**, v. Sărăcin Freanți.
- Freja**, diac, scrie acte domnești (1511, 1515) 89, 133.
- Freja**, țigan (1519) 189.
- ***Fringhișești** (Fringhișești), sat <lg. Independența, j. Ilfov; azi j. Prahova> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Frișești**, sat, părți întărite cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Frîncu** din Izvor, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Frîncul**, fiul lui Radul slugă domnească, întărit în Brătianii de la Brădet; familie(1508) 57.
- Frîncul** (Frîncu), popă din Costești (1505... 1517), frate cu Stanciul log., tatăl lui Tudor diac și al lui Stanciul ban; stăpîn în Suseani, Voinești, Titireci ș.a. 35, 42, 78, 146, 157, 162; ispravnic în act domnesc 115.
- Frîncul**, slugă domnească, stăpîn peste parte în Bălești cu muntele Florile Albe (1506) 44.
- Frîncul**, slugă domnească, întărit peste funie la Mijloci (1504) 26.
- Fringhișești**, v. Fringhișești, sat.
- Funlecelul**, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vilcea> 22.
- Fureltură**, top. la *Andolie <probabil Urleasca, j. Brăila> 38.
- Fureciviel**, tatăl lui Vilsan gramatic (menț. 1520) 193.
- Furduescul**, v. Stancelul Furduescul.
- Furnică**, v. Ivan Furnică.
- Fusea**, partea lui la Mușetești (1519) 189.

G

- Gage**, v. Vladul Gage.
- Galbenii Marl**, ~ Miel, munți <j. Gorj> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Galbenul**, în pricină pentru hotarul Huiupu (1521) 208.
- Gamian**, v. Stolea al lui Gamian.
- Gane**, așază pe Teatiu pîrcălab peste partea lui din Sineștii din Buzău (1519) 190.
- Gane**, partea lui în Mușetești (1519) 189.

- Ganea Taurul** <Neag Taurul>, vinde satul Păpenei (menț. 1501) 5.
- Gauri...**, sat <Gauriciu j. Teleorman>, drumul Gauri<ciului>, în hotar cu Sucaia 105.
- Gavrilă**, vornic mic, în sfatul domnesc (1508) 58.
- Găinaț**, țigan (1510) 74.
- Găină**, țigani (1507, 1512) 53, 108.
- Găleşești**, sat <prăbabil j. Argeș>, părți întărite lui Albul și surorilor sale 246.
- *Găleşești** (Găleştești, Gălișiști), sat <lg. Nucet, j. Dimbovița> cu mori, întărit cu imunități m-rii Nucet 9, 11, 143, 201, 202.
- Găleteani**, sat <Găleteni, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, părți întărite lui Stanciul ș.a. 182.
- Găoiani**, munte <j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- Găoiani**, sat <Găujanii, j. Argeș, azi j. Vilcea> cu munte, întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sulger 175.
- Găoiani**, sat întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Găra**, țigan (1505) 40.
- *Gârdești**, sat <lg. or. Drăgășani, j. Vilcea>, parte întărită lui Bucur ș.a. 37.
- Gătești**, v. Piseul Găteștilor.
- Găujani**, v. Găoiani, sat.
- Gauriciu**, v. Gauri..., sat.
- Găvan**, top la *Balta Neagră <lg. Broșteni, j. Argeș> 203.
- Găvanul** (Gavanul), top. la Sucaia <j. Teleorman> 105.
- Geamăna**, pîrlu <la Geamăna j. Argeș; or. Pitești > 215.
- Geamăna**, sat <j. Argeș; or. Pitești>, mori întărite m-rii Argeș <185>, 215, <221>.
- Gemenele**, munte <j. Gorj> întărit lui Dragomir și cetei sale, după pricină cu Vilcul și ceata sa 238.
- Gemeni**, sat <Gemenea Brătulești, j. Dimbovița>, în hotar cu Hirtești 105.
- Genune**, vamă, v. Cîinenul.
- Genunea lui Mîloș**, top la *Vișina <Bumbești j. Gorj> 132.
- Ghemon**, țigan (1502) 13.
- Gherasim**, egumen al m-rii Argeș (1522) 211.
- Gherghe**, v. și Oprea al lui Gherghe.
- Gherghi**, slugă domnească, fiul lui Fătul, frate cu Anachi ș.a., stăpîn în Cîrciumari, Băbeni ș.a. (1525) 250.
- Gherghe**, unchiul (?) lui Albu, întărit în Topol (1519) 182.
- Gherghe**, vist., ispravnic în act domnesc (1521) 208.
- Gherghina**, mare pîrcălab <de Poenari>, vlastelin, unchiul lui Radul cel Mare, soțul Neagăi și tatăl lui Drăghici pah.; cîtor și donator la m-rea Nucet (menț. 1501, 1516) 9, 11, 143.
- Gherghița**, oraș <j. Ilfov; azi j. Prahova>, acte domnești scrise în ~ 90, 219.
- Ghermănești**, sat <j. Ilfov>, părți întărite cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Ghinea**, țigan (1510) 74.
- *Ghiurghiev** (Giurgiova), sat <lg. Călmățui, j. Teleorman>, hotare 105; întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98, 105.
- Ghizdavăț**, Ghizdaveț, j. Manea Ghizdavăț și Stoica Ghizdaveț.
- Gigea** (Gige), frate <de ocină> cu Pătru, Stoica și Vladul la Corcolăți (1521) 207.
- Gigloii**, ceată din Corcolăți (1521) 207.
- Gilort**, județ, mercic de brînză din ~ dăruit m-rii Govora (1502) 15.
- Gilort**, rlu, sat pe ~ 146.
- Giormane**, v. Giurmeni, sat.
- Giurești**, sat <c. Bala, j. Mehedinți> 82.
- Giurcea**, în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodița Mare ș.a. (1512) 106.
- Giurgeni**, v. Jorjani, sat.
- Giurgiova**, v. Ghiurghiev, sat.
- Giurgiu**, cetate, oraș, Drumul Giurguiului 40.
- Giurmeni**, sat <probabil Adunații de Giormane, c. Bratovoesti, j. Dolj>, act domnesc scris în ~ 145.
- Giltea**, v. Poiana lui Giltea.
- *Gîndeani**, sat <Potopinu, j. Romanați; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59, 193, 223.
- Gîrbovi** la Cîlnău, sat <c. Poșta Cîlnău, j. Buzău>, partea lui Cotârleaciu întărită lui Tetiui pîrcălab ș.a. 190.
- Gîrbovul**, țigan (1507) 53.
- Gîrla Mare**, gîrlă la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Gîrla Repede**, gîrlă la balta Bistreț <j. Dolj> 56.
- Gîrla Sviștovului**, gîrlă la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Gîrla Ursului**, top. la Deadilovul <Mihai Bravu, j. Vlașca; azi j. Ilfov> 40.
- Glavaciog** (Glavaciog, Glăvăciog, Glăvăciuv, Blagoveștenia, Buna Vestire), m-re <Glavacioc, j. Vlașca; azi j. Argeș>, rămasă săracă, Innoită de Neagoe Basarab 108; sate, munți, mori, vinăriciuri, țigani 28, 53, 108, 120, 239, 243; loc de chilie 126; vămi, găleți de grîu și orz 53, 108; egumeni 108, 120, 174, 239.
- Glavaciog** (Glăvăciog), rlu <afluent al Cîlniștei>, sate pe ~ 183, 196.
- Glăvanlița**, top. la Frăsinetul de Dumbravă 18.
- Gliganul**, munte <probabil j. Argeș>, părți întărite lui Stoica 232.
- Glimboe**, sat <probabil lg. Glimbocei, j. Pădureț; azi j. Argeș>, stupină întărită lui Baldovin pîrcălab 203.

- Glod**, top. la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- Glodul**, v. și **Lunca Glodului și Piseul Glodului**.
- ***Glodul** (Glodu), sat <j. Vlcea; or. Băile Govora>, hotare 41; întărit cu imunități m-rii Govora 15, 54, 63.
- Goblița**, țigan (1520) 193.
- Gola**, hotarnic pentru Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Goleea** (Goncea), partea lui în Vaideei (1519) 189.
- Goleea**, țigani (1501, 1510) 11, 74.
- Golești**, sat <probabil Goleștii Vulpași, j. Argeș>, vie întărită m-rii Corbii de Piatră 103, 114; parte întărită jupanului Manea Vulparu 136; vie întărită m-rii de călugărițe de lângă m-rea Valea 188.
- Golești**, sat <probabil j. Argeș>; deal cu vii întărit jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab 240.
- Golomud**, țigan (1512) 108.
- Gomoi**, v. **Stola Gomol**.
- Gomoiu**, țigani (1501) 9, 11.
- Gonțea**, armaș mare în sfatul domnesc (1525) 236—238, 241; probabil același: **Costea**, armaș în sfatul domnesc (1525) 231.
- Gonțea**, țigan (1525) 240.
- Gorganul Vulpilor**, top. la *Secăreni <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
- Gornovița**, sat <j. Mehedinți> 82.
- Gorunul lui Cozma**, top. la *Comanca <lg. Dorobanțu, j. Teleorman> 105.
- Goste**, hotarnic la Slăvești (1520) 203.
- Goșa**, țigan (1505) 40.
- Govora** (Adormirea), m-re <j. Vlcea>, relații cu m-rea Iezer 4, 104; sate, mori, vii, vinăriciuri, bălți, imunități 15, 54, 113, 118, 163; țigani 15, 84, 113, 163, 164; loc de casă, pivniță 163; vămi, găleți de grlu și orz, brinză din j. Gilort 15, 163; egumeni 15, 84, 118, 163, 164.
- Grădina de la Cornet**, de lângă Valea Rea, v. **Cornet**, m-re.
- Grădiște**, top. la Suhaia <j. Teleorman> 105.
- Grădiștea**, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit cu imunități m-rii Snagov 116.
- Grădiștea** (Grădiște), sat <j. Vlcea>, parte întărită lui Dan ș.a. 128; grădiștenii în pricină cu Cîrstea ș.a. pentru Straja 200.
- Grădiștea**, sat <probabil j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, partea cu mori a lui Lăudat vornic dată schimb de Barbul banul lui Oancea pircălab 107.
- Grămădite**, sat, parte întărită lui Stoica slugă domnească, Neagoe ș.a. 101.
- Grecl**, sat <probabil j. Ilfov> întărit lui Cazan pah. și fratelui său Sahat 192.
- Grigorie**, nastavnic al m-rii Vișina (1514) 132.
- Grind**, top. la gura Ialomiței <j. Ialomița> 29, 51.
- Groapa Mare**, munte, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Grohote**, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
- Gropeai**, v. **Barbul al lui Gropeai**.
- Gropi**, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Groșani**, munte <j. Gorj>, parte întărită lui Dragosin post. ș.a. 7; întărit lui Vlad slugă domnească, Opriș ș.a. 1.
- ***Groșani**, sat <Vinăta, j. Gorj>, parte întărită lui Draica 159.
- Groșani**, sat <Gropșani, j. Romanați; azi j. Olt> întărit Mitropoliei din Tirgoviște, dania lui Marcea post. 186.
- ***Groșetul**, sat <probabil *Groșani, lg. Dîngești, j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit lui Șerb, Săman ș.a. 124.
- Grozea din Pădure**, jurător pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.
- Grozea**, frate cu Mareș, unchiul lui Radul al lui Tomonea, vinde parte în Groșani (1517) 159.
- Grozea**, frate cu Stoica și Badiul, întărit peste parte în Trestenic (1520) 196.
- Grozea**, întărit peste loc de stupină la Seaca (1509) 63.
- Grozești pe Jiu**, sat <j. Mehedinți> întărit lui Harvat mare log. 172.
- ***Grulani**, sat <probabil lg. Dîngești, j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- ***Grulari**, sat <lg. Ionești, j. Gorj>, părți întărite m-rii Gura Motrului, dania lui Harvat mare log. 176.
- Grușor**, munte <j. Argeș> întărit lui Stoica 232.
- Gruitul Teasăii**, top. <la Peștișani, j. Gorj> întărit lui Dragomir și cetei sale 238.
- Grumazi**, top. la Bucșani <j. Vlașca; azi j. Ilfov > 48.
- Gudle**, țigan (1515) 133.
- Guga**, partea lui în Studena (1516) 144.
- ***Gugești**, sat <probabil j. Săcuieni>, parte întărită cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a., după înfrățire 74.
- Guia**, v. **Oprea Guia**.
- Gura Comăneștilor**, sat <Comănești, j. Gorj; or. Tg. Cărbunești> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Gura Lupului**, top. la *Ruptura Poenii <Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
- Gura Motrului**, m-re, v. **Motru**.
- Gurani**, sat <j. Gorj>, vie vindută de Lupul lui Dragomir 238.

H

- Hamza**, jupan (menș. 1508...1512), soful Magdalinei <Mușă din Corbi> monahia 103, 114; dăruiește satul Mălureni m-rii Bistrița 58, 59.
- Hamza (Amza)**, <nepotul lui Hamza jupan> (1512—1525) dăruiește în Băjești și Curești m-rii Valea 188; pierde Uibăreștii și Stoicăneștii pentru viclenie 214; în sfatul domnesc: mare comis (1512—1520) 100, 101, 103, 104, 106—108, 110, 112—115, 117—120, 122—128, 130—132, 134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 189—196, 208, B; mare spătar (1520—1521) 197—204, 207, 210; portar (1525) 238, 239; <eroare:> Arvat mare comis 156.
- Han**, țigan (1502) 13.
- Hanăș Begner** <Hans Benkner, jude> din Brașov, primește știri de la Neacșu din Cimpulung (1521) 209.
- ***Hansarești**, sat <lg. Dorobanțu, j. Teleorman>, drum la ~ 105.
- Harita** mare vornic <eroare>, v. Calotă.
- Hartie**, v. Vladul Hartie.
- Harvat** (Arvat, Hărvat, Horvat), vlastelin și prim sfetnic <din Grozești> (1508—1523), tatăl Neacșei <din Brncoveni> 171; stăpîn în Studina, Crușov, Doicești ș.a. 121, 144, 167, 172, 179, 204, 206; ctitor și donator la m-rea Motru 176; donator la m-rea Sf. Ștefan 149; în sfatul domnesc: spătar (1508, 1509) 55, 57—63; vist. (1510—1514) 68—70, 73—77, 80—93, 100, 101, 103—108, 110, 112—115, 117—120, 122—124, 152; log., fost log. (1514—1523) 125—128, 130—134, 136—139, 142, 143, 145—147, 149, 151, 154, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 188—203, 207, 208, 210, 211, 215, A, B; ispravnic în acte domnești 115, 143, 148, 177, 185, 188, 194, 214; <eroare:> mare comis 156.
- Hașeg**, <țară>, boieri din ~ trimiși să aleagă hotarul din spre Țara Românească 194.
- Hăești**, sat <c. Tismana, j. Gorj>, parte întărită lui Stan ș.a. 66.
- Hămel**, țigan (1525) 242.
- Hera**, v. Fiera.
- Hierăș** (Jăleze?), top la *Balta Neagră <lg. Broșteni, j. Argeș> 203.
- Hilandar**, m-re, v. Athos.
- Hinotești**, sat <Inătești, în or. R. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- ***Hința** (Hințe, Hințea), sat <j. Vlcea; or. Băile Govora>, hotare 41; întărit cu imunități m-rii Govora 15, 54, 163.
- Hilbavul**, țigan (1510) 74.
- Hirlul**, țigan (1510) 74.
- Hirs**, în pricină pentru parte cu moară în Sibiceu (1506) 50.
- Hirs**, țigan (1507, 1512) 53, 108.
- Hirtești**, sat <Hirtești, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, hotare 105; întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98, 105.
- Hlevna**, sat <Leamna, j. Dolj; or. Craiova>, hotare; părți dobîndite de Pătru Văcărescul ș.a., pentru slujbă dreaptă 151, 155.
- Hobița**, v. Ohabița, sat.
- Hodeateni** (?), sat <probabil j. Olt> întărit lui Harvat mare log. 121.
- Hopelocol**, ține cărți mincinoase pentru satul Comani (menș. ulterioară) C.
- Hornești**, v. Orlești, sat.
- Horvat**, mare log. v. Harvat.
- Hran**, scrie act domnesc (1501) 6.
- Hranitul**, scrie act domnesc (1512) 110.
- Hrănitul**, <spătar> din Bălești, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Hrlsa** din Rîmnicu <Vlcea>, martor (1501) 4.
- Hrusana**, <fiica lui Gherghina pîrcălab, soția lui Danciu Gogoasă Craiovescul>, în pomelnicul m-rii Sf. Pavel de la Athos (1501) 2.
- Hulup** (Huiupu), hotarul lui la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Huma**, sat <probabil Humele, j. Teleorman; azi j. Argeș>, parte întărită lui Lucaci spătar ș.a. 46.

I

- Iacob** cel bătrîn, martor la vînzare în Rîmnicu <Vlcea> (1517) 157.
- Iacob** din Rîul Bărbat, boier din Hașeg, trimis să aleagă hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
- Iacob**, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină în Piscul Pravățului (1509) 63.
- Iacob**, jupan, întărit peste părți în Nămăești și Mogoșani; familie (1506) 46.
- Iacob**, martor la vînzare în Rîmnicu <Vlcea> (1517) 157.
- Iacovul** (Iacov), sat <Iacovile, j. Vlcea> întărit lui Dragosin post ș.a. 7; parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriș ș.a. I.
- Ialovnița**, rîu <Ialomița> 131, 143; cotul ~ 74; bălțile de la gura ~ 5, 29, 51; sat pe ~ 120.
- Iana**, țigan (1508) 59.

- Ianache**, v. **Anachi**.
- Iancul** din Săcele, boier din Hațeg, trimis să aleagă hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
- Ianichie**, v. **Ioanichie**.
- Ianoș**, v. **Cindreș Ianoș**.
- Ianoș** <Ioan Zápolya>, voievodul Transilvaniei <1510—1526> se învoiește cu Neagoe Basarab pentru hotarul cu Țara Românească 194.
- Ianul**, v. **Tatul al lui Ianul**.
- Ianul**, țigan (1520) 193.
- *Iaroslăvești**, sat <Botoroaga, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, în hotar cu Colfești 183.
- Iași**, sat <Valea Iașului, j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215, 221.
- *Iași**, sat <probabil lg. Scorțarul Vechi, j. Brăila>, drum la ~ 38.
- Iași**, sat <j. Gorj> 132.
- Iazărul** (Ezer, Obrejenia, Schimbarea la față), m-re <c. Cheia, j. Vilcea>, săracă; dăruită cu găleți de grâu și orz 4, 104; relații cu m-rile Cozia și Govora; egumeni 4, 104.
- Iazer** <Iezerul>, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Idomirești**, v. **Domirești**, sat.
- Iepreu** (Epriu), oraș <Ypres, Belgia>, țesături de ~ 53, 108.
- Igolul** (Igru), hotarul lui la Floreni (menț. 1520) 203.
- Iarlon** (Elarion, Ielarion), egumen al m-rii Glavacioc (1512...1518) 108, 120, 174.
- Iarlon** (Elarion), nastavnic al m-rii Nucet (1501) 9, 11.
- Iarlon**, mitropolit al Ungrovlahiei (1523) 220.
- Ihovița**, sat <Ilovița, j. Mehedinți>, în hotar cu Mircești 65.
- Ihovul**, pîrlu <afluent al Bahnei, j. Mehedinți> 65.
- Ille**, țigan (1510) 74.
- Inătești**, v. **Hlnoțești**, sat.
- Ioan Zápolya**, v. **Ianoș**, voievodul Transilvaniei.
- Ioanichie** (Ianichie), nastavnic al m-rii Tismana (1502...1510) 14, 19, 69.
- Ion**, **Ioan** :
— **Ioan**, (Ison?), duhovnic trimis de m-rile Hilarand și Turnul lui Arbănaș (1525) 233, 235.
- Ion**, portar, ispravnic în act domnesc (1503) 20.
- Ion**, slugă domnească, fiul lui Ion și frate cu Bratul ș.a., întărit peste delnițe în Sibiceu (1506) 50.
- Ion**, slugă domnească, tatăl lui Ivan și al Stanei, întărit în Petrești (1504) 24.
- Ion**, tatăl lui Bratul slugă domnească ș.a., delnițele lui la Sibiceu (menț. 1506) 50.
- Ionești**, sat <Ioneștii Govorei, j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Govora, dania lui Radu cel Mare 15, 163.
- Ionești**, sat <j. Mehedinți; azi j. Gorj>, în hotar cu Șușița 176.
- Iordachle**, gramatic, scrie act domnesc (1562?) 104.
- Iosif**, egumen al m-rii Argeș (1517, 1519) 177, 185; ispravnic în act domnesc 164.
- Iova**, **Iuov** :
— **Iuov** din Dragoești, fiii săi vind parte în Bejești (menț. 1511) 92.
- Iova**, fiul Caprinei din Tîrgoviște, vinde părți în Alecseani și Curpenul (1512) 110.
- Iova**, țigan (1520) 193.
- Iova Sirbul**, țigan (1520) 193.
- Iovan**, popă din Padeș, jurător (1511) 82.
- Iovan**, țigan (1508) 58, 59.
- Iovcea**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Ipotești**, v. **Epotești**, sat.
- Istratie**, v. **Evstrate**.
- Istrîța**, deal <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 189.
- Itovoe**, schimbă livadă la Stănești (1521) 207.
- Iuban** cu <cetașii> săi, în pricină cu fiii Dumitresii (1510—1512) 79.
- Iubu**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Iuga**, dăruiește parte în Cheia m-rii Govora (menț. 1502, 1517) 15, 163.
- Iuga**, frate cu Bîra, întărit peste părți în Bărbulești și Trestenic (1520) 196.
- Iuga**, întărit în Groșețul (1514) 124.
- Iuga**, tatăl lui Mușat, întărit peste părți în Crăstinești, Topile și Valea Prislopului (1506) 43.
- Iuga**, vinde parte în Roșia (1502) 13.
- Iuov**, v. **Iova**.
- Ivahna**, munte la Baia <de Fier, j. Gori> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Ivan**, clucer, vlastelin, dăruiește satul Zemicelicele m-rii Glavacioc (1504) 28.
- Ivan**, fiul popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravățului; familie (1509) 63.
- Ivan frate** cu Prodan, v. **Ivan**, slugă domnească.
- Ivan**, în pricină pentru Mircești (1509) 65.
- Ivan logofăt**, v. **Ivan Căllneseul**.
- Ivan**, partea lui la Nănăsești (menț. 1502) 15.
- Ivan**, popă, tatăl popii Marco, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravățului (1509) 63.
- Ivan**, slugă domnească, fiul lui Ion, stăpîn în Petrești (1504) 24.
- Ivan**, slugă domnească, frate cu Prodan, întărit în Văselați și Șasa (1504, 1508) 25, 61.
- Ivan**, țigani (1501...1523) 9, 11, 40, 198, 217.
- Ivan stolnic**, v. **Ivan Căllneseul**.
- Ivan**, vornic, soțul jupaniței Mușa, în pricină pentru Nămăești și Mogoșani (menț. 1506) 46.

Ivan al lui Volco, bunuri de peste munte luate de județul din Cîmpulung pentru datoriile lui (1525) 245.

Ivan Călinescul (Ivan, ~ Calinescul), mare log. (1508—1513); în sfatul domnesc: stolnic (1508—1512) 61—63, 68—70, 73—78, 80—93; mare log. (1512—1513) 99—101, 103, 104, 106—108, 110, 112—120; probabil același: **Ivan**, fost log., stăpîn în Grozești pe Jiu (menț. 1518) 172.

Ivan Furnleă din Tirgoviște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.

Ivanco, v. și **Radul al lui Ivanco**.

Ivanco, fiul bănesii, <din Bujorani>, vinde vie la Copăcel; familie (menț. 1517) 163.

Ivanco, popă <din Rîmnicu Vlcea>, martor (1517) 157.

Ivanco, vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.

***Ivaneț**, sat <lg. Dorobanțu, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.

Ivașco <din Golești>, fiul jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab, familie; stăpîn în Golești, Mărăcineni ș.a. (1525) 240.

Iveri, m-re, v. **Athos**.

Ivinți, izvor la ***Mircești** <lg. Cireșu, j. Mehedintți> 65.

Ivul, slugă domnească, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa, pentru slujbă dreaptă (1518) 168.

***Izvirta** (Zăvîrca), sat <*Zăvîrstea, j. Vlașca; azi j. Teleorman, or. Videle> cu mori, întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugăru 53, 108.

Izvor, sat <probabil Izvoare, j. Olt> 105.

***Izvor**, sat <probabil j. Teleorman; azi j. Argeș>, parte dăruită m-rii Glavacioc de Neag grămatic, schimbată cu Oncea pircălab 108, 120.

Izvorani, sat <j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.

Izvoranu, **Izvoranul** v. **Dragomir Izvoranul**.

J

Jahman, schimbă ogoare la Vaideei (1519) 189. **Jăleze**, v. **Hlerăș**.

Jătiian, Jătoian, Jetiian stolnic, v. **Jitlan**.

Jieșul, <probabil giră la Măceșul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana 224.

Jigoranu (Jigoran, Jigoranul, Jogoranu, Jugoran, Juguranul), mare vornic în sfatul domnesc (1523—1525) 217—219, 231, 232, 236—239, 241.

Jimblea, sat <Jiblea, j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.

Jitlan, închină partea lui din Bărbătești (1520) 199.

Jitlan (Jătiian, Jătoian, Jetiian, Jitiian), mare stolnic în sfatul domnesc (1514—1521) 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—199, 201, 203, 204, 207, 208, 210, A, B; <eroare:> Dima 202.

Jitlan, tatăl jupaniței Anca stăpînă în Ionești și Corbenesti (menț. 1502, 1517) 15, 163. **Jitlan**, țigan (1501) 9, 11.

Jitlan, vinde ogor de grădină la Lălești (1508) 62.

Jiu (Jiul), riu, sate pe ~ 64, 85, 132, 155, 172, 180, 194; m-re pe ~ 132; gura Jiului 180; cîmpul Jiului 194.

Jiu, vamă 58, 59, 224.

Jiul de Jos, județ, siliști în ~ C.

Jogoranu, v. **Jigoranu**.

***Jorjanl**, sat <*Giurgeni, lg. Băbeni Bistrița, j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Bistrița 5.

Jugoran, **Juguranul** vornic, v. **Jigoranu**.

Juna, țigan (1510) 74.

Jupinea, țigan (1510) 74.

***Jupinești**, sat <lg. Gornăcel, j. Gorj> 132.

L

Lacul eu Răchliile, lac la ***Secăreni** <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.

Lacul eu Treștia, lac la Grădiștea și ***Runtea** <j. Vlcea> 128.

Lacul Laptelui, top. în hotarul munților satelor Drajna și ***Stănești** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.

Lacul lui Bucov, lac la ***Rătești** <probabil lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.

Lacul lui Cosain, lac la ***Secăreni** <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.

Lacul Zmeilor, lac la Cîmpinenii de la Dîmbu <lg. Mislea, j. Prahova> 74.

***Lalova** (Laova), sat <Saelele, j. Teleorman>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105; ~ de Jos 105.

Lalută, popă, frate cu Alăman, familie; întărit în Brătivoești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.

Lal, **Lalu** :

Lal v. **Bolovan Lal**.

—**Lalu**, cumpără în Grămadite (1512) 101
—**Lalu**, partea lui în Slănic (menț. 1525) 240.

- Lal**, tatăl Mușei, întărit în Cîrciumari (1509) 63.
- Lal**, țigan (1501) 9.
- Lala**, țigancă (1525) 240.
- Langa**, țigan (1510) 74.
- Lașco**, fiul lui Vintilă <paharnic din Mărgineni>, familie; stăpîn cu imunități în Filipești, Cricoveani ș.a. (1510) 74.
- Latul**, drum la *Andolie <lg. Urleasca, j. Brăila> 38.
- Lațco**, v. Cînda Lațco.
- Lațco** din Rîmnic (?), martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
- Lațco** (Leațco), tatăl lui Radul, unchiul lui Deatcu slugă domnească, stăpîn în Topești (menț. 1505...1512) 32, 91, 93.
- Lațco**, țigan (1502) 13.
- Laudat**, v. Lăudat.
- Lavra**, v. Athos.
- Lazăr**, egumen al m-rii Brădet (1507) 53.
- Lazăr** (Lazar), țigani (1503, 1512) 21, 103, 114.
- Lazul** lui Radomir, top. la *Groșetul <probabil *Groșani, lg. Dingești, j. Argeș; azi j. Vilcea> 124.
- Lazul** lui Șerb, top. la *Groșetul <probabil *Groșani, lg. Dingești, j. Argeș; azi j. Vilcea> 124.
- Lălești**, sat <Lelești, j. Gorj>, parte cu colibe și ogor de grădină întărite lui Neag 62.
- ***Lăncian**, sat <probabil lg. Găujani, j. Argeș; azi j. Vilcea>, parte întărită cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- Lănești**, munte <j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40.
- Lăpusniul**, rîu de hotar în munții <Retezat> 194.
- Lăudat**, **Laudat**:
—**Laudat**, hotarnic la Cireașov (1512—1513) 105.
- Lăudat**, vornic, stăpîn în Grădiștea (menț. 1512) 107.
- Lăudătoaia**, v. Marlia, mătușa lui Cazan pah.
- Leamna**, v. Hlevna, sat.
- Leaotă**, partea lui în Costești (1514) 125.
- Leapa**, țigan (1525) 240.
- Leațco**, v. Lațco.
- Leontie**, proegumen al m-rii Hilandar (1517) 160.
- Leotești**, sat <j. Romanați; azi j. Olt>, mori întărite m-rii Govora 163; parte de moară pierdută de Bogdea pentru furt de cai; întărită m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
- Lepădat** din Nedanova, jurător pentru Tismana (1511) 82.
- Lepădat**, fiii săi vind parte în Păroși (menț. 1509) 63.
- Letca**, sat <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți întărite lui Oprea ș.a. 182.
- Leul**, schimbă parte din Criva pentru parte în Bilcerești sub Istrița (1519) 189.
- Leurda**, v. Craicul Leurdel, munte.
- Leuștean**, țigan (1510) 74.
- Liești**, sat, parte întărită lui Stoica ș.a. 182.
- Liga**, frate cu Radul ș.a., întărit în Țerățelul (1510) 76.
- Lilea**, țigani (1502, 1505) 13, 40.
- Lipia**, v. Lupiea, sat.
- Lișteville** (Lișteava), baltă <probabil la Orlea, j. Romanați; azi j. Olt> întărită cu imunități m-rii Govora 15, 163.
- Litovoi**, v. Itovoe.
- ***Liurești**, sat <probabil lg. Sinești j. Buzău>, parte întărită lui Tetiu pîrcălab 190.
- Loja**, vinde ogoare la Alicseni (1521) 207.
- Lolela**, țigan (1510) 74.
- Londra**, oraș, stofă de ~ 107.
- Lopatna Dulce**, pîrtu la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Lorinț**, via lui la Topoloveni (menț. 1512) 108.
- Lotreani**, negustori ~, dau vamă la Genune m-rii Cozia (1505) 30.
- Lucea**, mare post. în sfatul domnesc (1516) 146.
- Lucaei**, spătar, stăpîn în Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Luciani**, sat <j. Dimbovița> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Lucian**, sat <Lucieni, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Hîrtiești 105.
- Ludeasa**, munte <j. Vilcea> schimbat de Radu cel Mare cu jupan Neagoe 15.
- ***Lumaș** (Lumașul), sat <Coșoveni, j. Dolj> întărit lui Stoica slugă domnească ș.a. 20.
- ***Lumnean**, sat <Hagieni, j. Ialomița> întărit cu imunități m-rii Cozia 5; cu vii, vinărici, grădini, pomete, prisăci, dușegubină, gloabă întărit m-rii Cozia 29, 51.
- Lunca**, vale la *Urlandași <lg. Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
- Lunca Glodului**, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Luncian**, sat <probabil Lunca, j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- ***Lungl**, sat <lg. Lunguleți j. Dimbovița>, parte întărită lui Stoica pitar 75.
- Lungul**, v. Radul Lungul.
- Lupealu**, întărit în Cotoruia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Luplea**, sat <Lipia Bojdani, j. Ilfov> întărit lui Pătru slugă domnească ș.a. 39.
- Luponea**, partea lui la Liurești (menț. 1519) 190.
- Luponiasa**, vinde partea soțului ei Luponea, din Liurești (1519) 190.
- Lupp** (Luppu, Lupu), dascăl slovenesc la Școala domnească din București (1752) 167, 232, 243.
- Lupșa**, în pricină pentru Hăești (1509) 66.

Lupșanul, sat <j. Ilfov; azi j. Ialomița> schimbat de jupanul Neagoe al lui Drăghici cu Danciu din Corneni 74; parte cu vecin întârită lui Calotă mare vornic 154.
Lupșe, frate cu Seman ș.a., întârit peste plai de vie la Corcolaiți (1521) 207.

Lupșe, țigani (1501, 1520) 9, 11, 193.

Lupul, nepotul lui Bogdan, stăpîn în Negoțești, Strimțișorul ș.a. (1515) 138.

Lupul, vinde vie în plaiul Gureanilor (1525) 238.

M

M..., via lui la Topoloveni (menț. 1507) 53.
Macarie, egumen al m-rii Nucet (1516, 1518) 143, 174.

Macarie, egumen al m-rii Turnul lui Arbănaș de la Atros (1525) 233—235.

Macarie, nastavnic al m-rii Iazer (1512—1513) 104.

Macarie, popă, dăruiește vie la Ocne m-rii Govora (menț. 1502, 1517) 15, 163.

Macea, țigan (1525) 240.

Macrea, v. Stan Macrea.

Maesim, mitropolit al Ungrovlahiei, în sfatul domnesc (1508) 59.

Magdalina, <călugăriță> dăruiește satul Sălătrucul m-rii Cozia (menț. 1501) 5.

Magdalina Cîrjoaia (Magdalina, Mușa din Corbi), călugăriță (1503...1519), jupanița lui Hamza 103, 114; stăpînă în Corbii de Piatră, Mălureni, Golești ș.a. 21, 107; ctitoră și donatoare la m-rile Corbii de Piatră, Cornet ș.a. 49, 103, 114, 133, 188.

Magul, frate cu Dragomir ș.a., cu loc de vie în Văleni (1525) II.

Mahamet beg <Mehmed beg, pașă de Nicopol> în campania împotriva Ungariei (1521) 209.

Maina, în pomelnicul fraților Craiovești de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menț. 1501) 2.

Malaiu, v. Mălalu.

Maldăr, partea lui la Bărbulești (1520) 196.

Maldăr, țigan (1501) 11.

Malines, v. Mechlen, oraș.

Mamaliga, v. Mămăliga, top.

Mamina (Mamino), baltă <Potel, j. Romanați; azi j. Olt> scoasă de Neagoe Basarab de la turci 163; întârită cu imunități m-rii Cozia 5; jumătate din partea domnească întârită cu imunități m-rii Govora 163.

Mamocluu, vinde parte în Micșenești (1501) 9.

Manailă (Manail) din Vaideei, întârit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.

Maneul din Negreni, dăruiește parte m-rii Seaca (menț. ulterioară) 189.

Maneul, frate cu Albul și Stan, cu parte la Bărbulești (1520) 196.

Maneul, țigan (1510) 74.

Manco, tatăl lui Bera, cumpără parte în Zărnești (1515) 137.

Manco, țigan (1510) 74.

Manda, fiul lui Oprea spătar, întârit peste ocină în Aninoasa (1518) 168.

Manea, Maniul:

Manea, v. și Cîrîngul Manei.

Manea, armaș în sfatul domnesc (1525) 240.

Manea clucer, v. Manea Perșanul.

Manea, dăruit cu ocină la Pîrșcov și Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.

Manea, fiul lui Dimitru și frate cu Radul, vinde parte în Bușani (1520) 196.

Manea fiul lui Manea Negrul, v. Manea Perșanul.

Manea, fiul lui Mogoș, dăruiește țigan m-rii Govora (1517) 163.

Manea, fiul lui Stanciu, așezat peste părți în Găleteni și Șulești; familie (1519) 182.

Manea, fiul popii Marco, întârit peste loc de stupină la Piscul Pravățului; familie (1509) 63.

—Maniul, frate cu Dumitru, întârit în Berești, Mărgineni și Cilnic (1512) 112.

Manea, frate cu Oancea pîrcălab ș.a., dau parte în Neagra schimb pentru parte în Izvor (1513) 120.

Manea, închină partea lui din Vaideei lui Manea clucer (1519) 189.

Mania, în sfatul domnesc 232, v. Manea, stolnic.

Manea (Mania, Maniul) <diferiți>, întâriți: în Cotoruia, Cerna și Valea Bună (1514) 127; ~ în Groșeșul (1514) 124; ~ în Milcoveni (1519) 182; ~ în Peștișani ș.a. (1525) 238.

Manea, nepotul lui Manco, așază pe fiica sa Stana peste părți în Zărnești și Bobeni (1515) 137.

Manea, pah. în sfatul domnesc (1509) 65.

Manea, partea lui în Bărbulești (menț. 1520) 196.

Manea, popă, cumpără părți în Milcoveni (1519) 182.

Manea post., v. Manea Perșanul.

Manea, scrie act domnesc (1520) 192.

Manea, slugă domnească, întârit peste parte în Blagodești; familie (1508) 55.

Manea, spătar, ispravnic în act domnesc (1525) 237.

- Manea** (Mania), stolnic mare în statul domnesc (1525) 232, 236, 237, 241.
- Manea** (~ cel bătrîn), țigani (1503...1512) 21, 74, 103, 114.
- Manea**, unchiul lui Manea slugă domnească ș.a., întărit peste parte în Blagodești (1508) 55.
- Manea**, vinde vie la Piatra Lupului (1525) 238.
- Manea** vornic mare, v. **Manea Perșanul**.
- Manea Cheiea** (Cheacica) din Șcheostre, hotarnic la Laiova ș.a. (1512—1513) 105.
- Manea Ghizdavaț**, dăruiește satul Deleni m-rii Govora (menț. 1517) 163.
- Manea Negrul**, tatăl lui Manea Perșanul (menț. 1509) 63.
- Manea Pădure** din Oțești (menț. ulterioară) 189.
- Manea Perșanul** (Mane, Manea, Perșanul), vlastelin din casa domnească (1501...1525), fiul lui Manea Negrul 63; stăpîn în Seaca, Pârdești, Mușetești cu mori și țigani; donator la m-riile Seaca, Clocociov și Govora 63, 96, 163, 189; dăruit de Radu de la Afumați, pentru slujbă credincioasă 248;
clucer, fost clucer 96, 100, 163, 189, 198;
în statul domnesc: post. (1501) 7; clucer (1512) 100; mare vornic (1525) 242, 246, 247, 249, 250, C;
ispravnic în act domnesc 198.
- Manea Purecelea**, tatăl Vișei care vinde în Bunilești (menț. 1525) 237.
- Manea Untea** (Unte), dă parte în Vaideei, pentru că a fost „scos sudeț” (1519) 189.
- Manea Vulparul** (Manea, ~ Vulpariu, ~ Vulparu), slugă domnească, stăpîn în Stănești, Golești ș.a. (1502, 1515) 17, 136.
- Manoli**, portar, ispravnic în act domnesc (1517) 159.
- Manta**, martor la vînzare în Rimnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Manta**, măcelar, martor la vînzare în Rimnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Mara**, împărăteasă, <fiica despotului Gheorghe Brancovici și soția sultanului Murad II>, sora doamnei Cantacuzino; ctitoră la m-rea Hilandar (menț. 1510) 72.
- Mareea**, diac (gramatic, log.), scrie acte domnești (1520...1525) 198, 218, 240.
- Mareea**, mare post. <gînerle lui Pirvul vornic Craiovescul și soțul Margăi> (1510—1512, menț. 1519—1520); frate cu Semca 78; dăruiește Mitropoliei satul Groșani, vii și loc de casă în Tîrgoviște 186;
în statul domnesc: mare post. (1510—1512) 68—70, 73—78, 80—93; ispravnic în act domnesc 67;
<erori:> Mircea 86; stolnic 77.
- Marco**, egumen al m-rii Bistrița (1520) 193.
- Marco**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Marco**, popă, fiul popii Ivan, întărit peste loc de stupină la Piscul Pravățului; familie (1509) 63.
- Mardarie**, călugăr de la m-rea Hilandar (1517) 160.
- Mareș**, cumpără în Grămădite (1512) 101.
- Mareș**, frate cu Grozea, vinde parte în Groșani (1517) 159.
- Mareș**, nepotul popii Laiută, stăpîn în Brătivoești, Vrabeți ș.a.; familie (1501) 6.
- Marga** <din Caracal, cea bătrînă, fiica lui Pirvul vornic Craiovescul> și a jupaniței Neaga, dăruiește muntele Plăseală m-rii Vișina (1513) 117.
- Marga**, sat <j. Mehedinți> 82.
- Margenea** (?), sat <probabil Marița, j. Vilcea>, parte cu muntele Bucila întărită lui Drăgoi ș.a.; înfrățire 88.
- Maria**, fiica lui Alăman, întărită peste delniță în Stănești (1510) 68.
- Maria**, fiica lui Drăghici vornic <din Mărgineni>, familie; stăpînă în Mărgineni, Filipești, Cricoveni ș.a., imunități (1510) 74.
- Maria** (Mariia), fiica lui Stan și nepoata jupaniței Maria <din Golești>, familie; înzestrată în Slănic (1525) 240.
- Maria**, jupanița <din Golești> lui Baldovin pircălab, familie; stăpînă în Golești, Mărăcineni, Virăș ș.a., diată (1525) 240.
- Maria**, jupaniță, vinde vie lui Șuca pah. (1502) 16.
- Maria**, mama Dobrei cu parte în Voingeștii de Jos (menț. 1518) 170.
- Maria** (Lăudătoaia), mătușa lui Cazan pah. și a lui Sahat, așază pe nepoții săi peste averile sale (1520) 192.
- Marica** (Marina), țigancă (1520) 203.
- *Marieino**, sat <*Mărăcini probabil lg. Greci j. Romanai; azi j. Olt> întărit m-rii Cutlumuz 105.
- Marin**, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proșcani; familie (1525) II.
- Marin**, țigan (1501, 1512) 9, 108.
- Marina**, Mărina:
— Mărina, fiica lui Opriș slugă domnească, așază de tatăl său în Văleni ș.a.; familie (1503) I.
- Marina**, fiica lui Radul stolnic, nepoata lui Badea, înfrățită în Fintești, Mircești și Petrești (1504) 27.
- Marina**, țigancă 203, v. **Marica**.
- Marina**, țigancă (1525) 240.
- Marluiești**, <familie>, pierd case, vii, stupini și țigani, pentru datorie (1501) 9.
- Marița**, top. la *Călugăreni <lg. Cireașov, j. Olt; or. Slatina> 105.

- Martin** înfrățește, împreună cu Vilsan, pe vlastelinul Radul ș.a. peste partea lor din Pușco (1502) 13.
- Mastic**, v. **Seelul lui Mastle**.
- Măiil**, v. **Radul al lui Măiil**.
- Mavre** (Mavrea), țigan (1501) 9, 11.
- Maxim**, v. **Maesim**.
- *Măcești**, sat (?) <lg. Dorobanțu, j. Olt>, în hotar cu Comanca 105.
- Măcluș**, moșnean din Stănești și Drajna (1517) 156.
- Măcrești**, familie, partea lor la Văselăți (1504, 1508) 25, 61; v. și **Stan Maerea**.
- Mădulari**, sat <j. Vilcea> întărit lui Dragosin post. ș.a. 7; parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriș ș.a. I.
- Măgura**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Măgura Basesților**, top la *Comanca <lg. Dorobanțu, j. Olt> 105.
- Măgura Vițellor**, top în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Măgureale**, sat, act domnesc scris în ~ 79.
- Mălean**, nepotul popii Aldea, întărit peste părți în Crăstinești ș.a. (1506) 43.
- Măllat**, frate cu popa Laiută, familie; întărit în Brătivoești, Vrabeti ș.a. (1501) 6.
- Măinești**, v. **Mănești**, sat.
- Mălaia**, țigancă (1525) 240.
- Mălalu** (Malaiu), mare post. în sfatul domnesc (1525) 232, 237—239, 241.
- *Măldărești** (Mălderești), sat <probabil j. Argeș>; azi j. Vilcea> cu munte, întărit cu inunități vlastelinului Badea din Șuici ș.a. 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sulger 175.
- Măldărești**, sat <j. Vilcea> în pricină cu satul Vaideei, pentru munte 22, 23.
- Măleani**, sat întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Măturel**, top. <la *Ciofringeni, Gătejești, j. Vilcea> 41.
- *Mălureni** (Mălureani), sat <Colibași, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, hotare 107; parte cu moară întărită jupaniței Mușa de la Corbi 21; găleți domnești dăruite m-rii de călugărițe Valea 49; întărit cu inunități m-rii Bistrița 58, 59, 107, 193.
- Mămăliga** (Mamaliga), top. la Deagu <j. Argeș> 203, 240.
- Mănăilă**, v. **Manailă**.
- Mănăstirea de lângă orașul Arghiș**, v. **Curtea de Argeș**, m-re.
- Mănăstirea de lângă Voinigești**, în Cornet, v. **Cornet**, m-re.
- Mănăstirea din Vale**, v. **Valea**, m-re.
- *Mănăstirea lui Cornille**, m-re (?) <probabil lg. Ilrcov, j. Buzău>, parte întărită lui Tetiu pircălab 190.
- Mănăstirea lui Radul postelnic**, m-re lângă Pircov <j. Buzău> 135.
- Mănăstirea Sfântul Ilie**, ~ Sfântul Pavel, v. **Athos**.
- Mănăstirea Sfântul Ștefan**, m-re dăruită de Harvat log. cu seliște pe Birlui și moară la Racovița 149.
- Mănești**, sat <Măinești, j. Romanai; azi j. Olt>, în hotar cu Doicești 167.
- Măra**, țigan (1525) 240.
- Mărănelneanl**, sat <j. Pădureț; azi j. Argeș> cu mori, întărit jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab și fiului ei Ivașco 240.
- Mărăcini**, v. **Marleino**, sat.
- Mărcești**, v. **Mircești**, sat.
- Mărgărit**, țigan (1517) 163.
- *Mărgineanl**, sat <lg. Cilnic, j. Gorj> întărit lui Deatco ș.a. 112.
- Mărgineanl**, sat <j. Prahova> cu munte, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Mărgineni** m-re, v. **Crleov**, m-re.
- Mărina**, v. **Marina**.
- Mătea**, întărit în Pircov (1515) 135.
- Mătreșoe**, țigan (1510) 74.
- Mățești** din Hațeg, sat <azi c. Sălașu de Sus j. Hunedoara> 194.
- Măiil**, v. **Dragomir** ~ și **Radul al lui Măiil**.
- Meccea**, țigan (1507, 1512) 53, 108.
- Mechlen**, oraș <Malines, Belgia>, țesătură de ~ 107.
- Mehmed beg**, v. **Mahamet beg**.
- Mela**, țigan (1508) 58, 59.
- Menedle**, top. <Vintilă Vodă, j. Buzău> 212.
- Meriș** la gura Vilsanului, sat <Merișani, j. Argeș>, partea lui Voico ș.a. 77; probabil același: **Merișeni**, act domnesc scris în ~ 137.
- Merișani**, sat <j. Teleorman>, parte întărită lui Albul ș.a. 246.
- Merișor**, v. **Morîșoara**, sat.
- Micala**, munte <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Micești**, sat <j. Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Mălureni 107.
- Miele**, partea lui la Berești (1512) 112.
- Miclea**, fiul Neacșei, nepot lui Oncea vornic, vinde parte în Făgețeani (menț. 1516) 142.
- Micleuș**, v. **Tuștea Micleuș**.
- Micleușoana**, fiii săi vind parte în Cerna (menț. 1514) 127.
- Micșenești**, sat <Micșunești, j. Ilfov> cu mori, întărit cu imunități m-rii Nucet 9, 11, 143.
- Mieul**, fiii săi vind în Ionești (menț. 1517) 163.
- Mieul**, fratele vlastelinului Badea din Șuici, familie; stăpîn în Gruari ș.a. (1505) 40.
- Mieul**, ispravnic în act domnesc (1512) 101.
- Mieul**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.

- Mieul**, portar, în pricină pentru mori la Grumazi (1506) 48.
- Midea**, țigan (1502) 13.
- Mihail**, **Mihăilă** :
- Mihail** din Vilturești, hotarnic pentru Hirtești (1512—1513) 105.
- Mihail**, fiul lui Nanciul și frate cu Arca, în pricină pentru Șuica pe Neagra (1505) 40.
- Mihail**, frate cu Datco, cumpără în Berești (1518) B.
- Mihail**, gramatic (1516...1520), scrie acte domnești 183, 203; ispravnic în act domnesc 142.
- Mihail** (Mihăilă, Mihăilu) < diferiți >, întăriți: în Grădiștea și Runtea (1514) 128; ~ în Groșețul (1514) 124.
- Mihăilu**, părțile lui în Șușița și Gruiari (menț. 1519) 176.
- Mihăil** post. C <eroare>, v. **Mihnea**.
- Mihail**, scrie acte domnești, v. **Mihail**, gramatic.
- Mihail** (Mihăilă), țigani (1505, 1510) 40, 74.
- Mihail** Sîrbul din Milcov, hotarnic pentru Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Mihăești**, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Hirtești 105.
- ***Mihăleștii**, sat <probabil lg. Broșteni, j. Mehedintși>, părți întărite popii Laiută ș.a. 6.
- ***Mihălești**, sat <Căluu j. Romanați; azi j. Olt>, părți întărite lui Vlad banul ș.a. 147.
- Mihnea** din Vaideei, frate cu Nenciul, întărit peste munți, după pricină (1504) 22, 23.
- Mihnea**, gramatic, ispravnic în act domnesc (1508) 55.
- Mihnea**, post. <din Bădeni> (1520...1525), cumnatul lui Bălaur log., familie; stăpîn în Bădeni și Pătrlage 216; șetrar, ispravnic în acte domnești 201, 202; în sfatul domnesc: mare post. (1525) 246, 247, 249, 250, C, II; <eroare> Mihăil C.
- Mihnea**, vătaf, ispravnic de hotărnicie la Găleşti 201.
- Mihnea** <cel Rău>, domn al Țării Românești <1508, 1509> 92, 106, 142, 231; fiul lui Vlad Țepeș 54—57, 59—63; tatăl lui Mircea voievod 64—66; familie 60; dă acte 54—63.
- Miho**, **Mihul** :
- Mihul**, frate cu Stan ș.a., întărit peste plai de vie la Corcolăți (1521) 207.
- Miho** (Mihulh), țigani (1501...1512) 9, 11, 13, 53, 108.
- Miho Benga**, țigan (1507, 1512) 53, 108.
- Mihul** Moldoveanul, țigan (1510) 74.
- Mihoc**, v. Craeul lui Mihoe.
- Mihoveani**, sat <Mioveni, j. Pădureț; azi j. Argeș>, în hotar cu Mălureni 107.
- Mia**, țigan (1520) 193.
- Mija**, sudeț trimis de domn să cerceteze o pricină a mării Bistrița (1512—1521) 95.
- Mijloei**, sat <j. Vlcea>, funii întărite slugilor domnești Oprea și Frîncul 26.
- Milco**, v. **Mileu**.
- Mileov**, plru <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, sat pe ~ 196.
- Mileov**, sat <Milcovu, j. Olt> 105.
- ***Mileoveni** (Milcoveani), sat <lg. Letca, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți întărite lui Manea ș.a.; popă 182.
- Mileu**, **Mileo** :
- Mileu** din Laiova de Jos, hotarnic (1512—1513) 105.
- Mileo**, stolnic, vâstel, ispravnic de hotărnicie (1512—1513) 105.
- Milea**, v. și **Radu Milea**.
- Milea** din Mircești (1509, 1511), tatăl lui Zlîmnea ș.a., stăpîn 65; jurător pentru Tismana 82.
- Milea**, fiul lui Barbul și frate cu Stoica, întărit în Bărbulești (1520) 196.
- Milea**, fiul lui Voico al Tatulul, viclean, întemnițat (menț. 1501) 9.
- ***Milești**, sat (probabil lg. Căzănești, j. Ialomița) cu mori, întărit cu imunități m-rii Nucet 9, 11, 143.
- Miloe**, v. **Genunea** lui Miloe.
- Milostea**, sat <j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 193, 223.
- Miloș**, v. **Radul** al lui Miloș.
- Miloșea**, top, la Leamna <or. Craiova> 151.
- Milma**, țigani (1501, 1510) 11, 74.
- Mircea**, frate cu Dan ș.a., stăpîn în Bălești, Poeni și peste muntele Florile Albe (1521) 210.
- Mircea**, post. 86 <eroare>, v. **Marcea**.
- Mircea**, tatăl lui Tatul și Togsaba stăpîni în Crîngari (menț. 1507, 1512) 53, 108.
- Mircea**, țigani (1501) 9, 11.
- Mircea** vinde, împreună cu Vladul, satul Rădoi (1502) 13.
- Mircea** voievod, fiul lui Mihnea cel Rău, strănepotul lui Mircea voievod; dă acte (1509) 64—66.
- Mircea cel Bătrîn**, domn al Țării Românești <1386—1418> 132, 183, 192; strămoșul lui: Radul cel Mare 29—31, 51; ~ lui Mihnea cel Rău 60; ~ lui Vlad cel Tânăr 81; ~ lui Neagoe Basarab 105, 130; frate (?) cu Vlad voievod 130; ctitor și donator 29—31, 51, 53, 64, 108; innoiește m-rea Cultumuz 105, 130; cărți de la ~ menționate 60, 81, 106, 229.
- Mircești**, sat <Mărcești, j. Dimbovița>, părți întărite lui Radul stolnic ș.a. 27.
- ***Mircești**, sat <lg. Cireșu, j. Mehedintși> 82; hotare; întărit lui Milea ș.a. 65.

- Mirila**, sat <j. Romanați; azi j. Olt>, în hotar cu Doicești 167.
- Mirleasa**, țigan (1503) 21.
- Misall**, gramatic, scrie act domnesc (1523) 215.
- Misall**, nastavnîc al m-rii Tismana (1505, 1508) 31, 60.
- Mislea**, ocnă <j. Prahova>, sarea întărită vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Mitrea**, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; stăpîn în Făgețeni (1516) 142.
- Mitropolia** din Tirgoviște; sate, vii, perperi 186, 220; locuri de casă în Tirgoviște 186; mitropolii 59, 220, 222, 223; Mitropolia (menț. sec. XIX) 145, 147.
- Mișirea**, țigan (1505) 40.
- Milca**, soția lui Dragomir, întărită peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
- Minea**, fiii săi vînd părți din munții Breaza, Negraș și Comarnicul (menț. 1510) 74.
- Minea**, tatăl lui Dan cu părți în Albeștii de la Rătunda și Negovani (menț. 1525) 250.
- Minea**, tatăl lui Stan ș.a., întărit în Dodești (1501) 8.
- Minzea**, v. Neagul Minzea.
- Minzea**, jupanița lui vinde parte în Rogozești (menț. 1511) 87.
- Mirșa**, sat <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți întărite lui Stanciul pircălab ș.a. 123.
- Mirșavul**, țigan (1502) 13.
- Mlaca**, v. Radul Mlaca.
- Mlaștina** lui Șicone, top. la Hirtești <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
- Mlăjetul**, top. <la Zemnicele, j. Teleorman> 90.
- Mocirlă**, top. la Vaideei <Vaideeni, j. Vlcea> 22.
- Moga**, v. și Dosul Mogâl.
- Moga**, vinde parte în Roșia (1502) 13.
- Mogoș**, partea lui la Trestenic (1520) 196.
- Mogoș**, slugă domnească, frate cu Nanciul, stăpîn în Stănești (1502) 17.
- Mogoș**, tatăl lui Manea care dăruiește țigan m-rii Govora (menț. 1517) 163.
- Mogoș**, unchiul lui Voico, vinde loc de casă în Crăstinești (1506) 43.
- Mogoșanul**, sat <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13; probabil același: Mogoșanul, întărit lui Lucaci spătar, jupanului Iacov ș.a. 46.
- Molsi**, egumen al m-rii Bistrița (1506, 1508) 47, 58, 59.
- Molsi**, scriitor de acte domnești (1516, 1517) 146, 165.
- Molșeseul**, top. fa *Mircești <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.
- Moldoveanul**, v. Mfbul Moldoveanul.
- Moldoveanul**, țigan (1501) 9, 11.
- Momce**, frate cu Danciul ș.a. cumpără parte în Bunilești (1525) 237.
- Momce**, țigani (1505, 1525) 40, 242.
- Moncea**, scrie act domnesc (1520) 197.
- Morariul**, munte <Murariu> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Morșoara** la cîmpul Jiului, sat <Merișor; azi j. Hunedoara, or. Petroșani>; boieri din Țara Românească și Transilvania se strîng la ~ pentru alegerea hotarului 194.
- Moș**, închină partea sa din Lupșanul lui Calotă mare vornic, rumânindu-se (1517) 154.
- Moș** (Moșu), partea lui în Mușetești (menț. 1509, 1519) 63, 189.
- Motnău**, pîru, v. Mutna.
- Motru** (Gura Motrului, Cuvioasa Paraschiva), m-re <j. Mehedinți>, ctitor; sate 176; proegumen (menț. 1745) 46.
- Movila Voineagului**, top. la *Comanca <lg. Dorobanțu, j. Olt> 105.
- Mucea**, v. Stan Mucea.
- Muja**, v. Mija și Stanciul Muja.
- Mujina** din Hașeg, sat 194.
- Muntele** lui Pătru, munte <Virful lu Pătru> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Muntele Negru**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Murgești**, v. Crivina Murgeștilor, sat.
- Murminte**, top. la Hirtești <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
- Mustea**, vale la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
- Mușa** din Corbi, v. Magdalina Cirjoaia.
- Mușa**, femeia lui Barbul al lui Gropeai, vinde parte în Doicești; cumpără țigani (1518) 167.
- Mușa**, fiica lui Balea Oțelea, familie; așezată în Căpotești, Trestenic și Nanoși (1520) 196.
- Mușa**, fiica lui Lal, așezată în Cîrcimari (1509) 63.
- Mușa**, fiica lui Radu Berbeceag, soră cu Paraschiva, așezată în Bărbulești (1520) 196.
- Mușa**, jupîneasa lui Ivan vornic, familie; în pricină pentru Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Mușa**, țigancă (menț. 1508) 58, 59.
- Mușat**, fiul lui Iuga, înfrățit peste parte din muntele Prispol (1506) 43.
- Mușat**, înfrățește pe Radul comis și Pătru spătar în Corbi (1505) 36.
- Mușat** <diferiți>, cu părți: în Cotoruia, Cerna și Valea Bună (1514) 127; în Topol (1519) 182.
- Mușat**, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delnițe în Sibiceu (1506) 50.
- Mușat**, țigani (1503...1515) 21, 103, 114, 133.
- Mușcel**, v. și Buneștii de la Mușcel, sat.
- Mușcel**, top. la *Secăreni <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
- *Mușcelul**, sat <Dranovăț, j. Romanați; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Bistrița 58, 193.

*Mușetești, sat <Seaca, j. Olt>, parte întărită lui Stanislav 63; întărit cu imunități m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.

Mutna, plru <Motnău, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, sat pe ~ 184.
Mutul, partea lui la Balta Albă (1520) 203.
Mutul, țigan (1520, 1523) 198, 217.

N

Nadanova, v. Nedanova, sat.

Nadea <eroare>, v. Badea.

*Nagomirești, sat <Neagomirești lg. Boteni, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.

Nalea, fiica lui Butea, familie; întărită peste părți în Merișani, Păpușari și Găleşești (1525) 246.

Nateo, țigani (1501) 9, 11.

Nan, Nanu, Nanul:

Nan, ban <eroare>, v. Barbul.

Nan din Berindeai, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.

Nan din Gornovița, jurător pentru Tismana (1511) 82.

—Nanu din Negotești, frate cu Dobra (1525) 241.

—Nanul, fiul lui Stanciul Muja, frate cu Deatco și Zoica, întărit în Alicseani și Curpenel (1512) 110.

Nan, frate cu Stanciul, Dan și Roman, cu părți în Corcolăți (1518, 1521) 169, 207; v. și Nan, vinde ogor la Urșați.

—Nanul, în pricină pentru Țerățelul (1510) 76.

Nan, jude de țigani (1510) 74.

Nan, părțile lui la Curpenel și Alecseni (menț. 1512) 110.

Nan, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delnițe în Sibiceu (1506) 50.

Nan (Nean), țigani (1501...1523) 9, 11, 74, 133, 163, 198, 217.

Nan (Nean) <diferiți>, vind: satul Dodeștl (1501) 8; ~ ogor la Urșați (1508) 62; v. și Nan, frate cu Stanciul.

Nana, țigancă (1525) 240.

Nanelul, Neanelul:

Nanelul din Vaideci, frate cu Mihnea, întărit peste parte de munte, după pricină 22, 23.

Nanelul, dobândește parte în Rătești (menț. 1521) 208.

—Neanelul, frate cu Stoica, familie; întărit peste parte în Milcoveni (1519) 182.

Nanelul (Nanciu), frate cu Vilcul, vinde parte în Poeni (1521) 210.

Nanelul, slugă domnească, frate cu Mogoș, stăpîn în Stănești (1502) 17.

Nanelul, tatăl lui Arca și Mihail în pricină pentru Șuica pe Neagra (menț. 1505) 40.

*Nanoșl, sat <lg. Putineiu, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Balea Oțelea (1520) 196.

Nanu, Nanul v. Nan.

Nămăești, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș>, părți întărite lui Lucaci spătar ș.a. 46.

Nănală, țigan (1512) 103, 114.

*Nănăeștl la gura Topologului, sat <Galicea, j. Argeș; azi j. Vilcea> cu mori, întărit cu imunități m-rii Govora 15, 163.

Năneacă, țigan (1510) 74.

*Nănlșorii de pe Ialomița, sat <lg. Armășești, j. Ialomița; azi j. Ilfov>, act domnesc scris în ~ 120.

Năvrap, țigan (1507, 1512) 53, 108.

Neaeșă, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsinetul de Dumbravă (1502) 18.

Neaeșă, fiica lui Drăghici vornic <din Mărgineni>, soția lui Șuica pah., familie; stăpînă cu imunități în Mărgineni, Filipești, Dealilov ș.a. (1505, 1510) 40, 74.

Neaeșă, fiica lui Dragomir mare sluger, stăpînă în Șuici, Podeani, Pleșești ș.a. cu vii și țigani (1519) 175.

Neaeșă, fiica lui Ion, soră cu Bratul slugă domnească ș.a., întărită peste delnițe în Sibiceu (1506) 50.

Neaeșă, fiica lui Vlad slugă domnească, așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani, ș.a.; familie (1503) 1.

Neaeșă, jupaniță <din Brîncoveni>, fiica lui Harvat log., soția lui Dobrovoe pircălab; stăpînă în Brîncoveni, Baia ș.a. (1518) 171.

Neaeșă, jupaniță, fiica lui Vlad Călugărul, soția lui Calotă mare vornic, familie; stăpînă în Drăgănești (1512) 102.

Neaeșă, jupaniță, mama lui Stan spătar, soră cu Ratea post., familie; vinde casă cu loc și pivniță în Tîrgoviște (1512—1521) 94.

Neaeșă, jupaniță, mătușa lui Mihnea post., familie; stăpînă de țigani (1523...) 216.

Neaeșă, jupaniță, soacra lui Radul comis, vinde satul Țerățelul (menț. 1510) 76.

Neaeșă, jupaniță, soră cu Neaga și cumnată cu Oprea vornic, stăpînă în Cislău (1523) 219.

Neaeșă, mama lui Dragomir din Pleașov hotarnic la Laiova (menț. 1512—1513) 105.

Neaeșă, soră cu Oană și Marina, dăruiește pivniță m-rii Govora (menț. 1517) 163.

- Neaeșă**, soră cu Oancea vornic, mania lui Miclea, vinde parte în Făgețeni (menț. 1516) 142.
- Neaeșă**, vară cu Șerbu <fiica lui Manea Dirstărescul>, părțile ei la Stoenști, Dingești și Berislăvești (1517) 152.
- Neaeșul**, **Nieșă** :
- Neaeșul** din Băsești, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Neaeșul** din Cîmpulung, socrul lui Negre, scrie judeului din Brașov (1521) 209.
- Neaeșul**, partea lui la Blagodești (menț. 1510) 74.
- Nieșă**, țigani (1503...1517) 21, 163, 164.
- Neag**, v. **Neagul**.
- Neaga**, **Niaga** :
- Neaga**, așezată în Uești (1520) 196.
- Neaga** (Diicoae), fiica lui Diicul, mama lui Stanciu, vinde loc de vie, grădină, pomi în Titiricești (1516, 1517) 146, 157, 162.
- Neaga**, fiica lui Stănilav, înzestrată cu parte în Șasa (1504) 25.
- Neaga**, fiica lui Vlad slugă domnească, așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a.; familie (1503) I.
- Niaga** în pomelnicul fraților Craiovești, v. **Neaga**, jupanița lui Pîrvul Craiovescul.
- Neaga** (Neagoslava), jupaniță, fiica lui Dan Durduca <vornic>, dăruiește țigani m-rii Govora (1511, 1520) 84, 163; stăpînă la Stupini <la Deagu> 203.
- Neaga**, jupanița lui Gherghina pircălab, dăruiește parte în Topoloveni m-rii Nucet (menț. 1501) 9.
- Neaga**, jupanița lui Mihnea post. (1523...) 216.
- Neaga**, jupanița lui Oprea vornic, soră cu jupanița Neaeșă, stăpînă în Cislău (1523) 219.
- Neaga** (Niaga), jupanița <lui Pîrvul Craiovescul> (1501, 1513), mama Margăi, dăruiește muntele Plăseală m-rii Vișina 117; în pomelnicul m-rii Sf. Pavel de la Athos 2.
- Neaga**, mama lui Piprea, vinde parte în Sălătruc (menț. 1501) 5.
- Neaga** mama lui Stanciu, v. **Neaga**, fiica lui Diicul.
- Neaga**, mama Tușei cu parte în Topile (1506) 43.
- Neaga**, soră cu Șerban, întărită peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Neaga**, țigancă (1517) 163.
- Neagoe**, v. **Stîlpul lui Neagoe**.
- Neagoe**, comiși în sfatul domnesc (1510—1511) și (1525), v. **Neagoe Basarab** și **Neagoe al lui Drăghici**.
- Neagoe** (Neagu), delnița lui la Stănești (menț. 1510) 68.
- Neagoe**, fiul lui Bucur, familie; întărit peste parte în Gârdești (1505) 37.
- Neagoe**, fiul lui Stănilă, familie; întărit peste părți în Negotești și Necăști (1525) 241.
- Neagoe**, frate cu Liga ș.a., întărit în Țerățelu (1510) 76.
- Neagoe**, frate cu Manea slugă domnească ș.a., întărit peste parte în Blagodești (1508) 55.
- Neagoe**, frate cu Stoica slugă domnească, întărit peste parte în Grămădite (1512) 101.
- Neagoe** în pomelnicul fraților Craiovești de la Athos, v. **Neagoe Străhăianul**.
- Neagoe**, întărit în Groșetul (1514) 124.
- Neagoe**, jupan <spătar>, dă satul Birsești și muntele Ludeasa schimb pentru Curtișoara și parte în Rucăr (1502) 15; probabil același: **Neagoe**, stăpîn în Birsești și Neagoești (1502) 13.
- Neagoe**, nepotul lui Stoian, așezat în Uiești și Șoimari (1520) 196.
- Neagoe**, postelnici în sfatul domnesc (1501—1509) și (1516—1522), v. **Neagoe Basarab** și **Neagoe**, vist.
- Neagole**, slugă domnească, dăruit cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151.
- Neagoe**, slugă domnească, fiul lui Fătul, familie; întărit peste părți în Circimari, Băbeni ș.a. (1525) 250.
- Neagoe**, slugă domnească, tatăl lui Brătiian și Neag, stăpîn în Brătiianii de la Brădet (1508) 57.
- Neagoe**, spătar, frate cu Radul, trimis să așeze hotarul țării (1520) 194; probabil același: **Neagoe**, spătar, hotarnic pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Neagoe**, spătar în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
- Neagoe**, tatăl Drăgaiei, partea lui în Lungi (menț. 1510) 75.
- Neagoe**, țigan (1515) 133.
- Neagoe** (Neagoi, Negoe), vist. mare <fiul lui Socol și ginerele lui Staico mare log.> (1516—1525); post., dăruit de Radul de la Afumați cu părți în Uibărești și Stoicânești, pentru slujbă dreaptă 214; în sfatul domnesc: mare post. (1516—1522) 146, 149, 151, 155, 159, 161—165, 167, 168, 170—172, 175—177, 179, 180, 183—185, 188—192, 195—201, 203, 204, 207, 210, 211, B; mare vist. (1525) 226, 240, 242, 243, 246—250, II; scrie act domnesc 248.
- Neagoe**, vornic din Slăvitești, stăpîn la Balta Neagră (1520) 203; probabil același: **Neagoe**, vornic, ispravnic în acte domnești (1512... 1525) 99, 167, C.
- Neagoe al lui Drăghici** (**Neagoe**), comis, vlastelin <din Mărgineni> (1510, 1525), fiul lui Drăghici vornic, familie; stăpîn în

- Mărgineni, Filipești, Cricoveni ș.a. cu munți, mori, vii, țigani, imunități 74;
 În sfatul domnesc: comis (1525) 232, 236—239, 241.
- Neagoe Basarab** (Basarab, Basarabă, Băsarab, Neagoe), domn al Țării Românești <1512—1521> 241; „fiul” lui Basarab cel Tânăr 96, 97, 99—103, 105—110, 112—120, 122—129, 132—149, 151—156, 159, 161, 162, 164—166, 168—173, 175—180, 182, 185, 188, 190—192, 194—208, 210, B; strănepotul lui Radul cel Bătrân 105 și al lui Mircea 105, 130; tatăl lui Theodosie voievod 163;
 ctitorii și dani: unor m-ri din țară 97, 131, 153, 158, 173, 211, 221, 228, 249; la Athos 105, 109, 130, 160, 187; dăruiește unor boieri 119, 135;
 dă acte 95—156, 158—208, 210, 250, B; aşază hotare cu Transilvania 194;
 În sfatul domnesc: mare post. (1501—1509) 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—52, 54, 55, 57, 60—63; mare comis (1510—1511) 68—70, 73—78, 81—91, A;
 scoate balta Mamina de la turci 163; relații cu Mahamet beg 209;
 în pomelnic la Athos (post.) 2.
- Neagoe <Străhălanul>**, în pomelnicul Craioveștilor de la Athos (menț. 1501) 2.
- Neagoești**, sat <Negoești, j. Gorj>, parte întărită cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Neagomir**, vinde parte <în Ciofrîngeni> lui Stan slugă domnească (menț. 1506) 41.
- Neagomir**, vinde parte în Roșia (1502) 13.
- Neagomirești**, v. Nagomirești, sat.
- Neagoslava**, v. și Neaga, fiica lui Dan Durduca.
- Neagoslava** (Neguta), jupanița lui Barbul ban Craiovescul (1501, 1520); dăruiește țigani m-rii Bistrița 193; în pomelnicul fraților Craiovești de la m-rea Sf. Pavel de la Athos 2.
- Neagotă**, schimbă parte în Tirsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
- Neagovanl** (Neagobani), sat <Valea Nicovani, j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; parte întărită lui Fătul ș.a. 250.
- Neagovanul**, munte la Racovița <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Neagra**, pîrlu la Șuica <probabil j. Olt> 40.
- ***Neagra**, sat <lg. Glavacioc, j. Vlașca; azi j. Argeș>, parte întărită m-rii Glavacioc, după schimb cu Ocea pîrcălab 120.
- Neagra**, top. la Ceparl <j. Argeș> 175.
- Negrenl**, sat <Negreni, j. Olt>, părți întărite m-rii Seaca 189.
- Neagu, Neag** :
 Neagu, dăruit de Radul de la Afumați cu loc domnesc la plaiul Peceneagăi (1522) 212.
 Neagu, fiul lui Barbul slugă domnească, întărit peste parte cu vie în Proșcani; familie (1525) II.
 —Neag, fiul lui Dragomir Pîntei, v. Neagul Pînteece.
 —Neag, fiul lui Neagoe slugă domnească, frate cu Brătlian, întărit în Brătliianii de la Brădet (1508) 57.
 —Neag, gramatic, dăruiește parte în Izvor m-rii Glavacioc (menț. 1512, 1513) 108, 120.
 Neagu, în pricină cu Barbul slugă domnească ș.a. <pentru Proșcani?> (1525) II.
 Neagu (Neag) <diferiți>, întăriți: în Dădești și Milcoveni (1519) 182; ~ în Uiești și Șoimari (1520) 196; ~ în Ursați și Lălești (1508) 62.
 Neagu, partea lui la Bărbulești (menț. 1520) 196.
 —Neag, țigan (1510) 74.
 Neagu (Neag) <diferiți>, vind: în Frîncești (menț. 1510) 74; ~ în Milcoveni (1519) 182.
 Neagul <al> lui Urdeșu, părțile lui în Șușița și Griuari (menț. 1519) 176.
 —Neag Berindelul (Neag), infrățește pe vlastelinul Radul ș.a. peste parte în Ungurelul (1502) 13.
 —Neag Cuștră, vinde împreună cu Bumbac satul Toplițele (1510) 74.
 —Neag Minzea, frate cu Bărbăteaiu, familie; vinde în Rogozești (1511) 87.
 Neagul Pînteece (Neag), fiul lui Dragomir Pîntei, frate cu Vladul (1514...1520), dăruiește loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov și Glavacioc 126; schimbă parte în Cornu pentru parte în Tîncăbești 197.
 —Neag Taurul, v. Ganea Taurul.
 Neajlov (Neajlovul), riu <afluent al Argeșului>, sate pe ~ 40, 53, 108, 189; moară pe ~ 150.
 Nean, v. Nan.
 Neanciul, v. Nanciui.
 Neaniul, v. Neniul.
 Necătură, top. la Corcolăți <j. Gorj> 207.
 Necovani, v. Neagovanl, sat.
 *Necșești, sat <j. Mehedinți>, părți întărite lui Bogdan ș.a. 138; parte întărită lui Stănilă ș.a. 241.
 Neda, țigani (1502, 1517) 15, 163.
 Nedanova, sat <Nadanova, j. Mehedinți> 82.
 Nedeala, munți în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
 Nedealea, țigani (1512, 1525) 108, 240.
 Nedelco, țigan (1516) 144.
 Neogoe v. Neagoe.
 Negoești, v. Neagoești, sat.

- Negomir, v. **Neagomir**.
 ***Negotesti** (Negoteaști), sat <probabil j. Mehedinți>, părți întărite lui Bogdan ș.a. 138; parte întărită lui Stănilă ș.a. 241.
Negovan, frate cu Stan ș.a., întărit în Țerășelul (1510) 76.
Negovani, v. **Neagovani**, sat.
Negraș, munte <j. Prahova> întărit cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Negre, ginerele lui Neacșu din Cimpulung (1521) 209.
Negre, țigani (1507, 1512) 53, 108.
Negre, vistiier, tatăl lui Dobrin care vinde în Cocorăști (menț. 1512) 99.
Negrea, partea lui (menț. 1510) 74.
Negreni, v. **Neagreni**, sat.
Negrîta, partea ei în Epurești (1519) 184.
Negrul, v. **Manea Negrul**.
Negrușoala (?), izvor la ***Mircești** <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.
Neguta, v. **Neagoslava**.
Nenciul, v. **Naneful**.
Neniul, **Neanlul** :
Neniul, fiul lui Duca, partea lui în Tămășești (1520) 196.
Neniul, drumul Neniului la Grădiște (menț. 1514) 128.
 — **Neanlul**, țigan (1501) 9.
Nevoia, poiană <Rijlețu Govora, j. Argeș>, hotare 118; loc de stupină și braniște domnească întărite m-rii Govora 15, 118, 163.

Niaga, v. **Neaga**.

Niea, țigani (1501...1523) 9, 11, 198, 217.

Niehițor, jupan stăpîn în Rogozești (1511) 87.
 Nicola, v. **Nieula**.

Nieon, proegumen al m-rii Sf. Pavel de la Athos (1501) 2.

Nieopoe, oraș <Nicopol, R. P. Bulgaria> 209.

Nicopol, v. **Drumul Nieopolei**.

Nicșă, v. **Neacșul**.

***Nieula** din Jiul de Jos, siliște dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C. **Nieula**, **Nicola** :

— **Nicola**, scrie act domnesc (1511) 87.

Nieula (Niculea), țigani (1501...1517) 11, 13, 15, 53, 74, 108, 163.

Nieula Rutea, țigan (1507, 1512) 53, 108.

Nieula Timpa, țigan (1505) 40.

***Nolan**, sat <lg. Piuia Pietri, j. Ialomița>, în hotar cu Căscioarele 74.

Nov..., sat <Novaci, j. Gorj>, parte întărită cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.

Novac, țigan (1508) 58, 59.

Nucet j. **Dimbovița** (Sf. Gheorghe), m-re, ctitor: Gherghina mare pircălab 9, 11; sate, mori, vii, vinăriciuri, bălți, țigani, imunități 9, 11, 143, 174, 201, 202; egumeni 9, 11, 143, 174.

***Nucet**, sat <lg. Dăneasa, j. Olt> 105.

O

O..., tatăl lui Radul cu parte în Berești (menț. 1512) 112.

Oană de la Ocna, dăruiește pivniță și loc surorilor sale Neacșa și Marina (1517) 163.

Oană, înfrățit în Răceani (1519) 184.

Oancea, **Oancea** :

Oancea, clucer, diac, v. **Oancea**, log.

Oancea (Oancea) din Batiu, din Argeș (1512...1523); familie, stăpîn în Mălureni, Neagra, Floreni ș.a. 107, 120, 139, 203; pircălab 107, 120, 203; pitar 139;

în sfatul domnesc: vist. (1522, 1523) 211, 215;

ispravnic în act domnesc 174.

— **Oancea** din Rîmnic, martor (1501) 4.

— **Oancea** din Urleați, jurător pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.

Oancea, întărit peste părți în Frăsinet, Bunești și Meriș (1510) 77.

Oancea (Oancea), mare log. (1504...1512); diac, grămătic, scrie acte domnești 28, 35, 49, 53, 74; clucer 49, 53;

în sfatul domnesc: mare log. (1510—

1511) 78, 81—84, 86—93;

ispravnic în act domnesc 87.

Oancea pitar, pircălab, v. **Oancea** din Batiu.
 — **Oancea**, portar, ispravnic în act domnesc (1515) 137.

— **Oancea**, post. mare în sfatul domnesc (1512, 1513) 115, 118.

— **Oancea**, scrie act domnesc, v. **Oancea**, mare log.

— **Oancea**, socrul lui Dragomir, întărit peste părți în Milcoveni (1519) 182.

Oancea, vist. în sfatul domnesc. v. **Oancea** din Batiu.

— **Oancea**, vornic, fratele Neacșei care vinde în Făgețeni (menț. 1516) 142.

Oanea, v. **Țeara lui Oanea**.

***Obeadinul**, sat <Corzu, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.

Obislav, sat <j. Vlașca; azi j. Dimbovița>, parte întărită m-rii Glavacioc 239.

Obîrșie, sat <Obîrșia Cloșani, j. Mehedinți>, parte întărită lui Bogdan ș.a. 138.

Obîrșie (Obrășie), sat <Obîrșia de Cîmp, j. Mehedinți> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.

Obîrșia, top. la Cilnic <j. Gorj> 112.

- Obișla Deșului**, sat <probabil lg. Pîrlu Boia, j. Gorj> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Obișla Ursului**, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
- Obrazlat**, v. Stanelul Obrazlat.
- Obreașle**, top. <la Alexeni, j. Ialomița; azi j. Ilfov> 131.
- Obreșle**, top. la *Comanca <lg. Dorobanțu, j. Teleorman> și Dănești <Dăneasa j. Olt> 105.
- Obreșluța**, pîrlu la Bumbești <j. Gorj> 132.
- Ocina Papei, lingă Floci, v. Păpenei.
- Oena Mleă** (Ocna) de la Tirgoviște, ocnă <j. Dimbovița>, vama domnească de sare întărită m-rii Argeș 148, 215, <221>.
- Oene** (Ocna), tîrg, ocnă <or. Ocnele Mari, j. Vilcea> 15; în hotar cu Titiricești 162; pivnițe 163, 175; vii 15, 163, 175; croitor 146; popi 15.
- Ogrăzeni**, sat <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, partea Cegăi întărită m-rii Bolintin 150.
- Ogritîn**, pîrlu <Ogrețin, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Ohablița**, sat <Hobița, j. Gorj>, părți vindute de Fiat lui Datco ș.a. B.
- Olanul**, munte <j. Argeș> întărit lui Dragomir mare sluger 175.
- Olanul Mare** și ~ Mle, munți în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- ***Olăcești**, sat <probabil lg. Codmeana, j. Argeș> întărit m-rii Codmeana 86.
- Olmetul**, v. Valea Olmetului.
- Olt**, județ, m-rea Seaca din ~ 189.
- Olt** (Oltul), rîu, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194; sate pe ~ 105, 161—163, 170; moară pe ~ 162; vama de la vadul ~ 30, v. și Ciineni.
- Olteanlița**, sat <j. Ilfov; azi oraș>, act domnesc scris în ~ 135.
- Olteanul**, v. Stolea Olteanul.
- <**Oltenia**>, hotarul său spre Transilvania 194.
- Olteș**, rîu <afluent al Oltului>, sat și moară pe ~ 189.
- Omraza**, vale <lg. Văleni, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
- ***Omrazanul**, sat <probabil lg. Văleni, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98.
- Omușor**, munte <Ulmușor, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Buzău și Vrancea> 212.
- Oncea**, v. Oancea.
- Onea**, partea lui la Berești (1512) 112.
- Opeșat**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Oprea** din Rîmnic (1501...1518), fiul băneșii, familie 163; stăpîn în Ulița și Stoenesti 52, 163; vinde vie la Copăcel 15, 163; jupan 4; pircălab 52, 167; martor 4; ispravnic în act domnesc 167.
- Oprea**, fiul lui Călin și frate cu Dobrotă, cu parte în Stănilăvești (1520) 196.
- Oprea**, frate cu Manea slugă domnească ș.a., întărit peste parte în Blagodești (1508) 55.
- Oprea**, întărit peste parte în Letca (1519) 182.
- Oprea**, nepotul lui Seman ș.a., întărit peste plai de vie la Corcolați (1521) 207.
- Oprea**, partea lui la Tîrsa (1512) 115.
- Oprea pircălab, v. Oprea din Rîmnic.
- Oprea**, portar, ispravnic în act domnesc (1525) II.
- Oprea**, slugă domnească, stăpîn în Corbi (1510) 80.
- Oprea** (Opre), slugă domnească, întărit peste funii la Mijloci (1504) 26.
- Oprea**, pătar, tatăl lui Manda și al Cherei, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină în Aninoasa, pentru slujbă dreaptă (1518) 168.
- Oprea**, țigani (1501...1523) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 163, 189, 198, 217.
- Oprea**, văr cu Dragomir Mășil, în pricină pentru țigani (1506) 45.
- Oprea**, vornic, soțul Neagăi, familie; stăpîn în Cislău (1523) 219.
- Oprea al lui Gherghe**, pîrgar din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Oprea Gula**, țigan (1517) 163.
- Opris**, slugă domnească, înfrățește pe fiicele sale în Văleni, Băteșani ș.a. (1503) I.
- Oprișor**, țigani (1512) 108.
- Orașul de Floci, v. Floel, oraș.
- ***Orbl**, sat <lg. Cartiu, j. Gorj>, ogoare întărite lui Slănilă, Dragomir ș.a. 129.
- Orlea**, v. Culbul Orlel.
- Orlea**, sat <j. Romanai; azi j. Olt>, în hotar cu balta Mamino 5.
- Orlea**, vătaf, dăruit de Radul cel Mare cu ocină la Andolie, pentru slujbă dreaptă (1505) 38.
- Orlești** (Hornești?), sat <j. Vilcea> întărit cu vinăriciul domnesc și boieresc m-rii Argeș 215, 221.
- Orșova**, v. Rîșava.
- ***Ostra**, sat <Slobozia Mindra, j. Olt; azi j. Teleorman>, în hotar cu Laiova 105.
- Ostrov** pe Olt, ostrov <j. Olt> 105.
- Otești**, sat <j. Olt> 189.
- Oțelea**, v. Balea Oțelea.

- Padeș**, sat <j. Mehedinți; azi j. Gorj>, popă 82.
- Padina Pietrei**, sat <Padina, j. Mehedinți> dăruit de Neagoe Basarab lui Șerban spătar 119.
- Pahulea**, portar, ispravnic în act domnesc (1510) 68.
- Paisle**, episcop de Buzău (1525) 242, 244.
- Pajlște**, top la *Călugăreni <Cireășov, j. Olt; or. Slatina> 105.
- Paltinul**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Papa**, spătar, hotarnic <la Alexeni> <1514—1519> 131.
- Papa**, vinde ocină lângă Floci, m-rii Cozia (menț. 1505, 1507) 29, 51.
- Paractova**, țigani (1501) 9, 11.
- Paraschiva**, fiica lui Radu Berbeceag, soră cu Mușa, așezată în Bărbulești (1520) 196.
- Paraschiva** (Paraschivi), țigani (1515, 1517) 133, 163.
- Parda** din Crăciuneni, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Parnica**, țigan (1525) 240.
- Pașiva**, țigan (1525) 240.
- Patea**, țigan (1525) 242.
- Paul** din Voinigești, soțul Virhăroaiei, stăpîn în Titiricești, Suseni ș.a. (1505...1517) 35, 42, 78, 157, 162, 178.
- Paul**, țigan (1510) 74.
- Paun**, v. Păun.
- Pavel**, întărit în Coturuia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- Pavel**, vinde ogoare și funii în Milcoveni (1519) 182.
- Pavelescul**, v. Stan Pavelescul.
- Pazarlie**, partea lui în Rîndurești (1516) 144.
- Păcureanul**, în pricină pentru ocină la Lopatna Dulce (1521) 208.
- Păcuri**, top. la *Secăreani <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
- Pădure**, v. Manea ~ și Radul Pădure.
- *Pădure**, sat <probabil lg. Plopul, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 134.
- Pădureț**, județ, cășărit dăruit bolniței de la Simidreani și adăpostului de călători de la m-rea Argeș 218.
- Pănătăul**, top. la Tîrcov <j. Buzău>, în hotar cu Tîrcov; întărit lui Tatul vătaf ș.a. 135.
- *Păpenei** (Ocina Papei, lângă Floci), sat <Hagieni, j. Ialomița> cu vii, vinărici, grădini, pomet, prisăci, drept de a lua dușegubină și gloabă, întărit m-rii Cozia 5, 29, 51.
- Păpone**, țigan (1525) 240.
- *Păpușari**, sat <lg. Merișani, j. Teleorman>, părți întărite fiilor lui Bratea 246.
- Părăginosul**, munte la Mogoșani <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- *Pârdești** (Pârdiști, Predești) sat <lg. Cireășov, j. Olt; or. Slatina>, în hotar cu Călugăreni 105; parte întărită m-rilor Clocciov (?) și Cutlumuz 96.
- Păroși**, sat <Părosu, c. Leleasca, j. Olt>, parte întărită lui Radul ș.a. 63.
- *Părul** (Păr), sat <lg. Coșoveni, j. Dolj> întărit lui Stoica slugă domnească ș.a. 20.
- Părești**, sat <j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- Pătirlage**, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte întărită lui Bălaur log. 216.
- Pătru**, **Petru** :
- Pătru**, v. și **Muntele lui Pătru**.
- Pătru** (Petre, Petru), diac, grămatic, scrie acte domnești (1510...1517) 76, 132, 139, 141, A; v. și **Petrica**, diac.
- **Petru** din Crăciuneni, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
- Pătru**, fiul lui Milea, familie; întărit în Mircești (1509) 65.
- Pătru**, frate cu Dragosin post. ș.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul ș.a. (1501) 7.
- Pătru**, frate cu Stan ș.a., întărit în Țerățelul, după pricină (1510) 76.
- Pătru**, frate <de ocină> cu Gige ș.a., întărit peste parte în Corcolați (1521) 207.
- **Petru** jupan, frate cu Radul, v. **Pătru**, spătar.
- Pătru**, nepotul lui Stanciul Muja, în pricină pentru Alicseani și Curpinel (1512) 110.
- **Petru**, pah. în sfatul domnesc (1525) 238.
- **Petre** (Petrea), părțile lui la Suseni și Voinigești (1505, 1506) 35, 42.
- Pătru**, slugă domnească, tatăl lui Dan ș.a., stăpîn în Lupiea (1505) 39.
- Pătru** (Petru), spătar <din Bae>, vlastel, frate cu Radul, familie; stăpîn în Polovragi, Racovița ș.a. cu munți, vinăriciuri, țigani, imunități (1502, 1505) 13, 36.
- Pătru**, țigani (1501...1520) 9, 11, 13, 175, 193.
- Pătru** (Petru) <diferiți>, vînd în: Cerna (1514) 127; ~ în Liești (1519) 182.
- **Petru** **Prejmireanul**, țigan (1510) 74.
- Pătru Văcăreșul** (Petru ~), slugă domnească, dăruit de Barbul ban cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151, 155.
- Păunești**, sat <probabil Lișcoteanca, j. Brăila> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Păunul**, **Paun** :
- Păunul**, vinde parte în Cerna (1514) 127.
- **Paun**, vornic în sfatul domnesc (1525) 231.
- Păuș**, frate cu Stănilă slugă domnească și Stan, întărit peste parte în Stoenești (1507) 52.

- Păvelescul, v. Stan Pavelescul.**
Peceneaga, pîrlu la plaiul Peceneagăi <j. Buzău> 212.
Peceneaga, plai <j. Buzău>, hotare; loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
Pera din Ilrговиște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.
Peret, top la *Corcolăți <lg. Stănești, j. Gorj> 207.
Perivoli, v. Cornet, m-re.
Pero din Corbul, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.
Perșanul, v. Manea Perșanul.
***Pesticăva, sat** <probabil la Măceșul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Peșghizdav, v. Radu Peșghizdav.
Peștîșanul de Sus, sat <j. Gorj>, părți întărite lui Datco ș.a. B; întărit lui Dragomir și cetei sale 238; ~ de Jos, părți întărite lui Datco B.
Petrestî, sat <j. Gorj>, parte întărită lui Ion slugă domnească ș.a. 24.
Petrestî, sat <probabil j. Ilfov>, parte întărită lui Radul stolnic ș.a. 27.
Petrlea, diac, scrie act domnesc (1508) 57; v. și Pătru, diac.
Petrlea, țigan (1501) 9.
Petrleoaia, munte <j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit lui Dragomir mare sluger 175.
Petrîman, partea lui la Mușetești (1519) 189.
Petrîman, post. mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239.
Petroasa, v. Pltrosa.
Petroșani, părțile lui în Voicești și Bălăria (1519) 189.
Petru, v. Pătru.
Petru, v. Zlaști Petru.
Platră, munte <Piatra Cislăului, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
Platră, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Platra, munte al satului Șuici <j. Argeș; azi j. Vlcea> întărit cu imunități vlastelinului Bădea din Șuici ș.a. 40.
Platra Albă, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Platra Lupului, top. la Peștișanii de Sus <j. Gorj> 238.
Platra Zăganului, top. în hotarul munților Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Pletra, sat <Petra, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Pletri, sat <probabil Pietrele, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită cu imunități lui Șuica pah. 40.
Pletrile Roșii, top. la Vaideeni <j. Vlcea> 22.
Pietroaia, v. Valea Pletrăi.
Pietroasa, v. Pltrosa, pîrlu și vale.
Pletrosul, munte <j. Săcuieni; azi j. Prahova> al satelor Drajna și *Stănești 156.
Plilat, țigan (1502) 13.
***Plești, sat** <probabil lg. Bolintin, j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Bolintin 150.
Pipllea, țigan (1501) 9, 11.
Piprea, fiul Neagăi, vinde parte în Sălătruc (menț. 1501) 5.
Pirha, sat <Piria, j. Mehedinți>, în hotar cu Billătarsca 119.
Pirotul (Piroț, Pirotu), siliște și baltă <probabil Orlea, j. Romanați; azi j. Olt> întărite cu imunități m-rii Govora, dania lui Alb spătar 15, 163.
Pise, top. <la Alexeni, j. Ialomița; azi j. Ilfov> 131.
Piscul Călin, v. Călina.
Piscul Fagulul, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
Piscul Găteștilor, ~ Glodului, topice la *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
Piscul lui Stealotă, top. <probabil la Seaca, j. Olt> 63.
Piscul lui Stroe, munte (?) <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
Piscul Măgurii, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
Piscul Pravățului, top. <probabil la Seaca, j. Olt> 63.
Piscul Rumănescu (~ Rumâneii) și Piscul Sărbătoarei (~ Sărbătoriei), topice la Leamna <j. Dolj; or. Craiova> 155.
Pitești (Pitiști), cetate, oraș, scaun; sate și locuri în jurul orașului 118, 185; mori 185, 213, 215; ocina Piteștilor 213;
 curți noi 165; foișor 167;
 mori ale m-rii Argeș 221;
 acte domnești scrise în ~ 54, 67, 146, 149, 154, 159, 165—167, 173, 175—180, 182—185.
Pltrosa, Petroasa :
Pltrosa, pîrlu <Pietroasa, probabil la Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
 — **Petroasa, vale la *Balta Neagră** <Pietroasa, lg. Broșteni, j. Argeș> 203.
Picleanl, sat <Piclele, j. Buzău> 135; întărit lui Tetiu pîrcălab 190.
Pintece, v. Neagul Pintece.
Pintei, v. Dragomir Pintel.
Pirae, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 156.
Pircea, țigani (1503, 1519) 21, 189.
Pircei, v. Bădea Pircel.
Pircelul (Pirciu), țigan (1501) 9, 11.

- Pirliani**, sat <Pirlieni, j. Vilcea> întărit cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Piriu**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Pirul**, sat <Pirul Boia, j. Gorj> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59, 193, 223.
- Pirul Femell**, pirul la Cireașov <j. Olt; or. Slatina> 105.
- Pirul lui Udriște**, pirul în munții Bucegi <j. Prahova> 143.
- Pirul Mănăstirii**, ~ Prădeșeul, ~ Rota-reștilor, pirae la *Călugăreni <lg. Cireașov j. Olt; or. Slatina> 105.
- Firșeov** (Pirscovul), sat <j. Buzău>, hotare 190, 219; întărit lui Tatul vătaf ș.a. 135.
- Pirvul**, ban 86 <eroare>, v. **Pirvul Craioveseul**, mare vornic.
- Pirvul**, comis mare (1504... menț. 1511), fiul lui Staico log. și al Căplei, nepot de soră lui Vlad cel Tânăr 92;
în sfatul domnesc: mare comis (1504—1508) 22—27, 29—32, 34—37, 50, 40, 42, 48, 50—55, 57—61.
- Pirvul**, portar în sfatul domnesc (1520) 195.
- Pirvul**, stolnic, stăpîn în Stoenеști (1515—1517) 141.
- Pirvul Craioveseul** (Pirvul), <fiul lui Pirvul vornic> mare ban în sfatul domnesc (1522—1525) 211, 217, 218, 226, 240, 242, 243, 246—250, A, II; ispravnic în act domnesc 228; probabil același: **Pirvul**, post. în sfatul domnesc (1510, 1511) 75, 83, 86, 88.
- Pirvul Craioveseul** (Pirvul, ~ al Craiovei, ~ Craioveanul), vâstel, mare vornic, frate cu Barbul ban (1501—1512, menț. 1520), familie 2, 24, 47, 58, 59, 67, 88, 193; stăpîn la Potel și Cușmița 67; ctitor și donator la m-rea Bistrița 47, 58, 59, 193; dăruiește obroc m-rii Sf. Pavel de la Athos 2;
în sfatul domnesc: mare vornic (1501... 1509) 5—9, 11, 54, 55, 57, 60—63; fost mare vornic, jupan (1502...1512) 14—18, 20—27, 29, 31, 32, 34—37, 39—44, 48, 50—52, 68—70, 73—78, 80, 85—91, 99, 100;
<eroare în trad.:> ban 86.
- Pitea**, țigan (1512) 108.
- Plaiul lui Dumitru**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Platăț** (Platăța, Platăț, Plateț), baltă <j. Dolj> întărită cu vamă din pește m-rii Tismana 14, 69, 224.
- Plăseală**, munte <j. Gorj> întărit m-rii Vișina 117.
- Plăviteani** (Plaviceani) pe Săoaș, sat <j. Vilcea; or. Ocele Mari> cu vii, întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania boierilor Craiovești 58, 59, 193; probabil același; **Plăviteani** (Plăvicensei), sat întărit cu imunități m-rii Govora, dania lui Radul cel Mare 15, 163.
- Pleașov** (Pleșoi), sat <j. Olt; azi j. Teleorman> 105.
- *Pleșești**, sat <lg. Văleni, j. Argeș> cu munte, întărit lui Șuica vornic 10, 122; întărit cu imunități vâstelinului Bădea din Șuici ș.a. 40; parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
- Plitea**, țigan (1507) 53.
- Plopeani**, sat <Plopeni, j. Prahova>, parte întărită cu imunități vâstelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Plopii lui Virjoghe**, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
- Ploșor**, top. la Geamăna <j. Argeș; or. Pitești> 185.
- Ploșorul din Jiul de Jos**, siliște <j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Ploștina**, top. la *Straja <Grădiștea, j. Vilcea> 200.
- Plușe** (?), sat <probabil Plușcu, c. Săulești, j. Gorj>, parte întărită cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- *Poborâști**, sat <lg. Novaci, j. Gorj>, parte întărită cu imunități vâstelinului Radul ș.a. 13.
- Pobrat**, întărit în Cotoruia, Cerna și Valea Bună (1514) 127.
- *Pod**, sat (?) <lg. or. Râmnicu Vilcea> 157.
- Podeani**, munte al satului Podeani <j. Argeș; azi j. Vilcea> 40.
- Podeani**, sat <Podeni, j. Argeș; azi j. Vilcea> cu munte, întărit cu imunități vâstelinului Bădea din Șuici ș.a. 40; parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
- Podgorle**, regiune <j. Pădureț; azi j. Argeș>, sat în ~ 60.
- Podișorul**, v. **Vadul Podișorului**.
- Podul Brebului**, munte (?) <la Brebu, j. Buzău>, loc domnesc dăruit lui Neagu 212.
- Podunavia**, în titulatura domnului Țării Românești 109, 234, 235.
- Poduri**, loc domnesc <Vintilă Vodă, j. Buzău> dăruit lui Neagu pentru slujbă dreaptă 212.
- Poenari**, cetate <j. Argeș>, boier întemnițat la ~ 9; pîrcălab de ~ 74.
- Poeni**, sat <Poenari, j. Gorj>, în hotar cu Cîrligi; părți întărite lui Mircea ș.a. 210.
- Poenile**, v. **Poiana lui Giltea**.
- Poenița**, top. la *Groșetul <probabil *Groșani, lg. Dingești, j. Argeș; azi j. Vilcea> 124.
- Poia**, țigan (1519) 175.
- Poiana de la Gilort**, sat <j. Gorj> întărit lui Stanciul log., lăsat m-rii Cornet după moartea sa 146.

- Polana** din Jiul de Jos, siliște <probabil Poiana Mare, j. Dolj > dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Polana Bratulul**, top. la *Colfești <lg. Crevenic, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- ***Polana Clolanul** (~ lui Ciolan), sat (?) <Aurești, j. Vilcea> întărit m-rii Dobrușa 198, 217.
- Polana lui Giltea**, sat <Poienile, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, hotare 216.
- Polana Sărl**, sat (?) <j. Prahova; or. Cimpina> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Pojar**, sat <j. Gorj>, parte întărită lui Stanciul log., lăsată m-rii Cornet după moartea sa 146.
- Polog**, plru la Ceauri <j. Gorj> 64.
- Polovragl**, sat <j. Gorj> 194; întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Popești**, sat <probabil or. București>, acte domnești scrise în ~ 84, 85.
- ***Popești**, sat <probabil vatra m-rii Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- Popoe**, țigan (1525) 240.
- Porcen** (Porceani) la gura Jiului, sat <Gornăcel, j. Gorj>, în hotar cu m-rea Vișina 132; parte întărită m-rii Vișina 180.
- Portșoara**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- <**Porțile de Fler**> (locul cela strimtul), strimtoare pe Dunăre, navigație 209.
- Porumbul**, top. <la Alexeni, j. Ialomița; azi j. Ilfov> 131.
- Potan**, deal la *Călugăreni <Cireășov, j. Olt; or. Slatina> 105.
- Potel** (Potelul), sat cu baltă <j. Romanai; azi j. Olt> dăruit de Vlad cel Tânăr fraților Craiovești 67; întărit cu imunități m-rii Bistrița 58, 59, 193, 223; v. și Balta Albă, baltă.
- Potoc** (Schimbarea la Față, Preobrajenia), m-re <Butoiu, j. Dimbovița> dăruită de Barbul banul cu parte și gîrlă la Celei 191.
- Potrlea**, țigan (1501) 11.
- Pr...**, ispravnic în act domnesc (1520) 195.
- Prahova**, rlu, sat pe ~ 126.
- Prahova**, vamă, parte întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
- Pravăț**, portar în sfatul domnesc (1523) 219.
- Pravățul**, v. Plecul Pravățului.
- Prădeșcul**, v. Pîriul Prădeșcul.
- ***Prăvalean** (Prăvulenii), sat <lg. Valea Danului, j. Argeș> întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Praja** (Prejva), sat <Prajba, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, drum la ~ 196; probabil același: întărit lui Șuica vornic ș.a. 122.
- Preaslopul**, v. Prisllopul.
- ***Preceirstlia** (?), sat <probabil lg. Gura Văii, j. Mehedinți; or. T. Severin> întărit m-rii Tismana 82.
- Precop**, v. Prleopul, sat.
- Preda**, post. în sfatul domnesc (1512) 99.
- Preda** (?), spătar în sfatul domnesc (1514) 128.
- Preda**, vinde parte în Cerna (1514) 127.
- Preda**, vist. în sfatul domnesc (1512) 112.
- Preda Cralovescul** (Preda, Prida), mare ban <fiul lui Pirvul vornic> (1517... 1521); în sfatul domnesc: jupan (1517) 154; mare ban (1520, 1521) 193—204, 207, 210; ispravnic în acte domnești (1517, 1519) 155, 190; <eroare în trad:> ban (1515) 139.
- Predealul**, pe ocina Bădenească <deal la Bădeni j. Săcuieni; azi j. Buzău> întărit lui Bălaur log. 216.
- Predealul Corbulul**, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Predești**, v. Părdești, sat.
- Preia** (Priia), fiica lui Oprîș slugă domnească, așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a.; familie (1503) I.
- Prela**, jupaniță, fiica lui Staico log., inzestrată în Crătunești (1510) 74.
- Prejmirenul**, v. Pătru Prejmlrenul.
- Prejna**, sat <j. Mehedinți> 82.
- Prejva**, v. Prajva.
- Preslop**, Preslopul, v. Prisllop, munte și sat.
- Preutești**, sat <probabil Preotești, j. Vilcea>, parte întărită cu imunități m-rii Govora 15.
- Prība**, țigan (1510) 74.
- Prilboeni**, sat <probabil j. Mușcel și Pădureț; azi j. Dimbovița>, parte întărită lui Cernica ș.a. 137.
- ***Prilbolu**, sat <probabil lg. Izvoru, j. Teleorman; azi j. Argeș>, partea lui Manea clucer 189.
- ***Prleopul** (Precop), sat <lg. Brălița, j. Ialomița> cu braniște, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Prleuple**, vinde parte în Lălești (menț. 1508) 62.
- Prida**, v. Preda.
- Prilpor**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Priseaca**, sat <probabil j. Olt> întărit lui Harvat log. 121.
- Priseean**, sat, partea lui Andronic întărită m-rii Cozia 181.
- Prisllopul**, Preaslopul, Preslopul: Prisllopul, v. Valea Prisllopului.
- Prisllopul**, munte <probabil j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit popii Aldea ș.a. 43; parte întărită m-rii Glavacioc 53.
- **Prisllopul**, munte <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.

Prislopul, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

***Prislopul**, sat <lg. Codmeana, j. Argeș> întărit m-rii Codmeana 86.

—***Preaslopul**, sat <probabil lg. Călmățuiul, j. Teleorman>, hotare; întărit m-rii Cutlumuz 105.

—**Preaslop**, top. în munții Bucegi <j. Prahova> 143; v. și **Florinelul**, munte.

—**Preslop**, top. la ***Mircești** <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.

Procopie, v. **Pricuple**.

Prodan, frate cu Ivan slugă domnească, întărit în Văselați (1504, 1508) 25, 61.

Prodea, în pricină pentru Corcolați (1518) 169.

Prodlești, sat <Produlești, j. Dimbovița>,

parte întărită jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab 240.

Proșeani, sat <Proșca j. Săcuieni; azi j. Buzău>, parte cu vie cumpărată de Barbul slugă domnească ș.a. II.

Pruncea, pierde parte din Bădeni, pentru viclenie (menț. 1523—1528) 229.

Prundul, top. la ***Voinigești** <lg. Feței, j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit popii Frncu ș.a. 42.

Pulea din Răsimnici, vinde parte în Micșenești (1501) 9.

Pulul, partea lui la Dedilov (menț. 1510) 74.

Pungă, întărit în Groșeșul (1514) 124.

Purcelea, v. **Manea Purcelea**.

Purcariul, v. **Stilpul Purcariului și Valea Purcariului**.

Pușea, țigani (1502) 13.

R

Rachitova, v. **Rächtova**, sat.

Racova (?), fîntină la ***Berești** <lg. Seuca, j. Gorj> 112.

Racovlța, sat <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.

Racovlță, sat <j. Romanai; azi j. Olt>, moară întărită m-rii Sf. Ștefan, dania lui Harvat log. 149.

Rada, fiica lui Dumitru, familie; așezată de tatăl său peste părți în Milcoveni și Dădești (1519) 182.

Radomir, v. **Lazul lui Radomlr**.

Radomlr din Dobrești, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.

Radomlr, întărit în Groșetul (1514) 124.

Radomlr, nepotul lui Badea, vinde în Făgețeani (menț. 1516) 142.

Radoslav, fiul lui Spînul și frate cu Badea, vinde parte în Corbi de Piatră (menț. 1503) 21.

Radoslav, unchiul lui Radul stolnic și al lui Badea, stăpîn în Petrești (1504) 27.

Radul, v. **Vileeaa Radulul**.

Radul, comis, ginerele jupaniței Neașa, vinde Terățelul (menț. 1510) 76.

Radul, comis mare, < al lui Danciul>, în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 243, 246, 248—250, II.

Radul, comis, vlastelin <din Bae> (1502, 1505), frate cu Petru, familie 13; stăpîn cu imunități în Polovragi, Corbi ș.a. 13, 36; probabil același: **Radul**, spătar, hotarnic la Cireașov (menț. 1512—1513) 105.

Radul, dieci, gramatici, scriu acte domnești (1510...1525) 80, 180, 196, 206, 236; v. și **Radul Pădure**.

Radul din Bae, v. **Radul**, comis.

Radul din Berindeai, hotarnic la Dănești (1512—1513) 105.

Radul din Birlești, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.

Radul din Borăști, v. **Radul**, log.

Radul din Bujorani. v. **Radul**, fiul bănesii și **Radul** al lui Ivanco.

Radu din Cireașov, hotarnic la Călugherani ș.a. (1512—1513) 105.

Radul din Mărgineni, v. **Radul**, fiul lui Vintilă. **Radul** din Stănești, ispravnic în act domnesc (1515—1517) 141.

Radul din Șivarna, jurător pentru Tismana (1511) 82.

Radul din Voinigești, vinde parte de moară (1517) 161, 162.

Radul, fiii săi întăriți peste parte în Bobeni (menț. 1515) 137.

Radul, fiul bănesii, <din Bujorani>, frate cu Oprea și Ivanco, vinde vie în Copăcelu (1517) 163.

Radul, fiul lui Dimitru și frate cu Manea, vinde parte în Bucșani (1520) 196.

Radul, fiul lui Fete din Șarbanesti, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.

Radul, fiul lui Lațco, v. **Radul**, slugă domnească.

Radul, fiul lui Milea, v. **Radul Milea**.

Radul, fiul lui Milea, familie; întărit în Dodești (1501) 8.

Radul, fiul lui O..., partea lui la Berești (1512) 112.

Radul, fiul lui Roman, vinde vie la Mușetești (menț. ulterioară) 189.

Radul, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, familie; întărit în Făgețeani (1516) 142.

Radul, fiul lui Vintilă <din Mărgineni>, familie; stăpîn cu imunități în Mărgineni, Filipești ș.a. (1510) 74; probabil

- același: **Radul**, mare post. în sfatul domnesc (1511—1513) 83, 86, 88, 100, 101, 103, 105—108, 110, 112—115, 117—120, 132.
- Radul**, frate cu Barbul ban, v. **Radul**, post.
- Radul**, frate cu Cazan log., v. **Radul Trâmin-dan**.
- Radul**, frate cu Dragosin post., familie; stăpîn în Mădulari, Iacovul ș.a. (1501) 7.
- Radul**, frate cu Liga ș.a., întărit în Țerățelul (1510) 76.
- Radul**, frate cu Neagoe spătar, trimis să așeze hotarul țării (1520) 194.
- Radul**, frate cu Obrazlat, familie; fuge peste munte (menț. 1525) 231.
- Radul**, frate cu popa Laiută, familie; stăpîn în Brătivoiești, Vrabeți ș.a. (1501) 6.
- Radul**, frate cu Sora, întărit în Groșețul (1514) 124.
- Radul**, frate cu Stanciul, întărit în Groșețul (1514) 124.
- Radul**, frate cu Șerban, așezat în Milcoveni (1519) 182.
- Radul** gramatic, v. **Radul**, dieci.
- Radul**, în pricină cu Barbul slugă domnească ș.a. <pentru Proșcani?> (1525) II.
- Radul** <diferiți>, întăriți în: Letcă (1519) 182; în Mădulari și Iacovul (1503) I; ~ în Țerățelul (1510) 76.
- Radul**, jupan, dăruiește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana Ciolanului și țigani (menț. 1520, 1523) 198, 217.
- Radul**, log., jupan din Borăști (1511, 1520) trimis să așeze hotarul țării 194; ispravnic de jurători 82, 89.
- Radul**, log. mare, fost log. în sfatul domnesc (1525) v. **Radul al lui Mășil**.
- Radul**, nepotul lui Badea din Șuici, familie; stăpîn în Gruari, Lănciani ș.a. (1505) 40.
- Radul**, nepotul lui Dumitru, părțile lui în Suseani și Voinigești (1505, 1506) 35, 42.
- Radul**, nepotul vlastelinului Radul și al lui Petru, v. **Radul Brănescul**.
- Radul**, pah. în sfatul domnesc (1509) 66.
- Radul**, pah. mare <Pașadia> în sfatul domnesc (1525) 226, 240, 243, 246, 248—250, II.
- Radul**, pierde parte în Vaideei pentru că a tuns în ascuns oi domnești (1519) 189.
- Radul**, portar, ispravnic în act domnesc (1514—1515) 129.
- Radul**, post. mare <Craiovescul> (1501, 1506, menț. 1508, 1520), vlastel, frate cu Barbul ban, familie 2, 47, 58, 59, 193; ctitor și donator la m-rea Bistrița 47, 58, 59, 193; dăruiește obroc m-rii Sf. Pavel de la Athos 2;
- în sfatul domnesc: mare post. (1501) 5—8.
- Radul**, post. mare în sfatul domnesc (1505... 1508) 29—31, 51, 53, 54.
- Radul**, post. mare în sfatul domnesc (1511—1514), v. **Radul**, fiul lui Vintilă.
- Radul**, post., mănăstirea lui la Pîrscov (1515) 135.
- Radul**, scriu acte domnești, v. **Radul**, dieci.
- Radul**, slugă domnească, fiul lui Lațco, stăpîn în Topești (1505, 1512) 32, 93.
- Radul**, slugă domnească, tatăl lui Stanciul ș.a., întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.
- Radul** spătar, hotarnic pentru Cireașov 105, v. **Radul**, comis.
- Radul**, spătar în sfatul domnesc (1510) A.
- Radul**, spătar în sfatul domnesc (1512—1520) v. **Radul Căpășină**.
- Radul**, stolnic, dăruit de Radul de la Afumați cu un sălaș de țigani (1525—1526) 247.
- Radul**, stolnic, frate cu Badea ș.a., familie; stăpîn în Fintești, Mircești și Petrești, cu țigani (1504) 27.
- Radul**, stolnic în sfatul domnesc (1525) C.
- Radul**, tatăl lui Tatul ș.a., stăpîn în Păroși, Vulpeștii de Sus ș.a. (1509) 63.
- Radul**, țigani (1501...1525) 9, 11, 13, 40, 53, 74, 84, 108, 113, 133, 163, 240.
- Radul**, vinde parte în Criva (1519) 189.
- Radul** vlastelin, frate cu Petru v. **Radul**, comis.
- Radul** voievod, domn (1501—1507), v. **Radul eel Mare**.
- Radul** voievod, domn (1522—1525), v. **Radul de la Afumați**.
- Radul** voievod, în monogramă pe document de la Neagoe Basarab (1514—1515) 129.
- Radul** voievod 220, v. **Radul Bădica**, domn.
- Radul** voievod cel Bătrîn, străbunicul lui Neagoe Basarab (menț. 1512—1513) 105.
- Radul** voievod cel Bun și 54, 63, 95, 105, 106, 109, 110, 112, 146 v. **Radul cel Mare**.
- Radul** voievod, fiul lui Radul voievod, v. **Radul de la Afumați**.
- Radul** voievod, fiul lui Vlad voievod, fiul monahiei Samonida, fratele lui Vlad voievod, tatăl lui Radul voievod, v. **Radul cel Mare**.
- Radul** voievod, unchiul lui Radul cel Mare voievod, v. **Radul eel Frumos**.
- Radul**, vornic, hotarnic la Rătești (1521) 208.
- Radul**, vornic în sfatul domnesc (1522, 1523) 211, 215.
- Radul** al lui Danciul, v. **Radul**, comis mare.
- Radul** al lui Ivanco <din Bujorani>, martor (1506) 47.
- Radul** al lui Mășil (Radul, ~ Mașil) din Buicești (1519...1525), stăpîn în Voiccești și Bălăria 189;
- în sfatul domnesc: șetrar (1523) 219; mare log., fost mare log. (1525) 226, 240, 242, 243, 246—248, 250, C. II; ispravnic în act domnesc 225.

- Radul al lui Miloș**, hotarnic la Negotești (menț. 1525) 241.
- Radul al lui Tomonea**, nepotul lui Grozea, vinde parte în Groșani (1517) 159.
- Radul al lui Vasile**, armaș în sfatul domnesc (1523) 219.
- Radul <Bădlea>** (Badea, Badica, Bădica), domn al Țării Românești <1523>, dă act 220;
 în sfatul domnesc: mare comis (1520.. 1523) 198—204, 207, 210, 217—219; probabil același: Bădlea (Bade, Badea, Badica), mare post. (1517—1520) vinde salul Topana 177; în sfatul domnesc: mare post. (1517—1520) 149, 154, 155, 159, 161—172, 175—185, 188—191, 193—197, 208 (?), B; <eroare:> Nadea 169.
- Radu Berbeceag**, așază pe fiicele sale Paraschiva și Mușa peste parte în Bărbulești (1520) 196.
- Radul Brănescul** (~ Brănescu), slugă domnească, nepotul vâstelinelui Radul și al lui Petru (1502, 1504), stăpîn în Blrsești și Băbeni 13; hotarnic 22, 23.
- Radul Bucșa spătar**, v. Radul Căpățînă.
- Radul Bughenescul**, pitar în sfatul domnesc (1523) 219.
- Radul Burdușe** (Radul), vinde părți în Severin (1519) 182.
- Radul Căpățînă** (Radul, ~ Capățînă), mare spătar în sfatul domnesc (1512—1520), 100, 103—108, 110, 113—120, 122—124, 126—129, 131—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—165, 167—172, 175—185, 188—196, B; <eroare:> Vladu 104;
 probabil același: Radul Bucșa, spătar în sfatul domnesc (1514) 130.
- Radul <cel Frumos>**, domn al Țării Românești <1462—1475>, unchiul lui Radul cel Mare 6, 39.
- Radul cel Mare** (Radu, Radul cel Bun), domn al Țării Românești <1495—1508> 63, 95, 105, 110, 112, 146, 151, 155; fiul lui Vlad Călugărul 5—11, 13—18, 20—32, 34—46, 48—53, 72, 163, I; și al monahiei Samonida 163; nepotul lui Vlad Dracul 15; strănepotul lui Mircea cel Bătrîn 29—31, 51; nepotul lui Radul cel Frumos 6, 39; ~ lui Gherghina pircălab 11; frate cu Vlad cel Tânăr 70—73, 79, 81, 93; tatăl lui Radul de la Afumați 211, 212, 214—216, 226, 228, 234, 240, 242, 243, 246—250, C, II;
 ctitorii și daniile 3, 4, 19, 49, 54, 118, 131, 163; donator la Athos 1, 12, 71, 109; dăruiește loc unui boier 38;
 dă acte 1, 3—42, 44—46, 48—53, I; acte menționate de la ~ 54, 71, 81, 106.
- Radul Coviltir**, părțile lui în Cîrcumari și Băbeni (1525) 250.
- Radul Craiovescul**, v. Radul, post.
- Radul <de la Afumați>** (Radu), domn al Țării Românești <1522—1528>, fiul lui Radul cel Mare 211, 212, 214—216, 226, 228, 234, 240, 242, 243, 246—250, C, II; donator la Athos 233—235; dăruiește sate, vii ș.a. unor boieri 212, 214, 248, C; dă acte 211—216, 226, 228—230, 233—235, 240, 242—250, C, II.
- Radul Lungul** (Lungul), suditel, fratele lui Șerbu (1519, 1521), vinde parte la Ruptura Poenii 184; ispravnic în act domnesc 210.
- Radul Mașil**, v. Radul al lui Mășil.
- Radu Milea**, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105; probabil același: Radul, fiul lui Milea, frate cu Zîmțea, familie; întărit în Mircești (1509) 65.
- Radul Mlaea** (Radul) din Crîngeni, hotarnic la Laiova ș.a. (1512—1513) 105.
- Radul Pădure** (Pădure), log. (1525), scrie acte domnești 234, 235; ispravnic în act domnesc 245; v. și Radul, dieci.
- Radul Peșghizdav**, hotarnic la Cireașov ș.a. (1512—1513) 105.
- Radul Scurtul**, vinde livadă <la Groșețul> (1514) 124.
- Radu Trămindan**, fratele lui Căzan log. stăpîn în Velea și Izvirta (menț. 1507, 1512) 53, 108.
- Radu Truca** (Radul), așază pe fiica sa Dobra peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Rafail**, stareț la m-reă Turnul lui Arbănaș (1512) 109.
- Rasiguvlea**, țigan (1510) 74.
- Ratea** (1525) 227.
- Ratea**, post., frate cu jupanița Neacșa, familie; cumpără casă și pivniță în Tîrgoviște (1512—1521) 94.
- Ravița**, deal la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Razor din Vilturești**, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.
- ***Răceani**, sat <probabil lg. Balta Albă, j. Rîlnicu Sărat; azi j. Buzău>, parte cu baltă întărită lui Oană 184.
- Răchita**, sat întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Răchitova** din Hațeg, sat <Rachitova, azi j. Hunedoara> 194.
- Răcița**, v. Reșița, sat.
- ***Rădol**, sat <probabil j. Gorj> întărit cu imunități vâstelinelui Radu ș.a. 13.
- Răduleșul**, tatăl lui Albul stăpîn în Călușul de Sus și Mihălești (menț. 1516) 147.
- Răduța**, țigană (1503) 21.
- Răga**, țigan (1510) 74.

- Răgălle**, moșnean din Stănești și Drajna (1517) 156.
- Răslmnel**, sat <Răsimnicia, j. Ilfov> 9.
- Răsipă**, fiii săi în pricină cu m-rea Tismana pentru Vodița Mare, Bahna ș.a. (menț. 1508...1525) 60, 81, 82, 106, 236.
- ***Rătești**, sat <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova>, hotare; întărit lui Cirstea slugă domnească 208.
- Rătunda**, v. **Albeștii de la Rătunda**.
- Rătunda**, top. în hotarul munților satelor Drajna și ***Stănești** <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- ***Răzlovul**, sat <Juplnești, j. Gorj> întărit cu imunități m-rii Bistrița 193.
- Răzvad** (Răzvadul), sat <j. Dîmbovița; or. Tîrgoviște> întărit lui Cazan pah. și fratelui său Sahat 192; părți cu vinărici domnesc și boieresc întărite m-rii Argeș 215, 221.
- ***Reclța** (Răcița), sat <lg. Cireșu, j. Mehedința>, în hotar cu Bahna 60, 81, 106, 236.
- Repede** din Vilturești, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.
- ...reștii, sat cu mori și braniști, întărit cu imunități vlastelinului Neogoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Ribnic**, v. **Rîmnic**, oraș.
- Rleca**, țigan (1520) 193.
- ...rina, fiica lui Stoica și nepoata lui Bucur, înfrățită în Gârdești (1505) 37.
- Rijila**, munte în hotarnica lui Neogoe Basarab 194.
- Rîmnic pe Olt** (Ribnic), oraș domnesc <Rîmnicul Vilcea> 4, 161, 162, 164; locuri în jurul orașului 161—163, 175; v. și **Ulița de la ~**; ulița lui Oprea 163; case și locuri de casă 163, 175; circiumă 42; vii 15, 193; mori 15, 163; măcelar 157; stăpîniri: ale m-rii Bistrița 193; ~ ale m-rii Govora 15, 163; vinărici întărit m-rii Govora 15, 163; județul și plrgarii 35, 42, 47, 157; pîrcălab 167; popi 157.
- Rîmnic** (Rîmnicul), rlu <Rîmnicul Sărat>, sat pe ~ 184.
- ***Rîndurești**, sat <lg. Studina, j. Romanai; azi j. Olt>, parte întărită lui Harvat log. 144.
- Rînja**, țigan (1510) 74.
- Rișava**, <orașul Orșova> în hotarul Olteniei 194.
- Ritea**, țigan (1510, 1519) 74, 175.
- Riul Alb**, prlu în hotarnica lui Neogoe Basarab 194.
- Riul Bărbaț** din Hațeg, sat <azi j. Hunedoara> 194.
- Riul Bollor**, top. la Dănești <Dăneasa, j. Olt> 105.
- Riul lui Frate**, v. **Apa Fratelui**.
- Riul Șes**, prlu în hotarnica lui Neogoe Basarab 194.
- Riul Vadului**, prlu <afluent al Oltului> în hotarnica lui Neogoe Basarab 194.
- ***Rogojina**, sat <lg. Bătășani, j. Vilcea>, seciuri întărite lui Dragosin post. ș.a. 7.
- ***Rogozestl**, sat <probabil j. Prahova; or. Ploiești> întărit cu drept de slobozie și scutiri, în afară de oastea cea mare, jupanului Nichifor 87.
- Rogozul**, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
- Roman**, **Romanul** :
- Roman**, v. și **Fintina lui ~** și **Valea lui Roman**.
- **Romanul din Brădiceni** (1518) B.
- Roman din Vaideei**, întărit peste munte, după pricină (1504) 22, 23.
- Roman**, frate cu Stancul ș.a. întărit peste părți în Corcolaiți (1518) 169.
- Roman**, partea lui la Berești (1512) 112.
- Roman**, tatăl lui Radul (menț. 1519) 189.
- Roman**, țigan (1510) 74.
- Romanați** (Romonai), județ, grlu și orz din ~ dăruit m-rii Govora 15; ~ m-rii Iezer 4, 104; ispravnici 104.
- Românești**, sat <j. Gorj>; **Romanești**, or. Tg. Jiu> 132, 194.
- Roșea**, în pricină cu m-rea Tismana pentru Bahna și Vodița Mare (menț. 1510) 81.
- Roșlla**, sat <probabil Roșia de Amaradia j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a., 13.
- Roșiorii de Vede**, v. **Rușii**, sat.
- ***Rotarești**, siliște <lg. Cireașov, j. Olt; or. Slatina> 105; v. și **Piriul Rotareștilor**.
- Rucăr**, sat <j. Mușcel; azi j. Argeș>, parte dată schimb de Radu cel Mare jupanului Neogoe spătar 15.
- Ruda**, sat <j. Argeș; azi j. Vilcea> întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Rugina**, prlu la Ceauri <j. Gorj> 64.
- Rujea** (Rujen), via lui la Topoloveni (1507, 1512) 53, 108.
- Runcu**, sat <j. Gorj> 82.
- Runcu**, sat <probabil j. Vilcea și Romanai; azi j. Olt> 15.
- Runeul**, vale la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
- Runcu** (Runcul), vamă, parte întărită m-rii Govora 15, 163.
- ***Runtea**, sat <lg. Grădiștea, j. Vilcea>, parte întărită lui Mihail ș.a. 128.
- Rupa**, țigan (1510) 74.
- ***Ruptura Poenii**, sat (?) <Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, hotare; parte întărită lui Stan Mucea 184.

Rusea, vale la *Laiova <Saelele, j. Teleorman> 105.
Rusi, m-re, v. Athos.
Rușeul, sat <j. Buzău> cu braniște, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

Ruși, sat <j. Teleorman; or. Roșiorii de Vedea> în hotar cu Comanca; Drumul Rușilor 105.
Rutea, v. Nicula Rutea.
Ruva, țigani (1507, 1510) 53, 74.

S

Saca, v. Seaca.
Sadină, top. <probabil la Buneștii de la Mușcel, j. Argeș> 77.
***Saghevă** la Blatnița, două siliști <probabil lg. Măceșul de Jos, j. Dolj> întărite m-rii Tismană 31.
Sahanel, țigan (1502) 13.
Sahat, mare post., fratele lui Cazan pah., stăpîn în Greci, Săhăteni ș.a. (1520, 1525) 192; în sfatul domnesc: mare post. (1525) 241.
Salce, top. mai jos de Pitești <la Geamăna, j. Argeș; or. Pitești> 135.
Salcea, sat <j. Mehedinți> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
Saltava, baltă <j. Ialomița>, parte întărită cu imunități m-rii Nucet 11, 143.
Samonida, <monahie, doamna Rada>, mama lui Radul cel Mare; dăruiește satul Stoiceni m-rii Govora (menț. 1502, 1517) <15>, 163.
Sarehiz Carabet, pîrcgar din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1506) 47.
Sarul, frate cu Oancea pîrcălab ș.a., dă parte în Neagra schimb pentru parte în Izvor (1513) 120.
Sasea, pîrcălab vinde vie și livadă (1506) 47.
Sașca, padină la *Comanca <Dorobanțu, j. Olt>; azi j. Teleorman> 105.
Sava (Savva), egumen al m-rii Bolintin (1517, 1518) 150, 174.
Sava, egumen al m-rii Glavacioc (1525) 239.
Sava, vist., martor în cartea județului din Tirgoviște (1512—1521) 94.
Săhăteanl, sat <j. Săcuieni>; azi j. Buzău> întărit lui Cazan pah. ș.a. 192.
Săcel, v. Sătești, sat.
Sălătruc de la Coisca (Sălătrucul), sat <Sălătrucel, j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5; vii întărite vlastelinului Badea din Șuici, Dragomir mare sluger ș.a. 40, 175.
Săltava, v. Saltava, baltă.
Săman, v. Seman.
Săpatul la balta Căbel, baltă <probabil Săpata, j. Ialomița> 5; cu vamă din stupi și pește întărită m-rii Cozia 29, 51; vinărici, perperi, dușegubine, gloabe întărite m-rii Cozia 29, 51.

Sărac (Siracul), vale la Deagu <j. Argeș> 203, 240.
Sărata, sat <j. Buzău>, vinărici întărit episcopiei Buzăului 242; probabil același: Sărata, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
Săratul, top. la Crăstinești <c. Corbi, j. Mușcel și Pădureț>; azi j. Argeș> 43.
Sărăcin Freanți din Răchitova, boier din Hațeg, trimis să aleagă hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
Sărăcinești, sat <Lupăria-Sărăcineasca, j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 116.
Sărbătoarea, v. Pliscul Sărbătoarei.
Săriadariu, țigan (1501) 11.
Sătești din Hațeg, sat <Săcel>; azi j. Hunedoara> 194.
***Săvăstreanl**, sat <*Sevestreni; Căzăneștii j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
Seaune, top. la Deadilov <Mihai Bravu, j. Vlașca>; azi j. Ilfov> 40.
Seărișoara, munte <probabil j. Vilcea> întărit m-rii Cozia 140.
Seorțea, țigan (1525) 240.
Seoruș, top. la *Ruptura Poenii <Mucești, j. R. Sărat>; azi j. Buzău> 184.
Serita, sat <Sicrita c. Blejoi, j. Prahova>; or. Ploiești> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
Seurota, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Scurta, sat <probabil Scurtu, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
Seurtele (Cracul Scurtelor), munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Scurtul, v. Dan al lui ~ și Radul Scurtul.
Seaca, **Saca**:
Seaca din j. Olt, la satul Mușetești (Adormirea), m-re; sate, mori, țigani 189.
Seaca, pîrlu la Seaca <j. Olt> 63.
Seaca, sat <j. Argeș>; azi j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
Seaca la gura Seacăi, sat <j. Olt>, loc de stupină întărit lui Grozea 63; m-re 189.
— **Saca**, lngă balta Călmățui, siliște <j. Teleorman> întărită m-rii Cutlumuz 105.

- Seanchea**, țigan (1503) 21.
- Seca**, v. **Semea**.
- *Secăreani**, sat <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi>, hotare 165; întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74; întărit m-rii Mărgineni 165.
- Seculul lui Mastle**, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Seeu** pe Jiu, vamă <j. Dolj> întărită m-rii Bitrița 58,59.
- Sellștea Mare**, ~ Mleă, topice la Cepari <j. Argeș> 175.
- Seman**, **Săman** :
- Seman**, frate cu Stan ș.a., întărit peste plai de vie la Corcolăți (1521) 207.
- **Săman**, frate cu Șerb, întărit în Groșețu (1514) 124.
- Semea**, **Simca** :
- **Simea**, log. (sec. XVII) 215.
- Semea (Simca)**, spătar, frate cu Marcea <mare post.> (1510—1512) 78; în sfatul domnesc: spătar (1510—1512) 75—77, 80—93; ispravnic în act domnesc 78.
- Semea (Seca, Simca)**, sulger (1515—1518) în pricină pentru iaz de moară la Stoenesti 141; ispravnic în acte domnești 165, 174, ~ de hotărnicie 165.
- Serbia**, v. **sirbl**.
- Severin**, <or. Turnu Severin> 14, 69.
- *Severin**, sat <probabil lg. Letca, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți întărite lui Cirstea ș.a. 182.
- Sevestreni**, v. **Săvăstreani**, sat.
- Sfînta**, v. **Voiea Sfînta**.
- Sfîntul Munte**, v. **Athos**.
- Sibiceu**, sat <j. Săcuieni; azi j. Buzău>, în hotar cu Valea Olmetului 135; delnițe cu casă și moară întărite lui Bratul slugă domnească ș.a., după pricină 50.
- Sibin**, vornic, soțul jupaniței Stana, stăpîn în Crivina (1523—1528) 216.
- Sibiștean**, partea lui la Voinigești (1506) 42; partea Sibiștenilor la Suseani (1505) 35.
- Siblu**, oraș. purgarmeșterul obligat să dea vamă la Genune m-rii Cozia 30.
- Siblu**, spătar în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
- Sichir**, sat(?) <probabil Secara, j. Teleorman>, în hotar cu balta Călmățuiului 105.
- Sicrita**, v. **Serita**, sat.
- Siliștîță**, top. la Hlevna <Leamna j. Dolj; or. Craiova> 151.
- Simca**, v. **Semea**.
- Simeon**, nastavnic al m-rii Cozia 5, 29, 30.
- Simdreani**, bolniță a m-rii Argeș <probabil or. Curtea de Argeș>, întărire pentru parte din cășăria j. Pădureț 218.
- Simon**, v. **Șimon**.
- Sin**, fiul lui Stoica Olteanul, familie; stăpîn în Făgețeni (1516) 142.
- Sin**, frate cu Cherana și Anca stăpîne în Birseani pe Cricov (menț. 1510) 74.
- Sin**, log., gramatic, scriitor (1501...1525) în pricină pentru Slăveni și Stoenesti 73; scrie acte domnești 5, 16, 17, 21, 55, 84, 92, 93, 160; ispravnic în acte domnești 118, 239.
- Sin**, spătar, hotarnic la Colfești (1519) 183.
- *Sineștil** din Buzău, sat <lg. Racovițeni>, parte întărită lui Tetiu pircălab ș.a. 190.
- Siracul**, v. **Sărac**, vale.
- Sirișas**, pîrlu în hotarul munților satelor Draja și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 156.
- Siriful**, pîrlu <afluent al Buzăului>, sate pe ~ 156.
- Sirbești**, sat <c. Alimpești, j. Vlcea>, în hotar cu Bălești 210; parte întărită cu imunități m-rii Bistrița 193.
- *Sirbl**, sat <lg. or. Roșiorii de Vede, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.
- Sîrbul**, v. **Cîmpul Sîrbului**, Iova ~ și **Mihail Sîrbul**.
- Sîrbul** din Neagomirești, hotarnic la Hîrtești (1512—1513) 105.
- Sîrbul**, țigan (1525) 240.
- Slatina**, <trg>, sate în jurul trgului 105; braniște domnească 53, 108; popă 105.
- Slav**, <înfrățit> în Epurești (1519) 184.
- Slav**, țigani (1501...1525) 9, 11, 13, 53, 74, 108, 133, 163, 240, 242.
- Slavecul**, întărit în Peștișani (1525) 238.
- Slavna**, fiica lui Drăghici vornic, <soția lui Hamza banul>, familie; stăpînă cu imunități în Mărgineni, Filipești ș.a. (1510) 74.
- Slănie**, sat <j. Mușcel; azi j. Argeș>, părți întărite Mariei, zestre de la bunica ei Maria, jupanița lui Baldovin pircălab 240.
- Slănilă**, soțul Stancăi, cumnat cu Stanciu ș.a., întărit peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
- Slătîmorele (Slătîira)**, sat <Slătioara, j. Vlcea> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58; schimbat de Barbul ban cu Neagotă ș.a. 115.
- Slăveani**, sat <j. Romanai; azi j. Olt> întărit lui Calotă fost vist. 73; probabil același: Slăveni (Slăveani) întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Slăvilă**, slugă domnească, fiul lui Ion, familie; întărit peste delnițe în Sibiceu, după pricină (1506) 50.
- Slăvitești (Slăvești, Slediți)**, sat <probabil Plopii Slăvitești, j. Olt> 203.
- Slăvnoe**, țigan (1503) 21.
- Slove (?)**, cursură la *Secăreani <lg. Țintea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.

- Smedovița**, sat <Smadovița, j. Mehedinți> dăruit de Neagoe Basarab lui Șarban spătar 119.
- Snagovul** (Sneagov, Znagov, Intrarea în biserică, Văvedenia), m-re <j. Ilfov>; sate, loc de chilie, vii, imunități, țigani 83,100, 111, 116, 126, 134, 197, 208; dania monahiei Eupraxia, mama lui Vlăduț voievod 195; egumeni 100, 111, 116, 174, 197.
- Soarbele**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Socol**, log. din Baia (1520, 1521), hotarul lui la Bălești 210; trimis să așeze hotarul țării 194.
- Sofia**, oraș <R. P. Bulgaria> 209.
- Sofriceni v. Șofrăceani**, sat.
- Sogolino**, <sat, probabil lg. Măceșul de Jos, j. Dolj> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
- Sohodol**, sat <j. Gorj> scris ulterior într-un document de scutiri al Tismanei 225.
- <Sollman I Magnificul>** (Împăratul), sultan <1520—1566> campanie împotriva Ungariei 209.
- Sora**, fiica Stanei, așezată de mama ei peste părți în Buari (1519) 182.
- Sora**, înfrățește pe vărul său, jupan Șerbu, în Stoenesti, Dăngești și Berislăvești (1517) 152.
- Sora soră cu Radul**, întărită în Groșețul (1514) 124.
- Sora**, soră cu Vișa, familie; înfrățită (1503) I.
- Sora**, stăpînă în Novaci, Poborăști și Turburea (1502) 13.
- Spantov** (Spantog), sat <j. Ilfov>, părți întărite cu imunități m-rii Snagov 111, 116.
- *Spatnița**, sat <lg. Vlădeni, j. Prahova> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Spăteani**, sat <Speteni, c. Bărcănești, j. Ialomița; azi j. Ilfov>, drum la ~ 131.
- Spida**, v. Dosul Spidel.
- Spineane** (?), sat 136.
- *Spineni**, sat <lg. Pirlieni, j. Vlcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Spînul**, tatăl lui Radoslav și Badea cu ocine în Corbil de Piatră (menț. 1503) 21.
- Sprinteș** din Preutești, partea lui la Nănăștii (menț. 1502) 15.
- St...**, frate cu Dragomir și Magul, cu loc de vie în Văleni (1525) II.
- Stalan** (?), „bătrîn“ la Grămadite (1512) 101.
- Staleo**, mare log., vlastelin, soțul jupaniței Caplea, <cumnat cu Radul cel Mare> (1501...1507, menț. 1508...1520), familie 74, 92; stăpîn în Bejești, Crătunești ș.a. 15, 58, 59, 74, 92, 163, 193; face danii m-riilor Bistrița și Govora 15, 58, 59, 163, 193;
- în sfatul domnesc: mare logofăt (1501—1505, 1507) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 53, I;
- <eroare:> Stoica 22.
- Staleo**, popă, ajută la lucrul morilor m-rii Argeș (1522) 211.
- Staleo**, stratornic, ispravnic în act domnesc (1516) 146; probabil același: Staleo (Stai-cu), pah. în sfatul domnesc (1525) C.
- Staleo**, țigan (1502) 13.
- Stan**, v. și Fintina lui Stan.
- Stan**, așază pe nepotul său, Tihu, la Crevenic (1520) 196.
- Stan**, cumpără în Berești (1518) B.
- Stan**, din Bălești, frate cu Mircea ș.a. (1514, 1521), stăpîn în Bălești, Poeni ș.a. 210; jurător pentru m-rea Vișina 132.
- Stan** din Brădiceni, cu parte (1518) B.
- Stan** din Cepturele, hotarnic la Lopatna Dulce (1521) 208.
- Stan** din Laiova de Jos, hotarnic la Comanca ș.a. (1512—1513) 105.
- Stan** din Stîrci, partea lui la Mihăilești (menț. 1501) 6.
- Stan** din Vaideel, întărit peste munți, după pricină (1504) 22, 23.
- Stan**, fiul jupaniței Maria a lui Baldovin prcălab, frate cu Ivașco ș.a. (menț. 1525) 240.
- Stan**, fiul lui Barbul slugă domnească, familie, întărit peste parte cu vie la Proșcan (1525) II.
- Stan**, fiul lui Bucur, întărit în Urlandași (1519) 184.
- Stan**, fiul lui Cîrstea slugă domnească, familie; întărit în Rătești (1521) 208.
- Stan**, fiul lui Minea, familie; întărit în Do-dești (1501) 8.
- Stan**, fiul lui Pătru slugă domnească, familie; stăpîn în Lupia (1505) 39.
- Stan**, fiul lui Stanciul, așezat de cumnatul său Stan peste părți în Găleteni și Șulești (1519) 182.
- Stan**, frate cu Albul și Manciu, întărit în Albești ș.a. (1520) 196.
- Stan**, frate cu Dragomir, întărit peste parte în Alixeni (1518) 169.
- Stan**, frate <de ocină> cu Itovoe ș.a. din Stănești (1521) 207.
- Stan**, frate cu Mircea ș.a., v. Stan din Bă-lești.
- Stan**, frate cu Neag Mînzea și Bărbăteiu, vinde în Rogozești (1511) 87.
- Stan**, frate cu Negovan ș.a., întărit în Țerățelul, după pricină (1510) 76.
- Stan**, frate cu Pătru ș.a., întărit în Țerățelul după pricină (1510) 76.
- Stan**, frate cu Seman, familie; întărit peste plai de vie la Corcolăți (1521) 207.

- Stan**, frate cu Stănilă slugă domnească și cu Păuș, închină partea sa din Stoenеști (1507) 52.
- Stan**, frate cu Voico, întărit peste parte în Hăești, după pricină (1509) 66.
- Stan**, gramatic, scriitor de acte domnești (1501...1505) 4, 9, 11—13, 15, 29; probabil același: **Stan**, log (1505...1514), scrie act domnesc 114; în sfatul domnesc: log. al doilea, log. mic (1505, 1508) 31, 58, 59; ispravnic în act domnesc 63, 125.
- Stan**, gramatic scrie act domnesc (1520) 202.
- Stan**, în pricină pentru Șuca pe Neagra (menț. 1505) 40.
- Stan**, jupan, stăpîn în Golești și peste muntele Cernat (1515) 136.
- Stan** log., log. al doilea, v. **Stan**, gramatic.
- Stan**, medelnicer în sfatul domnesc (1523) 219; v. și **Stan**, spătar.
- Stan**, partea lui în Dobroești (menț. 1525) 240.
- Stan** <iferiți>, schimbă: parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115; ~ ogoare în Vaidei pentru ogoare în Mușetești (1519) 189.
- Stan** scriitor de acte domnești, v. **Stan**, gramatic.
- Stan**, slugă domnească, dăruit de Neagoe Barab cu parte în Hlevna, pentru slujbă dreaptă (1517) 151.
- Stan**, slugă domnească, întărit peste ocina lui Neagomir <din *Ciofrîngeni> (1506) 41.
- Stan**, slugă domnească, întărit peste ocina la Sadină (1510) 77.
- Stan**, spătar fiul jupaniței Neacșa, nepot lui Ratea post., vinde casă și pivniță în Tirgoviște (1512—1521) 94; v. și **Stan** Tureul.
- Stan**, spătar mare în sfatul domnesc (1525) 232, 236—239, 241.
- Stan**, tatăl Bogdanei, ginerele lui Stanciul, așază pe fiica și pe socrul său peste părți în Găleteani și Șulești (1519) 182.
- Stan**, tatăl Stanei, Ancăi și Vișăi, așază pe fiicele sale peste parte în Milcoveani (1519) 182.
- Stan**, țigan (1501...1525) 9, 11, 74, 133, 163, 174, 240.
- Stan**, unchiul (?) lui Straoa și Dobrotă, întărit în Vulpeștii de Sus (1509) 63.
- Stan** <iferiți>, vind: ogor în Milcoveani (1519) 182; ~ parte în Zărnești (1515) 137.
- Stan**, vornic mic în sfatul domnesc (1508) 58, 59.
- Stan** Bica, tatăl Stancăi și Voicăi, întărit în Urlandași (1519) 184.
- Stan** Macrea, vinde parte în Văselăți (menț. 1508) 61.
- Stan** Mucea, întărit în Ruptura Poenii (1519) 184.
- Stan** Pavelescul (~ Păvelescul), vinde funii și ogor în Milcoveni (1519) 182.
- Stan** Tureul, spătar din Cîmpul Frumos, ispravnic în acte domnești (1517) 161, 162; v. și **Stan**, spătar.
- Stana**, așezată în Uești (1520) 196.
- Stana**, fiica Dușei, vinde parte în Letcă (1519) 182; v. și **Stana**, mama Sorei.
- Stana**, fiica lui Balea Oțelea, familie; așezată stăpînă în Căpotești, Trestenic și Nanoși (1520) 196.
- Stana**, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsînetul de Dumbravă (1502) 18.
- Stana**, fiica lui Dumitru, familie; așezată de tatăl său peste parte în Milcoveni și Dădești (1519) 182.
- Stana**, fiica lui Ion slugă domnească, stăpînă în Petrești (1504) 24.
- Stana**, fiica lui Manea, așezată de tatăl său peste parte în Zărnești și Bobeni (1515) 137.
- Stana**, fiica lui Oancea pîrcălab, înzestrată cu loc la gura Adîncatei în lunca Teleormanului (1520) 203.
- Stana**, fiica lui Opriș slugă domnească, familie; așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a. (1503) I.
- Stana**, fiica lui Stan, familie; așezată de tatăl ei peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Stana**, fiica lui Stance, întărită în Brătotești (1509) 63.
- Stana**, în pomelnicul fraților Craiovești de la m-rea Sf. Pavel de la Athos (menț. 1501) 2.
- Stana**, jupaniță, soția lui Sibin vornic, stăpînă în Crivina (1523—1528) 216.
- Stana**, mama Sorei, așază pe fiica sa peste parte în Buari (1519) 182; v. și **Stana**, fiica Dușei.
- Stana**, soră cu Radul stolnic și cu Badea, înfrățită în Fintești, Mircești și Petrești (1504) 27.
- Stanae**, fiica lui Stance și soția lui Straoa, întărită în Brătotești (1509) 63.
- Stancea**, fiica lui Calotă mare vornic, nepoata lui Vlad Călugărul, stăpînă în Drăgănești (1512) 102.
- Stancea**, fiica lui Capotă slugă domnească, familie; întărită peste parte în Frăsînetul de Dumbravă (1502) 18.
- Stancea**, fiica lui Opriș slugă domnească, familie; așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a. (1503) I.
- Stancea**, fiica lui Stan Bica, soră cu Voica, întărită în Urlandași (1519) 184.
- Stancea**, fiica lui Stănislav, nepoata lui Bucur, înfrățită de tatăl ei în Gârdești (1505) 37.

- Stanea**, fiica lui Stoican, nepoata lui Drăghici vornic, familie; stăpînă în Mărgineni, Filipești, Cricoveni ș.a. (1510) 74.
- Stanea**, fiica lui Vlad slugă domnească, familie; așezată de tatăl său în Văleni, Băteșani ș.a. (1503) 1.
- Stanea**, jupăneasă, soția lui Trandafir, familie; în pricină pentru Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Stanea**, nepoata lui Stoian, înfrățită în Uiești și Șoimari (1520) 196.
- Stanea**, nepoata lui Stoica slugă domnească, înfrățită în Lumașul și Părul (1503) 20.
- Stanea**, partea ei în Letca (1519) 182.
- Stanea**, soția lui Slănilă, soră cu Stancul ș.a., întărită peste ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
- Stanee**, tatăl Stanaei și socrul lui Straoa, întărit în Brătotești (1509) 63.
- Stancea**, fiul lui Straoa, înfrățit în Sturzești (1515) 139.
- Stancel**, ban, jupan, fiul popii Frîncul, frate cu Tudor log. <din Drăgoești> (1505...1521), stăpîn în Voinigești, Costești ș.a. 35, 42, 125, 170, 199, 205; trimis să așeze hotarul țării 194.
- Stancelul de la Pod**, martor la vânzare în Rîmnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Stanciul din Baia**, v. **Stancelul**, jupan.
- Stanciul din Crasna**, v. **Stancelul**, post.
- Stancelul din Laiova de Jos**, hotarnic la Comanca ș.a. (1512—1513) 105.
- Stancelul din Mățești**, boier din Hațeg, trimis să așeze hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
- Stancelul din Rîmnic**, dăruiește vie m-rii Govora (menț. 1502) 15.
- Stancelul din Tîrgoviște**, pîrgar (?), martor în cartea județului (1512...) 94.
- Stancelul din Vaideei**, întărit peste munți, după pricină (1504) 22, 23.
- Stancelul din Topolnița**, jurător pentru m-rea Tismana (1511) 82.
- Stancelul**, fiul lui Cutrea, vinde satul Plăvicieni (1502, menț. 1517) 15, 163.
- Stancelul**, fiul lui Radul slugă domnească, familie; întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.
- Stancelul**, fiul lui Stănilă, familie; întărit peste părți în Negotești și Necsești (1525) 241.
- Stancelul**, fiul Neagăi și nepotul lui Diicul, vinde loc de vie și grădină la Titiricești (1517) 157, 162.
- Stanciul**, fiul popii Frîncul, v. **Stancelul**, ban.
- Stancelul**, frate cu Danciul, Draghia și Momce, cumpără parte în Bunilești (1525) 237.
- Stancelul**, frate cu Deico, martor la vânzare în Rîmnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Stancelul**, frate cu Dumitru, martor la vânzare în Rîmnicu <Vilcea> 157.
- Stancelul**, frate cu Nan, Dan și Roman, întărit peste părți în Corcolați, după pricină (1518) 169.
- Stanciul**, frate cu popa Frîncul, v. **Stancelul**, log.
- Stancelul**, frate cu Radul, cumpără livadă pe valea Cerniței (1514) 124.
- Stancelul**, frate cu Stan, nepotul (?) lui Pătru slugă domnească, stăpîn în Lupia (1505) 39.
- Stanciul**, frate cu Tudor clucer, v. **Stancelul**, ban.
- Stancelul**, gramatic, fiul lui Stanciul Obrazlat, familie; stăpîn în Drugănești, Cornățeni, Vintilești ș.a. (1525) 231.
- Stancelul**, gramatic, scrie acte domnești (1501...1506) 7, 14, 19, 20, 43, 44.
- Stancelul (Stanciul)**, gramatic (1512, 1518) scrie acte domnești 112, B; ispravnic în act domnesc 113; v. și ~ log. și **Stanciul Veșel**.
- Stancelul**, înfrățit în Uești (1514) 123.
- Stancelul**, în pricină cu fiii Dumitresei (1510—1512) 79.
- Stancelul (Stanciul)**, <diferiți>, întăriti peste ogor în Corcolați și livadă la Stănești (1521) 207; ~ parte în Gârdești (1505) 37; ~ părți în Grădiștea și Runtea (1514) 128; ~ în Groșețul (1514) 124; ~ în Peștișanii de Sus (1525) 238.
- Stancelul**, jupan din Baia, dăruiește satul Alun, cu mori, m-rii Bistrița (1525) 226.
- Stanciul log.**, frate cu Tudor clucer, v. **Stancelul**, ban.
- Stanciul**, log. din casa domnească, frate cu popa Frîncu (1510...1519) stăpîn în Costești, Voinigești, Titiricești ș.a. cu mori, vii, livezi 157; lasă averile sale m-rii Cornet 78, 146, 161, 162, 178.
- Stancelul**, pah. în sfatul domnesc (1510—1512) 69, 70, 73—75, 77, 78, 80—85, 87, 89—93.
- Stanciul**, pîrcălab, văr cu Stoica și Dragoșlav, stăpîn în Mirșa, Uești ș.a., țigani (1514) 123.
- Stancelul**, pîrcălab, vinde satele Prislop, Căcăleți și Olăcești (1511) 86.
- Stancelul**, popă, cumpără parte în Zărnești (1515) 137.
- Stancelul**, popă din Vaideei, întărit peste munți, după pricină (1504) 22, 23.
- Stancelul**, portar mare, hotarnic (1514) 132.
- Stancelul**, post. din Crasna, trimis să așeze hotarul țării (1520) 194.
- Stancelul**, post. în sfatul domnesc (1512) 100.
- Stancelul**, schimbă livadă la Stănești (1521) 207.
- Stancelul**, schimbă parte în Tirsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.

- Stanelul**, slugă domnească, fiul lui Ion, frate cu Bratul ș.a., întărit peste delnițe în Sibiceu, după pricină (1506) 50.
- Stanciu**, slugă domnească, fiul popii Frîncul, v. **Stanelul**, ban.
- Stanelul**, slugă domnească, întărit în Corbi (1510) 80.
- Stanelul**, slugă domnească, întărit peste ocină la Sadină (1510) 77.
- Stanelul**, tatăl lui Manea și Stan, așezat de ginerele său Stan peste părți în Gălețani și Șulești (1519) 182.
- Stanelul**, țigan (1507) 53.
- Stanelul**, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.
- Stanelul Furdueșul**, vinde țigan (1504) 27.
- Stanelul Muja** (Stanciu), jupan, tatăl lui Nanul ș.a., întărit în Alicseani și Curpinel (1512) 110; probabil același: **Muja**, vinde ogoare în Alicseni (1521) 207.
- Stanelul Obrazlat**, tatăl lui Stanciu gramatic, familie; stăpîn în Drugănești, Cornățeni, Vintilești ș.a., și de țigani (1525) 231.
- Stanelul Veaeșel** (Veaeșel), gramatic (1512, 1517), în pricină cu m-rea Govora pentru un țigan 164; scrie act domnesc 115; v. și **Stanelul**, gramatic.
- Staneul**, frate cu Danciu ș.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.
- Staneu** (Stanco), pah. în sfatul domnesc (1525) C.
- Staneul**, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
- Stanislav**, v. **Stănilav**.
- Stanislava**, soră cu Mircea, vinde în Mircești (1509) 65.
- Stanul**, v. **Valea lui Stanul**.
- Stănecești**, sat <în or. Pitești> întărit cu imunități m-rîi Cozia 5.
- Stănecești**, sat <j. Prahova> 134.
- Stănești**, sat <j. Mușcel; azi j. Argeș>, partea lui Alăman întărită lui Mogoș ș.a. 17; delnița lui Neagoe întărită Mariei 68.
- Stănești**, sat <j. Gorj>, livadă întărită lui Stanciu după schimb cu Itovoe ș.a. 207.
- ***Stănești**, sat <Mărginenii de Jos, j. Prahova> cu munte întărit cu imunități vîstelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- ***Stănești**, sat <lg. Drajna, j. Săcuieni; azi j. Prahova> întărit moșnenilor satului 156; probabil același: **Stănești** 141.
- Stănilă**, frate cu Manea slugă domnească ș.a., întărit peste parte în Blagodești, după pricină (1508) 55.
- Stănilă**, portar în sfatul domnesc (1525) 232.
- Stănilă**, post. mare în sfatul domnesc (1521) 210.
- Stănilă**, slugă domnească, tatăl lui Stoian, familie; întărit peste parte în Stoenști (1507) 52.
- Stănilă**, tatăl lui Neagoe ș.a., întărit peste părți în Negotești și Necșești (1525) 241.
- Stănilă**, vinde parte în Bunilă (menț. 1508) 61.
- Stănilmlr**, partea lui din Studina luată de Harvat mare log. pentru că i-a pierdut 8 cai (1516) 144.
- Stănilav**, **Stanislav**:
- Stănilav** (Stanislav), cumpără apoi vinde în Mușetești (1509, 1519) 63, 189.
- Stănilav** (Stanislav), fiul Caprinei din Tirgoviște, frate cu Stepan Tepeiu ș.a., vinde părți în Alicseni și Curpinel (1512) 110; v. și **Stănilav**, partea lui în Alicseni.
- Stănilav**, fiul lui Stoica Olteanul slugă domnească, frate cu Radul ș.a., stăpîn în Făgețeani (1516) 142.
- Stănilav**, fiul lui Bucur, frate cu Stoica ș.a., întărit peste parte în Gârdești (1505) 37.
- Stanislav**, frate cu Deatco, întărit în Berești, Mărgineni și Cilnic (1512) 112.
- Stănilav**, frate cu Drăgoi, întărit peste părți în Margenea și Zvorjoi (1511) 88.
- Stanislav**, partea lui în Alicseni (menț. 1518) 169; v. și **Stănilav**, fiul Caprinei.
- Stănilav**, tatăl Neagăi, înzestrează pe fiica sa cu parte în Șasa (1504) 25; probabil același: **Stănilav**, în pricină pentru parte în Bunilă (1508) 61.
- Stanislav Bogatul**, partea lui la Berești (?) (1512) 112.
- Stănilavța Surii**, partea ei la Berești (menț. 1518) B.
- ***Stănilăvești**, sat <probabil lg. Cîrtojani, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Căliian ș.a. 196.
- Stănilăvoane** (Stănilăvoaie), țigan (1507, 1512) 53, 108.
- Steaiotă**, v. **Piseul lui Steaiotă**.
- Stefan**, v. **Ștefan**.
- Stepan** din Corbi, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Stepan**, jupanița lui în pricină cu m-rea Snagov, pentru Cîrciumari (menț. 1512) 100.
- Stepan**, popă din Rîmnic, martor (1506) 47.
- Stepan**, scrie acte domnești și scrisori ale boierilor (1501...1510) 2, 47, 72, 81.
- Stepan**, spătar, hotarnic la Hîrtești (1512—1513) 105.
- Stepan**, via lui la Copăcel, v. **Ștefan** din Rîmnic.
- Stepan**, vornic mic în sfatul domnesc (1508) 59.
- Stepan Tepelu**, fiul Caprinei din Tirgoviște, frate cu Stănilav ș.a., vinde părți în Alicseani și Curpinel (1512) 110.
- Stîlpl**, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
- Stîlplul lui Neagoe**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

- Stilpul Purcarului**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- ***Stîrei**, sat <Ceplea, j. Gorj> 6.
- Stoan**, v. **Stolan**.
- Stoenești**, sat <j. Argeș; azi j. Vilcea>, parte întărită jupanului Șerbu, înfrățit de verele sale, Neacșa și Sora 152.
- Stoenești**, sat <probabil j. Prahova>, parte cu moară întărită lui Dan spătar ș.a. 141.
- Stoenești**, sat <j. Romanați; azi j. Olt> întărit lui Calotă vist. 73; întărit m-rii Argeș 215, 221.
- Stoenești**, sat <j. Vilcea>, părți întărite lui Stănilă slugă domnească ș.a. 52.
- Stoia**, **Stoe** :
- Stoe** din Copăceni, femeia lui în pricină pentru Crivina Murgeshilor (menț. 1505) 34.
- Stoia**, frate cu Cîrstea, întărit peste parte în Severin (1519) 182.
- Stoia**, în pricină pentru Mircești (1509) 65.
- Stoia**, țigani (1502, 1512) 53, 108.
- Stoia Gomol**, hotarnic la Cireașov (1512—1513) 105.
- Stolan**, **Stoan** :
- Stolan**, cumpără în Grămădite (1512) 101.
- Stolan**, fiul lui Stănilă slugă domnească, nepotul lui Păuș, întărit peste parte în Stănești (1507) 52.
- Stolan**, fratele doamnei <Anca a lui Vlad cel Tânăr>, stăpîn în Sărata (1510) 74.
- Stolan**, fratele lui Manea slugă domnească ș.a., întărit peste parte în Blagodești (1508) 55.
- Stolan**, log., scrie act domnesc (1525) 238; probabil același: **Stolan**, scrie cartea județului din Tirgoviște (1512—1521) 94.
- Stoan**, partea lui la Berești (?) (1512) 112.
- Stolan**, unchiul lui Neagoe, al Stoianei ș.a., întărit în Uiești și Șoimari (1520) 196.
- Stolana**, nepoata lui Stoian, așezată în Uiești și Șoimari (1520) 196.
- Stolasa**, femeia lui Stoe din Copăceni, în pricină pentru Crivina Murgeshilor (1505) 34.
- Stoica** diac, v. **Stoica**, log.
- Stoica** din Cozleci (1515) 134.
- Stoica** din Dobroești, frate cu Dolofan, partea lui la Topliceni (1520, 1525) 203, 240.
- Stoica**, fiul lui Albul post., trimis să așeze hotarul țării (1520) 194.
- Stoica**, fiul lui Bucur, frate cu Stănilav ș.a., întărit în Gârdești (1505) 37.
- Stoica**, fiul lui Pătru slugă domnească, frate cu Dan ș.a., stăpîn în Lupia (1505) 39.
- Stoica**, frate <de ocină> cu Gige, Pătru și Vladul, întărit în Corcolați (1521) 207.
- Stoica**, frate cu Grozea și Badiul, întărit în Trestenic (1520) 196.
- Stoica**, frate cu Negovan ș.a., întărit în Țerășelul, după pricină (1510) 76.
- Stoica**, frate cu Milea, înfrățit în Bărbulești (1520) 196.
- Stoica**, frate cu Neanciul, așază pe fiicele sale Draga, Boba și Anca peste părți în Milcoveni (1519) 182.
- Stoica**, ginerele lui Iuga, întărit în Trestenic (1520) 196.
- Stoica**, gramatic, v. **Stoica**, log.
- Stoica**, în pricină pentru Corcolați (1518) 169.
- Stoica** <diferiți>, întăriți: în Bădiceni (1525) 232; ~ în Groșețul (1514) 124.
- Stoica**, log. în sfatul domnesc 22, v. **Stoico**.
- Stoica**, log., gramatic (1511—1514), scrie acte domnești 83, 86, 103, 105, 106, 108, 119; ispravnic în act domnesc 127; probabil același: **Stoica**, gramatic, tatăl lui Boga și Drăghici, întărit în Liești (1519) 182.
- Stoica**, martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
- Stoica**, partea lui la Topliceni, v. **Stoica** din Dobroești.
- Stoica**, pitar (1510, 1519), cumpără în Lungi 75; hotarnic 189.
- Stoica**, popă din Tirgoviște, martor în cartea județului (1512—1521) 94.
- Stoica**, schimbă parte în Vaideei pentru parte în Priboiu (1519) 189.
- Stoica**, sluga pîrcălabului, martor la danie m-rii Iezer (1501) 4.
- Stoica**, slugă domnească, frate cu Neagoe, întărit în Grămădite (1512) 101.
- Stoica**, slugă domnească, stăpîn în Corbi, v. **Stoica Dohoreș**.
- Stoica**, slugă domnească, tatăl Vlădăei, stăpîn în Lumașul și Părul (1503) 20.
- Stoica**, suditel, ispravnic în act domnesc (1521) 207.
- Stoica**, țigan (1510) 74.
- Stoica**, văr cu Stanciul pîrcălab, stăpîn în Mîrșa (1514) 123.
- Stoica** <diferiți>, vind: loc la Corcolați (1521) 207; ~ parte în Milcoveni (1519) 182; ~ parte în Săvăstreani (menț. 1501) 5; ~ ogor la Urșați (1508) 62.
- Stoica al lui Gamian**, pîrgar din Rîmnic <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Stoica al lui Ștefonea**, pîrgar din Rîmnic <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Stoica** <Dohoreș>, slugă domnească, stăpîn în Corbi (1510) 70.
- Stoica Ghizdaveș**, vinde parte din muntele Groșani (menț. 1501) 7.
- Stoica Olteanul**, slugă domnească, tatăl lui Radul ș.a., stăpîn în Făgețeani (1516) 142.
- Stoica Șodea** din Vaideei, întărit peste munți, după pricină (1504) 22.
- Stoicanul** (Stoican), fiul lui Drăghici vornic <din Mărgineni> (1508, menț. 1510) familie 74; în pricină pentru Blagodești 55.

- Stoleanul**, fiul lui Șuica vornic, familie; stăpîn în Șuici, Pleșești, moară la Dedilov ș.a. (1514) 122.
- Stoicănești**, sat <j. Olt> în hotar cu Dănești 105; partea pierdută de Hamza spătar pentru viclenie întărită lui Neagoe post. 214.
- ***Stoiceni pe Olt**, sat <lg. Valea lui Alb, j. Olt> întărit m-rii Govora, dania monahiei Samonida, mama lui Radul cel Mare 15, 163.
- Stoichița**, sat cu mori, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici ș.a. 74.
- Stoiein**, portar al doilea, ispravnic de hotărnicie la Vaideei (1504) 22.
- ***Straja**, sat <Grădiștea, j. Vilcea> 128; întărit lui Cirstea și Dan după pricină cu grădiștenii 200.
- Straoa**, bărbatul Stanaei, întărit în Brătotești (1509) 63.
- Straoa**, nepotul lui Radul și Stan, întărit în Vulpești de Sus (1509) 63.
- Straoa**, partea lui în Nănășești (menț. 1502) 15.
- Straoa**, tatăl lui Stancea, înfrățeste pe Oancea pitar peste parte în Sturzești, pentrucă l-a scos de la bir (1515) 139.
- Străhareț**, sat <Strihareț, j. Olt; or. Slatina> în hotar cu Cireașov 105.
- Strâmbuoasa**, munte <j. Argeș; azi probabil j. Vilcea> întărit lui Dragomir mare sulger 175.
- Străoști pe Cricov**, sat <j. Prahova>, parte întărită cu imunități m-rii Snagov 111,116.
- Stridnicul**, munte, în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Strihareț**, v. Străhareț, sat.
- ***Strimțșorul**, sat <lg. Strimptul, j. Mehedinți>, părțile lui Frățilă și Drăgoiu întărite lui Bogdan, Vrabcea și Lupul 138.
- Strimțul**, sat <Strimptul, j. Mehedinți>, parte întărită lui Bogdan, Vrabcea și Lupul 138.
- ***Strimbătați**, sat <probabil lg. Virleni, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Stroe**, v. Pliscul lui Stroe.
- Stroe** din Blagodești, partea lui (menț. 1510) 74.
- Stroe** din Luciani, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.
- Stroe**, fiii săi din Tîrgoviște (menț. 1512—1521) 94.
- Stroe**, log. mare <Leurdeanu>, ispravnic (menț. sec. XVII) 119.
- Stroe**, post. mare, <frate cu Radul Bădica>, în sfatul domnesc (1514—1517) 122—130, 132—134, 136—139, 142—145, 152, 156.
- Stroe**, spătar mare, mare vornic, vlastel <Bugheanul> (1501...1510), în sfatul domnesc: mare spătar (1501) 5—9, 11; mare vornic (1502—1507) 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—53, I; fost vornic (1508, 1510) 55, 58, 69; martor 39.
- Strocești**, sat <j. Argeș> întărit cu imunități m-rii Bistrița 223.
- Strugarți**, sat <probabil lg. Izvorul Birzii, j. Mehedinți> 82.
- Studena**, sat <j. Romanați; azi j. Olt>, părți vindute de Guga, Dragoslav, Vladul ș.a. lui Harvat log. 144, 179, 206.
- Stupini**, top. <la Deagu, j. Argeș> 203.
- ***Sturzești**, sat <lg. Tămășești, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Straoa ș.a. 139.
- Suașul**, v. Șeoșul, sat.
- Suhala** lângă balta Călmățui (Sucaia, Suhaa) sat și siliște <j. Teleorman>, hotare 105; întărit cu imunități m-rii Cutlumuz 98. 105.
- Suharna**, munte la Răcovița <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Suharul** din Jiul de Jos, siliște <j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- ***Sumărnești**, sat <probabil j. Vlașca; azi j. Teleorman> întărit m-rii Glavacioc, dania lui Vlad Călugărul 53, 108.
- Sura**, v. Stănilavța Surlii.
- ***Sura**, lângă balta Călmățui, siliște <lg. Năvodari, j. Teleorman> întărită m-rii Cutlumuz 105.
- Surdilă**, țigan (1510) 74.
- Surlaz**, vinde vie la Tîrgoviște (menț. 1516) 143.
- ***Suseani**, sat <probabil lg. Fedeșoiu, j. Argeș; azi j. Vilcea>, părți ale Sibiștenilor ș.a. cu pădure și baltă întărite popii Frincul și fiilor săi 35.
- Sviștov** (Șviștev), oraș <R. P. Bulgaria>, drum, giră și vad la ~ 90, 105.

Ș

- Șandro** din Draghici, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.
- Șarbănești**, v. Șerbănești, sat.
- Șasa**, sat <j. Gorj>, partea lui Voico întărită lui Ivan slugă domnească ș.a. 25.
- Șăblianul**, top, la *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Șăoșu**, v. Șeoș, pîrîu.
- Șărbănu**, v. Șerban.
- Șările Clăbucetului**, top. în hotarul munților satelor *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- ***Șcheal**, sat <lg. Alexeni, j. Ialomița; azi j. Ilfov> 131.

Șcheaul, v. Valea Șcheaului.

*Șcheaul, sat <lg. Filii, j. Rîmnicu Sărat; azi j. Brăila>, în hotar cu Andolie 38. Șcheoastre (Șcheoastra, Șcheostre), sat <probabil Scioștea, j. Teleorman>, în hotar cu Comanca 105.

Șeghău, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

Șeoș (Șăoșu, Șoaș), plru <j. Vilcea>, sat pe ~ 58, 59, 193.

*Șeoșul (Suașul), sat <j. Vilcea; or. Ocelele Mari> întărit cu imunități m-rii Bistrița 223; parte cu vinăriciul domnesc și boieresc întărit m-rii Argeș 215, 221.

Șerb, v. Șerbu.

Șerban, Șărbau :

Șerban, fiul lui Radul slugă domnească, frate cu Stanciu și Frîncu, întărit în Brătianii de la Brădet (1508) 57.

Șerban, frate cu Neaga și Radul, așază pe fratele său peste parte în Milcoveni (1519) 182.

Șerban, întărit peste părți în Mădulari și Iacov (1503) I.

Șerban, partea lui în Vaideei (1519) 189. —Șărbau, spătar, dăruit de domn cu Bicleşul, Drăgoicea ș.a. sate, pentru slujbă dreaptă (1513) 119.

Șerban (Șărbau), stolnic mare <viitorul mare ban>, stăpîn în Cislău 217; în sfatul domnesc: mare stolnic (1522—1525) 211, 215, 217—219, 226, 240, 242, 243, 246—250, II. Șerban, vornic, vinde loc de stupină la Piscul Pravățului (1509) 63.

Șerbănești, Șărbănești :

—Șărbănești, sat <Șerbănești, j. Argeș; azi c. Sălătrucel, j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.

*Șerbănești (Șărbănești, Șărbănești), sat <lg. Dobrotineț, j. Olt>, în hotar cu Cireșovul și Călugăreni 105.

*Șerbesti, sat <lg. Gîrbovu, j. Gorj>, în hotar cu Crivina Murgăștilor 34.

Șerbu, Șerb :

Șerbu, Șerb, v. și Lazul lui ~ și Valea lui Șerbu.

Șerbu (Șerb) din Băcălești, hotarnic la Laiova ș.a. (1512—1513) 105; probabil același: Șerb, hotarnic la Sucaia (1512—1513) 105.

—Șerb din Voroveani, hotarnic la Hirtești (1512—1513) 105.

Șerbu, frate cu Mircea ș.a., întărit în Bălești și Poeni (1521) 210.

Șerbu, frate cu Radul Lungul, vinde parte la Poiana Rupturii (1519) 184.

—Șerb, frate cu Seman, întărit în Groșeșul (1514) 124.

—Șerb <diferiți>, întăriți în Groșeșul (1514) 124.

—Șerb, nepotul lui Badea din Șuici, familie; stăpîn în Gruari, Lănciani ș.a. (1505) 40; probabil același: Șerbu, văr cu Neacșa și Sora, înfrățiți în Stoenști, Dăngești și Berislăvești (1517) 152.

Șerbu, partea lui la Bărbulești (1520) 196.

—Șerb, țigan (1515) 133.

*Șevirlugul, sat <Topolnița j. Mehedinți>, în hotar cu Bucina 81.

Șicone, v. Mlaștina lui Șicone.

Șimon, vinde satul Dodești (1501) 8.

Șiștov, v. Sviștov, oraș.

Șivarna, sat <Șovarna, j. Mehedinți> 82.

Șoaș v. Șeoșul, plru.

Șodea, v. Stolea Șodea.

Șofranceani, sat <Sofriceni c. Bumbesti—Jiu, j. Gorj> 132.

*Șolmar, sat <probabil lg. Uești, j. Vlașca; azi j. Ilfov>, părți întărite lui Stoian ș.a. 196.

Șoimul, v. Valea Șoimului.

Șold, munte la Baia <de Fier, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.

Șolda, vinde parte în Săvăstreani m-rii Cozia (menț. 1501) 5.

*Șoldești, sat <în vatra m-rii Snagov, j. Ilfov> întărit cu imunități m-rii Snagov 111, 116.

Șoplea, jurător pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.

Șovarna, v. Șivarna, sat.

Șovirlugul, v. Șevirlugul, sat.

Ștefan (Ștepan) din Rîmnic (menț. 1502, 1517), călugărit în m-rea Govora 163; dăruiește m-rii vie și țigani 15, 163.

Ștefan, frate cu Stancu ș.a., vinde ogoare în Orbi (1514—1515) 129.

—Ștefan, nastavnîc al m-rii Snagov (1512, 1513) 100, 111, 116.

Ștefan, proegumen al m-rii Motru, dascăl din Cîmpulung, talmăcește hrisov (sec. XVII) 46.

Ștefanul, munte la Văləri <j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul 13.

Ștefănești, Ștefanești :

Ștefănești în Podgorie, sat <j. Pădureț; azi j. Argeș, or. Pitești>, parte cu vinărici domnesc și boieresc întărit m-rii Argeș 215, 221; act domnesc scris în ~ 60.

—Ștefănești, sat <Ștefănești, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.

Ștefina, plrgar din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1501, 1506) 4, 47.

Ștefonia, v. Stolea al lui Ștefonia.

Șteful, fiul popii Aldea, stăpîn în Crăstinești, Topilele ș.a. (1506) 43.

Șteful, <jurător> pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.

Șteful, partea lui de moară la Gugęști (menț. 1510) 74.

... ștești, sat, întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.

- Știrban**, în pricină pentru parte în Cerna (1514) 127.
- ***Ștubelul** (Ștubeu), sat <lg. Moiești, j. Mehedinți>, în hotar cu Virful lui Vlad 60, 81, 106, 236.
- Șucea pe Neagra**, sat <probabil j. Olt> întărit vlastelinului Badea și fiilor săi 40.
- Șulea**, pah. (1502, 1505), apoi vornic (1509, 1519), fiul vlastelinului Badea, familie 40, 122; stăpîn în Șuici, Podeani, Dedilov ș.a. 16, 40, 122;
 în statul domnesc: vornic (1509) 65, 66; ispravnic în act domnesc 180.
- Șulei** (Șuica), sat <j. Argeș> 10; întărit cu imunități vlastelinului Badea ș.a. 40, întărit lui Șuica vornic ș.a. 122; parte cu vii întărită lui Dragomir mare sluger ș.a. 175.
- ***Șulești**, sat <probabil lg. Gălăteni, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, parte întărită lui Stanciul ș.a. 182.
- Șupitul**, v. Cîrștan Șupitul.
- Șușița**, sat <j. Mehedinți>, în hotar cu Ionești; părți întărite m-rii Gura Motrului, dania lui Harvat mare log. 176.
- Șuşman** din Marga, jurător pentru Tismana (1511) 82.
- Șuşmanu**, schimbă livadă la Stănești (1521) 207.
- Șutea**, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Șutilă**, hotarul lui la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- Șutul**, pîrlu la Grădiștea <j. Vâlcea> 128.
- Șviștev**, v. Sviștov.

T

- T...**, sat întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Taba**, frate <de ocină> cu Itovoe ș.a. din Stănești (1521) 207.
- Taba**, în pricină pentru Corcolați (1518) 169.
- Tagsaba**, v. Toesaba.
- Tacea**, țigan (1507) 53.
- Tareea** din Zătreni, hotarnic la Straja (1520) 200.
- Tatara**, v. Tătara.
- Tatomir**, întărit peste parte în Milcoveni (1519) 182.
- Tatul**, Teatlu:
- Tatul**, v. și Voleo al lui **Tatul**.
- Tatul**, cumpără parte în Brădiceni (1518) B.
- Tatul** din Pîrscov, v. **Tatul**, vătaf.
- Tatul** (Tatu) din Rîmnic (1501, menț. 1517), călugăr în m-rea Govora 163; dăruiește țigani m-rii Govora 163, 164; martor 4; probabil același: **Tatul** al lui Ianul, plrgar din Rîmnic, martor (1506) 47.
- Tatul**, fiul lui Mircea și frate cu Tagsaba, vinde satul Crîngari (1507, 1512) 53, 108.
- Teatlu**, fiul lui Stoica Olteanul, familie; întărit în Făgețeni (1516) 142.
- Tatul**, fiul lui Radul, familie; stăpîn în Păroș, Vulpești de Sus ș.a. (1509) 63.
- Tatul**, frate cu Dragosin post. ș.a., stăpîn în Mădulari, Iacovul, Rogojina ș.a. (1501) 7.
- Tatul**, întărit în Buneștii de la Muscel (1510) 77.
- Tatul**, log. ispravnic în act domnesc (1525) 244, 246; probabil același: **Tatul**, scrie act domnesc (1522) 211.
- Tatul**, partea lui în Șușița și Gruieri (menț. 1519) 176.
- Teatlu**, pîrcălab din Picleani (1515, 1519), stăpîn în Girbov, Tîrcov ș.a. 190; ispravnic în act domnesc 135.
- Tatul**, țigani (1501...1515) 9, 11, 13, 40, 74, 133.
- Tatul**, vătaf din Pîrscov (1515, 1523) stăpîn 135; în pricină pentru Cislău 219.
- Tatul** al lui Ianul, v. **Tatul** din Rîmnic.
- Taurul**, v. Ganea **Taurul**.
- Tăbarta**, partea lui în Bălești (1502) 13.
- Tămășeștul**, sat <j. Vlașca; azi c. Videle, j. Teleorman>, părți întărite lui Neniul ș.a. 196.
- Tătara** (Tatara), țigani (1507, 1512) 53, 108.
- ***Tătari** (Tătarul), sat <lg. Schitu Poienari, j. Vlașca; azi j. Teleorman> întărit m-rii Argeș 228.
- ***Tătărăi**, sat <Tătari, probabil lg. Stroești, j. Ilfov> întărit lui Gazan pah. ș.a. 192.
- Tătulescu**, top. la *Groșetu <probabil *Groșani, lg. Dîngești, j. Argeș; azi j. Vâlcea> 124.
- Teames**, țigan (1502) 13.
- Telul Pucios**, top. la Grădiște <j. Vâlcea> 128.
- ***Tejălaeu**, sat <lg. Leamna, j. Dolj; or. Craiova>, hotare 151.
- Teleajen**, rîu 134; sate pe ~ 156, 250.
- Teleorman**, județ, vămeșitul din ~ întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
- Teleorman** (Telorman), rîu, sate pe ~ 53, 108, 203.
- Teodor**, v. **Tudor**.
- Teodosie**, v. **Theodosie**.
- Tepeiu**, v. **Stepan Tepeiu**.
- Tepeș** din Runcu, jurător pentru Tismana (1511) 82.
- Tereuțe**, sat <Dealul Bisericii, j. Vâlcea>, parte întărită cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Tetradî**, țigan (1523—1528) 216.
- Theodor**, v. **Tudor**.

- Theodosie, Todosle:** ;
Theodosie, domn al Țării Românești <1521>, fiul lui Neagoe Basarab (1517) 163.
 —**Todosle**, hotarul lui la Pîrscov (menț. 1515) 135.
- Tleuci**, ispravnic în act domnesc (1512) 112.
Tleuel, vinde loc de stupină la Piscul din Steaiotă (1509) 63.
- Tihul**, nepotul lui Stan, înfrățit în Creve-nic (1520) 196.
- Tismana** (Tismeană, Tismena, Adormirea, Uspenia), m-re domnească <j. Gorj>; sate, siliști, vii, livezi, bălți, vămi din pește, imunități 14, 31, 32, 60, 64, 69, 70, 80—82, 85, 89, 93, 106, 171, 224, 225, 229, 230, 236; drept de slobozie 33; sate cotropite, redobândite 229, 230; vama de la Calafat 14, 56, 69, 222, 224; obroc de sare 19; egumeni 14, 19, 31, 60, 64, 69, 81, 82, 93, 106, 224, 229, 236.
- Tismana**, sat <j. Gorj> 82; parte întărită cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Tltea**, țigan (1502) 13.
- Tlțrecl** (Titiricești), sat <j. Vlcea>, loc cu vie, grădină, livezi și pădure întărite lui Stanciul log. și m-rii Cornet 146, 157, 162.
- ***Timburești**, sat <lg. Borcea, j. Ialomița>, în hotarul bălții Saltava 11, 143.
- Tîmpa**, v. Nleula Tîmpa.
- Timpenl**, sat <probabil j. Olt; azi Movileni> întărit lui Harvat log. 121.
- Tineava**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Tineăbești**, sat <j. Ilfov>, părți întărite cu imunități m-rii Snagov 111, 116; parte întărită lui Dragomir și fiului său Neagul Pîntece, după schimb cu m-rea Snagov 197.
- Tirea**, țigan (1501) 9, 11.
- Tircov**, sat <j. Buzău>, hotare 135; parte întărită lui Tetiu pîrcălab ș.a. 190.
- Tirgovlște**, cetate de scaun, oraș domnesc; oraș vechi 207; sate și locuri lângă ~ 102, 148, 215, <221>; case și locuri de casă 94, 186; pivniță 94; vii 143, 186; stăpîniri ale: Mitropoliei 186; ale m-rii Nucet 143; ale lui Ratea post. 94; perperii de la vilele din ~ întărite Mitropoliei 220; sași 94; județul, pîrgari 94, <99>, A; Mitropolia, biserica cea mare 186; mitropolit 220; popă 94; acte domnești scrise în ~ 1, 3—8, 10—21, 24, 25, 27—30, 38, 42—44, 49—53, 69, 70, 78, 82, 86, 92, 93, 98, 99, 101, 103, 104, 106—110, 112—114, 119, 122, 123, 128, 134, 136, 141, 147, 148, 155, 188—199, 201, 202, 204, 206, 207, 210—212, 215, 226, 233—235, 240, 242, 246—250, A, C, I.
- Tirnavă**, sat <j. Teleorman>, în hotar cu Colfești 183.
- ***Tirsa**, sat <Costești, j. Vlcea>, părți întărite lui Barbul ban 115; întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 193.
- Toader**, căldărar, cotlar, vinde parte în Cocorăști (1510, 1512) 99, A.
- Toader**, comis în sfatul domnesc (1509) 63.
- Toader**, vinde loc la Corcolăți (1521) 207.
- Toesaba** (1525) 227.
- Toesaba** (Tagsaba), fiul lui Mircea și frate cu Tatul, vinde satul Crîngari (1507, 1512) 53, 108.
- ***Toesăbești** (Tucsăbești), sat <lg. Colibași, j. Pădureț; azi j. Argeș, or. Pitești>, în hotar cu Mălureni 107.
- ***Toderești**, siliște <Cepari, j. Argeș> întărită lui Dragomir mare sulger 175.
- Todor**, v. Tudor.
- Todoran**, v. Tudoran.
- Todosie**, v. Theodosie.
- Toleea**, țigan (1501) 9.
- Toma**, județ din Tirgovlște, dă carte (1512—1521) 94.
- Toma**, portar, ispravnic în act domnesc (1523) 219.
- Tomonea**, v. Radul al lui Tomonea.
- Tomșani**, sat <j. Dimbovița> cu mori, întărit cu imunități m-rii Nucet 11.
- Tonșani**, v. Trânsani, sat.
- Topana**, sat <j. Argeș; azi j. Olt>, drum la ~ 118; întărit m-rii Argeș 177, 215, 221.
- Topoști**, sat <j. Gorj>, parte întărită m-rii Tismana, parte lui Radul slugă domnească 32; parte întărită lui Deatcu slugă domnească 91; întărit m-rii Tismana 93; drept de a face slobozie acordat m-rii Tismana 33.
- Toplle**, top. la *Crăstinești <lg. Corbi, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 43.
- Toplîlștea**, pîriu la Cireașov și *Călugăreni <j. Olt; or. Slatina> 105.
- ***Topliceani**, sat, părți ale lui Dolofan ș.a. întărite lui Baldovin pîrcălab și jupanitei sale Maria 203, 240.
- Toplîtele**, sat <probabil lg. Dobrița, j. Gorj> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici, cumpărat de tatăl său de la Bumbac ș.a. 74.
- Topol** (?), sat <Toporu, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, părți întărite lui Mușat ș.a. 182.
- Topolnîța**, sat <j. Mehedinți> 82.
- Topolov**, rlu <afluent al Oltului>, sat pe ~ 163.
- Topolov**, pîriu la *Mircești <lg. Cireșu, j. Mehedinți> 65.

- Topoloveni** (Topoloveani), sat <j. Pădureț; azi oraș j. Argeș>, vii cu vinăriciuri întărite m-rii Glavacioc 53, 108; ~ m-rii Nucet, dania lui Gherghina pircălab și a jupnesei sale 9, 11, 143.
- Toporno**, baltă (?) <la Basarabi, j. Dolj> întărită m-rii Tismana 31.
- Torne**, țigan (1515) 133.
- Toroș**, plugar din Rîmnicu <Vilcea>, martor (1506) 47.
- Totea**, sora Vișei, înfrățită peste parte în Grămădite (1512) 101.
- Totea**, vinde parte în Milcoveni (1519) 182.
- Toxaba**, v. Toesaba.
- Trandafir**, soțul jupnesei Stanca, familie; întărit peste părți în Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Transilvania, v. Ardeal.
- Trămbîndan**, v. Radul Trămbîndan.
- ***Trânsani** (Tonsani), sat <*Trâmsani, lg. Tonea, j. Ialomița; azi or. Călărași>, parte cu girli și bălți întărită m-rii Argeș 215, 221.
- Trestenie**, sat <c. Tomulești, j. Vlașca; azi j. Teleorman>, părți întărite lui Iuga, Balea Oțelea ș.a. 196.
- Trestia**, sat <j. Buzău>, în hotar cu Pîrscov; întărit lui Tetiu pircălab 190.
- Trifa**, log. ispravnic în act domnesc (1524, 1525) 218, 242.
- Trifon**, scrie act domnesc (1525) 233.
- Triful**, fiul Diicoaei, vinde loc de vie cu ogradă în Titiricești (1517) 157, <162>; martor 157.
- Trimba**, Trimbă, v. Barbul Trimba.
- Troian**, <deal, or. R. Vilcea>, vie întărită lui Dragomir mare sulger 175.
- Troiane**, top. la *Comanca <lg. Dorobanțu, j. Olt; azi j. Teleorman> 105.
- ***Trolenești**, sat <*Troenești, lg. Băbeni Bistrița, j. Vilcea> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- Troșan** (Troșanu) din Crețești, hotarnic la Laiova ș.a. (1512—1513) 105.
- Truca**, v. Radu Truca.
- ***Trudeștii** de la Veadea, sat <probabil lg. Calomfirești, j. Teleorman; or. Alexandria>, Dobra înfrățeste pe Oancea pitar pentru că a scos-o de la bir 139.
- ***Trufești**, sat <lg. Corzu, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea voievod 31.
- Tucila**, v. Tutlă, munte.
- Tudor**, Theodor:
- Tudor**, clucer, diac, v. Tudor, log. mare.
- Tudor**, fiul lui Cîrstea slugă domnească, familie; întărit în Rătești (1521) 208.
- Tudor** gramatic (1505...1511), v. Tudor, log. mare.
- Tudor**, gramatic, scrie act domnesc (1525) 250.
- Tudor**, log. în sfatul domnesc (1508—1509) v. Tudor, vist.
- Tudor** (Theodor), log. mare <din Drăgoești> (1501...1525);
gramatic din casa domnească, diac, fiul popii Frincu și frate cu Stanciul; stăpîn în Voinigești, Bogdănești, Costești ș.a. 35, 42, 78, 125, 170, 199, 205;
diac, gramatic, log. scrie acte domnești (1501...1511) 1, 25, 27, 34, 36, 39, 40, 50, 52, 58, 60, 64, 82, 90; log. (1509... 1518) 64, 125, 170; clucer (1520, 1521) 199, 205;
în sfatul domnesc: mare log. (1523—1525) 217—219, 242, 247, 249, 250;
ispravnic în acte domnești 220, 225, C.
- Theodor**, mitropolit al Ungrovlahiei, ispravnic în acte domnești (1524) <222>, 223.
- Tudor**, nepotul jupanului Stanciul, v. Tudor, log. mare.
- Tudor**, nepotul lui Badea, vinde în Făgețeni (meșt. 1516) 142.
- Tudor**, țigan (1508) 58, 59.
- Tudor** (Teodor, Theodor, Todor), vist. mare, mare log., vlastel (1501...1517);
dăruiește poiana Nevoia m-rii Govora 15, 118, 163;
în sfatul domnesc: mare vist. (1501, 1502) 5—9, 11, 13; mare log. (1508, 1509) 54, 55, 57—63, 65, 66;
hotarnic 105; martor 39.
- Tudoran**, Tudoran:
- Tudoran** din Ilrivoște, plugar (?), martor în cartea județului (1512—1521) 94.
- Tudoranu**, fiul lui Dragomir spătar, familie; stăpîn în Bucșani, cu moară la Grumazi (1506) 48.
- Tudoran**, țigan (1502) 13.
- Tudorieă**, țigan (1510) 74.
- Tuleia**, țigan (1510) 74.
- Tullîșa**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Tupșa**, sat <j. Gorj; or. Tg. Cărbunești> întărit cu imunități m-rii Bistrița 193.
- Tur...**, top. 131.
- Tura**, țigan (1510) 74.
- Turbați**, sat <Siliștea Snagovului, j. Ilfov> întărit m-rii Snagov 111, 116.
- Turburea**, sat <probabil j. Vilcea>, parte întărită cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Tureîn** (Turcinu), clucer, fost clucer (1514... 1525) hotarnic 131; ispravnic în act domnesc 231.

Turcul, v. și Stan Tureul.
Tureul, țigan (1510) 74.
Tureul, vinde ogoare în Alicseni (1521) 207.
Turlița, sat <j. Olt>, partea lui Manea clucer dată în schimb m-rii Clocociov și Cutlumuz 96.
Turniciul, v. Valea Turnletului.
Turnul lui Arbănaș, m-re, v. Athos.

T

Țagalșoșă, țigan (1510) 74.
Țalapi, frate cu Oancea pircălab, Sarul și Manea, stăpîn în Izvor, Birleşti ș.a. (1513) 120.
Țara Românească
hotarul <Olteniei> cu Transilvania 194;
hotar la Dunăre 163;
sat de la întemeierea țării 156;
stringător de bir fuge cu birul țării 189;
relații cu: Brașovul, cu Transilvania 209, 245; ~ cu Turcia 209; ~ cu Ungaria 90;
în titulatura domnului: passim.
Țarigrad, oraș <Constantinopol>, meșteri din ~ 209.
Țeara lui Oanea, ocină <probabil la Goleștii Vulpași, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 136.
Țeaful, țigan (1506) 45.
Țegănești, v. Țigănești, sat.
Țepeluș, țigan (1510) 74.

Tușa, fiica Neagăi, întărită peste parte în Topile (1506) 43.
Tuștea Micleuș din Mujina, boier din Hațeg, trimis să așeze hotarul cu Țara Românească (1520) 194.
Tutlă, munte <Tucila> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.

Țepeluș voievod, v. Basarab cel Tânăr, domn.
*Țerăfelul, sat lg. <Copăcioasa j. Gorj> cumpărat de Costea, Dobromir ș.a. de la Radul comis și de la soacra lui, Neacșa 76.
Țețul, v. Țeațul.
Țibrul în fața Bistrețului, <trg; R. P. Bulgaria> 31.
Țiflea, țigan (1502) 13.
Țigănești (Țegănești), sat <c. Ciolpani, j. Ilfov>, parte întărită m-rii Săgav 111, 116.
Țigolea, țigan (menț. 1506) 45.
Țîma, țigan (1502) 13.
Țîntea, dăruit de Neagoe Basarab cu ocină la Pîrscov și Valea Olmetului, pentru slujbă dreaptă (1515) 135.
Țîntea, țigan (1510) 74.
Țîpan, țigan (1510) 74.
Țîțul (Țîtea), țigani (1501, 1525) 9, 11, 240.
Țofla, deal la Seaca <j. Olt>, loc de stupină întărit lui Badea 63.

U

Ucea, țigan (1502) 13.
Udoba, v. Banița Udoba.
Udrea (Udre), mare vornic (1512...1523); în sfatul domnesc: mare armaș (1512...1515) 101, 108, 116, 137; mare vornic (1520—1522) 195—204, 207, 208, 210; fost vornic (1522—1525) 211, 215;
ispravnic în acte domnești 204, 212.
Udriște, v. Pîrlul lui Udriște.
Udriște, nepotul său Dragomir post. al doilea în sfatul domnesc (menț. 1508) 59.
Udriște, <jupan>, socrul lui Badea din Cojești (menț. 1508) 58, 59.
Udriște, post. ispravnic în act domnesc (1525) 247.
Udriște, țigan (1501) 9, 11.
Ueștl, sat <j. Vlașca; azi j. Ilfov>, parte întărită lui Stanciu pircălab. ș.a. 123;
părți întărite lui Stoian ș.a. 196.
Uglea, țigan (1502) 13.

*Ulbărești, sat <lg. Drăgănești, j. Olt>, în hotar cu Dănești 105; parte cu vii și mori pierdută de Hamza spătar, întărită lui Neagoe post. 214.
Ujvaltă, țigan (1501) 11.
Ulița de la Rîmnic, sat <or. R. Vlcea> întărit cu vinăriciul domnesc m-rii Cozia 5.
Ulmetu, v. Valea Olmetului, sat.
Ulmal, top. la *Secăreni <lg. Țîntea, j. Prahova; or. Băicoi> 165.
Ulmulești, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Ulmușor, v. Omșor, munte.
*Ungurei, sat <lg. Cornești, j. Gorj; or. Tg. Jiu> întărit m-rii Tismana, dania lui Mircea cel Bătrîn 31.
Ungurelul (Ungurel), sat <j. Gorj; or. Tg. Cărbunești>, parte întărită cu imunități vîstălinului Radul ș.a. 13.
Ungurul (Ungurașul), țigan (1520, 1523) 198, 217.

- Unte, Untea, v. Manea Untea.
 Urdeșu, v. Neagul <al> lui Urdeșu.
 Urdorea, țigan (1505) 40.
 Ureaeche, țigan (menț. 1505) 40.
 *Urlandași, sat <lg. Mucești, j. R. Sărat; azi j. Buzău>, hotare; parte întărită lui Bucur ș.a. 184.
 Urlați, sat <j. Prahova; azi oraș> 134.
- Ursa, cumpără parte în Zărneștii fide Jos (1515) 137.
 Urșaiți, sat <Ursăței, c. Lelești, j. Gorj>, parte întărită lui Neag 62.
 Ursul (Ursu), țigan (1501) 9, 11.
 Urși, sat <j. Vilcea>, parte întărită m-rii Govora 15.
 Useatul, moșnean din Stănești și Drajna (1517) 156.
- V
- Va..., partea lui la Dedilov (?) (menț. 1510) 74.
 Vadastra, v. Vădastra, sat.
 Vadul Cumanilor v. Comani.
 Vadul Mlelelor, top. la Aliceni <j. Gorj> 169.
 Vadul Podșorului, top. la *Rătești <lg. Podeni, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
 Vadul Șviștevului, vad <j. Teleorman>, hotar al bălții Călmățuiului 105.
 Vadul Vidinului, v. Calafat și Vidin.
 Vaideel, sat <Seaca, j. Olt>, hotare; părți întărite cu imunități m-rii Seaca, dania lui Manea clucer 189.
 Valdeel, sat <Vaideeni, j. Vilcea> cu munte, întărit slugii domnești Dragotă ș.a., după pricină cu satele Măldărești și Cindoni 22, 23.
 Valea (Mănăstirea din Vale), m-re de călugărițe; înzestrată de monahia Magdalena, cu sate, vii, țigani; dăruită cu gălețile domnești din Corbii de Piatră și Mălureni 49, 188; v. și Corbii de Piatră, m-re.
 Valea Boului, vale la Peceneaga <j. Buzău> 212.
 Valea Bună, pîrîu la Cotoroaia <j. Mehedinți> 127.
 Valea Bună, sat <j. Mehedinți> întărit lui Manea ș.a. 127.
 Valea Calului, top. la Bunești <j. Argeș> 232.
 Valea Călugărilor, top. la *Urlandași <lg. Mucești j. R. Sărat; azi j. Buzău> 184.
 Valea Cernael, top. la Cernaia <j. Mehedinți> 127.
 Valea Fintinelei, top. la Crăstinești <c. Corbi, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 43.
 Valea Iașului, v. Iași, sat.
 Valea lui Cotea, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
 Valea lui Roman, ~ Stanul, topice la *Corcolați <lg. Stănești j. Gorj> 207.
 Valea lui Șerbu, top. la *Vișina <c. Bumbești j. Gorj> 132.
 Valea Mare, top. la Poeni <Poenari, j. Gorj> 210.
 Valea Mărului, loc de stupină <probabil la Seaca, j. Olt> întărit lui Dragomir 63.
- Valea Olmetului, sat (?) <Ulmetu j. Buzău>, în hotar cu Sibiceu; ocină domnească dăruită lui Dragomir ș.a. 135.
 Valea Nicovanilor, v. Neagovanl, sat.
 Valea Pietrăi, pîrîu <Pietroaia, j. Dolj>, în hotarul satului Hlevna 155.
 Valea Popli, top. la Vaideei <Seaca, j. Olt> 189.
 Valea Prislopului, top. <probabil la Corbi, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 43.
 Valea Purcarului, top. la Pîrscov <azi sat j. Buzău> 135.
 Valea Rea, top. la m-rea *Cornet <lg. Fețeni, j. Argeș; azi j. Vilcea> 78, 146, 161, 162.
 Valea Șcheaului, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
 Valea Șoimului, ~ Turnielului, ~ Ursului, văi la Vaideei <Seaca j. Olt> 189.
 Vama Doamnei, parte din ~ întărită m-rii Glavacioc 53, 108.
 Varnava, gramatic, scrie acte domnești (1509...1513) 63, 68, 77, 120.
 *Varonleu, siliște <lg. Schela Cladovei, j. Mehedinți; or. T. Severin>; cotropită de Frățilă cu ceata sa, redobîndită de m-rea Tismăna 229, 230.
 Vasie, v. Radul al lui Vasle.
 Vasille (Vasilii), egumen al m-rii Snagov (1518, 1520) 174, 197.
 Vavila, egumen al m-rii Bistrița (1512) 107.
 Văcărea, țigan (1519) 189.
 Văcărescul, v. Pătru Văcărescul.
 Vădastra (Vadastra, Vodeastra), sat <j. Romanai; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Bistrița, dania fraților Craiovești 58, 59, 193, 223.
 Vădăstrița, v. Vodostrîța, sat.
 Vădrariul, v. Fintina Vădrariului.
 Vădari, sat <j. Gorj> întărit cu imunități vîstavelinului Radul ș.a. 13.
 Văleani, sat <j. Vilcea>, parte întărită lui Vlad slugă domnească, Opriș ș.a. I.
 *Văleni, sat <lg. Vispești, j. Săcuieni; azi j. Buzău>, loc de vie al lui Dragomir, Magul ș.a. II.

- Vărbîia**, <m-re, j. Săcuieni; azi j. Prahova> 208.
- ***Văselai**, sat <probabil lg. Dănești, j. Gorj>, partea Măcreștilor și a lui Bunilă întărită lui Ivan slugă domnească ș.a. 25, 61.
- Veafel**, v. Stanciul Veafel.
- Vedea** (Veade, Veadea), rlu, loc și sate pe ~ 90, 118, 122, 139.
- Velea**, sat <c. Bulbucata, j. Vlașca; azi j. Ilfov> întărit m-rii Glavacioc 53, 108.
- Velica** <din Golești>, fiica jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab, familie; înzestrată în Dobroești ș.a. 240.
- Velica**, <jupanița lui Radul Craiovescul>, în pomelnicul fraților Craiovești de la Athos (1501) 2.
- Verbița**, v. **Vîrbîia**, siliște.
- Vidin** (Dîiu), oraș <R. P. Bulgaria>, Drumul Diului 155; Vadul Vidinului 222 v. și **Calafat**, loc de trecere.
- Vieroș**, v. **Virășul**, sat.
- Vinda**, țigan (1505) 40.
- Vinia**, în pomelnicul fraților Craiovești de la Athos (1501) 2.
- Vintilă** <din Cornățeni>, fiul lui Radul, în pricină pentru satele Drugănești, Cornățeni ș.a. rămase de la unchiul său Obrazlat (1525) 231.
- Vintilă** <din Mărgineni>, fiul lui Vintilă <pah.>, familie; stăpîn în Mărgineni, Filipești ș.a. cu munți, vii, mori, țigani, imunități (1510) 74.
- Vintilă** <din Mărgineni, pah.>, tatăl lui Drăghiciu, Radul, Lașco, Vintilă, familie (menț. 1510) 74.
- Vintilă**, grămătic, scrie acte domnești (1512, 1521) 100, 208.
- Vintilă**, portar, traduce act (1734) 80.
- Vintilă**, stolnic <probabil viitorul domn Vlad Vintilă>, stăpîn în Cislău (1523) 219.
- Vintilă**, țigan (1510) 74.
- Vintilești**, sat <probabil j. Ilfov>, partea lui Obrazlat întărită fiului său Stanciul 231.
- Virășul**, sat <Vieroș j. Pădureț; azi j. Argeș> întărit jupaniței Maria a lui Baldovin pircălab și fiului ei Ivașco <Golescul> 240.
- ***Visina** (Visina, Sf. Troiță), m-re <Bumbești, j. Gorj>, ctitori 97; întărită peste vatra m-rii, sate și munte 117, 132, 180; săracită, dăruită cu obroc în bani 97; egumeni 132, 180.
- Vișa**, așezată de tatăl său Butea în Merișani, Păpușari ș.a.; familie (1525) 246.
- Vișa**, fiica lui Manea Purcelea, vinde părți în Bunilești (1525) 237.
- Vișa**, fiica lui Radul, familie; întărită peste părți în Păroși, Vulpești ș.a. (1509) 63.
- Vișa**, fiica lui Stan, familie; înfrățită în Milcoveani (1519) 182.
- Vișa**, soră cu Sora, înfrățeste pe sora sa (1503) I.
- Vișa**, soră cu Totea, înfrățită în Grămădite (1512) 101.
- Vișa**, țigancă (1525) 240.
- Vișa**, vinde parte în Cocorăști (1512) 99.
- Vișan**, frate cu Buna, înfrățit în Uești (?) (1520) 196.
- Vișan**, log. mare în sfatul domnesc (1525) 241; probabil același: **Vișan**, log., scrie act domnesc (1525) 243.
- Vișina**, v. **Visina**, m-re.
- Vișosav**, întărit în Buneștii de la Muscel (1510) 77.
- Vișelu**, top. la *Nevoia <Rîtlețul Govora, j. Argeș> 118.
- Vilcan**, v. **Curtea lui Vilcan**.
- Vilcan**, întărit peste parte în Gârdești (1505) 37.
- Vilcea**, județ, găletăritul din ~ întărit m-rii Cozia 5; cășăritul dăruit m-rii Bistrița 58, 59, 193, 223.
- Vilceaua Drăghieciului**, top. la Dănești <Dăneasa, j. Olt> 105.
- Vilceaua Radului**, top. la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- Vilcsan**, v. **Vilsan**.
- Vileul** <din Glod>, vinde parte în Hința (menț. 1517) 163.
- Vileul** din Ostra, hotarnic la Laiova (1512—1513) 105.
- Vileul** din Vaideei întărit peste munți, după pricină (1504) 22, 23.
- Vileul** (Vilcu), frate cu Nanciul, vinde parte în Poeni (1521) 210.
- Vileul**, gramatic, scrie act domnesc (1507) 51.
- Vilcul**, în pricină pentru Peștișani, v. **Vilsul**.
- Vileul**, tatăl lui Dan, în pricină pentru Berești (1512) 112.
- Visan**, Vilsan :
- Vilsan** din Drăgoiani, jurător pentru m-rea Vișina (1514) 132.
- Vilsan**, gramatic, log., fiul lui Furcovici, scrie acte domnești (1516, 1520) 147, 193; vist. mare, în sfatul domnesc (1525) C.—**Vilesan**, în pomelnicul dat de frații Craiovești la Athos (menț. 1501) 2.
- Vilsan**, partea lui la Plușco (1502) 13.
- Vilsanul**, rlu <afluent al Argeșului>, sat pe ~ 77.
- ***Vilsănești**, sat <Obislavu, j. Vilcea> întărit cu imunități vlastelinului Radul ș.a. 13.
- Vilsul** (Vilcu, Vilcul) cu ceata lui, în pricină pentru Peștișanii de Sus (1525) 238.
- Vilturești**, sat <Vulturești, j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
- Virbița** din j. Jiul de Jos, siliște <Verbița, j. Dolj> dăruită de Radul de la Afumați lui Dragul spătar C.
- Virful** lu Pătru, v. **Muntele lui Pătru**.

- ***Virful lui Vlad** (~ Vladului), sat <lg. Bahna, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana 60, 81, 106, 236.
- Virful Rău**, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Virful Rudelor**, top. în hotarul munților satelor Drajna și *Stănești <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Virhăroae** (Vrăhănoae), soția lui Paul, vinde vie cu grădină și livezi la Titiricești (1517) 157, 162.
- Virjoghe**, v. și Plopil lui Virjoghe.
- Virjoghe** (Virjoghi), sulger din Voevodești, din casa domnească (1511...1525); stăpîn în Zemnicele 90; în sfatul domnesc: clucer (1525) 231, 237, 238, 241; stolnic (?) (1525) 232.
- ***Virleș**, sat (?) <probabil Axintele, j. Ialomița; azi j. Ilfov> întărit cu imunități vlastelinului Neagoe al lui Drăghici 74.
- Virteș**, top. la *Stănești și Drajna <j. Săcuieni; azi j. Prahova> 156.
- Vlsina**, v. Vlsina, m-re.
- Vlad, Vladul** :
- Vlad**, v. și **Virful lui Vlad**.
- Vladul**, ban <din Cepturoaia>, frate cu Dumitru pîrcălab, stăpîn în Călușii și Mihălești; ctitor (1516) 145, 147.
- Vlad**, dăruiește parte în Ogrăzeni m-rii Bolintin (1517) 150.
- Vlad din Băsești**, v. Vlad, județ.
- Vladul din Padeș**, jurător (1511) 82.
- Vladul din Zărnești**, vinde parte (1515) 137.
- Vlad**, fiul lui Barbul slugă domnească, familie; întărit peste parte cu vie în Proșcani (1525) II.
- Vladul**, fiul lui Bucur, familie; întărit peste parte în Gârdești (1505) 37.
- Vladul**, fiul lui Dragomir Pîntei, frate cu Neag, dăruiește loc de chilie la Cornu m-rilor Snagov și Glavacioc (1514—1516) 126.
- Vladul**, fiul lui Șuica vornic, familie; stăpîn în Șuici, Pleșești, moară la Dedilov ș.a. (1514) 122.
- Vladul**, frate cu Bădilă și Clrștian, vinde parte în Studena (1521) 206.
- Vladul**, frate <de ocină> cu Gige ș.a., vinde parte în Corcolați (1521) 207.
- Vladul**, gramatic scrie act domnesc (1523) 217.
- Vladul**, întărit în Țerățelul, v. Radul.
- Vlad** (Vladul), județ din Băsești, hotarnic la Laiova, Dănești ș.a. (1512—1513) 105.
- Vladul**, partea lui de vie la Bogdănești (menț. 1521) 205.
- Vladul**, portar, ispravnic în act domnesc (1525) 241.
- Vladul**, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
- Vlad**, slugă domnească, înfrățește pe fiicele sale în Văleni, Băteșani ș.a. (1503) I.
- Vladu**, spătar 104, v. Radul.
- Vladul**, vinde satul Vădastra, v. Vladul cel Gros.
- Vladul** <diferiți>, vind: parte în Frințești (menț. 1510) 74; ~ în Rădoi (1502) 13; ~ parte în Roșia (1502) 13.
- Vlad voievod** 58, 61, 62, 66, 109, 163, v. Vlad Călugărul, domn.
- Vlad voievod** 100, v. Vlad cel Tânăr, domn.
- Vlad voievod**, bunicul lui Radul cel Mare, v. Vlad Dracul, domn.
- Vlad voievod cel Bătrîn**, v. Vlad Călugărul, domn.
- Vlad voievod cel Bun**, v. Vlad Dracul, domn.
- Vlad**, voievod, fratele (?) lui Mircea cel Bătrîn, ctitor la m-rea Cutlumuz (menț. 1514) 130.
- Vlad voievod**, fratele lui Radul cel Mare, v. Vlad cel Tânăr, domn.
- Vlad voievod**, socrul lui Calotă vornic, v. Vlad Călugărul, domn.
- Vlad voievod**, tatăl lui Mihnea voievod, v. Vlad Țepeș, domn.
- Vlad voievod**, tatăl lui Radul cel Mare și al lui Vlad cel Tânăr, v. Vlad Călugărul, domn.
- Vlad voievod**, unchiul lui Vlad cel Tânăr, v. Vlad Țepeș, domn.
- Vladul**, vornic <din Bădești>, tăiat de Vlad Călugărul pentru viclenie (menț. 1501) 9.
- Vlad Călugărul** (Vlad, Vladul, ~ cel Bătrîn), domn al Țării Românești <1482—1495> 58, 61, 62, 112, 136, 163, 193; tatăl lui Radul cel Mare 5—11, 14—18, 20—32, 34—46, 48—53, 72, 163, I; ~ lui Vlad cel Tânăr 67—70, 72—78, 80—87, 89—93, A; unchiul lui Mihnea cel Rău 60; socrul lui Calotă vornic, familie 102; danii: unor m-ri din țară 15, 53, 108, 143, 163; unei m-ri străine 109; unui boier 74; întemnițează și ucide boier, pentru viclenie 9; acte de la ~ 46, 60, 66, 81, 91, 106, 219, 236.
- Vladul** <cel Gros>, vinde satul Vădastra (menț. 1508) 58, 59.
- Vlad cel Tânăr** (Vlad, Vlăduț), domn al Țării Românești <1510—1512> 100, 106, 142; fiul lui Vlad Călugărul 67—78, 80—93, A; și al Eupraxiei monahia 195; nepotul lui Vlad Dracul 83; strănepotul lui Mircea cel Bătrîn 81; frate cu Radul cel Mare 70, 72, 73, 79, 81, 93; dă obroace unor m-ri străine 71, 72; dă acte 67—93, A.
- Vlad Drăculea** (Vlad, ~ cel Bun), domn al Țării Românești <1436—1442, 1443—1446> 192; danie m-rii Govora 15, 163.
- Vladul Gage**, hotarnic la Andolie (1505) 38.

- Vladul Hartie, spătar, partea lui în Neagra (1513) 120.
- Vlad Tepeș (Vlad, Vladul), domn al Țării Românești <1456—1462, 1476> 41; tatăl lui Mihnea cel Rău 54—57, 59—63; unchiul lui Vlad cel Tânăr 83; act de la ~ 60.
- Vlada, așezată în Uești (1520) 196.
- Vlada, în pomelnicul fraților Craiovești de la m-reă Sf. Pavel de la Athos (menț. 1501) 2.
- Vladae, v. Vlădala.
- Vladimir, v. Vlădimir.
- Vladislav (Vlădislav), post. mare în sfatul domnesc (1514—1517) 122, 123, 125, 127, 136, 138, 142, 152.
- Vladislav I <Vlaicu>, domn al Țării Românești <1364—1377>, cărți de la ~ 60, 81.
- Vladislav II (bătrînul ~), domn al Țării Românești <1446—1456> 192; bunicul lui Vladislav III 219; „tatăl” lui Vladislav III 217, 223, 224, 231, 232, 236—238, 241.
- Vladislav III, domn al Țării Românești <1523—1525>, „fiul” lui Vladislav voievod 217, 223, 224, 231, 232, 236—238, 241; nepotul lui Vladislav II 219; dă acte 217—219, 222—225, 231, 232, 236—239, 241.
- Vladislav Dracul (?), domn al Țării Românești (1525), dăruiește privilegiile la Athos D. <Vladislav Jagello>, crai al Ungariei, încheie pace (1511) 90.
- Vladul, v. Vlad.
- Vlae, v. Dăneștii lui Vlae, sat.
- Vlaeul (1525) 226.
- Vlaeul <din Bucșani>, fiul lui Cegan spătar, familie; stăpîn în Bucșani cu mori la Grumazi (1506) 48.
- Vlaeul din Dragomirești, schimbă satul Găleșești pentru Crăstinești (1501) 9.
- Vlaicul din Nucet, v. Vlaeul, spătar.
- Vlaicul, fratele lui Albul, v. Vlaeul, spătar.
- Vlaeul, nepotul lui Fintea, pierde parte în Bilcești pentru că a fugit cu birul Țării (1519) 189.
- Vlaeul, partea lui la Topliceni (1520) 203.
- Vlaeul, spătar din Nucet, fratele lui Albul (1502...1517), stăpîn în Stoiceni și Nucet 15, 163; hotarnic la Dănești ș.a. 105.
- Vlaeul, stolnic în sfatul domnesc (1509) 65, 66.
- Vlaeul, sudeț, ispravnic în act domnesc (1520) 199.
- Vlaeul, șetrar în sfatul domnesc (1512) 99.
- Vlaicul vinde satul Stoiceni, v. Vlaeul, spătar.
- Vlaeul, vinde vie în Cornet (1517) 162.
- Vlașca, județ, grlu și orz dăruit m-rii Glavacioc 53, 108.
- Vlașco, munte <Vlașca> în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Vlădala (Vlădae), fiica lui Stoica slugă domnească, înfrățită în Lumașul și Părul (1503) 20.
- Vlădala (Vlădae), jupanița lui Badea pah., dăruiește m-rii Dobrușa satul Crivina, Poiana lui Ciolan și țigani (1520, 1523) 198, 217.
- Vlădimir, frate cu Pătru ș.a., întărit în Țerățelul (1510) 76.
- Vlădislav, v. Vlădislav.
- Vlășculețul Mic, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
- Vlăduț, întărit în Groșetul (1514) 124.
- Vlăduț voievod, fiul monahiei Eupraxia, v. Vlad cel Tânăr, domn.
- Vodeastra, v. Vădastra, sat.
- Vodița, pîrlu <pîrlul Bahna, j. Mehedinți>, siliști pe ~ 60, 81, 106, 236.
- *Vodița Mare, sat (?) <lg. Bahna, j. Mehedinți> întărit m-rii Tismana 60, 81, 106, 236.
- Vodomoena, pîrlu la *Colfești <lg. Crevenicu, j. Vlașca; azi j. Teleorman> 183.
- Vodostrîța, sat <Vădăstrîța, j. Romanați>; azi j. Olt> întărit cu imunități m-rii Cozia 5.
- *Voevodestii la gura Vedei, sat <lg. Zemnicele, j. Teleorman> 90.
- Volea, fiica lui Stan Bîca și soră cu Stanca, întărită în Urlandași (1519) 184.
- Volea, jupineasa lui Iacov, familie; stăpînă în Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Volea Sfînta, vinde parte în Cocorăști (1510, 1512) 99, A.
- *Voleștii, sat <lg. Văleni, j. Argeș> cu munte, întărit vlastelinului Badea din Șuici 10, 40; parte cu munte întărită lui Dragomir mare sluger ș.a. 175.
- Voleștii, sat <j. Vilcea>, parte schimbată de Manea clucer cu Dobrin ș.a. 189.
- Voleiță, jurător pentru Cîrciumari și Băbeni (1515) 134.
- Voico, v. Fintina lui ~ și Ivan al lui Voico.
- Voico, diac scrie act domnesc (1514) 122; probabil același: Voico, gramatic, fiul lui Deico, scrie cartea județului din Rimnicu <Vilcea> (1517) 157.
- Voico <din Bucșani>, „frate” <unchi> lui Dragomir spătar, stăpîn în Bucșani și cu mori la Grumazi (1506) 48; probabil același: Voico al lui Albul, vinde țigani (1514) 123.
- Voico, fiul jupanului Iacov și al Voicăi, familie; stăpîn în Nămăești și Mogoșani (1506) 46.
- Voico, frate cu Stan, întărit peste parte în Hăești (1509) 66.
- Voico, frate <de ocină> cu Itovoe ș.a. din Stănești (1521) 207.
- Voico gramatic, v. Voico, diac.
- Voico <diferiți>, întăriți în: Frăsinet și Meriș (1510) 77; ~ în Pîrscov (1515) 135.

Voico, nepotul lui Mogoș, vinde loc de casă la Crăstinești (1506) 43.
Voico <diferiți>, partea lui: la Fintești (1504) 27; ~ la Șasa (menț. 1504) 25.
Voico, portar, ispravnic în act domnesc (1506) 44.
Voico, schimbă parte în Tîrsa pentru parte în Slătioara (1512) 115.
Voico, țigani (1515, 1519) 133, 188.
Voico <diferiți>, vînd: parte în Băjăști (1519) 188; ~ livadă la Groșețul (1514) 124.
Voico, vist., ispravnic în act domnesc (1516) 145.
Voico al lui Albul, v. **Voico** din Bucșani.
Voico al lui Tatul (~ al Tatului), tatăl lui Milea și al Ancăi (1501...1512) 9, 73; vinde Sumărineștii 53, 108; vinde parte în Topoloveni ca să scoată capul fiului său 9.
Voico Ciungul, partea lui la Epotești (menț. 1520) 204.
Voihnești, sat 18.
Voina, țigan (1525) 240.
Voinea de la Ocne, fiii săi vînd parte în Glodul (menț. 1502, 1517) 15, 163.
Voinea, nepotul lui Dragostin, așezat în Uești (1520) 196.
Voineasa, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
***Voințești** pe Olt, lângă Valea Rea, sat <lg. Fețeni, j. Argeș; azi j. Vilcea, or. Rîmnic>

X

Xenofon, m-re, v. **Athos**.

Y

Ypres oraș, v. **Iepreu**.

Z

Zagano, v. **Drăgan Zagano**.
Zahna, munte în hotarnica lui Neagoe Basarab 194.
Zana, top. la Cereșani <Cerșani, j. Argeș> 203.
Zápolya, v. **Ianoș**, voievodul Transilvaniei.
Zaruba, țigan (1510) 74.
Zăganul, v. **Piatra Zăganului**.
Zăganu, partea lui în Gruiari (menț. 1519) 176.
Zănoaga, munte <j. Gorj> la Porceni <azi Gornăcel>, întărit m-rii Vișina 117.
Zănoagă, munte la Vaideei <Vaideeni, j. Vilcea> 22.
Zărnești, partea lor la Zărnești (1515) 137.

părți cu baltă întărite popii Frincu și fiilor săi 42; loc de m-re, vie, moară, stupină întărite m-rii Cornet, dania lui Stanciul log. 78, 146, 161, 162, 178; ~ de Jos., parte întărită lui Tudor log. ș.a. 170.
Voroveani, sat <j. Mușcel și Pădureț; azi j. Argeș> 105.
Vrabcea, nepotul lui Bogdan, stăpîn în Negoțești, Strimțișorul, Necșești ș.a. (1515) 138.
Vrabeșl, sat <Brabești-Horăști, j. Mehedinți; azi j. Gorj, or. Motru>, parte întărită popii Laiută, Alăman ș.a. 6.
Vrana, dealul Vranei, ~ Vraneștilor, deal la Comanca și *Laiova <Saelele j. Teleorman> 105.
Vranica (Vranici), țigani (1501) 9, 11.
Vrăhănoae, v. **Vîrhăroae**.
Vrămiartul, top. la Zemnicele <j. Teleorman> 90.
Vroișta, țigan (1510) 74.
Vulpariu, **Vulparu**, **Vulparul**, v. **Manea Vulparul**.
Vulpea, țigan (1510) 74.
***Vulpeștii de Sus**, sat <probabil lg. Comănița Căzănești, j. Olt>, parte întărită lui Radul 63.
Vulturești, v. **Bogdăneștii de la Codmeana și Vultureștii**, sate.

Zărnești, sat <j. Argeș>, parte întărită popii Stanciul ș.a. 137; ~ de Jos, parte întărită lui Manco ș.a. 137.
Zătreni, sat <~ de Sus, j. Vilcea> 200.
Zăvîrstea, v. **Izvîrta**, sat.
Zăvîrtea, partea lui în Bărbulești (1520) 196.
Zemnicele, sat <Zimnicule, j. Teleorman>, hotare 90; cu baltă, întărit m-rii Glavacioc 28; întărit lui Virjoghe sluger 90.
Zerea <Zorea?>, țigan (1517) 163.
Zimba (Zeamba), țigani (1503...1515) 21, 103, 114, 133.

- Zimțea**, fiul lui Milea, familie; întărit în Mircești (1509) 65.
- Zirnă**, partea lui în Mircești (1515) 137.
- Zirnă**, portar, ispravnic în act domnesc (1519) 183.
- Zlaști Petru** din Mujina, boier din Hațeg, trimis să aleagă hotarul cu Țara Românească 194.
- Zlatanul**, top. la Zimnicele <j. Teleorman> 90.
- Zlătărel**, sat, parte întărită lui Dragomir mare sluger 175.
- Znagov**, v. Snagov, m-re.
- Zolea**, fiica lui Stanciul Muja, familie; întărită în Alipseani și Curpenel (1512) 110.
- Zolea**, țigancă (1523—1528) 216.
- Zorea** <diferiți>, vind: în Bădeni (1523—1528) 216; ~ în Frințești (menț. 1510) 74.
- Zoreasca**, moșie la Bădeni <j. Săcuieni; azi j. Buzău> 216.
- Zorești**, partea lor la Bădeni (1523—1528) 216.
- Zosima**, pah., șeful „canțelariei“ Mitropoliei Ungrovlahiei (1848) 145, 147.
- Zubi** (?), top. la Aninoasa <lg. Cislău, j. Săcuieni; azi j. Buzău> 168.
- Zvlan** (?), vinde parte în Blăgăreștii de Sus (menț. 1510) 74.
- *Zvorjol**, sat <Fometești, j. Vlcea>, parte întărită lui Drăgoi 88.

INDICE DE MATERII

A

acte (cărți domnești, hrisoave, porunci domnești, scrisori):

date de domn: danii, întăriri, scutiri unor boieri și m-ri din țară: passim; unor m-ri străine 1, 12, 71, 72, 96, 98, 105, 109, 130, 160, 187, 233—235, D; așezămînt pentru hotarul țării 194; dispoziții 79, 95, 222, 229, 230, 245; acte domnești menționate 30, 46, 54, 55, 60, 66, 71, 78, 81, 82, 89, 91, 106, 147, 219, 229, 230, 236, 250;

acte date în orașe 90, 129, 219, v. și **București**, **Curtea de Argeș**, **Pitești**, **Tirgovîște**; date în m-ri 47, 125, 160, 162, 164; date în sate 60, 64, 65, 79, 84, 85, 120, 135, 137, 145, 218, 243;

carte a marelui vornic 227; cărți ale judeților și plugarilor 94, 157;

cărți ale unor boieri 2, 47; scrisoarea lui Neacșu 209;

~ scrise în lb. slavă: passim; scrisoare în lb. română 209; rezumate păstrate în lb. greacă 187, D;

carte coajnică 111; ~ ruptă în divan, mincinoasă 229, C.

adăpost pentru călători 218.

albinărit, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 189; dijmărit, vamă, zeciuială

din albine, din prisăci, din stupi 29, 51, 58, 59, 98, 166, 193.

aldămaș la vînzare, cheltuieli 35, <42>.

alegere, v. **hotărîneli**.

alun, în toponimie 226.

anluș, în toponimie 107.

arătură, parte cumpărată pentru ~ 21.

arbănași, în toponimie 109, 234, 235.

argint, obiecte de cult din ~ 173.

arhiepiscopi, v. **episcopi**.

arie, loc de ~ 178.

armași, vlasteli 58, 59, 193; mari armași

55, 57—62, 101, 116, 236;

stăpîni 58, 59, 105, 167, 193, 237;

în sfatul domnesc (armași, mari armași)

55, 57, 60—63, 101, 108, 116, 137, 219, 231,

236—238, 240, 241;

opriți să tulbure sate scutite 5, 11, 13, 15, 33, 40.

ascultare datorată de rumâni m-rești egumenului și poslușnicilor m-rești 223.

aspri, v. **bani**.

așezare, v. **înfrățire**.

așezămînt pentru hotarele țării 194.

aur, giure de ~ 53, 108.

avere (bucate, marfă) 63, 149; averi pierdute 231; ~ pentru viclenie 9.

B

baci, în onomastică 53.

bale, în toponimie (Baia, Bania) 13, 171, 226.

balaur, în onomastică 152, 215, 216, 229, 230, 249, 250.

bani <dregători>

prim sfetnic 115; vlasteli, vlastelini 58, 67, 115, 132, 193; din casa domnească 147;

mari bani 41, 124, 132, 145, 156, 176, 194, 202, 210, 211, 217, 218, 226, 228, 242, 243, 248—250;

- stăpni, familie 2, 47, 58, 59, 67, 107, 115, 125, 145, 147, 151, 155, 191, 193;
mari bani, bani, bani ai Craiovei, în
sfatul domnesc v. **Barbul Craiovescul, Pîr-
vul Craiovescul și Preda Craiovescul**; alt
ban v. **Deateo**; ispravnici în acte domnești
91, 228;
judecă 110; hotarnici 85, 132, 194;
opriți să tulbure sate scutite 15, 33, 223;
slugile banilor 33, 223;
în onomastică 45, 53, 59, 74, 108, 135.
- bani** <monedă>
aspri 1—3, 5, 9, 12—18, 21, 27, 35, 39,
41, 42, 44, 47, 52—54, 56, 58, 59, 61—63,
69, 71, 72, 74, 75, 78, 83, 86—88, 90, 92,
94, 97, 99—101, 107—110, 120, 123,
124, 129, 130, 137, 142, 144, 146, 152,
153, 157, 159—163, 167, 169—173, 176—179,
182, 184, 188—190, 196, 202—204, 206,
207, 210, 211, 216, 227, 228, 233—235,
237, 238, 242, 250, A, II; florini, flo-
rinți 5, 6, 65, 76, 80, 112, 127, 138,
169, B; florini ungurești, florinți ~ 8, 25,
53, 61, 108, 142; leptă 2; perperi 29, 51.
- bălți** 60, 62, 65, 81, 106, 128, 183, 236; bălți
domnești 163, 242;
întărite unor m-ri 5, 11, 14, 28, 29, 31,
51, 69, 143, 163, 215, 221, 223; ~ episco-
piei de Buzău 242; unei m-ri străine 105;
~ unor boieri 35, 42, 74, 90, C; ~ unor
oameni indicați numai nominal 184;
venituri 14, 29, 51, 56, 69, 224, 242;
opreliști pentru zăgazuri 29, 51;
baltă scoasă de la turci 163;
v. și **girle, fazuri și lacuri**.
- băneasă** 163.
- bărci**, v. vase.
- bășleuță**, <măgură> în toponimie 165.
- „**bătrîn**“, parte dintr-un ~ 101.
- beg** 209.
- bir** (dare), dat de sate scutite 33, 58, 59, 87,
98, 193, 225; ocini date pentru scoaterea
de la bir 139, 189; birul țării 189.
- birari**, opriți să tulbure sate scutite 5, 11, 13,
15, 33, 40, 74, 116, 225; stringător de
bir fuge cu birul țării 189.
- boi**, în preț 13, 43, 124, 182; taxe vamale
pentru ~ 14, 56, 69.
- boieri** (jupani, jupanițe)
stăpni: passim; ctitori și donatori 2, 9,
11, 15, 28, 47, 58, 59, 78, 83, 84, 86, 92,
96, 103, 105, 107, 113, 114, 117, 118, 133,
135, 143, 145, 146, 149, 161—163, 171,
172, 176, 178, 186, 188, 189, 191, 193,
198, 216, 217, 226, 239, 243;
dăruit cu ocina, înfrățit, pentru scoa-
tere de la bir 139, 189;
datori 9, 172;
dau vamă 30, 224; ia vamă 224;
opreliști 29, 51;
pretendent 9; pierd avere 39; ~ pentru
viclenie 9, 189, 214, 216, 248; întemnițat 9;
fugit peste munte 231;
slugile boierilor, ~ dregătorilor 223, 225;
nemeși din Transilvania 30, 194;
v. și casa domnească, înfrățiri, slugi
domnești, slujbă, vlastell și sub numele
dregătorilor.
- bolnițe**, pe lângă o m-re din țară 218; ~ m-ri
străine 130, 233.
- bolovani** de sare 14, 19, 56, 69.
- braniști** :
domnești, dăruite unor m-ri și episco-
piei 15, 53, 108, 242; a unui boier 74;
a unui om indicat numai nominal 144;
dată pentru a face sat 15.
- brădet**, în toponimie 43, 53, 57.
- brinză** (burdufuri, cașcavaluri, cașuri), dăru-
ită 15, 218, 242.
- bunbaci**, în onomastică 74.
- burdufuri** de brinză 15, 218, 242.
- butoale**, buți de vin 14, 29, 51, 56, 69.

C

- caftane**, de perneș 74; în preț, prețuite 74,
157, 162.
- cal** 129;
cai pruși 74; ~ turcești 90, 216;
în danie 4, 216; dați la înfrățire 63, 189,
190; în preț 5, 6, 9, 13, 74, 152, 163,
182, 190, 196; v. și darea calului și domnul
vinde pe cai;
taxe vamale pentru ~ 56; ~ cu povară
14, 69; prețuiți 39, 52, 74, 88, 90, 142,
152;
~ furați 189; ~ pierduți 144; ~ dat la
unguri 90;
- în obligații față de stat: cal să nu dea
33; cal domnesc să nu hrănească 33, 40;
în toponimie 232.
- canțelaria** Mitropoliei (menț. țirzii) 145, 147.
- care**, cu grlu 74; ~ cu lemne 242; ~ cu pește
14, 29, 51, 69; măsură la taxe vamale
14, 69; în obligații față de stat 74, 166.
- casa domnească**, danie făcută din ~ 15; bo-
ieri și dregători din ~ 16, 35, 73, 78, 90,
102, 147, 154, 161, 162, 172, 175, 179,
190, 248.

case, locuri de ~ :

în orașe 94, 163, 175, 186; în sate 43, 50, 171, 207; numite colibe 62; ale unor boieri 9, 50, 94, 171, 175; locuința lor de la cîmp 74; ~ ale Mitropoliei, a unei m-ri 163, 186; ~ a unui popă 43;

loc de așezare măsurat în pași 206; ~ cu pivniță 94; lemne de ~ 171; ~ pierdute pentru datorie 9; două mori într-o casă 163;

găleți date de case <familii> 242.

cașcavaluri, cașuri, v. **brinză**.

catastife, ale unor vameși 30, 224.

căldători, adăpost pentru ~ 218.

căldărar (cotlar), cu parte 99, A.

călugări (frați, monahi):

fac danii 83, 181; ~ la călugărire 113, 163; călugări străini veniți după mile 1, 2, 71, 72, 109, 160, 233—235;

stareți 163, 164; ~ străin 109;

în onomastică 5, 31, 53, 98, 105, 108, 140, 163, 184, 203;

v. și **mănăstiri**.

călugărițe (monahii), stăpîne, ctitoare, donatoare (jupanite) 49, 103, 107, 114, 133, 188; mamă de domn 195; v. și **mănăstiri**.

cănașă, în preț 43.

cărături, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 189; v. și **care**.

cărți bisericesti, dăruite de egumen unei m-ri 4, 104; tetraevangheliar dat în schimb pentru un munte 53.

cășărit (cășărie), dăruit de domn unor m-ri și episcopiei 58, 59, 193, 218, 223, 242; v. și **brinză**.

ceară, taxe vamale pentru ~ 30.

cețăi (~ de scaun):

scaun al vechilor domni 163; boier întemnițat în ~ 9; pircălab <74>; grămătic al cețății 142; lucru la cetate 33, 40;

~ de scaun, orașe ~, acte domnești date în ~ 105, 163, v. și **București**, **Curtea de Argeș**, **Plitești**, **Tirgovște**.

cețe, ale unor slugi domnești 80; ale unor oameni indicați numai nominal 207, 219, 229, 230, B; ceată oprită să războvească, 238; ~ numite tovarăși 79, 196; ~ soții (în trad.) 80.

cheltuieli pentru drum, v. **drumuri**.

chille de grîu și orz 104.

chille, loc de ~ dăruit unor m-ri 126.

chinovar, părți scoase din documente, cu ~ 112, 119, 123, 189, 190, 196, 215, 216.

cireș, în toponimie 203.

cirelumă, <aldămaș> făcut la ~ 42; în toponimie 63, 83, 100, 111, 116, 134, 250.

cirlige, în onomastică 74, 210.

clislarh, ispravnic în act domnesc 211.

cluceri

vlastelin 28; mari cluceri 96, 166 (?); stăpîni 28, 96, 163, 189, 199, 205; în sfatul domnesc 100, 166 (?), 231, 237, 238, 241; ispravnici în acte domnești 198, 231; hotarnic 131;

clucer și gramatic, scrie acte domnești 49, 53.

colibe, v. **case**.

comiși

vlastel 36; stăpîni, familie 2, 36, 47, 48, 76, 92; în sfatul domnesc (comiși, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42, 48, 50—55, 57—61, 63, 65, 66, 68—70, 73—78, 81—93, 100, 101, 103, 104, 106—108, 110, 112—115, 117—120, 122—128, 130—132, 134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—196, 198—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II;

scrie act domnesc 191 (?).

copael, în scutiri 5, 11.

corăbii, v. **vase**.

corb, în onomastică 15, 21, 36, 49, 70, 80—103, 105, 114, 132, 133, 153, 163, 208, 215, 221.

cositul finului, loc de cosit 150; în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 166, 189.

cotlar, v. **căldărar**.

coți de țesături 53, 107, 108.

eral al Ungariei 90; ~ al Ardealului 194; jude crăiesc 30.

eriptogramă, semnături în ~ 86, 191.

erivină, în toponimie și descriere de hotare 34, 105, 198, 216, 217.

ering, în toponimie 40, 90.

eroltor, cu parte, vie și grădină 146, 157, 162. **crugul lunii**, ~ soarelui, v. **datare**.

etitori, drepturi ale ctitorilor 133, 149; ctitori noi <textual> 234; v. și **boleri**, **călugărițe**, **doamne**, **domnul**.

eurătură 125; loc în pădure, curățat cu foc și cu securea 168.

eurte, gardul curții 185; curți domnești noi 165; ~ și curțișoară în toponimie 13, 15; v. și **Curtea de Argeș**.

eurtenl 30, 224.

danii (miluire)

închinare 9, 52, 83, 96, 118, 150, 189, 199, 243;

danii cu particularități, la moarte, cu efect după moarte 1, 11, 71, 78, 146, 149, 186;

donatori v. **boieri**, **călugări**, **călugărițe**, **doamne**, **domnul**, **egumeni**, **popi**; alți donatori 5, 13, 15, 32, 93, 108, 120, 126, 136, 147, 150, 163, 164, 180, 189, 201; v. și **înfrățiri**.

dare pentru oi 194; v. și **bir**.

darea calului 16, 17, 20, 21, 24—27, 36, 37, 39, 40, 42—44, 52, 87, 88, 110, 122—125, 127, 129, 137, 138, 142, 144, 159, 169, 170, 175, 178, 179, 182, 184, 190, 196, 203, 210, 216, 237, I; plătită în aspri 63, <207>.

dascăii slovenești, traduc hrisoave (menț. tîrzii) 46, 167, 232, 243.

datare de la Adam: *passim*; ~ și cu anul de la Hristos (în trad. tîrzie) 169; ~ și cu indiction 12, 15; ~ și cu crugul soarelui, al lunii și cu temelia 12; ~ și cu sărbători religioase 28, 148, 215.

datorii 9, 245; **datornici**, **judecarea** lor după lege 194.

dări și slujbe (dăjdi):

mari și mici 11, 13, 15, 33, 40, 74, 87; scutiri de ~ nespecificate 29, 51, 58, 59, 87, 193, 223, 225;

dări și slujbe specifice, v. **albinărit**, **bir**, **cal**, **care**, **cărături**, **cășărit**, **copaci**, **cositul finului**, **dare**, **dijmărit**, **găletărit**, **gloabe**, **munci**, **oaste**, **perperi**, **poelon**, **podvoade**, **posadă**, **talpe**, **vămeșie**, **vămi**, **vinăriei**, **zeclulală**; v. și **rentă feudală**.

dedina popească 43; **vamă de dedină** 224; *passim*.

delnițe 50, 68.

diaconii din m-ri 160, 163, 164 .

dlată, a unei jupanițe 240.

diehsuri, pentru cal 190.

dieci

slugă domnească 42; scriu acte domnești 25, 27, 28, 57, 59, 60, 76, 89, 101, 106, 122, 132, 139, 144, 156, 196, 206, 218, 242, A; **diac mic** 182.

dijmari, opriți să tulbure privilegiati 5, 98, 225.

dijmărit, dijme 5, 11, 13, 15, 40, 74, 98, 116, 131, 163, 166, 189; ~ din stupi 166.

divan, v. **sfatul domnesc**.

doamne 74; **monahie**, **donatoare** <15, 163>; în pomelnic 109; **doamnă străină**, **ctitoră** 72; în toponimie 53, 108.

domnul :

voievod și **domn al Țării Românești**: **passim**; **herțeg** al Amlășului și Făgărașului (al părților de peste munți) 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242; **stăpînitor** al Podunaviei 109, 234, 235;

locuri și **ocini domnești** 38, 53, 108, 118, 163, 212; **braniști** 15, 53, 108, 242; **bălți** 163, 242; **mori** 33, 40, 211; v. și **casa domnească**;

cumpără, **vinde**, **schimbă sate**, **vii**, **munte**, **mori** ș.a. 15, 53, 74, 108, 163, 221, 228; **vinde vinăriei** pe cai 13; **vinde** (?) pe cai 7, 74, 90; v. și **darea calului**;

ctitor și **donator**: unor m-ri din țară 3, 4, 15, 19, 29—31, 49, 51, 53, 54, 58, 59, 64, 89, 97, 104, 108, 118, 131, 143, 153, 158, 163, 173, 193, 211, 218, 220—224, 228, 242, 249; v. și **mănăstiri**; ~ unor m-ri străine 1, 12, 71, 72, 96, 98, 105, 109, 130, 160, 187, 233—235; **dăruiește** unor **boieri** 8 (?), 13, 38, 67, 74, 119, 135, 161, 162, 168, 171, 172, 189, 190, 212, 214, 247, 248; v. și **prădălia**;

acordă și **întărește scutiri** și **imunități**: unor m-ri 5, 11, 15, 29, 33, 49, 51, 53, 58, 59, 98, 116, 131, 163, 189, 193, 198, 217, 223, 225, 244; unor **boieri** 13, 40, 74, 87, 166; **acordă drept de slobozie** 33, 87; **pretendent** 9;

relații cu **regele Ungariei**, cu **împăratul turcesc** 90, 209; **scoate baltă de la turci** 163;

carte pecetluită cu **inelul domnului** 30; **ispravnic** în act domnesc, **spusa domnului** 95, 149;

v. și **judecată**.

dorobanți (în menț. ulterioară) 21. **dregători**

numiți boieri (în trad.) 166; **din casa domnească** 90, 190; **sluga unui dregător** 225;

întrebați de domn la judecată 40, 82, 122, 164, 183, 219;

~ și **slugi domnești trimiși după milostenii** și **munci**, **opriți să tulbure privilegiați** 5, 11, 13, 15, 33, 40, 58, 59, 74, 98, 116, 131, 163, 166, 189, 193, 211, 225;

dau vamă 30; **oprești** 29, 51;

v. și **armași**, **birari**, **cluceri**, **găletari**, **globnici**, **județi**, **pitari**, **pireălabi**, **portari**, **povodnicari**, **sfatul domnesc**, **slugi domnești**, **sulgeri**, **șetrari**, **vameși**, **vinăriei**.

drumuri

drum săpat 165; ~ vechi 65;
bani dați pentru cheltuiala drumului
unor călugări străini veniți după mile
<1>, 2, 12, 71, 72, 109, 130, 233;
în toponimie și descriere de hotare 38,

40, 105, 118, 128, 131, 143, 151, 155,
165, 169, 183, 189, 212.

duhovnicul din m-ri străine 233, 235.

dumbravă, în toponimie 105.

dușegublină luată de m-re 29, 51; sate scutite
să tragă ~ 33, 40.

E

egumeni (ieromonahi, popi) 4, 5, 30, 47, 53,
58, 59, 81, 82, 85, 86, 89, 92, 93, 97, 100,
107, 108, 111, 118, 120, 143, 150, 163,
164, 174, 177, 180, 185, 191, 193, 195,
197, 211, 223, 229, 239; egumeni și nas-
tavnici 9, 11, 19, 29, 31, 51, 60, 64, 83,
106, 116, 132, 224, 236; nastavnici 4, 14,
15, 58, 59, 69, 84, 104;

donator 4, 104; martor 174; ispravnic
în act domnesc 164; proegumeni tălmă-
cește hrisov (în menț. ulterioară) 46;

egumeni, nastavnici, proegumeni ai
unor m-ri străine 2, 71, 160, 233—235;
fost prot 12, 71.

episcopi 242, 244.

episcopie primește danii domnești 242.

F

fași, în toponimie și descriere de hotare
41, 142, 189, 208.

faur, țigan ~ 13.

fălnuri, taxe vamale pentru ~ 30.

făței 207.

fin, loc de cosit ~ 150; v. și costul finului și
livezi.

fintini, în toponimie și descriere de hotare
22, 43, 112, 128, 131, 156, 157, 162, 184,
194, 203, 208.

florini, v. bani.

foc, loc în pădure curățat cu ~ și cu securea
168.

foșor, în oraș 166.

frasini și frâsinet, în toponimie și descriere de
hotare 18, 22, 23, 77, 105, 208.

frați de ocină 156, <207>.

fugă, boieri fug peste munte 9, 231; stringă-
tor de bir fuge cu birul țării 189; v. și
violențe.

funii de moșie 26, 137, 182, 201, 210; tei 159.

furt de cai 189; pedeapsă pentru ~ 194.

G

garduri, gardul curții 185; zăgazuri de ~
puse la bălți 29, 51.

găletari, opriți să tulbure privilegiați 5, 98,
225.

găleși și găletărit, găleți de grâu și de orz 4, 5,
15, 53; găleata boierească 98; ~ ohabnice
4, 53, 108; ~ domnești 49, 98, 198, 217,
242; găletărit dintr-un județ 5;
în scuturi 5, 11, 13, 15, 40, 74, 98, 116,
131, 163, 166, 189.

giure de aur, coți de ~ 53, 108.

girie, întărite unor m-ri 15, 163, 188, 191,
215; ~ unei m-ri străine 105; ~ întă-
rite unor boieri 40, 67, 90, 122, C; în
toponimie 40, 56, 90; v. și bălți, lazuri.

gloabe, drept de a lua ~ acordat unor m-ri
29, 51, 58, 59, 193; în scuturi 5, 33, 40, 98.

globnicul, opriți să tulbure sate scutite 5, 11,
13, 15, 40, 74.

gorgan, în toponimie și descriere de hotare
40, 165.

gorștină, goștinărit 98, 166; v. și vămi din porci.

goruni, în toponimie și descriere de hotare
105, 184.

grădini 157, 162, 169; ogor de ~ preț 62;
dări de la ~ 29, 51; saduri cu ~ 132.

grădiști, în toponimie 105, 107, 116, 200.
grămăteii

din casa domnească 35, 40; grămătic
al cetății 142; grămătic și clucer 49; ~
și logofăt 40; ~ și scriitor 40, 118;

stăpâni 35, 73, 108, 120, 164, 182, 231;
scriu acte domnești 4, 7, 12, 15, 19,
20, 29, 34—36, 39—44, 49—53, 58, 68, 82,
86, 103—105, 107, 108, 113, 118, 119,
131, 136, 141, 143, 176, 193—195, 198, 202

208, 215, 217, 223, 231, 236, 239, 250; scrie cartea județului 157; ispravnici în acte domnești 55, 113, 142; v. și **dleci**, **logofeți** și **scriitorii**.
greci, în toponimie 192.

griu, chile de ~ dintr-un județ 104; găleți, obroace de ~ dăruite și întărite unor m-ri 4, 5, 15, 53, 58, 59, 104, 108, 193; car de ~ negru, în preț 74; taxe vamale 14, 30, 69.

H

herțeg, în titulatura domnului 5, 9, 11, 13, 15, 30, 40, 58, 74, 83, 189, 193, 216, 242.
hotare, ~ vechi 76, 85, 105, 120, 132, 143, 156, 208, 210; hotarul de jos, ~ de sus 99, 159, 169, 210; descrieri dezvoltate de ~ 38, 40, 41, 64, 65, 90, 105, 118, 127, 128, 131, 132, 143, 151, 155, 156, 165, 168, 183—185, 189, 203, 208, 210, 240; semne de ~ 105, 156, 194, 200, 208, 210; hotar de piatră 132; hotarul țării 194.
hotarnici, boieri ~ 105, 128, 132, 165, 202; ispravnici 22, 23, 38, 131, 132, 165, 183, 189, 200—203, 208, 241; v. și **jurători**.
hotărnicii (alegeri) 22, 38, 41, 85, 105, 131, 165, 189, 200—203, 208, 210, 241, 249; hotărnicie a țării 194.

hramuri:

Adormirea Maicii Domnului (Uspenia) 3, 14, 15, 19, 31, 47, 49, 54, 56, 58—60, 64, 69, 81, 82, 84, 85, 89, 93, 103, 106, 107, 114, 118, 133, 148, 153, 163, 164, 189, 191, 193, 211, 213, 215, 221, 224—226, 228, 236, 242; **Buna Vestire** (Blagoveștenia) 28, 53, 86, 108, 120, 173, 239, 243; **Cuvioasa Paraschiva** 176; **Intrarea în Biserică** (Vovedenia) 72, 83, 100, 111, 116, 134, 160, 195, 198, 217, 233; **Nașterea Maicii Domnului** 78; **Schimbarea la față** (Preobrajenia) 4, 96, 98, 104, 105, 130, 191; **Sfânta Troiță** 5, 29, 30, 51, 97, 117, 132, 180, 181; **Sfântul Dimitrie** 218; **Sfântul Gheorghe** 2, 9, 11, 109, 143, 174, 201, 202, 234, 235; **Sfântul Ilie** 1, 71; **Sfântul Nocolae** 92, 131, 234, 235; **Sfântul Pantelimon** 12; **Sfântul Ștefan** 149.

hrisoave, v. **acte**.

I

azuri (iezere) 29, 51, 90, 105; ~ de moară 141, 185; cheltuieli 211; iezere în toponimie 4, 104, 194; v. și **băiți**, **girle** și **lacuri**.
teonomia Mitropoliei, cancelaria ~ (în traduceri tirzii) 145, 147.
imunități, v. **domnul**.
indiction, v. **datare**.
inelul domnului, pecete 30.
ispravnicii:
de hotărnicii, de jurători 22, 23, 82, 85, 89, 131, 165, 208, 241;
~ de județ (în trad.) 104;
~ în acte domnești 66, 78, 88, 101, 112, 123, 135, 141, 155, 170, 174, 175, 195; spusa domnului 95, 149; ban, mare ban 91, 228; clisiarh 211; cluceri 198, 231; egumen 164; grămăticii 55, 113, 142;

județ 199; jupan 190; logofeți, mari logofeți 63, 87, 118, 125, 127, 143, 148, 177, 185, 188, 194, 214, 215, 217, 218, 220, 225, 226, 229, 230, 239, 242, 244—246, 249, 250, C; mitropolit (vlădica) 222, 223; paharnic 238; pircălabi 167, 182; portari 20, 44, 68, 129, 137, 138, 159, 168, 183, 200, 219, 241, II; popi 115, 197; postelnici, mari postelnici (stratornici) 67, 75, 146, 192, 247; spătari 128, 161, 162, 237; stolnici 178, 196; sulgeri 165, 174, 232; suditeli 205, 207, 210; șetrar 201; vistier 61, 115, 145, 208; vornici, mari vornici 77, 79, 99, 148, 167, 180, 204, 212, C; doi ~ într-un act 115, 148, 167, 174, C; în menț. ulterioară 119.

I

împăratul turcesc 209; baltă scoasă de la ~ 163.
închinare, m-re închinată să fie domnească 103, 114; om se închină vecin unui boier 154; v. și **danii**.

înfrățiri B;

așezare 6, 13, 24, 27, 36, 37, 43, 63, 88, 101, 122, 123, 137, 139, 175, 182, 190, 192, 196, 205, 246, 250, I; întocmire 144, 216; unire 27, 122, 123;

intre boieri 46, 122; ~ și oameni indicați numai nominal 13, 36, 74, 190, 205, 250; boier înfrățit de un om pentru că l-a scos de la bir 139; între popi și oameni indicați numai nominal 6, 43; între oameni indicați numai nominal 184, 196; părinți înfrățesc, așază fiice 20, 24, 27, 37, 63, 124, 137, 144, 175, 182, 196,

246, I; bunici (unchi) pe nepoți 13, 20, 27, 101, 137, 192, 196;
intre frați 27, 88, 101, 182, 196, 216, I;
intre veri 123, 152;
intre soți 216; ~ cumnați 182; ~ socru și ginere 182; cu particularități 43, 184, 196.
Intocmire, v. așezămint, schimb.

J

jefuire, pedeapsă pentru ~ în așezămintul pentru hotarele țării 194.

Judecată

prigonire (în trad.) 169;
în fața domnului și a sfatului domnesc 10, 18, 22, 34, 39, 45, 48, 55, 60, 61, 66, 68, 73, 76, 80—82, 85, 89, 90, 100, 110, 122, 128, 134, 141, 147, 164, 169, 174, 183, 200, 211, 219, 229—231, II; ~ repetată 23, 27, 40, 46, 50, 65, 79, 101, 106, 112, 208, 236;

în fața banului 110;

~ pentru datornici 194; v. și jurătorl.

Județe

cășărit, găleți, găletărit, vămășit din ~ 4, 5, 15, 53, 58, 59, 108, 193, 218, 242; ispravnicl de ~ (în trad.) 104.

Județi (sudeți)

opriți să tulbure privilegiati 5, 11, 13, 15, 33, 40, 74, 98, 116; ispravnic în act domnesc 199; hotarnic 105; cu însărcinări

domnești 95; numit (?) de domn la intervenția unui boier 189; jude de țigani 74; județul și plgarii, dau cărți, primesc dispoziții 94, 157, 245;

judele crăiesc, ~ Brașovului, purgar-meșterul din Sibiu 30, <209>.

<jurătorl> (boieri, ~ megiași, jură și mărturisesc, boieri hotarnici);

în număr de: patru 55; de șase 208; de doisprezece 10, 18, 27, 34, 38, 40, 50, 57, 65, 66, 80, 82, 85, 89, 100, 105, 106, 112, 128, 131, 132, 134, 147, 163—165, 169, 181, 189, 200, 201—203, 208, 219, 241; ~ de douăzeci și patru 22, 23, 34, 50, 60, 81, 90, 101, 106, 122, 236, II; ~ de treizeci și patru 238; ~ de treizeci și șase 183; ~ de patruzeci și opt 79;

mărturisesc împreună cu 12 sate 238; ~ împreună cu 50 boieri 23;

v. și hotarnicl.

L

lacuri, în toponimie și descriere de hotare 74, 90, 128, 156, 165, 189, 208; v. și bălți, girle și lazuri.

lance 119.

lavră, m-re de la Athos numită ~ 1.

lazuri, în toponomie 124.

lege, dări și dăjdiu luate după ~ 29, 51, 58, 59, 193, 194; vamă plătită după ~ 56, 222; ~ și judecată dreaptă 194.

lemne, pentru casă 171; care cu ~ dăruite unei episcopii 242.

lepte, v. bani <monedă>.

leu, în onomastică 189.

livezi 31, 47, 124, 157, 162, 207.

locuri și ocini domnești 38, 53, 108, 118, 163, 212.

logofeți

din casa domnească, vlastelini, primi sfetnici 59, 78, 144, 161, 162, 172, 179, 189, 206;

mari logofeți <fără cei din sfat> 144, 167, 172, 176, 179, 188, 194, 204, 206, 220, 225, 226; logofeți mici 59, C; ~ al doilea 31, 58; stăpini, familie 15, 53, 58, 59, 74, 78, 92, 108, 121, 125, 144, 146, 149, 157, 161—163, 167, 170—172, 176, 178, 179, 193, 204, 206, 216;

în sfatul domnesc (logofeți, mari ~, foști ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—78, 81—84, 86—93, 99—101, 103, 104, 106—108, 110, 112—120, 125—128, 130—134, 136—139, 142, 143, 145—147, 149, 151, 152, 154, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 188—203, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II; logofăt al doilea (mic) 31, 58, 59; ispravnicl în acte domnești 63, 87, 118, 125, 127, 143, 148, 177, 185, 188, 194,

214, 215, 217, 218, 220, 225, 226, 229, 230, 239, 242, 244—246, 249, 250, C; trimiși să așeze hotarul țării 194; scriu acte domnești 64, 114, 147, 160, 232, 238, 240, 243, C; scriitor și gramatic 40; în menț. tirzii 119, 215.

lucru, v. muncel.

lup, în onomastică 138, 167, 184, 232, 238, 243.

lupte, cu turcii C.

M

maică de peste 242; taxe vamale 14, 69. maldăr, în onomastică 11, 196.

marfă, vamă luată pentru ~ 30, 69, 163, 224. măcelar, martor 157.

măguri, în toponimie 105, 156, 194, 208; bășicuță 165; v. și movilă.

mălal, în onomastică 232, 237—241.

mămăligă, în onomastică 203, 240.

mănăstiri:

numită zidire împărătească 131;

de călugări: passim; de călugărițe 49, 103, 114, 133, 149 (?), 188;

locuri de mănăstire, de metoh 162, 165, 188;

sărăcite 4, 97, 104, 108, 153, 158, 173;

mănăstiri domnești <textual> 33, 56, 60, 117, 148; închinat să fie domnești 103, 114;

zidiri, ctitori: domnul 29, 30, 51, 108, 131; boieri 9, 11, 49, 58, 59, 103, 114, 135, 145, 147, 162, 165, 176, 188, 190, 193;

venituri în afara domeniului: obroace, grâu, cășărit 3, 4, 53, 58, 59, 97, 104, 108, 153, 173, 193, 223; vămi 14, 30, 53, 56, 58, 59, 69, 108, 163, 215, 222, 224; privilegiu v. domnul acordă scutiri; drept de a lua dușegubină, sînge și gloabe 29, 51, 58, 59, 193; ~ de a face slobozie 33; drept de a pune vameși 30, 224; fac schimb, vind 43, 70, 96, 120, 163, 197, 201, 211; pricini, volnicii 54, 57, 60, 80—82, 85, 89, 95, 100, 106, 164, 174, 181, 208, 211, 223, 229, 230, 236;

bolniță, adăpost de călători 218;

mănăstire apărută față de altă mănăstire 4, 104; ~ închinată unei m-ri străine 96;

drepturile ctitorilor 133, 149;

acte domnești scrise în ~ 47, 125, 160, 162, 164;

v. și egumeni, metohuri și Argeș, Bistrița, Bolintin, Brădet, Călușu, Clocoșul, Codmeana, Corbi, Cornet, Cozla, Dealul, Glavaeloc, Govora, Iazărul, Mănăstirea lui Cornille, Mănăstirea lui Radul postelnic, Mănăstirea Sfintul Ștefan, Nucet, Seaca, Snagov, Tismana, Valea, Vărbila, Vișina, m-ri; mănăstiri străine v. Athos.

măr, în toponimie 63.

măsurile:

aruncare cu săgeata în pistreală 161; „bătrîn“ 101; burdufuri 15, 218, 242; butoaie (buți) 14, 29, 51, 56, 69; cal împovărat 14, 69; care 14, 29, 51, 69, 74, 242; chile 104; corăbii 14, 69; coți 53, 107, 108; fălci 207; funii 26, 137, 201, 210; găleți 4, 5, 15, 53; măji 14, 69, 242; pași 185, 206; pogoane 16, 184, 242; saci 14, 69; tei 159; vedre 15, 163, 205, 242.

mednice (medelnicer?), în sfatul domnesc 219.

meglași întrebați la vânzare 144, 202; boieri ~ <jurători> 65, 132, 209.

mertice, v. obroace.

meșteri străini 209.

metohuri 15, 185; loc de ~ 165; v. și mănăstiri.

miere, vedre de ~ 242; v. și albinărit, stupl.

milostenii, mile domnești, dregători și slugi domnești trimiși după ~ 5, 11, 13, 15, 33, 74, 98, 116, 131, 163, 189, 193.

mitropolii (vlădică) 220; în sfatul domnesc 59; ispravnic în act domnesc 222, 223; v. și Mitropolia Ungrovlahiei.

moaște 3.

moldoveni, în onomastică 9, 11, 74.

morar, în toponimie 194.

mori:

vaduri de ~ 15, 50, 107, 142, 163, 165; iazuri și scocuri 141, 211, 213; două ~ într-o casă 163; cheltuieli pentru ~ 211; muncă la ~, scutiri 33, 40, 211, 242;

mori domnești 33, 40, 211; ~ ale unor m-ri 9, 11, 15, 53, 92, 107, 143, 149, 150, 161, 163, 165, 185, 189, 211, 213, 215, 221, 226; ~ ale episcopiei 242; ~ ale unor boieri 21, 48, 74, 107, 115, 122, 141, 142, 149, 161, 162, 171, 189, 214, 240; ~ ale unor oameni indicați numai nominal 74, 115.

morminte, în toponimie 105.

moșneni 156; domn numit moșnean 186; v. și cete.

moștenitori, nu pot plăti datoria părintelui 172; v. și înfrățiri și prădalica.

movilă în toponimie 105; v. și măguri.

munei (lucru, slujbe, trebi), la cetate 33, 40; la mori 33, 40, 242; la poteci 33; prețul unui iaz 211;
munci (slujbe) domnești, în scutiri 5, 11, 13, 15, 33, 40, 74, 98, 116, 131, 166, 189, 225; „popor” dat pentru muncă 171, 242.
munți, cășăria din munții unui județ 223; ~ ai unor m-ri 15, 95, 117, 140, 143;

nastavnici, v. egumeni.
nasturi, în preț, prețuiți 9.
nădele, în toponimie 194.

oameni, opriți să facă zăgazuri la bălțile unei m-ri 29, 51; v. și danii, înfrățiri.
oaste
oastea cea mare 33, 87, 98;
scutire de ~ 225; obligație a unor sate scutite 33, 58, 59, 87, 98, 193.
obicei, dare luată după lege și ~ 194.
obroace
mertice 1, 4, 12, 15, 49, 163;
acordate în natură și bani unor m-ri din țară 3, 4, 15, 49, 97, 104, 108, 153, 163, 173, 218; în bani, unor m-ri străine 1, 2, 12, 71, 72, 109, 130, 160, 233—235.
oene, partea domnească din sare dăruită unei m-ri 148, 215, 221; în toponimie: 15, 146, 162, 163, 175; v. și sare.
odăjdii, dăruite de un egumen 4, 104.
oerit 166; v. și vâmi din oi.
ogoare 35, 42, 129, 182, 189, 196, 203, 207, 227, 241; ~ de grădină 62.
ogradă 157.
ohabă, găleți ohabnice 4, 53, 108; țigani ohabnici 111, 116; vamă dată de ~ 14, 69, de uric 163, de dedină 224; în toponimie B;
sate ș.a. date de ~: passim.
oi:
oi domnești tunse în ascuns 189;
în preț 7, 13, 74, 152, 216;
dare din ~ 194; taxe vamale 14, 56, 69, 224;
vama din ~ <gorștină> v. vâmi din oi.

pace, daruri la încheierea unei păci 90.
paharnici
din casa domnească 16;
stăpîn, familie 9, 16, 40, 192, 198, 217;

ai unor boieri 7, 10, 13, 40, 44, 74, 136, 175, I; al unui popă 43; ai unor oameni indicați numai nominal 22, 62, 88, 156, 210, 232, 238;
parte cumpărată de la m-re pentru o tetraevanghelie 53; preț 44, 53;
hotarul țării în ~ 194;
fugă peste ~ 9, 231.

N

negustori, negoț, obligații de vamă 14, 29, 30, 51, 56, 69, 163, 224.
nemeși, boieri din Transilvania 30, 194.

O

omor, moarte pentru moarte 238; v. și dușegubline și sînge.
orașe și orașeni:
tirg 91, 224; orașe (cetăți de scaun) v. București, Curtea de Argeș, Pitești, Tîrgoviște; orașe domnești 15, 161, A; oraș vechi 202; orașe de pe Dunăre 209;
loc în jurul orașului, hotarul, „ocina orașului” 163, 175, 213; uliță 5, 163; curți domnești noi 165; foișor 167; case și locuri de casă 94, 163, 175, 186; adăpost de călători 218;
mori 15, 163, 213, 215, 221; vii 15, 143, 163, 175, 186, 193, 220: orașeni opriți să zăgăzuiască la bălțile unei m-ri 29, 51; circiumă 42; pivnițe 94, 163, 175; vamă la tirguri 14, 56, 69, 224;
județul și pîrgarii 157, 245; pîrgarii 35, 42, 47, A; pîrcălab 167; v. și Buzău, Calafat, Cîmpulung, Corneșel, Craiova, Floeș, Gherghița, Giurgiu, Oene, Rîmnice, Severiu, Slatina;
popă, protopop 47;
orașe străine 30, 53, 90, 105, 107, 108, 155, 209, 222.
orz, chile de ~ dintr-un județ 104; găleți de ~ dăruite și întărite unor m-ri 4, 5, 15, 53.

P

în sfatul domnesc (paharnici, mari ~) 5, 6, 8, 9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 69, 70, 73—75, 77, 78, 80—85, 87,

- 89—93, 100, 101, 103—107, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217, 219, 226, 238, 240, 242, 243, 246—250, A, B, C, I, II;
ispravnic în act domnesc 238;
eroare în loc de postelnic 128;
în menț. tirzii 145, 147.
- paltin**, în toponimie 194.
- panțir** <zale>, în preț 189.
- pardoși** domnești, în preț 9.
- pași**, locuri măsurate în ~ 185, 206.
- păcuri**, păcurean în onomastică 165, 208.
- pădure** 35, 42, 78, 105, 107, 120, 127, 128, 146, 162, 183; loc în ~ curățat cu foc și cu securea 168; ~ ca să facă vie 88; în onomastică 189, 234, 235, 245.
- păr**, în toponimie și descriere de hotare 20, 105.
- părăsire**, v. **prădăliea**.
- păun**, în onomastică 127, 231.
- pecetea mare**, ~ mică, carte domnească pecetluită cu ~ 30; ~ pecetluită cu inelul domnului 30.
- pedepse**, pentru furt 189; pentru viclenie 9, 189, 214, 216, 248; ~ prevăzute prin așezământ 194.
- perneș**, caftan de ~ 74.
- perperi** <dare>, dăruiți unor m-ri 98, 220; luați pentru car cu pește, pentru buți de vin, pentru tot ce se vinde 29, 51.
- perperi** <monedă>, v. **banii**.
- pește și peseuit**:
pește sărat 14, 69; măji, care, corăbii cu pește 14, 29, 51, 69, 242; preț(?) 242; taxe vamale 14, 30, 56, 69; opreliști pentru pescuit 29, 51; v. și **bălfi**.
- pietre**, semn de hotar 105, 156, 208, 210; hotar de piatră 132.
- pistreală**, aruncare cu săgeata în ~ 161.
- pitari**, stăpîni 75, 139; în sfatul domnesc 219; hotarnic 189.
- pivnițe**, în orașe 94, 163, 175.
- pîrcălabi**
de cetate 74; ~ de oraș 167;
din casa domnească 190; vlastelin 11; mari pîrcălabi 11, 92;
familie, stăpîni 9, 11, 47, 52, 86, 99, 107, 120, 123, 145, 147, 171, 190, 203, 240;
în sfatul domnesc 74, 92, 93; ispravnici în acte domnești 167, 182; ~ de jurători 101;
sluga pîrcălabului 4.
- pîrgari**, stăpîni 99, A; martori 35, 42, 47; județul și ~ v. **judeși**.
- plauri** 22, 23, 131, 132, 156; plai domnesc 212; ~ de vie 207, 238,
- plopi**, în toponimie 90, 185, C.
- poelon**, în scutiri 5.
- poduri**, în toponimie și descriere de hotar 157, 212.
- podvoade**, în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74, 116, 131, 163, 166, 189,
- pogoane**, de vie 16, 184, 242.
- poleni** 74, 118, 119, 184.
- pomelnice** (~ la proscomidie), ctitori și donatori scriși în ~ 2, 15, 96, 181, 189.
- poml**, **pometuri** 107; vii cu ~ 146; dări de la ~ 29, 51.
- popi** 211; protopop 47;
cu vii, grădini, părți 6, 15, 22, 23, 35, 42, 43, 63, 78, 128, 136, 137, 157, 162, 163, 169, 182; dedina popească 43;
fac danii 15, 163;
ispravnici în acte domnești 115, 197;
martori 47, 94, 157; jurători, hotarnic 82, 105;
în toponimie 189.
- „popor“** dat pentru munci 171, 242.
- portari**
portar mare 132; portar al doilea 22; stăpîn 48;
în sfatul domnesc 195, 219, 232, 238, 239;
ispravnici în acte domnești 20, 44, 68, 129, 137, 138, 159, 168, 183, 200, 219, 241, II; ispravnici de hotărnicie 22, 132; în menț. tirzie 80.
- porumb**, în toponimie 131.
- posadă**, în scutiri 11, 33.
- poslușnici**, mireni 223, 244; ~ mănăstirești (trimișii egumenului) adună dăjdi, iau vamă 30, 193.
- postelnic** (stratornici)
vlastel 59; mari postelnici 7, 67; postelnic al doilea 59; stăpîni, familie 2, 7, 47, 59, 94, 135, 177, 186, 214, 216, 243;
în sfatul domnesc: un singur postelnic (mare ~) 34—37, 39, 40, 42, 50, 52, 53, 55, 57, 60—63, 68—70, 73—78, 80—82, 84, 85, 87, 89—93, 99, 101, 103, 105—108, 110, 112—114, 117, 119, 120, 124, 126, 128—130, 133, 134, 137, 139, 143—145, 151, 154, 156, 167, 169, 178, 181, 182, 192—194, 198, 200, 202, 208, 217—219, 231, 236, A; doi ~ (mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—31, 43, 44, 51, 54, 100, 115, 118, 122, 123, 125, 127, 132, 136, 138, 142, 146, 149, 152, 155, 159, 161—165, 168, 170—172, 175—177, 179, 180, 183—185, 188—191, 195—197, 199, 201, 203, 204, 207, 211, 215, 226, 232, 237—243, 246—250, B, C, II; trei ~ (mari ~) 83, 86, 88; postelnic al doilea 59;
ispravnici în acte domnești 67, 75, 146, 192, 247; trimiși să aleagă hotarul țării 194;
în pomelnicul unei m-ri străine 2;
eroare în loc de paharnic 104.
- poteci**, muncă la ~ 33.
- potir** de argint, în danie 173.

povară <unitate de măsură>, taxe vamale 14, <69>.

povarnă 65.

povodnicari, oprîți să tulbure privilegiati 5, 11, 13, 15, 33, 40, 98.

prădălia (în traduceri: părăsire, prigonire, vânzare), scutire de ~ 6, 7, 13, 16—18, 20, 23—27, 34, 36, 37, 39—41, 43, 44, 50, 52, 55, 57, 62, 63, 65, 67, 68, 73—77, 80, 88, 90, 91, 94, 110, 112, 122, 123, 127—129, 136—139, 141, 142, 144, 154, 159, 168, 169, 172, 175, 179, 182, 183, 190, 192, 196, 203, 205—207, 210, 219, 232, 237, 238, 240, 241, 250, B, I; scutire de ~ în favoarea unor m-ri 78, 103, 114, 146, 178; dreptul citorilor de a redobîndi averile unei m-ri risipite 149.

pretendent 9.

preteasă, cu parte 15.

prețuri în aspri pentru:
 sate întregi 8, 15, 53, 58, 59, 74, 76, 86, 108, 127, 163, 177, 216, 228; siliște cu colibe 62; părți definite de sat 5, 6, 9, 13, 74, 87, 92, 99, 107, 142, 163, 171, A; părți de munți 44, 53; funii, teie 159, 182, 210; pogoane de vie 16; ogoare 35, 42, 129, 182, 189, 196, 207; ogor de grădină 62; părți de moară 161, 162; cai 39, 52, 74, 88, 90, 142, 152; majă de pește 242 (?); caftane 157, 162; nasturi 9; tetraevangheliar 53; țigani 15, 27, 123, 144, 167, 203; alte prețuri 5, 6, 9, 13, 74, 107, 152, 157, 163, 182, 189, 190, 216.

prigonire, v. **Judecată și prădălia**.

prisăci, v. **stupini**.

proegumeni, v. **egumeni**.

prot la Athos 1, 12, 71.

prund în toponimie 42.

purgarmeșterul din Sibiu 30.

R

rentă feudală
 luată după lege 29, 193;
 găleata boierească 98;
 ~ în natură, venituri domnești luate explicit de feudal 5, 9, 11, 13, 15, 29, 49, 51, 53, 58, 59, 98, 108, 143, 163, 193, 198, 215, 217, 221, 242, 244; v. și **domnul** acordă scutiri și imunități;
 v. și **ascultare**, **munci**, **perperi**.

rumâni (vecini):
 mănăstirești 33, 243, 249; ~ cu vîi pe

locul m-rii 98; țin sate dăruite unei m-ri străine 105; obligați să asculte de m-re 223;
 boierești, oprîți să zăgăzuiască la bălțile unei m-ri 29, <51>; om se închină cu partea sa unui boier 154;
 drept de strămutare 33, 87;
 dau bir, fac oaste 87;
 v. și **vlahi**.

rumânire 154.

ruși în toponimie 12.

S

sac, <unitate de măsură>, de grîu 14, 69.

saduri cu grădini 132.

sare, bolovani 14, 19, 56, 69; a unor boieri 74; vămi, taxe vamale 14, 56, 69, 163, 222, 224; în toponimie 74.

sași, martori 94.

sate
 de la întemeierea țării 156; întindere 26; seliște cu colibe 62;
 făcute slobozii 33, 87; sate ale unei m-ri luate de vecini 105; obligate să asculte de m-re 223; sate boierești oprite să zăgăzuiască la bălțile unei m-ri 29, 51; douăsprezece sate dau mărturie 238; acte domnești date în ~ 60, 64, 65, 79, 84, 85, 120, 135, 137, 145, 218, 243; passim; v. și **prețuri**, **seliști**.

săgeata, aruncare cu ~ <unitate de măsură> 161.

săleii, în toponimie 185, C.

sărindar, plătit în aspri 162; în onomastică 11.

scaun, v. **cețăși**.

schimb de sate, părți de sate și locuri făcut de: domn cu boieri 15, 53, 108; între boieri 9, 74, 107; de boieri cu m-re 70, 96, 120;
 ~ cu oameni indicați numai nominal 115, 189, 204; de m-re cu oameni indicați numai nominal 43, 197, 201, 211; între oameni 207;
 schimb de părți de mori 211.

scoruș, în toponimie 184.

scriitori de acte domnești 5, 11, 16, 17, 21, 55, 92, 93, 120, 160, 165; scriitor și gramatic 118; v. și **diecei**, **gramaticii**, **logofeji**.

scrisori, v. **acte**.

seule <prețioase>, ale unei m-ri 4, 104.

scutiri și imunități, v. **domnul**.

- secturi** 7, 43; în toponimie 208.
- secure**, pădure curățată cu ~ 168.
- seliști** 15, 31, 40, 43, 60, 67, 74, 81, 90, 105, 106, 142, 149, 163, 175, 230, 236, C; seliște cu colibe 62.
- semne de hotar**, v. **hotare**.
- sfatul domnesc (divanul)**:
 cu mare vornic, mare logofăt, mare vistier, spătar, stolnic, paharnic, comis, unul sau doi postelnici, cu sau fără marele ban 57, 60, 61, 63, 86, 92, 93, 103, 106—108, 110, 113—115, 117—120, 124, 127, 128, 130, 134, 136—139, 142, 143, 145, 146, 149, 152, 155, 159, 161—165, 168—171, 175, 177—185, 189—196, 198, 201, 202, 207, 210, 217, 226, 240, 242, 243, 249, A, B, C, II, și cu foști dregători 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 58, 59, 68—70, 73—78, 80—85, 87—91, 99, 100, 154, 197, 199, 203, 204, 211, 215, 246—248, 250, I;
 cu alți dregători 6, 13, 31, 55, 57—63, 74, 81, 92, 93, 99—101, 104, 110, 112, 115, 116, 120, 133, 134, 137, 195, 219, 231, 232, 236—241;
 cu mitropolit 59;
 cu lipsuri 7, 31, 32, 41, 44, 50, 51, 54, 58, 59, 62, 65, 66, 68, 70, 73, 74, 76, 78, 80, 85, 99, 101, 104, 105, 108, 112, 116, 122, 123, 125, 126, 129, 131—133, 144, 147, 151, 154, 156, 166, 167, 172, 176, 188, 197, 200, 204, 208, 215, 218, 231, 232, 236—239, 241, I;
 în menț. ulterioară 119.
- sfetnici domnești**, primi sfetnici 115, 144, 154, 172, 179.
- sftă**, coți de ~ 107; v. și **glure**.
- singe**, drept acordat unor m-ri de a lua dușegubină și ~ 29, 51; v. și **slujbe**.
- sirbi**, etitori la Athos 72; în onomastică 105, 128, 193, 210, 240.
- slav**, în onomastică 9, 11, 13, 53, 74, 108, 133, 163, 184, 238, 240, 242.
- slobozii**, v. **sate**.
- slugeri**, v. **sulgeri**.
- slugi**:
 slugi domnești 134; cu părți, sate, imunități 17, 18, 20, 22—26, 32, 39, 41, 42, 44, 50, 52, 55, 57, 70, 77, 80, 91, 101, 135, 136, 142, 168, 208, 216, 237, 250, I, II; trimise după milostenii v. **dregători**; ispravnic de hotârnicie 22; răsplătite cu danie pentru slujbă dreaptă 38, 151, 155; sluga pircălabului, martor 4; slugile banilor, ~ unor boieri, ~ unui dregător, ~ ale vornicului, oprite să tulbure privilegiu 5, 33, 223, 225.
- slujbe**, slujbă dreaptă și credincioasă, cu vărsare de sînge a unor boieri, răsplătită cu danii 13, 38, 67, 74, 119, 135, 151, 155, 162, 163, 168, 171, 172, 190, 212, 214[°] 248, C;
 slujbe domnești v. **dări și slujbe**.
- socoteală ținută în catastife la vămi** 30.
- soroace**, pentru ridicarea obroacelor 1—3, 12, 71, 72, 97, 109, 130, 153, 160, 173, 233—235; ~ pentru plata unor datorii 172; ~ pentru judecată și jurători: passim.
- spătari**
 vlastel 36;
 stăpîni, familie 36, 40, 46, 48, 94, 119, 120, 141, 145, 147, 163, 168, 214, C;
 în sfatul domnesc (spătari, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29, 30, 34—37, 39—42, 44, 48, 52, 53, 55, 57—63, 65, 66, 68, 69, 75—78, 80—93, 100, 103—108, 110, 113—120, 122—124, 126—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—165, 167—172, 175—185, 188—204, 207, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II;
 ispravnici în acte domnești 128, 161, 162, 237; hotarnici 105, 131, 132, 183, 194.
- spusa domnului**, v. **ispravnicul**.
- stareți**, v. **călugări**.
- stăvilare**, v. **zăgazuri**.
- stejar**, în toponimie și descriere de hotare 105, 184.
- stilpi**, semne de hotar 105, 200; în toponimie 156, 189, 194.
- stolnici**
 vlastel 105;
 stăpîni 27, 141, 219, 247;
 în sfatul domnesc (stolnici, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42, 44, 48, 50—53, 55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—78, 80—93, 99—101, 103, 105—108, 110, 112—120, 122—125, 127—134, 136—139, 142—147, 149, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—199, 201—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 232, 236, 237, 240—243, 246—250, A, B, C, I, II;
 ispravnici în acte domnești 178, 196; ispravnic de hotârnicie 105.
- stratornici**, v. **postelnici**.
- stupi** (albine, prisăci, vamă din ~) 29, 51, 58, 59, 98, 166, 193.
- stupini**, locuri de ~ 15, 63, 178, 240; pierdute pentru datorie 9; prisăci 29.
- sudeți**, v. **Județi**.
- suditel**, ispravnici în acte domnești 205, 207, 210.
- sulgeri**
 din casa domnească 90, 175; mare sulger 175;
 stăpîni 90, 141, 175;
 ispravnici în acte domnești 165, 174, 232; hotarnic 165.
- sultanul**, v. **împăratul turcesc**.

Ș

șă, cal înșeuat dat la înfrățire 190.
șehel, în toponimie 38, 131, 156.
șeoll, școală domnească <în menț. tirzie> 167, 232, 243.
șerb, în onomastică 40, 105, 124, 132, 133, 152, 184, 196, 210.

șetrari, în sfatul domnesc 99, 219; ispravnic
 în acte domnești 201, 202.
șoim, în toponimie 189.
știubei, în toponimie 60, 81, 106, 236.

T

talpe, în scutiri 11, 13, 15, 40, 74, 116, 189.
tătari și tătărâl, în onomastică 53, 108, 192, 228.
tel, în toponimie și descriere de hotare 105, 128, 156.
tel <unitate de măsură> 159; v. și **funii**.
temelie în datarea documentelor, v. **datare**.
tetraevanghellar, dat în schimb pentru un munte 53.
tipsle de argint 173.

tirguri, v. **orașe**.
tovarăși, v. **ete**.
trăgători la oaste 225.
treacătoare, în descriere de hotare 155.
troiane, în toponimie 105, 175.
tunsul oilor 189.
turel 209; cumpărături turcești 30; cai ~
 90, 216; lupte cu ~ C; în onomastică 74,
 161, 162, 207.

Ț

țarină 169.
țigani (sălașe de ~) 5, 9, 11, 15, 21, 40, 45, 53, 58, 59, 78, 84, 103, 108, 113, 114, 116, 123, 133, 143, 144, 150, 164, 166, 174, 175, 188—190, 192, 198, 215—217,

221, 231, 240, 242, 247, 248; ~ ohabnici
 111, 116; jude de ~ 74; faur 13; zlătar
 193; prețuri 27, 163, 167, 203; schimbat
 pentru un cal 216;
 în toponimie 13, 111, 116.

U

uile 5, 163.
ulmi, în toponimie 165.
unguri, cumpărături ungurești 30; florini,

florinți ungurești 8, 25, 53, 61, 108, 142;
 pace încheiată cu ~ 90.
urle, vamă dată de uric 163.
urs, în onomastică 9, 11, 15, 40, 189.

V

vaci, cu lapte 152; în preț 74, 152; taxe
 vamale 14, 69.
vaduri, la hotare 30, 105, 194, 220, 222;
 vamă la <vad> 58, 59, 224; ~ de mori
 v. **mori**.
vameși, puși de m-re 30, 224; opriți să ia
 vamă 5, 222, 225.
vase, bărci, perperi, dați pentru ~ 29, 51;
 corăbii cu pește sărat, taxe vamale 14, 69;
 corăbii turcești, condiții de navigație pe
 Dunăre 209.
vămeșle (vămeșit, vămeșerie) 11, 13, 15,
 29, 51, 53, 108.
vămi
 de hotar 5, 53, 108, 222, 224, taxe
 vamale 14, 29 (?), 30, 51 (?), 56, 69, 163;

vama Runcului 15; ~ la vad 58, 59,
 224;
 vama din albine 193; vama din oi
 (oierit), în scutiri 5, 11, 13, 15, 40, 74,
 116, 131, 163, 166, 189; vama porcilor
 (goștinăritul din rîmători) în scutiri 5, 11,
 13, 15, 40, 74, 116, 163, 166, 189;
 vamă din pește 14, 56, 69, 224; ~ de
 la grădini, de la pometuri 29, 51; vamă
 din sare 148, <215, 221>, 222; vamă
 (zeciuiala) din stupi, prisăci 29, 51, 58,
 59, 98, 166;
 vamă din vii, vin, vinărici v. **vinăriei**.
vătafi 229 notă; stăpîni 38, 135; oprit să
 tulbure sat scutit 223; hotarnic 201.
vecini, v. **rumâni**.

- vedre**, de miere 242; ~ de vin 15, 163, 205, 242.
- venituri**: passim; v. **rentă feudală** și **dări și slujbe**.
- viclenie și vicleni** 9; ocini pierdute pentru ~ 189, 214, 216, 248.
- vii** 9, 15, 29, 31, 40, 47, 51, 53, 58, 59, 74, 78, 103, 108, 114, 127, 133, 134, 143, 146, 157, 162, 163, 166, 169, 171, 175, 186, 188, 189, 193, 205, 214, 215, 220, 238, 240, 244, 250, II; plai de ~ 207; via vecinilor pe locul unei m-ri 98; vii puse de oameni pe locul Mitropoliei 220; pogoane de ~ 16, 184, 242; zeciuiala din ~ v. **vinăriei**.
- vig**, taxe vamale pentru ~ 56.
- vin** (butoaie, buți, vedre de ~) 14, 15, 29, 51, 56, 69, 163, 205, 242; taxe vamale 14, 56, 69; în danie 58, 59; vinărici dat în ~ 242; zeciuială din ~ v. **vinăriei**.
- vinărieeri**, oprîți să tulbure privilegiați 220, 244.
- vinăriei** (vin)
dat în vin 242; zeciuiala din vin, din ~ 58, 59, 193; vinărici domnesc <textual> 5, 15, 53, 98, 108, 163, 215, 221; vîndut pe cai 13; domnesc și boieresc <textual> 53, 163; ~ boieresc <textual> 9, 143, 215, 221;
în danii și întăriri 5, 9, 11, 15, 29, 51, 53, 58, 108, 163, 193, 215, 221, 242, 244; în scutiri 5, 11, 13, 15, 74, 98, 116, 131, 166.
- vistieri**
din casa domnească, **vlasteli** 39, 73; **vistier** al doilea 58, 59;
stăpîni, familie 15, 73, 99, 107, 118, 122, 163;
în sfatul domnesc (vistieri, mari ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39, 40, 42—44, 48, 50—55, 57—63, 65, 66, 68—70, 73—77, 80—93, 100, 101, 103—108, 110, 112—115, 117—120, 122—131, 133, 134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 154—156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 231, 232, 236—238, 240—243, 246—250, A, B, C, I, II; **vistier** al doilea 58, 59;
ispravnici în acte domnești 61, 115, 145, 208; martori 39, 94; hotarnic 105;
scrie act domnesc 248.
- vite** 196; dăruite 4, 104; taxe vamale 30. **vinătoare**, v. **pește și pescuit**.
- vinzării-cumpărării** 5—9, 15, 16, 18, 21, 25, 27, 29, 35, 41—44, 47, 51—53, 58, 59, 61—63, 65, 74—76, 78, 80, 83, 86, 87, 92, 94, 98—101, 105, 107, 108, 110, 112, 123—125, 127, 129, 137, 138, 142—144, 146, 152, 157, 159, 161—163, 167, 169—171, 176—179, 182, 184, 188—190, 196, 202, 203, 206, 207, 210, 216, 221, 228, 237, 238, 250, A, II; vinărici vîndut pe cai 13;
drept de preempțiune 52, 100;
domnul vinde pe cai v. **domnul**;
v. și **danii**, **Inchinare**, **înfrățiri** și **prădă-lia**.
- vlahi**, dau vamă la vad 222; v. și **rumâni**.
- vlasteli** (vlastelini), dregători numiți ~ 11, 13, 28, 36, 39, 40, 58, 59, 60, 66—68, 74, 82, 105, 106, 132, 189, 193, 206, 231, 236; din casa domnească 73, 115, 144, 172, 179;
judecă împreună cu domnul 40, 60, 66, 68, 82, 106, 231, 236.
- vlădică**, v. **mitropolii**.
- vornic**
din casa domnească 154, 248; **vlasteli** 39, 58, 59, 67, 193; prim sfetnic 154;
mari **vornici** <fără cei din sfat> 58, 59, 67, 77, 79, 86, 102, 154, 166, 193, 204, 227; **vornici mici** 58, 59;
stăpîni, familie 2, 9, 40, 46, 47, 50, 53, 58, 59, 63, 67, 74, 83, 86, 102, 107, 108, 120, 122, 124, 142, 154, 166, 193, 203, 216, 219, 240, 243;
în sfatul domnesc (vornici, mari ~, foști ~) 5—9, 11, 13—18, 20—27, 29—32, 34—37, 39—44, 48, 50—55, 57, 58, 60—63, 65, 66, 68—70, 73—78, 80—85, 87—93, 99—, 101, 103, 106—108, 110, 112—120, 122—128, 130—134, 136—139, 142—147, 149, 151, 152, 155, 156, 159, 161—172, 175—185, 188—204, 207, 208, 210, 211, 215, 217—219, 226, 231, 232, 236—243, 246—250, A, B, C, I, II; **vornici mici** 58, 59;
ispravnici în acte domnești 77, 79, 99, 148, 167, 180, 204, 212, C; hotarnic 208; martor 39;
opreliști 29, 51, 223;
carte a marelui **vornic** 227;
slugile **vornicului** 5, 225.

Z

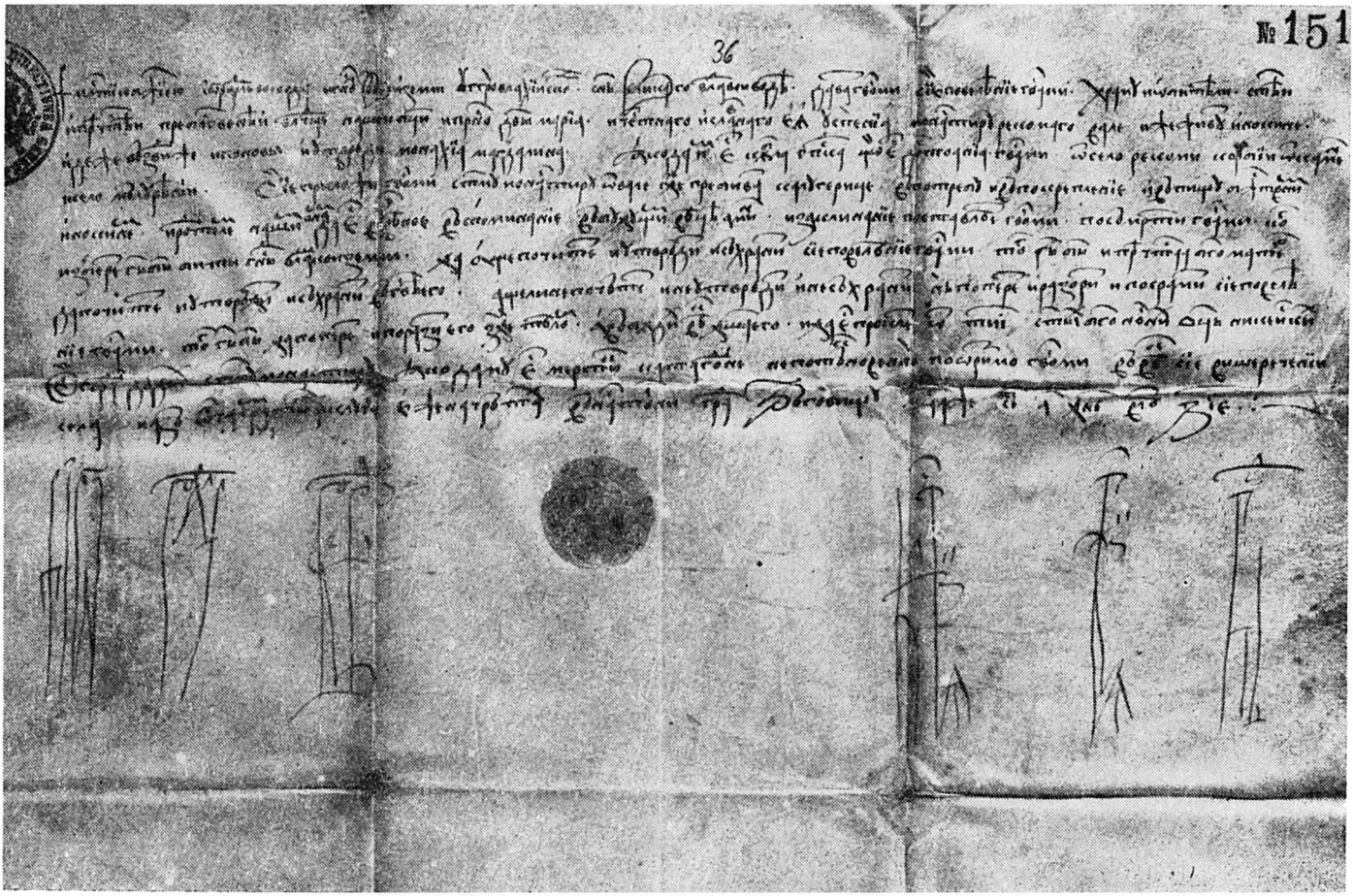
- zăgazuri** (stăvilare) de garduri, la bălți 29, 51.
- zălog**, ocină pusă ~ 216.
- zeciuială** din stupi 98; din pește <14, 56, 69>; din vin, din vinărici 58, 59, 193.
- zestre** 25, 68, 129, 241, II; a unei doamne, a unei fiice de domn 102, 163; a unor jupănițe 40, 74, 99, 171, 175, 203, 216, 240.
- zlătar**, țigan ~ 193.
- zmeu**, în toponimie 74.

FOTOCOPII

II = Doc. nr. 21.

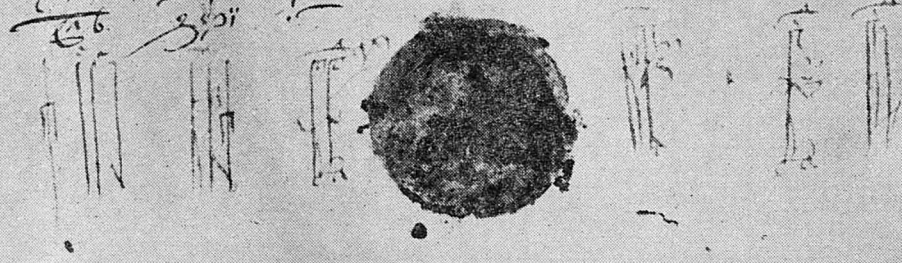

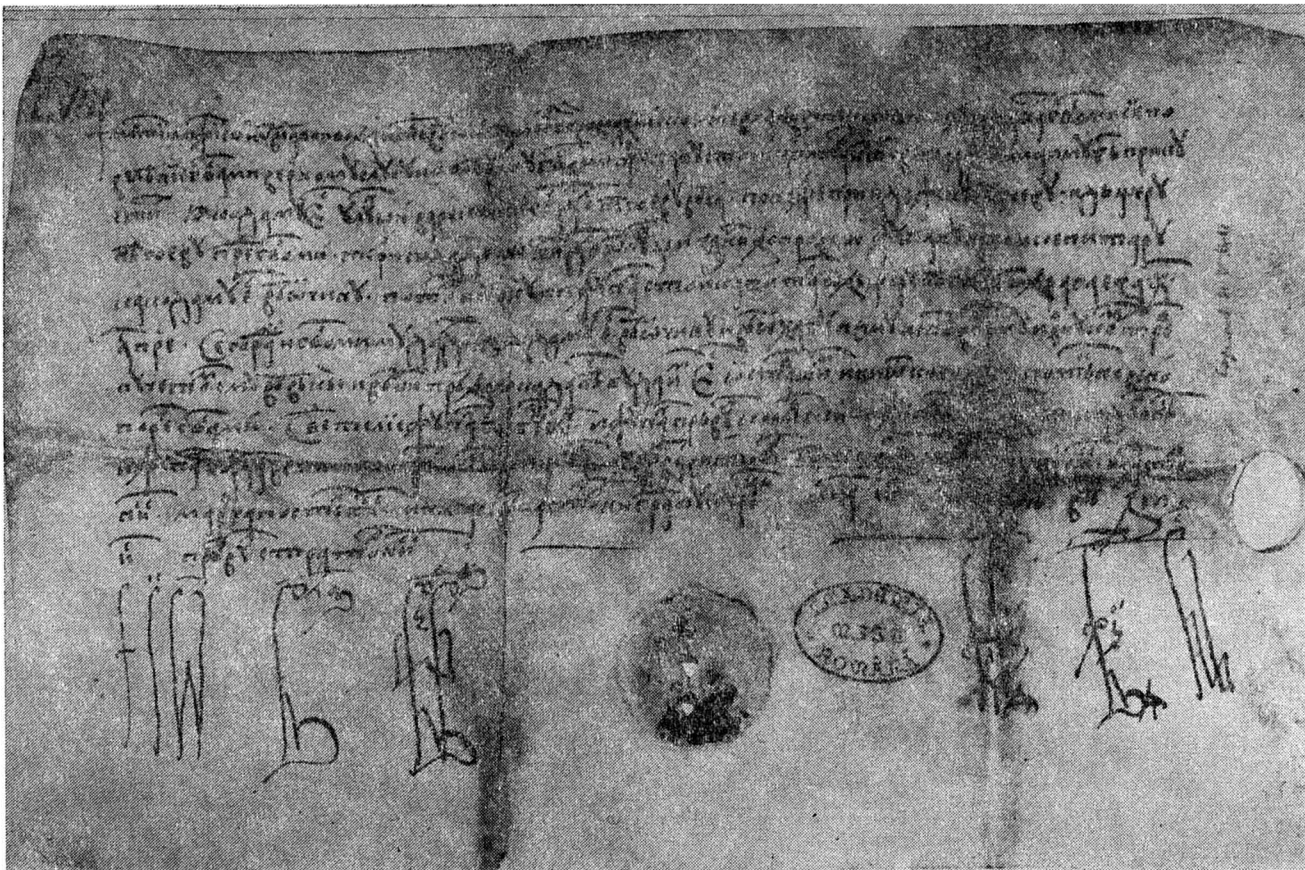
VI = Doc. nr. 49.
www.dacoromanica.ro

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript page. The text is dense and covers most of the upper half of the page.

VII = Doc. nr. 54.

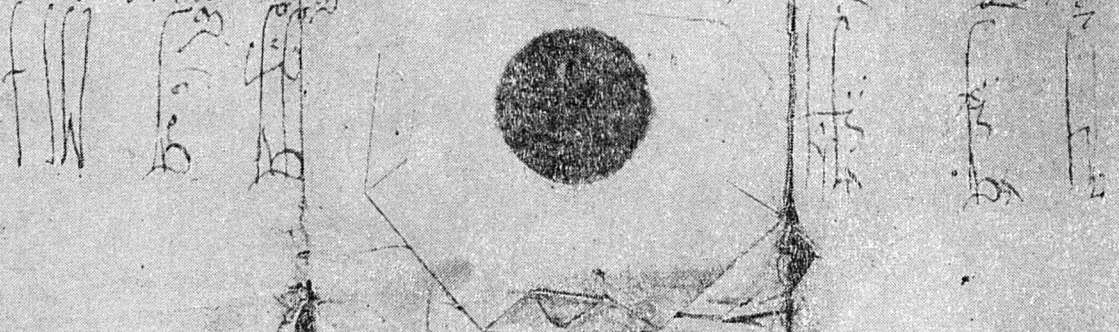
IX = Doc. nr. 75.

XIII = Doc. nr. 115.

In noaptea de 15 iunie 1916, la ora 12.00, s-a produs un cutremur
 deosebit de puternic, care a durat aproximativ 10-15 secunde. Acest
 cutremur a fost simțit în toată țara, dar cu cea mai mare
 intensitate în zona de nord-est, în special în județele Iași,
 Suceava și Botoșani. În aceste zone, cutremurul a produs
 pagube materiale deosebit de mari, fiind distruse sau
 grav deteriorate numeroase clădiri, în special cele din
 cărămidă și lemn. În unele locuri, s-au produs și
 victime omenești. Cutremurul a fost însoțit de
 scuturături minore și de un zgomot puternic, asemănător
 celui produs de o explozie. După cutremur, s-a simțit
 o stare de neliniște în întreaga țară, iar în unele
 zone s-au produs mici focuri de pășuni.

XVI = Doc. nr. 161.

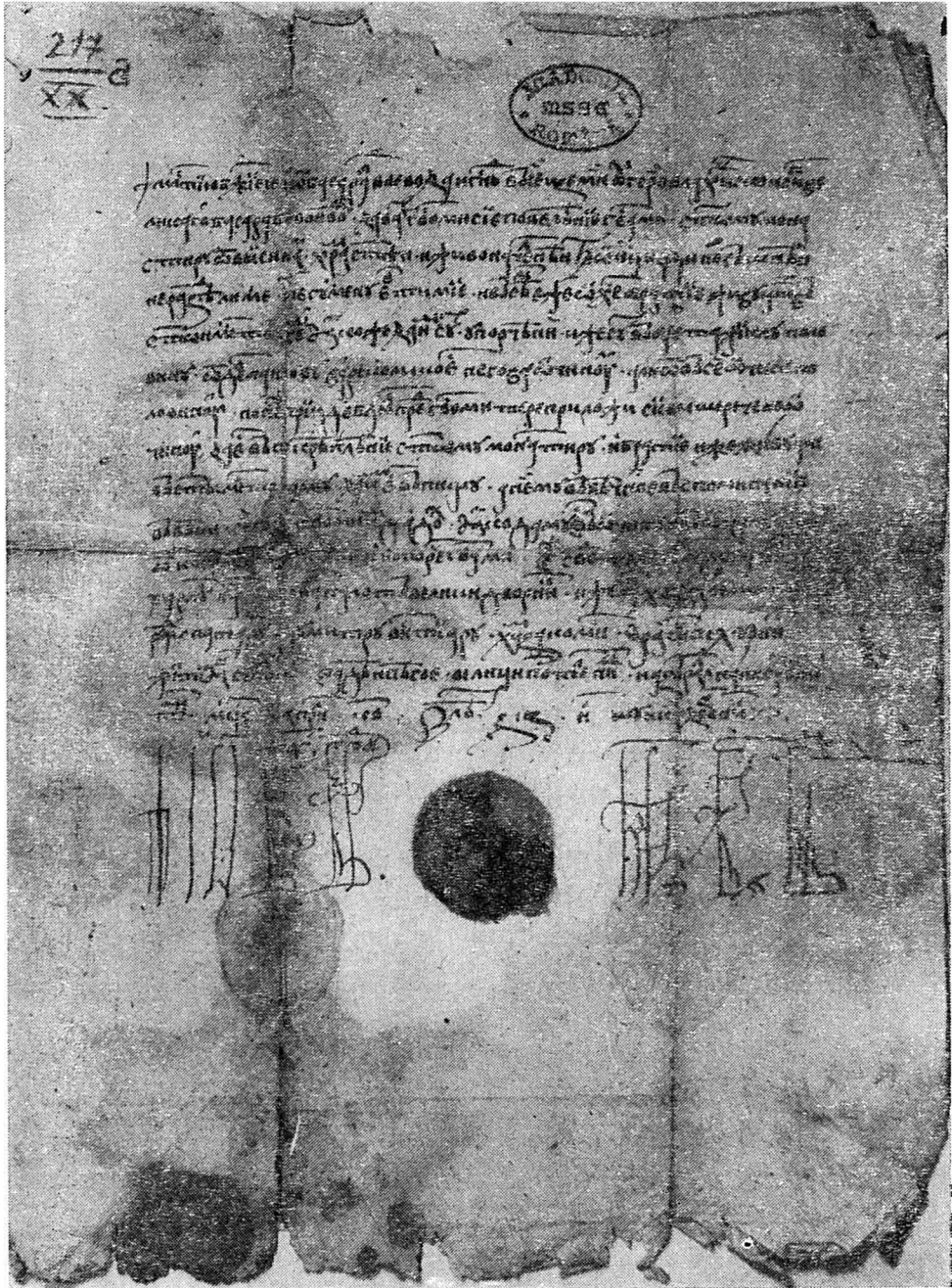
Main body of handwritten text in a medieval script, likely Cyrillic, covering most of the page.

Three vertical columns of decorative initials or symbols on the left side of the page.

Decorative initials and symbols on the right side of the page, including some with flourishes.

XVIII = Doc. nr. 172.

XIX = Doc. nr. 180.

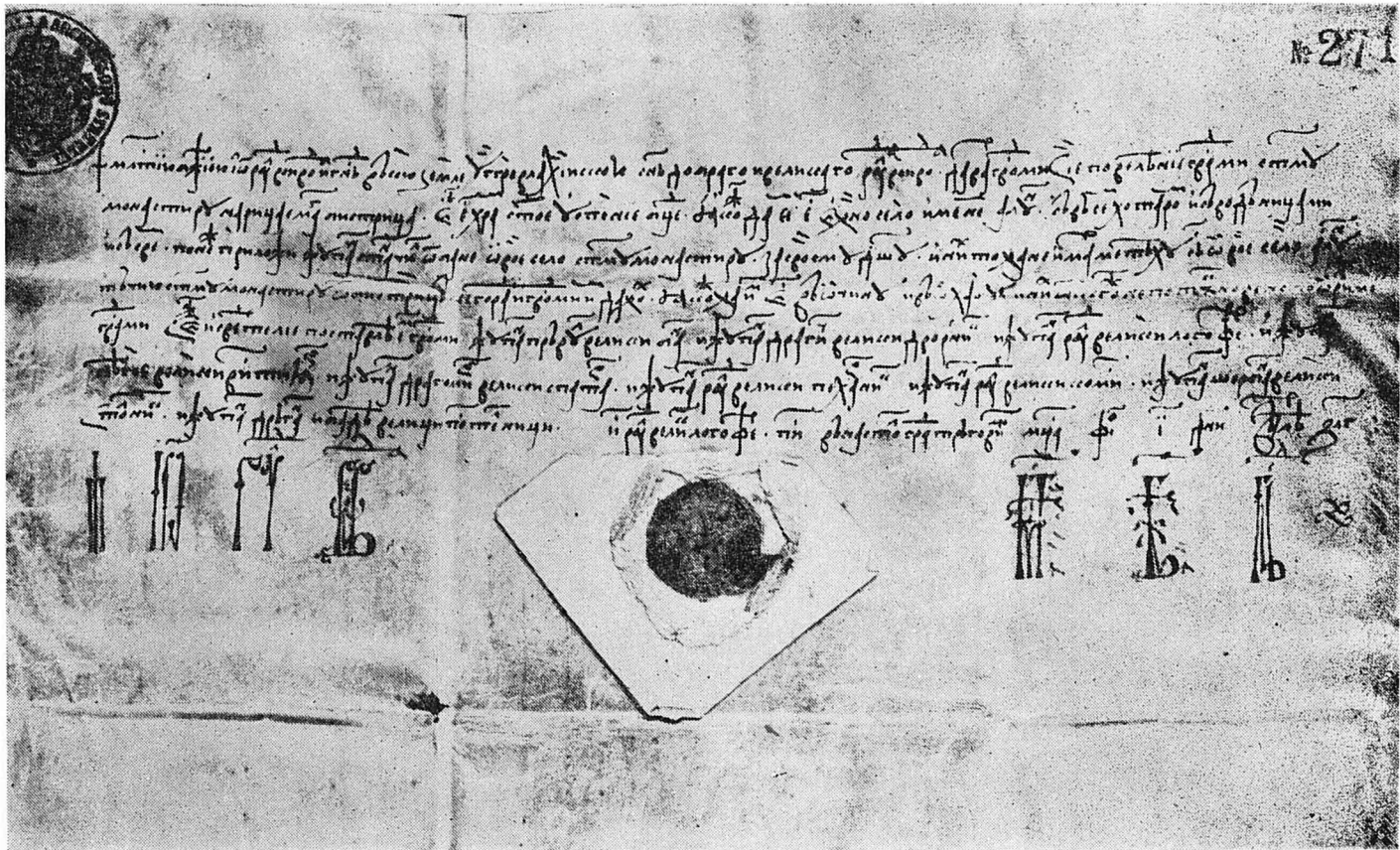

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or legal record. The text is arranged in several lines and includes various characters and symbols, possibly representing a specific dialect or a form of shorthand. The document shows signs of age and wear, with some ink bleed-through and staining.

XX = Doc. nr. 192.

Handwritten text in Cyrillic script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page. At the bottom left, there is a circular seal with a coat of arms and the text "IMPERIUM ROMANUM" and "S. P. Q. R. OPTIMO PRINCIPI". To the right of the seal, there is a large, dark, circular stamp or mark. Below the seal and stamp, there is a signature or name written in Cyrillic script: "тн Рестагтисеог".

XXIV = Doc. nr. 223.

XXV = Doc. nr. 226.

C U P R I N S

Prefață	V
Prescurtări—Bibliografie	IX
Rezumatele documentelor.....	XV
Résumés des documents	XXVIII
Documente	1
Documente îndoielnice	469
Addenda	477
Lista documentelor cu date rectificate	483
Indice onomastic.....	487
Indice de materii	557
Fotocopii	573

Redactor AL. D. VASILE
Tehnoredactor SONIA BÂRZEANU

*Bun de tipar 10.08.1972. Tiraj 1220 ex. legate. Hirtie scris IA.
Format 16|70×100 de 80 G|m². Coli de tipar 40,25. C.Z. pentru
bibliotecile mari 9(498.1) «1626:1627». C.Z. pentru biblioteci mici
9(R1) «1626|1627».*

Tiparul executat sub comanda
nr. 1146 la
Intreprinderea Poligrafică
„13 Decembrie 1918”
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
București
Republica Socialistă România

